KUR'ÂN-I KERÎM
ve
İZAHLI MEÂLİ
(Türkçe Anlamı)

AHMED DAVUDOĞLU

Çile
YAYINLARI

قَالَ ٱللّٰهُ تَعَالَىٰ

إِنَّهُ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ۞ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا ٱلْمُطَهَّرُونَ

تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ

سورة فاتحة الكتاب مكية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ①
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ② اَلرَّحْمٰنِ
الرَّحِيمِ ③ مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④
اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤ اِهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥ صِرَاطَ الَّذِينَ
اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

وهي سبع آيات

(Sûre: 1)

FATİHA SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir ve 7 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile (başlıyorum).

1,4— Hamd, âlemlerin Rabbi, Rahmân, Rahîm ve kıyamet gününün sahibi bulunan Allah'a mahsustur (1).

5,7— (Allah'ım) ancak sana ibadet **(kulluk)** ederiz ve yalnız senden yardım dileriz. Bizi doğru yola, nimetlerine erdirdiğin kimselerin yoluna eriştir, hışma uğrayanların ve sapmışların yoluna değil **(âmin)** (2).

---

(1) **Açıklamalar:**

a) "Allah" **lafzı,** "Tanrı" **diye terceme edilemez. Çünkü,** "Tanrı" **kelimesi, lâfza-i celâl'in değil,** "ilâh" **kelimesinin karşılığı olabilir.**

b) Âlemler'den murad; insan, cin, melek, hayvan ve diğer yaratılmışların hepsidir.

c) "Rahmân", dünyada bütün kullarına; "Rahîm", âhirette yalnız mü'minlere acıyan ve esirgeyen demektir.

d) "Âmin". Bu kelimenin mânâsı "Öyle olsun, kabul et" demektir.

(2) **Ebû Hüreyre** (r.a.)**'den. Peygamber** (s.a.v.) **şöyle buyurdu: "Namazı zatım ile kulum arasında ikiye böldüm; kuluma da dilediğimi veririm. Kul** (namazda), **"Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur" dediğinde, Allah Teâlâ, "Kulum bana hamdetti", der. Kul,** (O Allah), **"Rahmân ve Rahîm"dir dediği vakit, Allah Teâlâ, "Kulum beni senâ etti" der. Kul, "Ceza gününün maliki" dediğinde, Allah Teâlâ, "Kulum beni şeref ve yücelik ifade eden kelimelerle andı" der. Bir defasında da, "Kulum her şeyi bana bıraktı" demiştir. Kul, "Ancak sana ibadet ve kulluk eder, yalnız senden yardım dileriz" dediğinde Allah Teâlâ, "Bu, benimle kulum arasındadır; kuluma da dilediğini veririm" der. Kul, "Bizi doğru yola hidâyet et, nimetlendirdiğin kimselerin yoluna; gadabına uğramış olanlarla sapıtmış olanların yoluna değil!" dediğinde, Allah Teâlâ, "Bu, kuluma aittir; kuluma da dilediğini veririm" der."** (Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Neseî. Tac Tercümesi. c.4, sh. 69. Hadîs no: 96).

(Sûre: 2)

EL - BAKARA SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
286 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Mîm (1).

2— Bu kitapta **(Allah tarafından gönderildiğinde)** hiç şüphe yoktur. Takvâ sahipleri için doğru yolu gösterendir.

3— **(O takvâ sahipleri ki)** onlar gayba inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan **(Allah yolunda)** harcarlar.

4— Onlar **(o kimselerdir ki,)** sana indirilen Kitab'a da, senden önce indirilenlere de inanırlar. Âhirete de kesin olarak onlar inanırlar.

5— İşte Rablerinin yolunda olanlar bunlardır. Saadete erecek olanlar da bunlardır.

---

(1) **Açıklamalar:**
Kur'ân-ı Kerim'in 29 sûresinin başında yer alan "Elif, Lâm, Mim", "Elif, Lâm, Râ", "Yâ Sîn" ve benzeri harfler müteşabihtir. Bunlara "el-Hurufü'l-mukattaa" denilir. Bunların delâlet ettiği mânâları Allah'dan başka kimse bilmez.

Takvâ: Allah'ın azabından ve insanı sürükleyecek günahlardan sakınmaktır. Takvâ sahiplerine "Müttakî" denilir. Meâlde geçen küfür kelimesi "İnkâr" mânâsında olup, dilimizde kullanılan "Sövme" ile karıştırılmamalıdır. "Küfretti" diye geçen kelime "Kâfirlik etti veya inkâr etti" mânâsında kullanılmaktadır.

سُورَةُ الْبَقَرَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الٓمٓ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ف۪يهِ
هُدًى لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٢﴾ اَلَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ
بِالْغَيْبِ وَيُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ
بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ
عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

مِائَتَانِ وَسِتٌّ وَثَمَانُونَ آيَةً

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ
غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا
بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللَّهَ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾
فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ
قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ
وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ
قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ
وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا
وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ
مُسْتَهْزِئُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ
بِالْهُدَى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

6— Şüphesiz ki, küfredenleri başlarına gelecek azapla korkutsan da korkutmasan da onlarca birdir. İnanmazlar.

7— Allah, onların kalblerine ve kulaklarına mühür basmıştır. Gözlerinin üstünde **(manevi)** perde vardır **(Hakkı görmezler)**. Onlar için büyük bir azap da vardır.

8— İnsanlardan bazıları, ''Biz Allah'a ve âhiret gününe inandık'' derler. Halbuki inanmış değillerdir.

9— (Bunlar) Allah'ı ve iman edenleri aldatmaya çalışırlar. Oysa sadece kendilerini aldatırlar da farkında değillerdir.

10— Kalblerinde **(inançsızlık)** hastalık vardır. Allah da **(Kur'ân'ı indirmekle)** hastalıklarını artırmıştır. Yalan söyleyegeldikleri için onlara acıklı bir azap vardır.

11— Kendilerine ''Yeryüzünde bozgunculuk yapmayın'' denildiği zaman, ''Bizler ancak ıslah edicileriz'' derler.

12— İyi bilin ki, asıl bozguncular kendileridir; ama **(bunun)** şuuruna erişemezler.

13— Onlara, ''İnsanların inandığı gibi siz de iman edin'' denilince, ''Biz de o beyinsizlerin inandığı gibi mi inanacağız?'' derler. İyi bilin ki, asıl beyinsizler kendileridir; fakat bilmezler.

14— İman edenlere rastladıkları vakit, ''İman ettik'' derler. Şeytanları **(kendilerini aldatan dostları)** ile başbaşa kalınca, ''Biz sizinleyiz. Biz onlarla sadece alay ediyoruz!'' derler (2).

15— (Hakikatte) Allah, onlarla alay eder ve kendilerini, taşkınlıkları **(ve azgınlıkları)** içinde bocalar bir halde bırakır.

16— İşte bunlar doğruluk yerine sapkınlığı satın almışlardır. Ama ticaretleri kâr etmemiş, doğru yolu bulamamışlardır (3).

---

(2) **Abdullah İbni Übey, yardakçıları ile bir gün sokağa çıkmışlar. Sahabe-i kiramdan birkaç zatın da karşıdan gelmekte olduğunu görmüşler. İbni Übey** (münafıklardan) **yanındakilere, "Bakınız. şu gelen budalaları başımızdan nasıl savacağım!" demiş ve yaklaştıkları zaman hemen Hz. Ebu Bekir'in elini tutmuş, "Merhaba, Temim oğullarının efendisi ve şeyhülislâmı! Resûlullah'ın Garda ikinci arkadaşı olan, Resûlüllah'a bütün malını sarfetmiş bulunan Hz. Sıddık." Sonra Hz. Ömer'in elini tutmuş. "Merhaba Adiy oğullarının efendisi! Dinde kuvvetli. bütün malını Resûlüllah'a bezletmiş, bulunan Hz. Faruk" demiş. Sonra Hz. Ali'nin elini tutmuş. "Merhaba, Resûlullah'ın amcazâdesi, Resûlüllah'dan başka bütün Haşim oğullarının efendisi" demiş ve arkadaşlarına, "Nasıl yaptım gördünüz ya! Siz de bunları gördüğünüz zaman böyle yaparsınız." Onlar da buna teşekkür etmişler. Âyetin nüzul sebebi bu hâdisedir.**

(3) **Allah,** (c.c.) **Bakara Sûresi'nin başında insanları inanç bakımından 3 gruba ayırmıştır. 1. Mü'minlerdir ki, onların vasıflarını ilk 5 âyette bildirmiştir. 2. Kâfirlerdir ki, onlar da 6 ve 7. âyetlerde özetlenmiştir. 3. Münafıklardır. Onların durumlarını 9. âyet-i kerime ile bize haber vermiştir.**

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِى اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا اَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللّٰهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِى ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾
صُمٌّ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ اَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ
فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ اَصَابِعَهُمْ فِى اٰذَانِهِمْ
مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللّٰهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾
يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ اَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا اَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ
وَاِذَا اَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِى
خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
الْاَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ اَنْدَادًا وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾
وَاِنْ كُنْتُمْ فِى رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا فَاْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ
مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾
فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِى
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ اُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

17— Onların hali karanlıkta ateş (4) yakan kimsenin haline benzer. Ateş, etrafındaki şeyleri aydınlatınca, Allah böylelerin nurlarını söndürür ve kendilerini karanlıklar içinde bırakır **(artık hak ve hakikati)** görmezler.

18— Sağırlardır; dilsizlerdir, körlerdir. Bu sebeple **(onlar, doğru yola)** dönemezler (5).

19— Yahut onların benzeri; gökten boşanan ve içinde karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek bulunan yağmura tutulanlardır ki, yıldırımlardan ölmek korkusu ile parmaklarını kulaklarına tıkarlar. **(Bunlar da öyledir. Kur'ân inince kulaklarını tıkarlar. Çünkü onda karanlıklara benzeyen küfürden bahsedilmekte, gök gürültüsüne benzeyen tehditler ve şimşeğe benzeyen hüccetler vardır. İşitip imana meyletmemek için kulaklarını tıkarlar).** Halbuki Allah **(ilmi ve kudreti ile)** kâfirleri kuşatmıştır.

20— Şimşeğin çakması, gözlerini alacak gibi olur. Onlara aydınlık verdikçe ışığında yürürler. Üzerlerine karanlığı indirince dururlar. Allah dilese idi, onların işitmelerini ve görmelerini de yok ederdi. Çünkü Allah, her şeye kaadirdir.

21— Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin. Tâ ki korunmuş olasınız.

22— O Allah ki, yeryüzünü size döşek, gökyüzünü de bina yapmıştır. Gökten su indirerek onunla size rızk olmak üzere mahsuller meydana getirmiştir. O halde, bile bile Allah'a eşler koşmayın!..

23— Eğer kulumuza **(Muhammed)** indirdiğimiz Kur'ân'dan şüphe ediyorsanız siz de onun benzeri bir sûre getiriverin! Allah'dan başka şâhidlerinizi de getirin! Eğer samimî iseniz!.. (6).

24— Bunu yapamazsanız — ki aslâ yapamayacaksınız— o halde kâfirler için hazırlanan ve yakıtı insanlarla taşlar olan ateşten sakının.

---

(4) **Ateş yakmaktan maksat, kendilerine yol gösterecek bir nur, bir kılavuz beklemelerini temsil etmektedir. Hazreti Muhammed** (s.a.v.) **ile o bekledikleri aydınlık ateşi yanmıştı. Ama bu kez kendileri direndiler. Direnmeleri, basiretlerinin, iç gözlerinin bağlanmasına yolaçtı. Böylece yine karanlıklar içinde kalıyorlardı.**

(5) **Sağırdır, hakkı duymaz; dilsizdir, hakkı söylemez; kördür hakikati görmez.**

(6) **Müşrikler, "Kur'ân, Muhammed** (s.a.v.)**'in uydurması" diyorlardı. Bu meydan okuma onları şaşırtmış, bütün hatipler ve belâgatlı konuşanlar, Kur'ân'ın en kısa sûresinin benzerini bile getirmekten âciz kalmışlardır. Bu meydan okuma "Tahaddî", kıyamete kadar da bâkidir. Bu âyet-i kerime, müşriklere bir meydan okumadır.**

وَبَشِّرِ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖى
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا
هٰذَا الَّذٖى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهٖ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فٖيهَا
اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ
لَا يَسْتَحْيٖٓ اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا
فَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَاَمَّا الَّذٖينَ
كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَٓا اَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا
يُضِلُّ بِهٖ كَثٖيرًا وَيَهْدٖى بِهٖ كَثٖيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهٖٓ
اِلَّا الْفَاسِقٖينَ ﴿٢٦﴾ اَلَّذٖينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ
مٖيثَاقِهٖ وَيَقْطَعُونَ مَٓا اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ
فِى الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ
بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمٖيتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيٖيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذٖى
خَلَقَ لَكُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَٓاءِ
فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٢٩﴾

25— (Resûlüm) iman edip de yararlı işler yapanlara, kendileri için altlarından ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele! Onlardan kendilerine ne zaman bir meyve rızk olarak yedirilse, ''Bu daha önce de rızıklandığımız **(yediğimiz)** şeydir'' derler. O meyveler birbirine benzer şekilde kendilerine sunulur **(Renkleri birbirine benzer; fakat tadları başkadır).** Onlar için orada temiz pak zevceler de vardır. Hem onlar orada ebedî olarak kalacaklardır.

(Allah Teâlâ sineği misal getirdiği zaman Yahûdiler, ''Allah bu ehemmiyetsiz şeyleri söylemekle ne demek istiyor?'' demişlerdi. Onların bu sözünü red için şu âyet inmiştir):

26— Şüphesiz ki, Allah sivrisineği ve ondan üstününü misal vermekten sıkılmaz. İman edenler bunun Rablerinden gelen bir hak olduğunu bilirler. Kâfirlerse, ''Allah bu misal ile ne murad etmiştir?'' derler. O misal ile Allah birçok kimseleri saptırır; birçoklarını da yola getirir. Ama onunla ancak fâsıkları saptırır.

27— O **(fâsıklar)** (7) ki, Allah'a verdikleri sözü sağlama bağladıktan sonra bozarlar. Ve Allah'ın eklenmesini emir buyurduğu şeyi **(Peygambere imanı ve akrabaya yardımı)** keserler; yeryüzünde bozgunculuk yaparlar. İşte bunlar zarara uğrayanların tâ kendileridir.

28— Allah'ı nasıl inkâr edersiniz ki, ölüler idiniz, sizi diriltti. Sonra sizi yine O öldürecek, sonra yine diriltecek. Sonra O'na döndürüleceksiniz.

29— Yerde olan şeylerin hepsini sizin istifadeniz için yaratan O'dur. Sonra gökyüzüne inayet buyurarak, gökleri de yedi kat halinde nizama koydu. O her şeyi iyi bilendir.

---

(7) **Şer'i ıstılahta, ''Allah'ın emrini terk ve O'na isyan etmek, doğru yoldan sapıp çıkmak'' gibi mânâlara gelir. Öyle olanlara fâsık denir.**

وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي جَاعِلٌ فِي الْاَرْضِ خَل۪يفَةً قَالُٓوا
اَتَجْعَلُ ف۪يهَا مَنْ يُفْسِدُ ف۪يهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَٓاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ
وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ
كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِؤُن۪ي بِاَسْمَٓاءِ هٰٓؤُلَٓاءِ اِنْ
كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ
اَنْتَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَٓا اٰدَمُ اَنْبِئْهُمْ بِاَسْمَٓائِهِمْ فَلَمَّٓا اَنْبَاَهُمْ
بِاَسْمَٓائِهِمْ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَاَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا
لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّٓا اِبْل۪يسَ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ
﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَٓا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا
مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٣٥﴾ فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا
مِمَّا كَانَا ف۪يهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ
فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقّٰٓى اٰدَمُ
مِنْ رَبِّه۪ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّح۪يمُ ﴿٣٧﴾

30— Hani Rabbin meleklere, "Muhakkak ben yeryüzünde bir halife yaratacağım." demişti (8). Melekler; "Sen orada bozgunculuk yapacak, kanlar dökecek birini mi yaratacaksın? Halbuki, biz seni hamdinle tesbih (9) ve noksan sıfatlardan tenzih edip duruyoruz!" dediler. Allah, "Şüphesiz, ben sizin bilemeyeceğinizi bilirim" buyurdu.

31— Ve Âdem'e bütün isimleri öğretti. Sonra onları meleklere arz ederek, "Eğer sözünüzde sâdıksanız bana şunların adlarını söyleyin" buyurdu.

32— Melekler, "Biz seni tenzih ederiz. Senin öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Muhakkak her şeyi bilen hakîm ancak sensin" dediler.

33— (Allah) "Ey Âdem! Onlara eşyanın adlarını haber ver." buyurdu. Âdem eşyanın adlarını haber verince, Allah, "Ben size demedim mi idi ki, göklerin ve yerin gaybını ben bilirim. Açıkladığınız ve gizlediğiniz her şeyi de ben bilirim!" buyurdu.

34— Hani meleklere, "Âdem'e **(hürmet için eğilerek)** secde edin." demiştik de, İblis'ten maada bütün melekler hemen secde etmişlerdi. İblis, secdeden kaçındı; büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu (10).

35— Dedik ki: "Ey Âdem! Sen eşinle birlikte cennete yerleşin. Ve onun nimetlerinden istediğiniz yerden ikiniz de bol bol yeyin. Ama şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa zalimlerden olursunuz!"

36— Derken, şeytan oradan ikisinin de ayaklarını kaydırdı ve onları bulundukları yerden çıkardı. Biz de, "Birbirinize düşman olarak inin. Yeryüzünde sizin için bir zamana kadar yerleşecek yer ve geçim vardır." dedik.

37— Nihayet Âdem Rabbinden birtakım kelimeler belleyip aldı **(ve bunlarla tevbe etti)**. O da tevbesini kabul buyurdu. Çünkü tevbeleri çok çok kabul buyuran merhametli ancak O'dur.

---

(8) **Halîfeden murad, "İnsan" neslinin büyük babası olacak Âdem'dir.**

(9) **Tesbihten maksat "SübhanAllâhi ve bihamdihî" demektir.**

(10) **Buna "Tahiyyet** (yani selâm) **secdesi" denilir. Bu, bazılarınca Âdem**(a.s.)**'i kıble edinmekten, bazılarınca da onun ve evlâtlarının maslahatlarına yardım etmekten ibarettir. Birinci takdire göre, asıl sücûd Cenab-ı Hakka'dır. Yûsuf** (a.s.)**'a edilen secde de böyledir. Şeriatimiz bu secdeyi nesh etmiştir. Allah'dan başkasına eğilmek** (rükû etmek) **bile haramdır.**

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا
نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ
وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ
وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ
فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ
﴿٤٣﴾ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ
الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾ وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا
لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ ﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ
وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ
عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَاتَّقُوا
يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا
شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

38— "Oradan hep beraber inin. Eğer benden size bir yol gösteren gelirse bilin ki, benim yol göstericime tâbi olanlar için hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır." dedik.

39— Küfredip âyetlerimizi yalanlayanlar **(yok mu?)** Onlar, cehennemliktirler. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

40— Ey İsrâil oğulları! Size verdiğim nimeti hatırlayın ve bana verdiğiniz sözü tutun ki, ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Hem yalnız benden korkun!

41— Ve yanınızdaki **(Tevrât'ı)** tasdik edici olarak indirdiğim **(Kur'ân)**'a iman edin. Onu inkâr edenlerin ilki olmayın. Benim âyetlerimi birkaç paraya değişmeyin ve yalnız benden korkun!

42— Hakla-bâtılı karıştırıp da bile bile hakkı gizlemeyin.

43— Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve rükû edenlerle birlikte rükû edin **(cemaatle namaz kılmaya devam edin).**

44— Siz halka iyiliği emredip kendinizi unutuyor musunuz? Halbuki kitabı **(Tevrat'ı)** okuyup duruyorsunuz. Hâlâ aklınızı çalıştırmayacak mısınız? (11).

45— Bir de sabır ve namazla Allah'dan yardım isteyin. Gerçi bu **(nefislere)** pek ağır gelirse de **(Allah'a)** saygısı olan kimselere ağır gelmez.

46— Onlar öyle kimselerdir ki, Rablerine kavuşacaklarını ve ona döneceklerini bilirler.

47— Ey İsrâil oğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi bir zamanlar âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın.

48— Hem öyle bir günden korkun ki, o günde hiçbir kimse başkası namına bir şey ödeyemez. Kimseden şefaat kabul edilmez; kimseden bedel alınmaz; onlara yardım da edilmez.

---

(11) **Bu âyet-i kerîme Yahûdi âlimleri hakkında indirilmiştir. Bunlar, Müslümanlığı kabul eden akrabalarına, "Siz Muhammed'in dininde durun. Çünkü o hakdır" derler, fakat kendileri iman etmezlermiş.**

وَاِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ
اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ وَفٖي ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظٖيمٌ
﴿٤٩﴾ وَاِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَاَنْجَيْنَاكُمْ وَاَغْرَقْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ
تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَاِذْ وَاعَدْنَا مُوسٰٓى اَرْبَعٖينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ
الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ
ذٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾ وَاِذْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ
اِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُٓوا اِلٰى بَارِئِكُمْ
فَاقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ اِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحٖيمُ ﴿٥٤﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى
لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى نَرَى اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ
وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا
عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَمَا ظَلَمُونَا وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

49— (Ey İsrâil oğulları!) Hem hatırlayın ki, sizi Fir'avn hanedanından kurtarmıştık. Size azabın en kötüsünü reva görüyor; oğullarınızı boğazlayıp kızlarınızı sağ bırakıyorlardı. Bunda size Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardır (12).

50— Ve hani sizin sebebinizle denizi yarmış da sizi kurtarmış; âl-i Fir'avn'ı ise gözlerinizin önünde boğmuştuk.

51— Bir zamanlar Mûsa ile kırk gece **(Tûr'da vahy için)** sözleşmiştik. Sonra onun arkasından siz buzağıyı **(ilâh)** edindiniz ve bu hâlinizle zalimlerden oldunuz.

52— Bundan sonra belki şükredersiniz diye sizi affettik.

53— Hatırlayın ki, Mûsa'ya Tevrât'ı ve **(Hakla bâtıl arasını ayıran)** Furkan'ı vermiştik tâ ki, doğru yolu bulasınız.

54— O zaman Mûsa, kavmine, ''Ey kavmim, siz buzağıyı **(ilâh)** edinmekle gerçekten kendinize zulmettiniz. Hemen yaradanınıza tevbe edin ve kendinizi öldürün **(nefsinizi ıslah edin)**! İşte bu yaradanınız katında sizin için daha hayırlıdır.'' demişti. Allah da tevbelerinizi kabul etmişti. Çünkü tevbeleri çok çok kabul eden ve çok merhametli olan O'dur.

55— Bir zamanlar siz, ''Ey Mûsa, biz Allah'ı açıkça görmedikçe sana aslâ inanmayız.'' demiştiniz. Bunun üzerine, gözleriniz baka baka sizi yıldırım çarpmıştı.

56— Ölümünüzden sonra, şükredesiniz diye, sizi tekrar dirilttik.

57— (Tîh sahrasında) üzerinize bulutu gölge yaptık ve size kudret helvası ile bıldırcın **(kuşu)** indirdik. ''Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin iyi ve güzelinden yeyin **(dedik)**''. Ama onlar **(itaat etmemekle)** bize zulmetmediler. Lâkin kendilerine zulmetmişlerdi.

---

(12) **Âyet-i kerimenin muhatapları, Peygamber** (s.a.v.) **zamanındaki Yâhudilerdir. Asıl maksat ise onların babalarıdır. Babalarına yapılan iyilik, oğullarına hatırlatılıyor ki, iman etsinler. O sırada bazı kâhinler, Fir'avn'a "İsrail oğullarından doğacak bir çocuk, senin mülkünün elinden gitmesine sebep olacak" demişlerdi.**

وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ
وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي
قِيلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاۤءِ بِمَا كَانُوا
يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوسٰى لِقَوْمِهٖ فَقُلْنَا اضْرِبْ
بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ
اُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَنْ نَصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَاحِدٍ
فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا
وَقِثَّاۤئِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ اَتَسْتَبْدِلُونَ
الَّذِي هُوَ اَدْنٰى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اِهْبِطُوا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ
مَا سَاَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ
وَبَاۤؤُ بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ
ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

58— Bir zamanlar **(Tîh sahrasından çıktıktan sonra),** ''Şu şehre **(Kudüs'e)** girin de nimetlerinden dilediğiniz kadarını bol bol yeyin, kapısından secde ederek girin ve ''hıtta!'' **(ya Rabbi! bizi affet!)** deyin **(tevbe edin)** ki, günahlarınızı affedelim. Biz iyilik edenlere sevabı daha artıracağız.'' demiştik.

59— Fakat o **(kendilerine)** zulmedenler, kendilerine söylenen sözü başka sözle değiştirdiler **(tevbe ettik mânâsına gelen hıtta kelimesini alaya alarak buğday mânâsına gelen hıntaya çevirdiler).** Biz de bu zalimlere yaptıkları sapıklığın karşılığı olarak gökten murdar bir azap indirdik.

60— Bir zamanlar Mûsa, kavmi için su dilemişti. Biz de, ''Asân ile taşa vur,'' demiştik. Bunun üzerine o taştan on iki pınar fışkırdı, her insan içeceği yeri bildi. ''Allah'ın rızkından yeyin için ama yeryüzünde kötülük ederek fesad çıkarmayın **(dedik)**''.

61— Hatırlayın ki, bir zamanlar, ''Ey Mûsa! Biz bir çeşit yemeğe aslâ katlanamayız. Hemen bizim için Rabbine dua et de yerin yetiştirdiğinden; sebzesinden, hıyarından, sarımsağından, mercimeğinden, soğanından çıkarsın.'' dediniz. O da, ''Siz daha hayırlı olanı daha aşağı olanla değişmek mi istiyorsunuz? Bir şehire inin; orada size istediğiniz **(sebzeler)** var'' dedi. Böylece onların üzerine alçaklık ve yoksulluk **(damgası)** vuruldu ve Allah'ın gazabına uğradılar. Şu sebeple ki: Onlar Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorlar ve haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. Evet bu, isyan ederek aşırı gitmelerindendi.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَىٰ وَالصَّابِئِينَ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ
﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ
كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا
وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ
إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ
أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ
وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَٰلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ ﴿٦٩﴾

62— (Senden evvelki peygamberlere) iman edenler, **(Mûsa dinini kabul eden)** Yahûdiler, Hıristiyanlar ve Sâbiîler, **(yıldızlara tapanlar)** var ya, **(şimdi)** bunlardan her kim Allah'a ve âhiret gününe iman eder de, yararlı işler yaparsa, bunların Rableri indinde mükâfatları vardır. Hem onlara hiçbir korku da yoktur. Onlar mahzun olacak da değillerdir.

63— Bir zamanlar biz sizden sağlam söz almıştık. Tûr **(dağı-nı)**u da yükselterek başınıza dikmiştik **(ve demiştik ki:)** "Size verdiğimiz kitabın hükümlerini kuvvetle tutun; içindekileri hatırlayın! Umulur ki, korunursunuz."

64— Bundan sonra siz döneklik ettiniz. Eğer size Allah'ın fazlı ve rahmeti olmasaydı, mutlaka zarar görenlerden olurdunuz.

65— Yemin olsun ki, siz içinizden cumartesi günü hakkında ileri gidenleri bilirsiniz. Biz de onlara "Aşağılık maymunlar olun!" dedik (13).

66— Bu cezayı onlarla beraber bulunanlara, onlardan sonra gelenlere bir ibret ve takvâ sahiplerine bir nasihat olmak üzere verdik.

67— Hatırla ki, bir zamanlar Mûsa, kavmine, "Allah size bir inek kesmenizi emrediyor" demişti. Onlar, "Bizimle alay mı ediyorsun?" dediler. Mûsa, "Ben, cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demişti (14).

68— Yahûdiler, "Bizim için Rabbine dua et de sığırın mahiyetini bize bildirsin" dediler. Mûsa, "Allah onun ne pek kart ne de pek körpe, ikisi ortası bir inek olduğunu söylüyor. Artık emrolunduğunuz şeyi yapın" demişti.

69— Yahûdiler, "Bizim için Rabbine dua et de renginin ne olduğunu bize açıklasın" dediler. Mûsa, "O, sığırın görenleri memnun edecek sapsarı bir inek olduğunu söylüyor" dedi.

---

(13) **Dâvud aleyhisselâm zamanında cumartesi günü balık avlamak Yahûdilere yasak edilmiş idi. Onlar, buna riayet etmediler.** (Bunun üzerine, âyet-i kerimede belirtilen cezaya uğratıldılar ve) **üç gün sonra da helâk oldular.**

(14) **Yahûdilerden biri öldürülmüş; kaatili bulunamıyordu. Yahûdiler, "Allah'a dua et de kaatili bize bildirsin" dediler. Mûsa aleyhisselâm dua etti ve bir sığır kesmelerini ve onun bir parçası ile öldürülen kimseye vurmalarını söyledi. Yahûdiler, bu emri aldıkları zaman, herhangi bir sığır kesecekleri yerde âyet-i kerimede anlatıldığı gibi, sığırın evsafını sormaya başladılar. Sormaya devam ettikçe de işleri zorlaştırıldı.**

قالوا ادع لنا ربك يبين لنا ما هي إن البقر تشابه علينا
وإنا إن شاء الله لمهتدون ﴿٧٠﴾ قال إنه يقول إنها بقرة لا ذلول
تثير الأرض ولا تسقي الحرث مسلمة لا شية فيها قالوا
الآن جئت بالحق فذبحوها وما كادوا يفعلون ﴿٧١﴾ وإذ قتلتم
نفسا فادارأتم فيها والله مخرج ما كنتم تكتمون ﴿٧٢﴾ فقلنا
اضربوه ببعضها كذلك يحيي الله الموتى ويريكم آياته لعلكم
تعقلون ﴿٧٣﴾ ثم قست قلوبكم من بعد ذلك فهي
كالحجارة أو أشد قسوة وإن من الحجارة لما يتفجر منه الأنهار
وإن منها لما يشقق فيخرج منه الماء وإن منها لما
يهبط من خشية الله وما الله بغافل عما تعملون ﴿٧٤﴾
أفتطمعون أن يؤمنوا لكم وقد كان فريق منهم
يسمعون كلام الله ثم يحرفونه من بعد ما عقلوه وهم
يعلمون ﴿٧٥﴾ وإذا لقوا الذين آمنوا قالوا آمنا وإذا خلا
بعضهم إلى بعض قالوا أتحدثونهم بما فتح الله عليكم
ليحاجوكم به عند ربكم أفلا تعقلون ﴿٧٦﴾

70— (Yahûdiler tekrar) "Bizim için Rabbine dua et de bunun ne olduğunu bize bildirsin. Çünkü, bizce sığırlar birbirine benzerler. Allah dilerse biz elbette doğruyu buluruz." dediler.

71— Mûsa, "Allah Teâlâ, onun tarla sürüp boyunduruk altında ezilmemiş; ekin sulamamış kusursuz, alacasız bir inek olduğunu söylüyor." dedi. Yahudiler, "İşte şimdi gerçeği getirdin." deyip sığırı boğazladılar ki, az kalsın, bunu yapmayacaklardı (15).

72— Hani siz bir kişiyi öldürmüş de suçu birbirinizin üzerine atmıştınız. Halbuki Allah gizlediğiniz şeyi ortaya çıkaracaktı.

73— Bundan dolayı dedik ki: "Sığırın bir parçasıyla ona **(ölüye)** vurun!" **(Vurdular ve ölü dirildi).** İşte böyle Allah Teâlâ ölüleri diriltir ve aklınızı kullanasınız diye size âyetlerini gösterir.

74— Bundan sonra kalbleriniz yine katılaştı; taş gibi veya daha katı oldu. Zira öyle taşlar vardır ki, içinden nehirler fışkırır. Öylesi de vardır ki yarılıp içinden su çıkar. Bazı taşlar da Allah korkusundan aşağı yuvarlanırlar. Allah Teâlâ yaptığınız işlerden gaafil değildir.

75— Onların **(Yahûdilerin)** size inanacaklarını umuyor musunuz? Halbuki onlardan bir fırka vardı; Allah'ın kelâmını **(Tevrât'ı)** dinler; hakkı anladıktan sonra onu, bile bile değiştirirlerdi (16).

76— (Yahûdilerin münafıkları), mü'minlere rastladıkları zaman, "iman ettik" derlerdi. Birbirleriyle başbaşa kaldılar mı **(ileri gelen Yahûdi reisleri münafıklarına)**, "Allah'ın size açıkladığını Rabbiniz huzurunda size karşı huccet göstersinler diye mi, onlara anlatıyorsunuz? Sizin hiç aklınız ermiyor mu?" derlerdi.

---

(15) **Çünkü sığır pahalıydı. Onu, derisini dolduracak kadar altın verek satın aldılar. Bir hadîs-i şerifte "Herhangi bir inek kesseler murad hâsıl olurdu; lâkin onlar zorluk çıkarınca Allah da onlara zorluk çıkardı" buyurulmuştur.**

(16) **Bu âyet-i kerimede Yahûdileri, Tevrât'ı tahrif ettiklerini anlatmak suretiyle zemmediyor. Resûl-i Ekrem de, "Her kim Kur'ân-ı Kerim'i kendi görüşüne göre tefsir ederse, muhakkak kâfir olur" buyurdular.**

اَوَلَا يَعْلَمُونَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ
اُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ اِلَّا اَمَانِيَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا
يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِاَيْدِيهِمْ ثُمَّ
يَقُولُونَ هٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ اَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ
﴿٧٩﴾ وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّا اَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ
اَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللّٰهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ عَهْدَهُ اَمْ تَقُولُونَ
عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلٰى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَاَحَاطَتْ
بِهِ خَطِيئَتُهُ فَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اُولٰئِكَ
اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَاِذْ اَخَذْنَا
مِيثَاقَ بَنِي اِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ
اِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ
وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ
ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ اِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَاَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

77— Onlar bilmiyorlar mı ki, Allah gizlediklerini de açıkladıklarını da bilir.

78— Onlardan bazıları okuma yazma bilmezler. Kitabı **(Tevrât'ı)** anlamazlar. Bildikleri sadece birtakım yalan ve uydurmalardır ve sadece zanda bulunurlar.

79— Vay kitabı elleriyle yazıp da, sonra onu az bir fiyatla satmak için, ''Bu Allah tarafındandır.'' diyenlere! Vay ellerinin yazdıklarından dolayı başlarına geleceklere! Vay şu kazandıkları günahtan dolayı başlarına geleceklere!..

80— (Yahûdiler), ''Bize ateş sadece sayılı birkaç gün **(kırk gün)** dokunacak.'' dediler. **(Onlara),** ''Siz Allah'dan bir söz mü aldınız? —ki Allah aslâ sözünden dönmez— yoksa Allah'ın üzerinden bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?'' diye sor.

81— Hayır, kim günah kazanır da günahları kendisini kuşatırsa işte cehennemlikler bunlardır. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

82— İman edip yararlı işler görenler yok mu? Onlar cennetliklerdir. Onlar, orada ebedî kalacaklardır.

83— Bir zamanlar dahi İsrâil oğullarından, ''Allah'dan başkasına kulluk etmeyin. Anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik edin. İnsanlara güzel sözler söyleyin. Namazı dosdoğru kılın. Zekâtı da verin!'' diye söz almıştık **(Bunu kabul ettiniz).** Sonra pek azınız müstesna, verdiğiniz sözden caydınız. Hâlâ da dönekliğinizde devam etmektesiniz.

وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
اَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ اَقْرَرْتُمْ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
ثُمَّ اَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ اَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَاِنْ يَأْتُوكُمْ اُسَارٰى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
اِخْرَاجُهُمْ اَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ
فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذٰلِكَ مِنْكُمْ اِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُرَدُّونَ اِلٰى اَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ اُولٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
بِالْاٰخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ
﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
اَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوٰى اَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا
غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

84— Yine bir zamanlar sizden sağlam söz almıştık, birbirinizin kanlarını dökmeyecek; birbirinizi yurdunuzdan çıkarmayacaktınız. Sonra siz bunu ikrar ettiniz; ikrarınıza şâhid de oldunuz.

85— Bundan sonra sizler, tâ şunlarsınız ki **(işte)** birbirinizi öldürüyor; sizden birtakım insanları yurtlarından çıkarıyor; onların aleyhinde zulüm ve düşmanlık için yardımlaşıyorsunuz. Onlar esir olup size gelirlerse mal karşılığında esir mübadelesi yapıyorsunuz **(da yine yurtlarında kalmalarına müsaade etmiyorsunuz).** Halbuki onları yurtlarından çıkarmak size haram kılınmıştı. Yoksa siz kitap **(Tevrât)**'ın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Sizden bunu yapanların cezası dünyada rezil rüsvay olmaktan başka bir şey değildir. Kıyamet gününde ise azabın en şiddetlisine atılacaklardır. Allah sizin yaptıklarınızdan gaafil değildir.

86— Bunlar âhireti dünya hayatına satmış kimselerdir. Onun için bunlardan azap hafifletilmez; onlara yardım da edilmez.

87— Yemin olsun ki, Mûsa'ya kitabı **(Tevrât'ı)** verdik ve ondan sonra birbiri ardınca peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya mûcizeler verdik ve kendisini Cebrâil **(a.s.)**'le takviye ettik. Artık size bir peygamber nefislerinizin hoşlanmadığı bir şey getirirse her defasında kibrinize yediremeyecek misiniz? İşte birtakımını yalanladınız. Birtakımını da öldürüyorsunuz!

88— Yahûdiler **(Muhammed (s.a.v.) ile alay ederek),** ''Bizim kalblerimiz kılıflıdır.'' dediler. Hayır! Allah onları küfürleri sebebiyle lânetlemiştir. Onun için pek azı iman ederler.

وَلَمَّا جَٓاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْۙ وَكَانُوا
مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواۚ فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ
مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهٖ فَلَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾
بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ اَنْ يَكْفُرُوا بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ
بَغْيًا اَنْ يُنَزِّلَ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖۚ
فَبَٓاؤُ بِغَضَبٍ عَلٰى غَضَبٍۜ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٩٠﴾
وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ اٰمِنُوا بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا
وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَٓاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْۜ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ اَنْبِيَٓاءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ اِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَكُمْ مُوسٰى بِالْبَيِّنَاتِ
ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ
﴿٩٢﴾ وَاِذْ اَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ
الطُّورَۜ خُذُوا مَٓا اٰتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُواۜ قَالُوا
سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْۜ
قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهٖٓ اِيمَانُكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

89— Onlara ellerindekini tasdîk etmek üzere Allah tarafından bir kitap **(Kur'ân)** gelince önceden kâfirlere karşı istimdâd (17) edip dururken **(Tevrât'ın sarih açıklaması ile)** tanıdıkları o kitap gelince onu inkâr ettiler. İmdi Allah'ın lâneti kâfirler üzerine olsun.

90— Allah'ın lütfedip kullarından dilediğine indirdiği vahyi çekemeyerek indirdiği Kur'ân'ı inkâr etmekle kendilerini ne kötü bir şey karşılığında sattılar! Ve bu yüzden gazab üstüne gazaba uğradılar. Kâfirler için hakaretâmiz bir azap vardır.

91— Onlara **(Yahûdilere)**, ''Allah'ın bütün indirdik inanın!'' denildiği vakit, ''Biz, bize indirilene inanırız derler, ondan ötesini inkâr ederler. Halbuki o Kur'ân, hakdır; ellerindeki Tevrât'ı tasdîk ederek inmiştir. Sen onlara, ''Mademki, **(Tevrât'a)** inanıyordunuz; o halde Allah'ın daha önce gelen peygamberlerini niçin öldürüyordunuz?'' diye sor.

92— Yemin olsun! Mûsa size mûcizeler getirmişken **(O Tûr dağına gittikten sonra)** arkasından buzağıya **(Tanrı diye)** tutundunuz. Böylece siz, zalimlerden oldunuz.

93— Bir zamanlar sizden sağlam söz almış ve üzerinize Tûr dağını dikmiş, ''Size verdiğimiz Tevrât'a kuvvetle sarılın ve dinleyin!'' demiştik. Yahûdiler, ''İşittik ve isyan ettik'' dediler. Küfürleri sebebiyle kalblerine buzağı sevgisi sindirilmişti. De ki: ''Eğer inanmışsanız imanınız size ne kötü şey emrediyor!''.

(17) **İstimdâd, imdat istemektir. Bir zamanlar Yahûdiler, "Ey Allah'ım, bizi âhir zaman peygamberi ile düşmanlarımız üzerine muzaffer kıl!" diye dua ederlerdi** (Peygamber efendimiz gelince onu inkârdan çekinmediler).

قُلْ اِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ
النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ
اَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾
وَلَتَجِدَنَّهُمْ اَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا
يَوَدُّ اَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ اَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ
مِنَ الْعَذَابِ اَنْ يُعَمَّرَ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾
قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَاِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلٰى قَلْبِكَ
بِاِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ وَرُسُلِهِ
وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَاِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ
اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا اِلَّا الْفَاسِقُونَ
﴿٩٩﴾ اَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ اَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ
لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
كِتَابَ اللّٰهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

94— De ki, eğer âhiret yurdu **(cennet)** Allah indinde başka insanlara değil de, hassaten size ayrıldı ise, o halde doğru söylüyorsanız, ölümü temenni edin! **(Çünkü yüzde yüz cennete gireceğini bilen kimse ona kavuşmaya sebep olan ölümü ister).**

95— Fakat onlar, evvelce işledikleri günahlar sebebiyle, bunu aslâ istemeyeceklerdir. Allah zalimleri bilir.

96— Yemin olsun, sen onları **(Yahûdileri)**, yaşamaya karşı insanların hatta müşriklerin en hırslısı bulacaksın. Bunların herbiri bin sene yaşamış olmayı ister. Halbuki uzun ömürlü olmak onu azaptan uzaklaştıracak değildir. Allah onların yaptıklarını görmektedir.

97— Söyle onlara! Cebrâil'e kim düşmansa **(öfkesinden çatlasın)**. Çünkü Kur'ân'ı senin kalbine daha önceki kitapları tasdîk ederek ve mü'minlere bir hidâyet ve müjde olarak Allah'ın izniyle indiren O'dur (18).

98— Her kim Allah'a, meleklerine, peygamberlerine, Cebrâil'e ve Mikâil'e düşman olursa bilsin ki, Allah bütün kâfirlerin düşmanıdır.

99— Gerçekten biz sana apaçık âyetler indirdik. Onları fâsıklardan başkaları inkâr etmez.

100— O fâsıklar her ne zaman bir anlaşma yaparlarsa her defasında içlerinden bir gürûh onu bozup atacak mı? Bilâkis **(az bir gürûh değil)** onların çoğu iman etmezler.

101— Onlara **(Yahûdilere)** Allah tarafından beraberlerindeki Tevrât'ı tasdîk eden bir Peygamber geldiği zaman, ehl-i kitaptan bir fırka sanki bilmezlermiş gibi Allah'ın kitabını **(Tevrât'ı)** arkalarına attılar **(yani ondaki peygambere ve saireye iman emri ile amel etmediler).**

---

(18) Yahûdilerden Surya oğlu, Peygamberimize veya Hz. Ömer'e "Vahyi hangi melek getiriyor?" diye sormuştu. O da "Cebrâil" cevabını verdi. Surya oğlu "O, bizim düşmanımızdır. Mikâil getirseydi inanırdık. Çünkü o bolluk ve barış getirir" demişti. Bunun üzerine bu âyet-i kerime indirildi.

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَانُ وَلٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ
وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتّٰى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ
وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللّٰهِ وَيَتَعَلَّمُونَ
مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرٰيهُ
مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا
وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
﴿١٠٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللّٰهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

102— (Yahûdiler Allah'ın kitabını bırakarak sihir yapmaya başladılar ve) Süleyman **(aleyhisselâm)**ın saltanatı aleyhine şeytanların okudukları şeye **(sihire)** tâbi oldular. Süleyman **(sihir yapıp da)** kâfir olmadı, fakat şeytanlar kâfir oldular (19). **(Çünkü o şeytanlar),** insanlara sihri ve Bâbil'deki Hârut ile Mârut adındaki iki melek (20)'e indirilen şeyleri öğretiyorlardı. Halbuki o iki melek, ''Biz ancak bir imtihan için gönderildik, sen kâfir olma'' demedikçe, kimseye hiçbir şey öğretmezlerdi. İşte **(insanlar),** onlardan karı ile koca arasını ayıran şeyleri öğreniyorlardı. Ama Allah'ın izni olmadıkça kimseye sihirle bir zarar veremezlerdi. Onlar kendilerine zarar verecek, faydası olmayacak bir şey öğreniyorlardı. Yemin olsun, bunu satın alanın âhiretten bir nasibi olmadığını muhakkak bilmişlerdi. Karşılığında canlarını sattıkları o şey ne çirkin idi. Keşke bunu bilselerdi!..

103— Eğer Yahûdiler **(Peygambere ve Kur'ân'a)** iman edip sihir yapmaktan sakınmış olsalardı, Allah tarafından gelen bir sevap, elbette daha hayırlı olurdu. Keşke bilselerdi!

104— Ey iman edenler! Peygamberinize ''Râinâ'' demeyin, ''Bize bak'' deyin ve söylediklerini dinleyin. Kâfirler için pek acıklı bir azap vardır (21).

105— Ne ehl-i kitaptan olan kâfir, ne de müşrikler size Rabbinizden hiçbir hayır indirilmesini istemezler. Ama Allah rahmetini dilediğine tahsis eder. Allah büyük ihsan sahibidir.

---

(19) **Bu nass-ı celil, sihir öğretmenin ve sihir yapmanın haram olduğunu açıklamaktadır. "Buhari" ve "Müslim"de Ebû Hüreyre** (r.a.) **den rivayet edilen bir hadîste de, Resûlullah** (s.a.v.) **efendimiz sihri Allah'a eş koşmakla bir arada zikretmiştir.**

(20) **Kur'ân-ı Kerîm'de Tahrîm Sûresi'nin 6. âyetinde, Allah Teâlâ'nın meleklere emrettiği şeylere isyan etmeyeceklerine ve sadece emrolundukları şeyleri yapacaklarına dair kesin âyet olduğuna göre, bu âyetin hilâfına melekler hakkında rivayet edilenlerin hiçbirisinin aslı yoktur, İsrailiyattan ibarettir.**

(21) **Resûlullah** (s.a.v.) **efendimiz, ashab-ı kiramı ile konuşur ve onları tenvir ile irşad buyururken, bazıları, "Bizi de gözet, iyi anlayalım yâ Resûlâllah" mânâsına gelmek üzere** (Râinâ yâ Resûlâllah) **derlerdi. Yahûdiler bu lafzı "Râinâ-Çobanımız" şeklinde tahvil ile hitap ve tahkir etmeye kalkıştılar. Âyetin nüzûlüne sebep budur. "Unzurnâ", "Bizi gözet; bize bak" demektir. En-Nisa Sûresi'nin 46. âyetine bakınız.**

مَا نَنْسَخْ مِنْ اٰيَةٍ اَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَآ اَوْ مِثْلِهَاۜ اَلَمْ تَعْلَمْ
اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ اَمْ تُرِيدُونَ اَنْ تَسْـَٔلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ اِيمَانِكُمْ كُفَّارًاۚ حَسَدًا مِنْ عِنْدِ
اَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّۚ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا
حَتّٰى يَأْتِيَ اللّٰهُ بِاَمْرِهِۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾
وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَۜ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ
مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾
وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ اِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا اَوْ نَصَارٰىۜ
تِلْكَ اَمَانِيُّهُمْۜ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلٰى مَنْ اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
اَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

106— Eğer biz bir âyetin hükmünü kaldırır veya onu unutturursak, ondan daha hayırlısını veya dengini getiririz. Bilmez misin ki, Allah her şeye kaadirdir! (22).

107— Bilmez misin ki göklerle yerin mülkü Allah'ındır. Ve sizin için Allah'dan başka bir dost yardımcı yoktur.

108— Yoksa evvelce Mûsa (a.s.)'ya sorulduğu gibi siz de peygamberinizi sorguya çekmek mi istiyorsunuz? Her kim imanı küfürle değişirse, muhakkak doğru yoldan sapmıştır.

109— Ehl-i kitaptan birçokları sizi imanınızdan sonra küfre döndürmek isterler. Kendilerine hak zâhir olduktan sonra bunu içlerindeki hasedden dolayı yaparlar. Allah, emrini getirinceye kadar, onları affedip bağışlayıverin. Şüphesiz Allah, her şeye kaadirdir.

110— Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin. Kendiniz için hayır namına önden ne gönderirseniz, Allah katında onu bulursunuz. Şüphesiz Allah, bütün yaptıklarınızı görür.

111— Bir de, "Yahûdi ve Hıristiyanlardan başkası aslâ cennete giremez" dediler. (23). Bu onların kuruntularıdır. De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız delilinizi getirin!".

112— Hayır öyle değil! Her kim iyilik yaparak kendini Allah'a teslim ederse, onun ecri Rabbinin katındadır. Böylelerine hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmazlar.

---

(22) **Kâfirler nesih meselesine dil uzatıp, "Muhammed, ashabına bugün bir şey emrederse yarın onu yasaklıyor" demişlerdi. Bu âyet onun üzerine inmiştir.**

(23) **Bu sözü, Peygamber efendimiz'in huzurunda münakaşa eden Medine Yahûdileri ile Necrân Hıristiyanları söylemişlerdi.**

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارٰى عَلٰى شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارٰى
لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذٰلِكَ قَالَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللّٰهِ
اَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعٰى فِي خَرَابِهَا اُولٰٓئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ اَنْ يَدْخُلُوهَا اِلَّا خَٓائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ
وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ
فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾
وَقَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللّٰهُ اَوْ تَأْتِينَٓا اٰيَةٌ كَذٰلِكَ
قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ
قَدْ بَيَّنَّا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ اِنَّٓا اَرْسَلْنَاكَ
بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ اَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

113— Yahûdiler, "Hıristiyanlar **(itimad edilecek)** bir şey üzerinde değil" dediler. Hıristiyanlar da, "Yahûdiler **(güvenmeye lâyık)** bir şey üzerinde değil" dediler. Halbuki kendileri kitabı okuyup duruyorlardı. Okumak bilmeyenler dahi bunların dediği gibi dediler. Ama Allah, ihtilâf ettikleri şeyde kıyamet günü aralarında hükmünü verecektir.

114— Allah'ın mescidlerinde O'nun isminin anılmasını yasaklayandan ve onların harap olmasına çalışan kimseden daha zalim kim olabilir? Böyleleri o mescidlere ancak korka korka girerler. Onlar için dünyada aşağılanma vardır, âhirette de büyük azap onlar içindir.

115— Doğu ve batı Allah'ındır. İmdi **(namaz için)** nereye yönelseniz Allah'ın yüzü **(kıblesi)** oradadır. Şüphesiz Allah geniş **(mağfiretli)** dir, bilicidir.

116— O zalimler, "Allah çocuk edinmiştir." dediler. **(Hâşâ!)** O, bundan münezzehtir. Bilâkis göklerde ve yerde ne varsa onundur. Hepsi onun emrine itaat etmektedir (24).

117— O göklerle yerin yaratanıdır. Bir şeyin olmasını istedi mi ona yalnız "Ol!" der, o da oluverir.

118— Bilgisi olmayanlar, "Allah bizimle konuşsa ya; yahut bize bir mûcize gelse ya!" dediler. Bunlardan öncekiler de tıpkı bunların dediği gibi demişlerdi. Kalbleri birbirine benzedi. Biz, hakikati anlayacak bir ümmet için, mûcizeleri apaçık gösterdik.

119— Şüphe yok ki biz, seni bir müjdeci ve bir azap habercisi olarak Hak **(Kur'ân)** ile gönderdik. Sen cehennemliklerden mes'ûl de değilsin.

---

(24) **Yahûdiler "Uzeyr** (a.s.)**e", Hıristiyanlar, "İsa** (a.s.)**ya", müşrikler de "Meleklere", hâşâ "Allah'ın çocukları" derlerdi. Allah Teâlâ'nın bunlardan münezzeh olduğu bu âyetle bildirildi.**

وَلَنْ تَرْضٰى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارٰى حَتّٰى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ اِنَّ
هُدَى اللّٰهِ هُوَ الْهُدٰى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذٖى جَاءَكَ
مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصٖيرٍ ﴿١٢٠﴾ اَلَّذٖينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ
يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهٖ اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهٖ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَا بَنٖٓي اِسْرَٓائٖيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتٖٓي اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ
وَاَنّٖي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمٖينَ ﴿١٢٢﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزٖي نَفْسٌ عَنْ
نَفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ
يُنْصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذِ ابْتَلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنّٖي
جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتٖي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي
الظَّالِمٖينَ ﴿١٢٤﴾ وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَ
اتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ اِبْرٰهٖيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا اِلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ
اَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّٓائِفٖينَ وَالْعَاكِفٖينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾
وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ
مِنَ الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
فَاُمَتِّعُهُ قَلٖيلًا ثُمَّ اَضْطَرُّهُٓ اِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ﴿١٢٦﴾

120— Dinlerine tâbi olmadıkça, senden ne Yahûdiler, ne de Hıristiyanlar aslâ razı olmazlar. De ki: ''Gerçek yol ancak Allah'ın yoludur''. Sana gelen bunca ilimden sonra onların hevalarına tâbi olursan bir daha Allah'dan sana hiçbir dost ve yardımcı yoktur.

121— Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, o kitabı gereği gibi okurlar. Onlar, ona iman ederler. Her kim o kitabı inkâr ederse, işte böyleleri zarar edenlerin tâ kendileridir.

122— Ey İsrâil oğulları, size verdiğim nimetimi ve sizi **(vaktiyle)** bütün âlemlere üstün tuttuğumu hatırlayın!

123— Öyle bir günden korunun ki, o günde kimse diğer şahıs namına bir şey ödeyemez. Kimseden bedel kabul olunmaz ve kimseye şefaat fayda vermez; hem hiçbir taraftan yardım görmezler.

124— Hani bir zamanlar İbrâhim'i Rabbi birtakım kelimelerle imtihan etmiş; o da onları tamamen yerine getirmişti (25). ''Ben seni insanlara imam **(önder)** yapacağım!'' buyurdu. İbrâhim, ''Zürriyetimden de!'' dedi. Allah, ''Benim verdiğim söze zalimler nâil olamaz'' buyurdu.

125— O vakit biz Kâbe'yi insanlar için bir toplanma ve güven yeri yaptık. ''Ey mü'minler, siz de İbrâhim'in makamından (26) kendinize bir namazgâh edinin'' dedik. İbrâhim ve İsmâil'e de ''Evimi **(Kâbe'mi)** tavaf edenlere, ibadete kapananlara, rükû ve secdeye varanlara tertemiz tutun'' diye emrettik.

126— O vakit İbrâhim, ''Yâ Rabbi! Burasını emin bir belde yap! Ahalisinden Allah'a ve âhiret gününe iman edenleri çeşitli meyvelerle rızıklandır'' diye dua etti. Allah Teâlâ, ''Ben küfredeni de **(dünyada)** biraz rızıklandırır, sonra cehennem azabına muztar bırakırım. O ne kötü mercidir'' buyurdu.

---

(25) **Bu kelimeler, birtakım emir ve yasaklardır ki, hac işlerinden ibaret olduğunu söyleyenler vardır. Bunlardan murad, ağıza ve buruna su vermek, misvak kullanmak, bıyık kesmek, tırnak kesmek, koltuk altı kıllarını tıraş etmek, sünnet olmak ve taharetlenmektir, diyenler de vardır.**

(26) **Hz. İbrâhim'in makamı, Kâbe'yi yaparken üzerinde durduğu taştır. Bu taş, bugün, Kâbe'nin yanında ve camekân bir mahfaza içinde bulunmaktadır** (Üzerinde Hz. İbrâhim'in ayak izi vardır. Allah'ın halili bu taşı Kâbe inşaatı sırasında iskele gibi kullanmıştır).

وَاِذْ يَرْفَعُ اِبْرٰهٖيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَاِسْمٰعٖيلُؕ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّاؕ
اِنَّكَ اَنْتَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ
وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَٓا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَۖ وَاَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَاۚ
اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحٖيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فٖيهِمْ رَسُولاً مِنْهُمْ
يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكّٖيهِمْؕ
اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ اِبْرٰهٖيمَ
اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُؕ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَاۚ وَاِنَّهُ
فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحٖينَ ﴿١٣٠﴾ اِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُٓ اَسْلِمْۙ
قَالَ اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصّٰى بِهَٓا اِبْرٰهٖيمُ بَنٖيهِ
وَيَعْقُوبُؕ يَا بَنِيَّ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدّٖينَ فَلَا تَمُوتُنَّ
اِلَّا وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَؕ ﴿١٣٢﴾ اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَٓاءَ اِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
الْمَوْتُۙ اِذْ قَالَ لِبَنٖيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدٖيۜ قَالُوا نَعْبُدُ
اِلٰهَكَ وَاِلٰهَ اٰبَٓائِكَ اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهاً وَاحِداًۚ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْۚ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

127— Hatırla ki, İbrâhim'le İsmâil Kâbe'nin temellerini yükseltiyorlardı. **(Şöyle dua ettiler):** ''Ey Rabbimiz! Bizden bu **(hayırlı ameli)** kabul et! Şüphesiz ki **(sözü)** işiten, **(işi)** bilen ancak sensin!

128— Ey Rabbimiz! Bizi yalnız sana boyun eğen Müslümanlar yap! Ve soyumuzdan yalnız sana boyun eğen bir ümmet yarat! Bizlere ibadet yerlerimizi göster, tevbemizi kabul buyur. Çünkü tevbeleri kabul eden ve merhametli olan ancak sensin!

129— Ey Rabbimiz! Bir de onlara kendilerinden bir peygamber gönder de senin âyetlerini onlara okusun; kitabı ve hikmeti öğretsin; onları her kötülükten arıtsın. Şüphesiz güçlü ve hikmet sahibi ancak sensin!..''

130— Kendini bilmeyenden başka, İbrâhim'in dininden kim yüz çevirir? Gerçekten biz, dünyada onu seçtik. O, âhirette dahi gerçek sâlihlerdendir.

131— Hani ona Rabbi **(İbrâhim'e),** ''**(Benim emrime)** teslim ol!'' buyurmuş. O da, ''Âlemlerin Rabbine teslim oldum'' demişti.

132— İbrâhim bunu oğullarına ve Yakûb'a vasiyet etti: ''Ey oğullarım! Hiç şüphe yok ki, Allah bu dini sizin için seçmiştir. O halde siz ancak Müslüman olarak can verin!'' dedi.

133— Yoksa **(ey Yahûdiler)**, Yakûb'a ölüm hali geldiği vakit, siz orada mıydınız? Hani **(Hz.)** Yakûb oğullarına, ''Benden sonra neye ibadet edeceksiniz?'' diye sormuştu. Onlar, ''Senin ilâhına, ataların İbrâhim'in, İsmâil'in ve İshak'ın ilâhı olan tek Allah'a ibadet edeceğiz. Biz o Allah'a boyun eğeceğiz.'' demişlerdi.

134— Onlar bir ümmetti, **(geldi)** geçti. Onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandığınız da **(ey Yahûdiler)** sizedir. Siz onların yaptıklarından mes'ûl değilsiniz.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖيمَ
حَنٖيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكٖينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنْزِلَ
اِلَيْنَا وَمَا اُنْزِلَ اِلٰى اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْاَسْبَاطِ وَمَا اُوتِيَ مُوسٰى وَعٖيسٰى وَمَا اُوتِيَ النَّبِيُّونَ
مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
فَاِنْ اٰمَنُوا بِمِثْلِ مَا اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا هُمْ
فٖي شِقَاقٍ فَسَيَكْفٖيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ
﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللّٰهِ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ
عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ اَتُحَاجُّونَنَا فِي اللّٰهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
وَلَنَا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ
﴿١٣٩﴾ اَمْ تَقُولُونَ اِنَّ اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْاَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا اَوْ نَصَارٰى قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللّٰهِ وَمَا اللّٰهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْئَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

135— Bir de, ''Yahûdi veya Hıristiyan olun ki, hidâyet bulasınız.'' dediler. Sen de de ki: ''Hayır, biz hak yol üzere bulunan İbrâhim dinindeyiz; o hiçbir zaman müşriklerden olmadı''.

136— **(Ey mü'minler)** Siz şöyle deyin: ''Biz, Allah'a, bize indirilene **(Kur'ân'a)** İbrâhim'e, İsmâil'e, İşhak'a ve Yakûb'un torunlarına indirilenlere; Mûsa'ya ve İsa'ya verilen kitaplara ve bütün peygamberlere Rableri tarafından verilen **(kitap ve âyetler)**e iman ettik. Onların hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz. Biz ancak Allah'a teslim olmuş kimseleriz.

137— Şayet sizin iman ettiğiniz gibi iman ederlerse muhakkak doğru yolu bulmuşlardır. Yüz çevirirlerse size karşı ancak ayrılık ve düşmanlık içindedirler. Onlara karşı Allah sana yeter **(onların haklarından gelecektir)**. O hakkıyla işiten ve bilendir.

138— **(Sen)** Allah'ın boyası **(na bak vaftiz ne olacak)**. Allah'dan daha güzel boya vuran kim olabilir? Biz işte ona ibadet edenleriz (27).

139— De ki: ''Allah hakkında bizimle mücadele mi edeceksiniz? Halbuki o bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize; sizin amelleriniz sizedir. Biz ancak ona karşı samimileriz.''

140— Yoksa siz, ''İbrâhim, İsmâil, İshak, Yakûb ve torunları Yahûdi yahut Hıristiyandılar'' mı diyorsunuz? ''Sizler mi daha iyi bileceksiniz, yoksa Allah mı?'' diye sor. Allah'ın şâhidlik ettiği bir hakikatı gizleyenden daha zalim kim olabilir? Ama Allah yaptıklarınızdan gaafil değildir!

141— Onlar bir ümmetti, **(geldi)** geçti. Onların kazandıkları kendilerine, sizin kazandıklarınız da sizedir. Ve siz onların yaptıklarından mes'ûl değilsiniz.

---

(27) **Allah'ın boyasından murad İslâm fıtratıdır. İnsanlar üzerinde dinin eseri görülür. Meselâ namaz kılan ile kılmayan bir arada görülse yüzlerinden ayırt edilir. Hıristiyanlar doğan çocuklarını, yedinci günden sonra, ''A'mudiye-vaftiz'' denilen sarı renkli bir suya daldırırlar ve artık onun koyu bir Hıristiyan olmuş bulunduğunu sanırlardı. Bu âyet, o gülünç âdete bir mukabeledir.**

سيقول السفهاء من الناس ما ولّيهم عن قبلتهم التي
كانوا عليها قل لله المشرق والمغرب يهدي من يشاء
الى صراط مستقيم ﴿١٤٢﴾ وكذلك جعلناكم امة وسطا
لتكونوا شهداء على الناس ويكون الرسول عليكم شهيدا
وما جعلنا القبلة التي كنت عليها الا لنعلم من يتبع الرسول
ممن ينقلب على عقبيه وان كانت لكبيرة الا على الذين
هدى الله وما كان الله ليضيع ايمانكم ان الله بالناس
لرؤف رحيم ﴿١٤٣﴾ قد نرى تقلب وجهك في السماء
فلنولينك قبلة ترضيها فول وجهك شطر المسجد الحرام
وحيث ما كنتم فولوا وجوهكم شطره وان الذين
اوتوا الكتاب ليعلمون انه الحق من ربهم وما الله
بغافل عما يعملون ﴿١٤٤﴾ ولئن اتيت الذين اوتوا الكتاب
بكل اية ما تبعوا قبلتك وما انت بتابع قبلتهم
وما بعضهم بتابع قبلة بعض ولئن اتبعت اهواءهم
من بعد ما جاءك من العلم انك اذا لمن الظالمين ﴿١٤٥﴾

142— İnsanların içinden beyinsiz takımı, "Müslümanları ötedenberi döndükleri kıbleden Kâbe'ye çeviren nedir?" diyecekler. Sen de de ki: "Doğu, batı hep Allah'ındır. O dilediğini doğru yola iletir".

143— Ve işte böyle, sizi orta bir ümmet yaptık ki, bütün insanlar üzerine hak şâhidleri olasınız. Peygamber de sizin üzerinize şâhid olsun. Vaktiyle dönmekte olduğun ciheti şimdi sana Kıble yapmamız, ancak peygambere uyanlarla ona uymayıp geri dönenlerin arasını ayırt etmek içindir (28). Gerçi bu iş pek ağır ise de o yalnız Allah'ın hidâyet ettiği kimselere ağır gelmez. Allah sizin imanınızı **(yani Kudüs'e doğru kıldığınız namazlarınızı)** zayi edecek değildir. Çünkü Allah insanlara çok merhametli ve bağışlayıcıdır.

144— (Vahyi gözetmek için) yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu görüyoruz. Seni herhalde razı olacağın bir Kıble'ye döndürüyoruz. **(Namaz kılacağında)** artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. **(Ey mü'minler)** nerde bulunursanız siz de yüzlerinizi **(namazda)** o mescid tarafına çevirin! Şüphe yok ki, kendilerine kitap verilenler bunun Rableri tarafından bir hak olduğunu pekâlâ bilirler. Ama Allah, onların yaptıklarından gaafil değildir.

145— Celâlim hakkı için! Sen o ehl-i kitaba her türlü mûcize ve hucceti getirsen yine senin kıblene tâbi olamazlar. Sen de onların kıblesine tâbi olacak değilsin. Onlar birbirlerinin kıblelerine de tâbi olmazlar. Yemin olsun, sana gelen bunca ilimden sonra onların hevalarına uymuş olsan, bu takdirde zalimlerden olursun.

---

(28) **Peygamber** (s.a.v.) **önceleri Kâbe'ye doğru namaz kılıyordu. Medine'ye hicret ettikten sonra, Kudüs'teki Beyt-i Makdis'e doğru namaz kılmakla memur oldu. Oraya doğru 16 veya 17 ay namaz kıldı. Daha sonra kıble Kâbe'ye çevrildi.**

اَلَّذٖينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَاۤءَهُمْۜ
وَاِنَّ فَرٖيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ اَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرٖينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلّٖيهَا
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِۜ اَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَمٖيعًاۜ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَاِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَۜ
وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ
فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۙ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ
اِلَّا الَّذٖينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنٖي وَلِاُتِمَّ نِعْمَتٖي
عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَۙ ﴿١٥٠﴾ كَمَا اَرْسَلْنَا فٖيكُمْ رَسُولًا
مِنْكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ اٰيَاتِنَا وَيُزَكّٖيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَۜ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُونٖي
اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لٖي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا اسْتَعٖينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِۜ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرٖينَ ﴿١٥٣﴾

146— Kendilerine kitap verdiklerimiz O'nu **(Muhammed'i)** oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Böyle iken onlardan bir fırka, bile bile hakkı gizlerler.

147— Hak Rabbindendir. O halde sakın şüphe edenlerden olma.

148— Her ümmetin bir kıblesi vardır. Ona yönelir. Öyle ise hayırlı işlerde birbirinizle yarış edin. Nerede olursanız olun Allah **(kıyamet gününde)** hepinizi bir araya getirir. Çünkü Allah her şeye kaadirdir.

149— Nereden **(yola)** çıkarsan hemen **(namazda)** yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Bu emir Rabbinden gelen bir gerçektir. Allah sizin yaptıklarınızdan gaafil değildir.

150— Nereden **(yola)** çıkarsan **(namazda)** yüzünü Mescid-i Haram'a doğru çevir. Siz de nerede olursanız yüzünüzü o tarafa çevirin ki, insanlar için aleyhinize bir huccet olmasın. **(Yahûdiler, ''Dinimizi inkâr ediyor, ama kıblemize dönüyor.'' demesinler. Müşrikler de, ''İbrâhim dininde olduğunu iddia ediyor, ama onun kıblesini terkediyor.'' demesinler).** Ancak onlardan zulmedenler müstesna! Siz de onlardan korkmayın; benden korkun! Tâ ki size olan nimetimi tamamlayayım, umulur ki hidâyete eresiniz.

151— Nitekim size içinizden bir peygamber gönderdik. O, size âyetlerimizi okuyor; sizi şirkten temizliyor; size kitabı ve hikmeti öğretiyor ve size bilmediğiniz şeyleri öğretiyor.

152— O halde siz beni zikredin ki, ben de sizi anayım. Bana şükredin, nankörlük etmeyin.

153— Ey iman edenler! Sabırla ve namazla **(Allah'dan)** yardım isteyin. Hiç şüphe yok ki Allah, sabredenlerle beraberdir.

154— Allah yolunda öldürülenler **(şühedâ)** için ''ölülerdir'' demeyin. Hayır, onlar diridirler. Lâkin siz sezmezsiniz.

155— Andolsun, sizi biraz korku, biraz açlık, biraz da mallardan, canlardan ve mahsullerden eksiltmekle behemehal imtihan edeceğiz. Sabredenleri müjdele.

156— Ki onlar başlarına bir belâ geldiği zaman, ''Biz Allah'ın **(dünyada takdirine teslim olmuş kulları)**yız ve biz **(ahirette de)** yine ona döneceğiz.'' derler.

157— İşte onlara Rablerinden mağfiret ve rahmet vardır. Ve işte onlar hidâyete erenlerin tâ kendileridir.

158— Şüphesiz Safâ ile Merve Allah'ın alâmetlerindendir. İmdi her kim Kâbe'yi hac eder veya umre yaparsa, onların ikisini de tavaf etmesinde bir günah yoktur. Ve her kim gönlünden koparak bir hayır işlerse iyi bilsin ki, Allah şükrün karşılığını veren ve her şeyi bilendir.

159— İndirdiğimiz açık hükümleri ve doğru yolu biz insanlara kitapta beyan ettikten sonra gizleyenler yok mu? İşte onlara Allah lânet eder; bütün lânetçiler de onlara lânet okur (29).

160— Ancak tevbe edip halini düzeltenler ve **(gizlediklerini)** açıklayanlar başka. Artık böylelerinin günahlarını bağışlarım. Ben, tevbeleri kabul eden ve çok merhametli olanım.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ بَلْ اَحْيَاءٌ وَلٰكِنْ
لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ
مِنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾
اَلَّذِينَ اِذَا اَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ
﴿١٥٦﴾ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَاُولٰئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ
الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا اَنْزَلْنَا
مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ
اُولٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ﴿١٥٩﴾ اِلَّا
الَّذِينَ تَابُوا وَاَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَاُولٰئِكَ اَتُوبُ عَلَيْهِمْ
وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ اُولٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلٰئِكَةِ وَالنَّاسِ
اَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ ﴿١٦٢﴾ وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

161— Âyetlerimizi inkâr etmiş ve kâfir olarak can vermiş olanlar yok mu? İşte Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti onların üzerinedir.

162— Onlar o lânette **(veya cehennemde)** ebedî olarak kalırlar. Onlardan ne azap hafifletilir, ne de yüzlerine bakılır.

163— Sizin ilâhınız, bir tek ilâhtır. Ondan başka hiçbir ilâh yoktur. Rahmân ve Rahîm O'dur.

---

(29) **Bu âyet Yahûdiler hakkında indirilmiştir.**

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ
الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ
﴿١٦٥﴾ إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ
لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ
أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

164— Muhakkak göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbirini takip etmesinde, insanlara yararlı şeylerle denizde akıp giden gemilerde, Allah'ın gökten su indirerek ölmüşken yeri onunla diriltmesinde, yeryüzünde her nevi hayvanları dağıtmasında, rüzgârları her taraftan estirmesinde ve yerle gök arasında emre âmâde duran bulutta akıl sahibi bir ümmet için elbet **(Allah'ın birliğine)** deliller vardır.

165— İnsanlardan bazıları da Allah'ı bırakarak birtakım putlara taparlar; onları Allah'ı sevdikleri gibi severler. Ama iman edenlerin Allah sevgisi daha kuvvetlidir. Eğer zulmedenler ileride görecekleri azabı, bütün kuvvet ve kudretin Allah'ın olduğunu ve azabının şiddetini bir bilselerdi **(Allah'ı bırakıp putlara tapmazlardı).**

166— O zaman küfür öncüleri azabı görerek kendilerine tâbi olanlardan kurtulmaya çalışacaklardır. Aralarındaki bütün rabıtalar didik didik kopacaktır.

167— Ve tâbi olanlar, ''Ah bizim için **(dünyaya)** bir dönüş olaydı da onlar bizden kurtulup uzaklaştıkları gibi, biz de onlardan kurtulsaydık!'' diyeceklerdir. İşte böylece Allah onlara bütün yaptıklarını hasret ve pişmanlık halinde gösterecektir. Onlar ateşten çıkacak da değillerdir.

168— Ey insanlar! Yerdeki şeylerden helâl ve temiz olmak şartiyle yeyin. Şeytanın izinden gitmeyin. Çünkü o size apaçık bir düşmandır.

169— O, size ancak kötülüğü, hayâsızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder.

170— O **(müşrik)**lere, "Allah'ın indirdiğine tâbi olun!" denildiği zaman, "Hayır, biz atalarımızı neyin üzerinde buldu isek ona tâbi oluruz." derler. Ya ataları bir şey anlamaz ve doğruyu seçemez idiyseler!.. **(Yine uyacaklar mı?).**

171— Küfredenlerin hali, sade bir çağırma ve bağırmadan başka bir şey duymayan hayvanı çağıranın haline benzer. Sağırlardır, dilsizlerdir ve körlerdir. Binaenaleyh akıl etmezler.

172— Ey iman edenler! Size verdiğim nimetlerin helâl olanlarından yeyin! Eğer yalnız Allah'a tapıyorsanız ona şükredin.

173— O size ancak ölü hayvan etini, kanı, domuz etini ve Allah'dan başkası adına kesilen hayvan etini haram kılmıştır. Fakat dara düşen kimse, diğerinin hakkına tecavüz etmemek ve zaruret miktarını aşmamak şartiyle yerse, ona da bir günah yoktur. Çünkü Allah, çok bağışlayıcı ve merhametlidir.

174— Allah'ın indirdiği kitaptan bir şeyi gizleyip de bununla biraz para alanlar yok mu? İşte onlar karınlarına ateşten başka bir şey yemezler. Kıyamet gününde Allah onlarla ne konuşur, ne de onları temize çıkarır. Onlar için acıklı bir azap vardır (30).

175— Onlar hidâyeti verip dalâleti, mağfireti bırakıp azabı satın alanlardır. Böyleleri ateşe ne de sabırlı şeylerdir!..

176— Bu azabın sebebi şudur: Çünkü Allah kitabı hak olarak indirmiştir **(onlarsa bunda ihtilâfa düşerek bir kısmına iman, bir kısmını gizleyerek inkâr etmişlerdir).** Kitap hakkında bu şekilde ihtilâfa düşenler, haktan uzak bir ayrılık içindedirler.

وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَٓا اَلْفَيْنَا عَلَيْهِ
اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ
﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ
اِلَّا دُعَٓاءً وَنِدَٓاءًۜ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٧١﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا
لِلّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ
وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَٓا اُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللّٰهِۚ فَمَنِ اضْطُرَّ
غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَٓا اِثْمَ عَلَيْهِۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿١٧٣﴾ اِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ الْكِتَابِ
وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًاۙ اُو۬لٰٓئِكَ مَا يَأْكُلُونَ
فِي بُطُونِهِمْ اِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَلَا يُزَكِّيهِمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذِينَ
اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدٰى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِۚ
فَمَٓا اَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّۜ
وَاِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

---

(30) **Yahûdi hahamları Peygamber** (s.a.v.)**'in Tevrat'ta anlatılan evsafını gizlediler ve bu iş için de az bir para aldılar. Âyet-i celile ise bu davranışlarının çok çirkin bir hareket olduğunu açıklamaktadır. Az bir paradan maksat şudur: Bütün maddî varlıklar, âhiret hayatının karşısında pek az bir değer demektir. Çünkü dünyadaki bütün maddî değerler fani, âhiret hayatındaki nimetler ise baaki olması bakımındandır.**

لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلٰكِنَّ
الْبِرَّ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَۚ
وَاٰتَى الْمَالَ عَلٰى حُبِّه۪ ذَوِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينَ
وَابْنَ السَّبِيلِۙ وَالسَّٓائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِۚ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى
الزَّكٰوةَۚ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُواۚ وَالصَّابِرِينَ فِي
الْبَأْسَٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ وَحِينَ الْبَأْسِۜ اُولٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ صَدَقُواۜ وَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ
فِي الْقَتْلٰىۜ اَلْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْاُنْثٰى بِالْاُنْثٰىۜ فَمَنْ عُفِيَ
لَهُ مِنْ اَخ۪يهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَاَدَٓاءٌ اِلَيْهِ بِاِحْسَانٍۜ
ذٰلِكَ تَخْف۪يفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌۜ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ
فَلَهُ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يَٓا اُولِي الْاَلْبَابِ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ
اِنْ تَرَكَ خَيْرًاۚ اۨلْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَ بِالْمَعْرُوفِۚ
حَقًّا عَلَى الْمُتَّق۪ينَۜ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَاِنَّمَٓا
اِثْمُهُ عَلَى الَّذ۪ينَ يُبَدِّلُونَهُۜ اِنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌۜ ﴿١٨١﴾

حزب ٢

177— (Namazda) yüzlerinizi doğu ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Fakat iyi kimse Allah'a, âhiret gününe, meleklere, kitaplara ve peygamberlere iman eden; malı sevmekle beraber yakınlarına, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, dilenenlere, köle ve esirlere veren, namazı dosdoğru kılan, zekâtı da verendir. Bir de sözleştikten sonra sözlerini yerine getirenlerle sıkıntı ve hastalık hallerinde, şiddetli savaşta sabredenlerdir. Doğru söyleyenler işte bunlardır. Takvâ sahipleri de ancak bunlardır **(buyurulmuştur)** (31).

178— Ey iman edenler! Öldürülen insanlar hakkında size kısas **(misilleme)** farz kılındı. Hür olana hür, köleye köle, kadına kadın kısas olunacaktır. Kaatillerden her kime ölenin kardeşi tarafından bir şey bağışlanırsa bağışlayana düşen kaatili örfe göre takip etmek, kaatile düşen de diyeti iyilikle ödemektir. Bu, Rabbiniz tarafından size bir hafifletme ve rahmettir. Bundan sonra kim tecavüzde bulunursa, onun için acıklı bir azap vardır.

179— Hem sizin için kısasta hayat vardır, ey akıl sahipleri! **(Çünkü kendinin de öldürüleceğini bilen bir kişi, başkasını öldürmekten vazgeçer. Böylece hem kendisi yaşar, hem de öldürmek istediği kimse sağ kalır).** Umulur ki, **(haksız yere adam öldürmekten)** korunursunuz.

180— Sizden birinize ölüm geldiği vakit, şayet bir hayır **(mal)** bırakacaksa anasına, babasına ve akrabasına meşrû bir şekilde vasiyet etmek, takvâ sahipleri üzerine icrası lâzım bir hak olarak, farz kılındı (32).

181— Artık bunu işittikten sonra kim değiştirirse vebâli değiştirenlerin boynunadır. Şüphesiz ki Allah, işitir ve bilir.

---

(31) **Bu âyet, ibadet esnasında doğuya ve batıya dönmeyi marifet sayan Yahûdiler ile Hıristiyanları red için indirilmiştir.**

(32) **Bu âyetin hükmü, Nisâ Sûre-si'ndeki Miras âyetiyle nesh edilmiş (kaldırılmış)tir.**

فمن خاف من موص جنفا او اثما فاصلح بينهم فلا اثم
عليه ان الله غفور رحيم ﴿١٨٢﴾ يا ايها الذين امنوا كتب
عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم لعلكم
تتقون ﴿١٨٣﴾ اياما معدودات فمن كان منكم مريضا
او على سفر فعدة من ايام اخر وعلى الذين يطيقونه فدية
طعام مسكين فمن تطوع خيرا فهو خير له
وان تصوموا خير لكم ان كنتم تعلمون ﴿١٨٤﴾
شهر رمضان الذي انزل فيه القران هدى للناس
وبينات من الهدى والفرقان فمن شهد منكم
الشهر فليصمه ومن كان مريضا او على سفر فعدة
من ايام اخر يريد الله بكم اليسر ولا يريد بكم
العسر ولتكملوا العدة ولتكبروا الله على ما هديكم
ولعلكم تشكرون ﴿١٨٥﴾ واذا سالك عبادي
عني فاني قريب اجيب دعوة الداع اذا دعان
فليستجيبوا لي وليؤمنوا بي لعلهم يرشدون ﴿١٨٦﴾

182— Kim vasiyet edenin bir hatasından veya günaha girmesinden korkar da aralarını düzeltirse, ona bir günah yoktur. Çünkü Allah çok bağışlayıcı ve merhametlidir.

183— Ey iman edenler! Sizden öncekilere oruç farz kılındığı gibi, size de farz kılındı. Umulur ki **(günahlardan)** korunursunuz.

184— Sayılı günler!.. Sizden her kim hasta olur veya seferde bulunursa tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun! Oruç tutmaya gücü yetmeyenlerin bir yoksul doyuracak kadar fidye vermeleri lâzım gelir. Kim gönlünden koparak **(fidyeyi daha çok vermek gibi)** bir hayır işlerse o kendisi için daha hayırlı olur. Ama bilseniz, oruç tutmanız sizin için en hayırlıdır.

185— (O sayılı günler) Ramazan ayıdır ki, Kur'ân insanlara bir hidâyet ve hakka ulaştıran, hakla bâtılı ayıran açık âyetler halinde bu ayda indirildi. İmdi sizden kim bu aya erişirse onun orucunu tutsun. Kim hasta olur veya seferde bulunursa tutamadığı günler sayısınca başka günlerde **(kazâ etsin!)**. Allah size kolaylık diler; güçlük istemez **(Onun için hastalık ve sefer hallerinde orucu terketmenizi mübah kılmıştır)**. Bu kolaylığı, sayıyı tamamlamanız ve size yol gösterdiğinden dolayı Allah'ı büyük tanımanız için meşrû kılmıştır. Umulur ki, şükredersiniz.

186— (Yâ Muhammed!) eğer kullarım sana beni sorarlarsa, **(söyle)** şüphesiz **(bilsinler ki)** ben yakınım. Dua edenin duasını kabul ederim. O halde onlar da benim davetime uysunlar ve bana hakkıyle inansınlar ki, doğru yolu bulmuş olsunlar.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ اِلٰى نِسَٓائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ
وَاَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ اَنْفُسَكُمْ
فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْـٰٔنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا
مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ
الْاَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ اَتِمُّوا الصِّيَامَ
اِلَى الَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَاَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ اٰيَاتِه۪
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوٓا اَمْوَالَكُمْ
بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَٓا اِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا
مِنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ
عَنِ الْاَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَاق۪يتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ
بِاَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ
اتَّقٰى وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ اَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَاتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ الَّذ۪ينَ
يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَد۪ينَ ﴿١٩٠﴾

187— Oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmanız size helâl kılındı. Onlar sizin için bir elbise, siz de onlar için bir elbise **(gibi)**siniz. Allah, nefislerinize emniyet edemeyeceğinizi bildiği için müracaatınızı kabul buyurdu ve sizi affetti (33). Şimdi onlarla cinsî münasebette bulunun ve Allah'ın sizin için takdir buyurduğunu isteyin. Hem sizce tâ sabahın beyaz ipliği siyah iplikten seçilinceye kadar **(yani gecenin siyah ipliğe benzeyen karanlığı gidip sabahın beyaz ipliğe benzeyen aydınlığı seçilinceye kadar)** yeyip içmeye devam edin. Sonra orucu geceye dek tamamlayın. Ama siz, mescidlerde itikâf halindeyken onlarla cinsî münasebette bulunmayın. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır, onlara yaklaşmayın. İşte Allah âyetlerini insanlara böyle açıklar ki, sakınıp korunsunlar.

188— Aranızda birbirinizin mallarını haksız sebeplerle yemeyin. Ve insanların mallarından bir kısmını bile bile günahla yemek için, o malları **(rüşvet olarak)** hâkimlere vermeyiniz.

189— (Yâ Muhammed!), sana yeni doğan ayları sorarlar. De ki: ''Onlar insanlar ve hac için vakit ölçüleridir. İyilik, **(ihramda)** evlere arkalarından girmeniz değildir (34). Lâkin iyi kişi, haramlardan sakınan kimsedir. Evlere kapılardan girin. Ve Allah'dan korkun ki, muradınıza eresiniz.

190— Sizinle harp edenlerle Allah yolunda çarpışın. Ama ileri gitmeyin. Çünkü Allah, aşırı gidenleri sevmez (35).

---

(33) **Hz. Ömer ve bir başkası oruç gecesi aileleri ile münasebette bulunmuş, sonra Peygamber** (s.a.v.)'**den özür dilemişlerdi.** (Cenâb-ı Hak dileklerinin kabul olduğunu müjdeledi).

(34) **Müslümanlar vaktiyle ihramlı bulundukları müddetçe evin arkasından bir delik açarak içeriye oradan girip çıkarlarmış ve bunu hayır bir iş sayarlarmış.**

(35) **Bu âyet-i kerime, Berâe âyeti ile yahut bundan sonraki âyetle neshedilmiş, yani hükmü kaldırılmıştır** (Celâleyn). **Mezheb-i Hanefi ulemasına göre bu âyet mensuh değildir** (Bk. Elmalı, s. 697).

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَاَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ اَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَاِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذٰلِكَ جَزَٓاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَاِنِ انْتَهَوْا
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ اَلشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ
﴿١٩٤﴾ وَاَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوا بِاَيْدِيكُمْ اِلَى التَّهْلُكَةِ وَاَحْسِنُوا
اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَاَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُؤُسَكُمْ حَتّٰى يَبْلُغَ الْهَدْيُ
مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا اَوْ بِهِ اَذًى مِنْ رَاْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ
اَوْ صَدَقَةٍ اَوْ نُسُكٍ فَاِذَا اَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ فِي الْحَجِّ
وَسَبْعَةٍ اِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ اَهْلُهُ
حَاضِرِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

191— O **(kâfir)**leri bulduğunuz yerde tepeleyin! Ve sizi çıkardıkları yerden **(Mekke'den)** onları çıkarın! Fitne, ölümden daha beterdir. Onlar, Mescid-i Haram'da sizinle çarpışmadıkça, siz de onlarla orada çarpışmayın. Fakat sizinle çarpışırlarsa, onları tepeleyin! Kâfirlerin cezası böyledir.

192— Şayet **(şirkten)** vazgeçerlerse, şüphesiz Allah, çok bağışlayıcı ve merhametlidir.

193— Fitne **(den eser)** kalmayıncaya ve din de Allah'ın **(dini olarak tanınmış)** oluncaya kadar onlarla çarpışın. Eğer vazgeçerlerse, artık düşmanlık yalnız zalimlere karşı kalır.

194— Haram ay, haram aya karşılıktır. **(O ayda onlar sizinle nasıl çarpıştılarsa, siz de onun gibi bir ayda onlarla çarpışın!).** Bütün hürmetler karşılıklıdır. O halde kim size saldırırsa, siz de ona aynen size yaptığı tecavüz gibi, saldırın. Ama Allah'dan korkun. Ve bilin ki, Allah takvâ sahipleriyle beraberdir.

195— Allah yolunda mallarınızı sarfedin; fakat kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın (36). **(Mücahitlere yiyecek vesaire vermekle)** iyilik edin! Çünkü Allah, iyilik edenleri sever.

196— Hac ile umreyi de Allah için tamam yapın. Bundan menedilirseniz size hedy kurbanından kolayınıza gelen vâcib olur. Ve hedy kurbanı yerine varıncaya **(Mina'ya)** kadar başlarınızı tıraş etmeyin. Sizden her kim hasta olur veya başından eziyeti bulunup tıraş olursa, ona oruç veya sadaka yahut kurbandan ibaret bir fidye lâzım gelir **(yani ya üç gün oruç tutar, altı fakire birer fitre miktarı sadaka verir, yahut bir kurban keser).** Düşmandan emin olduğunuz vakitte, her kim hacca kadar umre ile sevap kazanmak isterse ona da kolayına gelen hedy kurbanı vâcib olur. Kesecek kurban bulamazsa hac günlerinde üç, **(yurduna)** döndüğü vakit de yedi gün oruç tutar ki, tam on gün eder. Bu hüküm, ailesi Mescid-i Haram'da oturmayanlar içindir. Allah'dan korkun ve bilin ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

(36) **Bu âyet-i kerimenin nüzul sebebi, rivayete göre, harpten ve o uğurda mal sarfetmekten kaçınmanın bir tehlike olduğunu ihtar içindir.**

الْحَجُّ اَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌۚ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا
رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّۜ وَمَا تَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّٰهُۜ وَتَزَوَّدُوا فَاِنَّ خَيْرَ الزَّادِ
التَّقْوٰىۘ وَاتَّقُونِ يَٓا اُو۬لِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْۜ
فَاِذَٓا اَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ
الْمَشْعَرِ الْحَرَامِۖ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدٰيكُمْۚ
وَاِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِه۪ لَمِنَ الضَّٓالّ۪ينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ اَف۪يضُوا
مِنْ حَيْثُ اَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ
رَح۪يمٌ ﴿١٩٩﴾ فَاِذَا قَضَيْتُمْ مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ
كَذِكْرِكُمْ اٰبَٓاءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًاۜ
فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْاٰخِرَةِ
مِنْ خَلَاقٍ ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَٓا اٰتِنَا فِي الدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾
اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ نَص۪يبٌ مِمَّا كَسَبُواۜ وَاللّٰهُ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

197— Hac malûm aylardır (37). Kim bu aylarda haccı eda ederse bilmeli ki, hacda kadına yaklaşmak, günah işlemek ve kavga etmek yoktur. Hayır namına ne yaparsanız Allah onu bilir. Bir de azık tedarik edin. Muhakkak ki, azığın en hayırlısı takvâdır. Benden korkun ey akıl sahipleri! (38).

198— Hacda Rabbinizin fazlından **(ticaretle)** refah istemenizde size günah yoktur. Arafat'tan akın ettiğinizde Meş'ar-i Haram **(denilen yer)** de Allah'ı zikredin. O size nasıl hidâyet verdiyse siz de O'nu anın. Doğrusu siz bundan önce cidden sapıklardandınız.

199— Sonra insanların akın ettiği yerden **(Arafat'tan)** siz de akın edin. Ve Allah'ın affını dileyin. Allah çok affedici, merhamet edicidir.

200— Hac ibadetlerinizi bitirdikten sonra Allah'ı **(vaktiyle)** babalarınızı andığınız gibi yahut daha çok zikredin (39). İnsanların kimisi, ''Ey Rabbimiz! Bize dünyada **(nasip)** ver!'' der ki, onun âhirette hiçbir nasibi yoktur.

201— Kimisi de, ''Ey Rabbimiz! Bize dünyada güzel hâl, âhirette de güzel hâl ver! Ve bizi cehennem azabından koru!'' der.

202— İşte bunların, kazandıkları **(hayırdan)** nasibleri vardır. Allah hesabı çabuk görendir.

---

(37) **Malûm olan aylardan maksat, Şevvâl, Zilkade ayları ile Zilhicce'nin ilk on günüdür.**

(38) **Yemenliler, yanlarına azık almadan hacca gidinterlermiş. Bu sebeple de başkalarına yük olurlarmış. Bu âyet onlar hakkında inmiş ve hem onları hem de diğer kimseleri uyarmıştır.**

(39) **Vaktiyle hacılar Minâ'da şeytan taşlayıp işini bitirdikten sonra övünmek için babalarını anarlarmış. Allah Teâlâ, bu kudsî mekânlarda anmaya layık olanın Zât-ı ilâhî olduğuna dikkatleri çekmek için bu âyet-i kerimeyi indirmiştir.**

وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِي اَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَاَخَّرَ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ
وَاعْلَمُوا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ
قَوْلُهُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ عَلٰى مَا فِي قَلْبِهِ
وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ
لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ
الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ اَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْاِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ رَؤُفٌ
بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً
وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَاِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ
الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٠٩﴾
هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا اَنْ يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٢١٠﴾

203— Bir de sayılı günlerde **(teşrik günlerinde)** Allah'ı **(tekbirle)** zikredin. Kim iki günde (40) **(Minâ'dan dönmek için)** acele ederse ona günah yoktur. Kim geri kalırsa, bu takvâ sahibi için olup, ona da günah yoktur. Allah'dan korkun. Ve bilin ki, muhakkak sizler O'na toplanacaksınız.

204— İnsanlardan öylesi vardır ki, dünya hayatı hakkındaki sözü senin hoşuna gider. Kalbindekine de **(yani özü sözüne uygun olduğuna)** Allah'ı şâhid tutar. Halbuki kendisi, düşmanların en yamanıdır (41).

205— **(Senden)** ayrıldı mı, yeryüzünde fesad çıkarmaya, ekini ve nesli helâk etmeye çalışır. Allah ise fesadı sevmez.

206— Ona, ''Allah'dan kork!'' denildiği vakit onuru **(kibri)** kendisini günah işlemeye sevk eder. Buna, cehennem kâfidir; ne kötü döşektir!..

207— İnsanlardan bazısı da Allah'ın rızasına ermek için kendini feda eder (42). Allah kullarına çok merhametlidir.

208— Ey iman edenler! Hepiniz sulha **(barışa)** girin. Şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o sizin açık bir düşmanınızdır.

209— **(Evet)** size bunca açık deliller geldikten sonra, yine ayağınız kayarsa iyi bilin ki, Allah çok ulu ve hakîmdir.

210— Onlar sade gözetiyorlar ki, Allah meleklerle birlikte kendilerine buluttan gölgeler içinde geliversin de iş**(lerini)** bitiriversin **(onları helâk ediversin).** Halbuki bütün işler Allah'a döndürülür.

---

(40) **Zilhicce'nin on bir ve on ikinci günlerinde.**

(41) **Bu şahıs, Ahnes bin Şurayk'tır. Peygamber** (s.a.v.) **ile tatlı tatlı konuşur, kendisine inandığına ve sevdiğine dair yemin ederdi. Fakat münafık idi. Peygamberimizin huzurundan çıkınca Müslümanların ekinini yakmış, hayvanlarını öldürmüştü. Yüce Allah bu âyetlerle onun yalanını meydana çıkarmıştır.**

(42) **Bu zat, Suheyb** (r.a.)**'dır. Müşriklerin eziyetlerine karşı Medine'ye hicret etmiş, malını onlara bırakmıştı.**

سَلْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ كَمْ اٰتَيْنَاهُمْ مِنْ اٰيَةٍ بَيِّنَةٍۜ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللّٰهِ
مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ لِلَّذ۪ينَ
كَفَرُوا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُواۢ وَالَّذ۪ينَ
اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢١٢﴾
كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيّ۪نَ مُبَشِّر۪ينَ وَمُنْذِر۪ينَ
وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ ف۪يمَا اخْتَلَفُوا
ف۪يهِۜ وَمَا اخْتَلَفَ ف۪يهِ اِلَّا الَّذ۪ينَ اُو۫تُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ
الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْۚ فَهَدَى اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا
ف۪يهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِه۪ۜ وَاللّٰهُ يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَق۪يمٍ ﴿٢١٣﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ
مَثَلُ الَّذ۪ينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْۜ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَٓاءُ وَالضَّرَّٓاءُ
وَزُلْزِلُوا حَتّٰى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ مَتٰى
نَصْرُ اللّٰهِۜ اَلَٓا اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَر۪يبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَۜ
قُلْ مَٓا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَ وَالْيَتَامٰى
وَالْمَسَاك۪ينِ وَابْنِ السَّب۪يلِۜ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِه۪ عَل۪يمٌ ﴿٢١٥﴾

211— İsrail oğullarına sor. Onlara ne kadar açık mûcizeler vermişiz. Ama kim, mûcizeler kendisine geldikten sonra, Allah'ın nimetini değiştirirse bilsin ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

212— Dünya hayatı, küfredenlere süslü gösterilir de iman edenlerle alay ederler. Halbuki takvâ sahipleri, kıyamet gününde onların üstündedir. Allah dilediğine hesapsız rızık verir.

213— İnsanlar tek bir ümmet idi; sonra Allah, rahmetinin müjdecisi ve azabının habercisi olmak üzere, peygamberleri gönderdi. Ve insanların aralarında; ihtilâfa düştükleri şeylerde, hükmetmek için, o peygamberlere kitab**(lar)**da indirdi. Ancak ehl-i kitap kendilerine açık mûcizeler geldikten sonra, aralarındaki ihtiras yüzünden, onda ihtilâfa düştüler. Bunun üzerine Allah, onların ihtilâf ettikleri Hakk'a, Allah'ın izniyle iman edenleri doğrudan doğruya muvaffak kıldı. Allah dilediğini doğru yola çıkarır.

214— Yoksa siz, kendinizden evvel geçenlerin mesel olmuş halleri başınıza gelmeden cennete girivereceğinizi mi sandınız? Onlara öyle yoksulluk ve sıkıntı gelip çattı, öyle sarsıldılar ki, peygamber ve beraberindeki iman edenler, ''Allah'ın yardımı ne zaman gelecek?'' diyordu. Dikkat edin! Allah'ın yardımı muhakkak yakındır!

215— Sana neyi infak edeceklerini soruyorlar (43). De ki: ''Hayır namına nafaka olarak vereceğiniz şey, anababanın, akrabanın, yetimlerin, yoksulların ve yolcularındır. Hayır namına daha ne yaparsanız Allah onu muhakkak bilir **(ve mükâfatını verir).**''

(43) **Bu zat, Amr bin Cemûh idi. Kendisi zengin bir ihtiyardı.**

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوا
شَيْـًٔا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوا شَيْـًٔا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ
وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ
الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ
وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاِخْرَاجُ اَهْلِهِ مِنْهُ اَكْبَرُ عِنْدَ اللّٰهِ
وَالْفِتْنَةُ اَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتّٰى
يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ اِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ
مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَاُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ
اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللّٰهِ
وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ
قُلْ فِيهِمَا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَاِثْمُهُمَا اَكْبَرُ
مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذٰلِكَ
يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

216— (Ey mü'minler!) Hoşunuza gitmediği halde savaş size farz kılındı. Ama olur ki, bir şey hoşunuza gitmediği halde sizin için daha hayırlıdır. Ve olur ki, bir şey sevdiğiniz halde sizin için şer olur. Allah bilir, siz bilmezsiniz.

217— Sana haram ayda savaşın hükmünü soruyorlar. De ki: ''O ayda savaş büyük günahtır. Ama Allah yolundan menetmek, O'na ve Mescid-i Haram'a küfürde bulunmak, ahalisini oradan çıkarmak Allah katında daha büyük bir günahtır. Fitne, kaatilden daha büyüktür **(yani sizin şirk fitneniz, öldürmekten daha beterdir)**. Ellerinden gelse, sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle çarpışır dururlar. Sizden kim dininden döner de kâfir olarak ölürse, işte onların amelleri hem dünyada, hem âhirette boşa gider. Ve işte bunlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır (44).

218— Gerçekten iman edenlerle muhâcirler ve Allah yolunda savaşanlar **(yok mu?)** işte Allah'ın rahmetini ümid edenler bunlardır. Allah çok bağışlayıcı ve merhametlidir.

219— Sana şarabı ve kumarı soruyorlar. De ki: ''Onlarda hem büyük günah, hem de insanlara bazı faydalar vardır. Ama günahları faydalarından daha büyüktür'' (45). Yine sana hangi şeyi nafaka olarak vereceklerini soruyorlar. De ki: ''İhtiyacınızdan geri kalanı verin!''. Allah âyetleri size böyle açıklar, tâ ki düşünesiniz.

---

(44) **Peygamberimiz (s.a.v.) ilk savaş bölüğünü Abdullah bin Cahş'ın kumandası altında göndermişti. Bunlar müşriklerle çarpıştılar ve Cemâziyelâhir'in sonunda İbni Hadramî'yi öldürdüler. O günü Recep ayı ile karıştırdılar. Bunun üzerine, kâfirler onları ayıplayarak, ''Müslümanlar, haram aylarda savaş yapıyorlar'' diye söylenmeye başladılar. Bunun üzerine bu âyet indirildi.**

(45) **Bundan sonra, Mâide Sûresi'ndeki 90-91. âyetler inesiye kadar bazı kimseler içti, bir çoğu da içkiyi terk etti. Sûre-i Mâide'nin mezkûr âyetleri inince bu âyet nesh edilmiştir.**

فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۜ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامٰىۜ قُلْ اِصْلَاحٌ لَهُمْ
خَيْرٌۜ وَاِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِۜ
وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾ وَلَا تَنْكِحُوا
الْمُشْرِكَاتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّۜ وَلَاَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ
وَلَوْ اَعْجَبَتْكُمْۚ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتّٰى يُؤْمِنُواۜ وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ
خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ اَعْجَبَكُمْۜ اُولٰٓئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِۚ
وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهِۚ وَيُبَيِّنُ اٰيَاتِهِ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِۜ قُلْ
هُوَ اَذًىۙ فَاعْتَزِلُوا النِّسَٓاءَ فِي الْمَحِيضِۙ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ
حَتّٰى يَطْهُرْنَۚ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُۜ
اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾ نِسَٓاؤُكُمْ
حَرْثٌ لَكُمْۖ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْۘ وَقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْۜ
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ مُلَاقُوهُۜ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِاَيْمَانِكُمْ اَنْ تَبَرُّوا
وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِۜ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

220— Dünya ve âhiret hakkında **(düşünüp en iyi olanı alın!)**. Bir de sana yetimlerden soruyorlar. De ki: ''Onlar hakkında ıslahda bulunmak **(mallarını korumak sizin için)** daha hayırlıdır. Ama onlarla düşer kalkarsanız, artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah bozguncuyu ıslahçıdan ayırır. Eğer Allah dileseydi, sizi mutlaka sarpa sardırırdı. Şüphesiz Allah güçlüdür; hikmetlidir''.

221— (Ey mü'minler) iman etmedikçe müşrik kadınlarla evlenmeyin. Mü'min bir cariye, müşrik bir kadından daha hayırlıdır. Velev ki müşrik kadına imrenmiş olun (46). Müşrik erkekler de iman etmedikçe onlara mü'min kadınları nikâhlamayın. Mü'min bir köle müşrikten daha hayırlıdır. Velev ki müşrik hoşunuza gitsin. Onlar sizi cehenneme davet ederler. Allah ise izni ile cennete ve mağfirete davet ediyor. Ve âyetlerini insanlara beyan buyuruyor. Umulur ki düşünüp ibret alırlar.

222— Sana kadınların aybaşı halini de soruyorlar. De ki: ''O bir ezâdır. Onun için hayız zamanında kadınlardan uzaklaşın ve temizlenene kadar onlara yaklaşmayın. Tertemiz yıkandıkları zaman Allah'ın emrettiği yerden onlarla cinsî münasebette bulunun. Şüphesiz Allah çok tevbe edenleri ve çok temizlenenleri sever.

223— Kadınlarınız sizin tarlanızdır. O halde tarlanıza nasıl isterseniz öyle varın (47). Kendiniz için önceden **(iyi ameller)** gönderin. Allah'dan korkun ve bilin ki muhakkak ona kavuşacaksınız. Mü'minleri müjdele!''.

224— Bir de sözünüzde durmanız, takvâ sahibi olmanız ve insanların arasını bulmanız için Allah'ı yeminlerinize hedef yapmayın. Allah, hakkiyle işitici ve bilicidir.

---

(46) **Bu yasaklama Mâide Sûresinin 5. âyeti ile ehl-i kitap olmayan kâfirlere tahsis edilmiştir. Ehl-i kitaptan olan kadınlarla evlenmek câizdir.**

(47) **Hanımlarınıza yaklaşırken önden yaklaşınız. Âyet-i kerimeden maksat budur.**

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِيٓ اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَآئِهِمْ تَرَبُّصُ
اَرْبَعَةِ اَشْهُرٍ فَاِنْ فَآؤُ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَاِنْ عَزَمُوا
الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ
ثَلٰثَةَ قُرُوٓءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ اَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِيٓ اَرْحَامِهِنَّ اِنْ كُنَّ
يُؤْمِنَّ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذٰلِكَ
اِنْ اَرَادُوٓا اِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ
عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ اَلطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَاِمْسَاكٌ
بِمَعْرُوفٍ اَوْ تَسْرِيحٌ بِاِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ اَنْ تَأْخُذُوا مِمَّآ اٰتَيْتُمُوهُنَّ
شَيْـًٔا اِلَّآ اَنْ يَخَافَآ اَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا يُقِيمَا
حُدُودَ اللّٰهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ
فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
﴿٢٢٩﴾ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ
فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يَتَرَاجَعَآ اِنْ ظَنَّآ اَنْ
يُقِيمَا حُدُودَ اللّٰهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

225— Allah sizi, yeminlerinizdeki lağvdan dolayı muâhaze etmez. Velâkin kalblerinizin irtikâp ettiği yeminlerle muâhaze eder. Allah çok bağışlayıcıdır, halîmdir (48).

226— Kadınlarına yaklaşmamaya yemin edenler için dört ay beklemek vardır. Eğer **(yeminlerinden)** dönerlerse bilsinler ki, Allah çok bağışlayıcı ve merhametlidir.

227— **(Yok)** eğer boşamaya karar verdi iseler **(onu yerine getirsinler)**. Şüphesiz Allah işitici ve bilicidir.

228— Boşanan kadınlar, bizzat kendileri, üç hayız müddeti beklerler. Eğer Allah'a ve âhiret gününe inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığı çocuğu saklamaları kendilerine helâl olmaz. Ama kocaları barışmak isterlerse, bu iddet içinde onları geri almaya **(nikâhlarında tutmaya)** daha lâyıktırlar. Erkeklerin kadınlar üzerinde meşru **(hakları olduğu)** gibi, kadınların da **(kocalar)** üzerinde **(hakları)** vardır. Ama erkekler için kadınlar üzerine üstün bir derece vardır. Allah güçlüdür, hakîmdir.

229— **(Ric'î)** talâk ikidir (49). Ondan sonra kadını ya iyilikle tutmak yahut güzellikle salmak vardır. Kadınlarınıza verdiğiniz mehirlerden bir şeyi geri almanız, size helâl olmaz. Meğer ki karı ile koca Allah'ın emirlerini yerine getirmemekten korksunlar. Eğer siz de onların Allah'ın emirlerini yerine getiremeyeceklerinden korkarsanız, kadının ayrılmak için fidye vermesinde ikisine de günah yoktur. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Onları aşmayın. Her kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, işte onlar zalimlerin tâ kendileridir.

230— Eğer koca, karısını **(ikinci talâktan sonra)** bir kere daha boşarsa, ondan sonra kadın başka bir kocaya varmadıkça ilk kocasına helâl olmaz. İkinci koca boşarsa Allah'ın emirlerini yerine getireceklerinden ümitvâr oldukları takdirde birbirlerine dönmelerinde ikisine de günah yoktur. Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Onları anlayan bir kavme beyan eder.

---

(48) **Yemin-i lağv, kasıtsız olarak ağızdan çıkıveren "Hayır vallahi", "Bilmem vallahi" diye yapılan yeminlerdir.**

(49) **Talâk, yani boşama ikidir. Bir, erkek hanımını birinci defa boşadıktan sonra tekrar alabilir. İkinci defa boşadığında da anlaştıkları takdirde alabilir. Üçüncü defa boşadığında ise, hanımı başkası ile evlenip ayrılmadıkça, kendisini nikâhı altına alamaz. İslâm hukukuna göre durum budur. (Bu hususun tafsilatı, fıkıh kitaplarından öğrenilmelidir).**

وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
اَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُٓوا اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَٓا اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ
بِهٖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٢٣١﴾ وَاِذَا طَلَّقْتُمُ
النِّسَٓاءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ اَنْ يَنْكِحْنَ اَزْوَاجَهُنَّ
اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذٰلِكَ يُوعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ
لِمَنْ اَرَادَ اَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَٓارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا
وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهٖ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ فَاِنْ اَرَادَا فِصَالًا
عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَاِنْ اَرَدْتُمْ
اَنْ تَسْتَرْضِعُٓوا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ
مَٓا اٰتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿٢٣٣﴾

231— Kadınları boşadınız da iddetlerini bitirdiler mi, artık onları ya iyilikle tutun, yahut iyilikle salın. Onları haklarına tecavüz için zararlarına tutmayın. Bunu kim yaparsa, kendine zulmetmiş olur. Allah'ın âyetlerini de alaya almayın. Allah'ın size olan nimetini ve size öğüt vererek, size indirdiği kitap ve hikmeti hatırlayın. Allah'dan korkun ve bilin ki, Allah her şeyi bilir.

232— Kadınları boşadığınızda iddetlerini bitirdiler mi, aralarında meşrû surette anlaştıkları takdirde **(ey veliler!)** kendilerini ilk kocalarına nikâh etmelerine mâni olmayın. Bu sizden Allah'a ve âhiret gününe iman etmiş olanlara verilen bir öğüttür. Bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Allah bilir; siz bilmezsiniz.

233— Anneler çocuklarını tam iki sene emzirirler. Bu hüküm, süt müddetini tamamlamak isteyenler içindir. Annelerin yiyeceği ve giyeceği, meşru bir şekilde, evlât kendisinin olan babaya borçtur. Hiçbir kimse gücünden ziyade bir şeyle mükellef tutulmaz. Hiçbir anne ve baba çocuğu yüzünden zarara sokulmasın. Mirasçıya düşen de aynı borçtur **(yani anne için babaya düşen yiyecek ve giyecek borcu, çocuk için de velisine düşer).** Eğer anne ile baba, müşavere ederek rızalarıyla **(müddet dolmadan)** çocuğu memeden kesmek isterlerse, kendilerine günah yoktur. Şayet çocuklarınızı başkalarına emzirtmek isterseniz, vereceğiniz şeyi meşrû bir surette teslim ettikten sonra size yine günah yoktur. Allah'dan korkun ve bilin ki, Allah her yaptığınızı görür.

والذين يتوفون منكم ويذرون ازواجا يتربصن بانفسهن
اربعة اشهر وعشرا فاذا بلغن اجلهن فلا جناح عليكم
فيما فعلن في انفسهن بالمعروف والله بما تعملون خبير ﴿٢٣٤﴾
ولا جناح عليكم فيما عرضتم به من خطبة النساء او اكننتم
في انفسكم علم الله انكم ستذكرونهن ولكن
لا تواعدوهن سرا الا ان تقولوا قولا معروفا
ولا تعزموا عقدة النكاح حتى يبلغ الكتاب اجله واعلموا
ان الله يعلم ما في انفسكم فاحذروه واعلموا ان الله
غفور حليم ﴿٢٣٥﴾ لا جناح عليكم ان طلقتم النساء
ما لم تمسوهن او تفرضوا لهن فريضة ومتعوهن على الموسع
قدره وعلى المقتر قدره متاعا بالمعروف حقا على المحسنين
﴿٢٣٦﴾ وان طلقتموهن من قبل ان تمسوهن وقد فرضتم لهن
فريضة فنصف ما فرضتم الا ان يعفون او يعفوا الذي
بيده عقدة النكاح وان تعفوا اقرب للتقوى
ولا تنسوا الفضل بينكم ان الله بما تعملون بصير ﴿٢٣٧﴾

234— Sizden vefat edenlerin geride bıraktığı zevceler, bizzat kendileri dört ay on gün iddet beklerler **(hâmile iseler, iddetleri çocuğun doğumu ile son bulur).** Müddetlerini doldurdukları zaman, meşrû surette kendi haklarında yaptıkları **(süslenme vesaire)** için **(ey veliler!)** size bir günah yoktur. Allah, sizin yaptığınız her şeyden haberdardır.

235— Kadınlara namzedliğinizi çıtlatmakta (50) veya gönüllerinizde gizlemenizde size bir günah yoktur. Allah biliyor ki, siz onları mutlaka anacaksınız **(onları isteyeceksiniz).** Ancak, kendileri ile gizli bir vaadleşme yapmayın. Meşrû bir söz söylerseniz o başka! Farz olan iddet sona ermedikçe de nikâh akdine azmetmeyin Allah gönlünüzde olanı bilir. Bunu bilin de ondan sakının. Hem bilin ki, Allah çok bağışlayıcı ve halîmdir.

236— Eğer kadınları, kendilerine el sürmeden veya bir mehir kesmeden boşarsanız size bir günah yoktur. Şu kadar var ki onları müt'a **(yararlı bir şeyle fayda)** landırın. Vakti hali **(yerinde)** olan, kudretine göre; fakir olan da hâline göre vermeli. Bu, iyilik yapanlar üzerine bir borçtur (51).

237— Kendilerine dokunmadan boşar da evvelce mehir kesmiş bulunursanız, o vakit borç, kestiğiniz **(mehr)**in yarısı onlarındır. Meğer ki kadınlar yahut nikâhın düğümü elinde olan veli bağışlamış olsun. **(Ey erkekler),** sizin bağışta bulunmanız takvâya daha yakındır. Aranızdaki fazlı unutmayın. Şüphesiz Allah her yaptığınızı görür.

---

(50) **Meselâ erkek, "Sen güzelsin, senin gibisi bulunmaz" dese bunda vebal yoktur.**

(51) **Mehir zikredilmeden nikâhlanılıp cimada bulunmadan önce boşanan kadına mehir yerine verilen mala, faydalanılacak şey mânâsında "Müt'a" denilmektedir.**

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطٰى وَقُومُوا
لِلّٰهِ قَانِت۪ينَ ﴿٢٣٨﴾ فَاِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا فَاِذَٓا اَمِنْتُمْ
فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ
﴿٢٣٩﴾ وَالَّذ۪ينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ اَزْوَاجًا وَصِيَّةً
لِاَزْوَاجِهِمْ مَتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ فَاِنْ خَرَجْنَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ ف۪ي مَا فَعَلْنَ ف۪ٓي اَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ
وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ
حَقًّا عَلَى الْمُتَّق۪ينَ ﴿٢٤١﴾ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ
اٰيَاتِه۪ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ خَرَجُوا
مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ اُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوتُوا
ثُمَّ اَحْيَاهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ
اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾ وَقَاتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِ وَاعْلَمُوٓا اَنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ ذَا الَّذ۪ي يُقْرِضُ
اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُٓ اَضْعَافًا كَث۪يرَةً
وَاللّٰهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

238— Namazlara, bilhassa orta namaza dikkat edin (52). Ve kalkın Allah'a saygı için **(onun divanına)** durun.

239— Eğer korku hâlinde iseniz yaya veya binekle giderken kılın. Emniyetli bulunduğunuz zaman da bilmediğiniz şeyleri size öğrettiği şekilde Allah'ı anın.

240— Sizden vefat edip geride zevceler bırakanlar, zevcelerinin bir seneye kadar evlerinden çıkarılmayarak faydalandırılmalarını vasiyet etsinler. Eğer onlar kendi arzulariyle çıkarlarsa, kendi haklarında yaptıkları meşrû bir işten dolayı size günah yoktur. Allah güçlüdür; hikmet sahibidir (53).

241— Boşanan kadınlara meşrû bir şekilde istifade hakkı vardır ki, yerine getirilmesi, Allah'dan korkanlar için bir vazifedir.

242— İşte akıl edesiniz diye, Allah size âyetlerini böyle açıklar.

243— Bakmaz mısın o kimselere ki, binlerce kişi iken ölüm korkusu ile yurtlarından çıktılar (54). Allah onlara, "Ölün!" dedi **(öldüler)**, sonra onları diriltti. Şüphesiz Allah insanlara karşı ihsan sahibidir, lâkin insanların çoğu şükretmezler.

244— Allah yolunda savaşın ve bilin ki, Allah işiticidir, bilicidir.

245— Kimdir o Allah'a gönül hoşluğu ile bir ödünç verecek? Allah ona **(bu ödüncün)** birçok katlarını veriversin! Allah hem sıkar, hem açar **(yani imtihan için kimine az, kimine çok verir).** Siz ona döndürüleceksiniz.

---

(52) **Orta namaz, ikindi namazıdır. Bu babta başka hükümler de vardır.**

(53) **Bu vasiyet, miras âyetiyle neshedilmiştir.**

(54) **Bunlar İsrâil oğullarından bir tâife idi. Tâun hastalığından kaçıyorlardı.**

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى
إِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا
قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ
نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا
قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ
مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ
وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ
فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ
آلُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

246— Mûsa'dan sonra İsrâil oğullarından ileri gelen bir cemaati görmedin mi? Hani peygamberlerine **(Şemuil'e)**, ''Bize bir padişah gönder de Allah yolunda harp edelim!'' demişlerdi. O da, ''Yâ üzerinize savaş farz olur da muharebe etmezseniz?'' demişti. ''Biz niye muharebe etmeyelim ki; yurtlarımızdan çıkarıldık; evlâtlarımızdan olduk'' dediler. Vaktâ ki savaş üzerlerine farz kılındı, içlerinden pek azı müstesna olmak üzere ondan yüz çevirdiler. Ama Allah o zalimleri çok iyi bilir.

247— Peygamberleri onlara, ''Gerçekten Allah size padişah olmak için Tâlût'u gönderdi.'' dedi. ''O bize nasıl padişah olabilir ki, biz padişahlığa ondan daha lâyığız; hem ona malca bir genişlik de verilmiş değildir'' dediler. O, şu cevabı verdi: ''Şüphesiz ki Allah, onu sizin üzerinize ve kendisine bilgi ile vücud kuvveti üstünlüğü vermiştir''. Hem Allah mülkünü dilediğine verir. Allah **(ın ihsanı)** geniştir; bilicidir.

248— Peygamberleri onlara şunu da söylemişti: ''Onun padişahlığının alâmeti size Tâbutun gelmesidir. Onda Rabbinizden bir sekînet ve Mûsa ile Hârun'un bıraktıkları şeylerden bir bakıyye vardır. Onu melekler getirecektir. Eğer mü'minlerseniz elbet bunda sizin için bir alâmet vardır'' (55).

---

(55) **Tâbut, bir sandık olup içinde peygamberlerin emanâtı vardı. Vaktiyle Allah onu Âdem aleyhisselâma indirmiş ve elden ele bunlara gelmiş. Nihayet Âmâlika kavmi İsrâil oğullarına galebe çalarak Tâbutu onlardan almışlar. Onlar bununla düşmana karşı yürür, zafer dileğinde bulunur; rahatlık duyarlarmış. İçinde Hz. Mûsa'nın ayakkabıları ile asâsı, Hz. Hârun'un sarığı, bir ölçek kudret helvası varmış. Melekler onu gökyüzünden getirip Tâlût'un yanına koymuşlar. Ve böylece onun padişahlığını tasdik etmişler. Sonra harp başlamış.**

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلِيكُمْ
بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ
فَاِنَّهُ مِنِّي اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ
اِلَّا قَلِيلاً مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا
مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ
قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ اَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللّٰهِ كَمْ مِنْ
فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِاِذْنِ اللّٰهِ
وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ
وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ
اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ
وَاٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ
وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ
الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ
اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

249— Vaktâ ki Tâlût ordu ile **(Kudüs'ten)** ayrıl **(ıp hareket et)** di, ''Muhakkak Allah sizi bir nehirle imtihan edicidir. Kim ondan içerse benden değil, kim ondan tatmazsa işte o bendendir. Ancak eliyle bir avuç alan müstesna!'' dedi (56). **(Oraya varır varmaz)** ondan içtiler **(üçyüz küsur kişiydiler)**, içlerinden pek azı içmedi. O **(Tâlût)** ve beraberindeki mü'minler o nehri geçince **(içenler)**, ''Bugün bizim Câlût ile ordusuna karşı takatımız yok!'' dediler. Allah'a kavuşacaklarını bilenler şu cevabı verdiler: ''Nice az cemaat vardır ki, Allah'ın izni ile çokluk cemaate galebe çalmışlardır. Allah sabredenlerle beraberdir''.

250— Bunlar Câlût ile ordusuna karşı **(savaşmaya)** çıktıklarında, ''Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve ayaklarımıza sebat ver. Bizi, bu kâfir kavme karşı muzaffer eyle!'' dediler.

251— Nihayet Allah'ın izni ile onları bozguna uğrattılar. Dâvud, Câlût'u öldürdü **(kendisi mü'minler safında idi)**. Allah da ona padişahlığı ve peygamberliği verdi (57). Ona dilediklerinden **(zırh yapmak, kuşlarla konuşmak gibi şeyleri)** öğretti. Eğer Allah'ın insanları birbirleriyle defetmesi olmasaydı, yeryüzü mutlaka fesada uğrardı. Lâkin Allah, bu âlemler üzerine ihsan sahibidir.

252— İşte bunlar Allah'ın âyetleridir ki, onları sana hak olarak okuyoruz ve muhakkak sen peygamberlerdensin.

---

(56) **Bu nehir, Ürdün ile Filistin arasında imiş.**

(57) **Dâvud aleyhisselâmdan önce hem padişah hem de peygamber olan yoktur.**

253— Bu peygamberler **(yok mu?)** biz onların bazısını, bazısından üstün kıldık. Onlardan bazıları ile **(Hz. Mûsa ile)** Allah söyleşti. Bazısının da derecelerini yükseltti. Biz Meryem'in oğlu İsa'ya açık mûcizeler verdik ve kendisini Cebrâil ile te'yid ettik. Eğer Allah dileseydi, bunların arkasındaki ümmetler kendilerine mûcizeler geldikten sonra birbirlerini öldürmezlerdi. Lâkin onlar ihtilâfa düştüler. Bazıları iman etti, bazıları da küfre saptı. Evet, Allah dileseydi birbirlerini öldürmezlerdi. Lâkin Allah dilediğini yapar.

254— Ey iman edenler! İçinde alışveriş, dostluk ve şefaat olmayan bir gün gelmeden, size verdiğimiz rızıklardan **(Allah yolunda)** sarfedin. Kâfirler, zalimlerin tâ kendileridir.

255— Allah, kendinden başka İlâh olmayan o Allah'dır, diridir **(bakîdir)** kayyûmdur **(yarattıklarının bütün işlerinde hâkim, her şey onunla kaimdir)**. Onu ne gaflet basar; ne uyku! Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. Onun izni olmaksızın huzurunda kim şefaat edebilir? **(Mahlûkatın)** önlerinde ve arkalarındaki **(dünya ve âhiret)** işlerini bilir. Onlarsa Allah'ın dilediği kadarından başka, onun ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Kürsüsü göklerle yeri kaplamıştır. Göklerle yeri korumak, ona ağır gelmez. O çok yüce, çok büyüktür (58).

256— Dinde zorlama yoktur **(yani dine girmek için kimse zorlanmaz)** (59). İman ile küfür kesin olarak birbirinden ayrılmıştır. Artık kim şeytanı **(veya putları)** inkâr eder de Allah'a inanırsa, muhakkak sağlam kulpa tutunmuş demektir. Onun kopacağı yoktur. Allah, işiticidir, bilicidir.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّٰهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَاٰتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَاَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ
مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ
وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ اِلَّا بِاِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ اِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَا اِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ
الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

---

(58) **1- Kur'ân'ın El-Bakara sûresi hakkındadır. 2- Ebû Hüreyre** (r.a.) **şöyle rivayet etmiştir. Resûlullah** (s.a.v.) **buyurdu ki: "Kim sabaha çıkınca Ayete'l-Kürsî ile "Hâmîm tenzilel kitabi minallahilazizil alîm" in evvelindeki iki âyeti okursa o gün akşama kadar belâ ve kazalardan korunur, kim de akşama dahil olunca onları okursa o gece sabahlayıncaya kadar korunmuş olur." 3- Ebû Ümame** (r.a.) **rivayet ediyor: Resûlullah** (s.a.v.) **şöyle buyurmuştur: "Allah'ın en büyük ismi** (İsm-i A'zamı **şu üç sûredir: El-Bakara, Âl-i İmran ve Tâhâ." 4- Enes** (r.a.)**den. Resûlullah** (s.a.v.) **şöyle buyurmuştur: "Kim farz olan her namazın ardında Ayete'l-Kürsî okursa ondan sonraki namaza kadar Allah onu korur".**

(59) **Zorlamanın olmayışı, gayr-i müslim hakkındadır. Fakat bir Müslüman aile reisi, efrad-ı ailesine dinin gerektirdiği hususları devamlı olarak telkin yolu ile yaptırmaya çalışmalıdır.**

اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِينَ اٰمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ
مِنَ النُّورِ اِلَى الظُّلُمَاتِ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِي حَاجَّ اِبْرٰهِيمَ فِي رَبِّهِ
اَنْ اٰتٰيهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ اِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ
قَالَ اَنَا اُحْيِي وَاُمِيتُ قَالَ اِبْرٰهِيمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ
مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ
وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ اَوْ كَالَّذِي
مَرَّ عَلٰى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا قَالَ اَنّٰى يُحْيِي هٰذِهِ
اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ
كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ
مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ
اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

257— Allah, iman edenlerin yardımcısıdır. Onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Küfredenlerin dostları ise şeytanlardır. Onları aydınlıktan karanlıklara çıkarırlar. İşte bunlar cehennemliklerdir; onlar orada ebedî kalacaklardır.

258— Allah, kendisine saltanat ve mülk verdi diye **(azarak)** İbrâhim ile Rabbi hakkında münakaşa edeni **(Nümrud'u)** görmedin mi? İbrâhim ona, ''Benim Rabbim dirilten ve öldüren **(Allah)** dır.'' dediği vakit Nümrud, ''Ben de diriltir ve öldürürüm!'' demişti. İbrâhim, ''Allah, güneşi doğudan getiriyor; haydi sen de onu batıdan getir!'' deyince, kâfir **(Nümrud)** donakaldı. Allah zalimler gürûhunu muvaffak etmez (60).

259— Yahut şöyle birini **(Uzeyr aleyhisselâmı)** görmedin mi ki, bir şehre uğramıştı; şehir altı üstüne gelmiş, ıpıssız yatıyordu, ''Bunu böyle öldükten sonra Allah nasıl diriltecek?'' demişti. Bunun üzerine Allah onu yüz sene öldürdü, sonra diriltti, ''Ne kadar kaldın?'' diye sordu. ''Bir gün yahut bir günden az kaldım.'' dedi. Allah, ''Hayır, sen yüz sene ölü kaldın. Yiyeceğine, içeceğine bir bak, henüz bozulmamış. Bir de merkebine bak **(nasıl çürümüş, yalnız kemikleri kalmış)**. Bunlar, seni insanlara karşı bir ibret nişanesi yapalım diyedir. Hele şu kemiklere bak! Onları nasıl birbirinin üzerine yerleştiriyoruz! Sonra onlara nasıl et giydiriyoruz!'' dedi **(Hz. Uzeyr o sırada baktı ki, kemikler yerli yerine gelerek üzerlerinde et bitmiş! Merkep canlanmış anırıyor!)**. Böylece ona hakikat apaçık belli olunca, ''Şimdi anlıyorum ki, gerçekten Allah her şeye kaadirdir.'' dedi.

(60) **Nümrud iki adam getirterek birini öldürtmüş, diğerini bırakmış. Bununla güya kendisinin diriltmeye ve öldürmeye güçlü olduğunu isbata kalkmıştı. İbrâhim aleyhisselâmın ''Güneşi batıdan getir'' teklifi karşısında şaşırıp kalmıştı.**

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ رَبِّ اَرِن۪ي كَيْفَ تُحْيِ الْمَوْتٰىۜ قَالَ اَوَلَمْ تُؤْمِنْۜ
قَالَ بَلٰى وَلٰكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْب۪يۜ قَالَ فَخُذْ اَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ
فَصُرْهُنَّ اِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ
يَأْت۪ينَكَ سَعْيًاۜ وَاعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٢٦٠﴾ مَثَلُ الَّذ۪ينَ
يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْبَتَتْ سَبْعَ
سَنَابِلَ ف۪ي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍۜ وَاللّٰهُ يُضَاعِفُ
لِمَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَل۪يمٌ ﴿٢٦١﴾ اَلَّذ۪ينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَٓا اَنْفَقُوا مَنًّا وَلَٓا اَذًىۙ لَهُمْ
اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَٓا اَذًىۜ
وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَل۪يمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ
بِالْمَنِّ وَالْاَذٰىۙ كَالَّذ۪ي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَٓاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ
بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ
فَاَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًاۜ لَا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ
مِمَّا كَسَبُواۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٢٦٤﴾

260— Hani bir zamanlar İbrâhim, "Ey Rabbim! Ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster!" demişti. Allah, "Yoksa inanmadın mı?" buyurdu. İbrâhim, "Yok inandım, lâkin kalbim iyice yatışsın diye **(sordum)**" dedi. Allah Teâlâ, "Öyle ise kuşlardan dört tanesini tut da onları kendine alıştır **(ve her birini keserek etini tüylerine karıştır)**. Sonra her dağ başına onlardan birer parça koy, sonra onları çağır. Koşarak sana geleceklerdir." buyurdu. Hem bil ki Allah, güçlüdür, hikmet sahibidir (61).

261— Mallarını Allah yolunda sarfedenlerin hali, bir daneye benzer ki o dane yedi başak sürmüştür. Her başakta yüz dane vardır. Allah dilediğine daha da katlar. Allah'ın ihsânı geniş, bilgisi tamdır.

262— Mallarını, Allah yolunda sarfedip sonra verdiklerinin arkasından başa kakmayı, gönül incitmeyi reva görmeyen kimseler var ya! Onların Rableri katında pek büyük ecirleri vardır. Onlara hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır.

263— Tatlı bir söz ve bir kusur bağışlamak, arkasına eza takılacak sadakadan daha hayırlıdır. Allah ganîdir, halîmdir.

264— Ey iman edenler! Sadakalarınızı —malını başkalarına gösteriş için sarfeden, Allah'a ve âhiret gününe inanmayan kimse gibi— başa kakmak ve gönül kırmakla boşa çıkarmayın. Böylesinin hali, üzerinde biraz toprak bulunan bir kayanın haline benzer ki, ona şiddetli bir yağmur vurunca yapayalçın bırakır. Böyleleri, kazandıklarından hiçbir fayda görmezler. Allah kâfirler gürûhunu doğru yola iletmez.

---

(61) **İbrâhim aleyhisselâm Allah Teâlâ'nın bu emri üzerine bir tavus, bir kartal, bir karga ve bir de horoz tutarak emrolunanı yapmıştı. Bu hayvanların başlarını kendi yanında bırakmış, diğerlerini birer dağ başına koymuştu. Kuşları çağırdığı zaman derhal bütün parçalar uçuşarak yerlerine gelmiş ve her kuş başını alarak dirilmişti.**

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ
وَتَثْبِيتًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ اَصَابَهَا
وَابِلٌ فَاٰتَتْ اُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَاِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ اَيَوَدُّ اَحَدُكُمْ اَنْ تَكُونَ لَهُ
جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُ فِيهَا
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَاَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ
فَاَصَابَهَا اِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ
اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا اَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا اَخْرَجْنَا لَكُمْ
مِنَ الْاَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ
بِاٰخِذِيهِ اِلَّا اَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾
اَلشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ
وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
﴿٢٦٨﴾ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
اُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّا اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

265— Mallarını Allah'ın rızasını elde etmek ve kendilerini Allah yolunda payidar kılmak için sarfedenlerin hali ise, bir tepedeki bahçenin haline benzer ki, o bahçeye kuvvetli bir yağmur vurmuş da meyvelerini iki kat vermiştir. Ona bol yağmur düşmezse en azından bir çisenti gelir. Allah sizin yaptıklarınızı görür.

266— Sizden biriniz arzu eder mi ki, ağaçları altından ırmaklar akan bir hurma ve üzüm bağı olsun. İçinde kendine ait her türlü meyveler bulunsun; ama üzerine ihtiyarlık çöksün, güçleri yetmez zayıf birtakım çocukları olsun. Derken o bağa ateşli bir bora isabet ederek yanıversin **(de en muhtaç olduğu malı elinden gitsin. O da çoluğu çocuğu ile şaşırıp kalsın!)** (62). İşte Allah, size, âyetlerini böyle anlatıyor. Gerek ki düşünesiniz.

267— Ey iman edenler! Kazandıklarınızın ve sizin için yerden çıkardığımız mahsûllerin iyilerinden Allah yolunda sarf edin. Kendinizin, ancak göz yumarak alabileceğiniz bayağı şeyleri vermeye yeltenmeyin. Bilin ki, Allah ganîdir, hamîddir **(övülmeye lâyıktır)**.

268— Şeytan, sizi, fakirlikle korkutup çirkin çirkin şeylere teşvik eder. Allah ise kendi tarafından bir mağfiret ve fazla bir kâr vaad ediyor. Allah'ın kudreti geniş, ilmi çoktur.

269— Hikmeti dilediğine verir. Kime de hikmet verilirse, muhakkak ona pek çok hayır verilmiş demektir. Bunu akıl sahiplerinden başkası hatırlamaz.

---

(62) **Bu âyet-i kerime, riyakâr ile verdiğini başa kakan kimsenin sarf ettikleri malı temsil etmektedir. Bunlar, âhirette en fazla muhtaç oldukları bir anda verdikleri malın faydasını göremeyeceklerdir.**

وَمَٓا اَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهُۜ
وَمَا لِلظَّالِمٖينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ اِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ
فَنِعِمَّا هِيَۚ وَاِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَٓاءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْۜ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّـَٔاتِكُمْۜ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ ﴿٢٧١﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰيهُمْ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدٖي مَنْ يَشَٓاءُۜ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَلِاَنْفُسِكُمْۜ وَمَا تُنْفِقُونَ اِلَّا ابْتِغَٓاءَ وَجْهِ اللّٰهِۜ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ
لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَٓاءِ الَّذٖينَ اُحْصِرُوا فٖي
سَبٖيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَطٖيعُونَ ضَرْبًا فِي الْاَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
الْجَاهِلُ اَغْنِيَٓاءَ مِنَ التَّعَفُّفِۚ تَعْرِفُهُمْ بِسٖيمٰيهُمْۚ
لَا يَسْـَٔلُونَ النَّاسَ اِلْحَافًاۜ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلٖيمٌ ﴿٢٧٣﴾ اَلَّذٖينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ
بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ اَجْرُهُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

270— Siz nafaka namına her ne verir veya ne adarsanız, muhakkak Allah onu bilir. Zalimlerin hiç yardımcıları yoktur.

271— Eğer sadakaları aşikâre verirseniz ne âlâ! Ama onları gizler **(bu sûretle)** fakirlere verirseniz, bu, sizin için daha hayırlıdır. Ve günahlarınızdan bir kısmına keffaret olur. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır. **(Müslüman olsunlar diye müşriklere sadaka vermek yasak edilince, şu âyet inmiştir):**

272— Onların yola gelmesi sana borç değildir **(senin vazifen yalnız tebliğdir)**. Lâkin Allah, dilediğine hidâyet eder. Hayır namına ne verirseniz kendiniz içindir. Zaten siz, ancak Allah'ın rızasını dileyerek verirsiniz. Evet, hayır namına ne verirseniz, onun sevabı tam olarak size ödenir. Hakkınız yenmez.

273— **(Sadakalarınızı)** Allah yolunda kapananlara **(verin!)**. Onlar öteye beriye koşup kazanamazlar. Dilenmekten çekindikleri için, bilmeyen onları zengin sanır. Sen onları simalarından tanırsın. İnsanlardan ısrarla bir şey istemezler. Artık hayır namına ne verirseniz, muhakkak Allah onu bilir (63).

274— Mallarını gece gündüz, gizli ve aşikâr hayıra verenler **(yok mu?)**. İşte onların Rableri yanında ecirleri vardır. Onlara hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır.

---

(63) **Bu âyet-i celile ashâb-ı soffe hakkında indirilmiştir. Bunlar muhâcirlerden olup 400 kişi idiler.**

اَلَّذٖينَ يَأْكُلُونَ الرِّبٰوا لَا يَقُومُونَ اِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذٖى
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا اِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبٰوا وَاَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّهٖ فَانْتَهٰى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَاَمْرُهُ اِلَى اللّٰهِ وَمَنْ عَادَ
فَاُولٰئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ اللّٰهُ
الرِّبٰوا وَيُرْبِى الصَّدَقَاتِ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثٖيمٍ
﴿٢٧٦﴾ اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ
وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوا
مَا بَقِىَ مِنَ الرِّبٰوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿٢٧٨﴾ فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا
فَاْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهٖ وَاِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ
رُؤُسُ اَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَاِنْ كَانَ
ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ وَاَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فٖيهِ
اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

275— Faiz yiyenler, **(kabirlerinden)** şeytan çarpmış kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Bunun sebebi, "Alışveriş, tıpkı faiz gibidir." demeleridir. Halbuki Allah, alışverişi helâl, faizi haram kılmıştır. Bundan böyle kime Rabbinden bir öğüt gelir de faiz yemekten vazgeçerse geçmişi onun olur. Hakkındaki hüküm de Allah'a kalır. Kim de, döner tekrar faiz alırsa, işte bunlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

276— Allah faizi mahveder; sadakaları artırır. Allah, vebal yüklenici hiçbir kâfiri sevmez.

277— İman edip yararlı işler yapanlar, namazı dosdoğru kılanlar ve zekâtı verenler için Rableri katında ecirleri vardır. Onlara hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmazlar.

278— Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve eğer gerçek mü'minlerseniz, faiz hesabından kalanı terk edin **(almayın)**.

279— Bunu yapmazsanız, o halde Allah ve Resûlünden **(ilân edilmiş)** bir harp bulunduğunu bilin. Eğer tevbe ederseniz sermayeleriniz sizindir. Ne zâlim olursunuz, ne de mazlum!

280— Şayet borçlu, sıkıntıda ise, o halde **(avucu)** genişleyinceye kadar ona mühlet verin. Bununla beraber, eğer bilirseniz, alacağınızı sadaka olarak bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır.

281— Öyle bir günden korkun ki, o günde Allah'a döndürüleceksiniz. Sonra herkese dünyada kazandığı tamamıyla ödenecek ve hiçbir zulme uğramayacaklardır.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى فَاكْتُبُوهُۜ
وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِۖ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ اَنْ يَكْتُبَ
كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْۚ وَلْيُمْلِلِ الَّذ۪ي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ
رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔاۜ فَاِنْ كَانَ الَّذ۪ي عَلَيْهِ الْحَقُّ
سَف۪يهًا اَوْ ضَع۪يفًا اَوْ لَا يَسْتَط۪يعُ اَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ
وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِۜ وَاسْتَشْهِدُوا شَه۪يدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْۚ
فَاِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَاَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ
مِنَ الشُّهَدَٓاءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰيهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰيهُمَا الْاُخْرٰىۜ
وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَٓاءُ اِذَا مَا دُعُواۜ وَلَا تَسْـَٔمُٓوا اَنْ تَكْتُبُوهُ
صَغ۪يرًا اَوْ كَب۪يرًا اِلٰٓى اَجَلِه۪ۜ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاَقْوَمُ
لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰٓى اَلَّا تَرْتَابُٓوا اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ تِجَارَةً
حَاضِرَةً تُد۪يرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
اَلَّا تَكْتُبُوهَاۜ وَاَشْهِدُٓوا اِذَا تَبَايَعْتُمْۖ وَلَا يُضَٓارَّ
كَاتِبٌ وَلَا شَه۪يدٌۜ وَاِنْ تَفْعَلُوا فَاِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْۜ
وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ وَيُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿٢٨٢﴾

282— Ey iman edenler! Muayyen bir vade ile borçlandığınız vakit onu yazın. Hem aranızda bir kâtip, doğrulukla yazsın. Hiçbir kâtip, Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan kaçınmasın, yazsın. Üzerinde hak bulunan kimse, borcunu yazdırsın. Ve Rabbi olan Allah'dan korksun da, o hakdan hiçbir şeyi eksik bırakmasın. Eğer borçlu akılsız ve zayıf ise yahut kendisi söyleyip yazdıramayacaksa, velisi dosdoğru söyleyip yazdırsın. Erkeklerinizden iki kişiyi de şâhid tutun. Eğer iki erkek olmazsa, o zaman doğruluğuna emin bulunduğunuz şâhidlerden bir erkekle iki kadın gerekir ki, biri unutursa diğeri hatırlatsın. Şâhidler de çağırıldıklarında kaçınmasınlar. Az olsun, çok olsun, hakkı vadesine kadar yazmaktan usanmayın. Böyle yapmanız, Allah indinde adalete daha muvafık, şâhidlik için daha sağlam ve şüpheye düşmemeniz için daha elverişlidir. Meğer ki aranızda hemen devredeceğiniz bir ticaret olsun. O zaman bunu yazmamanızda size bir beis yoktur. Alışveriş yaptığınız zaman şâhid tutun! Kâtibe de, şâhidlik edene de zarar verilmesin. Bunu yaparsanız, mutlaka kendinize dokunacak bir fısk **(itaatsizlik)** olur. Allah'dan korkun, Allah size öğretiyor. Allah her şeyi bilicidir.

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ
فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِى اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهُ
وَلْيَتَّقِ اللّٰهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا
فَاِنَّهُ اٰثِمٌ قَلْبُهُ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِلّٰهِ مَا فِى
السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَاِنْ تُبْدُوا مَا فِى اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوهُ
يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ اٰمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَاَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ
نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا
مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا
اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

283— Eğer seferde olur da kâtip bulamazsanız, o takdirde borçludan alınmış rehineler kâfidir. Şayet birbirinize emin bulunursanız, kendisine güvenilen kimse, üzerindeki emaneti ödesin ve Rabbi Allah'dan korksun. Şâhidliği gizlemeyin. Onu kim gizlerse muhakkak kalbi günahkârdır. Allah bütün yaptıklarınızı bilir.

284— Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Siz içinizdekini açıklasanız da, saklasanız da Allah sizi onunla hesaba çeker. Ve dilediğini bağışlar; dilediğini de azap eder. Allah her şeye kaadirdir (64).

285— Peygamber, kendisine Rabbinden indirilen **(Kur'ân)**a iman etti. Mü'minler de iman ettiler. Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine inandılar. "Biz Allah'ın peygamberlerinden hiçbirinin arasını ayırdetmeyiz." dediler. Şunu da söylediler: "İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz, senin affını dileriz; dönüşümüz de ancak sanadır!".

286— Allah hiç kimseye, gücü yetmeyeceği bir şeyi teklif etmez. Herkesin kazandığı kendi lehine, yüklendiği vebal de aleyhinedir. "Ey Rabbimiz! Eğer unuttuk veya hata ettikse, bizi muâhaze etme. Ey Rabbimiz! Bize, bizden öncekilere yüklediğin gibi, ağır yük yükleme! Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmeyeceği şeyleri de yükleme! Günahlarımızı affet! Bizi bağışla! Bize merhamet eyle! Sen bizim mevlâmızsın! Artık kâfirler gürûhu üzerine bize yardım et!" **(dediler)**.

---

(64) **Bakara Sûresi'nin sonundaki bu iki âyet, büyük bir duadır. Bunun için yatsı namazından sonra okunması tavsiye edilmiştir. Rivayete göre, 284. âyet-i kerime nâzil olunca, bu, Peygamberin bazı ashabına ağır geldi. Derhal Peygamber** (s.a.v.) **in yanına gelip diz çöktüler ve "Yâ Resûlallah, yapabileceğimiz namaz, oruç, cihad ve sadaka gibi birçok amellerle mükellef tutulduk** (bunlara bir diyeceğimiz yok). **Ama sana şimdi şu âyet nâzil oldu. Halbuki 284. âyette** (Gönlünüzde olanları açığa vursanız da, gizleseniz de Allah onunla sizi sorguya çekecek) **buyuruluyor. Halbuki elimizde olmayarak irademizin dışında gönlümüzden geçenlerden de mes'ûl tutulacağımız emrediliyor. Buna bizim gücümüz yetmez" dediler. Bunun üzerine Resûlullah** (s.a.v.) **"Sizden evvel kitap ehlinden Yahudi ve Hıristiyanlar gibi "İşittik ve isyan ettik!" mi demek istiyorsunuz; bilakis "İşittik ve itaat ettik ey Rabbimiz mağfiretini dileriz, son varışımız ancak sanadır" deyin, buyurdu ve onlar da bunu okuyup tekrarladılar. Bunun üzerine Allah Teâlâ, "Allah, her şahsa ancak gücü yettiği kadar sorumluluk yükler" mealindeki âyet-i kerime ile yukardaki âyetin hükmünü neshetti.**

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَتَا آيَةٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ (١) اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ (٢) نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَاَنْزَلَ التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَ (٣) مِنْ قَبْلُ
هُدًى لِلنَّاسِ وَاَنْزَلَ الْفُرْقَانَ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ (٤) اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ
شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَٓاءِ (٥) هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ
كَيْفَ يَشَٓاءُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦) هُوَ الَّذِٓي اَنْزَلَ عَلَيْكَ
الْكِتَابَ مِنْهُ اٰيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ اُمُّ الْكِتَابِ وَاُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَاَمَّا الَّذِينَ
فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَٓاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَٓاءَ
تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُٓ اِلَّا اللّٰهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ اٰمَنَّا بِهِ
كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّٓا اُولُوا الْاَلْبَابِ (٧) رَبَّنَا لَا تُزِغْ
قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ
(٨) رَبَّنَٓا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (٩)

(Sûre: 3)

ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

Medine'de inmiştir, 200 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile.

1— Elif, Lâm, Mîm (1).

2— Allah, kendisinden başka ilâh olmayan o Allah'dır. Ezelî ve ebedî hayatla bakîdir **(yarattıklarının bütün işlerinde hâkimdir, her şey onunla kaimdir).**

3,4— Sana Kur'ân'ı, ondan önceki kitapları da tasdik ederek, hak ile indirdi. Daha önce, insanlara doğru yolu göstermek için Tevrât ile İncil'i indirmişti. Bir de Hakkı bâtıldan ayıran hükümleri de indirdi. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler yok mu? Onlar için şiddetli bir azap vardır. Allah güçlüdür; intikam sahibidir.

5— Şüphesiz ki Allah'a yerde ve gökte hiçbir şey gizli kalmaz.

6— Sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendiren O'dur. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Mülkünde gaalip, hikmet sahibi bir O vardır.

7— Sana bu kitabı indiren O'dur. Ondan bir kısım âyetler muhkem **(açık)** dır. Bunlar, kitabın temelidir. Diğer birtakım âyetler de müteşabihdirler (2). İşte kalblerinde eğrilik bulunanlar, fitne aramak ve teviline gitmek için Kur'ân'ın müteşabih âyetlerinin peşine düşerler. Halbuki onun tevilini Allah'dan başka kimse bilmez. İlimde kökleşmiş olanlar ise, ''Biz ona inandık, açık kapalı bütün âyetler Rabbimiz tarafındandır'' derler. Ama bunları ancak akıl sahipleri düşünür **(ve şunu da ilâve ederler):**

8— Ey Rabbimiz, bize verdiğin hidâyetten sonra kalblerimizi saptırma! Senin tarafından bize bir rahmet ihsan eyle! Çünkü çok bağışlayan ancak sensin!

9— Ey Rabbimiz, muhakkak ki sen, insanları, geleceğinde hiç şüphe olmayan bir günde toplayacaksın. Şüphesiz, Allah va'dinden dönmez (3).

(1) **Bu harflerden muradın ne olduğunu Allah bilir.**

(2) **Müteşabih: Mânâsını anlamaya bu dünyada ümit olmayan, demektir ve iki nevidir:** Birincisi; **lâfzan müteşabihtir. Yani kelimenin mânâsı hiç anlaşılmaz. Bazı sûrelerin başlarındaki Elif, Lâm, Mîm, Tâhâ, Yâsîn gibi harfler bu kabildendir.** İkincisi; **mânen müteşabihtir. Yani kelime olarak mânâsı anlaşılırsa da o mânâyı murad etmek imkânsızdır. "Allah'ın eli, onların ellerinin üstündedir" mânâsına gelen âyet bu kabildendir. Allah'ın bizim gibi eli yoktur. Böyle âyetler ya "Allah'ın kudreti" diye tevil edilir veya hiç tevil edilmeyerek Allah'ın ilmine havale olunur.**

(3) **8. ve 9. âyetler, az kelime ile çok mânâ ifade eden bir dua âyetleridir. Devamlı okunmasında fayda vardır.**

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَدَأْبِ
آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾ قَدْ كَانَ
لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ وَاللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ
﴿١٣﴾ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ
الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَ
الْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ
عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾ قُلْ أَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ
مِنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ
وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

10— Küfredenler var ya! Onlara ne malları, ne evlâtları, Allah'dan **(gelecek azaba karşı)** bir fayda vermeyecektir. Ve işte onlar cehennemin çırasıdırlar.

11— Tıpkı Fir'avn hânedanının ve onlardan öncekilerin âdeti gibi ki, âyetlerimizi yalanlamışlardı. Allah da onları, kabahatleri sebebiyle yakalayıvermişti. Ve Allah'ın azabı şiddetlidir.

12— (Yâ Muhammed!) o küfredenlere de ki: ''Siz, yakında mağlûp edilecek ve toplanıp cehenneme sürüleceksiniz''. O, ne kötü bir döşektir!

13— (Bedir'de) karşılaşan iki fırkada, sizin için muhakkak bir ibret vardı. Bir fırka Allah yolunda çarpışıyordu, diğeri kâfirdi. Onlar, öbürlerini **(Müslümanları)** göz baka baka kendilerinin iki misli görüyorlardı **(Müslümanlar 313 kişi, kâfirlerse 1000 kadardı).** Allah, dilediğini yardımı ile te'yid eder. Şüphesiz bunda anlayış sahiplerine kesin bir ibret vardır.

14— İnsanlara; kadınlar, oğullar, yüklerle altın ve gümüş yığınları, salma atlar, davarlar ve ekinler kabilinden şehvet sevgileri ziynetli gösterildi. Bunlar dünya hayatının geçici menfaatidir. Halbuki Allah var ya! İşte âkıbet güzelliği O'nun yanındadır.

15— De ki: ''Ben size bundan daha hayırlısını haber vereyim mi?''. Müttakîler için Rableri katında ağaçları altından ırmaklar akan cennetler vardır. Onlar orada ebedî kalacaklardır. Yine orada temiz pâk zevcelerle Allah'dan bir rıza vardır. Allah kullarını hakkıyle görücüdür.

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ
وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ
الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ
بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ
فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ
لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ
أَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ
حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٢﴾

16— Onlar ki, "Ey Rabbimiz! Biz gerçekten inandık, sen de bizim günahlarımızı af buyur. Ve bizi cehennem azabından koru!" derler.

17— O, sabredenleri ve sadakat gösterenleri, o divan duranları, o infak edenleri ve o seher vakti istiğfar edenleri... **(hep görür)**.

18— Allah, kendinden başka ilâh olmadığına şâhiddir. Meleklerle ilim sahipleri de hak ve adalet üzere durarak şâhiddirler. Ondan başka hiçbir ilâh yoktur. Güçlüdür; hikmet sahibidir.

19— Hiç şüphe yok ki, Allah indinde din (4), İslâm'dır. Kendilerine kitap verilenler ise ancak kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki ihtirastan dolayı, ihtilâfa düştüler. Her kim Allah'ın âyetlerine küfrederse, iyi bilsin ki Allah, çabuk hesap görendir.

20— Eğer **(kâfirler)** seninle münakaşaya kalkışırlarsa de ki: "Ben, bana bağlı olanlarla birlikte yüzümü Allah'a tuttum". Kendilerine kitap verilenlerle okuma bilmeyen Arap müşriklerine, "Siz İslâmı kabul ettiniz mi?" diye sor. Eğer İslâmı kabul ederlerse muhakkak doğru yolu bulmuşlardır. Yok yüz çevirirlerse sana düşen ancak tebliğdir (5). Allah, kulları **(nı)** hakkıyle görür.

21— Allah'ın âyetlerine küfredenler, haksızlıkla peygamberleri öldürenler ve insanlar içinde insaf ve adaletle emredenleri öldürenler yok mu? Onları acıklı bir azapla müjdele! (6).

22— Bunlar, dünya ve âhirette amelleri boşa giden kimselerdir. Onların hiçbir yardımcıları da yoktur.

---

(4) Din, şeriat ve millet denilen şeyler haddizatında aynı şeylerdir. Meselâ itikat bakımından din, amel bakımından şeriat ve millet bakımından da aynı inanç etrafında birleşen topluluktur.

(5) Bu hüküm, cihad farz olmadan önce idi.

(6) Bunlar Yahûdilerdir. Kırk üç peygamberi öldürdükleri rivayet olunmaktadır. 170 kişi onları bundan men etmek istemişse de Yahûdiler onları da derhal öldürmüşlerdir.

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا نَص۪يبًا مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ اِلٰى كِتَابِ
اللّٰهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَر۪يقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ مُعْرِضُونَ
﴿٢٣﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّٓا اَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
وَغَرَّهُمْ ف۪ي د۪ينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ اِذَا جَمَعْنَاهُمْ
لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ ف۪يهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَٓاءُ
وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَٓاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَٓاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَٓاءُ
بِيَدِكَ الْخَيْرُ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَا يَتَّخِذِ
الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِر۪ينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللّٰهِ ف۪ي شَيْءٍ اِلَّٓا اَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقٰيةً
وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَص۪يرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ اِنْ تُخْفُوا
مَا ف۪ي صُدُورِكُمْ اَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللّٰهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي
السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٢٩﴾

23— Kendilerine kitaptan **(Tevrât'tan)** bir nasip verilen kimseleri görmez misin? Aralarında hakem olması için Allah'ın kitabına davet olunuyorlar da, sonra içlerinden bir fırka yüz çevirerek dönüp gidiyorlar (7).

24— Bunun sebebi; çünkü onlar, ''Sayılı günlerden başka bize aslâ ateş dokunmaz.'' dediler. Ve uydurageldikleri yalanlar, dinlerinde kendilerini aldattı.

25— **(Bakalım)** o geleceğinde şüphe olmayan kıyamet günü için kendilerini topladığımız ve hiç kimseye zulüm edilmeyerek herkese **(dünyada)** kazandığı tamamen ödeneceği vakit halleri nasıl olacak?

26— De ki: ''Ey mülkün sahibi Allah'ım! Sen dilediğine mülkü verirsin, dilediğinden de mülkü çeker alırsın; dilediğini aziz edersin, dilediğini de zelil kılarsın. Hayır, yalnız senin elindedir. Muhakkak sen her şeye kaadirsin!

27— Geceyi gündüze katarsın, gündüzü de geceye katarsın. Ölüden diriyi çıkarırsın, diriden ölüyü çıkarırsın; dilediğine hesapsız rızık verirsin''.

28— Mü'minler, mü'minleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesin. Bunu her kim yaparsa Allah'dan hiçbir şey **(yani yardım)** yoktur. Ancak, onlardan bir korunma yapmanız başka **(bu takdirde zararlarından korunmak için görünürde dost olabilirsiniz)** (8). Allah sizi kendisinden sakındırıyor. Dönüş de ancak Allah'adır.

29— De ki: ''Göğüsleriniz içindekini gizleseniz de, açıklasanız da Allah onu bilir. Hem O, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Allah her şeye kaadirdir.

---

(7) **Bu âyet, zina eden iki Yahûdi hakkında inmiştir. Bunlar, Peygamber Efendimizin hakemlik yapması için müracaat etmişler, o da Tevrât hükmüne göre, taş ile tepelenmelerine hükmetmiştir. Yahûdiler buna kızarak hükmü tanımamışlardır.**

(8) **Âyet-i kerimenin bu hükmü, İslâmiyetin kuvvetlenmesinden önce idi.**

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًاۚ وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوٓءٍۚ
تَوَدُّ لَوْ اَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُٓ اَمَدًا بَعِيدًاۜ وَيُحَذِّرُكُمُ اللّٰهُ نَفْسَهُۜ
وَاللّٰهُ رَؤُ۫فٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُون۪ي
يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْۜ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ
﴿٣١﴾ قُلْ اَط۪يعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَۚ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِر۪ينَ
﴿٣٢﴾ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰٓى اٰدَمَ وَنُوحًا وَاٰلَ اِبْرٰه۪يمَ وَاٰلَ عِمْرٰنَ
عَلَى الْعَالَم۪ينَۙ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍۜ وَاللّٰهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌۚ
﴿٣٤﴾ اِذْ قَالَتِ امْرَاَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ اِنّ۪ي نَذَرْتُ لَكَ مَا ف۪ي بَطْن۪ي مُحَرَّرًا
فَتَقَبَّلْ مِنّ۪يۚ اِنَّكَ اَنْتَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ
رَبِّ اِنّ۪ي وَضَعْتُهَٓا اُنْثٰىۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْۜ وَلَيْسَ الذَّكَرُ
كَالْاُنْثٰىۚ وَاِنّ۪ي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَاِنّ۪ٓي اُع۪يذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا
مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّج۪يمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَاَنْبَتَهَا
نَبَاتًا حَسَنًاۙ وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّاۜ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَۙ
وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًاۚ قَالَ يَا مَرْيَمُ اَنّٰى لَكِ هٰذَاۜ قَالَتْ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَٓاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

30— O gün herkes **(dünyada)**, hayır namına ne yaptıysa hazır bulacak. Kötülük namına ne yaptıysa onu da! İsteyecek ki, onlarla kendi arasında uzak bir mesafe bulunmuş olsun. Yine Allah sizi kendisinden sakındırıyor. Allah, kullarını çok esirgeyicidir.

31— De ki: "Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, hemen bana uyun ki, Allah da sizi sevsin. Ve günahlarınızı bağışlasın! Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir."

32— De ki: "Allah'a ve peygambere itaat edin!". Eğer yüz çevirirlerse, iyi bilsinler ki, Allah kâfirleri sevmez.

33— Gerçekten Allah, Âdem'i, Nuh'u, Âl-i İbrâhim'i, Âl-i İmrân'ı bu âlemler üzerine seçkin kıldı **(peygamberleri onların neslinden getirdi)**.

34— Bu peygamberlerin hepsi birbirinden doğma tek bir zürriyettir. Allah her şeyi işitir; her şeyi bilir.

35— Hani İmrân'ın karısı **(Hanne)**, "Yâ Rabbi! Ben karnımdakini kayıtsız-şartsız sana adadım. İmdi benden kabul buyur! Çünkü işiten, bilen ancak sensin" demişti.

36— Vaktâ ki çocuğu doğurdu: "Yâ Rabbi! Ben onu kız doğurdum." dedi. Halbuki ne doğurduğunu Allah daha iyi biliyordu. **(Mâbede hizmet için)** erkek, kız gibi değildi. "Bununla beraber, ben onun adını Meryem koydum; ve işte ben onu ve zürriyetini kovulmuş şeytanın şerrinden sana ısmarlıyorum" dedi.

37— Bunun üzerine Rabbi, onu güzel bir kabul ile kabul buyurdu ve güzel bir şekilde yetiştirdi. Onu Zekeriyyâ'nın himayesine verdi. Zekeriyyâ ne zaman **(Meryem'in yanına)** mihraba girse, onun yanında yiyecek bulurdu. "Ey Meryem! Bu sana nereden geliyor?" dedi. Meryem, "O, Allah tarafından geliyor. Şüphesiz ki Allah, dilediğini hesapsız rızıklandırır." dedi (9).

---

(9) **Atılan bir kur'a sonunda Meryem teyzesinin kocası Zekeriyyâ aleyhisselâma düşmüştü. Ona mescidde yüksek bir yer yaptı, oraya merdivenle çıkılırdı. Her gün Meryem'in yiyeceğini, içeceğini getirir; fakat onun yanında yazın kış meyveleri, kışın da yaz meyveleri bulurdu. Sordu. Küçük Meryem, "Bu, bana Allah tarafından cennetten geliyor." deyince, Zekeriyyâ aleyhisselâm işi anladı.**

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ
اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ
أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ
قَالَ كَذَٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي
آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا وَاذْكُرْ
رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ
يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ
الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي
مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ
وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ
يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

38— Orada Zekeriyyâ aleyhisselâm Rabbine dua etti, ''Ey Rabbim! Bana senin tarafından tertemiz bir zürriyet ihsan et! Şüphesiz ki sen duayı işitirsin!'' dedi.

39— Bunun üzerine, Zekeriyyâ mihrabda namaz kılmaya durduğu sırada, melekler ona, **''(Haberin olsun!)** Allah sana Yahyâ adlı bir çocuk müjdeliyor. O, Allah'dan gelen bir kelimeyi **(Hz. İsa'yı)** tasdik edecek, hem bir efendi, hem gayet ehl-i takvâ ve salihlerden bir peygamber olacak.'' diye sesleniverdiler.

40— (Zekeriyyâ), ''Ya Rabbi! Benim nasıl oğlum olabilir? Kendime ihtiyarlık çatmış, karım da kısırdır'' (10) dedi. Allah, ''İşte öyle! Allah dilediğini yapar'' buyurdu.

41— (Zekeriyyâ aleyhisselâm),'' Yâ Rabbi! **(Karımın gebe kaldığına)** bana bir alâmet göster!'' dedi. Buyurdu ki: ''Senin alâmetin, insanlarla üç gün sadece işaretle konuşmandır. Bununla beraber Rabbini çok zikret ve akşam sabah tesbîh eyle!''.

42— Hani melekler, ''Ey Meryem! Gerçekten Allah, seni seçkin kıldı, seni tertemiz büyüttü ve bütün âlemlerin kadınları üzerine mümtâz **(seçkin)** kıldı.

43— Ey Meryem! Rabbine divan dur. Secdeye kapan ve rükû edenlerle beraber rükû et!'' demişlerdi.

44— İşte bu, gayb haberlerindendir. Sana onu vahy ile bildiriyoruz. Yoksa Meryem'i hangisi himayesine alacak diye, kalemlerini **(kur'a olarak)** atarlarken, sen yanlarında değildin. Çekişirlerken de yanlarında değildin.

45— Bir vakitler melekler, ''Ey Meryem, haberin olsun! Allah seni kendi tarafından bir kelimeyle müjdeliyor; ismi, Meryem oğlu Mesîh - İsa'dır. Dünyada da, âhirette de şanı yücedir, hem de Allah'a yakın kullardan olacaktır.

---

(10) **O sırada Zekeriyyâ aleyhisselâm 120 yaşında, hanımı ise 98 yaşında bulunuyordu.**

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَٰلِكِ
اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ
وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ
بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ
فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ
وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ
وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ
وَلِأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ
بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي
وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّا
أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ
قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

46— İnsanlarla hem beşikte, hem yetişkin iken konuşacak ve salihlerden olacak!'' demişlerdi.

47— Meryem, ''Yâ Rabbi! Bana hiçbir insan el sürmemişken benim nasıl çocuğum olabilir?'' dedi. Allah, ''İşte öyle! Allah dilediğini yaratır; O bir şeyi murad edince ona sadece ''Ol'' der. O da oluverir.'' buyurdu.

48— Allah İsa'ya yazı yazmayı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncil'i öğretecek.

49— O'nu İsrâil oğullarına peygamber olarak gönderecek; onlara şöyle diyecek: ''Ben size hakikaten, Rabbinizden bir mûcize ile geldim. Ben, size çamurdan kuş şeklinde bir taslak yapar; ona üfürürüm de Allah'ın izniyle hemen kuş olur. Ve Allah'ın izniyle anadan doğma körü, abraşı iyi ederim. Ölüleri diriltirim; evlerinizde yediğiniz ve biriktirdiğiniz şeyleri de size haber veririm. Eğer mü'minlerseniz, elbette bunda size bir alâmet vardır.

50— Hem önümdeki Tevrât'ı tasdîk ederek, hem de size haram edilen ''içyağı ve deve eti gibi'' bazı şeyleri helâl kılmak için geldim. Size **(peygamberliğimi isbat eden)** bir mûcize getirdim. Artık Allah'dan korkun ve bana itaat edin!

51— Şüphesiz ki Allah hem benim Rabbim, hem sizin Rabbinizdir. O halde, ona ibadet edin. İşte doğru yol budur!''.

52— İsa Yahûdilerden küfrü **(ve kendisini öldürmek istediklerini)** sezince, ''Allah yolunda bana yardımcılar kim olacak?'' dedi. Havârîler, ''Biz, Allah **(dinin)** in yardımcılarıyız, Allah'a iman ettik; şâhid ol ki **(ey İsa)** biz Müslümanlarız!'' dedi **(ler)**.

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ
﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ
اللّٰهُ يَا عِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا
كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ
﴿٥٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ
وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ آدَمَ
خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾ فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ ﴿٦١﴾

53— ''Ey Rabbimiz! İndirdiğin **(İncil)**e iman ettik ve peygamberin **(İsa'y)**a tâbi olduk. İmdi bizi, şâhidlerle beraber yaz!'' dediler (11).

54— (Yahûdiler, İsa'yı öldürmek için) hile yaptılar. Allah da hilelerine karşılık yaptı. **(Öldürmek isteyen kişiyi İsa'ya benzetti de onu öldürdüler. Hz. İsa'yı göklere kaldırdı).** Allah, hilekârlara cezasını verenlerin en hayırlısıdır.

55— Hani Allah, ''Yâ İsa! Ben seni kabzedip bana kaldıracağım; seni, küfredenlerden temizleyeceğim. Ve sana bağlı olanları kıyamet gününe kadar küfredenlerin üstünde tutacağım. Sonra dönüşünüz de yalnız banadır. İhtilâf ettiğiniz şeyler hakkında o vakit aranızda hükmü ben vereceğim.'' demişti.

56— Küfredenlere gelince, dünya ve âhirette şiddetli bir azapla cezalandıracağım. Onlar için hiçbir yardımcı da yoktur.

57— İman edip yararlı işler yapanlara gelince, Allah onların ecirlerini tamamiyle öder. Allah zâlimleri sevmez.

58— İşte bu hüküm var ya! Biz onu sana âyetlerden ve hikmet dolu Kur'ân'dan okuyoruz.

59— Muhakkak, Allah indinde İsa'nın durumu, Âdem'in durumu gibidir (12). Allah, Âdem'i topraktan yarattı, sonra ona ''Ol'' dedi. O da, oluverdi **(İsa da öyledir)**.

60— Bu hak, senin Rabbindendir. Binaenaleyh şüphe edenlerden olma.

61— Sana gelen ilimden sonra artık her kim seninle münakaşaya kalkarsa şöyle deyiver: ''Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendilerimizi ve kendilerinizi çağıralım. Sonra cân-u gönülden dua edelim de, Allah'ın lânetini yalancıların boynuna dolayalım!'' (13).

---

(11) **Bunlar on iki kişiydiler. Bu âyet-i kerime dua âyetidir.**

(12) **Allah, Âdem aleyhisselâmı nasıl topraktan yaratmışsa, İsa aleyhisselâmı da babasız yaratmıştır. Burada maksat, insanın dünyaya gelmesi için anne ve babanın şart olmadığını beyandır.**

(13) **Bu âyetler Necran Hıristiyanlarından Medine-i Münevvere'ye gelip İsa aleyhisselamın Tanrılığını iddia eden bir heyet hakkında nâzil olmuştur. Bu âyete ''Mübahele** (lanetleşme) **âyeti'' derler. Necranlılar bu teklife yanaşmamışlar, akıbetlerinden korkmuşlardır.**

إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلٰهٍ إِلَّا اللّٰهُ وَإِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ
﴿٦٣﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلٰى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ فِي إِبْرٰهِيمَ
وَمَا أُنْزِلَتِ التَّوْرٰيةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾
هَا أَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ
فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ
إِبْرٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلٰكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرٰهِيمَ لَلَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ وَهٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾
وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ
وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

62— Şüphesiz ki bu, kıssanın hak ifadesidir. Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur. Ve şüphesiz Allah güçlü ve hikmetli olan o Allah'dır.

63— Eğer yine yüz çevirirlerse, Allah fesadçıları pekâlâ bilendir.

64— De ki: "Ey ehl-i kitap! Bizimle sizin aranızda müsavi bir kelimeye gelin. **(Şöyle ki:)** "Allah'dan başkasına tapmayalım. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım. Allah'ı bırakıp da birbirimizi Rabler edinmeyelim!". "Eğer bundan yüz çevirirlerse, "Şâhid olun, biz Müslümanlarız." deyiverin!

65— Ey ehl-i kitap! Niçin İbrâhim hakkında münakaşa ediyorsunuz? Halbuki Tevrât ve İncil ancak ondan sonra indirildi. Bunu da mı akıl etmiyorsunuz? (14).

66— İşte sizler, onlarsınız ki hakkında biraz bilginiz olan şeyde **(yani Mûsa ve İsa için)** münakaşa ettiniz. Yâ hiçbir ilminiz olmayan şeyde **(İbrâhim hakkında)** niçin münakaşa edersiniz? Halbuki Allah bilir, siz bilmezsiniz.

67— İbrâhim ne Yahûdi idi, ne de Hıristiyan! Lâkin o, dosdoğru bir Müslümandı. O, müşriklerden değildi.

68— Gerçekten İbrâhim'e insanların en yakını, zamanında ona tâbi olanlarla şu peygamber ve ona iman edenlerdir. Allah da mü'minlerin yardımcısıdır.

69— Ehl-i kitaptan bir tâife, sizi şaşırtmayı diledi. Ama onlar, ancak kendilerini şaşırtırlar da farkında bile olmazlar (15).

70— Ey ehl-i kitap! **(İncil ve Tevrât'ta peygamberin vasfını)** görüp dururken, niçin Allah'ın âyetlerine küfredersiniz.

---

(14) **Yahûdiler, "İbrâhim Yahûdi idi biz de onun dinindeyiz" dedikleri; Hıristiyanlar da aynı şeyi söyledikleri vakit bu âyet inmiştir.**

(15) **Yahûdiler Muâz ile Huzeyfe ve Ammâr** (r.a.e.) **ni kendi dinlerine davet edince bu âyet-i kerime inmiştir.**

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اٰمِنُوا بِالَّذ۪ٓي
اُنْزِلَ عَلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُٓوا اٰخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿٧٢﴾ وَلَا تُؤْمِنُٓوا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ د۪ينَكُمْ قُلْ اِنَّ الْهُدٰى
هُدَى اللّٰهِ اَنْ يُؤْتٰٓى اَحَدٌ مِثْلَ مَٓا اُو۫ت۪يتُمْ اَوْ يُحَٓاجُّوكُمْ عِنْدَ
رَبِّكُمْ قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْت۪يهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ
عَل۪يمٌ ﴿٧٣﴾ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ
﴿٧٤﴾ وَمِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ اِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّه۪ٓ اِلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنْ اِنْ تَأْمَنْهُ بِد۪ينَارٍ لَا يُؤَدِّه۪ٓ اِلَيْكَ اِلَّا مَا دُمْتَ
عَلَيْهِ قَٓائِمًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْاُمِّيّ۪نَ
سَب۪يلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾
بَلٰى مَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِه۪ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّق۪ينَ ﴿٧٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ
يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَل۪يلًا اُو۬لٰٓئِكَ
لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ
اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكّ۪يهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٧٧﴾

71— Ey ehl-i kitap! Bilip dururken niçin hakkı bâtılla karıştırıyor ve hakkı gizliyorsunuz?

72— Ehl-i kitaptan bir taife de şöyle dedi: ''İman edenlere indirilen Kur'ân'a, günün başında inanın; sonunda da küfredin! Olur ki **(dinlerinden)** dönerler.

73— Ve kendi dininize uyanlardan başkasına inanmayın!''. De ki: ''Doğru yol Allah'ın yoludur. Size verilenin misli birine veriliyor veya Rabbinizin huzurunda size galebe edecekler diye mi bu?''. De ki: ''Fazilet Allah'ın elindedir; onu dilediğine verir. Allah rahmeti bol olandır; her şeyi bilendir.''

74— Dilediği kimseye rahmetini tahsis eder. Hem Allah, büyük fadıl sahibidir.

75— Ehl-i kitaptan öylesi vardır ki, kendisine yükle **(altın)** emanet bıraksan onu sana öder. Öylesi de vardır ki, ona bir altın versen, tepesine dikilmedikçe, onu sana iade etmez. Bunun sebebi; çünkü bunlar, ''Bizim aleyhimize cahil Arablarda yol yoktur **(yani onların malını almakla bize günah yoktur)**'' derler ve bile bile Allah'a karşı yalan söylerler.

76— Hayır yol var, Allah var. Her kim ahdini yerine getirir ve Allah'dan korkarsa, bilsin ki, Allah muhakkak takvâ sahiplerini sever.

77— Allah'ın ahdini ve kendi yeminlerini birkaç paraya satanlar yok mu? İşte onların âhirette hiçbir nasibi yoktur. Allah onlarla konuşmayacak; kıyamet gününde onlara bakmayacak ve kendilerini temize çıkarmayacaktır. Onlar için acıklı bir azap vardır.

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَر۪يقًا يَلْوُ۫نَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِۚ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ
وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۚ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُؤْتِيَهُ اللّٰهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا ل۪ي مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَلٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيّ۪نَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ
وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ اَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلٰٓئِكَةَ
وَالنَّبِيّ۪نَ اَرْبَابًا اَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ اِذْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
﴿٨٠﴾ وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ م۪يثَاقَ النَّبِيّ۪نَ لَمَٓا اٰتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَٓاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِه۪ وَلَتَنْصُرُنَّهُۜ قَالَ ءَاَقْرَرْتُمْ وَاَخَذْتُمْ عَلٰى ذٰلِكُمْ اِصْر۪يۜ
قَالُٓوا اَقْرَرْنَاۜ قَالَ فَاشْهَدُوا وَاَنَا۬ مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِد۪ينَ ﴿٨١﴾
فَمَنْ تَوَلّٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾
اَفَغَيْرَ د۪ينِ اللّٰهِ يَبْغُونَ وَلَهُٓ اَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَاِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

78— Ehl-i kitaptan bir gürûh da vardır. Kitab **(okumak)** da dillerini eğer bükerler ki, siz, onu kitaptan sanasınız. Halbuki o, kitaptan değildir. ''Bu, Allah'dandır.'' derler; Halbuki Allah tarafından değildir. Allah namına bile bile yalan söylerler.

79— Hiçbir insana yakışmaz ki, Allah ona kitap versin, hüküm versin, peygamberlik versin de sonra insanlara, ''Allah'ı bırakıp bana kul olun!'' desin. Lâkin, ''Kitabı öğretmeniz ve öğrenmeniz sebebiyle âmil ulemadan olun!'' **(der)**.

80— Size, meleklerle peygamberleri Rab edinmenizi de emretmez. Siz Müslüman olduktan sonra, size küfrü mü emredecek?

81— Hatırla ki, Allah vaktiyle peygamberlerden şöyle bir söz almıştı: ''Celâlim hakkı için! Size kitap ve hikmetten her ne verilir de sonra elinizdeki kitabı tasdik eden bir peygamber gelirse, ona mutlaka iman edecek ve mutlaka yardımda bulunacaksınız. Buna ikrar verdiniz mi? Ve bunun üzerine benim ağır ahdimi boynunuza aldınız mı?'' buyurmuştu. ''İkrar verdik!'' dediler. ''Öyle ise şâhid olun, ben de sizinle beraber şâhidlerdenim'' buyurdu.

82— Artık bu **(ikrardan)** sonra kim yüz dönerse, işte onlar fâsıkların tâ kendileridir.

83— Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Halbuki göklerde ve yerde ne varsa hepsi ister istemez O'na teslim olmuştur. Hep O'na döndürülüp götürüleceklerdir.

قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَٓا اُنْزِلَ عَلٰٓى اِبْرٰهٖيمَ
وَاِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَٓا اُوتِيَ
مُوسٰى وَعٖيسٰى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ
مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ
دٖينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرٖينَ ﴿٨٥﴾
كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ اٖيمَانِهِمْ وَشَهِدُٓوا
اَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمٖينَ ﴿٨٦﴾ اُولٰٓئِكَ جَزَٓاؤُهُمْ اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ
وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعٖينَ ﴿٨٧﴾ خَالِدٖينَ فٖيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا
مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٨٩﴾ اِنَّ الَّذٖينَ
كَفَرُوا بَعْدَ اٖيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ
وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الضَّٓالُّونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدٰى
بِهٖ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرٖينَ ﴿٩١﴾

84— De ki: ''Biz Allah'a ve bize indirilen **(Kur'ân)**a iman ettik. İbrâhim'e, İsmâil'e, İshak'a, Yakûb'a ve oğullarına indirilenlere de; Mûsa'ya, İsa'ya vesâir peygamberlere Rablerinden verilenlere de inandık, onlardan hiçbirinin arasında fark gözetmeyiz. Biz o Allah'a boyun eğen Müslümanlarız!''.

85— Her kim İslâm'dan başka bir din ararsa bilsin ki, o din kendisinden aslâ kabul edilmeyecektir. Âhirette de o kimse zarar çekenlerden olacaktır.

86— Kendilerine apaçık deliller gelmişken ve peygamberin hak olduğuna şehâdet etmişlerken, imanlarının arkasından küfre sapan bir kavmi, Allah nasıl hidâyete erdirir? Allah zalimler gürûhuna hidâyet vermez.

87— Bu gibilerin cezası; Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti onların üzerine olmaktır.

88— Onlar orada ebedî kalacaklar; kendilerinden azap hafifletilmeyecek, mühlet de verilmeyecektir.

89— Ancak bundan sonra tevbe edip hallerini düzeltenler başka! Zira Allah, çok bağışlayıcı ve çok esirgeyicidir.

90— **(Mûsa'ya)** iman ettikten sonra **(İsa'yı)** inkâr edenlerin ve sonra **(Muhammed'e)** küfürlerini artıranların son nefeste elbette tevbeleri kabul edilmeyecektir. Bunlar sapıkların tâ kendileridir (16).

91— Küfredenler ve kâfir olarak ölenler yok mu? Bunlardan her biri kendini kurtarmak için dünya dolusu altın verse, yine aslâ hiçbirinden kabul edilmeyecektir. Bunlar için acıklı bir azap vardır. Onların yardım edecek kimseleri de yoktur.

---

(16) **Bu âyet, Yahûdiler hakkında indirilmiştir.**

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ بِه۪ عَل۪يمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ
اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَٓائ۪لُ عَلٰى نَفْسِه۪ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرٰيةُ قُلْ
فَأْتُوا بِالتَّوْرٰيةِ فَاتْلُوهَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾
قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ اِبْرٰه۪يمَ حَن۪يفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِك۪ينَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذ۪ي بِبَكَّةَ
مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَم۪ينَ ﴿٩٦﴾ ف۪يهِ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ اِبْرٰه۪يمَ
وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ اٰمِنًا وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ
اِلَيْهِ سَب۪يلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَم۪ينَ ﴿٩٧﴾
قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ شَه۪يدٌ
عَلٰى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ
مَنْ اٰمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاَنْتُمْ شُهَدَٓاءُ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ
عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوٓا اِنْ تُط۪يعُوا فَر۪يقًا مِنَ
الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ ا۪يمَانِكُمْ كَافِر۪ينَ ﴿١٠٠﴾

92— Siz sevdiğiniz şeylerden Allah için harcamadıkça asla iyiliğe nâil olamazsınız. Sadaka namına ne verirseniz şüphesiz Allah onu çok iyi bilir.

93— Tevrat indirilmezden önce Yakûb'un kendine haram kıldığından başka bütün yiyecekler İsrâil oğullarına helâldı. De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız haydi Tevrât'ı getirin de okuyuverin!" (17).

94— Artık bundan sonra kim Allah'a karşı yalan söyleyip iftira atarsa, işte onlar zalimlerin tâ kendileridir.

95— De ki: "Allah doğru buyurmuştur. O halde siz hemen muvahhit olarak İbrâhim'in dinine tâbi olun! O, hiçbir zaman müşriklerden olmadı".

96— Şüphesiz ki, insanlar için kurulan ilk mabed, elbette Mekke'deki o çok mübarek ve bütün âlemlere hidâyet olan Beyt'dir (18).

97— Orada açık alâmetler vardır **(ki bunlardan biri)** Makam-ı İbrâhim'dir (19). Oraya giren emân bulur. **(kendisine dokunulmaz).** Yoluna gücü yeten her kimse için Beyt'i haccetmek, insanlar üzerinde Allah'ın bir hakkıdır. Ve her kim **(bu hakkı)** inkâr ederse **(bilsin ki)**, Allah bütün âlemlerden müstağnidir **(onlara muhtaç değildir)**.

98— De ki: "Ey ehl-i kitap! Niçin Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorsunuz? Halbuki Allah sizin yaptıklarınızı görüp duruyor".

99— De ki: "Ey ehl-i kitap! Niçin iman edenleri Allah'ın yolundan çeviriyorsunuz? Görüp durduğunuz halde, neden onun eğriliğini istiyorsunuz? Ama Allah yaptıklarınızdan gaafil değildir."

100— Ey iman edenler! Eğer siz ehl-i kitaptan bir fırkaya uyarsanız sizi, imanınızdan sonra, çevirip kâfir yaparlar.

---

(17) **Yahûdiler Peygamberimize "Sen, İbrâhim dininde olduğunu söylüyorsun fakat o, deve eti ve sütü yemezdi" dedikleri vakit bu âyet-i kerime indirilmiştir.**

(18) **Yahûdiler "Bizim kıblemiz, sizin kıblenizden öncedir" dedikleri zaman bu âyet inmiş bulunmaktadır. Diğer bir husus da Kâbe'nin temeli, Âdem aleyhisselâm yaratılmazdan önce melekler tarafından atılmıştır. Kudüs'teki Mescid-i Aksa ondan çok sonra yapılmıştır.**

(19) **Makam-ı İbrâhim ile ilgili malûmat, Bakara Sûresi'nin 125. âyetinin meâlinde (26) rakamlı dipnotta geçmiştir.**

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَاَنْتُمْ تُتْلٰى عَلَيْكُمْ اٰيَاتُ اللّٰهِ وَفٖيكُمْ رَسُولُهُ
وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللّٰهِ فَقَدْ هُدِيَ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿١٠١﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهٖ وَلَا تَمُوتُنَّ اِلَّا وَاَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمٖيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَٓاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهٖٓ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ
فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
﴿١٠٣﴾ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ اُمَّةٌ يَدْعُونَ اِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذٖينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ فَاَمَّا الَّذٖينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ اَكَفَرْتُمْ بَعْدَ اٖيمَانِكُمْ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَاَمَّا الَّذٖينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَفٖي رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللّٰهُ يُرٖيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمٖينَ ﴿١٠٨﴾

101— Nasıl küfredebilirsiniz ki, size Allah'ın âyetleri okunmakta ve içinizde Resûlü bulunmaktadır! Kim Allah'ın dinine sımsıkı tutunursa, o, muhakkak doğru bir yola ulaştırılır.

102— Ey iman edenler! Allah'dan nasıl korkmak lâzımsa öyle korkun. Ve ancak Müslüman olarak can verin.

103— Hepiniz Allah'ın ipine **(Kur'ân'a)** sımsıkı yapışın, parçalanıp ayrılmayın. Ve Allah'ın, üzerinizdeki nimetini düşünün. **(Ey Evs ve Hazrec kabileleri!)** Hani siz birbirinize düşman iken, O sizin kalblerinizin arasını birleştirmişti de, O'nun nimeti sayesinde **(din)** kardeşleri olmuştunuz! Hem sizler ateşten bir çukurun tam kenarındayken O, sizi oradan kurtardı. İşte Allah size âyetlerini böyle açıklıyor ki, doğru yolu bulasınız.

104— Sizden hayıra davet eden, iyiliği emir ve kötülükten nehy eden bir ümmet bulunsun. İşte bunlar felâha erenlerin tâ kendileridir (20).

105— Siz, kendilerine açık âyetler geldikten sonra parçalanıp ihtilâfa düşenler gibi olmayın! İşte onlar için çok büyük bir azap vardır.

106— O kıyamet gününde birtakım yüzler ağaracak, birtakım yüzler de kararacaktır. Yüzleri kararanlara, ''Siz imanınızdan sonra küfür mü ettiniz? Öyle ise küfrünüz sebebiyle azabı tadın bakalım!'' denilecektir.

107— Yüzleri ağaranlara gelince, onlar Allah'ın rahmetinde **(cennetinde)** olacaklardır. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

108— İşte bunlar Allah'ın âyetleridir. Onları sana gerçek olarak okuyoruz. Allah, âlemlere zulüm murad edecek değildir.

---

(20) **Bu âyet-i kerime mü'minlerin içinde onların Allah'a karşı olan vazifelerini öğretecek ve yasaklarından alıkoyacak bir topluluğun devamlı bulunmasının lüzumunu beyan eder.**

وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِۜ وَلَوْ اٰمَنَ
اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْۜ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَاَكْثَرُهُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ اِلَّٓا اَذًىۜ وَاِنْ يُقَاتِلُوكُمْ
يُوَلُّوكُمُ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ
اَيْنَ مَا ثُقِفُٓوا اِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَٓاؤُ۫
بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُۜ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ
كَانُوا يَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ الْاَنْبِيَٓاءَ بِغَيْرِ حَقٍّۜ
ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ لَيْسُوا سَوَٓاءًۜ
مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ اُمَّةٌ قَٓائِمَةٌ يَتْلُونَ اٰيَاتِ اللّٰهِ اٰنَٓاءَ الَّيْلِ
وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ
فِي الْخَيْرَاتِۜ وَاُولٰٓئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُۜ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

109— Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır ve **(bütün)** işler Allah'a döndürülür.

110— Siz **(ey ümmet-i Muhammed!)** insanlar için meydana çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emir, kötülüğü yasak edersiniz. Allah'a da inanırsınız. Eğer ehl-i kitap **(Yahûdilerle Hıristiyanlar)** da iman etmiş olsaydı, elbet kendileri için hayırlı olurdu. İçlerinden iman edenler varsa da, ekserisi **(hak dinden çıkmış)** fâsıklardır.

111— Onlar **(Yahûdiler)**, size ezadan başka bir zarar veremezler. Sizinle çarpışırlarsa arkalarını dönüp kaçarlar. Sonra kendilerine yardım da edilmez.

112— Nerede bulunsalar üzerlerine zillet **(damgası)** vurulmuştur. Meğer ki **(cizye vermek suretiyle)** Allah'ın ipine ve mü'minlerin emânına sığınmış olsunlar. Onlar Allah'ın gazabına uğramışlardır. Üzerlerine miskinlik **(damgası)** vurulmuştur. Bunun sebebi şudur: Çünkü onlar, Allah'ın âyetlerini inkâr ediyor, haksız yere peygamberleri öldürüyorlardı. **(Evet)**, bunun sebebi, isyan edip aşırı gitmeleri idi.

113— Hepsi bir değildir. Ehl-i kitapta **(Abdullah b. Selâm'la arkadaşları gibi)** ayakta duran bir ümmet vardır ki, gece vakti Allah'ın âyetlerini okuyup secdeye kapanırlar.

114— Allah'a ve âhiret gününe inanırlar, iyiliği emir ve kötülüğü yasak ederler, hayır işlerine koşuşurlar. İşte bunlar salihlerdendir.

115— Hayır namına ne yaparlarsa aslâ küfranla karşılanmayacaklardır (21). Allah, takvâ sahiplerini çok iyi bilendir.

(21) **Bu âyet-i celile, edilen herhangi bir hayr'ın ve hasenatın Allah nezdinde kaybolmayacağını ifade etmek istiyor.**

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١٦﴾
مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَٰذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرٌّ
أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ
قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ
قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَا أَنْتُمْ
أُولَاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ
وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ
مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
﴿١١٩﴾ إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا
بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا
إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ
الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

116— Küfredenler var ya! Onların ne malları, ne evlâtları kendilerini Allah'dan aslâ kurtaracak değildir. Ve onlar, cehennem halkıdır. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

117— Bu dünya hayatında onların yapmakta oldukları infâkın hali, öyle bir rüzgârın haline benzer ki, onda kavurucu bir soğuk vardır. Kendilerine zulmetmiş bir kavmin ekinine isabetle onu mahvetmiştir **(Kâfirlerin verdikleri sadakalar da böyledir. Kendilerine hiçbir faydası olmaz)**. Ama Allah onlara zulmetmiş değildi. Lâkin onlar, kendilerine zulmediyorlar.

118— Ey iman edenler! Kendi **(dindaş)** larınızdan başkasını dost edinmeyin. Size fesad çıkarmakta kusur etmezler. Sarpa sarmanızı isterler. Kinleri ağızlarından taşmaktadır. Kalblerinin gizledikleri ise daha büyüktür. Akıl ederseniz, biz size âyetleri açıkladık.

119— Hâ! Sizler öyle kimselersiniz ki, onları seversiniz, halbuki onlar sizi sevmezler. Siz bütün kitaplara iman edersiniz, onlarsa sizinle karşılaştıkları vakit ''İman ettik'' derler. Tenha kaldılar mı, size olan kinlerinden parmaklarını ısırırlar. De ki: ''Kininizle geberin!''. Muhakkak ki Allah bütün göğüslerin künhünü bilir.

120— Size bir iyilik dokunursa onların fenalarına gider. Ama başınıza fenalık gelirse, ona sevinirler. Eğer siz, sabreder de korunursanız, onların hileleri size hiçbir zarar vermez. Şüphesiz ki Allah, ilmiyle onların yaptıklarını kuşatmıştır.

121— Hatırla ki, bir vakitler sen erkenden ailenden **(Medine'den)** çıkmış mü'minleri muharebeye elverişli yerlere yerleştiriyordun. Allah **(sözlerinizi)** işitir. **(Hallerinizi)** iyi bilir (22).

(22) **Bu âyet-i celile, Uhud Muharebesi sırasında indirilmiştir.**

122— Hani içinizden (Uhud Gazâsı'nda Benî Sele'me ile Benî Hârise'den ibaret) iki tâife (münafık Übeyy'in kaçışına bakarak) yılmak istemişlerdi. Halbuki yardımcıları Allah'dı. Mü'minler yalnız Allah'a dayanmalıdır.

123— Andolsun ki, Bedir Savaşı'nda siz birkaç bîçare iken, Allah sizi muzaffer kıldı. O halde Allah'dan korunun ki şükredesiniz.

124— O vakit mü'minlere şöyle diyordun: "İndirilmekte olan üç bin melekle Rabbinizin size yardımda bulunması yetmez mi?".

125— Evet, eğer sabreder de itaatsizlikten sakınırsanız ve o anda müşrikler üzerinize gelirlerse, Rabbiniz size nişanlı beş bin melek ile yardım edecektir (23).

126— Bunu Allah size, sırf bir müjde ve kalbleriniz bununla yatışsın diye yaptı. Yoksa zafer, ancak güçlü ve hikmet sahibi olan Allah'dandır.

127— Tâ ki O, küfredenlerden bir kolu kessin ve perişan etsin de, bozularak dönüp gitsinler.

128— Senin elinde bu işten bir şey yok (emir Allah'ındır, sen sabret). Allah, ya onların tevbesini kabul buyuracak, yahut onlara azap edecektir. Çünkü onlar zalimlerdir (24).

129— Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. O, dilediğini bağışlar; dilediğine azap eder. Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

130— Ey iman edenler! Kat kat faiz yemeyin! (25). Allah'dan korkun ki felâh bulasınız.

إذ همت طائفتان منكم أن تفشلا والله وليهما وعلى الله
فليتوكل المؤمنون ﴿١٢٢﴾ ولقد نصركم الله ببدر وأنتم أذلة
فاتقوا الله لعلكم تشكرون ﴿١٢٣﴾ إذ تقول للمؤمنين
ألن يكفيكم أن يمدكم ربكم بثلثة آلاف من الملئكة
منزلين ﴿١٢٤﴾ بلى إن تصبروا وتتقوا ويأتوكم من فورهم هذا يمددكم
ربكم بخمسة آلاف من الملئكة مسومين ﴿١٢٥﴾ وما جعله
الله إلا بشرى لكم ولتطمئن قلوبكم به وما النصر
إلا من عند الله العزيز الحكيم ﴿١٢٦﴾ ليقطع طرفا من الذين كفروا
أو يكبتهم فينقلبوا خائبين ﴿١٢٧﴾ ليس لك من الأمر شيء
أو يتوب عليهم أو يعذبهم فإنهم ظالمون ﴿١٢٨﴾ ولله
ما في السموات وما في الأرض يغفر لمن يشاء ويعذب
من يشاء والله غفور رحيم ﴿١٢٩﴾ يا أيها الذين آمنوا
لا تأكلوا الربوا أضعافا مضاعفة واتقوا الله لعلكم
تفلحون ﴿١٣٠﴾ واتقوا النار التي أعدت للكافرين ﴿١٣١﴾
وأطيعوا الله والرسول لعلكم ترحمون ﴿١٣٢﴾

131— Kâfirler için hazırlanan ateşten korunun.

132— Hem Allah'a ve peygambere itaat edin ki, merhamet olunasınız.

---

(23) **Müslümanlar sabretmiş, Allah da va'dini yerine getirmiştir. Mü'minlerle birlikte sarı veya beyaz sarıklı melekler, alaca atlar üzerinde harp etmişlerdir.**

(24) **Uhud Harbi'nde Peygamberimizin dişi müşrikler tarafından kırılıp yüzü yarıldığı zaman, "Peygamberinin yüzünü kana bulayan bir kavim nasıl felâh bulur?" demişti. Onun üzerine bu âyet indi.**

(25) **Arabların âdeti kat kat faiz yemek olduğu için böyle buyruldu. Yoksa faizin azı da haramdır. Bakara Sûresi'nin 275. âyetinde geçmiş bulunmaktadır.**

وَسَارِعُوٓا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمٰوَاتُ وَالْاَرْضُۙ اُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَۙ ﴿١٣٣﴾ اَلَّذِينَ يُنْفِقُونَ
فِي السَّرَّٓاءِ وَالضَّرَّٓاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِۜ
وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَۚ ﴿١٣٤﴾ وَالَّذِينَ اِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً
اَوْ ظَلَمُوٓا اَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللّٰهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ
وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ اِلَّا اللّٰهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰى مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ اُولٰٓئِكَ جَزَٓاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَاۜ وَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَۜ
﴿١٣٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌۙ فَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ
فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿١٣٧﴾ هٰذَا
بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾ وَلَا تَهِنُوا
وَلَا تَحْزَنُوا وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾
اِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُۜ
وَتِلْكَ الْاَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِۚ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ الَّذِينَ
اٰمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَٓاءَۜ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَۙ ﴿١٤٠﴾

133— Rabbinizin mağfiretine **(vesile olacak hayırları yapmakta)** ve eni göklerle yer kadar geniş olan cennetine **(girmek için)** yarış yapın. O cennet, takvâ sahipleri için hazırlanmıştır.

134— O takvâ sahipleri ki, bollukta ve darlıkta sadaka verirler; öfkelerini yenerler; insanların kusurlarını bağışlarlar. Allah da iyilik edenleri sever.

135— Onlar ki bir kötülük işledikleri veya kendilerine zulmettikleri vakit Allah'ı anarak hemen günahlarının bağışlanmasını isterler. Günahları Allah'dan başka kim bağışlayabilir? Hem, yaptıkları günahta, bile bile ısrar etmezler.

136— İşte bunların mükâfatı, Rablerinden bir mağfiret ve **(ağaçları)** altından ırmaklar akan cennetlerdir. Orada ebedî kalacaklardır. Böyle yapanların ecri ne de güzeldir!..

137— Sizden önce birtakım şeriatler gelip geçti. Yeryüzünde bir dolaşın da bakın, peygamberleri yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş?

138— İşte bu umum insanlar için bir açıklama, takvâ sahipleri için de bir vaaz ve irşaddır.

139— (Savaştan) gevşemeyin! Ve **(Uhud bozgununa)** üzülmeyin. Eğer **(hakkıyle)** inanmış iseniz, en üstün olan sizsiniz (26).

140— Eğer size bir yara isabet ettiyse, **(Bedir'de)** kâfirlere de öyle yara isabet etmişti. O günler var ya! Biz onları insanlar arasında evirip çeviririz **(bir gün bir taraf kazanır, bir gün başka taraf! Tâ ki ibret alsınlar)**. Tâ ki, Allah, iman edenleri diğerlerinden ayırt etsin de, sizden şâhidler edinsin! Allah zalimleri sevmez.

---

(26) **Bu âyet-i kerime, mü'minlerin hiçbir surette savaşta ümitsizliğe düşüp gevşememeleri gerektiğini, daima hazırlıklı bulunmaları lüzumunu beyan ediyor.**

141— Ve tâ ki Allah, iman edenleri temize çıkarıp kâfirleri mahvetsin.

142— Yoksa siz, Allah içinizden savaşanları belli etmeden, sabırlıları belli etmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?

143— Celâlim hakkı için! Siz ölümle karşılaşmazdan önce, onu arzu ediyordunuz. İşte şimdi onu gördünüz de, hâlâ **(seyirci gibi)** bakıp duruyorsunuz.

144— Muhammed, peygamberden başka bir şey değildir. Ondan önce birçok peygamberler gelmiş geçmiştir. O ölür veya öldürülürse (27) siz hemen geriye mi dönüvereceksiniz? **(yani tekrar kâfir mi olacaksınız?)**. Her kim ardına dönerse, iyi bilsin ki Allah'a aslâ bir zarar getirecek değildir. Allah şükredenleri mükâfatlandıracaktır.

145— Hem Allah'ın izni olmadıkça hiçbir kimseye ölüm yoktur. O, va'desiyle yazılmış bir yazıdır. Kim dünya menfaatini isterse kendisine ondan veririz; ve kim âhiret sevabını isterse ona da ondan veririz. Şükredenlere ise muhakkak mükâfat vereceğiz.

146— Nice peygamberler geçti ki, beraberlerinde birçok erenler savaştı. Ama Allah yolunda başlarına gelenlerden gevşeyip za'fa düşmediler; miskinlik etmediler. Allah sabredenleri sever.

147— Onların sözü, ''Ey Rabbimiz! Bize günahlarımızı ve işimizdeki taşkınlıklarımızı bağışla! **(Harp meydanında)** ayaklarımızı diret ve kâfirlere karşı bize yardım et!'' demelerinden başka bir şey olmadı.

وَلِيُمَحِّصَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٤١﴾ اَمْ حَسِبْتُمْ
اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَيَعْلَمَ الصَّابِر۪ينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ
اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ
اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَائِنْ مَاتَ اَوْ قُتِلَ
انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ
اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشَّاكِر۪ينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ
اَنْ تَمُوتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتَابًا مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
الدُّنْيَا نُؤْتِه۪ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِه۪ مِنْهَا
وَسَنَجْزِي الشَّاكِر۪ينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ
رِبِّيُّونَ كَث۪يرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَٓا اَصَابَهُمْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ
وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصَّابِر۪ينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ
قَوْلَهُمْ اِلَّٓا اَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَاِسْرَافَنَا ف۪ٓي اَمْرِنَا
وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰتٰيهُمُ اللّٰهُ
ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿١٤٨﴾

148— Nihayet Allah da kendilerine hem dünya nimetini, hem de âhiretin güzel sevabını verdi. Allah güzel iş yapanları sever.

---

(27)**Uhud Savaşı nda Abdullah bin Kamîe adında bir müşrik, attığı taşla Peygamber'in** (s.a.v.) **bir dişini kırmış, yüzünü de yaralamıştı. Bunun üzerine, "Peygamberi öldürdüm" diye bağırınca, bunu duyan bir diğer kâfir, "Muhammed öldürüldü!" diye haykırmaya başladı. Bunu duyan Müslümanlar paniğe kapıldılar. Hazreti Muhammed ise, "Buradayım! Buraya gelin!" diye bağırıyordu. Müslümanlar hakikati öğrenince sevinerek dönüp yeniden savaşmaya başladılar.**

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُط۪يعُوا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
يَرُدُّوكُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِر۪ينَ
(١٤٩) بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰيكُمْۚ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِر۪ينَ (١٥٠) سَنُلْق۪ي
ف۪ي قُلُوبِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَٓا اَشْرَكُوا بِاللّٰهِ
مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِه۪ سُلْطَانًاۚ وَمَأْوٰيهُمُ النَّارُۜ
وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِم۪ينَ (١٥١) وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ
وَعْدَهُٓ اِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِاِذْنِه۪ۚ حَتّٰٓى اِذَا فَشِلْتُمْ
وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَٓا اَرٰيكُمْ مَا تُحِبُّونَۜ مِنْكُمْ مَنْ يُر۪يدُ الدُّنْيَا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُر۪يدُ الْاٰخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْۚ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْۜ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ
عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ (١٥٢) اِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُ۫نَ عَلٰٓى
اَحَدٍ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ ف۪ٓي اُخْرٰيكُمْ فَاَثَابَكُمْ
غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَٓا اَصَابَكُمْۜ وَاللّٰهُ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٥٣)

149— Ey iman edenler! Eğer kâfirlere itaat edecek olursanız, sizi topuklarınız üstünde gerisin geriye **(küfre)** çevirirler de ziyan edenlerin haline düşersiniz.

150— Doğrusu sizin mevlânız Allah'dır ve O yardımcıların en hayırlısıdır.

151— Biz küfredenlerin kalblerine korku düşüreceğiz, şu sebeple ki: Onlar, Allah'ın hiçbir bürhan indirmediği şeyleri ona ortak koştular. Onların varacağı yer cehennemdir. O zalimlerin varacağı yer ne kötüdür!..

152— And olsun ki, Allah'ın size vaadi doğru çıktı. O hengâmede onları Allah'ın izniyle doğruyordunuz. Tâ ki, o sevdiğiniz üstünlüğü Allah size gösterdikten sonra isyan edip verilen emirde çekiştiniz ve yılgınlık ettiniz. Kiminiz dünyayı istiyor, kiminiz de âhireti temenni ediyordunuz. Sonra Allah sizi imtihan için yardımını üzerinizden alıp onları size galip getirdi. Ama sizi gerçekten affetti. Allah mü'minlere fazl-u ihsan sahibidir.

153— Hani **(Uhud Savaşı'nda)** boyuna uzaklaşıyor, kimseye dönüp bakmıyordunuz. Peygamber ise arkanızdan sizi çağırıyordu. Bunun üzerine, Allah sizi keder üstüne kederle cezalandırdı (28). Ki ne elinizden giden zafere, ne de başınıza gelen musibete üzülmeyesiniz. Allah, sizin yaptıklarınızdan tamamiyle haberdardır.

---

(28) **Buradaki iki kederden maksat, biri harpte bozulmaları, diğeri ise Peygamber efendimize muhalefetten dolayı üzülmeleri idi.**

ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعَاسًا يَغْشٰى طَٓائِفَةً مِنْكُمْ
وَطَٓائِفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ
الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ
كُلَّهُ لِلّٰهِ يُخْفُونَ فٖٓي اَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ
كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هٰهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ
فٖي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذٖينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ اِلٰى مَضَاجِعِهِمْ
وَلِيَبْتَلِيَ اللّٰهُ مَا فٖي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فٖي قُلُوبِكُمْ
وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ اِنَّ الَّذٖينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ
يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ اِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا
وَلَقَدْ عَفَا اللّٰهُ عَنْهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ حَلٖيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذٖينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ اِذَا ضَرَبُوا
فِي الْاَرْضِ اَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا
لِيَجْعَلَ اللّٰهُ ذٰلِكَ حَسْرَةً فٖي قُلُوبِهِمْ وَاللّٰهُ يُحْيٖي وَيُمٖيتُ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ
اَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

154— Sonra o kederin arkasından üzerinize bir emniyet, bir uyku indirdi ki, içinizden bir tâifeyi sarıyordu. **(Münafıklardan)** bir tâifeyi de, nefisleri, can kaygısına düşürmüş; Allah'a karşı cahiliyet zannı gibi haksız bir zan besliyorlar, "Bu **(zafer)** işinden bize bir şey var mı?" diyorlardı. De ki: "Bütün iş Allah'ındır". Onlar, içlerinde, sana açamadıkları bir şey gizliyorlar, "Bu işten bizim elimizde bir şey olsa, burada öldürülmezdik." diyorlar. Sen de de ki: "Siz evinizde de olsanız, üzerine ölüm yazılmış olanlar, yine dışarı çıkar, düşüp can verdikleri yerleri çaresiz boylarlardı". Allah, bunları, sizin yüreğinizde olanı denemek ve kalblerinizdeki niyeti temiz pâk etmek için başınıza getirdi. Allah kalblerde olanı çok iyi bilir.

155— (Uhud Harbi'nde) iki ordu karşılaştığı gün içinizden arka çevirip dönenler yok mu? Onları, bazı hareketleri yüzünden, ancak şeytan kaydırmak istemişti. Bununla beraber Allah onları gerçekten affetti. Çünkü Allah çok bağışlayıcıdır, halîmdir.

156— Ey iman edenler! Siz o küfredenler gibi olmayın ki, kardeşleri yeryüzünde dolaştığı veya savaşta bulundukları zaman onlar hakkında, "Bizim yanımızda olsalardı, ölmezler ve öldürülmezlerdi." dediler. Allah bunu kalblerinde bir hasret olsun diye yaptı. Yaşatan ve öldüren Allah'dır. Allah, bütün yaptıklarınızı görür.

157— And olsun! Eğer siz Allah yolunda öldürülür veya ölürseniz, iyi bilin ki, sizin için Allah'ın bir bağışlaması ve esirgemesi, **(onların dünyada kalıp)** toplayacakları menfaatten elbet daha hayırlıdır.

وَلَئِنْ مُتُّمْ اَوْ قُتِلْتُمْ لَاِلَى اللّٰهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ
لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْاَمْرِ فَاِذَا
عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ اِنْ يَنْصُرْكُمُ اللّٰهُ
فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَاِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ
بَعْدِهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ
اَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ثُمَّ تُوَفّٰى
كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ اَفَمَنِ اتَّبَعَ
رِضْوَانَ اللّٰهِ كَمَنْ بَٓاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَأْوٰيهُ جَهَنَّمُ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ اِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا
مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١٦٤﴾
اَوَلَمَّٓا اَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ اَصَبْتُمْ مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ اَنّٰى
هٰذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اَنْفُسِكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

158— And olsun! Siz ölseniz de, öldürülseniz de mutlaka Allah'ın huzurunda toplanacaksınız.

159— (Uhud Harbi'nde) sen, Allah'dan gelen bir merhametle, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın elbette onlar etrafından dağılıp giderlerdi. Artık onları affet. Onlara Allah'dan mağfiret dile. İş hususunda onlarla müşavere et. Bir kere de azmettin mi, artık Allah'a dayan. Çünkü Allah tevekkül edenleri sever.

160— Eğer Allah size yardım ederse, size galip gelecek yoktur. Fakat sizi yardımsız bırakırsa ondan sonra size kim yardım edebilir? Mü'minler yalnız Allah'a tevekkül etmelidirler.

161— Bir peygamber için ganimete hıyanet etmek, olur şey değildir. Kim hıyanet ederse; kıyamet gününde yaptığı hıyanetle gelecektir. Sonra da herkese kazandıkları ödenecek; hiçbiri zulme uğratılmayacaktır.

162— Allah'ın rızasına uyan kimse, Allah'ın hışmına uğrayan gibi olur mu? Onun yeri cehennemdir. O, ne kötü dönüş yeridir!

163— O kimseler, Allah indinde derece derecedirler. Allah onların yaptıklarını hakkiyle görür.

164— Yemin olsun! Allah mü'minlere bol bol ihsanda bulundu. Zira onlara, kendilerinden bir peygamber gönderdi ki, onlara Allah'ın âyetlerini okuyor; onları fena huylardan temizliyor, onlara kitabı ve hikmeti öğretiyor. Velev ki daha önce açık bir sapıklık içinde bulunmuş olsunlar.

165— Böyle iken size, düşmanlarınızın başına iki mislini getirdiğiniz bir belâ gelince, "Bu nereden?" dediniz. De ki: "O, kendi tarafınızdandır" Çünkü Allah her şeye kaadirdir.

وَمَٓا اَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَۙ
﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُواۚ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
اَوِ ادْفَعُواۜ قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْۜ هُمْ لِلْكُفْرِ
يَوْمَئِذٍ اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْاِيمَانِۚ يَقُولُونَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ
فِي قُلُوبِهِمْۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَۚ ﴿١٦٧﴾ اَلَّذِينَ قَالُوا لِاِخْوَانِهِمْ
وَقَعَدُوا لَوْ اَطَاعُونَا مَا قُتِلُواۜ قُلْ فَادْرَؤُا عَنْ اَنْفُسِكُمُ
الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًاۜ بَلْ اَحْيَٓاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَۙ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ
بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖۙ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
مِنْ خَلْفِهِمْۙ اَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَۢ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ
بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍۙ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾
اَلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلّٰهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَٓا اَصَابَهُمُ الْقَرْحُۜ
لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا اَجْرٌ عَظِيمٌۚ ﴿١٧٢﴾ اَلَّذِينَ قَالَ
لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ
فَزَادَهُمْ اِيمَانًاۗ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

166— (Uhud harbinde) iki ordunun karşılaştığı gün, başınıza gelen de, Allah'ın izniyle olup mü'minler **(in sebatını ayırt etmek)** içindi.

167— Bir de münafıklık edenleri açığa vurmak içindi ki, kendilerine, "Gelin, Allah yolunda savaşın yahut müdafaada bulunun." denilmişti. Onlar, "Biz muharebe etmeyi bilsek elbette arkanızdan gelirdik." dediler. O gün onlar, imandan çok küfre yakındılar. Kalblerinde olmayan şeyi ağızlariyle söylüyorlardı. Ama Allah onların gizlediklerini pekâlâ bilir.

168— Onlar ki, oturdular da harbe giden din kardeşleri için, "Eğer bizi dinleseydiler öldürülmezlerdi." dediler. De ki: "Eğer doğru söylüyorsanız, haydi ölümü kendinizden defediverin!",

169— Sakın Allah yolunda öldürülenleri ölüler sanma! Hayır, onlar Rableri katında diridirler, rızıklanmaktadırlar.

170— Allah'ın kendilerine verdiği fazl-u ihsandan sevinçli ve arkalarından şehidlikle kendilerine yetişemeyenler hakkında da, "Onlara bir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır" diye müjdelerler.

171— Allah'dan gelen bir nimet ve daha üstün bir ihsan sebebiyle sevinirler ve Allah mü'minlerin ecrini zâyi etmiyor diye ferahlanırlar.

172— Yaralandıktan sonra yine Allah'ın ve Peygamber'in çağrısına koşanlar ve hele onlardan iyilik edip kötülükten sakınanlar için büyük bir mükâfat vardır.

173— Onlar öyle kimselerdir ki, halk kendilerine, "Düşmanlarınız size karşı ordu topladı. Onlardan korkun!" dedi de bu, onların imanlarını artırdı ve, "Allah bize yeter; hem O ne güzel vekildir." dediler.

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَاتَّبَعُوا
رِضْوَانَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَظٖيمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ
يُخَوِّفُ اَوْلِيَٓاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذٖينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا
اللّٰهَ شَيْـًٔا يُرٖيدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذٖينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاٖيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا
اللّٰهَ شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوٓا
اَنَّمَا نُمْلٖي لَهُمْ خَيْرٌ لِاَنْفُسِهِمْ اِنَّمَا نُمْلٖي لَهُمْ لِيَزْدَادُوٓا اِثْمًا وَلَهُمْ
عَذَابٌ مُهٖينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنٖينَ عَلٰى مَٓا اَنْتُمْ عَلَيْهِ
حَتّٰى يَمٖيزَ الْخَبٖيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبٖي مِنْ رُسُلِهٖ مَنْ يَشَٓاءُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ
وَرُسُلِهٖ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظٖيمٌ ﴿١٧٩﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذٖينَ يَبْخَلُونَ بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ هُوَ خَيْرًا
لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهٖ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَلِلّٰهِ مٖيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ ﴿١٨٠﴾

174— Sonra da kendilerine hiçbir keder dokunmaksızın Allah'dan bir nimet **(ve ihsan)** ile **(Bedir'den)** döndüler. Ve Allah'ın rızasına tâbi oldular. Allah çok büyük ihsan sahibidir.

175— İşte **(size haber getiren)** o şeytan, sadece kendi dostlarını korkutur. Siz onlardan korkmayın. Eğer mü'minlerseniz, benden korkun.

176— O küfürde yarışanlar, sana hüzün vermesin! Çünkü onlar Allah'a hiçbir zarar verecek değillerdir. Allah onlara âhirette bir nasip vermemek istiyor. Onlar için büyük bir azap vardır.

177— Şüphesiz ki imana bedel küfrü satın alanlar, Allah'a hiçbir zarar verecek değillerdir. Onlar için acıklı bir azap vardır.

178— Bir de küfredenler, kendilerine mühlet verişimizi, sakın kendileri için hayır sanmasınlar. Biz onlara sırf günahlarını artırsınlar diye mühlet veriyoruz. Onlara, aşağılayıcı bir azap vardır.

179— **(Ey münafıklar!)** Allah, murdarı temizden ayırıncaya kadar, mü'minleri sizin bulunduğunuz hal üzere bırakacak değildir. Allah size gaybı da bildirecek değildir. Lâkin, Allah peygamberlerinden dilediğini seçer; öyle ise, Allah'a ve peygamberlerine iman edin. Eğer iman eder de **(günahlardan)** sakınırsanız sizin için çok büyük bir mükâfat vardır.

180— Allah'ın, fazl-u kereminden kendilerine verdiği malda cimrilik edenler, sakın onu kendilerine hayır sanmasınlar. Tam aksine, o, kendileri için bir şerdir. Cimrilik ettikleri şey **(mal)**, kıyamet günü boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ اَغْنِيَاءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ
وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدِيكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ اَلَّذِينَ قَالُوا
اِنَّ اللّٰهَ عَهِدَ اِلَيْنَا اَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتّٰى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ
وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿١٨٣﴾ فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاؤُ
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ اُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ لَتُبْلَوُنَّ فِي اَمْوَالِكُمْ
وَاَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا اَذًى كَثِيرًا
وَاِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٨٦﴾

181— And olsun! "Allah fakirdir, biz zenginiz." diyenlerin sözünü Allah işitmiştir. O söylediklerini ve peygamberleri haksız yere öldürmelerini (29) yazacağız da, "Tadın bakalım şu yangın azabını!" diyeceğiz.

182— Bu **(azap)**, ellerinizin takdim ettiğinin karşılığıdır. Allah, kullarına zulüm edici değildir.

183— Onlar ki, "Bize bir mûcize olarak gökten inen ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir peygambere iman etmememizi Allah bize emretti." dediler. De ki: "Size, benden önce birçok peygamberler açık delillerle gelmiş ve o dediğinizi de getirmişlerdi. Ya, eğer doğrucu kimselerseniz onları niçin öldürdünüz?".

184— Şimdi seni yalanladılarsa, senden önce apaçık mûcizeleri, hikmetli sahifeleri ve nurlu kitabı getiren birçok peygamberler de yalanlandı.

185— Her nefis ölümü tadacaktır. Ecirleriniz ise ancak kıyamet günü verilecektir. O vakit, kim ateşten uzaklaştırılır da cennete konursa o, muhakkak muradına ermiştir. Yoksa dünya hayatı aldatıcı bir menfaatten başka bir şey değildir.

186— Andolsun ki, mallarınız ve canlarınız hakkında imtihan olunacaksınız. Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden ve Allah'a şirk koşanlardan mutlaka çok incitici sözler işiteceksiniz. Eğer sabreder ve sakınırsanız işte bu, azmolunacak şeylerdendir.

---

(29) **Herhangi bir peygamberin katli her halükârda haksızlık ve küfrün tâ kendisidir.**

وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَٓاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ
بِمَٓا اَتَوْا وَيُحِبُّونَ اَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ اِنَّ
فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ
لَاٰيَاتٍ لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ اَلَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا
وَعَلٰى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾
رَبَّنَٓا اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ اَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِنْ اَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَٓا اِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْاِيمَانِ
اَنْ اٰمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَنَا
عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

187— Vaktiyle Allah, kendilerine kitap verilenler **(in âlimler)**inden şöyle misak almıştı: ''Celâlim hakkı için! Kitabı, mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz!''. Onlarsa onu sırtlarının arkasına attılar da, mukabilinde biraz para aldılar. Bak ne kötü şey satın aldılar?..

188— O yaptıklarına sevinen ve yapmadıkları işle övünmeyi seven kimseleri de sakın azaptan kurtulmuş sanma. Onlar için acıklı bir azap vardır.

189— Göklerle yerin mülkü Allah'ındır. Allah her şeye kaadirdir.

190— Şüphesiz, göklerle yerin yaratılışında ve gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde, akıl sahipleri için **(Allah'ın büyüklüğüne)** deliller vardır.

191— Onlar ki, gerek ayakta, gerek otururken ve yanları üzerinde yatarken hep Allah'ı anarlar ve göklerle yerin yaratılışı hakkında düşünceye dalarlar: ''Ey Rabbimiz! Bunu sen boş yere yaratmadın. Sen böyle şeyden münezzehsin, o halde bizleri cehennem azabından koru!

192— Ey Rabbimiz! Şüphesiz ki sen kimi ateşe sokarsan onu muhakkak perişan edersin. Zâlimlerin yardımcıları da yoktur.

193— Ey Rabbimiz! Hakikaten bizler bir davetçi işittik; ''Rabbinize iman edin.'' diye imana davet ediyordu. Biz de, hemen iman ettik. Ey Rabbimiz! Sen de bizim günahlarımızı bağışla. Kusurlarımızı ört ve canlarımızı iyilerle birlikte al!

194— Ey Rabbimiz! Bize peygamberlerinin dilinden va'd buyurduklarını ver ve kıyamet gününde bizi rezil etme. Şüphesiz sen va'dinden dönmezsin!'' **(derler).**

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنّ۪ي لَٓا اُض۪يعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ
اَوْ اُنْثٰىۚ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍۚ فَالَّذ۪ينَ هَاجَرُوا وَاُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ
وَاُو۫ذُوا ف۪ي سَب۪يل۪ي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ
وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۚ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ
اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا فِي الْبِلَادِۜ ﴿١٩٦﴾ مَتَاعٌ قَل۪يلٌ ثُمَّ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ
وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لٰكِنِ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِۜ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ
خَيْرٌ لِلْاَبْرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَاِنَّ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ خَاشِع۪ينَ لِلّٰهِۙ لَا يَشْتَرُونَ
بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَل۪يلًاۜ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْۜ
اِنَّ اللّٰهَ سَر۪يعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

سُورَةُ النِّسَاءِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَسِتٌّ وَسَبْعُونَ اٰيَةً

195— Rableri de dualarına şöyle kabul buyurdu: ''Sizden gerek erkek, gerek kadın bir hayır işleyenin işini ben boşa çıkarmam. Siz hep birbirinizdensiniz (30). Hicret edenler ve yurtlarından çıkarılanlar, benim yolumda işkence edilenler, harp edenler ve öldürülenler var ya! Ben onların günahlarını elbette örteceğim; ve onları mutlaka altından ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Bu, onlara Allah'dan bir mükâfat olarak verilecektir. Mükâfatın en güzeli de Allah katındadır''.

196— O, küfredenlerin diyar diyar dönüp dolaşmaları sakın seni aldatmasın (31).

197— **(O)** pek az bir menfaattir. Sonra varacakları yer cehennemdir. Ve o, ne kötü döşektir!

198— Lâkin Rablerinden korkanlar **(var ya!)**. Onlar için altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. Orada ebedî kalacaklardır. Bu onlara, Allah tarafından bir konuk ağırlaması olacaktır. Allah'ın katındaki nimetlerse, erenler için daha hayırlıdır.

199— Şüphesiz ehl-i kitaptan Allah'a, size indirilen **(Kur'ân)** a ve kendilerine indirilen **(Tevrât'la İncil)** e iman edenler vardır (32). Onlar Allah'a boyun eğerler, onun âyetlerini birkaç paraya satmazlar. İşte bunların Rableri katında mükâfatları vardır. Şüphesiz Allah hesabı çabuk görücüdür.

200— Ey iman edenler! Sabredin ve sabır yarışında düşmanlarınızı geçin! **(Cihad için hazır ve)** rabıtalı bulunun. Hem Allah'tan korkun ki, felâh bulasınız.

---

(30) **Bu âyet-i kerime, mü'minlerin annesi Ümmü Seleme** (r.a.) **nın "Ya Resûlallah, ben hicrette kadınlardan bahsedildiğini hiç işitmedim" dediğinde inmiştir.**

(31) **Müslümanlardan bir kısmı, "Allah'ın düşmanları refah içinde, biz ise açlık çekiyoruz" dedikleri vakit bu âyet-i kerime nâzil olmuştur.**

(32) **Abdullah bin Selâm ile arkadaşları ve Necâşi gibi zatlar kasdolunmaktadır.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ
مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَث۪يرًا وَنِسَٓاءًۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذ۪ي
تَسَٓاءَلُونَ بِه۪ وَالْاَرْحَامَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَق۪يبًا ﴿١﴾ وَاٰتُوا الْيَتَامٰٓى
اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَب۪يثَ بِالطَّيِّبِۖ وَلَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَهُمْ
اِلٰٓى اَمْوَالِكُمْۜ اِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَب۪يرًا ﴿٢﴾ وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامٰى
فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَٓاءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبَاعَۚ فَاِنْ خِفْتُمْ
اَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْۜ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَلَّا تَعُولُواۜ ﴿٣﴾ وَاٰتُوا
النِّسَٓاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةًۜ فَاِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ
هَن۪يٓـًٔا مَر۪يٓـًٔا ﴿٤﴾ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَٓاءَ اَمْوَالَكُمُ الَّت۪ي جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ
قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ ف۪يهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾
وَابْتَلُوا الْيَتَامٰى حَتّٰٓى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَۚ فَاِنْ اٰنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا
فَادْفَعُٓوا اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْۚ وَلَا تَأْكُلُوهَٓا اِسْرَافًا وَبِدَارًا اَنْ يَكْبَرُواۜ
وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْۚ وَمَنْ كَانَ فَق۪يرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِۜ
فَاِذَا دَفَعْتُمْ اِلَيْهِمْ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهِدُوا عَلَيْهِمْۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَس۪يبًا ﴿٦﴾

(Sûre: 4)

EN-NİSÂ SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir. 176 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey insanlar! Sizleri bir tek kişiden **(Âdem'den)** yaratan, ondan da eşini **(Havvâ'yı)** vücuda getirerek, ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinizden korkun. Ve yine kendisinin hürmetine birbirinizden dileklerde bulunduğunuz **(meselâ, Allah aşkına ver, dediğiniz)** Allah'dan korkun. Akrabalık bağlarını kesmekten sakının. Şüphesiz ki Allah, üzerinizde gözcü bulunmaktadır.

2— Yetimlere mallarını **(bâliğ oldukları zaman)** verin. Temizi pisle **(helâli haramla)** değişmeyin. Onların mallarını kendi mallarınıza katıp yemeyin. Çünkü bu büyük bir günahtır.

3— Eğer yetimlerin haklarını gözetemeyeceğinizden korkarsanız size helâl olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder tane nikâh edin ve bu suretle de adalet yapamayacağınızdan korkarsanız bir tane ile yahut sahip olduğunuz cariyelerle yetinin. Bu cefa etmemeniz için daha muvafıktır (1).

4— Aldığınız kadınlara mehirlerini seve seve verin. Şayet onun bir kısmını size gönül rızası ile kendiliklerinden bağışlarlarsa, onu rahatlıkla âfiyetle yeyin.

5— Ey veliler! Maişetinize ve çoluk çocuklarınızın salâhına medar olan mallarınızı, aynı zamanda yönetiminizdeki yetim mallarını gerektiği gibi hüsn-ü idareye muktedir olmayıp zevk, eğlence ve hovardalıkta sarfeden sefihlere vermeyiniz.

6— Yetimleri bülûğ çağına erişinceye kadar deneyin. Eğer bülûğa erdikten sonra onlarda bir rüşd **(olgunluk)** sezerseniz, hemen mallarını onlara teslim edin. Büyüyecekler de alacaklar diye, o malları, israfla yemeğe kalkışmayın. Hangi **(veli)** zengin ise, yetimin malına tenezzül etmesin. Fakir ise, meşrû surette yesin. Mallarını kendilerine teslim ettiğiniz zaman da karşılarında şâhid bulundurun. Hesaba çekici olarak Allah kâfidir.

---

(1) **O zaman bir erkek 8-10 kadınla evlenir; aralarında adalete riayet etmezdi. Bu âyet-i kerime onun üzerine inmiş bulunmaktadır.**

لِلرِّجَالِ نَص۪يبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَۖ وَلِلنِّسَٓاءِ
نَص۪يبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْاَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ اَوْ كَثُرَۜ
نَص۪يبًا مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَاِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ اُو۬لُوا الْقُرْبٰى
وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاك۪ينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا ﴿٨﴾ وَلْيَخْشَ الَّذ۪ينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً
ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْۖ فَلْيَتَّقُوا اللّٰهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَد۪يدًا
﴿٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يَأْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامٰى ظُلْمًا اِنَّمَا يَأْكُلُونَ ف۪ي بُطُونِهِمْ
نَارًاۜ وَسَيَصْلَوْنَ سَع۪يرًا ﴿١٠﴾ يُوص۪يكُمُ اللّٰهُ ف۪ٓي اَوْلَادِكُمْ
لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِۚ فَاِنْ كُنَّ نِسَٓاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ
ثُلُثَا مَا تَرَكَۚ وَاِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُۜ وَلِاَبَوَيْهِ
لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ اِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌۚ فَاِنْ لَمْ يَكُنْ
لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُٓ اَبَوَاهُ فَلِاُمِّهِ الثُّلُثُۚ فَاِنْ كَانَ لَهُٓ اِخْوَةٌ
فَلِاُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوص۪ي بِهَٓا اَوْ دَيْنٍۜ
اٰبَٓاؤُ۬كُمْ وَاَبْنَٓاؤُ۬كُمْۚ لَا تَدْرُونَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ
لَكُمْ نَفْعًاۜ فَر۪يضَةً مِنَ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿١١﴾

7— Ana - baba ve akrabanın bıraktığı maldan erkeklere bir pay vardır. Kadınlara da, ana-baba ve akrabanın bıraktıklarından az olsun, çok olsun takdir edilmiş bir pay vardır.

8— Miras taksiminde **(vâris olmayan)** yakınlar, yetimler ve yoksullar bulunurlarsa **(gönüllerini almak için)**, o maldan kendilerini rızıklandırın. Ve onlara güzel söz söyleyin.

9— Kendileri arkalarında âciz ve küçük çocuklar bırakmış olsalar, gadre uğrayacaklarından korkanlar, himayelerindeki yetimler hakkında da korksunlar. Hem Allah'dan korunsunlar da doğruyu söylesinler.

10— Yetimlerin mallarını zulüm yolu ile yiyenler, karınlarında ancak ateş yerler ve yakında çılgın bir ateşe gireceklerdir.

11— Allah size, evlâdınız hakkında şöyle vasiyet ediyor: Erkeğe, iki kadın payı vardır. Onlar **(çocuklar)** hep kadın olup ikiden fazla iseler onlara ölenin terikesinden üçte ikisi vardır. Bir kadın ise ona da yarısı vardır. Ölenin çocuğu varsa, anası ile babasından her birine terikeden altıda bir vardır. Fakat çocuğu da olmayıp yalnız ana - babası mirasçı oluyorsa, anasına üçte bir vardır **(geriye kalan babanın hakkıdır)**. Ölenin kardeşleri de varsa borcu ödenip, yaptığı vasiyeti yerine getirildikten sonra annesine altıda bir vardır. Babalarınız ve oğullarınız; bilmezsiniz ki, size hangisi fayda itibariyle daha yakındır. Bu hisseler, Allah'dan birer farîzadır. Allah çok iyi bilen ve hükmedendir.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا اَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ
اِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَاِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ
الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا
اَوْ دَيْنٍ وَاِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ كَلَالَةً اَوِ امْرَاَةٌ
وَلَهُ اَخٌ اَوْ اُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ
فَاِنْ كَانُوا اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي
الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصٰى بِهَا اَوْ دَيْنٍ غَيْرَ
مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ
(١٢) تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٣)
وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ
نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ (١٤)

12— Karılarınızın çocuğu yoksa bıraktıkları malın yarısı sizindir. Şayet çocukları varsa bıraktıkları malın dörtte biri, yaptıkları vasiyetten veya borçtan sonra sizindir. Eğer sizin çocuğunuz yoksa, bıraktığınız malın dörtte biri karılarınızındır. Çocuğunuz varsa, yaptığınız vasiyet veya borçtan sonra terikenizden onlara sekizde bir vardır. Eğer bir erkek veya kadının, çocuğu ve babası bulunmadığı halde kelâle olarak **(yan koldan)** mirasına konulur da ana bir kardeşi veya kız kardeşi bulunursa bu kardeşlerin her birine altıda bir vardır. Bundan daha çok iseler, kız ve erkek üçte bir hissede ortak olurlar. Bu, zarar vermek kasdiyle olmaksızın yapılan vasiyetten veya borçtan sonra gelir. Bütün bunlar, Allah'dan fermandır. Allah çok iyi bilir, halîmdir.

13— Işte bütün bu hükümler, Allah'ın sınırlarıdır. Artık her kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse, Allah, onu **(ağaçları)** altından ırmaklar akar cennetlere koyar ki, orada ebedî olarak kalırlar, büyük kurtuluş da budur.

14— Kim de Allah'a ve Peygamberine isyan eder ve hududunu aşarsa, onu dahi —ebedî olmak üzere— ateşe sokar. Onun için aşağılayıcı bir azap vardır.

وَالّٰتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَٓائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا
عَلَيْهِنَّ اَرْبَعَةً مِنْكُمْۚ فَاِنْ شَهِدُوا فَاَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ
حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ اَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِيلاً ﴿١٥﴾
وَالَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَاۚ فَاِنْ تَابَا وَاَصْلَحَا
فَاَعْرِضُوا عَنْهُمَاۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّاباً رَحِيماً ﴿١٦﴾
اِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّٰهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّٓوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَاُولٰٓئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْۜ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيماً حَكِيماً ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِۚ حَتّٰٓى اِذَا حَضَرَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ
اِنِّي تُبْتُ الْـٰٔنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌۜ اُولٰٓئِكَ
اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَاباً اَلِيماً ﴿١٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ
اَنْ تَرِثُوا النِّسَٓاءَ كَرْهاًۜ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا
بِبَعْضِ مَٓا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اِلَّٓا اَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍۚ
وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِۚ فَاِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسٰٓى
اَنْ تَكْرَهُوا شَيْـٔاً وَيَجْعَلَ اللّٰهُ فِيهِ خَيْراً كَثِيراً ﴿١٩﴾

15— Kadınlarınızdan zina edenlere karşı içinizden dört şâhid getirin. Bunlar şâhidlik ederlerse, o kadınları ölüm yok edinceye veya Allah kendilerine bir çıkış yolu açıncaya kadar evlerde tutun (2).

16— Sizden zina edenlerin ikisine de eza edin. Eğer tevbe edip ıslah olurlarsa, ezadan vazgeçin. Çünkü Allah tevbeleri çok kabul edici ve esirgeyicidir (3).

17— Allah'ın kabulünü va'd ettiği tevbe ancak, o kimseler içindir ki, cahillik ederek bir kabahat işlerler de sonra yakın zamanda tevbe ederler. İşte Allah bunların tevbelerini kabul buyurur. Allah çok iyi bilendir, hakîmdir.

18— Yoksa kabahatleri yapıp yapıp da, tâ birine ölüm gelince, "Ben işte şimdi tevbe ettim." diyenlerin tevbesi değildir. Kâfir olarak ölenlerin tevbesi de **(makbul)** değildir. Onlar yok mu? Biz onlar için acıklı bir azap hazırlamışızdır.

19— Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirasçı olmanız size helâl değildir (4). Verdiğiniz mehrin birazını kurtaracaksınız diye, onları tazyik etmeniz de helâl değildir. Meğer ki, açık açık fuhuş yapmış olsunlar. Onlarla iyi geçinin. Eğer kendilerinden hoşlanmadınızsa, olabilir ki, bir şey sizin hoşunuza gitmez de Allah onda birçok hayırlar takdir etmiş bulunur.

---

(2) **İslâmiyetin başlangıcında hüküm bu idi; sonradan nesh edilerek zina eden bekârlara yüz değnek, evlilere de taşla ölüm cezası verileceği Allah tarafından bildirildi.**

(3) **Bu hüküm, zina suçuna tayin edilen had** (ceza) **ile nesh edilmiştir.**

(4) **Cahiliyet devrinde Araplar akrabalarının kadınlarını miras olarak alırlar, dilerlerse onlarla mehirsiz olarak evlenirlerdi. Dilerlerse başkasıyle evlendirirler, mehrini kendileri alırlardı. Yahut, kadın aldığı mirası fidye olarak verinceye kadar kocaya gitmesine engel olurlardı. Bu âyet-i celile ile mezkûr hüküm nesh edilmiştir.**

وَاِنْ اَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَاٰتَيْتُمْ
اِحْدٰيهُنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْـًٔا اَتَأْخُذُونَهُ
بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ اَفْضٰى
بَعْضُكُمْ اِلٰى بَعْضٍ وَاَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا
غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ اٰبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
اِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ اُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
وَاَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْاَخِ
وَبَنَاتُ الْاُخْتِ وَاُمَّهَاتُكُمُ الّٰت۪ي اَرْضَعْنَكُمْ
وَاَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرَّضَاعَةِ وَاُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
وَرَبَائِبُكُمُ الّٰت۪ي ف۪ي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ
الّٰت۪ي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَاِنْ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ اَبْنَائِكُمُ الَّذ۪ينَ
مِنْ اَصْلَابِكُمْ وَاَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْاُخْتَيْنِ اِلَّا
مَا قَدْ سَلَفَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿٢٣﴾

20— Eğer bir zevceyi bırakıp da yerine başka bir zevce almak isterseniz, evvelkine yüklerle mehir vermiş bile olsanız, ondan hiçbir şey almayın. Onu bir iftira ile ve açık bir günah isnat ederek mi alacaksınız? (5).

21— O mehri nasıl alabilirsiniz ki, birbirlerinizle karılıp katıldınız ve onlar sizden kuvvetli bir teminat aldılar (6).

22— Bir de babalarınızın nikâh ettiği kadınları kendinize nikâhlamayın. Geçmişte olanlar müstesna **(onlar affedilmiştir).** Çünkü bu, pek çirkin ve iğrenç idi. O ne fena âdet idi.

23— Size **(nenelere de şamil olmak üzere)** analarınız, kızlarınız **(evlât kızları dahil)** kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek ve kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren süt anneleriniz, süt kız kardeşleriniz, karılarınızın anneleri, kendileriyle zifafa girdiğiniz karılarınızdan olup himayenizde bulunan üvey kızlarınız haram kılınmıştır. Eğer analarıyla zifafa girmedinizse o kızlarla evlenmenizde bir günah yoktur. Öz oğullarınızın karılarıyla evlenmeniz ve iki kız kardeşi birlikte nikâhlamanız dahi **(haram kılındı).** Ancak cahiliyet devrinde geçen müstesna. Şüphesiz ki Allah, çok bağışlayıcı ve esirgeyicidir.

---

(5) **Cahiliyet devrinde, mehir vermekten kurtulmak için, bir erkek karısına "Zina etti" diye iftirada bulunduğu olurdu.**

(6) **Bu teminat, Allah Teâlâ'nın "Onları ya iyilikle tutar veya iyilikle salarsınız" emridir.**

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَٓاءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْۚ كِتَابَ اللّٰهِ
عَلَيْكُمْۚ وَاُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَٓاءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوا بِاَمْوَالِكُمْ
مُحْصِن۪ينَ غَيْرَ مُسَافِح۪ينَۜ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِه۪ مِنْهُنَّ فَاٰتُوهُنَّ
اُجُورَهُنَّ فَر۪يضَةًۜ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ ف۪يمَا تَرَاضَيْتُمْ
بِه۪ مِنْ بَعْدِ الْفَر۪يضَةِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَل۪يماً حَك۪يماً
﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَنْكِحَ
الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ
مِنْ فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِا۪يمَانِكُمْۜ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍۚ فَانْكِحُوهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ
وَاٰتُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ
وَلَا مُتَّخِذَاتِ اَخْدَانٍۚ فَاِذَٓا اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ
فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِۜ ذٰلِكَ
لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْۜ وَاَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْۜ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٢٥﴾ يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ
الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٢٦﴾

24— Bir de malik olduğunuz câriyeler müstesna! Bütün nikâhlı kadınlarla evlenmeniz size haram kılınmıştır. **(Bunlar)** üzerinize Allah yazısı olarak **(haramdır)**. Bunların dışında kalanları, zinadan kaçınarak ve namuslu yaşamak şartiyle mehirlerini vererek istemeniz size helâl kılındı. O halde, hangilerinden nikâhla faydalandınız ise takdir olunan mehirlerini kendilerine verin. Mehri kesiştikten sonra, aranızda râzı olduğunuz miktarda dahi size günah yoktur. Şüphesiz Allah en iyi bilen ve hükmedendir.

25— Sizden her kim, hür olan mü'min kadınları nikâhla almaya güç yetiremiyorsa, ona da malik olduğunuz mü'min câriyelerinizden **(birini nikâhlayın)**. Allah, sizin imanınızı çok iyi bilir. Hep birbirinizdensiniz. Onun için fuhuş yapmayarak gizli dost da edinmeyerek, namuslu yaşamak şartıyla, onları sahiplerinin izniyle nikâh edin ve mehirlerini güzellikle kendilerine verin. Eğer, evlendikten sonra bir fuhuş yaparlarsa, o vakit onlara hür kadınlara lâzım gelen cezanın yarısı verilir. Bu, sizden zinaya düşme korkusunda bulunanlar içindir. Sabretmeniz ise, sizin için daha hayırlıdır. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

26— Allah size **(dininizin hükümlerini)** beyan etmek ve sizden öncekilerin yollarını size göstermek, tevbelerinizi de kabul etmek ister. Allah en iyi bilendir; hikmet sahibidir.

وَاللّٰهُ يُر۪يدُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُر۪يدُ الَّذ۪ينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ اَنْ تَم۪يلُوا مَيْلاً عَظ۪يماً ﴿٢٧﴾ يُر۪يدُ اللّٰهُ اَنْ يُخَفِّفَ
عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَع۪يفاً ﴿٢٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّٓا اَنْ
تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَح۪يماً ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَاناً
وَظُلْماً فَسَوْفَ نُصْل۪يهِ نَاراً وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ
يَس۪يراً ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَٓائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلاً كَر۪يماً ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِه۪ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَٓاءِ نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِه۪ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يماً
﴿٣٢﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْاَقْرَبُونَ وَالَّذ۪ينَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوهُمْ
نَص۪يبَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يداً ﴿٣٣﴾

27— Allah, sizin tevbelerinizi kabul etmek ister. Şehvetlerine uyanlar ise, sizi büyük bir meyil ile **(doğru yoldan)** sapmanızı isterler.

28— Allah **(ağır teklifleri)** sizden hafifletmek istiyor. **(Zaten)** insan, zayıf yaratılmıştır.

29— Ey iman edenler! Mallarınızı, aranızda bâtıl sebeplerle yemeyin. Ancak kendiliğinizden anlaşarak bir ticaret yapmanız başka. Hem kendilerinizi öldürmeyin. Şüphesiz Allah size çok merhametlidir.

30— Her kim de düşmanlık ve zulüm yoluyla bunu yaparsa, biz onu ateşe atacağız. Bu Allah'a göre çok kolaydır.

31— Eğer siz, yasak edildiğiniz günahların büyüklerinden sakınırsanız, diğer kabahatlerinizi biz örteriz. Ve sizi makbul bir yere **(cennete)** koyarız.

32— Bir de Allah'ın bazınızı, diğerinden üstün kılmaya sebep kıldığı şeyleri temenni etmeyin. Erkeklere kazandıklarından bir pay vardır. Kadınlara da kazandıklarından bir pay vardır. **(Çalışın da)** Allah'ın fazl-u kereminden isteyin. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyle bilendir.

33— Ana - baba ve akrabanın ve akid ile yeminlerinizi bağladığınız kimselerin bıraktıkları mallarına da mirasçılar tahsis ettik. Onlara da hisselerini verin. Çünkü Allah, her şeye karşı şâhid bulunmaktadır. **(Bu hisse 1/6 idi sonra Zevilerhâm âyetiyle nesholundu).**

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ
عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ
قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي
تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ
وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ﴿٣٤﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا
إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا
﴿٣٥﴾ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ
وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٦﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿٣٧﴾

34— Erkekler, kadınlar üzerine hâkim dururlar. Çünkü bir kere Allah birini diğerinden üstün yaratmıştır. Bir de erkekler mallarından **(kadınlarına)** nafaka verirler. Onun için iyi kadınlar, itaatkârdırlar. Allah onları **(kocalarının himayesine vermekle)** muhafaza buyurduğu cihetle, onlar da gaybı muhafaza ederler, **(yani kocalarının yokluğu sırasında ırz ve mallarını korurlar)**. Geçimsizliklerinden korktuğunuz kadınlara gelince, önce onlara nasihat verin. Sonra onları yataklarında **(yalnız)** terk edin! **(Yine dinlemezlerse)**, dövün! Ama size itaat ederlerse kendilerini incitmeye bahane aramayın. Şüphesiz, Allah çok yücedir, çok büyüktür.

35— Eğer karı kocanın aralarının açılmasından korkarsanız, onlara bir hakem, erkeğin ailesinden; bir hakem de kadının ailesinden gönderin. Bu hakemler, gerçekten barıştırmak isterlerse, Allah aralarında geçime muvaffakıyet verir. Çünkü Allah, her şeyi en iyi bilendir; her şeyin aslından haberdardır.

36— Allah'a ibadet edin, ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Bir de anaya babaya iyilik edin. Akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya ve ellerinizdeki kölelere de iyilik edin. Çünkü Allah, büyüklenen ve övünen hiçbir kimseyi sevmez.

37— Onlar, hem cimridirler, hem de herkese cimrilik tavsiye ederler ve Allah'ın kendilerine fazl-u kereminden verdiği şeyleri gizlerler. Biz de böyle nankörlere aşağılayıcı bir azap hazırlamışızdır.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ اَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِۜ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَٓاءَ قَرِينًا
﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍۚ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ اَجْرًا
عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ
عَلٰى هٰٓؤُلَٓاءِ شَهِيدًاۜ ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا
الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُۜ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا
﴿٤٢﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ سُكَارٰى
حَتّٰى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا اِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتّٰى
تَغْتَسِلُواۜ وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ
مِنَ الْغَٓائِطِ اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا
صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ
عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ اُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ
يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ اَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَۜ ﴿٤٤﴾

38— Allah'a ve âhiret gününe iman etmedikleri halde, insanlara gösteriş için mallarını sarf ederler. Şeytan kime yâr **(-u hemdem)** olursa, artık o ne fena bir arkadaştır.

39— Ne olurdu bunlar, Allah'a ve ahiret gününe iman etselerdi, Allah'ın kendilerine verdiği rızıktan infakta bulunsalardı **(zarar mı ederlerdi)**? Allah onları bilicidir.

40— Şüphesiz ki Allah, zerre kadar zulüm etmez. Eğer bir iyilik olursa, onu **(n sevabını)** kat kat artırır. Bir de kendi tarafından büyük bir ecir verir.

41— Her ümmetten bir şâhid getirdiğimiz, seni de onların üzerine şâhid tuttuğumuz vakit bakalım hâlleri ne olacaktır?..

42— **(Allah'ı)** inkâr edip peygambere isyan edenler, o gün, yerle bir edilmiş olsalar da Allah'dan bir sözü gizlememiş bulunsalardı temennisinde bulunurlar.

43— Ey iman edenler! Sarhoşken, ne söylediğinizi bilinceye kadar, namaza yaklaşmayın. Bir de yolcu olmanız müstesna, cünüp iken yıkanmadıkça namaza yaklaşmayın. Şayet hasta olur veya yolculukta bulunursanız, yahut biriniz ayakyolundan gelirse veya kadınlara dokunup da su bulamazsanız o zaman temiz bir toprağa teyemmüm edin; ve **(niyetle)** yüzlerinize, ellerinize mesh edin. Şüphesiz ki Allah, çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

44— Kendilerine kitaptan nasip verilenlere **(Yahûdilere)** bakmaz mısın? Sapıklığı satın alıyorlar; sizin de yoldan sapmanızı istiyorlar.

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاَعْدَائِكُمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَلِيًّا وَكَفٰى بِاللّٰهِ نَص۪يرًا ﴿٤٥﴾
مِنَ الَّذ۪ينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِه۪ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا
وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِاَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا
فِي الدّ۪ينِ وَلَوْ اَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَاَقْوَمَ وَلٰكِنْ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
اِلَّا قَل۪يلًا ﴿٤٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ اٰمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا
لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلٰٓى اَدْبَارِهَٓا
اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّٓا اَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا
﴿٤٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِه۪ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَٓاءُ
وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدِ افْتَرٰٓى اِثْمًا عَظ۪يمًا ﴿٤٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ
يُزَكُّونَ اَنْفُسَهُمْ بَلِ اللّٰهُ يُزَكّ۪ي مَنْ يَشَٓاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ
فَت۪يلًا ﴿٤٩﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَكَفٰى
بِه۪ٓ اِثْمًا مُب۪ينًا ﴿٥٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا نَص۪يبًا مِنَ الْكِتَابِ
يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذ۪ينَ
كَفَرُوا هٰٓؤُلَٓاءِ اَهْدٰى مِنَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا سَب۪يلًا ﴿٥١﴾

45— Ama Allah, sizin düşmanlarınızı daha iyi bilir. Dost olarak Allah kâfidir. Yardımcı olarak da Allah yeter.

46— Yahûdilerden bir kısmı, kelimeleri yerlerinden değiştiriyor ve dillerini bükerek, dine saldırarak, ''Dinledik, isyan ettik. Dinle! Dinlenilmez olası! Râînâ!'' diyorlar. **(Râînâ, onların dilinde sövmektir. Böyle diyeceklerine)**; ''İşittik, itaat ettik, dinle ve bizi gözet!'' deselerdi, elbet haklarında daha hayırlı ve daha dürüst olurdu. Lâkin Allah, küfürleri yüzünden, onları lânetlemiştir. Artık, pek azı müstesna, iman etmezler.

47— Ey kendilerine kitap verilenler! Gelin, biz birtakım yüzleri silip enselerine çevirmeden veya onları, Eshab-ı sebt'i lânetlediğimiz gibi, lânetlemeden, beraberinizdeki kitabı tasdik etmek üzere indirdiğimiz bu kitaba, iman edin. Yoksa Allah'ın emri fiile çıkarılagelmiştir (7).

48— Doğrusu Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Ama ondan aşağısını dilediği kimse için bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa muhakkak pek büyük bir günah ile iftira etmiştir.

49— Şu, kendilerini temize çıkaranlara bakmaz mısın? Hayır, yalnız Allah dilediğini temize çıkarır. Onlar da kıl kadar zulüm görmezler.

50— Bak, Allah'a karşı nasıl yalan uyduruyorlar. Açık günah olarak bu kâfidir.

51— Şu, kendilerine okuyup yazmaktan biraz nasip verilenlere bakmaz mısın? Cibt ile Tâgûta **(putlara)** inanıyorlar da küfredenler için, ''Bunlar, iman edenlerden daha doğru bir yoldadır.'' diyorlar.

(7) **Eshab-ı sebt, cumartesi gününe saygı göstermeyen Yahûdilerdir.**

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ ۖ وَمَن يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَّا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾
أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ آتَيْنَا
آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُم مُّلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾ فَمِنْهُم
مَّنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُم
بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا
حَكِيمًا ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَّهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ
وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ
إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ النَّاسِ أَن تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنكُمْ ۖ
فَإِن تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

52— İşte onlar Allah'ın lânetlediği kimselerdir. Kime de Allah lânet ederse artık ona aslâ bir yardımcı bulamazsın.

53— Yoksa, onların, mülkten bir hissesi mi var? Öyle olsa, insanlara bir çekirdek filizi bile vermezlerdi.

54— Yoksa, âleme **(yani peygambere, ashabına ve insanlara)** Allah'ın lütf-u kereminden verdiği nimeti **(peygambere peygamberliği ve kadınları)** mı çekemiyorlar? Evet, biz âl-i İbrâhim'e kitabı ve hikmeti verdik. Hem de kendilerine pek büyük bir mülk **(saltanat)** verdik.

55— Onlardan bazısı ona **(Peygamberimiz'e)** iman etti. Kimi de yüz çevirdi. Böylesine de cehennem alevi elverir.

56— Muhakkak ki âyetlerimizi inkâr edenleri yakında bir ateşe atacağız. Derileri piştikçe, azabı tadsınlar diye, kendilerine başka deriler vereceğiz. Allah gerçekten güçlüdür, hikmet sahibidir.

57— İman edip yararlı işleri yapanları ise, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Orada ebedî olarak kalacaklar. Kendilerine orada tertemiz zevceler vardır. Hem onları gölgelendirecek bir gölgeye de koyacağız.

58— Allah, size, emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hüküm vermenizi emreder. Gerçekten Allah bununla size ne güzel nasihat veriyor. Şüphesiz Allah, **(söylenenleri)** işiten, **(yaptıklarınızı)** görendir.

59— Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve sizden olan idarecilere de itaat edin. Bir şey hakkında çekişip anlaşmazlığa düştünüz mü, eğer Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız, onu hemen Allah'a ve Peygamberine arzedin. Bu, hem daha hayırlı, hem de netice itibariyle daha güzeldir.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ
يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ
عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ
بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاؤُكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا
إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ
مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ
فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
جَاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

60— Sana indirilen Kur'ân'a ve senden önce indirilen kitaplara iman ettik, diye boş iddiada bulunanlara bakmaz mısın ki, azgın şeytana muhakeme olmak istiyorlar. Halbuki onu tanımamakla emrolunmuşlardır. Şeytan da onları, çok uzak bir sapıklığa düşürmek istiyor (8).

61— Onlara, ''Allah'ın indirdiği hükme ve peygambere gelin!'' denildiği vakit, münafıkların senden çekindikçe çekindiğini görürsün.

62— Ya kendi yaptıkları yüzünden başlarına bir belâ geldiği zaman halleri nice olacak? Sonra sana gelmişler de, ''Billâhi, biz ancak iyilik yapmak ve ara bulmak istemiştik.'' diye yemin ediyorlar.

63— Onlar öyle kimselerdir ki, kalblerinde olanı Allah bilir. Onun için sen onlara aldırma da kendilerine va'z et ve kendileri hakkında onlara müessir sözler söyle!

64— Biz her peygamberi ancak Allah'ın izniyle itaat edilsin diye gönderdik. Eğer onlar, kendilerine zulmettikleri vakit sana gelseler de günahlarına Allah'dan mağfiret dileseler, peygamber de onlar için af dilese idi, elbette Allah'ı çok tevbe kabul edici, çok merhametli bulacaklardı.

65— Yok yok, Rabbin hakkı için yemin ederim ki, onlar aralarında çekiştikleri şeyde seni hakem yapıp sonra da verdiğin hükümde kendileri için hiçbir darlık duymadan **(tam bir teslimiyetle)** boyun eğmedikçe iman etmiş olmazlar.

---

(8) **Bu âyetin inmesine şu hâdise sebeptir: Bir Yahûdi ile bir münafık davalı olmuşlar. Münafık, hakem olarak azgın Yahûdi sihirbazı Kâ'b bin Eşref'i, Yahûdi ise Peygamber** (s.a.v.) **i istemiş. Bunlar Peygamber efendimize gelmişler. Resûl-i Ekrem, davayı dinleyip neticede** (haklı bulduğu için) **Yahûdi'nin lehine hüküm vermiş. Münafık, buna razı olmamış. Her ikisi Hz. Ömer'e gitmişler. Yahûdi, hâdiseyi ve verilen hükmü ona aktarmış. Hz.Ömer, münafık'a ''Böyle mi oldu'' diye sormuş. O, ''Evet'' cevabını verince hemen münafıkın kellesini uçurmuş.**

وَلَوْ اَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ اَنِ اقْتُلُوا اَنْفُسَكُمْ اَوِ اخْرُجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ
مَا فَعَلُوهُ اِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ اَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَاِذًا لَاٰتَيْنَاهُمْ
مِنْ لَدُنَّا اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَالرَّسُولَ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الَّذِينَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ
مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَٓاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ
اُولٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ
عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوا
ثُبَاتٍ اَوِ انْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَاِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ
فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ
مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللّٰهِ لَيَقُولَنَّ
كَاَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ
فَاَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا بِالْاٰخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

66— Eğer biz o münafıklara, ''Kendinizi öldürün!'' yahut, ''Yurtlarınızdan çıkın!'' diye yazsaydık, pek azından maadası, bunu yapmazlardı. Eğer onlar, kendilerine nasihat edileni yapsalardı elbette bu, kendileri için daha hayırlı ve **(imanlarını)** payidar kılmak itibariyle de en sağlam bir hareket olurdu.

67— Elbette o zaman, kendilerine, tarafımızdan pek büyük bir ecir de verirdik.

68— Ve onları, muhakkak bir doğru yola iletirdik.

69— Her kim Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse, işte bunlar, Allah'ın nimet verdiği peygamberlerle, sıddîklarla, şehidlerle ve iyilerle beraberdirler. Bunlar ne güzel arkadaştır!

70— İşte bu fadl Allah'dandır. Lâyıkıyla bilici olarak Allah yeter.

71— Ey iman edenler! **(Düşmana karşı)** hazırlığınızı görün. Ve silahlarınızı alın da dağınık birlikler halinde cenge çıkın. Veya toptan seferber olun.

72— Hakikat içinizden öylesi var ki, mutlaka ağırdan alacaktır. Eğer size bir felâket gelirse, ''Allah bana lutfetti, çünkü onlarla beraber bulunmadım.'' diyecektir.

73— Eğer size, Allah'dan bir fazl-u ganimet gelirse, sanki kendisi ile aranızda hiçbir tanışıklık olmamış gibi, mutlaka, ''Keşke ben de onlarla beraber olaydım da büyük bir nimete ereydim!'' diyecektir.

74— O halde dünya hayatı yerine âhireti satın alanlar, Allah yolunda savaş etsin. Kim Allah yolunda savaşır da öldürülür, yahut düşmana galip gelirse, ona biz pek büyük bir mükâfat vereceğiz.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا ﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ
الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ
مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا
لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ
الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَ
مَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ
مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ فَمَالِ هٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ
حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ
فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللّٰهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

75— Size ne oluyor ki Allah yolunda ve çaresizlik içinde bırakılıp, ''Ey Rabbimiz! Bizi, halkı zalim olan şu beldeden çıkar. Bize senin tarafından bir sahip gönder, bize tarafından bir yardımcı yolla!'' diye yalvaran erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda **(düşmanla)** savaşmıyorsunuz?

76— İman edenler, Allah yolunda savaşırlar. Küfredenlerse şeytan yolunda cenk ederler. O halde siz, şeytanın dostlarıyla savaşın. Şüphesiz ki şeytanın hilesi zayıftır.

77— Bakmaz mısın, kendilerine, ''Elinizi savaştan çekin! Namazı kılın, zekâtı da verin!'' denilenlere? Üzerlerine savaş farz edilince, içlerinden bir fırka, Allah'dan korkar gibi hatta daha şiddetli bir korkuyla insanlardan korkuyorlar. Ve ''Ey Rabbimiz! Bize niçin savaşı farz kıldın? Bizi yakın bir zamana kadar geri bıraksaydın ya!'' dediler. Sen de de ki: ''Dünyanın zevki pek azdır. Âhiret, takvâ sahibi olanlar için daha hayırlıdır. Ve kıl kadar haksızlığa uğramazsınız!''.

78— Nerede olursanız olun, ölüm size yetişir. Velev ki, muhkem kalelerde olun. Onlara bir iyilik gelirse, ''Bu, Allah'dandır!'' derler. Bir musibet gelirse, ''Bu, senin uğursuzluğundandır.'' derler. **(Habibim)** de ki: ''**(İyi kötü)** hepsi Allah'dandır. ''Bu cemaate ne oluyor ki, sözü anlamaya yanaşmıyorlar.

79— Sana gelen her iyilik Allah'dandır ve sana gelen her kötülük de bil ki sendendir. Biz seni insanlara peygamber olarak gönderdik, şâhid olarak Allah kâfidir.

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ اَطَاعَ اللّٰهَ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾ وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَاِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ
بَيَّتَ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذ۪ي تَقُولُ وَاللّٰهُ يَكْتُبُ
مَا يُبَيِّتُونَ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَك۪يلًا ﴿٨١﴾
اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللّٰهِ لَوَجَدُوا
ف۪يهِ اخْتِلَافًا كَث۪يرًا ﴿٨٢﴾ وَاِذَا جَٓاءَهُمْ اَمْرٌ مِنَ الْاَمْنِ اَوِ الْخَوْفِ
اَذَاعُوا بِه۪ وَلَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَاِلٰٓى اُو۬لِي الْاَمْرِ مِنْهُمْ
لَعَلِمَهُ الَّذ۪ينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَل۪يلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ
لَا تُكَلَّفُ اِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِن۪ينَ عَسَى اللّٰهُ
اَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَاللّٰهُ اَشَدُّ بَأْسًا وَاَشَدُّ
تَنْك۪يلًا ﴿٨٤﴾ مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَص۪يبٌ مِنْهَا
وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُق۪يتًا ﴿٨٥﴾ وَاِذَا حُيّ۪يتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِاَحْسَنَ
مِنْهَٓا اَوْ رُدُّوهَا اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَس۪يبًا ﴿٨٦﴾

80— Kim Peygambere itaat ederse, Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse, bilsin ki, biz seni onlara koruyucu göndermedik.

81— (Münafıklar, senin huzurunda) "Baş üstüne itaat ederiz" derler. Sonra senin yanından çıktıklarında içlerinden bir kısmı, **(gündüzün)** söylediklerine aykırı olarak geceleyin tezvirat yaparlar. Ama Allah onların geceleyin uydurdukları tezviratı yazıyor. Onun için sen, onlardan yüz çevir **(aldırış etme)**. Allah'a havale et. Allah vekil olarak kâfidir.

82— Hâlâ Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Eğer o, Allah'dan başkası tarafından olsaydı, onda birçok ahenksizlik **(ve tutarsızlık)** bulacaklardı.

83— Onlara güven veya korkuya dair bir haber geldiği vakit onu hemen yayarlar. Halbuki onu Peygambere ve kendilerinden bulunan kumanda sahiplerine arzetselerdi, elbette bunların anlayışlı olanları onu anlar, bilirlerdi. Eğer Allah'ın fazl-u rahmeti üzerinizde olmasaydı, pek azınızdan maadası, şeytana uymuş gitmiştiniz.

84— Onun için sen, Allah yolunda çarpış. Sen ancak kendinden sorumlusun. Mü'minleri de savaşa teşvik et. Olur ki Allah, o küfredenlerin tazyıkını defeder. Allah, kuvvetçe de çok çetin, kahr-u tenkil bakımından da çok şiddetlidir.

85— Her kim güzel bir şefaatte bulunursa, ona, bundan bir nasip vardır. Her kim de kötü bir şefaatte bulunursa, ona da misli vardır. Allah her şeye kaadirdir.

86— Size bir selâm verildiği vakit, siz ondan daha güzeli ile selâmlayın. Yahut aynen o selâmla karşılık verin. Allah, her şeyin hesabını görmektedir.

87— Allah ki, kendinden başka ilâh olmayandır. **(Olacağında)** şüphe bulunmayan kıyamet günü muhakkak sizi toplayacaktır. Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?

88— O halde size ne oluyor ki, münafıklar hakkında iki fırkaya ayrılıyorsunuz? (9). Allah, onları, kazandıkları vebal yüzünden ters döndürdüğü halde, Allah'ın saptırdığını yola getirmek mi istiyorsunuz? Allah her kimi saptırırsa, artık sen onun için hiçbir yol bulamazsın.

89— İstediler ki, kendileri küfrettikleri gibi, siz de küfredip onlarla beraber olasınız. Onun için, onlar Allah yolunda hicret edinceye kadar kendilerinden dostlar edinmeyin. Eğer **(aldırmayıp)** yüz çevirirlerse onları yakalayın ve bulduğunuz yerde tepeleyin. Onlardan ne bir dost, ne de bir yardımcı edinmeyin!

90— Ancak şöylelerine dokunmayın ki, sizinle aralarında anlaşma olan bir kavme sığınmış bulunurlar. Yahut ne size karşı harp etmeyi, ne de kendi kavimlerine karşı savaşmayı gönüllerine sığdıramayıp size gelmişlerdir. Eğer Allah dileseydi, bunları üzerinize musallat kılardı da sizinle harp ederlerdi. O halde sizi bırakıp bir tarafa çekildikleri ve sizinle savaşmayıp barışa yanaştıkları takdirde de Allah, onların aleyhine size bir yol vermemiştir.

اَللّٰهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِئَتَيْنِ
وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا اَتُرِيدُونَ اَنْ تَهْدُوا مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ
وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا
كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَٓاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ اَوْلِيَٓاءَ حَتّٰى يُهَاجِرُوا
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ
وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾ اِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ
اِلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ اَوْ جَٓاؤُكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ
اَنْ يُقَاتِلُوكُمْ اَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ
فَلَقَاتَلُوكُمْ فَاِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَاَلْقَوْا اِلَيْكُمُ
السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾ سَتَجِدُونَ
اٰخَرِينَ يُرِيدُونَ اَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّمَا رُدُّوا اِلَى
الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوا فِيهَا فَاِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا اِلَيْكُمُ السَّلَمَ
وَيَكُفُّوا اَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ
وَاُولٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

91— Diğer birtakımlarını da bulacaksınız ki, hem sizden emin olmak, hem de kavimlerinden emin olmak isterler. Her ne vakit fitneye döndürülürlerse baş aşağı onun içine atılırlar. Eğer bunlar sizden ayrılıp çekilmezler, barışı size bırakmaz ve taarruzdan ellerini çekmezlerse, kendilerini yakalayın ve bulduğunuz yerde tepeleyin! İşte bunlar var ya, aleyhlerinde size açık bir ferman verdik.

---

(9) **Uhud harbinden döneklik yapanlar hakkında ashab-ı kiram ikiye ayrılmış, bir kısmı "Bunları öldür" demiş, bir kısmı da öldürülmemesini istemişti. Bunun üzerine bu âyet nâzil oldu.**

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْر۪يرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
اِلٰٓى اَهْلِه۪ٓ اِلَّآ اَنْ يَصَّدَّقُواۜ فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ
عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْر۪يرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍۜ
وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ م۪يثَاقٌ
فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِه۪ وَتَحْر۪يرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍۚ فَمَنْ
لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِۘ تَوْبَةً مِنَ اللّٰهِۜ
وَكَانَ اللّٰهُ عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا
مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاؤُ۬هُ جَهَنَّمُ خَالِدًا ف۪يهَا وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ
وَلَعَنَهُ وَاَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظ۪يمًا ﴿٩٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا
اِذَا ضَرَبْتُمْ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ
اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًاۚ تَبْتَغُونَ
عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۘ فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ كَث۪يرَةٌۜ
كَذٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُواۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا ﴿٩٤﴾

92— Bir mü'minin bir mü'mini öldürmesi doğru olmaz. Meğer ki hata yoluyla ola. Kim bir mü'mini hata yolu ile öldürürse, mü'min bir köleyi âzâd etmesi ve ölenin mirasçılarına teslim edilecek bir diyet vermesi lâzım gelir (10). Ancak mirasçılar, o diyeti sadaka olarak bağışlarlarsa o başka. Eğer öldürülen kimse, mü'min olmakla beraber size düşman bir kavimden ise, o zaman öldürenin bir mü'min köle âzâd etmesi gerekir (11). Şayet kendileriyle aranızda andlaşma bulunan **(kâfir)** bir kavimden ise, o zaman, mirasçılarına teslim edilecek bir diyet vermek ve mü'min bir esir âzâd etmek lâzım gelir. Bunlara gücü yetmeyenin de Allah tarafından tevbesinin kabulü için, ardı ardına iki ay oruç tutması icap eder. Allah, her şeyi bilen; hikmet sahibidir.

93— Her kim de bir mü'mini kasden öldürürse (12), onun cezası, ebedî kalmak üzere cehennemdir. Allah ona gazab etmiş, onu lânetlemiş ve ona büyük bir azap hazırlamıştır.

94— Ey iman edenler! Allah yolunda cihada çıktığınız vakit, iyice açıklık kazanmasını bekleyin, size İslâm selâmı veren kimseye —dünya hayatının geçici menfaatine göz dikerek—, ''Sen mü'min değilsin!'' demeyin. Allah katında çok ganimetler vardır. Önce siz de öyleydiniz. Allah size kerem buyurdu. **(Durumun)** açıklığa kavuşmasını bekleyiniz **(iyi anlayın, dinleyiniz)**. Muhakkak ki Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

---

(10) **Diyet 100 devedir. Bunu, katilin akrabaları öder.**

(11) **Bu keffârettir, diyet lâzım gelmez. Çünkü Müslüman değillerdir.**

(12) **Bir kimse, öldürmek helal olduğuna itikat ederek öldürdüğü zaman kâfir olur.**

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۚ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَفَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ ۖ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ
قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا ۚ فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾
وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ
وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ
فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ
فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾

95— Mü'minlerden özür sahibi olmaksızın cihaddan geri kalanlarla, Allah yolunda mallariyle, canlariyle savaşanlar bir olmazlar. Allah, mallariyle, canlariyle savaşanları derece itibariyle **(evlerinde)** oturanlardan üstün kıldı. Bununla beraber Allah ikisine de cenneti va'detmiştir. Ama Allah, mücahidlere, oturanların üstünde büyük bir mükâfat ihsan etmiştir.

96— Onlara, Allah tarafından derece derece rütbeler, bir mağfiret ve bir rahmet vardır. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

97— O kimseler ki, nefislerine zulüm etmekte iken, canlarını alacak melekler, onlara, "Siz ne işteydiniz?" derler. Onlar, "Biz **(bu)** yeryüzünde zayıf kimselerdik." cevabını verirler. Melekler, "Ya Allah'ın yeryüzü geniş değil miydi? Oraya hicret etseydiniz ya!" derler. İşte bunların yeri cehennemdir. O, ne kötü dönüş yeridir (13).

98— Ancak erkek, kadın ve çocuklardan zebûn olanlar, hiçbir çareye gücü yetmeyen ve hicret için yol bulamayanlar müstesna.

99— Çünkü Allah'ın bunlardan o günahı affetmesi umulur. Allah çok affeden ve bağışlayandır.

100— Her kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidecek çok yer ve genişlik bulur. Kim Allah'a ve Peygamberine hicret maksadiyle evinden çıkar da, sonra kendisine ölüm yetişirse, onun ecri muhakkak Allah'a düşer. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir (14).

101— Yeryüzünde sefere çıktığınız vakit eğer, kâfirlerin size bir kötülük yapmasından korkarsanız, namazdan kısaltmanızda size günah yoktur **(dört rekâtlı farzları iki rekât kılarsınız)**. Muhakkak ki kâfirler, sizin için açık bir düşmandırlar.

---

(13) Bu âyet, Müslüman olup da hicret etmeyen ve Bedir harbinde kâfirlerle birlikte öldürülen bir cemaat hakkında inmiştir.

(14) Cenda' bin Damre ihtiyar ve hasta idi. 98'inci âyet-i kerime nâzil olunca, "Ben istisna edilenlerden değilim. Zira hem hicrete çare bulurum, hem Medine'nin yolunu bilirim. Vallahi bu gece Mekke'de yatmayacağım. Ecelim geldiyse yolda ölürüm" diyerek kendini ve yatağını oğulları eliyle bir deveye yüklettirdi. Yola çıktı. Fakat "Ten'îm" mevkiinde vefat etti.

وَاِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَاَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلٰوةَ فَلْتَقُمْ طَٓائِفَةٌ
مِنْهُمْ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُٓوا اَسْلِحَتَهُمْ فَاِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِنْ وَرَٓائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَٓائِفَةٌ اُخْرٰى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَاَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ اَسْلِحَتِكُمْ وَاَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ
مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اِنْ كَانَ بِكُمْ اَذًى
مِنْ مَطَرٍ اَوْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَنْ تَضَعُٓوا اَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٢﴾
فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَقُعُودًا
وَعَلٰى جُنُوبِكُمْ فَاِذَا اطْمَاْنَنْتُمْ فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي
ابْتِغَٓاءِ الْقَوْمِ اِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَاِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ
وَتَرْجُونَ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا
﴿١٠٤﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ بِمَٓا اَرٰيكَ اللّٰهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَٓائِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

102— Sen cemaatin içinde olup da **(cephede)** onlara namazı kıldırırsan, askerin bir kısmı seninle namaza dursun. Silahlarını da yanlarına alsınlar. Bunlar secdeye vardıkları zaman ötekiler arkanızda beklesinler. Sonra o namaz kılmamış olan kısım gelsin; seninle beraber kılsınlar. Onlar da ihtiyatlı bulunsunlar, silahlarını yanlarına alsınlar. Kâfirler arzu ederler ki, siz silahlarınızdan ve eşyalarınızdan gaafil bulunasınız da, size ansızın bir baskın yapsınlar. Eğer yağmurdan dolayı size bir eziyet olursa, yahut hasta bulunursanız, silahlarınızı bırakmanızda üzerinize bir günah yoktur. Bununla beraber ihtiyatı elden bırakmayın. Şüphesiz, Allah kâfirler için aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır.

103— Namazı kılıp bitirdikten sonra gerek ayakta, gerek otururken ve yanlarınız üzerinde Allah'ı zikredin. Korkudan itminân **(emin ve sükûnet)** buldunuz mu, namazı dosdoğru tam kılın. Çünkü namaz, mü'minler üzerine, muayyen vakitlerle yazılı bir farzdır.

104— Düşmanınız olan kavmi takip etmekte gevşeklik göstermeyin. Eğer siz yara acısı çekiyorsanız, muhakkak onlar da sizin gibi yara acısı çekiyorlar. Ama siz, Allah'dan onların ümit edemeyeceği şeyleri umuyorsunuz. Allah hakkıyle bilendir; hikmet sahibidir.

105— Gerçekten biz sana bu kitabı hak olarak indirdik ki, insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği vecihle hükmedesin. Sen hainlere müdafaa vekili olma!

وَاسْتَغْفِرِ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَادِلْ
عَنِ الَّذ۪ينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خَوَّانًا اَث۪يمًا ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللّٰهِ وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ
وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُح۪يطًا ﴿١٠٨﴾ هَٓا اَنْتُمْ هٰٓؤُلَٓاءِ
جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَك۪يلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ سُٓوءًا
اَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿١١٠﴾
وَمَنْ يَكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلٰى نَفْسِه۪ وَكَانَ اللّٰهُ
عَل۪يمًا حَك۪يمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَكْسِبْ خَط۪ٓيـَٔةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ
بِه۪ بَر۪ٓيـًٔا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُب۪ينًا ﴿١١٢﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ
اللّٰهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ اَنْ يُضِلُّوكَ
وَمَا يُضِلُّونَ اِلَّٓا اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظ۪يمًا ﴿١١٣﴾

106— Ve Allah'dan mağfiret dile. Şüphesiz Allah, çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

107— Kendilerine ihanet edenler namına mücadeleye kalkışma. Çünkü Allah hainlikte ileri giden günahkârı sevmez.

108— İnsanlardan gizlemeye çalışırlar da, yanlarında olduğu halde Allah'dan gizlemeyi düşünmeyip onun razı olmayacağı sözü uydururlar. Allah'ın ilmi ve kudreti onların yaptıklarını kuşatıcıdır.

109— İşte siz **(ey hainleri müdafaa edenler!)** öyle kimselersiniz ki, dünya hayatında onlardan yana mücadele ettiniz. Ya kıyamet gününde onlar namına Allah'la kim mücadele edecek? Yahut onlara kim vekil olacak?

110— Her kim bir fenalık yapar yahut kendine zulüm eder de sonra Allah'dan mağfiret dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı, çok merhametli bulur.

111— Kim de bir günah kazanırsa, onu ancak kendi aleyhine kazanmış olur. Allah her şeyi hakkıyle bilici, kâmil bir hikmet sahibidir.

112— Kim bir hata veya bir günah yapar da, sonra onu bir suçsuzun üzerine atarsa, muhakkak bir iftira ve açık bir vebal yüklenmiştir.

113— Şayet üzerinde Allah'ın lütfu, rahmeti olmasaydı, onlardan bir tâife seni bile muhakkak saptırmayı kasdetmişti. Ama onlar kendilerinden başkasını saptıramazlar ve sana hiçbir zarar veremezler. Allah sana Kitabı ve hikmeti indirdi ve evvelce bilmediklerini sana öğretti. Allah'ın senin üzerindeki lutf-u ihsanı çok büyüktür (15).

---

(15) **Zafer oğullarından Ta'me, bir zırh çalıp un dağarcığına gizleyerek Yahûdi'nin evine saklamıştı. Ta'me, sıkıştırılınca Müslüman olduğu halde çalmadığına yemin etmişti. Zafer oğulları da Resûl-i Ekrem'e gelerek "Ta'me'yi beraat ettirmesi" için ısrar ettiler. Hazreti Peygamber de bu durum ve Ta'me'nin yemini karşısında düşündü ve Zafer oğullarının teklifini kabul etmedi. Hırsız Ta'me Mekke'ye firar etti ve orada hırsızlık yaparken bir duvar altında kalarak öldü. Âyetler de bunun için nâzil oldu.**

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوٰيهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ اَوْ مَعْرُوفٍ
اَوْ اِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ
اللّٰهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَنْ يُشَاقِقِ
الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلّٰى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ
مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٦﴾ اِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ اِلَّا اِنَاثًا
وَاِنْ يَدْعُونَ اِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَقَالَ
لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَاُضِلَّنَّهُمْ
وَلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ
وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ
وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿١١٩﴾
يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ اِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾
اُولٰئِكَ مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

114— Onların fısıldaşmalarının çoğunda hayır yoktur. Ancak sadaka vermeyi veya bir iyilik yapmayı yahut insanların arasını bulmayı emreden başka. Her kim böyle bir işi, Allah'ın rızasını arayarak yaparsa, **(yarın âhirette)** biz ona büyük bir ecir vereceğiz.

115— Her kim de, kendisine doğru yol apaçık belli olduktan sonra, peygambere karşı gelir ve mü'minlerin yolundan başkasına giderse, biz de onu döndüğü yolda bırakır, **(âhirette)** cehenneme atarız. O, ne kötü bir dönüş yeridir!

116— Hiç şüphe yok ki Allah, kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz; bundan aşağısını, dilediği kimse için bağışlar. Kim Allah'a ortak koşarsa, muhakkak o, uzak bir sapıklıkla sapmıştır (16).

117— Müşrikler Allah'ı bırakıp sade **(Lât, Menât gibi)** dişi **(isimli)** putlara tapıyorlar. Ve sade inatçı bir şeytana ibadet ediyorlar.

118— Allah onu lânetledi, o da, ''Senin kullarından mutlaka mukadder bir pay alacağım.

119— Onları, mutlaka saptıracağım; onları, ümidlere düşürüp, olmayacak kuruntularla aldatacağım ve onlara emredeceğim de davarların kulaklarını **(putlara adamak için)** yaracaklar. Onlara behemehal emredeceğim de, Allah'ın yarattığını değiştirecekler **(haramı helâl sayacaklar)**'' dedi. Kim Allah'ı bırakıp şeytanı dost edinirse, açık bir ziyana uğramıştır.

120— Şeytan onlara va'deder, onları kuruntulara düşürür; ama şeytan onlara aldatmadan başka bir şey va'd etmez.

121— İşte onların varacakları yer cehennemdir; ve ondan kurtuluşa bir çare bulamazlar.

---

(16) **Herhangi bir kimse mü'min olarak ruhunu teslim ettiğinde ne kadar günahkâr da olsa Cenab-ı Hak dilediği takdirde af edeceğini, fakat imansız ruhunu teslim edenlerin ne kadar hayır hasenatı olsa dahi aslâ af etmeyeceğini beyan etmektedir.**

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًاۜ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّاۜ
وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾ لَيْسَ بِاَمَانِيِّكُمْ وَلَٓا اَمَانِيِّ
اَهْلِ الْكِتَابِۜ مَنْ يَعْمَلْ سُٓوءًا يُجْزَ بِهٖ وَلَا يَجِدْ لَهُ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ
مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُو۬لٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ اَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ
اَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ
حَنِيفًاۜ وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبْرٰهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي
السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ﴿١٢٦﴾
وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَٓاءِۜ قُلِ اللّٰهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّۙ
وَمَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَٓاءِ الّٰتِي
لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِۙ وَاَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامٰى
بِالْقِسْطِۜ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِهٖ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

122— İman edip yararlı işler görenlere gelince; biz onları altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Ebedî olarak orada kalacaklar. Allah bunu gerçek olarak va'd buyurmuştur. Allah'dan daha doğru sözlü kim olabilir?

123— (Ey müşrikler!) Bu iş ne sizin kuruntularınıza, ne de ehl-i kitabın kuruntularına bağlı değildir. Kim bir kötü iş yaparsa, onunla cezalanır ve kendisine Allah'dan başka ne bir dost bulabilir, ne de yardımcı?..

124— Erkek veya kadından, mü'min olduğu halde, kim yararlı işler yaparsa, işte bunlar, cennete girerler. Zerre kadar da zulme uğratılmazlar.

125— İyilik eden bir kimse olarak kendini Allah'a teslim eden ve İbrâhim'in doğru olan tevhid dinine uyan kimseden daha güzel din sahibi kim olabilir? Allah, İbrâhim'i dost edinmiştir.

126— Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah'ın ilmi, kudreti her şeyi kuşatıcıdır.

127— Bir de, senden kadınlar hakkında fetva istiyorlar **(Onların miraslarını soruyorlar)**. De ki: "Onlar hakkında fetvayı, size Allah veriyor. Yazılmış hakları olan mirası kendilerine vermediğiniz ve nikâhlamayı istemediğiniz öksüz kızlar hakkında, mağdur çocuklar hakkında ve yetimlere adaleti ayağa kaldırmanız hakkında, kitapda yüzünüze karşı okunan âyetler var. Hayır namına her ne yaparsanız, hiç şüphesiz Allah onu hakkıyle bilicidir".

وَاِنِ امْرَاَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا اَوْ اِعْرَاضًا فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْهِمَا اَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ
وَاُحْضِرَتِ الْاَنْفُسُ الشُّحَّ وَاِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا اَنْ
تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ
فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَاِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَاِنَّ اللّٰهَ
كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَاِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللّٰهُ كُلًّا مِنْ
سَعَتِهِ وَكَانَ اللّٰهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَاِيَّاكُمْ اَنِ اتَّقُوا اللّٰهَ وَاِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ لِلّٰهِ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾
وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾
اِنْ يَشَاْ يُذْهِبْكُمْ اَيُّهَا النَّاسُ وَيَاْتِ بِاٰخَرِينَ وَكَانَ اللّٰهُ
عَلٰى ذٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللّٰهِ
ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

128— Eğer bir kadın, kocasının geçimsizliğinden yahut yüz çevirmesinden korkarsa, bir anlaşma ile aralarını düzeltmelerinde karı-koca üzerine bir günah yoktur. Anlaşma en hayırlıdır. Nefisler ise kıskançlığa hazırlanagelmiştir. Eğer iyi geçinip kadınlara ezâ etmekten sakınırsanız, elbette Allah, sizin yaptıklarınızdan haberdardır.

129— Kadınlar arasında **(sevgi hususunda)** adalet göstermeye ne kadar çaba gösterseniz, aslâ yapamazsınız. O halde büsbütün birine meyledip diğerini **(ne kocalı, ne kocasız)** askıda kalmış gibi bırakmayın. Eğer kendinizi düzeltir ve haksızlıktan korunursanız şüphesiz Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir (17).

130— Eğer karı-koca **(boşanarak)** ayrılırlarsa Allah, her birini lutf-u keremiyle diğerinden müstağni kılar. Allah, kudreti geniş bir hakîmdir.

131— Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Yemin olsun. Biz, sizden önce kitap verilenlere de, size de hep ''Allah'dan korkun!'' diye tavsiye etmişizdir. Eğer inkâr ederseniz iyi bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa hep Allah'ındır. Allah ganîdir, övülmeye lâyıktır.

132— Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Vekil olarak da Allah kâfidir.

133— Eğer O dilerse, ey insanlar, sizi giderir de **(yerinize)** başkalarını getirir. Allah buna da kaadirdir.

134— Kim dünya mükâfatını isterse, bilsin ki, dünya sevabı da, âhiret sevabı da Allah'ın katındadır. Allah hakkıyla işitici ve lâyıkıyla görücüdür.

---

(17) **Birden fazla kadınla evli bulunan erkek, eşleri arasında eşit ve âdil davranmak mecburiyetindedir. Ancak bazı hususlar vardır ki, bunlarda eşitliği korumak insanın tabiatına aykırıdır. Meselâ iki eşi aynı derecede beğenmek ve sevmek mümkün değildir. Bu sebeple de erkekler bununla mükellef kılınmamışlar, isteseler de bunu yapamayacakları kendilerine bildirilmiştir. Buna mukabil elde olan, maddî sayılabilecek haklarda, nimet ve imkânlarda adalet şarttır. Beraber kalma müddeti, mesken, giyecek, yiyecek ve diğer imkânları burada örnek olarak zikretmek mümkündür.**

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَٓاءَ لِلّٰهِ
وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَۚ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا اَوْ
فَق۪يرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُواۚ وَاِنْ تَلْوُٓا
اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا ﴿١٣٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا
اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ي نَزَّلَ عَلٰى رَسُولِه۪
وَالْكِتَابِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِه۪
وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَع۪يدًا ﴿١٣٦﴾
اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا
كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَب۪يلًاۜ ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ
الْمُنَافِق۪ينَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًاۙ ﴿١٣٨﴾ اَلَّذ۪ينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِر۪ينَ
اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَۜ اَيَبْتَغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ
فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَم۪يعًاۜ ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ
اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا
مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا ف۪ي حَد۪يثٍ غَيْرِه۪ۘ اِنَّكُمْ اِذًا مِثْلُهُمْۜ
اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِق۪ينَ وَالْكَافِر۪ينَ ف۪ي جَهَنَّمَ جَم۪يعًاۙ ﴿١٤٠﴾

135— Ey iman edenler! Hak üzere durup adaleti yerine getirmeye çalışan hâkimler ve Allah için şâhidler olun. Velev ki şâhidliğiniz, kendi aleyhinize veya anababanızın, yakın akrabanızın aleyhine olsun ve gerek zengin, gerekse fakir bulunsun. Çünkü Allah, ikisine de **(sizden)** daha yakındır. Onun için hakdan saparak nefsin arzusuna uymayın. Şayet ağzınızı eğip büker veya yüz çevirirseniz, iyi bilin ki, Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

136— Ey iman edenler! Allah'a, Peygamberine ve ona indirdiği kitaba, daha önce indirdiği kitaplara da iman edin **(yani imanınızda devam edin)**. Her kim Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve âhiret gününe inanmazsa, hiç şüphesiz, **(hakdan)** uzak bir sapıklıkla sapmış gitmiştir.

137— O kimseler ki, **(Hz. Mûsa'ya)** iman ettiler. Sonra **(buzağıya taparak)** küfrettiler. Sonra **(tevbe ederek Tevrât'a)** iman ettiler. Sonra **(Hz. İsa'yı)** inkâr ettiler. Sonra **(Muhammed aleyhisselâmı tanımayarak)** küfürde ileri gittiler. Allah, onları mağfiret edecek değil, doğru bir yola çıkaracak da değildir.

138— Münafıklara müjdele ki, kendilerine acıklı bir azap var!

139— Onlar ki, mü'minleri bırakıp kâfirleri dost ediniyorlar. Gücü kuvveti onların yanında mı arıyorlar? Şüphe yok ki bütün izzet ve kudret Allah'ındır.

140— Allah size bu kitapta şunu da indirmiştir: ''Allah'ın âyetlerinin inkâr edildiğini ve onlarla eğlenildiğini işittiniz mi, artık o kâfirlerle oturmayın. Tâ ki başka lakırdıya dalsınlar. Çünkü o zaman siz de onlar gibi olursunuz. Şüphesiz ki Allah, münafıklarla kâfirleri cehennemde toplayacaktır.

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ
مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ
عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ
يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ
قَامُوا كُسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا
﴿١٤٢﴾ مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَٰلِكَ لَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ وَلَا إِلَىٰ هَٰؤُلَاءِ
وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ
أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ
فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ
لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

141— Onlar ki sizi gözetiyorlar. Eğer Allah'dan size bir fetih **(zafer)** olursa, ''Biz de sizinle beraber değil miydik?'' diyecekler. Kâfirlere bir nasip düşerse, ''Biz, sizi **(destekleyerek)** üstün olmanızı sağlamadık mı? Mü'minlerden **(gelecek zararı)** önlemedik mi?'' diyecekler. Artık Allah, kıyamet gününde aranızda hükmünü verecektir. Allah, elbette kâfirlere mü'minler aleyhine bir yol verecek değildir.

142— Herhalde münafıklar, **(zanlarınca)** Allah'a hile yaparlar. Allah da hilelerini başlarına geçirir. Namaza kalktıkları vakit, üşene üşene kalkarlar. Halka gösteriş yaparlar. Yoksa Allah'ı pek az anarlar.

143— Onlar bunun **(imanla küfrün)** arasında bocalayan tabansızlardır. Ne onlara **(mü'minlere)**, ne bunlara **(kâfirlere bağlıdırlar)**. Allah kimi şaşırtırsa artık sen ona aslâ bir yol bulamazsın!

144— Ey iman edenler! Mü'minleri bırakıp da kâfirleri dost edinmeyin! Allah için aleyhinize açık bir huccet vermek diler misiniz?

145— Şüphesiz ki münafıklar cehennemin en aşağı tabakasında olacaklardır. Onlara aslâ bir yardımcı da bulamazsın.

146— Ancak tevbe edip hallerini düzeltenler ve Allah'a sarılıp dinlerini Allah için hâlis kılanlar müstesna... Bunlar mü'minlerle beraberdirler. Mü'minlere ise, Allah pek büyük bir mükâfat verecektir.

147— Eğer siz şükreder, inanırsanız, Allah size ne diye azap etsin? Allah şükredenlerin mükâfatlarını verir, yaptıklarını bilir.

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَۜ وَكَانَ اللّٰهُ
سَمٖيعًا عَلٖيمًا ﴿١٤٨﴾ اِنْ تُبْدُوا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوهُ اَوْ تَعْفُوا
عَنْ سُوٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدٖيرًا ﴿١٤٩﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يَكْفُرُونَ
بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَيُرٖيدُونَ اَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِهٖ
وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍۙ وَيُرٖيدُونَ
اَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبٖيلًاۙ ﴿١٥٠﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّاۚ
وَاَعْتَدْنَا لِلْكَافِرٖينَ عَذَابًا مُهٖينًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ
وَرُسُلِهٖ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اَحَدٍ مِنْهُمْ اُو۬لٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتٖيهِمْ
اُجُورَهُمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحٖيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔلُكَ اَهْلُ الْكِتَابِ
اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنَ السَّمَٓاءِ فَقَدْ سَاَلُوا مُوسٰٓى اَكْبَرَ
مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُٓوا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْۚ
ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا
عَنْ ذٰلِكَۚ وَاٰتَيْنَا مُوسٰى سُلْطَانًا مُبٖينًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ
الطُّورَ بِمٖيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا
لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مٖيثَاقًا غَلٖيظًا ﴿١٥٤﴾

148— Allah, fena sözün açıklanmasını sevmez. Zulme uğrayan başka! **(O, zalimin zulmünü haber verebilir).** Allah her şeyi işitici, lâyıkiyle bilicidir.

149— Siz bir hayrı açıklar veya gizlerseniz, yahut bir kötülüğü bağışlarsanız, bilin ki, Allah çok bağışlayıcıdır; her şeye kaadirdir.

150— O kimseler ki, Allah'ı ve peygamberlerini inkâr ederek Allah'la peygamberlerinin arasını ayırmak isterler ve "Biz **(peygamberlerin)** bir kısmına inanır, bir kısmını inkâr ederiz" derler. Böylece **(imanla küfür)** arasında bir yol tutmak isterler.

151— İşte bunlar, hakkıyle kâfirlerdir. Biz de kâfirler için aşağılayıcı bir azap hazırlamışızdır.

152— Allah'a ve peygamberlerine iman edip peygamberlerinin hiçbirinin arasını ayırmayan kimselere gelince; işte bunların mükâfatlarını **(yarın kıyamette)** Allah verecektir. Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

153— Ehl-i kitap senden kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyorlar **(çok görme!)**. Mûsa'ya bundan daha büyüğünü teklif etmişler, "Allah'ı bize açıktan göster!" demişlerdi. Bunun üzerine, zulümleri sebebiyle, onları yıldırım çarptı. Sonra kendilerine bunca açık mûcizeler gelmişken tuttular buzağıya taptılar. Nihayet, biz, onları affettik de Mûsa'ya açık bir hâkimiyet verdik.

154— Verecekleri söz sebebiyle Tûr **(dağın)**ı üstlerine kaldırdık da kendilerine, "O kapıdan secdeye kapanarak girin!" dedik. Hem, "Cumartesi günü **(balık avlayarak)** haddi aşmayın!" diye söyledik ve kendilerinden ağır bir misak **(teminat)** aldık.

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللّٰهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
﴿١٥٨﴾ وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ
يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخْذِهِمُ
الرِّبٰوا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ
وَالْمُقِيمِينَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

155— Fakat onların; verdikleri sözü bozmaları, Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri, haksız yere peygamberleri öldürmeleri ve ''Bizim kalblerimiz perdelidir!'' demeleri yüzünden **(biz de kendilerine lânet ettik)**. Doğrusu Allah, onların kalbleri üzerine, küfürleri yüzünden, mühür vurmuştur. Pek azı müstesna, onlar iman etmezler.

156— Yine küfürleri ve Meryem'e karşı büyük bir iftirada bulunmaları **(zina etti demeleri)** ve:

157— ''Biz, Allah'ın peygamberi Mesih'i, Meryem oğlu İsa'yı öldürdük!'' demeleri sebebiyle **(onlara azap ettik)**, halbuki onlar İsa'yı ne öldürdüler, ne de astılar; lâkin kendilerine bir benzetme yapıldı **(içlerinden biri İsa şekline sokuldu ve onu öldürdüler)**. Gerçekten onun hakkında ihtilâf edenler **(bundan dolayı)** kesin bir şüphe içindedirler. Evet onların buna dair bir bilgileri yoktur. Sadece zan peşindedirler, onu kesinlikle öldürmemişlerdir.

158— Doğrusu Allah, onu kendine kaldırdı. Allah güçlüdür, hikmet sahibidir.

159— Ehl-i kitaptan hiçbir kimse yoktur ki, ölümünden önce mutlaka İsa'ya iman edecek olmasın **(fakat bu imanın ona faydası olmayacaktır. Çünkü ye's halindedir)**. Kıyamet gününde de İsa onların aleyhine şâhid olacaktır.

160— Hâsılı o Yahûdilerin zulümleri, birçok kimseleri Allah yolundan çevirmeleri,

161— Kendilerine yasak edilmişken faizi almaları ve haksız yere insanların mallarını yemeleri sebebiyledir ki, evvelce kendilerine helâl kılınmış birçok temiz pak nimetleri onlara haram ettik. Ve kâfir kalanlar için acıklı bir azap hazırladık.

162— Lâkin onlardan ilimde derinleşmiş âlimlerle mü'minler, senden önce indirilene de, sana indirilene de iman ederler. Hele namazı dosdoğru kılanlar, zekâtı verenler, Allah'a ve âhiret gününe inananlar yok mu? İşte hep bunlara **(yarın âhirette)** çok büyük bir mükâfat vereceğiz.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ
مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٦٥﴾
لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ
يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٦٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا
﴿١٦٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ
مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

163— Biz Nûh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahy ettiğimiz gibi **(ya Muhammed!)** sana da vahy ettik. Hem İbrâhim'e, İsmâil'e, İshak'a, Yakûb'a, oğullarına, İsa'ya, Eyyûb'a, Yûnus'a, Hârun'a, Süleyman'a da vahy ettik. Dâvud'a da Zebûr'u verdik.

164— Kıssalarını evvelce sana naklettiğimiz peygamberleri ve kıssalarını sana haber vermediğimiz peygamberleri gönderdik. Allah, Mûsa'ya kelâm **(-ı nefsî)** ile konuştu.

165— Kimi rahmet müjdecisi, kimi azap habercisi peygamberler gönderdik ki, bu peygamberlerden sonra insanların Allah'a karşı **(özür namına)** bir bahaneleri kalmasın. Allah güçlüdür; hikmet sahibidir.

166— Lâkin Allah sana indirdiği **(Kur'ân)** ile şehadet ediyor ki, onu kendi ilmi ile indirmiştir. Melekler de şâhidlik ederler. Gerçi şâhid olarak Allah kâfidir.

167— Şüphesiz ki küfredip insanları Allah yolundan çevirenler, hakdan uzak bir sapıklıkla sapmışlardır.

168, 169— Şüphesiz, küfredip haksızlıkta bulunanları Allah bağışlayacak değil, cehennem yolundan başka bir yola çıkaracak da değildir. Onlar, o cehennemde ebedî olarak kalacaklardır. Bu, Allah'a pek kolaydır.

170— Ey insanlar! Peygamber, size Rabbinizden hak ile geldi. Hakkınızda hayır olmak için hemen ona iman edin. Eğer küfredecek olursanız, iyi bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah her şeyi bilici, hikmet sahibidir.

يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فٖى دٖينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا
عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ اِنَّمَا الْمَسٖيحُ عٖيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللّٰهِ
وَكَلِمَتُهُ اَلْقٰيهَٓا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ
وَرُسُلِهٖ وَلَا تَقُولُوا ثَلٰثَةٌ اِنْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ اِنَّمَا اللّٰهُ
اِلٰهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ اَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِى الْاَرْضِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكٖيلًا ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسٖيحُ
اَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلّٰهِ وَلَا الْمَلٰٓئِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ
عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ اِلَيْهِ جَمٖيعًا ﴿١٧٢﴾
فَاَمَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفّٖيهِمْ اُجُورَهُمْ
وَيَزٖيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهٖ وَاَمَّا الَّذٖينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلٖيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا ﴿١٧٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمْ بُرْهَانٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ نُورًا مُبٖينًا ﴿١٧٤﴾ فَاَمَّا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوا بِهٖ فَسَيُدْخِلُهُمْ فٖى رَحْمَةٍ مِنْهُ
وَفَضْلٍ وَيَهْدٖيهِمْ اِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقٖيمًا ﴿١٧٥﴾

171— Ey ehl-i kitap! Dininizde taşkınlık yapmayın. Allah'a karşı hakdan başkasını söylemeyin. Sadece hakkı söyleyin. Mesih - İsa Meryem oğlu sadece Allah'ın peygamberi, Meryem'e bıraktığı bir kelimesi ve Allah'dan bir ruhdur. Artık Allah'a ve peygamberlerine iman edin de ''Allah üçtür.'' demeyin. Sizin için hayırlı olmak üzere **(bu iddiadan)** vaz geçin. Allah, ancak bir tek İlâh'dır, çocuğu olmaktan münezzehtir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Vekil olarak da Allah kâfidir.

172— Mesih, hiçbir zaman Allah'ın kulu olmaktan çekinmez, Allah'a yakın melekler de çekinmezler. Kim Allah'a kulluktan çekinir de büyüklenirse bilsin ki O, **(yarın âhirette),** hepsini huzurunda toplayacaktır.

173— O zaman, iman edip yararlı işler işleyenlere, mükâfatlarını tamamiyle ödeyecek, fazl-u kereminden ziyadesini de ihsan edecektir. Kibirlerine yediremeyip çekinenlere gelince; onları da acıklı bir azapla cezalandıracaktır. Onlar, Allah'dan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı bulamayacaklardır.

174— Ey insanlar! Size Rabbinizden bir Bürhan **(Hz. Muhammed)** geldi; ve size apaçık bir nur **(Kur'ân)** indirdik.

175— İşte Allah'a iman edip ona sarılanları Allah, kendi katından bir rahmet ve lutfa **(cennete)** koyacak ve onları, kendisine varan doğru bir yola **(İslâma)** iletecektir.

176— Senden **(Kelâle hakkında)** fetva istiyorlar. De ki: "Babası ve çocuğu olmayan kimsenin mirası hakkında Allah size şöyle fetva veriyor: Eğer bir kimse ölür de çocuğu bulunmaz, bir kız kardeşi kalırsa, terikesinin yarısı onundur. Eğer ölen bir kadının geride bir çocuğu kalmaz da erkek kardeşi bulunursa o, terikenin tamamına mirasçı olur. Ölenin iki kız kardeşi bulunursa, onlara terikenin üçte ikisi verilir. Ve eğer kardeşler erkek, kız karışık olurlarsa, erkek için iki kız payı kadar verilir. Şaşırırsınız diye, Allah size **(dininizin hükümlerini)** açıklıyor. Allah her şeyi hakkıyle bilendir.

(Sûre: 5)

EL-MÂİDE SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir. 120 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey iman edenler! Akidlerinizi yerine getirin. Hac için ihrama girdiğinizde, avı helâl saymamak şartiyle size davarlardan **(aşağıda)** okunacaklardan geri kalanı helâl kılındı. Şüphesiz Allah dilediğini hükmeder (1).

2— Ey iman edenler! Ne Allah'ın hac alâmetlerine, ne haram aya **(Recep, Zilka'de, Zilhicce ve Muharrem'e)**, ne kurbanlık hediyelere, ne onlardaki gerdanlıklara, ne de Rablerinden gerek fazl, gerek rıza arayarak Beyt-i Haram'a **(Kâbe'ye)** gelenlere hürmetsizlik etmeyin. İhramdan çıktığınız vakit avlanabilirsiniz. Sizi Mescid-i Haram'dan menettiler diye birtakımlarına karşı beslediğiniz kin, sakın sizi tecavüze sevketmesin. İyilik ve takvâ hususunda birbirinizle yardımlaşın. Günah işlemek ve düşmanlık etmek için yardımlaşmayın. Allah'dan korkun. Çünkü Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللّٰهُ يُفْت۪يكُمْ فِي الْكَلَالَةِ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُٓ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَٓا اِنْ
لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ
وَاِنْ كَانُٓوا اِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَٓاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ
الْاُنْثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوا وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ الْمَائِدَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اَوْفُوا بِالْعُقُودِ اُحِلَّتْ لَكُمْ بَه۪يمَةُ الْاَنْعَامِ اِلَّا مَا يُتْلٰى
عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ اِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ مَا يُر۪يدُ ﴿١﴾ يَٓا اَيُّهَا
الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَٓائِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ
وَلَا الْقَلَٓائِدَ وَلَٓا اٰمّ۪ينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا
وَاِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ اَنْ صَدُّوكُمْ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى وَلَا تَعَاوَنُوا
عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ شَد۪يدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

---

(1) **Rivayete nazaran Arapların meşhur filozoflarından Kindi'ye öğrencileri, "Kur'ân-ı Kerim bize, haydi bakalım, bir âyetin mislini getirin görelim, diye meydan okuyor. Bu zilletten kurtulmamız için bize şu Kur'ân'ın bir mislini yapıver" demişler. O da, "Hepsini değil amma bir kısmın benzerini yapayım", demiş ve birçok günler çekilip kapanmış, sonra çıkmış, "Vallahi buna ne bizim, ne başkalarının gücü yetecek. Mushafı açtım, Mâide Sûresi çıktı. Birinci âyetine baktım vefanın ehemmiyetini anlatıyor ve vefayı bozmayı men ediyor. Yenecek hayvanların umumunu beyan etmiş, bir de istisna yapmış. Sonra da kudret ve hikmetinden haber vermiş. Bunları iki satıra sığdırmış. Bunu ise hiç kimse ciltlerle yazı yazmadan ifade edemez", diyerek aczini ifade etmiş.**

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ
وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ
إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
بِالْأَزْلَامِ ذٰلِكُمْ فِسْقٌ اَلْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ اَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ
نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ
غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣﴾ يَسْـَٔلُونَكَ
مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ
تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللّٰهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا
اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤﴾ اَلْيَوْمَ
أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ
وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٥﴾

3— Size ölü hayvan, **(akar)** kan, domuz eti, Allah'dan başkası namına kesilen hayvan, boğulmuş, vurulmuş, yukarıdan yuvarlanmış, süsülmüş, canavar yeyip de ölmüş bulunan hayvanlar haram kılındı. Meğer ki canı içindeyken yetişip kesmiş olasınız. Dikili taşlar üzerinde boğazlanan hayvanlar, fal okları ile kısmet **(ve şans)** aramanız dahi haram kılındı. **(İşte hep)** bunlar yoldan çıkmaktır. Bugün kâfirler, dininiz **(i engellemek)** ten ümidlerini kestiler; artık onlardan korkmayın, benden korkun! Bugün sizin için dininizi kemâle erdirdim; ve üzerinizdeki nimetimi tamamladım. Size din olarak İslâm'a razı oldum. Her kim son derece açlık halinde çaresiz kalırsa ve günaha meyl kasdı olmaksızın bunlardan yemeye muztar kalırsa, elbette Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir (2).

4— Kendilerine neler helâl kılındığını sana soruyorlar. De ki: ''Size bütün pak nimetler helâl kılındı. Bir de alıştırarak ve Allah'ın size öğrettiklerinden öğreterek yetiştirdiğiniz avcı hayvanların size tutuverdikleri avlardan yeyin! **(Ava salarken)** üzerine besmele çekin ve Allah'dan korkun. Çünkü Allah'ın hesaba çekişi çok süratlidir.

5— Bugün temiz, pak nimetler sizin için helâl kılındı. Kendilerine kitap verilenlerin yemeği size helâl olduğu gibi, sizin yemeğiniz de onlara helâldır. Mü'min kadınlardan hür ve iffetli olanlar ile, sizden evvel kitap verilenlerden yine hür ve iffetli kadınlar da, iffetlerinizi muhafaza ederek, **(onlarla)** zinada bulunmaksızın ve gizli dost tutunmaksızın, kendilerine mehirlerini verip nikâhladığınız takdirde size helâldır. Her kim imanı tanımazsa **(kâfir olursa),** muhakkak onun bütün ameli boşa gitmiştir. O, âhirette de hüsrana uğrayanlardandır.

---

(2) **Bu âyet-i kerime Vedâ Haccı'nda inmiştir. Bundan sonra, haram ve helâla dair bir âyet inmemiştir.**

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا قُمْتُمْ اِلَى الصَّلٰوةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَاَيْدِيَكُمْ اِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُؤُ۫سِكُمْ
وَاَرْجُلَكُمْ اِلَى الْكَعْبَيْنِۜ وَاِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُواۜ
وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَٓاءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَٓائِطِ
اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَٓاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَٓاءً فَتَيَمَّمُوا صَع۪يدًا
طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْد۪يكُمْ مِنْهُۜ مَا يُر۪يدُ اللّٰهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُر۪يدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾
وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَم۪يثَاقَهُ الَّذ۪ي وَاثَقَكُمْ
بِه۪ٓ اِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَاَطَعْنَاۘ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ
لِلّٰهِ شُهَدَٓاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ
عَلٰٓى اَلَّا تَعْدِلُواۜ اِعْدِلُواۜ هُوَ اَقْرَبُ لِلتَّقْوٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ
اِنَّ اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ عَظ۪يمٌ ﴿٩﴾

6— Ey iman edenler! Namaza kalkacağınız vakit yüzlerinizi ve dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın. Başınıza mesh edin, ayaklarınızı da topuklarınıza kadar yıkayın. Eğer cünüb iseniz boy abdesti alın. Hasta veya yolcu iseniz yahut içinizden biri ayakyolundan gelmiş ise veya kadınlara dokunmuş **(cima etmiş)** iseniz, bu hallerde su bulamadığınız takdirde temiz toprakla teyemmüm edin. **(Niyetle)** ondan yüzlerinize ve ellerinize sürün. Allah size hiçbir güçlük çıkarmak istemez. Fakat sizi iyice temizlemek ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister. Tâ ki şükredesiniz.

7— Allah'ın size olan nimetini ve sizden aldığı sağlam sözü hatırlayın. Hani, ''Dinledik ve itaat ettik!'' demiştiniz. Allah'dan korkun. Çünkü Allah, göğüslerin içinde olanı çok iyi bilicidir.

8— Ey iman edenler! Allah için hakkı ayakta tutan ve adaletle şâhidlik eden kimseler olun. Bir kavme olan kininiz, sizi adaletsizliğe götürmesin. Adalet gösterin. O, takvâya en yakın olandır. Allah'dan korkun. Çünkü Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

9— Allah, iman edip yararlı işler görenlere va'd etti ki, onlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ
أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا
مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ
الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ
وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ
ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ
لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ
تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

10— Küfredip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince; onlar, cehennemliklerdir.

11— Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani bir kavm **(Kureyş)** size ellerini uzatmayı kurmuş da o, bunların ellerini, size dokunmaktan menetmişti. Allah'dan korkun. Mü'minler yalnız Allah'a tevekkül etsinler.

12— Yemin olsun ki, Allah, İsrâil oğullarından sağlam söz almıştı. Onlardan on iki nakîb **(mutemed)** göndermiştik. Allah buyurmuştu ki: ''Ben sizinle beraberim. Andolsun ki, eğer namazı kılar, zekâtı verir, peygamberlerime iman eder ve kendilerine kuvvetle yardımda bulunur, Allah'a güzel bir borç verirseniz elbette sizden, günahlarınızı örterim. Ve sizi, mutlaka altlarından ırmaklar akan cennetlere koyarım. Artık bundan sonra da içinizden kim nankörlük ederek küfre saparsa o, muhakkak düpedüz yolun ortasından sapmış olur''.

13— Sonra verdikleri bu sözü bozdukları içindir ki, biz, onları lânetledik ve kalblerini kaskatı ettik. Onlar, kelimeleri yerlerinden oynatarak değiştirirler (3). Onlar hatırlatıldıkları hakikatlerden hisse almayı da unuttular. İçlerinden pek azı müstesna olmak üzere, onlardan daima bir hainlik sezer durursun. Sen yine onları affet de aldırma. Çünkü Allah, iyilik edenleri sever (4).

---

(3) **Peygamber Efendimizin Tevrât'da bulunan vasıflarını değiştirmeleri gibi.**

(4) **Bu âyet, Kılıç âyeti ile** (Tevbe Sûresi âyet 5) **nesh edilmiştir.**

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا
حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ
﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ
السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

14— ''Biz Hıristiyanız!'' diyenlerden de sağlam söz almıştık. Onlar da ihtar edildikleri hakikatlerden hisse almayı unuttular. Biz de aralarına, kıyamete kadar sürüp gidecek kin ve düşmanlığı soktuk. **(Yarın âhirette)** Allah, onlara, ne işler yapar olduklarını haber verecektir.

15— Ey ehl-i kitap! Size Resûlümüz geldi. Kitaptan gizlemekte olduğunuz **(Recm âyeti ve Hz. Muhammed'in sıfatı gibi)** şeylerin bir çoğunu size açıklıyor, bir çoğunu da affediyor. Muhakkak size Allah'dan bir nur ve apaçık bir kitap **(Kur'ân)** geldi.

16— O, onunla Allah, kendi rızasına uyanları selâmet yollarına eriştirir ve izniyle onları, karanlıklardan aydınlığa çıkarıp dosdoğru bir yola ulaştırır.

17— And olsun, ''Allah, Meryem'in oğlu Mesih'dir'' diyenler, muhakkak küfretmiştir. De ki: ''Eğer Allah, Meryem'in oğlu Mesih'i, annesini ve yeryüzünde bulunan şeylerin hepsini helâk etmek isterse, ondan kim bir şey kurtarabilir?'' Göklerle yerin ve aralarındaki her şeyin mülkü Allah'ındır. O, dilediğini yaratır. Allah her şeye kaadirdir.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى نَحْنُ اَبْنَٓاءُ اللّٰهِ وَاَحِبَّٓاؤُهُ قُلْ
فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَٓاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَٓاءُ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَٓاءَكُمْ
رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلٰى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُولُوا مَا جَٓاءَنَا
مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَٓاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلَ فِيكُمْ اَنْبِيَٓاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَاٰتٰيكُمْ
مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ
الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ
فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ
وَاِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَاِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اَنْعَمَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَاِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَاِنَّكُمْ
غَالِبُونَ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُٓوا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

18— Yahûdilerle Hıristiyanlar, ''Biz, Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz.'' dediler. Sen de, de ki: ''O halde niçin günahlarınızdan dolayı size azap ediyor?'' Hayır! Siz onun yarattığından bir insansınız. O, dilediğini bağışlar, dilediğine de azap eder. Göklerle yerin ve aralarındaki her şeyin mülkü Allah'ındır. Nihayet dönüş de ancak O'nadır.

19— Ey ehl-i kitap! Peygamberlerin arası kesildiği bir zamanda Resûlümüz **(Muhammed)** size geldi. Bütün hakikatleri size beyan ediyor. Tâ ki, ''Bize, ne bir müjdeci, ne de azap habercisi gelmedi.'' demeyesiniz. İşte gerçekten size, cennet müjdecisi ve cehennem habercisi gelmiştir. Allah her şeye kaadirdir.

20— Bir vakitler Müsa kavmine, ''Ey kavmim! Allah'ın size olan nimetini düşünün. Sizden peygamberler göndermiş, sizi hükümdarlar yapmış ve âlemlerden hiçbirine vermediğini size vermiştir.

21— Ey kavmim! Allah'ın sizin için vatan takdir ettiği arz-ı mukaddese girin. Düşmana arka çevirmeyin. Sonra hüsrana uğrar, zarar görürsünüz!'' demişti.

22— Onlar ''Yâ Mûsa! Orada zorba bir kavim var. Onlar oradan çıkmadıkça biz aslâ oraya giremeyiz. Eğer oradan çıkarlarsa, biz de gireriz.'' dediler.

23— Allah'dan korkanlardan iki kişi **(on iki nakîbden Yûşa ile Kâleb)** — ki Allah onlara **(iman)** nimetini vermişti —, ''Zalimlerin üzerine şehrin kapısından girin. Bir kere girdiniz mi, muhakkak galipsiniz. Hem mü'minlerseniz yalnız Allah'a tevekkül edin!'' dediler.

قالوا يا موسى انا لن ندخلها ابدا ما داموا فيها فاذهب
انت وربك فقاتلا انا ههنا قاعدون ﴿٢٤﴾ قال رب اني
لا املك الا نفسي واخي فافرق بيننا وبين القوم
الفاسقين ﴿٢٥﴾ قال فانها محرمة عليهم اربعين سنة
يتيهون في الارض فلا تاس على القوم الفاسقين ﴿٢٦﴾ واتل
عليهم نبا ابني ادم بالحق اذ قربا قربانا فتقبل من احدهما
ولم يتقبل من الاخر قال لاقتلنك قال انما يتقبل الله
من المتقين ﴿٢٧﴾ لئن بسطت الي يدك لتقتلني ما انا بباسط
يدي اليك لاقتلك اني اخاف الله رب العالمين ﴿٢٨﴾
اني اريد ان تبوا باثمي واثمك فتكون من اصحاب
النار وذلك جزؤا الظالمين ﴿٢٩﴾ فطوعت له نفسه
قتل اخيه فقتله فاصبح من الخاسرين ﴿٣٠﴾ فبعث الله
غرابا يبحث في الارض ليريه كيف يواري سواة
اخيه قال يا ويلتى اعجزت ان اكون مثل هذا الغراب
فاواري سواة اخي فاصبح من النادمين ﴿٣١﴾

24— İsrâil oğulları, "Ya Mûsa! Onlar orada oldukça biz hiçbir zaman oraya giremeyiz. Haydi sen ve Rabbin gidin de ikiniz harbedin. Biz burada oturacağız!" dediler.

25— Mûsa, "Yâ Rabbi! Ben kendimle kardeşimden başka kimseye sahip olamıyorum. Artık bizimle bu fâsık, kavmin arasını sen ayır!" diye dua etti.

26— Allah buyurdu ki: "Artık burası, onlara kırk yıl haram kılınmıştır. Oldukları yerde sersem sersem dolaşsınlar. Bu fâsık kavme sen acıma!".

27— (Habibim!) Sen onlara, Âdem'in iki oğlunun kıssasını hakkıyle oku. Hani ikisi de birer kurban takdim etmişlerdi **(Hâbil koç kesmiş; Kâbil ekin vermişti).** Birininki **(yani Hâbil'in kurbanı)** kabul edilmiş **(buna delâlet etmek üzere gökten bir ateş inerek kurbanı yakmıştı)** diğerininki kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen **(Kâbil)** diğerine, "Seni muhakkak öldüreceğim!" demişti. **(Niçin? diye sorunca, senin kurbanın kabul edilip, benimki kabul edilmediği için, cevabını vermişti. Kardeşi şöyle)** dedi: "Allah, ancak takvâ sahiplerinin kurbanını kabul eder!

28— Yemin olsun! Sen beni öldürmek için elini bana uzatsan da, ben seni öldürmek için elimi sana uzatmam. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'dan korkarım!

29— Ben, dilerim ki, sen hem benim günahımı, hem kendi günahını yüklenesin de, cehennemliklerden olasın! İşte zalimlerin cezası budur!".

30— Nihayet nefsi, onu kardeşini öldürmeye **(şecaat verdi ve)** itti. O da onu öldürdü. İşte bu yüzden ziyana uğrayanlardan oldu.

31— Arkacığından Allah bir karga gönderdi. Karga, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona **(Kâbil'e)** göstermek için, yeri eşiyordu. **(Kâbil)**, "Yazıklar olsun bana! Şu karga gibi olup da kardeşimin cesedini örtemedim hâ!" dedi. Artık pişmanlığa düşenlerden olmuştu!

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ كَتَبْنَا عَلٰى بَنٖٓى اِسْرَٓائٖلَ اَنَّهُ مَنْ قَتَلَ
نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِى الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ
النَّاسَ جَمٖيعًاۜ وَمَنْ اَحْيَاهَا فَكَاَنَّمَٓا اَحْيَا النَّاسَ
جَمٖيعًاۜ وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اِنَّ
كَثٖيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِى الْاَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ اِنَّمَا
جَزٰٓؤُا الَّذٖينَ يُحَارِبُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِى
الْاَرْضِ فَسَادًا اَنْ يُقَتَّلُٓوا اَوْ يُصَلَّبُٓوا اَوْ تُقَطَّعَ
اَيْدٖيهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ اَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْاَرْضِۜ
ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْىٌ فِى الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ
عَظٖيمٌۙ ﴿٣٣﴾ اِلَّا الَّذٖينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْۚ
فَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٣٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا
اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُٓوا اِلَيْهِ الْوَسٖيلَةَ وَجَاهِدُوا فٖى
سَبٖيلِهٖ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا لَوْ اَنَّ
لَهُمْ مَا فِى الْاَرْضِ جَمٖيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهٖ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٣٦﴾

32— Bundan dolayı İsrâil oğullarına, kitapta bildirdik ki, kim kısas gerekmeksizin veya yeryüzünde fesad çıkarmaksızın bir kimseyi öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir kişiyi yaşatırsa **(yani öldürmezse)** bütün insanların hayatını kurtarmış gibi olur. And olsun ki peygamberlerimiz onlara mûcizeler getirdiler. Sonra, onlardan birçoğu, bu mûcizelerin arkasından yine yeryüzünde **(fesad ve cinayetle)** israf edicilerdir.

33— Allah'a ve Peygamberine karşı harp ederek yer yüzünde fesad çıkarmaya çalışanların cezası, ancak ve ancak tepelenmeleri veya asılmaları yahut elleriyle ayaklarının çapraz kesilmesi veya o yerden sürgün edilmeleridir. Bu ceza, onlara dünyada bir kepazeliktir. Âhirette ise kendilerine büyük bir azap vardır.

34— Ancak siz onlar üzerine **(ceza tatbikine)** kaadir olmazdan önce tevbe edenler başka. Bilmiş olun ki, Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

35— Ey iman edenler! Allah'dan korkun. Ve ona **(yaklaşmaya)** çare arayın. Hem onun yolunda cihad yapın ki, murada eresiniz.

36— Küfredenler yok mu? Yeryüzündeki bütün varlıklarla bir o kadarı daha onların olsa da kıyamet gününün azabından kurtulmak için bunları fidye olarak verseler yine kendilerinden kabul edilmez. Onlara çok acıklı bir azap vardır.

يُرِيدُونَ اَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
اَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ
اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ يَا اَيُّهَا الرَّسُولُ
لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا
سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ اٰخَرِينَ لَمْ يَاْتُوكَ
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ اِنْ اُوتِيتُمْ
هٰذَا فَخُذُوهُ وَاِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ
اللّٰهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا اُولٰئِكَ
الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

37— Onlar ateşten çıkmalarını isterler, ama ondan çıkıcılar değildir. Onlar için daimî bir azap vardır.

38— Erkek ve kadın hırsızın, yaptıklarına ceza ve Allah'dan bir azap olmak üzere, ellerini kesiniz! Allah güçlüdür, hikmet sahibidir.

39— Kim yaptığı zulümden **(hırsızlıktan)** sonra tevbe eder de halini düzeltirse, bilsin ki, Allah onun tevbesini kabul eder. Çünkü Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

40— Bilmez misin ki, göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğine azap eder, dilediğini bağışlar. Allah her şeye kaadirdir.

41— Ey Peygamber! Küfürde yarış edenler, gerek kalbleri ile inanmadıkları halde ağızları ile ''inandık'' diyenlerden, gerekse Yahûdilerden küfürde yarışanlar seni üzmesin. Onlar **(hahamlarının uydurduğu)** yalanı dinlerler. Sana gelmeyen başka bir **(Yahûdi)** kavim lehine **(çalışmak için)** seni dinlerler. Yerli yerinde söylenen kelimeleri sonradan tahrif ederler ki, ''Eğer size böyle fetva verilirse, onu tutun, verilmezse sakının!'' derler. Allah kimin fitneye düşmesini dilerse, sen imkânı yok onun lehine Allah'dan hiçbir şeye malik olamazsın. Onlar öyle kimselerdir ki, Allah, kalblerini temizlemek istememiştir. Onlar için dünyada bir kepazelik, ahirette de büyük bir azap vardır (5).

---

(5) **Yüsre namında Yahûdi kadın, Hayber eşrafından bir Yahûdi ile zina etmiş. Bunun üzerine Beni Kureyza'dan birtakımlarını Resûlullah'a göndermişler, ''Sorunuz bakalım. Zina hakkında ona nâzil olunan hüküm nedir?''. Gelip sormuşlar, Resûlullah da Tevrat âlimlerinden Suriya'yı çağırmış, ''Evlendikten sonra zina eden kimse hakkında Allah'ın Tevrat'ta recm ile hükmettiğini biliyor musun?'' diye sormuş. O da, ''Allah için, evet ya Ebe'l-Kasım'' demiş. Resûlullah da recm hükmünü vermiş. Zani ve zaniyenin recimlerini emretmiş. Bu âyet-i kerime de bunun üzerine nâzil olmuştur.**

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ اَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَاِنْ جَاۤؤُكَ فَاحْكُمْ
بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ وَاِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا
وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرٰيةُ فِيهَا
حُكْمُ اللّٰهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَمَاۤ اُو۬لٰۤئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ اِنَّاۤ اَنْزَلْنَا التَّوْرٰيةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ
بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ اَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ
وَالْاَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللّٰهِ وَكَانُوا
عَلَيْهِ شُهَدَاۤءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا
بِاٰيَاتٖي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ
فَاُو۬لٰۤئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ
فِيهَاۤ اَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْاَنْفَ
بِالْاَنْفِ وَالْاُذُنَ بِالْاُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ
قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهٖ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ
لَمْ يَحْكُمْ بِمَاۤ اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُو۬لٰۤئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

42— Durmadan yalanı dinleyenler, haramı yiyenlerdir onlar. Eğer sana gelirlerse, ister aralarında hükmet; ister kendilerinden yüz çevir. Eğer onlardan yüz çevirirsen sana hiçbir zarar veremezler. Şayet hükmedersen, aralarında adaletle hüküm ver. Çünkü Allah, adalet sahiplerini sever.

43— Seni nasıl hakem yaparlar ki, yanlarındaki Tevrât'ta Allah'ın hükmü vardır. Sonra arkasından ne diye dönüyorlar? Bunlar mü'min değillerdir.

44— Gerçekten biz Tevrât'ı indirdik. Onda bir hidâyet, bir nur vardır. **(İsrâil oğullarından)** Allah'ın emrine râm olan peygamberler, onunla Yahûdilere hüküm ederlerdi. Âlimler, fakîhler de Allah'ın kitabını korumaya memur olmaları ve üzerine şâhid bulunmaları itibariyle hüküm ederlerdi. Artık **(ey Yahûdiler, Tevrât'taki âhirzaman peygamberine ait vasıfları ve recm âyeti gibi şeyleri açıklamak hususunda)** insanlardan korkmayın, benden korkun. Benim âyetlerimi birkaç paraya satmayın! Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar kâfirlerin tâ kendileridir!

45— Tevrât'ta İsrâil oğullarına şöyle yazdık: "Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş ve yaralar birbirine kısastır. Ama kim bu hakkını sadakasına sayarsa **(bağışlarsa)** o kendisi için keffaret olur. Her kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar zalimlerin tâ kendileridir!

وَقَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
التَّوْرٰيةِ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرٰيةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
وَلْيَحْكُمْ اَهْلُ الْاِنْجِيلِ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ
بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا
عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْ
عَمَّا جَٓاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا
وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَٓا اٰتٰيكُمْ
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَاَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ
وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ اَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ
اِلَيْكَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ اَنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ اَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ
ذُنُوبِهِمْ وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ اَفَحُكْمَ
الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

46— (O peygamberlerin) izlerine Meryem'in oğlu İsa'yı, kendinden önceki Tevrat'ı tasdikçi olarak, gönderdik. Ona da İncil'i verdik ki, onda bir hidâyet ve bir nur vardır. İncil'i, önündeki Tevrat'ı tasdikçi ve takvâ sahipleri için bir va'z ve irşad olmak üzere indirdik.

47— (Dedik ki): İncil ehli de, Allah'ın onda indirdiği ahkâmla hükmetsin. Kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, işte onlar **(dinden çıkmış)** fâsıkların tâ kendileridir!

48— Sana da **(yâ Muhammed)**, bu kitabı, kendinden önceki kitapları tasdikçi ve onlar üzerine şâhid olarak hakla indirdik. O halde **(seni hakem yaparlarsa)** sen de ehl-i kitap arasında Allah'ın sana indirdiği ile hükmet. Sana gelen bu haktan sonra onların hevalarının arkasından gitme! Sizden her biriniz için bir şeriat ve bir yol tayin ettik. Eğer Allah dileseydi, sizi tek bir ümmet yapardı. Lâkin O, size verdiği **(şeriat ölçüleri)** içinde sizi imtihan etmek için ayrı ayrı fırkalara böldü. Binaenaleyh hayırlı işler hususunda birbirinizle yarışın. Dönüşünüz toptan Allah'adır. O da size ihtilâf etmekte bulunduğunuz şeyleri haber verecektir.

49— Şu emri de indirdik: ''Onların aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet. Onların arzularına uyma. Onlardan sakın ki, Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni şaşırtmasınlar. Yine yüz çevirirlerse, bil ki, Allah onların bazı günahları sebebiyle başlarına bir belâ, getirmek istiyordur. Herhalde insanlardan birçoğu fâsıktırlar''.

50— Onlar, cahiliyet devrinin hükmünü mü istiyorlar? Yakin **(ile iman)** eden bir kavm için Allah'dan daha güzel hüküm veren kim olabilir?

يا أيها الذين آمنوا لا تتخذوا اليهود والنصارى أولياء بعضهم
أولياء بعض ومن يتولهم منكم فإنه منهم إن الله لا يهدي القوم
الظالمين ﴿٥١﴾ فترى الذين في قلوبهم مرض يسارعون فيهم يقولون
نخشى أن تصيبنا دائرة فعسى الله أن يأتي بالفتح أو أمر من عنده
فيصبحوا على ما أسروا في أنفسهم نادمين ﴿٥٢﴾ ويقول الذين
آمنوا أهؤلاء الذين أقسموا بالله جهد أيمانهم إنهم لمعكم حبطت
أعمالهم فأصبحوا خاسرين ﴿٥٣﴾ يا أيها الذين آمنوا من يرتد منكم
عن دينه فسوف يأتي الله بقوم يحبهم ويحبونه أذلة على المؤمنين
أعزة على الكافرين يجاهدون في سبيل الله ولا يخافون لومة
لائم ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله واسع عليم ﴿٥٤﴾
إنما وليكم الله ورسوله والذين آمنوا الذين يقيمون الصلوة
ويؤتون الزكوة وهم راكعون ﴿٥٥﴾ ومن يتول الله ورسوله والذين
آمنوا فإن حزب الله هم الغالبون ﴿٥٦﴾ يا أيها الذين آمنوا لا تتخذوا
الذين اتخذوا دينكم هزوا ولعبا من الذين أوتوا الكتاب من قبلكم
والكفار أولياء واتقوا الله إن كنتم مؤمنين ﴿٥٧﴾

51— Ey iman edenler! Yahûdileri de Nasrânileri de dost edinmeyin! Onlar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onları dost edinirse, hiç şüphesiz o da onlardandır. Allah, zalimleri doğru yola iletmez.

52— Onun için kalblerinde **(nifak)** hastalığı olanları görürsün ki, onların içinde koşar dururlar, ''**(Ne yapalım)** bir felâketin başımıza dönmesinden korkuyoruz!'' derler. Ama umulur ki, Allah yakında zaferi veya kendi tarafından bir emri getiriverir de içlerinde gizlediklerine pişman olurlar.

53— İman edenler de şöyle derler: ''Bunlar mı, sizinle beraberiz diye var kuvvetiyle Allah'a yemin edenler? Onların bütün yaptıkları boşa gitti de zarara uğrayan kimseler oldular''.

54— Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, **(şunu iyi bilsin:)** Allah öyle bir kavim getirecek ki, Allah onları sevecek; onlar da Allah'ı sevecekler. Mü'minlere karşı alçakgönüllü; kâfirlere karşı şiddetli olacaklar. Allah yolunda cihad edecekler ve kimsenin hiçbir kınayıcının kınamasından korkmayacaklar. İşte bu, Allah'ın bir ihsanıdır ki onu dilediğine verir. Allah ihsanı bol olan **(her şeyi)** çok iyi bilendir.

55— Sizin veliniz ancak Allah ve O'nun Resûlüdür. Bir de **(Allah'ın emrine)** baş eğen, namazı dosdoğru kılan ve zekâtı veren mü'minlerdir.

56— Her kim Allah'ı, Peygamberini ve mü'minleri yâr edinirse, bilsin ki, galip gelecek olanlar ancak Allah'ın hizbidir.

57— Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi oyuncak ve eğlence edinenlerle, kâfirleri dost edinmeyin. Eğer mü'minlerseniz Allah'dan korkun.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَعْقِلُونَ ۝٥٨ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ۝٥٩ قُلْ
هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ
وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولٰئِكَ شَرٌّ
مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ ۝٦٠ وَإِذَا جَاؤُكُمْ قَالُوا اٰمَنَّا
وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ ۝٦١
وَتَرٰى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝٦٢ لَوْلَا يَنْهٰيهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ
عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝٦٣
وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللّٰهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ
مَبْسُوطَتَانِ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللّٰهُ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ۝٦٤

58— (Ezanla mü'minleri) namaza çağırdığınız zaman onu bir eğlence ve oyun yerine tutuyorlar. Bu, onların akılları ermez bir gürûh olmalarındandır.

59— De ki: ''Ey ehl-i kitap! Siz, Allah'a **(inanmamızdan)** ve bize indirilen **(kitab)** a ve bizden önce indirilmiş olanlara iman ettik diye bizden hoşlanmıyorsunuz. Sizin çoğunuz ise imandan çıkmış fâsıklarsınız!''.

60— De ki: ''Allah indinde ceza olarak bundan daha kötüsünü size haber vereyim mi? O kimseler ki, Allah, kendilerine lânet etmiş; gazabına uğratmış; onlardan maymunlar, domuzlar ve Tâğûta tapanlar yapmıştır. İşte bunlar mevkice daha fena ve düz yoldan daha sapmışlardır''.

61— (Yahûdilerin münafıkları) size geldiklerinde, ''İman ettik.'' derler. Halbuki kâfir girmişler, kâfir çıkmışlardır. Allah onların neler gizlediklerini kendilerinden daha iyi bilir.

62— Onlardan birçoklarını görürsün ki, günaha girmekte, zulmetmekte ve haram yemekte birbirleriyle yarış ederler. Yapmakta oldukları şey ne fenadır!..

63— Bâri âlimleri ve din adamları, bunları yalan söylemekten ve haram yemekten men etselerdi ya! Yaptıkları iş ne kötü idi!..

64— Bir de Yahûdiler, ''Allah'ın eli bağlıdır.'' dediler **(yani Allah cimridir, demek istediler).** Bu sözleri sebebiyle elleri bağlandı ve mel'un oldular. Hayır! O'nun iki eli de açıktır (6). Dilediği gibi verir. Andolsun! Sana Rabbinden indirilen, onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü artıracaktır. Biz de onların arasına kıyamet gününe kadar sürüp gidecek olan kin ve düşmanlığı koyduk. Onlar, ne zaman harp için bir ateş tutuşturdularsa, Allah onu söndürdü. Yeryüzünde daima fesad için koşarlar. Allah ise, fesad çıkaranları sevmez.

---

(6) **Bu ifadelerden maksat, cimrilik ve cömertliktir. Yoksa, el, ayak gibi insan uzuvlarından Allah Teâlâ münezzeh bulunmaktadır.**

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتَابِ اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَاَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّع۪يمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ اَقَامُوا التَّوْرٰيةَ
وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَاَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ
وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْۜ مِنْهُمْ اُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌۜ وَكَث۪يرٌ مِنْهُمْ
سَٓاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَۜ
وَاِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُۜ وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِۜ
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ
لَسْتُمْ عَلٰى شَيْءٍ حَتّٰى تُق۪يمُوا التَّوْرٰيةَ وَالْاِنْج۪يلَ وَمَٓا اُنْزِلَ
اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْۜ وَلَيَز۪يدَنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًاۚ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِر۪ينَ ﴿٦٨﴾
اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَالَّذ۪ينَ هَادُوا وَالصَّابِؤُ۫نَ وَالنَّصَارٰى
مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ اَخَذْنَا م۪يثَاقَ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ
وَاَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمْ رُسُلًاۜ كُلَّمَا جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا
لَا تَهْوٰٓى اَنْفُسُهُمْ فَر۪يقًا كَذَّبُوا وَفَر۪يقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

65— Eğer ehl-i kitap iman edip Allah'dan korksalardı, muhakkak onların günahlarını örter ve elbette kendilerini naîm cennetlerine koyardık.

66— Onlar Tevrât'ı, İncil'i ve Rablerinden kendılerine indirileni doğru tutsalardı, şüphesiz hem üstlerinden **(ağaç meyvelerinden)**, hem de ayaklarının altlarından **(tarladaki ekinlerden)** yiyeceklerdi. Evet onlardan mutedil bir ümmet var. Fakat onlardan çoğu ne fena işler yapmaktadırlar!..

67— Ey Peygamber! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Etmezsen Allah'ın elçiliğini yerine getirmiş olmazsın. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphesiz Allah, kâfirlere hidâyet vermeyecektir.

68— De ki: ''Ey ehl-i kitap! Siz Tevrât'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni tutup icra etmedikçe, hiçbir şey üzerinde değilsiniz. Yemin olsun! Sana Rabbinden indirilen **(bu Kur'ân)** onlardan birçoğunun azgınlığını ve küfrünü artıracaktır. O halde kâfirlere acıma!..

69— Şüphe yok ki, ağızdan iman edenlerle Yahûdiler, Sâbiîler ve Hıristiyanlardan kim Allah'a ve âhiret gününe iman edip yararlı işler yaparsa, artık onlara hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır.

70— And olsun! Biz İsrâil oğullarından sağlam söz aldık ve kendilerine peygamberler gönderdik. Ne zaman bir peygamber, canlarının istemediği bir hüküm getirdiyse, onların birtakımını yalanladılar; bir kısmını da öldürdüler.

وَحَسِبُوٓا اَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ
بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَا بَنِيٓ اِسْرَٓائِيلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّي
وَرَبَّكُمْ اِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ
الْجَنَّةَ وَمَأْوٰيهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوٓا اِنَّ اللّٰهَ ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ وَمَا مِنْ
اِلٰهٍ اِلَّآ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ
لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ اَفَلَا
يَتُوبُونَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٤﴾
مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ وَاُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ اُنْظُرْ
كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ
﴿٧٥﴾ قُلْ اَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ
ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

71— Başlarına bir fitne kopmayacak sandılar da kör ve sağır kesildiler. Sonra Allah tevbelerini kabul etti. Sonra içlerinden birçoğu yine kör ve sağır kesildiler. Ama Allah, onların bütün yaptıklarını görmektedir.

72— ''Allah, Meryem'in oğlu Mesih'dir.'' diyenler elbette küfrettiler. Halbuki Mesih, ''Ey İsrâil oğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibadet edin. Hiç şüphe yok ki Allah'a ortak koşana, Allah cenneti haram kılmıştır. Onun barınacağı yer cehennemdir. Zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.'' demişti.

73— ''Allah, üçün üçüncüsüdür.'' diyenler, elbette küfretmişlerdir. Halbuki bir tek İlâh'dan başka hiçbir ilâh yoktur. Eğer bu söylediklerinden vazgeçmezlerse, onlardan küfredenlere muhakkak acıklı bir azap dokunacaktır.

74— Daha Allah'a tevbe ve istiğfar etmeyecekler mi? Halbuki Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

75— Meryem'in oğlu Mesih bir peygamberden başka **(bir şey)** değildir. Ondan önce birçok peygamberler geçti. Annesi de çok doğru bir kadındı. Her ikisi **(Hz. Meryem ve Hz. İsa)** yemek yerlerdi. Bak biz, âyetleri onlara nasıl açıkça anlatıyoruz. Sonra da bak, onlar haktan nasıl dönüyorlar?!..

76— De ki: ''Siz Allah'ı bırakıp da size bir zarar, fayda getirmeyen şeylere mi tapıyorsunuz? Halbuki Allah var ya! İşiten, bilen ancak O'dur''.

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوا
كَث۪يرًا وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّب۪يلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ
الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوُ۫دَ
وَع۪يسَى ابْنِ مَرْيَمَۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ
﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُۜ
لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَث۪يرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُواۜ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ
اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾
وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَث۪يرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ
﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذ۪ينَ اَشْرَكُواۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰىۜ ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ
قِسّ۪يس۪ينَ وَرُهْبَانًا وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

77— De ki: ''Ey ehl-i kitap! Dininizde haksız yere haddi aşmayın. Bundan önce sapmış ve birçoklarını saptırmış, doğru yoldan sapmış bir kavmin hevalarına tâbi olmayın!''.

78— İsrâil oğullarından kâfir olanlara, hem Dâvud'un, hem de Meryem oğlu İsa'nın diliyle lânet olundu. Bunun sebebi; isyan etmeleri ve **(hakkın)** sınırı **(nı)** aşmış olmaları idi.

79— Onlar işledikleri kötülükten birbirini engellemeye çalışmazlardı. Gerçekten işleyegeldikleri şey ne kötü idi.

80— Onlardan çoğunu görürsün ki, **(sana olan kinlerinden)** kâfirlere yardaklık ederler. Nefislerinin kendileri için takdim ettiği şey ne kötü! Allah onlara gazab etti, azapta ebedî kalıcılar da onlardır.

81— Eğer onlar, Allah'a, peygambere ve ona indirilene iman etmiş olsalardı, o kâfirleri dost edinmezlerdi. Lâkin onların birçoğu **(imandan çıkmış)** fâsık kimselerdir.

82— Andolsun! İman edenlere düşmanlıkça insanların en şiddetlisini Yahûdilerle müşrikleri bulacaksın. Sevgi itibariyle mü'minlere en yakınını da ''Biz Hıristiyanlarız.'' diyenleri bulacaksın. Bunun sebebi; içlerinde âlimler ve dünyadan geçmiş rahipler bulunmasıdır. Bir de bunlar **(hakka tâbi olmaktan)** kibirlenmezler (7).

---

(7) Bu âyet-i kerime, Necâşî'nin Habeşistan'dan gönderdiği heyet hakkında inmiştir. Peygamberimiz onlara Yâsîn Sûresi'ni okumuş, onlar da ağlaşarak Müslüman olmuşlar ve ''Bu, İsa'ya inen kitaba ne kadar benziyor!'' demişlerdi.

وإذا سمعوا ما أنزل إلى الرسول ترى أعينهم تفيض
من الدمع مما عرفوا من الحق يقولون ربنا آمنا فاكتبنا
مع الشاهدين ﴿٨٣﴾ وما لنا لا نؤمن بالله وما جاءنا
من الحق ونطمع أن يدخلنا ربنا مع القوم الصالحين
﴿٨٤﴾ فأثابهم الله بما قالوا جنات تجري من تحتها الأنهار
خالدين فيها وذلك جزاء المحسنين ﴿٨٥﴾ والذين كفروا
وكذبوا بآياتنا أولئك أصحاب الجحيم ﴿٨٦﴾ يا أيها الذين
آمنوا لا تحرموا طيبات ما أحل الله لكم ولا تعتدوا
إن الله لا يحب المعتدين ﴿٨٧﴾ وكلوا مما رزقكم الله حلالا
طيبا واتقوا الله الذي أنتم به مؤمنون ﴿٨٨﴾ لا يؤاخذكم
الله باللغو في أيمانكم ولكن يؤاخذكم بما عقدتم الأيمان
فكفارته إطعام عشرة مساكين من أوسط ما تطعمون
أهليكم أو كسوتهم أو تحرير رقبة فمن لم يجد فصيام
ثلاثة أيام ذلك كفارة أيمانكم إذا حلفتم واحفظوا
أيمانكم كذلك يبين الله لكم آياته لعلكم تشكرون ﴿٨٩﴾

83— Peygambere indirileni dinledikleri zaman, hakkı anladıklarından gözlerinin yaşla dolup boşandığını görürsün. "Ey Rabbimiz! Biz iman ettik. Sen de bizi şehâdet getirenlerle beraber yaz!

84— Hem biz, Rabbimizin bizi sâlih kullarla birlikte **(cennete)** koymasını ümid ederken, ne için Allah'a ve bize gelen gerçeğe iman etmeyelim?" derler.

85— Böyle demeleri üzerine, Allah da kendilerine mükâfat olarak, altlarından ırmaklar akan cennetler verdi ki, orada ebedî kalacaklardır. İşte iyilik yapanların mükâfatı budur!

86— Küfredip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlar cehennemliklerdir.

87— Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı nimetlerin temizlerini kendinize haram etmeyin, aşırı da gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.

88— Hem Allah'ın size rızık olarak verdiği şeylerden helâl, hoş olarak yeyin. Hem de kendisine iman ettiğiniz Allah'dan korkun!.

89— Allah, sizi yeminlerinizde bilmeyerek yaptığınız **(hatâ ve)** lağvden dolayı muâhaze etmez. Fakat bile bile yaptığınız yeminlerle sizi muâhaze eder. Bunun da keffareti, çoluğunuza çocuğunuza yedirdiğinizin orta derecesinden on fakiri doyurmak, ya onları giydirmek veya bir köle âzâd etmektir. Bunları bulamayan kimse üç gün oruç tutar. İşte bu, yemin ettiğiniz vakit, yeminlerinizin keffaretidir. Yeminlerinizi **(bozmaktan)** koruyun. Allah âyetlerini size böyle açıklıyor ki, şükredesiniz.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ
رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا
يُرٖيدُ الشَّيْطَانُ اَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَٓاءَ فِي الْخَمْرِ
وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ فَهَلْ اَنْتُمْ مُنْتَهُونَ
﴿٩١﴾ وَاَطٖيعُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُٓوا اَنَّمَا عَلٰى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبٖينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذٖينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فٖيمَا طَعِمُٓوا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَاٰمَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَاَحْسَنُوا وَاللّٰهُ يُحِبُّ
الْمُحْسِنٖينَ ﴿٩٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُٓ اَيْدٖيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدٰى
بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿٩٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ
وَاَنْتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَٓاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهٖ
ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ اَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكٖينَ
اَوْ عَدْلُ ذٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ اَمْرِهٖ عَفَا اللّٰهُ عَمَّا سَلَفَ
وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللّٰهُ مِنْهُ وَاللّٰهُ عَزٖيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

90— Ey iman edenler! Şarap, kumar, dikili putlar, kısmet çekilen zarlar ancak ve ancak şeytan işi murdar şeylerdir. Onun için bunlardan sakının ki, felâha eresiniz.

91— Şeytan, şarap ve kumarda ancak ve ancak aranıza düşmanlık ve kin düşürmek, sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık siz vaz geçiyorsunuz değil mi?

92— Allah'a itaat edin; Peygamberine itaat edin, sakının! Eğer **(dinlemekten)** yüz çevirirseniz bilin ki, Resûlümüze düşen sadece açık bir tebliğdir.

93— İman edip yararlı işler görenler, bundan böyle sakındıkları ve imanlarında yararlı işler görmekte devam ettikleri, sonra takvâ ve imanlarında, kökleştikleri, daha sonra bu takvâ ile beraber yararlı işler yaptıkları takdirde, haram kılınmazdan önce tattıkları şeylerde bir günah yoktur. Allah, iyilik yapanları sever.

94— Ey iman edenler! Allah, gaybda kendisinden korkanları meydana çıkarmak için, mutlaka sizi av gibi bir şeyle imtihan edecektir. **(Bir av bolluğu ki, isteseniz)** elleriniz de yetişebilecek, mızraklarınız da... Ondan sonra kim haddini aşarsa ona acıklı bir azap vardır (8).

95— Ey iman edenler! İhramlı iken av öldürmeyin. Sizden her kim onu kasden vurursa, kendisine, davarlardan öldürdüğü avın misli bir ceza vardır ki, Kâbe'ye ulaşacak bir kurbanlık olmak üzere, buna aranızdan iki adaletli kişi hükmedecektir. Yahut bir keffaret vardır ki, o da o nisbette fakirleri doyurmak veya her fakire karşılık bir gün oruç tutmaktır. Tâ ki böylece yaptığının cezasını tatsın! Allah geçmişi affetti. Fakat kim bir daha yaparsa Allah ondan intikamını alır. Allah güçlüdür, intikam sahibidir.

---

(8) **Bu av bolluğu Hudeybiye'de görülmüştür. Ashab-ı kiram ıhramlı imişler. Üzerlerini kuşlar ve etraflarını yabani hayvanlar kaplamıştır.**

96— Deniz avı yapmak ve onu yemek size helâl kılındı ki, hem size, hem de yolcu olanlarınıza fayda olsun. Kara avı ise ihramda bulunduğunuz müddetçe size haram kılındı. Huzuruna varıp toplanacağınız Allah'dan korkun!

97— Allah, Kâbe'yi, o Beyt-i Haram'ı, haram olan ayları, **(Mekke'ye hediye olmak üzere gelen)** kurbanları ve **(kurbanların)** boyunlarındaki gerdanlıkları insanlar **(ın din ve dünyaları)** için bir nizam yaptı. Bunlar, Allah'ın göklerde ve yerde ne varsa hepsini bildiğini ve gerçekten Allah'ın her şeyi çok iyi bilici olduğunu sizin de bilmeniz içindir.

98— Bilin ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir; gerçekten Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

99— Peygamberin üzerindeki sadece tebliğdir. Allah, açıkladığınız ve gizlediğiniz her şeyi bilir.

100— De ki: "Murdarla temiz **(haram ve helâl)** bir olamaz. Velev ki murdarın çokluğu hoşun**(uz)**a gitsin. O halde ey akıl sahipleri, Allah'dan korkun ki felâha eresiniz.

101— Ey iman edenler! Açıklandığı zaman hoşunuza gitmeyecek şeyleri sormayın. Halbuki onları Kur'ân indirilirken sorarsanız size açıklanır. Allah, geçmişteki sorularınızı bağışladı. Allah çok bağışlayıcı, çok halîmdir (9).

102— Doğrusu sizden önce bir kavm, onları sordu da, o yüzden kâfir oldular.

103— Allah, bahîre, sâibe, vasîle ve hâmdan hiçbirini meşru kılmamıştır (10). Lâkin, küfredenler Allah'a yalan iftirasında bulunuyorlar. Onların çoğunun akılları ermez.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللّٰهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذٰلِكَ
لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللّٰهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ اِعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللّٰهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ
تَسُؤْكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ
عَفَا اللّٰهُ عَنْهَا وَاللّٰهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِنْ
قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ مِنْ بَحِيرَةٍ
وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلٰكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

---

(9) **Bir gün Resûl-i Ekrem Efendimiz, bir hutbesinde, "Haccediniz" buyurdular. "Cenab-ı Hak haccı üzerinize farz kıldı" deyince, dinleyenlerden bir zat, "Her sene mi ya Resûlallah!" diye sordu. Cenab-ı Peygamber cevap vermek istemedi. Aynı zat suali iki defa tekrar edince, Cenab-ı Peygamber cevap olarak, "Evet deseydim, hac her sene farz olurdu. Sizin de buna gücünüz yetmezdi. Ben sizi kendi halinize bıraktıkça, beni de kendi halime bırakın. Sizden öncekilerin helakine sebep, çok sual sormaları ve bir de peygamberlere karşı ihtilafa düşmeleridir" buyurdular.**

(10) **Bahîra, putlar için tutulan ve sağılmayan kulağı yarık devedir. Sâibe, ilâhlar için bırakılan ve üzerine binilmeyen devedir. Vasîle, biri erkek diğeri dişi olmak üzere ikiz doğan kuzulardır. Bunlardan kurban edilmezdi. Bir erkek devenin dölünden on batın doğarsa ona da "Hâm" adı verirlerdi.**

وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا
مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَاۜ اَوَلَوْ كَانَ اٰبَٓاؤُ۬هُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْۚ
لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ اِذَا اهْتَدَيْتُمْۜ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعًا
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ
اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ ح۪ينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ
مِنْكُمْ اَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَاَصَابَتْكُمْ
مُص۪يبَةُ الْمَوْتِۜ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ
اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَر۪ي بِه۪ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰىۙ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ
اللّٰهِ اِنَّٓا اِذًا لَمِنَ الْاٰثِم۪ينَ ﴿١٠٦﴾ فَاِنْ عُثِرَ عَلٰٓى اَنَّهُمَا اسْتَحَقَّٓا اِثْمًا
فَاٰخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذ۪ينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْاَوْلَيَانِ
فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَٓا اَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَاۘ
اِنَّٓا اِذًا لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠٧﴾ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلٰى
وَجْهِهَٓا اَوْ يَخَافُٓوا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌ بَعْدَ اَيْمَانِهِمْۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ
وَاسْمَعُواۜ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿١٠٨﴾

104— Onlara, ''Allah'ın indirdiği hükümlere ve Peygamber**(in sünnetine)** gelin!'' denildiği vakit, ''Bize, atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey **(yol)** yeter.'' diyorlar. Ya ataları bir şey bilmez ve doğru yola gitmiyor idiyseler de mi?

105— Ey iman edenler! Siz kendinize bakın. Siz doğru yolda gittikten sonra, öte yandan sapanlar size bir zarar vermez. Hepinizin dönüşü nihayet Allah'adır. O da size neler yaptığınızı haber verecektir.

106— Ey iman edenler! Birinize ölüm hali geldiği zaman, vasiyet vaktinde sizden iki adalet sahibini, yahut yolculukta iken ölüm musibeti başınıza gelirse, milletinizden olmayan (11) iki kişiyi şâhid tutun. Bunları namazdan sonra alıkorsunuz. Şüphelendiğiniz takdirde Allah'a şöyle yemin ederler: ''Billâhi, akrabamızdan bile olsa, biz yeminimizi hiçbir bedelle değişmeyiz! Allah'ın şâhidliğini gizlemeyiz. Bu takdirde biz, şüphesiz günahkârlardan oluruz.

107— Eğer bu iki **(gayri müslimin)** vebale müstahak oldukları yalan söyleyip hakkı gizledikleri anlaşılırsa, o zaman bu ikinin yerine bunların aleyhinde bulundukları taraftan diğer iki kişi dikilir ve şöyle yemin ederler: ''Billâhi, bizim şâhidliğimiz onların şâhidliğinden daha doğrudur. Biz hakka tecavüz etmedik. Etmiş olsak, şüphesiz zalimlerden oluruz''.

108— İşte bu **(yeminin mirasçılara bırakılması)** şâhidliği olduğu gibi yerine getirmelerine ve yemin ettikten sonra yeminlerinin reddedilmesinden korkmalarına en yakın bir çaredir. Allah'dan korkun. Ve emirlerini dinleyin. Allah, fâsıklar gürûhunu doğru yola çıkarmaz.

---

(11) **İslâm diyarı içinde yaşayan zımmîlerin bulunduğu veya herhangi meşru bir sebeple diyar-ı küffarda hal-i sulhde seyahatta bulunduğu sırada ölüm gelirse o vakit kendi milletinizden ve yakınlarınızdan kimse bulunmadığı takdirde...**

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَٓا اُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلٰى وَالِدَتِكَ اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَاِذْ عَلَّمْتُكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَ وَاِذْ تَخْلُقُ
مِنَ الطِّينِ كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ بِاِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا
بِاِذْنِي وَتُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ بِاِذْنِي وَاِذْ تُخْرِجُ
الْمَوْتٰى بِاِذْنِي وَاِذْ كَفَفْتُ بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ عَنْكَ اِذْ جِئْتَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَٓا
اِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَاِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْحَوَارِيِّنَ اَنْ اٰمِنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُٓوا اٰمَنَّا وَاشْهَدْ بِاَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ اِذْ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ اَنْ يُنَزِّلَ
عَلَيْنَا مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِ قَالَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ اَنْ نَاْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ
اَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

109— O gün ki Allah peygamberleri toplayıp, ''Size ne cevap verildi?'' diye soracak. Onlar, ''Bizim hiçbir bilgimiz yok. Şüphesiz ki, bütün gaybları lâyıkıyle bilen sensin!'' diyecekler.

110— O vakit Allah şöyle buyuracak: ''Ey Meryem oğlu İsa! Sana ve annene olan nimetimi hatırla. Hani seni Cebrâil ile desteklemiştim. Hem beşikte, hem de yetişkin iken insanlarla konuşuyordun. Hani sana yazı yazmayı, hikmeti, Tevrât'ı ve İncil'i öğretmiştim. Hani benim iznim ile çamurdan kuş şekli yapıyordun. Sonra içine üfürüyordun da benim iznim ile kuş oluyordu. Anadan doğma körü ve abraşı benim iznim ile iyileştiriyordun. Hani benim iznim ile ölüleri **(kabirlerinden diri)** çıkarıyordun. Hani İsrâil oğullarını senden defetmiştim **(de seni öldürememişlerdi)**. Onlara açık mûcizeler ile geldiğinde, içlerinden küfredenler, ''Bu, açık sihirden başka bir şey değildir.'' demişlerdi.

111— Hani havârîlere, ''Bana ve Resûlüme iman edin!'' diye ilham etmiştim. Onlar, ''İman ettik! Şâhid ol ki biz hakkıyle Müslümanlarız.'' demişlerdi.

112— Bir zamanlar havârîler, ''Ey Meryem oğlu İsa! Acaba Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?'' demişlerdi. O da, ''Eğer mü'minlerseniz, Allah'dan korkun!'' demişti.

113— (Havârîler) ''İstiyoruz ki, ondan yiyelim, kalblerimiz yatışsın; ve senin **(peygamberlik iddiasında)** bize doğruyu söylediğini bilelim de, onun üzerine şâhidlik edenlerden olalım!'' dediler.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللّٰهُمَّ رَبَّنَا اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيداً لِاَوَّلِنَا وَاٰخِرِنَا وَاٰيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللّٰهُ اِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ مِنْكُمْ
فَاِنِّي اُعَذِّبُهُ عَذَاباً لَا اُعَذِّبُهُ اَحَداً مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾ وَاِذْ قَالَ اللّٰهُ
يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَاُمِّيَ اِلٰهَيْنِ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي اَنْ اَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ
اِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا اَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ
اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَا اَمَرْتَنِي
بِهِ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيداً مَا دُمْتُ
فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتَ اَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ اِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَاِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ
اَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَداً رَضِيَ اللّٰهُ
عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾ لِلّٰهِ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

114— Meryem oğlu İsa şöyle yalvardı: "Ey Allah'ım! Ey Rabbimiz! Bize gökten bir sofra indir ki, hem evvelimiz hem sonumuz için bir bayram ve senin tarafından bir mücize olsun. Bize rızık ver. Sen rızık verenlerin en hayırlısısın!".

115— Allah, "Ben o sofrayı size mutlaka indireceğim. Fakat ondan sonra sizden kim nankörlük ederse, onu da âlemlerden hiçbir kimseyi azaplandırmayacağım bir azaba uğratacağım" buyurdu (12).

116— Allah, "Ey Meryem oğlu İsa! İnsanlara Allah'ı bırakıp da beni ve annemi iki ilâh edinin, diye sen mi söyledin?" dediğinde o da, "Seni tenzih ederim! Hakkım olmayan bir sözü söylemek bana yakışmaz. Eğer onu söyledimse sen onu muhakkak bilirsin. Sen benim içimde olanı bilirsin. Ama ben, senin zatında olanı bilmem! Hiç şüphe yok ki sen, gaybları lâyıkiyle bilensin sen!

117— Ben onlara, bana neyi emrettinse ancak onu söyledim. Benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin, dedim. Ve aralarında bulunduğum müddetçe, üzerlerinde gözcüydüm. Ne zaman ki beni aralarından aldın, üzerlerinde gözcü yalnız sen kaldın. Zaten sen her şeye şâhidsin!

118— Eğer onlara azap edersen, şüphesiz ki, onlar senin kullarındır. Kendilerini bağışlarsan şüphesiz ki, güçlü ve hikmetli ancak sensin sen!" **(diye cevap verecek).**

119— Allah buyuracak ki: "Bugün, doğrulara doğrulukları fayda vereceği gündür. Onlara, altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. Orada ebedî kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş; onlar da Allah'dan razı olmuşlardır. İşte en büyük murad budur".

120— Göklerle yerin ve onlarda bulunan her şeyin mülkü Allah'ındır. O, her şeye kaadirdir.

---

(12) **İbni Abbas (r.a.) ın beyanına göre, melekler, sofrayı gökyüzünden indirmiştir. Üzerinde yedi tane yufka, yedi de balık varmış. Orada bulunanlar doyuncaya kadar yemişler.**

(Sûre: 6)

EL- EN'ÂM SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
165 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı yapan Allah'a mahsustur. **(Bu kadar delilin açığa çıkmasından)** sonra kâfir olanlar **(putları)** Rableriyle denk tutuyorlar.

2— Sizi çamurdan yaratan, sonra ecel takdir eden (1) O'dur. O'nun katında bir de adı konmuş ecel **(kıyamet zamanı)** vardır. Sonra siz hâlâ şüphe mi ediyorsunuz?

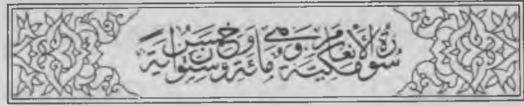
3— O, göklerde ve yerde **(ibadete lâyık bulunan)** Allah'dır. Sizin içinizi, dışınızı bilir; yapacağınız şeyleri de bilir.

4— Böyleyken, onlara Rablerinin âyetlerinden hiçbir âyet gelmiyor ki, ondan yüz çevirmiş olmasınlar.

5— İşte hak **(Kur'ân)** kendilerine geldiği zaman da yalanladılar. Ama alay ettikleri şeyin haberleri yakında onlara gelecektir.

6— Görmediler mi ki, onlardan önce biz nice nesilleri helâk ettik. Bu yerde size vermediklerimizi onlara vermiş; ve üzerlerine bol bol yağmur göndermiştik. Irmakları, ayaklarının altlarından akar bir hale getirmiştik. Öyleyken, onları günahları sebebiyle helâk ettik de arkalarından başka nesiller yarattık.

7— Sana, kâğıt üzerine yazılmış bir kitap indirseydik ve onu elleri ile yoklasalardı o küfredenler yine, ''Bu açık sihirden başka bir şey

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ مِنْ ط۪ينٍ
ثُمَّ قَضٰٓى اَجَلًاۜ وَاَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ اَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللّٰهُ
فِي السَّمٰوَاتِ وَفِي الْاَرْضِۜ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾
وَمَا تَأْت۪يهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِض۪ينَ ﴿٤﴾
فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَهُمْۜ فَسَوْفَ يَأْت۪يهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ
﴿٥﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْاَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ
لَكُمْ وَاَرْسَلْنَا السَّمَٓاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَاراًۖ وَجَعَلْنَا الْاَنْهَارَ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهِمْ
فَاَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَاَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْناً اٰخَر۪ينَ ﴿٦﴾
وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَاباً ف۪ي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِاَيْد۪يهِمْ لَقَالَ الَّذ۪ينَ
كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُب۪ينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ
مَلَكٌۜ وَلَوْ اَنْزَلْنَا مَلَكاً لَقُضِيَ الْاَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ﴿٨﴾

değildir'' derlerdi.

8— Bir de, ''Buna bir melek indirilse **(de görsek ya!)**'' dediler. Eğer öyle bir melek indirseydik, herhalde iş bitirilmiş olur; sonra kendilerine bir an bile göz açtırılmazdı **(çünkü geçmiş milletlerin istedikleri yapıldıktan sonra yine iman etmezlerse, Allah hepsini helâk ederdi).**

---

(1) Âyet-i kerimede kaza ve hükme bağlanan ecelden maksadın doğumdan ölüme kadar olan müddet; ecel-i müsemma ise, ölümden ba's vaktine kadar olan zamandır. Böylece, birinci ecel ferdî ecel, ikincisi ise umumî ecel olmaktadır.

ولو جعلناه ملكا لجعلناه رجلا وللبسنا عليهم
ما يلبسون ﴿٩﴾ ولقد استهزئ برسل من قبلك فحاق
بالذين سخروا منهم ما كانوا به يستهزؤن ﴿١٠﴾ قل سيروا
في الارض ثم انظروا كيف كان عاقبة المكذبين ﴿١١﴾
قل لمن ما في السموات والارض قل لله كتب على نفسه
الرحمة ليجمعنكم الى يوم القيمة لا ريب فيه الذين
خسروا انفسهم فهم لا يؤمنون ﴿١٢﴾ وله ما سكن
في الليل والنهار وهو السميع العليم ﴿١٣﴾ قل اغير الله
اتخذ وليا فاطر السموات والارض وهو يطعم
ولا يطعم قل اني امرت ان اكون اول من اسلم ولا تكونن
من المشركين ﴿١٤﴾ قل اني اخاف ان عصيت ربي عذاب
يوم عظيم ﴿١٥﴾ من يصرف عنه يومئذ فقد رحمه وذلك
الفوز المبين ﴿١٦﴾ وان يمسسك الله بضر فلا كاشف
له الا هو وان يمسسك بخير فهو على كل شيء قدير ﴿١٧﴾
وهو القاهر فوق عباده وهو الحكيم الخبير ﴿١٨﴾

9— Eğer o Peygamberi bir melek yapsaydık, onu yine bir adam şekline koyardık ve elbette onları, düşmekte oldukları şüpheye yine düşürürdük.

10— And olsun! Senden önce gönderilen peygamberlerle de eğlenildi. Fakat eğlendikleri hak, o maskaralığı yapanları çepeçevre kuşatıverdi.

11— De ki: ''Yeryüzünde dolaşın da bir bakın. O peygamberlere yalancı diyenlerin sonu nasıl olmuş?..''

12— De ki: ''Şu göklerde ve yerdekiler kimin?'' **(Eğer cevap vermezlerse sen söyle),** ''Allah'ındır'' de. O, kendi üstüne rahmeti yazdı. Sizi mutlaka kıyamet gününe toplayacaktır; bunda şüphe yoktur. Kendilerine yazık edenler var ya! İşte onlar, iman etmezler.

13— Halbuki gece ile gündüzde barınan ne varsa O'nundur. O, işiten, lâyıkıyla bilendir.

14— De ki: ''Ben göklerle yeri yaratandan başkasını mı veli edineceğim? Halbuki O, besliyor; ama kendisi beslenmiyor''. De ki: ''Bana, Müslümanların ilki olmam emredildi ve sakın müşriklerden olma, **(buyuruldu)**''.

15— De ki: ''Ben, Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım.''

16— O gün, kimden azap giderilirse, muhakkak Allah ona rahmet buyurdu demektir. Ve işte apaçık bir kurtuluş da budur.

17— Eğer Allah, sana bir zarar dokundurursa onu, ondan başka giderecek yoktur. Sana bir hayır dokundurursa, bil ki, O her şeye kaadirdir.

18— Kullarının üstünde kaahir **(galip)** O'dur. Hikmet sahibi, her şeyden haberdar olan O'dur.

قُلْ اَيُّ شَيْءٍ اَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللّٰهُ شَهٖيدٌ بَيْنٖي وَبَيْنَكُمْ وَاُوحِيَ اِلَيَّ
هٰذَا الْقُرْاٰنُ لِاُنْذِرَكُمْ بِهٖ وَمَنْ بَلَغَ اَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ اَنَّ مَعَ
اللّٰهِ اٰلِهَةً اُخْرٰى قُلْ لَا اَشْهَدُ قُلْ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَاِنَّنٖي بَرٖيءٌ مِمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾ اَلَّذٖينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ اَبْنَاءَهُمْ
اَلَّذٖينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى
عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِهٖ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢١﴾ وَيَوْمَ
نَحْشُرُهُمْ جَمٖيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذٖينَ اَشْرَكُوا اَيْنَ شُرَكَاؤُكُمُ الَّذٖينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوا وَاللّٰهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا
مُشْرِكٖينَ ﴿٢٣﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ اِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً
اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفٖي اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتّٰى
اِذَا جَاؤُكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذٖينَ كَفَرُوا اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسَاطٖيرُ
الْاَوَّلٖينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ وَاِنْ يُهْلِكُونَ اِلَّا
اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا
يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِاٰيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٢٧﴾

19— De ki: ''Şâhidlik yönünden hangi şey daha büyüktür?''. **(Cevap vermezlerse)** de ki: ''Allah, benimle sizin aranızda şâhiddir ve bana bu Kur'ân vahy olundu ki, onunla, hem sizi hem de **(sizden sonra)** kendisine ulaşanı uyarayım. Allah'la beraber başka bir ilâhlar olduğuna siz hakikaten şehadet eder misiniz?''. ''Ben, buna şâhidlik etmem!'' de. ''O, ancak ve ancak bir İlâh'dır ve gerçekten ben, sizin şirk koştuğunuz şeylerden uzağım.'' de (2).

20— Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, Peygamberi, kendi oğullarını bildikleri gibi bilirler. Kendilerine yazık edenler var ya! İşte onlar iman etmezler.

21— Allah'a iftira ederek yalan uydurandan veya âyetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Hiç şüphe yok ki, zalimler felâh bulmazlar.

22— O gün hepsini mahşere toplayacağız. Sonra şirk koşanlara, ''Hani, nerede o Allah'a şerik saydığınız ortaklarınız?'' diyeceğiz.

23— Sonra, ''Rabbimiz Allah'a yemin ederiz ki, biz, müşriklerden değildik!'' demekten başka bir özür bulamayacaklar.

24— Bak, vicdanlarına karşı nasıl yalan söylediler? O uydurdukları putlar da kendilerinden kaybolup gitti.

25— Onlardan bazıları, seni **(Kur'ân okurken)** dinler. Ama biz, onların kalblerine, onu anlamalarına engel perdeler koyduk. Kulaklarında da ağırlık vardır. Onlar, her mûcizeyi görseler, yine ona iman etmezler. Hatta sana geldikleri vakit seninle çekişirler. Küfredenler, ''Bu Kur'ân, eskilerin masallarından başka bir şey değildir.'' derler.

26— Onlar, hem Peygamberden vazgeçirmeye çalışırlar, hem de kendileri ondan uzaklaşırlar. Böylece ancak kendilerini helâk ederler, ama farkına varmazlar.

27— Ateşin karşısına durduruldukları vakit bir görsen! ''Ah! Keşke dünyaya geri çevrilsek de Rabbimizin âyetlerini inkâr etmesek ve mü'minlerden olsak!'' diyecekler.

---

(2) **Rivayete göre, Mekke halkı Resûl-i Ekrem'e, "Senin risaletin olduğuna delil yok" demeleri üzerine bu âyet inzal olundu.**

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا
وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرٰى اِذْ وُقِفُوا عَلٰى رَبِّهِمْ قَالَ
اَلَيْسَ هٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلٰى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ حَتّٰى اِذَا جَاءَتْهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلٰى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ
اَوْزَارَهُمْ عَلٰى ظُهُورِهِمْ اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا اِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ اَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ اِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَاِنَّهُمْ
لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ
كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلٰى مَا كُذِّبُوا وَاُوذُوا حَتّٰى
اَتٰيهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللّٰهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَاِ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾ وَاِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ اِعْرَاضُهُمْ فَاِنِ اسْتَطَعْتَ
اَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا فِي الْاَرْضِ اَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِاٰيَةٍ
وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدٰى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

28— Hayır! Evvelce gizleyip durdukları şeyler karşılarına çıktı **(da ondan böyle söylüyorlar)**. Yoksa geri çevrilselerdi, mutlaka yasak edildikleri fenalığa, yine dönerlerdi. Şüphesiz onlar, yalancıdırlar.

29— Yine dönüp, ''Bu dünya hayatından başka bir hayat yoktur; biz, bir daha dirilecek değiliz.'' dediler.

30— Onları, Rableri huzurunda durduruldukları vakit bir görsen! Allah onlara, ''Nasıl şu **(âhiret âlemi)** hak değil miymiş?'' diye soracak. Onlar, ''Rabbimize yemin ederiz ki evet **(hak'dır)''** diyecekler. ''O halde küfretmeniz sebebiyle azabı tadın bakalım!'' buyuracak.

31— Allah'ın huzuruna çıkacaklarını yalanlayanlar gerçekten ziyana uğramıştır. Nihayet kıyamet kendilerine ansızın geldiği vakit, ''Eyvah! Dünyada yaptığımız kusurlardan dolayı hasretimize bak!'' derler. Ve günahlarını sırtlarına yüklenirler. Dikkat edin ki, yüklendikleri yükler pek kötüdür!

32— Dünya hayatı, bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Elbette âhiret yurdu, takvâ sahipleri için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?

33— Muhakkak biliyoruz ki, söyledikleri lâf, cidden seni incitiyor. Fakat hakikatte onlar seni yalanlamıyorlar. Lâkin o zalimler, Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorlar.

34— And olsun! Senden önce birçok peygamberler yalanlandı. Ama eziyet edilip yalanlanmalarına sabrettiler. Nihayet kendilerine zaferimiz geldi. Allah'ın **(va'd)** kelimelerini değiştirecek hiçbir kuvvet yoktur. And olsun! Gönderilen peygamberlerin haberlerinden bir kısmı sana da geldi.

35— Eğer onların yüz çevirmeleri sana ağır geliyor ve senin de gücün yetiyorsa yerin derinliğine inecek bir tünel veya göğe çıkacak bir merdiven ara ki, onlara bir mucize getiresin (3). **(Şunu bil ki)** Allah dileseydi, elbet onları hidâyet üzere toplardı. O halde, sakın cahillerden olma!

(3) **Bu âyetten anlaşılıyor ki, mucize göstermek, peygamberin elinde değildir, fakat Allah'ın izniyledir.**

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
قَادِرٌ عَلَىٰ أَن يُنَزِّلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا مِن
دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُم
مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِن شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَن يَشَإِ اللَّهُ
يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ
إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ
إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ
إِلَيْهِ إِن شَاءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ
يَتَضَرَّعُونَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن
قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا
فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

36— Samimiyetle dinleyenler **(yapacağın davete)** icabet eder. Ölüler**(e gelince)**, onları Allah diriltir, sonra hepsi onun **(huzuruna)** döndürülürler.

37— (Mekke kâfirleri), ''Ona Rabbinden bir mûcize indirilse ya!'' dediler. De ki: ''Şüphesiz Allah, mûcize indirmeye kaadirdir. Lâkin onların çoğu bilmezler.''

38— Yerde debelenen hiçbir hayvan ve iki kanadı ile uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizin gibi ümmetler olmasın. Biz kitapta hiçbir şeyi noksan bırakmadık. Sonra hepsi, Rablerine toplanıp haşrolunacaklardır.

39— Âyetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içinde kalmış birtakım sağırlar, dilsizlerdir. Allah, dilediği kimseyi saptırır; dilediğini de doğru yol üzerinde bulundurur.

40— (Mekke müşriklerine) de ki: ''Bir düşünür müsünüz kendinizi? Eğer Allah'ın azabı size gelir yahut kıyamet başınıza koparsa, siz de doğru söyleyen insanlarsanız, Allah'dan başkasına mı yalvarırsınız?''.

41— Bilakis yalnız ona dua edersiniz. O da dilerse bertaraf edilmesine yalvardığınız belâyı kaldırır. Siz de ortak koştuğunuz putları unutursunuz.

42— And olsun! Biz, senden önce birtakım ümmetlere peygamberler gönderdik. **(Dinlemediler de),** onları, darlık ve çeşitli hastalıklarla kıvrandırdık, olur ki yalvarırlar.

43— Hiç olmazsa, böyle şiddetimiz geldiği vakit bâri yalvaraydılar. Lâkin onların kalbleri katılaşmış, şeytan da yaptıklarını kendilerine süslü göstermişti.

44— Vaktâ ki, edilen ihtarları unuttular. Biz de **(istidrac (4) için)** üzerlerine her şeyin kapılarını açıverdik. Nihayet kendilerine verilen bu genişlik ile tam ferahladıkları sırada, onları ansızın yakalayıverdik. Bir anda hepsi bütün ümitlerinden mahrum kaldılar.

---

(4) **İstidrac; lügatte derece derece yükselmek; terimde imanla ve sâlih amelle birlikte olmadan harikulâde şeylerin zuhuruna denir.**

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَخَذَ اللّٰهُ سَمْعَكُمْ وَاَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ
مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيكُمْ بِهِ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ ثُمَّ هُمْ
يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ اَرَاَيْتَكُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُ اللّٰهِ بَغْتَةً
اَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا نُرْسِلُ
الْمُرْسَلِينَ اِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ اٰمَنَ وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا اَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي
خَزَائِنُ اللّٰهِ وَلَا اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا اَقُولُ لَكُمْ اِنِّي مَلَكٌ
اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰى اِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ
اَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَاَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ اَنْ يُحْشَرُوا
اِلٰى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

45— Böylece, o zulmeden kavmin kökü kesildi. Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.

46— **(Mekkelilere)** de ki: "Söyleyin bakalım. Eğer Allah, kulaklarınızı ve gözlerinizi alır da **(sizi sağır ve dilsiz bırakır)**sa, kalblerinize mühür vurursa, Allah'dan başka onları size getirecek tanrı kimdir?" Bak, âyetlerimizi nasıl evirip çeviriyoruz; sonra da onlar nasıl yüz çeviriyorlar?

47— De ki: "Gördünüz mü kendinizi? Eğer Allah'ın azabı size ansızın yahut aşikâre geliverirse, zalimler gürûhundan başkası mı helâk olur?".

48— Biz peygamberleri, ancak rahmetimizin müjdecileri ve azabımızın habercileri olmak üzere göndeririz. Artık, kim iman edip halini düzeltirse, onlara korku yoktur. Onlar, mahzun da olmayacaklardır.

49— Âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, onlara, fâsıklıkları sebebiyle azap dokunacaktır.

50— De ki: "Ben size, Allah'ın hazineleri bendedir, demiyorum. Ben, gaybı bilmem. Size ben, meleğim de demiyorum. Ben, ancak bana vahy olunana uyarım". De ki: "Hiç görmeyenle gören bir olur mu? Hiç düşünmüyor musunuz?".

51— Rablerinin huzurunda haşr olunacaklarından korkanları bununla uyar. Onların, Rablerinden başka ne bir dostu, ne de bir şefaatçisi yoktur. Ola ki, sakınırlar.

52— Rablerinin rızasını dileyerek sabah-akşam O'na dua edenleri yanından kovma. Sana onların hesabından bir şey yok; onlara da senin hesabından bir şey yoktur ki; onları **(bîçareleri)** kovarsın **(ama)** zalimlerden olursun! (5).

---

(5) **Kureyş'in ileri gelenlerinden bir zümre, Resûl-i Ekrem** (s.a.v.) **Efendimiz'e dediler ki: "Yanına alıp konuştuğun şu fakirleri** (Ammar, Süheyb, Habbab, gibi zevatı) **huzurundan kovarsan gelir; sizinle konuşuruz. Bunlarla bir arada oturmak bizim şerefimize dokunur!". Cenab-ı Risaletmeab** (s.a.v.) **bu teklife karşı, "Ben mü'minleri koğamam" cevabını verince dediler ki: "Bari biz geldiğimiz zamanlarda kalkıp gitsinler". Resûl-i Ekrem** (s.a.v.) **bunu kabul eder göründü, Hazreti Ömer** (r.a.) **de aynı muvafakati gösterdi. Hatta bu yolda bir mukavele yazılmak üzere Cenab-ı Ali** (k.v.)**nin yazacak bir şey getirmesi de emir buyuruldu. Derken bu âyet-i kerime nâzil oldu.**

وَكَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوٓا اَهٰٓؤُلَٓاءِ مَنَّ اللّٰهُ
عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَاۜ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِالشَّاكِر۪ينَ ﴿٥٣﴾ وَاِذَا
جَٓاءَكَ الَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَۙ اَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُٓوءًا بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِه۪ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهُ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٥٤﴾ وَكَذٰلِكَ
نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ وَلِتَسْتَب۪ينَ سَب۪يلُ الْمُجْرِم۪ينَ ﴿٥٥﴾ قُلْ اِنّ۪ي
نُه۪يتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذ۪ينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِۜ قُلْ لَٓا اَتَّبِعُ
اَهْوَٓاءَكُمْۙ قَدْ ضَلَلْتُ اِذًا وَمَٓا اَنَا۬ مِنَ الْمُهْتَد۪ينَ ﴿٥٦﴾
قُلْ اِنّ۪ي عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّ۪ي وَكَذَّبْتُمْ بِه۪ۜ مَا عِنْد۪ي
مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِه۪ۜ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِۜ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ
الْفَاصِل۪ينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ اَنَّ عِنْد۪ي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِه۪ لَقُضِيَ
الْاَمْرُ بَيْن۪ي وَبَيْنَكُمْۜ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِالظَّالِم۪ينَ ﴿٥٨﴾ وَعِنْدَهُ
مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَٓا اِلَّا هُوَۜ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِۜ
وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ ف۪ي ظُلُمَاتِ
الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا ف۪ي كِتَابٍ مُب۪ينٍ ﴿٥٩﴾

53— Böylece bazılarını bazılariyle imtihan ettik ki, **(Kureyş'in ileri gelenleri),** ''Bunlar mı Allah'ın aramızdan lütfuna lâyık gördüğü kimseler?'' desinler. Allah, şükredenleri daha iyi bilen değil midir?

54— Âyetlerimize iman edenler sana geldiği zaman, ''Selâm size! Rabbiniz, kendine rahmeti yazdı ki, sizden kim bilmeyerek bir fenalık yapar da sonra tevbe ederek halini düzeltirse, bilsin ki, Allah muhakkak çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.'' de.

55— Biz, âyetleri böyle açıklarız. Bir de suçluların yolu belli olsun diye böyle yaparız.

56— De ki: ''Ben, Allah'-dan başka sizin taptıklarınıza ibadet etmekten men edildim.'' De ki: ''Ben sizin hevalarınıza uymam. O takdirde gerçekten şaşırmış ve doğru yola gidenlerden olmamış bulunurum.''

57— De ki: ''Ben, Rabbimden açık bir huccet üzereyim. Siz ise, onu yalanladınız. Sizin acele istediğiniz azap benim elimde değil. Hüküm ancak Allah'a mahsustur. O, hakkı anlatır ve hükmedenlerin en hayırlısıdır.''

58— De ki: ''Eğer, o acele istediğiniz şey elimde olsaydı, sizinle aramızdaki iş çoktan olup bitmişti''. Ama Allah zalimleri çok iyi bilir.

59— Gaybın anahtarları, Allah'ın katındadır. Onları ancak O bilir. Karada, denizde ne varsa hepsini yine O bilir. Bir yaprak düşmez ve yerin karanlıkları içine bir tâne girmez ki, O bilmesin. Yaş ve kuru her ne varsa hepsi açık bir kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)** dır.

وَهُوَ الَّذٖى يَتَوَفّٰيكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ فٖيهِ لِيُقْضٰٓى اَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ
حَفَظَةً حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ
لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّٓوا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰيهُمُ الْحَقِّ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ
وَهُوَ اَسْرَعُ الْحَاسِبٖينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُنَجّٖيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَئِنْ اَنْجٰينَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُونَنَّ
مِنَ الشَّاكِرٖينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللّٰهُ يُنَجّٖيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ اَنْتُمْ
تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰٓى اَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
مِنْ فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذٖيقَ بَعْضَكُمْ
بَأْسَ بَعْضٍ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾
وَكَذَّبَ بِهٖ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكٖيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبَاٍ
مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ الَّذٖينَ يَخُوضُونَ
فٖٓى اٰيَاتِنَا فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا فٖى حَدٖيثٍ غَيْرِهٖ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ
الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمٖينَ ﴿٦٨﴾

60— Geceleyin sizi öldüren **(ölmüşcesine kendinizden geçiren)** O'dur. Bununla beraber, gündüz kazandıklarınızı da bilir. Sonra takdir edilen ömür tamamlansın diye, sizi gündüzün içinde uyandırır. Nihayet dönüşünüz O'nadır. Sonra O, size **(dünyada)** yapmış olduğunuz işleri haber verecektir.

61— Kullarının üstünde kaahir olan O'dur. Ve üzerinize **(amellerinizi yazan)** Hafaza melekleri gönderir. Nihayet, sizden birinize ölüm geldiği vakit, elçilerimiz **(melekler)** onun ruhunu alırlar. Hem onlar, vazifelerinde kusur etmezler.

62— Sonra o ölenler, hak olan, Mevlâlarına Allah'a iade edilirler. Dikkat edin! Hüküm yalnız O'nundur. O hesap görenlerin en süratlisidir.

63— (Mekkelilere) de ki: ''Sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kurtarır? Gizli, aşikâr dualar ederek, ''Ahdimiz olsun, eğer Allah bizi bundan kurtarırsa, muhakkak şükredenlerden oluruz!'' dersiniz.''

64— De ki: ''Sizi o tehlikelerden ve bütün sıkıntılardan Allah kurtarır; sonra siz, O'na şirk koşarsınız''.

65— De ki: ''O, size üstünüzden veya ayaklarınızın altından bir azap göndermeye, yahut sizi birbirinize katıp bazınızın hıncını bazınıza taddırmaya güçlü olandır''. Bak, onlar iyice anlasınlar diye, âyetleri nasıl açıklıyoruz?!

66— Kur'ân hak olduğu halde, senin kavmin onu yalanladı. De ki: ''Ben, sizin üzerinize vekil değilim!''.

67— Her haberin kararlaşmış bir zamanı vardır. İlerde öğrenirsiniz.

68— Âyetlerimiz hakkında alay yollu söz edenleri gördüğün vakit, hemen onlardan yüz çevir! Tâ ki, başka bir söze dalsınlar. Şayet şeytan bunu sana unutturursa, hatırladıktan sonra, o zalim kavimle beraber oturma!

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرَى
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا
وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ
لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ
عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا
لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾
قُلْ أَنَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَى
أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ
الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ
إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى
وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَاتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ
قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

69— Gerçi Allah'dan korkanlara, onların hesabından bir şey yoktur. Velâkin bir ihtar olur. Belki sakınırlar.

70— Bırak o dinlerini oyuncak ve eğlence edinen ve dünya hayatı kendilerini aldatmış bulunan kimseleri de, şunu ihtar et ki, bir nefis yaptığı günahlar yüzünden helâke düşmeyegörsün! O vakit Allah'dan başka, ona ne bir dost bulunur, ne de bir şefaatçi. Her türlü fidyeyi denkleştirse bile kabul edilmez. Bunlar, kendi kazandıkları günahlar yüzünden helâke düşürülmüşlerdir. Küfrettikleri için, onlara kaynar sudan bir içecek ve acıklı bir azap vardır.

71— De ki: "Biz, Allah'ı bırakıp da, bize bir faydası, zararı olmayan şeylere mi yalvaracağız? Ve Allah bize hidâyet vermişken, ardımıza mı döneceğiz? O avanak gibi ki, yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşırken, kendisini şeytanlar ayartıp uçuruma çekmektedir. Beride ise arkadaşları var. "Bize gel" diye, onu doğru yola çağırıp duruyorlar. De ki: "Muhakkak hidâyet, Allah'ın hidâyetidir. Biz, âlemlerin Rabbine hâlis Müslüman olalım diye emraldık."

72— Bir de, "Namazı dosdoğru kılın ve O'ndan korkun! Huzuruna varıp toplanacağınız O'dur!" diye emrolunduk.

73— Gökleri ve yeri hak ile yaratan O'dur. O gün **(yani kıyamette bir şeye)** "Ol!" diyecek, o da oluverecektir. Hak söz O'nundur. Sûr'a üfürüleceği gün de mülk O'nundur. Hazırı, gaibi bilen O, hikmet sahibi, her şeyden haberdar olan da O'dur.

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖيمُ لِاَبٖيهِ اٰزَرَ اَتَتَّخِذُ اَصْنَامًا اٰلِهَةً اِنّٖٓي
اَرٰيكَ وَقَوْمَكَ فٖي ضَلَالٍ مُبٖينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذٰلِكَ نُرٖٓي اِبْرٰهٖيمَ
مَلَكُوتَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنٖينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ الَّيْلُ رَاٰ كَوْكَبًاۚ قَالَ هٰذَا رَبّٖيۚ فَلَمَّٓا اَفَلَ
قَالَ لَٓا اُحِبُّ الْاٰفِلٖينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَاَ الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هٰذَا رَبّٖيۚ
فَلَمَّٓا اَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنٖي رَبّٖي لَاَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ
الضَّٓالّٖينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَاَ الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هٰذَا رَبّٖي
هٰذَٓا اَكْبَرُۚ فَلَمَّٓا اَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ اِنّٖي بَرٖٓيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ
﴿٧٨﴾ اِنّٖي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذٖي فَطَرَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
حَنٖيفًا وَمَٓا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكٖينَۚ ﴿٧٩﴾ وَحَٓاجَّهُ قَوْمُهُۜ قَالَ
اَتُحَٓاجُّٓونّٖي فِي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينِۜ وَلَٓا اَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهٖٓ
اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ رَبّٖي شَيْـًٔاۜ وَسِعَ رَبّٖي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًاۜ اَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ اَخَافُ مَٓا اَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ
اَنَّكُمْ اَشْرَكْتُمْ بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًاۜ
فَاَيُّ الْفَرٖيقَيْنِ اَحَقُّ بِالْاَمْنِۚ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

74— Hani İbrâhim, babası Âzer'e, ''Sen putları kendine tanrı mı ediniyorsun? Gerçekten ben seni ve kavmini açık bir sapıklık içinde görüyorum.'' demişti (6).

75— Böylece biz, yakîn sahiplerinden olsun diye, İbrâhim'e göklerin ve yerin büyük **(ve muhteşem)** mülkünü gösteriyorduk.

76— Üzerine gece çökünce o **(İbrâhim a.s.)**, bir yıldız gördü. ''Bu benim Rabbim'', ha!.. **(Mümkün değil olamaz!)**, dedi. Yıldız batınca, ''Ben batanları sevmem'' dedi.

77— Bundan sonra, ayın doğduğunu görünce de, ''Bu benim Rabbim, ha!..'' dedi. Ve o da batınca **(hem Rabbine olan inancını izhar, onları** (halkını)**ikna etmek, hem de kendisinin**

Rabbine olan ihtiyacını itiraf etmek için) dedi ki: ''Hiç şüphe yok, Rabbim bana hidâyet etmezse, ben de mutlaka o sapıklar gürûhundan olacaktım.''

78— Sonra güneşi doğar vaziyette görünce de, ''Bu benim Rabbim'' **(ha!?.. Aslâ olamaz)**. Bu, hepsinden de büyük!..'' demiş. Fakat batınca da **(şöyle)** söylemişti: ''Ey kavmim! **(Gördünüz ya, bunların hepsi fani ve mahlûktur)**. Ben sizin **(Allah'a)** eş koştuklarınız nesnelerden tamamen uzağımdır''.

79— ''Ben, hakka eğilerek, yüzümü göklerle yeri yaratana döndüm ve ben, müşriklerden değilim!'' dedi.

80— Kavmi de ona karşı mücadeleye kalkıştı. O, ''Allah, beni doğru yola iletmişken siz, O'nun hakkında, benimle çekişmeye mi kalkışıyorsunuz? Ben, sizin O'na ortak koştuğunuz şeylerden korkmam. Rabbim dilemedikçe, onlar bana hiçbir şey yapamaz. Rabbim her şeyi ilmi ile kaplamıştır. Artık hiç düşünmez misiniz?

81— Hem ben nasıl olur da sizin eş tanıdığınız putlardan korkarım? Baksanız a siz, Allah'ın hiçbir delil indirmediği şeyleri ona şerik koşmaktan korkmuyorsunuz. Şu halde biliyorsanız **(söyleyin)**, korkudan emin olmaya iki taraftan hangisi haklıdır?'' dedi.

---

(6) **Hazreti İbrahim Babil halkından idi. Yıldızlara ve gök cisimlerine taptıkları gibi, putlara da taparlardı. Hazreti İbrahim, babasının ve kavminin putlara taptıklarını görünce onları sert bir dille kınadı, putların tapınmaya lâyık olmadıklarını, Allah ile insanlar arasında vasıta olamayacaklarını, hatta onlardan hiçbir fayda ve zararın gelmeyeceğini bildirdi.**

الَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا اِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمُ الْاَمْنُ
وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا اٰتَيْنَاهَا اِبْرٰهِيمَ عَلٰى
قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
وَوَهَبْنَا لَهُ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا
مِنْ قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُ۫دَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسٰى وَهٰرُونَ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾ وَزَكَرِيَّا
وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَاِلْيَاسَ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾ وَاِسْمٰعِيلَ
وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾
وَمِنْ اٰبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَاِخْوَانِهِمْ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ
اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ اَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾
اُو۬لٰٓئِكَ الَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَاِنْ
يَكْفُرْ بِهَا هٰٓؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ
﴿٨٩﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدٰيهُمُ اقْتَدِهْ قُلْ
لَا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

82— İman edip de imanlarını zulümle bulaştırmayanlar var ya! İşte korkudan emin olmak onların hakkıdır. Hidâyete erenler de onlardır.

83— Bizim huccetimiz (7) budur ki, onu kavmine karşı İbrâhim'e verdik. Biz, dilediğimiz kimselerin derecelerini yükseltiriz. Şüphesiz ki, Rabbin hikmet sahibidir; kemâliyle bilicidir.

84— İbrâhim'e **(oğlu)** İshak ile **(onun oğlu)** Yakûb'u ihsan ettik ve her birini **(peygamberlikle)** hidâyete erdirdik. Daha önce de Nûh'u ve onun soyundan da Dâvud'u, Süleyman'ı, Eyyûb'u, Yûsuf'u, Mûsa'yı ve Hârun'u hidâyete erdirmiştik. İşte biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız.

85— Zekeriyya, Yahyâ, İsa ve İlyas'a da hidâyetle peygamberlik verdik. Bunların hepsi sâlihlerdendi.

86— İsmâil'e, Elyesa'a, Yûnus'a ve Lût'a dahi peygamberlik verdik. Ve hepsini âlemlere üstün kıldık.

87— Babalarından, nesillerinden ve kardeşlerinden bir kısmını da üstün kıldık. Onları seçtik ve kendilerini doğru yola ilettik.

88— İşte bu yol, Allah'ın yoludur. O, buna, kullarından dilediğine hidâyet eder. Eğer onlar da Allah'a ortak koşsalardı, yaptıkları bütün ameller boşa giderdi.

89— İşte bunlar, kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Şimdi bunlar **(yani Kureyş kabilesi)**, buna nankörlük ediyorsa, biz onların yerine, peygamberleri ve kitapları inkâr etmeyen bir kavmi **(Muhacirlerle Ensarı)** vekil etmişizdir.

90— Onlar **(peygamberler)**, Allah'ın, hidâyetine eriştirdiği kimselerdir. Sen de onların gittiği yoldan yürü! ''Ben buna **(Kur'ân'a)** karşı sizden bir ücret istemem. O ancak âlemleri irşad için ilâhî bir öğüttür'' de.

---

(7) Ayet-i kerimede geçen "huccet" Hazreti İbrahim'in mûcizesidir. Çünkü Hazreti İbrahim, insanları söz söylemek konusunda mağlûp ederdi.

وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِه۪ٓ اِذْ قَالُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى بَشَرٍ مِنْ
شَيْءٍۜ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذ۪ي جَٓاءَ بِه۪ مُوسٰى نُورًا وَهُدًى
لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاط۪يسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَث۪يرًاۚ وَعُلِّمْتُمْ
مَا لَمْ تَعْلَمُٓوا اَنْتُمْ وَلَٓا اٰبَٓاؤُ۬كُمْۜ قُلِ اللّٰهُۙ ثُمَّ ذَرْهُمْ ف۪ي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ
٩١ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذ۪ي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ
اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَاۜ وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ يُؤْمِنُونَ
بِه۪ وَهُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ٩٢ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى
اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ قَالَ اُو۫حِيَ اِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ اِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَاُنْزِلُ
مِثْلَ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُۜ وَلَوْ تَرٰٓى اِذِ الظَّالِمُونَ ف۪ي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلٰٓئِكَةُ بَاسِطُٓوا اَيْد۪يهِمْۚ اَخْرِجُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ اَلْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ
وَكُنْتُمْ عَنْ اٰيَاتِه۪ تَسْتَكْبِرُونَ ٩٣ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادٰى كَمَا
خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَٓاءَ ظُهُورِكُمْۚ
وَمَا نَرٰى مَعَكُمْ شُفَعَٓاءَكُمُ الَّذ۪ينَ زَعَمْتُمْ اَنَّهُمْ ف۪يكُمْ شُرَكٰٓؤُا
لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ٩٤

91— Yahûdiler, Allah'ın kadrini gereği gibi bilemediler. Çünkü, ''Allah, hiçbir insana bir şey indirmedi.'' dediler. De ki: ''Mûsa'nın insanlara bir nûr ve hidâyet olmak üzere getirdiği o kitabı kim indirdi? Siz onu parça parça kâğıtlar haline koyup **(hesabınıza geleni)** açıklıyor; çoğunu da gizliyorsunuz. Sizin bilmediğiniz atalarınızın da bilmediği şeyler, size öğretilmiştir. **(Resûlüm)** sen, ''Allah'' de, sonra bırak onları, daldıkları batakta oynayadursunlar.

92— İşte bu da bizim indirdiğimiz bir kitap. Mübarek, feyizli ve kendinden önceki **(Tevrat ve İncil'i)** kitapları tasdik edicidir. Biz onu bir de Mekke halkını ve çevresinde olanları uyarasın diye indirmişizdir. Âhirete iman edenler, ona da inanırlar. Hem onlar namazlarına da devam ederler.

93— Allah'a yalan iftira edenden, yahut kendisine bir şey vahy olunmadığı halde, ''Bana vahy olundu.'' diyenden; bir de, ''Allah'ın indirdiği âyetler gibi ben de indireceğim'' diyen kimseden daha zalim kim olabilir? Zalimler ölüm halinde can çekişirken, melekler de ellerini uzatmış, ''Çıkarın canlarınızı! Allah'a karşı hak olmayanı söylemenizden ve onun âyetlerine karşı büyüklük taslamanızdan ötürü bugün alçaklık azabı ile cezalandırılacaksınız!'' **(derken)** onları bir görsen! **(şaşar kalırdın).**

94— (Dirildikleri vakit onlara şöyle denilir): ''And olsun ki bize, ilk defa yarattığımız gibi, teker teker geldiniz. Size verdiğimiz malı, mülkü arkanızda bıraktınız. Hani yaratmakta Allah'a ortak koştuğunuz şefaatçılarınızı yanınızda görmüyoruz. Aranızdaki **(bağlar)** param-parça koptu. Ve o umduklarınızın hepsi sizden kaybolup gitti!''.

إِنَّ اللّٰهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْاِصْبَاحِ
وَجَعَلَ الَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ
الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا
فٖى ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٩٧﴾
وَهُوَ الَّذٖٓى اَنْشَاَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ الَّذٖٓى اَنْزَلَ
مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَخْرَجْنَا بِهٖ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَاَخْرَجْنَا مِنْهُ
خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ
دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ اَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا
وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ اُنْظُرُوا اِلٰى ثَمَرِهٖٓ اِذَٓا اَثْمَرَ وَيَنْعِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكُمْ
لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَٓاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ
وَخَرَقُوا لَهُ بَنٖينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدٖيعُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ
وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿١٠١﴾

95— Şüphesiz ki Allah, tâneleri ve çekirdekleri yarandır. Ölüden diriyi çıkarır. Diriden ölüyü çıkaran da O'dur **(yumurtadan canlı tavuk, canlı tavuktan yumurta çıkarır).** İşte size söylüyorum! Allah budur. O halde **(imandan)** nasıl çevriliyorsunuz?

96— Sabahı **(gece karanlığından)** yaran O'dur. Geceyi istirahat için, güneşle ay'ı da vakitlerin hesabı için yaratmıştır. İşte, bütün bunlar güçlü, bilici Allah'ın takdiridir.

97— Karanın ve denizin karanlıklarında kendileri ile yolunuzu bulasınız diye sizin için yıldızları yaratan O'dur. Gerçekten biz, bu alâmetleri, bilenler için beyan ettik.

98— Sizi tek bir nefisten yaratan O'dur. Bir müstekar **(rahimde kalmak hali)**, bir de müstevda' **(baba sulbü hali)** vardır. Biz, bu âlametleri anlayan kimselere açıkladık.

99— Gökten su indiren de O'dur. Onunla her şeyin nebatını çıkardık. Ve o nebattan bir yeşillik çıkardık. Ondan birbiri üzerine binmiş tâneler çıkarıyoruz. Hurma ağacının tomurcuklarından birbirine yakın salkımlar, üzümlerden bağlar, **(yaprakları)** birbirine benzer **(meyveleri)** benzemez zeytin ve nar ağaçları bitirdik. Her birinin meyvelerine bakın! Bir, ilk meyve verdiği vakit, bir de olgunlaştığında bakın. Şüphesiz bu size gösterilenlerde iman edenler için birçok alâmetler vardır.

100— Böyle iken, tuttular Allah'a cinleri ortak koştular. Halbuki onları da Allah yaratmıştır. Bir de bilgileri olmadığı halde Allah'ın oğulları ve kızları olduğunu uydurdular. **(Uzeyr Allah'ın oğlu, melekler Allah'ın kızlarıdır dediler),** Allah, onların bu vasıflamalarından münezzeh ve yücedir.

101— Göklerin ve yerin yaratıcısı O'dur. O'nun nasıl çocuğu olabilir ki, eşi de yoktur. Her şeyi yaratmıştır ve O, her şeyi hakkıyla bilendir.

ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْۚ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُۚ
وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَك۪يلٌ ﴿١٠٢﴾ لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُۘ وَهُوَ يُدْرِكُ
الْاَبْصَارَۚ وَهُوَ اللَّط۪يفُ الْخَب۪يرُ ﴿١٠٣﴾ قَدْ جَٓاءَكُمْ بَصَٓائِرُ
مِنْ رَبِّكُمْۚ فَمَنْ اَبْصَرَ فَلِنَفْسِه۪ۚ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَاۜ وَمَٓا اَنَا عَلَيْكُمْ
بِحَف۪يظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ
وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اِتَّبِعْ مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَۚ
لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿١٠٦﴾ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ
مَٓا اَشْرَكُواۜ وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَف۪يظاًۚ وَمَٓا اَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَك۪يلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذ۪ينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ فَيَسُبُّوا اللّٰهَ
عَدْواً بِغَيْرِ عِلْمٍۜ كَذٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ اُمَّةٍ عَمَلَهُمْۖ ثُمَّ اِلٰى
رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾ وَاَقْسَمُوا
بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَٓاءَتْهُمْ اٰيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَاۜ قُلْ اِنَّمَا
الْاٰيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْۙ اَنَّهَٓا اِذَا جَٓاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ اَفْـِٔدَتَهُمْ وَاَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِه۪ٓ
اَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ ف۪ي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

102— İşte **(size bu sıfatlarla işaret edilen)** Allah, Rabbinizdir. Ondan başka hiçbir İlâh yoktur. O, her şeyin yaratanıdır. Şu halde O'na kulluk edin. O, her şey üzerine vekildir.

103— Gözler O'nu idrak edemez. Ama O, gözleri idrak eder. O, latif **(ve lutûf sahibi)**'dir, **(her şeyden)** haberdardır.

104— Size Rabbinizden, basiretler **(gönül gözleri, hakikati idrak etme kabiliyetleri)** geldi. Artık kim **(hakkı)** görürse kendine, kim de körlük ederse kendi aleyhinedir. Ben, sizin üzerinize muhafız değilim.

105— Biz, âyetleri böyle şekilden şekle koyuyoruz ki, hem **(o Mekkeli nankörler)**, ''Sen ders almışsın.'' desinler, hem de onu anlayanlara açıklayalım.

106— Sen Rabbin tarafından sana vahy olunana tâbi ol! O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Allah'a ortak koşanlardan yüz çevir!

107— Eğer Allah dileseydi, onlar müşrik olmazlardı. Biz, seni, onların üzerine muhafız koymadık. Sen onlara vekil de değilsin!

108— Müşriklerin Allah'dan başka taptıkları şeylere sövmeyin ki, onlar da cahillikle ileri giderek Allah'a sövmesinler. Böylece her ümmete amellerini süslemişizdir. Sonunda dönüşleri Rablerinedir. O da kendilerine neler yapar idiyseler haber verecektir.

109— Bir de olanca kuvvetleriyle Allah'a yemin ettiler ki, eğer kendilerine bir mûcize gelirse, mutlaka ona inanacaklarmış. De ki: ''Mûcizeler ancak Allah'ın katındadır. Siz ne bileceksiniz ki, mûcize gelmiş olsa yine ona inanmayacaklardır.''

110— İlkin buna iman etmedikleri gibi **(bundan sonrakine de inanmazlar).** Biz onların kalblerini ve gözlerini ters çeviririz. Ve kendilerini bırakıveririz de azgınlıkları içinde bocalayıp giderler.

111— Biz onlara **(diledikleri gibi)** melekleri de indirsek, kendileri ile ölüler de konuşsa ve bütün varlıkları takım takım karşılarına toplasak **(da senin doğruluğuna şâhidlik etseler)**, yine iman edecek değillerdi. Meğer ki, Allah dilemiş olsun. Lâkin onların çoğu **(bu hakikati)** bilmezler.

112— Böylece biz her peygambere, insan ve cin şeytanlarını düşman yapmışızdır. Bunlar, aldatmak için birbirlerine lâfın yaldızlısını telkin ederler. Eğer Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Öyleyse, onları, uydurdukları yalanlarla başbaşa bırakıver.

113— Bir de o lâfa, âhirete inanmayanların kalbleri meyletsin, ondan hoşlansınlar ve kazanmakta oldukları günahı kazansınlar **(da cezasını çeksinler)** diye öyle yaparlar.

114— De ki: ''Allah size kitabı ayrıntıları ile indirmişken, ben Allah'dan başka hakem mi arayacağım?''. Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler de bilirler ki, bu Kur'ân, Rabbinden hak olarak indirilmiştir. Şu halde, sakın şüphe edenlerden olma! (8).

115— Rabbinin kelimesi **(emir ve yasakları)**, doğruluk ve adaletçe tamamdır. Onun kelimelerini değiştirebilecek yoktur. İşiten O, hakkıyle bilen O'dur.

وَلَوْ اَنَّنَا نَزَّلْنَآ اِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا
عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوٓا اِلَّآ اَنْ يَشَآءَ اللّٰهُ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا
شَيَاطِينَ الْاِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ
الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ
وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغٰٓى اِلَيْهِ اَفْـِٔدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْاٰخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ
اَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِٓي اَنْزَلَ اِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ
اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ اَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا
لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾ وَاِنْ تُطِعْ اَكْثَرَ
مَنْ فِي الْاَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا
الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ
مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوا
مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كُنْتُمْ بِاٰيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

116— Eğer yeryüzündeki insanların çoğuna uyarsan, seni, Allah yolundan saptırırlar. Onlar, ancak zan ardından yürürler ve onlar, sadece atıyorlar.

117— Şüphesiz Rabbin, yolundan sapanları en iyi bilendir. Doğru yolda olanları da en iyi bilicidir.

118— O halde Allah'ın âyetlerine inanan mü'minler iseniz, besmele ile kesilen hayvanlardan yeyin.

(8) **Peygamber Efendimizden hakem istemeleri üzerine bu âyet-i kerime inmiştir.**

وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ
مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ اِلَيْهِ وَاِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ
بِاَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾
وَذَرُوا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهُ اِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْاِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ
اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهُ لَفِسْقٌ وَاِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ اِلٰى
اَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَاِنْ اَطَعْتُمُوهُمْ اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ
﴿١٢١﴾ اَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَاَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ
فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِنْهَا
كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذٰلِكَ
جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ اَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا
يَمْكُرُونَ اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذَا جَاءَتْهُمْ
اٰيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتّٰى نُؤْتٰى مِثْلَ مَا اُوتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ اَللّٰهُ
اَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ اَجْرَمُوا صَغَارٌ
عِنْدَ اللّٰهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

119— O, size kendisine kesin olarak muztar ve muhtaç bulunduklarınız hariç olmak üzere, neleri haram kıldığını ayrı ayrı bildirmişken, besmele ile kesilen hayvanlardan ne diye yemeyeceksiniz? Gerçekten birçokları, bildiklerinden değil, **(nefsânî)** hevâları ile **(halkı)** iyiden iyiye saptırıyorlar. Hiç şüphe yok ki, Rabbin sınırı aşanları en iyi bilendir.

120— Günahın açığını da, kapalısını da bırakın! Çünkü günah kazananlar, yarın kazandıklarının cezasını göreceklerdir.

121— Kesilirken üzerine besleme çekilmemiş hayvandan yemeyin! Çünkü onu yemek fâsıklıktır. Doğrusu şeytanlar, sizinle mücadele etmek için, kendi dostlarına telkinde bulunurlar. Eğer onlara itaat ederseniz, muhakkak siz de müşrik olursunuz.

122— Bir ölüyken dirilttiğimiz **(yani kâfir iken hidâyet verdiğimiz)** ve kendisine, insanlar arasında yürüyeceği bir nur ihsan ettiğimiz kimse, karanlıklar içinde kalıp bir türlü çıkamayan gibi olur mu hiç? İşte kâfirlere yaptıkları işler böyle yaldızlı gösterilmektedir.

123— Böyle her beldede oraların suçlularını büyük **(sanılmış)** kimseler yaptık ki, orada hile yapsınlar. Halbuki onlar, hileyi ancak kendilerine yapıyorlar. Ama farkında değillerdir.

124— Onlara bir âyet geldiği vakit, ''Allah'ın peygamberlerine verilen risâlet, aynen bize de verilmedikçe aslâ iman edemeyiz!'' dediler. Allah, risâletini nereye vereceğini çok iyi bilir. Hilekârlıklarından dolayı suç işleyenlere, yarın, Allah katında hem horluk, hem de pek şiddetli azap dokunacaktır.

فَمَنْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِۚ وَمَنْ
يُرِدْ اَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقاً حَرَجاً كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ
فِي السَّمَٓاءِۜ كَذٰلِكَ يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾
وَهٰذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَق۪يماًۜ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ
يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَم۪يعاًۚ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ
مِنَ الْاِنْسِۚ وَقَالَ اَوْلِيَٓاؤُ۬هُمْ مِنَ الْاِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا
بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَٓا اَجَلَنَا الَّذ۪ٓي اَجَّلْتَ لَنَاۜ قَالَ النَّارُ مَثْوٰيكُمْ
خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اِلَّا مَا شَٓاءَ اللّٰهُۜ اِنَّ رَبَّكَ حَك۪يمٌ عَل۪يمٌ ﴿١٢٨﴾
وَكَذٰلِكَ نُوَلّ۪ي بَعْضَ الظَّالِم۪ينَ بَعْضاً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾
يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ
عَلَيْكُمْ اٰيَات۪ي وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَٓاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَاۜ قَالُوا
شَهِدْنَا عَلٰٓى اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا
عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِر۪ينَ ﴿١٣٠﴾ ذٰلِكَ اَنْ لَمْ يَكُنْ
رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا غَافِلُونَ ﴿١٣١﴾

125— Allah, kime hidâyet vermeyi dilerse, onun gönlünü İslâm'a açar. Kimi de sapıklıkta bırakmak isterse, onun kalbini öyle daraltır, sıkıştırır ki, öfkesinden göğe tırmanacak sanırsın. Allah, iman etmeyenlerin üzerinde murdarlığı böyle bırakır.

126— Bu **(İslâm dini)** ise, Rabbinin doğru yoludur. Gerçekten biz, âyetleri düşünen bir kavim için beyan ettik.

127— Onlar için Rableri katında selâmet yurdu **(cennet)** vardır ve yapmakta oldukları **(hayırlı amelleri)** sebebiyle, onların velileri Allah'dır.

128— O gün, onların hepsini bir araya toplayacak ve, ''Ey cinler cemaati! İnsanlara hakikaten çok ettiniz!'' diye seslenecek. Cinlerin insanlardan olan dostları da, ''Ey Rabbimiz! Biz, birbirimizden faydalandık ve bizim için takdir buyurduğun ecele **(kıyamet gününe)** erdik,'' diyecekler. Buyuracak ki: ''Allah'ın **(bağışlamayı)** diledikleri hariç olmak üzere, içinde ebedî kalıcı olduğunuz yeriniz ateştir. Şüphesiz Rabbin hikmet sahibidir, her şeyi bilendir.

129— İşte biz, zalimlerin bazısını, kazandıkları **(cürümler)** sebebiyle, bazısına böyle dost ederiz.

130— Ey ins ve cin toplulukları! İçinizden, size benim âyetlerimi anlatan ve bugününüzün gelip çatacağını haber veren peygamberler gelmedi mi? **(denilecek. Onlar da),** ''Biz kendi aleyhimize şâhidlik ediyoruz'' diye cevap verecekler. Dünya hayatı onları aldattı da, kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine kendileri şâhid oldular.

131— Bu **(peygamber gönderme işi)** şunun içindir ki: Memleketleri, ahalisi gaafil iken, zulümleri sebebiyle Rabbinin helâk edici olmadığındandır.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
اِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ
كَمَا اَنْشَاَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ اٰخَرِينَ ﴿١٣٣﴾ اِنَّ مَا تُوعَدُونَ
لَاٰتٍ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا
عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ
﴿١٣٥﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ مِمَّا ذَرَاَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْاَنْعَامِ
نَصِيبًا فَقَالُوا هٰذَا لِلّٰهِ بِزَعْمِهِمْ وَهٰذَا لِشُرَكَائِنَا
فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ اِلَى اللّٰهِ
وَمَا كَانَ لِلّٰهِ فَهُوَ يَصِلُ اِلٰى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ
مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ اَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ
لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللّٰهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

132— Herkes için, yaptıklarına göre dereceler vardır. Rabbin onların yaptıklarından gaafil değildir.

133— Rabbin ganîdir, rahmet sahibidir. Dilerse **(ey Mekkeliler)** sizi yok eder de, arkanızdan yerinize dilediği kimseleri getirir. Nasıl ki, sizi de başka bir kavmin neslinden meydana getirdi.

134— Size edilen va'd muhakkak başınıza gelecektir. Siz onun önüne geçemezsiniz.

135— De ki: "Ey kavmim! Bütün kuvvetinizle yapacağınızı yapın. Ben **(vazifemi)** yapıcıyım. Yakında bileceksiniz ki, dünya evinin sonu **(olan cennet)** kimin olacak? Hiç şüphe yok ki, zalimler felâh bulmazlar".

136— Tuttular Allah'ın yarattığı ekin ve davardan ona hisse ayırdılar ve akıllarınca, "Bu Allah'ın, bu da Allah'a ortak koştuğumuz putların." dediler. Ama putlar için olan Allah tarafına ulaşmaz. Allah için olan ise putların tarafına ulaşır. Ne kötü hüküm veriyorlardı!

137— Yine bunun gibi, müşriklerden çoğuna, evlâtlarını öldürmeyi de, taptıkları şerikleri **(cinler)** iyi bir şey gibi gösterdi. Maksatları hem onları yok etmek, hem de dinlerini karmakarışık etmekti. Eğer Allah dileseydi bunu yapamazlardı. O halde onları uydurdukları yalanlarla başbaşa bırak **(da, ne halleri varsa görsünler)!**

وَقَالُوا هٰذِهِ اَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَٓا
اِلَّا مَنْ نَشَٓاءُ بِزَعْمِهِمْ وَاَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَاَنْعَامٌ
لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا افْتِرَٓاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ
بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هٰذِهِ الْاَنْعَامِ
خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلٰٓى اَزْوَاجِنَاۚ وَاِنْ يَكُنْ
مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَٓاءُۜ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْۜ
اِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُٓوا اَوْلَادَهُمْ
سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ افْتِرَٓاءً
عَلَى اللّٰهِۜ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ وَهُوَ الَّذِٓي اَنْشَاَ
جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا اُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍۜ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِٓ اِذَٓا اَثْمَرَ وَاٰتُوا حَقَّهُ يَوْمَ
حَصَادِهٖۘ وَلَا تُسْرِفُواۜ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَۙ ﴿١٤١﴾ وَمِنَ الْاَنْعَامِ
حَمُولَةً وَفَرْشًاۜ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِۜ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٤٢﴾

138— Onlar, bâtıl inançları ile dediler ki: ''Bu davarlarla ekinler haramdır. Onları bizim dilediğimiz kimselerden başkası yiyemez. Şu davarların sırtları **(na binilmesi)** haram edilmiştir.'' Diğer birtakım hayvanların ise **(keserken)** üzerine besmele çekmezler. Hep bunları, **(Allah'ın emri diye),** Allah'a iftira ederek yaparlar. Yaptıkları iftira yüzünden yakında Allah, cezalarını verecektir.

139— Bir de dediler ki: ''Bu davarların karınlarında bulunan yavrular sırf bizim erkeklerimize mahsustur. Kadınlarımıza haram edilmiştir. Eğer yavru ölü doğarsa, erkek ve kadınlarımız onu yemekte ortaktırlar''. Allah, onlara, isnatlarının cezasını yakında verecektir. Muhakkak ki O, hikmet sahibidir, her şeyi bilendir.

140— Bilgisizlik yüzünden budalaca çocuklarını öldürenler ve Allah'ın kendilerine verdiği rızkı, Allah'a iftira ederek haram sayanlar muhakkak ziyana uğramışlardır. Bunlar gerçekten sapmışlar ve doğru yolu bulamamışlardır.

141— O çardaklı ve çardaksız bağları, tadları muhtelif hurmaları, ekinleri, birbirine benzer ve benzemez halde zeytinleri, narları, meydana getiren O'dur. Her biri mahsûl verdiği vakit mahsûlünden yeyin. Hasad günü de sadakasını verin. İsraf etmeyin. Çünkü O, israf edenleri sevmez.

142— Davarlardan yük taşıyanı ve tüyünden döşek yapılanı yaratan da O'dur. Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden yeyin. Fakat şeytanın adımlarına uymayın. Çünkü o, sizin için açık bir düşmandır.

ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ مِنَ الضَّاْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ
قُلْ آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ نَبِّؤُ۫نِي بِعِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾ وَ
مِنَ الْاِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ آٰلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ
اَمِ الْاُنْثَيَيْنِ اَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ اَرْحَامُ الْاُنْثَيَيْنِ
اَمْ كُنْتُمْ شُهَدَٓاءَ اِذْ وَصّٰيكُمُ اللّٰهُ بِهٰذَا فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ
افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُلْ لَٓا اَجِدُ فِي مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيَّ مُحَرَّمًا
عَلٰى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُٓ اِلَّٓا اَنْ يَكُونَ مَيْتَةً اَوْ دَمًا مَسْفُوحًا
اَوْ لَحْمَ خِنْزٖيرٍ فَاِنَّهُ رِجْسٌ اَوْ فِسْقًا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ
فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ
﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذٖينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذٖي ظُفُرٍ
وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَٓا اِلَّا
مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَٓا اَوِ الْحَوَايَٓا اَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ
ذٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿١٤٦﴾

143— Sekiz çift **(hayvan yarattı)**. Koyundan **(erkek ve dişi olmak üzere)** iki, keçiden de iki. De ki: ''Allah, **(koyunla keçiden)** iki erkeği mi haram kıldı, yoksa iki dişiyi mi? Yahut bu iki dişinin rahimlerinin ihtiva ettiklerini mi? Eğer doğru söylüyorsanız, bana bir bilgiye dayanarak haber verin!'' (9).

144— Deveden de iki, sığırdan da iki çift yarattı. De ki: ''Allah, iki erkeği mi haram kıldı, yoksa iki dişiyi mi? Yahut bu iki dişinin rahimlerinin, ihtiva ettiklerini mi? Yoksa Allah, size bunu **(haram kılmayı)** tavsiye ettiği zaman, siz orada şâhid mi oldunuz?''. Hiçbir ilim olmaksızın insanları saptırmak için, uydurduğu yalanı Allah'a isnat edenden daha zalim kim olabilir? Şüphesiz Allah, zalimler gürûhunu doğru yola iletmez.

145— De ki: ''Ben, bana vahyolunanlar içinde, yiyen bir kimsenin yiyeceği arasında haram kılınmış bir şey bulamıyorum. Meğer ki, ölü eti veya akıtılan kan yahut domuz eti olsun. Zira bu pistir. Yahut Allah'dan başkasının adına kesilmiş bir fısk olsun. Bununla beraber her kim, nâçar kalırsa, tecavüz etmemek ve zaruret miktarını aşmamak şartiyle yediği takdirde bilsin ki, Rabbin çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

146— Biz, Yahûdilere her nevi tırnaklı hayvanları haram ettik. Sığır ve koyunun da iç yağlarını onlara haram kıldık. Bundan yalnız sırtlarına veya bağırsaklarına yapışan yağlarla, kemiklerine karışanları müstesna tuttuk. Bunu onlara, azgınlıkları yüzünden ceza olarak verdik. Şüphesiz biz, her hususta sadıkız.

---

(9) **Araplar, kâh hayvanların erkeklerini, kâh dişilerini, kâh da bunların yavrularını haram sayarlardı.**

فَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ
بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ اَشْرَكُوا
لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اَشْرَكْنَا وَلَا اٰبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوا بَأْسَنَا
قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ
وَاِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ
فَلَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ
يَشْهَدُونَ اَنَّ اللّٰهَ حَرَّمَ هٰذَا فَاِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ قُلْ
تَعَالَوْا اَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ اَلَّا تُشْرِكُوا
بِهٖ شَيْـًٔا وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ
مِنْ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَاِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ
اِلَّا بِالْحَقِّ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

147— (Bunun üzerine) eğer seni yalanlarlarsa, ''Rabbiniz geniş rahmet sahibidir. Fakat onun azabı ise mücrimler gürûhundan geri çevrilemez.'' deyiver.

148— (Allah'a) ortak koşanlar diyecekler ki: ''Eğer Allah dileseydi, ne biz müşrik olurduk; ne babalarımız; ne de **(kendiliğimizden)** bir şeyi haram yapabilirdik!''. Bunlardan öncekiler de **(peygamberlerini)** böyle yalanlamışlardı. Sonunda azabımızı taddılar. Onlara de ki: ''Sizde ilim namına bir şey varsa, onu bize çıkarsanız a! Siz, sırf bir zan ardından gidiyorsunuz ve siz ancak yalan atıyorsunuz.''

149— De ki: ''Tam huccet Allah'ındır. O dileseydi, elbette hepinizi birden hidâyete getirirdi'' (10).

150— De ki: ''Haydi, Allah bunu haram etti diye tanıklık edecek şâhidlerinizi getirin.'' Eğer onlar gelir, şâhidlik ederlerse, sen onlarla birlikte şâhidlik etme. Âyetlerimizi yalanlayanların ve âhirete inanmayanların hevalarına uyma. Bunlar, başkasını Rablerine denk tutuyorlar.

151— De ki: ''Gelin size Rabbinizin neleri haram kıldığını ben okuyayım. O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya iyilik edin. Fakirlik yüzünden evlâtlarınızı öldürmeyin. Sizin de, onların da rızkınızı biz veririz. **(Zina gibi)** kötülüklerin açığına da gizlisine de yanaşmayın. Allah'ın haram kıldığı nefsi haksız yere öldürmeyin. Duydunuz ya! İşte size O, bunları ferman buyurdu. Olur ki, aklınızı başınıza alırsınız!''.

---

(10) **Allah size irade vermiş ve hidâyetini sizin iradenize bağlamıştır. Siz yola gelmeyi isteyeceksiniz ki, Allah da sizi yola getirsin. Allah doğru yolu gösterdiği halde, siz yola gelmezseniz, Allah sizi zorla yola getirmez, kendi iradenizin âkibetine bırakır. Artık davranışlarınızın sorumluluğuna katlanırsınız.**

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَت۪يمِ اِلَّا بِالَّت۪ي هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ
اَشُدَّهُۚ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْم۪يزَانَ بِالْقِسْطِۚ لَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَاۚ وَاِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰىۚ
وَبِعَهْدِ اللّٰهِ اَوْفُواۜ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِه۪ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَۙ ﴿١٥٢﴾
وَاَنَّ هٰذَا صِرَاط۪ي مُسْتَق۪يمًا فَاتَّبِعُوهُۚ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَب۪يلِه۪ۜ ذٰلِكُمْ وَصّٰيكُمْ بِه۪ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
﴿١٥٣﴾ ثُمَّ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذ۪ي اَحْسَنَ
وَتَفْص۪يلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَٓاءِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهٰذَا كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَۙ ﴿١٥٥﴾ اَنْ تَقُولُٓوا اِنَّمَٓا اُنْزِلَ الْكِتَابُ
عَلٰى طَٓائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَاۖ وَاِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِل۪ينَۙ
﴿١٥٦﴾ اَوْ تَقُولُوا لَوْ اَنَّٓا اُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّٓا اَهْدٰى
مِنْهُمْۚ فَقَدْ جَٓاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌۚ فَمَنْ
اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَصَدَفَ عَنْهَاۜ سَنَجْزِي الَّذ۪ينَ
يَصْدِفُونَ عَنْ اٰيَاتِنَا سُٓوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

152-- Yetim malına da yaklaşmayın. Ancak olgunluk çağına varıncaya kadar, en güzel bir şekilde idare ederseniz o başka! Ölçüyü ve tartıyı tam ve denk tutun. Biz, hiçbir kimseye gücünden fazla bir şey teklif etmeyiz. Konuştuğunuz zaman da, hep adaleti gözetin. Velev ki, **(karşınızdaki)** hısımınız olsun! Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin. İşittiniz ya! İşte O, size bunları ferman buyurdu. Umulur ki, düşünür, tutarsınız.

153— Bir de bu, benim doğru yolumdur. Ona uyun. Başka yollar takip etmeyin ki, sizi onun yolundan saptırıp parçalamasınlar. Duydunuz ya! İşte O, size bunu ferman buyurdu. Umulur ki korunursunuz.

154— Sonra biz, Mûsa'ya, yaptığı güzel işe karşılık nimetimizi tamamlamak, her şeyi açıklamak, bir hidâyet ve rahmet olmak üzere kitabı **(Tevrât'ı)** verdik. Umulur ki İsrâil oğulları, Rablerine kavuşacaklarına iman ederler.

155— Bu da muazzam bir kitap! Onu biz indirdik, çok mübarektir. Artık ona tâbi olun ve korunun ki, merhamet olunasınız.

156— (Onu size indirmemiz), ''Kitap, yalnız bizden önce iki taifeye indirildi ve doğrusu biz, onların okumasından kat'î olarak gaafil bulunuyoruz.'' dememeniz için.

157— Yahut, ''Eğer bize kitap indirilmiş olsaydı, herhalde onlardan daha ziyade hidâyete ererdik'' dememeniz için. İşte size, Rabbinizden bir beyyine, bir hidâyet ve bir rahmet geldi. Artık Allah'ın âyetlerini inkâr edenden ve onlardan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Biz âyetlerimizden yüz çevirenleri, bu **(kabahatleri)** yüzünden, azabın en kötüsü ile cezalandıracağız.

هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ اَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ
اٰيَاتِ رَبِّكَۜ يَوْمَ يَأْت۪ي بَعْضُ اٰيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا ا۪يمَانُهَا
لَمْ تَكُنْ اٰمَنَتْ مِنْ قَبْلُ اَوْ كَسَبَتْ ف۪ٓي ا۪يمَانِهَا خَيْرًاۜ قُلِ انْتَظِرُٓوا اِنَّا
مُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ فَرَّقُوا د۪ينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ
مِنْهُمْ ف۪ي شَيْءٍۜ اِنَّمَٓا اَمْرُهُمْ اِلَى اللّٰهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾
مَنْ جَٓاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ اَمْثَالِهَاۚ وَمَنْ جَٓاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰٓى
اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ اِنَّن۪ي هَدٰين۪ي رَبّ۪ٓي اِلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَق۪يمٍۚ د۪ينًا قِيَمًا مِلَّةَ اِبْرٰه۪يمَ حَن۪يفًاۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ
﴿١٦١﴾ قُلْ اِنَّ صَلَات۪ي وَنُسُك۪ي وَمَحْيَايَ وَمَمَات۪ي لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ
﴿١٦٢﴾ لَا شَر۪يكَ لَهُۚ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا۬ اَوَّلُ الْمُسْلِم۪ينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ اَغَيْرَ
اللّٰهِ اَبْغ۪ي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍۜ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ اِلَّا عَلَيْهَاۚ
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰىۚ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا
كُنْتُمْ ف۪يهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي جَعَلَكُمْ خَلَٓائِفَ الْاَرْضِ
وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَبْلُوَكُمْ ف۪ي مَٓا
اٰتٰيكُمْۜ اِنَّ رَبَّكَ سَر۪يعُ الْعِقَابِۘ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٦٥﴾

158— Onlar, ancak kendilerine **(azap için)** meleklerin gelmesini yahut Rabbinin azabının gelmesini veya Rabbinin bazı **(kıyamet)** alâmetlerinin gelmesini gözetiyorlar. Rabbinin bazı **(kıyamet)** alâmetleri geldiği gün, evvelce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış olan kimseye, o gün iman etmek hiçbir fayda vermeyecektir. De ki: ''Gözetin! Çünkü biz de gözetiyoruz!''.

159— Dinlerini fırka fırka ayırarak parçalayanlar var ya! Senin onlarla hiçbir alâkan yoktur. Onların işi ancak Allah'a kalmıştır. Sonra O, **(dünyada)** yaptıklarını kendilerine haber verecektir.

160— Her kim hayırlı bir işle gelirse, kendisine, onun on misli sevap vardır. Fakat kim bir günahla gelirse, ona ancak misliyle ceza verilir ve hiçbirine haksızlık edilmez.

161— De ki: ''Şüphesiz beni, Rabbim dosdoğru bir yola hidâyet buyurdu. Öyle ki, doğru, payidar bir din! İbrâhim'in Hakka yönelmiş tevhid dini. O, **(hiçbir zaman)** müşriklerden olmadı''.

162— De ki: ''Benim namazım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir.

163— Onun ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve Müslümanların ilkiyim''.

164— De ki: ''Allah, her şeyin Rabbi iken, hiç ben, Allah'dan başka Rab mi isterim? Herkesin kazanacağı vebal ancak kendi boynuna geçer. Vebal yüklenen hiçbir nefis, başkasının vebalini çekmez. Sonunda dönüşünüz Rabbinizedir. O da size, ihtilâf etmekte olduğunuz hakikati haber verecektir.

165— O **(Allah),** sizi yeryüzünün halifeleri yaptı. Bazınızı derecelerle bazınızın üstüne çıkardı. Şunun için ki: Size verdiği şeylerde sizi imtihan etsin. Şüphesiz Rabbin, cezası çabuk olandır; ve yine şüphesiz ki O, yegâne bağışlayıcı, çok merhametlidir.

سورة الأعراف مكية وهي مائتان وست آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

المص (١) كتاب أنزل إليك فلا يكن في صدرك حرج منه لتنذر به
وذكرى للمؤمنين (٢) اتبعوا ما أنزل إليكم من ربكم ولا تتبعوا
من دونه أولياء قليلا ما تذكرون (٣) وكم من قرية
أهلكناها فجاءها بأسنا بياتا أو هم قائلون (٤) فما كان
دعواهم إذ جاءهم بأسنا إلا أن قالوا إنا كنا ظالمين (٥)
فلنسألن الذين أرسل إليهم ولنسألن المرسلين (٦) فلنقصن
عليهم بعلم وما كنا غائبين (٧) والوزن يومئذ الحق فمن ثقلت
موازينه فأولئك هم المفلحون (٨) ومن خفت موازينه فأولئك
الذين خسروا أنفسهم بما كانوا بآياتنا يظلمون (٩) ولقد مكناكم
في الأرض وجعلنا لكم فيها معايش قليلا ما تشكرون (١٠)
ولقد خلقناكم ثم صورناكم ثم قلنا للملائكة اسجدوا
لآدم فسجدوا إلا إبليس لم يكن من الساجدين (١١)

(Sûre: 7)

EL- A'RAF SÛRESİ

Mekke devrinde inen sûrelerdendir. 206 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Mîm, Sâd (1).

2— Bir kitap ki, sana indirildi. Sakın bundan dolayı yüreğine bir sıkıntı gelmesin de, onunla kâfirleri uyarıp mü'minlere öğüt veresin.

3— **(Mü'minlere de ki)**: Rabbinizden size indirilene uyun. Ondan başka birtakım velilere uymayın. Siz pek az düşünüyorsunuz!..

4— Biz nice memleketler helâk etmişizdir ki, azabımız onlara gece yatarlarken veya gündüz istirahat ederlerken gelivermiştir.

5— Azabımız kendilerine geldiği vakit, dâvâları **(yalvarış ve itirafları)** ancak, "Gerçekten biz zalimlerdik!" demek olmuştu.

6— Kendilerine peygamber gönderilen ümmetlere, elbette soracağız! Elbet gönderilen **(peygamber)**lere de soracağız.

7— **(Soracağız da)** kendilerine karşı olup biteni mutlak bir ilim ile behemehal anlatacağız. Öyle ya! Biz, onlardan gaip değildik.

8— Hem o gün tartı haktır. Kimin tartıları ağır basarsa, işte onlar, kurtulanların tâ kendileridir.

9— Kimin de tartıları hafif gelirse, onlar da âyetlerimize zulmetmeleri sebebiyle kendilerine yazık edenlerdir.

10— And olsun ki, sizi yeryüzünde yerleştirdik ve sizin için orada birçok geçim imkânları hazırladık. Siz pek az şükrediyorsunuz.

11— Hakikat sizi **(evvelâ)** yarattık; sonra size şekil verdik. Sonra da meleklere, "Âdem'e **(hürmet için eğilerek)** secde edin!" dedik. Hemen secde ettiler. Yalnız İblis müstesna! O, secde edenlerden olmadı.

---

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Muradının ne olduğunu Allah bilir.**

قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَن۪ي مِنْ نَارٍ
وَخَلَقْتَهُ مِنْ ط۪ينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ اَنْ تَتَكَبَّرَ
ف۪يهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصَّاغِر۪ينَ ﴿١٣﴾ قَالَ اَنْظِرْن۪ٓي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ
﴿١٤﴾ قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَر۪ينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَٓا اَغْوَيْتَن۪ي لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ
الْمُسْتَق۪يمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ اَيْد۪يهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ
وَعَنْ شَمَٓائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ شَاكِر۪ينَ ﴿١٧﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا
مَذْؤُ۫مًا مَدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ
اَجْمَع۪ينَ ﴿١٨﴾ وَيَٓا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ
شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ
لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُ۫رِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ
مَا نَهٰيكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّٓا اَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُونَا
مِنَ الْخَالِد۪ينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَٓا اِنّ۪ي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِح۪ينَ ﴿٢١﴾ فَدَلّٰيهُمَا
بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادٰيهُمَا رَبُّهُمَٓا اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا
الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَكُمَٓا اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُب۪ينٌ ﴿٢٢﴾

12— Allah **(İblis'e),** ''Ben, sana emrettiğim vakit, secde etmene mâni neydi?'' diye sordu. İblis, ''Ben ondan hayırlıyım. Çünkü beni ateşten yarattın, onu ise topraktan yarattın.'' dedi.

13— (Allah); ''Öyleyse hemen in oradan! Sana cennette kibirlenmek yaraşmaz. Haydi çık! Çünkü sen, alçaklardansın!'' buyurdu.

14— İblis, ''Bana kıyamet gününe kadar mühlet ver.'' dedi.

15— Allah da, ''Haydi mühlet verilenlerdensin!'' buyurdu.

16— İblis, ''Öyleyse, beni azdırmana karşılık yemin olsun! Ben de onları saptırmak için, mutlaka senin doğru yolunun üzerine oturacağım.

17— Sonra onlara, önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Sen de çoğunu şükredici bulamayacaksın!'' dedi.

18— Allah buyurdu ki: ''Kınanmış ve koğulmuş olarak çık oradan. And olsun! Onlardan her kim sana uyarsa, cehennemi hep sizlerden dolduracağım!''.

19— Ey Âdem! Sen, zevcenle birlikte cennette yerleş**(in)** de, dilediğiniz nimetlerden yeyin. Yalnız şu ağaca yaklaşmayın ki, sonra zalimlerden olursunuz.

20— Derken şeytan, onların örtülü avret yerlerini, kendilerine göstermek için, onlara vesvese vererek, ''Rabbiniz size bu ağacı, ancak iki melek olacağınız yahut ebedî kalanlardan olacağınız için yasak etti.'' dedi.

21— Bir de onlara, ''Muhakkak, ben sizin hayrınızı isteyenlerdenim!..'' diye yemin etti.

22— Böylece ikisini de kandırarak mevkilerinden düşürdü. Ağacın meyvesini taddıkları vakit, edeb yerleri açılıverdi. Hemen üzerlerine cennet yapraklarından yapıştırmaya başladılar. Rableri onlara, ''Ben, size bu ağacı yasak etmedim mi ve şeytan size açık bir düşmandır; demedim mi?'' diye nidâ buyurdu.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا اَنْفُسَنَا وَاِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي اٰدَمَ قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا
يُوَارِي سَوْاٰتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوٰى ذٰلِكَ خَيْرٌ ذٰلِكَ
مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ
الشَّيْطَانُ كَمَا اَخْرَجَ اَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا
لِيُرِيَهُمَا سَوْاٰتِهِمَا اِنَّهُ يَرٰيكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ
اِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ اَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَاِذَا
فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا اٰبَاءَنَا وَاللّٰهُ اَمَرَنَا بِهَا
قُلْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اَتَقُولُونَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
قُلْ اَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَاَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدٰى
وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ
اَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

23— (Âdem ile Havva), ''Ey Rabbimiz!Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve merhamet etmezsen, mutlaka ziyan edenlerden oluruz!'' dediler.

24— Allah buyurdu ki: ''Birbirinize düşman olarak inin! Yeryüzünde, sizin için bir zamana kadar yerleşip kalmak ve geçinmek var.

25— Orada yaşayacaksınız. Orada öleceksiniz! Ve oradan **(dirilip)** çıkarılacaksınız!''.

26— Ey Âdem oğulları! Size edeb yerlerinizi örtecek bir elbise, bir de hil'ât indirdik. Fakat takvâ elbisesi yok mu? İşte o, hepsinden daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın **(kudretine delil olan)** âyetlerindendir. Umulur ki, düşünüp ibret alırlar.

27— Ey Âdem oğulları! Sakın şeytan ananızla babanızı, edeb yerlerini kendilerine göstermek için cennetten çıkardığı gibi, sizi de belâya sokmasın! Çünkü o ve kabilesi, sizi, kendilerini göremeyeceğiniz yerden görürler. Biz şeytanları, iman etmeyenlere dost kıldık.

28— Bir edebsizlik yaptıkları vakit, ''Biz atalarımızı böyle bulduk ve bize, bunu Allah emretti.'' derler. Sen de ki: ''Allah aslâ edebsizliği emretmez. Bilmediğiniz şeyleri Allah'ın üzerine mi atıyorsunuz?''.

29— De ki: ''Rabbim adaleti emir buyurdu. Her mescidde yüzünüzü kıble tarafına çevirin ve dinde samimî olarak O'na ibadet edin. İlkin sizi nasıl O yarattı ise, yine O'na döneceksiniz''.

30— Bir kısmına hidâyet verdi; bir kısmına da sapıklık hak oldu. Çünkü onlar, Allah'ı bırakıp şeytanları dost edindiler. Bir de kendilerinin hidâyet üzere olduklarını zannederler.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ
الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ
بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ
فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
﴿٣٤﴾ يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي
فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ
أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا
يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا
عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

31— Ey Âdem oğulları! Her mescid huzurunda ziynetinizi **(elbisenizi)** giyin. Yeyin, için, ama israf etmeyin. Çünkü Allah israf edenleri sevmez.

32— De ki: ''Allah'ın kulları için çıkardığı ziyneti ve rızkın helâl, hoş olanlarını kim haram etmiş?''. De ki: ''Bunlar, dünya hayatında hak olarak iman edenler içindir **(velev ki başkaları da iştirak etsinler).** Kıyamet gününde ise yalnız mü'minlere mahsustur. Böylece biz âyetleri, bilen kimselere açıklıyoruz''.

33— De ki: ''Rabbim ancak fuhşiyatı; açığını, kapalısını, her türlü günahı; haksız isyanı ve Allah'a, hiçbir zaman bir huccet indirmediği, herhangi bir şeyi ortak koşmanızı, bir de bilmediğiniz şeyleri Allah'a isnat etmenizi haram kılmıştır''.

34— Her ümmet için bir ecel vardır. Eceli gelince bir an ne geri bırakılırlar, ne öne alınırlar.

35— Ey Âdem oğulları! Size aranızdan peygamberler gelip âyetlerimizi size anlattıkları vakit, kim **(yalanlamaktan)** sakınır da halini düzeltirse, onlara hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olacak değillerdir.

36— Âyetlerimizi yalanlayanlara ve bunları kibirlerine yediremeyenlere gelince; onlar cehennemliklerdir. Orada ebedî olarak kalacaklardır.

37— Allah'a karşı yalan uydurup atan kimseden veya onun âyetlerine yalan diyen kimseden daha zalim kim olabilir? Bu gibilere kitaptan **(kaderden)** nasipleri erişecektir. Nihayet elçilerimiz **(melekler),** canlarını almak üzere, onlara geldikleri zaman, ''Allah'ı bırakıp da tapındığınız putlarınız nerede?'' diye soracaklar. Onlar, ''O putlar, bizi bırakıp kayboldular.'' diyecekler ve kendi aleyhlerine, kâfir olduklarına şâhidlik edeceklerdir.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا
جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ
عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ
٣٨ وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ٣٩ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ٤٠ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ٤١ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ٤٢ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ
لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ
وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٤٣

38— Allah, onlara, "Sizden önce insan ve cinlerden gelip geçen ümmetlerin içinde ateşe girin!" buyuracak. Her ümmet girdikçe, **(kendisini sapıtan)** hemşîresine lânet edecek, nihayet cehennemde hepsi buluşup toplanınca, sonrakiler, öncekiler için, "Ey Rabbimiz! İşte bunlar bizi saptırdılar. Bunlara ateşten iki kat azap ver!" diyecekler. Allah, "Her birinize iki kat azap var. Ama bilmiyorsunuz!" buyuracak.

39— Öncekiler de sonrakilere, "Sizin de bize karşı bir üstünlüğünüz olmadı. Şu halde kendi yaptıklarınızın cezası olmak üzere azabı tadın!" diyecekler.

40— Âyetlerimizi yalanlayanlar ve onlara iman etmeyi kibirlerine yediremeyenler var ya! Onlara gök kapıları açılmaz ve deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete giremezler. İşte biz, suçluları böyle cezalandırırız.

41— Onlara, cehennem ateşinden bir döşek ve üzerlerinde **(yine ateşten)** örtüler vardır. Biz zalimleri böyle cezalandırırız.

42— İman edip yararlı işler görenler —ki biz herkese gücünün yettiğini teklif ederiz— işte onlar, cennetliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

43— Biz onların kalblerindeki **(dünyadan kalma)** hased ve kini söküp atacağız. Altlarından ırmaklar akacaktır. "Allah'a hamdolsun ki, bizi buna hidâyet etti. Eğer O bize hidâyet vermeseydi, kendiliğimizden bunun yolunu bulamazdık. Gerçekten Rabbimizin peygamberleri, hakkı getirdiler." derler. Onlara, "İşte amelleriniz sebebiyle mirasçı olduğunuz cennet budur!" diye seslenilir.

وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْجَنَّةِ اَصْحَابَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَاَذَّنَ
مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ اَنْ لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كَافِرُونَ ﴿٤٥﴾
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمٰيهُمْ
وَنَادَوْا اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا صُرِفَتْ اَبْصَارُهُمْ تِلْقَٓاءَ اَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا
رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادٰٓى اَصْحَابُ الْاَعْرَافِ
رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمٰيهُمْ قَالُوا مَٓا اَغْنٰى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ اَهٰٓؤُلَٓاءِ الَّذِينَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ
اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٩﴾ وَنَادٰٓى
اَصْحَابُ النَّارِ اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَٓاءِ اَوْ مِمَّا
رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُٓوا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ اَلَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنْسٰيهُمْ
كَمَا نَسُوا لِقَٓاءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

44— Bir de cennetlikler, cehennemliklere, "Gerçekten biz, Rabbimizin bize va'd buyurduğunu hak bulduk. Siz de Rabbinizin va'd buyurduğu cezayı hak buldunuz mu?" diye seslenirler. Onlar, "Evet!" derler. Bunun üzerine, aralarında bir ünleyici **(İsrâfil aleyhisselâm)**, "Allah'ın lâneti zalimler üzerine olsun!" diye ilân eder.

45— Ki —bunlar Allah yolundan insanları menederler ve o yolu eğriltmek isterler— âhireti inkâr edenler de bunlardır.

46— İki taraf arasında bir perde vardır **(bunun A'raf duvarı olduğu söylenir)**. A'raf **(yani cennet hisarı)** üzerinde de **(sevapları ile günahları birbirine denk)** birtakım kimseler bulunmaktadır ki, bunlar, **(cennetliklerle cehennemliklerden)** her birini simalarından tanırlar **(mü'minlerin yüzleri beyaz, kâfirlerin yüzleri ise siyahtır)**. Ve henüz cennete girmeyip onu ümit etmekte oldukları halde cennetliklere, "Selâm size!" diye seslenirler.

47— Gözleri cehennemlikler tarafına çevrildiği zaman da, "Ey Rabbimiz! Bizi, zalimler gürûhu ile beraber yapma!" derler.

48— O A'raf ehli, simalarından tanıdıkları birtakım kimselere seslenerek, **"(Gördünüz mü?)** İşte topladıklarınızın ve kibirlendiğiniz şeylerin, size hiçbir faydası olmadı!" derler.

49— "Bunlar mıydı o sizin, "Allah bunları kabil değil, rahmetine erdirmez?" diye yemin ettikleriniz? Bunlara, Siz cennete girin! Size hiçbir korku yoktur. Siz mahzun olacak da değilsiniz" buyurulmuştur" derler.

50— Cehennemlikler, cennetliklere, "Suyunuzdan veya Allah'ın size verdiği rızıklardan biraz da bize akıtın!" derler. Onlar, "Muhakkak Allah, bunları kâfirlere haram kıldı." cevabını verirler.

51— O kâfirler ki, dinlerini bir eğlence ve bir oyun edinmişlerdi. Dünya hayatı da kendilerini aldatmıştı. Onlar, bugüne kavuşmayı nasıl unuttularsa, biz de bugün onları öyle unutacağız.

ولقد جئناهم بكتاب فصلناه على علم هدى ورحمة لقوم
يؤمنون ﴿٥٢﴾ هل ينظرون الا تاويله يوم ياتي تاويله
يقول الذين نسوه من قبل قد جاءت رسل ربنا بالحق فهل لنا
من شفعاء فيشفعوا لنا او نرد فنعمل غير الذي كنا
نعمل قد خسروا انفسهم وضل عنهم ما كانوا يفترون ﴿٥٣﴾
ان ربكم الله الذي خلق السموات والارض في ستة ايام
ثم استوى على العرش يغشي اليل النهار يطلبه حثيثا
والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره الا له الخلق
والامر تبارك الله رب العالمين ﴿٥٤﴾ ادعوا ربكم
تضرعا وخفية انه لا يحب المعتدين ﴿٥٥﴾ ولا تفسدوا في
الارض بعد اصلاحها وادعوه خوفا وطمعا ان
رحمت الله قريب من المحسنين ﴿٥٦﴾ وهو الذي يرسل
الرياح بشرا بين يدي رحمته حتى اذا اقلت سحابا ثقالا
سقناه لبلد ميت فانزلنا به الماء فاخرجنا به من كل
الثمرات كذلك نخرج الموتى لعلكم تذكرون ﴿٥٧﴾

52— And olsun! Biz onlara **(Mekkelilere)** bir kitap getirdik ki, iman edecek bir kavme, bir hidâyet ve rahmet olmak için tam bir ilim üzere, onu fasıl fasıl ayırdık.

53— Onlar **(bakalım nereye varacak diye)** ancak onun te'vilini gözetirler. Onun te'vili geleceği gün, daha önce onu unutanlar, ''Gerçekten Rabbimizin peygamberleri hakkı getirmişler. Şimdi acaba hiç şefaatçı var mı ki, bize şefaatta bulunsunlar? Yahut **(dünyaya)** geri döndürülür müyüz ki, yaptıklarımızdan başkasını yapalım?'' diyecekler. Gerçekten onlar, kendilerine yazık ettiler. Ve o iftira ettikleri şeyler onlardan kaybolup gitti.

54— Şüphesiz sizin Rabbiniz, o Allah'dır ki, göklerle yeri altı günde yaratmış; sonra Arş'ı istilâ eylemiştir **(hükmü altına almıştır).** Gündüzü gece ile örter ve sür'atle gece gündüzü, gündüz de geceyi kovalar. Güneşi, ay'ı ve yıldızları kendi emrine âmade kılmıştır. Dikkat edin ki, yaratmak ve emretmek yalnız ve yalnız O'na mahsustur. Âlemlerin Rabbi olan Allah, ne kadar yücedir!..

55— Rabbinize yalvararak gizlice dua edin. Çünkü Allah, haddi aşanları sevmez.

56— Yeryüzünü ıslah ettikten sonra, orada fesad çıkarmayın. Ve Allah'a hem korku, hem de ümidle dua edin. Şüphesiz Allah'ın rahmeti, iyilik edenlere yakındır.

57— Rahmetinin önünde, rüzgârları müjdeci olarak gönderen O'dur. Nihayet bu rüzgârlar ağır bulutları kaldırıp yüklendiği zaman, biz o bulutu ölü **(kurumuş)** memleketlere sevk ederiz. Ve böylece, o yere suyu indiririz de, onunla her çeşit meyveleri çıkarırız. İşte bunun gibi, ölüleri de **(diriltip)** çıkaracağız. Umulur ki, düşünür; ibret alırsınız.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِاِذْنِ رَبِّه۪ وَالَّذ۪ي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
اِلَّا نَكِدًا كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِه۪ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ
مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اِنّ۪ي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ
﴿٥٩﴾ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِه۪ اِنَّا لَنَرٰيكَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ
يَا قَوْمِ لَيْسَ ب۪ي ضَلَالَةٌ وَلٰكِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٦١﴾
اُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبّ۪ي وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَٓاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِنْكُمْ
لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَاَنْجَيْنَاهُ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَاَغْرَقْنَا الَّذ۪ينَ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَا اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَم۪ينَ ﴿٦٤﴾ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُودًا
قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ اَفَلَا تَتَّقُونَ
﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَاُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِه۪ اِنَّا لَنَرٰيكَ
ف۪ي سَفَاهَةٍ وَاِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِب۪ينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
لَيْسَ ب۪ي سَفَاهَةٌ وَلٰكِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٦٧﴾

58— İyi yerin nebatı, Rabbinin izniyle **(gür)** çıkar. Fena yerin nebatı ise ancak zar zor çıkar. İşte biz, şükredecek bir kavim için âyetleri böyle açıklarız.

59— Andolsun! Biz Nûh'u kavmine peygamber olarak gönderdik de, şöyle dedi: ''Ey kavmim! Allah'a ibadet edin. Sizin için ondan başka hiçbir İlâh yoktur. Ben, hakikaten sizin üzerinize gelecek büyük bir günün azabından korkuyorum''.

60— Kavminin büyükleri, ''Biz, seni cidden açık bir sapıklık içinde görüyoruz!'' dediler.

61— **(Nûh)**, ''Ey kavmim! Bende hiçbir sapıklık yok. Lâkin ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim!''.

62— ''Size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ediyorum ve size nasihat ediyorum. Allah'dan **(gelen vahy ile)** sizin bilemeyeceklerinizi biliyorum''.

63— ''Rabbinizden size korkunç akıbeti haber vermek ve korunmanız için, belki rahmete mazhar edilirsiniz diye sizden bir adam vasıtasiyle bir ihtar geldiğine hayret mi ettiniz?'' dedi.

64— Bunun üzerine O'nu yalanladılar! Biz de O'nu ve beraberinde gemide bulunanları kurtardık; ve âyetlerimizi yalanlayanları **(tufanla)** boğduk. Çünkü onlar, körleşmiş bir kavim idiler.

65— Âd kavmine de kardeşleri Hûd'u gönderdik. O, ''Ey kavmim! Allah'a ibadet edin. Sizin için O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Hâlâ korkmayacak mısınız siz!'' dedi.

66— Kavminin ileri gelen kâfirleri, ''Gerçekten biz, seni bir beyinsizlik içinde görüyoruz ve biz seni, hakikaten yalancılardan sanıyoruz!'' dediler.

67— **(Hûd)**; ''Ey kavmim! Bende beyinsizlik yok! Lâkin ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim!''.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ
أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ
وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ
وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ
يقرأ بالسين
تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ
﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ
مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا
مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ هَٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ
اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

68— ''Size Rabbimin emirlerini tebliğ ediyorum ve ben sizin için güvenilir bir nasihatçiyim!''.

69— ''Sizi uyarmak için, aranızdan bir adam vasıtasiyle, size Rabbinizden bir ihtar geldiğine **(inanmıyor da)** hayret mi ediyorsunuz? Düşünün ki Allah, sizi, Nûh kavminden sonra halifeler yaptı ve yaratılışça size, onlardan ziyade boy ve güç verdi. O halde Allah'ın nimetlerini hatırlayın, umulur ki kurtulursunuz'' dedi.

70— Onlar, ''Sen, bize yalnız Allah'a ibadet edelim de, atalarımızın taptıkları putları bırakalım diye mi geldin? Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi bizi tehdit edip durduğun azabı **(başımıza)** getir!'' dediler.

71— (Hûd), ''Muhakkak ki, Rabbinizden üzerinize bir azap ve gadap gerçekleşti. Sizin ve atalarınızın uydurduğunuz birtakım isimler hakkında, benimle mücadele mi ediyorsunuz? Allah, onlara hiçbir huccet **(delil)** indirmedi. Artık gözetin! Ben de sizinle beraber gözetenlerdenim!'' dedi.

72— Nihayet Hûd'u ve beraberindeki mü'minleri, tarafımızdan bir rahmetle kurtardık; ve o âyetlerimizi yalanlayıp iman etmeyenlerin kökünü kestik.

73— Semûd kavmine de kardeşleri Sâlih'i gönderdik: ''Ey kavmim! Allah'a ibadet edin! Sizin için ondan başka hiçbir ilâh yoktur. İşte size, Rabbinizden açık bir mûcize geldi. Allah'ın şu dişi devesi, size bir mûcizedir. Onu **(kendi hâline)** bırakın. Allah'ın arzında otlasın. Ona bir fenalıkla dokunmayın ki, sonra acıklı bir azaba uğrarsınız''.

وَاذْكُرُوا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّاَكُمْ
فِي الْاَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا اٰلَاءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُونَ اَنَّ صَالِحًا
مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا اِنَّا بِمَا اُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾
قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا اِنَّا بِالَّذِي اٰمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾
فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ
ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا اِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَاَخَذَتْهُمُ
الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ
وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ
لَكُمْ وَلٰكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلُوطًا اِذْ قَالَ
لِقَوْمِهِ اَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ اَحَدٍ
مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ اِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً
مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

74— ''Ve düşünün ki O, sizi Âd'dan sonra halifeler yaptı ve burada sizi yerleştirdi. Düzlüklerinden köşkler ediniyor; dağlarından da evler yontuyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini anın da, yeryüzünde fesadçılar olup taşkınlık yapmayın.'' dedi.

75— Kavminden **(inanmayı)** kibirlerine yediremeyen ileri gelenleri, horlanmakta olanların iman etmiş bulunanlarına, ''Siz Sâlih'in hakikaten Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğunu biliyor musunuz?'' dediler. Onlar, ''Biz, doğrusu, onunla gönderilen her şeye iman edenleriz.'' diye cevap verdiler.

76— O kibirlerine yediremeyenler, ''Doğrusu biz, o sizin iman ettiğiniz şeyi inkâr eden kâfirleriz.'' dediler.

77— Derken o deveyi öldürdüler ve Rablerinin emrinden çıkarak isyan ettiler de, ''Ey Sâlih, eğer gerçek peygamberlerdensen, bizi tehdit ettiğin şeyi, **(başımıza)** getir **(bakalım!)**'' dediler.

78— Bunun üzerine onları şiddetli bir sarsıntı yakaladı da yurtlarında diz üstü çöküp helâk oldular.

79— Sâlih de onlardan yüz çevirip, ''Ey kavmim! Ben size gerçekten Rabbimin emirlerini tebliğ ettim; size nasihatta bulundum; lâkin siz nasihat edenleri sevmiyorsunuz!'' dedi.

80— Lût'u da Peygamber gönderdik. Hani bir zamanlar kavmine şöyle demişti: ''Siz, bu şenaati **(oğlancılığı)** mı yapıyorsunuz? Sizden önce, âlemlerden hiçbiri böyle bir şey yapmamıştır''.

81— ''Siz, kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere yanaşıyorsunuz. Muhakkak ki siz, çok azgın bir kavimsiniz''.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ اِلَّا اَنْ قَالُوا اَخْرِجُوهُمْ
مِنْ قَرْيَتِكُمْ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَهْلَهُ
اِلَّا امْرَاَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾ وَاِلَى
مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ
مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
اَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا
ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٥﴾
وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا
اِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ وَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَاِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِنْكُمْ اٰمَنُوا
بِالَّذِي اُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٨٧﴾

82— Buna karşı, Lût kavminin cevabı ancak şu oldu: ''Bunları memleketinizden çıkarın! Çünkü bunlar, **(eteklerini)** çok temiz **(tutan)** insanlar!''.

83— Biz de Lût'u ve ailesini kurtardık. Yalnız karısı **(geri)** kalıp, yere geçenlerden oldu.

84— Üzerlerine bir azap yağdırdık. İşte bak, mücrimlerin sonu nasıl oldu?!..

85— Medyen kavmine de kardeşleri Şuayb ı Peygamber gönderdik. O şöyle dedi: ''Ey kavmim! Allah'a ibadet edin. Sizin, ondan başka hiçbir ilâhınız yoktur. İşte size Rabbiniz tarafından bir mûcize geldi. Artık ölçeği ve tartıyı tam tutun. İnsanların eşyasına haksızlık etmeyin. Yeryüzünü, ıslahından sonra bozmayın. Eğer mü'minler iseniz, bu söylediklerim sizin için daha hayırlıdır.

86— Bir de her caddenin başına oturup Allah'a iman edenleri korkutarak Allah'ın yolundan çevirmeyin. Ve yolun eğriliğini aramayın. Düşünün ki, siz, vaktiyle çok azdınız. Böyleyken Allah sizi çoğalttı. Bakın, fesadçıların sonu nasıl oldu?!..

87— Eğer sizden bir kısmınız, benimle gönderilen hakikate inanmış, bir kısmınız da inanmamışsa, Allah aramızda hükmünü verinceye kadar sabredin. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır''.

88— Onun kavminden büyüklenenlerin ileri gelenleri, "Ya Şuayb! Seni ve beraberindeki iman edenleri ya mutlaka memleketimizden çıkaracağız , yahut bizim dinimize döneceksiniz!" dediler. Şuayb, "Ya istemesek de mi?" dedi.

89— Doğrusu Allah bizi ondan kurtardıktan sonra yine sizin dininize dönersek, muhakkak Allah'a yalan iftira etmiş oluruz. Ona dönmemiz, bizim için olacak şey değil! Meğer ki Rabbimiz Allah dilemiş ola. Rabbimizin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Biz, yalnız Allah'a güvenmişizdir. Ey Rabbimiz! Bizimle kavmimiz arasında sen hak olanla hükmet. Sen hüküm verenlerin en hayırlısısın!" dedi.

90— Onun kavminden ileri gelen kâfirler, "Yemin olsun! Eğer Şuayb'a uyarsanız, sizler muhakkak ziyan edenler olacaksınız!" dediler.

91— Derken onları, korkunç zelzele yakalayıverdi. Böylece yurtlarında diz üstü çöken **(bu halde helâke uğrayan)** kimseler oldular.

92— Şuayb'ı yalanlayanlar, sanki orada hiç oturmamışlardı. Şuayb'ı yalanlayanlar, ziyan edenlerin tâ kendileri oldu.

93— **(Şuayb)** Onlardan döndü de, "Ey kavmim! Ben size Rabbimin gönderdiği emirleri tebliğ ettim ve sizin iyiliğinizi istedim. Şimdi kâfir bir kavme nasıl acırım?" dedi.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ
أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا
فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا
رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ
﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا
إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ ﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ
لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَى عَلَى
قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ
السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ
وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

94— Biz hiçbir memlekete peygamber göndermemişizdir ki, belki yalvarırlar diye, önce halkını kıtlıkla ve şiddetle sıkmış olmayalım!

95— Sonra bu sıkıntının yerine iyiliği değiştirmişizdir. Tâ ki üremişler ve, "Doğrusu atalarımıza da böyle sıkıntılı haller ve kolaylıklar olmuştur." demişlerdir. Tam o vakit biz de, kendileri anlamaksızın, onları ansızın yakalayıverdik.

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰٓى اٰمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ
مِنَ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوا فَاَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا بَيَاتاً
وَهُمْ نَٓائِمُونَ ﴿٩٧﴾ اَوَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰٓى اَنْ يَاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا
ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ اَفَاَمِنُوا مَكْرَ اللّٰهِ فَلَا يَاْمَنُ
مَكْرَ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ
يَرِثُونَ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ اَهْلِهَٓا اَنْ لَوْ نَشَٓاءُ اَصَبْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ
الْقُرٰى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓائِهَا وَلَقَدْ جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ
كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا
لِاَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَاِنْ وَجَدْنَٓا اَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾
ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِه۪
فَظَلَمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾ وَقَالَ
مُوسٰى يَا فِرْعَوْنُ اِنّ۪ي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

96— Eğer o memleketlerin halkı, iman edip **(Allah'dan)** korkmuş olsalardı, muhakkak üzerlerine gökten ve yerden bereketler açardık. Fakat onlar **(peygamberlerini)** yalanladılar. Biz de, kendilerini, kazandıkları vebal sebebiyle yakalayıverdik.

97— O memleketlerin halkı, geceleyin uyurlarken, azabımızın kendilerine gelivermeyeceğinden emin mi oldular?

98— Yine o memleketlerin halkı, güpegündüz oynar dururken, azabımızın gelmesinden emin mi oldular?

99— Onlar Allah'ın mekrinden **(mühlet vermesinden)** emin mi oldular? Allah'ın mekrinden ancak hüsrana uğrayanlar emin olur.

100— Eski sahiplerinden sonra, yeryüzüne mirasçı olan kimseleri hâlâ şu gerçek irşad etmedi mi ki? Eğer biz dilemiş olsak onları da günahları yüzünden musîbete uğratırdık. Biz, onların kalbleri üzerine mühür vururuz da, onlar **(hakkı)** işitmezler.

101— İşte o memleketler ki, başlarına gelenlerin bazılarını sana anlatıyoruz. Andolsun! Onlara, peygamberleri açık mûcizeler getirdiler. Fakat önceden yalanlamış oldukları şeylere iman etmediler. Allah kâfirlerin kalblerini işte böyle mühürler.

102— Hem biz onların çoğunda, sözde durma bulamadık. Şu gerçek ki, onların çoğunu, itaatten çıkan şahıslar bulduk.

103— Sonra onların ardından Mûsa'yı mûcizelerimizle Fir'avn'a ve cemaatına gönderdik. Ama onlar **(bu mûcizelere)** zulmettiler. Bak, fesadçıların akıbeti nice oldu!

104— Mûsa şöyle dedi: ''Ey Fir'avn! Ben, âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim''.

حَقِيقٌ عَلٰٓى اَنْ لَٓا اَقُولَ عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّۜ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنٓي اِسْرَٓائِيلَۜ ﴿١٠٥﴾ قَالَ اِنْ كُنْتَ جِئْتَ بِاٰيَةٍ
فَأْتِ بِهَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ
ثُعْبَانٌ مُبِينٌۚ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَاِذَا هِيَ بَيْضَٓاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٠٨﴾
قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌۙ ﴿١٠٩﴾
يُرِيدُ اَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ اَرْضِكُمْۚ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾
قَالُٓوا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَٓائِنِ حَاشِرِينَۙ
يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَٓاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ
قَالُٓوا اِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ
نَعَمْ وَاِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِمَّٓا اَنْ تُلْقِيَ
وَاِمَّٓا اَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ اَلْقُواۚ فَلَمَّٓا اَلْقَوْا سَحَرُٓوا
اَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَٓاؤُ۫ بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾
وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَلْقِ عَصَاكَۚ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ
مَا يَأْفِكُونَۚ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَۚ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا
هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَاغِرِينَۚ ﴿١١٩﴾ وَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَۚ ﴿١٢٠﴾

105— ''Bana gereken, Allah'a karşı hakdan başka bir şey söylememekliğimdir. Ben size, Rabbinizden bir mucize ile geldim. Artık İsrâil oğullarını benimle gönder!''.

106— (Fir'avn), ''Eğer bir mucize ile geldiysen, doğru da söylüyorsan hemen onu getir **(görelim!)**'' dedi.

107— Bunun üzerine **(Mûsa),** asâsını yere bıraktı. Bir de ne görsünler! O, kocaman bir ejderha **(oluvermiş!).**

108— Bir de elini **(koynundan)** çıkardı. Ne görsünler! O da bakanlara, bembeyaz **(parlayan bir el).**

109— Fir'avn'ın kavminden ileri gelenler, ''Muhakkak bu adam, çok bilgiç bir sihirbaz!

110— Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor.'' dediler. **(Fir'avn).** ''O halde, ne emredersiniz?'' dedi.

111— Onlar, ''Mûsa ile kardeşini alıkoy. Ve şehirlere toplayıcılar gönder!

112— Ne kadar bilgiç sihirbaz varsa, sana getirsinler.'' dediler.

113— Derken bütün sihirbazlar, Fir'avn'a gelerek, ''Eğer biz galip gelirsek, bize muhakkak mükâfat var değil mi?'' dediler.

114— Fir'avn, ''Evet, hem siz, şüphesiz yakınlarımdan olacaksınız!'' dedi.

115— (Sihirbazlar), ''Ey Mûsa! Sen mi **(hünerini ortaya)** atacaksın, yoksa **(önce)** atanlar biz mi olalım?'' dediler.

116— (Mûsa), ''Siz atın!'' dedi. Ne zaman ki hünerlerini ortaya attılar, halkın gözlerini büyülediler ve onlara korku saldılar. Böylece büyük bir sihir meydana getirdiler.

117— Biz de Mûsa'ya, ''Asânı bırak!'' diye vahy ettik. Bir de baktılar ki, asâ, onların bütün uydurduklarını yutuyor!

118— Artık hak meydana çıktı ve onların bütün yaptıkları boşa gitti.

119— Orada mağlûp oldular ve küçük düşerek geri döndüler.

120— Sihirbazlar hep birden secdeye kapandılar.

قَالُوٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿١٢٢﴾
قَالَ فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ فِي
الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَٓا اَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَاُقَطِّعَنَّ
اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾
قَالُوٓا اِنَّٓا اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنْقِمُ مِنَّٓا اِلَّٓا اَنْ اٰمَنَّا
بِاٰيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَٓاءَتْنَا رَبَّنَٓا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ
﴿١٢٦﴾ وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوسٰى وَقَوْمَهُ
لِيُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَيَذَرَكَ وَاٰلِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ
اَبْنَٓاءَهُمْ وَنَسْتَحْيٖ نِسَٓاءَهُمْ وَاِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ ﴿١٢٧﴾
قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللّٰهِ وَاصْبِرُوا اِنَّ الْاَرْضَ
لِلّٰهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾
قَالُوٓا اُوذِينَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ
عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْاَرْضِ
فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَ
بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

121,122— ''Biz âlemlerin Rabbine, Mûsa ve Hârun'un Rabbine iman ettik!'' dediler.

123— Fir'avn, ''Ben, size izin vermeden, ona iman ettiniz ha! Hiç şüphe yok ki, bu bir hiledir. Yerli halkı şehirden çıkarmak için siz onu şehirde kurmuşsunuz; ama yakında anlarsınız.

124— Mutlaka ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim. Sonra mutlaka sizin topunuzu asacağım!'' dedi.

125— (Sihirbazlar), ''Şüphesiz ki biz Rabbimize döneceğiz!

126— Senin bizden intikam almaya kalkışman, ancak, Rabbimizin âyetleri gelince iman ettik diyedir. Ey Rabbimiz! Üzerimize sabır yağdır ve bizi Müslümanlar olarak vefat ettir'' dediler.

127— Fir'avn'ın kavminden ileri gelenler **(ona),** ''Mûsa'yı ve kavmini, yeryüzünde fesad çıkarsınlar ve hem seni, hem tanrılarını terk etsin diye mi bırakıyorsun?'' dediler. Fir'avn şu cevabı verdi: ''Onların oğullarını öldürürüz; kadınlarını diri bırakırız. Muhakkak biz onların tepelerinde kahredicileriz'' **(Fir'avn dediğini yaptı. Bunun üzerine İsrâil oğulları şikâyetçi oldular).**

128— Mûsa kavmine, ''Allah'dan yardım dileyin; ve sabredin. Muhakkak ki yer Allah'ındır. Ona kullarından dilediğini mirasçı yapar. **(İyi)** sonuç ise takvâ sahiplerinindir.'' dedi.

129— Onlar da, ''Bize sen gelmezden önce de eziyet edildi; geldikten sonra da.'' dediler. **(Mûsa)** şu karşılığı verdi: ''Umulur ki Rabbiniz, düşmanınızı helâk edecek ve sizi onların yerine halife kılacak; sizin de ne işler yapacağınıza bakacaktır''.

130— And olsun ki biz, Fir'avn hanedanını düşünüp ibret alsınlar diye, senelerce kıtlık ve mahsul azlığı ile kıvrandırdık.

فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَٰذِهِ ۖ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِتَسْحَرَنَا بِهَا
فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ
وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ آيَاتٍ مُفَصَّلَاتٍ
فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ
الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ
لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ
بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ
إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي
الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾
وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ
يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

131— Fakat onlara iyilik geldiği zaman, "Bu bizim hakkımızdır." dediler. Başlarına bir belâ geldiği zaman ise, Mûsa ile beraberindekilerin uğursuzluğuna yoruyorlardı. Beri bakın! Onların uğursuzluğu ancak Allah katındandır. Ama çoğu bunu bilmezler.

132— Bir de, "Sen bizi büyülemek için her ne mûcize getirsen, biz sana aslâ inanıcılar değiliz!" dediler.

133— Biz de, ayrı ayrı mûcizeler olmak üzere, onlara sel felâketi, çekirge, haşarat, kurbağalar ve **(sularına)** kan gönderdik. Yine de **(inanmayıp)** kibirlendiler. Onlar öyle mücrim bir kavim idiler.

134— Üzerlerine o azap çökünce; "Yâ Mûsa, sana olan ahdi hürmetine, bizim için Rabbine dua et! Eğer bizden bu azabı kaldırırsan, yemin olsun, sana mutlaka iman edeceğiz ve İsrâil oğullarını seninle beraber mutlaka göndereceğiz!" dediler. **(Allah'ın verdiği söz; iman ederlerse, azabı onlardan kaldırmak imiş).**

135— Vaktâ ki erişecekleri bir müddete kadar üzerlerinden azabı kaldırdık. Ne göresin, hemen yeminlerini bozdular.

136— Biz de, âyetlerimizi yalanladıkları ve onları umursamadıkları için kendilerinden intikam aldık da hepsini denizde boğduk.

137— Horlanmakta olan o kavmi de, bereketlerle donattığımız yerin doğu ve batı taraflarına mirasçı yaptık. Böylece, Rabbinin İsrâil oğullarına olan o güzel va'di, sabretmeleri sebebiyle, tamamen yerine geldi. Fir'avn'ın ve kavminin yapageldikleri şeylerle, yükselttikleri köşkleri hep harap ettik.

وَجَاوَزْنَا بِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلٰٓى اَصْنَامٍ لَهُمْۚ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَٓا اِلٰهاً كَمَا لَهُمْ
اٰلِهَةٌۜ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ
ف۪يهِ وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغ۪يكُمْ
اِلٰهاً وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَم۪ينَ ﴿١٤٠﴾ وَاِذْ اَنْجَيْنَاكُمْ
مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُٓوءَ الْعَذَابِۚ يُقَتِّلُونَ
اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْۜ وَف۪ي ذٰلِكُمْ بَلَٓاءٌ
مِنْ رَبِّكُمْ عَظ۪يمٌ ﴿١٤١﴾ وَوٰعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰث۪ينَ لَيْلَةً
وَاَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ م۪يقَاتُ رَبِّه۪ٓ اَرْبَع۪ينَ لَيْلَةًۚ وَقَالَ
مُوسٰى لِاَخ۪يهِ هٰرُونَ اخْلُفْن۪ي ف۪ي قَوْم۪ي وَاَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَب۪يلَ الْمُفْسِد۪ينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ مُوسٰى لِم۪يقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُۙ
قَالَ رَبِّ اَرِن۪ٓي اَنْظُرْ اِلَيْكَۜ قَالَ لَنْ تَرٰين۪ي وَلٰكِنِ انْظُرْ
اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰين۪يۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهُ
لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسٰى صَعِقاًۚ فَلَمَّٓا اَفَاقَ
قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٤٣﴾

138— İsrâil oğullarını denizden geçirdik. Derken bir kavme uğradılar ki, kendilerine mahsus birtakım putlara tapıyorlardı. **(İçlerinden bazı cahiller);** ''Yâ Mûsa! Bunların birçok ilâhları olduğu gibi, sen de bize bir ilâh yap!'' dediler. Mûsa dedi ki: ''Siz, hakikaten cahillik eden bir kavimsiniz!''.

139— ''Çünkü bu gördüklerinizin içinde bulundukları **(din),** helâke mahkûmdur ve yapmakta oldukları şey bâtıldır.

140— Hiç, ben size Allah'dan başka ilâh mı isterim! Halbuki O, sizi âlemlerin üzerine geçirmiştir''.

141— Hani sizi Fir'avn hanedanından kurtarmıştık. Onlar size azabın en kötüsünü peyliyorlardı. Oğullarınızı öldürüyorlar; kadınlarınızı sağ bırakıyorlardı. Bunda ise size, Rabbiniz tarafından büyük bir imtihan vardı.

142— Biz de, Mûsa ile otuz gece **(niyazda bulunması için)** sözleştik ve ona bir on daha ilâve ettik. Böylece Rabbinin tayin ettiği vakit kırk gece olarak tamamlandı (2). Mûsa, kardeşi Hârun'a, ''Kavmimin içinde benim yerimi tut. Islaha çalış. Fesad çıkaranların yoluna gitme!'' dedi.

143— Vaktâ ki Mûsa, tayin ettiğimiz vakitte geldi ve Rabbi onunla **(vasıtasız olarak)** konuştu. Mûsa, ''Yâ Rabbi, bana **(cemâlini)** göster, seni göreyim.'' dedi. Allah, ''Sen beni aslâ göremezsin. Ama şu dağa bak! Eğer o yerinde durursa sen de beni görürsün!'' buyurdu. Derken Rabbi, o dağa tecelli edince, onu yerle bir etti. Mûsa da bayılarak yere düştü. Ayıldığı vakit, ''Allah'ım! Seni tenzih ederim. Sana tevbe ettim ve ben, mü'minlerin ilkiyim!'' dedi.

(2) **Zü'l-ka'de ayında oruç tutması emir buyrulmuş, bu müddet sona erince Cenab-ı Hakk'ın onun ile konuşacağı bildirilmiş. Hz. Mûsa, o ayı oruçla geçirmiş fakat bitince ağzının kokusundan hoşlanmayarak dişlerini misvakla temizlemiş. Allah'ın muradı ise, onun ağzının kokusu ile hitab etmek imiş. Bundan dolayı, on gün daha oruç tutmasını emir buyurmuş, o da Zilhicce ayından on gün oruç tutmuş.**

قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي وَبِكَلَامِي
فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهُ
فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ
فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ
دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا
وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا
سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا
جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ
سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سُقِطَ
فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا
رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

144— Allah buyurdu ki: ''Yâ Mûsa! Ben, seni risâletlerimle ve konuşmamla insanların üzerine seçkin kıldım. Şimdi sana şu verdiğimi al da şükredenlerden ol!''.

145— Biz ona Tevrât'ın levhalarında her şeyden bir öğüt ve her şeyin açıklamasını yazdık. Sonra, ''Haydi bunları kuvvetle tut. Kavmine de emret; onları en güzel şekilde tutsunlar. İlerde size o fâsıkların yurdunu göstereceğim!'' dedik.

146— Yeryüzünde haksız yere büyüklenenleri, âyetlerimden uzaklaştıracağım. Onlar, her mûcizeyi görseler de yine ona iman etmezler. Doğru yolu görseler de, onu kendilerine yol edinmezler. Ama sapıklık yolunu görürlerse, onu yol edinirler. Bunun sebebi, âyetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gaafil bulunmalarıdır.

147— Halbuki, âyetlerimizi ve âhirete kavuşacaklarını yalanlayanların bütün amelleri boşa gitmiştir. Onlar, ancak kendi yaptıklarının cezasını çekeceklerdir.

148— (Tûr'a çıkan) Mûsa'nın arkasından kavmi, süs eşyalarından bir buzağı heykeli yapıp onu tanrı edindiler ki, onun bir böğürmesi vardı. Görmediler mi ki, buzağı kendileri ile konuşamıyor, onlara bir yol gösteremiyordu. Fakat ona **(tanrı diye)** tutundular ve zalimler**(den)** oldular (3).

149— Ne zaman ki, yaptıklarına pişman oldular ve kendilerinin muhakkak sapmış olduklarını gördüler, ''Yemin olsun! Eğer Rabbimiz bize merhamet etmez ve bağışlamazsa, biz mutlaka ziyana uğrayanlardan olacağız!'' dediler.

---

(3) Bu ziynet eşyalarını, düğün münasebeti ile Fir'avn'ın kavminden almışlar da ellerinde kalmıştı. Heykeli Sâmirî yaptı. Cebrâil aleyhisselâmın atının bastığı yerden aldığı toprağı, o heykelin ağzına koyunca buzağı gibi ses veriyordu.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِه۪ غَضْبَانَ اَسِفًاۙ قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُون۪ي
مِنْ بَعْد۪يۚ اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ رَبِّكُمْۚ وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ وَاَخَذَ بِرَاْسِ
اَخ۪يهِ يَجُرُّهُٓ اِلَيْهِۜ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُون۪ي
وَكَادُوا يَقْتُلُونَن۪يۘ فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَٓاءَ وَلَا تَجْعَلْن۪ي
مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ ل۪ي وَلِاَخ۪ي وَاَدْخِلْنَا
ف۪ي رَحْمَتِكَۘ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِم۪ينَ ﴿١٥١﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ
سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۜ وَكَذٰلِكَ
نَجْزِي الْمُفْتَر۪ينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذ۪ينَ عَمِلُوا السَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ تَابُوا
مِنْ بَعْدِهَا وَاٰمَنُواؗ اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٥٣﴾ وَلَمَّا
سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَۚ وَف۪ي نُسْخَتِهَا هُدًى
وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَاخْتَارَ مُوسٰى قَوْمَهُ
سَبْع۪ينَ رَجُلًا لِم۪يقَاتِنَاۚ فَلَمَّٓا اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ
اَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِيَّايَۜ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَٓاءُ مِنَّاۚ
اِنْ هِيَ اِلَّا فِتْنَتُكَۜ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَٓاءُ وَتَهْد۪ي مَنْ تَشَٓاءُۜ اَنْتَ
وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغَافِر۪ينَ ﴿١٥٥﴾

150— Mûsa, kavmine öfkeli ve kederli dönünce, ''Bana arkamdan ne kötü işler yaptınız? Rabbinizin emrini **(beklemeyip)** acele mi ettiniz?'' dedi. **(Öfkesinden)** Tevrât levhalarını yere bıraktı ve kardeşinin başından tutup kendine doğru çekmeye başladı. Hârun, ''Ey anam oğlu! İnan olsun bu kavim beni hırpaladılar. Az kaldı beni öldürüyorlardı. Sen de bana düşmanları güldürme ve beni bu zalim kavimle bir tutma!'' dedi.

151— (Mûsa), ''Ey Rabbim! Beni ve kardeşimi bağışla. Bizi rahmetine koy. Sen merhametliler merhametlisisin!'' dedi.

152— Buzağıyı tanrı edinenler var ya! Onların başına Rablerinden bir gadap ve dünya hayatında bir horluk gelecektir. Biz, **(Allah'a)** iftira edenleri işte böyle cezalandırırız.

153— O kötü amelleri işleyip de sonra arkasından tevbekâr olarak iman edenlere gelince, şüphesiz tevbe ve imandan sonra, Rabbin elbette çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

154— Mûsa'nın öfkesi yatışınca, levhaları aldı. Onların bir nüshasında, Rablerinden korkanlar için hidâyet ve rahmet **(va'di)** vardı.

155— Mûsa, tâyin ettiğimiz vakit için, **(buzağıya tapmayanlardan Allah'ın emri ile)** yetmiş kişi seçti **(bunlar, buzağıya tapan arkadaşları namına özür dileyeceklerdi).** Onları sarsıntı yakalayınca, Mûsa şöyle dedi: ''Ey Rabbim! Eğer dileseydin, bunları ve beni daha önce helâk ederdin. İçimizdeki beyinsizlerin yaptığı kötülükler yüzünden bizi helâk mi edeceksin? Zaten o **(cahillikleri),** ancak senin bir imtihanındır. Onunla sen, dilediğini sapıklığa bırakır; dilediğine hidâyet verirsin. Bizim velimiz ancak sensin. Artık bizi bağışla, bize merhamet et! Sen bağışlayanların en hayırlısısın!

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ اِنَّا هُدْنَا
اِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي اُصِيبُ بِهِ مَنْ اَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكٰوةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِاٰيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ اَلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ
فِي التَّوْرٰيةِ وَالْاِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهٰيهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلَالَ الَّتِي
كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ
وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي اُنْزِلَ مَعَهُ اُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنِّي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِنْ
قَوْمِ مُوسٰى اُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

156— Bize, hem bu dünyada bir iyilik, hem de âhirette bir iyilik yaz! Biz gerçekten **(tevbe ile)** sana yöneldik!''. Allah Teâlâ buyurdu ki: ''Azabımı kullarımdan dilediğimin başına veririm. Rahmetim ise her şeyi kuşatmıştır. İlerde onu, bilhassa küfürden sakınanlara, zekâtı verenlere ve âyetlerimize iman etmiş olanlara tahsis edeceğim.

157— Onlar ki, ellerindeki Tevrât ve İncil'de **(ismini)** yazılı buldukları o ümmî Peygambere, o Resûle tâbi olurlar. O **(Peygamber)** kendilerine iyiliği emreder, fenalıkları yasaklar, onlara temiz şeyleri helâl, murdar olanlarını haram kılar. Sırtlarından ağır yüklerini ve üzerlerindeki bağları, zincirleri indirir atar. İşte ona iman edenler, onu tâzimde bulunanlar, kendisine yardım edenler ve onunla indirilen nura tâbi olanlar yok mu? Murada eren bunlardır''.

158— De ki: ''Ey insanlar! Ben, sizin hepinize gönderilmiş Allah'ın bir Peygamberiyim! O Allah ki, göklerle yerin mülkü O'nundur. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Hem diriltir, hem öldürür. O'nun için, gelin Allah'a ve onun ümmî nebi olan Resûlüne iman edin. O, Allah'a ve O'nun kelimelerine iman getirendir. O'na tâbi olun ki hidâyete eresiniz''.

159— Mûsa'nın kavminden bir cemaat de vardır ki, **(insanları)** hakka irşad ederler ve onunla adalet yaparlar.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًاۜ وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى
مُوسٰٓى اِذِ اسْتَسْقٰيهُ قَوْمُهُٓ اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَۚ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًاۜ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ
مَشْرَبَهُمْۜ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوٰىۜ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْۜ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾ وَاِذْ قِيلَ
لَهُمُ اسْكُنُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيٓـَٔاتِكُمْۜ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾
فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنَ السَّمَٓاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
حَاضِرَةَ الْبَحْرِۢ اِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ اِذْ تَأْتِيهِمْ
حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَۙ
لَا تَأْتِيهِمْۚ كَذٰلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

160— Biz onları **(İsrâil oğullarını)** ayrı ümmetler olarak on iki torunlara ayırdık. **(Tîh sahrasında)** kavmi, **(Mûsa'dan)** su istediği vakit, ''Asân ile taşa vur!'' diye **(vahyettik).** Hemen taştan on iki kaynak fışkırdı. Her kabile, su alacakları yeri belledi. Bulutu da üzerlerine gölgelik yaptık. Kendilerine kudret helvası ile bıldırcın **(kuşu)** indirdik, ''Size verdiğimiz rızıkların temizlerinden yeyin!'' dedik. Ama onlar bize zulmetmediler; kendilerine zulmediyorlardı.

161— Ve o vakit onlara denilmişti ki: ''Şu şehirde **(Beyt-i Makdis'de)** yerleşin ve ondan **(nimetlerinden)** dilediğiniz yerde yeyin ve, ''Hıtta **(yani günahlarımızı bağışla!)**'' diye dua edin. Şehrin kapısından secde ederek girin ki, suçlarınızı bağışlayalım. İyilik edenlere ileride ziyadesini vereceğiz!''.

162— Derken içlerinden zulmedenler sözü değiştirip kendilerine söylenenden başka bir şekle koydular **(Hıtta demeleri emrolunmuştu. Onlar, ''Hinta'' dediler. Yani bağışla kelimesini buğday diye söylediler).** Biz de zulmetmeleri sebebiyle üzerlerine, gökten bir azap gönderiverdik.

163— Onlara, deniz kenarındaki kasabanın başına geleni sor. Hani cumartesi yasağına tecavüz ediyorlardı **(o gün balık avlamak yasak edildiği halde avlanıyorlardı).** Hani **(ibadet için tatil yaptıkları)** cumartesi günü balıklar akın akın meydana çıkarak yanlarına geliyor; cumartesi tatili yapmadıkları gün ise gelmiyordu. İşte biz, onları fâsıklıkları sebebiyle, böyle imtihana çekiyorduk.

وَاِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًاۙ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ اَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًاۜ قَالُوا مَعْذِرَةً اِلٰى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهٖٓ اَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّٓوءِ
وَاَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا
عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾
وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ
سُٓوءَ الْعَذَابِۜ اِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِۚ وَاِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْاَرْضِ اُمَمًاۚ مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ
وَمِنْهُمْ دُونَ ذٰلِكَۘ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَاْخُذُونَ
عَرَضَ هٰذَا الْاَدْنٰى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَاۚ وَاِنْ يَاْتِهِمْ عَرَضٌ
مِثْلُهُ يَاْخُذُوهُۜ اَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ اَنْ لَا يَقُولُوا
عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِۜ وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ
لِلَّذِينَ يَتَّقُونَۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِالْكِتَابِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَۜ اِنَّا لَا نُضِيعُ اَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

164— Hani onlardan bir ümmet, ''Allah'ın helâk edeceği veya şiddetle azaba uğratacağı bir kavme niçin nasihat ediyorsunuz?'' demişlerdi. Nasihatçılar, ''Rabbinizden özür dilemek için; bir de **(belki balık avlamaktan)** sakınırlar diye **(nasihat ediyoruz),** dediler.

165— Vaktâ ki edilen nasihatları unuttular; biz de kötülüğü yasak edenleri kurtardık. Zulmedenleri ise, çıkardıkları fesadlar yüzünden, şiddetli bir azap ile yakaladık.

166— Vaktâ ki yasak edildikleri şeyleri yapmakta ileri gittiler. Biz de onlara, ''Hor ve alçak maymunlar olun!'' dedik.

167— O vakit, Rabbin yeminle **(şu hükmü)** bildirdi: ''Kıyamet gününe kadar, onların üzerine hep azabın en kötüsünü yapacak birini mutlak gönderecektir. Çünkü Rabbin cezayı süratle verendir. Şüphesiz ki O, çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

168— Biz onları **(Yahûdileri)** perişan halde yeryüzüne dağıttık. İçlerinde iyileri de vardı, bundan aşağıları da vardı. Onları hem iyi hem de kötü hallerle imtihan ettik ki, gerçeğe dönsünler.

169— Derken arkalarından bozuk bir gürûh bunlara halef oldu. Kitaba **(Tevrât'a)** vâris oldular. Şu alçak dünya malını rüşvetle alırlar. Bir de, ''Bize mağfiret olunacak!'' derler. Karşı taraftan da kendilerine öyle mal gelse, onu da alırlar. Ya Allah'a karşı, hakdan başka bir şey söylemeyeceklerine dair kendilerinden o kitap hükmünde söz alınmamış mıydı? Ve onun içindekini okumadılar mıydı? Halbuki âhiret yurdu, Allah'dan korkanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız siz?

170— Kitaba sarılanlar ve namazı dosdoğru kılanlar var ya! İyi bilsinler ki, biz iyilik edenlerin mükâfatını hiçbir zaman zayi etmeyiz.

وإذ نتقنا الجبل فوقهم كأنه ظلة وظنوا أنه واقع بهم
خذوا ما آتيناكم بقوة واذكروا ما فيه لعلكم تتقون ﴿١٧١﴾
وإذ أخذ ربك من بني آدم من ظهورهم ذريتهم وأشهدهم
على أنفسهم ألست بربكم قالوا بلى شهدنا أن تقولوا يوم
القيامة إنا كنا عن هذا غافلين ﴿١٧٢﴾ أو تقولوا إنما أشرك
آباؤنا من قبل وكنا ذرية من بعدهم أفتهلكنا بما فعل
المبطلون ﴿١٧٣﴾ وكذلك نفصل الآيات ولعلهم يرجعون
﴿١٧٤﴾ واتل عليهم نبأ الذي آتيناه آياتنا فانسلخ منها
فأتبعه الشيطان فكان من الغاوين ﴿١٧٥﴾ ولو شئنا
لرفعناه بها ولكنه أخلد إلى الأرض واتبع هواه
فمثله كمثل الكلب إن تحمل عليه يلهث أو تتركه
يلهث ذلك مثل القوم الذين كذبوا بآياتنا فاقصص
القصص لعلهم يتفكرون ﴿١٧٦﴾ ساء مثلا القوم الذين
كذبوا بآياتنا وأنفسهم كانوا يظلمون ﴿١٧٧﴾ من يهد الله
فهو المهتدي ومن يضلل فأولئك هم الخاسرون ﴿١٧٨﴾

171— Bir vakitler biz, Tûr dağını tepelerine gölgelikmiş gibi kaldırmıştık da, üzerlerine düşüyor sanmışlardı. Demiştik ki: ''Size verdiğimiz kitabı kuvvetle tutun. Ve içindekini hatırınızdan çıkarmayın. Olur ki, korunursunuz!''.

172— Hani Rabbin, Âdem oğullarının bellerinden zürriyetlerini almış; onları kendilerine karşı şâhid tutarak, ''Ben sizin Rabbiniz değil miyim?'' demişti. Onlar, ''Hay hay, **(Rabbimizsin)**, şâhid olduk!'' demişlerdi. Bunu kıyamet gününde, ''Bizim bundan haberimiz yoktu!'' demeyesiniz diye yapmıştık.

173— Yahut, **(Allah'a)** şirk koştuysa evvelce atalarımız koşmuş. Biz onlardan sonra gelen nesiliz. Şimdi o bâtılı kuranların yaptıkları ile bizi helâk mi edeceksin?'' demeyesiniz diye yapmıştık.

174 İşte biz, âyetleri böyle açıklarız. Olur ki, **(küfürden)** dönerler.

175— Sen Yahûdilere o **(herifin)** kıssasını da oku ki, kendisine âyetlerimizi vermiştik de o, bunlardan sıyrılıp **(imandan)** çıkmıştı. Derken şeytan onu arkasına taktı da azgınlardan oldu (4).

176— Eğer dileseydik, biz onu, bu âyetlerle **(iyiler derecesine)** yükseltirdik. Lâkin o, yere saplandı ve hevasına uydu. Onun hali öyle bir köpeğin haline benzer ki, üzerine varsan dilini çıkarıp solur, kendi haline bıraksan yine dilini çıkarıp solur. İşte âyetlerimizi yalanlayan kavmin hali böyledir. Sen kıssayı kendilerine bir anlat. Olur ki, düşünürler.

177— Âyetlerimizi yalanlayan ve ancak kendilerine zulmetmekte bulunan kavmin hali ne kötüdür!

178— Allah'ın hidâyet ettiği kimse yok mu? İşte hidâyeti bulan odur. Kimi de saptırırsa, artık bunlar ziyana uğrayanların tâ kendileridir.

---

(4) **Bu adam, İsrail oğullarının âlimlerinden Bâûrâ oğlu Belâm imiş. Arz-ı mukaddese girmek hususunda Hz. Mûsa'ya muhalefet ederek cebbâr hükümdarlarla birlik olmuştu.**

179— Yemin olsun ki, biz ins ve cinden birçoğunu cehennem için yarattık. Onların kalbleri vardır, onlarla anlamazlar. Gözleri vardır, onlarla görmezler. Kulakları vardır, onlarla işitmezler. İşte bunlar, hayvanlar gibidir. Hatta daha şaşkındırlar. İşte bunlar gaafillerin tâ kendileridir!

180— En güzel isimler **(Esmâ-i hüsna)** Allah'ındır. Siz de O'na, o isimlerle dua edin ve onun isimlerinde eğri yola gidenleri bırakın. Onlar, yaptıklarının cezasına çarptırılacaklardır (5).

181— Yine bizim yarattıklarımızdan bir ümmet de var ki, hakka rehberlik ederler ve onunla adalet gösterirler.

182— Âyetlerimizi yalanlayanlar yok mu? Biz, onları bilmedikleri yönden azar azar helâke yaklaştıracağız.

183— Bir de, onlara mühlet veririm. Çünkü benim keydim **(kahrım)** pek çetindir.

184— Bunlar düşünmediler mi ki, kendilerine söz söyleyen zatta cinnetten bir eser yoktur. O, ancak ilerdeki tehlikeyi açık haber veren bir uyarıcıdır.

185— Onlar, Allah'ın göklerde ve yerdeki mülkiyet ve tasarrufuna, Allah'ın yaratmış olduğu herhangi bir şeye ve ecellerinin yaklaşmış olabileceğine hiç bakmadılar mı? Artık bu Kur'ân'dan sonra hangi söze iman edecekler?

186— Allah kimi saptırırsa, bir daha onu yola getirecek yoktur. O, onları bırakır da azgınlıkları içinde körü körüne yuvarlanır giderler.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ
بِهَا وَلَهُمْ اَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ اٰذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا اُولٰٓئِكَ
كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلّٰهِ
الْاَسْمَٓاءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فٖٓي اَسْمَٓائِهٖ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَٓا اُمَّةٌ يَهْدُونَ
بِالْحَقِّ وَبِهٖ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ
مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَاُمْلٖي لَهُمْ اِنَّ كَيْدٖي مَتٖينٌ ﴿١٨٣﴾
اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ اِنْ هُوَ اِلَّا نَذٖيرٌ مُبٖينٌ
﴿١٨٤﴾ اَوَلَمْ يَنْظُرُوا فٖي مَلَكُوتِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ
مِنْ شَيْءٍ وَاَنْ عَسٰٓى اَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ اَجَلُهُمْ فَبِاَيِّ حَدٖيثٍ بَعْدَهُ
يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فٖي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰيهَا قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ رَبّٖي لَا يُجَلّٖيهَا لِوَقْتِهَٓا اِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ لَا تَأْتٖيكُمْ اِلَّا بَغْتَةً يَسْـَٔلُونَكَ كَاَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ
اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

187— Sana kıyamet ne zaman kopacak diye soruyorlar. De ki: ''Onun ilmi ancak Rabbimin katındadır. Onu tam vaktinde ancak o tecelli ettirecektir. O göklerle yerde ağır basmıştır **(ona tahammül edecek bir şey yoktur).** Size ansızın gelecektir''. Sanki sen ondan araştırarak haberdarmışsın gibi soruyorlar. De ki: ''Onun ilmi ancak Allah katındadır. Velâkin insanların çoğu bilmezler''.

(5) **Bu sapıklar, "Lât ismi, Allah'dan; Uzzâ ismi Aziz'den; Menât ise Mennân'dan türemiştir" derlerdi.**

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا
تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ
رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ
أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ
بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا
قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنْظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

188— De ki: "Ben, Allah'ın dilediğinden başka kendime fayda ve zarara malik değilim. Eğer gaybı bilmiş olsaydım, elbette daha çok hayır yapardım ve bana hiçbir fenalık dokunmazdı. Ben ancak bir uyarıcı ve iman eden bir kavim için müjdeci bir peygamberim."

189— O, sizi bir nefisten **(Âdem'den)** yaratan ve bundan da, gönlü ona yatsın diye, eşini (Havvâ'yı) yaratandır. Ne zaman ki o eşini örtüp bürüdü, o **(yani Havvâ)** hafif bir yük yüklendi **(gebe kaldı)**. Bir müddet bununla geçti. Derken ağırlaşınca, her ikisi Rableri Allah'a dua ederek, "Eğer bize sâlih **(tam teşekküllü)** bir çocuk verirsen, yemin ederiz ki, şükredenlerden olacağız!" dediler.

190— Fakat Allah kendilerine, sâlih **(bir çocuk)** verince, ikisi de çocuğun ismi üzerinde Allah'a birtakım ortaklar koşmaya başladılar. Allah, onların şirk koştukları şeylerden münezzehtir (6).

191— Onlar, bir şey yaratamayan putları mı Allah'a eş tutuyorlar? Halbuki o putlar, kendileri yaratılmış şeylerdendir.

192— Bu putlar, ne o tapanlara, ne de kendilerine yardım etmeye güç yetiremezler.

193— Onları doğru yola çağıracak olsanız, size uymazlar. İster davet edin, ister susun hep birdir.

194— Çünkü Allah'dan başka taptıklarınız, sizin gibi kullardır. Eğer dâvânızda sadık iseniz, haydi onları çağırın da size cevap versinler!

195— Ya onların yürüyecek ayakları veya tutacak elleri, yahut görecek gözleri veya işitecek kulakları mı var? De ki: "Haydi, çağırın ortaklarınızı! Sonra bana istediğiniz hileyi kurun da, bana göz açtırmayın!".

---

(6) **Âyette geçen şirk, Âdem ve Havvâ'dan sadır olmuş değildir. Doğan çocuklarına "Uzzâ'nın kulu, Menât'ın kulu" gibi isimler koyan müşrikler kasd olunmuştur.**

إِنَّ وَلِيِّيَ اللّٰهُ الَّذ۪ي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِح۪ينَ ﴿١٩٦﴾
وَالَّذ۪ينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِه۪ لَا يَسْتَط۪يعُونَ نَصْرَكُمْ
وَلَٓا اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَاِنْ تَدْعُوهُمْ اِلَى الْهُدٰى
لَا يَسْمَعُوا وَتَرٰيهُمْ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾
خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِل۪ينَ ﴿١٩٩﴾ وَاِمَّا
يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌ
﴿٢٠٠﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ طَٓائِفٌ مِنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
فَاِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَاِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَاِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بِاٰيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا
قُلْ اِنَّمَٓا اَتَّبِعُ مَا يُوحٰٓى اِلَيَّ مِنْ رَبّ۪ي هٰذَا بَصَٓائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى
وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
وَاَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَاذْكُرْ رَبَّكَ ف۪ي نَفْسِكَ
تَضَرُّعاً وَخ۪يفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ
وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِل۪ينَ ﴿٢٠٥﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ عِنْدَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِه۪ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

196— Şüphesiz benim velîm, Kur'ân'ı indiren Allah'dır. Bütün sâlihlerin velîsi de O'dur.

197— Sizin, onu bırakıp da tapmakta olduğunuz **(putlar)** ise, ne size yardım edebilirler, ne de kendilerine yardımları dokunur.

198— Onları, doğru yola çağırsanız duymazlar. Sana bakıp durduklarını görürsün. Ama görmezler.

199— Sen bağışlama yolunu tut! İyiliği emret! Ve cahillerden yüz çevir!

200— Eğer şeytandan bir fit **(gelip)**, seni dürterse, hemen Allah'a sığın! Çünkü O, hakkıyle işitendir, her şeyi tam bilendir.

201— Şüphesiz Allah'dan korkanlar, kendilerine şeytandan bir vesvese dokunduğu vakit bir düşünürler. Bir de bakarsın, derhal basiretlerine sahip olmuşlar.

202— Kâfirlerin kardeşleri **(şeytanlar)** ise, onları sapıklığa çekerler. Sonra da yakalarını bırakmazlar.

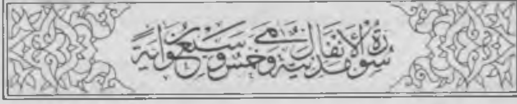
203— Onlara **(istedikleri)** bir âyeti getirmezsen, "Onu kendinden toplasaydın ya!.." derler. De ki: "Ben ancak Rabbimden bana vahyolunana uyarım! Bütün bu Kur'ân âyetleri, Rabbinizden gelen huccetlerdir ve iman edecek bir kavim için bir hidâyettir; rahmettir!".

204— Kur'ân okunduğu vakit, hemen onu dinleyin ve susun ki, merhamet olunasınız.

205— Sabah ve akşam, içinden yalvararak ve korkarak, aşikâre olmayan hafif bir sesle Rabbini an da gaafillerden olma!

206— Gerçekten Rabbinin katında olanlar **(melekler)**, Allah'a kulluk etmekten kibirlenmezler. O'nu tesbih ederler ve yalnız O'na secde ederler (7).

(7) **Bu âyet, secde âyetidir.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْاَنْفَالِۜ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُولِۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ
وَاَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْۖ وَاَطٖيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُٓ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنٖينَ
﴿١﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذٖينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَاِذَا
تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيَاتُهُ زَادَتْهُمْ اٖيمَانًا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَۚ ﴿٢﴾
اَلَّذٖينَ يُقٖيمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَۜ ﴿٣﴾ اُولٰٓئِكَ
هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّاۜ لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرٖيمٌۚ ﴿٤﴾ كَمَٓا اَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّۖ وَاِنَّ فَرٖيقًا مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ
لَكَارِهُونَۙ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَاَنَّمَا يُسَاقُونَ
اِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَۜ ﴿٦﴾ وَاِذْ يَعِدُكُمُ اللّٰهُ اِحْدَى الطَّٓائِفَتَيْنِ
اَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ اَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرٖيدُ
اللّٰهُ اَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهٖ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرٖينَۙ ﴿٧﴾
لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَۚ ﴿٨﴾

(Sûre: 8)

EL-ENFÂL SÛRESİ

75 âyettir. Medine devrinde inmiştir. Ancak 30. âyetten 36. âyete kadar olanlar Mekke devrinde inmiştir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Sana ganimetlerden soruyorlar. De ki: "Ganimetler Allah ve Resûlünündür. İmdi siz Allah'tan korkun da birbirinizle aranızı düzeltin. Eğer gerçek mü'minler iseniz Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin (1).

2— Hakikî mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı vakit kalbleri ürperir. Karşılarında âyetleri okunduğu vakit, imanlarını artırır ve yalnız Rablerine tevekkül ederler.

3— O kimseler ki, namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan Hak yolunda sarf ederler.

4— İşte gerçek mü'minler bunlardır. Onlara, Rableri katında dereceler var; bir mağfiret ve **(cennette)** kıymetli rızık vardır.

5— Nasıl ki, Rabbin seni hak uğrunda evinden çıkardı; mü'minlerden bir kısmı ise istemiyorlardı (2).

6— Hak meydana çıktıktan sonra da, bu **(harp)** hakkında seninle mücadele ediyorlar; sanki göz baka baka ölüme sürükleniyorlardı.

7— O vakit Allah, iki taifeden birinin **(ya yük kervanının veya silâhlı birliklerin)** sizin olacağını va'd ediyordu. Siz ise silâhsız olan **(kervan)** sizin olsun istiyordunuz. Halbuki Allah, âyetleri ile hakkı yerine getirmek ve kâfirlerin kökünü kesmek istiyordu.

8— Bunun hikmeti: Kâfirler istemese de, hakkı tanıtıp yerleştirmek ve küfrü yok etmekti.

---

(1) **Bu âyet, Bedir ganimetleri hakkında inmiştir. Gençlerle ihtiyarlar arasında ganimetlerin kime ait olduğu hususunda ihtilâf çıkmıştı.**

(2) **Bu hal, yani ganimet taksiminden bazı kimselerin hoşlanmaması da ona benzer. Bedir harbinde Peygamber Efendimizin Hak uğruna evinden çıkması, neticede Müslümanlara hayır getirmişti. Bu da öyle olmuştur. Peygamberimiz** (s.a.v.) **aldığı ganimetleri eşit olarak orduya taksim etmiştir.**

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ
مِنَ الْمَلَٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ إِلَّا بُشْرٰى
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ
الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾
إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَٓئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ اٰمَنُوا
سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ
الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
شَٓاقُّوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللّٰهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَٓا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
دُبُرَهُٓ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ بَٓاءَ
بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ وَمَأْوٰيهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

9— Hani siz Rabbinizden imdat istiyordunuz, o da, ''Ben işte arka arkaya bin melek ile size imdat ediciyim'' diyerek duanızı kabul buyurmuştu.

10— Bunu Allah, sırf bir müjde olsun ve bununla kalbleriniz yatışsın diye yapmıştı. Yoksa yardım ancak Allah'dandır. Şüphesiz Allah güçlüdür, hikmet sahibidir.

11— O vakit **(yani Bedir'de)** size, kendi tarafından bir emniyet olmak üzere hafif bir uyku bastırıyordu. Ve gökten üzerinize su indiriyordu ki, bununla sizi temizlesin ve şeytanın murdarlığını **(haklı olsaydınız susuz kalmazdınız, diye vesvesesini)** sizden gidersin. Kalblerinize sebat versin ve bununla ayaklarınızı **(kumda)** sağlam durdursun!

12— O vakit Rabbin meleklere şöyle vahiy buyuruyordu: ''Ben sizinle beraberim. Haydin iman edenlere sebat verin! Ben, küfredenlerin kalbine korku salacağım. Hemen boyunlarının üstüne vurun! Vurun onların parmaklarının uçlarına!''.

13— Bunun sebebi şu idi: Onlar, Allah'a ve Resûlü'ne karşı gelmişlerdi. Kim Allah'a ve Resûlü'ne karşı gelirse, bilsin ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

14— Şimdi bunu bir tadın! Kâfirlere bir de cehennem azabı var!

15— Ey iman edenler! Ordu halinde kâfirlerle karşılaştığınız vakit, onlara arkanızı dönmeyin!

16— Dönüp çarpışmak için yan çızmek veya başka bir takımda yer almak halleri müstesna, kim böyle bir günde kâfirlere sırt çevirip kaçarsa, muhakkak Allah'ın gazabına uğramış demektir. Onun varacağı yer, cehennemdir. O ne kötü yerdir!

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَٓاءً حَسَنًا اِنَّ اللّٰهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ
﴿١٨﴾ اِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَٓاءَكُمُ الْفَتْحُ وَاِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ
لَكُمْ وَاِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا
وَلَوْ كَثُرَتْ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا
اَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَاَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
﴿٢١﴾ اِنَّ شَرَّ الدَّوَٓابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَاَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَاَنَّهُٓ اِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَٓاصَّةً وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

17— Onları **(Bedir'de)** siz öldürmediniz. Lâkin onları Allah öldürdü. **(Gözlerine toprak)** attığın zaman da sen atmadın. Lâkin Allah attı. Hem de bunu, mü'minlere güzel bir imtihan geçirtmek için **(yaptı).** Şüphesiz ki Allah, en iyi işitendir; lâyıkıyla bilendir.

18— Bu **(imtihanlar)** böyledir. Bir de Allah, muhakkak kâfirlerin hilelerini zayıf düşürecektir.

19— Eğer siz **(ey kâfirler!)** zafer istiyorsanız, işte size zafer geldi **(haklı olan Müslümanlar galip, Ebû Cehil ve hempaları mağlûptur).** Ama vazgeçerseniz, sizin için daha hayırlı olur. Yok, döner yine başlarsanız, biz de başlarız. Ve o vakit askerinizin çok olması da, size aslâ fayda vermez. Çünkü Allah mü'minlerle beraberdir (3).

20— Ey iman edenler! Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin! İşitip dururken ondan **(onun emirlerinden)** yüz çevirmeyin.

21— Ve işitmedikleri halde, işittik diyenler gibi olmayın!

22— Çünkü Allah katında, yeryüzünde debelenen hayvanların en kötüsü **(gerçeği)** anlamayan sağırlar ve dilsizlerdir.

23— Eğer Allah, onlarda bir hayır görseydi, elbette onlara işittirirdi. **(Bu hallerinde)** kulaklarına işittirse bile onlar, yüz çevirerek arkalarına döner **(gider)**lerdi.

24— Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere, sizi davet ettiği vakit Allah'a ve Peygamberine icabet edin! Bilin ki Allah, hakikaten kişi ile kalbinin arasına girer ve siz muhakkak toplanıp ona varacaksınız.

25— Bir de öyle bir belâdan sakının ki, sadece sizden zulmedenlere dokunmakla kalmaz **(umumî olur).** Ve bilin ki, Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

---

(3) **Kâfirler Kâbe'nin estârına yapışarak, "Kim haklıysa ona zafer ver Allah'ım" diye dua etmişlerdi. Onun üzerine bu âyet-i kerime indi.**

26— Hem düşünün ki, bir zamanlar siz, yeryüzünde hırpalanıp duran bir azınlıktınız. insanların sizi çarpıvereceğinden korkardınız. Öyleyken, o sizi barındırdı ve sizi yardımı ile kuvvetlendirdi. Size temiz şeylerden rızık verdi ki, şükredesiniz.

27— Ey iman edenler! Allah'a ve Peygambere hainlik etmeyin ki, bile bile kendi emanetlerinize de hıyanet etmiş olursunuz

28— Bilmiş olun ki, mallarınız ve evlâtlarınız ancak birer fitnedir. Allah katında ise büyük mükâfat vardır.

29— Ey iman edenler! Eğer siz Allah'dan korkarsanız, O, size **(hakla bâtılı)** ayıracak bir anlayış **(ve bir nur)** verir. Günahlarınızı örtbas eder ve sizi bağışlar. Allah, çok büyük lütûf sahibidir.

30— Bir vakit o küfredenler, seni tutup hapsetmek veya öldürmek yahut Mekke'den çıkarmak için sana tuzak kuruyorlardı. Onlar tuzak kuruyorlardı ama, Allah da karşılığını kuruyordu. Allah, tuzakların en hayırlısını kurandır.

وَاذْكُرُٓوا اِذْ اَنْتُمْ قَل۪يلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْاَرْضِ تَخَافُونَ
اَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَاٰوٰيكُمْ وَاَيَّدَكُمْ بِنَصْرِه۪ وَرَزَقَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
لَا تَخُونُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُٓوا اَمَانَاتِكُمْ وَاَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُٓوا اَنَّمَٓا اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاَنَّ اللّٰهَ
عِنْدَهُٓ اَجْرٌ عَظ۪يمٌ ﴿٢٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظ۪يمِ ﴿٢٩﴾ وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ اَوْ يَقْتُلُوكَ اَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
وَيَمْكُرُ اللّٰهُ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمَاكِر۪ينَ ﴿٣٠﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ
اٰيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَٓاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَٓا اِنْ هٰذَٓا
اِلَّٓا اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿٣١﴾ وَاِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ هٰذَا
هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَٓاءِ
اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
وَاَنْتَ ف۪يهِمْ وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

31— Onlara âyetlerimiz okunduğu vakit, ''İşittik, artık dilesek biz de bunun gibisini söyleriz. Bu, eskilerin efsanelerinden başka bir şey değildir.'' dediler.

32— Hani bir zamanlar da, ''Ey Allah'ım! Eğer bu, senin tarafından gelmiş hak **(bir kitapsa),** hemen üzerimize gökten taş yağdır! Veya bize daha acıklı bir azap ver!'' demişlerdi.

33— Halbuki sen, içlerinde iken Allah onlara azap verecek değildi. İstiğfar ettikleri halde de Allah onları azaplandırıcı değildir.

وَمَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا اَوْلِيَاءَهُ اِنْ اَوْلِيَاؤُهُ اِلَّا الْمُتَّقُونَ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ
اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ
تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
اِلٰى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللّٰهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ
وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلٰى بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا
فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ اُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا اِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَاِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْاَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ
حَتّٰى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلّٰهِ فَاِنِ انْتَهَوْا
فَاِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا
اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰيكُمْ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

34— Şimdi ise, Allah onlara neden azap etmesin? Mü'minleri Mescid-i Haram'dan onlar menediyorlar. Halbuki ona hizmete ehil de değillerdir. Onun hizmetine ehil olanlar, ancak takvâ sahipleridir. Velâkin onların çoğu bilmezler.

35— Onların Beyt-i Haram'da **(Kâbe'de)** duaları, ıslık çalmak ve el çırpmaktan başka bir şey değildi. O halde küfrünüzden dolayı tadın azabı!

36— Şüphe yok, küfredenler, mallarını Allah yolundan menetmek için sarfederler. Onları yine sarfedecekler, ama sonra bu, kendilerine yürek acısı olacak. Nihayet mağlûp edileceklerdir. Küfredenler, toplanıp cehenneme götürüleceklerdir.

37— Tâ ki Allah, murdarı temizden; **(kâfiri mü'minden)** ayırsın ve murdar kısmı birbirinin üzerine bindirip hepsini biriktirerek topunu cehenneme atsın. İşte bunlar, kendilerine yazık edenlerin tâ kendileridir.

38— O küfredenlere söyle ki: Eğer düşmanlıktan vazgeçerlerse, geçmişteki günahları bağışlanır. Yok, yine isyana dönerlerse, bilsinler ki, evvelki ümmetlere tatbik edilen ilâhî kanun devam edecektir **(yani eskiler helâk edilmişlerdir, bunlar da hazır olsunlar!)**.

39— Siz de ortalıkta bir fitne kalmayıp din, tamamiyle Allah'ın dini oluncaya kadar onlarla savaşın! Eğer küfürden vazgeçerlerse, bilsinler ki, Allah, onların yaptıklarını pekâlâ görmektedir.

40— Eğer yüz çevirirlerse **(endişelenmeyin)** bilin ki, Allah, sizin Mevlânızdır. O ne güzel Mevlâ ve ne güzel yardımcıdır!

وَاعْلَمُوا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ
اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ وَمَا اَنْزَلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ اِذْ اَنْتُمْ
بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوٰى وَالرَّكْبُ
اَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
وَلٰكِنْ لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ
عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيٰى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَاِنَّ اللّٰهَ لَسَمِيعٌ
عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ اِذْ يُرِيكَهُمُ اللّٰهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا
وَلَوْ اَرٰيكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ سَلَّمَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَاِذْ يُرِيكُمُوهُمْ
اِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي اَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي اَعْيُنِهِمْ
لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا
وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

41— Bilmiş olun ki, ganîmet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri mutlaka Allah'a, Peygamber'e ve onun akrabasına, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara aittir. Eğer siz Allah'a iman etmiş ve o hakla bâtılın ayrıldığı **(Bedir)** günü, o iki ordunun birbiriyle çarpıştığı gün, kulumuza indirdiğimize **(melek ve âyetlere)** iman etmişseniz **(bunu böyle bilin)**. Allah her şeye kaadirdir.

42— O vakit ki, siz vâdinin yakın kenarında bulunuyordunuz. Onlarsa, öte yamacında bulunuyorlardı. Süvarileri de sizden daha aşağıda idi. Öyle ki, onlarla vaadleşmiş olsanız, mutlaka miadda ihtilâfa düşerdiniz. Velâkin Allah, mukadder bir emri yerine getirmek için o yapılmış idi ki, hem helâk olan delili ile helâk olsun, hem de yaşayan delili ile yaşasın! Ve çünkü Allah, çok iyi işiten, lâyıkıyla bilendir.

43— Hatırla ki, Allah sana, onları, rüyanda az gösteriyordu. Eğer sana, onları çok gösterseydi korkacaktınız ve kumandada ihtilâfa düşecektiniz. Lâkin Allah selâmete bağladı. Çünkü O, kalblerin özünü hakkıyle bilendir.

44— Hani karşılaştığınız vakit onları, sizin gözünüzde az gösteriyor, sizi de onların gözünde az gösteriyordu. Çünkü Allah, mukadder olan işi yerine getirecekti. Öyle ya, bütün işler Allah'a döndürülür.

45— Ey iman edenler! Bir düşman ordusu ile karşılaştığınız vakit, sebat edin ve Allah'ı çok anın ki, felâh bulasınız.

وَاَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَاِذْ زَيَّنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ
مِنَ النَّاسِ وَاِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلٰى عَقِبَيْهِ وَقَالَ اِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ اِنِّي اَرٰى مَا لَا تَرَوْنَ
اِنِّي اَخَافُ اللّٰهَ وَاللّٰهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ اِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هٰؤُلَاءِ دِينُهُمْ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ تَرٰى
اِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلٰئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَاَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدِيكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾ كَدَأْبِ اٰلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَاَخَذَهُمُ
اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

46— Allah'a ve Resûlüne itaat edin. Birbirinizle çekişmeyin, sonra içinize korku düşer de kuvvetiniz elden gider. Bir de sabırlı olun. Çünkü Allah, sabırlılarla beraberdir.

47— Yurtlarından çalım satmak ve insanlara gösteriş yapmak için çıkanlar ve Allah yolundan alıkoymaya çalışanlar gibi olmayın. Allah, onların bütün yaptıklarını **(ilmiyle)** kuşatıcıdır.

48— Hani şeytan **(Bedir savaşı için)**, onların yaptıklarını kendilerine süslemiş de, ''Bugün insanlardan size galip gelecek hiçbir kimse yoktur. Ve ben size yardımcıyım!'' demişti. Fakat iki ordu karşı karşıya görününce, arkasını dönüp kaçmış ve ''Ben, sizden kesin olarak berîyim. Çünkü ben sizin göremeyeceğiniz şeyleri **(melekleri)** görüyorum. Ben gerçekten Allah'dan korkarım! Allah'ın azabı çok şiddetlidir.'' dedi.

49— O sırada münafıklarla, kalblerinde maraz **(itikad zayıflığı)** bulunanlar, ''Bu Müslümanları, dinleri aldattı.'' diyorlardı. Halbuki kim Allah'a tevekkül ederse bilmelidir ki, Allah güçlüdür; hikmetlidir.

50— Bir de görseydin melekler, o küfredenlerin yüzlerine ve arkalarına vura vura ve ''Tadın cehennem azabını!'' diyerek nasıl canlarını alıyorlardı!

51— Bunun sebebi, ellerinizin **(yapıp)** öne sürdüğü şeylerdir. Yoksa Allah, kullarına zulmedici değildir.

52— **(Bunların halleri)**, tıpkı Fir'avn hanedanı ile, onlardan öncekilerin halleri gibidir. Onlar, Allah'ın âyetlerini inkâr etmişlerdi. O da, kendilerini günahları yüzünden yakalayıvermişti. Çünkü Allah çok kuvvetlidir; azabı çok şiddetlidir.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوا
مَا بِاَنْفُسِهِمْۙ وَاَنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ عَل۪يمٌۙ ﴿٥٣﴾ كَدَأْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَۙ
وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْۜ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ فَاَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَاَغْرَقْنَٓا اٰلَ فِرْعَوْنَۚ وَكُلٌّ كَانُوا ظَالِم۪ينَ ﴿٥٤﴾
اِنَّ شَرَّ الدَّوَٓابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَۚ ﴿٥٥﴾
اَلَّذ۪ينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ ف۪ي كُلِّ
مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ
مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ
خِيَانَةً فَانْبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَٓاءٍۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَٓائِن۪ينَ ﴿٥٨﴾
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا سَبَقُواۜ اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾
وَاَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِه۪ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَر۪ينَ مِنْ دُونِهِمْۚ
لَا تَعْلَمُونَهُمْۚ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْۜ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ ف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ وَاِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ
فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٦١﴾

53— Bu azabın sebebi şudur: Bir kere bir kavim, kendilerinde olan iyi hali değiştirmedikçe, Allah da onlara ihsan ettiği bir nimeti değiştirmez. Bir de Allah çok iyi işitir; çok iyi bilir.

54— Tıpkı âl-i Fir'avn'ın ve onlardan öncekilerin âdeti gibi ki, Rablerinin âyetlerini yalanlamışlar; biz de onları günahları yüzünden helâk edivermiştik. Fir'avn hanedanını da denizde boğmuştuk. Onların hepsi zalim idiler.

55— Muhakkak yeryüzünde debelenen hayvanların Allah katında en kötüsü, küfredenlerdir. Onlar iman etmezler.

56— Onlar, aralarından kendileri ile andlaşma yaptığın kimselerdir ki, sonra her defasında verdikleri sözü bozarlar ve hiç korunmazlar.

57— Onun için, onları harpte yakalarsan arkadakilerini onlarla ürküt! Olur ki düşünürler.

58— Seninle andlaşması olan bir kavmin bir hainliğinden endişe edersen, hemen andlaşmalarını yüzlerine çal! Çünkü Allah, hainleri sevmez.

59— O küfredenler aslâ zannetmesinler ki, Allah'ın azabından kurtulmuşlardır. Şüphesiz onlar, **(bizi)** âciz bırakamazlar.

60— Siz de düşmanlarınıza karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet ve süvari atı hazırlayın. Bununla hem Allah'ın düşmanını, hem kendi düşmanınızı **(Mekke kâfirlerini)** korkutursunuz, hem de onlardan başkalarını ki, onları siz bilmezsiniz; Allah bilir (4). Allah yolunda ne harcarsanız, ecri size tamamen ödenir. Hiç de haksızlığa uğratılmazsınız.

61— Eğer düşmanlar barışa yanaşırlarsa, sen de ona yanaş ve Allah'a güven. Çünkü işiten, bilen ancak O'dur.

---

(4) **Onlar, münafıklar veya Yahûdilerdir.**

وَاِنْ يُر۪يدُٓوا اَنْ يَخْدَعُوكَ فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُۜ هُوَ الَّذ۪ٓي
اَيَّدَكَ بِنَصْرِه۪ وَبِالْمُؤْمِن۪ينَۙ ﴿٦٢﴾ وَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْۜ لَوْ اَنْفَقْتَ
مَا فِي الْاَرْضِ جَم۪يعاً مَٓا اَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ
اَلَّفَ بَيْنَهُمْۜ اِنَّهُ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٦٣﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ
اللّٰهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٦٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ
الْمُؤْمِن۪ينَ عَلَى الْقِتَالِۜ اِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ
يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِۚ وَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفاً مِنَ الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ
وَعَلِمَ اَنَّ ف۪يكُمْ ضَعْفاًۜ فَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ
يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِۚ وَاِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ اَلْفٌ يَغْلِبُٓوا اَلْفَيْنِ
بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِر۪ينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَكُونَ لَهُٓ
اَسْرٰى حَتّٰى يُثْخِنَ فِي الْاَرْضِۜ تُر۪يدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَاۗ وَاللّٰهُ
يُر۪يدُ الْاٰخِرَةَۜ وَاللّٰهُ عَز۪يزٌ حَك۪يمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللّٰهِ
سَبَقَ لَمَسَّكُمْ ف۪يمَٓا اَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظ۪يمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا
مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالاً طَيِّباًۘ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٦٩﴾

62— Eğer sana hile yapmak isterlerse, şüphesiz sana Allah kâfidir. Seni yardımı ile ve mü'minlerle te'yid eden O'dur.

63— Ve kalblerinizin arasını sevgi ile birleştirmiştir. Yoksa yeryüzünde ne varsa hepsini harcasan, sen yine onların kalblerinin arasını yatıştıramazsın. Lâkin Allah onların aralarını yatıştırdı. Çünkü O, güçlüdür; hikmet sahibidir.

64— Ey Peygamber! Sana da, mü'minlerden sana tâbi olanlara da Allah yeter.

65— Ey Peygamber! Mü'minleri savaşa teşvik et! Sizden sabırlı yirmi kişi bulunursa, iki yüz kişiye galebe çalarlar. Eğer sizden yüz kişi olursa, kâfirlerden bin kişiye galebe ederler. Çünkü onlar, **(gerçeği)** anlamayan bir kavimdirler (5).

66— Şimdi Allah, sizden yükünüzü hafifletti **(bir kişiye karşı on düşmanı ikiye indirdi).** Ve bildi ki, sizde biraz zayıflama vardır. Şimdi sizden sabredecek yüz kişi olursa, iki yüze galebe çalarlar. Eğer sizden bin kişi olursa, Allah'ın izni ile iki bine galebe çalarlar. Allah, sabredenlerle beraberdir.

67— Hiçbir peygamber için, yeryüzünde ağır basmadıkça **(üstün gelmedikçe)**, esirleri bulunmak doğru değildir. Sizler, dünya malını istiyorsunuz. Allah ise, âhireti **(kazanmanızı)** diliyor. Allah güçlüdür; hikmetlidir.

68— Eğer Allah'dan bir yazı geçmiş olmasaydı, aldığınız fidyeden dolayı mutlaka size büyük bir azap dokunurdu.

69— Artık aldığınız ganimetlerden helâl hoş olarak yeyin ve Allah'dan korkun! Şüphesiz Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

---

(5) **Bu âyet, azınlık oldukları halde, kâfirlerle harbi emrediyordu. Sonra (66.) âyetle neshedildi.**

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فٖٓي اَيْدٖيكُمْ مِنَ الْاَسْرٰٓى اِنْ يَعْلَمِ اللّٰهُ فٖي
قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّٓا اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْۜ
وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٧٠﴾ وَاِنْ يُرٖيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللّٰهَ
مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْۜ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ حَكٖيمٌ ﴿٧١﴾ اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ
وَالَّذٖينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُولٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ وَالَّذٖينَ
اٰمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتّٰى يُهَاجِرُواۚ
وَاِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدّٖينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مٖيثَاقٌۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿٧٢﴾ وَالَّذٖينَ
كَفَرُوا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍۜ اِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي
الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَبٖيرٌۜ ﴿٧٣﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ وَالَّذٖينَ اٰوَوْا وَنَصَرُٓوا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّاۜ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرٖيمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا
وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْۜ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ
اَوْلٰى بِبَعْضٍ فٖي كِتَابِ اللّٰهِۜ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٧٥﴾

70— Ey Peygamber! Elinizdeki esirlere de ki: "Eğer Allah sizin kalblerinizde bir hayır bilirse size, sizden alınandan daha hayırlısını verir ve günahlarınızı bağışlar. Allah çok bağışlayıcıdır, merhametlidir.

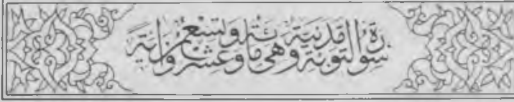
71— Eğer o esirler, sana hıyanet etmek isterlerse **(unutmasınlar ki),** bundan önce Allah'a da hıyanet ettiler. Allah da **(kahrolunmalarında)** sana imkân verdi. Allah iyi bilendir; hikmet sahibidir.

72— İman edip muhacir olanlar, Allah yolunda mallariyle, canlariyle mücahede edenler, **(muhacirleri)** barındıran ve yardım edenler **(yok mu?)** işte bunlar birbirlerinin velileridirler. İman edip de hicret etmeyenler ise, hicretlerine kadar sizin için onlara velîlik namına bir şey yoktur. Ama dinde sizden yardım isterlerse, onlara yardım etmek üzerinize borçtur. Ancak sizinle aralarında sözleşme bulunan bir kavim aleyhine değil. Allah, yaptıklarınızı görmektedir.

73— Kâfirler de birbirlerinin velîleridir. Eğer siz **(emredildiğiniz gibi)** yapmazsanız, yeryüzünde bir fitne ve büyük bir fesad meydana gelir.

74— İman edip muhacir olanlar ve Allah yolunda cihad edenler, bir de onları barındırıp yardım edenler yok mu? İşte onlar, gerçek mü'minlerdir. Bunlara, bir mağfiret ve bol bir rızık vardır.

75— O kimseler ki, sonradan iman edip muhacir olmuşlar ve sizinle beraber mücahede etmişlerdir. Onlar da sizdendir. Akrabalık yönünden yakınlıkları olanlar, Allah'ın hükmüne göre mirasta birbirine daha yakındırlar. Muhakkak ki, Allah her şeyi bilendir.

بَرَٓاءَةٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهٖٓ اِلَى الَّذ۪ينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿١﴾
فَس۪يحُوا فِي الْاَرْضِ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ وَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللّٰهِ وَاَنَّ اللّٰهَ
مُخْزِي الْكَافِر۪ينَ ﴿٢﴾ وَاَذَانٌ مِنَ اللّٰهِ وَرَسُولِهٖٓ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ
الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَر۪ٓيءٌ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ وَرَسُولُهُ فَاِنْ تُبْتُمْ
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُٓوا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللّٰهِ وَبَشِّرِ الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٣﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ ثُمَّ
لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْـٔاً وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ اَحَداً فَاَتِمُّٓوا اِلَيْهِمْ
عَهْدَهُمْ اِلٰى مُدَّتِهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّق۪ينَ ﴿٤﴾ فَاِذَا انْسَلَخَ
الْاَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِك۪ينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ
وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَاِنْ تَابُوا وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ
وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَخَلُّوا سَب۪يلَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ
﴿٥﴾ وَاِنْ اَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ اسْتَجَارَكَ فَاَجِرْهُ حَتّٰى يَسْمَعَ
كَلَامَ اللّٰهِ ثُمَّ اَبْلِغْهُ مَاْمَنَهُ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

(Sûre: 9)

ET-TEVBE SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 129 âyettir.

Bu sûreye Berâ'e Sûresi de denir. **(Peygamberimiz (s.a.v.) emretmediği için, başına besmele yazılmamıştır)** (1).

1— Bu, Allah ve Resûlü'nden, kendileriyle andlaşma yaptığınız müşriklere bir ültimatomdur.

2— **(Ey müşrikler!)** Bundan böyle yeryüzünde dört ay serbestçe dolaşın! Şunu da bilin ki, siz, Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz. Allah mutlaka kâfirleri rüsvay edecektir.

3— Bir de Allah ve Resûlü'nden hacc-ı ekber günü, insanlara bir ilândır ki, Allah ve Resûlü, artık müşriklerden berîdir. Derhal tevbe ederseniz, sizin için hayırlı olur. Yok eğer aldırmazsanız, bilin ki, siz Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz. Küfredenleri acıklı bir azapla müjdele!

4— Ancak andlaşma yaptığınız müşriklerden bilâhare size **(sözünde)** hiçbir eksiklik yapmamış ve sizin aleyhinizde hiçbir kimseye yardım etmemiş olanlar müstesna! Bunların müddetleri **(sona erinceye)** kadar sözleşmelerini tamamlayınız. Çünkü Allah, takvâ sahiplerini sever.

5— Haram aylar çıktığı vakit, artık o müşrikleri nerede bulursanız tepeleyin, yakalayın, esir edin, hapsedin ve bütün geçit başlarını tutun. Eğer tevbe ederler ve namazı kılıp zekâtı verirlerse, kendilerini serbest bırakın. Gerçekten Allah çok bağışlayıcı; çok merhametlidir.

6— Eğer müşriklerden biri, senden aman dilerse, ona aman ver! Tâ ki, Allah'ın kelâmını dinlesin, sonra onu, emin olduğu yere kadar ulaştır. Çünkü bunlar, gerçeği bilmez bir kavimdir.

---

(1) **Başlarken besmele çekilmemekle Enfal Sûresi ile bu sûre arasında kuvvetli bir bağ vardır. Bu sebepten sahabelerden bazıları Enfal ile Tevbe'yi bir sûre kabul etmişlerdir. Bundan dolayı başına besmele konulmadı demişlerdir. Sûrenin başında besmele çekilmemekle beraber, herhangi bir yerinden okumaya başlarken besmele-i şerif çekilir.**

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
اِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ
فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾ كَيْفَ
وَاِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ اِلًّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ
بِاَفْوَاهِهِمْ وَتَاْبٰى قُلُوبُهُمْ وَاَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ
﴿٨﴾ اِشْتَرَوْا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ
اِنَّهُمْ سَٓاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ
اِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَاِنْ تَابُوا
وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ
وَنُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَاِنْ نَكَثُوا اَيْمَانَهُمْ
مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا اَئِمَّةَ
الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَا اَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٢﴾
اَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا اَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِاِخْرَاجِ
الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَؤُكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ اَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللّٰهُ
اَحَقُّ اَنْ تَخْشَوْهُ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

7— Müşriklerin Allah ve Resûlü katında nasıl bir sözleşmesi olabilir? Ancak Mescid-i Haram'da sözleşme yaptığınız kimseler vardır ki, onlar müstesnadır. Bunlar size karşı dürüst hareket ettikçe siz de onlara karşı dürüst olun. Şüphesiz Allah, **(hıyanetten)** sakınanları sever.

8— Müşriklerle nasıl sözleşme olabilir ki, size galip gelseler hakkınızda ne bir yemin gözetirler, ne de bir sözleşme. Ağızlarıyla sizi razı etmeye çalışırlar. Fakat kalbleri buna karşıdır. Onların çoğu insanlıktan çıkmış fâsıklardır.

9— Onlar, Allah'ın âyetleri karşılığında az bir kıymeti satın aldılar da, insanları Allah yolundan çevirdiler. Bunlar yok mu? Yaptıkları şeyler pek çirkindir!

10— Bir mü'min hakkında ne bir yemin gözetirler, ne de bir sözleşme. İşte bunlar mütecâvizlerin tâ kendileridir.

11— **(Bundan böyle)** eğer tevbe ederler, namazı dosdoğru kılarlar; zekâtı verirlerse, dinde kardeşleriniz olurlar. Biz âyetleri, anlayacak bir kavme açıklarız.

12— Eğer sözleşmelerinden sonra yeminlerini bozarlar ve dininize saldırmaya kalkarlarsa, küfrün öncülerini hemen tepeleyin! Çünkü onların yeminleri yoktur, olur ki vaz geçerler.

13— Öyle bir kavimle harbetmez misiniz ki, onlar yeminlerini bozdular. Peygamberi **(Mekke'den)** çıkarmaya karar verdiler ve üstelik ilk önce size hücuma onlar başladılar. Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Eğer gerçek mü'minlerseniz Allah, korkulmaya daha lâyıktır.

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ بِاَيْدٖيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنٖينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ
قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللّٰهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ عَلٖيمٌ حَكٖيمٌ ﴿١٥﴾
اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذٖينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلَا رَسُولِهٖ وَلَا الْمُؤْمِنٖينَ وَلٖيجَةً
وَاللّٰهُ خَبٖيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكٖينَ اَنْ يَعْمُرُوا
مَسَاجِدَ اللّٰهِ شَاهِدٖينَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ اُولٰٓئِكَ
حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ اِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ
اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى
الزَّكٰوةَ وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰٓى اُولٰٓئِكَ اَنْ يَكُونُوا مِنَ
الْمُهْتَدٖينَ ﴿١٨﴾ اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَٓاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجَاهَدَ فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَوُونَ
عِنْدَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ ﴿١٩﴾ اَلَّذٖينَ اٰمَنُوا
وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ
اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿٢٠﴾

14— Onlarla harbedin ki, Allah, sizin ellerinizle kendilerine azap etsin, onları rüsvay etsin; onlara karşı size yardım etsin **(muzaffer kılsın)** ve mü'min bir kavmin yüreklerine sevinç versin.

15— Ve kalblerindeki kini gidersin. Hem Allah, dilediğine tevbe nasip eder. Allah her şeyi bilir; hikmet sahibidir.

16— Yoksa siz zannettiniz mi ki, kendi halinize bırakılacaksınız da Allah içinizden cihad edenleri, Allah'dan, Resûlü'nden ve mü'minlerden başkasını dost edinmeyenleri bilmeyecek? Halbuki Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

17— Müşrikler, vicdanlarına karşı kendi küfürlerine kendileri şâhid olup dururlarken, Allah'ın mescidlerini i'mâr etmeleri kabil değildir. Onların bütün yaptıkları boşa gider. Cehennemde ebedî kalacaklar da onlardır.

18— Allah'ın mescidlerini, ancak Allah'a ve âhiret gününe iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren, Allah'dan başka kimseden korkmayanlar i'mâr eder. İşte hidâyete ermiş olmaları umulanlar da bunlardır.

19— Siz, hacılara su dağıtma işi ile Mescid-i Haram'ın i'mârını, Allah'a ve âhiret gününe iman edip Allah yolunda cihad eden gibi mi tuttunuz? Bunlar Allah indinde bir olamazlar. Allah, zalim bir kavme hidâyet vermez.

20— İman edip muhacir olanlar, Allah yolunda mallariyle, canlariyle cihad yapanlar. Allah katında derece itibariyle daha büyüktürler. Ve işte bunlar, murada erenlerin tâ kendileridir.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ
فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ
وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِنْ كَانَ
آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا
وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ
فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ
فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ
ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَىٰ
رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

21— Rableri onları, kendi tarafından bir rahmet ve rızâ ile; onlar için içlerinde daimî nimetler bulunan cennetlerle müjdeler.

22— Onlar, orada ebedî olarak kalıcıdırlar. Çünkü Allah katında pek büyük mükâfat vardır.

23— Ey iman edenler! Babalarınız ve kardeşleriniz, iman üzerine küfrü tercih ediyorlarsa, onları dost edinmeyin. Sizden kim, onları dost edinirse, işte onlar, zalimlerin tâ kendileridir.

24— (Hicret etmeyenlere) de ki: ''Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, karılarınız, kabileleriniz, kazandığınız mallar, geçersiz olmasından korktuğunuz bir ticaret ve hoşunuza giden meskenler, size Allah ve Resûlü'nden ve hak yolunda cihaddan daha sevgiliyse, artık Allah'ın emri **(azabı)** gelinceye kadar bekleyin! Allah, fâsık bir kavme hidâyet vermez.

25— Yemin olsun! Allah, size birçok yerlerde ve Huneyn gününde yardım etti. Hani çokluğunuz o zaman size kendini beğenmişlik vermişti de bu, sizden hiçbir şeyi gidermemişti. Yeryüzü, olanca genişliği ile başınıza dar gelmişti. Sonra da bozularak arkanıza dönmüştünüz.

26— Sonra Allah, sükûnet ve rahmetini Resûlü ile mü'minlerin üzerine indirdi. Görmediğiniz **(meleklerden)** askerler indirdi de, küfredenleri azaba çekti. İşte kâfirlerin cezası budur.

ثُمَّ يَتُوبُ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ
غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٢٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَاۚ
وَاِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْن۪يكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪
اِنْ شَٓاءَۜ اِنَّ اللّٰهَ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذ۪ينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَد۪ينُونَ د۪ينَ الْحَقِّ مِنَ
الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌۨ ابْنُ اللّٰهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَس۪يحُ ابْنُ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ
بِاَفْوَاهِهِمْۚ يُضَاهِؤُ۫نَ قَوْلَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُۜ
قَاتَلَهُمُ اللّٰهُۘ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اِتَّخَذُٓوا اَحْبَارَهُمْ
وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَالْمَس۪يحَ ابْنَ
مَرْيَمَۚ وَمَٓا اُمِرُٓوا اِلَّا لِيَعْبُدُٓوا اِلٰهًا وَاحِدًاۚ
لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَۜ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

27— Sonra Allah bunun arkasından, dilediğine tevbe nasip eder. Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

28— Ey iman edenler! Müşrikler, ancak bir pisliktir. Artık bu yıllarından sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar! Eğer yoksulluktan korkarsanız, Allah dilerse sizi fazlından zengin kılar. Şüphesiz Allah en iyi bilendir; hikmet sahibidir.

29— Kendilerine kitap verilenlerden oldukları halde, Allah'a ve âhiret gününe inanmayan, Allah'ın ve Resûlü'nün haram ettiğini haram tanımayan ve hak dini **(İslâm'ı)** din edinmeyen kimselerle, alçalmış oldukları halde cizyeyi kendi elleriyle verinceye kadar harp edin!

30— Yahûdiler, "Üzeyr Allah'ın oğludur." dediler. Hıristiyanlar da, "Mesîh Allah'ın oğludur." dediler. Bu, onların ağızlariyle söyledikleri sözleridir ki, daha önce küfredenlerin sözlerine benzetiyorlar. Allah kahredesi herifler! Haktan nasıl da sapıyorlar! (2).

31— Allah'ı bırakıp hahamlarını, papazlarını ve Meryem'in oğlu Mesîh'i Rab edindiler. Halbuki onlar da, ancak bir olan Allah'a ibadet etmekle emrolunmuşlardı. Allah'dan başka hiçbir ilâh yoktur. O, müşriklerin ortak koştuğu şeylerden münezzehdir.

---

(2) **Rivayete göre, Yahudilerin kutsal kitaplarını taşıyan sandık, birkaç kez düşmanlarının saldırısına uğramış, bizzat Hazret-i Musa'ya verilen levhalar ortadan kaybolmuştur. Yahudiler, Tevrat ile ameli terk etmişler, peygamberleri katle başlamışlar, Tevrat'ı bilen kalmamış, kimi ölmüş öldürülmüş. Nihayet Tevrat ve Tabut kaybolmuş, bilahare Üzeyir aleyhisselam yüz sene ölümden sonra Allah'a tadarru' ve niyaz etmiş, Tevrat'ın hıfzı kendisine ihsan olunarak genç yaşında İsrail oğullarına gelmiş, Tevrat'ı ezberden imlâ etmiş ve işte o vakit "Bu başka türlü olmaz, muhakkak bu Allah'ın oğludur" demişler. İşte Kur'ân-ı Kerim Yahudilerin bu yanlış inançlarını reddetmektedir.**

يُرِيدُونَ اَنْ يُطْفِؤُا نُورَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللّٰهُ
اِلَّٓا اَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذٖٓى
اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَدٖينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدّٖينِ
كُلِّهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُٓوا اِنَّ كَثٖيرًا مِنَ الْاَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
اَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ
وَالَّذٖينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا
فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمٰى
عَلَيْهَا فٖى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوٰى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ هٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا
فٖى كِتَابِ اللّٰهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ مِنْهَٓا
اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذٰلِكَ الدّٖينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فٖيهِنَّ
اَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكٖينَ كَٓافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ
كَٓافَّةً وَاعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقٖينَ ﴿٣٦﴾

32— Allah'ın nurunu ağızlariyle söndürmek istiyorlar. Ama kâfirler hoşlanmasa da, Allah, mutlaka nurunu tamamlamak istiyor.

33— O, Peygamberini hidâyetle ve hak dinle; o dini, bütün dinlere üstün çıkarmak için gönderendir. İsterse müşrikler hoşlanmasınlar.

34— Ey iman edenler! Gerçekten haham ve papazlardan birçoğu, insanların mallarını haksızlıkla yiyorlar ve Allah'ın yolundan çeviriyorlar. Bir de altını ve gümüşü biriktirerek onları Allah yolunda harcamayanlar var ya, işte bunları acıklı bir azapla müjdele!

35— Kıyamet gününde, bu biriktirilen malların üzerleri cehennem ateşinde kızdırılacak ve onlarla sahiplerinin alınları, yanları ve sırtları dağlanacak, kendilerine, ''İşte, nefisleriniz için biriktirdiğiniz budur. Haydi tadın bakalım biriktirdiklerinizin tadını!'' denilecek.

36— Şüphesiz ki, Allah'ın göklerle yeri yarattığı günkü takdirinde, ayların sayısı, Allah indinde on iki aydır. Onlardan dördü **(Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Receb)** haram aylardır. İşte bu en doğru dindir! Onun için, bilhassa bu aylarda nefislerinize zulmetmeyin. Ama müşrikler nasıl sizinle toptan harp ediyorlarsa, siz de onlarla toptan harp edin. Ve bilin ki Allah, takvâ sahipleriyle beraberdir.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ
إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ
إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ
فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ
﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ
قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ
إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي
الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا
فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى
وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

37— (Haram ayları) geciktirme işi, ancak küfürde bir fazlalıktır **(çünkü Allah'ın hükmünü inkâr etmektir)** (3). Onunla kâfirler şaşırtılır. Onu bir yıl helâl, bir yıl haram sayarlar ki, Allah'ın haram kıldığının sayısına uydursunlar da Allah'ın haram kıldığını helâl saysınlar. Bu sûretle kötü amelleri kendilerine süslenip güzel gösterildi. Ama Allah, kâfir bir kavme hidâyet vermez.

38— Ey iman edenler! Size ne oldu ki, ''Allah yolunda seferber olun!'' denilince, yere **(mıhlanıp)** ağırlaştınız? Yoksa âhiretten vaz geçip dünya hayatına mı razı oldunuz? Fakat âhiretin yanında, o dünya hayatının zevki pek az bir şeydir!

39— Eğer toplanıp seferberlik etmezseniz, O sizi, acıklı bir azaba dûçar eder ve yerinize sizden başka **(itaatkâr)** bir kavim getirir. Siz ona hiçbir zarar da getiremezsiniz. Allah, her şeye kaadirdir.

40— Eğer siz, ona **(peygamberime)** yardım etmezseniz **(biliyorsunuz ya),** vaktiyle Allah ona yardım etti **(yine de eder).** Hani küfredenler onu **(Mekke'den)** çıkardıkları vakit, ikinin ikincisi idi. Mağarada idiler. O vakit peygamber, arkadaşına **(Ebû Bekir'e),** ''Üzülme! Çünkü Allah bizimle beraberdir!'' diyordu. Nihayet Allah onun üzerine huzur ve sükûnetini indirdi ve onu, görmediğiniz birtakım askerlerle kuvvetlendirdi. Böylece küfredenlerin kelimesini **(şirk dâvâsını)** en alçak, Allah'ın kelimesini **(tevhîdi)** ise, en yüksek yaptı. Allah, güçlüdür; hikmet sahibidir.

---

(3) **Ayı geriletmekten maksat, bir ayın hurmetini başka bir aya geçirmektir. Cahiliyet devrinde Arablar, harp ederken Muharrem ay'ı girerse, onun hurmetini Safer ayına bırakırlardı.**

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ
عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَٰكِنْ بَعُدَتْ
عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا
مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿٤٢﴾ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ
فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ
لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ
إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ
وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾

41— Gerek hafif, gerek ağırlıklı olarak sefere çıkın. Ve mallarınızla, canlarınızla Allah'ın yolunda mücahede edin. Eğer bilirseniz, bu, sizin için daha hayırlıdır.

42— Eğer **(münafıkların davet olundukları şey),** bir dünya menfaatı ve orta bir sefer olsaydı, mutlaka senin arkana düşerlerdi. Lâkin o meşakkat **(li mesafe Tebük seferi),** onlara uzak geldi. Bununla beraber, ''Eğer gücümüz yetseydi, sizinle beraber sefere çıkardık'' diye Allah'a yemin edecekler; böylece kendilerini helâke sürükleyeceklerdi. Ama Allah biliyor ki, onlar muhakkak yalancıdırlar.

43— Allah seni affetti ya! Neden onlara izin verdin de şu doğru söyleyenler sence belli oluncaya ve yalancıları bilinceye kadar beklemedin?

44— Allah'a ve âhiret gününe iman edenler, mallariyle, canlariyle cihad etmek hususunda senden izin istemezler. Allah, takvâ sahiplerini çok iyi bilendir.

45— Senden ancak Allah'a ve âhiret gününe iman etmeyenler, kalbleri şüpheye düşenler izin isterler. Onlar, şüpheleri içinde bocalayıp dururlar.

46— Eğer **(cihada)** çıkmak isteselerdi, elbette onun için bir hazırlık yaparlardı. Fakat Allah onların davranışlarından hoşlanmadı da onları oyaladı. Ve kendilerine, ''Oturun, oturanlarla beraber!'' denildi.

47— Eğer onlar da içinizde **(savaşa)** çıkmış olsalardı, bozgunculuk etmekten başka bir faydaları olmayacak ve sizi fitneye uğratmak maksadiyle aranızda koşarlardı. İçinizde onları dinleyecekler de vardır. Allah, zalimleri çok iyi bilendir.

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْاُمُورَ
حَتّٰى جَٓاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ ل۪ي وَلَا تَفْتِنّ۪يۜ اَلَا فِي الْفِتْنَةِ
سَقَطُواۜ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُح۪يطَةٌ بِالْكَافِر۪ينَ ﴿٤٩﴾
اِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْۚ وَاِنْ تُصِبْكَ مُص۪يبَةٌ
يَقُولُوا قَدْ اَخَذْنَٓا اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ
﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُص۪يبَنَٓا اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَاۚ هُوَ مَوْلٰينَاۚ وَعَلَى
اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَٓا
اِلَّٓا اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِۜ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ يُص۪يبَكُمُ
اللّٰهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِه۪ٓ اَوْ بِاَيْد۪ينَاۘ فَتَرَبَّصُٓوا اِنَّا
مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ اَنْفِقُوا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا
لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْۜ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِق۪ينَ ﴿٥٣﴾
وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ اِلَّٓا اَنَّهُمْ
كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِه۪ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ
كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ اِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

48— Doğrusu bunlar, daha önce **(Uhud harbinde)** fitne çıkarmak istemişler ve sana türlü işler çevirmişlerdi. Nihayet Hak **(kın yardımı)** geldi. Allah'ın emri, onlar istemedikleri halde, galip geldi (4).

49— Onlardan bazıları da, ''Aman bana izin ver, beni fitneye **(derde)** sokma!'' diyordu. Bilmiş ol ki, asıl fitne içine onlar düştüler. Ve şüphesiz, cehennem kâfirleri kuşatacaktır.

50— Sana bir iyilik gelirse, fenalarına gider. Ama sana bir belâ gelirse, ''Biz tedbirimizi önceden almıştık!'' derler ve sevine sevine dönüp giderler.

51— De ki: ''Bizim başımıza hiçbir zaman Allah'ın yazdığından başka bir şey gelmez. O, bizim Mevlâmızdır. Onun için mü'minler, yalnız O'na tevekkül etsinler!''.

52— De ki: ''Siz bize, ancak iki güzelin birini **(zaferi veya şehidliği)** gözetleyebilirsiniz. Biz ise size, Allah'ın, kendi tarafından veya bizim ellerimizle azap indirmesini gözetiyoruz. O halde gözetin! Çünkü biz de beraberinizde gözetleyicileriz.''

53— De ki: ''İster gönül rızası ile, ister rızasız harcayın. Sizden aslâ kabul edilmeyecektir. Çünkü siz, fâsık bir kavim oldunuz!''.

54— Harcadıklarının, onlardan kabul edilmesine engel olan ancak şudur: Onlar Allah'a ve Peygamberine küfrettiler, namaza ancak üşene üşene geliyorlar, verdiklerini de ancak istemeyerek veriyorlar.

(4) **Bu âyetler, Tebük savaşındaki olayları anlatmaktadır. Münafıklar bu zor günlerde İslâm ordusuna katılmamışlar, bahaneler uydurarak Allah'ın Elçisi'nden izin almışlar, savaşa gitmemişlerdi. Allah'ın Resûlü de bunlara izin vermişti. Çünkü gönülsüz savaşa katılan insanlardan bir hayır gelmeyeceğini biliyordu. İşte âyetler, onların bu kötü davranışlarını mü'minlere anlatmaktadır.**

فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَلَٓا اَوْلَادُهُمْۜ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾
وَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ اِنَّهُمْ لَمِنْكُمْۜ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ قَوْمٌ
يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَاً اَوْ مَغَارَاتٍ اَوْ مُدَّخَلاً
لَوَلَّوْا اِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ
فِي الصَّدَقَاتِۚ فَاِنْ اُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَاِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَٓا
اِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ رَضُوا مَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ
وَرَسُولُهُۙ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْتِينَا اللّٰهُ مِنْ
فَضْلِه۪ وَرَسُولُهُٓۙ اِنَّٓا اِلَى اللّٰهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ اِنَّمَا الصَّدَقَاتُ
لِلْفُقَرَٓاءِ وَالْمَسَاك۪ينِ وَالْعَامِل۪ينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ
وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِم۪ينَ وَف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَابْنِ السَّب۪يلِۜ
فَر۪يضَةً مِنَ اللّٰهِۜ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ الَّذ۪ينَ
يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ اُذُنٌۜ قُلْ اُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ
يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِن۪ينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْۜ
وَالَّذ۪ينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٦١﴾

55— Onların ne malları ne evlâtları seni imrendirmesin. Allah, bunlar sebebiyle onlara ancak dünya hayatında azaba uğratmayı ve kâfir oldukları halde canlarının çıkmasını istiyor.

56— Şeksiz şüphesiz sizden olduklarına dair Allah'a yemin de ediyorlar. Halbuki onlar sizden değillerdir. Lâkin onlar, öyle bir kavim ki **(kendilerine müşrikler gibi yapacağınızdan)** korkuyorlar.

57— Eğer sığınacak bir yer veya barınacak mağaralar yahut başlarını sokacak bir delik bulsalardı, koşarak o tarafa yönelir **(gider)** lerdi.

حزب ٤

58— İçlerinden bazıları da, sadakaların **(dağıtımı)** hususunda sana ta'rizde bulunuyor. Çünkü o sadakalardan kendilerine verilmişse hoşnut olurlar. Verilmemişse derhal kızarlar.

59— Ne olurdu, bunlar, Allah'ın ve Resûlü'nün verdiklerine razı olup da, ''Bize Allah yeter, yakında bize fazlından Allah da verir, Resûlü de. Biz, ancak Allah'a rağbet ederiz.'' demiş olsalardı.

60— Sadakalar **(zekâtlar)**, Allah tarafından farz olarak ancak ve ancak fakirlere, yoksullara, zekât memurlarına, kalbleri Müslümanlığa ısındırılmak istenenlere, **(mükâteb)** kölelere, borçlulara, Allah yolundaki gazilere ve yolda kalmışlara mahsustur. Allah her şeyi iyi bilendir; hikmet sahibidir.

61— Yine münafıklardan öyleleri var ki, Peygamberi incitiyorlar ve ''O, **(her söyleneni dinleyen)** bir kulak!'' diyorlar. De ki: ''O, sizin için bir hayır kulağıdır. Allah'a da inanır, mü'minlere de... Sizden iman edenlere de bir rahmettir. Allah'ın Resûlüne eziyet edenlere ise, acıklı bir azap vardır''.

يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْۚ وَاللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ اَحَقُّ
اَنْ يُرْضُوهُ اِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّهُ
مَنْ يُحَادِدِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَاۜ
ذٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ اَنْ تُنَزَّلَ
عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْۜ قُلِ اسْتَهْزِؤُاۚ
اِنَّ اللّٰهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ
اِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُۜ قُلْ اَبِاللّٰهِ وَاٰيَاتِهِ وَرَسُولِهِ
كُنْتُمْ تَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ
اِيمَانِكُمْۜ اِنْ نَعْفُ عَنْ طَٓائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَٓائِفَةً
بِاَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ اَلْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَاْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ اَيْدِيَهُمْۜ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْۜ
اِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَاۜ
هِيَ حَسْبُهُمْۚ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌۙ ﴿٦٨﴾

62— **(Münafıklar)** sizin rızanızı kazanmak için Allah'a yemin ederler **("Peygambere eziyet ettiğimiz söylentisi yalandır" derler).** Eğer bunlar mü'min iseler, daha önce Allah'ı ve Resûlü'nü razı etmeleri daha lâyıktır.

63— Bilmediler mi ki, her kim Allah ve Resûlü'ne karşı koyarsa onun için ebedî kalmak üzere cehennem ateşi vardır. İşte en büyük rüsvaylık budur.

64— Münafıklar, kalblerindekini yüzlerine vuracak bir sûrenin kendilerine inmesinden çekinirler, **(bir de alay ederler).** De ki: "Eğlenin bakalım! Allah o çekindiğiniz şeyleri muhakkak meydana çıkaracaktır!".

65— Yemin olsun ki, **(Tebük seferine giderken seninle alay eden)** münafıklara **(benimle ve Kur'ân'la niçin alay ediyorsunuz? diye)** sorsan, mutlaka, "Biz, sadece **(lâfa)** dalmış şakalaşıyorduk!" derler. "Allah ile, âyetleri ile ve Peygamberi ile mi eğleniyordunuz?" de.

66— Boşuna özür dilemeyin. İman **(ettiğinizi söyledik)** ten sonra, küfrettiniz. İçinizden bir kısmını affetsek bile, bir kısmınızı, suçlarında israr ettiklerinden dolayı azabımıza uğratacağız.

67— Münafıkların erkekleri ve kadınları, birbirinin tıpkıdırlar. Kötülüğü emrederler, iyiliği yasaklarlar. Ellerini sıkı tutarlar **(hayır yapmazlar).** Onlar Allah'ı unuttular; Allah da onları unuttu. Doğrusu münafıklar fâsıkların tâ kendileridir.

68— Allah, münafıkların erkeğine, dişisine ve bütün kâfirlere ebedî kalmak üzere cehennem ateşini va'd buyurdu. Bu onlara yeter. Allah onları rahmetinden uzaklaştırdı. Onlar için devamlı bir azap var.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا اَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَاَكْثَرَ
اَمْوَالًا وَاَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ
بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ
وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا اُولٰئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾
اَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَاُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَقَوْمِ اِبْرٰهِيمَ وَاَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ اَتَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا
اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيعُونَ اللّٰهَ
وَرَسُولَهُ اُولٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٧١﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

69— (Siz, ey münafıklar!) Sizden öncekiler gibisiniz ki, onlar, kuvvetçe sizden daha çetin, mal ve evlâtça sizden daha çok idiler. Onlar dünya hayatından nasipleri kadar zevk sürmeye bakmışlardı. İşte sizden öncekiler, nasıl nasipleri ile zevk sürdülerse, siz de öyle nasibinizle zevk sürmeye baktınız. Siz de onların daldığı gibi **(bataklığa)** daldınız. Onlar öyle kimselerdir ki, dünya ve âhirette amelleri boşa gitmiştir. Ve işte bunlar, ziyana uğrayanların tâ kendileridir.

70— Onlara, kendilerinden öncekilerin Nûh kavminin, Âd ve Semûd'un, İbrâhim kavminin, Ashab-ı Medyen **(Şuayb kavmin)**in ve Lût kavminin haberleri gelmedi mi? Onlara, peygamberleri mucizeler getirmişti **(de inkârları yüzünden helâk edilmişlerdi).** Demek ki Allah onlara zulmetmiş değildi, lâkin onlar kendilerine zulüm ediyorlardı.

71— Erkek ve kadın bütün mü'minler, birbirlerinin velîleridir. İyiliği emrederler, kötülüğü yasak ederler. Namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler, Allah'a ve Resûlüne itaat ederler. İşte bunlar **(yok mu),** Allah onları rahmeti ile bağışlayacaktır. Çünkü Allah güçlüdür; hikmet sahibidir.

72— Allah, erkek mü'minlere de kadın mü'minlere de—içlerinde ebedî kalmak üzere—, altından ırmaklar akan Adn cennetlerini ve çok güzel meskenler **(köşkler)** va'detti. Allah'ın rızası ise daha büyüktür. İşte büyük kurtuluş da budur.

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِق۪ينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْۜ
وَمَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ مَا قَالُواۜ
وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ اِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوا
بِمَا لَمْ يَنَالُواۚ وَمَا نَقَمُٓوا اِلَّٓا اَنْ اَغْنٰيهُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ مِنْ
فَضْلِه۪ۚ فَاِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْۚ وَاِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللّٰهُ
عَذَابًا اَل۪يمًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۚ وَمَا لَهُمْ فِي الْاَرْضِ
مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَص۪يرٍ ﴿٧٤﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللّٰهَ لَئِنْ اٰتٰينَا
مِنْ فَضْلِه۪ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّٓا اٰتٰيهُمْ
مِنْ فَضْلِه۪ بَخِلُوا بِه۪ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَاَعْقَبَهُمْ
نِفَاقًا ف۪ي قُلُوبِهِمْ اِلٰى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَٓا اَخْلَفُوا اللّٰهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ اَلَمْ يَعْلَمُٓوا اَنَّ اللّٰهَ
يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوٰيهُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾
اَلَّذ۪ينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّع۪ينَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذ۪ينَ لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْۜ
سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْۘ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٧٩﴾

73— Ey Peygamber! Kâfirlere ve münafıklara karşı cihad et. Onlara karşı sert davran. Onların barınağı cehennemdir ve o, ne kötü dönüş yeridir!

74— (O çirkin sözü) söylemediklerine dair yemin ediyorlar. Yemin olsun ki, o küfür kelimesini söylediler. İslâm'a gelmişken yine kâfir oldular ve o muvaffak olamadıkları cinayeti **(Peygambere suikasti)** kurdular. Halbuki intikam almaya kalkmaları için kendilerini Allah ile Resûlünün fazl-u ihsanı ile zenginleştirmiş olmasından başka bir sebep de yoktu. Bununla beraber eğer tevbe ederlerse, haklarında hayırlı olur. Yok, yan çizerlerse, Allah onları dünya ve âhirette acıklı bir azaba uğratır. Artık onların yeryüzünde ne bir dostu, ne de bir yardımcısı vardır.

75— Onlardan bazısı da, ''Eğer Allah bize lütf-u kereminden ihsanda bulunursa, mutlaka zekâtını verir ve mutlaka sâlihlerden oluruz!'' diye Allah'a söz vermişti.

76— Vaktâ ki Allah, fazl-u kereminden istediklerini verdi, cimrilik edip yüz çevirdiler. Zaten onlar döneklerdir.

77— Nihayet Allah'a verdikleri sözü tutmadıkları ve yalan söylemeyi âdet edindikleri için, Allah da bu işlerinin sonunu, kalblerinde kıyamet gününe kadar sürecek bir nifaka çeviriverdi.

78— Bunlar bilmediler mi ki, Allah, onların sırlarını da bilir, fısıltılarını da... Allah, bütün gaybları hakkıyla bilendir.

79— Sadakalar hakkında, gönül rızası ile teberruda bulunan mü'minlere **(bir türlü)**, güçlerinin yetebileceğinden başkasını bulamayanlara da **(bir türlü)** lâf atarak onlarla eğlenenler var ya, Allah onları maskaraya çevirecektir. Onlara bir de acıklı azap vardır.

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْع۪ينَ مَرَّةً
فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَاللّٰهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ
خِلَافَ رَسُولِ اللّٰهِ وَكَرِهُوا اَنْ يُجَاهِدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ
ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ
حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَل۪يلًا وَلْيَبْكُوا كَث۪يرًا جَزَٓاءً
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَاِنْ رَجَعَكَ اللّٰهُ اِلٰى طَٓائِفَةٍ مِنْهُمْ
فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ اَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا
مَعِيَ عَدُوًّا اِنَّكُمْ رَض۪يتُمْ بِالْقُعُودِ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا
مَعَ الْخَالِف۪ينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلٰٓى اَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ اَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلٰى قَبْرِه۪ اِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨٤﴾
وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ اَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا
فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَاِذَٓا اُنْزِلَتْ
سُورَةٌ اَنْ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ
اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِد۪ينَ ﴿٨٦﴾

80— Onlar için ister mağfiret dile, ister dileme! Onlar için yetmiş kere istiğfarda bulunsan, yine Allah, onları aslâ bağışlayacak değildir. Bunun sebebi şudur: Onlar, Allah'ı ve Resûlünü inkâr ettiler. Allah ise, fâsık bir kavme hidâyet vermez.

81— (Tebük gazasına gitmeyip) geri kalanlar, Resûlüllah'a muhalefet ederek oturup kalmalarına sevindiler. Allah yolunda mallariyle, canlariyle mücahede etmekten hoşlanmadılar ve ''Bu sıcakta seferber olmayın.'' dediler. De ki: ''Cehennem ateşi daha sıcaktır. Fakat bir anlasalardı!..''.

82— Artık yaptıklarının cezası olarak az gülsünler; çok ağlasınlar!

83— Bundan böyle Allah, seni, onlardan bir kısmının yanına döndürür de başka bir cihada çıkmak için senden izin isterlerse ''Artık benimle beraber ebediyyen sefere çıkamazsınız ve beraberimde hiçbir düşmanla muharebe edemezsiniz. Çünkü siz, evvelki defa oturup kalmayı arzu ettiniz. Şimdi de artık geride kalanlarla beraber oturun!'' deyiver.

84— Ve onlardan ölen birinin üzerine ebediyyen cenaze namazı kılma. Kabri başında durma. Çünkü onlar, Allah'ı ve Resûlünü tanımadılar ve fâsık **(dinden çıkmış)** olarak can verdiler.

85— Onların ne malları, ne de evlâtları seni imrendirmesin. Allah, bunlar sebebiyle ancak kendilerini dünyada azap etmeyi ve kâfir oldukları halde can vermelerini istiyor.

86— ''Allah'a iman edin! Ve Resûlü ile birlikte cihada gidin!'' diye bir sûre indirildiği vakit, onlardan servet sahibi olanlar, senden izin istediler ve ''Bırak bizi, oturanlarla beraber olalım.'' dediler.

رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لٰكِنِ الرَّسُولُ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا
بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظٖيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَٓاءَ
الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْاَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذٖينَ كَذَبُوا
اللّٰهَ وَرَسُولَهُ سَيُصٖيبُ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ
اَلٖيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَٓاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضٰى وَلَا عَلَى الَّذٖينَ
لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ اِذَا نَصَحُوا لِلّٰهِ وَرَسُولِهٖ
مَا عَلَى الْمُحْسِنٖينَ مِنْ سَبٖيلٍ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٩١﴾
وَلَا عَلَى الَّذٖينَ اِذَا مَٓا اَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَٓا اَجِدُ
مَٓا اَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَاَعْيُنُهُمْ تَفٖيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا
اَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ اِنَّمَا السَّبٖيلُ عَلَى الَّذٖينَ
يَسْتَاْذِنُونَكَ وَهُمْ اَغْنِيَٓاءُ رَضُوا بِاَنْ يَكُونُوا مَعَ
الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

87— Oturup kalan kadınlarla beraber olmaya razı oldular. Ve kalbleri üzerine damga vuruldu. Artık onlar anlamazlar.

88— Lâkin Peygamber ve beraberindeki iman edenler, mallariyle, canlariyle cihad ettiler. Bunlar yok mu? İşte bütün hayırlar bunlarındır. Ve işte bunlar, murada erenlerin tâ kendileridir.

89— Allah, onlara, altlarından ırmaklar akan cennetler hazırladı. İçlerinde ebedî olarak kalacaklar. İşte en büyük saadet budur!

90— Bedevilerden özür bahane edenler, kendilerine izin verilsin diye geldiler. Allah'a ve Resûlüne yalan söyleyenlerse oturdular. Bunlardan kâfir olanların başına acıklı bir azap gelecektir.

91— Allah'a ve Resûlüne sadık kalmak şartiyle, ne zayıflara, ne hastalara, ne de sarfedecek bir şey bulamayan fakirlere, savaştan geri kalmakta bir günah yoktur. İyilik edenleri ayıplamaya yol yoktur. Allah çok bağışlayıcıdır, merhametlidir.

92— Bir de senden binek hayvanı istemeye geldiklerinde, ''Sizi bindirecek hayvan bulamıyorum.'' dediğin vakit, bu uğurda sarfedecek bir şey bulamadıklarından dolayı, kederlerinden gözyaşları döke döke dönenlere günah yoktur.

93— Muâhazeye yol, ancak o kimseler için vardır ki, zengin oldukları halde, savaşa gitmemek için senden izin isterler. Bunlar, geri kalan kadınlarla beraber olmaya razı oldular. Allah da kalblerini mühürledi. Artık onlar başlarına geleceği bilmezler.

يَعْتَذِرُونَ اِلَيْكُمْ اِذَا رَجَعْتُمْ اِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا
لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّاَنَا اللّٰهُ مِنْ اَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللّٰهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ
لَكُمْ اِذَا انْقَلَبْتُمْ اِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَاَعْرِضُوا
عَنْهُمْ اِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَاِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ
فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَرْضٰى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ اَلْاَعْرَابُ
اَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَاَجْدَرُ اَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا اَنْزَلَ
اللّٰهُ عَلٰى رَسُولِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْاَعْرَابِ
مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ
دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْاَعْرَابِ
مَنْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبَاتٍ
عِنْدَ اللّٰهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ اَلَا اِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيُدْخِلُهُمُ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٩﴾

94— Yanlarına döndüğünüz vakit, sizden özür dileyeceklerdir. De ki: ''Özür dilemeyin! Size aslâ inanamayız! Doğrusu Allah bize sizin ahvalinizden birçoklarını haber verdi. Bundan böyle de Allah ve Resûlü, yaptıklarınızı görecek; sonra gizliyi ve açıkta olanı bilen **(Hakk'ın huzurun)**a götürüleceksiniz. O da, size, neler yapıyor idiyseniz haber verecektir.''

95— **(Tebük seferinden)** yanlarına döndüğünüz vakit, yakalarını bırakasınız diye, size yemin billâh edeceklerdir. Siz de onlardan yüz çevirin. Çünkü onlar murdardırlar. Kazandıklarının cezası olarak varacakları yer de, cehennemdir.

96— Kendilerinden razı olasınız diye, size yemin edecekler. Fakat siz, onlardan razı olsanız da, Allah o fâsık kavimden aslâ razı olmaz.

97— Bedeviler, küfür ve nifak yönünden daha şiddetlidirler. Ve Allah'ın, Resûlüne indirdiği hükümlerin sınırlarını bilmemeye onlar daha lâyıktırlar. Allah her şeyi bilendir; hikmet sahibidir.

98— Bedevilerden bazısı vardır ki, Allah yolunda harcadığını zarar sayar ve **(bundan kurtulmak için)** sizin üstünüze belâlar gelmesini gözetir durur. O belâlar kendi başlarına olsun! Allah, her şeyi işitir; bilir.

99— Yine Bedevilerden öylesi vardır ki, Allah'a ve âhiret gününe inanır ve harcadıklarını, Allah katında yakınlıklara, Peygamberin dualarına vesile sayar. Beri bakın! Bunlar gerçekten, kendileri için yakınlıktır. Allah, onları cennetine koyacaktır. Çünkü Allah bağışlayıcıdır; merhametlidir.

وَالسَّابِقُونَ الْاَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ
لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا ذٰلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنَ الْاَعْرَابِ مُنَافِقُونَ
وَمِنْ اَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ اِلٰى عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَاٰخَرُونَ
اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَاٰخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللّٰهُ
اَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٢﴾ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ
صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ اِنَّ صَلٰوتَكَ
سَكَنٌ لَهُمْ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ
هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَاْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَاَنَّ اللّٰهَ
هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ اِلٰى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَاٰخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ
اِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

100— **(İslâm dinini kabulde)** önde gelen Muhacirler ve Ensar ile onlara güzellikle tâbi olanlar **(hak yoldan gidenler var ya!)** Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'dan razı olmuşlardır. Allah, onlara, altlarından ırmaklar akan cennetler hazırladı ki, orada ebedî kalacaklardır. İşte en büyük saadet budur.

101— Çevrenizdeki Bedevîlerden bırtakım münafıklar vardır. Medine halkından bazıları da nifaka alışmışlardır. Sen, onları bilmezsin. Onları biz biliriz. Biz, onlara iki defa **(dünyada ve kabirde)** azap edeceğiz. Sonra da büyük bir azaba itileceklerdir.

102— **(Münafıkların)** diğer bir kısmı da, günahlarını itiraf ettiler. Bunlar iyi bir amel ile diğer bir kötü ameli karıştırdılar. Ola ki Allah, tevbelerini kabul buyura! Çünkü Allah çok bağışlayıcı; çok merhametlidir.

103— Onların mallarından bir zekât al ki, onunla kendilerini temiz pâk edesin. Bir de onlara dua et. Çünkü senin duan onlar için **(bir rahmet ve)** huzurdur. Allah çok iyi işiten, çok iyi bilendir.

104— Bilmediler mi ki, Allah kullarından tevbeyi bizzat kabul eder ve sadakaları alır. Gerçekten tevbeleri kabul edici O, çok merhametli de O'dur.

105— De ki: **(İstediğinizi)** yapın; zira yaptıklarınızı Allah da, Resûlü de, mü'minler de görecektir. İleride hazırı, gaibi bilen Hakk'ın huzuruna götürüleceksiniz. O, size, neler yapıyor idiyseniz haber verecektir.

106— Diğer bir kısmı da, Allah'ın emrine geri bırakılmışlardır. Onları ya azap eder, yahut tevbelerini kabul buyurur. Allah, her şeyi bilendir; hikmet sahibidir.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ
مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ
أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
﴿١١٠﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ
الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

107— Bir de şunlar var ki, zarar vermek için, küfür için, mü'minlerin arasına tefrika sokmak için ve bundan evvel Allah'a ve Resûlü ile harp edeni **(rahip Ebû Amr'ın gelmesini)** beklemek ve gözetmek için bir mescid yaptılar. Bununla beraber, ''Hüsnüniyetten başka bir muradımız yoktu.'' diye yemin de ederler. Fakat Allah şâhid ki, bunlar şeksiz şüphesiz yalancıdırlar (5).

108— O mescidde ebediyyen namaza durma (6). Tâ ilk günden temeli takvâ üzerine kurulan mescid, içinde namaza durmana elbette daha lâyıktır. Orada temizlenmeyi seven birtakım adamlar vardır. Allah da çok temizlenenleri sever.

109— Öyle ya, binasını Allah korkusu ve rızası üzerine kurmuş olan mı hayırlıdır, yoksa binasını çökecek bir yar'ın kenarına kurup onunla beraber cehennem ateşine yuvarlanan mı? Allah zalim bir kavme hidâyet vermez.

110— Onların kurmuş oldukları binaları, kalblerinde bir şüphe ve bir nifak düğümü olarak kalacaktır. Meğer ki kalbleri, parçalanmış olsun. Allah her şeyi bilendir; hikmet sahibidir.

111— Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını, cennet kendilerinin olmak bahasına satın aldı. Allah yolunda çarpışacaklar, öldürecekler ve öleceklerdir. **(Onun)** Tevrât'ta, İncil'de ve Kur'ân'da **(anılan bu va'di)**, kendi üzerinde hak bir va'ddir. Allah'dan daha ziyade sözünde duran kim olabilir? O halde, yaptığınız bu hayırlı alışverişten dolayı sevinin. İşte en büyük saadet budur.

---

(5) **Bu âyet-i kerime, Kuba Mescidi'ne karşı bina yapıp gûya onu mescid edinen, aslında Kuba Mescidi'nin cemaatini ikiye ayırmak, mü'minler arasına nifak sokmak ve bekledikleri rahibe bir mabet hazırlamış olmak gibi melunâne gaye güden 12 münafık hakkında nâzil olmuştur. Bekledikleri rahip, cahiliyette Hıristiyan papazı olmuş, Peygamberimizin** (s.a.v.) **'fâsık' diye ad verdiği Ebu Âmir idi. Peygamberimizin bi'setine hased etmiş, 'Uhud, Huneyn'de ona karşı savaşmış, müşriklerin mağlûbiyeti üzerine Şam'a kaçmıştı. Oradan münafıklara, "Elinizden geldiği kadar silâhlanın, hazırlanın ve benim için bir mabed yapın. Ben Rum** (Bizans)**Kayseri'ne gidiyorum. Büyük bir ordu ile gelip Muhammed** (s.a.v.) **ve ashabını sürüp çıkaracağım" diye haber göndermişti. Münafıklar da Kuba Mescidi'nin yanında "Mescid-i Dırar"ı yapmışlardı. Resûl-i Ekrem 'Tebük' seferinden dönünce, yaptıkları mescidde namaz kılmaya davet ettiler. Resûl-i Ekrem, daveti kabul edip gitmeye hazırlanırken bu âyetler nâzil oldu.**

(6) **Bu mescid, Dırar Mescidi olup, Hz. Peygamberin emri ile yıkılmış; arsası çöplük yapılmıştır.**

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾
مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ
وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا
عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ
مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ
إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ
اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ
وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ
الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ
مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

112— Hele o tevbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, oruç tutanlar... O rükûa varanlar, secdeye kapananlar, iyiliği emir, kötülüğü yasak edenler ve Allah'ın hududunu muhafaza eyleyenler **(yok mu?).** Sen **(böyle olan)** mü'minlere **(cenneti)** müjdele.

113— Müşriklerin cehennemlik oldukları anlaşıldıktan sonra, akraba bile olsalar, onlar için ne peygamberin, ne de iman edenlerin mağfiret dilemeleri doğru olmadı (7).

114— İbrâhim'in, babası hakkındaki istiğfarı da, sırf ona vermiş olduğu bir va'dden dolayı idi **(ona, senin için Rabbimden mağfiret dileyeceğim demişti).** Onun bir Allah düşmanı olduğu kendisine belli olunca ondan uzaklaştı. Şüphesiz İbrâhim, çok tazarrû eden, çok yumuşak huylu idi.

115— Allah bir kavmi hidâyete erdirdikten sonra, nelerden sakınacaklarını kendilerine açıklamadıkça, onları sapıklığa düşürecek değildir. Muhakkak ki, Allah her şeyi en iyi bilendir.

116— Şüphesiz göklerle yerin mülkü Allah'ındır. O, diriltir ve öldürür. Size, Allah'dan başka ne bir veli vardır, ne de bir yardımcı!

117— And olsun ki, Allah, peygambere ve o güçlük saatinde (8) ona uyan Muhacirlerle Ensar'a lutfetti de, içlerinden bir kısmının kalbleri az daha meyledecek gibi olmuşken, sonra tevbelerini kabul buyurdu. Çünkü Allah, mü'minlere karşı çok şefkatlidir; çok merhametlidir.

---

(7) **Peygamber** (s.a.v.) **amucası Ebû Tâlib için istiğfarda bulunduğu vakit bu âyet-i kerime inmiştir.**

(8) **Tebük savaşında çekilen çeşitli sıkıntı ve mahrumiyet günlerinde.**

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتّٰى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْاَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا اَنْ لَا مَلْجَاَ
مِنَ اللّٰهِ اِلَّا اِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُونُوا
مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِاَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِنَ الْاَعْرَابِ اَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوا
بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَاٌ وَلَا
نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَؤُنَ مَوْطِئًا
يَغِيظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ
بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾
وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ
فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنْذِرُوا
قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُوا اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

118— (Tevbelerinin kabulû) geri bırakılan üç kişiyi de bağışladı (9). Çünkü o derece bunalmışlardı ki yeryüzü, olanca genişliğine rağmen onların başlarına dar gelmişti. Vicdanları da kendilerini sıkmıştı. Allah'dan kurtuluşun ancak Allah'a sığınmakla olacağını anlamışlardı. Sonra tevbelerini kabul buyurdu ki, onlar da tevbekârlar arasına dâhil oldular. Şüphesiz Allah, tevbeleri çok çok kabul buyurandır, çok merhametli olandır.

119— Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve doğrularla beraber olun.

120— Medinelilerle etraflarındaki bedevîlerin, savaşta Resûlullah'dan geri kalmaları yaraşmazdı. Onun ne yaptığına bakmayıp da, kendilerini düşünmemeliydiler. Bu muhalefetin câiz olmaması şundandır: Çünkü onların, Allah yolunda katlandıkları hiçbir susuzluk, yorgunluk, açlık, kâfirleri kızdıracak bir yere ayak basmaları ve düşmana karşı bir muvaffakiyetleri yoktur ki, mukabilinde kendilerine bir amel yazılmış olmasın. Çünkü Allah, iyi iş yapanların ecrini zayi etmez.

121— Allah onları yapmakta oldukları, amellerinin en güzeliyle mükâfatlandırmak için küçük, büyük yaptıkları her masraf, geçtikleri her vâdi muhakkak onların lehine **(hesaplarına)** yazılmıştır.

122— Bununla beraber mü'minlerin hepsi toptan seferber olmamalı idiler. Her kabîleden bir tâife toplansa da, dinde fıkıh tahsil etseler ve kavimleri döndükleri zaman onları korkutsalardı ya! Olur ki Allah'ın azabından sakınırlar (10).

---

(9) **Bunlar, Ensârdan Kâ'b bin Mâlik, Hilâl bin Ümeyye ve Mürâre bin Rabi idiler.**

(10) **Bu âyetten anlaşıldığına göre, bir millet topyekûn savaşa hazır olmalıdır. Bir milletin ayakta durabilmesi için, din ve ilim adamlarının bilgi, iman ve teknik bakımdan savaşan topluluğu yetiştirmeleri gerekir. Onlar cephe gerisinde çalışacaklar, milletin çocuklarına iman ve ilim aşılayacaklardır. Âyet bu durumu açıklamaktadır.**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾
وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ
رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوَلَا يَرَوْنَ
أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ
وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ
إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ
قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَاءَكُمْ
رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

سُورَةُ يُونُسَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعُ آيَاتٍ

123— Ey iman edenler! Size yakın olan kâfirlerle harp edin. Onlar, sizde bir şiddet bulsunlar. Bilin ki Allah, takvâ sahipleri ile beraberdir.

124— Bir sûre indirildiği vakit, onlardan bazısı, ''Bu sûre hanginizin imanını artırdı bakalım?'' der. İman edenlere gelince, **(her inen sûre),** onların imanını artırmıştır. Onlar sevinip dururlar.

125— Kalblerinde hastalık olanların ise, bu sûreler, küfürlerine küfür katmıştır ve kâfir olarak geberip gitmişlerdir.

126— Görmezler mi ki, her yıl bir veya iki defa çeşitli belâlara çarptırılırlar. Böyle iken, yine ne tevbe ederler, ne de ibret alırlar.

127— Bir sûre indirildi mi birbirlerine bakıp, ''Sizi, bir gören oluyor mu?'' diye sorarlar. **(Gören varsa otururlar)** sonra sıvışır giderler. Allah, kalblerini çevirmiştir. Çünkü onlar **(gerçeği)** anlamayan bir kavimdirler.

128— And olsun! Size, kendinizden bir peygamber geldi ki, zahmet çekmeniz onu üzer. Üzerinize titrer. Mü'minlere çok şefkatli, çok merhametlidir.

129— Eğer aldırmazlarsa, de ki: ''Bana Allah yeter! Ondan başka hiçbir ilâh yoktur. Ben, ancak O'na güvendim. O, büyük Arş'ın sahibidir''.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الۤرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْحَك۪يمِ ﴿١﴾ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
اَنْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا
اَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْۜ قَالَ الْكَافِرُونَ اِنَّ هٰذَا
لَسَاحِرٌ مُب۪ينٌ ﴿٢﴾ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَۜ
مَا مِنْ شَف۪يعٍ اِلَّا مِنْ بَعْدِ اِذْنِه۪ۜ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُۜ
اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَم۪يعًاۜ وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّاۜ اِنَّهُ يَبْدَؤُا
الْخَلْقَ ثُمَّ يُع۪يدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
بِالْقِسْطِۜ وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَم۪يمٍ وَعَذَابٌ اَل۪يمٌ
بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذ۪ي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَٓاءً وَالْقَمَرَ
نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّن۪ينَ وَالْحِسَابَۜ
مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّۚ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ اِنَّ فِي اخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ
فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

(Sûre: 10)

YÛNUS SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
109 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Râ. Bunlar, hikmet dolu kitabın âyetleridir.

2— İnsanlar arasından bir adama, ''İnsanları korkut ve iman edenlere, Rableri katında kadem-i sıdk **(sadık şefaatçı)** bulunduğunu müjdele'' diye vahy etmemiz, insanlar için şaşılacak bir şey mi oldu ki, kâfirler, ''Hakikaten bu **(adam)** açık bir sihirbazdır.'' dediler.

3— Hiç şüphe yok ki Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'ı istilâ edip her şeyi hükmü altına alan, **(her)** işi **(yerli yerinde)** idare eden Allah'dır. Onun izni olmadıkça hiçbir şefaatçı olmaz. İşte bu vasıflara sahip olan Allah, sizin Rabbinizdir. O halde ona ibadet edin. Düşünmez misiniz siz?

4— Hepinizin dönüşü ancak O'nadır. Allah, bir gerçek olarak **(bunu size)** va'd etmiştir. Halkı önce dirilten, sonra iman edip yararlı işler yapanları, adaletle mükâfatlandırmak için **(ölümle)** geri çevirecek olan O'dur. Küfredenlere ise, küfürlerinden dolayı, kaynar sudan bir içki ve acıklı bir azap vardır.

5— O, **(Allah)** güneşi bir ışık, ayı da bir nur yapmıştır. Ona menziller takdir buyurmuştur ki, senelerin sayısını ve hesabı bilesiniz. Allah, bunları ancak hak ve sabit bir **(hikmetle)** yaratmıştır. O, âyetleri anlayacak bir kavme açıklar.

6— Elbette gece ile gündüzün, birbiri ardınca değişip durmasında ve Allah'ın göklerle yerde yarattığı varlıklarda, Allah'dan korkan bir kavm için birçok ibret ve deliller vardır.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَأَنُّوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اٰيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولٰئِكَ
مَأْوٰيهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعْوٰيهُمْ فِيهَا
سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَاٰخِرُ دَعْوٰيهُمْ
أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَوْ يُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ
لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ
الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلٰى ضُرٍّ مَسَّهُ كَذٰلِكَ
زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ
خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

7— O kimseler ki **(öldükten sonra)** bizim huzurumuza çıkacaklarını ummayanlar ve dünya hayatına razı olup, gönülleri ona yatmış bulunan kimselerle bizim bunca âyetlerimizden gafil olanlar var ya!

8— İşte bunların varacakları yer, kazandıkları günahlar sebebiyle ateştir.

9— İman edip yararlı işler görenleri ise, imanlarından dolayı, Rableri kendilerini, altlarından ırmaklar akan nimeti bol cennetlere erdirir.

10— Bunların, cennette duaları, ''Allah'ım! Seni tenzih ederiz.'' sözüdür. Sağlıkları da selâmdır. Dualarının sonu ise, ''Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.'' ifadesidir.

11— Eğer Allah, insanlara, hayrı çarçabuk istedikleri gibi şerri de acele verseydi, muhakkak ecelleri sona ererdi. Fakat biz, bize kavuşacaklarını ummayanları, böyle azgınlıkları içinde sersem sersem bocalar halde bırakırız.

12— İnsana bir zarar dokunduğu vakit, gerek yan tarafına yatarken, gerek otururken, gerekse ayaktayken, bize dua eder. Fakat ondan zararını giderdik mi, sanki kendisine dokunan zarardan dolayı bize dua etmemiş gibi geçer gider. İşte o müsriflere, yaptıkları ameller böyle süslü gösterilmektedir.

13— And olsun ki biz, sizden önceki devirlerde yaşayanları, kendilerine peygamberleri mûcizelerle geldikleri halde, zulmettikleri ve imana gelmedikleri vakit helâk ettik. İşte mücrim bir kavmi, biz böyle cezalandırırız.

14— Sonra, onların arkasından, bakalım neler yapacaksınız diye, sizi yeryüzünde halifeler yaptık.

وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍۙ قَالَ الَّذ۪ينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَٓاءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَيْرِ هٰذَٓا اَوْ بَدِّلْهُۜ قُلْ مَا يَكُونُ ل۪ٓي
اَنْ اُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَٓائِ نَفْس۪يۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰٓى اِلَيَّۚ
اِنّ۪ٓي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبّ۪ي عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿١٥﴾
قُلْ لَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَٓا اَدْرٰيكُمْ بِه۪ۘ فَقَدْ
لَبِثْتُ ف۪يكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِه۪ۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنْ
اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيَاتِه۪ۜ
اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا
لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ شُفَعَٓاؤُ۬نَا
عِنْدَ اللّٰهِۜ قُلْ اَتُنَبِّؤُ۫نَ اللّٰهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمٰوَاتِ
وَلَا فِي الْاَرْضِۜ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا
كَانَ النَّاسُ اِلَّٓا اُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُواۜ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ف۪يمَا ف۪يهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِنْ رَبِّه۪ۚ فَقُلْ اِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُواۚ اِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِر۪ينَ ﴿٢٠﴾

15— Âyetlerimiz o müşriklere birer açık delil olarak okunduğu vakit, bize kavuşmayı ummayanlar, ''Bundan başka bir Kur'ân getir; yahut bunu değiştir!'' dediler. Sen de ki: ''Onu, kendiliğimden değiştirmem, olacak şey değildir. Ben, ancak bana vahy olunana uyarım. Ben, Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım''.

16— De ki: ''Eğer Allah dileseydi, ben bu Kur'ân'ı size okumazdım. **(Rabbim de)** onu **(benim dilimle)** size bildirmezdi. Gerçekten, ben sizin içinizde bundan önce bir ömür **(kırk yıl)** durdum. Hiç akıl etmez misiniz siz?''.

17— Artık Allah'a iftira edenden veya O'nun âyetlerini yalan sayandan daha zâlim kim olabilir? Hiç şüphe yok ki, mücrimler felâha ermezler!

18— Allah'ı bırakıp kendilerine zarar veya fayda vermeyen şeylere tapıyorlar ve ''Bunlar, Allah katında bizim şefaatçılarımızdır.'' diyorlar. De ki: ''Siz, Allah'a, göklerde ve yerde bilmediği bir şeyi mi haber vereceksiniz?''. Hâşâ! Allah, onların ortak koştukları şeylerden münezzehdir; yücedir.

19— İnsanlar, vaktiyle bir tek ümmetti **(bir dine bağlı idiler)**. Sonra ihtilâf ettiler **(birçok bâtıl dinlere ayrıldılar)**. Eğer Rabbinden ezelde **(azabı kıyamete bırakıyorum diye)** bir takdir geçmemiş olsaydı, o ihtilâf ettikleri şeylerde şimdiye kadar aralarında çoktan hüküm verilmiş bitmişti **(yani belâlarını bulurlardı)**.

20— Bir de **(Mekkeliler)**, ''Ona, Rabbinden bambaşka bir âyet indirilse ya!'' diyorlar. Sen de, de ki: ''Gayb, ancak Allah'a mahsustur. İmdi, **(inanmadınızsa azabı)** bekleyin! Ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim''.

وَاِذَٓا اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُمْ اِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ ف۪ٓي اٰيَاتِنَاۜ قُلِ اللّٰهُ اَسْرَعُ مَكْراًۜ اِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِۜ حَتّٰٓى اِذَا كُنْتُمْ
فِي الْفُلْكِۚ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِر۪يحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَٓاءَتْهَا ر۪يحٌ
عَاصِفٌ وَجَٓاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ اُح۪يطَ بِهِمْۙ
دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِص۪ينَ لَهُ الدّ۪ينَۚ لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِه۪ لَنَكُونَنَّ
مِنَ الشَّاكِر۪ينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّٓا اَنْجٰيهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّۜ
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْۙ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۘ
ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾ اِنَّمَا مَثَلُ
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَٓاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَٓاءِ فَاخْتَلَطَ بِه۪ نَبَاتُ
الْاَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُۜ حَتّٰٓى اِذَٓا اَخَذَتِ الْاَرْضُ
زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَٓا اَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَٓاۙ اَتٰيهَٓا اَمْرُنَا
لَيْلاً اَوْ نَهَاراً فَجَعَلْنَاهَا حَص۪يداً كَاَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِۜ
كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا
اِلٰى دَارِ السَّلَامِۜ وَيَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٢٥﴾

21— İnsanlara dokunan bir zarardan sonra, kendilerine bir rahmet **(bolluk)** taddırırsak hemen âyetlerimiz hakkında **(alay ve tekzible)** bir hileleri olur. De ki: ''Allah'ın hile **(edenlere karşı mukabele)** si daha çabuktur. Elçilerimiz **(melekler)** sizin hilelerinizi yazıyorlar.

22— Sizi karada ve denizde gezdiren O'dur. Hatta siz gemilerde olduğunuz vakit, o gemiler güzel bir rüzgârla, içindeki yolcuları alıp akarken ve tam ferahlanırlarken, onlara şiddetli bir fırtına gelir çatar. Ve her yerden dalga gelmeye başlar. Anlarlar ki, her taraftan kuşatılmışlardır. O zaman Allah'a, dininde hâlisâne olarak dua ederler: ''Ahdimiz olsun, eğer bizi bundan kurtarırsan şeksiz şüphesiz şükreden kullardan oluruz!''.

23— Fakat, Allah onları selâmete çıkarınca, bir de bakarsın ki, yeryüzünde haksızlıkla zulme başlamışlardır. Ey insanlar! Sizin zulmünüz ancak kendi aleyhinizedir. O kıymetsiz dünya hayatının menfaatı gibi **(süreksiz)** dir. Sonra döner bize gelirsiniz. Biz de size bütün yaptıklarınızı haber veririz.

24— Dünya hayatının hali, ancak gökten indirdiğimiz bir suya benzer ki, onunla, insan ve hayvanların yedikleri, yer mahsûlleri yetişip birbirine karışır. Nihayet yer bütün güzelliklerini takınıp süslendiği, sahipleri de bu mahsûlü toplayıp ondan faydalanmaya kendilerini kaadir zannettikleri bir sırada, geceleyin veya güpegündüz ona emrimiz **(âfatımız)** gelivermiş ve bir lahzada ona bir tırpan atıvermişizdir. Sanki dün hiç yokmuş gibi olmuştur. İşte düşünen bir kavim için biz âyetleri böyle açıklarız.

25— Allah, selâmet yurduna **(cennete)** çağırır ve dilediği kimseyi doğru yola hidâyet eder.

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ
كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ
مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ اللَّيْلِ
مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ
نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ
وَشُرَكَاؤُكُمْ ۚ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا
تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ
لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوا إِلَى
اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾
قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ
وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ
فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ
فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ
حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

26— (İman etmek suretiyle) güzel ameller işleyenlere cennet ve bir de ziyade vardır **(bu ziyade Allah'ı görmeleridir).** Onların yüzlerine ne bir toz **(lekesi)** bulaşır, ne de bir zillet!.. İşte bunlar cennetliklerdir, orada ebedî kalıcılardır.

27— Kötülükler kazanmış olanlara gelince, bir kötülüğün cezası, misli iledir. Onları bir zillet kaplar. Allah'dan hiçbir kurtarıcı da yoktur. Sanki onların yüzleri, gece parçalarından kaplanmıştır. İşte bunlar cehennemliklerdir, onlar orada ebedî kalacaklardır.

28— O gün onların hepsini mahşere toplayacağız. Sonra şirk koşanlara, ''Siz ve Allah'a eş koştuğunuz ortaklarınız yerinizde durun!'' diyeceğiz. Artık **(mü'minlerle)** aralarını açmışızdır. Ortakları diyecekler ki: ''Siz, bize tapmazdınız.

29— Şimdi bizimle sizin aramızda şâhid olarak Allah yeter. Doğrusu bizim, sizin tapmanızdan haberimiz bile yoktu''.

30— Orada herkes, geçmişte ne yaptı ise onun imtihanını verecek. Hepsi hakiki mevlâları olan Allah'a döndürülmüş; müşriklerin Allah'a eş uydurdukları putlar da kendilerinden kaybolmuş gitmiş olacaktır.

31— De ki: ''Size gökten ve yerden kim rızık veriyor? Yahut o kulaklara ve gözlere kim malik bulunuyor? Ve ölüden diriyi, diriden de ölüyü kim çıkarıyor? Bütün işleri kim idare ediyor?''. Hemen, ''Allah!'' diyeceklerdir. Sen de ki: ''O halde sakınmaz mısınız siz?''.

32— İşte bu **(işleri yapan),** sizin Rabbiniz olan Allah'dır. Hakdan sonra da sapıklıktan başka ne olabilir? Şu halde **(imandan)** nasıl çevriliyorsunuz?''.

33— Böylece Rabbinin **(cehennemi insanlarla cinlerden dolduracağım.)** kelimesi, yoldan çıkan fâsıklara hak oldu. Onlar artık imana gelmezler.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ يَهْدٖٓي
اِلَى الْحَقِّ قُلِ اللّٰهُ يَهْدٖي لِلْحَقِّ اَفَمَنْ يَهْدٖٓي اِلَى الْحَقِّ اَحَقُّ اَنْ يُتَّبَعَ
اَمَّنْ لَا يَهِدّٖٓي اِلَّٓا اَنْ يُهْدٰى فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ
اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنًّا اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنٖي مِنَ الْحَقِّ شَيْـًٔا اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ
بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ اَنْ يُفْتَرٰى مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَلٰكِنْ تَصْدٖيقَ الَّذٖي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصٖيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فٖيهِ
مِنْ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ﴿٣٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهٖ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿٣٨﴾
بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحٖيطُوا بِعِلْمِهٖ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوٖيلُهُ كَذٰلِكَ
كَذَّبَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمٖينَ ﴿٣٩﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهٖ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهٖ وَرَبُّكَ اَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدٖينَ ﴿٤٠﴾ وَاِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لٖي عَمَلٖي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ اَنْتُمْ
بَرٖٓيؤُنَ مِمَّٓا اَعْمَلُ وَاَنَا بَرٖٓيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ
مَنْ يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

34— De ki: ''Sizin Allah'a eş saydığınız ortaklarınızdan halkı ilkin yaratacak, öldükten sonra tekrar diriltecek var mı?''. De ki: ''Halkı ilkin Allah yaratır. Öldükten sonra **(eski haline)** iade eder **(diriltir).** Artık doğru yoldan nasıl çevriliyorsunuz?''.

35— ''Ortaklarınızdan hak yolu gösterecek var mı?'' de. ''Doğru yola Allah iletir. O halde, hakka ileten mi arkasından gitmeye daha lâyıktır, yoksa hidâyet olunmadıkça kendi başına doğru yolu bulamayan mı? Ne oluyor size? Nasıl hükmediyorsunuz?'' de.

36— Kâfirlerin çoğu, sırf bir kuru zan ardından gider. Ama zan, hak namına hiçbir şey ifade etmez. Şüphesiz Allah, onların neler yaptıklarını çok iyi bilir.

37— Bu Kur'ân Allah'dandır, başkası tarafından uydurulmuş değildir. Lâkin o önündeki **(kitab)** ları tasdik ve o kitabı açıklayıcı olarak âlemlerin Rabbinden indirilmiştir, bunda hiç şüphe yoktur.

38— Yoksa, ''Onu uydurdu.'' mu diyorlar? De ki: ''O halde, iddianızda doğruysanız, hemen O'nun gibi bir sûre getirin ve Allah'dan başka kime gücünüz yeterse yardıma çağırın!''.

39— Hayır! O kâfirler, ilmini kavrayamadıkları ve te'vili kendilerine hiç gelmemiş olan bir şeyi **(Kur'ân'ı)** yalanladılar. Onlardan önce gelen ümmetler de, böyle yalanlamışlardı. Ama bak, zâlimlerin sonu ne oldu?

40— Onlardan bazıları Kur'ân'a inanır; bazıları inanmaz. Ama Rabbin fesatçıları çok iyi bilir.

41— Eğer seni yalanlamakta ısrar ederlerse, ''Benim işim bana, sizin işiniz de size aittir. Siz, benim yapacağımdan berîsiniz; ben de sizin yapacağınızdan berîyim!'' deyiver (1).

42— İçlerinden seni dinleyenler de var. Fakat, sağırlara sen mi işittireceksin? Hele akılları da ermiyorsa!..

---

(1) **Bu âyet, Kılıç âyeti ile nesh edilmiştir.**

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ اِلَيْكَۜ اَفَاَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا
لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْـًٔا وَلٰكِنَّ النَّاسَ اَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ
يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْۜ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللّٰهِ وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ
اُمَّةٍ رَسُولٌۚ فَاِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾
قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُۜ لِكُلِّ اُمَّةٍ
اَجَلٌۜ اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ
﴿٤٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا اَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ
مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهِۜ آلْـٰٔنَ وَقَدْ كُنْتُمْ
بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ
هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ وَيَسْتَنْبِئُونَكَ
اَحَقٌّ هُوَۜ قُلْ اِي وَرَبِّي اِنَّهُ لَحَقٌّۚ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

43— Onlardan sana bakanlar da var. Fakat körlere sen mi yol göstereceksin? Hele basiretleri de yoksa?..

44— Şüphesiz ki Allah, insanlara hiç zulüm etmez. Lâkin insanlar kendilerine zulmederler.

45— O gün Allah, onları mahşere toplayacak. Sanki gündüzün bir saatinden başka **(bir müddet)** eğlenmemişlerdir. Aralarında tanışacaklardır. Allah'ın huzuruna çıkacaklarını yalan sayıp da hidâyet yolunu tutmamış olanlar, muhakkak büyük zarara uğramıştır.

46— Onlara va'dettiğimiz azabın bir kısmını sana göstersek de yahut senin ruhunu alsak da, onların dönüşü ancak bizedir. Sonra Allah, onların yapacakları şeylere de şâhiddir.

47— Her ümmetin bir peygamberi vardır. Onların peygamberi geldiği vakit, aralarında adaletle hüküm verilir. Kendilerine zulmedilmez.

48— ''Eğer doğru söylüyorsanız bu va'd **(azap)** ne zaman?'' diyorlar.

49— De ki: ''Ben kendi kendime, bir zarar veya faydaya malik değilim. Meğer ki Allah, dilemiş ola''. Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri geldi mi, bir an ne geri kalırlar, ne de ileri giderler.

50— De ki: ''Söyleyin bakayım! Allah'ın azabı, geceleyin yatarken veya güpegündüz gelse mücrimler bunun hangisine acele ediyor?

51— Ya **(bu azap)** vâki olduktan sonra mı O'na iman edeceksiniz? Şimdi mi **(inanıyorsunuz)?** Hani siz onu acele istiyordunuz?'' denilecek.

52— Sonra, o zulmedenlere, ''Tadın bakalım ebedî azabı! Vaktiyle kazandığınızdan başka bir sebeple cezalandırılacak değilsiniz!'' denilecek.

53— ''Doğru mu bu **(azap)**?'' diye sana soruyorlar. De ki: ''Evet, Rabbime yemin ederim ki, O, dosdoğrudur ve siz bundan yakayı kurtaramazsınız!''.

وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ وَاَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَلَا اِنَّ
وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيٖ وَيُمٖيتُ
وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنٖينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِهٖ فَبِذٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ
مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذٖينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ يَوْمَ
الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فٖي شَاْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا اِذْ تُفٖيضُونَ
فٖيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرَ اِلَّا فٖي كِتَابٍ مُبٖينٍ ﴿٦١﴾

54— (Küfürle) zulüm etmiş, her nefis, bütün yeryüzündeki varlıklara sahip olsaydı azabı gördükleri vakit hepsi içten içe pişman olur, kendini kurtarmak için onları feda ederdi. Fakat aralarında adaletle hüküm verilmesi takdir edilmiştir, hiç birine zulmedilmez.

55— Dikkat edin! Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allah'ındır. Beri bakın! Hiç şüphesiz Allah'ın va'di hakdır. Lâkin kâfirlerin çoğu bilmezler.

56— O diriltir, O öldürür ve ancak O'na döndürülürsünüz.

57— Ey insanlar! İşte size, Rabbinizden bir öğüt, gönüllerdeki dertlere bir deva ve mü'minler için bir hidâyet ve rahmet **(olan Kur'ân)** geldi.

58— De ki: ''Allah'ın lütûf ve rahmetiyle, ancak bununla ferahlansınlar. Bu, onların topladıkları dünyalıktan daha hayırlıdır''.

59— De ki: ''Söyleyin bana, Allah size rızık olarak neyi indirdi de, siz ondan kimini haram, kimini helâl yaptınız? De ki: ''Size **(bu hususta)** Allah mı izin verdi; yoksa Allah'a iftira mı ediyorsunuz?''.

60— Yalanı Allah'a iftira edenler, kıyamet gününü ne zannediyorlar? Şüphesiz Allah, insanlara karşı lütf-u ihsan sahibidir. Lâkin onların çoğu şükretmezler.

61— Sen ne halde olsan, Kur'ân'dan ne okusan ve sizler ne yapsanız, o işle meşgûl olurken, muhakkak biz üzerinizde şâhid bulunuruz. Ne yerde, ne gökte zerre ağırlığınca hiçbir şey Rabbinden gizli kalamaz. Bundan daha küçük veya daha büyük hiçbir şey yoktur ki, açıkça bir kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)** yazılı olmasın.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾
الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ
إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ
مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ ۗ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۗ
سُبْحَانَهُ ۖ هُوَ الْغَنِيُّ ۖ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ
إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَٰذَا ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ
﴿٦٨﴾ قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ
﴿٦٩﴾ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ
الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

62— Beri bakın! Şüphesiz Allah'ın velilerine hiçbir korku yoktur. Onlar mahzun da olmayacaklardır.

63— Onlar, o kimselerdir ki, Allah'a iman etmişler ve takvâya ulaşmışlardır.

64— Dünya hayatında da, âhirette de müjde onlarındır. Allah'ın kelimelerinde değişme olmaz. İşte büyük bahtiyarlık budur.

65— Onların sözü **(yani sen peygamber değilsin demeleri)** seni üzmesin. Şüphesiz ki, bütün izzet **(güç, kuvvet)** Allah'ındır. O, işiticidir, bilicidir.

66— Dikkat edin! Göklerde kim var ve yerde kim varsa hep Allah'ındır. Allah'dan başkasına tapanlar dahi, ortaklara tâbi olmazlar. Onlar, ancak zanna tâbi olurlar ve sadece yalan söylüyorlar.

67— İçinde rahat edesiniz diye, geceyi; **(çalışasınız diye),** gündüzü aydınlatıcı olarak yaratan O'dur. Elbette bunda, dinleyecek bir kavim için birçok ibretler vardır.

68— ''Allah çocuk edindi.'' dediler. Hâşâ! O, bundan münezzehtir. O ganîdir **(hiçbir şeye muhtaç değildir).** Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Sizin elinizde bu hususta hiçbir delil yoktur. Siz, Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?

69— De ki: ''Allah'a karşı yalan uyduranlar, elbette felâh bulamayacaklardır!''.

70— Dünyada bir parça fayda **(elde edebilirler).** Nihayet dönüşleri bizedir. Sonra küfretmeleri sebebiyle, biz onlara şiddetli azabı taddıracağız.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوحٍ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ يَا قَوْمِ اِنْ كَانَ كَبُرَ
عَلَيْكُمْ مَقَامٖى وَتَذْكٖيرٖى بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ
فَاَجْمِعُٓوا اَمْرَكُمْ وَشُرَكَٓاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ اَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ
اقْضُٓوا اِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ
مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمٖينَ ﴿٧٢﴾
فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَٓائِفَ
وَاَغْرَقْنَا الَّذٖينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرٖينَ
﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهٖ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَٓاؤُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهٖ مِنْ قَبْلُ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى قُلُوبِ
الْمُعْتَدٖينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسٰى وَهٰرُونَ اِلٰى فِرْعَوْنَ
وَمَلَا۬ئِهٖ بِاٰيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمٖينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا
جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُٓوا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُبٖينٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوسٰٓى
اَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَٓاءَكُمْ اَسِحْرٌ هٰذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿٧٧﴾
قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَٓاءَنَا وَتَكُونَ
لَكُمَا الْكِبْرِيَٓاءُ فِي الْاَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنٖينَ ﴿٧٨﴾

71— Sen onlara Nûh'un kıssasını oku. Hani o, kavmine, ''Ey kavmim! Eğer benim aranızda bulunmam ve Allah'ın âyetlerini hatırlatmam, size ağır geliyorsa, **(bilin ki)** ben ancak Allah'a tevekkül etmişimdir. Artık siz ve ortaklarınız toplanıp bana ne yapacağınızı kararlaştırın. Sonra yapacağınız bu iş size tasa olmasın. Sonra bana yapacağınızı yapın. Ve bana mühlet vermeyin!

72— Eğer **(benim söylediğimden)** yüz çevirirseniz, ben de sizden bir ücret istemedim ya! Benim ücretim ancak Allah'a aittir. Ben, O'nun birliğine boyun eğen Müslümanlardan olmamla emir olundum'' demişti.

73— Bunun üzerine yine onu yalanladılar. Biz onu ve gemide beraberinde bulunan kimseleri selâmete çıkardık ve onları yeryüzünün halifeleri yaptık. Âyetlerimizi yalanlayanları ise **(tufanla)** boğduk. Bak, uyarılan **(fakat yola gelmeyenlerin)** sonu nice oldu!

74— Sonra Nûh'un arkasından birçok peygamberleri kavimlerine gönderdik. Onlara, açık mûcizeler getirdiler. Fakat önce yalan dediklerine bir türlü inanmak istemediler. İşte biz, ileri gidenlerin kalbleri üzerine böyle mühür vururuz.

75— Sonra, bunların arkasından Mûsa ile Hârun'u, âyetlerimizle, Fir'avn'a ve onun **(kavminin)** ileri gelenlerine gönderdik. Onlar **(imanı)** kibirlerine yediremediler; mücrim bir kavim idiler.

76— Kendilerine tarafımızdan hak **(mûcize)** geldiği vakit, ''Muhakkak bu açık bir sihirdir.'' dediler.

77— Mûsa, ''Ya size hak gelince böyle mi diyorsunuz? Bu sihir mi? Ama sihirbazlar felâh bulmazlar!'' dedi.

78— Onlar, ''Sen bizi, atalarımızı üzerinde bulduğumuz yoldan çevirip bu yerde saltanat sizin ikinize kalsın diye mi geldin? Biz, ikinize de iman etmeyiz!'' dediler

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالَ لَهُمْ مُوسٰى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ
مُوسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ
عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ
﴿٨٢﴾ فَمَا آمَنَ لِمُوسٰى إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلٰى خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ
وَمَلَإِيهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ
لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسٰى يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللّٰهِ
فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا عَلَى اللّٰهِ
تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا
بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلٰى مُوسٰى وَأَخِيهِ
أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا
الصَّلٰوةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسٰى رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ
فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا
لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰى أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

79— Fir'avn, ''Bana bütün bilgiç sihirbazları getirin.'' dedi.

80— Sihirbazlar geldiği vakit, Mûsa onlara, ''Ortaya ne **(hüner)** atacaksanız, siz atın.'' dedi.

81— Onlar **(hünerlerini)** ortaya atınca Mûsa, ''Bu sizin yaptığınız, sihirdir. Muhakkak Allah, onu iptal edecektir. Çünkü Allah, müfsidlerin işini rast getirmez.

82— Allah, suçluların hoşuna gitmese de, hakkın hak olduğunu sözleri ile gerçekleştirir.'' dedi.

83— Hasılı, Fir'avn ve etrafındakilerin belâsı korkusundan, Mûsa'ya kavminden ancak bir tâife iman etti. Çünkü Fir'avn o yerde **(Mısır'da)** çok üstün idi ve gerçekten çok aşırı giden taşkınlardandı.

84— Mûsa da kavmine, ''Ey kavmim! Eğer Allah'a iman ettinizse ve ona teslim olmuş Müslümanlarsanız, yalnız O'na tevekkül edin.'' dedi.

85— Onlar dahi, ''Biz, ancak Allah'a tevekkül ettik. Ey Rabbimiz! Bizi, bu zalim kavmin fitnesine düşürme!

86— Ve bizi, rahmetinle bu kâfir kavimden kurtar!'' dediler.

87— Biz ise, Mûsa'ya ve kardeşine, ''Kavminiz için Mısır'da birtakım evler hazırlayın ve evlerinizi namazgâh yapın. Namazı dosdoğru kılın. Hem de mü'minleri müjdele!'' diye vahy ettik.

88— Mûsa, ''Ey Rabbimiz! Sen Fir'avn'a ve etrafındakilere dünya hayatında bir ziynet ve haşmet ile nice nice mallar verdin. Ey Rabbimiz! Yolundan saptırsınlar diye mi? Ey Rabbimiz! Onların mallarını sil, süpür ve kalblerini şiddetle sık ki onlar, o acıklı azabı görmedikçe iman etmezler!'' dedi (2).

(2) **Hz. Mûsa bu şekilde beddua etti, kardeşi Hârun aleyhisselâm da âmin, dedi.** (Peygamberlerinin ilenmesine hedef olan bir millet hüsrandan yakasını kurtaramaz).

قَالَ قَدْ اُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَٓانِّ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ الْبَحْرَ فَاَتْبَعَهُمْ
فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتّٰٓى اِذَٓا اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ
اٰمَنْتُ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا الَّذِٓي اٰمَنَتْ بِهِ بَنُٓوا اِسْرَٓائِيلَ وَاَنَا مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾
فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ اٰيَةً وَاِنَّ كَثِيرًا
مِنَ النَّاسِ عَنْ اٰيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ
مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتّٰى
جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَاِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّٓا اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ
فَسْـَٔلِ الَّذِينَ يَقْرَؤُنَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَٓاءَكَ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٥﴾
اِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾
وَلَوْ جَٓاءَتْهُمْ كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيمَ ﴿٩٧﴾

89— (Allah), ''İkinizin duası da kabul olundu. Siz yine doğru **(yolunuz)** da devam edin ve **(kendini)** bilmezlerin yoluna gitmeyin.'' buyurdu. **(Malları taş oldu, fakat Fir'avn iman etmedi, böylece kırk yıl geçtiği rivayet olunur).**

90— Derken İsrâil oğullarını denizden geçirdik. Fir'avn ve askeri, zulmetmek ve saldırmak için arkalarına düştü. Nihayet boğulma ona ulaşınca **(şöyle)** dedi: ''İnandım ki, İsrâil oğullarının iman ettiği Allah'dan başka ilâh yokmuş. Ben de Müslümanlardanım''.

91— ''Yâ! Şimdi mi?.. Halbuki daha önce isyan etmiştin ve müfsitlerden olmuştun!

92— Biz de bugün, seni cansız bedeninle denizden çıkaracağız ki, arkandan geleceklere bir ibret olasın!''. Bununla beraber insanların bir çoğu âyetlerimizden cidden gaafildirler.

93— Gerçekten İsrâil oğullarını çok güzel yerlere **(Mısır'a ve Şam'a)** yerleştirdik. Ve kendilerine hoş nimetlerden rızık verdik. Nihayet ihtilâfa düşmeleri de kendilerine ilim geldikten sonra oldu. Şüphesiz ki ihtilâfa düştükleri şeylerde Rabbin, kıyamet günü aralarında hükmünü verecektir.

94— Şimdi eğer sana indirdiğimiz şeylerde bilfarz şüphe edecek olursan, senden önce kitabı **(Tevrât'ı)** okuyanlara soruver **(çünkü o kitapta da bu haberler vardır. Bu emre karşı Peygamberimiz, ''Ne şüphe ederim, ne de sorarım.'' demiştir).** Yemin olsun ki, sana Rabbinden hak geldi. O halde sakın şüphe edenlerden olma!

95— Sakın Allah'ın, âyetlerini yalanlayanlardan olma! Sonra hüsrana düşenlerden olursun.

96— Doğrusu aleyhlerinde Rabbinin takdiri gerçekleşmiş olanlar imana gelmezler.

97— Onlara bütün mûcizeler gelse bile, tâ acıklı azabı görünceye kadar inanmazlar.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَٓا اِيمَانُهَٓا اِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّٓا اٰمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ
اِلٰى حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا
اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَمَا تُغْنِي الْاٰيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾ فَهَلْ
يَنْتَظِرُونَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُٓوا
اِنّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا
كَذٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ
فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَٓا اَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِي يَتَوَفّٰيكُمْ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ
وَلَا يَضُرُّكَ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾

98— (Azap inmezden önce) bir belde **(halkı)** iman edip, bu imanları kendilerine fayda verseydi ya! Ancak Yûnus'un kavmi müstesna ki bunlar iman ettikleri vakit dünya hayatında o rüsvaylık azabını kendilerinden kaldırdık ve onları bir müddete kadar faydalandırdık.

99— Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzünde kim varsa, hepsi topyekûn iman ederdi. O halde sen, mü'min olsunlar diye insanları zorlayacak mısın?

100— Allah'ın izni olmadıkça, hiçbir kimsenin iman etmesi mümkün değildir. Akıllarını kullanmayanları O, pislik içinde bırakır.

101— De ki: ''Bakın! Göklerde ve yerde neler var?''. Fakat bu âyetler, bu uyarmalar, iman etmeyecek bir kavme fayda vermez ki...

102— Onlar, kendilerinden önce geçenlerin günleri gibisinden başka bir şey gözetmezler. De ki: ''Bekleyin! Çünkü ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim''.

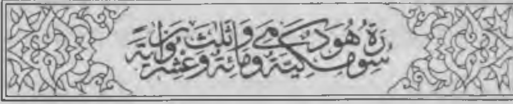
103— Sonra, peygamberlerimizi, keza iman edenleri kurtarırız. Biz böylece üzerimize bir borç olarak mü'minleri kurtarırız.

104— De ki: ''Ey insanlar! Eğer benim dinimde bir şüpheniz varsa, bilin ki ben, Allah'ı bırakıp da sizin taptıklarınıza tapmam. Lâkin sizin canınızı alacak olan Allah'a kulluk ederim. Bana, mü'minlerden olmaklığım emredilmiştir.

105— Hem yüzünü, sırf Hakk'a yönelmiş olarak, dine çevir. Sakın müşriklerden olma!

106— Allah'ı bırakıp da sana faydası, zararı olmayan şeylere tapma! Bunu yaparsan, o halde sen hiç şüphesiz zalimlerden olursun.'' **(buyurulmuştur).**

وَاِنْ يَمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُٓ اِلَّا هُوَ وَاِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ
فَلَا رَٓادَّ لِفَضْلِه۪ يُص۪يبُ بِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ
(١٠٧) قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَٓاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا
يَهْتَد۪ي لِنَفْسِه۪ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَٓا اَنَا۬ عَلَيْكُمْ بِوَك۪يلٍ
(١٠٨) وَاتَّبِعْ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِم۪ينَ (١٠٩)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الٓرٰ كِتَابٌ اُحْكِمَتْ اٰيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَك۪يمٍ خَب۪يرٍ (١)
اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَ اِنَّن۪ي لَكُمْ مِنْهُ نَذ۪يرٌ وَبَش۪يرٌ (٢) وَاَنِ اسْتَغْفِرُوا
رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ
ذ۪ي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَب۪يرٍ
(٣) اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ (٤) اَلَٓا اِنَّهُمْ
يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ اَلَا ح۪ينَ يَسْتَغْشُونَ
ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ اِنَّهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٥)

107— Eğer Allah, sana bir zarar dokunduracak olursa bil ki, onu ondan başka giderecek yoktur. Ama sana bir hayır dilerse, onun ihsânını geri çevirecek de yoktur. Onu kullarından dilediğine nasip eder. O, çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

108— De ki: ''Ey insanlar! Size Rabbinizden hak geldi. Artık kim hidâyeti kabul ederse, sırf kendi nefsi için kabul eder; kim saparsa, o da ancak kendi aleyhine sapmış olur. Ben, sizin üzerinize vekil değilim!''

109— Sana ne vahy olunduysa, ona uy ve Allah hükmünü verinceye kadar sabret! O, hâkimlerin en hayırlısıdır.

(Sûre: 11)

HÛD SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
123 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Râ.

Bu bir kitaptır ki, âyetleri **(en sağlam bir nazımla)** muhkem yapılmış, sonra hikmet sahibi ve her şeyden haberdar olan **(Allah)** tarafından açıklanmıştır.

2— Tâ ki Allah'dan başkasına kulluk etmeyin. Ben, size onun tarafından uyarıcı ve müjdeci olarak gönderilmiş **(bir Peygamber)**im.

3— Hem Rabbinizin bağışlamasını isteyin! Sonra O'na tevbe edin ki, sizi belirli bir zamana **(ölüme)** kadar güzel bir şekilde yaşatsın ve **(âhirette)** her fazilet sahibine mükâfatını versin. Eğer yüz çevirirseniz, bilin ki, ben sizin başınıza gelecek büyük bir günün azabından korkarım.

4— Dönüşünüz ancak Allah'adır. O ise, her şeye kadirdir.

5— Haberiniz olsun, **(o münafıklar),** peygamberden gizlenmek için göğüslerini çeviriyorlar. Dikkat edin! Onlar örtülerini bürünürlerken de neyi gizlediklerini, neyi açığa vurduklarını Allah bilir. Çünkü O, göğüslerin özünü hakkıyla bilendir.

وَمَا مِنْ دَٓابَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدَعَهَاۜ كُلٌّ ف۪ي كِتَابٍ مُب۪ينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضَ ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَٓاءِ لِيَبْلُوَكُمْ
اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلاًۜ وَلَئِنْ قُلْتَ اِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ
الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُٓوا اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُب۪ينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ
اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِلٰٓى اُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُۜ
اَلَا يَوْمَ يَأْت۪يهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفاً عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً
ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُۚ اِنَّهُ لَيَؤُ۫سٌ كَفُورٌ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَاهُ
نَعْمَٓاءَ بَعْدَ ضَرَّٓاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّـَٔاتُ
عَنّ۪يۜ اِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌۙ ﴿١٠﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۜ
اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَب۪يرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ
بَعْضَ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ وَضَٓائِقٌ بِه۪ صَدْرُكَ اَنْ
يَقُولُوا لَوْلَٓا اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَٓاءَ مَعَهُ مَلَكٌۜ
اِنَّمَٓا اَنْتَ نَذ۪يرٌۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَك۪يلٌ ﴿١٢﴾

6— Yerde debelenen hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın. O, onların meskenlerini de bilir; emanet bulundukları yeri de... Hepsi açık bir kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)**dır.

7— O, amelce hanginizin daha güzel olduğunu imtihan için, gökleri ve yeri altı günde yaratandır. Daha önce Arş'ı suyun üstünde idi. Böyle iken eğer sen, ''Öldükten sonra siz muhakkak diriltileceksiniz!'' dersen, küfredenler mutlaka,''Bu açık bir sihirden başka bir şey değildir.'' derler.

8— Eğer belirli bir zamana kadar kendilerinden azabı geciktirsek, o vakit de mutlaka **(alay tarzında)**, ''Ona mâni olan ne?'' derler. Beri bakın! O **(azap)** bunlara geleceği gün kendilerinden döndürülecek değildir ve o alay ettikleri şey kendilerini sarmış olacaktır.

9— Şayet insana, tarafımızdan bir rahmet taddırır da sonra onu çekip alırsak, muhakkak o çok me'yus, çok nankör olur.

10— Ama ona dokunan bir zarardan sonra, kendisine bir nimet taddırırsak, mutlaka, ''Benden bütün kötülükler gitti.'' der ve muhakkak sevinir, övünür.

11— Ancak, **(her iki halde de)** sabredip yararlı işler yapanlar müstesna. Onlar için bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır.

12— Şimdi ihtimal ki sen, müşriklerin, ''Ona bir hazine indirilse ya! Yahut beraberinde bir melek gelse ya!'' demesinden göğsün daralarak, sana vahy olunanın bazısını terkedecek hale gelirsin. Fakat sen, ancak uyarıcı bir peygambersin. Allah ise her şeye vekildir.

اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِه۪ مُفْتَرَيَاتٍ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿١٣﴾
فَاِلَّمْ يَسْتَج۪يبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّمَا اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَاَنْ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ فَهَلْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُر۪يدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
وَز۪ينَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ ف۪يهَا وَهُمْ ف۪يهَا لَا يُبْخَسُونَ
﴿١٥﴾ اُو۬لٰئِكَ الَّذ۪ينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ
مَا صَنَعُوا ف۪يهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ اَفَمَنْ كَانَ
عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّه۪ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِه۪ كِتَابُ
مُوسٰى اِمَامًا وَرَحْمَةً اُو۬لٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِه۪ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِه۪ مِنَ الْاَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ ف۪ي مِرْيَةٍ مِنْهُ اِنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ
مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اُو۬لٰئِكَ يُعْرَضُونَ عَلٰى رَبِّهِمْ
وَيَقُولُ الْاَشْهَادُ هٰؤُ۬لَاءِ الَّذ۪ينَ كَذَبُوا عَلٰى رَبِّهِمْ
اَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِم۪ينَ ﴿١٨﴾ اَلَّذ۪ينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَب۪يلِ
اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

13— Yoksa, ''Onu **(Kur'ân'ı)** kendi uydurdu'' mu diyorlar? De ki: ''Öyle ise haydi siz de onun gibi on sûre getirin düzme ve uydurma olarak. Ve bunun için, Allah'dan başka, gücünüzün yettiklerini de **(yardıma)** çağırın! Eğer doğru söylüyorsanız, **(bunu yaparsınız)**''.

14— Eğer, bunun üzerine onlar da size cevap vermezlerse, bilin ki, Kur'ân, ancak Allah'ın ilmi ile indirilmiştir. **(O Allah ki)** ondan başka hiçbir ilâh yoktur. Artık Müslüman oluyor musunuz siz?

15— Kim **(sadece)** dünya hayatını ve ziynetini isterse, biz öylelerine, amellerinin karşılığını burada tamamen öderiz. Bu hususta, onlara cimrilik yapılmaz.

16— Bunlar öyle kimselerdir ki, âhirette kendilerine ateşten başka bir şey yoktur. Yaptıkları bütün ameller orada boşa gidecek. Zaten bütün yapmış oldukları şeyler boştur.

17— Hiç onlara benzer mi o kimse ki, Rabbinden açık bir delil üzeredir. Hem onu, Allah'dan bir şâhid **(Cebrâil)** takip ediyor. Hem de bu delilden **(Kur'ân'dan)** önce kendisine uyulan ve bir rahmet olan Mûsa'nın kitabı **(Tevrât)** var. İşte bunlar, Kur'ân'a iman ederler. Hizib-lerden her kim de onu inkâr ederse, artık ateş onun va'd edilmiş yeridir. Sen de bundan **(Kur'ân'dan)** şüphe içinde olma! Çünkü bu hakdır, Rabbindendir. Lâkin insanların çoğu iman etmezler.

18— Hem bir yalanı Allah'a iftira edenden daha zâlim kim olabilir? Onlar **(kıyamette)**, Rablerine arz olunacaklar ve şâhidler **(melekler)**, ''Rablerine karşı yalan söyleyenler bunlardır!'' diyeceklerdir. Dikkat edin! Allah'ın lâneti zâlimlerin üzerinedir.

19— O **(zâlimler)** ki, Allah'ın yolundan men ederler; ve onu eğriltmek isterler. Onlar, âhireti de inkâr ederler.

أُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ مِنْ أَوْلِيَٓاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ
فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَأَخْبَتُوا إِلٰى رَبِّهِمْ أُولٰٓئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمٰى وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ
هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
نُوحًا إِلٰى قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا
إِلَّا اللّٰهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرٰيكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرٰيكَ
اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرٰى لَكُمْ
عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ
إِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ
عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

20— Bunlar, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakacak değillerdir. **(Kendilerini azaptan kurtaracak)** Allah'dan başka hiçbir yardımcıları da yoktur. Onlara azap katlanacaktır. Onlar, hem işitmeye tahammül etmiyorlardı, hem de görmüyorlardı.

21— İşte bunlar, kendilerine yazık etmiş kimselerdir. Ve o iftira ettikleri, uydurdukları şeyler hep kendilerinden kaybolup gitmiştir.

22— Şüphesiz onlar, âhirette en çok ziyan çekeceklerdir.

23— İman edip yararlı işler yapanlar ve Rablerine edeble itminân ile itaat edenler var ya! İşte bunlar cennetliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

24— Bu iki zümrenin hali, körle sağır ve görenle işiten gibidir. Hiç bunlar müsavi olur mu? Artık düşünmez misiniz siz?

25— Yemin olsun ki, biz Nûh'u kavmine **(Peygamber olarak)** göndermiştik **(O şöyle demişti)**: ''Hakıykat ben, sizin için apaçık bir uyarıcıyım.

26— Allah'dan başkasına ibadet etmeyin. Doğrusu ben, sizin üzerinize acıklı bir günün azabından korkuyorum.''

27— Buna karşı, kavminden küfür öncüleri olanlar, ''Biz, seni ancak bizim gibi bir insan görüyoruz. Sana bağlı olanları da, ilk bakışta, en aşağı olanlarımızdan ibaret görüyoruz. Sizin bizden fazla bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Hattâ sizi yalancılar sayıyoruz!'' dediler.

28— Nûh şöyle dedi: ''Ey kavmim! Söyleyin bakayım, fikriniz nedir? Eğer ben Rabbimden açık bir bürhan **(mûcize)** üzerinde isem, bir de Allah bana kendi tarafından bir rahmet **(peygamberlik)** bahş etmiş de size gizli tutulmuş ise, size onu istemediğiniz halde zorla mı kabul ettireceğiz?

وَيَا قَوْمِ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًاۜ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَمَٓا اَنَا بِطَارِدِ
الَّذ۪ينَ اٰمَنُواۜ اِنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ وَلٰكِنّ۪ٓي اَرٰيكُمْ قَوْمًا
تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَا قَوْمِ مَنْ يَنْصُرُن۪ي مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُهُمْۜ اَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَٓا اَقُولُ لَكُمْ عِنْد۪ي خَزَٓائِنُ اللّٰهِ
وَلَٓا اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَٓا اَقُولُ اِنّ۪ي مَلَكٌ وَلَٓا اَقُولُ لِلَّذ۪ينَ تَزْدَر۪ٓي
اَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيْرًاۜ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا ف۪ٓي اَنْفُسِهِمْۚ اِنّ۪ٓي
اِذًا لَمِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ
جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ اِنَّمَا
يَأْت۪يكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَٓاءَ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُعْجِز۪ينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
نُصْح۪ٓي اِنْ اَرَدْتُ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُر۪يدُ اَنْ يُغْوِيَكُمْۜ
هُوَ رَبُّكُمْ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَۜ ﴿٣٤﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۜ
قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ اِجْرَام۪ي وَاَنَا بَر۪ٓيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ ﴿٣٥﴾
وَاُو۫حِيَ اِلٰى نُوحٍ اَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَۚ ﴿٣٦﴾ وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْن۪ي فِي الَّذ۪ينَ ظَلَمُواۚ اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾

29— Hem ey kavmim! Buna karşı, ben sizden bir mal istemiyorum. Benim ecrim ancak Allah'a aittir ve ben iman edenleri, **(istediğiniz gibi)**, kovacak değilim. Elbette onlar Rablerine kavuşacaklardır. Lâkin ben, sizi cahillik eder bir kavim görüyorum.

30— Ey kavmim! Ben onları kovarsam Allah'dan **(gelecek intikama karşı)** bana kim yardım eder? Hiç düşünmez misiniz siz?

31— Ben size, Allah'ın hazineleri benim yanımdadır demiyorum, ben gaybı da bilmem. Ben, bir meleğim de demiyorum. Gözlerinizin hor gördüğü mü'minler hakkında, "Allah onlara aslâ hayır vermez!" diyemem. Onların içlerindekini en iyi Allah bilir. Ben, o takdirde, zâlimlerden olurum".

32— Kavmi, "Ey Nûh! Gerçekten bizimle mücadele ettin ve bizimle mücadelende çok ileri de gittin. Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi bizi tehdit edip durduğun azabı, getir **(de görelim)**!" dediler.

33— Nûh, "Onu size, dilerse, ancak Allah getirir ve siz, O'nu âciz bırakamazsınız.

34— Eğer Allah, sizi helâk etmeyi dilerse, ben size nasihat etsem de nasihatlarım size fayda vermez. Rabbiniz O'dur. Siz O'na döndürüleceksiniz." dedi.

35— Yoksa, "Onu uydurdu." mu diyorlar? De ki: "Eğer onu uydurdumsa, vebali benim boynumadır. Halbuki ben, sizin yüklendiğiniz vebalden berîyim".

36— Bir de Nûh'a şöyle vahy olunmuştu: "Haberin olsun, **(önceden)** iman edenlerden başka, kavminden sana hiçbir kimse aslâ iman etmeyecek. O halde onların yaptıklarından kederlenme!

37— Bizim nezaretimiz altında ve vahyimiz ile gemiyi yap! Hem o zulmedenler hakkında, bana hitap etme! Çünkü onlar, boğulacaklardır!".

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ
قَالَ اِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
وَمَنْ اٰمَنَ وَمَا اٰمَنَ مَعَهُ اِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا
بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٰيهَا وَمُرْسٰيهَا اِنَّ رَبّ۪ي لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٤١﴾
وَهِيَ تَجْر۪ي بِهِمْ ف۪ي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادٰى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
ف۪ي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ
سَاٰو۪ٓي اِلٰى جَبَلٍ يَعْصِمُن۪ي مِنَ الْمَٓاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ اَمْرِ
اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَق۪ينَ ﴿٤٣﴾
وَق۪يلَ يَٓا اَرْضُ ابْلَع۪ي مَٓاءَكِ وَيَا سَمَٓاءُ اَقْلِع۪ي وَغ۪يضَ الْمَٓاءُ
وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَق۪يلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِم۪ينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادٰى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْن۪ي مِنْ اَهْل۪ي
وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿٤٥﴾

38— **(Nûh)** gemiyi yapıyordu. Kavminden bir gürûh da yanından geçtikçe, onunla hep eğleniyorlardı. O, dedi ki: ''Siz, bizimle eğleniyorsanız, biz de sizinle, sizin bu eğlendiğiniz gibi eğleneceğiz.

39— Kendisini rüsvay edecek azabın kime geleceğini ve devamlı bir azabın kimin başına kopacağını ileride bileceksiniz''.

40— Nihayet **(helâk)** emrimiz gelip de ocak kaynadığı vakit **(Nûh'a),** ''Gemiye her hayvandan **(erkek ve dişi olmak üzere)** ikişer tane ile —aleyhinde **(boğulmak için)** hüküm geçmiş olan müstesna (1)— aile halkınla iman edenleri yükle!'' dedik. Zaten onun beraberinde bulunan az kimseden başkası da iman etmemişti (2).

41— Nûh dedi ki: ''Giderken olsun, dururken olsun ona besmele ile binin! Gerçekten Rabbim çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.''

42— Gemi, içindekilerle birlikte dağlar gibi dalgalar içinde akıp gidiyordu. Nûh, ayrı bir yere çekilmiş bulunan oğluna seslendi, ''Yavrucağım! **(Gel),** bizimle beraber sen de bin! Kâfirlerle beraber olma!'' dedi.

43— O, cevap verdi: ''Ben, beni sudan koruyacak bir dağa sığınırım!''. Babası, ''Bugün Allah'ın emrinden koruyacak kimse yoktur. Meğer ki, Allah acıya!'' dedi. Derken aralarına dalga giriverdi. O da boğulanlardan oldu.

44— ''Ey yer! Suyunu yut! Ve ey gök! **(Yağmurunu)** tut!'' denildi. Su çekildi ve iş bitirildi. **(Gemi de)** Cûdi **(dağı)** üzerinde durdu. Zâlimler gürûhuna **''(Allah'ın rahmetinden)** uzak olsunlar'' denildi.

45— Nûh, Rabbine dua etti ve şöyle dedi: ''Ya Rabbi! Şüphesiz ki oğlum **(Ken'an),** benim ailemdendir **(sen bana ailemi kurtaracağını va'd buyurmuştun).** Şüphesiz senin va'din haktır ve sen hâkimlerin hâkimisin.''

---

(1) **Bunlar, iman etmeyen karısı ile oğlu Ken'an idi.**

(2) **Bunlar, oğulları Sâm, Hâm ve Yâfes ile üç oğlunun zevceleri ve altı erkek ile karıları idi.**

قَالَ يَا نُوحُ اِنَّهُ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَۚ اِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍۘ فَلَا تَسْـَٔلْنِ
مَا لَيْسَ لَكَ بِه۪ عِلْمٌۜ اِنّ۪ٓي اَعِظُكَ اَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِل۪ينَ ﴿٤٦﴾
قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي اَعُوذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ ل۪ي بِه۪ عِلْمٌۜ وَاِلَّا
تَغْفِرْ ل۪ي وَتَرْحَمْن۪ٓي اَكُنْ مِنَ الْخَاسِر۪ينَ ﴿٤٧﴾ ق۪يلَ يَا نُوحُ
اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَۜ
وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ
الْغَيْبِ نُوح۪يهَٓا اِلَيْكَۚ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَٓا اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ
مِنْ قَبْلِ هٰذَاۚ فَاصْبِرْۚ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٤٩﴾ وَاِلٰى عَادٍ
اَخَاهُمْ هُودًاۜ قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ
اِلٰهٍ غَيْرُهُۜ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَا قَوْمِ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
اَجْرًاۜ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذ۪ي فَطَرَن۪يۜ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَٓاءَ
عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِم۪ينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَارِك۪ٓي اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٣﴾

46— Allah buyurdu ki: "Ey Nûh! O, senin ailenden değildir. Çünkü o **(nun yaptığı)** sâlih olmayan bir iştir **(o kâfirdir).** Binaenaleyh bilmediğin bir şeyi benden isteme. Ben sana, cahillerden olmamanı tavsiye ederim!".

47— Nûh, "Yâ Rab! Bilmediğim bir şeyi, senden istemekten sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz ve bana acımazsan, ben hüsrana uğrayanlardan olurum!" dedi.

48— "Ey Nûh! Sana ve **(gemide)** seninle beraber bulunan ümmetlere bizden selâm ve bereketlerle **(gemiden)** in. Daha birçok ümmetler de olacak ki, biz onları **(dünyada)** faydalandıracağız. Sonra kendilerine, bizden acıklı bir azap dokunacak." denildi.

49— İşte bunlar gayb haberlerindendir. Sana bunları vahy ile bildiriyoruz. Bundan önce, onları ne sen bilirdin, ne de kavmin! O halde sabret! Şüphesiz akıbet **(kurtuluş)**, takvâ sahiplerinindir.

50— Âd **(kavmin)** e de kardeşleri Hûd'u peygamber gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibadet edin. Sizin ondan başka hiçbir ilâhınız yoktur. Siz sade iftira edip duruyorsunuz.

51— Ey kavmim! Buna karşı ben sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, ancak beni yaratana aittir. Akıllanmayacak mısınız siz?

52— Hem ey kavmim! Rabbinizden bağışlanmanızı dileyin. Sonra O'na tevbe ile müracaatta bulunun ki, gökten size bol bol rahmet indirsin. Ve kuvvetinize kuvvet katsın. Gelin, günahkârlar olarak dönüp gitmeyin!"

53— Onlar, "Ey Hûd! Sen bize açık bir mûcize getirmedin. Biz, senin ağzına bakarak tanrılarımızı terk edici değiliz ve biz sana iman ediciler de değiliz!

54, 55— Yalnız deriz ki: "Herhalde ilâhlarımızdan bazısı, seni fena çarpmış olacak". Hûd şöyle dedi: "İşte ben Allah'ı şâhid tutuyorum. Siz de şâhid olun ki, ben, sizin Allah'ı bırakıp O'na şerik koştuğunuz şeylerden beriyim **(onları tanımıyorum).** Artık bana toptan tuzak kurun. Sonra bir an bile mühlet vermeyin.

56— Ben, hem benim, hem sizin Rabbiniz olan Allah'a dayanmışım. Yerde debelenen hiçbir canlı yoktur ki, alnından O tutmuş olmasın **(idaresi Allah'a ait olmasın).** Şüphesiz ki benim Rabbim, doğru bir yol üzerindedir.

57— Şimdi siz **(imandan)** yüz çevirirseniz, **(fazla ısrar etmem).** Ben size gönderilmiş olduğum vazifemi tebliğ ettim. Hem Rabbim, sizin yerinize başka bir kavmi getirir de, siz O'na hiçbir zarar veremezsiniz. Muhakkak Rabbim, her şeyin koruyucusudur."

58— Vaktâ ki helâk emrimiz geldi. Hûd'u ve beraberinde iman etmiş olanları tarafımızdan bir rahmetle kurtardık. Evet, onları çok ağır bir azaptan kurtardık.

59— İşte Âd kavmi, Rablerinin âyetlerini inkâr ettiler ve onun peygamberlerine âsi oldular da, her inatçı zorbanın emri ardından gittiler.

60— Onlar, hem bu dünyada hem de kıyamet gününde lânete tâbi tutuldular. Haberiniz olsun! Âd kavmi, Rablerine hakikaten küfrettiler. Dikkat! Hûd'un kavmi bulunan Âd, **(rahmetten)** uzak olsun.

61— Semûd kavmine de kardeşleri Sâlih'i gönderdik.

اِنْ نَقُولُ اِلَّا اعْتَرٰيكَ بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُوٓءٍ قَالَ اِنّ۪ٓي اُشْهِدُ اللّٰهَ
وَاشْهَدُوٓا اَنّ۪ي بَر۪يٓءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِه۪ فَك۪يدُون۪ي جَم۪يعًا
ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ﴿٥٥﴾ اِنّ۪ي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ رَبّ۪ي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَٓابَّةٍ
اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبّ۪ي عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٥٦﴾ فَاِنْ
تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ مَٓا اُرْسِلْتُ بِه۪ٓ اِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبّ۪ي قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْـًٔا اِنَّ رَبّ۪ي عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَف۪يظٌ ﴿٥٧﴾
وَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا
وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَل۪يظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِاٰيَاتِ
رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُٓوا اَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَن۪يدٍ ﴿٥٩﴾ وَاُتْبِعُوا
ف۪ي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَٓا اِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ
اَلَا بُعْدًا لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَاِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ
اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهُ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ
ف۪يهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبّ۪ي قَر۪يبٌ مُج۪يبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوا
يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ ف۪ينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَٓا اَتَنْهٰينَٓا اَنْ نَعْبُدَ
مَا يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا وَاِنَّنَا لَف۪ي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَٓا اِلَيْهِ مُر۪يبٍ ﴿٦٢﴾

Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka hiçbir ilâhınız yoktur. Sizi topraktan O yarattı ve yeri size i'mar ettirdi. O halde, O'ndan mağfiret dileyin. Sonra tevbe ile O'na yönelin! Şüphesiz Rabbim, **(ilmi ile mahlûkatına)** yakındır; **(duaları kabul)** edicidir".

62— Onlar, "Ey Sâlih! Sen, bundan önce bizim aramızda ümit beslenen bir kimse idin. Şimdi bizi, babalarımızın taptığı şeylere tapmaktan menetmek mi istiyorsun? Doğrusu biz, senin bizi davet ettiğin **(ilâh)**dan çok kuşkulandıran bir şüphe içindeyiz!" dediler.

قَالَ يَا قَوْمِ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبّ۪ي وَاٰتٰين۪ي مِنْهُ
رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُن۪ي مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَز۪يدُونَن۪ي غَيْرَ
تَخْس۪يرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَا قَوْمِ هٰذِه۪ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوهَا
تَاْكُلْ ف۪ٓي اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُٓوءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ
قَر۪يبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا ف۪ي دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ
ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا
وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ
اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَز۪يزُ ﴿٦٦﴾ وَاَخَذَ الَّذ۪ينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ
فَاَصْبَحُوا ف۪ي دِيَارِهِمْ جَاثِم۪ينَ ﴿٦٧﴾ كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا ف۪يهَا اَلَٓا
اِنَّ ثَمُودَا۟ كَفَرُوا رَبَّهُمْ اَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَتْ
رُسُلُنَٓا اِبْرٰه۪يمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ
فَمَا لَبِثَ اَنْ جَٓاءَ بِعِجْلٍ حَن۪يذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَآٰ اَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ
اِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خ۪يفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ
اِنَّٓا اُرْسِلْنَٓا اِلٰى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَامْرَاَتُهُ قَٓائِمَةٌ فَضَحِكَتْ
فَبَشَّرْنَاهَا بِاِسْحٰقَ وَمِنْ وَرَٓاءِ اِسْحٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾

63— Sâlih, ''Ey kavmim! Söyleyin bakayım. Eğer ben, Rabbim tarafından bir beyyine **(mûcize)** üzerinde isem ve bana tarafından bir rahmet **(peygamberlik)** bahşetmişse, Allah'a âsi olduğum takdirde, beni O'ndan kim kurtarabilir? Demek ki siz, bana zarar vermekten başka bir şey artırmayacaksınız.

64— Ey kavmim! İşte size mûcize olarak, Allah'ın bir dişi devesi. Bırakın onu, Allah'ın yerinde otlasın ve ona kötü bir maksatla dokunmayın. Sonra sizi yakın bir azap yakalar.'' dedi.

65— Derken deveyi kestiler. Bunun üzerine Sâlih, ''Yurdunuzda üç gün daha yaşayın. Bu, yalanlanmayan bir tehdittir!'' dedi.

66— Azap emrimiz gelince, Sâlih'i de beraberindeki iman etmiş olanları da tarafımızdan bir rahmetle **(azaptan ve)** o günün kepazeliğinden kurtardık. Şüphesiz ki Rabbin güçlü olanın, kuvvetli bulunanın tâ kendisidir.

67— O zulmedenleri ise, korkunç bir nâra yakaladı da, yurtlarında diz üstü çökekaldılar **(helâk oldular)**.

68— Sanki orada hiç oturmamışlardı. Haberiniz olsun! Semûd kavmi, Rablerine küfrettiler. Dikkat! Semûd **(Allah'ın rahmetinden)** uzak olsun!

69— Şanım hakkı için! İbrâhim'e de elçilerimiz **(melekler)** müjde ile gelerek, ''Selâm sana!'' dediler. O da, ''Selâm!'' dedi ve durmadan gidip kızartılmış bir buzağı getirdi.

70— Ellerinin, buzağıya uzanmadığını görünce, onları yadırgadı ve içinde, onlardan bir nevi korku duydu. Onlar, ''Korkma! Çünkü biz **(melekleriz. Helâk için)** Lût kavmine gönderildik.'' dediler.

71— **(İbrâhim'in)** haremi, ayakta **(hizmet etmekte)** idi. Bunu duyunca güldü. Biz de ona İshak'ı ve İshak'ın arkasından Yakûb'u müjdeledik.

قَالَتْ يَا وَيْلَتٰٓى ءَاَلِدُ وَاَنَا۬ عَجُوزٌ وَهٰذَا بَعْلِى شَيْخًاۜ اِنَّ هٰذَا لَشَیْءٌ
عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُٓوا اَتَعْجَبِينَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ رَحْمَتُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ
عَلَيْكُمْ اَهْلَ الْبَيْتِۜ اِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ اِبْرٰهِيمَ
الرَّوْعُ وَجَٓاءَتْهُ الْبُشْرٰى يُجَادِلُنَا فِى قَوْمِ لُوطٍۜ ﴿٧٤﴾ اِنَّ اِبْرٰهِيمَ
لَحَلِيمٌ اَوَّاهٌ مُنِيبٌ ﴿٧٥﴾ يَٓا اِبْرٰهِيمُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَاۚ اِنَّهُ قَدْ جَٓاءَ
اَمْرُ رَبِّكَۚ وَاِنَّهُمْ اٰتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا جَٓاءَتْ
رُسُلُنَا لُوطًا سِٓیءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هٰذَا يَوْمٌ
عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾ وَجَٓاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ اِلَيْهِۜ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ السَّيِّـَٔاتِۜ قَالَ يَا قَوْمِ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ بَنَاتِى هُنَّ اَطْهَرُ لَكُمْ
فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزُونِ فِى ضَيْفِىۜ اَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ
﴿٧٨﴾ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِى بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّۚ وَاِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ
﴿٧٩﴾ قَالَ لَوْ اَنَّ لِى بِكُمْ قُوَّةً اَوْ اٰوٖٓى اِلٰى رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا
يَا لُوطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُٓوا اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ
مِنَ الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَۜ اِنَّهُ مُصِيبُهَا
مَٓا اَصَابَهُمْۜ اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُۜ اَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾

72— "Vay başıma gelenler! Ben doğuracak mıyım? Halbuki ben, ihtiyar bir kadınım. Şu kocam da yaşlanmış bir kimse! Doğrusu bu çok şaşılacak bir şey!.." dedi (3).

73— Melekler; "Sen, Allah'ın emrine şaşıyor musun? Allah'ın rahmeti ve bereketleri sizin üzerinizdedir. Ey ehl-i beyt! Şüphe yok ki O, hamde çok lâyık ve çok kerimdir".

74— İbrâhim'den korku gidip kendisine **(çocuk hakkında)** müjde gelince, Lût kavmi hakkında bizimle mücadeleye girişti.

75— Çünkü İbrâhim, çok yumuşak huylu, kalbi yanık ve kendini Allah'a **(ibadete)** vermiş bir kimse idi.

76— **(Melekler)**, "Ey İbrâhim! Bu mücadeleden vaz geç! Çünkü Rabbinin emri geldi. Muhakkak onlara, reddi imkânsız bir azap gelecektir." dediler.

77— Elçilerimiz **(melekler)**, Lût'a vardıklarında, onların yüzünden fenalaştı; bunlar yüzünden göğsü daraldı ve "Bu çok zor bir gün!" dedi.

78— Lût'un kavmi koşarak ona geldiler. Bundan önce de kötü işler **(oğlancılık)** yaparlardı. Lût, "Ey kavmim! İşte kızlarım!.. Onlar, sizin için daha temizdir. Artık Allah'dan korkun da, beni misafirlerim içinde rezil etmeyin! Sizin aranızda hiç aklı başında adam yok mu?" dedi.

79— Onlar şu cevabı verdiler: "Pekâlâ bilirsin ki bizim, senin **(milletinin)** kızlarında hiçbir hakkımız yoktur. Sen, bizim ne istediğimizi de çok iyi bilirsin!".

80— Lût, "Keşke size karşı bir kuvvetim olsaydı, yahut çok sağlam bir kal'aya sığınabilseydim!" dedi.

81— Elçi melekler, "Ey Lût! Biz, Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana aslâ dokunamazlar. Hemen geçenin bir kısmında ev halkınla çık git! Sizden hiç biriniz geri kalmasın. Yalnız karın müstesna! Çünkü kavmine gelecek musibet, ona da gelecektir. Onların helâk zamanı sabahdır. Sabah, yakın değil mi?" dediler.

---

(3) **O sırada İbrâhim aleyhisselâm yüz yirmi, zevcesi Sare ise 98 yaşında bulunuyordu.**

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ
مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ
يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا
الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ مُحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصَلَاتُكَ
تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا
مَا نَشَاءُ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا
حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْهَاكُمْ
عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا
تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

82— (Azap) emrimiz gelince, o beldenin üstünü altına getirdik ve üzerine, pişmiş çamurdan yapılmış taşlar yağdırdık.

83— Ki bu taşlar, Rabbinin katında damgalanmışlardı **(her taşın kime isabet edeceği üzerine yazılmıştı).** Onlar, bu zâlimlerden de uzak değildir.

84— Medyen halkına da kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Dedi ki: ''Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka hiçbir ilâhınız yoktur. Ölçeği ve tartıyı eksik tutmayın. Çünkü ben sizi bir hayır içinde görüyorum. Ve **(iman etmezseniz)** muhakkak bir gün **(sizi)** çepeçevre kuşatıcı bir azaptan korkuyorum.

85— Ey kavmim! Ölçeği ve tartıyı adaletle uygulama **(yolu)** tutun. İnsanların mallarını eksik vermeyin. Ve yeryüzünde fesad çıkararak fenalık yapmayın!

86— Eğer mü'minlerseniz, Allah'ın **(helâlinden)** bıraktığı **(kâr)** sizin için daha hayırlıdır. **(Bununla beraber)** ben, sizin üzerinizde gözetleyici değilim!''.

87— Onlar, ''Ey Şuayb! Atalarımızın taptıklarını terk etmemizi yahut mallarımızda istediğimizi yapmaktan vaz geçmemizi, sana namazın mı emrediyor? Doğrusu sen çok yumuşak huylu, çok akıllısın.'' dediler **(alay ettiler).**

88— Şuayb şöyle dedi: ''Ey kavmim! Söyleyin bakayım. Eğer ben, Rabbimden bir beyyine **(peygamberlik)** üzerine isem ve O, bana tarafından güzel bir rızık vermişse, ne yapmalıyım? Ben, size muhalefetle, sizi men ettiğim şeylere, kendim düşmek istemiyorum. Ben, ancak gücümün yettiği kadar ıslah istiyorum. Başarım da yalnız Allah'ın yardımı iledir. Ben, sadece O'na tevekkül ettim ve yalnız O'na yüz tutarım!

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيٓ اَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَٓا اَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ اَوْ قَوْمَ هُودٍ اَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ
مِنْكُمْ بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُٓوا اِلَيْهِ اِنَّ رَبِّي
رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ
وَاِنَّا لَنَرٰيكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ
وَمَٓا اَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ اَرَهْطِيٓ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ
مِنَ اللّٰهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَٓاءَكُمْ ظِهْرِيًّا اِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ
وَارْتَقِبُٓوا اِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا
وَالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَاَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾ كَاَنْ لَمْ يَغْنَوْا
فِيهَا اَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا
مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِهِ
فَاتَّبَعُٓوا اَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَٓا اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

89— Ey kavmim! Bana karşı gelmeniz, sakın sizi Nûh kavminin veya Hûd kavminin yahut Sâlih kavminin başlarına gelenler gibi, sizi bir musibete dûçar etmesin! Lût kavmi, sizden uzak değildir.

90— Rabbinizden mağfiret dileyin! Sonra ona tevbe edin. Şüphesiz Rabbim çok merhametlidir, çok sevendir.''

91— Dediler ki: ''Ey Şuayb! Biz, senin söylediklerinin çoğunu iyi anlamıyoruz ve biz gerçekten aramızda seni çok zayıf görüyoruz. Eğer taallukatından beş on kişi olmasa, mutlaka seni taşlar öldürürdük. Senin bize karşı hiçbir üstünlüğün de yoktur!''.

92— Şuayb şöyle dedi: ''Ey kavmim! Benim taallukatım, size Allah'dan daha mı şerefli ki, O'nu arkanıza atıp unuttunuz? Şüphesiz Rabbim **(ilmi ile)**, sizin bütün yaptıklarınızı kuşatmıştır.

93— Ey kavmim! Bütün kuvvetinizle yapacağınızı yapın! Ben **(vazifemi)** yapıyorum. İleride, rüsvay edecek azabın kime geleceğini ve yalancının kim olduğunu bileceksiniz. Gözetin, ben de sizinle beraber gözetleyiciyim!''

94— Azap emrimiz gelince, Şuayb'ı ve beraberindeki iman edenleri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık. Zulmedenleri ise, korkunç bir nâra yakaladı da, yurtlarında dizüstü çökekaldılar **(helâk oldular)**.

95— Sanki orada hiç yaşamamışlardı. Dikkat!.. Semûd **(kavmi Allah'ın rahmetinden)** nasıl uzak oldu ise, Medyen **(halkı)** da uzak kılındı.

96, 97— Şanım hakkı için! Biz, Mûsa'yı da mûcizelerimiz ve açık hüccetimizle Fir'avn'a ve kavmine gönderdik. Ama onlar, Fir'avn'ın emrine uydular. Fir'avn'ın işi ise doğru değil idi.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَۜ وَبِئْسَ الْوِرْدُ
الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَاُتْبِعُوا فٖي هٰذِهٖ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ بِئْسَ
الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْقُرٰى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا
قَٓائِمٌ وَحَصٖيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ ظَلَمُٓوا اَنْفُسَهُمْ
فَمَٓا اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّتٖي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ
لَمَّا جَٓاءَ اَمْرُ رَبِّكَۜ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبٖيبٍ ﴿١٠١﴾ وَكَذٰلِكَ اَخْذُ
رَبِّكَ اِذَٓا اَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌۜ اِنَّ اَخْذَهُٓ اَلٖيمٌ شَدٖيدٌ
﴿١٠٢﴾ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِۜ ذٰلِكَ يَوْمٌ
مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُٓ
اِلَّا لِاَجَلٍ مَعْدُودٍۜ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهٖۚ
فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعٖيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَاَمَّا الَّذٖينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ
فٖيهَا زَفٖيرٌ وَشَهٖيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَالِدٖينَ فٖيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَٓاءَ رَبُّكَۜ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرٖيدُ ﴿١٠٧﴾
وَاَمَّا الَّذٖينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدٖينَ فٖيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوَاتُ
وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَٓاءَ رَبُّكَۜ عَطَٓاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

98— Fir'avn, kıyamet gününde kavminin önüne geçecek ve onları çekip ateşe götürecektir. O varılan yer ne fena yerdir.

99— Hem bu dünyada arkalarından lânetle takip edildiler; hem de kıyamet gününde edilecekler... Verilen bu bahşiş, ne kötü bahşiştir!..

100— İşte bu **(harap olmuş)** şehirlerin haberlerindendir ki, onu sana anlatıyoruz. O şehirlerin bazısı duruyor, bazısı da ekin gibi biçilmiştir.

101— Biz, onlara zulmetmedik, lâkin onlar kendilerine zulmettiler. Rabbinin emri geldiği vakit, Allah'dan başka taptıkları tanrıları, kendilerine hiçbir fayda vermedi ve zararlarını artırmaktan başka bir işe yaramadı.

102— İşte Rabbin **(halkı)** zulümkâr şehirleri yakaladığı vakit, böyle yakalar. Gerçekten O'nun çarpması çok acıklıdır; çok şiddetlidir.

103— Bu haberlerde, âhiret azabından korkanlar için muhakkak bir ibret vardır. O, **(kıyamet günü)** bütün insanların toplanmış bulunduğu bir gündür. O, **(herkesin)** hazır olacağı bir gündür.

104— Biz, onu ancak sayılı bir müddet için geriye bırakıyoruz.

105— O gün gelecek ya! Allah'ın izni olmadıkça, hiçbir kimse konuşamayacaktır. Artık insanlardan bir kısmı bedbaht, bir kısmı bahtiyardır.

106— Bedbaht olanlar ateştedir. Onlar için, orada öyle bir soluk alıp vermeleri vardır ki, **(hiç sorma!)**.

107— **(Onlar),** orada göklerle yer durdukça ebedî kalacaklardır. Ancak Rabbinin dilediği müstesnadır. Çünkü Rabbin, dilediğini noksansız yapar.

108— Bahtiyar olanlara gelince, onlar cennettedirler. Göklerle yer durdukça, orada ebedî kalacaklardır. Ancak Rabbinin dilediği müstesnadır. Bu, bitmez tükenmez bir lütuftur.

109— O halde onların **(müşriklerin)** taptıkları şeyler **(in küfre sevk ettiğin)** den şüphe içinde olma! Onlar, bundan evvel atalarının **(putlara)** ibadet ettiği gibi ibadet ediyorlar. Biz de onların nasiplerini elbet kısmadan vereceğiz!

110— Yemin olsun ki, biz Mûsa'ya kitabı **(Tevrât'ı)** verdik de, onun hakkında ihtilâfa düşüldü **(bazısı tasdîk etti, bazısı etmedi).** Eğer Rabbinden bir kelime **(ilâhî bir takdir)** geçmiş olmasaydı **(hesab görmek kıyamete bırakılmasaydı),** mutlaka aralarında hüküm verilmiş, bitmişti. Gerçekten onlar, bundan yana kuşkulu bir şüphe içindedirler.

111— Muhakkak ki Rabbin, her birine yaptıklarının mükâfatını tam ödeyecektir. Çünkü O, onların yaptıkları her şeyden haberdardır.

112— O halde **(ey Resûlüm)** sen, beraberindeki tevbekârlarla birlikte, emrolunduğun gibi dosdoğru ol! Aşırı gitmeyin! Çünkü Allah, ne yaparsanız, hepsini görür.

113— Zulmedenlere de meyletmeyin ki, sonra size ateş dokunur. Sizin Allah'dan başka velileriniz yoktur, sonra yardıma erdirilmezsiniz.

114— Gündüzün iki tarafında **(yani sabah, öğle ve ikindi vakitlerinde)** ve gecenin gündüze yakın saatlerinde **(akşamla yatsı zamanında)** namazı dosdoğru kıl. Şüphesiz ki **(beş vakit namaz gibi)** iyi ameller, **(küçük)** günahları giderir (4). Bu, düşünen **(ve lâfdan anlayan)** lara bir nasihattır.

115— Sen sabret. Çünkü Allah, iyilik edenlerin ecrini zayi etmez.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هٰؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ اِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ اٰبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَاِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ
﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ
﴿١١٠﴾ وَاِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ اَعْمَالَهُمْ اِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا اِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَاءَ ثُمَّ
لَا تُنْصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ الَّيْلِ
اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذٰلِكَ ذِكْرٰى لِلذَّاكِرِينَ
﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا
كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْاَرْضِ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ اَنْجَيْنَا مِنْهُمْ
وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا اُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾
وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَاَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

116— Sizden önceki devirlerin **(din ve)** fazilet sahipleri, yeryüzünde fesad çıkarmayı yasak etselerdi ya! Lâkin onlardan kurtardığımız pek az kimse **(bunu yaptıkları için)** müstesna! Zulmedenlerse, şımartıldıkları refahın ardına düştüler ve mücrim oldular.

117— Rabbin de, o beldeleri, ahalisi ıslahçı iken zulümle helâk edecek değildi ya!

---

(4) **Peygamber Efendimiz** (s.a.v.), **"Büyük günahlardan kaçınıldığı sürece bir namaz, öteki namaza kadar olan günahlara keffarettir." buyurmuştur.**

وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِف۪ينَۙ ﴿١١٨﴾ اِلَّا مَنْ
رَحِمَ رَبُّكَۜ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْۜ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَـَٔنَّ جَهَنَّمَ
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَع۪ينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الرُّسُلِ
مَا نُثَبِّتُ بِه۪ فُؤَادَكَۚ وَجَٓاءَكَ ف۪ي هٰذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِن۪ينَ
﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْۜ اِنَّا عَامِلُونَۙ ﴿١٢١﴾ وَانْتَظِرُواۚ
اِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ
كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِۜ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الۤرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿١﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَٓا
اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَۗ وَاِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِه۪ لَمِنَ الْغَافِل۪ينَ
﴿٣﴾ اِذْ قَالَ يُوسُفُ لِاَب۪يهِ يَٓا اَبَتِ اِنّ۪ي رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ
كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ ل۪ي سَاجِد۪ينَ ﴿٤﴾

118— Eğer Rabbin dileseydi, bütün insanları tek bir ümmet yapardı. Halbuki onlar **(çeşitli dinlere)** ayrılmakta devam ediyorlar.

119— Ancak Rabbinin rahmet buyurdukları müstesna! **(Onlar çeşitli dinlere ayrılmazlar).** Onları bunun için **(yani bir kısmı ihtilâf etsin, bir kısmı hak dine girsin diye)** yarattı ve Rabbinin şu kelimesi tamam oldu: ''Andolsun ki, cehennemi cinlerle insanlardan tamamen dolduracağım!''.

120— Peygamberlerin haberlerinden, onunla kalbini tesbit edeceğimiz her haberi sana kıssa olarak, anlatıyoruz. Bu sûrede de sana hak, mü'minlere bir nasihat ve ihtar geldi.

121— İman etmeyenlere de ki: ''Elinizden geleni **(geri koymayın, yapacağınızı)** yapın! Çünkü biz çalışıyoruz.

122— Ve **(akıbetinizi)** gözetin! Çünkü biz de gözetleyiciyiz''.

123— Göklerin ve yerin sırrı, Allah'a aittir. Bütün işler ancak O'na döndürülecektir. O halde yalnız O'na ibadet et. O'na tevekkül eyle! Rabbin, sizin yapmakta olduğunuz şeylerden gaafil değildir.

(Sûre: 12)

YÛSUF SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
111 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Râ. İşte bunlar, hakkı açıklayan kitabın âyetleridir.

2— Biz onu anlayasınız diye, Arabca bir Kur'ân olarak indirdik.

3— Biz, sana bu Kur'ân'ı vahy etmekle, en güzel kıssayı anlatıyoruz. Sen, daha önce bundan haberdar olmayanlardandın.

4— Hani bir zamanlar Yûsuf babasına, ''Babacığım! Ben, rüyamda onbir yıldızla güneşi ve ayı gördüm. Gördüm ki, bana secde ediyorlar!'' demişti.

قَالَ يَا بُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلٰٓى اِخْوَتِكَ فَيَك۪يدُوا لَكَ كَيْداًۜ
اِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُب۪ينٌ ﴿٥﴾ وَكَذٰلِكَ يَجْتَب۪يكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْو۪يلِ الْاَحَاد۪يثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى
اٰلِ يَعْقُوبَ كَمَٓا اَتَمَّهَا عَلٰٓى اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰه۪يمَ وَاِسْحٰقَۜ
اِنَّ رَبَّكَ عَل۪يمٌ حَك۪يمٌ ﴿٦﴾ لَقَدْ كَانَ ف۪ي يُوسُفَ وَاِخْوَتِه۪ٓ اٰيَاتٌ
لِلسَّٓائِل۪ينَ ﴿٧﴾ اِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ وَاَخُوهُ اَحَبُّ اِلٰٓى اَب۪ينَا مِنَّا
وَنَحْنُ عُصْبَةٌۜ اِنَّ اَبَانَا لَف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍۚ ﴿٨﴾ اُقْتُلُوا يُوسُفَ
اَوِ اطْرَحُوهُ اَرْضاً يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ اَب۪يكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِه۪
قَوْماً صَالِح۪ينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَٓائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَاَلْقُوهُ
ف۪ي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِل۪ينَ
﴿١٠﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَ۬نَّا عَلٰى يُوسُفَ وَاِنَّا لَهُ
لَنَاصِحُونَ ﴿١١﴾ اَرْسِلْهُ مَعَنَا غَداً يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَاِنَّا لَهُ
لَحَافِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ اِنّ۪ي لَيَحْزُنُن۪ٓي اَنْ تَذْهَبُوا بِه۪ وَاَخَافُ
اَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَاَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا
لَئِنْ اَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّٓا اِذاً لَخَاسِرُونَ ﴿١٤﴾

5— Babası, "Yavrucuğum! Rüyanı oğlan kardeşlerine anlatma. Sonra sana tuzak kurarlar **(on bir yıldızın te'vili kendileri olduğunu, güneşin annelerine, ay'ın babalarına delâlet ettiğini anlarlar da, sana hased ederler)**. Çünkü şeytan insana açık bir düşmandır". dedi.

6— İşte Rabbin böylece seçecek ve sana rüya tâbirini öğretecek. Hem sana, hem Yakûb ailesine nimetini bundan önce ataların İbrâhim ve İshak'a tamamladığı gibi tamamlayacaktır. Rabbin her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

7— Şanım hakkı için, Yûsuf'ta ve kardeşlerinde, soranlara ibret olacak nice âyetler vardır.

8— Hani **(kardeşleri)** aralarında, "Yûsuf ve kardeşi **(Bünyâmin)**, babamıza herhalde bizden daha sevgilidir. Halbuki biz, bir cemaatız. Doğrusu babamız açık bir yanılma içindedir.

9— Yûsuf'u öldürün! Yahut onu **(uzak)** bir yere atın ki, babanızın yüz vermesi size kalsın! Ondan sonra **(tevbe ederek)** sâlih bir kavim olursunuz!" dediler.

10— İçlerinden biri **(Yahûda)**, "Yûsuf'u öldürmeyin. Onu bir kuyu dibine atın da, bir yolcu kafilesi bulup alsın. Yapacaksanız **(böyle yapın)!**" dedi.

11— **(Vardılar)**, "Ey babamız! Sen neden bize Yûsuf için güvenmiyorsun? Hiç şüphe yok ki biz elbet onun hayrını isteriz!

12— Yarın, onu bizimle beraber gönder de yesin içsin ve gezsin oynasın. Biz onu mutlaka koruyucularız" dediler.

13— Babaları, "Onu götürmeniz, beni cidden üzer. Korkarım ki, siz ondan gafil bir haldeyken onu kurt yer!" dedi.

14— Onlar, "Yemin olsun ki biz bir cemaat olduğumuz halde onu kurt yerse, o zaman biz hüsrana düşenlerden oluruz!" dediler **(O da Yûsuf'u gönderdi)**.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَاَجْمَعُوٓا اَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ وَاَوْحَيْنَٓا
اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَٓاؤُٓ
اَبَاهُمْ عِشَٓاءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا يَٓا اَبَانَٓا اِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ
وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَٓا اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ
لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَٓاؤُ عَلٰى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ
بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللّٰهُ الْمُسْتَعَانُ
عَلٰى مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَٓاءَتْ سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ
فَاَدْلٰى دَلْوَهُ قَالَ يَا بُشْرٰى هٰذَا غُلَامٌ وَاَسَرُّوهُ بِضَاعَةً
وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ
مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ الَّذِي
اشْتَرٰيهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَاَتِهِٓ اَكْرِمِي مَثْوٰيهُ عَسٰٓى اَنْ يَنْفَعَنَٓا
اَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِ
وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْاَحَادِيثِ وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰٓى اَمْرِهِ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ
اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

15— Vaktâ ki kardeşleri, Yûsuf'u götürdüler ve kuyunun dibine atmaya karar verdiler **(gömleğini çıkardılar ve Yûsuf'u döve döve kuyuya attılar).** Biz de ona şöyle vahy ettik: "Yemin olsun! Sen onlara ileride hiç farkında değillerken bu işlerini haber vereceksin!".

16— Kardeşleri, yatsı vakti ağlayarak babalarına geldiler.

17— Dediler ki: "Ey babamız! Biz gittik yarış ediyorduk. Yûsuf'u da eşyamızın yanında bırakmıştık. Bir de ne görelim, onu kurt yemiş! Şimdi biz ne kadar doğru söylesek de, sen bize inanmazsın!".

18— Gömleğinin üzerinde yalancı bir kan da getirdiler. Babaları, "Hayır! Nefsiniz sizi aldatmış; bir işe sürüklemiş. Ama benim yapacağım iş, güzel bir sabırdır. Söylediklerinize karşı da, yardımına sığınılacak ancak Allah'dır." dedi.

19— Öteden bir kafile gelmiş; sucularını kuyuya göndermişlerdi. Sucu vardı, kovasını sarkıttı, "Ay ... müjde! İşte bir erkek çocuk!" dedi. Ve onu ticaret malı olarak gizlediler. Halbuki Allah, ne yapacaklarını biliyordu **(Yûsuf'un kardeşleri işin farkına varınca, oraya gelerek, "Bu, bizim kaçak kölemizdir." demişlerdi).**

20— Onu değersiz bir fiyatla, birkaç dirheme sattılar. Hakkında rağbetsiz görünüyorlardı.

21— Onu satın alan Mısırlı **(bir vezir)** karısına, "Buna güzel bak! Umulur ki, bize faydası olur. Yahut onu evlât ediniriz." dedi. Böylece Yûsuf'u orada yerleştirdik. Bunu bir de ona rüya tâbirini öğretelim diye yaptık. Allah emrinde galiptir **(yapamayacağı hiçbir şey yoktur).** Lâkin insanların çoğu bilmezler.

22— Yûsuf, kemal çağına varınca, kendisine **(evvelâ)** hikmet ve ilim verdik. İşte iyilik yapanları biz böyle mükâfatlandırırız.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا
أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ
مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ
مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ
مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾
قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا
إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾
وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ
كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا
وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخَاطِئِينَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ
نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ
نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾

23— Onun bulunduğu evdeki kadın **(Zeliha),** onun nefsinden murad almak istedi ve kapıları kilitledi ve ''Haydi gel, seninim'' dedi. Yûsuf, ''Allah'a sığınırım! Doğrusu o **(kocan)** benim efendimdir. Bana güzel baktı. Hiç şüphe yoktur ki, zâlimler felâh bulmazlar.'' dedi.

24— Kadın, cidden ona niyeti kurmuştu. Rabbinin bürhanını görmeseydi, **(Yûsuf da)** kurmuş gitmişti (1).! İşte biz, ondan fenalığı ve fuhşu gidermek için böyle yaptık. Çünkü o, ihlâsa erdirilmiş kullarımızdandı.

25— İkisi de kapıya koştular. Kadın, onun gömleğini arkadan yırttı. Ve kapının yanında kadının beyine rast geldiler. Kadın, ''Senin hanımına kötülük yapmak isteyenin cezası, zindana atılmaktan veya acıklı bir azaptan başka ne olabilir?'' dedi.

26— (Yûsuf), ''O, kendisi benim nefsimden murad almak istedi'' dedi. Onun akrabasından bir şâhid de, şöyle şâhidlik etti: ''Eğer Yûsuf'un gömleği önden yırtılmışsa, kadın doğru söylemiştir, bu yalancılardandır.

27— Yok, eğer gömleği arkadan yırtılmışsa, kadın yalan söylemiş, bu doğru konuşanlardandır''.

28— (Zeliha'nın kocası, Yûsuf'un gömleğinin) arkadan yırtıldığını görünce, ''Anlaşıldı, bu **(söylediğin sözler),** siz kadınların hilelerinizdendir. Gerçekten sizin hileniz çok büyüktür!'' dedi. **(Sonra Yûsuf'a dönerek):**

29— ''Yûsuf! Sen bundan **(bu vakayı söylemekten)** vazgeç! **(Ey kadın)** sen de günahına tevbe et! Çünkü sen büyük günahkârlardan oldun!'' dedi.

30— Şehirde birtakım kadınlar da, ''Vezirin karısı, delikanlısının nefsinden murad istiyormuş, onun aşkı, yüreğinin zarına işlemiş. Doğrusu biz, onu açık bir sapıklıkta görüyoruz!'' dediler.

---

(1) **İbni Abbas(r.a.)nın beyanına göre, Yûsuf aleyhisselâmın gördüğü bürhan, babasının hayâlini müşahede etmesidir. Hz.Yakûb'u görünce, menfi duygular kendisinden silinmişti.**

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَاَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً وَاٰتَتْ كُلَّ
وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكّ۪يناً وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَاَيْنَهُ اَكْبَرْنَهُ
وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَراً اِنْ هٰذَا اِلَّا مَلَكٌ
كَر۪يمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذ۪ي لُمْتُنَّن۪ي ف۪يهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ
عَنْ نَفْسِه۪ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ مَا اٰمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُوناً
مِنَ الصَّاغِر۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَن۪ي اِلَيْهِ وَاِلَّا
تَصْرِفْ عَنّ۪ي كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَاَكُنْ مِنَ الْجَاهِل۪ينَ ﴿٣٣﴾
فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ الْعَل۪يمُ ﴿٣٤﴾
ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَاَوُا الْاٰيَاتِ لَيَسْجُنُنَّهُ حَتّٰى ح۪ينٍ ﴿٣٥﴾
وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ اَحَدُهُمَا اِنّ۪ي اَرٰين۪ي اَعْصِرُ خَمْراً
وَقَالَ الْاٰخَرُ اِنّ۪ي اَرٰين۪ي اَحْمِلُ فَوْقَ رَاْس۪ي خُبْزاً تَاْكُلُ الطَّيْرُ
مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَاْو۪يلِه۪ اِنَّا نَرٰيكَ مِنَ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَاْت۪يكُمَا
طَعَامٌ تُرْزَقَانِه۪ اِلَّا نَبَّاْتُكُمَا بِتَاْو۪يلِه۪ قَبْلَ اَنْ
يَاْتِيَكُمَا ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَن۪ي رَبّ۪ي اِنّ۪ي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾

31— (Zeliha), şehirdeki kadınların gizliden gizliye dedikodu yaptıklarını işitince, onlara **(davetçi)** gönderdi. Onlar için yaslanacak bir yer **(ayrıca bir sofra)** hazırladı ve her birine bir bıçak verdi. Yûsuf'a da, ''Çık karşılarına!'' dedi. Kadınlar onu görünce **(gözlerinde)** çok büyüttüler ve **(şaşkınlıklarından)** ellerini doğradılar. ''Hâşâ Allah için! Bu, bir beşer değildir. Bu, ancak şerefli bir melektir!'' dediler.

32— (Zeliha), ''İşte bu gördüğünüz, kendisi hakkında beni ayıbladığınız kimsedir. Yemin ederim ki, ben bunun nefsinden murad almak istedim de o, iffet göstererek yanaşmadı. Yine yemin ederim ki, eğer emrimi yapmazsa, mutlaka zindana atılacak ve mutlaka zelillerden olacaktır!'' dedi **(kadınlar Yûsuf'a, "Hanımına itaat et!" demişler).**

33— Yûsuf, ''Yâ Rabbi! Zindan bana bunların davet ettikleri işten daha makbuldür. Eğer bu kadınların tuzağını benden defetmezsen, ben onlara meylederim ve cahillerden olurum.'' dedi.

34— Bunun üzerine Rabbi, duasını kabul buyurdu da, kadınların tuzağını ondan bertaraf etti. Çünkü Allah, işiten ve her şeyi bilenin tâ kendisidir.

35— Sonra **(vezir ve ailesi efradı, Yûsuf'un beraetini gösteren)** bunca delilleri gördükleri halde, onu bir müddet zindana atmayı uygun gördüler **(ve attılar)**.

36— Onunla beraber, zindana iki delikanlı daha girdi. Onlardan biri, ''Ben, rüyamda kendimi şarap sıkarken görüyorum.'' dedi. Öteki de, ''Ben de kendimi başımın üstünde ekmek taşırken görüyorum. Ondan kuşlar yiyor. Bize bunun tâbirlerini haber ver. Çünkü biz, seni iyilik edenlerden görüyoruz.'' dedi.

37— Yûsuf şöyle dedi: ''Size **(rüyanızda)** rızık olarak hiçbir yemek gelmiyor ki, daha gelmeden önce ben size onun te'vilini yapmış olmayayım. Bu, Rabbimin bana öğrettiği ilimlerdendir. Çünkü ben, Allah'a inanmayan ve topyekûn âhireti inkâr eden bir kavmin dinini terk ettim.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَاۤئِي اِبْرٰهِيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ
لَنَا اَنْ نُشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا
وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَا صَاحِبَيِ
السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾
مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ اِلَّا اَسْمَاۤءً سَمَّيْتُمُوهَا اَنْتُمْ
وَاٰبَاۤؤُكُمْ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ
اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اِيَّاهُ ذٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّا اَحَدُكُمَا فَيَسْقِي
رَبَّهُ خَمْرًا وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَاْسِهِ
قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ
اَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَاَنْسٰيهُ الشَّيْطَانُ
ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ
الْمَلِكُ اِنِّي اَرٰى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ
وَسَبْعَ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا اَيُّهَا الْمَلَاُ
اَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

38— Atalarım İbrâhim, İshak ve Yakûb'un dinine uydum. Bizim, Allah'a ortak koşmamız olacak şey değildir. Bu, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur. Lâkin insanların çoğu şükretmezler.

39— Ey zindan arkadaşlarım! Ayrı ayrı birçok ilâhlar mı daha hayırlıdır, yoksa hepsine galip ve hâkim olan bir Allah mı?

40— Sizin O'nu bırakıp taptığınız şeyler, birtakım kuru isimlerden ibarettir ki, onları siz ve atalarınız takmışsınızdır. Yoksa Allah, onlara hiçbir bürhan **(delil)** indirmemiştir. Hüküm ancak Allah'ındır. O, yalnız kendisine ibadet etmenizi emir buyurmuştur. İşte doğru ve sabit din budur! Velâkin insanların çoğu bilmezler.

41— Ey zindan arkadaşlarım! Gelelim rüyalarınıza: Biriniz efendisine yine şarap sunacak. Diğeri de asılacak ve kuşlar başından yiyecek. İşte fetvasını istediğiniz iş hallolundu!''.

42— **(Yûsuf)**, bunlardan kurtulacağını bildiği delikanlıya, ''Efendinin yanında beni an!'' dedi. Ama şeytan, efendisine anmayı ona unutturdu da, Yûsuf senelerce zindanda kaldı (2).

43— Mısır hükümdarı **(günün birinde)** şöyle demişti: ''Rüyamda gördüm ki yedi semiz ineği, yedi arık inek yiyor ve yedi yeşil başağı, diğer yedi kuru başak **(sarmış)**. Ey ileri gelenler! Rüya tâbir ediyorsanız, bana bu rüyamı halledin''.

---

(2) **Yûsuf aleyhisselâmın yedi veya on iki yıl zindanda kaldığı rivayet olunmaktadır.**

قَالُوٓا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوِيلِ الْاَحْلَامِ بِعَالِمِينَ ﴿٤٤﴾
وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوِيلِهِ
فَاَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ اَيُّهَا الصِّدِّيقُ اَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ
يَاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَاُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي
اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ
دَاَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنْبُلِهِ اِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَاْكُلُونَ ﴿٤٧﴾
ثُمَّ يَاْتِي مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَاْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا
قَلِيلًا مِمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَاْتِي مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ
النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ
الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ اِلٰى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِي
قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ اِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ
اِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ
مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَاَتُ الْعَزِيزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ اَنَا رَاوَدْتُهُ
عَنْ نَفْسِهِ وَاِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾ ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّي لَمْ اَخُنْهُ
بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ ﴿٥٢﴾

44— Onlar, ''Bu gördüklerin karmakarışık hayallerdir. Biz böyle düşlerin tâbirini bilici kimseler değiliz'' dediler.

45— O iki **(delikanlı)**dan kurtulanı, nice zaman sonra **(Yûsuf'u)** hatırladı da, dedi ki: ''Ben, size onun tâbirini haber veririm. Hemen beni gönderin!''. **(Delikanlı hükümdarın izni ile zindana gitti ve Yûsuf'la görüşerek dedi ki):**

46— ''Yûsuf! Ey doğru sözlü, bize şunu hallet: Yedi semiz ineği, yedi arık inek yiyor ve yedi yeşil başağı, diğer yedi kuru başak sarmış! Umarım ki **(beni gönderen)** insanlara **(uygun cevapla)** dönerim de, belki bunların tâbirini öğrenirler''.

47— Yûsuf şöyle dedi: ''Yedi sene âdetiniz üzere ziraat yapın. Biçtiklerinizi **(bozulmamak için)** başaklarında bırakın. Yalnız yiyeceğiniz kadar az bir miktarını döğün!

48— Sonra, bunun arkasından yedi kurak **(yıl)** gelecek. **(Tohumluk için)** saklayacağınız az bir miktar hariç olmak üzere, önceden biriktirdiklerinizi yeyip götürecek.

49— Sonra bunun arkasından da bir yıl gelecek ki, onda insanlar sıkıntıdan kurtarılacak ve **(üzüm gibi mahsulleri)** sıkıp faydalanacaklar''.

50— Hükümdar, ''Yûsuf'u bana getirin!'' dedi. Bunun üzerine kendisine elçi gelince, Yûsuf ona şunu söyledi: ''Efendine dön de, o ellerini doğrayan kadınların hali neymiş bir sor! Şüphesiz Rabbim, onların hilelerini çok iyi bilir!''.

51— Hükümdar **(kadınlara sordu)**, ''Yûsuf'un nefsinden murad almak istediğiniz vakit maksadınız neydi?'' dedi. Kadınlar, ''Hâşâ! Allah için, biz onun aleyhinde bir fenalık bilmiyoruz!'' dediler. Vezirin karısı **(Zeliha)**, ''Şimdi hak meydana çıktı. Ben onun nefsinden kâm almak istedim. O ise, hakikaten doğru söyleyenlerdendir.'' dedi.

52— Yûsuf şöyle dedi: ''Bu **(itirafa gerek duyuşum)**, şunun içindi: **(Vezirin)** gıyabında hakikaten benim kendisine hâinlik yapmadığımı ve Allah'ın hakikaten hâinlerin hilesini muvaffakıyete erdirmeyeceğini bilmesi içindi.

وَمَٓا اُبَرِّئُ نَفْس۪يۚ اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌ بِالسُّٓوءِ اِلَّا مَا رَحِمَ رَبّ۪يۜ
اِنَّ رَبّ۪ي غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُون۪ي بِه۪ٓ اَسْتَخْلِصْهُ
لِنَفْس۪يۚ فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَك۪ينٌ اَم۪ينٌ ﴿٥٤﴾
قَالَ اجْعَلْن۪ي عَلٰى خَزَٓائِنِ الْاَرْضِۚ اِنّ۪ي حَف۪يظٌ عَل۪يمٌ ﴿٥٥﴾ وَكَذٰلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْاَرْضِۚ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَٓاءُۜ نُص۪يبُ
بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَٓاءُ وَلَا نُض۪يعُ اَجْرَ الْمُحْسِن۪ينَ ﴿٥٦﴾ وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ
خَيْرٌ لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَٓاءَ اِخْوَةُ يُوسُفَ
فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ
بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُون۪ي بِاَخٍ لَكُمْ مِنْ اَب۪يكُمْۚ اَلَا تَرَوْنَ اَنّ۪ٓي
اُو۫فِي الْكَيْلَ وَاَنَا۬ خَيْرُ الْمُنْزِل۪ينَ ﴿٥٩﴾ فَاِنْ لَمْ تَأْتُون۪ي بِه۪ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ
عِنْد۪ي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ اَبَاهُ وَاِنَّا
لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ ف۪ي رِحَالِهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَٓا اِذَا انْقَلَبُٓوا اِلٰٓى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٦٢﴾
فَلَمَّا رَجَعُٓوا اِلٰٓى اَب۪يهِمْ قَالُوا يَٓا اَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ
فَاَرْسِلْ مَعَنَٓا اَخَانَا نَكْتَلْ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

53— Ben nefsimi temize de çıkarmıyorum. Çünkü nefis, gerçekten kötülüğü çok emreder. Ancak Rabbimin, esirgediği müstesna! Çünkü Rabbim, çok bağışlayıcı; çok merhametlidir''.

54— Hükümdar, ''Onu bana getirin. Onu kendime has bir **(müşavir)** edeceğim!'' dedi. Sonra Yûsuf'la konuşunca, ''Sen bugün, bizim yanımızda mühim bir mevki sahibisin; eminsin.'' dedi.

55— Yûsuf, ''Beni bu yerin **(Mısır'ın)** hazineleri üzerine memur tayin et. Çünkü ben, iyi korur; iyi bilirim.'' dedi.

56— İşte Yûsuf'u bu suretle o yere yerleştirdik. Neresinde isterse oturuyordu. Biz, rahmetimizi dilediğimiz kimseye veririz. İyilik edenlerin mükâfatını da zayi etmeyiz.

57— Ama iman edip takvâ yolunu tutanlar için elbette ahiret mükâfatı daha hayırlıdır **(derken kıtlık seneleri geldi. Kıtlık Ken'an ile Şam'da da zuhur etti).**

58— Bir de Yûsuf'un kardeşleri çıkageldiler ve yanına girdiler. **(Yusuf)** derhal onları tanıdı. Onlarsa kendisini tanımıyorlardı.

59— Yûsuf, onların bütün zahire yüklerini hazırlayınca, ''Bana baba bir erkek kardeşinizi **(Bünyâmin'i)** getirin! Görmüyor musunuz ben ölçeği tam ölçüyorum ve ben konukseverlerin en hayırlısıyım!

60— Eğer onu bana getirmezseniz, artık benim yanımda size kile yok ve bana **(boşuna)** yaklaşmayın!'' dedi.

61— Kardeşleri, ''Onu babasından istemeye çalışırız ve herhalde başarırız!'' dediler.

62— Yûsuf uşaklarına, ''Bunların sermayelerini yüklerinin içine koyun. Olur ki, ailelerine döndükleri vakit, farkına varırlar da yine gelirler.'' dedi.

63— Bu suretle babalarına döndükleri vakit, şöyle dediler: ''Ey babamız! **(Eğer kardeşimizi göndermezsen)** bizden ölçek men edildi **(zahire verilmeyecek).** Hemen kardeşimizi bizimle beraber gönder ki, ölçüp zahire alalım. Biz, onu muhakkak koruruz!''.

قَالَ هَلْ اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَا اَمِنْتُكُمْ عَلٰٓى اَخِيهِ مِنْ قَبْلُ
فَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا
مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ قَالُوا يَٓا اَبَانَا
مَا نَبْغِي هٰذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا وَنَمِيرُ اَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ اُرْسِلَهُ
مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ اِلَّا اَنْ يُحَاطَ
بِكُمْ فَلَمَّا اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾
وَقَالَ يَا بَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ اَبْوَابٍ
مُتَفَرِّقَةٍ وَمَٓا اُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِنِ الْحُكْمُ
اِلَّا لِلّٰهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾
وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ
مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضٰيهَا وَاِنَّهُ
لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾
وَلَمَّا دَخَلُوا عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَخَاهُ قَالَ
اِنّ۪ٓي اَنَا۬ اَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

64— Babaları dedi ki: ''Hiç ben onu size inanır mıyım? Meğer ki bundan evvel kardeşini inandığım gibi ola! **(Siz de ona yapacağınızı yaptınız).** Ama Allah en hayırlı koruyucudur. Hem O, acıyanların acıyıcısıdır''.

65— Derken eşyalarını açınca, sermayelerini kendilerine iade edilmiş buldular. ''Ey babamız! Daha ne isteriz! İşte sermayemiz de bize iade olunmuş! Yine ailemize erzak getiririz, kardeşimizi de muhafaza ederiz. Hem bir deve yükü fazla alırız ki, bu **(defaki aldığımız)** az bir ölçektir **(ihtiyacımıza yetmez)**'' dediler.

66— Babaları, ''Onu sizinle aslâ gönderemem. Meğer ki etrafınız **—(ölümle)** kuşatılmadıkça —mutlaka onu bana getireceğinize dair Allah'dan sağlam bir yemin veresiniz!'' dedi. Vaktâ ki babalarına yeminlerini verdiler. Babaları, ''Allah söylediklerimize karşı vekil **(şâhid)**dir'' dedi **(ve Bünyâmin'i onlarla beraber gönderdi).**

67— ''Ey oğullarım! **(Mısır'a)** bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin! **(Ki size nazar değmesin).** Mamafih ne yapsam, Allah **(dan gelen)** hiçbir şeyi sizden uzaklaştıramam. Hüküm ancak Allah'ındır. Ben, ancak O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnız O'na güvenmelidirler!'' dedi.

68— Vaktâ ki babalarının emrettiği yerden şehre girdiler. Bu Allah'ın onlara takdir ettiğinden hiçbir şeyi bozmuyordu. Ancak Yakûb'un nefsindeki bir haceti yerine getirmişti **(bu hacet, oğullarına nazar değmemesini istemesiydi).** Şüphesiz Yakûb, bir ilim sahibiydi. Çünkü biz ona öğretmiştik. Lâkin insanların çoğu **(Allah'ın ilhamını)** bilmezler.

69— Yûsuf'un huzuruna girdikleri vakit, Yûsuf kardeşini yanına aldı ve ''Ben, **(evet)** ben, senin kardeşinim. Sen onların bize yaptıklarına kederlenme!'' dedi **(Onlara bir şey söylememesini tenbih etti ve bir bahaneyle onu kendi yanında bırakacağını söyledi).**

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ اَخِيهِ
ثُمَّ اَذَّنَ مُؤَذِّنٌ اَيَّتُهَا الْعِيرُ اِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا
وَاَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ
الْمَلِكِ وَلِمَنْ جَٓاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَاَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ
لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾
قَالُوا فَمَا جَزَٓاؤُهُٓ اِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَٓاؤُهُ
مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَٓاؤُهُ كَذٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾
فَبَدَاَ بِاَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَٓاءِ اَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا
مِنْ وِعَٓاءِ اَخِيهِ كَذٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَاْخُذَ
اَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ
مَنْ نَشَٓاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُٓوا اِنْ يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ اَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَاَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ اَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ
﴿٧٧﴾ قَالُوا يَٓا اَيُّهَا الْعَزِيزُ اِنَّ لَهُٓ اَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ اَحَدَنَا مَكَانَهُ اِنَّا نَرٰيكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

70— Yûsuf, onların zahire yüklerini hazırlayınca, su kabını kardeşinin yüküne koydu. Sonra da **(arkalarından)** bir dellal şöyle bağırdı: ''Ey kafile! Muhakkak siz hırsızlarsınız!''.

71— Kardeşler dönüp, ''Ne kaybınız var?'' dediler.

72— Onlar, ''Hükümdarın su kabını kaybettik **(altından yapılmış mücevherâtla işlenmişti).** Onu getirene bir deve yükü bahşiş var. Ben de buna kefilim!'' dediler.

73— Kardeşler, ''Vallâhi pekâlâ bilirsiniz ki, biz buraya fesad çıkarmak için gelmedik, hırsız da değiliz!'' dediler.

74— ''Şayet yalancı çıkarsanız, hırsızın cezası nedir?'' dediler.

75— Kardeşler, ''Kimin yükünde çıkarsa, cezası o kimsedir **(köle olarak alınır).** Biz zalimlere böyle ceza veririz!'' dediler.

76— Bunun üzerine **(Yûsuf),** aramaya kardeşinin kabından önce diğerlerinin kaplarından başladı. Sonra onu kardeşinin kabından çıkardı. İşte biz, Yûsuf'a böyle bir tedbir öğrettik, yoksa hükümdarın dininde **(kanunlarında)** kardeşini almasına çare yoktu. Meğer ki Allah dilemiş ola! Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz ve her ilim sahibinden üstün bir ilim sahibi vardır.

77— Kardeşleri, ''Eğer Bünyâmin çalmışsa, daha önce onun bir kardeşi de çalmıştı.'' dediler (3). Yûsuf bu sözleri içine attı, onlara belli etmedi **(içinden),** ''Siz daha kötü mevkidesiniz **(çünkü babamdan beni aşırdınız!).** İsnat ettiğiniz şeyleri Allah daha iyi bilir.'' dedi.

78— Kardeşleri, ''Ey vezir! Emin ol ki, bunun çok ihtiyar bir babası var **(bununla teselli bulur).** Onun yerine bizim birimizi al! Doğrusu biz seni iyilik edenlerden görüyoruz!'' dediler.

---

(3) **Hz. Yûsuf vaktiyle, annesinin babasına ait altından yapılmış bir putu, ona tapmasın diye aşırıp kırmıştı** (kardeşleri bunu kastederek böyle konuşmuşlardı).

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَاْخُذَ اِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُۙ اِنَّٓا
اِذاً لَظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّاۜ قَالَ
كَب۪يرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُٓوا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقاً
مِنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ ف۪ي يُوسُفَۚ فَلَنْ اَبْرَحَ الْاَرْضَ
حَتّٰى يَاْذَنَ ل۪ٓي اَب۪ٓي اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ ل۪يۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِم۪ينَ ﴿٨٠﴾
اِرْجِعُٓوا اِلٰٓى اَب۪يكُمْ فَقُولُوا يَٓا اَبَانَٓا اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَۚ
وَمَا شَهِدْنَٓا اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظ۪ينَ ﴿٨١﴾
وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّت۪ي كُنَّا ف۪يهَا وَالْع۪يرَ الَّت۪ٓي اَقْبَلْنَا
ف۪يهَاۜ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ
اَمْراًۜ فَصَبْرٌ جَم۪يلٌۜ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَاْتِيَن۪ي بِهِمْ جَم۪يعاًۜ اِنَّهُ
هُوَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَٓا اَسَفٰى
عَلٰى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظ۪يمٌ
﴿٨٤﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتّٰى تَكُونَ
حَرَضاً اَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِك۪ينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ اِنَّمَٓا
اَشْكُوا بَثّ۪ي وَحُزْن۪ٓي اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

79— Yûsuf, ''Allah saklasın! Biz, malımızı kimin yanında bulmuşsak ancak onu alırız. Yoksa haksızlık etmiş oluruz!'' dedi.

80— Ondan ümitlerini kesince, fısıldaşarak bir kenara çekildiler. Büyükleri dedi ki: ''Babanızın sizden Allah adına sağlam söz aldığını, bundan önce de Yûsuf hakkında ettiğiniz kusuru bilmiyor musunuz? Artık ben, tâ babam izin verinceye veya Allah hakkımda bir hüküm tâyin edinceye kadar, aslâ buradan ayrılmam! O, hâkimlerin en hayırlısıdır.

81— Siz, babanıza dönün ve deyin ki: ''Ey babamız! İnan, oğlun hırsızlık etti. Biz, ancak bildiğimize şâhidlik ediyoruz, yoksa gaybın koruyucuları değiliz.

82— Hem bulunduğumuz şehre sor; hem içinde geldiğimiz kervana!.. Biz, emin ol, doğru söylüyoruz!''.

83— (Kardeşleri babalarına varıp aynı sözleri söylediler. Babaları), ''Hayır! Bilakis nefisleriniz sizi aldatıp **(böyle)** bir işe sürüklemiş. Ama bana düşen güzel bir sabırdır. Ola ki Allah, bana hepsini birden getirir. Çünkü en iyi bilen, hikmet sahibi ancak O'dur.'' dedi.

84— Ve Yakûb, oğullarından yüzünü çevirdi de, ''Vay Yûsuf üzerine başıma gelenler!'' dedi ve kederinden gözlerine ak düştü, artık gamını yutkunuyor, yutkunuyordu...

85— Oğulları, ''Allah'a yemin ederiz ki, sen hâlâ Yûsuf'u anıp duruyorsun. Sonunda kederinden eriyecek veya helâke düşenlerden olacaksın!'' dediler.

86— O şöyle dedi: ''Ben, gam ve kederimi ancak Allah'a şikâyet ederim ve Allah tarafından sizin bilemeyeceğiniz şeyleri bilirim!

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَاَخِيهِ وَلَا تَايْـَٔسُوا
مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يَايْـَٔسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ
﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا اَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَاَهْلَنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجٰيةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ
عَلَيْنَا اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ
مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَاَخِيهِ اِذْ اَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا
ءَاِنَّكَ لَاَنْتَ يُوسُفُ قَالَ اَنَا يُوسُفُ وَهٰذَا اَخِي
قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا اِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ
اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ لَقَدْ اٰثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا
وَاِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ
الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾
اِذْهَبُوا بِقَمِيصِي هٰذَا فَاَلْقُوهُ عَلٰى وَجْهِ اَبِي يَاْتِ بَصِيرًا
وَاْتُونِي بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ
قَالَ اَبُوهُمْ اِنِّي لَاَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا اَنْ تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾
قَالُوا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

87— Ey oğullarım! Haydi gidin de Yûsuf'la kardeşinden haber araştırın. Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Çünkü Allah'ın rahmetinden, ancak kâfirler gürûhu ümidini keser.'' **(Bunun üzerine oğulları Mısır'a gittiler).**

88— Yûsuf'un yanına girince, ''Ey vezir! Bizi ve ailemizi darlık bastırdı, pek ehemmiyetsiz bir sermaye ile de geldik. Sen yine bize tam ölçü zahire ver ve tasadduk eyle! Şüphesiz Allah, sadaka verenleri mükâfatlandırır!'' dediler.

89— Yûsuf onlara, ''Siz, cahilliğinizde Yûsuf'a ve kardeşine ne yaptığınızı biliyor musunuz?'' dedi.

90— ''Yoksa sen, sahi sen, Yûsuf musun?'' dediler. O da, **''(Evet)** ben Yûsuf'um, bu da kardeşim! Gerçekten Allah bize lütuf buyurdu. Şu muhakkak ki, her kim Allah'dan korkar ve sabrederse, bilsin ki Allah, iyilik edenlerin mükâfatını zayi etmez.'' dedi.

91— Kardeşleri, ''Allah'a yemin ederiz ki, muhakkak Allah seni bizden üstün kılmıştır. Biz gerçekten suçlu idik!'' dediler.

92— Yûsuf, ''Bugün size tekdir yok! Allah sizi bağışlar; O, acıyanların daha merhametlisidir.

93— Şimdi siz, benim şu gömleğimi götürün de babamın yüzüne sürün! Gözleri açılır ve bütün taallûkatınızı da bana getirin'' dedi.

94— Kafile **(Mısır'dan)** ayrılınca, öteden babaları, ''Bana bunaklık isnat etmezseniz, ben hakikaten Yûsuf'un kokusunu duyuyorum.'' dedi.

95— Oradakiler, ''Allah'a, yemin ederiz ki, sen hâlâ eski şaşkınlığında devam ediyorsun!'' dediler.

فَلَمَّٓا اَنْ جَٓاءَ الْبَش۪يرُ اَلْقٰيهُ عَلٰى وَجْهِه۪ فَارْتَدَّ بَص۪يرًاۚ
قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْۚ اِنّ۪ٓي اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا
يَٓا اَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَٓا اِنَّا كُنَّا خَاطِـ۪ٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ
اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبّ۪يۜ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا
عَلٰى يُوسُفَ اٰوٰٓى اِلَيْهِ اَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ
اٰمِن۪ينَۜ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ اَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًاۚ وَقَالَ
يَٓا اَبَتِ هٰذَا تَأْو۪يلُ رُءْيَايَ مِنْ قَبْلُؗ قَدْ جَعَلَهَا رَبّ۪ي حَقًّاۜ
وَقَدْ اَحْسَنَ ب۪ٓي اِذْ اَخْرَجَن۪ي مِنَ السِّجْنِ وَجَٓاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ
مِنْ بَعْدِ اَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْن۪ي وَبَيْنَ اِخْوَت۪يۜ اِنَّ رَبّ۪ي
لَط۪يفٌ لِمَا يَشَٓاءُۜ اِنَّهُ هُوَ الْعَل۪يمُ الْحَك۪يمُ ﴿١٠٠﴾ رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَن۪ي
مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَن۪ي مِنْ تَأْو۪يلِ الْاَحَاد۪يثِۚ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ اَنْتَ وَلِيّ۪ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِۚ تَوَفَّن۪ي مُسْلِمًا
وَاَلْحِقْن۪ي بِالصَّالِح۪ينَ ﴿١٠١﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ الْغَيْبِ نُوح۪يهِ
اِلَيْكَۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُٓوا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾
وَمَٓا اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٠٣﴾

96— Fakat müjdeci gelince, gömleği **(Yakûb'un)** yüzüne koydu derhal gözleri açıldı. ''Ben size, Allah'dan **(bir ihsan olarak),** sizin bilemeyeceklerinizi, ben bilirim dememiş miydim?'' dedi.

97— Oğulları, ''Ey babamız! Bizim için **(günahlarımıza)** bağışlanma dileyiver. Bizler, gerçekten günahkârlar idik.'' dediler.

98— ''Sizin için Rabbimden gelecekte mağfiret dileyeceğim. O, gerçekten çok bağışlayanın, çok esirgeyenin tâ kendisidir.'' dedi.

99— Vaktâ ki Yûsuf'un yanına girdiler. Yûsuf anasını babasını kucakladı ve ''Buyrun! Allah'ın izniyle emin olarak Mısır'a girin'' dedi.

100— Annesiyle babasını taht üzerine çıkardı. Hepsi onun için secdeye kapandılar (4). Yûsuf, ''Ey babacığım, işte bu, evvelce gördüğüm rüyamın te'vilidir. Rabbim onu tahakkuk ettirdi ve hakikaten bana ihsan buyurdu. Çünkü beni hapisten çıkardı. Şeytan, benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra O, sizi çölden getirdi. Muhakkak Rabbim, dilediğine lütufkârdır. Çünkü her şeyi bilen, hikmet sahibi olan O'dur.

101— Ey Rabbim! Sen, bana mülkten bir nasip verdin ve rüya tâbirini öğrettin. Ey göklerle yeri yaratan! Dünya ve âhirette benim velim sensin. Canımı Müslüman olarak al! Ve beni sâlihler zümresine kat!'' dedi.

102— Bu kıssa, gayb haberlerindendir. Onu sana vahy ile bildiriyoruz. Yoksa Yûsuf'un kardeşleri, işlerine karar verip hile yaparlarken sen yanlarında değildin.

103— Sen ne kadar can-ü gönülden istesen de, yine insanların çoğu iman edecek değillerdir.

---

(4) **Buradaki secdeden maksat, sadece eğilmekten ibaretti ve günün insanlarının selâmı idi.**

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾
وَكَاَيِّنْ مِنْ اٰيَةٍ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا
مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ اَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾
اَفَاَمِنُوا اَنْ تَاْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ اَوْ تَاْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ هٰذِهِ سَبِيلِي اَدْعُوا
اِلَى اللّٰهِ عَلٰى بَصِيرَةٍ اَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللّٰهِ وَمَا اَنَا
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحِي
اِلَيْهِمْ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾ حَتّٰى اِذَا اسْتَيْـَٔسَ
الرُّسُلُ وَظَنُّوا اَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ
مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ
كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِاُولِي الْاَلْبَابِ مَا كَانَ
حَدِيثًا يُفْتَرٰى وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

104— Buna karşı onlardan bir ücret de istemiyorsun. O **(Kur'ân),** ancak bütün âlemlere bir nasihattır.

105— Göklerde ve yerde nice alâmetler var ki, insanlar onların üzerlerinden geçerler de **(ibret almayıp)** onlardan yüz çevirirler.

106— Onların çoğu, Allah'a şirk koşmaksızın iman etmezler.

107— Acaba onlar, Allah'ın azabından kendilerini saracak bir beliyye gelmesinden veya haberleri olmadan ansızın kıyametin tepelerine kopuvermesinden emîn mi oldular?

108— De ki: ''İşte benim yolum budur. Basiretli olduğum halde Allah'a davet ederim. Ben ve bana tâbi olanlar **(böyleyizdir).** Hem Allah'ı bütün noksanlıklardan tenzih ederim. Ben müşriklerden değilim.''

109— Senden önce gönderdiğimiz peygamberler de şehirler ahalisinden kendilerine vahy ettiğimiz birtakım erkeklerden başkaları değildi. Şimdi kâfirler, o yerde gezmediler mi? Baksalar a! Kendilerinden önce geçenlerin akıbetleri nice olmuş? Ahiret diyarı elbette ki, Allah'dan korkanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıl etmeyecek misiniz siz?

110— Nihayet peygamberler, ümitlerini kestikleri ve yalanlandıklarını anladıkları vakit, onlara yardımımız gelmiş ve böylece dilediğimiz kimseler kurtarılmıştı. Ama mücrimler gürûhundan bizim azabımız önlenemez.

111— And olsun, peygamberlerin kıssalarında, akıl sahipleri için bir ibret vardır. Bu uydurulacak bir söz olamazdı. Lâkin kendinden önce inen ilâhî kitapların bir tasdiki ve her şeyin beyanı, iman edecek bir kavim için bir hidâyet, bir rahmettir.

سُورَةُ الرَّعْدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَثٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
الٓمٓرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذٖٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلٰكِنَّ
اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذٖي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ
تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرٖي
لِاَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ
﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذٖي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فٖيهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فٖيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ
مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخٖيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَاءٍ وَاحِدٍ
وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا ءَاِنَّا لَفٖي خَلْقٍ
جَدٖيدٍ اُولٰٓئِكَ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ الْاَغْلَالُ
فٖٓي اَعْنَاقِهِمْ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

(Sûre: 13)

ER-RA'D SÛRESİ

Mekke devrinde, bazı müfessirlere göre bir kısmı Medine devrinde inmiştir. 43 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Mîm, Râ (1). Bunlar kitabın **(Kur'ân'ın)** âyetleridir. Sana Rabbinden indirilen **(Kur'ân)** haktır. Lâkin insanların çoğu iman etmezler.

2— Allah odur ki, gökleri direksiz yükseltmiştir, görüyorsunuz. Sonra Arş üzerinde galebe buyurmuştur (2). Güneşi de, ayı da kendi emrine râm etti. Her biri belirli bir zamana kadar akıp gidiyor. Bütün işleri O idare ediyor. Âyetleri açıklıyor ki, sizler Rabbinize kavuşacağınızı kesin bilesiniz.

3— O, yeryüzünü yayan, orada oturaklı dağlar ve nehirler yaratan, meyvelerin hepsinden iki çift yapandır. Geceyi gündüze bürüyüp duruyor. Bunda düşünecek bir kavim için birçok ibretler vardır.

4— Yeryüzünde birbirine komşu toprak parçaları, üzüm bağları, ekinler, küme halinde ve kümesiz hurmalıklar vardır ki, hepsi bir su ile sulanır. Halbuki tad hususunda onları birbirinden farklı yapmışızdır. Şüphesiz bunda aklı başında olan bir kavim için ibretler vardır.

5— Eğer **(kâfirlerin seni yalanlamasına)** şaşıyorsan, asıl şaşılacak şey onların, "Biz toprak olduğumuz zaman mı, hele hele biz yeniden mi yaratılacağız?" demeleridir. İşte bunlar, Rablerine küfretmiş olanlardır. İşte bunlar, boyunlarına demir halkalar vurulanlardır. Ve işte bunlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

---

(1) Bunlar müteşâbih harflerdendir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.

(2) Bu âyet müteşâbihdir. Mânâsını Allah bilir. Yalnız "Rahmânın kudreti Arşı kaplamıştır" diye te'vil olunmuştur.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ
الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ
عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ
وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾
لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ
مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا
مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ
وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

6— Bir de senden **(alay yolu ile)** iyilikten önce acele azabın gelmesini istiyorlar. Halbuki onlardan önce, örnek olacak nice cezalar geçti **(bunlardan ibret alsalar ya!..)**. Doğrusu Rabbin, zulümlerine karşı insanlara mağfiret sahibidir. Bununla beraber Rabbinin azabı da gerçekten çok şiddetlidir.

7— Küfredenler, ''Ona Rabbinden, bir mûcize indirilse ya!'' diyorlar. Sen ancak bir uyarıcısın. Her kavmin de bir yol göstereni vardır.

8— Allah, her dişinin neye gebe olduğunu ve rahimlerin neyi eksik, neyi ziyade edeceğini bilir. O'nun katında her şey ölçü iledir.

9— O, gaybı ve hazırı bilendir, çok büyüktür, çok yücedir.

10— Sizlerden sözü gizli söyleyen veya açığa vuran ile, gece gizlenip gündüz meydana çıkan ona göre müsavidir.

11— Onun **(ve herkesin)** önünde ve arkasında kendisini Allah'ın emri ile koruyan **(melek)**lar vardır. Şüphesiz ki, bir millet kendilerindeki iyi hali değiştirmedikçe, Allah da onlara verdiği nimeti değiştirmez. Allah bir kavme kötülük dilerse, artık onu önleyecek yoktur. Onlar için Allah'dan başka hiçbir veli yoktur.

12— Size korku ve ümid içinde şimşeği gösteren ve yüklü bulutları meydana getiren O'dur.

13— Gök gürültüsü, O'na hamd ile tesbih eder. Melekler de O'nun korkusundan ''sübhanallâh'' derler ve yıldırımlar gönderir de, onlarla dilediğini çarpar. Böyle iken, o kâfirler, Allah hakkında mücadele ederler. Halbuki O'nun karşı darbesi pek şiddetlidir.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ
اِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ اِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ
الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾ وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ قُلِ اللّٰهُ قُلْ اَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ
لَا يَمْلِكُونَ لِاَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى
وَالْبَصِيرُ اَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ اَمْ جَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ
خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ اَوْدِيَةٌ
بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ
حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ
فَاَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَاَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْاَرْضِ
كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنٰى وَالَّذِينَ
لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا
بِهِ اُولٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾

14— Hak **(olan)** davet ancak O'nadır. Müşriklerin O'nu bırakıp da yalvarıp durdukları putlar ise, kendilerine hiçbir şeyle icabet etmezler. Onlar ancak ağzına gelsin diye, suya doğru iki avucunu açana benzer ki, o su ağzına gelmez. Kâfirlerin duası, sapıklık içinde bocalamaktan başka bir şey değildir.

15— Göklerde ve yerde kim varsa, kendileri de, gölgeleri de sabah, akşam —ister istemez— Allah'a secde ederler (3).

16— ''Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?'' diye sor **(ve yine kendin cevap vererek),** Allah'dır.'' de. ''Siz Allah'ı bırakıp kendilerine dahi bir fayda ve zarara malik olmayan, birtakım veliler mi edindiniz?'' de. Hiç körle gören bir olur mu? Yahut karanlıklarla aydınlık bir olur mu?'' de. Yoksa Allah'a onun gibi yaratan ortaklar buldular da, bu yaratmaları birbirine mi benzettiler? De ki: ''Allah, her şeyi yaratandır. Bir olan ve her şeye üstün gelen O'dur.

17— Gökten su indirmiş de vadiler dolusu su akmış; sel yüze çıkan bir köpük yüklenmiştir. Ziynet veya kap kacak yapmak için, ateşte üzerini körükledikleri madenlerden de onun gibi bir köpük çıkar. İşte Allah, hakla bâtıla böyle misal verir. Köpüğe gelince, o atılır gider **(bâtıl da böyledir).** İnsanlara faydalı olan kısım ise yerde kalır **(hak buna benzer).** Allah, işte böyle misaller verir.

18— Rablerinin emrine icabet edenlere daha güzeli vardır. O'na icabet etmeyenler ise, yerde bulunan şeylerin hepsine bir o kadarıyla beraber sahip olsalar, kurtulmak için hepsini verirlerdi. İşte bunlar var ya! Hesabın kötüsü onlar içindir. Sığınakları da cehennemdir. O ne fena yataktır!

---

(3) **Bu âyet secde âyetidir.**

19— Hiç Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen bir kimse, kör gibi olur mu? Fakat bunu ancak aklı başında olanlar anlar.

20— Onlar ki, Allah'ın ahdini yerine getirirler, verdikleri sözü bozmazlar.

21— Ve onlar ki, Allah'ın idâmesini emrettiği şeyleri **(akrabalık haklarına)** riayet ederler; Rablerinden korkarlar ve hesabın kötülüğünden korkarlar.

22— Onlar ki, Rablerinin rızasını kazanmak için sabrederler, namazı dosdoğru kılarlar. Kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve aşikâr infak ederler. Kötülüğü de iyilikle defederler. İşte bunlar var ya **(dünya)** yurdunun **(iyi)** sonucu onlarındır.

23— (Bu saadet), Adn cennetleridir. Onlar, buralara, atalarından, zevcelerinden ve soylarından iyiler de beraber olmak üzere girecektir. Melekler her kapıdan yanlarına girecekler.

24— ''Sabrettiğiniz için, selâm size! **(Dünya)** yurdunun sonucu **(cennet)** ne güzeldir!'' diyeceklerdir.

25— Ama Allah'ın ahdini sağlama bağladıktan sonra bozanlar ve Allah'ın eklenmesini emrettiği bağları koparanlar, yeryüzünü fesada verenler yok mu? Onlara da ancak lânet vardır. Yurdun kötüsü **(cehennem)** de onlaradır.

26— Allah, dilediği kimseye rızkı genişletir, daraltır. Onlar **(Mekkeliler)** ise dünya hayatı ile ferahlanmaktadırlar. Halbuki ahiretin yanında dünya hayatı, ancak **(değersiz)** bir metâdan ibarettir.

27— Yine o küfredenler, ''Ona, Rabbinden bir mûcize indirilseydi ya!'' diyorlar. De ki: ''Hiç şüphesiz Allah, dilediği kimseyi şaşırtır; gönlünü kendisine çevirene de hidâyet buyurur!''.

28— Onlar ki, iman etmişlerdir ve kalbleri Allah'ın zikri ile huzura kavuşur. Bilmiş olun ki kalbler, ancak Allah'ı zikirle yatışır.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا
الْأَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ
يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ
الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ
أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ
بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾ وَالَّذِينَ
يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ
أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ
سُوءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا
بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾
وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ
مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ
قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

اَلَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ
﴿٢٩﴾ كَذٰلِكَ اَرْسَلْنَاكَ فِي اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا اُمَمٌ لِتَتْلُوَا عَلَيْهِمُ
الَّذِي اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾ وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُيِّرَتْ
بِهِ الْجِبَالُ اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى بَلْ لِلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيعًا
اَفَلَمْ يَايْـَٔسِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا
وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ
قَرِيبًا مِنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَأْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ
الْمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٣٢﴾ اَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ
عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ
اَمْ تُنَبِّؤُنَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ
بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ
وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٣٤﴾

29— İman edip yararlı işler yapanlara mutluluk ve yurdun güzeli vardır.

30— İşte seni de kendilerinden önce nice ümmetler geçmiş bir ümmet içinde gönderdik ki, sana vahy ettiğimizi onlara okuyasın. Onlar Rahmân'ı inkâr ediyorlar. De ki: ''O **(Rahmân)**, benim Rabbimdir. O'ndan başka ilâh yoktur. Ben ancak O'na dayandım; tevbem de ancak O'nadır!''.

31— Bir Kur'ân ki, onunla dağlar yürütülse veya onunla yer parça parça edilse yahut onunla ölüler konuşturulsa, **(o kâfirler yine ona iman etmezler...).** Fakat bütün emir Allah'ındır. İman edenler hâlâ anlamadılar mı ki, eğer Allah dileseydi, bütün insanlara toptan hidâyet verirdi. Küfredenlere ise, kendi yaptıkları yüzünden belâ gelip duracak yahut **(o belâ)** yurtlarının yakınına konacaktır. Nihayet Allah'ın **(onlar üzerine zafer)** va'di gelecektir. Şüphesiz ki Allah, va'dinden dönmez!

32— Yemin olsun, senden önceki peygamberlerle de alay edildi. Ben de o küfredenlere biraz mühlet verdim. Sonra onları azapla yakaladım. Benim azabım nasıl **(dehşetliymiş görsünler!).**

33— Her nefsin bütün yaptıkları üzerinde gözcü olan zat **(yani Allah),** böyle olmayan putlarla bir tutulur mu? Tuttular, Allah'a ortaklar koştular. De ki: ''Onların adlarını söyleyin bakayım!''. Yoksa Allah'a yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi haber vereceksiniz? Yahut onlara lâf olsun diye mi **(ortaklar diyorsunuz?).** Doğrusu küfredenlere hileleri ziynetli gösterildi ve doğru yoldan saptırıldılar. Allah kimi saptırırsa, artık onu yola getirecek yoktur.

34— Onlara dünya hayatında **(ölüm ve esaret gibi)** bir azap vardır. Âhiret azabı ise elbet daha şiddetlidir. Onları Allah'dan koruyacak da yoktur.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ اُكُلُهَا
دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ
﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ
وَمِنَ الْاَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ اِنَّمَا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ وَلَا اُشْرِكَ
بِهِ اِلَيْهِ اَدْعُوا وَاِلَيْهِ مَاٰبِ ﴿٣٦﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا
عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ
مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ
قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ اَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ
اَنْ يَأْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾ يَمْحُوا اللّٰهُ
مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ اُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾ وَاِنْ مَا نُرِيَنَّكَ
بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ
وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَأْتِي الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا
مِنْ اَطْرَافِهَا وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ
مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

35— Takvâ sahiplerine va'd olunan cennetin sıfatları **(şöyledir):** Altından ırmaklar akar, yemişleri daimîdir, gölgesi de öyle! İşte takvâ yolunu tutanların akıbeti budur. Kâfirlerin akıbeti ise ateştir.

36— Kendilerine kitap verdiklerimiz, sana indirilen **(bu Kur'ân)**la ferah duyuyorlar. Hiziblerden onun bir kısmını inkâr eden de var. De ki: ''Ben yalnız Allah'a kulluk etmekle ve O'na ortak koşmamakla emrolundum. Yalnız O'na davet ederim, dönüşüm de yalnız O'nadır.''.

37— İşte biz, onu **(Kur'ân'ı)** böyle Arabca bir hüküm olarak indirdik. Yemin olsun! Eğer sana **(vahy ile)** gelen bu ilimden sonra, onların hevalarına uyacak olursan, sana Allah'dan ne bir velî vardır, ne de bir koruyan!

38— And olsun ki biz, senden önce de peygamberler gönderdik. Onlara da zevceler ve evlât verdik. Allah'ın izni olmadıkça hiçbir peygamberin bir mûcize getirmeye kudreti yoktur. Her ecel için, bir yazı vardır **(o yazıda bu ecel sınırlanmıştır).**

39— Allah dilediğini mahveder; dilediğini yerinde bırakır. Kitabın aslı O'nun katındadır.

40— Onlara va'd ettiğimiz azabın bir kısmını sana göstersek de, seni vefat ettirsek de, sana düşen ancak **(emr olunanı)** tebliğdir. Hesap da bize aittir.

41— Onlar görmediler mi ki biz arza **(ilâhî kudretimizle)** geliyor, onu etrafından eksiltip duruyoruz. Allah öyle hüküm verir ki, O'nun hükmü peşine düşecek **(ve reddedecek)** yoktur. Hem O, çabuk hesap görendir.

42— Onlardan öncekiler de **(peygamberlerine)** hile yaptılar. Fakat bütün hileler**(in cezası)** Allah'a mahsustur. Herkesin ne yapacağını O bilir. Yarın kâfirler de, bu dünyanın sonu kimin olduğunu bileceklerdir.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

سورة ابرهيم مكية وهي اثنتان وخمسون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓرٰ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾ اللَّهِ الَّذِي
لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ
مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى
الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ
فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ
قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ
بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

43— Küfredenler, "Sen Allah tarafından gönderilmiş değilsin!" diyorlar. De ki: "Benimle sizin aranızda şâhid olarak Allah ve bir de yanında kitap ilmi bulunanlar **(Yahûdi ve Hıristiyanların mü'minleri)** yeter".

(Sûre: 14)

İBRÂHİM SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 52 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Râ. Bu öyle bir kitaptır ki, **(bütün)** insanları, Rablerinin izni ile, karanlıklardan aydınlığa, güçlü ve övülmeye lâyık olan Allah'ın yoluna çıkarman için onu sana indirdik.

2— O Allah ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Başlarına gelecek şiddetli azaptan dolayı vay kâfirlerin haline!..

3— Onlar öyle kimselerdir ki, dünya hayatını sever, âhiret üzerine tercih ederler. Allah'ın yolundan çevirirler ve o yolun eğrilmesini isterler. İşte onlar, **(hakdan)** çok uzak bir sapıklık içindedirler.

4— Biz, her gönderdiğimiz peygamberi, ancak kavminin dili ile gönderdik ki, onlara açıkça anlatsın. Artık, Allah dilediğini sapıklıkta bırakır; dilediğini de hidâyete erdirir. O, güçlüdür, hikmet sahibidir.

5— And olsun ki! Biz Mûsa'yı, "Kavmini karanlıklardan nura çıkar ve onlara Allah'ın **(nimet)** günlerini hatırlat!" diye mûcizelerimizle gönderdik. Şüphesiz ki, bunda çok sabırlı, çok şükreden her kimse için ibretler vardır.

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ
اَنْجٰيكُمْ مِنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ اَبْنَٓاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَٓاءَكُمْ وَفِي ذٰلِكُمْ
بَلَٓاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ
لَاَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسٰى
اِنْ تَكْفُرُوٓا اَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ
حَمِيدٌ ﴿٨﴾ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ
وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ
جَٓاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوٓا اَيْدِيَهُمْ فِيٓ اَفْوَاهِهِمْ
وَقَالُوٓا اِنَّا كَفَرْنَا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهِ وَاِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا
تَدْعُونَنَٓا اِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ
فَاطِرِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ
مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوٓا اِنْ
اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ اَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ
يَعْبُدُ اٰبَٓاؤُنَا فَاْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾

6— Hani bir vakitler Mûsa kavmine şöyle demişti: "Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Çünkü O, sizi Fir'avn hanedanından kurtarmıştı. Onlar, sizi azabın kötüsüne sürüyorlardı ve oğullarınızı boğazlayıp kadınlarınızı sağ bırakmak istiyorlardı. İşte bunda, Rabbinizden size büyük bir imtihan vardı.

7— Ve düşünün ki, Rabbiniz şöyle ilân etmişti: "And olsun, eğer siz şükrederseniz elbette size **(nimetimi)** artırırım. Fakat nankörlük ederseniz, muhakkak ki, benim azabım çok şiddetlidir."

8— Yine Mûsa, "Siz ve yeryüzünde bulunanların hepsi nankörlük etseniz, bilin ki, Allah hepinizden müstağni ve zatında övülmeye O lâyıktır." demişti.

9— Sizden önce gelip geçenlerin, Nûh kavminin, Âd ve Semûd'un ve onlardan sonrakilerin —ki sayılarını ancak Allah bilir— haberi size gelmedi mi? Onlara, peygamberleri mûcizelerle gelmişlerdi de **(hayretlerinden)** ellerini ağızlarına götürüp, "Biz, hakikaten sizinle gönderilen şeyi tanımıyoruz ve bizi davet ettiğiniz **(din)**den, kuşku veren bir şüphe içindeyiz" demişlerdi.

10— Peygamberleri **(onlara)**, "Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şüphe mi var? O, sizi, günahlarınızı bağışlamak için çağırıyor ve belirli bir vakte kadar size müsaade ediyor" demişlerdi. Onlar, "Siz bizim gibi insandan başka bir şey değilsiniz. Bizi babalarımızın taptıkları şeylerden çevirmek istiyorsunuz. O halde, bize açık bir delil getirin!" dediler.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ
يَمُنُّ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَمَا كَانَ لَنَٓا اَنْ نَاْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
﴿١١﴾ وَمَا لَنَٓا اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰينَا سُبُلَنَا
وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰى مَٓا اٰذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
﴿١٢﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ
مِنْ اَرْضِنَٓا اَوْ لَتَعُودُنَّ فٖي مِلَّتِنَا فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ
لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمٖينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ
ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامٖي وَخَافَ وَعٖيدِ ﴿١٤﴾ وَاسْتَفْتَحُوا
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنٖيدٍ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَٓائِهٖ جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى
مِنْ مَٓاءٍ صَدٖيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسٖيغُهُ وَيَاْتٖيهِ
الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَٓائِهٖ عَذَابٌ
غَلٖيظٌ ﴿١٧﴾ مَثَلُ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ
اشْتَدَّتْ بِهِ الرّٖيحُ فٖي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُوا عَلٰى شَيْءٍ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعٖيدُ ﴿١٨﴾

11— Peygamberleri onlara, "**(Evet)** biz, sizin gibi insandan başka bir şey değiliz. Velâkin Allah, nimetini kullarından kimi dilerse ona ihsan buyurur. Allah'ın izni olmadıkça da size bir mûcize getirmek haddimiz değildir. Mü'minler yalnız Allah'a tevekkül etmelidirler.

12— Hem biz neden Allah'a tevekkül etmeyelim ki, O bize yollarımızı dosdoğru göstermiştir. Ve elbet bize yaptığınız eziyetlere sabredeceğiz. Onun için tevekkül edenler, yalnız Allah'a tevekkül etmelidir." dediler.

13— Küfredenler de peygamberlerine, "Sizi mutlaka toprağımızdan çıkarırız, yahut da dinimize dönersiniz!" dediler. Bunun üzerine Rableri, o peygamberlere, "Biz, muhakkak zalimleri helâk edeceğiz!" diye vahy buyurdu.

14— Ve arkalarından sizi, o yere mutlaka yerleştireceğiz. İşte makamımdan ve azap tehdidimden korkana va'dim budur.

15— O peygamberler, **(kavimleri üzerine Allah'dan)** zafer dilediler. Ve her inatçı zalim hüsrana uğradı.

16— Onun ötesinde de cehennem vardır. Orada irinli sudan sulanacaktır o!

17— Onu yutmaya çalışacak, fakat boğazından geçiremeyecek. Her taraftan kendisine ölüm gelecek, fakat ölmeyecektir. Arkasından da ağır bir azap gelecektir.

18— Rablerine küfredenlerin hali şudur: Amelleri fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu bir küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şeyi ellerine geçiremezler. İşte Hak'dan uzak olan sapıklık budur.

اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّۜ اِنْ يَشَاْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَد۪يدٍۙ ﴿١٩﴾ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَز۪يزٍ
﴿٢٠﴾ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ جَم۪يعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذ۪ينَ اسْتَكْبَرُٓوا
اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ
مِنْ شَيْءٍۜ قَالُوا لَوْ هَدٰينَا اللّٰهُ لَهَدَيْنَاكُمْۜ سَوَٓاءٌ عَلَيْنَٓا
اَجَزِعْنَٓا اَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَح۪يصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ
لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ
فَاَخْلَفْتُكُمْۜ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ اِلَّٓا اَنْ دَعَوْتُكُمْ
فَاسْتَجَبْتُمْ ل۪يۚ فَلَا تَلُومُون۪ي وَلُومُٓوا اَنْفُسَكُمْۜ مَٓا اَنَا
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَٓا اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّۜ اِنّ۪ي كَفَرْتُ بِمَٓا
اَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُۜ اِنَّ الظَّالِم۪ينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ﴿٢٢﴾
وَاُدْخِلَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْۜ تَحِيَّتُهُمْ
ف۪يهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَٓاءِۙ ﴿٢٤﴾

19— Görmedin mi Allah, gökleri ve yeri hak ile yaratmıştır. Dilerse sizi götürür de **(yerinize)** yepyeni bir halk getirir.

20— Allah'a göre bu, güç bir şey değildir.

21— Bir de kıyamette hepsi Allah'ın huzuruna çıkacaklar ve zayıflar, büyüklük taslayanlara, ''Biz size tâbi idik. Şimdi siz, üzerimizden Allah'ın azabından zerre miktarı bir şey kaldırabilir misiniz?'' diyecekler. Onlar, ''Eğer Allah bize hidâyet verseydi, biz de size doğru yolu gösterirdik. Şimdi sızlansak da, sabretsek de bizim için müsavidir. Bizim için bir sığınak yoktur'' cevabını vereceklerdir.

22— İş bitince, şeytan da der ki: ''Şüphesiz Allah size gerçeği va'd etti. Ben de size va'd ettim. Ama size yalancı çıktım. Mamafih benim sizin üzerinizde bir hâkimiyetim yoktu, ancak sizi davet ettim. Siz de hemen bana icabet ettiniz. Binaenaleyh beni kötülemeyin. Kendinizi kınayınız. Ben sizi kurtaramam, siz de beni kurtaramazsınız. Doğrusu ben, sizin bundan önce, beni Allah'a şerik koşmanızı tanımadım. Muhakkak ki, zalimlere acıklı bir azap vardır.''

23— İman edip de yararlı işler yapanlar, altından ırmaklar akan cennetlere konulacaklar. Orada Rablerinin izni ile ebedî kalacaklardır. Orada onların sağlık temennileri, selâm olacaktır.

24— Görmedin mi, Allah nasıl bir temsil yaptı? Hoş bir kelimeyi **(tevhidi)**, hoş bir ağaca **(hurmaya)** benzetti ki, kökü yerde sabit, dalı budağı gök yüzündedir.

تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ
﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ
مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ
﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا
الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ
أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

25— O **(ağaç)**, Rabbinin izni ile, her dem yemişini verir **(işte iman da böyledir. Aslı kalbdeki tasdiktir, ameli göğe yükselir. Onun bereket ve sevabına her dem nâil olur).** Allah insanlara böyle temsiller getirir ki, iyi kavrayıp düşünsünler.

26— Kötü bir kelimenin **(küfrün)** temsili de, kötü bir ağaç gibidir ki, yerin üstünden koparılmıştır. Onun bir kararı yoktur **(yerinde durmaz).**

27— Allah, iman edenleri hem dünyada, hem âhirette sabit sözle **(kelime-i şehâdetle)** sağlam tutar. Allah, zalimleri şaşırtır, Allah dilediğini yapar.

28, 29— Bakmaz mısın o kimselere **(Kureyş kâfirlerine)** ki, Allah'ın nimetini küfre değiştirdiler ve kavimlerini helâk yurduna, cehenneme kondurdular. Oraya gireceklerdir. O, ne kötü bir karargâhtır.

30— Allah'ın yolundan saptırmak için, Allah'a eşler uydurdular. De ki: "Keyfinize bakın! Çünkü varacağınız yer ateştir!".

31— İman etmiş olan kullarıma söyle: Namazı dosdoğru kılsınlar ve içinde ne alışveriş, ne de dostluk olmayan bir gün **(kıyamet)** gelmeden, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve aşikâr zekât versinler.

32— Allah, o Allah'dır ki, gökleri ve yeri yaratmıştır. Gökten su indirerek onunla size rızık olmak üzere çeşitli mahsûller çıkarmış ve emri ile denizde yüzmek için gemileri sizin buyruğunuza vermiştir. Nehirleri de size musahhar kılmıştır.

33— Yörüngelerinde yürüyüp giden güneşi ve ayı, size musahhar kılmış; geceyle gündüzü de, yine sizin için musahhar kılmıştır.

وَاٰتٰيكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوهُ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ
اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَاِذْ قَالَ
اِبْرٰهٖيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا الْبَلَدَ اٰمِنًا وَاجْنُبْنٖي وَبَنِيَّ اَنْ نَعْبُدَ
الْاَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ اِنَّهُنَّ اَضْلَلْنَ كَثٖيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنٖي
فَاِنَّهُ مِنّٖي وَمَنْ عَصَانٖي فَاِنَّكَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿٣٦﴾ رَبَّنَا
اِنّٖي اَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتٖي بِوَادٍ غَيْرِ ذٖي زَرْعٍ عِنْدَ
بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقٖيمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْـِٔدَةً
مِنَ النَّاسِ تَهْوٖي اِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ رَبَّنَا اِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفٖي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفٰى عَلَى
اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذٖي
وَهَبَ لٖي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعٖيلَ وَاِسْحٰقَ اِنَّ رَبّٖي لَسَمٖيعُ
الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنٖي مُقٖيمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتٖي
رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لٖي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنٖينَ
يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
الظَّالِمُونَ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فٖيهِ الْاَبْصَارُ ﴿٤٢﴾

34— Hem size, istediğiniz şeylerin hepsinden vermiştir. Eğer Allah'ın verdiği nimetleri saysanız, siz onları sayamazsınız. Muhakkak insan çok zalim, çok nankördür.

35— Bir de hatırla ki, bir vakitler İbrâhim şöyle demişti: "Ey Rabbim! Bu beldeyi **(Mekke'yi korkudan)** emin kıl! Beni ve oğullarımı putlara tapmaktan uzak bulundur!

36— Ey Rabbim! Çünkü o putlar, insanlardan bir çoğunu şaşırttılar. Bundan böyle kim bana uyarsa, işte o bendendir. Kim de bana isyan ederse, artık sen çok bağışlayıcı, çok esirgeyicisin.

37— Ey Rabbimiz! Ben zürriyetimden bir kısmını **(İsmâil ile annesi Hacer'i)** ekin bitmez bir vâdide senin Beyt-i Muharremin'in **(Kâbe'nin)** yanına yerleştirdim. Ey Rabbimiz! **(Bunu)** namazı dosdoğru kılsınlar diye **(yaptım)**. Bundan böyle insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meylettir. Ve onlara bazı meyvelerden rızık ver! Ola ki şükrederler.

38— Ey Rabbimiz! Bizim gizlediğimiz ve açıkladığımız her şeyi muhakkak sen bilirsin. Ne yerde, ne gökte Allah'a hiçbir şey gizli kalmaz.

39— İhtiyarlık halimde bana İsmâil'i ve İshak'ı ihsan eden Allah'a hamd olsun. Şüphesiz ki Rabbim, duayı kabul buyurandır.

40— Ey Rabbim! Beni, namaza müdavim kıl! Zürriyetimden de **(böyle kimseler yarat)**. Ey Rabbimiz! Duamı kabul buyur!

41— Ey Rabbimiz! Hesap kurulacağı gün beni, annemi, babamı ve bütün mü'minleri bağışla (1).

42— Sakın Allah'ı zalimlerin yaptıklarından gafil sanma. Onları ancak öyle bir güne bırakıyor ki, o günde gözler **(korkudan)** belerir kalır.

---

(1) **Hz. İbrâhim bu duayı, babasının din düşmanı olduğunu bilmezden önce yapmıştır.**

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُؤُسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ
وَاَفْئِدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ
فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا اَخِّرْنَا اِلٰى اَجَلٍ قَرِيبٍ
نُجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ اَوَلَمْ تَكُونُوا اَقْسَمْتُمْ
مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ
وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ
وَعِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ
الْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهٖ رُسُلَهُ اِنَّ اللّٰهَ
عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ
وَالسَّمٰوَاتُ وَبَرَزُوا لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى
الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْاَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُمْ مِنْ
قَطِرَانٍ وَتَغْشٰى وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ
اِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هٰذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا
بِهٖ وَلِيَعْلَمُوا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

43— Başlarını dikerek koşarlar. Gözleri kendilerine bile dönmez ve yüreklerinin içi bomboş hava kesilmiştir.

44— İnsanlara, o azabın geleceği günü haber verip korkut. O vakit zulmedenler, "Ey Rabbimiz! Bize yakın bir zamana kadar müsaade buyur. Davetine icabet edelim ve peygamberlerin izince gidelim." diyecek. **(Kendilerine)**, "Hani siz, bundan evvel, sizin için hiçbir zevâl olmadığına yemin etmemiş miydiniz?" **(denilir).**

45— Siz de, o kendilerine zulmedenlerin diyarına yerleştiniz. Onlara nasıl **(ceza)** verdiğimiz sizce açığa çıktı ve size misaller gösterdik.

46— Gerçekten onlar, hilelerini kurdular. Allah katında da onlara tuzak var. İsterse onların hileleri dağları yerinden oynatacak olsun!

47— O halde, sakın Allah, peygamberlerine olan va'dinden döner sanma! Şüphesiz Allah güçlüdür; intikam sahibidir.

48— Hatırla ki, o gün, yer başka yere, gökler de başka göklere çevrilecek ve insanlar bir ve kahhâr Allah'ın huzuruna çıkacaklardır.

49— O gün, mücrimleri birbirlerine bağlanıp kelepçelenmişler göreceksin.

50— Gömlekleri katrandandır. Yüzlerini de ateş kaplar.

51— Çünkü Allah, herkesi kazandığı ile cezalandıracaktır. Şüphesiz Allah, hesabı çok çabuk görendir.

52— Bu **(Kur'ân),** insanlara açık bir tebliğdir. Bununla hem uyarılsınlar; hem Allah'ın ancak Bir ilâh olduğunu bilsinler; hem de akıl sahipleri öğüt alsınlar.

الجزء ١٤

(Sûre: 15)

HİCR SÛRESİ

Mekke devrinde inen sûrelerdendir. 99 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

سُورَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الۤرٰ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْاٰنٍ مُبِينٍ ﴿١﴾ رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْاَمَلُ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ
﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾ وَقَالُوا يَا اَيُّهَا
الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ اِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلٰٓئِكَةِ
اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنَزِّلُ الْمَلٰٓئِكَةَ اِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
اِذًا مُنْظَرِينَ ﴿٨﴾ اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾
وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْاَوَّلِينَ ﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ
مِنْ رَسُولٍ اِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿١١﴾ كَذٰلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ
الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْاَوَّلِينَ ﴿١٣﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾
لَقَالُوا اِنَّمَا سُكِّرَتْ اَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

1— Elif, Lâm, Râ. Bunlar, kitabın ve **(hakkı)** açıklayan Kur'ân'ın âyetleridir.

2— Bir zaman olur, küfredenler, ''Keşke Müslüman olsalarmış'' diye temenni edecekler **(Bu, kıyamette olacaktır).**

3— Bırak onları yesinler, **(içsinler),** zevk etsinler! Emel kendilerini oyalayadursun, sonra anlarlar.

4— Biz, hiçbir memleketi, belli bir yazısı **(takdiri)** olmaksızın **(rastgele)** helâk etmedik.

5— Hiçbir ümmet, ne ecelinin önüne geçebilir, ne de onu geciktirebilir.

6— **(Mekke kâfirleri)**, ''Ey kendisine Kur'ân indirilen! Sen, muhakkak delisin!

7— Eğer doğru söyleyenlerden isen, bize melekleri getirsene!'' dediler.

8— Biz, melekleri ancak hak ile indiririz ve o vakit o kâfirlere mühlet verilmez.

9— Hiç şüphe yok ki, Kur'ân'ı biz indirdik, biz! Ve muhakkak onu biz koruyacağız!

10— And olsun! Senden önceki ümmetlerin içinde de biz peygamberler gönderdik.

11— Onlara hiçbir peygamber gelmiyordu ki, kendisiyle alay eder olmasınlar.

12— Biz, o **(Kur'ân)** ı mücrimlerin kalblerine böyle sokarız.

13— Ona iman etmezler. Halbuki evvelki inkârcılar hakkında Allah'ın sünneti **(onlara verdiği cezası)** geçmiştir **(Bunlara da aynı ceza verilecektir).**

14, 15— Üzerlerine gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıksalar, mutlaka, ''Bizim herhalde gözlerimiz döndürüldü. Daha doğrusu biz, büyülenmiş bir kavimiz!'' derlerdi.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ
﴿١٦﴾ وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنِ
اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا
وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ ﴿١٩﴾
وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ
مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢١﴾
وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ
وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ
﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ
﴿٢٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ
مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ
بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ
فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

16— Şanım hakkı için! Biz, gökte burçlar (1) yarattık ve gökyüzünü, bakıp seyredenler için **(yıldızlarla)** ziynetledik.

17— Hem onu her kovulmuş şeytandan koruduk.

18— Ancak kulak hırsızlığı eden olur ki, onun da peşine apaçık bir ateş yalını düşer **(ve yakar).**

19— Yeri de döşedik. Oraya ağır baskılı dağlar oturttuk ve orada ölçülü her şeyden, bitirdik.

20— Orada sizin için ve rızkını sizin veremeyeceğiniz **(köle ve hayvan gibi)** kimseler için geçimler**(in sebebini)** yarattık.

21— Hiçbir şey yoktur ki hazineleri, bizim yanımızda olmasın! Fakat biz, onu, ancak **(ihtiyaca göre)** malûm bir miktarda indiririz.

22— Bir de aşılayıcı rüzgârlar gönderdik de gökten su indirerek onunla sizi suladık. Onu hazinelerde tutan da siz değilsiniz.

23— Ve biz, gerçekten biz diriltir ve öldürürüz. Hepsinin vârisleri de biziz!

24— Yemin olsun! Biz, sizden öncekileri de bilmişizdir. Yine yemin olsun, **(kıyamete kadar)** geri kalanları da biliriz.

25— Ve muhakkak Rabbin, **(evet)** O, onları toplayacak. Gerçekten O, çok hikmetlidir, çok bilicidir.

26— Yemin olsun ki! Biz insanı kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattık.

27— Cânn'ı da daha evvel zehirli ateşinden yaratmıştık. **(Cânn, cinnin babası İblis'tir).**

28— Hatırla ki, bir vakitler Rabbin meleklere, ''Ben kuru çamurdan, şekillenmiş balçıktan bir insan yaratacağım!

29— Onu düzelttiğim ve kendi rûhumdan ona üfürdüğüm vakit, siz hemen onun için secdeye kapanın!'' demişti.

30— Bunun üzerine bütün melekler **(eğilerek)** toptan secde ettiler.

31— Yalnız İblis müstesna! O, secde edenlerle beraber olmaktan çekindi.

---

(1) **Burç, lügatte dünya için kullanılırsa, yüksek köşk demektir. Gök ile ilgili olarak kullanılırsa, topluca görülen birtakım hareketsiz yıldızlar kümesine denir.**

قَالَ يَٓا اِبْل۪يسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِد۪ينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ اَكُنْ
لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَاٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ
فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَج۪يمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ اِلٰى يَوْمِ
الدّ۪ينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْن۪ٓي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَاِنَّكَ
مِنَ الْمُنْظَر۪ينَۙ ﴿٣٧﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَٓا
اَغْوَيْتَن۪ي لَاُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَلَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَع۪ينَۙ
﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَص۪ينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ
عَلَيَّ مُسْتَق۪يمٌ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَاد۪ي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ
اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاو۪ينَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَع۪ينَۙ
﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍۜ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ
الْمُتَّق۪ينَ ف۪ي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ اٰمِن۪ينَ ﴿٤٦﴾
وَنَزَعْنَا مَا ف۪ي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُتَقَابِل۪ينَ
﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ ف۪يهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَج۪ينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ
عِبَاد۪ٓي اَنّ۪ٓي اَنَا الْغَفُورُ الرَّح۪يمُۙ ﴿٤٩﴾ وَاَنَّ عَذَاب۪ي
هُوَ الْعَذَابُ الْاَل۪يمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰه۪يمَۢ ﴿٥١﴾

32— Rabbi, "Ey İblis! Sen, neye secde edenlerle beraber olmadın?" dedi.

33— İblis, "Ben, senin kuru bir çamurdan, şekillenmiş balçıktan yarattığın insana, secde edecek değilim!" cevabını verdi.

34— Allah Teâlâ, "O halde, hemen cennetten çık! Çünkü kovulmuşsun!

35— Ve bu lânet, kıyamet gününe kadar senin üzerindedir!" buyurdu.

36— İblis, "Ey Rabbim! Öyleyse, bana insanların kabirlerinden kaldırılacakları güne kadar mühlet ver!" dedi.

37, 38— Allah Teâlâ, "Peki! Sen, malûm vaktin gününe **(yani Birinci Sûr üfürülünceye kadar)** mühlet verilenlerdensin!" buyurdu.

39— İblis, "Ey Rabbim! Beni azdırmana karşılık, andolsun ki ben de muhakkak surette, yeryüzünde onlara, **(günahlardan)** süslemeler yapacağım ve onların hepsini mutlaka azdıracağım!

40— Ancak içlerinden ihlâslı kulların müstesna!" dedi.

41— Allah Teâlâ buyurdu ki: "İşte bu **(koruması)** üzerime olan dosdoğru bir yoldur.

42— Evet! Hakikaten benim kullarımın üzerinde senin hiçbir hükmün yoktur. Ancak azgınlardan sana uyanlar müstesna!

43— Şüphesiz cehennem de, o azgınların hepsine va'd olunan yerdir.

44— Onun yedi kapısı vardır. Her bir kapıya **(azgınlardan)** bölünmüş bir miktar vardır.

45— Elbette takvâ sahipleri, cennetlerde ve pınar başlarında olacaklardır.

46— (Onlara), "Buyurun oraya! Selâmetle emin emin girin!" **(denilecektir).**

47— Biz, onların kalblerindeki kinleri çıkarıp atmışızdır. Hepsi de kardeş olarak tahtlar üzerinde karşı karşıya otururlar.

48— Orada kendilerine hiçbir bitkinlik dokunmaz. Onlar oradan çıkarılacak da değillerdir.

49— Kullarıma haber ver ki, hakikaten çok bağışlayıcı, çok esirgeyici benim ben!

50— Bununla beraber, azabın da acıklı azabın tâ kendisidir.

51— Hem onlara, İbrâhim'in misafirlerinden de bahset (2).

---

(2) **Bunlar birtakım meleklerdi ki, Cebrail aleyhisselâm da bunların arasında idi.**

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ
﴿٥٢﴾ قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ
أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾
قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ
وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ
أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾
إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا
لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ
قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ
﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ
اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا
حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ
مَقْطُوعٌ مُصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾
قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

52— Hani onun yanına girmişler de "selâm" demişlerdi. **(İbrâhim aleyhisselâm onlara yemek takdim edip, yemediklerini görünce)**, "Biz, sizden cidden korkuyoruz!" demişti.

53— Melekler, "Korkma! Biz, sana bilgin bir oğul müjdeliyoruz!" dediler.

54— İbrâhim, "Beni mi müjdelediniz? Bana ihtiyarlık gelip çatmışken, beni ne diye müjdelersiniz?" dedi.

55— "Seni **(emr-i)** Hak ile müjdeledik. Onun için Allah'ın rahmetinden ümidini kesenlerden olma!" dediler.

56— İbrâhim, "Sapıklardan başka, Rabbinin rahmetinden kim ümidini keser ki?" dedi.

57— **(Ve ilâve etti):** "Ey elçiler! Daha ne iş yapacaksınız?".

58— "Biz mücrim bir kavme gönderildik **(yani Lût kavmini helâk etmeye gidiyoruz).**

59— Ancak **(iman eden)** Lût ailesi müstesna! Biz, onların hepsini muhakkak kurtaracağız.

60— **(Yalnız Lût'un)** karısı müstesna! Biz, onun geride kalanlardan olmasını takdir ettik." dediler.

61— Vaktâ ki elçiler Lût ailesine geldiler.

62— Lût **(onlara)**, "Gerçekten siz tanınmamış bir kavimsiniz!" dedi.

63— "Yok! Biz sana kavminin şüphe edip durdukları şeyi **(azabı)** getirdik.

64— Sana hak **(fermanı)** ile geldik. Emîn ol, biz doğru söyleriz!

65— Hemen gecenin bir kısmında aileni yürüt. Sen de arkalarından git! Ve hiçbir kimse ardına bakmasın! **(çünkü göreceği manzaraya tahammül edemez)** ve emrolunduğunuz yere **(Şam'a)** gidin!" dediler.

66— Biz Lût'a şu kesin emri vahy ettik: "Bu kâfirlerin sabaha çıkarken kökleri kesilmiş olacaktır!".

67— Şehir halkı **(yani Sadûmlular, Hz. Lût'un evinde güzel oğlanlar bulunduğunu haber alınca ırzlarına geçeriz ümidiyle)** sevinerek geldiler.

68— Lût şunu söyledi: "Gerçekten bunlar benim misafirlerimdir. Beni kepaze etmeyin!

69— Allah'dan korkun! Ve beni utandırmayın!".

70— "Biz elâlem **(e müdahale etmek)** den seni men etmedik mi?

قَالَ هٰؤُلَٓاءِ بَنَاتٖٓي اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلٖينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ لَفٖي سَكْرَتِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقٖينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا
سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجّٖيلٍ ﴿٧٤﴾ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمٖينَ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهَا لَبِسَبٖيلٍ مُقٖيمٍ ﴿٧٦﴾ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً
لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٧٧﴾ وَاِنْ كَانَ اَصْحَابُ الْاَيْكَةِ لَظَالِمٖينَ ﴿٧٨﴾ فَانْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُبٖينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ اَصْحَابُ الْحِجْرِ
الْمُرْسَلٖينَ ﴿٨٠﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ اٰيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضٖينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا
يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا اٰمِنٖينَ ﴿٨٢﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ
مُصْبِحٖينَ ﴿٨٣﴾ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاِنَّ السَّاعَةَ
لَاٰتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمٖيلَ ﴿٨٥﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلٖيمُ
﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانٖي وَالْقُرْاٰنَ الْعَظٖيمَ ﴿٨٧﴾
لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ
عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنٖينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ اِنّٖٓي
اَنَا النَّذٖيرُ الْمُبٖينُ ﴿٨٩﴾ كَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمٖينَ ﴿٩٠﴾

71— Lût şöyle dedi: "Eğer sözümü tutarsanız, işte bunlar kızlarım" **(onları size nikâhlayayım)** (3).

72— **(Resûlüm)** Ömrüne yemin ederim ki, hakikaten onlar sarhoşlukları içinde serseri bir hâlde bocalamaktaydılar.

73— Nihayet onları, güneş doğarken **(Cibril'in)** nâra**(sı)** yakalayıverdi.

74— Derhal şehirlerinin üstünü altına geçirdik ve üzerlerine çamurdan pişirilmiş taşlar yağdırdık.

75— Elbette bunda ibretle bakanlar için ibretler vardır.

76— Hem o şehrin harabeleri, yol üstünde durmaktadır **(Kureyş bunlardan ibret alsa ya!)**.

77— Gerçekten bunda mü'minler için ibret vardır.

78— Hakikaten Eykeliler de zalim idiler (4).

79— Biz de onlardan intikam aldık. **(Sadûm ile Eyke)** ikisi de apaçık bir yol üzerindedirler.

80— And olsun! Hicr halkı **(Sâlih aleyhisselâmın kavmi Semûd)** da peygamberleri yalanlamışlardı.

81— Biz, onlara, mûcizelerimizi vermiştik. Ama onlar bunlardan yüz çeviriyorlardı.

82— Dağlardan emniyetli emniyetli evler yontuyorlardı.

83— Bunları da nâra sabahladıkları sırada yakalayıverdi.

84— Ve kazanageldikleri şeylerin **(muhkem binalarla malların)**, kendilerine hiçbir faydası olmadı.

85— Biz göklerle yeri ve aralarındaki şeyleri ancak hak ile yarattık. Kıyamet de mutlaka gelecektir. Şimdi sen onlardan güzellikle yüz çevir (5).

86— Gerçekten Rabbin kemaliyle yaratan, her şeyi bilendir.

87— And olsun ki, biz, sana **(her namazda okunup tekrarlanan)** yedi âyeti **(Fâtiha'yı)** ve şu büyük Kur'ân'ı verdik.

88— Sakın o kâfirlerden birtakımlarına verip de zevkyâb ettiğimiz şeye göz dikme! Ve onların iman etmeyenlerine üzülme. Sen mü'minlere kanadını ger.

89— Bir de, de ki: "Ben, evet ben açık bir **(azap ile)** uyarıcıyım!".

90— Nitekim **(azabı)** o taksimcilere **(Yahûdilerle Hıristiyanlara)** indirmiştik.

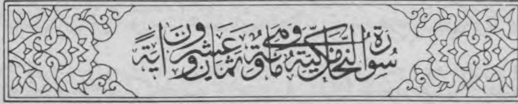
---

(3) **Saîd bin Cübeyr Hazretlerine göre maksat kendi öz kızları değil, kavminin kızlarıdır. Onları kendisine nisbet etmesi her peygamberin, kendi kavminin manevî babası hükmünde olmasındandır. Esasen Lût aleyhisselâmın ancak iki kızı vardır (Haazin).**

(4) **Eyke, çalılık demektir. Çalılıkta yaşayan Eykeliler, Şuayb aleyhisselâmın kavmi idiler.**

(5) **Bu hüküm, kılıç âyeti ile nesh edilmiştir.**

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْاٰنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ
اَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَاَعْرِضْ
عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ اِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ
يَجْعَلُونَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ
اَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتّٰى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
اَتٰى اَمْرُ اللّٰهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾ يُنَزِّلُ
الْمَلٰٓئِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ اَمْرِهِ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِهِ اَنْ اَنْذِرُوٓا
اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ اِلَّٓا اَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ
تَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيمٌ
مُبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ ﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

91— Onlar ki, kitaplarını kısım kısım ayırmışlardı **(bir kısmına inanıyor; bir kısmına da inanmıyorlardı).**

92, 93— Rabbin hakkı için! Biz onların hepsini yapmakta oldukları işlerden muhakkak mesul tutacağız.

94— Şimdi sen, emrolunduğun şeyi kafalarına çatlat **(tebliği açıktan açığa yap)** ve müşriklere aldırma! (6).

95— Herhalde biz, seninle alay edenlerin hakkından geliriz.

96— Onlar ki, Allah'la beraber başka bir ilâh tanırlar. Ama yakında **(başlarına ne geleceğini)** öğrenirler.

97— Celâlim hakkı için! Biz biliyoruz ki, onların söylediklerinden göğsün cidden daralıyor.

98— O halde, Rabbine hamd ile tesbih et! Ve secdeye kapananlardan ol.

99— Sana ölüm gelinceye kadar da Rabbine ibadet et.

(Sûre: 16)

EN-NAHL SÛRESİ

Mekke devrinde inen sûrelerdendir. 128 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile.

1— Allah'ın emri (1) **(kıyamet)** geldi demektir. Binaenaleyh onu acele istemeyin. Allah, müşriklerin koştukları ortaklardan münezzehtir; yücedir.

2— Kendi emri ile kullarından dilediğine melâikeyi **(Cebrâil'i)** vahy ile indiriyor da buyuruyor ki: ''Kâfirlere sonlarının fena olacağını haber vererek ihtarda bulunun: Benden başka hiçbir ilâh yoktur: O halde benden korkun!''.

3— Allah, gökleri ve yeri hak ile yarattı. O, kâfirlerin koştukları ortaklardan çok yücedir.

4— İnsanı bir meniden yarattı. **(Kemale erince)** bir de bakarsın ki apaçık **(konuşan)** bir mücadeleci kesilmiş! **(Bu çürümüş kemikleri kim diriltir? demiş).**

5— Hayvanları da yarattı. Sizin için onlarda ısıtacak yünler ve birtakım faydalar vardır. Hem onlardan **(etlerinden)** yersiniz.

6— Akşam getirirken, sabahleyin salarken, onlarda sizin için bir zevk ve güzellik vardır.

---

(6) **Bu hüküm, cihad farz olmazdan önce idi.**

(1) **Emirden maksat, mü'minlerin selâmeti, kâfirlerin felâketi saatidir. Yani kıyamettir.**

وَتَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغٖيهِ اِلَّا بِشِقِّ
الْاَنْفُسِ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَؤُفٌ رَحٖيمٌ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ
وَالْحَمٖيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزٖينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ وَعَلَى اللّٰهِ
قَصْدُ السَّبٖيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدٰيكُمْ اَجْمَعٖينَ
﴿٩﴾ هُوَ الَّذٖى اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ
شَجَرٌ فٖيهِ تُسٖيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ
وَالنَّخٖيلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ
لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ
وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ
بِاَمْرِهٖ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَاَ
لَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَةً
لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذٖى سَخَّرَ الْبَحْرَ
لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً
تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فٖيهِ وَلِتَبْتَغُوا
مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

7— Yüklerinizi de yüklenir; nefislerinizin yarısını harcamadan varamayacağınız yerlere götürürler. Şüphesiz ki Rabbiniz size çok şefkatli, çok merhametlidir.

8— Hem binesiniz diye hem de ziynet olarak atları, katırları ve eşekleri yarattı. Ve **(otomobil, uçak gibi)** bilemeyeceğiniz daha neler yaratacak!

9— Yolu doğrultmak da Allah'a aittir. Ondan eğri olan da var. Mamafih Allah dilese, hepinizi hidâyete erdirirdi.

10— Gökten su indiren O'dur. Sizin için ondan içme suyu vardır. Yine ondan ağaçlık biter ki, içinde hayvanlarınızı otlatırsınız.

11— O su ile size ekin, zeytin, hurmalıklar, üzümler ve türlüsünden meyveler bitirir. Elbette bunda düşünen bir kavim için ibret vardır.

12— Hem sizin için geceyi, gündüzü, güneşi ve ay'ı teshîr buyurdu. Bütün yıldızlar da O'nun emrine bağlıdır. Elbette bunda aklı olan bir kavim için ibretler vardır.

13— Yeryüzünde muhtelif renklerde yarattığı şeyleri de hep sizin istifadenize vermiştir. Elbette bunda düşünen bir kavim için bir ibret vardır.

14— Denizden taze et **(balık)** yiyesiniz ve içinden takınacağınız bir ziynet **(inci, mercan)** çıkarasınız, diye denizi hizmetinize veren de O'dur. Gemilerin denizde suyu yararak gittiklerini görürsün. Bunu bir de Allah'ın fazlından nasip arayasınız diye yaptı. Olur ki şükredersiniz.

وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَم۪يدَ بِكُمْ وَاَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ ﴿١٦﴾
اَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ اَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَاِنْ تَعُدُّوا
نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوهَا اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١٨﴾ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ
مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذ۪ينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ اَمْوَاتٌ غَيْرُ اَحْيَاءٍ
وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَالَّذ۪ينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ
﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ اِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِر۪ينَ ﴿٢٣﴾ وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ مَاذَا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ
قَالُوا اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا اَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذ۪ينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
اَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

15— Hem yeryüzüne sabit dağlar koydu ki, sizi sallamasın. Bir de nehirler ve yollar yarattı ki, yolunuzu bulasınız.

16— Daha nice alâmetler!.. Yıldız**(lar)** ile onlar yollarını doğrulturlar.

17— Hiç yaratan, yaratmayan gibi olur mu? Düşünmez misiniz siz?

18— Allah'ın nimetlerini saysanız **(kabil değil)** sayamazsınız. Muhakkak Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

19— Hem Allah, neyi gizli tutar, neyi açıklarsanız hepsini bilir.

20— Onların Allah'ı bırakıp da yalvardıkları putlar ise, hiçbir şey yaratamazlar. Onlar kendileri yaratılırlar.

21— Onlar ölülerdir, diriler değildir. Halkın ne zaman dirileceklerini de bilmezler.

22— Sizin ilâhınız tek bir İlâhtır. Ama âhirete iman etmeyenlerin kalbleri bunu inkâr eder. Onlar büyüklük taslayanlardır.

23— Hiç şüphe yok ki Allah, onların gizlediklerini de, açıkladıklarını da bilir. Doğrusu O, büyüklük taslayanları sevmez.

24— O kâfirlere,''Rabbiniz size ne indirdi?'' diye sorulduğu vakit, ''Eskilerin masallarını'' derler.

25— Şunun için ki: ''Kıyamet gününde, kendi günahlarını tamamen yüklendikten başka, bilgisizlikleri yüzünden saptırdıkları kimselerin günahlarından bir kısmını da yükleneceklerdir. Bak onların yüklenecekleri şey ne kötüdür!

26— Evet, onlardan öncekiler hileler kurmuşlardı. Ama Allah, kurdukları binalara **(kudretiyle)** temellerinden geldi de, çatı, tepelerinden üzerlerine çöktü. Ve azap, onlara farkına varmadıkları yerden geldi.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تُشَٓاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
وَالسُّٓوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِي
اَنْفُسِهِمْ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُٓوءٍ بَلٰٓى اِنَّ اللّٰهَ
عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ
فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا
مَاذَٓا اَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٠﴾ جَنَّاتُ
عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَٓاؤُنَ
كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ اَلَّذِينَ تَتَوَفّٰيهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٣٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّٓا اَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَأْتِيَ اَمْرُ
رَبِّكَ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ
وَلٰكِنْ كَانُٓوا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ
مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٣٤﴾

27— Sonra kıyamet günü, Allah, onları rezil edecek ve "Hani sizin haklarında **(mü'minlerle)** husûmet yaptığınız ortaklarım?" buyuracak. Kendilerine ilim verilenler **(peygamberlerle mü'minler)**, "Gerçekten bugün rezillik ve kötülük, kâfirler üzerinedir." diyeceklerdir.

28— Melekler, kendilerine zulmedenlerin canlarını alacakları zaman onlar, "Biz, hiçbir fenalık yapmazdık!" **(diyerek)** teslim olurlar. Hayır! Şüphesiz ki Allah, sizin neler yapmakta olduğunuzu çok iyi bilir.

29— O halde, haydi ebedî kalmak üzere cehennem kapılarından girin bakalım! Bak büyüklenenlerin yeri ne kötüdür!..

30— Takvâ sahiplerine ise, "Rabbiniz size ne indirdi?" denildiğinde, "Hayır!" derler. Bu dünyada iyilik yapanlar için, güzel bir mükâfat vardır. Ama âhiret yurdu daha hayırlıdır. Şu takvâ sahiplerinin yurdu ne de güzeldir!..

31— O yurt, Adn cennetleridir ki oraya girecekler. Altlarında ırmaklar akmakta. Onlar için, orada her istedikleri vardır. İşte Allah, takvâ sahiplerini böyle mükâfatlandırır.

32— Onlar öyle kimselerdir ki, melekler canlarını tertemiz oldukları halde alırlar. "Selâm size! Yapmış olduğunuz güzel ameller sebebiyle buyurun cennete" derler.

33— O kâfirler, ancak kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabbinin **(azap)** emrinin gelmesini beklerler. Onlardan öncekiler de böyle yapmışlardı. Ama Allah onlara zulmetmedi. Lâkin, onlar kendilerine zulmediyorlardı.

34— Onun için, yaptıklarının fenalıkları başlarında patladı ve alay ettikleri şey kendilerini kuşatıverdi.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَٰلِكَ
فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
٣٥ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ
مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ٣٦ إِنْ تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ٣٧ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ
جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ وَعْدًا عَلَيْهِ
حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ٣٨ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا
كَاذِبِينَ ٣٩ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ٤٠ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ٤١ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ٤٢

35— Bir de müşrikler dediler ki: "Eğer Allah dileseydi, ne biz, ne de atalarımız ondan başka hiçbir şeye tapmazdık; ve onsuz hiçbir şeyi haram kılmazdık!". Onlardan öncekiler de böyle yaptılar. Peygamberin üzerinde açıkça bir tebliğden başka bir husus var mıdır?

36— Celâlim hakkı için! Biz, her ümmete, "Allah'a ibadet edin. Putlara tapmaktan sakının!" diye bir peygamber gönderdik. Ama içlerinden bir kısmına Allah hidâyet verdi, bir kısmına da sapıklık hak **(sabit)** oldu. Şimdi yeryüzünde bir gezin de bakın. Peygamberleri yalanlayanların sonu nice olmuş!

37— Sen, onların hidâyet bulmalarına çok istekliysen **(de bunu yapamazsın)**, herhalde Allah dalâlette bırakacağı kimselere hidâyet vermez. Onların hiçbir yardımcıları da yoktur.

38— "Allah, ölen kimseyi diriltmez." diye var kuvvetleriyle Allah'a yemin ettiler. Hayır, **(diriltecek!)** bu, O'nun üzerinde hak bir va'ddir. Lâkin insanların çoğu bilmezler.

39— (Diriltecek) ki, onlara ihtilâf ettikleri hakkı anlatsın ve küfredenler, kendilerinin yalancılar olduklarını bilsinler.

40— Biz bir şeyin olmasını dilersek, ona sözümüz sadece "Ol!" demek olur, o da oluverir.

41— Kendilerine zulüm yapıldıktan sonra Allah yolunda hicret edenleri, biz dünyada mutlaka güzel bir şekilde yerleştiririz. Ama bilseler, âhiret ecri herhalde daha büyüktür.

42— Onlar ki, sabretmişlerdir ve ancak Rablerine tevekkül ederler (2).

---

(2) **Bu iki âyette bildirildiğine göre, Resûlullah** (s.a.v.) **ile birlikte sahabilere, Kureyşlilerin zulmü yüzünden Mekke-i Mükerreme'den Medine-i Münevvere'ye hicret eden Müslümanlardır. Gerçekten bunlar Mekke-i Mükerreme'de malını-mülkünü, çoluk-çocuğunu bırakarak sırf Allah rızası için Medine'ye hicret etmişlerdir.**

وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحٖٓي اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُٓوا اَهْلَ
الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَۙ ﴿٤٣﴾ بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِۜ وَاَنْزَلْنَٓا اِلَيْكَ
الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
اَفَاَمِنَ الَّذٖينَ مَكَرُوا السَّيِّـَٔاتِ اَنْ يَخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ
اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَۙ ﴿٤٥﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ فٖي
تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزٖينَۙ ﴿٤٦﴾ اَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلٰى تَخَوُّفٍۜ فَاِنَّ رَبَّكُمْ
لَرَؤُ۫فٌ رَحٖيمٌ ﴿٤٧﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُ۬ا
ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمٖينِ وَالشَّمَٓائِلِ سُجَّدًا لِلّٰهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ ﴿٤٨﴾ وَلِلّٰهِ
يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَٓابَّةٍ وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ
مَا يُؤْمَرُونَ ۩ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُٓوا اِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِۚ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ
وَاحِدٌۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ
الدّٖينُ وَاصِبًاۜ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ
ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَۚ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ اِذَا كَشَفَ
الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرٖيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَۙ ﴿٥٤﴾

43— Senden önce de, kendilerine vahyettiğimiz birtakım erkeklerden başkasını peygamber göndermedik. Eğer bilmiyorsanız, ehl-i zikre sorun.

44— **(Onları)** mucizelerle, kitaplarla gönderdik. Sana da Kur'ân'ı indirdik ki, kendilerine indirileni insanlara anlatasın. Ola ki düşünürler.

45— Yoksa kötülük tuzaklarını kuranlar, Allah'ın kendilerini yere geçirmesinden yahut hâtır-ı hayallerine gelmeyen bir taraftan başlarına azap inmesinden emin mi oldular?

46— Yahut gezip dolaşırlarken azabın kendilerini yakalayıvermesinden emin mi oldular? Onlar, **(Allah'ı)** âciz bırakıcı değillerdir.

سجده

47— Yahut kendilerini azar azar yakalayıp helâk etmesinden emin mi oldular? Demek ki Rabbiniz çok şefkatli, çok merhametlidir.

48— Ya Allah'ın yarattığı **(ağaç gibi)** bir şeye bakmadılar mı? Onların gölgeleri bile zelilâne Allah'a secde edici olarak sağa sola döner durur.

حزب ٣

49— Göklerde ve yerde ne varsa canlı olsun, melek olsun yalnız Allah'a secde ederler. Hem o melekler kibirlenmezler (3).

50— Üzerlerinde hâkim olan Rablerinden korkarlar ve emrolundukları şeyleri yaparlar.

51— Allah da, "İki ilâh tutmayın! O, ancak Bir İlâhdır ve yalnız benden korkun!" buyurmuştur.

52— Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Din de daima O'nundur. Böyle iken siz Allah'dan başkasından mı korkuyorsunuz?

53— Sizdeki **(her)** nimet Allah'dandır. Sonra size bir zarar dokunduğunda hep O'na yalvarır yakarırsınız.

54— Sonra Allah, bu zararı sizden giderdiği vakit, bir de bakarsınız ki, içinizden bir fırka Rablerine ortak koşuyorlar.

---

(3) **Dikkat! Secde âyetidir.**

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ
﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ
﴿٥٨﴾ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ
النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ
مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ
لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

55— Bunu, kendilerine verdiğimiz nimete nankörlük etmek için yaparlar. Şimdi zevk edin bakalım. Fakat yakında bileceksiniz!

56— Bir de müşrikler, kendilerine verdiğimiz rızıklardan hiçbir şey bilmeyen **(put)** lara hisse ayırıyorlar. Allah'a yemin olsun ki, siz, bu yaptığınız iftiralardan **(bize bunu Allah emretti demenizden)** mutlaka mesûl olacaksınız.

57— Allah'a kızları mal ediyorlar. Hâşâ! O, bundan münezzehdir. Kendilerine de canlarının istediği oğlan çocuklarını!..

58— Halbuki onlardan biri, kız çocuğu ile müjdelenirse, öfkesinden yüzü simsiyah kesiliyor.

59— Verilen müjdenin kötü tesiriyle **(utanıp)** kavminden gizleniyor **(ve düşünüyor).** O çocuğu, hakarete katlanarak tutsun mu? Yoksa toprağa mı gömsün! Bak, ne fena hüküm veriyorlar!..

60— Kötülük sıfatı âhirete inanmayanlar içindir (4). En yüksek sıfat ise Allah'ındır. **(Bu sıfat tek ilâh oluşudur).** Güçlü ve hikmet sahibi ancak O'dur.

61— Eğer Allah, insanları zulümleri yüzünden hesaba çekiverseydi, yeryüzünde kımıldayan tek bir canlı bırakmazdı. Lâkin onları mukadder bir zamana kadar erteler. Ecelleri geldi mi, bir an ne geri bırakılırlar, ne de öne alınırlar.

62— Hem Allah'a kendilerinin hoşlanmadıklarını **(kızları)** isnat ediyorlar, hem de dilleri kendilerine yalan söylüyor: En güzel âkibet **(cennet)** onlarınmış! Muhakkak ki, onlar için ateş vardır. Hem ona en önde gideceklerdir!..

63— Allah'a yemin olsun ki, biz, senden önce birçok ümmetlere peygamber gönderdik de şeytan onlara amellerini ziynetli gösterdi. Bugün de onların velîsi odur. Ama acıklı azap da onlar içindir.

64— Biz bu kitabı sana ancak ihtilâf ettikleri şeyleri onlara beyan edesin ve iman edeceklere bir hidâyet, bir rahmet olsun diye indirdik.

(4) **Bu sıfat, kız çocuklarını diri diri mezara gömmeleridir. Halbuki evlenmek için onlara muhtaç bulunmaktadırlar.**

وَاللّٰهُ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۜ اِنَّ فٖي
ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةًۜ نُسْقٖيكُمْ
مِمَّا فٖي بُطُونِهٖ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَٓائِغًا لِلشَّارِبٖينَ
﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخٖيلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا
حَسَنًاۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ
اَنِ اتَّخِذٖي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَۙ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلٖي
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكٖي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًاۜ يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ
مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ فٖيهِ شِفَٓاءٌ لِلنَّاسِۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰيكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ
الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔاۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلٖيمٌ قَدٖيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللّٰهُ
فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِۚ فَمَا الَّذٖينَ فُضِّلُوا بِرَٓادّٖي
رِزْقِهِمْ عَلٰى مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فٖيهِ سَوَٓاءٌۜ اَفَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ
يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنٖينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِۜ
اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ هُمْ يَكْفُرُونَۙ ﴿٧٢﴾

65— Allah gökten bir su indirdi de onunla arzı, ölümünden sonra diriltti **(kurumuşken yeşertti).** Şüphesiz bunda, dinleyen bir kavim için ibret vardır.

66— Gerçekten sizin için sağmal hayvanlarda da ibret vardır. Size, onların karınlarındaki işkembe pisliği ile kan arasından halis bir süt içiriyoruz ki, içenlerin boğazlarından kolaylıkla geçiyor **(iki pislik arasından geçtiği halde, hiç birinden bir koku, renk veya tad karışmıyor).**

67— Hurmalıkların ve üzüm bağlarının meyvelerinden de hem içki, hem güzel bir rızık elde ediyorsunuz. Muhakkak bunda aklı olan bir kavim için ibret vardır (5).

68— Rabbin, balarısına da, ''Dağlardan, ağaçlardan ve **(insanların kuracakları)** çardaklardan kendine evler **(kovanlar)** yap! (6).

69— Sonra bütün meyvelerden ye! **(Mer'a aramak için)** Rabbinin sana müyesser kıldığı yaylım yollarına git'' diye ilham etti. Arıların karınlarından muhtelif renklerde şerbet **(bal)** çıkar ki, onda insanlar için şifa vardır. Şüphesiz bunda, düşünen bir kavim için mutlaka ibret vardır.

70— Sizi Allah yarattı, sonra da sizi O öldürecektir. Sizden bazınız da en aşağılık ömüre kadar vardırılır ki, biraz ilimden sonra, hiçbir şey bilmez olsun. Şüphesiz Allah, her şeyi çok iyi bilir ve tam kudret sahibidir.

71— Allah rızık hususunda da bazınızı, bazınızdan üstün tuttu. Ama üstün tutulanlar, rızıklarını elleri altındaki kölelerine vermiyorlar ki, rızıkta hepsi müsavi olsunlar. **(Yani insanlar mallarına kölelerini bile ortak etmezler. O halde Allah'ın kullarından bazılarını O'na nasıl şerik sayabiliyorlar!)** Şimdi Allah'ın nimetini mi inkâr ediyorlar?

72— Allah, size kendinizden eşler yarattı. Zevcelerinizden de, sizin için, oğullar ve torunlar yarattı. Size temiz şeylerden rızık verdi. Öyleyken, bâtıla inanıyorlar da Allah'ın nimetini onlar mı inkâr ediyorlar?

(5) **Bu âyet-i kerime, içkinin kesin olarak haram kılınmasından önce indirilmiştir. Daha sonra Mâide sûresinin 90. âyet-i kerimesiyle nesh olunmuştur.**

(6) **Ayet-i kerimede Allah'ın arıya vahyetmesi demek, arının ilham ile hareketini gösterir.**

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطٖيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ
اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا
حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُ۫نَ اَلْحَمْدُ
لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ
اَحَدُهُمَا اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰيهُ
اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوٖي هُوَ وَمَنْ يَاْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ
اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ
مِنْ بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾
اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فٖي جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ
اِلَّا اللّٰهُ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

73— Müşrikler, Allah'ı bırakıp kendilerine ne göklerden, ne yerden hiçbir rızık vermeye malik olmayan ve buna güçleri yetmeyen şeylere **(putlara)** tapıyorlar.

74— O halde Allah'a benzerler koşmaya kalkmayın! **(O'na ortaklar tanımayın!).** Çünkü Allah bilir; siz bilmezsiniz.

75— Allah, şöyle bir mesel irad etti: Hiçbir tasarrufa gücü yetmeyen elâlemin malı bir köle, bir de tarafımızdan kendisine güzel bir rızık verdiğimiz ve bundan gizli, aşikâr infak eden bir kimse var. Hiç bunlar bir olur mu? **(Köle, putlara; infak eden kimse de, Allah'a misaldir).** Hamd Allah'a mahsustur. Ama onların çoğu bilmezler.

76— Allah iki adamı da misal getirdi: Bunlardan biri dilsizdir, hiçbir şeye gücü yetmez. Sade sahibine bir yüktür. Onu nereye gönderse bir hayır getirmez. Hiç bu, adaletle emreden ve doğru yolda olan bir kimseye müsavi olur mu?

77— Bütün göklerle yerin gaybı**(nı bilmek)** de Allah'a mahsustur. Kıyamet meselesi ise, ancak göz kırpma gibi, yahut daha yakın bir şeydir. Şüphesiz Allah her şeye kaadirdir.

78— Allah, sizi analarınızın karınlarından öyle bir halde çıkardı ki, hiçbir şey bilmiyordunuz. Size kulaklar, gözler ve kalbler verdi ki, şükredesiniz.

79— Gök boşluğunda musahhar kuşlara bakmadılar mı? Onları Allah'dan başka tutan yoktur. Elbette bunda, iman eden bir kavme birçok ibretler vardır.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ
الْاَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَاَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَٓا اَثَاثًا وَمَتَاعًا اِلٰى
حِينٍ ﴿٨٠﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ
الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ بَأْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ
لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَاَكْثَرُهُمُ
الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ
لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ
﴿٨٥﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِينَ اَشْرَكُوا شُرَكَٓاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا
هٰٓؤُلَٓاءِ شُرَكَٓاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَاَلْقَوْا
اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى
اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

80— Allah, size evlerinizden barınak yaptı. Sizin için gerek göç gününüzde, gerek ikametiniz gününde, davar derilerinden taşımak için hafif bulduğunuz birtakım evler **(çadırlar)** ve yünlerinden, yapağılarından, kıllarından bir zamana kadar **(elbise, halı ve kilim gibi)** eşya ve ticaret malı yarattı.

81— Allah, yarattığı şeylerden size gölgeler yaptı, size dağlardan siperler yaptı. Sizi hararetten koruyacak giyecekler, harpte sizi koruyacak **(madenî)** giyecekler **(zırhlı giyim eşyası)** yaptı. Böylece üzerinizde olan nimetini tamamlar ki, **(ey Mekkeliler)** Müslüman olasınız.

82— Buna karşı eğer yine yüz çevirirlerse, artık senin üzerine düşen yalnız açık bir tebliğdir (7).

83— Allah'ın nimetini tanırlar, sonra onu inkâr ederler. Onların çoğu kâfirlerdir.

84— Bir gün gelecek ki, her ümmetten bir şâhid göndereceğiz. Sonra küfredenlere ne izin verilecek, ne de onlardan tarziye istenecek.

85— O zulmedenler azabı görünce, artık bu azap kendilerinden ne hafifletilecek, ne de onlara mühlet verilecektir.

86— Allah'a ortak tanıyanlar, şeriklerini gördükleri vakit, ''Ey Rabbimiz! İşte seni bırakıp da kendilerine taptığımız şeriklerimiz bunlardır!'' diyecekler. Onlar da kendilerine şu lâfı atacaklar: ''Muhakkak siz yalancılarsınız!''.

87— Ve o gün zalimler, Allah'ın hükmüne teslim olacaklar; uydurdukları şeyler kendilerini bırakıp gideceklerdir.

---

(7) **Bu âyet, Kıtâl âyetinden önce inmiş bulunmaktadır.**

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ زِدْنَٰهُمْ عَذَابًا
فَوْقَ ٱلْعَذَابِ بِمَا كَانُوا۟ يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ
فِى كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ
شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا
لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾
إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ وَٱلْإِحْسَٰنِ وَإِيتَآئِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ
وَيَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ وَٱلْبَغْىِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا۟
ٱلْأَيْمَٰنَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ ٱللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا
إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّتِى نَقَضَتْ غَزْلَهَا
مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَٰثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ أَن
تَكُونَ أُمَّةٌ هِىَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ ٱللَّهُ بِهِۦ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن يَشَآءُ
وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

88— Küfredenler ve **(insanları)** Allah'ın yolundan çevirenler var ya, başkalarını da ifsad ettikleri cihetle onların çektikleri, azap üstüne azabı artırdık.

89— O kıyamet günü, her ümmet içinden kendilerinin üzerine birer şahid göndereceğiz. Seni de bunların **(yani kavminin)** üzerine şâhid getireceğiz. Sana bu kitabı **(Kur'ân'ı)**, her şeyi beyan etmek için; bir hidâyet, bir rahmet ve mü'minlere bir müjde olarak indirdik.

90— Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği ve akrabaya vermeyi emrediyor. Zinayı, fenalıkları ve insanlara zulüm yapmayı da yasak ediyor. Size böylece öğüt veriyor ki, dinleyip tutasınız (8).

91— Karşılıklı sözleşme yaptığınız zaman Allah'ın ahdini **(verdiğiniz sözü)** tutun ve yeminleri sağlama bağladıktan sonra onları bozmayın! **(Nasıl olur ki)** Allah'ı üzerinize kefil kılmıştınız. Şüphesiz Allah, ne yaparsanız tamamen bilir.

92— Bir ümmet diğer bir ümmetten daha fazladır, diye yeminlerinizi aranızda hile vesilesi yapmayın; o ipliğini kuvvetle büktükten sonra tekrar söken **(kadın)** gibi olmayın! **(Vaktiyle Mekke'de böyle yapan ahmak bir kadın varmış).** Allah, sizi bununla sadece imtihan eder. Hakkında ihtilâf etmekte olduğunuz şeyi ise o kıyamet günü size mutlaka açıklayacaktır.

93— Allah dileseydi, elbette sizi bir tek ümmet yapardı. Lâkin Allah, dilediğini saptırır, dilediğine de hidâyet eder. Siz yapmakta olduğunuz şeylerden ileride muhakkak sorumlu olacaksınız.

---

(8) **İbni Mes'ud** (r.a.) **ten rivayet edildiğine göre, Kur'ân-ı Kerim'de hayrı, şerri en derli toplu anlatan âyet budur.**

وَلَا تَتَّخِذُوٓا اَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
وَتَذُوقُوا السُّوٓءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًاۜ اِنَّمَا عِنْدَ
اللّٰهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ
وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍۜ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوٓا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةًۚ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَجْرَهُمْ
بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ
فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ اِنَّهُ لَيْسَ لَهُ
سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾
اِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ
مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَاِذَا بَدَّلْنَا اٰيَةً مَكَانَ اٰيَةٍ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ
بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوا اِنَّمَا اَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
الَّذِينَ اٰمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرٰى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

94— Yeminlerinizi, aranızda bir fesad vesilesi yapmayın ki, sonra sağlam basmışken ayak kayar da, Allah yolundan saptığınız için **(dünyada)** fena bir acı tadarsınız. **(Âhirette de)** size büyük bir azap olur.

95— Allah'ın ahdini az bir bedelle değişmeyin. Eğer bilirseniz sizin için, Allah katındaki **(sevab)** daha hayırlıdır.

96— Sizin yanınızdaki tükenir, Allah katındaki ise bâkîdir. Biz elbette o sabredenlere, yaptıkları amelin daha güzeli ile mükâfatlarını vereceğiz.

97— Erkek ve kadından, her kim mü'min olarak yararlı bir iş yaparsa, biz ona muhakkak güzel bir hayat yaşatırız ve işlemekte oldukları amellerin daha güzeli ile mükâfatlarını mutlaka vereceğiz.

98— Kur'ân okuyacağın vakit, **(evvelâ)** o kovulmuş şeytandan Allah'a sığın! **(Eûzü çek!)**.

99— Hakikat bu ki, iman edip de Rablerine gönül bağlayanlar üzerinde onun bir tesallutu yoktur.

100— Onun hâkimiyeti, ancak onu velî edinenler, bir de Allah'a şirk koşanlar üzerindedir.

101— Biz, bir âyetin yerine, başka bir âyeti değiştirdiğimiz vakit —Allah ne indirdiğini pekâlâ bilirken— o kâfirler, "Sen, ancak bir iftiracısın!" dediler. Hayır! Onların çoğu bilmezler.

102— Onlara de ki: "Onu, Rabbinden **(hikmet-i)** hak ile Cebrâil indirdi ki, iman edenlere sebat versin ve Müslümanlara bir hidâyet, bir müjde olsun!

وَلَقَدْ نَعْلَمُ اَنَّهُمْ يَقُولُونَ اِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذٖى
يُلْحِدُونَ اِلَيْهِ اَعْجَمِىٌّ وَهٰذَا لِسَانٌ عَرَبِىٌّ مُبٖينٌ
﴿١٠٣﴾ اِنَّ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ لَا يَهْدٖيهِمُ اللّٰهُ
وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ ﴿١٠٤﴾ اِنَّمَا يَفْتَرِى الْكَذِبَ الَّذٖينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اٖيمَانِهٖٓ اِلَّا مَنْ اُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
بِالْاٖيمَانِ وَلٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ
غَضَبٌ مِنَ اللّٰهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظٖيمٌ ﴿١٠٦﴾ ذٰلِكَ
بِاَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَاَنَّ
اللّٰهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكَافِرٖينَ ﴿١٠٧﴾ اُولٰٓئِكَ
الَّذٖينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ
وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ
فِى الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذٖينَ
هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا
اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١١٠﴾

103— Yemin olsun ki biz onların, "Kur'ân'ı ona mutlaka bir insan öğretiyor!" dediklerini biliyoruz. Kendisine nisbet edecekleri kimsenin dili yabancıdır. Bu Kur'ân ise, gayet açık Arabcadır **(onu bir yabancı nasıl öğretebilir?).**

104— Allah'ın âyetlerine iman etmeyenleri, şüphe yok ki Allah hidâyete erdirmez. Onlar için acıklı bir azap vardır.

105— Yalanı, ancak Allah'ın âyetlerine inanmayanlar uydurur ve yalancıların tâ kendileri de onlardır!

106— Kalbi imanla sâkin olduğu halde, **(dinden dönmeye)** ikrah olunanlar müstesna! Her kim imanından sonra Allah'ı inkâr edip küfre gönül verirse, bu gibiler üzerine Allah'dan bir gadap iner ve onlara büyük bir azap vardır (9).

107— Sebebi şudur: Bunlar, dünya hayatını âhiret üzerine tercih edip sevmişlerdir. Allah da kâfirler gürûhunu hidâyete erdirmez.

108— Bunlar, o kimselerdir ki, Allah, kalblerine, kulaklarına ve gözlerine mühür vurmuştur. Bunlar, gaafillerin tâ kendileridir.

109— Şüphe yok bunlar, âhirette ziyan edenlerin tâ kendileri olacaktır.

110— Sonra şüphesiz ki Rabbin, eziyete mübtelâ olmalarının arkasından hicret edenler, sonra savaşıp sabredenler lehine **(yardım edici)** dir. Muhakkak senin Rabbin bunların ardından da çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

---

(9) **Kureyş kâfirleri Ammar** (r.a.) **ile babası Yasir** (r.a.) **ve annesi Sümeyye'yi** (r.a.) **dinlerinden döndürmek için zorlamışlardı. Onlar, buna rıza göstermedikleri için Sümeyye'yi** (r.a.) **iki devenin arasına bağlayıp onları aksi istikametlere sürmek suretiyle parçaladılar. Yasir'i** (r.a.) **de çeşitli işkencelerle öldürdüler. Ammar'ı da Meymûne kuyusuna attılar. Suda boğulmak üzereyken, dili ile kâfirlere onların istedikleri yolda uysallık gösterdi. Bu suretle hayatını kurtardı. İşte bu âyet-i celile kalbi ile tasdik ettiği halde dili ile tehdit karşısında hayatını kurtarmak için onların tekliflerini kabul eder görünmekte müsaade-i şer'iyye olduğuna delildir.**

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ
مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ
اٰمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ
بِاَنْعُمِ اللّٰهِ فَاَذَاقَهَا اللّٰهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ
فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ
حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾ اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ
الْخِنْزِيرِ وَمَٓا اُهِلَّ لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ
الْكَذِبَ هٰذَا حَلَالٌ وَهٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ
الْكَذِبَ اِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ
﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِينَ
هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ
وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

111— Hatırla ki o kıyamet günü, herkes kendi nefsi için mücadele ederek gelecek ve herkese yaptığı işin karşılığı tam olarak ödenecek. Hiç birine zulüm edilmeyecektir.

112— Allah bir şehri **(Mekke'yi)** misâl yaptı ki, emniyet ve huzur içindeydi. Her yerden rızkı bol bol geliyordu. Derken **(halkı)** Allah'ın nimetlerine nankörlük etti. Allah da onlara yaptıklarından dolayı, açlık ve korku libasını taddırdı.

113— Yemin olsun ki, onlara kendilerinden bir peygamber geldi de onu yalanladılar. Bunun üzerine onlar zulüm ederlerken azap kendilerini yakalayıverdi.

114— Onun için siz, Allah'ın size verdiği rızıklardan helâl, hoş olarak yeyin de, eğer Allah'a kulluk ediyorsanız, O'nun nimetlerine şükredin!

115— O, size, ancak leşi, kanı, domuz etini, bir de Allah'dan başkası adına kesilen hayvanı haram kıldı. **(Mamafih kim bunlardan yemeye)** muztar kalırsa, saldırmaksızın ve **(zaruret miktarını)** aşmamak şartıyla **(yiyebilir)**. Şüphesiz Allah, çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

116— Sadece dilinizin yalan olarak vasfettiği bir şeye ''Şu helâldır, bu haramdır.'' demeyin ki, yalanı Allah'a iftira etmiş olursunuz. Şüphesiz Allah'a yalan iftira edenler aslâ felâh bulmazlar (10).

117— Onlar için **(dünyada)** az bir istifade, **(âhirette ise)** acıklı bir azap vardır.

118— Biz sana anlattığımız şeyleri (11) Yahûdilere daha önce haram kıldık. **(Böyle yapmakla biz)**, onlara zulmetmedik. Lâkin onlar kendi nefislerine zulmediyorlardı.

---

(10) Bu âyet-i kerimede Allah'ın helâl kıldığı şeylere haram, haram kıldığı şeylere helâl itikat etmenin haram olduğunu itikat etmektedir. Aynı zamanda insanı imandan çıkarır.

(11) Sûre-i Enâm 146'ya bakınız.

ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوٓا اِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾ اِنَّ
اِبْرٰهِيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٠﴾
شَاكِرًا لِاَنْعُمِهِ اِجْتَبٰيهُ وَهَدٰيهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٢١﴾
وَاٰتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَاِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٢٢﴾
ثُمَّ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ
وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ اُدْعُ اِلٰى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ
الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ
ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾ وَاِنْ عَاقَبْتُمْ
فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ
خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا بِاللّٰهِ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٧﴾
اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

119— Sonra, şüphe yok ki senin Rabbin, cahillik sebebiyle bir kötülük işleyen, arkasından tevbe edip kendini düzelten kimseleri **(n hatalarını bağışlar)**. Hakikat senin Rabbin, bu **(tevbe)** nin arkasından çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

120— Muhakkak İbrâhim, Allah'a itâat eden ve hakka yönelen **(başlı başına)** bir ümmetti **(önderdi)**. O hiçbir zaman müşriklerden olmamıştı.

121— Allah'ın nimetlerine şükrediciydi. **(Allah)** onu seçmiş; ve doğru yola hidâyet buyurmuştu.

122— Biz, dünyada ona bir hasene **(güzel bir nam)** verdik. Muhakkak ki o, âhirette de iyilerdendir.

123— Sonra sana, "Doğru yola yönelerek İbrâhim'in dinine uy! O hiçbir zaman müşriklerden olmadı." diye vahyettik.

124— Cumartesi tatili ancak onda ihtilâf edenlere **(Yahûdilere farz)** kılındı. Elbette Rabbin, kıyamet gününde onların ihtilâf edip durdukları şeyler hakkında, aralarında hükmünü verecektir.

125— Rabbinin yoluna, hikmetle ve güzel nasihatla davet et. Onlarla, en güzel bir suretle, mücadele yap! Şüphe yok ki Rabbin, O, yolundan sapanı en iyi bilendir. Hidâyete erenleri en iyi bilen de O'dur (12).

126— Eğer bir ceza vermek isterseniz, size yapılanın misliyle verin. Ama sabrederseniz, and olsun ki, bu mutlaka sabredenler için daha hayırlıdır.

127— Sabret. Senin sabrın da ancak Allah'ın yardımı iledir. Ve onlara karşı mahzun olma. Yaptıkları hileden telâşa da düşme.

128— Gerçekten Allah, takvâ sahipleriyle ve iyilik edenlerle beraberdir.

---

(12) **Bu emir, Harp âyeti gelmezden önce idi.**

سورة الاسراء مكية وهي مائة واحدى عشرة آية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

سُبْحَانَ الَّذ۪ٓي اَسْرٰى بِعَبْدِه۪ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ
الْاَقْصَا الَّذ۪ي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ اٰيَاتِنَاۜ اِنَّهُ هُوَ السَّم۪يعُ
الْبَص۪يرُ ﴿١﴾ وَاٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ
اَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُون۪ي وَك۪يلًاۜ ﴿٢﴾ ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍۜ
اِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾ وَقَضَيْنَٓا اِلٰى بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ فِي الْكِتَابِ
لَتُفْسِدُنَّ فِي الْاَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَب۪يرًا ﴿٤﴾ فَاِذَا جَٓاءَ
وَعْدُ اُو۫لٰيهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَٓا اُو۫ل۪ي بَأْسٍ شَد۪يدٍ فَجَاسُوا
خِلَالَ الدِّيَارِۜ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ
عَلَيْهِمْ وَاَمْدَدْنَاكُمْ بِاَمْوَالٍ وَبَن۪ينَ وَجَعَلْنَاكُمْ اَكْثَرَ نَف۪يرًا ﴿٦﴾
اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَأْتُمْ فَلَهَاۜ فَاِذَا جَٓاءَ
وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسُٓؤُ۫ا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْب۪يرًا ﴿٧﴾

(Sûre: 17)

EL-İSRA SÛRESİ

Mekke devrinde inen sûrelerdendir. 111 âyettir.

الجزء ١٥

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— **(Her türlü noksanlıktan)** münezzeh bulunan **(Allah)**, kulunu **(Muhammed s.a.v.'i)** geceleyin **(Mekke'deki)** Mescid-i Haram'dan alıp, kendisine birtakım âyetler gösterelim diye; etrafını mübarek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götürdü. Çünkü işiten, bilen O'dur **(yani peygamberinin bütün hallerini O bilir)**.

2— Biz, Mûsa'ya da kitap verdik ve "Benden başka vekil edinmeyin" diye, onu İsrâil oğullarına bir hidâyet rehberi yaptık.

3— Ey Nûh ile beraber gemiye yüklediğimiz kimselerin soyundan gelenler! Şüphesiz Nûh, çok şükreden bir kul idi.

4— Biz, İsrâil oğullarına Tevrât'ta şunu hükmettik: "Yeryüzünde **(Şam tarafında)** siz, muhakkak iki defa fesad çıkaracaksınız **(iki peygamber öldüreceksiniz)** ve muhakkak büyük bir azgınlıkla taşacaksınız!

5— Birincisinin vadesi geldiği zaman üzerinize çok kuvvetli ve şiddetli birtakım kullarımızı göndereceğiz de, onlar tâ evlerin aralarına girip araştıracaklar. Bu, kuvveden fiile çıkarılmış bir va'd oldu (1).

6— Sonra size, tekrar onların üzerine devleti iade edeceğiz ve size mallarla, oğullarla imdat vereceğiz. Cemiyetinizi de öncekinden daha fazla çoğaltacağız.

7— Ve eğer **(tâat yaparak)** iyilik ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz **(çünkü sevabı sizedir)**. Yok, kötülük ederseniz, o da kendinizedir. Artık sonraki fesadınızın vadesi gelince, sizin yüzlerinizi kara etsinler; birinci defa girdikleri gibi yine Beyt-i Makdis'e girsinler ve her istilâ ettikleri yeri mahvededursunlar diye, onları üzerinize musallat edeceğiz" dedik (2).

---

(1) **Yahudiler birinci fesadda Zekeriyyâ aleyhisselâmı öldürdüler. Allah da onların üzerlerine, ordusu ile Câlût'u gönderdi. Bunlar, Yahudileri öldürdüler, çocuklarını esir ettiler ve Beyt-i Makdis'i yıktılar.**

(2) **Yahudiler ikinci fesadda Yahyâ aleyhisselâmı öldürdüler. Allah da onların üzerlerine Buhtunnassar'ı göndermiş, o da binlerce Yahudiyi öldürmüş; çocuklarını esir almış, Beyt-i Makdis'i harap etmiştir.**

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾ وَأَنَّ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾ وَيَدْعُ
الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا
اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ
وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ
فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿١٣﴾ اقْرَأْ
كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾ مَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا
يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا
أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ
مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

8— **(Yine Tevrât'ta şöyle buyurmuştuk)**: ''Olur ki **(bu ikinci fesaddan sonra tevbe edersiniz de)**, Rabbiniz size merhamet eder. Ama tekrar fesada dönerseniz, biz de **(cezaya)** döneriz. Biz, cehennemi, kâfirler için bir zindan yaptık'' (3).

9— Gerçekten bu Kur'ân, insanları en doğru yola iletir ve yararlı işler yapan mü'minlere, kendileri için büyük bir mükâfat olduğunu müjdeler.

10— Âhirete iman etmeyenlere de, acıklı bir azap hazırladığımızı haber verir.

11— İnsan **(sıkılınca)**, hayra dua eder gibi, şerre dua eder **(kendi zararına duada bulunur)**. Zaten insan çok acelecidir.

12— Biz, gece ile gündüzü **(kudretimize)** iki alâmet yaptık. Sonra gece alâmetini silip **(giderip)**, Rabbinizden **(geçim için)** bir lütuf aramanız ve yılların sayısını, vakitlerin hesabını bilmeniz için gündüzün alâmetini aydınlık yaptık. Biz, her şeyi yerli yerince beyan ettik.

13— Her insanın kuşunu **(amelini)** boynuna astık. Kıyamet günü onun için bir kitap çıkaracağız ki, ona açılmış olarak kavuşacaktır.

14— **(Kendisine)**, ''Oku kitabını! Hesaba çekici olarak bugün nefsin sana yeter!'' **(denilecektir)**.

15— Kim doğru yolda giderse sırf kendi lehine gider. Kim de sapıklık ederse, ancak kendi aleyhine eder. Hiçbir suçlu, başkasının günah yükünü yüklenmez. Biz, peygamber göndermedikçe kimseye azap edici değiliz.

16— Bir beldeyi helâk etmek istediğimiz zaman, o beldenin şımarık başlarına **(itâat)** emrederiz. Onlarsa, orada yoldan çıkarlar. Artık o belde cezayı hak etmiştir. Biz de onu nasıl lâzımsa öyle helâk ederiz!..

17— Biz, Nûh'dan sonra nice nesiller helâk etmişizdir!.. Kullarının günahlarından Rabbinin haberdar olup görmesi yeter!

---

(3) **Yahudiler, tekrar fesada dönmüş ve Peygamber Efendimizi yalanlamışlardır. Allah Teâlâ da üzerlerine düşmanlarını musallat kılarak Kurayza ve Nadîr kabilelerini mahvetmiş ve Yahudiler cizyeye bağlanmışlardır.**

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ
ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلٰيهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ
اَرَادَ الْاٰخِرَةَ وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ كَانَ
سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُمِدُّ هٰٓؤُلَٓاءِ وَهٰٓؤُلَٓاءِ مِنْ عَطَٓاءِ
رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَٓاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَاَكْبَرُ تَفْضِيلًا
﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا ﴿٢٢﴾
وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّٓا اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا
اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ اَحَدُهُمَٓا اَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَٓا
اُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَاخْفِضْ لَهُمَا
جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا
﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ اِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَاِنَّهُ كَانَ
لِلْاَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ
وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ اِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُٓوا
اِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

18— Her kim acele **(geçen dünya)** yı isterse, dilediğimiz kimseye dilediğimiz kadar peşin **(dünyalık)** veririz. Sonra da ona cehennemi tahsis ederiz. Yerilmiş ve kovulmuş bir halde oraya girer.

19— Kim de mü'min olarak âhireti ister ve çalışmasını ona göre yaparsa, işte böylelerin çalışmaları şükranla karşılanır.

20— Rabbinin ihsanından her birine; hem onlara, hem bunlara veririz. Rabbinin ihsanı yasaklanmış değildir (4).

21— Bak, bir kısmını diğerlerine nasıl üstün kıldık. Ama elbette âhiret, dereceler itibarıyle de daha büyük, üstünlük yönüyle de daha büyüktür.

22— Allah ile beraber başka bir ilâh edinme! Ki kınanmış ve kendi başına bırakılmış olarak oturup kalırsın.

23— Rabbin kesin olarak şunları ferman buyurdu: O'ndan başkasına ibadet etmeyin. Anaya, babaya iyilik edin. Şayet onlardan biri yahut her ikisi senin yanında ihtiyarlık haline yetişirse, sakın onlara "Üf!" deme ve onları azarlama! İkisine de güzel ve yumuşak söz söyle.

24— Onlara acıyarak üzerlerine tevazu kanatlarını indir ve de ki: "Ey Rabbim! Onlar, beni küçükken nasıl terbiye ettilerse, sen de onlara rahmet buyur!".

25— Rabbiniz, sizin içinizdekini daha iyi bilir. Eğer siz iyi kimseler olursanız, bilin ki O, hiç şüphesiz, çok tevbe edenleri bağışlayıcıdır.

26— Akrabaya, yoksula ve yolda kalmışa hakkını ver. Bununla beraber **(malını büsbütün)** saçıp savurma.

27— Çünkü israf yapanlar, şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise, Rabbine karşı çok nankördür.

---

(4) **Bu âyet-i celile herkesin çalıştığının karşılığını Allah tarafından kendisine verileceğini ifade eder. Hayra çalışırsa karşılığında hayır, şerre çalışırsa karşılığında mutlaka şer karşılığı kendisine verilecektir.**

وَاِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ
لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً اِلٰى عُنُقِكَ
وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ اِنَّ رَبَّكَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا
﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَاِيَّاكُمْ
اِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْأً كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنٰى اِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً
وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ
وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ
فِي الْقَتْلِ اِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِي
هِيَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا
﴿٣٤﴾ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ
خَيْرٌ وَاَحْسَنُ تَاْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ اِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا ﴿٣٦﴾ وَلَا تَمْشِ
فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ
طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

28— Ve eğer Rabbinden ümit ettiğin bir rahmeti aramak için, **(yani rızık elime geçsin de veririm diye)** o hak sahiplerinden yüz çevirmek mecburiyetinde kalırsan, o zaman da kendilerine yumuşak söz söyle **(elime geçsin de vereceğim de)** (5).

29— Elini boynuna bağlayıp cimri kesilme. Onu büsbütün de açıp israf etme ki, sonra kınanmış, nâdim bir halde oturup kalırsın.

30— Çünkü Rabbin, dilediğine rızkı genişletir, dilediğine daraltır. Şüphesiz O, kullarının hallerinden haberdardır; her şeyi görendir.

31— Bir de fakirlik korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Onlara da, size de rızkı biz veririz. Muhakkak onları öldürmek, çok büyük bir günahtır.

32— Zinaya da yaklaşmayın. Çünkü o, pek çirkindir ve kötü bir yoldur.

33— Haklı bir sebep olmadıkça, Allah'ın haram kıldığı cana kıymayın. Kim haksızlıkla öldürülürse, biz onun velisine muhakkak bir tasallut hakkı vermişizdir. Ama o da cana kıyma işinde ileri gitmesin. Çünkü kendisi yardım görmüştür (6).

34— Yetimin malına yaklaşmayın. Ancak rüşdüne erinceye kadar en güzel şekilde ola! Bir de verdiğiniz sözü yerine getirin. Çünkü verilen sözde **(n cayana)** sorumluluk vardır.

35— Ölçtüğünüz zaman, tam ölçün. Ve doğru terazi ile tartın. Bu, daha hayırlıdır ve netice itibariyle daha güzeldir.

36— Hakkında bilgi sahibi olmadığın bir şeyin ardından gitme. Çünkü kulak, göz ve kalb, bütün bunlar **(işinden)** sorulmuş olacaktır.

37— Hem yeryüzünde kibir ve azametle yürüme. Çünkü sen, elbette yeri yaramazsın, boyca da elbet dağlara erişemezsin!

38— Kötü bulunan bu şeyler, Rabbin katında sevimsizdir.

(5) **Bu âyet-i celile kendisinden bir şey isteyen muhtaçlara hiçbir şey veremeyecek durumda olsa bile hiç olmazsa "Allah bize de, size de bol bol hayırlı rızıklar versin" gibi tatlı ve münasip bir dille gönüllerinin alınması gerektiği hatırlatılmaktadır.**

(6) **Bu âyet-i celile meşrû bir sebep olmadıkça herhangi bir cana kıymanın suret-i katiyyede haram olduğunu, öldürülenin de geride kalan velilerinin ancak kısas hakkı, mahkeme kararı ile bir hak talep edebileceğini, aksi halde bugünkü kan davasına müncer olup, cemiyet nizamının tamamen bozulmasına sebep olacağını beyan ediyor.**

ذٰلِكَ مِمَّٓا اَوْحٰٓى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا
اٰخَرَ فَتُلْقٰى فٖي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا ﴿٣٩﴾ اَفَاَصْفٰيكُمْ رَبُّكُمْ
بِالْبَنٖينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثًا اِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظٖيمًا ﴿٤٠﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فٖي هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزٖيدُهُمْ اِلَّا نُفُورًا ﴿٤١﴾
قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُٓ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ اِذًا لَابْتَغَوْا اِلٰى ذِي الْعَرْشِ سَبٖيلًا
﴿٤٢﴾ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبٖيرًا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوَاتُ
السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فٖيهِنَّ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَلٰكِنْ
لَا تَفْقَهُونَ تَسْبٖيحَهُمْ اِنَّهُ كَانَ حَلٖيمًا غَفُورًا ﴿٤٤﴾ وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ
جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا مَسْتُورًا ﴿٤٥﴾
وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفٖٓي اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِذَا ذَكَرْتَ
رَبَّكَ فِي الْقُرْاٰنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ﴿٤٦﴾ نَحْنُ
اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهٖٓ اِذْ يَسْتَمِعُونَ اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ نَجْوٰٓى اِذْ يَقُولُ
الظَّالِمُونَ اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٤٧﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا
لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطٖيعُونَ سَبٖيلًا ﴿٤٨﴾ وَقَالُوٓا
ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدٖيدًا ﴿٤٩﴾

39— İşte bunlar, Rabbinin sana vahy ettiği hikmetlerdendir. Sakın Allah'la beraber başka bir ilâh tanıma ki, sonra yerilmiş, kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

40— Yoksa **(ey Mekkeliler!)** Rabbiniz size oğulları tahsis etti de, kendisi meleklerden kızlar mı edindi? Gerçekten siz çok büyük bir söz söylüyorsunuz (7).

41— And olsun! Biz bu Kur'-ân'da türlü türlü misaller verdik ki, düşünüp akıllarını başlarına alsınlar. Halbuki bu, ancak onların nefretini artırıyor!

42— De ki: "Eğer Allah'la beraber, onların dedikleri gibi ilâhlar olsaydı, o vakit bu ilâhlar Arş'ın sahibine **(harp etmek için)** mutlaka bir yol ararlardı".

43— Allah, onların söylediklerinden münezzeh, yüce ve çok büyüktür.

44— Yedi gök ile yer ve bunlarda bulunanlar O'nu tesbîh ederler. Hiçbir şey yoktur ki, O'nu hamd ile tesbîh etmesin! Lâkin siz onların tesbîhini anlamazsınız. O, gerçekten halîmdir, bağışlayıcıdır (8).

45— Sen Kur'ân'ı okuduğun vakit, biz, seninle âhirete inanmayanların arasına görünmez bir perde çekeriz.

46— Ve kalblerinin üzerine, onu anlamasınlar diye, örtüler geçiririz; kulaklarına da bir ağırlık koyarız. Sen Kur'ân'da Rabbini tek olarak andığın vakit, onlar ürkerek arkalarını döner giderler (9).

47— Seni dinledikleri vakit neye kulak verdiklerini de birbirleriyle fısıldaşırlarken o zalimlerin "Siz ancak büyülenmiş bir adama tâbi oluyorsunuz!" diyeceğini de biz çok iyi biliyoruz.

48— Bak, sana nasıl misaller verdiler **(şairdir, sihirbazdır, delidir dediler)** de, bu yüzden saptılar. Artık bir yol bulmaya da güçleri yetmez.

49— Bir de, "Biz, bir yığın kemik ve ufalanıp toz olduğumuz vakit mi, hakikat biz mi yeniden yaratılıp diriltileceğiz?" dediler.

---

(7) **Müşrikler, melekler Allah'ın kızları olduğuna inanırlar. Erkek çocukların da kendilerine verildiğini iddia ederler. Âyet-i kerime de bu inançlarını reddetmektedir.**

(8) **Tesbîhten murad, her varlık yaratılışındaki ilâhî hikmete uygun olarak en ufak bir sapma göstermeksizin boyun eğdiğini Kur'ân-ı Kerim tarafından "Allah'ı tesbîh" olarak nitelenmiştir. Allahuâlem.**

(9) **Bu âyet-i celilede yüce Allah, onların inanmalarına engel olan şeyin sadece nasipsizlikten doğan görünmez, manevi bir perde olduğunu haber vermektedir.**

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً اَوْ حَد۪يداًۙ ﴿٥٠﴾ اَوْ خَلْقاً مِمَّا يَكْبُرُ ف۪ي صُدُورِكُمْۚ
فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُع۪يدُنَاۜ قُلِ الَّذ۪ي فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍۚ فَسَيُنْغِضُونَ
اِلَيْكَ رُؤُ۫سَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتٰى هُوَۜ قُلْ عَسٰٓى اَنْ يَكُونَ قَر۪يباً ﴿٥١﴾
يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَج۪يبُونَ بِحَمْدِه۪ وَتَظُنُّونَ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا قَل۪يلاً
﴿٥٢﴾ وَقُلْ لِعِبَاد۪ي يَقُولُوا الَّت۪ي هِيَ اَحْسَنُۜ اِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ
بَيْنَهُمْۜ اِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوّاً مُب۪يناً ﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ
اَعْلَمُ بِكُمْۜ اِنْ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ اَوْ اِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْۜ وَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ وَك۪يلاً ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ
وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيّ۪نَ عَلٰى بَعْضٍ وَاٰتَيْنَا دَاوُ۫دَ
زَبُوراً ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذ۪ينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِه۪ فَلَا يَمْلِكُونَ
كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْو۪يلاً ﴿٥٦﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ يَدْعُونَ
يَبْتَغُونَ اِلٰى رَبِّهِمُ الْوَس۪يلَةَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ
وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۜ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوراً ﴿٥٧﴾ وَاِنْ
مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اَوْ مُعَذِّبُوهَا
عَذَاباً شَد۪يداًۜ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُوراً ﴿٥٨﴾

50— De ki: ''İster taş olun, ister demir!

51— Yahut gönlünüzde büyüyen herhangi bir mahlûk olun!'' **(mutlaka diriltileceksiniz!).** ''O halde, bizi tekrar kim diriltecek?'' diyecekler. De ki: ''Sizi ilk defa yaratmış olan **(Allah)** diriltecek!''. O zaman **(alay ederek)** sana başlarını sallayacaklar ve ''Ne vakit o?'' diyecekler. ''Umulur ki yakındır!'' de.

52— O gün sizi **(kabirlerinizden)** çağıracak; siz de hemen hamd ile O'nun emrine icabet edeceksiniz ve kabrinizde pek az müddet kaldığınızı sanacaksınız.

53— Hem kullarıma söyle ki: **(Kâfirlere)** en güzel olan kelimeyi söylesinler. Çünkü şeytan aralarını bozar. Çünkü şeytan insana açık bir düşmandır.

54— (Onlara söyleyeceğiniz en güzel kelime şudur): ''Rabbiniz, sizi, çok daha iyi bilir. Dilerse size merhamet buyurur; dilerse azap eder''. Seni de üzerlerine vekil göndermedik(10).

55— Rabbin, göklerde ve yerde kimin olduğunu en iyi bilendir. Celâlim hakkı için! Biz, peygamberlerin de bazısını, bazısına üstün yaptık ve Dâvud'a Zebûr'u verdik.

56— (Müşriklere) de ki: ''Allah'dan başka, ilâh dediklerinizi çağırın, Anlarsınız ki ne sizden zararı defetmeye, ne de değiştirmeye kaadir değillerdir.

57— Onların **(ilâh diye)** yalvarıp durdukları, Rablerine hangisi daha yakın olacak diye vesile ararlar ve O'nun rahmetini umarlar, azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı korkunçtur.

58— Hiçbir memleket yoktur ki, kıyamet gününden önce biz onu helâk etmiş veya şiddetle azaba çekmiş olmayalım. Kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)** bu yazılıdır.

---

(10) **Bu âyetin hükmü Kıtâl âyeti ile nesh edilmiştir.**

59— (Mekkelilerin istedikleri) o mücizeleri göndermekten bizi men eden de yoktur. Ancak o mûcizeleri evvelki **(ümmet)** ler yalanladılar. Biz Semû'd'a, açık bir mûcize olarak dişi deveyi verdik de, onun sebebiyle zalim oldular. Halbuki biz, o mûcizeleri ancak korkutmak için göndeririz.

60— Ve unutma ki vaktiyle sana, "Muhakkak Rabbin, o insanları kuşatmıştır!" **(Sen hemen onlara tebliğde bulun. Kimseden korkma! Seni onlardan Allah korur.)** demiştik. **(İsrâ gecesi)**, o sana gösterdiğimiz temaşayı ve Kur'an'da lânet edilen ağacı **(Zakkum'u)** da sırf insanlara bir imtihan için yapmıştık **(Kimi İsrâ hâdisesini, kimisi de Zakkum'u inkâr ettiler)**. Biz, onları korkutuyoruz. Fakat bu tehdit onlara büyük bir taşkınlık artırmaktan başka bir şey artırmıyor.

61— Yine hatırla ki, bir vakitler meleklere, "Âdem için secde edin!" demiştik de, hemen secde etmişler, yalnız İblis kalmıştı. İblis, "Hiç ben, çamur halinde yarattığın bir kimseye secde eder miyim?" demişti.

62— İblis, "Baksan a şu benden üstün tuttuğuna!.. Yemin ederim ki, eğer bana kıyamet gününe kadar mühlet verirsen, ben onun zürriyetini, pek azı müstesna olmak üzere, mutlaka kumandam altına alırım!" demişti.

63— Allah Teâlâ şöyle buyurdu: "Defol git! Artık onlardan kim sana uyarsa, iyi bilin, cezanız cehennemdir. Mükemmel bir ceza!..

64— Hem onlardan gücün

وَمَا مَنَعَنَآ اَنْ نُرْسِلَ بِالْاٰيَاتِ اِلَّآ اَنْ كَذَّبَ بِهَا الْاَوَّلُونَ
وَاٰتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيَاتِ
اِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا
جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِٓي اَرَيْنَاكَ اِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْاٰنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا
﴿٦٠﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُٓوا اِلَّآ اِبْلِيسَ
قَالَ ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ اَرَاَيْتَكَ هٰذَا الَّذِي
كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَاَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُٓ
اِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ
جَزَٓاؤُكُمْ جَزَٓاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ
مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ
فِي الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ
اِلَّا غُرُورًا ﴿٦٤﴾ اِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفٰى
بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ
فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ اِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

yettiği kimseleri, sesinle **(şehevî çalgılarla)** oynat. Süvarilerinle, piyadelerinle üzerlerine yaygarayı bas! Mallarına ve evlâtlarına ortak ol! Onlara **(yalan)** va'dler yap! "Fakat şeytan, onlara bâtıldan başka bir şey va'd etmez.

65— Doğrusu benim hâlis kullarım var ya! Senin onlar üzerine hiçbir hükmün yoktur. Rabbin ise, vekîl olarak yeter!

66— Rabbiniz o Allah'dır ki, fazlından nasip arayasınız diye, sizin için denizde gemiler yüzdürür. Şüphesiz ki O; size çok merhametlidir.

وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ اِلَّا اِيَّاهُ فَلَمَّا نَجّٰيكُمْ
اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْاِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ اَفَاَمِنْتُمْ
اَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً اُخْرٰى
فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ
ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي اٰدَمَ
وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلٰى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ
اُنَاسٍ بِاِمَامِهِمْ فَمَنْ اُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَاُولٰئِكَ يَقْرَؤُنَ
كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ فِي هٰذِهِ اَعْمٰى
فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَاِنْ كَادُوا
لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ
وَاِذًا لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا اَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ
تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ اِذًا لَاَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيٰوةِ
وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

67— Denizde başınız sıkıldığı vakit, Allah'dan başka taptıklarınız **(hatırınızdan)** kaybolur. Yalnız O'na dua edersiniz. Fakat O sizi kurtarıp, karaya çıkarınca da yüz çevirirsiniz. Zaten insan, çok nankördür!

68— Acaba çıktığınızda, kara tarafında sizi yere batırmasından yahut üzerinize çakıllı bir rüzgâr göndermesinden emin mi oldunuz? **(Allah bunu da yapar).** Sonra kendinize hiçbir vekil bulamazsınız.

69— Yoksa, sizi tekrar denize döndürüp de üzerinize, şiddetli bir bora göndermesinden ve nankörlüğünüz sebebiyle sizi boğmasından emin mi oldunuz? Sonra bu yaptığımıza karşı onun intikamını alacak **(size yardım edecek)** bulamazsınız.

70— Yemin olsun! Biz, Âdem oğullarını **(ilim, konuşma ve düzgün boy-pos gibi şeylerle)** üstün yarattık. Onları karada ve denizde vasıtalarla taşıdık. Hoş nimetlerle besledik ve onları yarattıklarımızdan çoğunun üzerine üstün kıldık.

71— (Düşün ki) bir gün bütün insanları önderleriyle çağıracağız. O gün kimin kitabı sağ eline verilirse, işte onlar kitaplarını okuyacaklar ve kıl kadar haksızlık görmeyeceklerdir.

72— Ama kim bu dünyada körlük ettiyse o, âhirette de kör ve tutacağı yol itibariyle daha şaşkındır.

73— Az kalsın, sana vahyettiğimizden başkasını bize iftira edesin diye seni bile fitneye düşüreceklerdi ve o takdirde seni dost edineceklerdi (11).

74— Eğer biz sana sebat vermemiş olsaydık, sen onlara mutlaka az bir şey meylettin gittiydi!

75— Ve o takdirde, biz sana mutlaka hayatın da, ölümün de iki kat acısını taddırırdık. Sonra bize karşı, kendine hiçbir yardımcı bulamazdın!

---

(11) **Bu âyet, Sekîf kabilesinin, Peygamberimizden kendi lehlerine hüküm vermesini istemeleri üzerine inmiştir.**

وَاِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْاَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَاِذًا لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ اِلَّا قَليلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ اَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْويلًا ﴿٧٧﴾ اَقِمِ الصَّلٰوةَ
لِدُلُوكِ الشَّمْسِ اِلٰى غَسَقِ الَّيْلِ وَقُرْاٰنَ الْفَجْرِ اِنَّ قُرْاٰنَ الْفَجْرِ
كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِه۪ نَافِلَةً لَكَ عَسٰى
اَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ اَدْخِلْنى مُدْخَلَ
صِدْقٍ وَاَخْرِجْنى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لى مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا
نَصيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ اِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ
زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْاٰنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنينَ
وَلَا يَزيدُ الظَّالِمينَ اِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَاِذَا اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ
اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِه۪ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَؤُ۫سًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلٌّ
يَعْمَلُ عَلٰى شَاكِلَتِه۪ فَرَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ اَهْدٰى سَبيلًا ﴿٨٤﴾
وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبّى وَمَا اُوتيتُمْ
مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَليلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذى
اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِه۪ عَلَيْنَا وَكيلًا ﴿٨٦﴾

76— Az daha seni bu yerden çıkarmak için, rahatsız edeceklerdi. O takdirde kendileri de arkandan pek az dururlardı **(helâk olurlardı)** (12).

77— Senden önce gönderdiğimiz peygamberler hakkındaki âdetimiz **(budur).** Sen, bizim âdetimizde hiçbir değişme bulamazsın.

78— Güneşin öğle vakti zevâlinden gecenin karanlığına kadar **(öğle, ikindi, akşam ve yatsı vakitlerinde)** namazı dosdoğru kıl. Bir de Kur'ân'iyle ayrılan sabah namazını! Çünkü sabah Kur'ân'ı şâhidlidir! **(Sabah namazında, gece ve gündüz melekleri hazır bulunurlar).**

79— Geceleyin de kalk. Sana mahsus fazla bir namaz olarak, **(Kur'ân'la)** teheccüd kıl. Umulur ki, Rabbin seni bir Makaam-ı Mahmûd'a **(âhiretteki şefaat makamına)** göndere!

80— De ki: "Ey Rabbim, beni **(Medine'ye)** hoşnutlukla girdir; hoşnutlukla çıkar. Ve bana tarafından yardımcı bir kuvvet ver!" (13).

81— (Mekke'ye girerken de) şöyle de: "Hak **(İslâm)** geldi, bâtıl **(küfür)** yok oldu. Gerçekten bâtıl daima zevâl bulucudur (14).

82— Biz Kur'ân'dan öyle âyetler indiririz ki, bunlar mü'minler için şifa ve rahmettir. Zalimlerin ise ancak zararını artırır.

83— İnsana bir nimet verdiğimiz vakit aldırmaz, yan çizer. Kendisine fenalık dokununca da pek me'yûs olur **(Allah'dan ümidini keser).**

84— De ki: "Herkes kendi uyarına göre hareket ediyor". Ama kimin daha doğru yolda olduğunu Rabbin daha iyi bilir.

85— Bir de sana ruhtan soruyorlar. De ki: "Ruh, Rabbimin emrindendir. Size ilimden pek az bir şey verilmiştir" (15).

86— Yemin olsun ki, eğer dilersek, sana vahyettiğimiz bu Kur'ân'ı da tamamen gideririz. Sonra bize karşı, kendine bir vekil de bulamazsın.

---

(12) **Bu âyet, Yahûdiler, Peygamberimize, "Peygamber isen Şam'a git. Çünkü Peygamberlerin yeri orasıdır" dedikleri vakit inmiştir.**

(13) **Bu âyet, Medine'ye göç etme emri geldiği zaman inmiştir.**

(14) **Buhârî ile Müslim'in rivayet ettikleri bir hadîste açıklandığına göre, Peygamber** (s.a.v.), **Mekke'ye girdiğinde Kâbe'nin etrafında üçyüz altmış put vardı. Asâsı ile onlardan her birine bu âyeti okuyarak dokundu ve putlar yere serildi.**

(15) **Bu âyet-i celile insanların ruhun mahiyetini kavramalarının mümkün olmadığını, nitekim halen meseleye bir çözüm getirilemediğini, bundan sonra da getirilemeyeceğini beyandır.**

الا رحمة من ربك ان فضله كان عليك كبيرا ﴿٨٧﴾ قل لئن
اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن
لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيرا ﴿٨٨﴾ ولقد
صرفنا للناس في هذا القرآن من كل مثل فأبى اكثر الناس
الا كفورا ﴿٨٩﴾ وقالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض
ينبوعا ﴿٩٠﴾ او تكون لك جنة من نخيل وعنب فتفجر الانهار
خلالها تفجيرا ﴿٩١﴾ او تسقط السماء كما زعمت علينا
كسفا او تأتي بالله والملائكة قبيلا ﴿٩٢﴾ او يكون لك
بيت من زخرف او ترقى في السماء ولن نؤمن لرقيك حتى
تنزل علينا كتابا نقرؤه قل سبحان ربي هل كنت
الا بشرا رسولا ﴿٩٣﴾ وما منع الناس ان يؤمنوا اذ
جاءهم الهدى الا ان قالوا ابعث الله بشرا رسولا ﴿٩٤﴾
قل لو كان في الارض ملائكة يمشون مطمئنين لنزلنا
عليهم من السماء ملكا رسولا ﴿٩٥﴾ قل كفى بالله شهيدا بيني
وبينكم انه كان بعباده خبيرا بصيرا ﴿٩٦﴾

87— Lâkin Rabbinden bir rahmet olarak bıraktık. Gerçekten onun senin üzerindeki fazl **(-u ihsânı)** pek büyüktür.

88— De ki: "Yemin ederim! İnsanlar ve cinler bu Kur'ân'ın bir benzerini getirmek için toplanmış olsalar; birbirlerine yardım da etseler, yine onun benzerini getiremezler.

89— Celâlim hakkı için biz bu Kur'ân'da insanlar için her çeşit mânâdan türlü türlü ifadeler yaptık. Ama insanlardan çoğu kabul etmeyip, gâvurlukta ısrar ettiler".

90— Ve dediler ki: "Biz, sana, aslâ inanmayız. Tâ ki bizim için yerden bir pınar akıtasın!

91— Yahut hurmalıklardan ve üzümlüklerden bir bahçen olsun da, aralarından şarıl şarıl çaylar akıtasın!

92— Yahut iddia ettiğin gibi, üzerimize semâyı parça parça düşüresin. Veya Allah'ı ve melekleri karşımıza getiresin!

93— Yahut altından bir evin olsun. Yahut göğe çıkasın. Ona çıktığına da aslâ inanmayız. Tâ ki bize, okuyacağımız bir kitap indiresin". De ki: "Rabbimi tenzih ederim. Ben, ancak bir insan, bir peygamberim!".

94— Kendilerine doğru **(yolu gösteren)** hidâyetçi geldiğinde, insanların iman etmelerine, ancak "Allah peygamber olarak bir insanı mı gönderdi?" demeleri engel oldu.

95— Söyle onlara: "Eğer yeryüzünde **(insanın yerine)** hep uslu uslu yürüyen melekler olsaydı, mutlaka onlara gökten melek bir peygamber gönderirdik!".

96— De ki: "Benimle sizin aranızda, şâhid olarak Allah yeter! Şüphesiz ki O, kullarının yaptıklarından haberdardır, her hallerini görür!".

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِۚ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَٓاءَ
مِنْ دُونِهٖۜ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّاۜ
مَاْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾ ذٰلِكَ جَزَٓاؤُهُمْ
بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا وَقَالُٓوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا
ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذ۪ي خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰٓى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ
اَجَلًا لَا رَيْبَ ف۪يهِۜ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾ قُلْ لَوْ اَنْتُمْ
تَمْلِكُونَ خَزَٓائِنَ رَحْمَةِ رَبّ۪ٓي اِذًا لَاَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْاِنْفَاقِۜ
وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى تِسْعَ اٰيَاتٍ
بَيِّنَاتٍ فَسْـَٔلْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اِذْ جَٓاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ اِنّ۪ي
لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَٓا اَنْزَلَ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ
اِلَّا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ بَصَٓائِرَۚ وَاِنّ۪ي لَاَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ
مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْاَرْضِ فَاَغْرَقْنَاهُ
وَمَنْ مَعَهُ جَم۪يعًاۙ ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِه۪ لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اسْكُنُوا
الْاَرْضَ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَف۪يفًاۜ ﴿١٠٤﴾

حزب ٣

97— Allah, kime hidâyet verirse, doğru yolu bulan odur. Kimi de saptırırsa, artık böyleleri için Allah'dan başka aslâ velîler bulamazsın. Biz, onları kıyamet günü yüzleri üstü sürünür, kör, dilsiz ve sağır oldukları halde haşredeceğiz. Varacakları yer cehennemdir. Ateşi yavaşladıkça biz onun alevini artıracağız.

98— Bu, onların cezasıdır. Çünkü onlar bizim âyetlerimizi inkâr ettiler ve ''Biz, bir yığın kemik ve ufalanmış toz olduğumuz vakit mi, hakikat biz mi, yeniden diriltileceğiz?'' dediler.

99— Onlar görmediler mi ki, göklerle yeri yaratan Allah, kendilerinin mislini de yaratmaya kaadirdir. Onlar için bir de ecel tâyin etti ki, onda hiç şüphe yoktur. Fakat zalimler, gâvurluktan başka bir şeye razı olmadılar.

100— De ki: ''Eğer Rabbimin rahmet hazinelerine siz sahip olsaydınız, o vakit, harcayıp bitirmek korkusuyla muhakkak tutar, hiçbir şey vermezdiniz''. Zaten insan çok cimridir!

101— Yemin olsun ki, biz Mûsa'ya açık açık dokuz mûcize verdik (16). İsrâil oğullarına soruver! Mûsa onlara geldiği vakit, Fir'avn kendisine, ''Ya Mûsa! Ben seni muhakkak büyülenmiş zannediyorum.'' demişti.

102— Mûsa, ''Pekâlâ bilirsin ki, bu mûcizeleri birer ibret olmak üzere göklerle yerin Rabbinden başkası indirmiş değildir. Ben de, ey Fir'avn, seni mutlaka helâk olmuş zannediyorum!'' dedi.

103— Derken **(Fir'avn),** onları Mısır topraklarından çıkarmak istedi. Biz de onu ve beraberindekileri toptan boğuverdik.

104— Onun arkasından İsrâil oğullarına şöyle dedik: ''Bu yerde siz oturun. Âhiret va'di geldiği vakit, hepinizi **(sizi ve onları)** derleyip toplayarak getireceğiz''.

(16) **Bu âyetler, İbni Abbas**(r.a.)**a göre şunlardır: Asâ** (baston), **ışık veren el, çekirge, ekin biti, kurbağa, kan, taş, deniz ve ''Tur''un İsrâil oğullarını korkutması.**

وَبِالْحَقِّ اَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَٓا اَرْسَلْنَاكَ اِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾
وَقُرْاٰنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَاَهُ عَلَى النَّاسِ عَلٰى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٦﴾
قُلْ اٰمِنُوا بِهٖٓ اَوْ لَا تُؤْمِنُوا اِنَّ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهٖٓ
اِذَا يُتْلٰى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَٓا
اِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْاَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ
خُشُوعًا ﴿١٠٩﴾ قُلِ ادْعُوا اللّٰهَ اَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ اَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ
الْاَسْمَٓاءُ الْحُسْنٰى وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ
بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ وَمِائَةٌ وَعَشْرُ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ عَلٰى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾ قَيِّمًا لِيُنْذِرَ
بَاْسًا شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ
اَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾ مَاكِث۪ينَ ف۪يهِ اَبَدًا ﴿٣﴾ وَيُنْذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

105— Biz, bu Kur'ân'ı hak ile indirdik; o da hak ile indi **(ve indiği gibi kaldı, değişmedi).** Seni de ancak bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.

106— Hem onu, bir Kur'ân olmak üzere âyet âyet ayırdık ki, insanlara dura dura okuyasın. Biz onu yavaş yavaş **(âyet âyet 23 yılda)** indirdik.

107— ***(Mekke kâfirlerine)*** *de ki: ''Ona ister inanın, ister inan*mayın! Çünkü bundan önce kendilerine ilim verilenler **(ehl-i kitabın mü'minleri),** kendilerine o okununca, yüzleri üstü secdeye kapanıyorlar (17).

108— Ve diyorlar ki: ''Rabbimizi tenzih ederiz. Gerçekten Rabbimizin va'di yerine getirildi''.

109— Ve ağlayarak yüzleri üstü secdeye kapanıyorlar. Kur'ân'ı işitmek, onların Allah'a karşı tevazuunu da artırıyor.

110— De ki: ''İster Allah diye dua (18) edin; ister Rahmân deyin. Hangisini deseniz, en güzel isimler **(Esmâ-i Hüsnâ)** hep O'nundur''. Namazında sesini pek yükseltme. Çok da alçaltma. İkisinin arasında bir yol tut!

111— De ki: ''Evlât edinmeyen, mülkünde ortağı bulunmayan ve zelil olmadığı için veliye ihtiyacı kalmayan Allah'a hamd olsun!'' Ve O'nu tekbir ile büyükle de büyükle!..

(Sûre: 18)

EL-KEHF SÛRESİ

Mekke devrinde inen sûrelerdendir. 110 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hamd, o Allah'a mahsustur ki, kuluna bu kitabı indirmiş ve onda hiçbir yamukluk yapmamıştır.

2— Dosdoğru olarak kendi tarafından şiddetli bir azapla korkutmak ve yararlı işler gören mü'minlere şunu müjdelemek için ki, kendilerine güzel bir ecir **(cennet)** var...

3— Orada ebedî olarak kalacaklar.

4— Bir de, ''Allah çocuk edindi.'' diyenleri azapla korkutmak için.

---

(17) **Dikkat!.. Secde âyetidir.**

(18) **Bu âyet-i kerimedeki "dua" dan maksat, isim vermektir. Müşrikler, Resûl-i Ekrem** (s.a.v.) **in "Ya Allah, ya Rahmân!" dediğini işitmişler, bunun üzerine, "O hem bizi iki Tanrı edinmekten men ediyor, hem kendine iki Tanrı tanıyor" diye mırıldanmışlardı. Cenab-ı Hak, bu her iki lafzın da, hatta diğer bütün "Esma-i hüsnâ"nın da bir olan Allah'ın müteaddit isimlerinden bulunduğunu bu âyetle açıklamışlardır.**

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِاٰبَٓائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ
مِنْ اَفْوَاهِهِمْ اِنْ يَقُولُونَ اِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ اِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهٰذَا الْحَدِيثِ اَسَفًا ﴿٦﴾ اِنَّا جَعَلْنَا
مَا عَلَى الْاَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَيُّهُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾
وَاِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ اَمْ حَسِبْتَ
اَنَّ اَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ اٰيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾
اِذْ اَوَى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا اٰتِنَا مِنْ لَدُنْكَ
رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلٰٓى اٰذَانِهِمْ
فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ اَيُّ الْحِزْبَيْنِ
اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوٓا اَمَدًا ﴿١٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَاَهُمْ بِالْحَقِّ
اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ اٰمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا
عَلٰى قُلُوبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوَا مِنْ دُونِهِ اِلٰهًا لَقَدْ قُلْنَٓا اِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾
هٰٓؤُلَٓاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اٰلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ
بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

5— Buna dair ne kendilerinin bir ilmi vardır, ne de babalarının! Ağızlarından çıkan o söz ne büyük **(bir cürüm)**dür! Onlar, ancak yalan söylüyorlar.

6— Şimdi bu Kur'ân'a iman etmezlerse, belki sen arkalarından üzülerek, kendini mahvedeceksin.

7— Biz, yeryüzündeki şeylere ona mahsus bir ziynet yaptık ki, insanları imtihan edelim. Bakalım hangisi daha güzel bir amelde bulunacak!

8— Mamafih şu da muhakkak ki, biz, yeryüzünde olan şeyleri kupkuru bir toprak yapacağız.

9— Yoksa sen **(yâ Muhammed!)**, Ashâb-ı Kehf ile Rakîm'i **(mağarada yaşayan gençlerle, kitap sahiplerini)** bizim âyetlerimizden bir acîbe oldular mı sandın?

10— Hatırla ki, bir zamanlar, o genç yiğitler mağaraya çekildiler de şöyle dediler: ''Ey Rabbimiz! Bizlere, senin tarafından bir rahmet ihsan et ve bizim için işimizden bize doğru yolu hazırla!''.

11— Bunun üzerine biz onların kulakları üzerine nice yıllar **(engel)** vurduk.

12— Sonra onları uyandırdık ki, iki zümreden hangisi, onların mağarada bekledikleri müddeti daha iyi hesap etmişler, **(fiilen)** ayırt edelim diye.

13— Biz, sana, onların haberlerini doğru olarak anlatıyoruz. Hakikat onlar, Rablerine iman etmiş birkaç genç idi. Biz de onların hidâyetlerini artırdık.

14— **(Kralları Dekyanos'un huzurunda putlara tapmayan bu yiğitler)** ayağa kalkarak, ''Bizim Rabbimiz, göklerle yerin Rabbidir. Biz O'ndan başka hiçbir ilâha aslâ tapmayız! O takdirde muhakkak saçma söylemiş oluruz.

15— Şunlar, bizim kavmimiz, Allah'dan başka ilâh edindiler. Onlara ibadet lâzım geldiğine açık bir delil getirselerdi ya! Artık Allah'a yalan iftira edenden daha zalim kim olabilir?'' dedikleri vakit, kalblerine sebat verdik.

وَاِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ فَأْوُۤا اِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهٖ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ اَمْرِكُمْ مِرْفَقًا ﴿١٦﴾
وَتَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَاِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ
ذٰلِكَ مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضْلِلْ
فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَهُمْ
رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ
بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ
مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ
لِيَتَسَاۤءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَاۤئِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا
يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوۤا
اَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖۤ اِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ اَيُّهَاۤ اَزْكٰى
طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ اَحَدًا ﴿١٩﴾ اِنَّهُمْ اِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
اَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوۤا اِذًا اَبَدًا ﴿٢٠﴾

16— (Yiğitlerden biri, arkadaşlarına şöyle dedi): ''Mademki, kavminizden ve onların Allah'ı bırakıp taptıkları putlardan uzaklaştınız. O halde mağaraya çekilin de, Rabbiniz rahmetinden size genişlik versin ve size işinizde kolaylık göstersin!''.

17— Güneşi görürsün; doğduğu vakit, mağaralarının sağ tarafına meyleder **(onlara zararı dokunmaz);** battığı vakit de, onların sol tarafını makaslardı. Onlar, **(mağaranın)** geniş bir yerindeydiler. İşte bu, Allah'ın kudreti delillerindendir. Allah kime hidâyet verirse, doğru yolu bulan odur. Kimi de şaşırtırsa, artık ona aslâ doğru yolu gösterecek bir velî bulamazsın.

18— Bir de onları, uyanık sanırsın **(çünkü gözleri açık idi).** Halbuki onlar uykudadırlar. Biz onları, **(yanları çürümesin diye)** sağa sola çeviriyorduk. Köpekleri de mağaranın giriş yerinde ön ayaklarını uzatmış **(yatmakta)** idi. Üzerlerine çıkıversen, mutlaka onlardan döner kaçardın ve mutlaka onlardan içine dehşet dolardı.

19— Yine böylece onları uyandırdık ki, birbirlerine sorsunlar. İçlerinden biri, ''Ne kadar durdunuz?'' diye sordu. ''Bir gün yahut bir günün bir azı kadar!'' dediler. **(Çünkü mağaraya güneş doğarken girmişler; batarken uyanmışlardı. Onlar bunu bir gün sanmışlardı).** Bir kısmı da, ''Ne kadar durduğunuzu, Rabbiniz daha iyi bilir. Şimdi siz, birinizi, şu gümüş paralarla şehre **(Tarsus'a)** gönderin de baksın; hangi yiyecek daha temizse, ondan size rızık getirsin. Hem çok kurnaz davransın da sakın sizi kimseye sezdirmesin.

20— Çünkü şehir halkı, size üstün gelirse sizi ya taşla öldürürler, yahut kendi dinlerine döndürürler. Bu takdirde ebediyyen kurtulamazsınız!'' dediler.

وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُٓوا اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاَنَّ السَّاعَةَ
لَا رَيْبَ ف۪يهَاۚ اِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا
عَلَيْهِمْ بُنْيَانًاۜ رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْۜ قَالَ الَّذ۪ينَ غَلَبُوا عَلٰٓى اَمْرِهِمْ
لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلٰثَةٌ رَابِعُهُمْ
كَلْبُهُمْۚ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِۚ
وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْۜ قُلْ رَبّ۪ٓي اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ
مَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَل۪يلٌ فَلَا تُمَارِ ف۪يهِمْ اِلَّا مِرَٓاءً ظَاهِرًا
وَلَا تَسْتَفْتِ ف۪يهِمْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَا۬يْءٍ اِنّ۪ي
فَاعِلٌ ذٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ اِذَا نَس۪يتَ
وَقُلْ عَسٰٓى اَنْ يَهْدِيَنِ رَبّ۪ي لِاَقْرَبَ مِنْ هٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾
وَلَبِثُوا ف۪ي كَهْفِهِمْ ثَلٰثَ مِائَةٍ س۪ن۪ينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا
﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثُواۚ لَهُ غَيْبُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ
اَبْصِرْ بِه۪ وَاَسْمِعْۜ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَلِيٍّۘ وَلَا يُشْرِكُ
ف۪ي حُكْمِه۪ٓ اَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ مَٓا اُو۫حِيَ اِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَۚ
لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِه۪ۚ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِه۪ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

21— Böylece, onları bulDurduk ki insanlar Allah'ın **(öldükten sonra diriltme)** va'di hak olduğunu ve kıyametin şüphesiz kopacağını bilsinler. **(çünkü bu gençleri üçyüz bu kadar sene, gıdasız öldürmeden uyutan Allah, ölüleri de diriltebilir).** O vakit **(mü'minlerle kâfirler)** bu gençlerin işini aralarında tartışıyorlardı. **(Kâfirler),** "Bunların üstlerine bir bina **(kilise)** yapın." dediler. Rableri onların hallerini daha iyi bilir. Sözlerinde üstün gelen mü'minler, "Biz, onların üzerine mutlaka bir mescid yapacağız" dediler. **(ve mağaranın kapısı önüne bir mescid yapıldı).**

22— Karanlığa kurşun sıkmak kabilinden **(bazıları),** "Sayıları üçtür; dördüncüleri de köpekleridir." diyecekler. **(Kimisi);** "Beştir, altıncıları köpekleridir." derler. **(Mü'minler de),** "Yedidir, sekizincileri köpekleridir." derler (1). De ki: "Rabbim, onların sayısını daha iyi bilir. Onları ancak pek az kimseler bilir (2). Artık sen bunlar hakkında zahirî bir münakaşadan başka söz etme. Ve bunlara dair ehl-i kitaptan kimseye bir şey sorma.

23— Hiçbir şey hakkında da sakın; "Ben, bunu yarın yaparım." deme.

24— Ancak sözünü, Allah'ın dilemesine bağlayarak "İnşaallâh!" de. Unuttuğun vakit Allah'ı an ve "Umulur ki Rabbim, beni, bundan daha yakın bir zamanda dosdoğru bir muvaffakiyete ulaştırır." de.

25— Onlar, mağaralarında üçyüz sene durdular, dokuz da ziyade ettiler.

26— De ki: "Allah, ne kadar durduklarını daha iyi bilir. Göklerin ve yerin gaybını bilmek O'na mahsustur. O, öyle güzel görür; öyle güzel işitir ki!.. Bütün yer ve gök halkına, O'ndan başka hiçbir velî yoktur. O, hükmünde kimseyi ortak etmez.

27— Rabbinin Kitabı'ndan sana vahy olunanı oku. O'nun sözlerini değiştirecek yoktur. O'ndan başka bir sığınak da aslâ bulamazsın.

---

(1) **İlk iki söz hakkında "Karanlığa kurşun sıkmak" denilmesi, üçüncü sözün doğru olduğuna işaret olmaktadır. Yani, hakikatte sayıları yedi imiş.**

(2) **İbni Abbas, "Ben, bu az kimseden biriyim. Sayıları yedi idi" demiştir.**

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَلَا تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ
فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ
اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا اَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَاِنْ يَسْتَغِيثُوا
يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ
مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اِنَّا لَا نُضِيعُ
اَجْرَ مَنْ اَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ اُولٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا
خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْاَرَائِكِ
نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ
جَعَلْنَا لِاَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ اَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا
بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ اٰتَتْ اُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْـًٔا
وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ
وَهُوَ يُحَاوِرُهُ اَنَا اَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَاَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

28— **(Habibim),** sabah, akşam Allah'ın rızasını dileyerek dua edenlerle beraber sabret. Dünya hayatının ziynetini dileyerek gözlerini onlardan ayırma. Ve bizi anmak hususunda kalbine gaflet verdiğimiz kimseye itâat etme ki o, keyfinin ardına düşmüş ve işi gücü, haddini aşmak olmuştur (3).

29— De ki: "Bu hak **(kitap)** Rabbinizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen kâfir olsun! Çünkü biz, zalimler için öyle bir ateş hazırladık ki, perdeleri kendilerini kuşatmaktadır ve eğer imdat isterlerse, erimiş maden tortusu gibi sıcak bir su ile imdat olunurlar ki, yüzlerini kavurur. O ne kötü içkidir! Ve o ateş ne kötü konaktır!

30— Gerçekten iman edip yararlı işler yapanlar yok mu? Şüphesiz biz, iyi iş yapan kimsenin mükâfatını zayi etmeyiz.

31— Böylelerine Adn cennetleri var. Altlarından ırmaklar akar, orada altın bileziklerden süslenecekler, ince ve kalın dîbadan yeşil elbiseler giyecekler. Koltuklar üzerine yaslanıp kurulacaklar. Ne güzel mükâfat! Ve ne güzel konak!..

32— Onlara iki adamın halini misal getir. Birine **(kâfir olana)** her türlü üzümden iki bağ vermişiz. Ve her iki bağın etrafını hurmalarla donatmışız. İkisinin arasına da bir ekinlik yapmışız (4).

33— İki bağın ikisi de yemişlerini vermiş, hiçbir şeyi noksan bırakmamış, ikisinin ortasından bir de ırmak akıtmışız.

34— Bu adamın başkaca geliri de var. Bundan dolayı **(mü'min olan)** arkadaşı ile konuşarak, "Ben, malca senden daha zenginim. Nüfusça da senden daha itibarlıyım." dedi.

---

(3) Bu âyetin nüzûl sebebi hakkında 134. sayfa En'am sûresi 52. âyetin dipnotuna bakınız.

(4) 32'den 44'üncü âyet-i kerimeye kadar, biri mü'min, diğeri ise kendisine pekçok nimet verilen kâfir. Mü'min olan zatın Allah tarafından kendisine verilen nimetlere karşı küfran-ı nimette bulunmaması hakkında tavsiyesi. O kâfirin de onunla alay etmesi ve neticede elindeki nimetlerin hepsinin helâk olması karşısında olan nedametini ifade ediyor.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هٰذِهِ
أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلٰى رَبِّي لَأَجِدَنَّ
خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوّٰيكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾
لٰكِنَّا هُوَ اللّٰهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللّٰهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ إِنْ تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ
مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسٰى رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ
عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ
مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ
يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلٰى مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ
دُونِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلّٰهِ الْحَقِّ
هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ
هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

35— (Bu kâfir) kendine zulmeder olduğu halde bağına girdi, "Bu bağın helâk olacağını ebediyyen zannetmiyorum.

36— Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Bununla beraber, şayet Rabbime döndürülürsem, muhakkak bundan daha hayırlı akıbet bulurum." dedi.

37— (Mü'min olan) arkadaşı ona hitap ederek şöyle dedi: "Seni aslen topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da düzgün bir adam kılığına koyan Allah'ı inkâr mı ettin?".

38— Lâkin ben **(iman ediyorum ki)** O, benim Rabbimdir. Ben Rabbime kimseyi ortak koşamam!

39— Sen bağına girdiğin vakit — her ne kadar beni mal ve nüfusça kendinden az bulsan da—, "Maşâallah! Kuvvet, ancak Allah'a mahsustur." deseydin ya!

40— Olur ki Rabbim, bana, senin bağından daha hayırlısını verir. Seninkinin üzerine gökten bir âfet gönderir de, kaygan bir toprak oluverir.

41— Yahut bağının suyu çekilir de, bir daha onu aramaya aslâ güç yetiremezsin.

42— Derken bütün serveti kuşatıldı **(helâk oldu).** Bunun üzerine o bağa yaptığı masrafa karşı avuçlarını ovuşturmaya başladı. Bağ, çardakları üzerine çökmüş kalmıştı. "Ah keşke Rabbime kimseyi şerik koşmamış olsaydım!" diyordu.

43— Ona, Allah'dan başka yardım edecek bir cemaati de yoktu. Kendi kendini de kurtaramazdı.

44— İşte burada, velâyet elhak Allah'ındır. O, mükâfatça da, akıbetçe de daha hayırlıdır.

45— (Kavmine) dünya hayatını da şöyle temsil et: Dünya varlığı, sanki gökten indirdiğimiz bir sudur. Onunla yerin nebatı birbirine karışmıştır, derken bir çöp kırıntısı olmuş, rüzgârlar onu savurmuştur. Allah, her şeye muktedirdir.

اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى
الْاَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا
عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ
اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا الْكِتَابِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً اِلَّا اَحْصٰيهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا
لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا اِلَّآ اِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّهِ
اَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُٓ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ
بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَٓا اَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ
عَضُدًا ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَاَ الْمُجْرِمُونَ
النَّارَ فَظَنُّوٓا اَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

46— Mal ve oğullar, dünya hayatının ziynetidir. **(Ebedileşip)** kalacak olan yararlı ameller ise, Rabbinin katında, hem sevâbca daha hayırlıdır, hem ümidçe daha hayırlıdır.

47— Hatırla ki, o gün dağları yürüteceğiz ve yeri çırılçıplak olmuş göreceksin. Onları, hep mahşere toplayacağız da, hiçbir kimse bırakmayacağız.

48— Onlar, saf halinde Rabbine arz edilecekler, **(kendilerine),** ''Celâlim hakkı için! Bize ilk defa yarattığımız gibi geldiniz, fakat size **(diriltmek için)** hiçbir va'd yapmayacağız sanmıştınız değil mi?'' **(denilecek).**

49— Amel defterleri de **(önlerine)** konmuştur. Artık o mücrimleri görürsün. Defterde yazılı olan günahlardan korkmuşlar da, ''Vay başımıza gelenlere! Bu deftere ne olmuş ki, küçük büyük hiçbir günah bırakmamış, hepsini saymış!'' derler. Bütün yaptıklarını hazır bulacaklardır. Ama Rabbin, kimseye zulüm etmez.

50— Yine hatırla o vakti ki, biz meleklere, ''Âdem'e secde edin!'' demiştik. Onlar hemen secde ettiler, yalnız İblis secde etmedi. O, cinlerden idi ve Rabbinin emrinden hârice çıktı. Şimdi **(ey insanlar!)** beni bırakıp da İblis i ve onun zürriyetini kendinize dostlar mı ediniyorsunuz? Halbuki onlar size düşmandırlar. Zalimler için ne fena bedel!.. **(Allah'a itaatı bırakıp onun yerine İblis'i dost ediniyorlar).**

51— Ben, onları ne göklerle yeri yaratırken, ne de kendilerini yaratırken şâhid tutmadım ve hiçbir zaman saptıranları yardımcı edinmiş değilim.

52— O kıyamet günü Allah kâfirlere, ''Çağırın bakalım bana ortak saydığınız putlarınızı!'' diyecek. Hemen çağıracaklar, fakat putlar onlara cevap vermeyecekler. Biz, kâfirlerle ilâhları arasına bir helâk çukuru koyacağız.

53— Artık mücrimler, ateşı görmüş ve içine düşeceklerini anlamışlardır. Ama ondan kaçacak yer bulamayacaklardır.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
الْاِنْسَانُ اَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوا
اِذْ جَاءَهُمُ الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ اِلَّا اَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
الْاَوَّلِينَ اَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
اِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِي وَمَا اُنْذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيَاتِ رَبِّهِ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ
يَدَاهُ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
اٰذَانِهِمْ وَقْرًا وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَهْتَدُوا اِذًا
اَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا
كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ
مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرٰى اَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا
لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِفَتٰيهُ لَا اَبْرَحُ حَتّٰى
اَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ اَوْ اَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا
نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

54— Celâlim hakkı için biz, bu Kur'ân'da insanlara her çeşit misali açıkladık. Ama insan, cedelleşmede en ileri giden olmuştur.

55— Kendilerine doğru yolu gösteren peygamber geldiği halde, insanları iman etmekten ve günahlarının bağışlanmasını istemekten alıkoyan şey, ancak, onlara öncekilerin sünnetinin **(yani mukadder helâkın)** gelmiş olması veya azabın gözleri önüne dikilmiş olmasıdır.

56— Halbuki biz, peygamberleri ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndeririz. Küfredenler ise, hakkı bâtılla kaydırmak için mücadele ediyorlar. Âyetlerimizi ve korkutuldukları **(tamu)**yu eğlence yerine saydılar.

57— Rabbinin âyetleri ile uyarılmışken, onlardan yüz çeviren ve yaptığı günahları unutan kimseden daha zalim kim olabilir? Biz, böylelerin kalbleri üzerine, Kur'ân'ı iyi anlamalarına mâni birtakım perdeler çektik; kulaklarına da ağırlık verdik. Sen onları doğru yola davet etsen de, bu halde, onlar ebediyyen yola gelmezler.

58— Bununla beraber rahmet sahibi olan Rabbin çok bağışlayıcıdır. Eğer onların yaptıkları günahlar yüzünden muâheze ediverecek olsaydı, onlara azabı hemen verirdi. Fakat onlar için va'd edilen bir vakit vardır ki, o gelince, aslâ kurtuluşa çare bulamazlar.

59— İşte o memleketler!.. Biz onları, **(halka)** zulüm yaptıkları vakit helâk ettik ve helâkları için de belli bir vakit tâyin ettik.

60— Bir vakitler Mûsa, **(hizmetinde bulunan)** genç adamına **(ki ismi, Yûşa b. Nûn'dur)**, ''Durmayacağım, tâ iki denizin birleştiği yere varacağım; yahut senelerce gideceğim!'' demişti.

61— Bunun üzerine, iki denizin kavşağına vardıklarında, balıklarını unuttular ve balık denizde kanal gibi bir iz bırakarak yolunu tuttu.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰيهُ اٰتِنَا غَدَٓاءَنَا لَقَدْ لَقٖينَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا
نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اَرَاَيْتَ اِذْ اَوَيْنَٓا اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنّٖي نَسٖيتُ الْحُوتَ
وَمَٓا اَنْسٰيهُ اِلَّا الشَّيْطَانُ اَنْ اَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبٖيلَهُ
فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمَا
قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَٓا اٰتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا
وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُ مُوسٰى هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰٓى
اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطٖيعَ مَعِيَ
صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنٖٓي
اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَلَٓا اَعْصٖي لَكَ اَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَنٖي فَلَا
تَسْـَٔلْنٖي عَنْ شَيْءٍ حَتّٰٓى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا
حَتّٰٓى اِذَا رَكِبَا فِي السَّفٖينَةِ خَرَقَهَا قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَا
لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا اِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطٖيعَ مَعِيَ
صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنٖي بِمَا نَسٖيتُ وَلَا تُرْهِقْنٖي مِنْ اَمْرٖي
عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَانْطَلَقَا حَتّٰٓى اِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ اَقَتَلْتَ
نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُكْرًا ﴿٧٤﴾

62— Kavşağı geçtikleri vakit, Mûsa, genç arkadaşına ''Kahvaltımızı getir! Yemin olsun, bu yolculuğumuzdan yorgun düştük'' dedi.

63— Arkadaşı, ''Gördün mü, kayaya uğradığımız vakit, ben balığı unutmuşum! Onu hatırlamamı, bana muhakkak şeytan unutturdu'' dedi. Balık tuhaf bir şekilde denizde yolunu tutmuştu.

64— Mûsa, ''İşte aradığımız buydu!'' **(çünkü aradığımızı bulacağımıza işaret bu idi)** dedi. Bunun üzerine, izlerini takip ederek, gerisin geriye döndüler.

65— Derken kullarımızdan öyle bir kul buldular ki, biz ona, tarafımızdan bir rahmet **(peygamberlik veya velilik)** vermiş; ve tarafımızdan **(gayba dair)** bir ilim öğretmiştik (5).

66— Mûsa, Hızır'a, ''Sana öğretilen ilimden bana bir gerçek öğretmen şartı ile sana arkadaş olabilir miyim?'' dedi.

67— Hızır, ''Doğrusu sen benimle aslâ sabredemezsin!

68— Öyle ya! İçyüzünü bilmediğin bir şeye nasıl sabredeceksin?'' dedi.

69— Mûsa, ''Beni inşâallah sabırlı bulacaksın ve sana hiçbir işte karşı gelmem!'' dedi.

70— Hızır, ''O halde bana tâbi olacaksan, ben söz açmadıkça, bana hiçbir şey sorma'' dedi.

71— Bunun üzerine kalkıp gittiler. Nihayet gemiye bindikleri vakit, Hızır, gemiyi yaraladı. Mûsa, ''Bu gemiyi içindekileri boğmak için mi yaraladın? Doğrusu çok büyük bir iş yaptın'' dedi.

72— Hızır, ''Sen, benimle aslâ sabredemezsin, dememiş miydim? dedi.

73— Musa, ''Beni unuttuğumla muâheze etme! Ve bana bu işimden dolayı güçlük çıkarma'' dedi.

74— Yine gittiler. Nihayet bir oğlan çocuğuna rastladıklarında, Hızır onu öldürüverdi. Mûsa, ''Hele, tertemiz bir nefsi, bir can karşılığı olmayarak öldürdün hâ? Doğrusu, görülmemiş bir şey yaptın!'' dedi.

---

(5) **Buhârî'nin rivayetine göre, Hz. Mûsa Yahudilere hutbe irad etmişti. Kendisine, "İnsanların içinde en âlim kimdir?" diye sormuşlardı. O da "Benim" diye cevap vermişti. Allah bilir, demediği için Cenâb-ı Hak kendisini kınamış ve buyurmuş ki: "Filân yerde iki denizin kavşak noktasında senden daha âlim bir kulum var!." Mûsa aleyhisselâm,** (Rabbine), **onu nasıl bulacağını sormuş. Hak Teâlâ Hazretleri buyurmuş ki: "Yanına bir zembil içinde tuzlu bir balık alırsın. Balığı nerede kaybedersen, o kulumu orada bulursun". Mûsa aleyhisselâm da öyle yapmıştı. Arkadaşı Yûşâ' bin Nûn ile o kayanın yanına varınca, istirahat için biraz uykuya yatmışlar. O esnada zembildeki balık dirilerek denize atlamış. Balığın gittiği iz, suyun altında tünel gibi kalmış. Yûşâ' uyanınca bunu görmüş. Fakat Hz. Mûsa'ya söylemeyi unutmuş. Ertesi güne kadar yollarına devam etmişler. Sabahleyin Mûsa aleyhisselâm kahvaltı isteyince, artık Yûşâ' olanı anlatmış.**

قال الم اقل لك انك لن تستطيع معي صبرا ﴿٧٥﴾ قال
ان سالتك عن شيء بعدها فلا تصاحبني قد بلغت من لدني
عذرا ﴿٧٦﴾ فانطلقا حتى اذا اتيا اهل قرية استطعما اهلها فابوا
ان يضيفوهما فوجدا فيها جدارا يريد ان ينقض فاقامه قال
لو شئت لتخذت عليه اجرا ﴿٧٧﴾ قال هذا فراق بيني وبينك
سانبئك بتاويل ما لم تستطع عليه صبرا ﴿٧٨﴾ اما السفينة
فكانت لمساكين يعملون في البحر فاردت ان اعيبها وكان
وراءهم ملك ياخذ كل سفينة غصبا ﴿٧٩﴾ واما الغلام
فكان ابواه مؤمنين فخشينا ان يرهقهما طغيانا وكفرا ﴿٨٠﴾
فاردنا ان يبدلهما ربهما خيرا منه زكوة واقرب رحما ﴿٨١﴾
واما الجدار فكان لغلامين يتيمين في المدينة وكان
تحته كنز لهما وكان ابوهما صالحا فاراد ربك ان يبلغا
اشدهما ويستخرجا كنزهما رحمة من ربك وما فعلته
عن امري ذلك تاويل ما لم تسطع عليه صبرا ﴿٨٢﴾
ويسئلونك عن ذي القرنين قل ساتلوا عليكم منه ذكرا ﴿٨٣﴾

75— Hızır, "Ben sana, benimle sabredemezsin, demedim miydi?" dedi.

76— Mûsa, "Eğer bundan sonra sana bir şey sorarsam, bir daha benimle arkadaşlık etme. Doğrusu tarafımdan **(son)** özre ulaşmışsındır" dedi (6).

77— Yine gittiler. Sonunda bir belde halkına **(Antakya'ya)** vardılar. Ora halkından yemek istedilerse de, onlar bunları misafir etmekten çekindiler. Derken orada yıkılmak üzere olan bir duvar buldular. O **(Hızır)**, onu hemen doğrulttu. Mûsa, "İsteseydin, buna karşı bir ücret alırdın." dedi.

78— (Hızır), "İşte bu, seninle benim aramın ayrılmasıdır. Sana, o sabredemediğin şeylerin içyüzünü haber vereyim:

79— O gemi var ya, denizde çalışan birtakım yoksulların idi. Ben, onu kusurlamak istedim. Çünkü peşlerinde, bir hükümdar vardı. Her **(sağlam)** gemiyi zorla almaktaydı.

80— Oğlana gelince, anası babası mü'min kimselerdi. Onun için oğlanın bunları azgınlık ve küfür sarmasından korktuk da,

81— İstedik ki, Rableri bu oğlanın yerine, onlara temizlikçe daha hayırlısını ve merhametçe daha yakınını versin!

82— Duvara gelince; bu duvar şehirde iki yetim oğlanın idi. Duvarın altında, onlara ait bir define vardı. Babaları da sâlih bir zat idi. Onun için Rabbin diledi ki, oğlanlar rüşdlerine ersinler de definelerini çıkarsınlar. Bu, Rabbinden bir rahmet idi. Ben, bunların hiç birini kendiliğimden yapmadım. İşte senin sabredemediğin şeylerin içyüzü bu idi." dedi.

83— (Yahûdiler) sana bir de Zü'l-Karneyn'den soruyorlar. De ki: "Size ondan bir hatıra okuyacağım" (7).

---

(6) **Hazreti Peygamber** (s.a.v.),**"Allah, kardeşim Mûsa'ya rahmet etsin. Utandığı için böyle söyledi. Eğer arkadaşıyla kalsaydı, daha ne tuhaf şeyler görecekti" demiştir.**

(7) **Zü'l-Karneyn'in ismi "İskender"dir. Peygamberliğinde ihtilâf varsa da tevhid ehli sâlih bir kul olduğunda ittifak bulunmaktadır. Bu hususta geniş ve güvenilir bilgi edinmek isteyenlere Müfessir Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır'ın çok değerli tefsirinin c.4, s.3274-3279'daki beyânatı okumalarını tavsiye ederiz.**

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَأَتْبَعَ سَبَبًا
﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ
وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا
أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ
يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا
﴿٨٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ
لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ
سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ
فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾
قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
رَدْمًا ﴿٩٥﴾ آتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا
حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾
فَمَا اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

84— Gerçekten biz, Zü'l-Karneyn'i yeryüzünde iktidar sahibi yaptık ve ona istediği her şeyden bir sebep verdik.

85— Derken **(batıya doğru)** bir yol tuttu.

86— Nihayet güneşin battığı yere varınca, onu **(sanki)** kara balçıkta batıyor buldu. Onun yanında bir de **(kâfir)** kavim buldu. Dedik ki: "Ey Zü'l-Karneyn! Bu kavme ya azap edersin, yahut onlara iyi muamele yaparsın **(bunda serbestsin)".**

87— Zü'l-Karneyn şöyle dedi: "Kim zulmederse, ona azap ederiz. Sonra Rabbine döndürülür, O da onu görülmedik bir azaba çeker.

88— Ama her kim de iman edip yararlı bir iş yaparsa, ona da mükâfat olarak en güzel akıbet **(cennet)** vardır ve ona emrimizden kolay olanı söyleriz!".

89— Sonra **(doğuya doğru)** bir yol tuttu.

90— Güneşin doğduğu yere varınca, onu öyle bir kavim üzerine doğuyor buldu ki, onlara, kendilerini güneşten koruyacak bir siper yapmamıştık.

91— İşte böyle! Halbuki onun yanında neler vardı, tamamını biz biliyorduk.

92— Sonra da başka bir yol tuttu.

93— Nihayet iki sed arasına vardığı vakit, bunların ötesinde bir kavim buldu ki, hemen hemen söz anlayacak bir halde değil gibiydiler.

94— Dediler ki: "Ey Zü'l-Karneyn! Ye'cüc ile Me'cüc bu yerde fesad çıkartıyorlar. Onun için bizimle beraber onlar arasında bir sed yapman şartiyle sana bir vergi versek olmaz mı?".

95— Zü'l-Karneyn, "Rabbimin bana verdiği imkân, daha hayırlıdır. Haydi, siz bana bedenî kuvvetle yardım edin de, sizinle onların arasına bir sûr yapayım.

96— Bana demir parçaları getirin. Dağların iki ucu denkleştiği vakit körükleyin." dedi. Nihayet demiri ateş haline getirdiği vakit, "Getirin bana, üzerine erimiş bakır dökeyim!" dedi.

97— Artık bu sûru, ne aşabildiler, ne de delebildiler.

98— (Zü'l-Karneyn), "Bu sûr, Rabbimden bir rahmettir. Rabbimin va'di geldiği vakit onu dümdüz edecektir. Rabbimin va'di de haktır." dedi.

99— O **(çıkacakları)** gün, onları, birbirinin içinde dalgalanır halde bırakırız, sûr'a da üfürülür. Artık hepsini toplamış da toplamışızdır.

100— Cehennemi de o gün, kâfirlere bir gösteriş göstermişizdir.

101— O kâfirlere ki, gözleri beni hatırlatan âyetlerimden bir perde içinde idi. İşitmeye de tahammül edemiyorlardı.

102— Yoksa o küfredenler, beni bırakıp da kullarımı kendilerine Mevlâ edineceklerini mi sandılar? Biz, cehennemi kâfirler için bir konukluk hazırladık.

103— De ki: "Ben size, amelleri en ziyade yazık olanları haber vereyim mi?

104— Onlar şu kimselerdir ki, dünya hayatında çalışmaları boşa gitmiştir. Halbuki iyi bir iş yaptıklarını sanırlar.

105— İşte bunlar, Rablerinin âyetlerini ve O'na kavuşacaklarını inkâr edenlerdir. Bu sebeple **(hayır namına yaptıkları)** bütün amelleri heder olmuştur. Artık kıyamet günü, biz onlara hiçbir terazi tutmayız.

106— İşte böyle! Onların cezaları cehennemdir. Çünkü küfretmişler ve benim âyetlerimi, peygamberlerimi eğlence yerine tutmuşlardır."

107— İman edip yararlı işler yapanlara gelince, onlar için konukluk yeri, Firdevs cennetleridir.

قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَاِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ
رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾
اَلَّذِينَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ
سَمْعًا ﴿١٠١﴾ اَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا اَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي اَوْلِيَاءَ
اِنَّا اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْاَخْسَرِينَ
اَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ اَلَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ اُولٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ
فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ
جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا اٰيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ
الْبَحْرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ اِنَّمَا اَنَا
بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحٰى اِلَيَّ اَنَّمَا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ اَحَدًا ﴿١١٠﴾

108— İçlerinde ebedî olarak kalırlar, oradan ayrılmak istemezler.

109— De ki: "Eğer Rabbimin kelimeleri için deniz mürekkep olsa idi, muhakkak Rabbimin kelimeleri tükenmeden deniz tükenirdi. Velev ki bir o kadar daha yardımcı getirmiş olalım!".

110— De ki: "Ben, ancak sizin gibi bir insanım. Yalnız "İlâhınız bir İlâh'dır." diye bana vahy olunuyor. Onun için her kim Rabbine kavuşmayı arzu ederse, yararlı bir iş yapsın ve Rabbine yaptığı ibadete kimseyi ortak etmesin!"

سُورَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ وَثَمَانٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

كٓهٰيٰعٓصٓ ﴿١﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّاۚ ﴿٢﴾ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ
نِدَٓاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنّ۪ي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ
شَيْباً وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَٓائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَاِنّ۪ي
خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَٓاء۪ي وَكَانَتِ امْرَاَت۪ي عَاقِراً فَهَبْ ل۪ي
مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّاۙ ﴿٥﴾ يَرِثُن۪ي وَيَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوبَۗ وَاجْعَلْهُ
رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يَا زَكَرِيَّٓا اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ
يَحْيٰىۙ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُونُ ل۪ي غُلَامٌ
وَكَانَتِ امْرَاَت۪ي عَاقِراً وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾
قَالَ كَذٰلِكَۚ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ تَكُ شَيْـٔاً ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ ل۪ٓي اٰيَةًۜ قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِه۪ مِنَ الْمِحْرَابِ
فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

(Sûre: 19)

MERYEM SÛRESİ

Mekke'de inmiştir. 98 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd (1).

2— Bu **(okuyacağımız âyetler)**, Rabbinin, Zekeriyyâ kuluna olan rahmetini bir anmadır.

3— Hani Rabbine gizlice seslenmişti.

4— Demişti ki: "Ey Rabbim, cidden benim kemiğim gevşedi başımı **(ihtiyarlıktan)** bembeyaz alev aldı. Sana dua etmekle ey Rabbim, hiçbir zaman bedbaht olmadım.

5— Gerçekten ben, arkamdan yerime geçecek yakınlardan endişedeyim. Hatunum da kısırdır. Onun için bana tarafından bir velî ihsan eyle!

6— Ki bana ve Yakûb hanedanına mirasçı olsun. Ey Rabbim, sen onu rızana mazhar kıl!".

7— **(Allah Teâlâ buyurdu ki):** "Ey Zekeriyyâ! Gerçekten biz sana bir oğul müjdeliyoruz ki, adı Yahyâ'dır. Bundan önce ona hiçbir addaş yapmadık.".

8— **(Zekeriyyâ),** "Yâ Rabbi! Benim nasıl oğlum olur ki, hatunum kısır bulunuyor. Kendim de ihtiyarlığın son haddine vardım" dedi (2).

9— **(Melek)** dedi. "Öyle! **(Lakin)** Rabbin buyurdu ki: O bana kolaydır, bundan önce seni yarattım... Halbuki hiçbir şey değildin".

10— **(Zekeriyyâ),** "Yâ Rabbi! **(Hatunumun gebeliğine)** bana bir alâmet ver!" dedi. Teâlâ Hazretleri, "Senin alâmetin, sapasağlam olduğun halde üç gün üç gece insanlarla konuşamamandır." buyurdu.

11— Derken mihrabdan kavminin karşısına çıktı da onlara, "Sabah ve akşam namaz kılın!" diye işaret verdi.

---

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâsını yalnız Allah bilir.**

(2) **Kendisi 120, karısı 98 yaşında bulunuyordu.**

يَا يَحْيٰى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَاٰتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾ وَحَنَانًا
مِنْ لَدُنَّا وَزَكٰوةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا
عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ
حَيًّا ﴿١٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ اِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا
شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَاَرْسَلْنَا اِلَيْهَا رُوحَنَا
فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ اِنّ۪ٓي اَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ
اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ اِنَّمَٓا اَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِاَهَبَ لَكِ
غُلَامًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ اَنّٰى يَكُونُ ل۪ي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْن۪ي
بَشَرٌ وَلَمْ اَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ
وَلِنَجْعَلَهُٓ اٰيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ اَمْرًا مَقْضِيًّا ﴿٢١﴾
فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِه۪ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَاَجَٓاءَهَا الْمَخَاضُ
اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَن۪ي مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ
نَسْيًا مَنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَنَادٰيهَا مِنْ تَحْتِهَٓا اَلَّا تَحْزَن۪ي
قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهُزّ۪ٓي اِلَيْكِ
بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

12— (Yahyâ doğduktan iki sene sonra), "Ey Yahyâ! Kitabı kuvvetle tut!" **(Yani Tevrât'la amel et! buyurduk).** Ve daha çocukken ona peygamberlik verdik.

13— Tarafımızdan ona bir kalb yumuşaklığı **(rahmet)**, bir paklık **(verdik)**. O, çok takvâ sahibi idi (3).

14— Anne ve babasına da itaatkârdı, zorba ve isyankâr değildi.

15— Ona, hem doğduğu gün, hem öleceği gün, hemde diri olarak kaldırılacağı gün selâm olsun!

16— Bu kitapta Meryem'i de an! Hani ailesinden ayrılıp evinin doğu tarafında bir yere çekilmişti (4).

17— Onların önünde bir perde kurdu. Derken kendisine ruhumuzu **(Cebrâil'i)** gönderdik de, ona düzgün bir insan şeklinde göründü.

18— (Meryem ona), "Eğer Allah'dan korkan biri isen ben, senden Rahmân'a sığınırım!" dedi.

19— (Cebrâil), "Ben, ancak Rabbinin sana bir elçisiyim! Sana tertemiz bir oğlan bahşetmek için geldim." dedi.

20— Meryem, "Benim nasıl oğlum olur? Bana bir insan dokunmadı ki! Ben fahişe de değilim!" dedi.

21— (Cebrâil), "Evet öyle! Ama Rabbin buyurdu ki: Bu iş bana göre kolaydır! Hem onu, insanlara, kudretimizin bir delili ve tarafımızdan bir rahmet yapacağız. Zaten bu iş **(benim ezelî ilmimde)** olmuş bitmiştir." dedi.

22— Böylece Meryem **(Cebrâil'in üfürmesi ile)** İsa'ya gebe kaldı ve onunla uzak bir yere çekildi.

23— Derken doğum sancısı, onu bir hurma ağacının kütüğüne getirdi. Meryem, "Ah, keşke bundan evvel öleydim de unutulmuş gitmiş olaydım!" dedi.

24— Cebrâil ona, alt taraftan şöyle seslendi: "Üzülme! Rabbin senin alt yanında bir su ırmağı yarattı.

25— Hurmanın dalını kendine doğru silkele! Üzerine devşirilmiş taze hurmalar dökülsün!

---

(3) **Hz. Yahyâ üç yaşında çocuk iken kendisine peygamberlik verilmiştir. O, günah işlemediği gibi, gönlünden bile günah işlemeyi geçirmemiştir.**

(4) **Beyt-i Mukaddes'in yahut evinin şark cihetine. Bundan dolayı Nasara doğu tarafını kendilerine kıble edinmişlerdir.**

فَكُل۪ي وَاشْرَب۪ي وَقَرّ۪ي عَيْنًاۚ فَاِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًاۙ
فَقُول۪ٓي اِنّ۪ي نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ اُكَلِّمَ الْيَوْمَ اِنْسِيًّاۚ ﴿٢٦﴾
فَاَتَتْ بِه۪ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُۜ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْـًٔا فَرِيًّا
﴿٢٧﴾ يَٓا اُخْتَ هٰرُونَ مَا كَانَ اَبُوكِ امْرَاَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ اُمُّكِ
بَغِيًّاۚ ﴿٢٨﴾ فَاَشَارَتْ اِلَيْهِۜ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ
صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ اِنّ۪ي عَبْدُ اللّٰهِۜ اٰتٰنِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَن۪ي نَبِيًّاۙ ﴿٣٠﴾
وَجَعَلَن۪ي مُبَارَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُۖ وَاَوْصَان۪ي بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ
مَا دُمْتُ حَيًّاۖ ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَت۪يۘ وَلَمْ يَجْعَلْن۪ي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾
وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ اَمُوتُ وَيَوْمَ اُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾
ذٰلِكَ ع۪يسَى ابْنُ مَرْيَمَۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذ۪ي ف۪يهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ
لِلّٰهِ اَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍۙ سُبْحَانَهُۜ اِذَا قَضٰٓى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُۜ ﴿٣٥﴾ وَاِنَّ اللّٰهَ رَبّ۪ي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُۜ هٰذَا صِرَاطٌ
مُسْتَق۪يمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْۚ فَوَيْلٌ لِلَّذ۪ينَ
كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿٣٧﴾ اَسْمِعْ بِهِمْ وَاَبْصِرْۙ يَوْمَ
يَأْتُونَنَا لٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٣٨﴾

26— Artık ye, iç. Gözün aydın olsun! Eğer insanlardan birini görürsen, ''Ben, Rahmân'a oruç **(susma)** adadım. Onun için bugün hiç kimseye aslâ söz söyleyemem!'' deyiver.

27— Sonra çocuğu alıp kavmine getirdi. Onlar, ''Ey Meryem! Yemin olsun sen acîb bir yaramaz iş yapmışsın.

28— Ey Hârun'un hemşiresi! Senin baban kötülük adamı değil idi, anan da fahişe değil idi **(bu çocuğu nereden buldun?)''** dediler.

29— Bunun üzerine Meryem, çocuğa işaret etti. Oradakiler, ''Biz, beşikteki çocukla nasıl konuşuruz?'' dediler.

30— Çocuk konuştu: ''Ben, gerçekten Allah'ın kuluyum. Bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı.

31— Beni her nerede olsam mübarek **(hayırlı)** kıldı ve yaşadığım müddetçe bana namazı, zekâtı emretti.

32— Beni, anneme hürmetkâr yaptı, azgın bir zorba yapmadı.

33— Hem doğduğum gün, hem öleceğim gün, hem de diri olarak **(mezardan)** kaldırılacağım gün, selâm bana!..'' dedi.

34— İşte hakkında şek etmekte oldukları Meryem oğlu İsa, Hak sözünce budur.

35— Allah'ın çocuk edinmesi olacak şey değildir. O, bundan münezzehtir. O, bir şeyi dileyince, ona sadece ''Ol'' der; o da oluverir.

36— Muhakkak Allah, benim de, sizin de Rabbimizdir. O halde O'na ibadet edin, doğru yol işte budur''.

37— Sonra hizibler **(Hıristiyanlarla Yahûdiler)** kendi aralarında ihtilâfa düştüler. Artık büyük bir günün görülecek dehşetinden vay küfredenlerin haline!..

38— Onlar bize gelecekleri gün, neler işitecekler, neler görecekler, neler!.. Lâkin zalimler, bugün **(dünyada)** açık bir sapıklık içindedirler.

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ
فِي الْكِتَابِ إِبْرٰهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ
لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ
إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا
سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ
لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ
مِنَ الرَّحْمٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ
عَنْ اٰلِهَتِي يَا إِبْرٰهِيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾
قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾
وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسٰى
أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾
وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾
وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسٰى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾

39— Kâfirleri, pişmanlık günü ile korkut. Çünkü onlar için azap hükmü verilmiştir. Halbuki kendileri hâlâ bundan gaflet içindedirler. Onlar buna inanmazlar.

40— Şüphesiz ki, yere ve üzerindekilere biz vâris olacağız biz! Ve hep onlar bize döndürüleceklerdir.

41— Bu kitapta İbrahim'i de an. Çünkü o, çok doğrucu bir peygamberdi.

42— Bir vakitler babasına şöyle demişti: "A babacığım! O işitmez, görmez ve sana hiçbir faydası olmaz şeylere niçin taparsın?

43— A babacığım! Hakikat bana, sana gelmeyen bir ilim gelmiştir. O halde, bana uy ki, seni dümdüz bir yola çıkarayım.

44— A babacığım! Şeytana tapma! Çünkü şeytan Rahmân'a âsi olmuştur.

45— A babacığım! Ben, cidden korkuyorum ki, sana Rahmân'dan bir azap dokunur da, şeytana yâr olursun!".

46— (Babası), "Ey İbrahim! Sen benim ilâhlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Yemin ederim ki, eğer vaz geçmezsen, seni muhakkak taşla tepelerim! Hem beni uzun müddet bırak, git!" dedi.

47— İbrahim şu cevabı verdi: "Selâm sana! Senin için Rabbimden af dileyeceğim. Çünkü O, bana çok lütufkârdır.

48— Hem sizden ve Allah'ı bırakıp taptığınız şeylerden ayrılıp giderim de, Rabbime dua ederim. Umulur ki, Rabbime **(senin için)** dua etmekle bedbaht olmam."

49— Vaktâ ki onlardan ve Allah'ı bırakıp taptıkları putlardan ayrılıp **(Bâbil'den Şam'a)** çekildi. Biz de kendisine İshak'la Yakûb'u ihsan ettik ve her birini de peygamber yaptık.

50— Bunlara rahmetimizden ihsanlarda bulunduk. Hepsini dillere destan ettik.

51— Bu kitapta Mûsa'yı da an! Çünkü o ihlâsa erdirilmişti ve **(Allah tarafından)** gönderilmiş bir peygamberdi.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْاَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ
مِنْ رَحْمَتِنَا اَخَاهُ هٰرُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ اِسْمٰعِيلَ اِنَّهُ كَانَ
صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ اَهْلَهُ بِالصَّلٰوةِ
وَالزَّكٰوةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ اِدْرِيسَ
اِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ اَنْعَمَ
اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّنَ مِنْ ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ
وَمِنْ ذُرِّيَّةِ اِبْرٰهِيمَ وَاِسْرَٓائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا اِذَا تُتْلٰى
عَلَيْهِمْ اٰيَاتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ
اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾ اِلَّا
مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
شَيْـًٔا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ اِنَّهُ كَانَ
وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا اِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ
فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ
كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ اَيْدِينَا
وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

52— Biz, ona Tûr **(dağın)** ın sağ tarafından nida ettik ve onu, **(münâcatla)** yakınlık mertebesine erdirdik.

53— Onu esirgememizden dolayı kardeşi Hârun'u da kendisine bir peygamber olarak bahşeyledik.

54— Bu kitapta İsmâil'i de an! Çünkü o, sözünde sadık **(bir zât)**dı ve gönderilmiş bir peygamberdi.

55— Kavmine namaz kılmayı, zekât vermeyi emrediyordu ve Rabbi katında rızaya nâil olmuştu.

56— Bu kitapta İdrîs'i de an! Çünkü o, çok doğrucu bir peygamber idi.

57— Biz, onu yüksek bir yere kaldırdık **(gökte veya cennettedir)**.

58— İşte bunlar, Allah'ın kendilerine nimet ihsan buyurduğu peygamberlerden, Âdem soyundan ve Nûh ile beraber gemiye bindirdiklerimizden, İbrâhim ile İsrâil'in zürriyetinden ve hidâyet vererek seçtiğimiz kimselerdendir. Kendilerine Rahmân'ın âyetleri okunduğu vakit, ağlayarak secdeye kapanırlardı (5).

59— Sonra bunların arkalarından bozuk bir nesil geldi ki, namazı terkettiler; şehvetlerine uydular. Bunlar da gayyayı boylayacaklardır.

60— Ancak tevbe edip imana gelen ve yararlı işler yapanlar müstesna! Çünkü bunlar, cennete girecekler ve haksızlığa uğratılmayacaklardır.

61— Rahmân'ın kullarına gıyabî olarak va'd buyurduğu Adn cennetlerine... Şüphe yok ki O'nun va'di yerini bulagelmiştir.

62— Orada hiç boş söz işitmezler, yalnız selâm işitirler. Rızıkları da sabah - akşam orada **(kendilerine verilir)**.

63— İşte bu öyle bir cennettir ki, biz ona kullarımızdan takvâ sahibi olanları vâris yapacağız.

64— Biz **(elçiler)** ancak Rabbinin emri ile ineriz. Önümüzdeki, arkamızdaki ve bunların arasındaki her şey O'nundur. Rabbin unutkan değildir. **(Vahyi geciktirmekle seni terk edecek değildir)** (6).

---

(5) **Dikkat!.. Secde âyetidir.**

(6) **Bu âyet, vahy birkaç gün gecikip Peygamber Efendimiz Cebrâil aleyhisselâma "Mâni nedir ki, bizi eskisinden daha fazla ziyaret etmiyorsun?" dediği vakit indi.**

رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهٖ
هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ
اُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ
اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا
صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَاِنْ مِنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا
﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَاِذَا
تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا
اَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَاَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ
مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَحْسَنُ اَثَاثًا وَرِءْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ
فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ مَدًّا حَتّٰى اِذَا رَاَوْا مَا يُوعَدُونَ اِمَّا
الْعَذَابَ وَاِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا
وَاَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ اللّٰهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى
وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

65— O bütün göklerle yerin ve aralarındakilerin Rabbidir. Şu halde O'na ibadet et ve kulluğunda da sebat eyle. Sen, onun için bir adaş bilir misin?

66— İnsan, "Ben öldüğüm vakit, diri olarak **(kabirden)** çıkarılacak mıyım?" diyor.

67— O insan, düşünmüyor mu ki, evvelce hiçbir şey değilken, biz kendisini yarattık.

68— Rabbine yemin olsun ki, biz onları şeytanlarla beraber mutlaka mahşere toplayacağız. Sonra onları muhakkak diz çökmüş olarak cehennemin etrafında hazır bulunduracağız.

69— Sonra her zümreden Rahmân'a karşı en ziyade isyankâr hangileri ise, muhakkak ve muhakkak çıkarıp **(cehenneme)** atacağız.

70— Sonra elbette biz o cehenneme girmeye daha lâyık olanları da çok iyi biliriz.

71— Hem içinizden hiçbir kimse yoktur ki, mutlak surette ona uğramış olmasın. Bu, Rabbinin kendine vâcib kıldığı bir hükümdür.

72— Sonra, **(Allah'dan)** korkanları kurtaracağız. Zalimleri ise orada diz üstü çökmüş olarak bırakacağız.

73— Âyetlerimiz kendilerine açık açık **(tecvid üzere)** okunduğu vakit, inkâr edenler, iman edenlere, "Bu iki zümreden hangisi mevkî itibariyle daha iyi ve meclis itibariyle daha güzel?" dediler.

74— Halbuki biz, onlardan önce nice nesiller helâk ettik ki, eşya ve gösterişçe daha güzeldiler.

75— De ki: "Kim dalâlette ise, Rahmân ona istediği kadar mühlet versin, nihayet tehdit olundukları şeyi —ya azabı veya kıyameti— gördükleri vakit, artık kimin mevkii daha fena ve taraftarları daha zayıf imiş, bileceklerdir.

76— Allah, hidâyeti kabul edenlere daha ziyade hidâyet verir. Bâki kalacak olan yararlı ameller, Rabbinin katında sevapça da hayırlıdır, akıbetçe de hayırlıdır.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾
أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا ۚ سَنَكْتُبُ
مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ
وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ
عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ
ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ
تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾
يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ
إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ
عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ
شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ
الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَمَا
يَنْبَغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ
عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

77— Gördün mü o âyetlerimizi inkâr eden ve "Elbette bana mal ve evlâd verilecek." diyen kimseyi? (7).

78— O, gaybı mı öğrenmiş; yoksa Rahmân katından bir ahid mi almış?

79— Hayır! Biz onun dediğini yazacağız ve azabını uzattıkça uzatacağız.

80— O söylediği şeylere **(mal ve evlâda)** biz mirascı olacağız ve o, bize tek başına gelecek.

81— Onlar **(Mekke müşrikleri)** kendileri için bir izzet olsun diye Allah'dan başka ilâhlar edindiler.

82— Hayır! O putlar, yarın onların ibadetlerini inkâr edecekler ve aleyhlerine düşman olacaklardır.

83— Görmedin mi, biz, şeytanları o kâfirler üzerine musallat ettik. Onları günaha kışkırttıkça kışkırtıyorlar.

84— Öyle ise aleyhlerine **(azap istemekte)** acele etme. Biz onların günlerini saydıkça sayıyoruz.

85— Hatırla ki o gün biz takvâ sahiplerini, hey'et halinde Rahmân'ın huzuruna toplayacağız.

86— Mücrimleri de susamış oldukları halde cehenneme süreceğiz.

87— Rahmân katında söz almış olan kimselerden başkaları şefaate sahip olamayacaklardır.

88— (Yahûdilerle Hıristiyanlar), "Rahmân (olan Allah), çocuk edindi." dediler.

89— Yemin olsun ki, siz çok çirkin bir şey ortaya attınız.

90, 91— Rahmân'a çocuk isnat ettiler diye, az daha gökler çatlayacak, yer yarılacak ve dağlar yıkılıp çökecekti.

92— Halbuki Rahmân'a çocuk edinmek yaraşmaz.

93— Göklerde ve yerde hiçbir kimse yoktur ki, Rahmân'a kul olarak gelecek olmasın!

94— Yemin olsun! Allah hepsini kuşatmış ve teker teker saymıştır.

95— Kıyamet günü de, her biri O'na tek başına gelecektir.

---

(7) **Bu adam, müşriklerden Âs bin Vâil'dir. Ashaptan Habbâb bin Eret, alacağını istemek için ona gittiği vakit, alay ederek "Bana kıyamette nasıl olsa mal ve evlâd verilecek ya! Orada gelirsin borcumu öderim" demişti. Bunun üzerine bu âyet indirilmiştir.**

96— İman edip yararlı işler yapanlar var ya, Rahmân bunlar için bir sevgi verecektir **(gönüller onları sevecektir).**

97— Biz onu **(Kur'ân'ı)** senin dilinle kolaylaştırdık ki, onunla takvâ sahiplerini müjdeleyesin; inad edenleri de uyarasın.

98— Hem onlardan önce biz, nice asır **(halkını)** helâk ettik. Onlardan hiç birini hissediyor musun, yahut onların hafif bir sesini işitiyor musun?

(Sûre: 20)

TÂ - HÂ SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.

135 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Tâ,Hâ(1),(*).

2— Biz sana bu Kur'ân'ı yorulasın diye değil de (2),

3,4— Ancak Allah'dan korkan kimseye bir nasihat ve yerle yüksek gökleri yaratanın peyderpey indirdiği **(bir kitap)** olmak üzere inzâl ettik.

5— O Rahmân, **(kudretiyle)** Arş'ı istilâ etmiştir.

6— Göklerde, yerde, ikisinin arasında ve toprağın altında neler varsa hepsi O'nundur.

7— Sen **(dua ederken)** sesini yükseltirsen **(bil ki, Allah bundan müstağnidir).** Çünkü O gizliyi de, daha gizlisini de bilir **(Daha gizliden murad, gönülden geçen şeylerdir).**

8— Allah, kendinden başka ilâh olmayandır. En güzel isimler **(Esmâ-i Hüsnâ)** O'nundur.

9— Hem sana Mûsa'nın kıssası geldi mi?

10— Hani **(Medyen'den Mısır'a giderken)** bir ateş görmüş de, ailesine, ''Siz **(burada)** durun! Benim gözüme bir ateş ilişti, belki size ondan bir kor getiririm; yahut ateşin yanında bir kılavuz bulurum.'' demişti.

11— Ateşin yanına vardığında kendisine, ''Yâ Mûsa!'' diye seslenildi.

12— Gerçekten benim, senin Rabbin ben! Hemen ayakkabılarını çıkar. Çünkü sen, mukaddes vâdide, Tuvâ'dasın!

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا
يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنْذِرَ بِهِ قَوْمًا لُدًّا ﴿٩٧﴾ وَكَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

طٰهٰ ﴿١﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقٰى ﴿٢﴾ إِلَّا تَذْكِرَةً
لِمَنْ يَخْشٰى ﴿٣﴾ تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمٰوَاتِ الْعُلٰى ﴿٤﴾
الرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى ﴿٥﴾ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرٰى ﴿٦﴾ وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ
يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفٰى ﴿٧﴾ اَللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى ﴿٨﴾
وَهَلْ أَتٰيكَ حَدِيثُ مُوسٰى ﴿٩﴾ إِذْ رَأٰى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا
إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ
هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا أَتٰيهَا نُودِيَ يَا مُوسٰى ﴿١١﴾ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ
فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâsını yalnız Allah bilir.**

(*) **Bu sûre-i celile Peygamberimizin** (Müslüman olmadan önce) **amansız düşmanlarından biri olan Hattab oğlu Ömer, Peygamberi öldürmek için yolda giderken kız kardeşinin Müslüman olduğunu öğrenince evlerine gitti. Bu sûre-i celilenin okunduğunu işitti. Kız kardeşinin Müslüman olduğu için yüzüne bir tokat vurdu. Yüzü gözü kan içinde kalan kardeşi de Müslüman olduğunu söyledi. Bu durum karşısında hiddeti geçen Ömer, ne okuduklarını sordu. Kız kardeşi de okuduklarını gösterdi. Kız kardeşi bu âyetleri okuyunca Müslüman olmak için Peygamberin huzuruna çıkıp hidayete erdi ve aynı zamanda Müslümanların kırkıncısı oldu.**

(2) **Bu âyet, Peygamber** (s.a.v.) **in teheccüd namazını uzun tutması üzerine inmiştir.**

وانا اخترتك فاستمع لما يوحى ﴿١٣﴾ انني انا الله لا اله الا انا
فاعبدني واقم الصلوة لذكري ﴿١٤﴾ ان الساعة اتية
اكاد اخفيها لتجزى كل نفس بما تسعى ﴿١٥﴾ فلا يصدنك
عنها من لا يؤمن بها واتبع هويه فتردى ﴿١٦﴾ وما تلك
بيمينك يا موسى ﴿١٧﴾ قال هي عصاي اتوكؤا عليها واهش بها
على غنمي ولي فيها مارب اخرى ﴿١٨﴾ قال القها يا موسى ﴿١٩﴾
فالقيها فاذا هي حية تسعى ﴿٢٠﴾ قال خذها ولا تخف
سنعيدها سيرتها الاولى ﴿٢١﴾ واضمم يدك الى جناحك
تخرج بيضاء من غير سوء اية اخرى ﴿٢٢﴾ لنريك من اياتنا
الكبرى ﴿٢٣﴾ اذهب الى فرعون انه طغى ﴿٢٤﴾ قال رب اشرح لي
صدري ﴿٢٥﴾ ويسر لي امري ﴿٢٦﴾ واحلل عقدة من لساني ﴿٢٧﴾
يفقهوا قولي ﴿٢٨﴾ واجعل لي وزيرا من اهلي ﴿٢٩﴾ هرون اخي ﴿٣٠﴾
اشدد به ازري ﴿٣١﴾ واشركه في امري ﴿٣٢﴾ كي نسبحك كثيرا ﴿٣٣﴾
ونذكرك كثيرا ﴿٣٤﴾ انك كنت بنا بصيرا ﴿٣٥﴾ قال قد
اوتيت سؤلك يا موسى ﴿٣٦﴾ ولقد مننا عليك مرة اخرى ﴿٣٧﴾

13— Ben, seni **(peygamberliğe)** seçtim. Şimdi vahy olunacak şeyleri dinle:

14— Muhakkak Allah benim, ben! Benden başka hiçbir İlâh yoktur. Onun için bana ibadet et! Ve beni anmak için namaz kıl.

15— Çünkü kıyamet muhakkak gelecektir. Ben onu neredeyse açıklayacağım geliyor ki, herkes yaptığının karşılığında cezalansın **(iyi ise mükâfat, kötü ise ceza görsün)**.

16— O halde, sakın ona inanmayıp da kendi hevâsına uyan kimse, seni ondan alıkoymasın. Sonra helâk olursun!

17— Nedir bu sağ elindeki yâ Mûsa?

18— Mûsa, "O benim âsâmdır. Ben ona dayanırım, onunla davarlarıma yaprak silkerim. Benim onda daha başka hacetlerim de vardır". dedi.

19— **(Allah Teâlâ)**, "Bırak onu yâ Mûsa!" buyurdu.

20— Mûsa da onu bıraktı, bir de ne görsün! Âsâ yılan olmuş koşuyor!..

21— Allah Teâlâ, "Tut onu, korkma! Biz onu eski haline çevireceğiz." buyurdu.

22— Bir de, başka bir mûcize olmak üzere elini koynuna sok ki, kusursuz bembeyaz çıksın.

23— Bunları, sana en büyük mûcizelerimizden bir kısmını gösterelim diye yaptık.

24— Fir'avn'a git! O gerçekten azdı".

25— Mûsa dedi ki: "Ey Rabbim! Benim göğsüme genişlik ver!

26— İşimi kolaylaştır.

27— Dilimden düğümü **(peltekliği)** çöz! (3).

28— Ki sözümü iyi anlasınlar.

29, 30— Bir de bana, ailemden kardeşim Hârun'u vezir ver!

31— Onunla sırtımı pekleştir.

32— Ve onu işimde bana ortak et!

33— Ki seni çok tesbih edelim.

34— Ve seni çok zikredelim.

35— Şüphe yok ki, sen bizi görüp duruyorsun!".

36— Allah Teâlâ şöyle buyurdu: "Dilediğin sana verildi, yâ Mûsa!

37— And olsun! Biz, sana bir defa daha lütufta bulunmuştuk.

---

(3) **Fir'avn'ın kâhinleri bu çocuğun saltanatına son verecek çocuk olduğunu söyleyince, ateşle imtihan olunmuş. Elma diye önüne konan kor halindeki ateşi ağzına götürdüğünden dili peltek olmuştur.**

38— Hani bir vakitte annene şu ilhamı vermiştik:

39— "Onu tabutun içine koy da deryaya bırak. Derya da onu sahile atsın ve onu, hem bana düşman, hem ona düşman biri alsın!". Bir de benim murakabem altında yetiştirilmen için üzerine tarafımdan bir sevgi koydum (4).

40— Hani kız kardeşin **(Meryem)** gidiyor da, "Ona iyi bakacak birini buluvereyim mi size?" diyordu. Böylece seni annene iade ettik ki, gözü aydın olsun da, üzülmesin. Hem **(Mısır'da)** bir adam öldürdün de seni gamdan **(kısasdan)** kurtardık ve seni çeşitli belâlarla imtihan ettik. Bu sebeple yıllarca Medyen halkı içinde kaldın. Sonra da bir kader üstüne **(sana takdir ettiğim peygamberlik için buraya)** geldin, yâ Mûsa!

41— Ben, seni, kendime peygamber seçtim.

42— Sen, kardeşin ile birlikte, mûcizelerimle git. Beni anmakta gevşeklik göstermeyin.

43— Fir'avn'a gidin. Çünkü o azdı **(Tanrılık iddia etti)**.

44— Varın ona yumuşak söz söyleyin. Olur ki nasihat dinler, yahut korkar".

45— (Mûsa ile Hârun), "Ey Rabbimiz, onun bize karşı aşırı davranmasından yahut azgınlaşmasından muhakkak korkarız!" dediler.

46— Allah Teâlâ buyurdu ki: "Korkmayın! Zira ben sizinle beraberim, işitirim ve görürüm.

47— Hemen ona gidin de deyin ki: "Biz Rabbinin elçileriyiz. Artık İsrâil oğullarını bizimle gönder **(Şam'a gitsinler)**. Onlara eziyet edip durma! Biz, sana, Rabbinden bir mûcize ile geldik. Selâm da, doğruya tâbi olanadır.

48— Gerçekten bize vahy olundu ki, azap **(bizim getirdiklerimizi)** yalanlayanlara ve yüz çevirenleredir." **(Mûsa ile Hârun (a.s.) Fir'avn'a giderek bütün bunları söylediler)**.

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾ أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ
فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ
وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾ إِذْ تَمْشِي
أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ
عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ
فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَا مُوسَىٰ
﴿٤٠﴾ وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾ اذْهَبْ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي
وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي ﴿٤٢﴾ اذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٤٣﴾ فَقُولَا لَهُ
قَوْلًا لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ ﴿٤٤﴾ قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ
أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَىٰ ﴿٤٥﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ
وَأَرَىٰ ﴿٤٦﴾ فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي
إِسْرَائِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ
عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَنْ كَذَّبَ
وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَا مُوسَىٰ ﴿٤٩﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ
شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿٥١﴾

49— Fir'avn, "O halde sizin Rabbiniz kimdir, yâ Mûsa?" dedi.

50— Mûsa, "Bizim Rabbimiz, her şeye hılkatini veren, sonra da yolunu gösterendir." dedi.

51— Fir'avn, "Yâ geçmiş kuşakların hali nedir?" dedi.

---

(4) **Musa'nın** (a.s.) **annesi, Fir'avn'ın diğer erkek çocukları gibi oğlunu da öldürmesinden korkuyordu. Âyet-i kerimede ilham edildiği gibi oğlunu bir sandığa koyarak deryaya bıraktı. Derya da onu sahile, Fir'avn'ın bahçesinin kenarına attı. Hanımı Asiye ile birlikte bahçesinde oturan Fir'avn, sandığı sudan çıkarttı, içindeki çocuğu görünce şaşırdı. Çocuğa derin bir muhabbet besledi.**

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾ الَّذِي
جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا
وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى ﴿٥٤﴾
مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾
وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا
لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ
مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ
مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ
ضُحًى ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى
وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ
خَابَ مَنِ افْتَرَى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى
﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنْ هَذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ
مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَى ﴿٦٣﴾ فَأَجْمِعُوا
كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى ﴿٦٤﴾

52— Mûsa şu cevabı verdi: "Onların ilmi, Rabbimin katında bir kitaptadır **(Levh-i Mahfuz'dadır).** Rabbim şaşmaz ve unutmaz.

53— O ki, yeryüzünü sizin için bir beşik yapmıştır. Orada sizin için yollar açmış ve gökten su indirmiştir. Bu sebeple muhtelif nebatlardan çiftler çıkarmaktayız (5).

54— Hem yeyin, hem hayvanlarınızı güdün! Muhakkak bunda akıl sahipleri için birçok ibretler vardır.

55— Sizi ondan **(topraktan)** yarattık; sizi yine ona iade edeceğiz. Başka bir defa daha sizi yine ondan çıkaracağız.

56— Yemin olsun ki, biz, Fir'avn'a mûcizelerimizin hepsini gösterdik. Böyle iken o, yine yalanladı ve kabul etmedi.

57— (Fir'avn), "Yâ Mûsa! Sen, sihrinle bizi yerimizden çıkarmak için mi geldin?

58— O halde biz de sana mutlaka senin sihrin gibi bir sihir yapacağız. Şimdi sen, bizimle senin aramızda bir mîâd tayin et ki, ne senin, ne de bizim caymayacağımız orta bir yer olsun!" dedi.

59— (Mûsa), "Sizin **(bizimle)** buluşma zamanımız, ziynet **(bayram)** günü ve insanların toplanacağı kuşluk zamanıdır." dedi.

60— Bunun üzerine Fir'avn dönüp gitti ve bütün hilesini derip topladı, sonra geldi.

61— Mûsa onlara, "Yazıklar olsun size! Allah'a yalan iftira etmeyin! Sonra bir azapla kökünüzü kazır! Gerçekten iftira eden ziyana uğrar." dedi.

62— Sihirbazlar aralarında işlerini münakaşa ettiler ve gizlice fısıldaştılar.

63— Dediler ki: "Bu iki **(kardeş)** muhakkak sihirbazdır. Büyüleriyle sizi hem yerinizden çıkarmak, hem de en üstün olan dininizi yok etmek istiyorlar.

64— Onun için, bütün hilelerinizi toplayın, sonra saf halinde gelin. Bugün üstün gelen, muhakkak felâh bulur!".

---

(5) **Kur'ân'ın ilmî bir mucizesidir. Çünkü bitkilerin de erkekli dişili olduğuna, bitkide erkek ve dişi tohumlarının bulunduğuna işaret edilmektedir.**

قَالُوا يَا مُوسٰٓى اِمَّٓا اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّٓا اَنْ نَكُونَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقٰى ﴿٦٥﴾ قَالَ
بَلْ اَلْقُواۚ فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ اِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا
تَسْعٰى ﴿٦٦﴾ فَاَوْجَسَ ف۪ي نَفْسِه۪ خ۪يفَةً مُوسٰى ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ
اَنْتَ الْاَعْلٰى ﴿٦٨﴾ وَاَلْقِ مَا ف۪ي يَم۪ينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُواۜ اِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدُ سَاحِرٍۜ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ اَتٰى ﴿٦٩﴾ فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا
قَالُٓوا اٰمَنَّا بِرَبِّ هٰرُونَ وَمُوسٰى ﴿٧٠﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْۜ
اِنَّهُ لَكَب۪يرُكُمُ الَّذ۪ي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَۚ فَلَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِنْ
خِلَافٍ وَلَاُصَلِّبَنَّكُمْ ف۪ي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ اَيُّنَٓا اَشَدُّ عَذَابًا وَاَبْقٰى
﴿٧١﴾ قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلٰى مَا جَٓاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذ۪ي
فَطَرَنَا فَاقْضِ مَٓا اَنْتَ قَاضٍۜ اِنَّمَا تَقْض۪ي هٰذِهِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَاۜ ﴿٧٢﴾ اِنَّٓا
اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَٓا اَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِۜ وَاللّٰهُ
خَيْرٌ وَاَبْقٰى ﴿٧٣﴾ اِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهُ جَهَنَّمَۜ لَا يَمُوتُ
ف۪يهَا وَلَا يَحْيٰى ﴿٧٤﴾ وَمَنْ يَأْتِه۪ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ
فَاُو۬لٰٓئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلٰىۙ ﴿٧٥﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَاۜ وَذٰلِكَ جَزَٓاءُ مَنْ تَزَكّٰى ﴿٧٦﴾

65— Sihirbazlar, "Yâ Mûsa! Ya sen **(âsanı)** at! Yahut ilk atan biz olalım!" dediler.

66— Mûsa, "Yok, siz atın!" dedi. Bir de ne görsün! Onların ipleri ve sopaları, yaptıkları sihirden, kendisine gerçekten koşuyorlarmış hayâlini veriyor...

67— Birdenbire Mûsa, içinde bir korku duydu.

68— "Korkma! Çünkü üstün gelecek sensin sen!

69— Sağ elindekini bırakıver! O, onların yaptıklarını yalar yutar! Zira onların yaptıkları, sırf sihirbaz hilesidir. Sihirbaz ise, nerede olsa felâh bulmaz." dedik.

70— Sonunda bütün sihirbazlar secdeye kapandılar, "Biz, Hârun'la Mûsa'nın Rabbine iman ettik." dediler.

71—(Fir'avn), "Ben size izin vermeden ona iman ettiniz ha? O, muhakkak size sihri öğreten büyüğünüzdür. O halde ahdim olsun, ben de mutlaka sizin ellerinizi, ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve sizi mutlaka hurma dallarına asacağım! Böylece hangimizin azabı daha şiddetli ve daha devamlıymış bileceksiniz." dedi.

72— (Sihirbazlar), "Imkânı yok, bize gelen bu açık mûcizelere ve bizi yaratana karşı, seni aslâ tercih edemeyiz! Artık hükmün neye geçiyorsa, hükmünü ver. Senin hükmün ancak bu dünya hayatına geçer!

73— Doğrusu biz, günahlarımızı ve bizi zorladığın sihre karşı, bizi bağışlasın diye Rabbimize iman ettik. Allah hem **(sevapça senden)** daha hayırlı, hem **(azapça)** daha devamlıdır.

74— Şüphesiz ki her kim Rabbine mücrim olarak varırsa, ona muhakkak cehennem vardır. Orada ne ölür, ne de dirilir.

75— Her kim de O'na, mü'min ve yararlı işler yapmış olduğu halde varırsa, işte onlara en yüksek dereceler vardır.

76— Adn cennetleri ki, altlarından ırmaklar akar, orada ebedî olarak kalacaklardır. İşte temizlenen kimsenin mükâfatı budur!" dediler.

وَلَقَدْ اَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَاد۪ي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَر۪يقًا
فِي الْبَحْرِ يَبَسًاۙ لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشٰى ﴿٧٧﴾ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
بِجُنُودِه۪ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْۜ ﴿٧٨﴾ وَاَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ
وَمَا هَدٰى ﴿٧٩﴾ يَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ قَدْ اَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ
جَانِبَ الطُّورِ الْاَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى ﴿٨٠﴾ كُلُوا
مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا ف۪يهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَب۪ي
وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَب۪ي فَقَدْ هَوٰى ﴿٨١﴾ وَاِنّ۪ي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ
وَاٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى ﴿٨٢﴾ وَمَٓا اَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ
يَا مُوسٰى ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ اُو۬لَٓاءِ عَلٰٓى اَثَر۪ي وَعَجِلْتُ اِلَيْكَ رَبِّ
لِتَرْضٰى ﴿٨٤﴾ قَالَ فَاِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَاَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسٰٓى اِلٰى قَوْمِه۪ غَضْبَانَ اَسِفًاۚ
قَالَ يَا قَوْمِ اَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًاۜ اَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ
اَمْ اَرَدْتُمْ اَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاَخْلَفْتُمْ مَوْعِد۪ي
﴿٨٦﴾ قَالُوا مَٓا اَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلٰكِنَّا حُمِّلْنَٓا اَوْزَارًا
مِنْ ز۪ينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذٰلِكَ اَلْقَى السَّامِرِيُّۙ ﴿٨٧﴾

77— Ve hakikaten Mûsa'ya şöyle vahy ettik: ''Kullarımla geceleyin **(Mısır'dan)** yürü de, âsânı vurarak onlara denizde kuru bir yol aç. Bu suretle yetişilmekten korkmazsın, **(boğulmaktan da)** endişe etmezsin''.

78— Derken Fir'avn ordularıyla onları takip etti. Deniz de onları nasıl kapladıysa öyle sarıverdi.

79— Hâsılı Fir'avn, kavmini dalâlete sürükledi; hidâyete erdiremedi.

80— Ey İsrâil oğulları! Sizi düşmanınızdan muhakkak kurtardık ve size Tûr'un sağ tarafına va'de verdik. Üzerinize de kudret helvası ile bıldırcın **(kuşu)** indirdik.

81— Size verdiğimiz rızıkların en temizlerinden yeyin ve rızık hakkında taşkınlık etmeyin ki, sonra üzerinize hışmım iner. Kimin üzerine de benim hışmım vâcib olur. O, muhakkak uçuruma düştü demektir.

82— Bununla beraber, hiç şüphe yok ki ben, tevbekâr olan ve iman edip yararlı iş gören, sonra da hak yolda sebat gösteren kimse için çok bağışlayıcıyım.

83— Hem seni acele ile kavminden ileri geçiren nedir yâ Mûsa? **(dedik).**

84— **(Mûsa)** dedi ki: ''Onlar, benim izim üzerindedirler. Ben, sana acele ettim ki, Rabbim hoşnud olasın!''.

85— **(Allah Teâlâ),** ''Biz, senin ardından kavmini imtihan ettik. Sâmirî, onları şaşırttı.'' buyurdu (6).

86— Mûsa, öfkeyle, kederle derhal kavmine döndü, ''Ey kavnim! Rabbiniz size güzel bir va'dde bulunmamış mı idi? Üzerinize zaman mı uzadı; yoksa Rabbinizden size bir gadap inmesini arzu ettiniz de mi, bana olan va'dinizden caydınız?'' dedi.

87— Onlar şu cevabı verdiler: ''Biz, sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden caymadık. Lâkin biz o **(Kıbtî)** kavmin ziynetinden birtakım ağırlıklar yüklenmiştik. Onları ateşe attık. Sâmirî de **(kendi ziynetini)** attı''. **(Düğün için Kıbtilerden emanet olarak ziynet eşyası almışlar da, ellerinde kalmıştı).**

---

(6) **Rivayet edildiğine göre, Sâmirî, İsrâil oğullarının Sâmire kabilesine mensup bu herif, bir buzağı heykeli yaparak halka onun tanrı olduğunu telkin ederek onları Mûsa ile Harun** (a.s.) **un hak dininden ayırmaya çalışmıştı.**

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَٰذَا إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ
مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ
لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِنْ قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا
فُتِنْتُمْ بِهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾
قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾
قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ
أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا
بِرَأْسِي ۖ إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ
بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ
فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ
فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا
لَنْ تُخْلَفَهُ ۖ وَانْظُرْ إِلَىٰ إِلَٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ۖ
لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا إِلَٰهُكُمُ
اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

88— Derken **(Sâmirî)** onlara bir buzağı heykeli çıkardı ki, böğürmesi vardı. Bunun üzerine **(Sâmirî ve hempaları)**, ''İşte sizin de ilâhınız, Mûsa'nın da ilâhı budur. Fakat **(Mûsa bunu unuttu da aramak için Tûr dağına gitti)**'' dediler.

89— Görmüyorlar mı idi ki, o **(dana)** kendilerine hiçbir söz iade edemiyor, ne bir zarar, ne de fayda vermeye malik olamıyordu?

90— Yemin olsun ki, önceden Hârun onlara, ''Ey kavmim! Siz, bununla sırf bir imtihana tâbi tutuldunuz. Şüphesiz ki sizin gerçek Rabbiniz, Rahmân'dır. Gelin bana uyun ve emrime itaat edin!'' demişti.

91— Onlar: ''Mûsa bize dönünceye kadar biz, bu buzağıya tapmakta devam etmekten aslâ ayrılmayacağız!'' dediler.

92, 93— Mûsa, ''Ey Hârun! Sana ne mâni oldu ki, bunların dalâlete düştüklerini gördüğün vakit benim ardımca yürümedin? Yoksa emrime isyan mı ettin?'' dedi.

94— Hârun; ''Ey anamoğlu! Benim sakalımı ve başımı tutma. Ben, senin, 'İsrâil oğulları arasında ayrılık çıkardın; benim sözüme bakmadın!' diyeceğinden korktum.'' dedi.

95— Mûsa **(Sâmirî'ye dönerek)**, ''Yâ senin derdin neydi, ey Sâmirî?'' dedi.

96— (Sâmirî şu cevabı verdi): ''Ben onların görmediklerini gördüm de, Resûlün izinden bir avuç **(toprak)** aldım, onu **(erimiş mücevherlerin içine)** attım. Böylece nefsim bunu bana hoş gösterdi'' (7).

97— Mûsa, ''Haydi defol! Hayatın boyunca senin nasibin, ''Benimle temas yok!'' demendir. Hem sana bir de azap zamanı var ki, ondan aslâ cayılmayacak. O başında bekleyip durduğun ilâhına da bak! Biz onu cayır cayır yakacağız. Sonra onu parçalayıp mutlaka deryaya saçacağız!'' dedi (8).

98— Sizin ilâhınız, ancak ve ancak kendinden başka hiçbir ilâh olmayan Allah'dır. O, ilmi ile her şeyi kuşatmıştır.

---

(7) **Sâmirî, Cebrâil aleyhisselâmın atının bastığı yerden bir avuç toprak alarak buzağı heykelinin içine atmış. Buzağı heykeli, dana gibi böğürmüş ve oradakilere ''İşte sizin ilâhınız budur'' demişti.**

(8) **Sâmirî, bundan sonra çölde dolaşmaya başlamış ve birini gördüğü zaman ''Temas yok'' diye bağırırmış. Şayet bir kimse ona dokunursa ikisi birden hasta olurmuş.**

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَٓاءِ مَا قَدْ سَبَقَۚ وَقَدْ اٰتَيْنَاكَ مِنْ
لَدُنَّا ذِكْرًاۚ ﴿٩٩﴾ مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وِزْرًاۙ ﴿١٠٠﴾
خَالِدِينَ فِيهِ وَسَٓاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ حِمْلًاۙ ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ
وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًاۚ ﴿١٠٢﴾ يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ اِنْ
لَبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ اِذْ يَقُولُ اَمْثَلُهُمْ
طَرِيقَةً اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا يَوْمًاۚ ﴿١٠٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ
فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًاۙ ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًاۙ
﴿١٠٦﴾ لَا تَرٰى فِيهَا عِوَجًا وَلَٓا اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ
لَا عِوَجَ لَهُۚ وَخَشَعَتِ الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا
﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَرَضِيَ لَهُ
قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا
﴿١١٠﴾ وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِۜ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا
﴿١١١﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا
وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ
مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

99— İşte sana geçmişin **(mühim)** haberlerinden bir kısmını böylece anlatıyoruz. Muhakkak, sana tarafımızdan bir zikir **(Kur'ân)** verdik.

100— Kim ondan yüz çevirirse, şüphesiz ki, kıyamet günü ağır bir vebal yüklenecektir.

101— Böyleleri ebedî olarak azabın içinde kalacaklardır. Kıyamet gününde, onlar için bu ne fena bir yüktür!..

102— O gün ki, Sûr'a üfürülecek ve mücrimleri o gün gözleri gömgök mahşere toplayacağız.

103— Aralarında gizli gizli, **(Dünyada)** on geceden fazla kalmadınız!'' diye konuşacaklar.

104— Aralarında konuştuklarını biz daha iyi biliyoruz. En akıllısı, ''Bir günden fazla durmadınız!'' der.

105— Bir de sana dağlardan soruyorlar. İmdi, ''Onları Rabbim ufalayıp savuracaktır!'' deyiver.

106— Böylece yerlerini dümdüz ova bırakacaktır.

107— Onlarda ne bir çukur, ne bir tümsek göremeyeceksin.

108— O gün, sapmadan davetçiye **(İsrâfil'e)** tâbi olurlar. Öyle ki, Rablerinin heybetinden sesler kısılır. Artık bir hışıltıdan başka bir şey işitmezsin.

109— O gün, Rahmân'ın izin verdiği ve konuşmasına razı olduğu kimselerden başkasının şefaatı fayda vermez.

110— Allah, onların önlerindekini ve arkalarındakini bilir. Onlarsa onu ilmen kavrayamazlar.

111— Ve bütün yüzler, o hayy-ı kayyûm **(diri ve dâim)** olan Allah'a baş eğmiştir. Bir zulüm yüklenen ise cidden hüsrana uğramıştır.

112— Her kim de mü'min olarak yararlı işler yaparsa, artık o, ne zulümden, ne de **(hakkının)** çiğnenmesinden korkar.

113— İşte böyle! Biz onu Arabca bir Kur'ân olarak indirdik. Ve onda her türlü tehditleri tekrar ettik. Umulur ki takvâ yolunu tutarlar, yahut da o onlara bir ibret verir.

فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ
يُقْضٰٓى اِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِى عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَٓا
اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِىَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَاِذْ قُلْنَا
لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوٓا اِلَّٓا اِبْلِيسَ اَبٰى ﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا
يَٓا اٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى ﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرٰى ﴿١١٨﴾
وَاَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا فِيهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطَانُ
قَالَ يَٓا اٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾
فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا
مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصٰٓى اٰدَمُ رَبَّهُ فَغَوٰى ﴿١٢١﴾ ثُمَّ اجْتَبٰيهُ رَبُّهُ
فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَاِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّى هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ
هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقٰى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ اَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِى
فَاِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَعْمٰى
﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِٓى اَعْمٰى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

114— Demek ki Allah, o hak şehinşah çok yücedir. Mamafih sana vahy tamam edilmeden, Kur'ân'ı okumakta acele etme. Ve ''Ey Rabbim! Benim ilmimi artır!'' de.

115— And olsun ki bundan önce Âdem'e ahd verdik **(tavsiyede bulunduk)** fakat o unuttu. Biz onda, bir azim bulmadık.

116— Hatırla ki, bir vakitler meleklere, ''Âdem için secde edin!'' demiştik. Hemen secde ettiler, yalnız İblis dayattı.

117— Bunun üzerine biz de, ''Yâ Âdem, muhakkak bu, sana ve zevcene düşmandır. Sakın sizi cennetten çıkarmasın, sonra bedbaht olursun.

118— Çünkü senin için orada acıkmamak ve çıplak kalmamak vardır.

119— Ve sen orada susamazsın; güneşte yanmazsın!'' dedik.

120— Derken şeytan ona vesvese verdi, ''Ey Âdem! Sana ebedîlik ağacını ve bir de tükenmez mülkü göstereyim mi?'' dedi.

121— Bunun üzerine Âdem'le Havvâ o ağaçtan yediler ve derhal ayıp yerleri açılıverdi. Üzerlerine cennet yapraklarından yapıştırmaya başladılar ve Âdem Rabbine âsi oldu da şaşırdı.

122— Sonra Rabbi, onu seçti; tevbesini kabul buyurdu ve ona yol gösterdi.

123— ''Oradan birbirinize düşman olmak üzere hep beraber inin! Şayet benden size bir hidâyetçi gelir de, her kim hidâyetçime uyarsa, işte o sapmaz ve bedbaht olmaz.

124— Her kim de benim zikrimden yüz çevirirse, ona dar bir geçim vardır. Ve onu kıyamet günü kör olarak haşrederiz.'' buyurdu.

125— ''Ey Rabbim! Beni niçin kör haşrettin? Halbuki ben görüyor idim!'' der.

قَالَ كَذٰلِكَ اَتَتْكَ اٰيَاتُنَا فَنَسٖيتَهَاۚ وَكَذٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسٰى ﴿١٢٦﴾ وَكَذٰلِكَ
نَجْزٖي مَنْ اَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِاٰيَاتِ رَبِّهٖۜ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَدُّ
وَاَبْقٰى ﴿١٢٧﴾ اَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ
فٖي مَسَاكِنِهِمْۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِاُولِي النُّهٰى ﴿١٢٨﴾ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَاَجَلٌ مُسَمًّىۜ ﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى
مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَاۚ وَمِنْ
اٰنَٓاءِ الَّيْلِ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ
عَيْنَيْكَ اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖٓ اَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
لِنَفْتِنَهُمْ فٖيهِۜ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَاَبْقٰى ﴿١٣١﴾ وَاْمُرْ اَهْلَكَ بِالصَّلٰوةِ
وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَاۜ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًاۜ نَحْنُ نَرْزُقُكَۜ وَالْعَاقِبَةُ
لِلتَّقْوٰى ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتٖينَا بِاٰيَةٍ مِنْ رَبِّهٖۜ اَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ
مَا فِي الصُّحُفِ الْاُولٰى ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ اَنَّٓا اَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ
مِنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَٓا اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ اٰيَاتِكَ
مِنْ قَبْلِ اَنْ نَذِلَّ وَنَخْزٰى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُواۚ
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ اَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدٰى ﴿١٣٥﴾

126— Rabbi, "İşte öyle! Sana âyetlerimiz geldi de onları unuttun. Bugün de öylece unutulacaksın!" buyurur.

127— Ve işte Rabbinin âyetlerine inanmayıp israf edeni biz böyle cezalandırırız. Muhakkak ki âhiret azabı, daha şiddetli ve daha devamlıdır.

128— Biz onlardan önce nice asırlar **(halkını)** helâk etmişizdir. Bu onları irşad etmedi mi? Halbuki kendileri de onların yurtlarında yürüyüp duruyorlar. Şüphesiz bunda, aklı başında olanlar için birçok ibretler vardır.

129— Eğer **(azabın sonraya bırakılması hususunda)** Rablerinden geçmiş bulunan bir söz ve belirtilmiş bir müddet olmasaydı, elbet peşin azap lâzım olurdu.

130— O halde, onların dediklerine sabret (9). Güneş doğmadan önce de batmadan önce de Rabbine hamd ile tesbih et (10). Gecenin bazı saatlerinde ve gündüzün etrafında da tesbih et ki, rızaya nâil olasın.

131— Sırf kendilerini imtihan için, bir kısım kâfirlere dünya hayatının ziyneti olarak **(verdiğimiz ve)** faydalandırdığımız şeylere sakın göz dikme. Rabbinin rızkı daha hayırlı, daha devamlıdır.

132— Hem ailene namazı emret, kendin de ona devam eyle! Biz senden rızık istemiyoruz. Biz senin rızkını veririz **(güzel)** akıbet takvâ **(yolu yolcuları)** nındır.

133— Bir de **(kâfirler)**, "O, bize Rabbinden bir mûcize getirse ya!" dediler. Acaba bunlara evvelki kitaplarda bulunan beyyine gelmedi mi ki?

134— Eğer biz, onları bundan önce azapla helâk etmiş olsaydık, "Ey Rabbimiz! Ne olurdu, bize bir peygamber gönderseydin de, rezil rüsvay olmadan âyetlerine uysaydık!" derlerdi.

135— De ki: "Herkes gözetlemekte, siz de gözetleyin bakalım. Doğru yolun sahipleri kimlermiş, hidâyete erenler kimlermiş yakında bileceksiniz!".

---

(9) **Bu hüküm, kılıç (harbe izin veren) âyet-i celileyle nesh edilmiştir.**

(10) **"Hamd ile tesbih"ten maksat namazdır. Güneşin doğmasından önceki tesbih, sabah namazı; batmasından önceki tesbih, öğle ve ikindi namazları; gecenin bir kısım saatlerindeki ise akşam ve yatsı namazlarıdır.**

(Sûre: 21)

EL-ENBİYÂ SÛRESİ

سُورَةُ الأَنْبِيَاءِ مِائَةٌ وَاثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ ﴿١﴾ مَا يَأْتِيهِمْ
مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً
قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ
أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ
فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ
أَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ
الْأَوَّلُونَ ﴿٥﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ
يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا
أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ
فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾ لَقَدْ
أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

Mekke devrinde inmiştir. 112 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— İnsanlara hesapları yaklaştı. Onlarsa, hâlâ bundan gaflette yan çizip duruyorlar.

2— Rablerinden kendilerine gelen her yeni ihtarı, hep alay ederek dinliyorlar.

3— Kalbleri hep gaflette. O zulmedenler aralarında gizlice şöyle fısıldaştılar: "Bu, ancak sizin gibi bir insan. Artık görüp durduğunuz halde şimdi kalkıp sihre mi geleceksiniz?".

4— (Peygamber s.a.v.), "Rabbim gökte ve yerde söylenen her sözü bilir. Her şeyi hakkıyle işiten O'dur; hakkıyle bilen O'dur." dedi.

5— Onlar, "Hayır! Bu sözler, karışık rüyalardır. Yok onu kendisi uyduruyor; yok o bir şâirdir. **(Bunlar)** yoksa bize evvelki **(peygamber)** lere gönderildiği gibi bir mûcize getirsin!..." dediler.

6— Onlardan önce helâk ettiğimiz hiçbir belde **(halkı)** iman etmedi. Şimdi onlar mı iman edecekler?

7— Biz, senden önce de, ancak kendilerine vahy ettiğimiz birtakım adamlar gönderdik. Eğer bilmezseniz kitap ehline soruverin.

8— Biz, onları yemek yemez birer ceset yaratmadık. Dünyada ebedî kalıcı da değillerdi.

9— Sonra onlara olan va'dimizde durduk da hem kendilerini, hem dilediğimiz kimseleri kurtardık. Müsrifleri de helâk ettik.

10— Şanım hakkı için! **(Ey Kureyş cemaati!)** Size öyle bir kitap indirdik ki bütün zikriniz **(şanınız)** onda! Hâlâ akıllanmayacak mısınız?

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَاَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
اٰخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا اَحَسُّوا بَأْسَنَا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَرْكُضُوا
وَارْجِعُوا اِلٰى مَا اُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْـَٔلُونَ ﴿١٣﴾
قَالُوا يَا وَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوٰيهُمْ
حَتّٰى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ
وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ اَرَدْنَا اَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا
لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا اِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ
عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَاِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ
﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ اَمِ اتَّخَذُوا اٰلِهَةً مِنَ الْاَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾
لَوْ كَانَ فِيهِمَا اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْـَٔلُونَ ﴿٢٣﴾ اَمِ اتَّخَذُوا
مِنْ دُونِهِ اٰلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ
مَنْ قَبْلِي بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

11— Halbuki biz, zulmeden nice memleketler kırıp geçirmiş, onlardan sonra başka bir kavim yaratmışızdır.

12— Helâkimizi sezdikleri vakit hemen oradan özengi tepiyorlardı **(kaçıyorlardı).**

13— (Dedik ki): ''Tepinmeyin de, içinde şımartıldığınız şeylere ve evlerinize dönün. Çünkü sorguya çekileceksiniz''.

14— (Onlar), ''Vay başımıza gelenlere! Biz gerçekten zalimler idik!'' dediler.

15— Artık bütün dâvâları bu oldu. Nihayet onları biçilmiş ekin ve sönmüş **(kül yığını gibi bir)** hale getirdik.

16— Biz, o gökle yeri ve aralarındaki şeyleri oyuncular **(işi)** olsun diye yaratmadık.

17— Eğer bir eğlence yapmak isteseydik, onu kendi tarafımızdan edinirdik. Ama biz böyle yapanlar değiliz.

18— Hayır! Biz hakkı bâtılın tepesine fırlatırız da beynini parçalar. Bir de bakarsın, o anda mahvoluvermiş! Allah'a isnat ettiğiniz vasıflardan dolayı sizlere de yazıklar olsun!..

19— Göklerde ve yerde kim varsa O'nundur. O'nun yanındakiler kendisine ibadetten kibretmezler ve bir yorgunluk duymazlar.

20— Gece gündüz, hep Allah'a tesbih ederler; usanmazlar.

21— Yoksa yerden birtakım ilâhlar edindiler de ölüleri onlar mı diriltecekler?

22— Eğer yerde, gökte Allah'dan başka ilâhlar olsaydı, ikisi de mutlaka fesada uğrarlardı. Arş'ın Rabbi **(olan Allah),** onların vasfettikleri şeyden münezzehdir.

23— O, yaptığından sorumlu olmaz, ama onlar sorumludurlar.

24— Yoksa Allah'dan başka ilâhlar mı edindiler? De ki: ''Delilinizi getirin! İşte benimle beraber olanların kitabı **(Kur'ân)** ve benden önceki ümmetlerin kitabı!.. **(Tevrât, İncil vesaire... Bunların hiç birinde Allah'ın şeriki olduğu bildirilmiş midir?).** Doğrusu onların çoğu hakkı bilmezler de, onun için yüz çevirirler.

وَمَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا نُوحٖٓى اِلَيْهِ اَنَّهُ لَٓا اِلٰهَ
اِلَّٓا اَنَا فَاعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ
بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِاَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ
﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدٖيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ اِلَّا
لِمَنِ ارْتَضٰى وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهٖ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ
اِنّٖٓى اِلٰهٌ مِنْ دُونِهٖ فَذٰلِكَ نَجْزٖيهِ جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِى الظَّالِمٖينَ
﴿٢٩﴾ اَوَلَمْ يَرَ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا
فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَٓاءِ كُلَّ شَیْءٍ حَیٍّ اَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾
وَجَعَلْنَا فِى الْاَرْضِ رَوَاسِىَ اَنْ تَمٖيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فٖيهَا
فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا السَّمَٓاءَ سَقْفًا
مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ اٰيَاتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ الَّذٖى خَلَقَ
الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فٖى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ
﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ اَفَاِئْنْ مِتَّ فَهُمُ
الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِ وَنَبْلُوكُمْ
بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَاِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

25— Senden önce hiçbir peygamber göndermedik ki, ona, "Benden başka İlâh yoktur. Onun için bana ibadet edin!" diye vahy etmiş olmayalım.

26— Böyle iken, "Rahmân çocuk edindi!" dediler. O, bundan münezzehtir. Doğrusu melekler ikrama erdirilmiş kullardır.

27— Bunlar sözle aslâ O'nun önüne geçmezler, hep O'nun emriyle hareket ederler.

28— Allah, onların önlerindekini ve arkalarındakini bilir. Onlar ancak Allah'ın rıza gösterdiği kimseye şefaat ederler ve hepsi O'nun korkusundan titrerler.

29— İçlerinden her kim, "Ben, O'ndan başka bir ilâhım!" derse, böylesini cehennemle cezalandırırız **(nitekim İblis'e böyle ceza verdik)**. Zalimleri, biz böyle cezalandırırız.

30— Küfredenler, görmediler mi ki, göklerle yer bitişik bir haldeydiler de, biz onları ayırdık ve her canlıyı sudan yarattık. Hâlâ inanmıyorlar mı?

31— Yeryüzünde, onları sallamasın diye sabit dağlar yarattık. Hem o dağlarda pek çok geçitler, yollar yaptık. Ta ki, doğru gidebilsinler!

32— Gökyüzünü de korunmuş bir tavan yaptık. Onlarsa, bunun alâmetlerinden yüz çeviriyorlar.

33— O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ay'ı yaratandır. Onların her biri bir yörüngede dolaşıp durmaktadırlar (1).

34— Biz, senden önce de hiçbir insana ebedîlik vermedik. Şimdi sen vefat edersen, onlar ebedî mi kalacaklar?

35— Herkes ölümü tadacaktır. Sizi bir imtihan olarak kötülükle ve iyilikle deneyeceğiz. Hepiniz de, sonunda bize döndürüleceksiniz.

---

(1) **Kur'ân-ı Kerim'in nüzûlü zamanındaki hâkim olan fikir şöyledi: Güneş ve ayı hareket ettiren felektir. Halbuki âyet, bunların Allah'ın emri ile felekte yüzdüklerini söylemekle o hâkim fikrin isabetsiz olduğunu beyan buyurmuştur.**

وَإِذَا رَاٰكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
أَهٰذَا الَّذِي يَذْكُرُ اٰلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ
هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُورِيكُمْ اٰيَاتِي
فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ
عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ
﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا
وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ
فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ع
﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْلَؤُكُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِ ط
بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ اٰلِهَةٌ
تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ
وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هٰؤُلَاءِ وَاٰبَاءَهُمْ
حَتّٰى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ
نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

36— O küfredenler, seni gördükleri vakit de ancak seni alay **(konusu)** ediniyorlar, "Bu mu, o İlâhlarınızın lâfını eden?" diyorlar. Halbuki onlar, hep Rahmân'ın zikrini **(Kur'ân'ı)** inkâr ediyorlar.

37— İnsan **(sanki)** aceleden yaratıldı. Ben, size âyetlerimi göstereceğim. Acele etmeyin.

38— Bir de, "Doğru söylüyorsanız, bu tehdid ne zaman **(tahakkuk edecek)**" diyorlar.

39— Küfredenler ne yüzlerinden, ne arkalarından **(kavrayan)** ateşi menedemeyecekleri ve yardım görmeyecekleri zamanı bir bilseler... **(Bunu söylemezlerdi).**

40— Doğrusu **(kıyamet)**, onlara ansızın gelecek de kendilerini şaşırtacaktır. Artık onu ne geri çevirmeye güçleri yetecek, ne de kendilerine mühlet verilecektir.

41— Yemin olsun ki, senden önce de birçok peygamberlerle alay edildi. Ama alay edenleri, o alaya aldıkları şey kuşatıverdi.

42— De ki: "Sizi, gece ve gündüz Rahmân'dan kim koruyabilir?". Fakat onlar Rablerinin kitabından yüz çevirmişlerdir.

43— Yoksa onlar için, kendilerini bizden koruyacak ilâhlar mı var? Onlar kendi nefislerini bile kurtaramayacakları gibi, bizden kurtulmak için yardım da görmeyeceklerdir.

44— Doğrusu biz, onları ve atalarını yaşattık, hatta o ömür, onlara uzun geldi. Fakat şimdi görmüyorlar mı ki, biz kâfirlerin arazisini alıp **(Müslümanlara veriyor)** etrafından azaltıyoruz. O halde galip olan onlar mı?

45— De ki: "Ben sizi ancak vahy ile **(Kur'ân'la)** uyarıyorum". **(Ama ne kadar uyarılsalar)** sağırlar daveti işitmezler.

46— Yemin olsun ki, onlara Rabbinin azabından bir soluk **(az bir şey)** dokunsa muhakkak, "Vay başımıza gelenler! Bizler cidden zalimlermişiz" diyeceklerdir.

47— Biz, kıyamet günü için adalet terazileri koyarız da hiçbir kimse en küçük bir şeyle haksızlığa uğratılmaz. Yapılan amel, hardal tanesi ağırlığında bile olsa, onu getirir **(tartıya koyarız)**. Hesapçı olarak da, biz yeteriz.

48— Yemin olsun ki, biz Mûsa ile Hârun'a bir zıyâ, takvâ sahipleri için bir nasihat olan Furkan'ı **(hakla bâtılı ayıran Tevrât'ı)** vermiştik.

49— O takvâ sahipleri için ki, yalnızken Rablerinden korkarlar, kıyametten de titrerler.

50— Bu **(Kur'ân)** da, bizim indirdiğimiz mübarek bir zikirdir. Şimdi siz, bunu mu inkâr ediyorsunuz?

51— Yemin olsun, biz bundan önce İbrâhim'e de hidâyetini vermiştik ve onu **(n buna ehil olduğunu)** biliyorduk.

52— O zaman, babasına ve kavmine, "Sizin bu taptığınız heykeller nedir?" demişti.

53— Onlar, "Biz, atalarımızı

قُلْ اِنَّمَٓا اُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَٓاءَ اِذَا
مَا يُنْذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَٓا اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ
لِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَاِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ
مِنْ خَرْدَلٍ اَتَيْنَا بِهَا وَكَفٰى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا
مُوسٰى وَهٰرُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَٓاءً وَذِكْرًا لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾
اَلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾
وَهٰذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ اَنْزَلْنَاهُ اَفَاَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ع ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ
اٰتَيْنَٓا اِبْرٰهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾ اِذْ قَالَ
لِاَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِٓي اَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾
قَالُوا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ اَنْتُمْ
وَاٰبَٓاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ اَمْ اَنْتَ
مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَاَنَا عَلٰى ذٰلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٥٦﴾ وَتَاللّٰهِ
لَاَكِيدَنَّ اَصْنَامَكُمْ بَعْدَ اَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

bunlara ibadet eder bulduk!" dediler.

54— İbrâhim, "Yemin ederim ki, siz de, atalarınız da açık sapkınlık içindesiniz!" dedi.

55— "Sen bize ciddi olarak hakikatı mı getirdin, yoksa şakacılardan mısın?" dediler.

56— İbrâhim, "Doğrusu sizin Rabbiniz, göklerle yerin Rabbidir ki, onları hep O yaratmıştır. Ben de size bunu söylediğime şahitlerdenim.

57— Allah'a yemin ediyorum! Siz dönüp gittikten sonra putlarınıza mutlaka bir tuzak kuracağım" dedi.

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا اِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ اِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
قَالُوا مَنْ فَعَلَ هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا اِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾ قَالُوا سَمِعْنَا
فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ اِبْرٰهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَاْتُوا بِهِ
عَلٰى اَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا ءَاَنْتَ فَعَلْتَ
هٰذَا بِاٰلِهَتِنَا يَا اِبْرٰهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هٰذَا
فَسْـَٔلُوهُمْ اِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا اِلٰى اَنْفُسِهِمْ
فَقَالُوا اِنَّكُمْ اَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا عَلٰى رُؤُسِهِمْ
لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هٰؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ اَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ اُفٍّ لَكُمْ
وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ
وَانْصُرُوا اٰلِهَتَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا
يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلٰى اِبْرٰهِيمَ ﴿٦٩﴾ وَاَرَادُوا
بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْاَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا
اِلَى الْاَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُ اِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

58— Sonra onları paramparça etti. Yalnız bir büyüğünü bıraktı ki, gerekirse ona başvursunlar diye.

59— (Bayram yerinden döndükten sonra), "A bunu, bizim ilâhlarımıza kim yapmış? Muhakkak o, zalimlerden biridir." dediler.

60— (Bazıları), "Bir delikanlı işittik; onları anıyordu. Adına İbrâhim denilirmiş!" dediler.

61— "Öyleyse, onu herkesin gözleri önüne getirin, belki şahitlik ederler." dediler.

62— (Nümrûd ve yanındakiler), "Bunu bizim ilâhlarımıza sen mi yaptın, ey İbrâhim?" dediler.

63— İbrâhim, "Onu belki şu büyükleri yapmıştır. Eğer söylerlerse, bir soruverseniz ya!" dedi.

64— Bunun üzerine kendilerine döndüler de **(içlerinden),** "Doğrusu siz hakikaten zalimlerin tâ kendilerisiniz!" dediler.

65— Sonra yine **(eski)** kafalarına döndürüldüler. "Yemin olsun ki onların konuşamayacağını sen de bilirsin" dediler.

66— İbrâhim, "O halde Allah'ı bırakıp da size hiçbir fayda vermeyen, zarar da yapamayacak olan şeylere mi tapıyorsunuz?

67— Yuh olsun size ve Allah'dan başka taptıklarınıza! Hâlâ akıllanmayacak mısınız?" dedi.

68— Kâfirler **(birbirlerine),** "Eğer bir iş yapacaksanız, onu yakın. Böylece ilâhlarınıza yardım edin!" dediler.

69— Biz, "Ey ateş! İbrâhim için serin ve selâmet ol!" dedik (2).

70— Onlar İbrâhim'e tuzak kurmak istediler. Fakat biz, kendilerini daha çok hüsrana düşenler kıldık.

71— Böylece İbrâhim'i ve **(kardeşi oğlu)** Lût'u **(Irak'daki Nümrûd'dan)** kurtarıp, içinde âlemlere bereketler verdiğimiz yere **(Şam diyârına)** çıkardık (3).

72— İbrâhim'e İshak'ı, fazla olarak da Yâkub'u ihsan ettik ve her birini sâlih kimseler yaptık.

---

(2) Cenâb-ı Hak, ateşten sıcaklık ve yakıcılık tabiatını giderdi, onu ışık haline getirdi.

(3) İbrâhim aleyhisselâm Filistin'e, Lût aleyhisselâm ise Ürdün'deki ismi ile anılan Lût gölünün yerindeki Sedom şehrine yerleşti. İki yerin arasında bir günlük mesafe vardır.

وَجَعَلْنَاهُمْ اَئِمَّةً يَهْدُونَ بِاَمْرِنَا وَاَوْحَيْنَا اِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَاِقَامَ الصَّلٰوةِ وَاِيتَاءَ الزَّكٰوةِ وَكَانُوا لَنَا
عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلُوطًا اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ
الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ
﴿٧٤﴾ وَاَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا اِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ وَنُوحًا
اِذْ نَادٰى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا
اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاَغْرَقْنَاهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُدَ
وَسُلَيْمٰنَ اِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ اِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ
الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾ فَفَهَّمْنَاهَا
سُلَيْمٰنَ وَكُلًّا اٰتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ
الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾ وَعَلَّمْنَاهُ
صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَاْسِكُمْ فَهَلْ اَنْتُمْ
شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِاَمْرِهِ
اِلَى الْاَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

73— Hepsini de emrimizle yol gösteren imamlar yaptık. Kendilerine hayırlar işlemeyi, namazı dosdoğru kılmayı ve zekâtı vermeyi vahy eyledik. Hepsi de ancak bize ibadet ediyorlardı.

74— Lût'a da bir hüküm ve ilim verdik. Kendisini kötülükler işleyen o beldeden **(Sedûm halkından)** kurtardık. Gerçekten onlar kötü, fâsık bir kavim idiler.

75— Biz Lût'u rahmetimizin içine aldık, çünkü o sâlihlerden idi.

76— Nûh'u da hatırla ki, daha önce dua etmiş; biz de duasını kabul buyurmuştuk. Kendisini ve yanındakileri o büyük belâdan **(tufandan)** kurtardık.

77— Ve âyetlerimizi yalanlayan kavimden biz öcünü aldık. Hakikaten onlar, kötü bir kavim idiler. Biz de onları toptan boğduk.

78— Dâvud'la Süleyman'ı da hatırla! Hani ekin hakkında hüküm veriyorlardı. Bir kavmin koyunları, **(gece vakti)** ekin tarlasına yayılmıştı. Biz de onların verdiği hükme şahit idik (4).

79— Biz onu **(meselenin hükmünü)** Süleyman'a bildirdik. Bununla beraber herbirine bir hüküm ve ilim verdik. Dâvud'la birlikte tesbih etmek üzere, dağları ve kuşları onun emrine verdik. Bunları yapmış olanlar bizdik.

80— Bir de Dâvud'a, sizi harbin şiddetinden korumak için giyecek zırh sanatını öğrettik. Şimdi şükrediyor musunuz siz?

81— Süleyman'ın emrine de esen rüzgârı verdik ki, bu rüzgâr onun emriyle, içine bereketler verdiğimiz yere **(Şam'a)** esiyordu. Biz her şeyi biliyorduk.

---

(4) Yapılan zarar, koyunların kıymetine denk geldiğinden dolayı Hz. Dâvud koyunların ekin sahibine verilmesini emretmişti. Henüz onbir yaşır'da bulunan oğlu Hz. Süleyman ise, tarla eski haline gelinceye kadar koyun sahibine, koyunlar da ekin sahibine verilsin diye hüküm vermişti.

وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ
ذٰلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَاَيُّوبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهُ اَنِّي
مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَاٰتَيْنَاهُ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ
مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعَابِدِينَ ﴿٨٤﴾
وَاِسْمٰعِيلَ وَاِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ
﴿٨٥﴾ وَاَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا اِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾
وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ
فَنَادٰى فِي الظُّلُمَاتِ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّي
كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ
الْغَمِّ وَكَذٰلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّا اِذْ نَادٰى
رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَاَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَاَصْلَحْنَا لَهُ
زَوْجَهُ اِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾

82— Şeytanlardan onun için dalgıçlık edenleri ve daha başka işte çalışanları emrine verdik ve hep onları zabteden bizdik.

83— Eyyûb'u da hatırla! Hani Rabbine dua ederek, ''Benim başıma **(bu)** dert geldi, sen merhametlilerin merhametlisisin!'' demişti (5).

84— Biz de duasını kabul buyurarak, başındaki o zararı hemen gidermiştik. Ve tarafımızdan bir rahmet, ibadet edenlere de bir hatıra olmak üzere, ona, hem ailesini, hem de onlarla beraber daha bir katını verdik.

85— İsmâil'i, İdris'i ve Zülkifl'i de hatırla! Bunların her biri sabredenlerdendi.

86— Onları da rahmetimizin içine aldık, çünkü sâlihlerden idiler.

87— Zünnûn'u **(balık sahibi Yûnus'u)** da hatırla! Hani **(yola gelmeyen kavmine)** öfkelenerek gitmişti de, kendisini hiç sıkıştırmayacağımızı sanmıştı. Derken **(balığın karnında)** karanlıklar içinde, ''Senden başka hiçbir İlâh yoktur. Seni noksanlıklardan tenzih ederim. Ben, gerçekten haksızlık edenlerden oldum!'' diye dua etmişti.

88— Biz de duasını kabul ile kendisini kederden kurtardık. Böylece mü'minleri de kurtarırız.

89— Zekeriyyâ'yı da hatırla! Hani Rabbine, ''Ey Rabbim, beni yalnız bırakma! Sen vârislerin en hayırlısısın!'' diye dua etmişti.

90— Bunun üzerine biz de duasını kabul ettik ve kendisine Yahyâ'yı verdik. Zevcesini de **(doğum yapmaya)** elverişli kıldık. Gerçekten bütün bu peygamberler, hayırlara koşar, rahmetimizi umarak ve azabımızdan korkarak bize dua ederlerdi. Bize karşı itaatkâr idiler.

(5) **Halkın kendisinden nefretine ve uzaklaşmasına sebep olacak mânâda bir kurtlanma aslâ olmamıştır. Zira peygamberler, taraf-ı ilâhiden getirdiği ahkâmı tebliğde halkın nefretini mucip olacak bir hâle düşmemiş ve düşürülmemişlerdir. Bu husustaki rivayetlerin hiçbirinin aslı yoktur. Çünkü İsmet-i enbiyaya aykırıdır.**

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ
أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾ وَتَقَطَّعُوا
أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا
لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ
لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ
مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾ وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ
فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ
كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ
وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ هَٰؤُلَاءِ آلِهَةً مَا وَرَدُوهَا
وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ
فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ
مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

91— O kadını **(Meryem'i)** de hatırla ki, ırzını lâzım geldiği gibi korumuş, biz de ona ruhumuzdan üflemiş, hem kendisini, hem oğlunu âlemlere ibret yapmıştık.

92— İşte bu sizin dininiz, tek bir dindir. Ben de Rabbinizim. O halde yalnız bana ibadet edin!

93— Onlar **(Yahûdilerle Hıristiyanlar din)** işlerinde aralarında fırkalaştılar, fakat hepsi bize döneceklerdir.

94— İmdi, her kim mü'min olarak yararlı amellerden birini yaparsa, onun mesaisi için nankörlük yoktur **(sevapsız bırakılmayacaktır)**. Muhakkak biz, onun amelini yazarız.

95— Helâk ettiğimiz bir belde halkının dünyaya dönmeleri haramdır **(mümkün değildir)**.

96— Nihayet Ye'cüc ve Me'cüc'ün seddi açılınca, her tepeden saldırırlar.

97— Hak olan va'd **(kıyamet)** yaklaşmıştır. Bir de bakarsın ki, küfredenlerin gözleri belermiştir. "Vay başımıza gelenlere! Biz bundan gaafil idik. Hayır! Biz kendimize zulmettik!" derler.

98— Muhakkak siz **(ey *Mekkeliler*)** *ve Allah'ı bırakıp* tapdıklarınız **(putlar)** hep cehennem odunusunuz. Siz oraya gireceksiniz!

99— Eğer bunlar ilâh olsalardı, cehenneme girmezlerdi. Halbuki **(tapanlarla tapılanların)** hepsi, orada ebedî kalacaklardır.

100— Orada onlar için yanık yanık inlemek vardır. Ama orada **(cehennemin şiddetle kaynamasından)** hiçbir şey işitmezler.

101— Kendilerine tarafımızdan en güzel **(saadet)** mu*kadder olanlar var ya! İşte onlar, cehennemden uzak kılınacaklardır.*

لا يسمعون حسيسها وهم في ما اشتهت أنفسهم
خالدون ﴿١٠٢﴾ لا يحزنهم الفزع الأكبر وتتلقاهم
الملائكة هذا يومكم الذي كنتم توعدون ﴿١٠٣﴾
يوم نطوي السماء كطي السجل للكتب كما بدأنا
أول خلق نعيده وعدا علينا إنا كنا فاعلين ﴿١٠٤﴾
ولقد كتبنا في الزبور من بعد الذكر أن الأرض يرثها عبادي
الصالحون ﴿١٠٥﴾ إن في هذا لبلاغا لقوم عابدين ﴿١٠٦﴾ وما
أرسلناك إلا رحمة للعالمين ﴿١٠٧﴾ قل إنما يوحى إلي أنما إلهكم
إله واحد فهل أنتم مسلمون ﴿١٠٨﴾ فإن تولوا فقل آذنتكم
على سواء وإن أدري أقريب أم بعيد ما توعدون ﴿١٠٩﴾
إنه يعلم الجهر من القول ويعلم ما تكتمون ﴿١١٠﴾ وإن أدري
لعله فتنة لكم ومتاع إلى حين ﴿١١١﴾ قال رب احكم
بالحق وربنا الرحمن المستعان على ما تصفون ﴿١١٢﴾

102— Onlar, cehennemin hışıltısını bile işitmeyecekler; canlarının istediği şeyler içinde ebedî kalacaklardır.

103— En büyük korku **(kulun cehenneme atılma emri),** bunları mahzun etmeyecek ve kendilerini melekler karşılayarak; ''İşte bu, size **(dünyada)** va'd olunduğunuz mutlu gününüzdür'', diyeceklerdir.

104— Düşün o günü ki biz, gökyüzünü, kitapların sahifelerini dürer gibi düreceğiz. İlk başladığımız gibi, yaratmayı tekrarlayacağız. Bunu, üzerimize aldığımız bir va'd olarak yapacağız. Şüphesiz biz **(va'dimizi)** yapanlarız.

105— Yemin olsun! Biz Tevrât'tan sonraki Zebûr'da **(ilâhi kitaplarda),** ''Yere, benim sâlih kullarım vâris olacaktır'', diye yazdık.

106— Muhakkak bu **(Kur'ân)** da, ibadet eden bir kavim için **(muradına)** ulaşma **(esası)** vardır.

107— Ve biz seni ancak cihanlara rahmet olarak göndermişizdir.

108— De ki: ''Bana, ancak sizin ilâhınızın, bir tek İlâh olduğu vahy ediliyor. Müslüman oluyor musunuz siz?''.

109— Bunun üzerine yine aldırmazlarsa, o halde de ki: ''Ben, size düpedüz ilân ettim! Ama bu size va'd edilen **(azap)** yakın mı, yoksa uzak mı bilemem!''.

110— Şüphesiz Allah, söylenen sözün açığa vurulanını da bilir, gizli tuttuklarınızı da bilir.

111— Bilmiyorum! Belki bu **(mühlet)** sizin için bir imtihan, bir vakte kadar bir faydalanmadır.

112— **(Peygamber),** ''Ey Rabbim! **(Benimle düşmanlarım arasında)** adaletle hüküm ver. Bizim Rabbimiz O Rahmân'dır ki, isnat ettiğiniz vasıflarınıza karşı yardımına sığınılan ancak O'dur.'' dedi.

(Sûre: 22)

EL-HAC SÛRESİ

78 âyettir. 6 âyet müstesna. Diğerleri Mekke devrinde inmiştir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْۚ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ
عَظ۪يمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّٓا اَرْضَعَتْ
وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارٰى وَمَا هُمْ
بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَد۪يدٌ ﴿٢﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَر۪يدٍۙ ﴿٣﴾
كُتِبَ عَلَيْهِ اَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَاَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْد۪يهِ اِلٰى عَذَابِ
السَّع۪يرِ ﴿٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ
فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ
مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْۜ وَنُقِرُّ فِي
الْاَرْحَامِ مَا نَشَٓاءُ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ
لِتَبْلُغُٓوا اَشُدَّكُمْۚ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى وَمِنْكُمْ
مَنْ يُرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ
شَيْـٔاًۜ وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَٓاءَ
اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَه۪يجٍ ﴿٥﴾

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey insanlar! Rabbinizden korkun. Çünkü kıyametin sarsıntısı çok büyük bir şeydir.

2— Onu göreceğiniz gün, her emzikli **(kadın)** emzirdiğinden vaz geçecek ve her yüklü **(kadın)** çocuğunu düşürecek. İnsanları hep sarhoş **(gibi)** göreceksin, halbuki sarhoş değillerdir. Lâkin Allah'ın azabı çok şiddetlidir.

3— İnsanlardan öylesi vardır ki, Allah hakkında bir bilgisi olmadığı halde, mücadele eder de, her inatçı şeytanın ardına düşer.

4— (O şeytan ki), aleyhinde ''Kim bunu dost edinirse, muhakkak bu, o kimseyi saptırır ve doğru cehennem azabına götürür'', diye yazılmıştır.

5— Ey insanlar! Eğer öldükten sonra dirilmekten şüphede iseniz, düşünün ki biz, sizi topraktan, sonra bir meniden, sonra bir pıhtı kandan, sonra şekli belli belirsiz bir lokma etten yarattık. Size kudretimizin kemâlini anlatalım diye. Dilediğimiz müddet rahimlerde bulunduruyoruz da, sonra sizi bir bebek olarak çıkarıyoruz. Sonra da olgunluk çağına ermeniz için **(ömür veriyoruz).** Bununla beraber, içinizden bazılarınız öldürülüyor, bazılarınız da ömrün en fena devrine ulaştırılıyor ki, biraz ilimden sonra hiçbir şey bilmez olsun. Yeri kuru ve ölü bir halde görürsün. Ama, biz onun üzerine suyu indirdiğimiz vakit, harekete geçer; kabarır da her dilber çiftten nebatlar bitirir.

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهُ يُحْيِ الْمَوْتٰى وَاَنَّهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾
وَاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي
الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ لَهُ
فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ فَاِنْ اَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَاَنَّ بِهِ وَاِنْ
اَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ
ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهُ
اَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلٰى وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ
يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يَظُنُّ
اَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ
اِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

6, 7— İşte bunlar **(isbat ediyor ki),** Allah hiç şüphesiz haktır. Ölüleri O diriltir; O her şeye kaadirdir. Kıyamet gelecektir, onda hiç şüphe yoktur. Allah kabirlerdeki insanları muhakkak diriltecektir.

8— İnsanlardan öylesi de vardır ki, hiçbir bilgiye, hiçbir rehbere ve hiçbir aydınlatıcı kitaba dayanmaksızın Allah hakkında mücadele eder (1).

9— Allah'ın yolundan şaşırtmak için **(kibrinden)** yanını büker, çevirir. Ona dünyada bir rezillik vardır **(Bedir harbinde tepelenmiştir).** Kıyamet günü ise, ona yangın azabını taddıracağız.

10— **(Kendisine),** "Bunlar senin kazandığın günahlardan dolayıdır. Allah, kullarına zulümkâr değildir" denilecek.

11— İnsanlardan bazısı da Allah'a uçtan uca ibadet eder **(şüphe içindedir).** Eğer başına bir hayır gelirse ona gönlü yatışır. Ama bir belâ gelirse, yüzü üstü dönüverir **(kâfir olur).** Dünyası da, âhireti de hüsrân olmuştur. İşte apaçık ziyan budur.

12— Allah'ı bırakır da kendisine zararı, faydası olmayan şeylere ibadet eder. İşte, hidâyetten uzak sapıklık budur.

13— Zararı faydasından daha yakın olana tapar. Ne fena yardımcı, ne kötü arkadaş!..

14— Şüphe yok ki Allah iman edip yararlı işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Şüphe yok ki Allah, dilediğini yapar.

15— Her kim dünyada ve âhirette ona **(peygambere)** Allah'ın aslâ yardım etmeyeceğini zannediyorsa, hemen göğe doğru **(evinin tavanına)** bir ip uzatsın! Sonra **(kendini boğarak)** nefesini kessin de baksın. Bu yaptığı öfkesini giderecek mi? **(Yani öfkesinden çatlasa, yine Allah peygamberine dünyada ve âhirette zafer verecektir).**

---

(1) **Bu âyet, Ebû Cehil hakkında nâzil olmuştur.**

وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَاهُ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍۙ وَاَنَّ اللّٰهَ يَهْد۪ي مَنْ يُر۪يدُ ﴿١٦﴾
اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَالَّذ۪ينَ هَادُوا وَالصَّابِـ۪ٔينَ وَالنَّصَارٰى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذ۪ينَ اَشْرَكُواۗ اِنَّ اللّٰهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يدٌ ﴿١٧﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ
فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ
وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَٓابُّ وَكَث۪يرٌ مِنَ النَّاسِۜ وَكَث۪يرٌ
حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُۜ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍۜ
اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَٓاءُ ﴿١٨﴾ هٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا ف۪ي
رَبِّهِمْ فَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍۜ يُصَبُّ
مِنْ فَوْقِ رُؤُ۫سِهِمُ الْحَم۪يمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِه۪ مَا ف۪ي بُطُونِهِمْ
وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَد۪يدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَٓا اَرَادُٓوا
اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ اُع۪يدُوا ف۪يهَا وَذُوقُوا عَذَابَ
الْحَر۪يقِ ﴿٢٢﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ ف۪يهَا مِنْ
اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًاۜ وَلِبَاسُهُمْ ف۪يهَا حَر۪يرٌ ﴿٢٣﴾

16— İşte biz o Kur'ân'ı böyle apaçık âyetler halinde indirdik. Ve şüphesiz ki Allah, dilediğine hidâyet verir.

17— O iman edenler, o Yahûdi olanlar, o yıldızlara tapanlar, o Hıristiyanlar, o ateşe tapanlar ve o Allah'a ortak koşanlar var ya! Muhakkak Allah, kıyamet günü aralarında hükmünü verecektir. Çünkü Allah her şeye şâhittir.

18— Görmedin mi, göklerde ve yerde olan herkes, Güneş, Ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanlardan bir çoğu hep Allah'a secde ediyor (2). Bir çoğunun da üzerine azap hak olmuş! Allah kimi hor bırakırsa, artık ona ikram edecek yoktur. Şüphesiz Allah dilediğini yapar.

19— Bu iki sınıf **(mü'minlerle kâfirler),** Rableri hakkında birbirleriyle dâvâya kalkışan iki hasımdır. Küfredenler için ateşten elbiseler biçilmiştir, başlarının üstünden kaynar su dökülür.

20— Bununla karınlarındaki muhteviyat ve derileri eritilir.

21— Bir de bunlara demirden kamçılar vardır.

22— Her ne zaman oradan **(ateşten),** onun bir ızdırabından **(dolayı),** çıkmak isteseler tekrar içine döndürülürler ve kendilerine, ''Tadın bakalım yangın azabını!'' **(denilir).**

23— Şüphesiz ki Allah, iman edip yararlı işler yapanları, altlarından ırmaklar akar cennetlere koyacaktır. Orada altun bilezikler ve incilerle süsleneceklerdir. Orada elbiseleri de ipek olacaktır.

---

(2) **Dikkat! Secde âyetidir!**

وَهُدُوا اِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا اِلٰى صِرَاطِ الْحَميدِ ﴿٢٤﴾
اِنَّ الَّذينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبيلِ اللّٰهِ وَالْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ الَّذي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فيهِ
وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فيهِ بِاِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ اَليمٍ ﴿٢٥﴾
وَاِذْ بَوَّاْنَا لِاِبْرٰهيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ اَنْ لَا تُشْرِكْ بي شَيْـًٔا
وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفينَ وَالْقَائِمينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٢٦﴾
وَاَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلٰى كُلِّ
ضَامِرٍ يَأْتينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَميقٍ ﴿٢٧﴾ لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ
وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ في اَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ
مِنْ بَهيمَةِ الْاَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْبَائِسَ
الْفَقيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ
وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتيقِ ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ
حُرُمَاتِ اللّٰهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّه وَاُحِلَّتْ لَكُمُ
الْاَنْعَامُ اِلَّا مَا يُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ
مِنَ الْاَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

24— Onlar, sözün en güzeline **(Lâilâhe illâllah demeye)** hidâyet edilmişlerdir. Evet onlar Allah'ın doğru yoluna hidâyet edilmişlerdir.

25— Küfredenlere, Allah'ın yolundan ve Mescid-i Haram'dan —ki biz onu mukîm, misafir müsavî olmak üzere bütün insanlar için ibadethane yapmışızdır— menedenlere gelince: Her kim orada haktan saparak bir zulüm yapmak isterse, biz ona acıklı azaptan taddırırız.

26— Hatırla ki, biz İbrâhim'e Kâbe'nin yerini beyan etmiş ve ona şöyle vahy buyurmuştuk: ''Bana hiçbir şeyi ortak koşma! Beytimi; tavaf edenler için, orada oturanlar, rükû ve secde edenler için güzelce temizle!

27— İnsanlara haccı ilân et. Gerek yaya olarak, gerekse her uzak yoldan incelmiş binekler üzerinde sana gelsinler (3).

28— Gelsinler de kendilerine ait menfaatlere şahid olsunlar ve Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği dört ayaklı hayvanlardan kurbanlıklar üzerine belirli günlerde Allah'ın adını ansınlar. Siz de bu kurbanlıklardan hem yeyin, hem de yoksulu, fakiri doyurun.

29— Sonra kirlerini atsınlar ve adaklarını yapsınlar da, o Beyt-i Atîk'i **(Kâbe'yi)** tavaf etsinler!'' (4).

30— **(Emir)** budur. Her kim de Allah'ın hürmetlerine tâzim ederse, bu Rabbi katında kendisi için daha hayırlıdır. Size **(Mâide sûresinde)** okunanlar müstesna olmak üzere, bütün davarlar helâl kılındı. O halde çirkef putlardan kaçının. Yalan sözden kaçının!

---

(3) **İnsanları alenen hacca davet et, onlara hac eylemelerini emret.** (Hasan-ı Basri) **nin rivayetine göre bu hitab Resûlullah** (s.a.v.)**adır. Allahuâlem - En iyi bilen Allah'tır.**

(4) **Tıraş olsunlar, tırnaklarını kessinler, koltuklarını, kasıklarını temizlesinler.**

حُنَفَٓاءَ لِلّٰهِ غَيْرَ مُشْرِك۪ينَ بِه۪ۜ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَكَاَنَّمَا خَرَّ
مِنَ السَّمَٓاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ اَوْ تَهْو۪ي بِهِ الرّ۪يحُ ف۪ي مَكَانٍ سَح۪يقٍ
٣١ ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَٓائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ
٣٢ لَكُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَٓا اِلَى الْبَيْتِ
الْعَت۪يقِ ٣٣ وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ
عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَه۪يمَةِ الْاَنْعَامِ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ
فَلَهُٓ اَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِت۪ينَ ٣٤ اَلَّذ۪ينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ
وَالصَّابِر۪ينَ عَلٰى مَٓا اَصَابَهُمْ وَالْمُق۪يمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ٣٥ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَٓائِرِ اللّٰهِ لَكُمْ ف۪يهَا
خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَٓافَّ فَاِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا
فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٣٦ لَنْ يَنَالَ اللّٰهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَٓاؤُ۬هَا وَلٰكِنْ
يَنَالُهُ التَّقْوٰى مِنْكُمْ كَذٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللّٰهَ
عَلٰى مَا هَدٰيكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِن۪ينَ ٣٧ اِنَّ اللّٰهَ يُدَافِعُ
عَنِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ٣٨

31— Allah için doğru **(Müslüman)** lar; O'na şirk koşmayanlar **(olun)!** Her kim Allah'a şirk koşarsa, sanki o gökten düşmüş de kendisini kuşlar kapıyor, yahut rüzgâr uzak bir yere sürüklüyor gibidir.

32— Bu budur! Her kim de Allah'ın şeâirine **(kurbanlıklarına)** tâzimde bulunursa, bilsin ki bu, kalblerin takvâsındandır.

33— Sizin için onlarda muayyen bir vakte kadar **(kurban vaktine kadar yün ve sütlerinden),** birtakım menfaatler vardır. Sonra da varacakları yer, Beyt-i Atîk'de **(Harem-i Şerif'te)** nihayet bulur.

34— Her ümmet için, Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği davarların üzerine besmele çeksinler diye, bir kurban yeri yapmışızdır. İmdi sizin ilâhınız tek bir İlâhdır. O halde yalnız O'na teslim olan Müslümanlardan olun! **(Ey Habibim!)** O mütevazi olanları müjdele!

35— Onlar ki, Allah anıldığı vakit kalbleri titrer. Başlarına gelen musibetlere karşı sabırlıdırlar. Namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan bir kısmını **(hayıra)** sarfederler.

36— Biz, o kurbanlık **(deve ve sığır)** ları sizin için Allah'ın alâmetlerinden yaptık. Sizin için onlarda hayır vardır. O halde onları **(develeri ayaklarından biri bağlı olarak)** ayakta boğazlarken üzerlerine besmele çekin. Yanları üstü yere yıkıldıkları vakit, onlardan yeyin. Kanaatkâra ve isteyene yedirin. İşte böyle, onları sizin emrinize verdik. Umulur ki şükredersiniz.

37— Elbette kurbanlıkların ne etleri, ne de kanları Allah'a erecek değildir. Lâkin O'na, sizin takvânız erecektir. İşte O, kurbanlıkları böyle sizin emrinize verdi ki, size doğru yolu gösterdiğinden dolayı Allah'ı, tekbir ile yüceltesiniz. Güzel iş yapanları müjdele.

38— Muhakkak ki Allah, iman edenleri müdafaa edecektir. Çünkü Allah hiçbir hâini, nankörü sevmez.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللّٰهَ عَلٰى نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ اَلَّذِينَ اُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ اِلَّا
اَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللّٰهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ
لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا
اسْمُ اللّٰهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ اَلَّذِينَ اِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْاَرْضِ اَقَامُوا الصَّلٰوةَ
وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ وَاَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلّٰهِ
عَاقِبَةُ الْاُمُورِ ﴿٤١﴾ وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ
قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ اِبْرٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾
وَاَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسٰى فَاَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ
اَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَاَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا
وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ
وَقَصْرٍ مَشِيدٍ ﴿٤٥﴾ اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ
قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا اَوْ اٰذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَاِنَّهَا لَا تَعْمَى
الْاَبْصَارُ وَلٰكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

39— Kendilerine savaş açılan **(Müslüman)** lara, zulme uğramaları sebebiyle, **(misli ile mukaabele olarak savaşa)** izin verildi. Şüphesiz Allah, mü'minlere zafer vermeye kaadirdir (5).

40— Onlar ki, "Rabbimiz bir Allah'dır" demelerinden başka bir sebep olmaksızın, yurdlarından **(Mekke'den)** haksız yere çıkarıldılar. Eğer Allah insanların bazısını bazısıyla defetmeseydi, içlerinde Allah'ın ismi çok anılan manastırlar, kiliseler, havralar ve mescidler çoktan yıkılırdı. Elbette Allah, dinine yardım edeni, muzaffer kılacaktır. Şüphesiz Allah, çok kuvvetli, çok güçlüdür.

41— Onlar, o mü'minlerdir ki, kendilerini yeryüzünde iktidar mevkiine getirirsek namazı dosdoğru kılarlar; zekâtı verirler, iyiliği emir, kötülüğü yasak ederler. Bütün işlerin sonu Allah'a dönecektir.

42— (Ey Habibim!) Eğer seni **(müşrikler)** yalanlıyorlarsa, onlardan önce Nûh'un, Âd'ın ve Semûd'un kavimleri de **(peygamberlerini)** yalanlamışlardı.

43— İbrâhim'in kavmi de, Lût'un kavmi de **(tekzib etmişlerdi).**

44— (Şuayb'ın kavmi) Ashab-ı Medyen de öyle! Mûsa da **(Fir'avn tarafından)** yalanlandı. Ben de o kâfirlere mühlet verdim. Sonra onları azapla yakaladım. **(Görsünler)** beni inkâr nice olurmuş!..

45— Nice memleketler vardı ki, biz onları **(halkı)** zulüm yaparlarken helâk ettik de, şimdi o memleketler dıvarları damlarının üstüne çökmüş, ıpıssız kalmışlardır. Hem nice kuyu **(lar)** muhteşem saray **(lar bomboş kalmıştır)!**

46— (Mekke kâfirleri) yeryüzünde hiç dolaşmadılar mı ki, bu sebeple düşünecek kalblere, işitecek kulaklara sahip olsunlar. Gerçek şu ki, gözler kör olmaz; lâkin sînelerdeki kalbler kör olur.

---

(5) **Bu âyet, cihad hakkında ilk inen âyettir.**

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللّٰهُ وَعْدَهُ وَاِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَاَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ
قَرْيَةٍ اَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ اَخَذْتُهَا وَاِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿٤٨﴾
قُلْ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا اَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾ وَالَّذِينَ
سَعَوْا فِي اٰيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ اُولٰئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾
وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ اِلَّا اِذَا تَمَنّٰى اَلْقَى
الشَّيْطَانُ فِي اُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ
يُحْكِمُ اللّٰهُ اٰيَاتِهِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ
اُوتُوا الْعِلْمَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ
قُلُوبُهُمْ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهَادِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتّٰى تَأْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً اَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

47— Bir de senden acele azap istiyorlar. Elbette Allah va'dinden caymaz **(Bu va'd Bedir harbinde yerini bulmuştur).** Bununla beraber Rabbinin indinde bir gün, sizin saydıklarınızdan bin yıl gibidir.

48— Nice memleketler vardır ki, zulmederlerken ben onlara mühlet vermiş, sonra yakalayıvermişimdir. Sonunda dönüş ancak banadır.

49— De ki: "Ey insanlar! Ben size tehlikeyi açıkça anlatan bir uyarıcıyım!".

50— Fakat iman edip, yararlı işler görenler var ya! Onlar için bir mağfiret ve cömertçe bir rızık vardır.

51— Âyetlerimiz hakkında fesad için koşuşanlar ise, cehennemliklerin tâ kendileridir.

52— Biz senden önce **(tebliğe me'mur)** hiçbir resûl ve hiçbir nebî göndermedik ki, o bir şey temenni ettiği **(okumak istediği)** vakit, şeytan onun temenni ettiğine bir şey katmasını arzu etmesin. Ama Allah, derhal şeytanın kattığını giderir. Sonra âyetlerini muhkemleştirir. Allah her şeyi bilendir; hikmet sahibidir (6).

53— Şunun için ki, şeytanın kattığı şeyi kalblerinde maraz bulunanlar ve kalbleri katı olanlar için bir fitne yapacaktır ve çünkü zalimler **(hakdan)** uzak bir ayrılık içindedirler.

54— Bir de kendilerine ilim verilmiş olanlar, onun **(Kur'ân'ın)** Rabbinden gelen bir hak olduğunu bilsinler ve ona iman etsinler de, kalbleri ona saygı duysun. Çünkü Allah, iman edenleri, doğru bir yola hidâyet eder.

55— O küfredenler de, kıyamet kendilerine ansızın gelinceye veya kısır bir günün azabı çatıncaya kadar **(Kur'ân'dan)** yana bir şüphe içinde sürüp giderler.

---

(6) **Bu âyet-i kerimeden bariz bir şekilde anlaşıldığına göre, şeytanın peygamberlere de musallat olmaya yeltendiği, fakat Allah'ın, vahiy ile şeytanın tasallutundan peygamberleri kati surette koruduğu anlaşılmaktadır.**

اَلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا فَاُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥٧﴾
وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ ثُمَّ قُتِلُوا اَوْ مَاتُوا
لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللّٰهُ رِزْقًا حَسَنًا وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَاِنَّ اللّٰهَ
لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ ذٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ
ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾
ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ
فِي الَّيْلِ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ
وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْاَرْضُ مُخْضَرَّةً اِنَّ اللّٰهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

56— O gün, mülk Allah'ındır. **(Mü'minlerle kâfirlerin)** arasında hükmünü verir. Artık iman edip yararlı işler yapanlar, Naîm cennetlerindedir.

57— Küfredip âyetlerimizi yalanlayanlar var ya! İşte bunlar için aşağılayıcı bir azap vardır.

58— Allah yolunda hicret edip de, sonra öldürülmüş veya ölmüş olanlara gelince: Onları Allah elbette güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Çünkü Allah, gerçekten rızık verenlerin en hayırlısıdır.

59— Onları, elbette hoşnud olacakları bir yere koyacaktır. Çünkü Allah, gayet iyi bilendir, gayet halîmdir.

60— Bu böyle! Bir de her kim kendine yapılan cezaya misliyle mukabele eder; sonra yine üzerine tecavüz edilirse, Allah ona mutlaka yardım eder. Şüphesiz Allah çok affeden, çok bağışlayandır.

61— Bu yardım şundandır: Çünkü Allah, geceyi gündüzün içine sokar; gündüzü de gecenin içine sokar. Gerçekten Allah, her şeyi işiten; her şeyi görendir.

62— Yine bu yardım şundandır: Çünkü Allah, kendi haktır. Müşriklerin Allah'ı bırakıp da taptıkları putlarsa, bâtılın tâ kendisidir. Ve yegâne yüce, yegâne büyük olan yalnız Allah'dır.

63— Görmedin mi, Allah gökten bir su indirmekle yeryüzü yemyeşil oluveriyor. Gerçekten Allah çok lütûfkâr, her şeyden haberdardır.

64— Göklerde ve yerde ne varsa hep O'nundur. Ve Allah hamd olunacak yegâne ganîdir.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ
بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ
إِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ أُمَّةٍ
جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ
وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾ وَإِنْ جَادَلُوكَ
فَقُلِ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللّٰهِ
يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا
وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَى
عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ
آيَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكُمُ النَّارُ
وَعَدَهَا اللّٰهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ع ﴿٧٢﴾

65— Görmedin mi ki Allah, bütün yerdekileri ve emriyle denizde akıp giden gemileri hep sizin emrinize vermiştir. Semâyı da izni olmaksızın yere düşmekten O tutuyor. Doğrusu Allah insanlara çok şefkatli, çok merhametlidir.

66— Size hayat veren de O'dur. Sonra sizi öldürür; sonra yine diriltir. Hakikat insan çok nankördür.

67— Biz her ümmet için bir şeriat tayin etmişizdir ki, onunla amel ederler. O halde **(hayvan kesme işinde)** sana aslâ muhalefet etmesinler. Sen Rabbine davet et! Çünkü sen, gerçekten doğru bir hidâyet üzerindesin.

68— Eğer, seninle mücadele ederlerse ''Allah, sizin yaptıklarınızı pekâlâ bilir'', deyiver.

69— Ve **(ey mü'minlerle kâfirler!)** birbirinize muhalefet edip durduğunuz şeyler hakkında kıyamet günü, Allah aranızda hükmünü verecektir.

70— Bilmez misin ki Allah, gökte ve yerde ne varsa hepsini bilir. Onlar muhakkak bir kitaptadır **(Levh-i Mahfuz'da yazılıdır).** Şüphesiz ki bu, Allah'a göre kolaydır.

71— (Müşrikler), Allah'ı bırakıp kendisine bir delil indirilmeyen ve hakkında bilgileri olmayan şeylere **(putlara)** ibadet ediyorlar. Ama o zalimler için, hiçbir yardımcı yoktur.

72— Kendilerine karşı âyetlerimiz açıktan açığa okunduğu vakit, küfredenlerin yüzlerinde inkâr hallerini tanırsın. Neredeyse, kendilerine âyetlerimizi okuyanlara saldırıverecek gibi olurlar. De ki: ''Ben size bundan daha kötüsünü haber vereyim mi? Ateş!.. Allah onu küfredenlere va'd buyurdu. O ne kötü akıbettir!..

يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُۜ اِنَّ الَّذ۪ينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَاباً وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُۜ وَاِنْ يَسْلُبْهُمُ
الذُّبَابُ شَيْـٔاً لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُۜ ضَعُفَ الطَّالِبُ
وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِه۪ۜ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَز۪يزٌ
﴿٧٤﴾ اَللّٰهُ يَصْطَف۪ي مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ رُسُلاً وَمِنَ النَّاسِۜ اِنَّ اللّٰهَ سَم۪يعٌ
بَص۪يرٌۚ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْد۪يهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ﴿٧٦﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَۚ ﴿٧٧﴾ وَجَاهِدُوا فِي اللّٰهِ
حَقَّ جِهَادِه۪ۜ هُوَ اجْتَبٰيكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدّ۪ينِ مِنْ حَرَجٍۜ
مِلَّةَ اَب۪يكُمْ اِبْرٰه۪يمَۜ هُوَ سَمّٰيكُمُ الْمُسْلِم۪ينَ مِنْ قَبْلُ
وَف۪ي هٰذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَه۪يداً عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَٓاءَ
عَلَى النَّاسِۚ فَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوا
بِاللّٰهِۜ هُوَ مَوْلٰيكُمْۚ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّص۪يرُ ﴿٧٨﴾

73— Ey insanlar! Bir misal verilmektedir, şimdi onu dinleyin! Şüphe yok ki sizin Allah'ı bırakıp taptığınız putlar, bir sinek bile yaratamazlar. Velev ki hepsi bunun için toplanmış olsunlar. Şayet sinek onlardan bir şey kaparsa, putlar onu sinekten kurtaramazlar. Talip de zayıf, matlub da! **(Yani put da âciz, sinek de).**

74— Onlar, Allah'ın kadrini gereği gibi bilemediler. Muhakkak ki Allah çok kuvvetli, çok güçlüdür.

75— Allah, meleklerden de, insanlardan da peygamberler seçer. Gerçekten Allah her şeyi işitir, her şeyi görür.

76— Onların önlerindekini de arkalarındakini de bilir. Bütün işler ancak Allah'a döndürülür.

77— Ey iman edenler! Rükû edin, secde edin, Rabbinize ibadet edin ve hayır işleyin ki, felâh bulasınız!

78— Hem Allah uğrunda gerektiği gibi cihad edin! Sizi O seçti. Üzerinize dinde bir güçlük de yüklemedi, babanız İbrâhim'in dini gibi. Bundan önce de, bu kitapta **(Kur'ân'da)** da size Müslüman adını Allah taktı ki, peygamber, size karşı şahit olsun. Siz de bütün insanlara karşı şahitler olasınız. Artık namazı dosdoğru kılın. Zekâtı verin. Ve Allah'a sarılın ki, Mevlânız ancak O'dur. Ne güzel Mevlâ O!.. Ve ne güzel yardımcıdır O!..

(Sûre: 23)

EL-MÜ'MİNÛN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 118 veya 119 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَلَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكٰوةِ فَاعِلُونَ
﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ
اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَٓاءَ
ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِاَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ
رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلٰى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾
اُولٰٓئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ اَلَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً
فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا
فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ اَنْشَاْنَاهُ خَلْقًا اٰخَرَ فَتَبَارَكَ
اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾
ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ
سَبْعَ طَرَٓائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

1— Mü'minler muhakkak felâh bulmuşlardır.

2— Onlar ki, namazlarında huşû sahibidirler.

3— Onlar ki, boş **(sözden)** ve faydasız işten yüz çevirirler.

4— Onlar ki, zekâtlarını verirler.

5— Onlar ki, ırzlarını korurlar.

6— Ancak zevcelerine ve sahip oldukları cariyelerine karşı münasebetleri müstesnadır. Çünkü bunlar kınanmazlar.

7— Artık kim de bundan ötesini ararsa, işte onlar mütecavizlerin tâ kendileridir.

8— Onlar ki, emanetlerine ve verdikleri söze riayet ederler.

9— Onlar ki, namazlarına devam ederler.

10— İşte onlar, vârislerin tâ kendileridir.

11— Onlar Firdevs cennetine vâris olacaklar; onlar burada ebedî kalacaklardır.

12— Yemin olsun! Biz insanı çamurdan, bir hulâsadan yarattık.

13— Sonra onu **(Âdem'in neslini)**, sağlam bir yerde **(rahimde)** bir nutfe yaptık.

14— Sonra o nutfeyi kan pıhtısı haline getirdik. Sonra kan pıhtısını bir parça et yaptık. O et parçasını da birtakım kemikler haline getirdik. Derken kemiklere et giydirdik. Sonra ona başka bir yaratılış **(ruh)** verdik. **(Bak)**, şekil verenlerin en güzeli olan Allah'ın şanı ne kadar yücedir!..

15— Sonra siz, bunun arkasından muhakkak öleceksiniz.

16— Sonra siz, kıyamet günü diriltileceksiniz.

17— Yemin olsun ki biz, sizin üzerinize yedi yol **(gökler)** yarattık. Ve yaratmaktan gaafil olmadık **(onu korumaktayız; üstündeki düşüp de altındakini helâk etmez)**.

وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً بِقَدَرٍ فَاَسْكَنَّاهُ فِي الْاَرْضِ وَاِنَّا عَلٰى
ذَهَابٍ بِه۪ لَقَادِرُونَۚ ﴿١٨﴾ فَاَنْشَاْنَا لَكُمْ بِه۪ جَنَّاتٍ مِنْ نَخ۪يلٍ وَاَعْنَابٍۘ
لَكُمْ ف۪يهَا فَوَاكِهُ كَث۪يرَةٌ وَمِنْهَا تَاْكُلُونَۙ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ
سَيْنَٓاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِلْاٰكِل۪ينَ ﴿٢٠﴾ وَاِنَّ لَكُمْ
فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةًۜ نُسْق۪يكُمْ مِمَّا ف۪ي بُطُونِهَا وَلَكُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ كَث۪يرَةٌ
وَمِنْهَا تَاْكُلُونَۙ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ
اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِه۪ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ
غَيْرُهُۜ اَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَؤُا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِه۪ مَا هٰذَٓا
اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْۙ يُر۪يدُ اَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْۜ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ
لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةًۚ مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا ف۪ٓي اٰبَٓائِنَا الْاَوَّل۪ينَۚ ﴿٢٤﴾ اِنْ
هُوَ اِلَّا رَجُلٌ بِه۪ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِه۪ حَتّٰى ح۪ينٍ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْن۪ي
بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَاَوْحَيْنَٓا اِلَيْهِ اَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا فَاِذَا جَٓاءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُۙ فَاسْلُكْ ف۪يهَا مِنْ
كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْۚ
وَلَا تُخَاطِبْن۪ي فِي الَّذ۪ينَ ظَلَمُواۚ اِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

18— Gökten de bir ölçü dairesinde bir su indirdik de onu yerde iskân ettik. Şüphesiz biz, onu gidermeye de kaadiriz.

19— İşte onunla sizin için hurma ve üzüm bağları yaptık ki, içlerinde size birçok yemişler var. Onlardan yer ve geçinirsiniz.

20— Ve bir ağaç yarattık ki, Tûr-i Sina **(dağın)**dan çıkar. Hem yağ bitirir, hem de yiyenlere katık olur **(Bu ağaç zeytindir).**

21— Davarlarda sizin için gerçekten bir ibret vardır. Karınlarındaki sütten size içiririz. Sizin için onlarda daha birçok faydalar vardır. Onların etlerinden de yersiniz.

22— (Karada) onların ve **(denizde)** gemilerin üzerinde taşınırsınız.

23— Yemin olsun ki, biz Nûh'u kavmine **(peygamber)** gönderdik de **(onlara)** şöyle dedi: "Ey kavmim! Allah'a ibadet edin. Sizin O'ndan başka hiçbir ilâhınız yoktur. Korkmuyor musunuz siz?".

24— Bunun üzerine kavminden küfreden kodaman gürûhu şöyle dedi: "Bu, sizin gibi insandan başka bir şey değil! Size karşı üstünlük taslamak istiyor. Eğer Allah dileseydi, elbet melekler indirirdi. Biz, evvelki atalarımız içinde bunu işitmedik!

25— O, kendisinde cinnet bulunan bir adamdan başka bir şey değil! Onun için bir zamana kadar siz bunu gözetin!".

26— Nûh, "Ey Rabbim! Onların beni yalanlamalarına karşı bana yardım et!" dedi.

27— Biz de ona vahy ettik ki: "Bizim nezaretimiz altında ve bizim emrimizle bir gemi yap. Sonra emrimiz gelip kazan kaynayınca, hemen ona, her canlıdan birer çift erkek ve dişi yükle. Bir de üzerine azap vâcib olanlardan başka **(yani zevcenle oğlun Ken'an'dan geri kalan)** aile halkını al. Zulmedenler hakkında bana bir söz söyleme. Çünkü onlar boğulacaklardır".

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي
نَجّٰينَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٨﴾ وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْن۪ي مُنْزَلًا مُبَارَكًا
وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِل۪ينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا
لَمُبْتَل۪ينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَر۪ينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا ف۪يهِمْ
رَسُولًا مِنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ
وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مَا هٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ
مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا
لَخَاسِرُونَ ﴿٣٤﴾ أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا
أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ ﴿٣٥﴾ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنْ هِيَ
إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوث۪ينَ ﴿٣٧﴾ إِنْ هُوَ
إِلَّا رَجُلٌ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ
انْصُرْن۪ي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَل۪يلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِم۪ينَ ﴿٤٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِم۪ينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا اٰخَر۪ينَ ﴿٤٢﴾

28— Sen ve beraberindekiler geminin üzerine çıktığında hemen şöyle de: ''Hamdolsun O Allah'a ki, bizi zalim bir kavimden kurtardı''.

29— Bir de de ki: ''Ey Rabbim! Beni bereketli bir yere indir! Sen konuklayanların en hayırlısısın!''.

30— Şüphesiz bunda birçok ibret alınacak alâmetler vardır. Doğrusu biz imtihan etmekteyiz.

31— Sonra arkalarından başka bir kuşak yarattık **(bu, Âd kavmidir).**

32— Onlara da içlerinden bir peygamber **(Hûd'u)** gönderdik. ''Allah'a ibadet edin. Sizin O'ndan başka hiçbir ilâhınız yoktur. **(Allah'dan)** korkmuyor musunuz siz?'' **(dedi).**

33— Onun kavminden dünya hayatında kendilerine refah verdiğimiz halde, küfredip ahirete kavuşmayı yalanlayan kodamanlar şöyle dediler: ''Bu, sizin gibi insandan başka bir şey değil. Sizin yediğinizden yiyor; içtiğinizden içiyor!

34— Vallâhi, eğer kendiniz gibi bir beşere itaat ederseniz, o halde siz muhakkak ziyan etmiş olursunuz.

35— Size, öldüğünüz, bir toprak ve bir yığın kemik olduğunuz vakit **(diriltilip)** çıkarılmış olacağınızı mı va'd ediyor?

36— O size va'd olunan ne kadar uzak!.. Ne kadar uzak!..

37— Hayat, bizim dünya hayatımızdan başkası değildir! Biz ölürüz, yaşarız. Ama öldükten sonra diriltilmeyiz.

38— O, Allah'a yalan iftira eden bir adamdan başkası değildir. Biz ona inanamayız!''.

39— O peygamber, ''Yâ Rab! Beni yalanlamalarına karşı Sen bana yardım et.'' dedi.

40— Allah Teâlâ, ''Az bir **(vakit)** den **(sonra)** mutlaka pişman olacaklar!'' buyurdu.

41— Derken onları helâk nârası, hakkıyle yakalayıverdi de kendilerini çörçöp **(yığını)** haline koyduk. Irak olsun zalim kavim!..

42— Sonra onların arkasından başka kuşaklar yarattık.

مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا
تَتْرَا كُلَّمَا جَاءَ اُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ اَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ اَرْسَلْنَا
مُوسٰى وَاَخَاهُ هٰرُونَ بِاٰيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ
وَمَلَائِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوا اَنُؤْمِنُ
لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا
مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَاُمَّهُ اٰيَةً وَاٰوَيْنَاهُمَا اِلٰى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ
وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾ يَا اَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا
اِنّ۪ي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَاِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً وَاَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ ف۪ي غَمْرَتِهِمْ حَتّٰى ح۪ينٍ ﴿٥٤﴾ اَيَحْسَبُونَ اَنَّمَا نُمِدُّهُمْ
بِه۪ مِنْ مَالٍ وَبَن۪ينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾
اِنَّ الَّذ۪ينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ بِاٰيَاتِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذ۪ينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

43— Hiçbir ümmet, ecelini ne geçebilir, ne de geriletebilir.

44— Sonra peygamberlerimizi peyderpey gönderdik. Her ümmete peygamberi geldikçe, onu yalanladılar. Biz de onları birbiri ardınca helâk ettik ve hepsini birer efsane yaptık. Artık ırak olsun iman etmeyen kavim!..

45, 46— Sonra Mûsa ile kardeşi Hârun'u, mûcizelerimizle ve açık bir fermanla Fir'avn'a ve onun ileri gelen adamlarına gönderdik. Ama onlar, imanı kibirlerine yediremediler. Dik başlı bir kavim idiler.

47— Onun için, ''Biz, kendimiz gibi iki insana mı inanacağız? Halbuki onların kavmi bize kulluk ediyor.'' dediler.

48— Böylece onları yalanladılar. Fakat arkacığından helâk edilenlerden oldular.

49— Yemin olsun! Biz Mûsa'ya o kitabı verdik. Tâ ki kavmi hidayete ersinler!..

50— Meryem oğlu İsa'yı da annesiyle bir mûcize yaptık **(babasız olarak dünyaya geldi).** Her ikisini düz ve suyu bulunan yüksek bir yerde barındırdık.

51— Ey peygamberler! Helâl, hoş şeylerden yeyin ve yararlı işler yapın. Çünkü ben, bütün yaptıklarınızı bilirim.

52— İşte **(halk)** bir tek ümmet halinde sizin ümmetinizdir. Ben de sizin Rabbinizim. Benden korkun.

53— Derken **(milletler),** dinleri hususunda aralarında parçalara bölündüler. Her fırka kendi ellerindeki **(din)** ile böbürleniyor.

54— Şimdi **(ey Habibim!)** Sen onları bir zamana kadar şaşkınlıkları içinde bırak.

55, 56— Kendilerine verdiğimiz mal ve çoluk çocukla, biz onların hayırlarına mı acele ediyoruz sanıyorlar? Hayır! Anlamıyorlar **(ki, bu onlara bir istidractır, gösteriştir).**

57— Gerçekten Rablerinin azabından korkarak titreyenler,

58— Ve Rablerinin âyetlerine iman edenler,

59— Rablerine şirk koşmayanlar!..

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ
﴿٦٠﴾ أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾
وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ
دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ
إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ ﴿٦٤﴾ لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنْصَرُونَ ﴿٦٥﴾
قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ ﴿٦٦﴾
مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ
مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ
مُنْكِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ
لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ
ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ
خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾
وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ ﴿٧٤﴾

60— Ve Rablerinin huzuruna döneceklerinden yürekleri çarparak zekâtlarını verenler!..

61— İşte bunlar, hayırlarda sür'at yarışı yaparlar. Hem de **(Allah'ın ezelî ilminde)** öne geçmişlerdir.

62— Mamafih biz, kimseye gücünden fazla bir şey teklif etmeyiz. Bizim nezdimizde hakkı söyleyen bir kitap **(Levh-i Mahfûz)** vardır. Onlara hiçbir zulüm yapılmaz.

63— Fakat kâfirlerin kalbleri, bu **(Kur'ân)**dan bir gaflet içindedir. Hem onların bundan başka birtakım kötü işleri daha vardır ki, hep onlar için çalışırlar.

64— Nihayet refahlı olanlarını azap ile yakaladığımız vakit, hemen feryada başlarlar.

65— **(Kendilerine şöyle denilir):** ''Bugün feryad etmeyin. Çünkü bizden yardım olunmayacaksınız.

66— Karşınızda âyetlerim okunuyordu da, siz ardınıza dönüyordunuz.

67— Ona **(inanmayı)** kibrinize yediremiyor, müsamereler yaparak hezeyanlar savuruyordunuz.

68— Yâ hâlâ bu kelâmı **(Kur'ân'ı)** düşünmediler mi? Yoksa onlara evvelki atalarına gelmemiş bir peygamber mi geldi?

69— Yoksa, peygamberlerini tanımadılar da, onun için mi inkâr ediyorlar?

70— Yoksa, onda bir cinnet mi var diyorlar? Hayır! O peygamber, onlara hakkı getirdi. Fakat onların çoğu haktan hoşlanmıyorlar.

71— Eğer hak, onların keyiflerine tâbi olsaydı, göklerle yer ve bunlarda bulunanlar muhakkak fesada uğrardı. Hayır! Biz onlara, zikirlerini **(Kur'ân'ı)** getirdik. Ama onlar, zikirlerinden yüz çeviriyorlar.

72— Yoksa, sen onlardan bir ücret mi istiyorsun? Rabbinin mükâfatı daha hayırlıdır. Hem O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

73— Şüphesiz sen, onları dosdoğru bir yola çağırıyorsun.

74— Fakat âhirete inanmayanlar, bu yoldan sapmaktadırlar.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ الَّذِي
ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾
بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُوا أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ
وَآبَاؤُنَا هَٰذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾
قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ
قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ
مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

75— Şayet biz, onlara acıyıp da başlarındaki darlığı **(kıtlığı)** kaldırmış olsak, mutlaka yine serserice azgınlıklarında devam ve ısrar edeceklerdir.

76— And olsun ki, biz onları **(açlık)** azab **(ı)** ile tuttuk da, yine Rablerine karşı uslanmadılar ve yalvarmıyorlar.

77— Nihayet üzerlerine çok şiddetli bir azap kapısı açtığımız vakit, bakarsın hemen ye'se düşeceklerdir. **(Bu, Bedir'de olmuştur).**

78— Halbuki, sizin için kulakları, gözleri, kalbleri yaratan O'dur. Siz, pek az şükrediyorsunuz.

79— Yeryüzünde sizi yaratan da O'dur ve O'na haşrolunacaksınız.

80— O, dirilten ve öldürendir. Geceyle gündüzün değişmesi de hep O'na aittir. Daha akıllanmayacak mısınız siz?

81— Hayır! **(Mekke müşrikleri),** evvelkilerin dediği gibi dediler.

82— Evvelkiler, "Biz ölüp toprak ve bir yığın kemik olduğumuz vakit mi, evet biz mi diriltileceğiz?

83— Yemin ederiz ki, bu, bize de atalarımıza da bundan önce va'd olundu. Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir." demişlerdi.

84— De ki: "Kimin o yer ve ondaki bütün varlıklar, biliyor musunuz?".

85— "Allah'ın!" diyecekler. "O halde hiç düşünmüyor musunuz siz?" de.

86— "Kim o yedi göğün Rabbi? Ve o büyük arşın Rabbi?" de.

87— "Allah'ın!" diyecekler. "O halde Allah'dan **(gayriye kulluktan)** sakınmaz mısınız?" de.

88— "Kimdir o, her şeyin mülkü **(ve idaresi)** elinde olan? Kim o koruyan, fakat kendisini koruyan bulunmayan? Eğer bilirseniz **(söyleyin)!**" de.

89— Yine "Allah'ındır!" diyecekler. "O halde nasıl olup da büyüleniyorsunuz?" de.

بَلْ اَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللّٰهُ مِنْ وَلَدٍ
وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ اِلٰهٍ اِذًا لَذَهَبَ كُلُّ اِلٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا
بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَالِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ اِمَّا تُرِيَنِّي
مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾
وَاِنَّا عَلٰى اَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ اِدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ
اَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُلْ رَبِّ اَعُوذُ بِكَ
مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَاَعُوذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾
حَتّٰى اِذَا جَاءَ اَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّي
اَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا اِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ
وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾ فَاِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ
فَلَا اَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾ فَمَنْ ثَقُلَتْ
مَوَازِينُهُ فَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
فَاُولٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾
تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

90— Hayır! Biz, onlara hakkı getirdik. Ama onlar cidden yalancıdırlar.

91— Allah, hiç evlât edinmiş değildir. Beraberinde bir ilâh da yoktur. **(Şayet olsaydı)** her ilâh kendi yarattığını götürür ve elbette biri diğerine üstün olmaya çalışırdı. Allah, onların isnat ettiği vasıflardan münezzehtir.

92— O, gaibi, hazırı bilendir. Allah, onların koştukları şirkten yücedir.

93— De ki: ''Ey Rabbim! Eğer onlara va'd edilen azabı mutlaka bana göstereceksen;

94— Bâri beni o zalim kavim içinde bulundurma Rabbim!''.

95— Onlara va'd ettiğimiz azabı sana göstermeye elbette kaadiriz.

96— Sen, kötülüğü en güzel hasletle **(af ve bağışlamakla)** bertaraf et. Biz onların ne vasıflar kullandıklarını daha iyi biliriz.

97— De ki: ''Ey Rabbim! Şeytanların vesveselerinden sana sığınırım!

98— Ey Rabbim! Onların huzurumda olmalarından da sana sığınırım!''.

99— Nihayet o müşriklerin birine ölüm geldiği vakit, ''Ey Rabbim! Beni dünyaya döndür!

100— Tâ ki, o zayi ettiğim ömürde yararlı işler göreyim!'' der. Hayır! Bu sadece onun söylediği boş bir kelimedir. Önlerinde ise tâ diriltilecekleri güne kadar bir perde vardır.

101— Sûr'a üfürüldü mü, artık o gün aralarında ne **(övünecekleri)** bir nesebleri vardır, ne de birbirlerine soruşurlar.

102— Kimin tartıları ağır gelirse, işte onlar felâh bulanların tâ kendileridir.

103— Kimin de tartıları hafif gelirse, onlar da kendilerine yazık edenlerin tâ kendileri olup, cehennemde ebedî kalacaklardır.

104— Ateş yüzlerine çalar, o halde ki, orada onlar sırıtıp kalırlar.

اَلَمْ تَكُنْ اٰيَاتٖى تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا رَبَّنَا
غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَٓالّٖينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا
مِنْهَا فَاِنْ عُدْنَا فَاِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَؤُا فٖيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ
﴿١٠٨﴾ اِنَّهُ كَانَ فَرٖيقٌ مِنْ عِبَادٖى يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتّٰى
اَنْسَوْكُمْ ذِكْرٖى وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ اِنّٖى جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ
بِمَا صَبَرُٓوا اَنَّهُمْ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿١١١﴾ قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِى الْاَرْضِ
عَدَدَ سِنٖينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسْـَٔلِ الْعَٓادّٖينَ
﴿١١٣﴾ قَالَ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا قَلٖيلًا لَوْ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ اَفَحَسِبْتُمْ
اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ
الْحَقُّ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرٖيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ
اِلٰهًا اٰخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهٖ فَاِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهٖ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمٖينَ ﴿١١٨﴾

105— (Allah Teâlâ kendilerine), "Benim âyetlerim size okunurken, onları yalanlayanlar siz değil miydiniz?" **(der).**

106— "Ey Rabbimiz! Bizi kötü bahtlı oluşumuz mağlûb etti ve biz, sapık bir kavim idik!

107— Ey Rabbimiz! Bizi buradan çıkar! Eğer yine **(küfre)** dönersek, o takdirde zalimler biziz!" derler.

108— (Allah Teâlâ) buyurur ki: "Sinin orada, bana bir şey söylemeyin!

109— Çünkü kullarımdan bir fırka vardı: "Ey Rabbimiz! Biz iman ettik, artık bizi bağışla. Ve bize merhamet et! Sen merhametlilerin en hayırlısısın!" diyorlardı.

110— Siz, onları, maskara yerine tuttunuz. Hatta bu, size beni anmayı unutturdu. Onlara öyle gülüyordunuz.

111— İşte onlara bugün ben, sabretmelerine karşılık mükâfatlarını verdim. Onlar murada erenlerin tâ kendileridir!".

112— (Teâlâ Hazretleri), "Yerde seneler sayısınca ne kadar kaldınız?" buyurur.

113— Onlar, "Bir gün, yahut bir günden daha az kaldık. Sayanlara **(hesap tutan meleklere)** soruver!" derler.

114— Allah Teâlâ buyurur ki: "Bilmiş olsanız, hakikaten pek az kaldınız.

115— Yâ siz zannettiniz mi ki, biz sizi boşuna yarattık da, bize döndürülmeyeceksiniz?

116— Demek ki Allah, o hak padişah çok yücedir. O'ndan başka İlâh yoktur. Kerîm olan Arş'ın Rabbidir.

117— Her kim, Allah'la beraber başka bir ilâha — onu isbat edecek bir delili olmamasına rağmen — ibadet ederse, onun hesabı ancak Rabbinin katındadır. Şüphesiz ki, kâfirler felâh bulmazlar".

118— De ki: "Ey Rabbim! Bağışla! Merhamet et! Sen merhametlilerin en hayırlısısın!".

(Sûre: 24)

EN-NÛR SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
64 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— (Bu), bizim indirdiğimiz ve **(emirlerine uymayı)** farz kıldığımız bir sûredir. Biz onda açık birtakım deliller indirdik. Olur ki, beller tutarsınız.

2— Zina eden **(bekâr)** erkek ve kadının her birine yüzer değnek vurun. Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dininde bunlara bir acıyacağınız tutmasın. Mü'minlerden bir taife de, bunların cezalarına şahid olsun.

3— Zina eden bir erkek, ancak zina eden bir kadınla veya müşrik bir kadınla evlenebilir. Zina eden bir kadını da, ancak zina eden bir erkek veya müşrik nikâh edebilir. Mü'minlere böyle bir evlenme haram kılınmıştır (1).

4— İffetli kadınlara zina iftirasında bulunup da sonra dört şahid getiremeyenler olursa, bunlara da seksen değnek vurun! Ve şahidliklerini ebediyen kabul etmeyin. Bunlar, fâsıkların tâ kendileridir.

5— Ancak bu iftiradan sonra tevbe edip hallerini düzeltenler müstesna. Çünkü Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

6— Karılarına zina isnat eden ve kendilerinden başka şahidleri olmayan kimselerin her biri dört defa billâhi diyerek kendisinin karısına isnat ettiği sözde, muhakkak doğru söyleyenlerden olduğuna şehadet etmelidir.

7— Beşinci defasında da; eğer yalancılardansa, Allah'ın lâneti kendi üzerine **(olmasını söylemesi)**dir.

8— Kadından had vurulma cezasını dört defa, "Eşhedü billâh. Kocam muhakkak yalancılardandır." demesi defeder.

9— Beşinci defasında, "Eğer kocası doğru söyleyenlerdense, Allah'ın gazabı kendisinin üzerine olmasını" söyler (2).

10— Eğer Allah'ın fazl-u rahmeti sizin üzerinizde olmasaydı ve Allah tevbeleri kabul eden hikmet sahibi olmasaydı **(cezayı hemen müstahakkına verirdi).**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
سُورَةٌ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا ف۪يهَٓا اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
﴿١﴾ اَلزَّانِيَةُ وَالزَّان۪ي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ
بِهِمَا رَأْفَةٌ ف۪ي د۪ينِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلْيَشْهَدْ
عَذَابَهُمَا طَٓائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٢﴾ اَلزَّان۪ي لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً
وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَٓا اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ
﴿٣﴾ وَالَّذ۪ينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَٓاءَ فَاجْلِدُوهُمْ
ثَمَان۪ينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًا وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
﴿٤﴾ اِلَّا الَّذ۪ينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ
﴿٥﴾ وَالَّذ۪ينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَٓاءُ اِلَّٓا اَنْفُسُهُمْ
فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٦﴾
وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِب۪ينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَؤُا
عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِب۪ينَ ﴿٨﴾
وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَٓا اِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٩﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَك۪يمٌ ﴿١٠﴾

(1) Bu âyet, fakir muhacirler geçim derdi ile, zengin bulunan müşrik fahişeleri almak istedikleri zaman inmiştir. Bazı müfessirlere göre hüküm onlara mahsustur. Bir kısım tefsir âlimlerine göre ise, hüküm umumidir ve "Kocasız kadınları nikâh edin" âyetiyle nesh edilmiştir.

(2) İslâm hukukunda buna "li'an" denir. Tatbikatı şöyledir: Ailesinin zina suçu işlediğini iddia eden bir koca, dört şahit getiremezse hâkimin huzuruna çıkarılır ve dört defa "Billahi, ona attığım sözde doğru olduğuma şahitlik ederim", der. Beşinci defada da, "Eğer yalan söylüyorsam, Allah'ın laneti üzerime olsun" der. Kadın da buna karşılık dört defa, "Billahi kocam yalan söylüyor" dedikten sonra beşinci kez de, "Eğer kocam doğru ise Allah'ın gazabı üzerime olsun" der. Böyle yemin etmesi, erkekten iftira, kadından da zina cezasını kaldırır ve hâkim her ikisinin boşanmalarına hükmeder.

إِنَّ الَّذِينَ جَاؤُ بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ
بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي
تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ ﴿١٢﴾ لَوْلَا جَاؤُ
عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ
هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ
بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ
هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا
أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ
أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ
الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ
الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٢٠﴾

11— Haberiniz olsun ki, o iftira haberini (3) getirenler, içinizden **(belirli)** bir cemaattir. Onu hakkınızda şer saymayın. Bilakis o, hakkınızda bir hayırdır. O iftiracılardan her birine kazandığı vebal **(kadar ceza)** vardır. Günahın büyüğünü yüklenene ise büyük bir azap vardır (4).

12— Ne olurdu, onu işittiğiniz vakit, erkek ve kadın mü'minler, kendi vicdanlarında hüsn-ü zanda bulunsalar ve "Bu açık bir iftiradır", deselerdi ya!

13— Buna dört şahid getirselerdi ya! Madem ki şahid getiremediler, o halde onlar, Allah katında yalancıların tâ kendileridir.

14— Eğer dünya ve âhirette Allah'ın fazl-u rahmeti üzerinizde olmasaydı, o daldığınız dedikodu sebebiyle size muhakkak büyük bir azap dokunurdu.

15— O sırada ki, siz iftirayı dillerinizle birbirinize anlatıyordunuz. Hakkında hiçbir biigi sahibi olmadığınız şeyi, ağızlarınızla söylüyor ve bunu kolay bir şey sanıyordunuz. Halbuki o, Allah katında büyük **(bir cürüm)** dür.

16— O iftirayı işittiğiniz vakit, "Bunu söylemek bize yakışmaz. Hâşâ! Bu büyük bir iftiradır!" deseydiniz ya!

17— Eğer mü'minler iseniz, böyle bir şeye bir daha ebediyyen dönmenizi Allah size yasaklıyor.

18— Allah size âyetleri beyan ediyor. Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

19— Bu kötü haberin iman edenler arasında yayılmasını arzu edenlere, dünya ve âhirette acıklı bir azap vardır. Allah bilir; siz bilmezsiniz.

20— Eğer üzerinizde Allah'ın fazl-u rahmeti olmasaydı ve Allah çok şefkatli, çok merhametli olmasaydı... **(cezanızı çoktan verirdi).**

---

(3) **Bu iftira Hz. Âişe hakkında çıkarılmış** (bir yalan) **dır.**

(4) **Bu adam, münafıkların reisi Abdullah bin Übey'dir. İkinci bir husus da, "Onu hakkınızda şer sanmayın" ibaresi, iftira yapanlar hakkında olmayıp, müfterilerin dışında kalmış mü'minler kasd olunmaktadır.**

21— Ey iman edenler! Şeytanın adımlarına tâbi olmayın. Kim şeytanın izlerine uyarsa, **(bilsin ki)**, o, fuhşu ve kötülüğü emreder. Eğer üzerinizde Allah'ın fazl-u rahmeti olmasaydı, içinizden hiçbiri ebediyyen temize çıkamazdı. Lâkin Allah, dilediğini temize çıkarır. Allah her şeyi işitendir, hakkıyle bilendir.

22— Bir de içinizden fazilet ve servet sahibi olanlar, akrabalara, yoksullara, Allah yolunda hicret edenlere bir şey vermelerinde kusur etmesinler. Affetsinler. Bağışlasınlar! (5). Allah'ın sizi bağışlamasını sevmez misiniz? Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir (6).

23— Irz ehli, **(fenalıklardan)** habersiz mü'min kadınlara **(zina)** iftirası atanlar, hakikaten dünyada ve âhirette lânete uğramışlardır. Onlara büyük bir azap vardır.

24— Kıyamet gününde onların aleyhine dilleri, elleri ve ayakları bütün yaptıklarına şahidlik edecektir.

25— O gün Allah, onlara hak ettikleri cezalarını tamamiyle verecek ve Allah'ın aşikâr hak olduğunu bileceklerdir.

26— Kötü kadınlar, kötü erkeklere; kötü erkekler de kötü kadınlara yaraşır. İyi kadınlar, iyi erkeklere; iyi erkekler de iyi kadınlara yaraşır. Bunlar, o iftiracıların söylediklerinden berîdirler. Onlar için bir

يا أيها الذين آمنوا لا تتبعوا خطوات الشيطان ومن يتبع
خطوات الشيطان فإنه يأمر بالفحشاء والمنكر ولولا فضل
الله عليكم ورحمته ما زكى منكم من أحد أبدا ولكن الله يزكي
من يشاء والله سميع عليم ﴿٢١﴾ ولا يأتل أولوا الفضل منكم
والسعة أن يؤتوا أولي القربى والمساكين والمهاجرين في
سبيل الله وليعفوا وليصفحوا ألا تحبون أن يغفر الله لكم
والله غفور رحيم ﴿٢٢﴾ إن الذين يرمون المحصنات الغافلات
المؤمنات لعنوا في الدنيا والآخرة ولهم عذاب عظيم
﴿٢٣﴾ يوم تشهد عليهم ألسنتهم وأيديهم وأرجلهم بما
كانوا يعملون ﴿٢٤﴾ يومئذ يوفيهم الله دينهم الحق ويعلمون أن الله
هو الحق المبين ﴿٢٥﴾ الخبيثات للخبيثين والخبيثون للخبيثات
والطيبات للطيبين والطيبون للطيبات أولئك مبرءون
مما يقولون لهم مغفرة ورزق كريم ﴿٢٦﴾ يا أيها الذين آمنوا
لا تدخلوا بيوتا غير بيوتكم حتى تستأنسوا وتسلموا
على أهلها ذلكم خير لكم لعلكم تذكرون ﴿٢٧﴾

mağfiret ve **(cennette)** cömertçe bir rızık vardır.

27— Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere izin almadan ve selâm vermeden girmeyin. Bu, sizin için daha hayırlıdır. Umulur ki, düşünürsünüz.

---

(5) **Bu âyet, Hz. Ebû Bekir hakkında inmiştir. Halasının oğlu Mistah, fakir bir muhâcir ve Bedir gazisi olduğu için Ebû Bekir ona nafaka yardımı yapardı. Fakat Hz. Aişe'ye yapılan iftira haberine onun adı da karışınca, bundan sonra ona bir şey vermemeye yemin etmişti.**

(6) **Bu âyet inince, Ebû Bekir "Hay hay! Ben, Allah'ın beni bağışlamasını isterim" demiş ve Mistah'a yardıma devam etmiştir.**

فَاِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَاِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ اَزْكٰى لَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾
قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ اَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذٰلِكَ
اَزْكٰى لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ
مِنْ اَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ
اِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلٰى جُيُوبِهِنَّ
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ اِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ اَوْ اٰبَائِهِنَّ اَوْ اٰبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
اَوْ اَبْنَائِهِنَّ اَوْ اَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ اَوْ اِخْوَانِهِنَّ اَوْ بَنِي اِخْوَانِهِنَّ
اَوْ بَنِي اَخَوَاتِهِنَّ اَوْ نِسَائِهِنَّ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّ
اَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ اُولِي الْاِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ اَوِ الطِّفْلِ
الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلٰى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ
بِاَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا اِلَى اللّٰهِ
جَمِيعًا اَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

28— Eğer evlerde kimse bulamazsanız, size izin verilmedikçe içeri girmeyin. Şayet size ''Geri dönün!'' denilirse hemen dönün. Bu sizin için daha temizdir ve Allah, bütün yaptıklarınızı bilendir.

29— İçinde oturulmayan fakat **(ahır ve han gibi)** sizin menfaatiniz bulunan evlere **(izinsiz)** girmenizde bir günah yoktur. Allah, açıkladığınız ve gizlediğiniz her şeyi bilir.

30— (Ey Habîbim!) Mü'min erkeklere söyle: Gözlerini haramdan sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar. Bu, kendileri için daha temizdir. Şüphesiz ki Allah, onların bütün yaptıklarından haberdardır.

31— Mü'min kadınlara da söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar, ziynetlerini açmasınlar! **(Ziynetlerinin takıldığı boyun, baş, kol, bacak ve kulak gibi yerlerini göstermesinler).** Ancak bunlardan görünen kısımlar **(yüz ve el gibileri)** müstesnadır. Baş örtülerini yakalarının üzerine vursunlar. Ziynetlerini açmasınlar. Ancak kendi kocalarına, yahut kendi babalarına, yahut kocalarının babalarına, yahut kendi oğullarına, yahut kocalarının **(başka kadından olan)** oğullarına, yahut kendi erkek kardeşlerine, yahut erkek kardeşlerinin oğullarına, yahut kız kardeşlerinin oğullarına, yahut Müslüman kadınlarına, yahut ellerindeki cariyelere, yahut kadına ihtiyacı kalmamış uyuntu erkeklere, yahut henüz kadınların gizli yerlerinin farkına varmamış çocuklara açabilirler. Gizledikleri ziynetleri bilinsin diye, ayaklarını da vurmasınlar. Toptan Allah'a tevbe edin ey Mü'minler. Tâ ki, felâh bulasınız!

وَاَنْكِحُوا الْاَيَامٰى مِنْكُمْ وَالصَّالِح۪ينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَاِمَائِكُمْ اِنْ
يَكُونُوا فُقَرَٓاءَ يُغْنِهِمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَل۪يمٌ ﴿٣٢﴾
وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذ۪ينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحاً حَتّٰى يُغْنِيَهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِه۪
وَالَّذ۪ينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ اِنْ عَلِمْتُمْ
ف۪يهِمْ خَيْراً وَاٰتُوهُمْ مِنْ مَالِ اللّٰهِ الَّذ۪ٓي اٰتٰيكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ
عَلَى الْبِغَٓاءِ اِنْ اَرَدْنَ تَحَصُّناً لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَاِنَّ اللّٰهَ مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ
اَنْزَلْنَٓا اِلَيْكُمْ اٰيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلاً مِنَ الَّذ۪ينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٣٤﴾ اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ مَثَلُ نُورِه۪
كَمِشْكٰوةٍ ف۪يهَا مِصْبَاحٌ اَلْمِصْبَاحُ ف۪ي زُجَاجَةٍ اَلزُّجَاجَةُ كَاَنَّهَا
كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ
وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُض۪ٓيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلٰى نُورٍ
يَهْدِي اللّٰهُ لِنُورِه۪ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ
وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿٣٥﴾ ف۪ي بُيُوتٍ اَذِنَ اللّٰهُ اَنْ تُرْفَعَ
وَيُذْكَرَ ف۪يهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ ف۪يهَا بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ﴿٣٦﴾

32— Bir de sizden bekârları ve kölelerinizle cariyelerinizden iyi **(Müslüman)** olanları evlendirin. Eğer fakir iseler, Allah onları lutf-u kereminden zengin eder. Allah'ın ihsanı geniştir; O her şeyi bilicidir.

33— Evlenmeye **(servet)** bulamayanlar, Allah fazlından onları zengin edinceye kadar, iffetli kalmaya çalışsınlar. Sahip olduğunuz kölelerinizden mükâtebe isteyenleri de, eğer kendilerinde bir hayır biliyorsanız hemen kitâbete bağlayın (7). Onlara Allah'ın size verdiği maldan verin. Dünya hayatının geçici menfaatini kazanacağız diye cariyelerinizi, eğer onlar iffetli olmak isterlerse, kendilerini fuhşa zorlamayın! (8). Kim onları zinaya zorlarsa, muhakkak ki Allah, onların bu zorlanışlarından sonra çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

34— Yemin olsun! Size açıklayıcı âyetler, sizden önce geçenlerden misaller ve takvâ sahiplerine bir nasihat indirdik.

35— Allah, göklerin ve yerin aydınlatıcısıdır. Onun nurunun temsili **(yani mü'minin kalbindeki sıfatı)** sanki bir kandil yuvasıdır ki, içinde bir lâmba var. Lâmba cam bir muhafaza içinde, o cam muhafaza sanki inci gibi bir yıldız. Bu lâmba, doğuya da batıya da nisbeti olmayan mübarek bir ağaçtan, zeytin **(ağacının yağın)** dan tutuşturulup yakılır. Onun yağı, kendisine ateş değmese de neredeyse aydınlık verecek. Nur üstüne nur! Allah, kimi dilerse onu nuruna eriştirir. Allah, insanlara böyle misaller verir **(ki, ibret alıp imana gelsinler).** Allah, her şeyi bilicidir.

36— Bu lâmba, öyle birtakım evlerde **(camilerde yakılır ki)** Allah, onların tâzim edilmesine ve içlerinde isminin anılmasına izin vermiştir. Buralarda sabah akşam Allah'ı tesbih ederler.

---

(7) **Kitâbete bağlamak, bir kimsenin kölesini çalışıp da bedelini kendisine ödemesi şartı ile âzât etmesine ve hürriyetini bağışlamasına verilen muamelenin ismidir.**

(8) **Bu âyet münafıkların reisi Abdullah bin Übey hakkında inmiştir. O, para kazansınlar diye cariyelerini zinaya zorlarmış.**

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ
وَاِيتَاۤءِ الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْاَبْصَارُ
﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ
مَنْ يَشَاۤءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ
يَحْسَبُهُ الظَّمْاٰنُ مَاۤءً حَتّٰۤى اِذَا جَاۤءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَوَجَدَ اللّٰهَ
عِنْدَهُ فَوَفّٰيهُ حِسَابَهُ وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ اَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي
بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشٰيهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ
بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ اِذَا اَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرٰيهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ
اللّٰهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صَاۤفَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ
وَتَسْبِيحَهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ
يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ
وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاۤءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاۤءُ
وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاۤءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

37— **(Öyle)** adamlar vardır ki ne ticaret, ne alışveriş kendilerini Allah'ı anmaktan, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekâtı vermekten alıkoymaz. Onlar öyle bir günden korkarlar ki, o günde kalblerle gözler **(dehşetden)** halden hâle değişir.

38— Çünkü Allah, kendilerine yaptıkları işin en güzeli ile mükâfat verecek, onlara fazlından ziyadesini de bahşedecektir. Allah, dilediğine rızkı hesapsız verir.

39— Küfredenlere gelince: Onların amelleri engin bir çöldeki serab gibidir. Susayan, onu su zanneder. Nihayet ona vardığı vakit, **(zannettiği gibi)** bir şey bulmaz da, yanında Allah'ı bulur. O da ona tamamiyle hesabını görüverir. Allah, çok çabuk hesap görendir.

40— Yahut derin bir denizdeki karanlıklar gibidir. O denizi bir dalga bürür; üstünden bir dalga daha. Üstünden bir bulut... Bunlar, öyle birbiri üstüne yığılmış karanlıklardır ki, kendi elini çıkarsa, hemen hemen onu dahi göremez! Her kime de Allah nur vermemişse, artık onun için nur yoktur.

41— Görmedin mi, gökte olanlar, yerdekiler, havada kanat çırpıp süzülen kuşlar, hep Allah'ı tesbih ediyorlar? Her biri duasını ve tesbihini bilmiştir. Allah da onların bütün yaptıklarını bilicidir.

42— Göklerle yerin mülkü Allah'ındır. Dönüş de ancak Allah'adır.

43— Görmedin mi ki, Allah bulutu sürüyor. Sonra aralarını telif edip topluyor, sonra onu bir yığın haline getiriyor da, görüyorsun yağmur bunun arasından çıkıyor. Bir de gökten, ondaki dağ halinde birikintilerden dolu indiriyor da, dilediği kimseye bununla musibet veriyor. Dilediğinden de onu bertaraf ediyor. Şimşeğinin parıltısı neredeyse gözleri alacak!

يُقَلِّبُ اللّٰهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِاُو۬لِي الْاَبْصَارِ ﴿٤٤﴾
وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَٓابَّةٍ مِنْ مَٓاءٍۚ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰى بَطْنِه۪ۚ وَمِنْهُمْ
مَنْ يَمْش۪ي عَلٰى رِجْلَيْنِۚ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْش۪ي عَلٰٓى اَرْبَعٍۜ يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَٓاءُۜ
اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ اَنْزَلْنَٓا اٰيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍۜ وَاللّٰهُ
يَهْد۪ي مَنْ يَشَٓاءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ
وَبِالرَّسُولِ وَاَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَر۪يقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَۜ
وَمَٓا اُو۬لٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٤٧﴾ وَاِذَا دُعُٓوا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
اِذَا فَر۪يقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَاِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُٓوا اِلَيْهِ
مُذْعِن۪ينَۜ ﴿٤٩﴾ اَف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَمِ ارْتَابُٓوا اَمْ يَخَافُونَ اَنْ يَح۪يفَ
اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۜ بَلْ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّمَا كَانَ قَوْلَ
الْمُؤْمِن۪ينَ اِذَا دُعُٓوا اِلَى اللّٰهِ وَرَسُولِه۪ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اَنْ يَقُولُوا
سَمِعْنَا وَاَطَعْنَاۜ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ
وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللّٰهَ وَيَتَّقْهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْفَٓائِزُونَ ﴿٥٢﴾
وَاَقْسَمُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ لَئِنْ اَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّۜ قُلْ
لَا تُقْسِمُواۚ طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌۜ اِنَّ اللّٰهَ خَب۪يرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

44— Allah, gece ile gündüzü **(arka arkaya)** döndürüp duruyor. Şüphesiz, bunlarda akıl sahipleri için bir ibret vardır.

45— Hem Allah, her hayvanı sudan yarattı. Onlardan kimisi karnı üstü yürüyor, kimisi iki ayak üstünde yürüyor, kimisi de dört ayak üstünde yürüyor. Allah dilediğini yaratır. Çünkü Allah her şeye kaadirdir.

46— Yemin olsun ki biz, cidden açıklayıcı âyetler indirdik. Allah dilediğini doğru yola iletir.

47— Bir de **(münafıklar)**, ''Allah'a ve Resûlüne inandık ve itaat ettik'' diyorlar da sonra, bunun arkasından bir takımı yan çiziyorlar. Bunlar, mü'min değillerdir.

حزب ٤

48— Aralarında hüküm vermesi için, Allah'a ve Resûlüne çağırıldıkları vakit bir de bakarsın, onlardan bir fırka yüz çevirmişlerdir.

49— Eğer hak kendilerinin olursa, koşarak peygambere gelirler.

50— Bunların kalblerinde bir hastalık mı var? Yoksa Allah ile peygamberinin kendilerine haksızlık edeceğinden mi kuşkulandılar, veya korktular? Hayır! Onlar zalimlerin tâ kendileridir.

51— Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve peygamberine çağrıldıkları vakit, mü'minlerin sözü ancak, ''Dinledik ve itaat ettik.'' demek olmalıdır. Ve işte bunlar, felâh bulacakların tâ kendileridir.

52— Her kim Allah'a ve peygamberine itaat eder; Allah'dan korkar, O'ndan sakınırsa, işte böyleleri de murada ereceklerin tâ kendileridir.

53— Bir de **(münafıklar)** var kuvvetleriyle Allah'a yemin ettiler. Kendilerine emredersen behemehal savaşa çıkarlarmış. De ki: ''Yemin etmeyin. Bu, âdet üzere bir itaattir. Şüphesiz, Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır''.

قُلْ اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْهِ
مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَاِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا
عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ
مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْـًٔا وَمَنْ كَفَرَ
بَعْدَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ
وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ
الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لِيَسْتَاْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ
اَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلٰثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ
صَلٰوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ
صَلٰوةِ الْعِشَٓاءِ ثَلٰثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ
جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلٰى بَعْضٍ
كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

54— De ki: ''Allah'a itaat edin. Peygambere de itaat edin. Yine döneklik yaparsanız artık o peygambere düşen ancak ona yükletilen, size düşen de size yükletilendir. Eğer ona itaat ederseniz hidâyete erersiniz. Peygambere düşen açık bir tebliğden başka bir şey değildir''.

55— Sizden iman edip yararlı işler görenlere Allah şöyle va'd buyurdu: ''Yemin olsun ki; onlardan evvel gelenleri **(İsrâil oğullarını)** nasıl **(kâfirlerin)** yerine getirdiyse, onları da **(kâfirlerin)** arazisine getirecek ve onlara, kendileri için seçtiği dinlerini **(İslâm'ı)** kuvvetle icra imkânı verecek. Onları korkularının arkasından behemehal huzura kavuşturacak. Bana hiçbir şeyi şerik koşmayarak ibadet edecekler. Kim de bundan sonra nankörlük ederse, artık onlar fâsıkların tâ kendileridir!''.

56— Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve peygambere itaat edin ki, merhamet olunasınız.

57— Sakın o küfredenleri, yerde **(bizi)** âciz bırakabilirler sanma! Onların varacakları yer ateştir. O ne fena yerdir!..

58— Ey iman edenler! Sahip olduğunuz köleler ve sizden henüz büluğa ermeyen çocuklar, **(odalarınıza girmek için şu)** üç vakitte sizden izin istesinler: Sabah namazından evvel, öğle sıcağından elbisenizi çıkardığınız sırada; bir de yatsı namazından sonra ki, bunlar sizin açık bulunabileceğiniz üç vakittir. Bu vakitlerin dışında ne size, ne onlara bir günah yoktur. Yanınızda dolaşırlar, siz de birbirinizin yanına girip çıkabilirsiniz. İşte Allah, âyetlerini size böyle açıklıyor. Allah her şeyi bilendir; hikmet sahibidir.

وَاِذَا بَلَغَ الْاَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَاْذِنُوا كَمَا اسْتَاْذَنَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ وَاللّٰهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الّٰتِي
لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ اَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ
غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَاَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللّٰهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَيْسَ عَلَى الْاَعْمٰى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْاَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَنْ تَاْكُلُوا
مِنْ بُيُوتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اٰبَٓائِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اُمَّهَاتِكُمْ
اَوْ بُيُوتِ اِخْوَانِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَخَوَاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ
اَعْمَامِكُمْ اَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ اَوْ بُيُوتِ اَخْوَالِكُمْ
اَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ اَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُٓ اَوْ صَدِيقِكُمْ
لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَاْكُلُوا جَمِيعًا اَوْ اَشْتَاتًا
فَاِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً
مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ
لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

59— Sizden olan çocuklar da, büluğa erdiklerinde kendilerinden önceki **(büyük)** lerinin izin istedikleri gibi, izin istesinler. İşte Allah size âyetlerini, böyle açıklıyor. Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

60— Nikâh ümidi kalmayan, **(hayızdan, çocuktan kesilmiş)** yaşlı kadınlar var ya! Ziynetlerini erkeklere göstermemek şartı ile çarşaflarını bırakmalarında kendilerine bir günah yoktur. Bununla beraber iffetli davranıp sakınmaları onlar için daha hayırlıdır. Allah her şeyi işiten, hakkıyle bilendir.

61— Gözü görmeyene günah yok, topala günah yok, hastaya da günah yoktur **(Bunlar başkaları ile beraber yemek yiyebilirler)**. Sizin de kendi **(çocuklarınıza ait)** evlerinizden, yahut babalarınızın evlerinden, yahut annelerinizin evlerinden, yahut erkek kardeşlerinizin evlerinden, yahut kız kardeşlerinizin evlerinden, yahut amcalarınızın evlerinden, yahut halalarınızın evlerinden, yahut dayılarınızın evlerinden, yahut teyzelerinizin evlerinden, yahut koruyucusu bulunduğunuz şeyden, yahut dostunuzun evinden yemenizde günah yoktur **(Yani bunlar evde olmasalar bile, rizâları bilinirse yemek câizdir)**. Sizin topluca yahut dağınık yemenizde de bir günah yoktur. Evlere girdiğiniz vakit, Allah tarafından mübarek, hoş bir sağlık olmak üzere kendilerinize selâm verin. İşte böyle Allah size âyetlerini açıklıyor. Olur ki akıl edersiniz.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ
عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ
شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ
عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾
أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ الْفُرْقَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعٌ وَسَبْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

62— Mü'minler, ancak o kimselerdir ki, Allah'a ve peygamberine iman ederler ve **(cuma hutbesi gibi)** toplu bir işte, peygamberle beraber bulundukları vakit ondan izin almadıkça bırakıp gitmezler. Doğrusu o senden izin isteyenler var ya! İşte Allah'a ve Peygamberine iman edenler onlardır. Binaenaleyh bazı işleri için senden izin isterlerse, sen de onlardan dilediğine izin veriver. Onlar için Allah'dan mağfiret dile. Şüphe yok ki Allah, çok bağışlayıcıdır; çok esirgeyicidir.

63— Peygamberi çağırmayı, aranızda birbirinizi çağırdığınız gibi çağırmayın! **(Yâ Muhammed demeyin! Yâ Resûlallah! Ya Nebiyyallah! deyin!).** İçinizden birbirini siper ederek sıvışanları Allah pekâlâ bilmektedir. Onun için, peygamberin emrine aykırı hareket edenler, başlarına bir belâ gelmesinden yahut kendilerine acıklı bir azap isabet etmesinden sakınsınlar.

64— Dikkat edin! Hiç şüphe yok ki göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Sizin hangi inanç üzerinde olduğunuzu O bilir. Kendisine döndürülecekleri kıyamet gününde, Allah onlara **(dünyada yaptıklarını)** haber verecektir. Allah, her şeyi en iyi bilendir.

(Sûre: 25)

EL-FURKAN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
77 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ne yücedir o Allah ki, bütün âlemlere bir uyarıcı olsun diye, kuluna bu Furkan'ı **(Kur'ân'ı)** indirmiştir.

2— O Allah ki, göklerin ve yerin mülkü O'nundur. O, hiç çocuk edinmemiştir. Mülkünde O'na bir ortak da yoktur. Her şeyi O yaratmış ve bir ölçüye göre düzenlemiş, miktarını tayin buyurmuştur.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اٰلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِاَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ
مَوْتًا وَلَا حَيٰوةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
اِنْ هٰذَا اِلَّا اِفْكٌ افْتَرٰيهُ وَاَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ اٰخَرُونَ فَقَدْ
جَاؤُ ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٤﴾ وَقَالُوا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا
فَهِيَ تُمْلٰى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَاَصِيلًا ﴿٥﴾ قُلْ اَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ
السِّرَّ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦﴾
وَقَالُوا مَالِ هٰذَا الرَّسُولِ يَاْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْاَسْوَاقِ لَوْلَا اُنْزِلَ اِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧﴾
اَوْ يُلْقٰى اِلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَاْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ اِنْ تَتَّبِعُونَ اِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٨﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ
ضَرَبُوا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٩﴾
تَبَارَكَ الَّذِي اِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذٰلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا ﴿١٠﴾ بَلْ كَذَّبُوا
بِالسَّاعَةِ وَاَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

3— Böyle iken **(kâfirler),** O'ndan başka birtakım ilâhlar edindiler ki, onlar hiçbir şey yaratamazlar; kendileri yaratılmaktadırlar. Kendi kendilerine ne bir zarar, ne de bir faydaya malik değiller. Öldürmeye, diriltmeye ve öldükten sonra tekrar diriltmeye de güçleri yetmez.

4— Küfredenler, "Bu **(Kur'ân),** onun uydurduğu yalandan başka **(bir şey)** değildir. Bu hususta ona başka bir cemaat de yardım etti." dediler. Doğrusu bir zulüm ve yalan yaptılar.

5— "**(Kur'ân âyetleri),** eskilerin masallarıdır; onları **(Muhammed)** yazdırmış da, sabah akşam kendisine okunuyor." dediler.

6— De ki: "O **(Kur'ân)**ı, göklerde ve yerdeki bütün sırları bilen Allah indirdi". Gerçekten O, çok bağışlayıcıdır, esirgeyicidir.

7— Bir de, "Bu ne biçim peygamber ki, yemek yiyor; çarşılarda geziyor! Ona bir melek indirilse de, beraberinde o da uyarıcı olsa ya!

8— Yahut ona gökten bir hazine indirilse veya bir bahçesi olsa da, ondan yese ya!" dediler. O zalimler, **(mü'minlere),** "Siz, ancak büyülenmiş bir adama tâbi oluyorsunuz!" dediler.

9— Bak, senin hakkında ne temsiller yaptılar **(da çıkmaza)** saptılar. Artık hiçbir yol bulamazlar.

10— Öyle yücedir O **(Allah)** ki, dilerse sana, bu dediklerinden daha hayırlısını; altından ırmaklar akan cennetler verir, senin için köşkler de yapar.

11— Fakat onlar kıyameti yalan saydılar. Biz ise kıyameti yalanlayanlara çılgın bir ateş hazırladık.

إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾
وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾
لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾
قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ
لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ
وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي
هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ
يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٨﴾ فَقَدْ
كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا
نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

12— Öyle ki, bu **(ateş)** onları bir yerden gördüğü vakit onlar bunun fokurtusunu ve uğultusunu işitirler.

13— Ve elleri boyunlarına bağlı olarak, onun dar bir yerine atıldıkları vakit de orada, "Helâk! **(imdadıma yetiş)**" diye haykırırlar.

14— Bugün bir **(defa)** helâk değil, birçok helâk **(olmayı)** çağırın.

15— De ki: "Bu **(ateş)** mi daha hayırlıdır, yoksa takvâ sahiplerine va'd olunan ebedîlik cennet mi? O cennet ki, kendilerine bir mükâfat ve bir konak olarak sunulacaktır.

16— Orada, ebedî kalmak şartiyle onlar için, ne isterlerse vardır. Bu, Rabbinin üzerinde yerine getirilmesi istenen bir va'didir.

17— O kıyamet gününde **(Allah, müşrikleri)** Allah'dan başka taptıkları şeylerle bir araya toplayıp, "Bu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yollarını şaşırdılar?" diyecektir.

18— **(Putlar),** "Seni tenzih ederiz. Bize, senden başka veliler edinmek yaraşmazdı. Lâkin sen onları ve atalarını varlığa daldırdın. O derece ki, nihayet zikri unuttular ve helâke giden bir kavim oldular." derler.

19— İşte **(ey kâfirler!)** taptıklarınız, sizi sözünüzde yalancı çıkardılar! Artık ne azabı savmaya, ne de bir yardım görmeye çare bulamayacaksınız. Ve sizden kim zulüm yaparsa, ona büyük bir azap taddıracağız.

20— Biz, senden önce peygamberleri başka şekilde göndermedik. Elbet onlar da yemek yiyorlar, çarşılarda geziniyorlardı. Bir de, bakalım sabredecek misiniz diye, bazınızı bazınıza fitne yaptık **(bazınız fakir, bazınız zengin oldu)**. Senin Rabbin çok iyi görendir.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ
أَوْ نَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا
﴿٢١﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا
مَحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً
مَنْثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ
مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ
تَنْزِيلًا ﴿٢٥﴾ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ
يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي
لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ
إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا
لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

21— Bize kavuşacaklarını ummayanlar, "Melekler bizim üzerimize indirilse ya! Yahut biz Rabbimizi görsek ya!" dediler. Yemin olsun ki, onlar kendilerini büyük gördüler de, büyük bir azgınlık gösterdiler.

22— Melekleri görecekleri gün, o mücrimlere müjde yoktur. Melekler onlara, **"(Size)** müjde yasaklanmıştır, yasak!" diyeceklerdir.

23— Hem onlar, **(hayır namına)** ne yaptılarsa, biz onun önüne geçip saçılmış zerre haline getiririz **(dünyadaki hayırlarının hiçbir faydasını görmezler).**

24— O gün **(kıyamette)** cennetliklerin eğlendikleri yer pek hayırlı, dinlendikleri yer pek güzeldir.

25— O gün gökyüzü, bulutla yarılacak, melekler de peyderpey indirileceklerdir.

26— O gün, hak mülk **(ve saltanat),** Rahmân'ındır. Kâfirlere ise, o gün çok çetin bir gün olacaktır.

27— Hem o gün zalim ellerini ısıracak, "Ah, keşke ben, peygamberle beraber bir yol tutaydım!

28— Vay başıma gelenler! Keşke falanı dost edinmeyeydim!

29— Yemin olsun bana **(Kur'ân)** gelmişken, beni ondan o saptırdı. Şeytan, insanı yardımcısız bırakıyor!" diyecektir.

30— Peygamber de, "Ey Rabbim! Kavmim bu Kur'ân'ı terk edilmiş **(bir şey gibi)** tuttular" der.

31— İşte böyle, biz her peygambere mücrimlerden bir düşman yaptık. Mamafih hidâyet edici olarak da, yardımcı olarak da Rabbin sana yeter!

32— Bir de kâfirler, "Bu Kur'ân, ona toptan indirilseydi ya!" dediler. Biz, onu senin kalbine iyice yerleştirelim diye böyle **(azar azar)** indirdik ve onu ağır ağır okuttuk **(ki, kolay bellensin).**

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ تَفْسِيرًاۜ ﴿٣٣﴾
اَلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلٰى وُجُوهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَۙ اُو۬لٰٓئِكَ شَرٌّ مَكَانًا
وَاَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ
اَخَاهُ هٰرُونَ وَزِيرًاۚ ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا اذْهَبَٓا اِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَاۜ فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًاۜ ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا
الرُّسُلَ اَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ اٰيَةًۜ وَاَعْتَدْنَا
لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا اَلِيمًاۚ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا۬ وَاَصْحَابَ الرَّسِّ
وَقُرُونًا بَيْنَ ذٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْاَمْثَالَۘ
وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ اَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِٓي
اُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِۜ اَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَاۚ بَلْ كَانُوا
لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَاِذَا رَاَوْكَ اِنْ يَتَّخِذُونَكَ اِلَّا هُزُوًاۜ
اَهٰذَا الَّذِي بَعَثَ اللّٰهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ اِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ
اٰلِهَتِنَا لَوْلَٓا اَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَاۜ وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ اَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ اَرَاَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ
اِلٰهَهُ هَوٰيهُۜ اَفَاَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًاۙ ﴿٤٣﴾

33— Hem onlar sana hiçbir mesel getirmezler ki, biz hakkı ve tefsirin daha güzelini getirmiş olmayalım.

34— O yüzleri üstü cehenneme sürülecek olanlar var ya! İşte onlar, mevkice en fena, yolca da en sapıktırlar.

35— And olsun ki, Mûsa'ya o kitabı **(Tevrât'ı)** verdik. Kardeşi Hârun'u da beraberinde vezir **(yardımcı)** yaptık.

36— Ve dedik ki: ''Haydi âyetlerimizi yalanlayan o kavme gidin!'' **(Onlar da gittiler, tebliğ ettiler. Fakat Fir'avn ve kavmi onlara inanmadılar).** Nihayet biz de onları, tamamen helâk ettik.

37— Nûh kavmini de, peygamberleri yalanladıkları vakit boğduk ve onları insanlara bir ibret yaptık. Biz, zalimlere acıklı bir azap hazırladık.

38— Âd ve Semûd kavimlerini, **(Şuayb'ın kavmi)** Ashab-ı Ress'i ve bunların arasında geçen birçok kavimleri de helâk ettik.

39— Bunların her birine nasihat olarak nice misaller anlatmıştık ve her birini tamamen mahv-u perişan ettik.

40— Yemin olsun ki, **(Kureyş kâfirleri)** o fenalık yağmuruna tutulan beldeye **(Lût kavminin yaşadığı Sedûm şehrine)** de vardılar. Artık onu görmüyorlar mı idi? Ama onlar, öldükten sonra dirilmeyi ummuyorlardı.

41— Kâfirler seni gördükleri vakit, sırf bir eğlence yerine tutuyorlar, ''Bu mu, o Allah'ın peygamber diye gönderdiği?

42— Sahih be! Eğer üzerinde sebat etmeseydik, nerdeyse bizi ilâhlarımızdan saptıracaktı!'' diyorlar. Fakat ilerde azabı görecekleri gün, kimmiş o yolu daha sapık olan bileceklerdir.

43— Gördün mü, o hevasını ilâh edinen kimseyi? Artık ona, sen mi vekil olacaksın?

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ
وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا ﴿٤٥﴾
ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾ وَهُوَ
الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا
خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ
لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا
فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا
كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ
رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ
وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

44— Yoksa, sen onların çoğunu, hakkı işitiyor veya anlıyor mu sanıyorsun? Onlar, ancak hayvanlar gibidirler. Hatta yolca daha sapıktırlar.

45— Rabbinin **(işine)** bakmaz mısın? **(Fecirle güneşin doğuşu arasında)** gölgeyi nasıl yaymıştır? Dileseydi, elbet onu sabit yapardı. Sonra biz, güneşi, onun üzerine bir delil yaptık **(güneş olmasa gölge bilinmez)**.

46— Sonra **(güneş doğunca)** biz, onu azar azar kendimize doğru alırız.

47— O Allah'dır ki, geceyi size bir örtü, uykuyu bir istirahat, gündüzü de bir **(diriliş ve)** yayılma yaptı.

48— Yağmurunun önünde, rüzgârı bir müjdeci olarak gönderen O'dur. Biz gökten de çok temiz bir su indirdik.

49— Ki onunla, ölü bir yeri diriltelim ve yarattıklarımızdan nice hayvan sürülerini ve insan kalabalığını sulayalım!

50— Yemin olsun! Biz onu aranızda evirip çevirdik ki, düşünsünler, ibret alsınlar. Fakat yine de insanların çoğu dayatmakta, nankörlükten başka bir şeye yanaşmamaktadır.

51— Biz dileseydik, her beldeye bir uyarıcı gönderirdik **(Seni bütün memleketlere gönderdik ki, ecrin büyük olsun)**.

52— O halde, kâfirlere boyun eğme! Onlara karşı bu Kur'ân ile büyük bir cihad yap.

53— O, iki denizi **(birbirine)** salıverendir. Şu tatlıdır, susuzluğu giderir, bu tuzludur, acıdır. **(Allah)**, aralarına da kudretinden bir engel ve birbirlerine karışmayı önleyen bir perde koymuştur (1).

54— Yine o Allah'dır ki, sudan insan yaratmış ve ona soysop vermiştir. Rabbin her şeye kaadirdir.

55— Böyle iken kâfirler, Allah'ı bırakıp kendilerine zararı ve faydası olmayan şeylere tapıyorlar. O kâfir de Rabbinin aleyhine **(şeytana)** yardımcı olmaktadır **(Bundan murad Ebû Cehil'dir)**.

---

(1) **"Berzah", iki şey arasındaki perde, iki deniz arasındaki dil demektir. Bu iki denize misal, "Dicle" nehri ile onun dahil bulunduğu denizdir ki o, bunu yarıp arasından millerce akıp gittiği halde tadı bozulmuyor. En doğrusunu bilen Allah'tır.**

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ
عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۚ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ
عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ الرَّحْمَٰنُ فَاسْأَلْ بِهِ
خَبِيرًا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَٰنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَٰنُ
أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۩ ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ الَّذِي
جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿٦١﴾
وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ
أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمَٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى
الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٦٣﴾
وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٦٤﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا
﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا
لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

56— Halbuki biz, seni, ancak bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik.

57— De ki: "Ben bu yaptığım tebliğe karşı sizden bir ücret istemiyorum. Ancak Rabbine bir yol tutmak isteyen kimseler **(arıyorum)"**.

58— Bir de, daima diri olup hiçbir zaman ölmeyen Allah'a tevekkül et. O'na hamdi ile tesbih eyle. Kullarının günahlarından haberdar olmaya O yeter.

59— Gökleri, yeri ve aralarında bulunanları altı günde yaratan O'dur. Sonra Arş'ın üzerine istivâ buyurdu **(Arş'a hükümran oldu).** O Rahmân'dır. Bunu **(onun vasıflarını)** haberi olana sor!

60— Kâfirlere, "Rahmân'a secde edin!" denildiği vakit, "Rahmân neymiş? Biz senin emrettiğine mi secde edeceğiz?" dediler (2). Bu emir, onların **(imandan)** nefretini artırdı.

61— Ne yücedir O Allah ki, gökte burçlar yaratmış ve içlerine bir kandil **(güneş),** bir de nurlu ay koymuştur.

62— Düşünüp ibret almak veya şükretmek isteyenler için geceyle gündüzü birbiri ardına getiren yine O'dur.

63— Rahmân'ın kulları o kimselerdir ki, yeryüzünde vekar ve tevazu ile yürürler. Cahiller kendilerine bir lâf attıkları zaman, "Selâmetle!" derler.

64— Onlar ki, Rablerine secde ediciler ve kaimler olarak **(namaz kılarak)** gecelerler.

65— Ve onlar ki, "Ey Rabbimiz! Bizden cehennem azabını sav! Çünkü onun azabı daimîdir!" derler.

66— Gerçekten o, ne kötü bir karargâh!.. Ne kötü bir yerdir!..

67— Onlar ki, harcadıkları vakit israf etmezler, cimrilik de yapmazlar, ikisinin arasında ortayı tutarlar.

---

(2) **Dikkat!.. Secde âyetidir.**

والذين لا يدعون مع الله الها اخر ولا يقتلون النفس
التي حرم الله الا بالحق ولا يزنون ومن يفعل ذلك يلق
اثاما ﴿٦٨﴾ يضاعف له العذاب يوم القيمة ويخلد فيه مهانا
﴿٦٩﴾ الا من تاب وامن وعمل عملا صالحا فاولئك يبدل الله
سيئاتهم حسنات وكان الله غفورا رحيما ﴿٧٠﴾ ومن تاب
وعمل صالحا فانه يتوب الى الله متابا ﴿٧١﴾ والذين لا يشهدون
الزور واذا مروا باللغو مروا كراما ﴿٧٢﴾ والذين اذا ذكروا
بايات ربهم لم يخروا عليها صما وعميانا ﴿٧٣﴾ والذين يقولون
ربنا هب لنا من ازواجنا وذرياتنا قرة اعين واجعلنا
للمتقين اماما ﴿٧٤﴾ اولئك يجزون الغرفة بما صبروا
ويلقون فيها تحية وسلاما ﴿٧٥﴾ خالدين فيها حسنت
مستقرا ومقاما ﴿٧٦﴾ قل ما يعبؤا بكم ربي لولا
دعاؤكم فقد كذبتم فسوف يكون لزاما ﴿٧٧﴾

سورة الشعراء مكية وهي مائتان وسبع وعشرون اية

68— Onlar ki, Allah'la beraber başka bir ilâha ibadet etmezler. Allah'ın haram kıldığı nefsi, haksız yere öldürmezler, zina da yapmazlar. Her kim de bunları yaparsa, ağır cezaya çarpar.

69— Kıyamet gününde azabı katlanır ve bu azapta tahkir edilerek ebedî kalır.

70— Ancak tevbe ve iman edip yararlı iş görenler müstesna. Çünkü böylelerin kötülüklerini Allah iyiliğe çevirir. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

71— Ve kim tevbe eder de yararlı iş görürse, muhakkak o, tevbesi makbûl olarak Allah'a döner.

72— Onlar ki, yalana şahitlik etmezler ve boş söz konuşanlara rastladıkları vakit, efendice geçip giderler.

73— Onlar ki, Rablerinin âyetleriyle va'z-u nasihat edildikleri vakit, onlara karşı sağır ve kör **(gibi)** yıkılıp yatmazlar **(anlayıp dinleyerek itaat ederler).**

74— Onlar ki, "Ey Rabbimiz! Bize zevcelerimizden ve çocuklarımızdan gözlerimizin nuru **(mü'minler)** olacak iyi kimseler ihsan et! Ve bizi takvâ sahiplerine önder yap" derler (3).

75— İşte hep bu kimseler, sabırlarına karşılık cennetin yüksek dereceleriyle mükâfatlanacaklar ve orada sağlıkla, selâmla karşılanacaklardır.

76— Orada ebedî kalacaklardır. Ne güzel karargâh!.. Ne güzel makam!..

77— De ki: "Duanız olmasa, Rabbim size ne kıymet verirdi? Ama siz madem ki **(Allah'ı peygamberi)** yalanladınız, o halde azap çaresiz yakanızı bırakmayacaktır!.."

---

(3) **Gözlerimizin nuru olacak iyi kimselerden maksat, Müslüman hanımlar ve çocuklar** (zürriyetler)**dir.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
اَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾ اِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَٓاءِ اٰيَةً فَظَلَّتْ
اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِع۪ينَ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ
اِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِض۪ينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْت۪يهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا
كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْبَتْنَا ف۪يهَا مِنْ كُلِّ
زَوْجٍ كَر۪يمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٨﴾
وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٩﴾ وَاِذْ نَادٰى رَبُّكَ مُوسٰٓى اَنِ ائْتِ
الْقَوْمَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَۜ اَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي
اَخَافُ اَنْ يُكَذِّبُونِۜ ﴿١٢﴾ وَيَض۪يقُ صَدْر۪ي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَان۪ي
فَاَرْسِلْ اِلٰى هٰرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ اَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾
قَالَ كَلَّاۚ فَاذْهَبَا بِاٰيَاتِنَٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأْتِيَا
فِرْعَوْنَ فَقُولَٓا اِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿١٦﴾ اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَۜ
﴿١٧﴾ قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ ف۪ينَا وَل۪يدًا وَلَبِثْتَ ف۪ينَا مِنْ عُمُرِكَ سِن۪ينَۙ
﴿١٨﴾ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّت۪ي فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٩﴾

(Sûre: 26)

EŞ-ŞUARÂ SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 227 âyettir.

Rahmân ve Râhîm olan Allah'ın adı ile

1— Tâ, Sîn, Mîm (1).

2— Bunlar, **(hakkı)** açıklayan kitabın âyetleridir.

3— **(Mekkeliler iman etmeyecekler diye)** sen **(yâ Muhammed)** âdeta kendine kıyacaksın!

4— Biz dilersek, onların üzerine gökten bir âyet indiririz de, ona boyunları eğilekalır **(O zaman hemen iman ederler).**

5— Kendilerine, Rahmân'dan yeni bir nasihat gelmeyedursun, ille ondan yüz çevirirler!

6— Evet Kur'ân'ı yalanladılar. Ama onlara yakında o alay ettikleri şeyin haberleri gelecektir.

7— **(O kâfirler)**, yeryüzüne bakmadılar mı? Biz orada her çeşit iyi nebattan nice çiftler bitirdik?..

8— Şüphesiz bunda bir ibret vardır. Ama onların çoğu mü'min değildirler.

9— Muhakkak senin Rabbin, yegâne güçlü ve esirgeyici O'dur.

10, 11— Hatırla ki, bir vakitler Rabbin Mûsa'ya "O zâlimler topluluğuna, Fir'avn'ın kavmine git. Hâlâ sakınmayacaklar mı?" diye nidâ etmişti.

12— Mûsa, "Ey Rabbim! Doğrusu korkarım, beni tekzib ederler!

13— Benim de bundan göğsüm daralır; dilim açılmaz. Onun için Hârun'a da peygamberlik ver!

14— Hem **(Kıbtî'yi öldürdüğüm için)** onların benim üzerimde bir suç **(dâvâsı)** var. Ondan dolayı korkarım, beni öldürürler!" dedi.

15— **(Allah Teâlâ buyurdu ki):** "Hayır! İkiniz de hemen mûcizelerimizle gidin! Muhakkak biz sizinle beraberiz; işitiyoruz."

16— Haydin Fir'avn'a gidin de, deyin ki: "Biz âlemlerin Rabbinin elçisiyiz!

17— İsrâil oğullarını bizimle beraber **(Şam'a)** salıvereceksin!"

18— **(Fir'avn)**, "Biz seni yeni doğmuş **(çocuk)** iken aramızda büyütmedik mi? Sen, ömründen hayli seneler bizim aramızda kalmadın mı?

19— O yaptığın işi de yaptın **(Kıbtî'yi öldürdün)**. O halde sen, nankörlerdensin!" dedi.

---

(1) **Bu harfler müteşâbih olup, mânâlarını yalnız Allah bilir.**

20— (Mûsa) "O işi yaptım ama ben, o vakit cahillerden idim.

21— Sizden korkunca da hemen aranızdan kaçtım. Nihayet Rabbim bana hüküm ihsan buyurdu ve beni peygamberlerden yaptı.

22— Başıma kakmakta olduğun o nimet de, İsrâil oğullarını kendine kul, **(köle)** edindiğin içindir." dedi.

23— Fir'avn, "Bu âlemlerin Rabbi de ne?" dedi.

24— (Mûsa), "Eğer yakînen anlarsanız, göklerle yerin ve aralarında bulunan her şeyin Rabbidir." dedi.

25— (Fir'avn) etrafındakilere, "Duyuyor musunuz?" **(cevap suale uymadı)** dedi.

26— (Mûsa), "O, sizin de Rabbiniz, daha önceki atalarınızın da Rabbidir," dedi.

27— (Fir'avn), "Herhalde bu size gönderilen peygamberiniz iyice deli olmalı!" dedi.

28— (Mûsa), "O, doğu ile batının ve aralarındaki her şeyin Rabbidir. Eğer aklınız varsa, **(anlarsınız!)**" dedi.

29— (Fir'avn), "Yemin olsun! Eğer benden başka bir İlâh tanırsan, seni mutlaka zindanlıklardan ederim!" dedi.

30— (Mûsa), "Sana, açıklayıcı bir delil **(mûcize)** getirirsem de mi?" dedi.

31— (Fir'avn), "Eğer doğru söyleyenlerden isen, hemen getir onu!" dedi.

32— Bunun üzerine **(Mûsa)** asâsını bıraktı. Bir de ne görsün! Asâ, açıkça bir ejderha oluverdi!

33— Bir de elini çıkardı, o da bakanlara bembeyaz **(nurânî bir el)** kesiliverdi.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ
تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
مُوقِنِينَ ﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ
لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ
مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ
مُبِينٌ ﴿٣٢﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ
لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ
مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ
فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ
لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

34— (Fir'avn), etrafındaki cemaate, "Bu, hakikaten bilgiç bir büyücü imiş!

35— Sizi, büyüsü ile yerinizden çıkarmak istiyor. Şimdi ne emredersiniz?" dedi.

36— Onlar, "Onu ve kardeşini tut, **(eğle)**! Şehirlere de toplayıcılar gönder de,

37— Sana bütün bilgiç sihirbazları getirsinler!" dediler.

38— Böylece belli bir günün tayin edilen vaktinde bütün sihirbazlar biraraya toplandı.

39— Halka da "Siz de toplanacak mısınız?" denildi.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ اِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِب۪ينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالُوا لِفِرْعَوْنَ اَئِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِب۪ينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
وَاِنَّكُمْ اِذًا لَمِنَ الْمُقَرَّب۪ينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسٰٓى اَلْقُوا مَٓا اَنْتُمْ مُلْقُونَ
﴿٤٣﴾ فَاَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ اِنَّا لَنَحْنُ
الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَاَلْقٰى مُوسٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُونَ
﴿٤٥﴾ فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِد۪ينَ ﴿٤٦﴾ قَالُٓوا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٤٧﴾
رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّهُ لَكَب۪يرُكُمُ
الَّذ۪ي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ
مِنْ خِلَافٍ وَلَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ اِنَّٓا اِلٰى رَبِّنَا
مُنْقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَٓا اَنْ كُنَّٓا اَوَّلَ
الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥١﴾ وَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَاد۪ٓي اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ
﴿٥٢﴾ فَاَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَٓائِنِ حَاشِر۪ينَ ﴿٥٣﴾ اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ لَشِرْذِمَةٌ
قَل۪يلُونَ ﴿٥٤﴾ وَاِنَّهُمْ لَنَا لَغَٓائِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَاِنَّا لَجَم۪يعٌ حَاذِرُونَ ﴿٥٦﴾
فَاَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَر۪يمٍ ﴿٥٨﴾
كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ ﴿٥٩﴾ فَاَتْبَعُوهُمْ مُشْرِق۪ينَ ﴿٦٠﴾

40— "Eğer **(adamlarımız)** galip gelirlerse, umarız biz de **(kendi)** sihirbazlar**(ımız)**a tâbi oluruz." **(denildi).**

41— Büyücüler gelince, Fir'avn'a, "Eğer biz üstün gelirsek, bize muhakkak bir mükâfat var değil mi?" dediler.

42— Fir'avn, "Evet! Hem o vakit siz muhakkak gözdelerden olacaksınız!" dedi.

43— Mûsa büyücülere, "Atın ortaya, ne **(marifet)** atacaksanız!" dedi.

44— Onlar da hemen iplerini, sopalarını ortaya attılar ve "Fir'avn'ın ululuğu hakkı için bizler, hakikaten bizler galipleriz." dediler.

45— Bunun üzerine Mûsa asâsını bırakıverdi. Bir de ne görsünler! O bütün uydurduklarını yutuyor!..

46— Büyücüler hemen secdeye kapandılar.

47, 48— "Biz, âlemlerin Rabbine, Mûsa ile Hârun'un Rabbine iman ettik" dediler.

49— Fir'avn, "Ben size izin vermeden ona iman ettiniz hâ! Şüphe yok ki, size büyü öğreten ustanız o imiş. Ama yakında bileceksiniz. Çaresiz ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve hepinizi mutlaka asacağım!.." dedi.

50— Büyücüler, "Bize zarar yok! Biz Rabbimize döneceğiz.

51— Biz, iman edenlerin ilki olduğumuzdan, Rabbimizin günahlarımızı bağışlayacağını umarız." dediler.

52— Mûsa'ya, "**(İman eden)** kullarımla geceleyin yürü. Çünkü takip edileceksiniz." diye vahyettik.

53— Fir'avn da, şehirlere **(asker)** toplayıcılar gönderdi.

54— "Bunlar **(Mûsa'ya iman eden İsrâil oğulları),** gerçekten az bir tâifedir.

55— Fakat onlar bizi kızdırıyorlar.

56— Biz ise uyanık, ihtiyatlı bir cemaatız!" **(dedi).**

57— Böylece onları bahçelerden, pınarlardan;

58— Hazinelerden ve şerefli makamlardan çıkardık.

59— İşte böyle! Ve onlara İsrâil oğullarını mirasçı yaptık.

60— Nihayet güneş doğarken **(Fir'avn ve ordusu),** arkalarına düştüler.

فَلَمَّا تَرَٓاءَ الْجَمْعَانِ قَالَ اَصْحَابُ مُوسٰٓى اِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ كَلَّاۚ
اِنَّ مَعِيَ رَبّ۪ي سَيَهْد۪ينِ ﴿٦٢﴾ فَاَوْحَيْنَٓا اِلٰى مُوسٰٓى اَنِ اضْرِبْ بِعَصَاكَ
الْبَحْرَۜ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظ۪يمِۚ ﴿٦٣﴾ وَاَزْلَفْنَا ثَمَّ
الْاٰخَر۪ينَۚ ﴿٦٤﴾ وَاَنْجَيْنَا مُوسٰى وَمَنْ مَعَهُٓ اَجْمَع۪ينَۚ ﴿٦٥﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا
الْاٰخَر۪ينَۜ ﴿٦٦﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٦٧﴾
وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٦٨﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ اِبْرٰه۪يمَ
﴿٦٩﴾ اِذْ قَالَ لِاَب۪يهِ وَقَوْمِه۪ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا نَعْبُدُ اَصْنَامًا
فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِف۪ينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ اِذْ تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾
اَوْ يَنْفَعُونَكُمْ اَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا كَذٰلِكَ
يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ اَفَرَاَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ اَنْتُمْ وَاٰبَٓاؤُ۬كُمُ
الْاَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَاِنَّهُمْ عَدُوٌّ ل۪ٓي اِلَّا رَبَّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٧٧﴾ اَلَّذ۪ي
خَلَقَن۪ي فَهُوَ يَهْد۪ينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذ۪ي هُوَ يُطْعِمُن۪ي وَيَسْق۪ينِ ﴿٧٩﴾ وَاِذَا
مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْف۪ينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذ۪ي يُم۪يتُن۪ي ثُمَّ يُحْي۪ينِ ﴿٨١﴾
وَالَّذ۪ٓي اَطْمَعُ اَنْ يَغْفِرَ ل۪ي خَط۪ٓيـَٔت۪ي يَوْمَ الدّ۪ينِ ﴿٨٢﴾
رَبِّ هَبْ ل۪ي حُكْمًا وَاَلْحِقْن۪ي بِالصَّالِح۪ينَ ﴿٨٣﴾

61— Vaktâ ki, iki taraf birbirini gördü. Mûsa'nın adamları, ''Biz muhakkak yakalanıyoruz'' dediler.

62— Mûsa, ''Aslâ! Rabbim, benimle beraberdir. O, bana yol gösterecektir!'' dedi.

63— Bunun üzerine Mûsa'ya, ''Asân ile denize vur!'' diye vahy ettik. **(Vurunca),** deniz yarılakaldı. Her parçası kocaman bir dağ gibi oluverdi.

64— Ötekileri de buraya yanaştırdık.

65— Mûsa'yı ve beraberindekilerin hepsini kurtardık.

66— Sonra ötekilerini boğduk.

67— Elbette bunda bir ibret vardır. Böyle iken çoğu imana gelmedi.

68— Hiç şüphesiz senin Rabbin güçlü, merhametlidir.

69— Sen **(o Mekke kâfirlerine)** İbrâhim'in haberini de oku!

70— Hani babasına ve kavmine, ''Siz neye taparsınız?'' demişti.

71— Onlar, ''Birtakım putlara taparız. Bütün gün onlara ibadete devam ederiz.'' dediler.

72— İbrâhim, ''Dua ettiğiniz vakit, onlar sizi işitirler mi?

73— Yahut size faydaları veya zararları olur mu?'' dedi.

74— ''Hayır! Ancak biz, babalarımızı böyle yaparlarken bulduk!'' dediler.

75, 76— İbrâhim şöyle dedi: ''Şimdi gördünüz mü? O sizin ve önceki atalarınızın taptıklarını?

77— Hep onlar benim düşmanım. Yalnız âlemlerin Rabbi müstesna.

78— O **(Allah)** ki, beni yaratmıştır. Bana doğru yolu O gösterir.

79— O **(Allah)** ki, beni O doyurur; sular.

80— Hastalandığım vakit, bana O şifa verir.

81— O **(Allah)** ki, beni öldürecek, sonra diriltecektir.

82— Ve O **(Allah)** ki, kıyamet gününde, günahımı bağışlayacağını umuyorum.

83— Ey Rabbim, bana bir hüküm ver ve beni sâlih kullarına kat!

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللّٰهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ﴿٩١﴾
وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللّٰهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ
أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ
إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللّٰهِ إِنْ كُنَّا
لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا
إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾
فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ
نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ
وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾

84— Sonra gelecek ümmetler içinde, beni hayırla anacak dil halk eyle.
85— Beni Naîm cennetinin mirasçılarından yap.
86— Babamı da bağışla! Çünkü o yanlış yolda gidenlerden idi (2).
87— Kulların diriltilecekleri gün, beni rezil etme!..
88— O gün ki, ne mal fayda verir, ne oğullar!..
89— Ancak Allah'a temiz bir kalble varan başka!..
90— Cennet takvâ sahiplerine yaklaştırılmıştır.
91— Cehennem ise azgınlara açık seçik gösterilmiştir.
92, 93— Ve onlara, ''Allah'ı bırakıp taptıklarınız nerede? Size yardım ediyorlar mı, yahut kendilerini kurtarıyorlar mı?'' denilecektir.
94— Artık onlar da, o azgınlar da yüzüstü hep birden cehenneme atılırlar.
95— Ve İblis'in bütün askerleri de...
96— Orada **(cehennemde)** birbiri ile çekişirlerken şöyle derler:
97— Çünkü, sizi **(ey putlar)** âlemlerin Rabbiyle bir tutuyorduk.
98— ''Vallâhi, biz açık bir sapıklık içindeydik!''
99— Bizi ancak mücrimler saptırdı.
100— Artık bizim için ne şefaatçilerden **(bir ferd)**,
101— Ne de yakın bir dost yoktur.
102— Bâri bizim için geriye bir dönüş olsa da, mü'minlerden olsak!''.
103— Şüphesiz bu haberlerde bir ibret var. Öyleyken çoğu imana gelmediler.
104— Ve şüphesiz ki, Rabbin güçlüdür, merhametli ancak O'dur.
105— Nûh'un kavmi, peygamberleri yalanladı.
106— O vakit kardeşleri Nûh onlara, ''Siz **(Allah'dan)** korkmaz mısınız?

107— Gerçekten ben, size gönderilmiş emin bir peygamberim.
108— Artık Allah'dan korkun ve bana itaat edin.
109— Buna karşı, ben sizden bir bedel de istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine aittir.
110— O, şu halde Allah'dan korkun ve bana itaat edin!'' demişti.
111— Onlar, ''Arkana hep en düşük kimseler takılmışken, biz sana iman eder miyiz?'' dediler.

---

(2) **O, bu duayı, babasının Allah'a düşman olduğunu bilmezden önce yapmıştı.**

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ
تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ
إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾ ثُمَّ
أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ
الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً
تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾ وَإِذَا بَطَشْتُمْ
بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾ وَاتَّقُوا الَّذِي
أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾
قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

112— (Nûh), "Benim onların ne yaptıkları hakkında bilgim yoktur.

113— Eğer sizin şuurunuz olsa, onların hesabının ancak Rabbime ait olduğunu anlarsınız.

114— Hem ben iman edenleri kovacak değilim.

115— Ben ancak açık bir uyarıcıyım!" dedi.

116— Onlar, "Ey Nûh! And olsun! **(Eğer dediğinden)** vaz geçmezsen, muhakkak taşla tepelenenlerden olacaksın!" dediler.

117— Nûh, "Ey Rabbim! Gerçekten kavmim beni yalanladı.

118— Artık benimle onların arasındaki hükmü sen ver de, beni ve beraberimdeki mü'minleri kurtar!" dedi.

119— Bunun üzerine biz, onu ve beraberindekileri, o dolu geminin içinde kurtardık.

120— Sonra da geri kalanları boğduk.

121— Şüphesiz bunda bir ibret vardır. Öyle iken yine çoğu imana gelmediler.

122— Ve şüphesiz Rabbin, O, yegâne güçlüdür, esirgeyicidir.

123— Âd **(kavmi de)** peygamberleri yalanladı.

124— Hani kardeşleri Hûd onlara şöyle demişti: "Siz Allah'dan korkmaz mısınız?

125— Gerçekten ben, size gönderilmiş emin bir peygamberim.

126— Artık Allah'dan korkun da, bana itaat edin.

127— Buna karşı ben sizden bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine aittir.

128— Siz, her tepeye bir alâmet bina eder; eğlenir misiniz?

129— Ve **(dünyada)** ebedî kalacakmışsınız gibi, muhkem binalar mı ediniyorsunuz?

130— Hem **(ceza için)** yakaladığınız vakit, zorbalar gibi yakalıyorsunuz.

131— Artık Allah'dan korkun da, bana itaat edin.

132— Size bildiğiniz şeylerle imdat eden,

133— Size davarlarla, oğullarla,

134— Bağlarla, pınarlarla imdat eden Allah'dan korkun!

135— Doğrusu ben, üstünüze gelecek büyük bir günün azabından korkuyorum".

136— Onlar şöyle dediler: "Sen öğüt versen de, öğüt verenlerden olmasan da bizce müsavidir.

إِنْ هٰذَآ اِلَّا خُلُقُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّب۪ينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَاَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٣٩﴾ وَاِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَل۪ينَ ﴿١٤١﴾ اِذْ قَالَ
لَهُمْ اَخُوهُمْ صَالِحٌ اَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ اِنّ۪ي لَكُمْ رَسُولٌ اَم۪ينٌ ﴿١٤٣﴾
فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٤٤﴾ وَمَا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ
اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٤٥﴾ اَتُتْرَكُونَ ف۪ي مَا هٰهُنَآ اٰمِن۪ينَ ﴿١٤٦﴾
ف۪ي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَض۪يمٌ ﴿١٤٨﴾ وَتَنْحِتُونَ
مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِه۪ينَ ﴿١٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَط۪يعُونِ ﴿١٥٠﴾ وَلَا
تُط۪يعُٓوا اَمْرَ الْمُسْرِف۪ينَ ﴿١٥١﴾ اَلَّذ۪ينَ يُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ
وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ قَالُٓوا اِنَّمَٓا اَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّر۪ينَ ﴿١٥٣﴾ مَٓا اَنْتَ اِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُنَا فَاْتِ بِاٰيَةٍ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ هٰذِه۪ نَاقَةٌ
لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُٓوءٍ
فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَاَصْبَحُوا
نَادِم۪ينَ ﴿١٥٧﴾ فَاَخَذَهُمُ الْعَذَابُ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةً وَمَا كَانَ
اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿١٥٨﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿١٥٩﴾

137— Bu **(bize getirdiğin)**, eskilerin âdetinden başka bir şey değildir.

138— Biz azap olunacaklar da değiliz!

139— Böylece onu yalanladılar. Biz de onları helâk ettik. Şüphesiz ki, bunda bir ibret vardır. Öyle iken çoğu imana gelmediler.

140— Ve şüphesiz ki Rabbin, yegâne güçlüdür, merhametlidir.

141— Semûd **(kavmi de)** peygamberleri yalanladı.

142— Hatırla ki, kardeşleri Sâlih onlara şöyle demişti: "Siz Allah'dan korkmaz mısınız?

143— Gerçekten ben, size gönderilmiş emin bir peygamberim.

144— Artık Allah'dan korkun da, bana itaat edin.

145— Buna karşı, ben sizden bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine aittir.

146— Siz, buradaki nimetler içerisinde emin olarak bırakılır mısınız?

147— O bahçelerin ve pınarların içinde,

148— O ekinlerin ve turfanda meyvesi hoş hurma ağaçlarının içinde ha?..

149— Bir de dağlardan keyifli olarak evler yontuyorsunuz.

150— Artık Allah'dan korkun da, bana itaat edin!

151— O müsriflerin **(kâfirlerin)** emrine itaat etmeyin.

152— Onlar ki, yeryüzünü fesada verirler de düzeltmezler.".

153— Kavmi, "Sen ancak büyülenmişlerdensin.

154— Sen bizim gibi insandan başka bir şey değilsin. Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi bir mûcize getir!" dediler.

155— Sâlih dedi ki: "İşte bir dişi deve. Ona bir gün su hakkı, size de belli bir gün su hakkı var.

156— Ona bir fenalıkla dokunmayın ki, bu yüzden sizi büyük bir günün azabı yakalar."

157— Derken, o deveyi kestiler, ama pişman oldular.

158— Çünkü o azap kendilerini yakalayıverdi. Şüphesiz bunda bir ibret vardır. Öyleyken çoğu imana gelmedi.

159— Ve şüphesiz ki, Rabbin, O, yegâne güçlü, yegâne esirgeyicidir!

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا
تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾
وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾
أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾ رَبِّ
نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾ إِلَّا عَجُوزًا
فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا
فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ لْئَيْكَةِ
الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ
أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ
إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا
مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

160— Lût **(kavmi de)** peygamberleri yalanladı.

161— O vakit kardeşleri Lût, onlara şöyle demişti: ''Siz Allah'dan korkmaz mısınız?

162— Gerçekten ben, size gönderilmiş Resûlüm, emînim.

163— Artık Allah'dan korkun da, bana itaat edin.

164— Buna karşı, ben sizden bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine aittir.

165— Siz insanların içinden erkeklere mi gidiyorsunuz?

166— Ve Rabbinizin, sizin için yarattığı zevcelerinizi bırakıyor musunuz? Doğrusu siz tecavüzkâr bir kavimsiniz.''

167— Onlar, ''Ey Lût! Yemin olsun, eğer bu söylediklerinden vaz geçmezsen muhakkak, **(memleketimizden)** çıkarılanlardan olacaksın!'' dediler.

168— Lût, ''Doğrusu ben, sizin amelinize buğz edenlerdenim.

169— Ey Rabbim! Beni ve ailemi, bunların yapmakta oldukları kötülüğün hışmından kurtar!'' dedi.

170— Biz de onu ve ailesini toptan kurtardık.

171— Ancak bir kocakarı **(kendi karısı)** geride kalanlar içindeydi.

172— Sonra geride kalanları hep helâk ettik.

173— Üzerlerine **(taştan)** yağmur yağdırdık, inzâr olunanların yağmuru ne de fena idi!..

174— Muhakkak ki bunda, bir ibret vardır! Öyle iken çoğu imana gelmedi.

175— Ve şüphesiz Rabbin, O yegâne güçlüdür, yegâne merhametlidir.

176— Eyke halkı da peygamberleri yalanladı.

177— O vakit, Şuayb onlara şöyle dedi: ''Siz Allah'dan korkmaz mısınız?

178— Gerçekten ben, size gönderilmiş emin bir peygamberim.

179— Artık Allah'dan korkun da, bana itaat edin.

180— Buna karşı, ben sizden bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ancak âlemlerin Rabbine aittir.

181— Ölçeği tam ölçün, eksiltenlerden olmayın.

182— Ve doğru terazi ile tartın.

183— Halkın eşyalarını değerinden düşürmeyin. Yeryüzünde fesadçılık yaparak azmayın.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا
أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ
لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ
كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ
بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٩٤﴾
بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ
آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾
فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ
﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا هَلْ
نَحْنُ مُنْظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَأَيْتَ
إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

184— Sizi ve sizlerden önceki halkı yaratandan korkun."

185— Onlar, "Sen ancak ve ancak büyülenmişlerdensin.

186— Ve sen bizim gibi insandan başka bir şey değilsin. Biz, seni muhakkak yalancılardan sanıyoruz.

187— Eğer doğru söyleyenlerden isen, üzerimize gökten bir parça düşürüver **(bakalım)**" dediler.

188— Şuayb, "Rabbim sizin yaptıklarınızı daha iyi bilir." dedi

189— Hasılı Şuayb'ı yalanladılar. Kendilerini de o gölge gününün azabı yakalayıverdi. Gerçekten o, büyük bir günün azabı idi (3).

190— Şüphesiz bunda, bir ibret vardır. Öyle iken çoğu imana gelmediler.

191— Ve şüphesiz Rabbin, yegâne güçlüdür, yegâne merhametlidir.

192— Ve muhakkak bu Kur'ân, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmedir.

193, 194, 195— Onu Rûh'ul-emin, uyarıcılardan olasın diye, senin kalbine açık Arabça bir dil ile indirmiştir.

196— Gerçekten o, **(Kur'ân'ın zikri)** evvelki kavimlerin kitaplarında da vardır.

197— İsrâil oğulları âlimlerinin bunu bilmesi o kâfirlere bir delil olamıyor mu?

198— Eğer onu Arab olmayanlardan birine indirseydik,

199— O da onu Mekke kâfirlerine okusaydı, yine iman etmeyeceklerdi.

200— Biz, onu (4) mücrimlerin kalblerine böyle sokmuşuzdur.

201— Acıklı azabı görecekleri âna kadar, Kur'ân'a inanmayacaklardır.

202— Ki o azap, kendilerine hiç farkına varmadan ansızın geliversin de,

203— "Acaba bize biraz mühlet verilir mi?" desinler.

204— Şimdi onlar bizim azabımıza mı acele ediyorlar?

205— Dese ne! Onlara senelerce nimetler vermiş olsak:

206— Sonra da, tehdit edildikleri azap başlarına gelip çatsa,

---

(3) **Onlar sıcaktan bunalmışlar ve bir bulut görerek, serinlemek ümidiyle, altına toplanmışlar. O anda buluttan ateş yağmış ve hepsini helâk etmiş.**

(4) **Âyette geçen o zamiri inanmazlar fiilinin delâlet ettiği küfre de gidebilir, doğrudan doğruya Kur'ân'a da gidebilir. Birinci durumda mânâ: İşte biz küfrü onların kalblerine öylesine soktuk ki... İkinci durumda mânâ: Kur'ân'ı onların kalblerine öyle soktuk ki, kendi dilleriyle indirdik mânâsını anladılar. Yine inanmadılar, şeklinde olur.**

207— O faydalanmış oldukları **(seneler)** onları kurtarabilir mi?
208— Ama biz hangi memleketi helâk ettikse, mutlaka onu uyaranlar olmuştur.
209— Nasihat **(edilmiştir)**. Ve biz zulmediciler değilizdir.
210— Bu Kur'ân'ı şeytanlar indirmedi (5).
211— Bu onlara hem yaraşmaz, hem de güçleri yetmez.
212— Onlar, işitmekten kesin olarak uzaklaştırılmışlardır.
213— O halde, Allah ile birlikte başka bir ilâha kulluk etme. Azap edilenlerden olursun.
214— Önce en yakın hısımlarını korkut.
215— Sana tâbi olan mü'minlere de kanadını indir **(tevâzu göster)**.
216— **(Buna rağmen)** sana isyan ederlerse, ''Ben sizin yaptıklarınızdan berîyim'' deyiver.
217— Ve O güçlü, esirgeyici Allah'a tevekkül et.
218— O Allah ki, **(namaza)** kalktığın vakit seni görüyor.
219— Secde edenler içinde dolaşmanı da **(görüyor)** (6).
220— Çünkü hakkıyle işiten, hakkıyle bilen ancak O'dur.
221— **(Ey kâfirler!)** Şeytanların kimin üzerine indiğini size haber vereyim mi?
222— Onlar, her yalancı günahkârın üzerine inerler.
223— Onlar **(şeytanlara)** kulak verirler. Ama çoğu yalan söylerler (7).
224— Şairlere ise, sapıklar tâbi olur (8).
225— Görmez misin onlar, her vâdide şaşkın olarak dolaşırlar.
226— Ve onlar, yapmadıkları şeyleri söylerler.
227— Ancak iman edip yararlı işler görenler, Allah'ı çok ananlar ve zulmedildikten sonra öçlerini alanlar müstesnadır. Zulmedenler, hangi inkılâp ile döndürüleceklerini yakında bileceklerdir.

مَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَٓا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا
لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكْرٰى وَمَا كُنَّا ظَالِمٖينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ
الشَّيَاطٖينُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنْبَغٖي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطٖيعُونَ ﴿٢١١﴾ اِنَّهُمْ
عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُونَ مِنَ
الْمُعَذَّبٖينَ ﴿٢١٣﴾ وَاَنْذِرْ عَشٖيرَتَكَ الْاَقْرَبٖينَ ﴿٢١٤﴾ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ
لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٢١٥﴾ فَاِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ اِنّٖي بَرٖٓيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾
وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزٖيزِ الرَّحٖيمِ ﴿٢١٧﴾ اَلَّذٖي يَرٰيكَ حٖينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾
وَتَقَلُّبَكَ فِي السَّاجِدٖينَ ﴿٢١٩﴾ اِنَّهُ هُوَ السَّمٖيعُ الْعَلٖيمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ
عَلٰى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطٖينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلٰى كُلِّ اَفَّاكٍ اَثٖيمٍ ﴿٢٢٢﴾ يُلْقُونَ
السَّمْعَ وَاَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾ وَالشُّعَرَٓاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُنَ ﴿٢٢٤﴾ اَلَمْ تَرَ
اَنَّهُمْ فٖي كُلِّ وَادٍ يَهٖيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَاَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾
اِلَّا الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللّٰهَ كَثٖيرًا وَانْتَصَرُوا
مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذٖينَ ظَلَمُٓوا اَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

سُورَةُ النَّمْلِ مَكِّيَّةٌ وَثَلٰثٌ وَتِسْعُونَ اٰيَةً

---

(5) **Bu, şeytanların gökyüzüne çıkmaktan men olunmasından önce idi.**

(6) **Kur'ân-ı Kerim'i şeytanların, kâhinlerin kalblerine telkin ettiği şeylerden ibaret olduğunu iddia edenlere cevaptır.**

(7) **''Secde edenler içinde dolaşmanı** (görüyor)**''dan murad, İbni Abbas'dan gelen rivayete göre** (Allahu âlem şudur): **''Allah senin bir peygamberin sulbünden, diğer bir peygamberin sulbüne intikal ede ede nihayet nasıl bir peygamber olarak çıktığını görendir!''**

(8) **Sahih hadis kitaplarında yer alan birçok hadîs-i şeriflerden anlaşıldığı üzere kötülüğü ifade etmeyen ve iyi maksatta kullanılan şiir, bu âyette kötülenen şiirden istisna edilmiştir. Nitekim Peygamberimiz** (s.a.v.)**'in Hassân bin Sâbit'e, ''Müşrikleri** (şiirlerinle) **hicvet, bil ki, muhakkak Cebrâil de seninle beraberdir'', buyurduğu rivayet edilmiştir. Allahu âlem.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

طٰسۤ تِلْكَ اٰيَاتُ الْقُرْاٰنِ وَكِتَابٍ مُب۪ينٍۙ ﴿١﴾ هُدًى وَبُشْرٰى

لِلْمُؤْمِن۪ينَۙ ﴿٢﴾ اَلَّذ۪ينَ يُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ

هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ فَهُمْ

يَعْمَهُونَۜ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ لَهُمْ سُٓوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ

الْاَخْسَرُونَ ﴿٥﴾ وَاِنَّكَ لَتُلَقَّى الْقُرْاٰنَ مِنْ لَدُنْ حَك۪يمٍ عَل۪يمٍ ﴿٦﴾ اِذْ قَالَ

مُوسٰى لِاَهْلِه۪ٓ اِنّ۪ٓي اٰنَسْتُ نَاراًۜ سَاٰت۪يكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰت۪يكُمْ بِشِهَابٍ

قَبَسٍ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٧﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهَا نُودِيَ اَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ

وَمَنْ حَوْلَهَاۜ وَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٨﴾ يَا مُوسٰٓى اِنَّهُٓ اَنَا اللّٰهُ

الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُۙ ﴿٩﴾ وَاَلْقِ عَصَاكَۜ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَٓانٌّ وَلّٰى

مُدْبِراً وَلَمْ يُعَقِّبْۜ يَا مُوسٰى لَا تَخَفْ اِنّ۪ي لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ ﴿١٠﴾

اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْناً بَعْدَ سُٓوءٍ فَاِنّ۪ي غَفُورٌ رَح۪يمٌ ﴿١١﴾

وَاَدْخِلْ يَدَكَ ف۪ي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ غَيْرِ سُٓوءٍ ف۪ي تِسْعِ

اٰيَاتٍ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِه۪ۜ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْماً فَاسِق۪ينَ ﴿١٢﴾ فَلَمَّا

جَٓاءَتْهُمْ اٰيَاتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ مُب۪ينٌۚ ﴿١٣﴾

(Sûre: 27)

EN-NEML SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 93 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Tâ, Sin. Bunlar, Kur'ân'ın ve **(hak ile bâtılı)** açıklayan bir kitabın âyetleridir.

2— **(Onlar),** birer hidayet ve mü'minlere bir müjdedir.

3— **(O mü'minler)** ki, namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. Âhirete de yakînen onlar inanırlar.

4— Âhirete inanmayanların amellerini, kendilerine süsledik. Artık onlar bocalayıp kalırlar.

5— Bunlar o kimselerdir ki, azabın kötüsü kendilerinindir. Âhirette en ziyade hüsrana uğrayacak olanlar bunların tâ kendileridir.

6— Muhakkak ki bu Kur'ân, sana hikmet sahibi, her şeyi bilen **(Allah)** tarafından veriliyor.

7— Hatırla ki bir vakitler Mûsa, **(Medyen'den Mısır'a giderken)** ailesine, ''Ben hakikaten bir ateş gördüm. Size ondan ya bir haber getireceğim, yahut bir kor ateş alıp geleceğim. Umarım ısınırsınız.'' demişti.

8— Ateşin yanına varınca kendisine şöyle nida olundu: ''Bu ateş yerindeki **(Mûsa)** ve etrafındakiler **(melekler)** mübarek kılınmıştır. Âlemlerin Rabbi olan Allah, her kusurdan münezzehtir.

9— Yâ Mûsa! Mesele şudur: Güçlü, hikmet sahibi olan Allah benim!

10— Asânı bırak! **(O da bıraktı).** Derken onu çevik bir yılan gibi deprenir görüverince, dönüp kaçtı ve geri dönmedi. ''Yâ Mûsa, korkma! Benim huzurumda peygamberler korkmaz!

11— Meğer ki zulmetmiş de sonra arkasından kötülüğü iyiliğe çevirmiş ola! Çünkü ben çok bağışlayıcı, çok esirgeyiciyim!

12— Bir de elini koynuna sok! Fir'avn'a ve kavmine gönderilen dokuz mûcize içinde **(onlardan biri olmak üzere)** bembeyaz, hiçbir kusursuz çıksın. Çünkü onlar yoldan çıkmış bir kavimdirler''.

13— Böylece mûcizelerimiz **(açık ve)** parlak olarak onlara geldi, ''Bu, apaçık bir sihirdir!'' dediler.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا
وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلٰى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ
وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحُشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾ حَتّٰى إِذَا أَتَوْا عَلٰى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا
النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ
وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا
وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ
وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ
﴿١٩﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ
مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ
أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

14— Vicdanları da bunlara tam bir kanaat getirdiği halde, sırf zulüm ve kibirden onları inkâr ettiler. Ama bak, fesadçıların sonu nice oldu!..

15— **(Şanıma)** yemin olsun ki, biz Dâvud'la Süleyman'a bir ilim verdik **(Bu ilim hâkimlik, kuşların dilini anlamak vesaire idi).** Onlar şöyle dediler: "Bizi mü'min kullarının bir çoğundan üstün kılan Allah'a hamd olsun!".

16— Ve Süleyman, **(babası)** Dâvud'a mirasçı olup dedi ki: "Ey insanlar! Bize kuş dili öğretildi. Hem bize her şeyden verildi. Şüphesiz ki bu, açık fazl-u ihsanın tâ kendisidir!".

17— Bir de Süleyman'a cinlerden, insanlardan ve kuşlardan müteşekkil orduları toplandı. Bütün bunlar sevk-u idare olunuyordu.

18— Nihayet Karınca vâdisine vardıkları zaman, **(onların öncüsü)** bir karınca, "Ey karıncalar, yuvalarınıza girin! Süleyman ve ordusu sizi farkına varmadan ezip geçmesin!" dedi.

19— Süleyman karıncanın bu sözünden tebessüm edip güldü **(karınca üç mil uzakta idi).** Ve "Ey Rabbim! Bana ilham et de, gerek bana, gerekse anneme, babama ihsan buyurduğun nimetine şükredeyim ve senin razı olacağın bir iş yapayım. Beni rahmetinle sâlih kullarının arasına kat!" dedi.

20— Bir de kuşları teftiş etti ve "Acep ben neden hüdhüdü göremiyorum, yoksa gaiplerden mi oldu?

21— Ona muhakkak ya şiddetli bir azap yaparım, yahut boynunu keserim; veya bana açık bir delil getirir!" dedi.

22— Biraz bekledi, çok geçmeden hüdhüd gelip şunları söyledi: "Ben senin bilmediğin bir şey öğrendim. Sana Sebe'den sağlam bir haber getirdim (1).

(1) **Sebe', esasen bir hanedan veya kabile ismi olup sonradan Yemen'de meskenleri olan Me'rib şehrine dahi ıtlak olunmuştur.**

إِنِّي وَجَدتُّ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ اللَّهِ
وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ
لَا يَهْتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٢٥﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٢٦﴾ قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ
﴿٢٧﴾ اذْهَب بِّكِتَابِي هَٰذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ
مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾
إِنَّهُ مِن سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا
تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي
مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا نَحْنُ أُولُو قُوَّةٍ
وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ
﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا
أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ
إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

23— Gerçekten ben bir kadın buldum. Sebe' halkına hükümdarlık yapıyor, kendisine her şeyden verilmiş. Onun büyük bir tahtı da var.

24— Onu ve kavmini, Allah'ı bırakıp, güneşe secde ediyorlarken buldum. Şeytan onlara amellerini süslü göstermiş ve kendilerini doğru yoldan saptırmış. Artık onlar doğru yolu bulamıyorlar.

25— (Evet süslü göstermiş ki), göklerde ve yerde gizli olan şeyleri meydana çıkaran, gizledikleri ve açıkladıkları her şeyi bilen Allah'a secde etmesinler (2).

26— Allah, kendinden başka İlâh olmayan, ulu Arş''ın Rabbidir''.

27— (Süleyman), ''Doğru mu söyledin, yoksa yalancılardan mısın? göreceğiz!

28— Bu mektubumu götür de onlara bırak. Sonra yanlarından çekilerek ne **(karara)** dönecekler bak!''dedi.

29— (Sebe' kraliçesi Belkıs), ''Ey ileri gelenler! Bana kıymetli bir mektup bırakıldı.

30— O, Süleyman'dandır ve Rahmân, Rahîm olan Allah'ın adıyle **(başlamaktadır).**

31— Şöyle ki: Bana karşı baş kaldırmayın. Ve Müslüman olarak bana gelin!.. diyor.'' dedi.

32— (Sözüne şöyle devam etti): ''Ey ileri gelenler! Bana bu işim hakkında bir fetva verin. Sizin şahitliğiniz oluncaya kadar ben hiçbir işi kestirmiş değilim!''.

33— Onlar, ''Biz, kuvvet sahibiyiz ve çok cesur savaşçılarız. Emir senindir. Bir bak, ne emir buyuracaksın.'' dediler.

34— Belkıs, ''Doğrusu krallar bir memlekete girdikleri vakit, onu perişan ederler ve ahalisinin şerefli olanlarını aşağılık yaparlar. Bu mektubu gönderenler de böyle yaparlar.

35— Ben onlara hediye ile bir heyet göndereyim de bakayım, elçiler ne ile dönecekler!'' dedi.

---

(2) **Dikkat!.. Secde âyetidir.**

فَلَمَّا جَٓاءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ اَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَٓا اٰتٰينِۦَ اللّٰهُ خَيْرٌ مِمَّٓا اٰتٰيكُمْ بَلْ
اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ اِرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ
لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَٓا اَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ
يَٓا اَيُّهَا الْمَلَؤُا اَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ اَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾
قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ اَنَا اٰتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَاِنِّي عَلَيْهِ
لَقَوِيٌّ اَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ اَنَا اٰتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ
يَرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَاٰهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ
رَبِّي لِيَبْلُوَنِيٓ ءَاَشْكُرُ اَمْ اَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ
كَفَرَ فَاِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنْظُرْ اَتَهْتَدِٓي
اَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَٓاءَتْ قِيلَ اَهٰكَذَا عَرْشُكِ
قَالَتْ كَاَنَّهُ هُوَ وَاُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا
مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ
لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ
سَاقَيْهَا قَالَ اِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ اِنِّي
ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾

36— Bunun üzerine **(gönderilen elçi)** Süleyman'a gelince, Süleyman, "Siz, bana malla yardım mı ediyorsunuz? Bakın, Allah'ın bana verdiği, size verdiğinden daha hayırlıdır. Doğrusu siz hediyenizle övünüyorsunuz.

37— Onlara dön! Yemin olsun ki, karşı duramayacakları ordularla varırız da kendilerini aşağılık hal içinde, zelil olarak oradan çıkarırız" dedi.

38— (Sonra adamlarına dönerek), "Ey ileri gelenler! Kendileri Müslüman olarak gelmezden evvel, o kadının tahtını bana hanginiz getirecek?" dedi.

39— Cinlerden bir ifrit **(Bahâdir),** "Ben onu sana yerinden kalkmadan getiririm Benim buna gücüm yeter, eminim." dedi.

40— Kendinde kitaptan bir ilim bulunan zât **(Âsaf b. Berhiyâ)** ise, "Ben onu sana gözünü kırpmadan getiririm." dedi. Derken onu yanında duruyor görünce, Süleyman, "Bu Rabbimin fazlındandır. Beni imtihan için ki, bakalım şükür mü edeceğim, yoksa küfrân-ı nimet mi? Kim şükür ederse, ancak kendi nefsi için şükür eder. Kim de nankörlük ederse, bilsin ki Rabbim onun şükrüne muhtaç değildir; kerimdir." dedi.

41— (Sözüne devamla), "Ona tahtını başkalaştırın, bakalım tanıyacak mı, yoksa tanıyamayanlardan mı olacak?" dedi.

42— Belkıs geldiğinde ona, "Senin tahtın böyle midir?" dediler. Belkıs, "Sanki kendisidir. Bununla beraber bize bundan önce ilim verildi de, Müslüman olduk!" dedi.

43— Daha evvel, Belkıs'ın Allah'ı bırakıp da taptığı şeyler, Allah'a ibadetine engel olmuştu. Çünkü kâfir bir kavimden idi.

44— Ona, "Buyur köşke" dediler. Bunu görünce derin bir su zannetti ve baldırlarından eteğini açtı. Süleyman, "Bu sırçadan yapılma mücellâ bir köşktür." dedi. Belkıs, "Ey Rabbim! Ben hakikaten kendime, zulmetmişim. Şimdi, Süleyman'ın beraberinde, âlemlerin Rabbi Allah'a teslim oldum." dedi.

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا اِلٰى ثَمُودَ اَخَاهُمْ صَالِحًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ فَاِذَا
هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ
عِنْدَ اللّٰهِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ
رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُوا تَقَاسَمُوا
بِاللّٰهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَاَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ
اَهْلِهِ وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا
مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
مَكْرِهِمْ اَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾
فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَاَنْجَيْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا
يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ
وَاَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ اَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

45— Yemin olsun ki, biz Semûd kavmine de, ''Allah'a ibadet edin!'' diye kardeşleri Salih'i gönderdik. Bir de baktı ki onlar, iki fırka olmuş çekişiyorlar!..

46— (Sâlih), ''Ey kavmim! Niçin iyilikten önce çabucak kötülüğü **(rahmetten önce azabı)** istiyorsunuz? Allah'dan mağfiret dilemeli değil misiniz? Olur ki esirgenirsiniz.'' dedi:

47— (Onlar), ''Biz, seninle ve beraberindekilerle uğursuzluğa uğradık.'' dediler. **(Sâlih),** ''Sizin uğursuzluğunuz **(un sebebi),** Allah katındadır. Doğrusu siz, imtihana çekilen bir kavimsiniz.'' dedi.

48— Şehirde dokuz erkek **(düşman)** vardı ki, bunlar yeryüzünde fesad çıkarıyorlar; iyiliğe yanaşmıyorlardı.

49— Allah **(adı)** ile yeminleşerek dediler ki: ''Sâlih'e ve ailesine bir gece baskını yapalım. Sonra velisine yemin ederek, biz onun helâkine şahit olmadık. Bizim sözümüz sözdür, doğru söyleriz, deriz''.

50— Onlar böyle bir hile kurdular. Halbuki onların haberi olmadan biz de onların hilelerine mukaabele ettik.

51— Şimdi bak! Onların hilelerinin akıbeti nice olmuş?.. Biz hem onları, hem de kavimlerini toptan târûmâr ettik!

52— İşte zulümleri yüzünden çökmüş, bomboş kalan evleri. Şüphesiz bilen bir kavim için bunda ibret vardır.

53— Halbuki iman edip de küfürden korunanları kurtardık.

54— Lût'a da **(peygamberlik verdik).** Hatırla ki kavmine, ''Siz, gözünüz göre göre hâlâ o fuhşu yapacak mısınız?

55— Siz kadınları bırakıp şehvetle mutlaka erkeklere mi gideceksiniz? Doğrusu siz, ne yaptığını bilmez bir kavimsiniz!'' dedi.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ
مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ
عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾
أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ
أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾
أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ
لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ
قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
أَإِلَٰهٌ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

56— Buna kavminin cevabı sadece şu olmuştu: ''Çıkarın şu Lût ailesini memleketinizden. Çünkü onlar çok temizlik taslayan insanlar!..''.

57— Bunun üzerine biz de, onu ve ailesini kurtardık. Yalnız karısı müstesna! Onu geride kalanlardan takdir ettik.

58— Kalanların üzerine **(taştan ibaret)** bir yağmur yağdırdık. O uyarılanların yağmuru ne kötüdür!..

59— De ki: ''Hamd olsun Allah'a! Ve selâm O'nun seçtiği **(peygamber)** kullarına! Allah mı daha hayırlıdır; yoksa onların ortak koştukları putlar mı?

60— Yahut, göklerle yeri yaratıp da, sizin için gökten su indiren mi? **(Bir su ki),** biz onunla sizin **(bir)** ağacını **(bile)** bitiremeyeceğiniz güzel manzaralı bağ, bahçeler bitirdik. Allah'la beraber bir ilâh mı var? Hayır! Onlar şirk koşan bir kavimdirler.

61— Yahut, yeri bir karargâh yapıp arasından ırmaklar akıtan, üzerinde sabit dağlar yaratan ve iki denizin arasına perde koyan mı? Allah'la beraber bir ilâh mı var? Hayır! Onların çoğu **(tevhidi)** bilmezler.

62— Yahut başı sıkılan kendisine dua ettiği vakit, onun duasını kabul edip, sıkıntıyı gideren ve sizi yeryüzünün halifeleri yapan mı? Allah'la beraber bir ilâh mı var! Siz pek az düşünüyorsunuz!

63— Yahut karanın ve denizin karanlıkları içinde size yol gösteren, yağmurunun önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderen mi? Allah'la beraber bir ilâh mı var? Allah, onların ortak koştukları şeylerden çok yücedir.

أَمَّنْ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
وَالْاَرْضِ ءَاِلٰهٌ مَعَ اللّٰهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٦٤﴾ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ
وَمَا يَشْعُرُونَ اَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ
بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا وَاٰبَاؤُنَا اَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ
وَاٰبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ اِنْ هٰذَا اِلَّا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْ
سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ وَيَقُولُونَ
مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسٰى اَنْ يَكُونَ
رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ
عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ
مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ
وَالْاَرْضِ اِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٥﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَقُصُّ
عَلٰى بَنِي اِسْرَائِيلَ اَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

64— Yahut, evvelâ halkı yaratan, **(öldükten sonra da)** onu tekrar diriltecek olan ve size gökten ve yerden rızık veren mi? Allah'la beraber bir ilâh mı var? De ki: ''Eğer doğru söyleyenlerden iseniz, getirin delilinizi bakalım''.

65— De ki: ''Göklerde ve yerde Allah'dan başka gaybı kimse bilmez''. Onlar ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

66— Hayır! Onların ilimleri âhiret hususunda **(bilgi edinecek seviyeye)** erişmemiştir! Doğrusu onlar, bundan şüphe içindedirler. Daha doğrusu onlar, âhiretten yana kördürler.

67— Küfredenler, ''Biz ve babalarımız toprak olduğumuz vakit mi, biz mi **(kabirden)** çıkarılacağız?

68— Yemin olsun! Bu dirilme işi bize de, bizden önce atalarımıza da va'd olundu. Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değil!'' dediler.

69— De ki: ''Yeryüzünde dolaşın da bir bakın. Mücrimlerin akıbeti nice olmuş?..''.

70— Onlara karşı üzülme. Ve yaptıkları hilelerden dolayı sıkıntıda olma.

71— Bir de, ''Eğer doğru söyleyen kimselerseniz, bu va'd ne zaman?'' diyorlar.

72— De ki: ''Acele ettiğiniz azabın bir kısmı ensenize binmiş bulunuyor.'' **(Yakındır. Bu, Bedir'de başlarına gelmiştir).**

73— Ve şüphesiz Rabbin, insanlara karşı ihsan sahibidir. Lâkin onların çoğu şükretmezler.

74— Halbuki Rabbin, onların göğüslerinin gizlediklerini de, açığa vurduklarını da pekâlâ biliyor.

75— Gökte ve yerde gizli hiçbir sır yoktur ki, açık bir kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)** olmasın.

76— Gerçekten bu Kur'ân, İsrâil oğullarına hakkında ihtilâf edip durdukları şeylerin çoğunu anlatıyor.

77— Ve hakikaten o **(Kur'ân, doğruyu gösteren)** bir hidayet ve mü'minler için bir rahmettir.

78— Elbette Rabbin onların arasında hükmünü verecektir. Güçlü ve her şeyi bilen ancak O'dur.

79— O halde, Allah'a tevekkül et! Şüphesiz sen apaçık bir hak üzerindesin.

80— Şüphesiz sen, ölülere işittiremezsin. Arkalarına dönmüş kaçarlarken, sağırlara da çağırmayı işittiremezsin.

81— Sen o körleri sapıklıklarından uzaklaştırıp hidâyete erdirecek de değilsin. Sen, ancak bizim âyetlerimize iman edeceklere işittirirsin. İşte onlar Müslüman olanlardır.

82— Söylenen başlarına geleceği **(kıyamet yaklaştığı)** vakit de, onlar için yerden bir ''Dâbbe'' (3) çıkarırız. O hayvan, insanların âyetlerimize kesin olarak inanmadıklarını kendilerine söyler.

83— Hatırla ki, o kıyamet gününde her ümmetten âyetlerimizi yalanlayanları bir cemaat halinde toplayacağız. Onlar, kâfilelerinin ardı alınıncaya kadar bekletilip sonra İlâhî huzura sevk olunurlar.

84— Nihayet geldikleri vakit, Allah Teâlâ, ''Siz benim âyetlerimi ilmen kavramadığınız halde yalanladınız mı? Yoksa ne idi o yaptığınız **(işler)**?'' buyurur.

85— Yaptıkları zulüm yüzünden, söylenen başlarına gelmiştir. Artık onlar konuşamazlar.

86— Görmediler mi? Biz, içinde istirahat etsinler diye geceyi yarattık! Gündüzü de aydınlık yaptık. Şüphesiz bunda iman eden bir kavim için ibretler vardır.

87— O **(kıyamet)** gününde

وَاِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ اِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ
الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ اِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَٓاءَ
اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَٓا اَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ
اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَٓابَّةً مِنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ اَنَّ النَّاسَ كَانُوا
بِاٰيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ
بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاؤُ قَالَ اَكَذَّبْتُمْ بِاٰيَاتِي
وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا اَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٨٥﴾ اَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ
لِيَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَٓاءَ اللّٰهُ وَكُلٌّ اَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾
وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِٓي اَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ اِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

Sûr'a üfürülür (4). Hemen göklerde, yerde kim varsa müthiş bir korkuya kapılmıştır. Yalnız Allah'ın diledikleri hariç! **(Bunlar dört büyük melektir).** Her biri, boyunlarını bükmüş olarak Allah'a gelirler.

88— Bir de sen dağları görür, onları hareketsiz sanırsın. Halbuki onlar bulut geçer gibi geçerler. Bu, her şeyi muhkem yaratan Allah'ın işidir. Şüphesiz ki, O sizin yaptıklarınızdan haberdardır.

---

(3) **Dâbbe, yerde yürüyen canlı mânâsında olup, burada kıyamet alâmetlerinden olan ''Dâbbe'' kasd olunmaktadır.**

(4) **Sûr, İsrâfil aleyhisselâmın üfüreceği bir dehşet borusudur. Bu, birinci üfürüştür.**

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ اٰمِنُونَ ﴿٨٩﴾
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ
اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ اِنَّمَا اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ رَبَّ هٰذِهِ الْبَلْدَةِ
الَّذٖي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمٖينَ ﴿٩١﴾
وَاَنْ اَتْلُوَا الْقُرْاٰنَ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدٖي لِنَفْسِهٖ وَمَنْ
ضَلَّ فَقُلْ اِنَّمَا اَنَا مِنَ الْمُنْذِرٖينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرٖيكُمْ
اٰيَاتِهٖ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ
طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبٖينِ ﴿٢﴾ نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبَاِ مُوسٰى
وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ اِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْاَرْضِ
وَجَعَلَ اَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَٓائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ اَبْنَٓاءَهُمْ
وَيَسْتَحْيٖي نِسَٓاءَهُمْ اِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدٖينَ ﴿٤﴾ وَنُرٖيدُ اَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذٖينَ
اسْتُضْعِفُوا فِي الْاَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ اَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثٖينَ ﴿٥﴾

89— Her kim iyilikle **(Lâilâhe İllAllâh diyerek)** gelirse, bundan ona bir hayır vardır. Onlar o günün korkusundan emin olurlar.

90— Her kim de kötülükle **(küfürle)** gelirse, hemen yüzleri üstü ateşe atılırlar. **(Kendilerine, melekler tarafından)**, ''Siz, yaptığınız amellerin karşılığından başkasıyla mı cezalandırılacaksınız'' **(denilir)**.

91— De ki: ''Ben ancak Allah'ın haram kıldığı bu beldenin **(Mekke'nin)** Rabbine ibadet etmekle emir olundum. Her şey O'nundur. Hem ben hâlis Müslümanlardan olmaya me'murum.

92— Ve Kur'ân okuyayım diye de **(emrolundum)**. Artık kim hidayeti kabul ederse, ancak kendisi için kabul etmiştir. Kim de saparsa, ''Ben ancak uyarıcılardanım.'' deyiver!

93— Ve de ki: ''Allah'a hamdolsun! O, size yakında âyetlerini gösterecek; siz de onları tanıyacaksınız.''. Senin Rabbin, yaptıklarınızdan gaafil değildir.

(Sûre: 28)

EL-KASAS SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir
88 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Tâ. Sîn. Mîm (1).

2— Bunlar açıklayıcı kitabın âyetleridir.

3— Biz, sana Mûsa ile Fir'avn'ın kıssasından birazını, iman edecek bir kavim için, hak olarak okuyacağız.

4— Çünkü Fir'avn, o yerde **(Mısır'da)** baş kaldırmış ve ahalisini fırka fırka edip **(kendi hizmetine almıştı)**. Onlardan bir taifeyi ezmek istiyor, oğullarını boğazlıyor, **(sadece)** kızlarını sağ bırakıyordu (2). Şüphesiz o fesadçılardandı.

5— Biz ise istiyorduk ki, o yerde ezilmekte olanlara lutfedelim, onları önderler yapalım. Kendilerini, **(Fir'avn'ın yerine)** mîrasçılar bırakalım.

---

(1) Bu harfler müteşâbihtir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.

(2) Zulme uğrayanlar İsrâil oğulları idi. Çünkü bir kâhin Fir'avn'a ''İsrâil oğullarından doğacak bir çocuk, senin elinden saltanatı alacak'' demişti.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ
أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
وَلَا تَحْزَنِي ۖ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۗ إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾ وَقَالَتِ
امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ
أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ
فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَارِغًا ۖ إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ
رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ
لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١١﴾
وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾
فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

6— Ve yerde **(Mısır'da, Şam'da)** onlara kuvvet verelim de, Fir'avn'a, Hâmân'a ve ordularına, onlardan çekinmekte oldukları şeyi gösterelim.

7— Mûsa'nın annesine de şöyle ilham ettik: "Çocuğu emzir! **(Öldürülmesinden)** korktuğun vakit, onu deryaya **(Nil'e)** bırakıver. Hem korkma ve üzülme! Çünkü muhakkak biz onu sana geri vereceğiz ve kendisini peygamberlerden yapacağız" **(Bunun üzerine üç ay onu emzirdi. Fakat hayatını tehlikede görünce, onu ziftli bir sandığa koyarak geceleyin Nil'e bıraktı).**

8— Derken Fir'avn'ın adamları onu bulup aldı. Çünkü ilerde kendilerine bir düşman ve bir üzüntü olacaktı. Doğrusu Fir'avn, **(veziri)** Hâmân ve askerleri hep hata **(ve günah)** işleyicilerdi.

9— Fir'avn'ın karısı, "Bu çocuk benim ve senin için göz bebeği. Onu öldürmeyin! Belki bize faydası olur, yahut onu evlât ediniriz." dedi. Onlar farkında olmuyorlardı.

10— Mûsa'nın annesi, kalbi **(evlâdından başka her şeyden)** bomboş sabahladı. Eğer **(va'd-i ilâhiye)** inananlardan olsun diye kalbine sabır vermeseydik, az kalsın onu açığa vuracaktı.

11— (Annesi), Mûsa'nın kız kardeşine **(Meryem'e)**, "Onun izini takip etti!" demişti. O da uzaktan gözetti. Ötekiler farkında değillerdi.

12— Biz daha önceden ona sütanaları **(emmesini)** haram etmiştik **(Hiç birinin südünü emmiyordu).** Kız kardeşi, Fir'avn ailesine, "Sizin hesabınıza onun bakımını yapacak ve ona samimâne bakacak bir ev halkı göstereyim mi size?" dedi.

13— Bu suretle onu annesine iade ettik ki, gözü aydın olsun da üzülmesin. Ve bilsin ki, Allah'ın va'di haktır. Lâkin bunu çokları bilmezler (3).

---

(3) Yani bu va'di bilmezlerdi. Mûsa aleyhisselâmın kız kardeşini ve annesini bilmiyorlardı. Memeden kesilesiye kadar annesinin yanında kaldı, daha sonra Fir'avn'a teslim edildi.

وَلَمَّا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَاسْتَوٰىٓ اٰتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًاؕ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلٰى حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ اَهْلِهَا فَوَجَدَ
فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِۘ هٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهٰذَا مِنْ عَدُوِّهِۚ فَاسْتَغَاثَهُ
الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِۙ فَوَكَزَهُ مُوسٰى
فَقَضٰى عَلَيْهِۘ قَالَ هٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِؕ اِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ
﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُؕ اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَٓا اَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ اَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ
﴿١٧﴾ فَاَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَٓائِفًا يَتَرَقَّبُ فَاِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ
بِالْاَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُؕ قَالَ لَهُ مُوسٰىٓ اِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّٓا
اَنْ اَرَادَ اَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَاۙ قَالَ يَا مُوسٰىٓ اَتُرِيدُ
اَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْاَمْسِۗ اِنْ تُرِيدُ اِلَّٓا اَنْ تَكُونَ
جَبَّارًا فِي الْاَرْضِ وَمَا تُرِيدُ اَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَٓاءَ
رَجُلٌ مِنْ اَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعٰىۘ قَالَ يَا مُوسٰىٓ اِنَّ الْمَلَاَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ
لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ اِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا
خَٓائِفًا يَتَرَقَّبُۘ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾ ع

14— Vaktâ ki Mûsa, tam kemâl çağına **(kırk yaşına)** ulaştı, biz ona bir hüküm ve ilim verdik. İşte iyilik edenlere biz böyle mükâfat veririz.

15— **(Mûsa)** şehre, halkının meşgul bulunduğu bir sırada girdi ve orada dövüşen iki adam buldu. Şu, kendi taraftarlarından, diğeri düşmanından idi. Kendi taraftarlarından olan, düşmanına karşı Mûsa'dan yardım istedi. Bunun üzerine **(Mûsa)** da ona bir yumruk vurarak öldürdü. ''Bu, şeytanın işindendir. O gerçekten şaşırtıcı, açık bir düşmandır'', dedi.

16— Mûsa **(yaptığına pişman olarak)**, ''Ey Rabbim! Doğrusu ben kendime yazık ettim, benim günahımı bağışla!'' dedi. Allah da onu bağışladı. Çünkü O, çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

17— Mûsa, ''Yâ Rab! Bana olan bu in'âmın hakkı için, artık suçlulara hiçbir zaman yardımcı olmayacağım.'' dedi.

18— Böylece şehirde korkarak **(ve etrafı)** gözetleyerek sabahladı. Bir de baktı ki, dün kendisinden yardım isteyen adam **(başka bir Kıbtîye karşı)** yine ona feryad ediyor **(ve imdat diliyor)** Mûsa ona, ''Sen muhakkak aşikâr bir azgınsın!'' dedi.

19— Ve ikisinin de düşmanı olan o herifi yakalamak isteyince, **(yardım isteyen Yahûdi, kendisini yakalayacak zannederek)** ''Yâ Mûsa! Dün bir adam öldürdüğün gibi, beni de mi öldürmek istiyorsun! Sen ancak bu yerde bir zorba olmak istiyorsun da, arabuluculardan olmak istemiyorsun!'' dedi **(Kıbti bunu duyunca, dünkü katilin Mûsa olduğunu anlamış ve derhal giderek Fir'avn'a haber vermiş. Fir'avn da Mûsa'nın kesilmesi için ferman çıkarmış)**.

20— Derken şehrin öbür ucundan koşarak bir adam geldi, ''Yâ Mûsa! Şehrin ileri gelenleri seni öldürmek için hakkında müzakere yapıyorlar. Hemen **(buradan)** çık **(git)**! Ben cidden senin iyiliğini isteyenlerdenim!'' dedi.

21— Bunun üzerine Mûsa korkarak **(ve sağı solu)** gözetleyerek hemen şehirden çıktı, ''Yâ Rab! Beni bu zalim kavimden kurtar!'' dedi.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسٰى رَبّ۪ٓي اَنْ يَهْدِيَن۪ي سَوَٓاءَ
السَّب۪يلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَٓاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ اُمَّةً مِنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَاَتَيْنِ تَذُودَانِ
قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْق۪ي حَتّٰى يُصْدِرَ الرِّعَٓاءُ وَاَبُونَا
شَيْخٌ كَب۪يرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقٰى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰٓى اِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ اِنّ۪ي
لِمَٓا اَنْزَلْتَ اِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَق۪يرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَٓاءَتْهُ اِحْدٰيهُمَا تَمْش۪ي عَلَى
اسْتِحْيَٓاءٍ قَالَتْ اِنَّ اَب۪ي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ اَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا
فَلَمَّا جَٓاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ اِحْدٰيهُمَا يَٓا اَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ
اِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْاَم۪ينُ ﴿٢٦﴾ قَالَ اِنّ۪ٓي اُر۪يدُ
اَنْ اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلٰٓى اَنْ تَأْجُرَن۪ي ثَمَانِيَ
حِجَجٍ فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَٓا اُر۪يدُ
اَنْ اَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُن۪ٓي اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّالِح۪ينَ
﴿٢٧﴾ قَالَ ذٰلِكَ بَيْن۪ي وَبَيْنَكَ اَيَّمَا الْاَجَلَيْنِ قَضَيْتُ
فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُولُ وَك۪يلٌ ﴿٢٨﴾

22— Medyen'e doğru yönelince, "Ola ki, Rabbim beni doğru yola çıkarır." dedi (4).

23— Medyen suyuna varınca, kuyunun başında hayvanlarını sulayan insanlardan bir topluluk buldu. Onların ötesinde de, hayvanlarını alıkoyan iki kadın gördü. **(Onlara),** "Sizin haliniz nedir?" dedi. "Biz, çobanlar çekip gitmeyince sulamayız. Babamız da büyük bir ihtiyardır." dediler.

24— Bunun üzerine Mûsa, onların davarlarını suladı. Sonra gölgeye çekilerek, "Ey Rabbim! Gerçekten ben, bana indirdiğin hayrdan dolayı muhtacım." **(karnım aç)"** dedi.

25— Derken, o iki kadından biri utana utana yürüyerek yanına geldi, "Bize çektiğin suyun ücretini vermek için, babam seni çağırıyor." dedi. Bunun üzerine Mûsa ona varıp kıssayı anlatınca, "Korkma! O zalim kavimden kurtuldun!" dedi.

26— İki kadından biri, "Babacığım, onu ücretle tut! Çünkü tuttuğun ücretlilerin en hayırlısı bu güvenilir, kuvvetli **(adamdır)"** dedi.

27— (İhtiyar adam, Şuayb (a.s.) idi. Hz. Mûsa'ya), "Bana sekiz sene ücretle çalışman şartıyle, şu iki kızımın birini sana nikâh etmek istiyorum. Eğer on seneyi tamamlarsan, o da senden. Bununla beraber seni zorlamak istemem. İnşaallah, beni iyilerden bulacaksın!" dedi.

28— (Mûsa), "Bu **(söylediğin)** benimle senin aramızda. Bu iki müddetin hangisini ödersem, demek aleyhime dâvâ yok. Allah, bu sözleşmemize vekildir." dedi.

---

(4) **Medyen'in yolunu bilmiyormuş. Bu şehir, Mısır'a sekiz günlük bir mesafededir. Cenâb-ı Hak eli değnekli bir melek göndererek ona yol göstericilik yaptırmıştı.**

فَلَمَّا قَضٰى مُوسَى الْاَجَلَ وَسَارَ بِاَهْلِه۪ٓ اٰنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًاۚ قَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُٓوا اِنّ۪ٓي اٰنَسْتُ نَارًا لَعَلّ۪ٓي
اٰت۪يكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَلَمَّٓا
اَتٰيهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْاَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ
مِنَ الشَّجَرَةِ اَنْ يَا مُوسٰٓى اِنّ۪ٓي اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿٣٠﴾ وَاَنْ اَلْقِ
عَصَاكَۜ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَٓانٌّ وَلّٰى مُدْبِرًا وَلَمْ
يُعَقِّبْۜ يَا مُوسٰٓى اَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ اِنَّكَ مِنَ الْاٰمِن۪ينَ ﴿٣١﴾ اُسْلُكْ
يَدَكَ ف۪ي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَٓاءَ مِنْ غَيْرِ سُٓوءٍۘ وَاضْمُمْ
اِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ
اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِه۪ۜ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِق۪ينَ ﴿٣٢﴾
قَالَ رَبِّ اِنّ۪ي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَاَخَافُ اَنْ يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾
وَاَخ۪ي هٰرُونُ هُوَ اَفْصَحُ مِنّ۪ي لِسَانًا فَاَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُن۪ٓي اِنّ۪ٓي اَخَافُ اَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾ قَالَ سَنَشُدُّ
عَضُدَكَ بِاَخ۪يكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا يَصِلُونَ
اِلَيْكُمَا بِاٰيَاتِنَاۚ اَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ ﴿٣٥﴾

29— Mûsa, hizmet müddetini bitirip ailesi ile **(Mısır'a doğru)** yola çıktığında, Tûr **(dağı)** tarafından bir ateş gördü. Ailesine, ''Siz durun! Ben bir ateş gördüm. Umarım ki, oradan size bir haber yahut o ateşten bir ateş parçası getiririm de **(ateş yakar)** ısınırsınız.'' dedi **(zaten yollarını kaybetmişlerdi).**

30— Oraya varınca, o mübarek yerdeki vâdinin sağ kıyısındaki ağaçtan, ''Yâ Mûsa! Gerçekten ben, evet ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'ım!

31— Âsânı bırak!'' diye nida geldi. Mûsa onu çevik bir yılan gibi hareket ediyor görünce, öyle bir dönüp kaçtı ki, arkasına bile dönmedi. ''Yâ Mûsa! Beri dön. Ve korkma. Çünkü sen emin olanlardansın.

32— Elini koynuna sok. Hiç kusursuz bembeyaz çıkacaktır. Korkudan **(açılan)** ellerini koltuklarının altına koy **(ki eski hallerine dönsünler).** İşte bunlar sana Rabbinden iki mûcize ki, Fir'avn'a ve kavmine **(götüreceksin).** Çünkü onlar, yoldan çıkmış bir kavimdir.'' **(denildi).**

33— Mûsa dedi ki: ''Ey Rabbim! Ben onlardan bir adam öldürdüm. Onun için korkarım. Hemen beni öldürürler.

34— Kardeşim Harûn'un dili benimkinden daha düzgündür. Beni tasdik eder bir yardımcı olmak üzere, beraberimde ona da **(peygamberlik)** ver! Doğrusu ben, beni tekzib ederler diye korkuyorum!''.

35— Allah Teâlâ, ''Bazunu kardeşinle kuvvetlendireceğiz ve sizin için bir saltanat kuracağız ki, onlar size erişemeyecekler. Mûcizelerimizle gidin. Siz ve size bağlı olanlar galiplersiniz'' buyurdu.

فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ
مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فٖٓي اٰبَٓائِنَا الْاَوَّلٖينَ ﴿٣٦﴾
وَقَالَ مُوسٰى رَبّٖٓي اَعْلَمُ بِمَنْ جَٓاءَ بِالْهُدٰى مِنْ عِنْدِهٖ
وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَٓا اَيُّهَا الْمَلَاُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرٖي
فَاَوْقِدْ لٖي يَا هَامَانُ عَلَى الطّٖينِ فَاجْعَلْ لٖي صَرْحًا
لَعَلّٖٓي اَطَّلِعُ اِلٰٓى اِلٰهِ مُوسٰى وَاِنّٖي لَاَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبٖينَ ﴿٣٨﴾
وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ اِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ
فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمٖينَ
﴿٤٠﴾ وَجَعَلْنَاهُمْ اَئِمَّةً يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ
لَا يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَاَتْبَعْنَاهُمْ فٖي هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً
وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحٖينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا
مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَٓا اَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْاُولٰى
بَصَٓائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

36— (Mûsa), açık mûcizelerimizle onlara varınca, "Bu, uydurulmuş bir sihirden başka bir şey değildir. Biz evvelki atalarımızdan dahi bunu işitmedik!" dediler.

37— Mûsa, "Rabbim, kendi tarafından kimin hidâyet getirdiğini ve yurdun akıbeti **(cennet),** kimin olacağını daha iyi bilicidir. Muhakkak ki zalimler, felâh bulmazlar." dedi.

38— Fir'avn, "Ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir ilâh bilmiyorum. Haydi ey Hâmân! Benim için çamur üzerine ateş yak **(tuğla pişir)** de, bana bir kule yap. Ola ki Mûsa'nın tanrısına çıkarım. Doğrusu ben, Mûsa'yı cidden yalancılardan sanıyorum." dedi.

39— Böylece Fir'avn ve askerleri, o yerde **(Mısır'da)** haksız olarak büyüklendiler ve zannettiler ki, bize döndürülmeyecekler!

40— Biz de onu, askerleriyle beraber yakalayarak denize atıverdik. Bak, zalimlerin sonu nice olmuş!

41— Biz onları, ateşe çağıran öncüler yaptık. Kıyamet gününde de yardım olunmayacaklardır.

42— Bununla beraber, biz, bu dünyada onların arkalarına lâ'net takmışızdır. Kıyamet gününde ise onlar çok menfurlardandır.

43— Yemin olsun! Biz evvelki nesilleri helâk ettikten sonra, insanların kalblerine bir hidâyet ve bir rahmet olmak üzere, Mûsa'ya o kitabı **(Tevrât'ı)** verdik. Olur ki, ibret alırlar.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ اِذْ قَضَيْنَا اِلٰى مُوسَى الْاَمْرَ
وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدٖينَ ﴿٤٤﴾ وَلٰكِنَّا اَنْشَاْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ
عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًا فٖٓي اَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا
عَلَيْهِمْ اٰيَاتِنَا وَلٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلٖينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ
الطُّورِ اِذْ نَادَيْنَا وَلٰكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا
مَا اَتٰيهُمْ مِنْ نَذٖيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْلَا
اَنْ تُصٖيبَهُمْ مُصٖيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدٖيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا
لَوْلَا اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ اٰيَاتِكَ وَنَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنٖينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا
اُوتِيَ مِثْلَ مَا اُوتِيَ مُوسٰى اَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا اُوتِيَ مُوسٰى مِنْ قَبْلُ
قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا اِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ فَاْتُوا
بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ هُوَ اَهْدٰى مِنْهُمَا اَتَّبِعْهُ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقٖينَ ﴿٤٩﴾ فَاِنْ لَمْ يَسْتَجٖيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ اَنَّمَا يَتَّبِعُونَ
اَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوٰيهُ بِغَيْرِ هُدًى
مِنَ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمٖينَ ﴿٥٠﴾

44— Biz Mûsa'ya o emri vahy ettiğimiz zaman, **(ey Habibim!)** sen **(Tûr dağının)** batı yakasında değildin. Şahitlerden de değildin.

45— Lâkin biz, **(Mûsa'dan sonra)** birçok ümmetler yarattık da, onların üzerinden uzun ömür geçti **(Vazifelerini unuttular. İlimler kayboldu, vahy kesildi. Ondan sonra seni peygamber gönderdik).** Sen Medyen halkı içinde bulunmuş ve âyetlerimizi onlardan okumuş da değilsin. Lâkin seni peygamber gönderen biz olduk.

46— Mûsa'ya nida ettiğimiz vakit de Tür dağı tarafında değildin. Lâkin Rabbinden bir rahmet olarak gönderildin ki, senden önce kendilerine peygamber gelmemiş olan bir kavmi uyarasın. Olur ki, akıllarını başlanna alırlar.

47— Elleriyle öne sürdükleri **(günahlar)** yüzünden başlarına bir belâ geldiğinde, ''Ey Rabbimiz! Bize bir peygamber göndersen de âyetlerine uyup mü'minlerden olsaydık ya!'' diyecek olmasalardı **(Biz onlara peygamber göndermezdik).**

48— Fakat şimdi onlara tarafımızdan hak gelince, ''Mûsa'ya verilenin misli ona da verilse ya!'' dediler. Yâ bundan önce Mûsa'ya verilenleri inkâr etmediler mi? ''İki sihir birbirine destek oldu. Biz hepsini de inkâr edicileriz'' dediler.

49— De ki: ''Eğer doğru söylüyorsanız, o halde hemen Allah tarafından bunların ikisinden **(Kur'ân'la Tevrât'tan)** daha doğru bir kitap getirin de, ben ona uyayım!''.

50— Eğer sana icabet **(teklifini kabul)** etmezlerse bil ki onlar sırf kendi hevaları peşinde gidiyorlar. Halbuki Allah'dan doğru bir delil getirmeksizin sırf kendi hevası peşinde gidenden daha sapkın kim olabilir? Şüphesiz ki Allah, zalim bir kavme hidâyet vermez.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ اَلَّذِينَ
اٰتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَاِذَا يُتْلٰى
عَلَيْهِمْ قَالُوا اٰمَنَّا بِهِ اِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ
مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ اُولٰٓئِكَ يُؤْتَوْنَ اَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَدْرَؤُنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٥٤﴾
وَاِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ اَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا اَعْمَالُنَا
وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾
اِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ اَحْبَبْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَهْدِي مَنْ يَشَٓاءُ وَهُوَ
اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوا اِنْ نَتَّبِعِ الْهُدٰى مَعَكَ نُتَخَطَّفْ
مِنْ اَرْضِنَا اَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا اٰمِنًا يُجْبٰٓى اِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ
رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا
مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ
مِنْ بَعْدِهِمْ اِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ
مُهْلِكَ الْقُرٰى حَتّٰى يَبْعَثَ فٖٓي اُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
اٰيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرٰٓى اِلَّا وَاَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

51— Yemin olsun! Onlar hakkında sözü ardarda yetiştirdik ki, düşünüp nasihat tutsunlar.

52— Bundan önce kendilerine kitap verdiğimiz kimseler (5) var ya, onlar, buna **(Kur'ân'a)** iman ediyorlar.

53— Onlara Kur'ân okununca, "Biz buna iman ettik. Şüphesiz bu, Rabbimiz tarafından indirilen hak **(kitab)** dır. Doğrusu biz, ondan önce de Müslümanlardık" dediler.

54— İşte bunlara, sabırlarından dolayı ecirleri iki kat verilecektir. **(Çünkü hem kendi kitablarına, hem Kur'ân'a iman etmişlerdir).** Bunlar kötülüğü iyilikle savarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan **(hayra)** harcarlar.

55— Çirkin bir söz işittiler mi, ondan yüz çevirirler. Ve "Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz sizedir. Kalın sağlıcakla. Biz cahilleri **(arayıp)** sormayız!" derler.

56— (Habibim!) Şüphesiz sen, sevdiğine hidâyet veremezsin. Lâkin Allah, dilediğine hidâyet verir. O, hidâyete lâyık olanları daha iyi bilir (6).

57— (Mekkeliler), "Biz o doğru yolu tutar, seninle beraber olursak yerimizden, yurdumuzdan hemen çıkarılırız." dediler. Yâ biz onları emin bir hareme yerleştirmedik mi? Ona tarafımızdan rızık olarak, her çeşit mahsüllerin meyvaları toplanıp geliyor. Lâkin onların çoğu bilmezler.

58— Bununla beraber biz, geçimi ile şımarmış nice memleketler helâk ettik! İşte meskenleri ki, kendilerinden sonra pek azında insan yaşamıştır. Mirasçıları biz olduk.

59— Hem Rabbin memleketlerin ana merkezlerine, kendilerine âyetlerimizi okur bir peygamber göndermedikçe memleketleri helâk etmiş değildir. Biz ahalisi zalim olan memleketlerden başkasını helâk etmeyiz.

---

(5) **Ehl-i kitaptan Abdullah bin Selâm ve arkadaşları gibi zatlar kast olunmaktadır.**

(6) **Bu âyet, Ebû Tâlib hakkında inmiştir. Peygamber,** (s.a.v.) **onun iman etmesini pek arzu etmekteydi.**

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا
وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقٰى أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا
حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ
شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
رَبَّنَا هٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا
إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا
يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾
فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا
مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسٰى أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾
وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللّٰهِ
وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ
وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي
الْأُولٰى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

60— Size ne şey verilmişse, sırf dünya hayatının geçici bir istifadesi ve süsüdür. Allah katındaki **(sevab)** ise, hem daha hayırlı, hem daha devamlıdır. Artık akıllanmayacak mısınız?

61— Ya şimdi kendisine güzel bir va'dde bulunduğumuz ve ona nâil olacak kimse, kendisine dünya hayatının geçici zevkini yaşattığımız, sonra kıyamet gününde **(azap için)** huzurumuza getirilmişlerden olan kimse gibi olur mu?

62— O gün Allah Teâlâ, müşriklere nida ederek, ''Bâtıl bir zanla iddia edip durduğunuz benim ortaklarım nerede?'' diyecektir.

63— Üzerlerine söz **(azap)** hak olanlar, ''Ey Rabbımiz! İşte bizim azdırdıklarımız bunlardır. Biz nasıl azdı isek, onları da öyle azdırdık. Onlardan sana teberri ettik. Onlar bizlere tapmıyorlardı.'' diyecekler.

64— Müşriklere, ''Yalvarın bakalım ortaklarınıza!'' denilecek. Onlar da yalvaracaklar fakat kendilerine karşılık vermeyecekler ve azabı göreceklerdir. Vaktiyle hidâyete erselerdi ya!..

65— O gün Allah onlara nida edip, ''Size gönderilen peygamberlere ne cevap verdiniz?'' diye soracaktır.

66— Artık o gün, onlara haber yolları kapanmıştır. Birbirlerine de bir şey soramazlar.

67— Fakat tevbe edip imana gelen ve yararlı iş gören yok mu? Onun felâh bulanlardan olması umulur.

68— Rabbin dilediğini yaratır ve seçer, onlar için seçim hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştukları şeylerden münezzeh ve yücedir.

69— Hem Rabbin onların sinelerinin ne sakladığını ve ne açıkladığını bilir.

70— O, Allah'dır ki, O'ndan başka ilâh yoktur. Önünde, sonunda hamd O'nadır. Hüküm de O'nundur ve nihayet O'na döndürülürsünüz.

قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ الَّيْلَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ
الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَٓاءٍۜ اَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾
قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا اِلٰى يَوْمِ
الْقِيٰمَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِۜ اَفَلَا
تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهٖ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ اَيْنَ شُرَكَٓائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا
بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُٓوا اَنَّ الْحَقَّ لِلّٰهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ
﴿٧٥﴾ اِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسٰى فَبَغٰى عَلَيْهِمْ وَاٰتَيْنَاهُ
مِنَ الْكُنُوزِ مَٓا اِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُٓوءُ بِالْعُصْبَةِ اُو۬لِي الْقُوَّةِ
اِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾
وَابْتَغِ فِيمَٓا اٰتٰيكَ اللّٰهُ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا وَاَحْسِنْ كَمَٓا اَحْسَنَ اللّٰهُ اِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ
الْفَسَادَ فِي الْاَرْضِۜ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

71— De ki: ''Söyleyin bana! Eğer Allah, üzerinizde geceyi kıyamet gününe kadar devam ettirse, Allah'dan başka, hangi tanrı size aydınlık getirebilir? Hâlâ dinlemeyecek misiniz siz?''.

72— De ki: ''Söyleyin bana! Eğer Allah üzerinize gündüzü kıyamet gününe kadar devam ettirse, Allah'dan başka, hangi tanrı size içinde istirahat edeceğiniz geceyi getirebilir? Hâlâ görmeyecek misiniz?''.

73— O'nun rahmetindendir, sizin için geceyi, gündüzü yaratmış ki hem içinde dinlenin, hem çalışıp onun fazlından **(rızkınızı)** isteyin. Olur ki şükür edersiniz.

74— O gün **(Allah),** onlara nida edip, ''Hani, fasid bir itikatla iddia ettiğiniz ortaklarım nerede?'' diyecek.

75— **(O gün)** her ümmetten bir şahit çıkaracağız. **(Bu şahit, o ümmetin peygamberi olacaktır).** Ve ''Delilinizi getirin!'' diyeceğiz. O vakit anlayacaklar ki, hak Allah'ındır. Uydurdukları şeyler de kendilerinden kaybolacaklardır.

76— Gerçekten Kaarun, Mûsa'nın kavminden idi **(amcası oğlu idi)** ve onlara karşı azıttı. Ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını güçlü kuvvetli bir cemaat zor taşırdı. O vakit kavmi, ona şöyle demişti: ''Böbürlenme! Çünkü Allah böbürlenenleri sevmez!

77— Allah'ın sana verdiği mal ile âhiret yurdunu iste. Ama dünyadan nasibini de unutma. Allah, sana nasıl ihsan buyurdu ise, sen de **(insanlara)** öyle iyilik et. Yeryüzünde fesad çıkarma. Çünkü Allah fesadçıları sevmez''.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا
وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي
زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ
مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلَقّٰيهَا
إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ
لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ
﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ
مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ
﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا
فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾ مَنْ جَاءَ
بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى
الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

78— Kaarûn, ''Ben bu mala, sırf bendeki bir ilim sayesinde nâil oldum.'' dedi. Bilmiyor mu idi ki, Allah ondan önceki devirler içinden, ondan daha kuvvetli ve daha çok mal toplayan nice kimseleri helâk etmiştir. Ama mücrimler günahlarından sorulmaz **(Onları Allah bilir ve sormadan cehenneme atar).**

79— Derken Kaarûn **(bir gün)** ziyneti içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını arzu edenler, ''Keşke şu Kaarûn'a verilen gibi, bizim de olsa. O, gerçekten büyük bir bahtiyar!'' dediler.

80— Kendilerine ilim verilenler ise, ''Yazıklar olsun size! İman edip yararlı iş gören için, Allah'ın sevabı daha hayırlıdır. Ona ise ancak sabredenler kavuşturulur.'' dediler.

81— Nihayet biz onu, hem de sarayı ile birlikte yere geçiriverdik. Artık Allah'a karşı yardımına gelecek taraftarları da yoktu. Hâsılı o, kendini kurtaranlardan değildi.

82— Dün onun yerinde olmak isteyenler, ''Vay! Demek ki Allah, kullarından dilediğine rızkı bol verir ve **(yahut)** kısarmış! Eğer Allah bize lutfetmeseydi, mutlaka bizi de batırmıştı. Vay! Demek ki gerçekten kâfirler, felâh bulmayacaklar!'' demeye başladılar.

83— İşte âhiret yurdu! Biz onu öyle kimselere veririz ki, onlar yeryüzünde kibir ve fesad istemezler. **(Güzel)** sonuç, müttekîlerindir.

84— Her kim bir iyilikle gelirse, ona bundan daha hayırlısı vardır. Kim de bir kötülükle gelirse, kötülükleri işleyenler sadece yaptıklarıyle cezalanırlar (7).

(7) **Sahih-i Müslim'deki bir hadîs-i şerifin mealen mânâsı şöyle: ''Kim Allah'ın razı olacağı bir çığır açar, o çığırdan giden ne kadar Müslüman var ise, onların her birine vereceği sevap kadar, o çığırı açana da sevap verir. Onun sevabından da hiçbir şey eksilmez. Kim de Allah'ın razı olmayacağı kötü bir çığır açar, o çığırdan giden insanların her birine verdiği günah kadar o çığırı açana da günah yazılır ve onların günahlarından da hiçbir şey eksilmez''.**

85— Şüphesiz o Kur'ân'ı **(n mûcibiyle amel etmeni)** senin üzerine farz kılan, seni dönülecek yere **(Mekke'ye)** döndürecektir. De ki: ''Kimin hidâyetle geldiğini ve kimin açık bir sapıklık içinde olduğunu Rabbim bilir.

86— Sen bu kitabın sana verileceğini ummuyordun. Bu, ancak Rabbinden bir rahmettir. O halde sakın kâfirleri arkalayıcı olma!

87— Sana indirildikten sonra, sakın Allah'ın âyetlerinden seni çevirmesinler. Sen Rabbine davet et. Sakın müşriklerden olma.

88— Allah'la beraber başka bir tanrıya ibadet etme. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Onun zatından başka her şey helâk olucudur. Hüküm onundur. Siz ancak O'na döndürüleceksiniz.

(Sûre : 29)

EL-ANKEBÛT SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
69 âyettir.

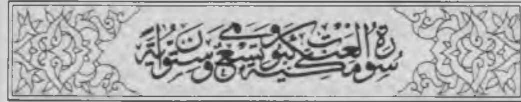
Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Mîm (1).

2— İnsanlar sandı mı ki, ''İman ettik'' demeleriyle bırakılacaklar da, imtihana çekilmeyecekler?

3— Yemin olsun, biz, onlardan öncekileri de imtihan ettik. Yine Allah elbette doğru söyleyenleri bilir ve elbette yalancıları bilmektedir.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ
بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ
الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾
وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿١﴾ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا
يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ
أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ
فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَنْ جَاهَدَ
فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

4— Yoksa o kötülükleri işleyenler, bizden kurtulacaklarını mı sandılar? Ne de fena hüküm veriyorlar.

5— Her kim Allah'a kavuşmayı arzu ederse, bilsin ki Allah'ın tâyin ettiği ecel, mutlaka gelecektir. Hakkıyle işiten, hakkıyle bilen O'dur.

6— Her kim mücahede ederse, ancak kendi hesabına mücahede eder. Çünkü Allah, bütün âlemlerden müstağnidir.

---

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.**

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ
بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَاِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ
عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ
﴿٩﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ فَاِذَا اُوذِيَ فِي اللّٰهِ
جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللّٰهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ اِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ اَوَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ
الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ
الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّبِعُوا
سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُمْ
مِنْ شَيْءٍ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ اَثْقَالَهُمْ وَاَثْقَالًا
مَعَ اَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣﴾
وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ اَلْفَ سَنَةٍ
اِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَاَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٤﴾

7— İman edip yararlı işler yapanlara gelince: Onların günahlarını mutlaka örteriz ve yaptıkları işlerin daha güzeli ile onları mutlaka mükâfatlandırırız.

8— Biz, insana anne ve babasına iyilik **(yapmasını)** tavsiye ettik. Bununla beraber, eğer bilmediğin bir şeyi bana ortak koşman için uğraşırlarsa, o vakit onlara itaat etme. Dönüşünüz banadır. Ben de o vakit size yaptıklarınızı haber vereceğim **(dedik)**.

9— İman edip yararlı işler yapanları ise, mutlaka iyiler içine katacağız.

10— İnsanlardan öylesi vardır ki, ''Allah'a iman ettik!'' der, ama Allah uğrunda bir eziyete uğratılırsa, insanların mihnetini Allah'ın azabı gibi tutar. Yemin olsun! Rabbinden bir zafer gelirse, onlar mutlaka, ''Biz seninle beraberdik!'' diyeceklerdir. Allah, bütün âlemlerin sinelerinde olanı en iyi bilen değil midir?

11— Elbette Allah, iman edenleri bilecek ve elbette münafıkları bilecektir.

12— Bir de küfredenler, iman edenlere, ''Bizim yolumuza uyun, sizin günahlarınızı biz yüklenelim!'' dediler. Halbuki onlar, bunların günahlarından hiçbir şey yüklenecek değillerdir. Onlar muhakkak yalancılardır.

13— Onlar, muhakkak kendi yüklerini ve kendi yükleriyle birlikte daha birçok yükleri de elbette yüklenecekler ve yaptıkları iftiralardan kıyamet günü mutlaka sorulacaklardır.

14— Yemin olsun! Biz Nûh'u kavmine **(peygamber)** gönderdik de, içlerinde elli yıl müstesna bin sene **(950 yıl)** kalmıştır. Derken onları, zulmettikleri halde tufan yakalayıverdi.

فَاَنْجَيْنَاهُ وَاَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا اٰيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿١٥﴾
وَاِبْرٰهِيمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُ ذٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ اِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
اَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ اِفْكًا اِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللّٰهِ الرِّزْقَ
وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَاِنْ تُكَذِّبُوا
فَقَدْ كَذَّبَ اُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ اِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللّٰهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا
كَيْفَ بَدَاَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللّٰهُ يُنْشِئُ النَّشْاَةَ الْاٰخِرَةَ اِنَّ اللّٰهَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ
يَشَاءُ وَاِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْاَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ
﴿٢٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَلِقَائِهِ اُولٰئِكَ
يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي وَاُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٢٣﴾

15— Biz de onu ve gemi arkadaşlarını kurtardık ve gemiyi âlemlere bir ibret yaptık (2).

16— İbrâhim'i de hatırla! Hani kavmine şöyle demişti: ''Allah'a ibadet edin ve O'ndan korkun! Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.

17— Siz, Allah'ı bırakıp ancak birtakım putlara tapıyorsunuz ve yalan uyduruyorsunuz. Şüphesiz Allah'dan başka taptıklarınızın, size rızık vermeye güçleri yetmez. O halde, rızkı Allah katında arayın. O'na ibadet edin. O'na şükür eyleyin. Ancak O'na döndürüleceksiniz''.

18— Eğer siz **(beni)** yalanlarsanız **(şunu bilmiş olun ki)**, sizden önce de birtakım ümmetler **(peygamberlerini)** tekzib etmişlerdi. Bir peygambere düşen vazife ise, sadece açık bir tebliğdir''.

19— Onlar görmediler mi, Allah yaratmaya nasıl başlıyor? Sonra onu tekrar iade edecek! Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır.

20— De ki: ''Yeryüzünde dolaşın da bir bakın! Allah iptida halkı nasıl yaratmıştır. Sonra da Allah, yeni bir âhiret hayatını da tekrar yaratacaktır. Muhakkak Allah her şeye kaadirdir (3).

21— Dilediğine azap eder, dilediğine merhamet buyurur. Siz ancak O'na döndürülecek siniz.

22— Siz ne yerde, ne gökte **(Rabbinizi)** âciz bırakıcı değilsiniz ve sizin için Allah'dan başka bir veli ve yardımcı yoktur.

23— Allah'ın âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenler yok mu? İşte onlar benim rahmetimden ümitlerini kesmiş olanlardır ve işte onlar için acıklı bir azap vardır.

---

(2) **Hz. Nûh, tufandan sonra altmış sene veya daha fazla yaşamıştır.**

(3) **Dünya hayatına neş'e-i âlâ, âhiret hayatına neş'e-i sâniye denir.**

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجٰيهُ اللّٰهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
٢٤ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ
بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوٰيكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ٢٥ فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ
إِلٰى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٢٦ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ
فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ٢٧ وَلُوطًا
إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ
مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ٢٨ أَئِنَّكُمْ
لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ
الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
ائْتِنَا بِعَذَابِ اللّٰهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ
٢٩ قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ٤ ۞

24— İbrâhim'e kavminin cevabı ancak şu oldu: ''Onu öldürün, yahut cayır cayır yakın!''. Allah da onu ateşten kurtardı. Şüphesiz bunda iman eden bir kavim için ibretler vardır.

25— İbrâhim, ''Siz, ancak dünya hayatında, aranızda sevişmek için Allah'ı bırakıp birtakım putlara tutunmuşsunuz. Ama sonra, kıyamet günü birbirinize küfredecek; birbirinizi lânetleyeceksiniz. Barınağınız da ateş olacak, sizin için hiçbir yardımcı bulunmayacaktır.'' dedi.

26— Bunun üzerine ona **(kardeşi Hârân'ın oğlu)** Lût iman etti. İbrâhim, ''Ben, Rabbime hicret ediyorum. Muhakkak güçlü ve hikmetli olan O'dur.'' dedi **(ve Irak'tan Şam'a gitti).**

27— Biz, ona İshak ile Yâkub'u da ihsan ettik. Ve hem peygamberliği, hem kitabı onun nesline verdik. Kendisine dünyada mükâfatını verdik. Şüphesiz ki o, âhirette de mutlaka iyilerdendir.

28— Lût'u da hatırla ki o, kavmine, ''Gerçekten siz, öyle bir kötülük **(Lutîlik)** yapıyorsunuz ki, sizden önce âlemlerden hiçbiri bu hayâsızlığı işlememiştir.

29— Hakikat siz hâlâ erkeklere gidecek, yolu kesecek ve meclisinizde edebsizlik yapıp duracak mısınız?'' demişti. Buna karşı kavminin cevabı, ancak şu oldu: ''Doğru söyleyenlerdensen, haydi bize Allah'ın azabını getir!''.

30— (Lût), ''Ey Rabbim! Bu fesadçı kavme karşı bana yardım et!'' dedi.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا اِبْرٰهٖيمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوا اِنَّا مُهْلِكُوا
اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ اِنَّ اَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمٖينَ ﴿٣١﴾ قَالَ اِنَّ
فٖيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَنْ فٖيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَاَهْلَهُ
اِلَّا امْرَاَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرٖينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّا اَنْ جَاءَتْ
رُسُلُنَا لُوطًا سٖيٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا
لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ اِنَّا مُنَجُّوكَ وَاَهْلَكَ اِلَّا امْرَاَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرٖينَ ﴿٣٣﴾ اِنَّا مُنْزِلُونَ عَلٰٓى اَهْلِ هٰذِهِ
الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَٓاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾
وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَٓا اٰيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾
وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ
وَارْجُوا الْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدٖينَ
﴿٣٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوا
فٖي دَارِهِمْ جَاثِمٖينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا۬ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ
مِنْ مَسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ اَعْمَالَهُمْ
فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبٖيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرٖينَ ﴿٣٨﴾

31— Vaktâ ki elçilerimiz **(melekler)**, İbrâhim'e müjdeyi getirdiklerinde, "Biz bu memleketin halkını helâk edeceğiz. Çünkü onun halkı büsbütün zâlim oldu." dediler.

32— İbrâhim, "Ama orada Lût var!" dedi. Onlar, "Biz orada kimin bulunduğunu çok iyi biliyoruz. Onu ve ailesini mutlaka kurtaracağız. Yalnız karısı müstesna! O (azapta) kalanlardan olacak!" dediler.

33— Elçilerimiz Lût'a gelince, onların yüzünden fenalaştı. Onlar sebebiyle **(eli)**, kolu daraldı. Ona, "Korkma ve üzülme! Biz seni ve aileni kurtaracağız. Yalnız geride kalanlardan olan karın müstesna!

34— Doğrusu biz, bu belde halkının yaptıkları, fısk **(-u fücûr)** yüzünden, üzerlerine gökten bir azap indireceğiz." dediler.

35— Yemin olsun! Aklını kullanan bir kavme beyyine olmak için, o beldeden açık bir alâmet bıraktık **(Harabeleri hâlâ duruyor)** (4).

36— Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Dedi ki: "Ey kavmim! Allah'a ibadet edin. Âhiret gününe ümit besleyin. Yeryüzünü fesadçılıkla berbat etmeyin.!"

37— Buna karşı, kavmi onu yalanladılar. Derken onları o şiddetli sarsıntı yakalayıverdi de, yurtlarında dizleri üstü çökekaldılar.

38— Âd ile Semûd **(kavimlerini)** de **(helâk ettik)**. Onlara ne yapıldığı, meskenlerin **(in harabelerin)**den size belli olmaktadır. Şeytan, onlara amellerini süslemiş; bu suretle onları yoldan sapıtmıştır. Halbuki onlar, açıkgöz adamlardı.

(4) **Bu nişâne, Lût kavminin başına yağdırılan taşlarla harabe haline gelen şehirleridir.**

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى
بِالْبَيِّنَاتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ ﴿٣٩﴾
فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ
اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ خَلَقَ
اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

39— Kaarûn'u, Fir'avn'ı ve Hâmân'ı da helâk ettik. Yemin olsun! Onlara Mûsa, açık delillerle gelmişti de, onlar yeryüzünde kibirlenip kafa tuttular. Halbuki **(azabımızın)** önüne geçecek değillerdi.

40— Biz de, her birini günahı sebebiyle yakaladık. Kiminin üzerine bir taş yağdıran **(kasırga)** gönderdik, kimini nâra yakaladı; kimini yere batırdık. Bazılarını da boğduk. Allah onlara zulüm edecek değildi, lâkin onlar kendilerine zulüm ediyorlardı (5).

41— Allah'dan başka veliler edinenlerin hâli, örümcek gibidir ki, o bir ev yapmıştır. Ama bir bilseler, evlerin en çürüğü hiç şüphesiz örümcek yuvasıdır.

42— Şüphe yok ki, Allah, onların, kendini bırakıp da neye taptıklarını biliyor. O, güçlü ve hikmet sahibidir.

43— İşte bu misaller var ya! Biz onları insanlar için beyan ediyoruz. Ama onlara âlimlerden başkası akıl erdiremez.

44— Allah, gökleri ve yeri hak olarak yaratmıştır. Muhakkak bunda mü'minler için bir ibret vardır!

45— (Habîbim!) Sana vahy olunan kitabı **(güzel güzel)** oku. Ve namazı dosdoğru **(tadil-i erkân ile)** kıl! Çünkü namaz, edebsizlikten ve uygunsuzluktan men eder. Allah'ı zikir ise, en büyük **(kulluk vazifesi)** dir. Allah, ne yaparsanız bilir.

---

(5) Şuayb aleyhisselâmın kavmini zelzele ile, Lût kavmini de taş yağmuru ile, Semûd'u müdhiş bir nâra ile, Kaarûn'u yere batırmakla, Nûh kavmi ile Fir'avn'ı ve onun kavmini suda boğarak helâk etmiştir.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَإِلٰهُنَا وَإِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَكَذٰلِكَ
أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمِنْ هٰؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
الْكَافِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ
وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ
آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ
بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ
مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللّٰهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ
مُبِينٌ ﴿٥٠﴾ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ
يُتْلٰى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرٰى لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ
وَكَفَرُوا بِاللّٰهِ أُولٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

46— Kitap ehli olanlarla en güzel suretten başkasıyla mücadele etmeyin! Ancak zulmedenler müstesna! Ve deyin ki: ''Biz, hem bize indirilene, hem de size indirilene iman ettik. Bizim İlâhımız da sizin İlâhınız da birdir. Biz, ancak ona itaat ederiz''.

47— **(Onlara indirdiğimiz gibi)**, sana da kitap indirdik. Onun için kendilerine kitap verdiklerimiz **(Abdullah b. Selâm gibiler)** Kur'ân'a iman ederler. Bunlardan **(Mekkelilerden)** da ona iman edenler vardır. Bizim âyetlerimizi kâfirlerden başka kimse inkâr etmez.

48— Sen bundan önce kitap okur değildin. Hâlâ da elinle yazı yazmazsın. Öyle olsaydı, **(hakkı)** ibtâl **(için gayret)** edenler şüphelenirlerdi.

49— Hayır, o **(Kur'ân)**, kendilerine ilim verilenlerin göğüslerinde **(parlayan)** açık âyetlerdir. Bizim âyetlerimizi zalimlerden başka kimse inkâr etmez.

50— **(Nitekim Mekke kâfirleri)**, ''Ona Rabbinden mûcizeler indirilse ya!'' dediler. De ki: ''Mûcizeler, ancak Allah'ın katındadır. Ben sadece apaçık bir uyarıcıyım!''.

51— Bizim sana indirdiğimiz bu kitap, onlara yetmedi mi ki, karşılarında okunup duruyor? Şüphesiz ki onda, iman edecek bir topluluk için rahmet ve öğüt vardır.

52— De ki: ''Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Bâtıla inanıp Allah'ı inkâr edenler yok mu? İşte onlar, hüsrana düşenlerin tâ kendileridir.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا اَجَلٌ مُسَمًّى لَجَٓاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشٰيهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٥٥﴾ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ اَرْضِي وَاسِعَةٌ فَاِيَّايَ
فَاعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَٓائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾
وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾
اَلَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَاَيِّنْ مِنْ دَٓابَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِنْ
سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ فَاَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

53— Senden acele azap istiyorlar. Eğer tayin edilmiş bir müddet olmasaydı, o azap onlara muhakkak gelmişti bile. O, elbet onlara ansızın gelecek, onlar **(nasıl geldiğini bile)** anlayamayacaklar.

54— Senden acele azap istiyorlar. Halbuki cehennem, kâfirleri kuşatmış duruyor.

55— O gün azap, onları hem üstlerinden, hem ayaklarının altından kaplayacak, **(Allah onlara),** "Tadın bakalım yaptıklarınızın cezasını!" buyuracaktır.

56— Ey iman eden kullarım! Şüphesiz benim **(yarattığım yeryüzü)** geniştir. O halde yalnız bana ibadet edin. **(Bu âyet, başları sıkılan Mekke Müslümanları hakkında inmiştir ki, ibadetlerini serbestçe yapabilecekleri bir yere hicret etmelerine işaret buyurulmaktadır).**

57— Her nefis ölümü tadacaktır. Sonra bize döndürüleceksiniz.

58— İman edip yararlı işler görenler var ya! Onları mutlaka, cennetin yüksek yerlerine yerleştireceğiz. Altlarından ırmaklar akacak. Öyle ki, orada ebedî kalacaklardır. Şu iş görenlerin mükâfatı ne güzeldir!..

59— Onlar sabretmişlerdir ve yalnız Rablerine tevekkül etmektedirler.

60— Nice hayvanlar vardır ki, **(za'fından dolayı)** rızkını taşıyamaz. Allah onlara da rızık veriyor, size de. Hakkıyla işiten, hakkıyle bilen O'dur.

61— Yemin olsun ki onlara, "Şu gökleri ve yeri yaratıp, güneşi ve ay'ı buyruğu altında kim tutuyor?" diye sorsan, elbette, "Allah!" derler. O halde **(Allah birdir demekten)** nasıl döndürülüyorlar?

62— Allah, kullarından kimi dilerse onun rızkını genişletir ve onu daraltır da! Şüphesiz ki Allah, her şeyi bilendir.

63— Yemin olsun ki, onlara "Gökten su indirip de onunla yere, ölümünden sonra hayat veren kimdir?" diye sorsan, mutlaka, "Allah!" derler. "Allah'a hamd olsun." de. Fakat onların çoğu buna akıl erdirmezler.

64— Bu dünya hayatı, bir eğlence ve oyundan başka bir şey değildir. Âhiret yurdu ise, gerçek hayat odur. Ama bilselerdi!..

65— Gemiye bindikleri vakit, hâlisâne olarak Allah'a dua ederler. Fakat onları karaya çıkardı mı, bakarsın müşrik oluvermişler!..

66— Verdiğimiz nimetlere nankörlük etsinler **(yaşamada)** zevke dalsınlar **(bakalım)**. Yakında bilecekler.

67— Onlar görmediler mi ki, biz **(onların şehri Mekke'yi)** emniyet içinde bir harem yapmışız! Halbuki etrafında insanlar **(yakalanıp)** kapılıyor. Hâlâ bâtıla inanıp Allah'ın nimetini inkâr mı edecekler?

68— Allah'a karşı bir yalanı iftira eden yahut hak gelince yalan diyen kimseden daha zalim kim olabilir? Cehennemde kâfirlere barınak mı bulunmaz?

69— Bizim uğrumuzda mücâhede edenlere gelince, elbette biz onlara yollarımızı gösteririz ve şüphesiz ki Allah, mutlaka iyilik yapanlarla beraberdir.

(Sûre: 30)

ER-RÛM SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
60 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Mîm.

2— Rum'lar **(İranlılara)** mağlûp oldu.

3— **(Arab ülkesine)** en yakın yerde. Ama onlar bu yenilgilerinden sonra galip geleceklerdir (1).

وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَاِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا
اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجّٰيهُمْ اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾
لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا
اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا اٰمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ اَفَبِالْبَاطِلِ
يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَكْفُرُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ
كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾
وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَاِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سُورَةُ الرُّومِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِي اَدْنَى الْاَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ
سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِي بِضْعِ سِنِينَ لِلّٰهِ الْاَمْرُ مِنْ قَبْلُ
وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾ بِنَصْرِ اللّٰهِ
يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

4— **(Bu iş)** birkaç yıl **(3-9 yıl)** içinde olacaktır. Önünde sonunda emir Allah'ındır. O gün mü'minler de sevinecektir.

5— **(Bu da)**, Allah'ın Müslümanlara zafer vermesiyle olacaktır. O, dilediğine zafer verir, güçlü ve esirgeyici olan O'dur.

---

(1) **Romalılar, Hıristiyan; İranlılar, Mecusî idiler. Mekke müşrikleri buna sevindiler ve Müslümanlara "İranlılar nasıl Romalılara galip geldi ise, biz de galip geleceğiz" dediler. Bu âyetler, yakın bir zamanda ehl-i kitap'tan Romalıların, Mecusî İranlılara tekrar galip geleceğini müjdelemektedir.**

وعد الله لا يخلف الله وعده ولكن اكثر الناس لا يعلمون ﴿٦﴾
يعلمون ظاهرا من الحيوة الدنيا وهم عن الاخرة هم
غافلون ﴿٧﴾ اولم يتفكروا في انفسهم ما خلق الله
السموات والارض وما بينهما الا بالحق واجل مسمى
وان كثيرا من الناس بلقاء ربهم لكافرون ﴿٨﴾ اولم يسيروا
في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم كانوا
اشد منهم قوة واثاروا الارض وعمروها اكثر مما
عمروها وجاءتهم رسلهم بالبينات فما كان الله
ليظلمهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون ﴿٩﴾ ثم كان عاقبة
الذين اساؤا السوأى ان كذبوا بايات الله وكانوا بها
يستهزؤن ﴿١٠﴾ الله يبدؤا الخلق ثم يعيده ثم اليه ترجعون
﴿١١﴾ ويوم تقوم الساعة يبلس المجرمون ﴿١٢﴾ ولم يكن لهم
من شركائهم شفعؤا وكانوا بشركائهم كافرين ﴿١٣﴾
ويوم تقوم الساعة يومئذ يتفرقون ﴿١٤﴾ فاما الذين
امنوا وعملوا الصالحات فهم في روضة يحبرون ﴿١٥﴾

6— **(Bu zafer)** Allah'ın va'didir. Allah va'dinden caymaz. Lâkin insanların çoğu bunu bilmezler (2).

7— Onlar dünya hayatından bir dış görünüşü bilirler. Âhirettense, onlar gaafil olanların tâ kendileridir.

8— Kendi aralarında bir düşünmediler mi? Allah, göklerle yeri ve aralarındaki şeyleri ancak hak ile ve muayyen bir vakitle yaratmıştır. Bununla beraber, gerçekten insanlardan birçoğu Rablerine kavuşacaklarını inkâr ederler.

9— Onlar, yeryüzünde dolaşıp bir bakmadılar mı? Kendilerinden öncekilerin akıbeti nice olmuş?.. O kavimler, kuvvetçe kendilerinden daha şiddetliydiler. Toprağı aktarmışlar ve onu bunların i'marından daha çok i'mar etmişlerdi. Peygamberleri de onlara nice açık deliller getirmişlerdi. Demek Allah onlara zulüm etmiyordu. Lâkin onlar kendilerine zulüm ediyorlardı.

10— Sonra fenalık yapanların akıbeti en kötüsü oldu. Çünkü Allah'ın âyetlerini yalanladılar ve onlarla eğleniyorlardı.

11— Allah, halkı ilkin yaratır, sonra onu **(ölümünün peşinden)** tekrarlar. Sonra hepiniz O'na döndürülürsünüz.

12— O gün, kıyamet kopar; mücrimler **(ümitlerini keserek)** susacaktır.

13— Kendilerine şeriklerinden şefaatçılar yoktur. Şeriklerini de inkâr ederler.

14— O gün kıyamet kopacaktır. **(İşte)** o gün, **(mü'minlerle kâfirler)** aynlırlar.

15— İman edip yararlı işler yapanlar var ya! Onlar bir bahçede **(cennette)** neşelenirler.

---

(2) **Hazret-i Ebû Bekir, Allah'ın va'dine candan inanarak Ubey b. Halef ile İranlılara yenilen Rumların üç ilâ dokuz sene arasında galip geleceklerine dair bahse tutuşmuşlar ve nihayet bahsi Hz.Ebû Bekir** (r.a.) **kazanmıştı ve Uhud savaşında Resûl-i Ekrem'den yara alarak ölen Ubey b. Halef veresesinden 100 deveyi alarak Resûl-i Ekrem'e getirdi. Peygamber efendimiz de tasadduk edilmesini emretmişlerdir.**

وَاَمَّا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا وَلِقَٓائِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰٓئِكَ
فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللّٰهِ ح۪ينَ تُمْسُونَ
وَح۪ينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَعَشِيًّا وَح۪ينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُونَ ع
﴿١٩﴾ وَمِنْ اٰيَاتِه۪ٓ اَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ اِذَٓا اَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ اٰيَاتِه۪ٓ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ
اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُٓوا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةًۜ اِنَّ
فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ اٰيَاتِه۪
خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْۜ
اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِم۪ينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ اٰيَاتِه۪ مَنَامُكُمْ
بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَٓاؤُ۬كُمْ مِنْ فَضْلِه۪ۜ اِنَّ فِي ذٰلِكَ
لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ اٰيَاتِه۪ يُر۪يكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا
وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَيُحْي۪ بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَاۜ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

16— Küfredip âyetlerimizi ve âhiret kavuşmasını yalanlayanlara gelince, işte onlar, azap içinde hazır bulundurulacaklardır.

17— O halde, akşamladığınız ve sabahladığınız vakit, Allah'ı tesbih edin **(akşam, yatsı ve sabah namazlarını kılın).**

18— Göklerde ve yerde hamd O'nadır! İkindileyin ve öğle zamanında da tesbihinizi yapın! **(öğle ve ikindi namazlarını kılın).**

19— O, ölüden diriyi ve diriden ölüyü çıkarır. Toprağa da ölümünden sonra can verir **(ondan nebâtlar çıkarır).** Siz de **(kabirlerinizden)** öyle çıkarılacaksınız.

20— Allah'ın âyetlerinden biri, sizi topraktan yaratmış olmasıdır. Sonra da siz, insan oluvermiş **(ve çoğalıp)** yayılmışsınızdır.

21— O'nun âyetlerinden biri de, onlara gönül veresiniz diye, sizin için kendinizden zevceler yaratması ve aranızda bir sevgi ve esirgeme yapmasıdır. Şüphesiz bunda, düşünecek bir kavim için ibretler vardır.

22— O'nun âyetlerinden biri de gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin başka başka olmasıdır. Şüphesiz bunda, bilenler için ibretler vardır.

23— O'nun âyetlerinden biri de gecede, gündüzde uyumanız ve O'nun fazlından **(rızık)** aramanızdır. Şüphesiz bunda, işiten bir kavim için ibretler vardır.

24— Yine O'nun âyetlerinden biridir ki; size hem korku ve hem tama' için şimşeği gösteriyor. Gökten bir su indiriyor da, onunla yere ölümünden sonra can veriyor **(kuruduktan sonra yeşertiyor).** Şüphesiz bunda, aklını kullanan bir kavim için ibretler vardır.

وَمِنْ اٰيَاتِه۪ٓ اَنْ تَقُومَ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ بِاَمْرِه۪ۜ ثُمَّ اِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِنَ الْاَرْضِ اِذَٓا اَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِۜ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ
يُع۪يدُهُ وَهُوَ اَهْوَنُ عَلَيْهِۜ وَلَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِۚ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا
مِنْ اَنْفُسِكُمْۜ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَٓاءَ
ف۪ي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَاَنْتُمْ ف۪يهِ سَوَٓاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخ۪يفَتِكُمْ
اَنْفُسَكُمْۜ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ بَلِ
اتَّبَعَ الَّذ۪ينَ ظَلَمُٓوا اَهْوَٓاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍۚ فَمَنْ يَهْد۪ي مَنْ
اَضَلَّ اللّٰهُۜ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِر۪ينَ ﴿٢٩﴾ فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدّ۪ينِ
حَن۪يفًاۜ فِطْرَتَ اللّٰهِ الَّت۪ي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَاۜ لَا تَبْد۪يلَ
لِخَلْقِ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ الدّ۪ينُ الْقَيِّمُۙ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَۙ ﴿٣٠﴾ مُن۪يب۪ينَ اِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَاَق۪يمُوا الصَّلٰوةَ
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِك۪ينَۙ ﴿٣١﴾ مِنَ الَّذ۪ينَ فَرَّقُوا د۪ينَهُمْ
وَكَانُوا شِيَعًاۜ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

25— O'nun âyetlerinden biri de göğün ve yerin O'nun emriyle durmasıdır. Sonra sizi öyle bir çağırış çağırır ki, hemen yerden **(kabirlerden)** çıkıverirsiniz.

26— Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur, hepsi O'na itaat edicidir.

27— Mahlûkatı ilkin yaratan, sonra tekrar diriltecek olan O'dur. Bu O'na daha kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce sıfat O'nundur. O, güçlü ve hikmet sahibidir.

28— Size kendinizden **(şöyle)** bir temsil yaptı: Hiç size rızık olarak verdiğimiz şeylerde, sahibi bulunduğunuz kölelerinizden ortaklarınız var mıdır ki, onlarla siz müsavi olup, birbirinizden korktuğunuz gibi, onlardan da korkasınız? **(O halde nasıl oluyor da, Allah'ın bazı kullarına O'na ortak diye ibadet ediyorsunuz?).** İşte biz, akıl edecek bir kavim için, âyetlerimizi böylece açıklıyoruz.

29— Fakat zulmedenler hiçbir bilgisi olmaksızın hevâlarına uydular. Artık Allah'ın şaşırttığını kim yola getirebilir? Onlara hiçbir yardımcı da yoktur.

30— O halde, yüzünü bir hanîf (3) olarak dine, Allah'ın o fıtratına çevir ki, O, insanları onun üzerine yaratmıştır. **(O da İslâm'dır).** Allah'ın yaratışını değiştirmek olur şey değildir. İşte doğru din budur. Lâkin insanlardan çoğu bilmezler.

31— Hep Allah'a dönüp itaat edin; O'ndan korkun ve namazı dosdoğru kılın, müşriklerden olmayın.

32— **(O müşriklerden)** ki, dinlerini parçalayıp fırka fırka olmuşlardır. Her fırka yanında olan ile sevinmektedir.

---

(3) **"Hanîf", eğriliğe sapmadan Hak yoldan giden demektir. Deyim olarak İbrahim Peygamberin Tevhid, yani Allah'ı bir tanıma dini olarak kullanılır.**

وَاِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنٖيبٖينَ اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَٓا
اَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً اِذَا فَرٖيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا
بِمَٓا اٰتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ اَمْ اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهٖ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَاِذَٓا اَذَقْنَا
النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ
اَيْدٖيهِمْ اِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾
فَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهُ وَالْمِسْكٖينَ وَابْنَ السَّبٖيلِ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِلَّذٖينَ
يُرٖيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَٓا اٰتَيْتُمْ
مِنْ رِبًا لِيَرْبُوَا فٖٓي اَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَٓا اٰتَيْتُمْ
مِنْ زَكٰوةٍ تُرٖيدُونَ وَجْهَ اللّٰهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾
اَللّٰهُ الَّذٖي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمٖيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيٖيكُمْ
هَلْ مِنْ شُرَكَٓائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِي
النَّاسِ لِيُذٖيقَهُمْ بَعْضَ الَّذٖي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

33— İnsanlara bir zarar dokunduğu vakit, Rablerine, O'na dönüp yalvarırlar. Sonra tarafından bir rahmet taddırdı mı, bakarsın onlardan bir kısmı Rablerine ortak koşuyorlar.

34— Verdiğimiz nimetlere nankörlük etsinler bakalım!.. Haydi zevk edip yaşayın!.. Sonra bileceksiniz!

35— Yoksa onlara bir huccet indirdik de Allah'a şirk koşmalarını o mu söylüyor?

36— Bir de insanlara bir nimet taddırdık mı ona seviniyorlar. Ama kendi işledikleri günahlar yüzünden başlarına bir fenalık gelirse, hemen ümitlerini kesiyorlar.

37— Görmediler mi ki, Allah dilediğine rızkı hem genişletir, hem daraltır. Şüphesiz bunda, iman edecek bir kavim için ibretler vardır.

38— Öyle ise akrabaya, yoksula ve yolcuya hakkını ver. Bu, Allah'ın rızasını dileyenler için daha hayırlıdır ve böyleleri felâha erenlerin tâ kendileridir.

39— İnsanlara mallarında artış olsun diye verdiğiniz faiz, Allah katında artmaz. Ama Allah'ın rızasını dileyerek verdiğiniz zekât **(yok mu?)** işte sevablarını **(ve mallarını)** kat kat artıranlar bunlar **(zekâtını dağıtanlar)** dır.

40— Allah sizi yaratan, sonra rızkınızı veren, sonra sizi öldürüp sonra diriltecek olandır. Sizin putlarınızdan, bunlardan birini yapacak var mı? Allah, onların işledikleri şirkten münezzehtir ve yücedir.

41— İnsanların ellerinin işledikleri günahlar sebebiyle, karada ve denizde fesad meydana çıktı ki, **(Allah)** yaptıklarının bir kısmını kendilerine taddırsın. Olur ki, dönerler.

قُلْ سِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ
كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ
اَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَنْ كَفَرَ
فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾
وَمِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ
وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَاؤُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ اَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اَللّٰهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَالِهِ فَاِذَا اَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَاِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ اَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ
﴿٤٩﴾ فَانْظُرْ اِلٰى اٰثَارِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِي الْاَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

42— De ki: ''Yeryüzünde dolaşın da bir bakın. Bundan öncekilerin akıbeti nice olmuş?.. Onların çoğu müşrik idiler.

43— Allah tarafından geri çevrilmesi aslâ bulunmayan o gün gelmezden evvel, yüzünü o doğru ve sabit dine çevir. O gün onlar birbirlerinden hep ayrılırlar.

44— Her kim küfrederse, küfrü kendi aleyhinedir. Kim de yararlı iş yaparsa, kendileri için hazırlamış olurlar.

45— Çünkü, Allah, iman edip yararlı işler yapanları fazlından mükâfatlandıracaktır. Elbette O, kâfirleri sevmez.

46— O'nun âyetlerinden biri de, rüzgârları müjdeciler olarak göndermesidir. Bu, hem nimetinden size taddırmak, hem emri ile gemilerin yüzmesi için, hem de Allah'ın fazlından kazanç arayasınız diyedir. Olur ki şükredersiniz.

47— Yemin olsun, biz senden önce birçok peygamberleri kavimlerine gönderdik de, onlara delillerle vardılar. Onun üzerine günah işleyenlerden intikam aldık. Mü'minlere yardım etmek ise, üzerimize bir hak oldu.

48— Allah O'dur ki, rüzgârları gönderir de bir bulut kaldırır. Sonra onu gökte dilediği gibi yayar ve parça parça yapar. Derken yağmuru görürsün, **(bulutların)** arasından çıkar. Nihayet onu kullarından dilediklerine isabet ettirdi mi, bakarsın hemen sevinirler.

49— Halbuki bunlar, üzerlerine yağmur indirilmezden önce ümitlerini kesmişlerdi.

50— Allah'ın rahmet eserlerine bir baksana! Yeryüzünü ölümünden sonra nasıl diriltiyor? Şüphesiz ki, O, ölüleri de diriltir. O her şeye kaadirdir.

وَلَئِنْ اَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَاَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهٖ يَكْفُرُونَ
﴿٥١﴾ فَاِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَٓاءَ اِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرٖينَ ﴿٥٢﴾ وَمَٓا اَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ اِنْ تُسْمِعُ
اِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ اَللّٰهُ الَّذٖي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ
ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَٓاءُ وَهُوَ الْعَلٖيمُ الْقَدٖيرُ ﴿٥٤﴾ وَيَوْمَ
تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذٰلِكَ
كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذٖينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ وَالْاٖيمَانَ
لَقَدْ لَبِثْتُمْ فٖي كِتَابِ اللّٰهِ اِلٰى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ
وَلٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذٖينَ
ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا
لِلنَّاسِ فٖي هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِاٰيَةٍ
لَيَقُولَنَّ الَّذٖينَ كَفَرُٓوا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾ كَذٰلِكَ
يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِ الَّذٖينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ
اللّٰهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذٖينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

51— Yemin olsun ki biz, bir rüzgâr göndersek de, o nebâtı sararmış görseler, mutlaka arkasından küfrâna başlarlar.

52— Çünkü sen ölülere işittiremezsin. Arkalarını dönmüş giderken, dâveti sağırlara da duyuramazsın.

53— Sen, körleri de sapıklıklarından ayırıp yol gösterecek değilsin. Sen ancak bizim âyetlerimizi iman edip de Müslüman olanlara duyurabilirsin.

54— Allah O'dur ki, sizi zayıf **(bir su)**dan yaratmış, sonra bu za'fın arkasından bir kuvvet vermiş; sonra bu kuvvetin arkasından yine bir zâ'f ve ihtiyarlık meydana getirmiştir. O, dilediğini yaratır. O, her şeyi bilen, kudretli olandır.

55— O gün, kıyamet kopar, mücrimler **(dünyada)** bir saatten fazla durmadıklarına yemin ederler. Evvelce de **(haktan)** böyle çevriliyorlardı.

56— Kendilerine ilim ve iman verilenler ise, ''Andolsun ki siz, Allah'ın kitabında diriliş gününe kadar durdunuz. İşte diriliş günü budur. Lâkin siz bunu bilmiyordunuz!'' diyeceklerdir.

57— Artık o gün, zulmedenlere mazeretleri fayda vermez. Dertlerinin çaresine de bakılmaz.

58— Yemin olsun ki, biz bu Kur'ân'da insanlara her türlü meselden temsil getirdik. Yine yemin olsun ki, sen onlara başka bir âyet de getirsen, küfredenler mutlaka ''Siz palavracılardan başkası değilsiniz.'' diyeceklerdir.

59— İşte bilmeyenlerin kalblerini Allah böyle mühürler.

60— Sen sabret **(Habîbim)**! Zira Allah'ın va'di haktır. **(Bu hususa)** kesin iman etmeyenler sakın seni hafifliğe sürmesinler.

سُورَةُ لُقْمَٰنَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ أَرْبَعٌ وَثَلَٰثُونَ ءَايَةً

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ (١) تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ (٢) هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ (٣)
ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ
(٤) أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ (٥) وَمِنَ
ٱلنَّاسِ مَن يَشْتَرِى لَهْوَ ٱلْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ (٦) وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ
ءَايَٰتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِىٓ أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٧) إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ جَنَّٰتُ
ٱلنَّعِيمِ (٨) خَٰلِدِينَ فِيهَا وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ
(٩) خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَىٰ فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ
أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَنۢبَتْنَا
فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (١٠) هَٰذَا خَلْقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا
خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ (١١)

(Sûre: 31)

LOKMAN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 34 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Mîm (1).
2— Bunlar, şu hikmetli kitabın âyetleridir.
3— Güzel **(iş)** yapanlara bir hidâyet ve rahmet **(olmak üzere indirilmiş)**dir.
4— **(Güzel hareket edenler)** o kimselerdir ki, namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. Onlar, âhirete de kesin olarak inanırlar.
5— İşte onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler ve işte onlar kurtulanların tâ kendileridir.
6— İnsanlardan öylesi vardır ki, Allah yolundan hiçbir ilmî delile dayanmadan saptırmak ve onu eğlence yerine tutmak için lâf eğlencesi satın alır. İşte bunlara aşağılayıcı bir azap vardır (2).
7— Ona âyetlerimiz okunduğu vakit, kibirlenerek sanki onları işitmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varmış gibi sırt çevirir. Sen de onu acıklı bir azapla müjdele.
8— Fakat iman edip yararlı iş görenler var ya! Onlara Naîm cennetleri vardır.
9— Orada ebedî kalıcıdırlar. Allah'ın hak va'di budur. O, güçlü ve hikmet sahibidir.
10— Gökleri direksiz yaratmıştır, onları görüyorsunuz. Yere de sizi sallamaması için ağır baskılar **(sabit dağlar)** koymuş; orada her türlü canlıyı yaymıştır. Hem biz, gökten su indirerek yeryüzünde her güzel çeşitten nebatlar bitirdik.
11— İşte Allah'ın yarattığı bu. Gösterin bana O'ndan başkaları ne yaratmış? Hayır! O zalimler, açık bir sapıklık içindedirler.

---

(1) **Bu harfler müteşâbihdir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.**

(2) **Bu âyet-i kerimenin nüzul sebebi şöyle rivayet edilir: Nadr bin Hâris, Acemlerden masalları duyup getirir, Mekkelilere "Muhammed (s.a.v.) size Âd ve Semûd hikâyelerini anlatıyor, ben de Acem ve Rum masallarını söyleyeceğim" diyerek onları okur, bu suretle müşrikleri eğlendirir, Kur'ân dinlemekten oyalardı.**

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَاِنَّمَا يَشْكُرُ
لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ
لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ
عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ اُمُّهُ وَهْنًا
عَلٰى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ اَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ
اِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰٓى اَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ
سَبِيلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَا بُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ
فِي صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوَاتِ اَوْ فِي الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ
اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَٓا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿١٧﴾
وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ
مِنْ صَوْتِكَ اِنَّ اَنْكَرَ الْاَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

12— Yemin olsun ki, biz Lokman'a, "Allah'a şükret!" diye hikmeti verdik. Kim şükrederse, ancak kendisi için şükreder. Kim de nankörlük ederse, bilmelidir ki, Allah ganîdir **(muhtaç değildir)**, övülmeye lâyıktır (3).

13— Hatırla ki, bir vakitler Lokman, oğluna nasihat ederken, "Yavrucuğum! Allah'a şirk **(ortak)** koşma. Çünkü şirk, çok büyük bir zulümdür." demişti.

14— Biz, insana, anababasını **(gözetmesini)** tavsiye ettik. Anası onu **(karnında)** za'f üstüne za'f ile taşıdı **(doğum sancıları ve doğum acısı çekti)**. Sütten kesilmesi de iki sene **(müddetli)** dir. **(Ve insana dedik ki)**: "Bana ve anana, babana şükret. Dönüşün ancak banadır.

15— Bununla beraber onlar, bilmediğin bir şeyi, bana ortak koşman için seni zorlarlarsa, onlara itaat etme. Ama onlarla dünyada iyi geçin. Bana yönelenin yolunu tut. Sonunda dönüşünüz yalnız banadır hâ! Ben de size yaptıklarınızı haber veririm."

16— Lokman **(nasihatına devamla şöyle demişti)**: "Yavrucuğum! Yaptığın **(kötülük)** bir hardal tanesi ağırlığında olsa da bir kaya içinde veya göklerde yahut yerin dibinde gizlense de Allah onu yine getirir **(meydana çıkarır)**. Çünkü Allah, lâtiftir **(onları çıkarmaya muktedirdir)**, her şeyden haberdardır.

17— Ey yavrucuğum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülüğü yasakla. Başına gelen belâya sabret! Çünkü bunlar, kesin olarak farz kılınan işlerdendir.

18— Hem insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde çalımla yürüme. Çünkü Allah, her kendini beğenmişi ve övüneni sevmez.

19— Yürüyüşünde tabii ol. Sesini alçalt. Çünkü seslerin en çirkini, elbetteki eşeklerin sesidir.

---

(3) **İslâm âlimlerinin çoğu Hz. Lokman'ın bir peygamber değil, hikmet sahibi bir zat olduğu kanaatindedir.**

اَلَمْ تَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
وَاَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ
فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَاِذَا قِيلَ لَهُمُ
اتَّبِعُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَاءَنَا اَوَلَوْ كَانَ
الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ
اِلَى اللّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى وَاِلَى
اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ اِلَيْنَا
مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٣﴾
نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ اِلٰى عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾ وَلَئِنْ
سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ
بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ اَنَّ مَا فِي الْاَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ
اَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ
اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ
اِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

20— Görmediniz mi ki, Allah, göklerde ve yerde ne varsa sizin emrinize vermiş; görünür görünmez bütün nimetlerini üzerinize yığmıştır. Böyle iken, insanlardan bazısı, hiçbir bilgiye, delile ve aydınlatıcı bir kitaba dayanmaksızın Allah hakkında mücadele eder.

21— Onlara, ''Allah'ın indirdiğine tâbi olun!'' denildiği vakit, ''Hayır! Biz atalarımızı neyin üzerinde buldu isek, ona tâbi oluruz!'' derler. Yâ şeytan, onları cehennem azabına çağırıyor idiyse?

22— Her kim iyilik edici olarak yüzünü Allah'a tutarsa, o muhakkak en sağlam kulpa tutunmuştur. Bütün işlerin sonu Allah'a dayanır.

23— Kim de küfrederse, artık onun küfrü seni üzmesin. Onların dönüşü ancak bizedir. Biz de onlara bütün yaptıklarını haber vereceğiz. Çünkü Allah, kalblerde olanları hakkıyle bilendir.

24— Biz, onlara biraz zevk ettiririz de, sonra kendilerini ağır bir azaba muztar bırakırız.

25— Yemin olsun! Onlara, ''Gökleri ve yeri kim yarattı?'' diye sorsan, mutlaka, ''Allah!'' diyeceklerdir. ''Allah'a hamd olsun!'' de. Fakat onların çoğu bilmezler.

26— Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Şüphesiz ki Allah ganîdir ve övülmeye lâyıktır.

27— Yerdeki **(her bir)** ağaç kalemler, deniz de mürekkep olsa, arkasından ona yedi deniz daha katılsa yine Allah'ın kelimeleri **(yazmakla)** bitmez. Muhakkak Allah güçlüdür, hikmetlidir.

28— Sizin yaratılmanız da, **(öldükten sonra)** diriltilmeniz de, ancak tek bir kişi gibidir. Şüphesiz ki Allah, her şeyi işiten, her şeyi görendir.

ألم تر أن الله يولج الليل في النهار ويولج النهار في الليل وسخر
الشمس والقمر كل يجري إلى أجل مسمى وأن الله بما تعملون
خبير ﴿٢٩﴾ ذلك بأن الله هو الحق وأن ما يدعون من دونه الباطل
وأن الله هو العلي الكبير ﴿٣٠﴾ ألم تر أن الفلك تجري في البحر
بنعمت الله ليريكم من آياته إن في ذلك لآيات لكل صبار
شكور ﴿٣١﴾ وإذا غشيهم موج كالظلل دعوا الله مخلصين له
الدين فلما نجاهم إلى البر فمنهم مقتصد وما يجحد بآياتنا إلا
كل ختار كفور ﴿٣٢﴾ يا أيها الناس اتقوا ربكم واخشوا
يوما لا يجزي والد عن ولده ولا مولود هو جاز عن والده
شيئا إن وعد الله حق فلا تغرنكم الحيوة الدنيا ولا يغرنكم
بالله الغرور ﴿٣٣﴾ إن الله عنده علم الساعة وينزل الغيث
ويعلم ما في الأرحام وما تدري نفس ماذا تكسب غدا
وما تدري نفس بأي أرض تموت إن الله عليم خبير ﴿٣٤﴾

سورة السجدة مكية وهي ثلثون آية

29— Görmedin mi, Allah geceyi gündüze, gündüzü de geceye katıyor. Güneşi ve ay'ı musahhar kılmış **(emrine amâde kılmış).** Her biri muayyen bir vakte kadar akıp gidecek. Şüphesiz Allah, sizin yaptıklarınızdan haberdardır.

30— Bu şundandır: Çünkü Allah, hakkın tâ kendisidir. O'ndan başka taptıkları şeyler hep bâtıldır. Gerçekten Allah, yegâne yüce, yegâne büyük O'dur.

31— Baksan a! Size âyetlerinden bazılarını göstermek için, Allah'ın nimetiyle gemiler denizde akıp gidiyor! Şüphesiz bunda, her şükreden sabırlıya birçok ibretler vardır.

32— Onları **(kâfirleri)**, dağlar gibi dalga sardığı vakit, dini O'na tahsis etmek sûretiyle muhlisler olarak Allah'ı çağırırlar. Onları karaya çıkarıp kurtardığı vakit içlerinden bir kısmı orta yolu (4) tutar. Bizim âyetlerimizi ancak gaddar, nankör olanlar inkâr eder.

33— Ey insanlar! Rabbinizden korkun. Ve öyle bir günün azabından sakının ki, baba çocuğu namına bir şey yapamaz. Çocuk da babası namına bir şey yapabilecek değildir. Hiç şüphe yok ki, Allah'ın va'di haktır. O halde sakın dünya hayatı sizi aldatmasın. O çok aldatıcı **(şeytan)** sakın sizi **(Allah'ın afvine güvendirerek)** ayartmasın.

34— Hiç şüphe yok ki, kıyametin ilmi Allah'ın katındadır. Yağmuru o indirir. Rahimlerdekini o bilir. Hiçbir kimse yarın ne kazanacağını bilmez. Hiçbir kimse de nerede öleceğini bilmez. Muhakkak Allah, her şeyi bilendir, her şeyden haberdar olandır.

---

(4) **Tevhid dininden ibaret.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
الٓمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ ف۪يهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۜ ﴿٢﴾ اَمْ
يَقُولُونَ افْتَرٰيهُۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْماً مَٓا اَتٰيهُمْ مِنْ
نَذ۪يرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ
اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِۜ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِه۪ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَف۪يعٍۜ
اَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مِنَ السَّمَٓاءِ اِلَى الْاَرْضِ ثُمَّ
يَعْرُجُ اِلَيْهِ ف۪ي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُٓ اَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾
ذٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُۙ ﴿٦﴾ اَلَّذ۪ٓي اَحْسَنَ
كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَاَ خَلْقَ الْاِنْسَانِ مِنْ ط۪ينٍۚ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ
نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَٓاءٍ مَه۪ينٍۚ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوّٰيهُ وَنَفَخَ ف۪يهِ
مِنْ رُوحِه۪ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٔدَةَۜ
قَل۪يلاً مَا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُٓوا ءَاِذَا ضَلَلْنَا فِي الْاَرْضِ ءَاِنَّا لَف۪ي
خَلْقٍ جَد۪يدٍۜ بَلْ هُمْ بِلِقَٓاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ يَتَوَفّٰيكُمْ
مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذ۪ي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

(Sûre: 32)

ES-SECDE SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 30 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Elif, Lâm, Mîm (1).

2— Kendisinde şüphe olmayan bu kitabın indirilişi, âlemlerin Rabbindendir.

3— Yoksa **(kâfirler)**, o bunu uydurdu mu diyorlar? Hayır! O hakdır. Kendilerine senden önce hiçbir uyarıcı gelmemiş olan bir kavmi uyarman için Rabbin tarafından gönderilmiştir. Olur ki; hidâyeti kabul ederler.

4— Allah, gökleri, yeri ve aralarındaki şeyleri altı günde yaratandır (2). Sonra Arş'ı istiva buyurmuştur **(ona hükümran olmuştur).** Sizin için, O'ndan başka hiçbir velî ve şefaatçı yoktur. Artık düşünmez misiniz siz?

5— Gökten yere kadar bütün işleri tedbir ve idare eder. Sonra **(bu işler)** sizin saydığınız **(bir hesap ile)** bin yıl tutan bir günde O'na yükselir.

6— İşte hazırı, gaibi bilen güçlü, esirgeyici budur.

7— O **(Allah)** ki, yarattığı her şeyi güzel yapan ve insanı yaratmaya da çamurdan başlayan O'dur.

8— Sonra insanın neslini hakir bir sudan teşekkül eden bir nutfeden yaratmıştır.

9— Sonra onu düzeltip tamamlamış ve ona kendi ruhundan üfürmüştür. Sizin için kulaklar, gözler ve kalbler yaratmıştır. Siz pek az şükrediyorsunuz.

10— Bir de **(dirilmeyi inkâr edenler),** "Biz yerin içinde kaybolduktan sonra mı, gerçek biz mi yeni bir yaradılışta olacağız?" dediler. Doğrusu onlar, Rablerinin huzuruna varacaklarını inkâr eden kâfirlerdi.

11— De ki: "Sizin canınızı almaya vekil edilen ölüm meleği **(Azrail)**, canınızı alacak; sonra Rabbinize döndürüleceksiniz."

---

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.**

(2) **Bu altı günün evveli pazar, sonu cuma günü olduğu rivayet edilmektedir.**

12— (Ey Habibim! Kıyamette) mücrimleri bir görsen! Rableri huzurunda başlarını eğerek, "Ey Rabbimiz! **(İnkâr ettiğimiz dirilmeyi)** gördük ve **(yalanladığımız peygamberlerin tasdikini)** işittik. Şimdi bizi geri çevir de, yararlı bir iş yapalım. Çünkü biz gerçekten inananlarız!" diyecekler.

13— Eğer dileseydik, biz herkese hidâyetini verirdik. Lâkin benden şu hak söz sâdır olmuştur: "Elbet ve elbet cehennemi cinlerden, insanlardan dolduracağım!".

14— (Onlara melekler tarafından), "O halde, bu gününüze kavuşmayı unuttuğunuz için tadın azabı! Biz de sizi unuttuk. Yaptıklarınız yüzünden tadın bakalım ebediyyet azabını!" **(denilecek).**

15— Bizim âyetlerimize ancak öyle kimseler iman ederler ki, o âyetlerle kendilerine nasihat edildiği vakit, secdelere kapanırlar (3) ve Rablerini hamd ile tesbih ederler, hem onlar kibirlenmezler.

16— Yanları yataklardan uzaklaşır; korku ve ümit ile Rablerine dua ederler ve kendilerine verdiğimiz rızıklardan **(hayra)** sarfederler.

17— Artık yaptıklarına mükâfat olarak kendilerine, gözlerin aydın olacağı **(cennete mahsus nimetlerin)** saklandığını kimse bilemez!

18— Öyle ya! Hiç mü'min olan bir kimse, fâsık gibi olur mu? Bunlar bir olmazlar.

وَلَوْ تَرٰى اِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُؤُسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا
اَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا اِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾
وَلَوْ شِئْنَا لَاٰتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدٰيهَا وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنّ۪ي
لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَع۪ينَ ﴿١٣﴾ فَذُوقُوا
بِمَا نَس۪يتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا اِنَّا نَس۪ينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيَاتِنَا الَّذ۪ينَ اِذَا
ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافٰى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ
رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ
نَفْسٌ مَا اُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ اَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ اَفَمَنْ
كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَا يَسْتَوُنَ ﴿١٨﴾ اَمَّا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوٰى نُزُلًا
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَاَمَّا الَّذ۪ينَ فَسَقُوا فَمَأْوٰيهُمُ النَّارُ
كُلَّمَا اَرَادُوا اَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا اُع۪يدُوا ف۪يهَا وَق۪يلَ
لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذ۪ي كُنْتُمْ بِه۪ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

19— İman edip yararlı işler görenler var ya! İşte onlara yaptıklarına karşılık, konak olarak Me'vâ cennetleri vardır.

20— Ama fâsıklık yapanların yeri ateştir. Oradan çıkmak istedikçe geri döndürülecekler, kendilerine, "Haydi tadın yalanladığınız ateşin azabını!.." denilecektir.

---

(3) **Bu âyet secde âyetidir. Bu konuda Ebû Hureyre** (r.a.)**in rivayet ettiği bir hadîs-i şerifin meali şöyledir: İnsanoğlu secde** (âyetini) **okuyup secde ettiği zaman, şeytan ağlayarak çekilir ve "Eyvahlar olsun! Ademoğlu secde ile emrolundu, secde etti ve cenneti kazandı; ben ise secde ile emredilince direndim ve sonum ateş oldu" der.**

ولنذيقنهم من العذاب الأدنى دون العذاب الأكبر
لعلهم يرجعون ﴿٢١﴾ ومن أظلم ممن ذكر بآيات ربه ثم
أعرض عنها إنا من المجرمين منتقمون ﴿٢٢﴾ ولقد آتينا موسى
الكتاب فلا تكن في مرية من لقائه وجعلناه هدى لبني إسرائيل
﴿٢٣﴾ وجعلنا منهم أئمة يهدون بأمرنا لما صبروا وكانوا
بآياتنا يوقنون ﴿٢٤﴾ إن ربك هو يفصل بينهم يوم القيامة
فيما كانوا فيه يختلفون ﴿٢٥﴾ أولم يهد لهم كم أهلكنا من قبلهم
من القرون يمشون في مساكنهم إن في ذلك لآيات أفلا
يسمعون ﴿٢٦﴾ أولم يروا أنا نسوق الماء إلى الأرض الجرز
فنخرج به زرعا تأكل منه أنعامهم وأنفسهم أفلا يبصرون
﴿٢٧﴾ ويقولون متى هذا الفتح إن كنتم صادقين
﴿٢٨﴾ قل يوم الفتح لا ينفع الذين كفروا إيمانهم ولا هم
ينظرون ﴿٢٩﴾ فأعرض عنهم وانتظر إنهم منتظرون ﴿٣٠﴾

21— And olsun ki biz, en büyük azaptan önce onlara en yakın azaptan da taddıracağız. Olur ki dönerler.

22— Rabbinin âyetleriyle nasihat edilip de, sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Şüphesiz biz mücrimlerden intikam alıcıyız.

23— Yemin olsun! Biz Mûsa'ya kitabı **(Tevrât'ı)** verdik. Sen de ona kavuşacağından şüphe etme! **(Mirac gecesinde buluşmuşlardır).** Biz onu, İsrâil oğullanna bir hidâyet rehberi yaptık.

24— İsrâil oğullarından da, sabrettikleri için, emrimizle doğru yolu gösterecek önderler yetiştirdik. Onlar, **(Tevrât'taki)** âyetlerimizi kesin olarak biliyorlardı.

25— Şüphesiz, Rabbin kıyamet günü, aralarında ihtilâf edip durdukları şeylerde hükmünü verecektir.

26— Biz, onlardan önce nice nesiller helâk ettik. Kendileri de onlann yurtlarında gezip dolaşıyorlar. Bu, onların akıllarını başlarına getirmedi mi? Şüphesiz bunda birçok ibretler vardır. Hâlâ dinlemeyecekler mi?

27— Görmediler mi ki, biz suyu çorak yere gönderiyoruz da onunla hayvanlarının ve kendilerinin yiyecekleri ekini bitiriyoruz. Hâlâ görmeyecekler mi?

28— Bir de, "Eğer doğru söylüyorsanız, bu fetih ne zaman?" diyorlar.

29— De ki: "Fetih gününde o küfredenlere imanlan fayda vermeyecek; onlara mühlet de tanınmayacaktır."

30— Şimdi onlardan yüz çevir de **(onlara gelecek azabı)** bekle! Çünkü onlar **(sana bir felâket gelsin diye)** bekliyorlar (4).

---

(4) **Bu hüküm, harp emri verilmezden önce idi.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللّٰهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِر۪ينَ وَالْمُنَافِق۪ينَۜ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَل۪يمًا حَك۪يمًاۙ ﴿١﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحٰٓى اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَۜ اِنَّ اللّٰهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًاۙ ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِۜ وَكَفٰى بِاللّٰهِ
وَك۪يلًا ﴿٣﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ ف۪ي جَوْفِه۪ۚ وَمَا جَعَلَ
اَزْوَاجَكُمُ الّٰٓـئ۪ تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ اُمَّهَاتِكُمْۚ وَمَا جَعَلَ
اَدْعِيَٓاءَكُمْ اَبْنَٓاءَكُمْۜ ذٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْۜ وَاللّٰهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّب۪يلَ ﴿٤﴾ اُدْعُوهُمْ لِاٰبَٓائِهِمْ
هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِۚ فَاِنْ لَمْ تَعْلَمُٓوا اٰبَٓاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ
فِي الدّ۪ينِ وَمَوَال۪يكُمْۜ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ ف۪يمَٓا اَخْطَأْتُمْ
بِه۪ۙ وَلٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْۜ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا
﴿٥﴾ اَلنَّبِيُّ اَوْلٰى بِالْمُؤْمِن۪ينَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَاَزْوَاجُهُٓ اُمَّهَاتُهُمْۜ
وَاُو۬لُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ ف۪ي كِتَابِ اللّٰهِ
مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُهَاجِر۪ينَ اِلَّٓا اَنْ تَفْعَلُٓوا اِلٰٓى اَوْلِيَٓائِكُمْ
مَعْرُوفًاۜ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

(Sûre: 33)

EL-AHZAB SÛRESİ

حزب ٤

Medine devrinde inmiştir. 73 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey peygamber! Allah'dan kork. Kâfirlere ve münafıklara itaat etme. Şüphesiz Allah, her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

2— Rabbinden sana ne vahy olunuyorsa onun ardından git. Muhakkak ki Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

3— Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.

4— Allah, bir insanın içinde iki kalb yaratmamıştır. Kendilerine zıhar yaptığınız karılarınızı da analarınız yapmamıştır (1). Evlâtlıklarınızı da oğullarınız yerine tutmamıştır. Bu, sizin ağızlarınızla söylediğiniz bir sözünüzdür. Allah ise, hakkı söyler ve doğru yola O hidâyet eder.

5— O **(çocuk)**ları, babalarının adlarıyla çağırın. Allah katında bu, daha doğrudur. Eğer babalarını bilmiyorsanız, dinde kardeşleriniz ve dostlarınızdırlar. Bununla beraber hata ettiklerinizde üzerinize bir günah yoktur. Fakat kalblerinizin kasdı olanda günah vardır. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

6— Peygamber, mü'minlere kendi nefislerinden evlâdır. Zevceleri de **(mü'minlerin)** anneleridir. Neseben yakın hısım olanlar da, Allah'ın kitabında birbirlerine **(miras hususunda)** diğer mü'minlerle muhâcirlerden daha evlâdır (2). Ancak dostlarınıza bir iyilik **(vasiyet)** yapabilirsiniz. Bu, kitapta yazılıdır.

---

(1) **Zıhar, sırt çevirmek mânâsına olup, bir adamın karısına "Sen bana anamın sırtı gibisin!" diyerek yaptığı yemindir. Cahiliyet devrinde bu söz, kadın boşamak sayılırdı. İslâmda ise boşamak değil, bununla sadece kefaret-i zıhar lâzım gelir.**

(2) **İslâmın başında âhiret kardeşi tutunan mü'minler ile muhâcirler dahi birbirine mirasçı oluyorlardı. Bu âyet-i kerime o hükmü kaldırmıştır.**

وَاِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِيّٖنَ مٖيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَاِبْرٰهٖيمَ
وَمُوسٰى وَعٖيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مٖيثَاقًا غَلٖيظًاۙ ﴿٧﴾
لِيَسْـَٔلَ الصَّادِقٖينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَاَعَدَّ لِلْكَافِرٖينَ عَذَابًا اَلٖيمًا ﴿٨﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَٓاءَتْكُمْ جُنُودٌ
فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رٖيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَاۜ وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصٖيرًاۚ ﴿٩﴾ اِذْ جَٓاؤُ۫كُمْ مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ اَسْفَلَ مِنْكُمْ وَاِذْ زَاغَتِ
الْاَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللّٰهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾
هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدٖيدًا ﴿١١﴾ وَاِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذٖينَ فٖي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُٓ
اِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَاِذْ قَالَتْ طَٓائِفَةٌ مِنْهُمْ يَٓا اَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَاْذِنُ فَرٖيقٌ مِنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ
اِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ اِنْ يُرٖيدُونَ اِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾
وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ اَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَاٰتَوْهَا
وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَٓا اِلَّا يَسٖيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللّٰهَ
مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْاَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللّٰهِ مَسْؤُ۫لًا ﴿١٥﴾

7— Hatırla ki, bir vakitler peygamberlerden misaklarını almıştık. Senden de, Nûh'dan, İbrâhim'den, Mûsa'dan ve Meryem oğlu İsâ'dan da... Onlardan sağlam bir söz almıştık (3).

8— Allah bunu, o doğru **(söyleyen zat)** lara, doğruluklarından sual sormak için yapmıştır. Kâfirler için ise, acıklı bir azap hazırlamıştır.

9— Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani **(Hendek muharebesinde)** size ordular gelmişti. Biz de onların üzerine bir rüzgâr ve görmediğiniz **(meleklerden)** ordular göndermiştik. Allah sizin ne yaptığınızı, **(Hendek kazdığınızı)** kemâliyle görücüdür.

10— O vakit kâfirler hem üstünüzden, hem alt tarafınızdan **(yani doğudan ve batıdan)** size gelmişlerdi. Ve o vakit gözler kaymış; yürekler gırtlaklara dayanmıştı. Siz, Allah'a türlü türlü zanlarda bulunuyordunuz **(kiminiz zafer umuyor, kiminiz ümidinizi kesiyordunuz).**

11— İşte burada mü'minler imtihan olunmuş ve şiddetli bir surette sarsılmışlardı.

12— O, vakit münafıklarla kalblerinde maraz **(şüphe)** olanlar, ''Allah ve Resûlü, bize, aldatmaktan başka bir va'd yapmamış!'' diyorlardı.

13— Ve yine o vakit münafıklardan bir grup, ''Ey Medine halkı! Burada sizin için duracak yer yok. Hemen dönün!'' diyorlardı. Onlardan bir fırka da peygamberden izin istiyor, ''Hakikaten evlerimiz açık kalmıştır **(hırsızlardan korkuyoruz)**'' diyorlardı. Halbuki evleri açık değildi. Onlar sırf kaçmak istiyorlardı.

14— Ve eğer **(Medine'nin)** her tarafından üzerlerine girilse de, sonra kendilerinden fitne **(şirk)** istenilse, derhal onu yapacaklardı ve burada pek az duraklayacaklardı.

15— And olsun ki, bundan evvel, arkalarına dönmeyeceklerine dair Allah'a karşı söz de vermişlerdi. Allah'a verilen söz **(ü bozanlar)** mutlaka sorumludurlar.

---

(3) **Bu söz, üzerlerine aldıklarını yapacaklarına dair Allah'a verdikleri yemin idi.**

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ اِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ اَوِ الْقَتْلِ وَاِذًا لَا
تُمَتَّعُونَ اِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَنْ ذَا الَّذٖى يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ
اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُٓوءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
وَلِيًّا وَلَا نَصٖيرًا ﴿١٧﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقٖينَ مِنْكُمْ وَالْقَٓائِلٖينَ
لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَأْسَ اِلَّا قَلٖيلًا ﴿١٨﴾ اَشِحَّةً
عَلَيْكُمْ فَاِذَا جَٓاءَ الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ تَدُورُ اَعْيُنُهُمْ
كَالَّذٖى يُغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ
بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ اُولٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاَحْبَطَ اللّٰهُ
اَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسٖيرًا ﴿١٩﴾ يَحْسَبُونَ الْاَحْزَابَ
لَمْ يَذْهَبُوا وَاِنْ يَأْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ اَنَّهُمْ بَادُونَ فِى
الْاَعْرَابِ يَسْـَٔلُونَ عَنْ اَنْبَٓائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فٖيكُمْ مَا قَاتَلُٓوا
اِلَّا قَلٖيلًا ﴿٢٠﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فٖى رَسُولِ اللّٰهِ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ
كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثٖيرًا ﴿٢١﴾ وَلَمَّا
رَاَ الْمُؤْمِنُونَ الْاَحْزَابَ قَالُوا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُ
وَصَدَقَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ اِلَّٓا اِيمَانًا وَتَسْلٖيمًا ﴿٢٢﴾

16— De ki: ''Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçıyorsanız, firar size aslâ fayda vermez. **(Bilfarz verse bile)** pek az istifade ettirilirsiniz''.

17— De ki: ''Eğer size bir fenalık veya rahmet dilerse, sizi Allah'dan kim koruyabilir?'' Onlar kendilerine Allah'dan başka hiçbir dost ve yardımcı bulamazlar.

18— Allah, içinizden **(savaştan)** geri bırakanları ve kardeşlerine, ''Bize gelin!'' diyenleri pekâlâ biliyor. Bunlardan ancak pek azı **(riya için harbe)** geliyorlardı.

19— Size karşı çok cimri ve haristirler. Derken korku hali gelince, o **(münafık)**ları gördün ki, ölüm baygınlığı geçiren kimse gibi, gözleri dönerek sana bakıyorlardı. Nihayet korku gidince, hayra düşkün adamlarmışcasına sizi keskin dillerle incittiler. İşte bunlar iman etmediler. Allah da amellerini boşa çıkardı. Bu, Allah'a göre kolaydı.

20— **(Bu münafıklar)**, düşman birliklerinin gitmediğini sanıyorlardı. Eğer o birlikler bir daha gelecek olsa, arzu ederlerdi ki, çöllerdeki Bedevîler arasında bulunsunlar da, sizin haberlerinizi sorsunlar. İçinizde kalacak olsalar da pek azı harp ederlerdi.

21— Yemin olsun! Sizin için Allah'ı ve âhiret gününü arzu edenler ve Allah'ı çok ananlar için, Allah'ın peygamberinde pek güzel bir örnek vardır.

22— Mü'minler düşman birliklerini görünce, ''İşte Allah'ın ve Resûlünün bize va'dettiği **(zafer)** budur. Allah ve peygamberi doğru söyler!'' dediler. Bu, ancak onların imanlarını ve teslimiyetlerini artırdı.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ
قَضٰى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ لِيَجْزِيَ اللّٰهُ
الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ اِنْ شَاءَ اَوْ يَتُوبَ
عَلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللّٰهُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللّٰهُ
قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾ وَاَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ
مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ
وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَاَوْرَثَكُمْ اَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ
وَاَرْضًا لَمْ تَطَؤُهَا وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَا اَيُّهَا
النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ اِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ اُمَتِّعْكُنَّ وَاُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا
﴿٢٨﴾ وَاِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْاٰخِرَةَ
فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾ يَا نِسَاءَ
النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا
الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

23— Müminlerden öyle adamlar vardır ki, Allah'a verdikleri sözde doğru çıktılar. Kimi **(caniyle)** adağını ödemiş, kimi de **(şehitliği)** bekliyor!.. Onlar hiçbir suretle verdikleri sözü değiştirmediler.

24— Çünkü Allah doğruları, doğrulukları sebebiyle mükâfatlandıracak; münafıkları da dilerse azap edecek, yahut tevbelerini kabul buyuracaktır. Muhakkak ki, Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

25— Allah o küfredenleri, hiçbir hayra elleri ermeden, öfkeleri ile geri defetti. Ve böylece Allah, mü'minlere harb**(in kazanılmasın)**da yetti. Allah kavîdir; güçlüdür.

26— Kitap ehlinden olup onlara yardım edenleri **(yani Kureyza oğullarını)**, Allah kalblerine korku düşürerek kal'alarından indirdi. Bir kısmını öldürüyordunuz, bir kısmını da esir alıyordunuz.

27— Onların yerlerini, yurtlarını ve mallarını, bir de henüz ayak basmadığınız diğer yeri **(Hayber'i)** size miras verdi. Allah her şeye kaadirdir.

28— Ey Peygamber! Kadınlarına de ki: ''Eğer siz dünya hayatını ve süsünü arzu ediyorsanız, haydi gelin size müt'a vereyim **(bağışta bulunayım)** ve sizi güzellikle salıvereyim.

29— Yok eğer Allah'ı, peygamberini ve âhiret yurdunu istiyorsanız, bilin ki Allah, içinizden iyilik edenlere pek büyük bir ecir hazırlamıştır''.

30— Ey peygamber hanımları! **(Bilfarz)** sizden kim açık bir terbiyesizlik ederse, onun azabı iki kat artırılır. Bu, Allah'a göre kolaydır.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَٓا
اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِۙ وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَر۪يمًا ﴿٣١﴾ يَا نِسَٓاءَ النَّبِيِّ
لَسْتُنَّ كَاَحَدٍ مِنَ النِّسَٓاءِ اِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ
بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذ۪ي ف۪ي قَلْبِه۪ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًاۚ
﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ ف۪ي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْاُو۫لٰى
وَاَقِمْنَ الصَّلٰوةَ وَاٰت۪ينَ الزَّكٰوةَ وَاَطِعْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُۜ
اِنَّمَا يُر۪يدُ اللّٰهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْه۪يرًاۚ ﴿٣٣﴾ وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلٰى ف۪ي بُيُوتِكُنَّ
مِنْ اٰيَاتِ اللّٰهِ وَالْحِكْمَةِۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ لَط۪يفًا خَب۪يرًا ﴿٣٤﴾
اِنَّ الْمُسْلِم۪ينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِت۪ينَ
وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِق۪ينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِر۪ينَ
وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِع۪ينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّق۪ينَ
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّٓائِم۪ينَ وَالصَّٓائِمَاتِ وَالْحَافِظ۪ينَ
فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِر۪ينَ اللّٰهَ كَث۪يرًا
وَالذَّاكِرَاتِ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَاَجْرًا عَظ۪يمًا ﴿٣٥﴾

31— Sizden kim Allah'a ve peygamberine itaat eder; yararlı iş yaparsa, ona da mükâfatını iki kat veririz. Hem ona cömertçe bir rızık hazırlamışızdır.

32— Ey peygamber hanımları! Siz **(diğer)** kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz. Eğer takvâca hareket istiyorsanız **(yabancı erkeklerle konuşurken)** yumuşak söylemeyin. Kalbinde maraz olan kimse kötü bir ümide kapılmasın. Sözü **(güzel)** bilinmiş şekli ile söyleyin.

33— Hem evlerinizde oturun. Ve evvelki cahiliyet **(zamanı kadınların)** da olduğu gibi, açılıp saçılıp kırıtmayın. Namazı dosdoğru kılın. Zekâtı verin. Allah'a ve peygamberine itaat edin. Ey ehl-i beyt, Allah sizden sadece kiri gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.

34— Evlerinizde okunan Allah'ın âyetlerini ve hikmeti düşünün. Hiç şüphe yok ki Allah, lâtiftir **(her sırrı bilir)**; her şeyden haberdardır.

35— Gerçekten erkek-kadın bütün Müslümanlar, erkek-kadın. bütün mü'minler, erkek-kadın bütün itaatkârlar, erkek-kadın bütün doğru söyleyenler, erkek-kadın bütün sabredenler, erkek-kadın bütün tevazu sahipleri, erkek-kadın bütün sadaka verenler, erkek-kadın bütün oruç tutanlar, erkek - kadın namusunu koruyanlar ve erkek-kadın Allah'ı çok zikredenler var ya! Onlar, için Allah bir mağfiret ve büyük bir ecir hazırlamıştır.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ وَرَسُولُهُ اَمْرًا
اَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا ﴿٣٦﴾ وَاِذْ تَقُولُ لِلَّذِي اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ
وَاَنْعَمْتَ عَلَيْهِ اَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللّٰهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ
مَا اللّٰهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللّٰهُ اَحَقُّ اَنْ تَخْشٰيهُ فَلَمَّا قَضٰى زَيْدٌ
مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي اَزْوَاجِ
اَدْعِيَائِهِمْ اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾
مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهُ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذِينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ اَلَّذِينَ يُبَلِّغُونَ
رِسَالَاتِ اللّٰهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ وَكَفٰى
بِاللّٰهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَا اَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلٰكِنْ
رَسُولَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾
يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَاَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلٰئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

36— Allah ve Peygamberi bir işe hüküm verdiği vakit, erkek kadın hiçbir mü'min için kendi işlerinde seçme hakkı **(muhayyerlik)** olamaz. Kim Allah'a ve Peygamberine isyan ederse, muhakkak açıktan açığa sapıklık etmiş olur.

37— Hatırla ki, kendisine hem Allah'ın nimet verdiği, hem de senin nimet verdiğin zata **(Zeyd'e)** "Zevceni nikâhında tut! Allah'dan kork!" diyordun(4). İçinden ise, Allah'ın açığa vuracağı şeyi **(sonunda kendisinin nikâhlaması hususundaki ilâhî emri)** gizliyordun ve insanlar **(ın dedikodu yapmaların)**dan sakınıyordun. Halbuki Allah, kendisinden korkmana daha lâyıktı. **(Zeyd ile Zeynep evlendiler ve geçinemeyip boşandılar).** Zeyd ondan ilişiğini kestiği vakit **(yani boşayıp iddeti bitince)** biz onu sana zevce yaptık ki, oğullukların ilişkilerini kestikleri zevcelerini almakta mü'minlere bir darlık olmasın. Allah'ın emri yerine getirildi (5).

38— Allah'ın takdir ettiği bir şeyde peygambere hiçbir darlık yoktur. Bundan önce gelen bütün peygamberler hakkında Allah'ın sünneti **(kanunu)** böyledir. Allah'ın emri biçilmiş bir kaderdir.

39— O peygamberler ki, Allah'ın gönderdiklerini tebliğ ederler ve ondan korkarlar, Allah'tan başka kimseden korkmazlardı. Hesaba çekmek için de Allah yeter.

40— Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. **(Şu halde Zeyd'in de babası değildir. Zeyd'i evvelâ âzâd etmiş, sonra oğulluk edinmişti).** Lâkin o, Allah'ın bir Resûlü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah, her şeyi en iyi bilendir.

41— Ey iman edenler, Allah'ı çok zikredin!

42— Ve ona sabah, akşam tesbih eyleyin!

43— Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için, melekleri ile birlikte üzerinize rahmet eden O'dur. O, mü'minleri çok esirgeyicidir.

---

(4) **Bu âyet-i kerimenin nüzûl sebebi şöyle açıklanmaktadır: Peygamber** (s.a.v.) **Efendimiz, halası Ümeyme'nin kızı Zeyneb binti Cahş'ı, kölesi iken hürriyetine kavuşturduğu ve oğul edindiği Zeyd bin Harise'ye nikâhlamak üzere istemişti. Fakat gerek Zeyneb, gerekse oğlan kardeşi Abdullah bin Cahş, buna muvafakat göstermemişlerdi. Fakat Resûlullah'ın isteği üzerine muvafakatlarını bildirdiler.**

(5) **Böylece câhiliyet devrinin köklü bir âdeti yıkılmıştır. Artık bir adam, evlâd-ı mânevî edindiği erkeğin boşamış bulunduğu bir kadını kendisine nikâhla alabilecektir. Evlâtlıklar, kişinin sulbünden gelmiş evlât gibi olmadığı için, onun ailesiyle evlenme yasağı bulunmamaktadır.**

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾
وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا
فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ
إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ
خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً
مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ
يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا
مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٠﴾

44— Ona (Allah'a) kavuşacakları gün mü'minlere sağlık dileği, **(meleklerin dilinden)** selâmdır ve onlar için cömertçe bir mükâfat hazırlamıştır.

45— Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

46— Hem Allah'ın izniyle bir davetçi, hem de nur saçan bir kandil...

47— Mü'minlere müjdele! Kendilerine Allah'dan büyük bir mükâfat vardır.

48— Kâfirlere ve münafıklara boyun eğme. Onların ezalarına **(şimdilik)** aldırış etme. Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.

49— Ey iman edenler! Mü'min kadınları nikâh edip de, sonra onlara dokunmadan boşarsanız, sizin için onların üzerinde sayacağınız bir iddet yoktur. Bu takdirde onlara, hemen müt'alarını (6) verip, onları güzel bir şekilde salıverin.

50— Ey Peygamber! Biz, sana mehirlerini verdiğin zevcelerini, Allah'ın sana ganimet olarak ihsan buyurduklarından kendi milkin olan cariyeleri, amcalarının kızlarından, halalarının kızlarından, dayılarının kızlarından, teyzelerinin kızlarından, seninle beraber hicret etmiş olanları helâl kıldık. Bir de mü'min bir kadın kendini peygambere hibe ederse, peygamber nikâh etmek istediği takdirde onu başka mü'minlere değil de, sadece sana mahsus olmak üzere helâl kıldık. Onlara zevceleri ve cariyeleri hakkında neyi farz kıldığımızı biliyoruz. Bunlar sana hiçbir darlık olmasın diyedir. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

---

(6) **Nikâhın akdi sırasında belirtilen para veya mal..**

تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنِ ابْتَغَيْتَ
مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ
وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ
وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ
إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا ﴿٥٢﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ
إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا
فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ
كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي
مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ
ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ
أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ
أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ إِنْ تُبْدُوا
شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

51— Zevcelerinden dilediğini geri bırakır, dilediğini yanına alırsın. Sırasını geri bıraktığın kadınlardan dilediğini yanına almanda da sana bir vebal yoktur. Onların gözleri aydın olup üzülmemelerine ve kendilerine verdiğin ile hepsinin hoşnud olmalarına en elverişli olan budur. Allah kalblerinizdekini bilir. Allah **(her şeyi)** bilicidir, halîmdir **(ceza vermeye acele etmez).**

52— Bundan sonra kadınlar **(ı nikâhlaman)** sana helâl olmaz. Bunları başka zevcelerle değişmek de olmaz. Velev ki güzellikleri hoşuna gitsin. Meğer ki milk-i yemînin **(cariyen)** ola! Allah her şeye gözcü bulunuyor.

53— Ey iman edenler, peygamberin evlerine vaktine bakmaksızın ve yemeğe izin verilmedikçe girmeyin. Fakat çağırıldığınız vakit girin. Yemeği yediğinizde de hemen dağılın. Sohbet etmek için dahi **(izinsiz)** girmeyin. Çünkü bu haliniz, peygambere eziyet vermekte, o sizden utanmaktadır. Ama Allah gerçeği söylemekten utanmaz. Hem onun zevcelerinden bir hacet isteyeceğiniz vakit de, perde arkasından isteyin. Böyle yapmanız hem sizin kalbleriniz, hem de onların kalbleri için daha temizdir. Allah'ın peygamberine, sizin eziyet etmeye hakkınız yoktur. Ondan sonra, zevcelerini de ebediyen nikâh edemezsiniz! Böyle yapmanız Allah katında çok büyük bir günah olur (7).

54— Siz bir şeyi açıklasanız da, gizleseniz de fark etmez. Çünkü Allah her şeyi bilendir.

---

(7) **Bu âyet, Hz. Peygamber'in evine yemekten önce gelerek yemek hazırlanıncaya kadar bekleyen, yemekten sonra da kalkıp gitmeyenler için nâzil olmuştur.**

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ ف۪ٓي اٰبَٓائِهِنَّ وَلَٓا اَبْنَٓائِهِنَّ وَلَٓا اِخْوَانِهِنَّ
وَلَٓا اَبْنَٓاءِ اِخْوَانِهِنَّ وَلَٓا اَبْنَٓاءِ اَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَٓائِهِنَّ
وَلَا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُنَّۚ وَاتَّق۪ينَ اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
شَه۪يدًا ﴿٥٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ وَمَلٰٓئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّۜ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْل۪يمًا ﴿٥٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ يُؤْذُونَ
اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَاَعَدَّ لَهُمْ
عَذَابًا مُه۪ينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذ۪ينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ
مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَاِثْمًا مُب۪ينًا ﴿٥٨﴾ يَٓا اَيُّهَا
النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَٓاءِ الْمُؤْمِن۪ينَ يُدْن۪ينَ
عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَاب۪يبِهِنَّۜ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى اَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَۜ
وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿٥٩﴾ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ
وَالَّذ۪ينَ ف۪ي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَد۪ينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ
بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ ف۪يهَٓا اِلَّا قَل۪يلًاۚ ﴿٦٠﴾ مَلْعُون۪ينَۚ اَيْنَ
مَا ثُقِفُٓوا اُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْت۪يلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذ۪ينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلُۚ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْد۪يلًا ﴿٦٢﴾

55— Onlar **(peygamberin zevceleri)** için babaları, oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi kadın **(dost)**ları ve sahip oldukları köleleri hakkında bir günah yoktur **(onlar evlerine girebilirler.)** Bununla beraber **(ey Peygamber zevceleri!)** Allah'dan korkun. Çünkü Allah her şeye şahid bulunuyor.

56— Gerçekten Allah ve melekleri peygambere salât ederler (8). Ey iman edenler, siz de ona teslimiyetle salât ve selâm edin **(Allâhümme salli alâ Muhammed deyin).**

57— Şüphesiz ki Allah'a ve Resûlüne eziyet verenlere, Allah hem dünyada, hem âhirette lânet etmiştir onlara aşağılayıcı bir azap hazırlamıştır.

58— O kimseler ki, erkek ve kadın mü'minlere yapmadıkları bir şeyden dolayı ezâ ederler, bunlar muhakkak bir yalan ve açık bir günah yüklenmişlerdir.

59— Ey Peygamber! Kadınlarına, kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına söyle de dış örtülerini sımsıkı örtünsünler (9). Bu, onların tanınıp eziyet edilmemelerine en elverişli yoldur. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

60— Yemin olsun ki, eğer münafıklarla kalblerinde maraz olanlar ve Medine'de dedikodu yapanlar bu yaptıklarından vazgeçmezlerse, mutlaka seni onlara musallat ederiz. Sonra seninle o şehirde az bir zamandan fazla komşu kalamazlar!

61— Mel'un olarak nerede bulunurlarsa yakalanırlar ve öldürülürler.

62— Allah'ın bundan evvel geçenler hakkındaki kanunu budur. Ve sen Allah'ın kanununu değiştirmeye aslâ çare bulamazsın.

---

(8) **Allah'ın salât etmesi, rahmetine mazhar kılması; meleklerin salât etmesi ise, mağfiret dileğinde bulunmasıdır.**

(9) **Örtünmeye ait âyetler üç defada üç mertebe üzere nâzil olmuştur. 1- 59. âyet. Bu âyet-i kerimede kadınlar yüzlerini örtmekle mükellef tutuluyor. 2- 53. âyet. Bu âyette ise, Peygamber zevceleri hanım validelerimizden lüzumlu bir şey isteneceği vakit perde arkasından talep edilmesi emrolunuyor. 3- Nûr sûresi âyet 31 ile Ahzab sûresi 33. âyetlerde ise şer'î bir zaruret olmadıkça hanelerinden çıkıp gezmeleri menedilmiştir.**

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَاَعَدَّ لَهُمْ
سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَالِدِينَ فِيهَا اَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾
يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا اَطَعْنَا اللّٰهَ
وَاَطَعْنَا الرَّسُولَا ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا اِنَّا اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا
فَاَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ
لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
اٰذَوْا مُوسٰى فَبَرَّاَهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللّٰهُ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

63— İnsanlar, sana, kıyameti **(n ne zaman kopacağını)** soruyorlar. De ki: ''Onun ilmi ancak Allah katındadır. Ne bilirsin belki kıyamet yakında olur''.

64— Şu muhakkak ki, Allah kâfirleri lânetlemiş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır.

65— Onda ebedî kalırlar. Ne bir dost bulabilirler, ne de bir yardımcı!..

66— O gün, yüzleri ateş içinde çevrilirken, ''Ah keşke Allah'a itaat etseydik, peygambere itaat etseydik!'' derler.

67— Ve **(yine şöyle)** derler: ''Ey Rabbimiz! Biz, beylerimize ve büyüklerimize itaat ettik. Onlar da bizi yanlış yola götürdüler.

68— Ey Rabbimiz! Onlara azabın iki katını ver ve kendilerini büyük bir lânetle lânetine uğrat''.

69— Ey iman edenler! Sizler, Mûsa'ya eza edenler gibi olmayın. Sonunda Allah onu, onların söylediklerinden temize çıkardı. O, Allah katında mevki sahibi idi (10).

70— Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve sözü doğru söyleyin.

71— Ki **(Allah)** işlerinizi iyileştirsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve peygamberine itaat ederse, o muhakkak büyük bir zafere ulaşmıştır.

72— Biz, emaneti **(namaz ve diğer ibadetleri)** göklere, yere ve dağlara teklif ettik de, onlar bunu yüklenmekten çekindiler ve ondan korktular. İnsan ise onu yüklendi. Hakikaten o, çok zalim, çok cahildir.

73— Çünkü Allah, erkek - kadın bütün münafıkları, erkek - kadın bütün müşrikleri azap edecek; erkek - kadın bütün mü'minlerin de tevbelerini kabul buyuracaktır. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

---

(10) **Hazret-i Musa nehre kavmiyle beraber soyunup yıkanmadığı için kendisinde cilt hastalığı olduğunu söyleyerek onu incittiler. Hazreti Musa bir gün yalnız başına yıkanırken soyunup elbiselerini taşın üstüne bırakmıştı. Giyinmek için taşın yanına gelince taş, hareket edip kavminin yanına geldi. Kavmi onda böyle bir hastalık olmadığını anladı. Bu suretle iddialarının asılsız olduğu ortaya çıktı.**

(Sûre: 34)

SEBE' SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
54 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hamd o Allah'a mahsustur ki, göklerde ne var ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Âhirette de hamd O'nundur. O, hikmet sahibidir, **(her şeyden)** haberdardır.

2— Yere gireni, yerden çıkanı, gökten ineni ve göğe çıkanı hep bilir. O, çok esirgeyen, çok bağışlayandır.

3— Küfredenler, "Bize kıyamet gelmez!" dediler. **(Habibim sen onlara)** de ki: "Öyle değil. Gaybı bilen Rabbim hakkı için, kıyamet size mutlaka gelecektir. Onun ilminden göklerde ve yerde zerre miktarı bir şey kaçmaz. Bundan daha küçük ve daha büyük ne varsa hepsi muhakkak açık bir kitapta **(Levh-i Mahfûz'da)** dır.

4— Çünkü Allah, iman edip yararlı işler görenleri mükâfatlandıracaktır. İşte bunlar için

سورة سبأ مكية وهي أربع وخمسون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي له ما في السموات وما في الأرض وله الحمد
في الآخرة وهو الحكيم الخبير ① يعلم ما يلج في الأرض وما
يخرج منها وما ينزل من السماء وما يعرج فيها وهو الرحيم
الغفور ② وقال الذين كفروا لا تأتينا الساعة قل بلى وربي
لتأتينكم عالم الغيب لا يعزب عنه مثقال ذرة في السموات
ولا في الأرض ولا أصغر من ذلك ولا أكبر إلا في كتاب
مبين ③ ليجزي الذين آمنوا وعملوا الصالحات أولئك لهم
مغفرة ورزق كريم ④ والذين سعو في آياتنا معاجزين
أولئك لهم عذاب من رجز أليم ⑤ ويرى الذين أوتوا العلم
الذي أنزل إليك من ربك هو الحق ويهدي إلى صراط العزيز
الحميد ⑥ وقال الذين كفروا هل ندلكم على رجل
ينبئكم إذا مزقتم كل ممزق إنكم لفي خلق جديد ⑦

bir mağfiret ve cömertçe rızık vardır.

5— Âyetlerimizi hükümsüz bırakmak için yarışanlar var ya! Onlar için pek kötü ve acıklı bir azap vardır.

6— Kendilerine ilim verilmiş olanlar görüyorlar ki, Rabbinden sana indirilen Kur'ân, hakkın kendisidir ve **(onlar)** güçlü, her hamde lâyık **(Allah)**ın yolunu gösteriyorlar.

7— Böyle iken küfredenler, kendi aralarında şöyle dedi**(ler)**: "Siz öldükten sonra, didik didik parçalandığınız vakit, yeniden dirileceğinizi söyleyerek size birtakım haberler veren kişiyi gösterelim mi?".

اَفْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَمْ بِه۪ جِنَّةٌ بَلِ الَّذ۪ينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْاٰخِرَةِ
فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَع۪يدِ ﴿٨﴾ اَفَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا بَيْنَ اَيْد۪يهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ وَالْاَرْضِ اِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ
الْاَرْضَ اَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَٓاءِ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ
لَاٰيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُن۪يبٍ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوُ۫دَ مِنَّا فَضْلًا
يَا جِبَالُ اَوِّب۪ي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَاَلَنَّا لَهُ الْحَد۪يدَ ﴿١٠﴾ اَنِ اعْمَلْ
سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا اِنّ۪ي بِمَا تَعْمَلُونَ
بَص۪يرٌ ﴿١١﴾ وَلِسُلَيْمٰنَ الرّ۪يحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ
وَاَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِاِذْنِ رَبِّه۪
وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ اَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّع۪يرِ ﴿١٢﴾ يَعْمَلُونَ
لَهُ مَا يَشَٓاءُ مِنْ مَحَار۪يبَ وَتَمَاث۪يلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ
رَاسِيَاتٍ اِعْمَلُٓوا اٰلَ دَاوُ۫دَ شُكْرًا وَقَل۪يلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ
﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلٰى مَوْتِه۪ٓ اِلَّا دَٓابَّةُ
الْاَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَاَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ اَنْ لَوْ
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُه۪ينِ ﴿١٤﴾

8— O, bir yalanı Allah'a iftira mı etti, yoksa kendisinde bir delilik mi var? Hayır! Doğrusu, âhirete inanmayanlar azapta **(hakdan)** uzak bir sapıklık içindedirler.

9— Onlar, gökten ve yerden önlerinde ne var arkalarında ne var hiç de görmediler mi? Dilersek kendilerini yere batırırız, yahut üzerlerine gökten parçalar düşürürüz! Şüphesiz bunda, Allah'a yönelen her kul için bir ibret vardır.

10— Yemin olsun, biz Dâvud'a tarafımızdan bir fazilet verdik, "Ey dağlar! Onunla beraber tesbih edin" dedik. **(Bunu)** kuşlara da **(buyurduk)**. Ona demiri de yumuşattık **(elinde hamur gibi olurdu)**.

11— "Geniş zırhlar imâl et **(onları)** biçimlemede ölçüyü gözet" diye emrettik. Siz de **(ey Dâvud ailesi)**, iyi işler yapın. Çünkü ben bütün yaptıklarınızı görürüm.

12— Süleyman'ın emrine de rüzgârı verdik. Sabah gidişi bir aylık, akşam dönüşü bir aylık yol idi. Erimiş bakır ma'denini ona sel gibi akıttık. Hem Rabbinin izniyle elinin altında cinlerden de çalışan vardı. Onlardan kim emrimizden dışarı çıkarsa, ona ateş azabından taddırırdık **(melek bir kırbaç vurur, cinni yanardı)**.

13— Cinler ona **(yüksek)** kal'alardan, heykellerden, havuz gibi **(büyük)** çanaklardan ve sabit kazanlardan her ne isterse yaparlardı. Çalışın ey Dâvud hanedanı! Şükür için çalışın. Mamafih kullarım içinde şükreden azdır.

14— Vaktâ ki Süleyman'a ölümü hükmettik. Cinlere onun ölümünü sezdiren olmadı. Yalnız bir ağaç kurdu, **(dayandığı)** asâsını yiyordu (1). Süleyman yere yıkılınca, cinler anladılar ki, gaybı bilmiş olsalar o zilletli azap içinde **(bir senedir)** bekleyip durmazlardı.

---

(1) **Hz. Süleyman, bu halde bir yıl ölü olarak asâsına dayalı kaldı. Cinler işlerine bakıyor, onun vefat ettiğini fark edemiyorlardı.**

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾
ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾
فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ
وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

15— Yemin olsun ki **(Yemen'deki)** Sebe' kavmi için oturdukları yerde bir ibret vardı. Sağlı sollu iki bahçe!.. **(Onlara),** "Rabbinizin rızkından yeyin de, O'na şükredin. Ne güzel bir belde!... Ne de çok bağışlayıcı bir Rab!.." **(denildi)** (2).

16— Fakat onlar, **(şükürden)** yüz çevirdiler. Biz de üzerlerine Arim selini gönderiverdik ve o güzelim iki bahçeyi buruk yemişli, ılgınlık ve içinde biraz da sidr ağacı bulunan iki harap bahçeye çevirdik.

17— Bunu, nankörlüklerinin cezası yaptık. Nankör olmayana biz ceza verir miyiz ya!

18— Sebe'lilerle, o bereket verdiğimiz **(Şam gibi)** memleketler arasında sırt sırta şehirler meydana getirdik ve onlarda muntazam gidiş geliş düzenledik. **(Kendilerine),** "Buralarda gecelerce ve günlerce emniyet içinde yürüyün!" **(dedik).**

19— Buna karşı onlar, "Ey Rabbimiz! Seferlerimizin arasını uzaklaştır!" dediler ve kendilerine zulmettiler. Biz de onları masallara çevirdik. Ve kendilerini darmadağın ettik. Şüphesiz ki bunda, çok şükreden her sabırlı için ibretler vardır.

20— Yine yemin ederim ki, İblis, onlar hakkındaki zannını gerçekleştirdi. **(Ben onları aldatırsam aldanırlar demişti).** Ve mü'minlerden bir fırka müstesna olmak üzere, hemen ona uydular.

21— Halbuki İblis'in insanlar üzerinde hiçbir kuvveti yoktu. Lâkin biz âhirete imanı olanla, onda şüphe edeni ayırd etmek için **(ona müsaade verdik).** Senin Rabbin her şeyi gözetleyendir.

22— De ki: "Allah'ı bırakıp da Tanrı saydığınız putlarınıza yalvarın durun! Onların ne göklerde, ne de yerde zerre miktarı güçleri yetmez. Onların, bu göklerle yerde bir ortaklıkları yoktur. Allah'ın da onlardan bir yardımcısı yoktur!"

---

(2) **Oranın havası o kadar güzelmiş ki, akrep, sinek, bit ve pire gibi haşerat orada yaşamazmış. Hatta oradan geçen yabancıların üzerinde bit bulunsa ölürmüş.**

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتّٰى إِذَا فُزِّعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ
قُلِ اللّٰهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلٰى هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾
قُلْ لَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ
بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾
قُلْ أَرُونِيَ الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللّٰهُ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا
وَنَذِيرًا وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ وَيَقُولُونَ
مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ
يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهٰذَا الْقُرْاٰنِ وَلَا بِالَّذ۪ي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرٰى إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلٰى بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

23— Allah'ın huzurunda, O'nun izin verdiği müstesna, şefaat da fayda vermeyecektir. Nihayet kalblerinden dehşet giderildiği vakit **(birbirlerine),** ''Rabbiniz ne buyurdu?'' derler. Şefaat sahipleri de, ''Hakkı söyledi.'' **(yani şefaata izin verdi.)** derler. O, her şeyden yüce ve büyüktür.

24— De ki: ''Size göklerden ve yerden rızık veren kimdir?''. **(Onlar cevap veremezse)** de ki: ''Allah'dır. Herhalde ya biz, ya siz mutlak bir hidâyet üzerinde, yahut açık bir şaşkınlık içindeyiz!''.

25— De ki: ''Siz, bizim yaptığımız günahlardan mes'ul

değilsiniz. Biz de sizin yaptıklarınızdan sorulmayız!''.

26— De ki: ''Rabbimiz hepimizi bir araya toplayacak; sonra da gerçek hükmü ile aramızı ayıracaktır. Asıl hüküm veren, her şeyi bilen O'dur!''.

27— De ki: ''O'na, ortak diye koştuklarınızı bana gösterin bakayım. Hayır! **(Öyle şey yoktur).** Bilâkis güçlü ve hikmet sahibi olan ancak Allah'dır''.

28— (Ey Habibim!) Biz, seni ancak bütün insanlara bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak peygamber gönderdik. Lâkin insanların çoğu bilmezler.

29— Ve, ''Eğer doğrucu iseniz, bu va'd ne zaman olacak?'' diyorlar.

30— De ki: ''Sizin miadınız öyle bir gündür ki, ondan ne bir an geri kalabilirsiniz, ne de ileri geçebilirsiniz''.

31— Küfredenler, ''Biz, ne bu Kur'ân'a inanırız, ne de ondan öncekine.'' dediler. Fakat bir görsen, o zalimler yakalanıp Rablerinin huzuruna durduruldukları vakit birbirlerine nasıl lâf **(kabahat)** atacaklar?.. Zayıf sayılanlar, büyüklük taslayanlara, ''Siz olmasaydınız biz mutlaka mü'min olurduk!'' diyecekler.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ
الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ
لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ
مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾
وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾ قُلْ
إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ
لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿٣٧﴾
وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ
﴿٣٨﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ
لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

32— Büyüklük taslayanlar da zayıf sayılanlara, "Ya size hidâyet geldikten sonra, sizi ondan biz mi çevirdik? Hayır! Siz kendiniz suçlu idiniz!" diyeceklerdir.

33— Yine zayıf sayılanlar büyüklük taslayanlara, "Hayır! Gece gündüz **(işiniz)** dolap çevirmekti. Çünkü bize Allah'ı inkâr etmemizi, O'na ortaklar koşmamızı emrediyordunuz." derler. **(Böyle atışırlarken)** azabı gördükleri anda içlerinden pişmanlık getirirler. Biz de o küfredenlerin boyunlarına demir halkalar geçiririz. Onlar ancak yaptıklarının cezasını çekerler.

34— Biz hiçbir beldeye bir uyarıcı göndermemişizdir ki, o beldenin refah sahipleri, "Biz, sizin gönderildiğiniz şeyleri inkârcılarız" demiş olmasınlar.

35— Bir de, "Biz malca ve evlâtça sizden fazlayız; biz azap olunmayız!" dediler.

36— De ki: "Hiç şüphesiz Rabbim dilediğine rızkı genişletir; dilediğine daraltır. Lâkin insanların çoğu bilmezler".

37— Sizi huzurumuza yaklaştıracak olan mallarınız ve çocuklarınız değildir. Ancak iman edip de yararlı iş görenler bize yaklaşır. İşte bunlar yok mu? Yaptıklarına karşılık onlara iki kat mükâfat vardır ve onlar cennetin yüksek makamlarında emniyet içinde olacaklardır.

38— Bizim âyetlerimizi hükümsüz bırakmak için koşanlar ise, azap içinde ihzar edileceklerdir.

39— De ki: "Gerçekten Rabbim kullarından dilediğine rızkı yayar; dilediğine de kısar. Hayır namına ne verirseniz, onun karşılığını verir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır".

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلٰٓئِكَةِ أَهٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ
كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ
بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ
لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلٰى
عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هٰذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هٰذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرًى
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾
وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ
قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ
مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ قُلْ إِنَّمَا
أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مَثْنٰى وَفُرَادٰى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا
مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ
﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَهُوَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

40— O gün Allah onları hep bir araya toplayacak, sonra meleklere, ''Bunlar mıydı size tapanlar?'' diyecektir.

41— Melekler, ''Seni tenzih ederiz! Bizim velîmiz onlar değil, sensin. Hayır! Onlar cinlere tapıyorlardı, çoğu onlara inanmışlardı'' diyecekler.

42— İşte bugün birbirinize fayda veya zarar vermeye imkânınız olmayacak. Biz de o zulmedenlere, ''Tadın bakalım yalanladığınız ateşin azabını!'' diyeceğiz.

43— Karşılarında açık açık âyetlerimiz okunduğu vakit, ''Bu, sizi, ancak atalarınızın taptıkları **(putlardan)** alıkoymak isteyen bir adamdır.'' dediler. **(Kur'ân hakkında da),** ''Bu, sırf uydurma bir iftiradan başka bir şey değil!'' dediler. O küfredenlere hak **(Kur'ân)** gelince, ''Bu, açık sihirden başka bir şey değil!'' dediler.

44— Halbuki biz, onlara, kitap namına bir şey vermedik ki okusunlar; onlara senden önce bir uyarıcı da göndermedik.

45— Onlardan öncekiler de, **(peygamberlerini)** yalanlamışlardı. Hem de bunlar, onlara verdiklerimizin onda birine ermediler. Peygamberlerimizi yalanladılar, ama bak beni inkâr **(ın sonu)** nice oldu?

46— Küffâra de ki: ''Size sadece bir tek nasihat edeceğim; Allah için, ikişer ikişer ve teker teker kalkarsınız, sonra düşünürsünüz! **(Göreceksiniz ki)** arkadaşınızda delilikten eser yoktur. O, ancak şiddetli bir azaptan önce sizi uyaran **(bir peygamber)** dir''.

47— De ki: ''Ben sizden bir ücret istersem, o ücret sizin olsun! Benim mükâfatım ancak Allah'a aittir. O, her şeye şahiddir''.

48— De ki: ''Gerçekten benim Rabbim, **(peygamberlerine)** hakkı emreder. O, bütün gaybları bilir''.

49— De ki: ''Hak geldi. Artık bâtıl, ne yeniden ne de geri getirmek sûretiyle **(bir şey halk etmeye)** güçlü olamaz.''

50— De ki: ''Ben saparsam'' ancak kendi namıma sapmış olurum. Doğru yolu bulursam bilmeli ki, bu Rabbimin bana vahyi sayesindedir. Çünkü o, hakkıyle işitendir, yakın olandır.

51— (Habibim!) Onları telaşa düştükleri vakit bir görsen!.. Artık kaçacak yerleri yoktur ve yakın bir yerden **(kabirden)** yakalanmışlardır.

52— ''Ona iman ettik'' dediler. Fakat onlar için **(dünyaya)** uzak **(bulunan)** bir mahalden el uzatmak nerede? **(Orası âhirettir, imanın yeri ise dünya idi).**

53— Halbuki evvelce ona küfretmişlerdi. Uzak yerden gayba taş atıyorlardı **(Peygambere sihirbaz, şair, kâhin diyorlardı).**

54— Artık kendileriyle **(iman)** arzularının arasına sed çekilmiştir. Nitekim bundan evvel emsallerine de böyle yapılmıştı. Çünkü onlar işkilli bir şüphe içinde idiler.

(Sûre: 35)

FÂTIR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
45 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا
أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾
وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوا
آمَنَّا بِهِ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ
قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ
مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَخَمْسٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي
أَجْنِحَةٍ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا
يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ يَا أَيُّهَا
النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ
مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

kanatlı elçiler yapan Allah'a hamd olsun. Yarattığı şeylerde dilediği kadar ziyade eder. Şüphesiz Allah, her şeye kaadirdir.

2— Allah'ın insanlara açacağı bir rahmeti tutacak yoktur. O'nun tuttuğunu da O'ndan başka koyuverecek yoktur. O, güçlüdür, hikmet sahibidir.

3— Ey insanlar! Allah'ın, üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Size gökten ve yerden rızık verecek Allah'dan başka bir yaradan var mı? O'ndan başka hiçbir İlâh yoktur. O halde **(nasıl olup da küfre)** döndürülüyorsunuz.

وَاِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَۜ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ
الْاُمُورُ ﴿٤﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَاۜ وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿٥﴾ اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ
فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّاۜ اِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ اَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾
اَلَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۜ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَاَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ اَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُٓوءُ عَمَلِهِ فَرَاٰهُ حَسَنًاۜ
فَاِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَٓاءُ فَلَا تَذْهَبْ
نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍۜ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللّٰهُ
الَّذِي اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا
بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۜ كَذٰلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ
فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًاۜ اِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ
يَرْفَعُهُۜ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌۜ وَمَكْرُ
اُولٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴿١٠﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًاۜ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِۜ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ
مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ اِلَّا فِي كِتَابٍۜ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

4— Eğer seni yalanlıyorlarsa **(üzülme!)**. Senden önceki peygamberler de yalanlandı. Bütün işler ancak Allah'a döndürülür.

5— Ey insanlar! Muhakkak Allah'ın va'di haktır. O halde, sakın dünya hayatı sizi aldatmasın. Sakın çok aldatıcı **(şeytan)** sizi Allah **(ın afvi)** ile aldatmasın.

6— Çünkü şeytan sizin düşmanınızdır. Siz de onu düşman tutun. Çünkü o, kendi taraftarlarını ancak cehennemlik olmaları için çağırır.

7— O küfredenler var ya! Onlar için şiddetli bir azap vardır. İman edip yararlı işler yapanlara gelince, onlara da bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır.

8— Ya kötü ameli kendisine süslenip de onu güzel gören kimse de mi? **(Allah'ın hidâyet verdiği kimse gibi olacak?)** Şüphesiz ki, Allah dilediğini şaşırtır, dilediğine de hidâyet verir. O halde **(Resûlüm)** canın onlara karşı hasretle **(tükenip)** gitmesin. Allah, onların bütün yaptıklarını çok iyi bilicidir.

9— Allah, rüzgârları gönderip bulutu harekete getirendir. Derken, biz o bulutu **(kurumuş)** ölü bir beldeye göndeririz de, onunla yeri ölümünden sonra **(yeşertip)** diriltiriz. İşte **(ölülerin)** dirilme işi de böyledir.

10— Her kim izzet **(şeref, haysiyet ve kuvvet)** istiyorsa bilsin ki, izzet tamamiyle Allah'ındır. Hoş sözler O'na yükselir. Onu da yararlı amel yükseltir. Kötü hileler kuranlara gelince, onlara şiddetli bir azap vardır. Bunların **(düzenlediği)** tuzağın kendisi mahvolur.

11— Hem Allah sizi bir topraktan, sonra bir nutfeden yaratmış; sonra sizi çiftler haline getirmiştir. Onun ilmi olmaksızın ne bir dişi gebe kalır, ne de doğurur. Bir yaşlıya çok ömür verilmek de, ömründen eksiltilmek de mutlaka bir kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)** yazılıdır. Şüphe yok ki, bu Allah'a göre kolaydır.

وما يستوي البحران هذا عذب فرات سائغ شرابه وهذا
ملح اجاج ومن كل تأكلون لحما طريا وتستخرجون حلية
تلبسونها وترى الفلك فيه مواخر لتبتغوا من فضله
ولعلكم تشكرون ﴿١٢﴾ يولج الليل في النهار ويولج النهار
في الليل وسخر الشمس والقمر كل يجري لاجل
مسمى ذلكم الله ربكم له الملك والذين تدعون من
دونه ما يملكون من قطمير ﴿١٣﴾ ان تدعوهم لا يسمعوا
دعاءكم ولو سمعوا ما استجابوا لكم ويوم القيمة
يكفرون بشرككم ولا ينبئك مثل خبير ﴿١٤﴾ يا ايها
الناس انتم الفقراء الى الله والله هو الغني الحميد ﴿١٥﴾
ان يشأ يذهبكم ويأت بخلق جديد ﴿١٦﴾ وما ذلك على الله
بعزيز ﴿١٧﴾ ولا تزر وازرة وزر اخرى وان تدع مثقلة
الى حملها لا يحمل منه شيء ولو كان ذا قربى انما تنذر
الذين يخشون ربهم بالغيب واقاموا الصلوة ومن
تزكى فانما يتزكى لنفسه والى الله المصير ﴿١٨﴾

12— Hem iki deniz bir olmaz. Şu çok tatlıdır, hararet keser, içimi boğazdan âsân geçer; şu ise tuzludur, acıdır, **(yakar-kavurur).** Bununla beraber ikisinden de taze et **(balık)** yersiniz ve bir ziynet **(inci, mercan)** çıkarır, giyinirsiniz. O denizde gemileri de görürsün ki, suyu yara yara giderler. Bu, Allah'ın fazlından nasip aramanız içindir. Olur ki, şükredersiniz

13— Geceyi gündüze, gündüzü de geceye katıyor. Güneşi ve ay'ı emre amâde kılmış. Her biri muayyen bir vakte kadar akıp gidiyor. İşte bunları yapan Allah, sizin Rabbinizdir. Mülk O'nundur. O'nu bırakıp da taptıklarınız **(putlar)**, bir hurma çekirdeğinin zarına bile sahip değillerdir.

14— Kendilerine dua etseniz, duanızı işitmezler. **(Farz-ı muhal)** işitseler size cevap veremezler. Kıyamet gününde de sizin şirkinizi **(kendilerine taptığınızı)** inkâr ederler. **(Hakkıyla)** haberdar olan **(Allah)** gibi, sana haber veren olmaz.

15— Ey insanlar! Siz, Allah'a muhtaç kimselersiniz. Allah ise **(muhtaç değil)** kendisi ganîdir; övülmeye lâyıktır.

16— Dilerse sizi giderir de, yeni bir halk getirir.

17— Bu, Allah'a göre güç bir iş değildir.

18— Günahkâr hiçbir nefs, başkasının günahını yüklenmez. Yükü ağır basan kimse, onun bir kısmının alınmasına çağırsa da kendisinden birşey alınmaz. İsterse çağıranın yakını olsun. Sen, ancak o kimseleri uyarırsın ki, gayb hakkında Rablerinden korkarlar. Namazı dosdoğru kılarlar. Her kim temizlenirse, ancak kendi nefsi için temizlenir. Sonunda dönüş Allah'adır.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمٰى وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾
وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ
إِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾
إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا
وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ
وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ
نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا
بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ
وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذٰلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ
مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا إِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ
كِتَابَ اللّٰهِ وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

19— Ne görenle görmeyen;

20— Ne karanlıklarla aydınlık;

21— Ne de gölgeyle sıcak bir olamaz. **(Yani kâfirle mü'min, bâtılla hak, cennetle cehennem bir değildir).**

22— Dirilerle ölüler de eşit olmaz. Doğrusu Allah dilediği kimseye işittirir, ama sen kabirdekilere işittirecek değilsin.

23— Sen, sadece bir uyarıcısın.

24— Muhakkak ki, biz seni hak ile müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir ümmet de yoktur ki, içlerinde bir uyarıcı geçmiş olmasın.

25— Seni yalanlıyorlarsa, onlardan öncekiler de **(peygamberlerini)** yalanlamışlardı. Onların peygamberleri kendilerine mûcizelerle, suhuflarla ve o nurlu kitapla **(Tevrât ve İncil'le)** gelmişlerdi.

26— Sonra ben o küfredenleri yakalayıp cezalandırdım. **(Bak)** benim inkârım nice olurmuş?..

27— Görmedin mi, Allah gökten bir su indirdi. Biz onunla renkleri başka başka birçok meyveler çıkardık. Dağlardan da kırmızı ve beyaz, muhtelif renkte yollar, hem de kuzgunî siyah yollar yaptık.

28— İnsanlardan, hayvanlardan ve davarlardan da böyle çeşitli renklileri var. Allah'dan, kulları içinde, sadece âlimler korkar. Şüphesiz ki, Allah güçlüdür; bağışlayıcıdır.

29— Gerçekten Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı dosdoğru kılanlar, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve aşikâr hak yolunda sarfedenler, aslâ zarar etmeyecek bir ticaret umabilirler.

30— Çünkü Allah, onlara ecirlerini tamamen verdikten başka, lütfundan ziyadesini de verir. Çünkü o, çok bağışlayıcıdır, şükür **(edene nimetle mukaabele)** edicidir.

وَالَّذٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ بِعِبَادِه۪ لَخَب۪يرٌ بَص۪يرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ اَوْرَثْنَا الْكِتَابَ
الَّذ۪ينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَاۚ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِه۪ۚ وَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌۚ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِاِذْنِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَب۪يرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ ف۪يهَا
مِنْ اَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًاۚ وَلِبَاسُهُمْ ف۪يهَا حَر۪يرٌ ﴿٣٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ٓي اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ اِنَّ رَبَّنَا
لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ اَلَّذ۪ٓي اَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِه۪ۚ
لَا يَمَسُّنَا ف۪يهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا ف۪يهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذ۪ينَ
كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَۚ لَا يُقْضٰى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذٰلِكَ نَجْز۪ي كُلَّ كَفُورٍۚ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ
ف۪يهَاۚ رَبَّنَٓا اَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذ۪ي كُنَّا نَعْمَلُ
اَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ ف۪يهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَٓاءَكُمُ
النَّذ۪يرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِم۪ينَ مِنْ نَص۪يرٍ ﴿٣٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ
غَيْبِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

31— Sana vahyettiğimiz kitap da, öncekileri tasdik ederek gelen hak **(ve hakikat)**ın ta kendisidir şüphesiz. Allah, kullarının bütün hallerinden haberdardır, her şeyi görendir.

32— Sonra biz o kitabı **(Kur'ân'ı)**, kullarımızdan seçtiklerimize **(senin ümmetine)** miras verdik. Onlardan da kendilerine zulmeden var; ortadan giden var; Allah'ın izniyle hayırlarda öne geçen var. İşte büyük lütuf budur!

33— **(Mükâfatları)** Adn cennetleridir. Oraya gireceklerdir. Orada altundan bileziklerle, incilerle süslenecekler. Orada onların elbiseleri de ipek olacak.

34— "Bizden üzüntüyü gideren Allah'a hamd olsun! Gerçekten Rabbimiz çok bağışlayıcı, şükredici **(ye nimetle mukaabele eden)**dir.

35— O Rab ki, lütfundan bizi bu yaşanacak yurda **(cennete)** koydu. Burada bize yorgunluk dokunmayacak; burada bize usanç değmeyecektir!" diyeceklerdir.

36— Küfredenlere gelince, onlara cehennem ateşi vardır. Aleyhlerine **(ölümle)** hüküm verilmez ki, ölsünler. Kendilerinden **(cehennemin)** azabından birazı bile hafifletilmez. İşte biz, her nankörü böyle cezalandırırız.

37— Orada onlar, "Ey Rabbimiz! Bizi çıkar da, eskiden yapageldiklerimizden başka yararlı bir iş yapalım!" diye feryad ederler. **(Kendilerine)**, "Size, düşünecek bir kimsenin düşüneceği kadar ömür vermedik mi? Hem size uyaran **(peygamber)** de geldi. O halde tadın **(azabı!)**. Çünkü zalimler için hiçbir kurtarıcı yoktur!" **(denilir)**.

38— Şüphesiz ki Allah, göklerin ve yerin gaybını bilendir. Elbette o, göğüslerin içinde olanları da bilicidir.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ
الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ
إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ
أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ
حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ
لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ
إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ
الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ
تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾
أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

39— O, sizi yeryüzünde halifeler yapandır. Artık kim küfrederse, küfrü kendi aleyhinedir. Kâfirlerin küfrü, onlara, Rableri katında gazabdan başka bir şey artırmaz. Evet kâfirlerin küfrü, onlara helâktan başka bir şey artırmaz.

40— De ki: ''Söyleyin bana! Allah'ı bırakıp da tapmakta olduğunuz ortaklarınız, yeryüzünde neyi yaratmışlardır? Gösterin bana!''. Yoksa onların göklerde bir ortaklığı mı var? Yoksa kendilerine bir kitap vermişiz de ondan bir delil üzerinde mi bulunuyorlar? Hayır! O zalimler birbirlerini aldatmadan başka bir va'dde bulunmuyorlar.

41— Hiç şüphe yok ki, gökleri ve yeri zeval bulmaktan Allah tutuyor. And olsun! Zeval bulurlarsa, onları O'ndan başka kimse tutamaz. Gerçekten O, halîmdir **(vakarlıdır),** bağışlayıcıdır.

42— Var kuvvetleriyle Allah'a yemin ettiler ki, kendilerine bir uyarıcı gelirse, mutlaka herhangi bir ümmetten daha doğru yolda gideceklermiş!.. Fakat kendilerine uyarıcı **(peygamber)** gelince, onların nefretini artırmaktan başka bir şey olmadı.

43— Bu da, yeryüzünde kibirlenmeleri ve kötü hileleri yüzündendi. Halbuki kötü hile, ancak sahibinin başına dolanır. O halde bunlar evvelkilerin kanunundan **(başlarına gelen azaptan)** başka bir şey beklemiyorlar!.. Sen Allah'ın sünnetinde, aslâ bir tebdil bulamazsın! Sen Allah'ın sünnetinde, aslâ bir tahvil bulamazsın! **(Ne birinin yerine başkası azap edilir; ne de azap, müstahak olmayana çevrilir. Peygamberleri yalanlayanlar mutlaka azap görürler!)**

44— Yeryüzünde gezip bir bakmadılar mı, kendilerinden öncekilerin akıbetleri nice olmuş? Halbuki onlar, bunlardan daha kuvvetli idiler. Ne göklerde, ne yerde hiçbir şey Allah'ı âciz bırakamaz. Çünkü O, her şeyi bilendir; her şeye kaadir olandır.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلٰى ظَهْرِهَا مِنْ دَٓابَّةٍ وَلٰكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّىۚ فَاِذَا جَٓاءَ اَجَلُهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهٖ بَصٖيرًا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يٰسٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثٌ وَثَمَانُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

يٰسٓ ﴿١﴾ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكٖيمِ ﴿٢﴾ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلٖينَ ﴿٣﴾ عَلٰى صِرَاطٍ
مُسْتَقٖيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزٖيلَ الْعَزٖيزِ الرَّحٖيمِ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَٓا اُنْذِرَ
اٰبَٓاؤُ۬هُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰٓى اَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ اِنَّا جَعَلْنَا فٖٓي اَعْنَاقِهِمْ اَغْلَالًا فَهِيَ
اِلَى الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ اَيْدٖيهِمْ
سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَاَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾
وَسَوَٓاءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾
اِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِۚ فَبَشِّرْهُ
بِمَغْفِرَةٍ وَاَجْرٍ كَرٖيمٍ ﴿١١﴾ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتٰى وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا وَاٰثَارَهُمْۜ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنَاهُ فٖٓي اِمَامٍ مُبٖينٍ ﴿١٢﴾

45— Eğer Allah, insanları, yaptıkları günahlar yüzünden hemen yakalayıverseydi, yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı. Lâkin onları belli bir müddete kadar geciktirir, nihayet ecelleri geldi mi, **(yapacağını yapar!)** Çünkü Allah, kullarını görmektedir **(amellerine göre hak ettiklerini verir).**

(Sûre: 36)

YÂSÎN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
83 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Yâsîn (1).

2— Hikmetli Kur'ân'ın hakkı için.

3— Muhakkak ki sen **(ey Habibim)**, gönderilen peygamberlerdensin.

4— Doğru bir yol üzerindesin.

5— **(Kur'ân)**, güçlü, esirgeyici Allah'ın indirdiği **(bir kitab)**'dır.

6— Sen, babaları uyarılmamış bir kavmi uyarasın diye gönderildin. Onlar, **(bir şeyden haberi olmayan)** gaafillerdir.

7— And olsun! Onların çoğunun üzerine azap hak olmuştur. Artık onlar iman etmezler.

8— Çünkü biz, onların boyunlarına kelepçeler geçirmişiz, bunlar çenelerine kadar dayanmıştır da başları yukarıya kalkıktır. **(Bu, onların imana gelmeyeceklerinin temsilidir).**

9— Hem önlerinden bir sed ve arkalarından bir sed çekmişiz, onları sarmışızdır. Artık onlar görmezler. **(Bu da iman yolunun onlara kapandığına ikinci bir temsildir).**

10— Ve kendilerini uyarsan da, uyarmasan da onlarca hep birdir; iman etmezler.

11— Sen ancak Kur'ân'a uyan ve görmeden Rahmân'dan **(Allah'dan)** korkan kimseyi uyarırsın. İşte onu hem bir mağfiretle, hem de cömertçe verilecek bir mükâfatla müjdele.

12— Gerçekten ölüleri biz, ancak biz diriltiriz. **(Ahirete)** gönderdikleri amellerini ve bıraktıkları eserleri biz yazarız. Zaten biz, her şeyi açık bir kütükte **(Levh-i Mahfûz'da)**, zabdetmişizdir.

---

(1) **Bu lâfız müteşâbihtir. Mânâsını yalnız Allah bilir.**

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا اَصْحَابَ الْقَرْيَةِ اِذْ جَٓاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
اِذْ اَرْسَلْنَٓا اِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُٓوا
اِنَّٓا اِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَٓا اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَٓا
اَنْزَلَ الرَّحْمٰنُ مِنْ شَيْءٍ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ
اِنَّٓا اِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَٓا اِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
﴿١٧﴾ قَالُٓوا اِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ
وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَٓائِرُكُمْ مَعَكُمْ
اَئِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَٓاءَ مِنْ اَقْصَا
الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعٰى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اِتَّبِعُوا
مَنْ لَا يَسْـَٔلُكُمْ اَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَٓا اَعْبُدُ
الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَاَتَّخِذُ مِنْ دُونِه۪ٓ اٰلِهَةً
اِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمٰنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنّ۪ي شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا
وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ اِنّ۪ٓي اِذًا لَف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٢٤﴾ اِنّ۪ٓي اٰمَنْتُ
بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ ق۪يلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْم۪ي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ ل۪ي رَبّ۪ي وَجَعَلَن۪ي مِنَ الْمُكْرَم۪ينَ ﴿٢٧﴾

13— Onlara, o şehir halkının **(Antakyalıların)** halini misal getir. Hani oraya **(İsa'nın gönderdiği)** elçiler gelmişti.

14— Hani onlara iki elçi göndermiştik de ikisini de yalanlamışlardı. Bunun üzerine biz de bir üçüncü ile **(onları)** takviye etmiştik. **(Bu üç zat Antakyalılara),** "Gerçekten biz, size gönderilmiş elçileriz!" demişlerdi.

15— Onlar, "Siz, bizim gibi insandan başka **(şahıslar)** değilsiniz. Rahmân hiçbir şey indirmemiştir. Siz, sırf yalan söylüyorsunuz." dediler.

16— Elçiler, "Rabbimiz biliyor ki, biz gerçekten size gönderilmiş elçileriz.

17— Bize düşen, ancak açık bir tebliğdir." dediler.

18— Onlar, "Biz, hakikaten sizin sebebinizle uğursuzlandık. **(Yağmurumuz kesildi).** Yemin olsun! Eğer vaz geçmezseniz, sizi mutlaka taşlarla tepeleriz ve mutlaka bizden size acıklı bir azap dokunur." dediler.

19— Elçiler, "Uğursuzluğunuz sizinle beraberdir. Nasihat edilseniz de **(küfrünüzden vaz geçmeyeceksiniz)** öyle mi? Doğrusu siz, haddi aşmış bir kavimsiniz." dediler.

20— O esnada, şehrin tâ öbür ucundan bir adam koşarak geldi (2). Ve; "Ey kavmim! Uyun bu gönderilmiş **(elçi)**lere.

21— Uyun sizden hiçbir ücret istemeyen bu zatlara! Onlar, hidâyete ermişlerdir.

22— Hem ben, beni yaratana niye kulluk etmeyeyim. Hepiniz ancak O'na döndürüleceksiniz.

23— Hiç ben O'ndan başka tanrılar tanır mıyım? Eğer o Rahmân bana bir zarar vermek istese, onların şefaatı bana hiçbir fayda vermez. Onlar beni kurtaramazlar.

24— Şüphesiz o takdirde ben, açık bir sapıklık içinde olurum.

25— Haberiniz olsun. Ben Rabbinize iman ettim. Gelin beni dinleyin." dedi. **(Onu hemen taşlarla öldürdüler ve ölürken kendisine).**

26— "Gir cennete!" denildi. O, "Keşke kavmim bilselerdi!..

27— **(Evet)** Rabbimin beni bağışladığını ve beni ikram görenlerden yaptığını bilselerdi!.." dedi.

---

(2) **Bu zat, Habib Neccâr idi ve iman etmiş bulunuyordu.**

وَمَٓا اَنْزَلْنَا عَلٰى قَوْمِه۪ مِنْ بَعْدِه۪ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَٓاءِ وَمَا كُنَّا
مُنْزِل۪ينَ ﴿٢٨﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ خَامِدُونَ
﴿٢٩﴾ يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِۚ مَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا كَانُوا
بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٣٠﴾ اَلَمْ يَرَوْا كَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ اَنَّهُمْ
اِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَاِنْ كُلٌّ لَمَّا جَم۪يعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾
وَاٰيَةٌ لَهُمُ الْاَرْضُ الْمَيْتَةُۚ اَحْيَيْنَاهَا وَاَخْرَجْنَا مِنْهَا
حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا ف۪يهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخ۪يلٍ
وَاَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا ف۪يهَا مِنَ الْعُيُونِۙ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِه۪ۙ
وَمَا عَمِلَتْهُ اَيْد۪يهِمْۜ اَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَانَ الَّذ۪ي
خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْاَرْضُ وَمِنْ اَنْفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَاٰيَةٌ لَهُمُ الَّيْلُۚ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
فَاِذَا هُمْ مُظْلِمُونَۙ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْر۪ي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَاۜ ذٰلِكَ
تَقْد۪يرُ الْعَز۪يزِ الْعَل۪يمِۜ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتّٰى
عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَد۪يمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغ۪ي لَهَٓا اَنْ تُدْرِكَ
الْقَمَرَ وَلَا الَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِۜ وَكُلٌّ ف۪ي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

28— Onun **(Habib-i Neccâr'ın)** arkasından ise kavminin üzerine **(helâk için)** gökten hiçbir ordu indirmedik. **(Bir kimseyi helâk için)** indirecek de değildik.

29— (Onların cezası) ancak bir nâradan ibaret oldu. **(Cebrâil'in bir nârası ile)** hemen sönüverdiler.

30— Yazıklar olsun o kullara ki, ne zaman kendilerine bir peygamber gelse, muhakkak onunla alay ediyorlardı.

31— Görmediler mi ki, biz onlardan önce nice kuşaklar helâk etmişiz. Hiçbiri dönüp onlara gelmiyor?

32— Ve muhakkak hepsi toplanıp huzurumuza getirileceklerdir.

33— Onlara, ölü yer de bir alâmettir. Biz, onu dirilttik de ondan taneler çıkardık. Ondan yeyip duruyorlar.

34— Orada hurmalıklardan, üzümlerden bağlar yaptık. İçlerinden kaynaklar fışkırttık.

35— Bunu, her birinin mahsûlünden ve kendi ellerinin yetiştirdiklerinden (3) yesinler diye yaptık. Hâlâ şükretmeyecekler mi?

36— Yerin bitirdiği mahsûllerden, kendilerinden ve daha bilmedikleri şeylerden çiftler yaratan **(Allah)** her kusurdan münezzehtir.

37— Onlara, gece de bir delildir. Ondan gündüzü sıyırırız. Bir de bakarlar ki, karanlıklar içinde kalmışlar.

38— Güneş de kendine mahsus bir mihver etrafında akıp gidiyor. Bu, güçlü ve herşeyi bilen Allah'ın takdiridir.

39— Ay'a da menziller takdir ettik. Nihayet **(son menziline)** döner, eski hurma salkımı gibi eğri olur!

40— Ne güneşin ay'a yetişmesi yaraşır, ne de gece gündüzü geçer. Her biri bir felekte yüzerler.

(3) **Bu âyete, "Onu kendi elleri yetiştirmemiştir." şeklinde mânâ verenler de olmuştur.**

وَاٰيَةٌ لَهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُمْ مِنْ مِثْلِه۪ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَاِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَر۪يخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ اِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعاً اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٤٤﴾ وَاِذَا
ق۪يلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ اَيْد۪يكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
وَمَا تَأْت۪يهِمْ مِنْ اٰيَةٍ مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِض۪ينَ ﴿٤٦﴾
وَاِذَا ق۪يلَ لَهُمْ اَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ اَطْعَمَهُ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا
ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ
﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَط۪يعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا اِلٰى اَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ
﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَاِذَا هُمْ مِنَ الْاَجْدَاثِ اِلٰى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ
﴿٥١﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ
وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً
فَاِذَا هُمْ جَم۪يعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ
شَيْـٔاً وَلَا تُجْزَوْنَ اِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

41— Onlara **(kudretimizi gösteren)** bir alâmet de, zürriyetlerini o dolu gemide **(Nûh'un gemisi gibi)** taşımamız;

42— Ve kendilerine bunun gibi, binecek şeyleri yaratmamızdır.

43— Dilersek onları **(denizde)** boğarız da, o vakit kendilerine ne bir imdat dileyici vardır, ne de kurtarılırlar.

44— Ancak tarafımızdan bir rahmet ve bir zamana kadar daha yaşatmak için **(kurtarılmış)** olur.

45— Onlara, ''Önünüzdekinden **(âhiretten)** ve arkanızdakinden **(dünya felâketinden)** korkun ki, esirgenesiniz!'' denildiği zaman **(yüz çevirdiler).**

46— Onlara Rablerinin âyetlerinden hiçbir âyet gelmiyordu ki, ondan yüz çevirmesinler.

47— Onlara, ''Allah'ın size verdiği rızıklardan hayra sarfedin.'' denildiği vakit küfredenler, imana gelenlere, ''Dilemiş olsa, Allah'ın doyuracağı bir kimseyi biz mi doyuracağız? Siz ancak açık bir şaşkınlık içindesiniz.'' dediler.

48— Bir de, ''Eğer doğru söyleyenlerden iseniz, bu va'd ne zaman?'' diyorlar.

49— Onların beklediği sadece bir nâradır. **(Birinci Sûr!)** onlar çekişip dururlarken kendilerini yakalayıverir.

50— O zaman bir vasiyyet bile yapamazlar, ailelerine de dönemezler.

51— Sûr'a **(ikinci defa)** üfürülür. Bir de bakarsın ki, kabirlerinden kalkmışlar. Rablerine akın ediyorlar.

52— ''Eyvah başımıza gelenler! Kim kaldırdı bizi uyuduğumuz yerden? İşte Allah'ın va'd buyurduğu bu imiş!.. O peygamberler doğru söylemiş!..'' derler.

53— Sadece bir nâradan başkası değil!.. **(Üçüncü Sûr!)** bakarsın hepsi huzurumuza gelmişlerdir!..

54— Artık bugün hiçbir kimseye zerre kadar haksızlık edilmez. Sadece yaptıklarınızın cezasını çekersiniz.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا
فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾
وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي
آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾
وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ
جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾
الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ
فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ
عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾ وَمَنْ
نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَّمْنَاهُ
الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ ﴿٦٩﴾
لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾

55— Şüphesiz ki cennetlikler, bugün pek güzel bir eğlence içinde zevk etmektedirler.

56— Kendileri ve zevceleri, gölgelerdedirler. Tahtların üzerine yaslanmışlardır.

57— Onlar için orada meyve var. Hem orada ne isterlerse hepsi var.

58— Esirgeyen Rabdan bir de ''Selâm'' vardır.

59— (Buyurur ki:) ''Ayrılın bugün ey mücrimler!

60— Ey Adem oğulları, Ben size ''Şeytana kulluk etmeyin. Çünkü o, size açık bir düşmandır.

61— Bana kulluk edin. Doğru yol budur'', demedim mi?

62— Böyle iken, yemin olsun ki o, sizin içinizden birçok kimseleri saptırdı. O vakit siz akıl kullanır olmadınız mı?

63— İşte va'd oluna geldiğiniz cehennem budur!

64— Küfrünüz sebebiyle, bugün oraya girip dağlanın.

65— O gün onların ağızları üzerine mühür basarız. Ne kazanıyor idiyseler elleri söyler ve ayakları şahidlik eder.

66— Eğer dileseydik, onların gözlerini üzerinden silme kör ederdik de yola dökülür kalırlardı. Fakat nereden görecekler!..

67— Yine dileseydik, kılıklarını oldukları yerde değiştirirdik **(domuz veya maymuna çevirirdik)** de, ne ileri gidebilirler, ne geri dönebilirlerdi.

68— Bununla beraber, biz kimin ömrünü uzatırsak, yaratılışta onu tersine çeviririz **(genç iken ihtiyar olur).** Akıl etmiyorlar mı?

69— Biz ona **(Muhammed'e)** şiir öğretmedik. Bu ona yaraşmaz da. Onun getirdiği sâde bir zikir ve parlak bir Kur'ân'dır.

70— Diriyi uyarmak, nankörlere de azap hak olmak için...

أولم يروا أنا خلقنا لهم مما عملت أيدينا أنعاما فهم لها مالكون
﴿٧١﴾ وذللناها لهم فمنها ركوبهم ومنها يأكلون ﴿٧٢﴾ ولهم فيها
منافع ومشارب أفلا يشكرون ﴿٧٣﴾ واتخذوا من دون الله
آلهة لعلهم ينصرون ﴿٧٤﴾ لا يستطيعون نصرهم وهم لهم جند
محضرون ﴿٧٥﴾ فلا يحزنك قولهم إنا نعلم ما يسرون وما يعلنون
﴿٧٦﴾ أولم ير الإنسان أنا خلقناه من نطفة فإذا هو خصيم
مبين ﴿٧٧﴾ وضرب لنا مثلا ونسي خلقه قال من يحيي العظام
وهي رميم ﴿٧٨﴾ قل يحييها الذي أنشأها أول مرة وهو بكل
خلق عليم ﴿٧٩﴾ الذي جعل لكم من الشجر الأخضر نارا فإذا أنتم
منه توقدون ﴿٨٠﴾ أوليس الذي خلق السماوات والأرض
بقادر على أن يخلق مثلهم بلى وهو الخلاق العليم ﴿٨١﴾
إنما أمره إذا أراد شيئا أن يقول له كن فيكون ﴿٨٢﴾ فسبحان
الذي بيده ملكوت كل شيء وإليه ترجعون ﴿٨٣﴾

71— Şunu da görmediler mi ki, biz onlar için kudretimizin meydana getirdiklerinden birtakım davarlar yaratmışız da, onlara sahip bulunuyorlar.

72— Ve onları kendilerine râm etmişizdir. Onların bazısını binek olarak kullanırlar, bazısını da besin olarak yerler.

73— Bunlarda kendileri için daha birçok menfaatler ve türlü içecekler **(sütler)** vardır. Hâlâ şükretmeyecekler mi?

74— Tuttular Allah'dan başka birtakım ilâhlar edindiler. Umuyorlar ki, **(onlar tarafından)** yardım olunacaklar.

75— Putların, onlara yardıma güçleri yetmez. Kendileri ise, o putlar için hazırlanmış askerlerdir.

76— Şu hâlde onların lâkırdıları seni üzmesin. Şüphesiz, biz onların neler gizlemekte olduklarını, neler açıklayıp durduklarını biliyoruz.

77— İnsan görmedi mi ki, biz kendisini bir nutfeden yarattık. Şimdi açıkça bir düşman kesiliverdi.

78— Yaratılışını unuttu da bize bir de misal getirdi, ''Bu kemikler çürümüşken onları kim diriltir?'' dedi.

79— De ki: ''Onları ilk defa yaratan diriltir ve O, her çeşit yaratmayı bilir.

80— O **(Allah)** ki, size yeşil ağaçtan ateş yaptı da, şimdi siz ondan yakıp duruyorsunuz.

81— Bu gökleri ve yeri yaratan, onların mislini yaratmaya kaadir değil midir? Elbette **(kaadirdir).** Hem O, her şeyi yaratandır; her şeyi bilendir.

82— Onun işi, bir şeyin olmasını dilediği vakit, ona sadece ''Ol!'' demektir, o da oluverir.

83— O halde her şeyin mülkiyet ve tasarrufu yed-i kudretinde olan **(Allah), (noksanlıktan)** münezzehdir. Siz ancak O'na döndürüleceksiniz.

(Sûre: 37)

ES-SÂFFAT SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 182 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
وَالصَّٓافَّاتِ صَفًّاۙ ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًاۙ ﴿٢﴾ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًاۙ ﴿٣﴾ اِنَّ
اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌۜ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشَارِقِۜ ﴿٥﴾ اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَٓاءَ الدُّنْيَا بِز۪ينَةِۨ الْكَوَاكِبِۙ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا
مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍۚ ﴿٧﴾ لَا يَسَّمَّعُونَ اِلَى الْمَلَاِ الْاَعْلٰى وَيُقْذَفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍۗ ﴿٨﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌۙ ﴿٩﴾ اِلَّا مَنْ خَطِفَ
الْخَطْفَةَ فَاَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا
اَمْ مَنْ خَلَقْنَاۜ اِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ ط۪ينٍ لَازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾
وَاِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَاِذَا رَاَوْا اٰيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ﴿١٤﴾ وَقَالُٓوا
اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ مُب۪ينٌۚ ﴿١٥﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَۙ ﴿١٦﴾
اَوَ اٰبَٓاؤُ۬نَا الْاَوَّلُونَۜ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ وَاَنْتُمْ دَاخِرُونَۚ ﴿١٨﴾ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ
وَاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدّ۪ينِ ﴿٢٠﴾
هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذ۪ي كُنْتُمْ بِه۪ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾ اُحْشُرُوا الَّذ۪ينَ
ظَلَمُوا وَاَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَۙ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
فَاهْدُوهُمْ اِلٰى صِرَاطِ الْجَح۪يمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ اِنَّهُمْ مَسْؤُ۫لُونَۙ ﴿٢٤﴾

1— Andolsun, o saf bağlayıp duranlara **(meleklere),**

2— O **(bulutları)** sevk ve idare edenlere;

3— Zikir **(Kur'ân)** okuyanlara,

4— Şüphesiz ki, sizin ilâhınız birdir.

5— O, göklerle yerin ve aralarındakilerin Rabbidir. Doğuların da Rabbidir.

6— Biz, dünya semasını yıldızlar ziynetiyle süsledik.

7— Hem onu her âsi şeytandan koruduk.

8— O şeytanlar, yüce dîvanı **(melekler dîvanını)** dinleyemezler; her taraftan atışa tutulurlar.

9— Bu, onları kovmak içindir. Hem onlara devamlı bir azap vardır.

10— Ancak bir kelimeyi kapan müstesna. Onu da delip geçen bir göktaşı kovalar.

11— Şimdi sor onlara **(Mekkelilere).** Yaratılışca kendileri mi daha kuvvetli, yoksa bizim yarattıklarımız mı? Biz kendilerini yapışkan bir çamurdan yarattık.

12— Doğrusu **(Allah'ın kudretini ve öldükten sonra dirileceklerini inkâr etmelerine)** sen şaştın. Onlar ise seninle **(ve taaccüb edişinle)** alay ediyorlar.

13— Kendilerine **(Kur'anla)** öğüt verildiği vakit, nasihat kabul etmiyorlar.

14— Bir mûcize gördükleri vakit de eğlenceye alıyorlar.

15— ''Bu, açık bir sihirden başka bir şey değil!

16— Biz, öldüğümüz ve topraktan bir yığın kemik olduğumuz vakit mi? Biz mi diriltilecekmişiz?

17— Evvelki atalarımız da mı? dediler.

18— De ki, ''Evet! Hem hepiniz zelil ve hakîr olarak **(diriltileceksiniz).**

19— O, bir nâradan ibarettir. Bir de bakarsın gözleri açılıvermiş.

20— Ve, ''Eyvah başımıza gelenlere! Bu, kıyamet günüdür'' derler.

21— **(Melekler);** ''Evet bu, sizin yalan dediğiniz ayırt edilme günüdür! **(derler).**

22— **(Allah meleklere şöyle buyurur):** ''O zulmedenleri, onlara eşlik edenleri, Allah'ı bırakıp taptıkları putları hep bir araya toplayın!

23— Toplayın da, onları cehennem yoluna götürün!

24— Ve kendilerini tutuklayın! Çünkü onlar sorguya çekileceklerdir!''

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
قَالُوا بَل لَّمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ
بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾
فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ
إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُو آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ
مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ لَذَائِقُو
الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ
اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾ فَوَاكِهُ وَهُم
مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾ يُطَافُ
عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾ لَا فِيهَا
غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ
عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

25— (Melekler onlara), "Ne oldu size? Yardımlaşmıyorsunuz!" **(derler).**

26— Hayır, bugün onlar teslim olmuşlardır.

27— Ve birbirlerine yönelmiş soruşurlar.

28— (Yardakçılar, öncülere), "Siz, bize sağdan gelirdiniz. **(yemin ederek, hayırhâh bir sûrette gelirdiniz)** derler.

29— Onlar da, "Hayır! Bilâkis siz **(Allah'a)** iman etmemiştiniz!

30— Bizim sizin üzerinizde bir hükmümüz geçmezdi. Fakat siz azmış bir kavimdiniz.

31— Onun için Rabbimizin **(azap)** sözü hepimizin üzerine hak oldu. Herhalde **(hepimiz)** tadacağız!

32— Çünkü biz, sizi yoldan çıkardık. Gerçekten biz de azgınlardık." derler.

33— Muhakkak, hepsi o gün azapta ortaktırlar.

34— İşte biz, mücrimlere böyle yaparız.

35— Çünkü onlara, "Allah'dan başka hiçbir İlâh yoktur." denildiği vakit kibirlenirlerdi.

36— Ve, "Biz, bir mecnun şair için, ilâhlarımızı bırakır mıyız?" derlerdi.

37— Hayır! O, hakkı getirdi ve bütün peygamberleri tasdik etti.

38— Elbette siz o acıklı azabı tadacaksınız.

39— Ve **(dünyada)** yaptığınız amellerden başkasıyla cezalandırılmayacaksınız.

40— Ancak Allah'ın samimî kulları müstesnadır.

41— Bunlar için, **(cennette)** belli bir rızık vardır.

42— Türlü meyveler... Ve onlar hep ikram olunurlar.

43— Naîm cennetlerinde,

44— Karşılıklı tahtlar üzerinde.

45— Menba şarabından bir kadeh ile başlarında dolaşılır.

46— Bembeyazdır, içenlere lezzet verir.

47— O şarabda başı sersemleten birşey yoktur; ondan sarhoş da olmazlar.

48— Yanlarında iri gözlü, bakışlarını kocalarına tahsis etmiş hurîler!..

49— Sanki saklanmış yumurtalar gibidir.

50— Derken birbirlerine dönerek **(dünyada geçirdikleri)** soruştururlar.

51— İçlerinden bir sözcü şöyle der: "Benim bir dostum vardı.

52— Bana derdi ki: "Sen hakikaten inananlardan mısın?

53— Biz öldüğümüz ve toprakla bir yığın kemik olduğumuz vakit, gerçekten biz cezalanacak mıyız?".

54— **(Yine o sözcü, arkadaşlarına cehennemde o dostunu göstermek için),** "Siz **(onun haline)** muttalî misiniz?" der.

55— Derken kendisi bakmış; onu cehennemin ortasında görmüştür.

56— **(Ona şöyle)**der: "Vallâhi, sen az daha beni de helâk edecektin!

57— Eğer Rabbimin nimeti olmasaydı, ben de burada hazır edilmişlerden olacaktım!".

58, 59— Biz, ilk ölümümüzden başka bir defa daha ölmeyecek, biz, azap da görmeyecek değil miymişiz?

60— İşte bu, hiç şüphe yok ki, büyük kurtuluşun tâ kendisidir.

61— Çalışanlar, böyle **bir murad için)** çalışsınlar.

62— Konukluk için bu mu daha hayırlı, yoksa **(cehennemdeki)** zakkûm ağacı mı?

63— Biz onu zalimler için bir fitne yapmışızdır. **(Çünkü, "Ağaç yanar, cehennemde nasıl biter" demişlerdi).**

64— O, bir ağaçtır ki cehennemin dibinde çıkar.

65— Tomurcukları, şeytanların başları gibidir.

66— Muhakkak onlar bundan yiyecekler de karınlarını bundan dolduracaklar!

67— Sonra üzerine onlar için kaynar su ile karıştırılmış bir içki vardır.

68— Sonra da dönecekleri yer, şüphesiz yine cehennemdir.

69— Çünkü onlar, babalarını sapık buldular da,

70— Kendileri de onların izleri üzerinde koşuyorlardı.

يَقُولُ اَئِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّق۪ينَ ﴿٥٢﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا ءَاِنَّا لَمَد۪ينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ اَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾
فَاطَّلَعَ فَرَاٰهُ ف۪ي سَوَٓاءِ الْجَح۪يمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللّٰهِ اِنْ كِدْتَ لَتُرْد۪ينِۙ ﴿٥٦﴾
وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبّ۪ي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَر۪ينَ ﴿٥٧﴾ اَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّت۪ينَۙ ﴿٥٨﴾
اِلَّا مَوْتَتَنَا الْاُو۫لٰى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّب۪ينَ ﴿٥٩﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ
الْعَظ۪يمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ هٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾ اَذٰلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا اَمْ
شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِم۪ينَ ﴿٦٣﴾ اِنَّهَا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ ف۪ٓي اَصْلِ الْجَح۪يمِۙ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَاَنَّهُ رُؤُ۫سُ الشَّيَاط۪ينِ ﴿٦٥﴾
فَاِنَّهُمْ لَاٰكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِؤُ۫نَ مِنْهَا الْبُطُونَۜ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَم۪يمٍۚ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَاِلَى الْجَح۪يمِ ﴿٦٨﴾
اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اٰبَٓاءَهُمْ ضَٓالّ۪ينَۙ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ اَكْثَرُ الْاَوَّل۪ينَۙ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا ف۪يهِمْ
مُنْذِر۪ينَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَر۪ينَۙ ﴿٧٣﴾
اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَص۪ينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادٰينَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
الْمُج۪يبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظ۪يمِ ﴿٧٦﴾

71— Yemin olsun! Onlardan önce geçen **(ümmet)** çoğu dalâlette idi.

72— Ve yemin olsun! Biz onlara, uyarıcı peygamberler de gönderdik.

73— Şimdi bak, o uyarılanların akıbeti nice oldu!

74— Ancak Allah'ın samimî kulları müstesna. **(Onlar emre uydular).**

75— Yemin olsun! Nûh bize niyaz etmişti. Biz de hakikat ne güzel icabetciyiz!.. **(Kavmine beddua etti, biz de duasını kabul ile onları tufanda boğduk).**

76— Biz, hem onu, hem ehlini o büyük belâdan kurtardık.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِينَ ﴿٧٨﴾
سَلَامٌ عَلٰى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾
اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِينَ ﴿٨٢﴾ وَاِنَّ مِنْ
شِيعَتِهِ لَاِبْرٰهِيمَ ﴿٨٣﴾ اِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ اِذْ قَالَ
لِاَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ اَئِفْكًا اٰلِهَةً دُونَ اللّٰهِ
تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ
﴿٨٨﴾ فَقَالَ اِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ اِلٰى اٰلِهَتِهِمْ
فَقَالَ اَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا
بِالْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَاَقْبَلُوا اِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ اَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ﴿٩٥﴾
وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَاَلْقُوهُ
فِي الْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَاَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْاَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾ وَقَالَ
اِنِّي ذَاهِبٌ اِلٰى رَبِّي سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾
فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ اِنِّي
اَرٰى فِي الْمَنَامِ اَنِّي اَذْبَحُكَ فَانْظُرْ مَاذَا تَرٰى قَالَ يَا اَبَتِ
افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي اِنْ شَاءَ اللّٰهُ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿١٠٢﴾

77— Hem zürriyetini, bâkî kalanların tâ kendileri yaptık.

78— Nûh için, sonradan gelenler arasında **(iyi bir nam)** bıraktık.

79— Alemler içinde Nûh'a selâm olsun!

80— Biz, iyilik edenlere böyle mükâfat veririz.

81— Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdan idi.

82— Sonunda, diğerlerini suda boğduk.

83— Şüphesiz İbrâhim de, onun yolunda olanlardandı.

84— Çünkü Rabbine hulûs-u kalble gelmişti.

85— O vakit babasına ve kavmine: ''Siz nelere tapıyorsunuz?

86— Yalancılık etmek için mi Allah'dan başka ilâhlar istiyorsunuz?

87— Alemlerin Rabbine zannınız nedir?'' demişti.

88— Derken yıldızlara bir bakış baktı da,

89— ''Ben hastayım!'' dedi.

90— O vakit hemen arkalarını dönüp başından savuştular.

91— Derken, bir kurnazlıkla onların ilâhlarına **(putlarına)** vararak **(alay yoluyla)**, **''(Bunları)** yemez misiniz?

92— Ne oldu size, niye konuşmuyorsunuz?'' dedi.

93— Gizlice onlara **(vardı)** sağ eliyle kuvvetli bir darbe indirdi.

94— Bunun üzerine kavmi koşarak ona geldiler. **(Ve, ''Biz bunlara tapıyoruz, sen kırıyorsun ha!'' dediler.)**

95— İbrâhim, ''Siz, kendi yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz!

96— Halbuki sizi de, yaptıklarınızı da Allah yaratmıştır'' dedi.

97— Onlar, ''İbrâhim için bir bina yapın da, onu ateşe atın!'' dediler.

98— Böylece ona bir tuzak kurmak istediler. Biz kendilerini daha sefil vaziyete düşürdük.

99— Bir de İbrâhim. ''Ben Rabbime gidiyorum. O bana yolunu gösterecektir.

100— Ey Rabbim! Bana iyilerden bir çocuk ihsân buyur!'' dedi.

101— Biz de ona uysal bir oğul müjdeledik.

102— Vaktâ ki, yanında koşmak çağına erişti. İbrâhim, ''Yavrucuğum! Ben, rüyamda seni kesiyorum görüyorum. Artık bak, sen ne diyeceksin?'' dedi. Çocuk, ''Babacığım! Sen ne emrolundunsa onu yap. İnşaallah beni sabredenlerden bulacaksın.'' dedi.

فَلَمَّٓا اَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَب۪ينِۚ ﴿١٠٣﴾ وَنَادَيْنَاهُ اَنْ يَٓا اِبْرٰه۪يمُۙ ﴿١٠٤﴾ قَدْ
صَدَّقْتَ الرُّءْيَاۚ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِن۪ينَ ﴿١٠٥﴾ اِنَّ هٰذَا
لَهُوَ الْبَلٰٓؤُا الْمُب۪ينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظ۪يمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ
فِي الْاٰخِر۪ينَۖ ﴿١٠٨﴾ سَلَامٌ عَلٰٓى اِبْرٰه۪يمَ ﴿١٠٩﴾ كَذٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِن۪ينَ ﴿١١٠﴾ اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرْنَاهُ بِاِسْحٰقَ
نَبِيًّا مِنَ الصَّالِح۪ينَ ﴿١١٢﴾ وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلٰٓى اِسْحٰقَۜ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِه۪ مُب۪ينٌ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا
عَلٰى مُوسٰى وَهٰرُونَۚ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
الْعَظ۪يمِۚ ﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِب۪ينَۚ ﴿١١٦﴾
وَاٰتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَب۪ينَۚ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَق۪يمَۚ ﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْاٰخِر۪ينَۙ ﴿١١٩﴾ سَلَامٌ
عَلٰى مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿١٢٠﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِن۪ينَ ﴿١٢١﴾ اِنَّهُمَا
مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٢٢﴾ وَاِنَّ اِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَل۪ينَۜ ﴿١٢٣﴾ اِذْ
قَالَ لِقَوْمِه۪ٓ اَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ اَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ
اَحْسَنَ الْخَالِق۪ينَۙ ﴿١٢٥﴾ اَللّٰهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ اٰبَٓائِكُمُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿١٢٦﴾

103— Vaktâ ki, böylece ikisi de teslim oldular ve İbrâhim çocuğu şakağı üstü yıktı.

104— Biz de ona nida ettik: "Ey İbrâhim!

105— Gerçekten rüyanı tasdik ettin. Şüphesiz iyi iş yapanları biz böyle mükâfatlandırırız!".

106— Muhakkak ki bu, açık bir imtihandı.

107— Ve **(oğlunun yerine)** ona büyük bir kurbanlık fidye verdik.

108— Ona sonradan gelenler arasında iyi bir nam bıraktık.

109— İbrâhim'e selâm olsun!..

110— Biz iyilik edenlere, böyle mükâfat veririz.

111— Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdan idi.

112— Bir de ona sâlihlerden bir peygamber olmak üzere İshak'ı müjdeledik.

113— Ve hem İbrâhim'e, hem İshak'a bereketler verdik. Her ikisinin soyundan iyi de var, kendine açıkça zulmedeni de var.

114— And olsun! Biz, Mûsa ile Hârun'a da ihsanda bulunduk.

115— Ve hem kendilerini, hem kavimlerini o büyük felâketten **(Fir'avn'a köle olmaktan)** kurtardık.

116— Onlara yardım ettik. Bu suretle galip gelenler onlar oldu.

117— İkisine de o açıklayan kitabı **(Tevrât'ı)** verdik.

118— Kendilerini doğru yola ilettik.

119— Sonradan gelenler içinde onlara da **(iyi bir nam)** bıraktık.

120— Mûsa ile Hârun'a selâm olsun!

121— Biz, iyilik edenlere böyle mükâfat veririz.

122— Çünkü onlar, bizim mü'min kullarımızdandı.

123— Hakikat, İlyas da peygamberlerden idi.

124— Hatırla ki, kavmine "Siz **(Allah'dan)** korkmaz mısınız?

125— O en güzel yaradanı bırakıp da Ba'l **(denilen puta)** mı tapıyorsunuz?

126— Allah, sizin de Rabbiniz, evvelki atalarınızın da Rabbidir!" demişti.

فَكَذَّبُوهُ فَاِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْاٰخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلٰٓى اِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾
اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ اِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾
وَاِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ اِذْ نَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهُٓ اَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾
اِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْاٰخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَاِنَّكُمْ
لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِالَّيْلِ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَاِنَّ
يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ اِذْ اَبَقَ اِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ
﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَٓا اَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِٓ اِلٰى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَٓاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَاَنْبَتْنَا
عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَاَرْسَلْنَاهُ اِلٰى مِائَةِ اَلْفٍ
اَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَاٰمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ اِلٰى حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ
اَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ اَمْ خَلَقْنَا الْمَلٰٓئِكَةَ اِنَاثًا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ اَلَٓا اِنَّهُمْ مِنْ اِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾
وَلَدَ اللّٰهُ وَاِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ اَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

127— Fakat onlar **(İlyas'ı)** yalanladılar. Bundan dolayı onlar, **(cehenneme)** ihzarlı olarak getirilenlerdendir.

128— Ancak Allah'ın ihlâsı kılınmış kulları müstesnadır.

129— Biz ona da, sonradan gelenler içinde **(iyi bir nam)** bıraktık.

130— İlyas'a selâm olsun.

131— Biz, iyilik edenlere böyle mükâfat veririz.

132— Çünkü o, bizim mü'min kullarımızdandı.

133— Şüphesiz, Lût da peygamberlerdendi.

134— Hani onu ve ehlini toptan kurtarmıştık!

135— Yalnız bir kocakarı **(Lût'un karısı, azapta)** kalanlar arasındaydı.

136— Sonra diğerlerini helâk ettik.

137, 138— Ve siz elbette, sabah-akşam onların yurdlarına, uğrayıp duruyorsunuz. Hiç akıl edip düşünmüyor musunuz?

139— Gerçekten Yunus da peygamberlerdendi.

140— Hani **(kavmine va'd ettiği azap gelmeyince)** yüklü gemiye kaçmıştı.

141— **(Gemi durdu. O zamanın inancına göre buna sebep, gemide bir kaçak kölenin bulunması idi. Kaçağı bulmak için aralarında kur'a çektiler. Gemicilerle)** kur'a çektiler de kaybedenlerden oldu. **(Onu denize attılar)**.

142— Derken kendisini balık yuttu. O kendi kendini kınamakta idi.

143— Eğer çok tesbih edenlerden olmasaydı,

144— Balığın karnında muhakkak insanların dirilecekleri güne kadar kalacaktı.

145— Biz onu hemen sahile attık; o hasta haldeydi.

146— Ve üzerine kabak cinsinden bir ağaç bitirdik.

147— Biz onu **(bundan sonra Musul'daki Nineva şehrinde)** yüz bin kişiye hatta daha ziyadesine peygamber gönderdik.

148— Nihayet **(va'd edilen azap gelince)** ona iman ettiler. Biz de onları bir zamana kadar geçindirdik.

149— Şimdi **(o Mekkelilere)** sor bakalım: Kızlar Rabbinin de, oğullar onların öyle mi?

150— Yoksa biz, melekleri dişi yaratmışız da onlar şâhid mi bulunuyorlarmış?

151— Beri bak! Hiç şüphesiz onlar bühtan uydurarak;

152— ''Allah doğurdu.'' derler ve hiç şüphesiz onlar yalancıdırlar.

153— Allah, kızları oğullara tercih mi etmiş?

154— Ne oldu size? Nasıl **(böyle fasid)** hüküm veriyorsunuz?

155— Hiç de mi düşünmüyorsunuz?

156— Yoksa, sizin açık bir hüccetiniz mi var?

157— O halde, doğru söyleyenlerdenseniz, getirin kitabınızı!

158— (Müşrikler) bir de Allah ile cinler **(melekler)** (1) arasında soy uyduruyorlar. Yemin olsun! Cinler bilirler ki, bunu söyleyenler mutlaka cehennemde hazır edileceklerdir.

159— Allah, onların isnad ettikleri şeylerden münezzehtir.

160— Lâkin Allah'ın samimî kulları müstesnadır **(bunlar gibi değil)**.

161— Çünkü siz ve taptıklarınız **(putlar),**

162— Onun aleyhine **(kimseyi)** fitneye sevk edemezsiniz.

163— Meğer ki o, **(Allah'ın ilminde)** cehenneme girecek kimse olsun.

164— (Cebrâil, Peygamberimize), "Bizden herkes için belli bir makam vardır.

165— Ve biz, evet gerçekten biz, saf bağlayanlarız.

166— Ve biz, evet gerçekten biz, tesbih edenleriz." **(demiştir)**

167— Doğrusu **(Mekke müşrikleri)** diyorlardı ki:

168— "Eğer elimizde evvelkilerin kitaplarından bir kitap olsaydı,

169— Biz, mutlaka Allah'ın samimî kullarından olurduk!"

170— Fakat şimdi ona küfrettiler. Ama ilerde bilecekler.

171— Yemin olsun ki, peygamber olarak gönderdiğimiz kullarımız hakkında şu sözümüz geçmiştir:

172— "Muhakkak onlar mensûr **(ve galip)** olacakların tâ kendileridir!

173— Ve şüphesiz bizim askerlerimiz galip geleceklerin tâ kendileridir!"

174— Onun için bir zamana kadar onlardan yüz çevir.

175— (Azap başlarına geldiği vakit) onlara bak, onlar ilerde görecekler.

176— Şimdi acele azabımızı mı istiyorlar?

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ
﴿١٥٦﴾ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ
الْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحَانَ اللَّهِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ
﴿١٦١﴾ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿١٦٢﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّا
إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ
﴿١٦٦﴾ وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾
لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ
سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾
وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصِرْهُمْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ
بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ
﴿١٧٨﴾ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

سورة ص مكية وهي ثمان وثمانون آية

177— Ama onların sahasına indiği vakit, ne fenadır o uyarılanların sabahı!..

178— Yine sen onlardan bir zamana kadar yüz çevir de:

179— Gör **(onları!)**. Onlar ilerde görecekler!..

180— İzzet sahibi Rabbin, onların vasfettiklerinden münezzehtir.

181— Ve peygamberlere selâm olsun.

182— Alemlerin Rabbi olan Allah'a da hamd olsun!

(1) **Bu âyet-i kerimede meleklerden "Ecinne" diye bahsedilmesi, gözle görülmemelerinden ileri gelmektedir. Yoksa cin ile melek mahiyetleri itibariyle birbirinden ayrıdır. Melekler nûrânî bir cism-i lâtiftir Cinler ise ateşten yaratılmış bir cism-i lâtiftirler.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

صٓ وَالْقُرْاٰنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا ف۪ي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾
كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَلَاتَ ح۪ينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾ وَعَجِبُٓوا
اَنْ جَٓاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هٰذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾
اَجَعَلَ الْاٰلِهَةَ اِلٰهًا وَاحِدًا اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾ وَانْطَلَقَ
الْمَلَاُ مِنْهُمْ اَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلٰٓى اٰلِهَتِكُمْ اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾
مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي الْمِلَّةِ الْاٰخِرَةِ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾
ءَاُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ ف۪ي شَكٍّ مِنْ ذِكْر۪ي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا
عَذَابِ ﴿٨﴾ اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَٓائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَز۪يزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾
اَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي
الْاَسْبَابِ ﴿١٠﴾ جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْاَحْزَابِ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْاَوْتَادِ ﴿١٢﴾ وَثَمُودُ وَقَوْمُ
لُوطٍ وَاَصْحَابُ لْـَٔيْكَةِ اُو۬لٰٓئِكَ الْاَحْزَابُ ﴿١٣﴾ اِنْ كُلٌّ اِلَّا كَذَّبَ
الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾ وَمَا يَنْظُرُ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا
مِنْ فَوَاقٍ ﴿١٥﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

(Sûre: 38)

SÂD SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 88 âyettir.

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Sâd (1). Şerefle dolu Kur'ân'a yemin olsun ki **(mesele kâfirlerin dediği gibi değildir).**

2— Doğrusu o küfredenler, bir onur ve ayrılık içindedirler.

3— Biz, onlardan önce nice kuşaklar helâk ettik. **(Azap gelince)** çağrıştılar; ama **(o vakit)** kurtuluş zamanı değildi.

4— İçlerinde kendilerine uyarıcı geldiğinde o kâfirler şaştılar da, "Bu bir sihirbazdır, bir yalancıdır.

5— İlâhları tek bir İlâh mı yapmış? Hakikat bu, şaşılacak bir şey!" dediler.

6— **(Kureyş'in)** ileri gelenleri ortaya atılarak, "Yürüyün ve ilâhlarınıza **(tapınmakta)** sabredin. Cidden **(sizden)** arzu olunan budur" deyip kalkıp gittiler.

7— "Biz bunu başka dinde işitmedik. Bu bir uydurmadan başka bir şey değildir.

8— Kur'ân, aramızdan ona mı indirilmiş?" dediler. Doğrusu onlar, benim zikrimden şüphe içindedirler. Doğrusu onlar, benim azâbımı henüz tatmadılar!..

9— Yoksa, sana onu veren güçlü, cömert Rabbinin rahmet hazineleri onların yanında mı?

10— Yoksa, göklerle yerin ve aralarındakilerin mülkü onların mı? Öyle ise, hemen çıkmanın çaresini arayarak, göğe çıksınlar.

11— Onlar muhtelif hiziblerin döküntüsü bozuk bir ordudur ki, işte şurada bozguna uğratılmış **(lar)**dır.

12— Onlardan önce Nûh kavmi ile Ad ve kazıklı Fir'avn (2).

13— Semûd, Lût kavmi ve Eykeliler yalanlamışlardı. İşte hizibler bunlardı.

14— O kavimlerin hepsi, peygamberleri yalanladılar da azabım onlara hak oldu.

15— Bunlar **(Mekke kâfirleri)** dahi ancak bir tek nâraya **(kıyametteki Sûrun üfürülüşüne)** bakıyorlar. Ama, onu geri çevirmek yok.

16— Bir de, "Ey Rabbimiz! Bizim pusulamızı **(hesap defterimizi)**, hesap gününden önce ver!" dediler.

---

(1) **Müteşâbih olup, mânâsını yalnız Allah bilir.**

(2) **Fir'avn'ın bu sıfatı almasının sebebi, o, yere dört kazık çaktırır ve hışmına uğrayan kimseyi, kollarından ve bacaklarından bunlara bağlatarak işkence yaparmış.**

اصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾
إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ
مَحْشُورَةً ۖ كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
وَفَصْلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ
﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ خَصْمَانِ بَغَىٰ
بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَىٰ
سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَٰذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ
نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ
ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَا هُمْ ۗ
وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۩ ﴿٢٤﴾
فَغَفَرْنَا لَهُ ذَٰلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ ﴿٢٥﴾ يَا دَاوُودُ
إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ
الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

17— Şimdi sen onların dediklerine sabret de kuvvetli kulumuz Dâvud'u hatırla. Çünkü o, daima Allah'a yönelen **(bir peygamber)**di.

18— Gerçekten biz, dağları onun emrine vermiştik. Akşamleyin ve kuşlûk vakti onunla beraber tesbih ederlerdi.

19— Kuşları da toplu olarak onun emrine vermiştik. Her biri Allah'a yöneliyordu.

20— Biz onun saltanatını kuvvetlendirmiştik. Kendisine hikmeti **(peygamberliği)** ve fasl-ı hitab vermiştik.

21— Bir de dâvâcı kıssası geldi mi sana? Hani duvardan tırmanıp mescide girmişlerdi. **(Çünkü Dâvud (a.s.) namaz kıldığı için içeriye kabul edilmemişlerdi).**

22— O vakit Dâvud'un yanına girdiler de, onlardan ürktü, "Korkma, (biz) iki dâvâcıyız. Birimiz diğeri aleyhine tecavüz etti. Şimdi sen aramızda adaletle hüküm ver. Aşırı gitme. Bizi doğru yolun ortasına çıkar." dediler.

سجده

23— **(Biri)**, "Şu benim kardeşimdir. Onun doksan dokuz koyunu var, benimse bir tek dişi koyunum var. Böyle iken onu da bana ver dedi ve beni söz söylemekte yendi." dedi (3).

24— **(Dâvud)** dedi: "Yemin olsun ki, o senin dişi koyununu kendi koyunlarına katmak istemekle sana zulmetmiştir. Hakikaten ortaklardan birçoğu birbirlerine haksızlık eder, yalnız iman edip yararlı işler yapanlar müstesna. Ama onlar da pek azdır!". Dâvud kendisini imtihan ettiğimizi sanmıştı. Hemen Rabbine istiğfar edip eğilerek yere kapandı (4) ve tevbe ile Allah'a yöneldi.

25— Biz de onu bağışladık. Gerçekten onun, bizim nezdimizde bir yakınlığı ve güzel akıbeti vardır.

26— Ey Dâvud! Biz seni yeryüzünde halife yaptık. O halde insanlar arasında adaletle hüküm et. Hevaya uyma ki, seni Allah yolundan saptırmasın. Çünkü Allah yolundan sapanlar, hesap gününü unuttukları cihetle, kendilerine pek şiddetli bir azap vardır.

---

(3) **Tamamen uydurma bulunan bir söylentiye göre, gûya Hz. Dâvud'un doksandokuz karısı varmış. Bir adamın da tek karısı bulunuyormuş. Dâvud** (a.s.) **gûya bu adamın karısını beğenmiş imiş ve onu harbe gönderip ölümüne sebep olmuş da karısı ile evlenmiş imiş! Ulemâ, peygamberlerin "İsmet" sıfatına ters düşen bu gibi uydurmaları kabul etmemişlerdir. Evet, Dâvud aleyhisselâmı imtihan için iki melek, insan sûretine girip gelmişlerdir. İmtihanın hakiki sebebi neydi? Bunu Allah bilir. Hz. Ali** (r.a.) **"Kim Dâvud** (a.s.) **aleyhine masalcıların uydurduğu sözü söylerse ona yüz altmış değnek vururum. Peygamberlere iftira atmanın şer'î cezası budur" demiştir.**

(4) **Dikkat! Secde âyetidir.**

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَٓاءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًاۜ ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذٖينَ
كَفَرُواۚ فَوَيْلٌ لِلَّذٖينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِۜ ﴿٢٧﴾ اَمْ نَجْعَلُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدٖينَ فِي الْاَرْضِۘ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقٖينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾
كِتَابٌ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُٓوا اٰيَاتِهٖ وَلِيَتَذَكَّرَ
اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُ۫دَ سُلَيْمٰنَۜ نِعْمَ الْعَبْدُۜ اِنَّهُٓ اَوَّابٌۜ ﴿٣٠﴾
اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُۙ ﴿٣١﴾ فَقَالَ اِنّٖٓي اَحْبَبْتُ
حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبّٖيۚ حَتّٰى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّۜ
فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْاَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمٰنَ وَاَلْقَيْنَا
عَلٰى كُرْسِيِّهٖ جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لٖي وَهَبْ لٖي
مُلْكًا لَا يَنْبَغٖي لِاَحَدٍ مِنْ بَعْدٖيۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا
لَهُ الرّٖيحَ تَجْرٖي بِاَمْرِهٖ رُخَٓاءً حَيْثُ اَصَابَۙ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطٖينَ كُلَّ بَنَّٓاءٍ
وَغَوَّاصٍۙ ﴿٣٧﴾ وَاٰخَرٖينَ مُقَرَّنٖينَ فِي الْاَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هٰذَا عَطَٓاؤُنَا
فَامْنُنْ اَوْ اَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَاِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ
مَاٰبٍ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ عَبْدَنَٓا اَيُّوبَۢ اِذْ نَادٰى رَبَّهُٓ اَنّٖي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ
بِنُصْبٍ وَعَذَابٍۜ ﴿٤١﴾ اُرْكُضْ بِرِجْلِكَۚ هٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

27— Biz, o gök ile yeri ve aralarındakileri boşuna yaratmadık. Bu, küfredenlerin zannıdır. Bu yüzden küfredenlerin vay ateşten başına geleceklere!

28— Yoksa iman edip yararlı işler yapanları biz, o yerdeki küfredenler **(müşrikler)** gibi yapar mıyız? Veya o takvâ sahiplerini kâfirler gibi yapar mıyız?

29— **(Sana indirdiğimiz)** bu Kur'ân, hayır ve bereketi çok bir kitaptır. Onu, sana, âyetlerini düşünsünler ve akıl sahipleri ibret alsınlar diye indirdik.

30— Bir de Dâvud'a Süleyman'ı ihsân ettik. **(Süleyman)** ne güzel kuldu. Çünkü o, daima Allah'a yönelikti.

31— Hani ona, öğleden sonra saf kan koşu atları, birer ayaklarını kasmış olarak arz olunmuşlardı!

32— "Gerçek ben, mal **(yani at)** sevgisine **(sırf)** Rabbimi zikretmek için düştüm" demişti. Nihayet **(bu atlar)** perdenin arkasına gizlenmiş**(ler)**di (5).

33— "Onları bana getirin!" **(dedi)** ve bacaklarını, boyunlarını silmeye başladı.

34— Yemin olsun! Biz Süleyman'ı imtihan ettik (6) ve onun tahtına bir ceset koyduk. Bir müddet sonra Süleyman rücu etti **(tevbe ile Allah'a sığınıp tekrar tahtına döndü)**.

35— Dedi ki: "Ey Rabbim, beni bağışla ve bana öyle bir mülk ver ki, benden sonra hiç kimsede bulunmasın. Muhakkak bütün dilekleri veren sensin!".

36— Bunun üzerine rüzgârı onun emrine verdik! Onun emri ile istediği yere yumuşacık akar giderdi.

37— Şeytanları da onun emrine verdik. Kimisi bina ustası, kimisi de dalgıç idi.

38— Diğerleri de zincirlere vurulmuştu.

39— **(Buyurduk ki):** "Bu bizim ihsânımızdır. Artık dilediğine hesapsız kerem et, dilersen verme!

40— Şüphesiz ki ona, bizim nezdimizde bir yakınlık ve güzel bir akıbet vardır".

41— Kulumuz Eyyûb'u da hatırla! Hani Rabbine nidâ etmişti: "Hakikat bana şeytan güçlük ve elemle dokundu" **(demişti)**.

42— **(Kendisine),** "Ayağınla yere vur! İşte bu, hem yıkanacak, hem de içecek serin **(bir su!)" (dedik. Ondan yıkandı ve içti de hemen iyileşti.)**

---

(5) **Hz. Süleyman harp için birçok at besliyordu. Dedi ki: "Ben bunları dünya için, nefsimin hazzı için değil, Allah'ın emrini yerine getirmek ve onun dinini kuvvetlendirmek arzusu ile sevdim"** (An zikri Rabbi) **kavl-i şerifinden murâd budur. En doğrusunu Allah bilir.**

(6) **Süleyman aleyhisselâmın imtihanı hususunda birçok rivayetler varsa da, Kur'ân-ı Kerim'in sarahatına uymadığından alınmamıştır.**

وَوَهَبْنَا لَهُٓ اَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرٰى لِاُو۬لِي
الْاَلْبَابِ ﴿٤٣﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهٖ وَلَا تَحْنَثْ
اِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ اِنَّهُٓ اَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَاذْكُرْ عِبَادَنَٓا
اِبْرٰهٖيمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ اُو۬لِي الْاَيْدٖي وَالْاَبْصَارِ ﴿٤٥﴾ اِنَّٓا
اَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَاِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ
الْاَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَاذْكُرْ اِسْمٰعٖيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْاَخْيَارِ
﴿٤٨﴾ هٰذَا ذِكْرٌ وَاِنَّ لِلْمُتَّقٖينَ لَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً
لَهُمُ الْاَبْوَابُ ﴿٥٠﴾ مُتَّكِـٖٔينَ فٖيهَا يَدْعُونَ فٖيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثٖيرَةٍ
وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ اَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هٰذَا
مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ اِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾
هٰذَا وَاِنَّ لِلطَّاغٖينَ لَشَرَّ مَاٰبٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾
هٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمٖيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَاٰخَرُ مِنْ شَكْلِهٖٓ اَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾
هٰذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ اِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾
قَالُوا بَلْ اَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ اَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ
﴿٦٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

43— Tarafımızdan bir rahmet ve akıl sahipleri için bir ibret olmak üzere, Eyyûb'a bütün ailesini ve beraberlerinde daha bir mislini hibe ettik.

44— ''Eline **(yüz başaklı)** bir demet sap al da, onunla vur; yeminini bozma **(dedik).** Doğrusu biz, onu sabırlı bulduk. O ne güzel kuldu!.. O, gerçekten Allah'a yönelici idi... (7).

45— (Dinde) kuvvet ve görüş sahibi olan kullarımız İbrâhim'i, İshâk'ı ve Yakûb'u da an.

46— Çünkü biz, onları, âhiret diyârını anmaktan ibret olan temiz bir hasletle, hâlis **(kullar)** yaptık.

47— Gerçekten onlar, bizim katımızda seçilmiş hayırlı kimselerdendi.

48— İsmâil'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de hatırla! Bunların hepsi hayırlılardandı.

49— Bu, **(onları güzel)** bir anmadır. Elbette takvâ sahiplerinin dönüp varacağı yer elbette güzel **(bir mevki)**dir.

50— (Bu güzel yer), bütün kapıları kendilerine açık olduğu halde Adn cennetleridir.

51— Orada yaslanarak oturacaklar. Orada birçok yemişler ve içecekler isteyeceklerdir.

52— Yanlarında da gözlerini kocalarından ayırmayan hep aynı yaşta **(dilberler)** bulunmaktadır.

53— İşte hesap günü için, size va'd olunanlar bunlardır.

54— İşte bu bizim rızkımız! Ona tükenmek yoktur.

55— Bu böyle! Azgınlar için de cidden kötü bir dönüş yeri vardır.

56— Cehennem! Onlar buraya gireceklerdir. O ne kötü döşektir!..

57— İşte bu azabı, **(evet)** onu tatsınlar. Kaynar bir su ve bir irin!..

58— O azap şeklinden başkası da var. Çifte çifte acılar!..

59— (Cehennem'e girerken kendilerine şöyle denir): ''İşte şunlar, sizinle birlikte cehenneme giren bir gürûh!.. **(Elebaşları)** onlara rahatlık yok. Onlar ateşe gireceklerdir!''

60— (Yardakçılar), ''Hayır! Asıl size rahatlık yok! Bu azabı bizim başımıza siz getirdiniz. Bakın ne kötü karargâh'' **(derler).**

61— (Sözlerine devamla); ''Ey Rabbimiz! Bu azabı bizim başımıza kim getirdi ise, onun cehennemdeki azabını iki kat artır!'' derler.

---

(7) **Hz. Eyyûb, bir gün zevcesini hizmeti için çağırdığında onun gecikmesinden dolayı üzülmüş ve hastalıktan iyileştiğinde ona yüz sopa vuracağına dair yemin etmişti. Onun için Cenâb-ı Hak ''Eline bir demet sap al da, onunla vur; yeminini bozma'', buyurdu.**

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرٰى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْاَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ اَتَّخَذْنَاهُمْ
سِخْرِيًّا اَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْاَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ اِنَّ ذٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ
اَهْلِ النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ اِنَّمَا اَنَا مُنْذِرٌ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
﴿٦٥﴾ رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ
نَبَؤٌا عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ اَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَاِ
الْاَعْلٰى اِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ اِنْ يُوحٰى اِلَيَّ اِلَّا اَنَّمَا اَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٧٠﴾
اِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنّ۪ي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَاِذَا سَوَّيْتُهُ
وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوح۪ي فَقَعُوا لَهُ سَاجِد۪ينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ
كُلُّهُمْ اَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ اِلَّا اِبْل۪يسَ اِسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿٧٤﴾
قَالَ يَٓا اِبْل۪يسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ اَسْتَكْبَرْتَ
اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَال۪ينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَن۪ي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ
مِنْ ط۪ينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَج۪يمٌ ﴿٧٧﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ
لَعْنَت۪ي اِلٰى يَوْمِ الدّ۪ينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْن۪ي اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ
فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَر۪ينَ ﴿٨٠﴾ اِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
لَاُغْوِيَنَّهُمْ اَجْمَع۪ينَ ﴿٨٢﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَص۪ينَ ﴿٨٣﴾

62— Bir de, "Biz o kötülerden saydığımız birtakım adamları neye görmüyoruz?

63— Onları eğlenceye aldık. Yoksa gözlerimiz onlardan kaydı mı?" derler.

64— Hiç şüphesiz bu haktır. Cehennemliklerin birbiriyle çekişmesi, muhakkak olacaktır.

65— De ki: "Ben ancak bir uyarıcıyım. O, her şeye gücü yeten Allah'dan başka hiçbir İlâh yoktur".

66— O, göklerle yerin ve aralarındakilerin Rabbidir. Güçlüdür, esirgeyicidir.

67— De ki: "Bu **(Kur'ân)** büyük bir haberdir.

68— Siz ondan yüz çeviriyorsunuz.

69— Yüce dîvan **(melekler Âdem hakkında)** münakaşa ederlerken benim hiçbir ilmim yoktu.

70— Ben, açık bir uyarıcı olduğum içindir ki, **(o ilim)** bana vahy olunuyor".

71— O vakit Rabbin, meleklere şöyle demişti: "Ben çamurdan bir insan yaratacağım.

72— Onu düzelttiğimde ruhumdan ona üfürdüm mü, hemen ona secdeye kapanın!".

73— Bunun üzerine bütün melekler toptan secde ettiler.

74— Yalnız İblis müstesna. O kibirlendi ve kâfirlerden oldu.

75— **(Allah Teâlâ)**, "Yâ İblis! Benim kendi kudretimle yarattığıma secde etmene ne mâni oldu? Kibirlenmek mi istedin, yoksa yücelerden mi oldun?" dedi.

76— **(İblis)**, "Ben, ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." dedi.

77— Allah Teâlâ, "Öyle ise hemen çık oradan! Çünkü sen, artık taşlanmış **(rahmetimden uzaklaştırılmış)** sın.

78— Ve ceza gününe kadar lânetim senin üzerinde olsun!" buyurdu.

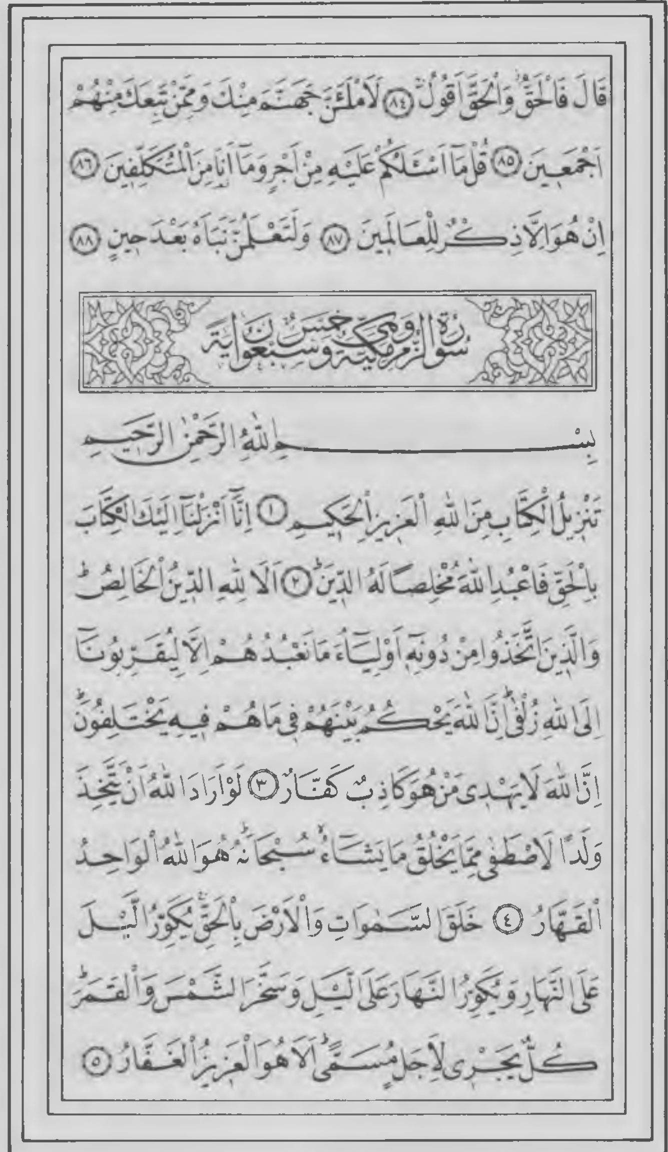
79— İblis, "Ey Rabbim! Öyle ise bana insanların diriltilecekleri güne kadar mühlet ver." dedi.

80— Allah Teâlâ, "İşte sen mühlet verilenlerdensin;

81— Malûm olan vaktin gününe kadar," buyurdu.

82— İblis, "O halde senin izzet ve kudretine yemin ederim ki, onları toptan azdıracağım!.

83— Yalnız içlerinden hâlis kulların müstesna!" dedi.

84— Allah Teâlâ, "İşte hak! Ben hakkı söylerim.

85— Celâlime yemin ediyorum ki, cehennemi mutlaka senden ve onlar içinden sana uyanların hepsi ile tıka basa dolduracağım!" buyurdu.

86— De ki: "Ben **(tebliğime karşı)** sizden bir ücret istemiyorum. Ve ben kendiliğimden teklif edenlerden de değilim.

87— O, bütün âlemlere sırf bir zikirdir.

88— Ve onun haberini bir zaman sonra, siz mutlaka bileceksiniz!".

(Sûre: 39)

EZ-ZÜMER SÛRESİ

Üç âyet müstesna, Mekke devrinde inmiştir.
75 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Bu kitabın indirilişi, güçlü, hikmet sahibi Allah'dandır.

2— Hiç şüphe yok ki, biz sana bu kitabı hak ile indirdik. O halde sen de, hâlisâne Allah'a kulluk et.

3— Dikkat et! Hâlis din ancak Allah'ındır. Onu bırakıp da başka veliler edinenler, "Biz onlara **(putlara)** ancak bizi Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye ibadet ediyoruz." diyorlar. Şüphesiz Allah, onların ihtilâf ettikleri şeylerde hükmünü verecektir. Şüphesiz yalancı, kâfir bir kimseyi Allah doğru yola iletmez.

4— Allah bir çocuk edinmek isteseydi, elbette yarattıklarından dilediğini seçerdi. O, münezehtir. O, Allah'dır ki birdir. Kahr **(-u galebey)** e güçlüdür.

5— Gökleri ve yeri hak ile yarattı. Geceyi gündüzün üzerine sarıyor; gündüzü de gecenin üzerine sarıyor. Güneşi ve ay'ı emre amâde kılmıştır. Her biri muayyen bir vakte kadar akıp gider. Bilmiş ol ki güçlü, esirgeyici O'dur.

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَاَنْزَلَ لَكُمْ
مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ اَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا
مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ
وَلَا يَرْضٰى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ
وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرٰى ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ
ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا اِلَيْهِ ثُمَّ اِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ
يَدْعُوا اِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ
قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا اِنَّكَ مِنْ اَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ اَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ
اٰنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْاٰخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ
رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ اِنَّمَا
يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا
رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ اَحْسَنُوا فِي هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَاَرْضُ
اللّٰهِ وَاسِعَةٌ اِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ اَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

6— Sizi bir kişiden **(Âdem'den)** yarattı. Sonra ondan eşini **(Havva'yı)** yarattı. Sizin için davarlardan sekiz çift indirdi. Sizi analarınızın karınlarında üç karanlık içinde **(karın, rahim ve zar içinde)** hilkatten hilkate yaratıp duruyor. İşte Rabbiniz Allah **(budur).** Mülk O'nundur. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O halde siz **(O'na ibadet etmekten)** nasıl olup da döndürülüyorsunuz?

7— Eğer küfrederseniz, bilmiş olun ki Allah sizden müstağnidir. **(Size muhtaç değildir).** Ama kulları için küfre razı olmaz. Eğer şükrederseniz, sizin hesabınıza ona razı olur. Hiçbir günahkâr, başkasının vebalini taşımaz. Sonra dönüşünüz Rabbinizedir. O da size bütün yaptıklarınızı haber verir. Çünkü O, göğüsler içinde **(gizli)** olanı bilendir.

8— İnsana bir zarar dokunduğu vakit, Rabbine **(bütün varlığı ile)** yönelerek dua eder. Sonra Allah kendi tarafından O'na bir nimet verdiği zaman, önceden Allah'a dua ettiği hali unutur da, Allah yolundan saptırmak için O'na ortaklar koşmaya başlar. De ki: "Küfrünle biraz zevklen bakalım! Muhakkak ki sen cehennemliklerdensin!".

9— Yoksa o gece saatlerinde kalkıp secdeye kapanan, kıyamda duran, daima vazifesini yapan, âhiretten sakınan ve Rabbinin rahmetini uman kimse, **(âsi kâfir gibi)** olur mu? De ki: "Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Ancak akıl sahipleri **(lâftan)** anlar".

10— **(Habîbim! Tarafımdan)** de ki: "Ey benim iman eden kullarım! Rabbinizden korkun! Bu dünyada iyi iş yapanlara **(âhirette)** güzel bir mükâfat **(cennet)** vardır. Allah'ın yeryüzü geniştir. Ancak sabredenlere mükâfatları hesapsız verilecektir".

قُلْ اِنّٖٓي اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَهُ الدّٖينَۙ ﴿١١﴾ وَاُمِرْتُ لِاَنْ اَكُونَ اَوَّلَ
الْمُسْلِمٖينَ ﴿١٢﴾ قُلْ اِنّٖٓي اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبّٖي عَذَابَ يَوْمٍ عَظٖيمٍ ﴿١٣﴾
قُلِ اللّٰهَ اَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دٖينٖيۙ ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهٖۜ قُلْ اِنَّ
الْخَاسِرٖينَ الَّذٖينَ خَسِرُٓوا اَنْفُسَهُمْ وَاَهْلٖيهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ اَلَا ذٰلِكَ
هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبٖينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ
ظُلَلٌۜ ذٰلِكَ يُخَوِّفُ اللّٰهُ بِهٖ عِبَادَهُۜ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾ وَالَّذٖينَ
اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ اَنْ يَعْبُدُوهَا وَاَنَابُٓوا اِلَى اللّٰهِ لَهُمُ الْبُشْرٰىۚ
فَبَشِّرْ عِبَادِۙ ﴿١٧﴾ اَلَّذٖينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ اَحْسَنَهُۜ اُولٰٓئِكَ
الَّذٖينَ هَدٰيهُمُ اللّٰهُ وَاُولٰٓئِكَ هُمْ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿١٨﴾ اَفَمَنْ
حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِۜ اَفَاَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِۚ ﴿١٩﴾ لٰكِنِ الَّذٖينَ
اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌۙ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُۜ وَعْدَ اللّٰهِۜ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ الْمٖيعَادَ ﴿٢٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ
مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً فَسَلَكَهُ يَنَابٖيعَ فِي الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهٖ
زَرْعًا مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهٖيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ
حُطَامًاۜ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿٢١﴾

11— De ki: "Ben, Allah'a hâlisâne ibadet etmekle emrolundum.

12— Hem Müslümanların ilki olayım diye de emrolundum".

13— De ki: 'Ben Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım".

14— De ki: "Ben, dini bütün olarak Allah'a ibadet ederim.

15— Siz de O'ndan başka dilediklerinize tapın". De ki: "Asıl hüsrana düşenler, kıyamet günü kendilerine ve mensuplarına yazık edenlerdir". İyi bilin ki, açık ziyan işte budur!

16— Onlara üstlerinde ateşten tabakalar, altlarında **(ateşten)** tabakalar vardır. İşte Allah, böyle **(bir azapla)** kullarını korkutuyor. Ey kullarım! O halde benden korkun!

17— Putlara ibadet etmekten sakınıp da Allah'a yönelenlere gelince, onlara müjde vardır. Hemen kullarımı müjdele!

18— O kullarım ki, sözü dinlerler. Sonra da onun en güzeline uyarlar. İşte Allah'ın hidâyet verdiği kimseler onlardır ve işte kâmil akıl sahipleri onların tâ kendileridir.

19— Yâ üzerine azap kelimesi hak olmuş kimseyi, **(bu sebepten)** o ateşteki kimseyi sen mi kurtaracaksın?

20— Lâkin Rablerinden korkanlar için yüksek konaklar vardır ki, üzerlerine de köşkler yapılmış; altlarından ırmaklar akmakta! Bu, Allah'ın va'didir. Allah va'dinden caymaz.

21— Görmedin mi ki, Allah gökten su indirdi de, onu yerde kaynaklara koydu. Sonra onunla çeşit çeşit renklerde ekinler çıkarıyor. Sonra ekin kuruyor da onu sararmış görüyorsun. Sonra da Allah onu çöp haline getiriyor. Şüphesiz bunda, aklı başında olanlar için bir öğüt vardır.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُورٍ مِنْ رَبِّه۪ۜ فَوَيْلٌ
لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِۜ اُو۬لٰٓئِكَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٢٢﴾
اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَد۪يثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِيَۗ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذ۪ينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْۚ ثُمَّ تَل۪ينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِۜ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْد۪ي بِه۪ مَنْ يَشَٓاءُۜ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ اَفَمَنْ يَتَّق۪ي بِوَجْهِه۪ سُٓوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ
وَق۪يلَ لِلظَّالِم۪ينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذ۪ينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتٰيهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَاَذَاقَهُمُ
اللّٰهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَاۚ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُۢ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ ف۪ي هٰذَا الْقُرْاٰنِ
مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَۚ ﴿٢٧﴾ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذ۪ي
عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلًا ف۪يهِ شُرَكَٓاءُ
مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍۜ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًاۜ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِۚ
بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ اِنَّكَ مَيِّتٌ وَاِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾
ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

22— Allah'ın İslâm için kalbini açtığı ve Rabbinden bir nur üzerinde olan kimse, **(kalbi kararmış kimse)** gibi olur mu? O halde vay o Allah'ın zikrinden kalbleri katılaşmış olanlara! Onlar açık bir sapıklık içindedirler.

23— Allah, kelâmının en güzelini -**(âyetleri birbirine)** âhenkli, katmerli **(hakikatlerle dolu)** bir kitap halinde- indirdi. Öyle ki, Rablerinden korkanların derileri ondan ürperir. Sonra derileri de, kalbleri de Allah'ın zikrine **(alışıp)** yumuşar. İşte bu, Allah'ın hidâyetidir ki, onunla dilediğini doğru yola çıkarır. Kimi de Allah şaşırtırsa, artık ona hidâyet verecek yoktur.

24— Hiç kıyamet gününde, azabın şiddetinden yüzünü koruyan kimse, **(o azaptan emin olan)** gibi midir? Zalimlere, "Tadın bakalım kazandıklarınızı **(n cezasını)**!" denilir.

25— Onlardan öncekiler de peygamberlerini yalanladılar. Bunun üzerine ummadıkları bir yerden kendilerine azap geliverdi.

26— Böylece Allah onlara dünya hayatında zilleti tattırdı. Bilmiş olsalar, âhiret azabı elbet daha büyüktür.

27— Yemin olsun! Biz bu Kur'ân'da, insanlara her türlüsünden temsil getirdik. Olur ki düşünürler.

28— **(Onu)** pürüzsüz ve dosdoğru Arabça bir Kur'ân olarak indirdik. Umulur ki korunurlar.

29— Allah şunu bir mesel yapmıştır: **(Köle)** bir adam ki, onda birtakım ortaklar var, çekişip duruyorlar. Başka bir **(köle)** adam da, hususi olarak bir adamın malı **(ortağı yok)**. Hiç bu ikisinin hali bir olur mu? **(İşte mü'minle müşrik de böyledir, bir değildirler)**. Hamd Allah'a mahsustur. Fakat kâfirlerin çoğu bilmezler.

30— Şüphesiz sen de öleceksin, **(Resûlüm)**. Muhakkak onlar da öleceklerdir.

31— Sonra kıyamet günü, sizler Rabbinizin huzurunda birbirinizden dâvâcı olacaksınız.

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ
اِذْ جَاءَهُ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِي
جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ اُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
لِيُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ اَسْوَاَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ اَجْرَهُمْ
بِاَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ
فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
اَلَيْسَ اللّٰهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ قُلْ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِيَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ
اَوْ اَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ
اللّٰهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَا قَوْمِ
اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
مَنْ يَاْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٤٠﴾

32— Artık Allah üzerine yalan söyleyen, doğruyu da, kendisine geldiği vakit yalan sayan kimseden daha zalim kim olabilir? Cehennemde kâfirler için bir yer mi yoktur?

33— Doğruyu getiren **(Muhammed s.a.v.)** ve tasdik eden yok mu? İşte bunlar takvâ sahiplerinin tâ kendileridir.

34— Onlar için Rableri katında, ne dilerlerse var. İşte iyilik yapanların mükâfatı budur.

35— Çünkü Allah, onların evvelce işledikleri amelin en kötüsünü bile keffaretle örtüp, yapmakta oldukları amellerin en güzeli ile mükâfatlarını verecektir.

36— Allah, kuluna kâfi değil midir? Seni Allah'dan başka şeylerle **(putlarla)** korkutuyorlar. Allah, kimi saptırırsa artık ona hidâyet verecek yoktur.

37— Kime de Allah hidâyet verirse, artık onu da şaşırtacak yoktur. Allah güçlü, intikam sahibi değil midir?

38— Yemin olsun ki onlara, ''Bu gökleri ve yeri kim yarattı?'' diye sorsan mutlaka, ''Allah!'' derler. De ki: ''O halde söyleyin bakalım! Allah bana bir zarar dilerse, o sizin Allah'ı bırakıp tapdıklarınız O'nun zararını giderebilici midirler? Yahut Allah bana bir nimet dilerse, onlar O'nun nimetini tutabilici midirler?''. De ki: ''Bana Allah yeter. Tevekkül edenler, ancak O'na tevekkül ederler''.

39— De ki: ''Ey kavmim! Siz bulunduğunuz hal üzere çalışın. Elbette ben de çalışıyorum. Artık ilerde bileceksiniz.

40— Kimmiş kendisine rezil edecek bir azap gelecek olan ve kimmiş üzerine daimî bir azap inecek olan?..''

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدٰى
فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ
فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرٰى
إِلٰى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾
أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ شُفَعَاءَ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا
لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ لِلّٰهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا
لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْاٰخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٤٥﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ فَاطِرَ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا
وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

41— Biz sana bu kitabı, insanlar için hakla indirdik. Artık kim doğru yola gelirse, kendi menfaatınadır. Kim de saparsa, ancak kendi zararına sapmış olur. Sen, onların üzerine vekil değilsin.

42— Allah, canları ölümü zamanında, ölmeyenin de uykusu sırasında alır. Bu sûretle üzerine ölüm hükmünü verdiği ruhları tutar. Diğerini belirli bir vakte kadar salıverir. Şüphesiz ki bunda düşünen bir kavim için ibretler vardır.

43— Yoksa, **(o kâfirler)** Allah'dan başka şefaatçılar mı edindiler? De ki: "Yâ hiçbir şeye güç yetiremeseler ve akılları almasa da mı?".

44— De ki: "Bütün şefaat Allah'a mahsustur. Göklerle yerin mülkü O'nundur. Sonra hep O'na döndürüleceksiniz".

45— Allah, bir olarak anıldığı vakit, âhirete iman etmeyenlerin kalbleri tiksinir. Ama Allah değil de putlar anılırsa, hemen yüzleri güler.

46— De ki: "Ey gökleri ve yeri yaratan ve hazırı, gaibi bilen Allah'ım! Kullarının arasında, ayrılığa düştükleri şeyler hakkında hükmü sen vereceksin!".

47— Eğer bütün yerdekiler, bir misli de beraber olmak üzere, o zulmedenlerin olsa kıyamet günü azabın kötülüğünden kurtulmak için onu mutlaka feda ederlerdi. Artık hesaba katmadıkları bir şey **(azap),** Allah tarafından, onlar için açığa çıkmıştır.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٤٨﴾
فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ اِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ
اِنَّمَا اُوتِيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾
قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْ هٰؤُلَٓاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ
﴿٥١﴾ اَوَلَمْ يَعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُ
اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ يَا عِبَادِيَ
الَّذِينَ اَسْرَفُوا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ
اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾
وَاَنِيبُٓوا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُٓوا اَحْسَنَ مَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ
مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَاَنْتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ اَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتٰى عَلٰى مَا فَرَّطْتُ
فِي جَنْبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

48— **(Dünyada)** yaptıkları işlerin kötülükleri, **(kıyamette)** açığa çıkmış ve alay ettikleri şey, kendilerini sarıp kuşatmıştır.

49— İnsana bir zarar dokundu mu, bize yalvarır. Sonra kendisine tarafımızdan bir nimet verdik mi, "Bu, bana, ancak bilgim sayesinde verildi." der. Hayır! Bu bir imtihandır. Lâkin onların çoğu bilmezler.

50— Onlardan öncekiler de bu **(sözü)** söylemişlerdi. Fakat kazandıkları kendilerine hiçbir fayda vermedi.

51— Sonunda, yaptıkları kötülükler başlarına geçti. Şu **(Mekkeli)** lerden zulmedenlerin de yaptıkları kötülükler başlarına geçecektir. Onlar **(Allah'ı)** âciz bırakamazlar.

52— Hâlâ bilmediler mi ki Allah, dilediğine rızkı yayar; dilediğine de kısar. Şüphesiz bunda, iman eden bir kavim için ibretler vardır.

53— **(Benim tarafımdan kavmine)** de ki: "Ey kendileri aleyhine israf eden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Çünkü **(tevbe edenlere)** Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayanın, çok esirgeyenin tâ kendisidir.

54— Onun için başınıza azap gelip çatmadan **(tevbe ile)** Rabbinize dönün, O'na teslim olun. Sonra yardım olunmazsınız.

55— Haberiniz olmayarak, ansızın azap gelmeden, Rabbinizden size indirilenin en güzeline **(Kur'ân'a)** uyun".

56— **(Acele edin ki sonra)** her nefis, "Allah yanında kusur olanı işlediğimden dolayı yazıklar olsun bana!. Ben hakikaten alay edenlerden idim." diyecektir.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللّٰهَ هَدٰىنِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولَ
حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾
بَلٰى قَدْ جَٓاءَتْكَ اٰيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ
مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللّٰهِ
وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ اَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾
وَيُنَجِّي اللّٰهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّٓوءُ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِاٰيَاتِ اللّٰهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ
تَأْمُرُٓونِّي اَعْبُدُ اَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ اُوحِيَ اِلَيْكَ
وَاِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ اَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ اللّٰهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ
مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ
وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوَاتُ
مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

57— Yahut, ''Eğer Allah bana hidâyet vereydi, elbet ben takvâ sahiplerinden olurdum.'' diyecektir.

58— Yahut, azabı gördüğü vakit, ''Benim için **(dünyaya)** dönmek imkânı olsaydı, ben de güzel işler yapanlardan olsaydım'' diyecektir. **(Fakat Allah tarafından kendisine):**

59— ''Hayır! Sana benim âyetlerim gelmişti de sen onları yalanladın; kibirlendin ve kâfirlerden oldun!'' denilecektir.

60— Kıyamet günü, Allah'a yalan iftira edenleri göreceksin, yüzleri simsiyah kesilecek! Büyüklenenlere cehennemde yer yok mudur?

61— Allah, takvâ sahiplerini, kurtuluşlarına sebep olan **(işleri)** ile selâmete ulaştırır. Onlara bir fenalık dokunmaz, onlar mahzun da olmazlar.

62— Allah her şeyin yaratanıdır ve O, her şey üzerine vekildir.

63— Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler var ya! İşte onlar kendilerine yazık edenlerdir.

64— De ki: ''Ey cahiller, bana, Allah'dan başkasına mı ibadet etmemi emrediyorsunuz?

65— And olsun ki, sana ve senden öncekilere şöyle vahy olundu: ''Eğer Allah'a ortak koşarsan, muhakkak amelin boşa gider ve muhakkak zarar edenlerden olursun!''.

66— Bilâkis sen Allah'a ibadet et ve şükredenlerden ol!''.

67— **(O kâfirler),** Allah'ı gerektiği gibi takdir edemediler. Halbuki kıyamet günü, yer tamamen O'nun tasarrufundadır. Gökler de O'nun yed-i kudretinde dürülmüşlerdir. Allah, onların koştukları şirkten münezzehtir, çok yücedir.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ
اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾
وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ
بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾
وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ اَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾
وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا
فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا اَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ
يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ اٰيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا
قَالُوا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾
قِيلَ ادْخُلُوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ اِلَى
الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتّٰى اِذَا جَاؤُهَا وَفُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَاَوْرَثَنَا الْاَرْضَ
نَتَبَوَّاُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ اَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

68— Sûr'a **(ilk defa)** üfürülecek, Allah'ın diledikleri hariç olmak üzere göklerde ve yerde kim varsa hepsi düşüp ölecektir **(ki, bunlar dört büyük melek ile hurîler vesairedir).** Sonra tekrar Sûr'a üfürülecek ve hemen **(bütün insanlar)** kabirlerinden kalkıp bakınmaya başlayacaklardır.

69— Yer, Rabbinin nuru ile aydınlanmış, kitap **(amel defterleri)** konmuş; peygamberlerle şâhidler getirilmiş olacaktır. Kullar arasında adaletle hüküm verilecek; kimseye haksızlık edilmeyecektir.

70— Ve herkese yaptığının karşılığı tamamen ödenecektir. O **(Allah),** onların yaptıklarını en iyi bilendir.

71— Küfredenler bölük bölük cehenneme sürülecektir. Nihayet ona vardıklarında kapıları açılacak ve bekçileri onlara şöyle diyeceklerdir: ''İçinizden peygamberler gelip de Rabbinizin âyetlerini size okumadılar mı? Ve sizi, bu gününüze kavuşmakla korkutmadılar mı?''. Onlar, ''Evet, **(geldi).** Lâkin kâfirlerin üzerine azap kelimesi hak oldu.'' diyeceklerdir.

72— (Yine onlara melekler tarafından), ''İçinde ebedî kalmak üzere cehennemin kapılarından girin. Bak kibirlenenlerin yeri ne fenadır!..'' denilecektir.

73— Rablerinden korkanlar da takım takım cennete sevk edilirler. O'na vardıklarında kapıları açılır, bekçileri onlara, ''Selâm size! Tertemizsiniz. Haydi ebedî kalmak üzere **(buyurun)** girin oraya!'' derler.

74— Cennetlikler de, ''Bize va'dinde sâdık olan Allah'a hamd olsun! Bizi bu yere mirasçı yaptı da cennetten istediğimiz yere konarız.'' derler. Bak güzel amel işleyenlerin ecri ne güzeldir!..

وَتَرَى الْمَلٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ
التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ اِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾
مَا يُجَادِلُ فِٓي اٰيَاتِ اللّٰهِ اِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي
الْبِلَادِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْاَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ
وَهَمَّتْ كُلُّ اُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا
بِهِ الْحَقَّ فَاَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذٰلِكَ حَقَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا اَنَّهُمْ اَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾ اَلَّذِينَ يَحْمِلُونَ
الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا
فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

75— Melekleri de görürsün ki, Rablerine hamd-ü tesbîh ederek arşın etrafını kuşatırlar. Aralarında adaletle hüküm verilmiş ve, ''Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd olsun!'' denilmektedir.

(Sûre: 40)

EL-MÜ'MİN (Gâfir) SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
85 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hâ. Mîm.

2— Bu kitabın indirilişi güçlü ve her şeyi bilen,

3— Günahı bağışlayan, tevbeyi kabul eden, azabı şiddetli, ihsan sahibi Allah tarafındandır ki, O'ndan başka hiçbir İlâh yoktur. Dönüş de ancak O'nadır.

4— Allah'ın âyetleri hakkında, ancak küfredenler mücadelede bulunur. Şimdi onların beldelerde dönüp dolaşmaları seni aldatmasın! **(Sonları cehennemdir).**

5— Onlardan önce Nûh'un kavmi ve onlardan sonra da **(Âd'la Semûd gibi)** hizibler yalanlamışlardı. Ve her ümmet kendi peygamberini yakalayıp öldürmek kasdinde bulundu. Hakkı bâtılla yok etmek için boşuna mücadele ettiler. Nihayet ben de onları yakalayıverdim. Bak nasıl oldu azabım!..

6— İşte peygamberleri yalanlayanlara, Rabbinin azap va'di böylece hak oldu. Onlar cehennem ehlidirler.

7— Arşı taşıyan **(melek)** ler (1) ve onun etrafındakiler Rablerini hamd ile tesbihde bulunurlar ve O'na iman ederler. Hem de iman edenlere mağfiret dileyerek **(derler ki):** ''Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. Tevbe edip senin yolunda gidenleri hemen mağfiret buyur! Onları cehennem azabından koru!

---

(1) **Arş'ı taşıyan meleklere "Hamele-i Arş" denir.**

رَبَّنَا وَاَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّت۪ي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ
مِنْ اٰبَٓائِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْۜ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ
الْحَك۪يمُۙ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ السَّيِّـَٔاتِۜ وَمَنْ تَقِ السَّيِّـَٔاتِ يَوْمَئِذٍ
فَقَدْ رَحِمْتَهُۜ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ﴿٩﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا
يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللّٰهِ اَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ اَنْفُسَكُمْ اِذْ تُدْعَوْنَ
اِلَى الْا۪يمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَٓا اَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَاَحْيَيْتَنَا
اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ اِلٰى خُرُوجٍ مِنْ سَب۪يلٍ ﴿١١﴾
ذٰلِكُمْ بِاَنَّهُٓ اِذَا دُعِيَ اللّٰهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْۚ وَاِنْ يُشْرَكْ بِه۪
تُؤْمِنُواۜ فَالْحُكْمُ لِلّٰهِ الْعَلِيِّ الْكَب۪يرِ ﴿١٢﴾ هُوَ الَّذ۪ي
يُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَٓاءِ رِزْقاًۜ
وَمَا يَتَذَكَّرُ اِلَّا مَنْ يُن۪يبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللّٰهَ مُخْلِص۪ينَ لَهُ
الدّ۪ينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَف۪يعُ الدَّرَجَاتِ ذُو
الْعَرْشِۚ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ اَمْرِه۪ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِه۪ لِيُنْذِرَ
يَوْمَ التَّلَاقِۙ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَۚ لَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ
مِنْهُمْ شَيْءٌۜ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَۜ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

8— Ey Rabbimiz! Onları ve atalariyle zevcelerinden ve sülalelerinden elverişli olanları, kendilerine va'd buyurduğun Adn cennetlerine koy! Şüphesiz sen, güçlü ve hikmetli olansın.

9— Onları kötülüklerden koru! O gün sen kimi kötülüklerden korursan, muhakkak onu rahmetine erdirmişsindir. İşte büyük kurtuluş da budur!''.

10— O küfredenlere **(melekler tarafından),** ''Allah'ın gadabı, elbette sizin kendinize olan gadabınızdan daha büyüktür. Çünkü siz, imana davet olunuyordunuz da, küfrediyordunuz!'' diye nida olunacaktır.

11— **(Cehennemde kâfirler),** ''Ey Rabbimiz! Bizi iki **(defa)** öldürdün, iki **(defa)** da dirilttin. Şimdi günahlarımızı itiraf ettik. Acaba çıkmaya bir yol var mı?'' diyecekler. **(İki diriltmeden birincisi nutfe halindeyken ona can vermek, diğeri de öldükten sonra diriltmektir).**

12— Bu şundandır: Tek olan Allah'a davet edildiği vakit, siz küfrettiniz. O'na şirk koşulunca inanırsınız. İşte hüküm, O yüce, O büyük Allah'ındır.

13— Size âyetlerini gösteren O'dur. Gökten size rızk indirir. Fakat O'na yönelenden başkası anlamaz.

14— O halde siz, dini bütün olarak Allah'a ibadet edin. İsterse kâfirler hoşlanmasınlar.

15— O dereceleri yükselten, arşın sahibi **(Allah);** kavuşma gününün **(kıyametin)** dehşeti ile uyarmak için kullarından dilediğine vahy indirir.

16— O gün onlar **(kabirlerinden)** meydana çıkarlar. Onlardan hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. **(Allah Teâlâ),** ''Bugün mülk kimin?'' diye sorar. **(Ve yine kendisi cevap verir):** ''Bir olan, her şeye gücü yeten Allah'ındır!''.

اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ اِنَّ اللّٰهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَاَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْاٰزِفَةِ اِذِ الْقُلُوبُ لَدَى
الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ يُطَاعُ
﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴿١٩﴾ وَاللّٰهُ يَقْضِي
بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ بِشَيْءٍ اِنَّ اللّٰهَ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ اَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ
اَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَاٰثَارًا فِي الْاَرْضِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوبِهِمْ
وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانَتْ
تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ اِنَّهُ
قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَا
وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٢٣﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ
فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا
قَالُوا اقْتُلُوا اَبْنَاءَ الَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا
نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٢٥﴾

17— Bugün herkes kazandığı ile cezalanacaktır. Bugün zulüm yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir.

18— (Ey Habîbim!), onlara yaklaşan kıyamet gününün tehlikesini anlat. O vakit yürekler, **(korkudan)** gırtlaklara dayanmış; yutkunur dururlar. Zalimler için ne bir dost vardır, ne de sözü geçecek bir şefaatçı!

19— (Allah), gözlerin hâin bakışını da kalblerin gizlediğini de bilir.

20— Allah, hak ile hükmeder. **(Kâfirlerin)** Allah'ı bırakıp da taptıkları **(putlar)** ise, hiçbir şeye hüküm edemezler. **(O halde nasıl Allah'a ortak olurlar!)** Hiç şüphesiz Allah, her şeyi iyi işiten, yegâne iyi görendir.

21— Onlar yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı, baksalar a! Onlardan öncekilerin akıbeti nice olmuş!.. Onlar gerek kuvvet ve gerekse yeryüzündeki eserleri itibariyle bunlardan daha üstün idiler. Böyle iken, Allah onları günahları yüzünden helâk ediverdi! Ve kendilerini Allah'dan **(gelen azaptan)** bir koruyan da olmadı.

22— Sebebi şu idi: Onlara peygamberleri mûcizelerle geliyorlardı da, yine küfrettiler. Allah da onları yakalayıverdi. Çünkü O, çok kuvvetli, azabı şiddetlidir.

23— Yemin olsun! Biz Mûsa'yı mûcizelerimizle ve açık bir delil ile,

24— Fir'avn'a, Hâmân'a ve Kaar'ûn'a gönderdik. Onlar **(Mûsa için),** "Bu bir sihirbaz, bir yalancı!" dediler.

25— Bunun üzerine Mûsa, onlara, tarafımızdan hakkı getirince, "Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün de, karılarını sağ bırakın!" dediler. Ama kâfirlerin hilesi ancak yok olmaya mahkûmdur.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٢٦﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا يُؤْمِنُ
بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ
إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُم
بِالْبَيِّنَاتِ مِن رَّبِّكُمْ وَإِن يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِن يَكُ
صَادِقًا يُصِبْكُم بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ
فِي الْأَرْضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِن بَأْسِ اللَّهِ إِن جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ
مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٢٩﴾
وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ
مِن بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾ وَيَا قَوْمِ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُم
مِّنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

26— Fir'avn, ''Bırakın beni, Mûsa'yı öldüreyim (2). O Rabbine dua etsin. Çünkü ben, onun, dininizi değiştirmesinden yahut yeryüzünde fesad çıkarmasından korkuyorum!'' dedi.

27— Mûsa da, ''Ben hesap gününe inanmayan her kibirliden Rabbime ve Rabbinize sığındım.'' dedi.

28— Fir'avn hanedanından olup imanını gizleyen mü'min bir zat **(ki Fir'avn'ın amcası oğlu olduğu söylenir),** ''Siz, bir adamı Rabbim Allah'dır dediği için öldürecek misiniz? Hem o, size Rabbinizden mûcizeler de getirmiş! Eğer yalancıysa yalanı kendine, ama doğrucu ise sizi uyardığı azabın bir kısmı olsun başınıza gelir. Muhakkak ki Allah, aşırı giden, yalancı olan kimseyi hidâyete erdirmez.

29— Ey kavmim! Bugün mülk sizin, yeryüzünde yüze çıkmış bulunuyorsunuz! Fakat şayet Allah'ın hışmı bize gelirse, kim bize yardım eder **(kurtarır)?**'' dedi. Fir'avn, ''Ben size ancak re'yimi gösteririm ve size ancak doğru yolu gösteririm.'' dedi.

30— İman etmiş olan **(zat)** da dedi ki: ''Ey kavmim! Gerçekten ben size eski kavimlerin günleri gibi bir günün gelmesinden korkuyorum.

31— Nûh kavminin, Âd'ın, Semûd'un ve daha sonrakilerin başlarına gelenler gibi. Allah kullarına zulüm murad edecek değildir!

32— Ey kavmim! Gerçekten ben, sizin başınıza çağırışma gününden **(kıyametin gelmesinden)** korkuyorum.

33— Arkanızı dönüp **(hesap yerini)** geride bıraktığınız gün, sizi Allah'dan kurtaracak hiçbir kimse yoktur. Allah kimi saptırırsa, artık onu hidâyete erdirecek yoktur.

---

(2) **Fir'avn, ''Bırakın Musa'yı öldüreyim'' demesinden onu öldürmekten alıkoyanlar olduğu anlaşılıyor.**

وَلَقَدْ جَٓاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فٖي شَكٍّ
مِمَّا جَٓاءَكُمْ بِهٖۜ حَتّٰٓى اِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِهٖ
رَسُولًاۜ كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌۚ ﴿٣٤﴾
اَلَّذٖينَ يُجَادِلُونَ فٖٓي اٰيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْۜ كَبُرَ
مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ الَّذٖينَ اٰمَنُواۜ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ
عَلٰى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ
ابْنِ لٖي صَرْحًا لَعَلّٖٓي اَبْلُغُ الْاَسْبَابَۙ ﴿٣٦﴾ اَسْبَابَ
السَّمٰوَاتِ فَاَطَّلِعَ اِلٰٓى اِلٰهِ مُوسٰى وَاِنّٖي لَاَظُنُّهُ كَاذِبًاۜ
وَكَذٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُٓوءُ عَمَلِهٖ وَصُدَّ عَنِ السَّبٖيلِۜ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ اِلَّا فٖي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذٖٓي
اٰمَنَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُونِ اَهْدِكُمْ سَبٖيلَ الرَّشَادِۚ ﴿٣٨﴾ يَا قَوْمِ
اِنَّمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌۘ وَاِنَّ الْاٰخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ
﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزٰٓى اِلَّا مِثْلَهَاۚ وَمَنْ عَمِلَ
صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُو۬لٰٓئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فٖيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

34— And olsun ki, **(Mûsa'dan)** önce Yûsuf da size mûcizelerle gelmişti. Siz onun getirdiği şeyler hakkında şüphe edip durdunuz. Hattâ o vefat ettiğinde, ''Bundan sonra Allah aslâ peygamber göndermez.'' dediniz. İşte Allah, haddi aşan her şüpheciyi böyle saptırır.

35— Onlar ki, kendilerine gelmiş bir huccet olmaksızın Allah'ın âyetleri hakkında mücadele ederler. Bu, hem Allah, hem iman edenler katında büyük buğzu **(mucib olur)**. İşte Allah her kibirlenen zorbanın kalbini böyle mühürler''.

36— Fir'avn da, ''Ey Hâmân! Bana bir kule yap. Belki yollara,

37— Göklerin yollarına ulaşırım da Mûsa'nın tanrısına muttali olurum. Muhakkak ben, onu yalancı sanıyorum!'' dedi. İşte böylece Fir'avn'a kötü ameli süslü gösterildi de, yoldan saptırıldı. Fir'avn'un hilesi ancak helâke mahkûmdur.

38— İman etmiş olan zat dedi ki: ''Ey kavmim! Bana uyun ki, size doğru yolu göstereyim.

39— Ey kavmim! Bu dünya hayatı ancak muvakkat bir istifadeden ibarettir. Âhiret ise, **(devamlı)** durulacak karar yurdudur.

40— Kim bir kötülük işlerse, ancak onun misli ile cezalandırılır. Ve erkek kadın her kim mü'min olarak iyi bir amel işlerse, işte böyleleri cennete girerler, orada hesapsız olarak rızıklanırlar.

وَيَا قَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾
تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّمَا
تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ
وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾
فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أَمْرِي
إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا
وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ
عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا
آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ
فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ
الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ
بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ
ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾

41— Ey kavmim! Benim **(karşılaştığım)** bu hal nedir? Ben sizi kurtuluşa davet ediyorum, siz ise beni ateşe çağırıyorsunuz.

42— Siz beni, Allah'a küfretmeye ve hakkında hiçbir bilgim olmayan şeyi O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz? Ben ise, sizi güçlü, yarlıgayıcı olan **(Allah)**a davet ediyorum.

43— Hiç inkâr götürmez ki, sizin beni davet ettiğiniz şeyin ne dünyada, ne ahirette bir davete hakkı yoktur ve hep dönüşümüz Allah'adır. Bütün müsrifler **(müşrikler)** de cehennemliklerin tâ kendileridir.

44— Siz benim söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a ısmarlıyorum. Muhakkak ki Allah kulların bütün yaptıklarını görendir''.

45— Nihayet Allah, onların kurdukları hilelerin kötülüklerinden onu korudu. Fir'avn'ın kavmini ise o kötü azap kuşatıverdi **(Denizde boğuldular, sonra da azaba tutuldular).**

46— Ateş! Sabah akşam ona arz olunur dururlar. Hele kıyamet koptuğu gün, ''Fir'avn hanedanını azabın en şiddetlisine atın!'' **(denilecektir).**

47— Hatırla o vakti ki, **(kâfirler)** cehennemde birbirleriyle çekişirlerken, zayıf olanlar, büyüklük taslayanlara; ''Bizler size tâbi idik. Şimdi siz, bizden ateşin birazını olsun savabiliyor musunuz?'' diyecekler.

48— Büyüklük taslayanlar da, ''Biz hepimiz onun içindeyiz. Allah, kulları arasında hükmünü (3) verdi.'' diyecekler.

49— Ateşte olanlar, cehennemin bekçilerine, ''Rabbinize yalvarın da bizden bir gün olsun azabı hafifletsin!'' derler.

---

(3) **Allah'ın vereceği hüküm, müminleri cennete, kâfirleri cehenneme koyacağıdır.**

قَالُوٓا اَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا
بَلٰى قَالُوا فَادْعُوا وَمَا دُعٰٓؤُا الْكَافِرِينَ اِلَّا فِي ضَلَالٍ
﴿٥٠﴾ اِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ اٰمَنُوا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
يَقُومُ الْاَشْهَادُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ
وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُٓوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى
الْهُدٰى وَاَوْرَثْنَا بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾ هُدًى
وَذِكْرٰى لِاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿٥٤﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ
وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿٥٥﴾ اِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِٓي اٰيَاتِ
اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتٰيهُمْ اِنْ فِي صُدُورِهِمْ اِلَّا كِبْرٌ
مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾
وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِٓيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

50— Onlar da, ''Size peygamberleriniz mûcizelerle gelmiyorlar mıydı?'' diye sorarlar. ''Evet!'' derler. **(Bekçiler)**, ''O halde **(kendiniz)** dua edin!'' derler. Kâfirlerin duası ise hep çıkmazdadır.

51— Şüphesiz ki biz, peygamberlerimize ve iman edenlere hem dünya hayatında, hem de şâhidlerin (4) kıyâm duracağı gün **(kıyamette)** muhakkak yardım edeceğiz.

52— O gün, zalimlere özür dilemeleri fayda vermeyecektir. Onlara lânet vardır ve onlara yurdun kötüsü vardır.

53— And olsun ki, biz Mûsa'ya hidâyeti **(Tevrât'la mûcizeleri)** verdik ve İsrâil oğullarına da kitabı miras bıraktık.

54— Bunu, akıl sahiplerine bir hidâyet ve bir öğüt olsun diye yaptık.

55— O halde sen sabret! Çünkü Allah'ın va'di haktır. **(Mü'minler âdet edinsinler diye)** günahına mağfiret dile! Akşam - sabah hamd ile Rabbini tesbih eyle **(Yani beş vakit namazı kıl).**

56— Allah'ın âyetleri hakkında kendilerine bir hüccet gelmiş değilken mücadele edenler var ya! Onların kalblerinde yetişemeyecekleri bir kibirden başka bir şey yoktur. Sen **(onların şerrinden)** hemen Allah'a sığın. Çünkü O, her şeyi işitenin, her şeyi görenin tâ kendisidir.

57— Elbette gökleri ve yeri yaratmak, **(öldükten sonra)** insanları tekrar yaratmaktan daha büyüktür. Lâkin insanların çoğu bilmezler.

58— Görmeyenle gören, iman edip yararlı işler yapanla kötülük yapan bir olmaz. Siz pek az düşünüyorsunuz.

---

(4) Şâhitler melektir. Çünkü melekler, ahkâmı tebliğ ettiklerine, kâfirlerin ise bunları yalanladıklarına şahitlik edeceklerdir. Ayrıca insanlara şahadet edecek olan melekler, peygamberler ve mü'minler şâhitlikten sayılmıştır.

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ
خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾
كَذَٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ
﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ
﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ
مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

59— Kıyamet muhakkak gelecektir, onda hiç şüphe yoktur. Lâkin insanların çoğu inanmazlar.

60— Rabbiniz, "Bana dua edin ki kabul edeyim! Çünkü bana ibadetten büyüklenenler, yakında hakîr, zelîl olarak cehenneme gireceklerdir." buyurdu.

61— Allah O'dur ki, içinde dinlenesiniz diye sizin için geceyi yaratmış; gündüzü de aydınlık yapmıştır. Gerçekten Allah insanlara karşı ihsan sahibidir. Fakat insanların çoğu şükretmezler.

62— İşte Rabbiniz bu Allah'dır! Her şeyi yaratandır. O'ndan başka hiçbir İlâh yoktur. O halde nasıl oluyor da döndürülüyorsunuz?

63— Allah'ın âyetlerini inkâr edegelenler işte böyle çevrilirler.

64— Allah O'dur ki, sizin için yeri bir karargâh, göğü bir bina yapmıştır. Size şekil vermiş; sonra şekillerinizi güzelleştirmiş ve pak nimetlerden size rızık da vermiştir. İşte Rabbiniz bu Allah'dır. Âlemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir!..

65— Hayat sahibi ancak O'dur. O'ndan başka hiçbir İlâh yoktur. Şu halde O'na dini bütün olarak dua edin. Hamd âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.

66— De ki: "Bana Rabbimden açık açık deliller geldiği vakit, ben, o sizin Allah'ı bırakıp taptıklarınıza ibadet etmekten kesin olarak menedildim ve âlemlerin Rabbine teslim olmak emrini aldım"

هُوَ الَّذٖى خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ
يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوٓا اَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذٖى يُحْيٖ وَيُمٖيتُ فَاِذَا قَضٰٓى اَمْرًا
فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ يُجَادِلُونَ
فٖٓى اٰيَاتِ اللّٰهِ اَنّٰى يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ اَلَّذٖينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ
وَبِمَٓا اَرْسَلْنَا بِهٖ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾ اِذِ الْاَغْلَالُ
فٖٓى اَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِى الْحَمٖيمِ ثُمَّ
فِى النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قٖيلَ لَهُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾
مِنْ دُونِ اللّٰهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ نَكُنْ نَدْعُوا مِنْ قَبْلُ
شَيْـًٔا كَذٰلِكَ يُضِلُّ اللّٰهُ الْكَافِرٖينَ ﴿٧٤﴾ ذٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَفْرَحُونَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾
اُدْخُلُٓوا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدٖينَ فٖيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرٖينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَاِمَّا نُرِيَنَّكَ
بَعْضَ الَّذٖى نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

67— Sizi **(evvelâ)** topraktan, sonra bir nutfeden, sonra bir kan pıhtısından yaratan, sonra sizi bir bebek olarak çıkaran, sonra sizi güçlü kuvvetli bir çağa erişmeniz için, sonra da ihtiyarlar olmanız için yaşatan O'dur. İçinizden kimi de daha evvel öldürülmektedir. Bunları **(yaşayasınız ve)** muayyen bir ecele eresiniz diye yapıyor. Olur ki akıl edersiniz.

68— O, hem diriltir, hem öldürür. O, bir şey yaratmak istedi mi, ona sadece ''Ol!'' der, o da oluverir.

69— Bakmaz mısın Allah'ın âyetleri hakkında mücadele edenlere, **(imandan)** nasıl dönüyorlar?..

70— Bu kitabı ve peygamberlerimizle gönderdiğimiz şeyleri yalanlayanlar var ya! Artık onlar ilerde bilecekler!..

71— O vakit ki, boyunlarında halkalar ve zincirler olduğu halde sürükleneceklerdir.

72— (Evvelâ) kaynar suda, sonra ateşte yakılacaklardır.

73, 74— Sonra onlara ''Allah'ı bırakıp da **(O'na)** şirk koştuğunuz şeyler nerede?'' denilecek. Onlar, ''Bizden kayboldular; daha doğrusu biz, bundan önce hiçbir şeye tapar değildik.'' diyecekler. İşte Allah kâfirleri böyle şaşırtır.

75— (Onlara şöyle denilir, bu azap şundan): Çünkü siz yeryüzünde haksızlıkla seviniyordunuz ve çünkü siz şımarıyordunuz.

76— İçinde ebedî kalmak üzere cehennem kapılarından girin. Kibirlenenlerin yeri ne çirkindir!..

77— Onun için sen sabret. Elbette Allah'ın va'di haktır. Artık onlara va'dettiğimiz azabın bir kısmını ya sana göstereceğiz yahut seni kendimize alacağız. Onlar ancak bize döndürülüp getirileceklerdir.

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلاً مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ اَنْ
يَأْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ فَاِذَا جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ ف۪يهَا مَنَافِعُ
وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً ف۪ي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ
تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ فَاَيَّ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ اَفَلَمْ
يَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذ۪ينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا اَكْثَرَ مِنْهُمْ وَاَشَدَّ قُوَّةً وَاٰثَارًا
فِي الْاَرْضِ فَمَا اَغْنٰى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا
قَالُوا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِه۪ مُشْرِك۪ينَ ﴿٨٤﴾
فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ ا۪يمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا سُنَّتَ اللّٰهِ الَّت۪ي
قَدْ خَلَتْ ف۪ي عِبَادِه۪ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

78— Yemin olsun! Biz senden önce birçok peygamberler gönderdik. Onlardan kiminin kıssasını sana haber verdik, kimini de anlatmadık. Allah'ın izni olmadıkça, hiçbir peygamber bir mûcize getiremez. Allah'ın **(azap)** emri gelince de, hak yerine getirilir. İşte bozguncular burada hüsrana uğrarlar.

79— Allah O'dur ki, sizin için davarları yarattı, bunu onlardan bir kısmına binesiniz, bir kısmını da yiyesiniz diye yaptı.

80— Sizin için onlarda daha birçok faydalar var, göğüslerinizdeki bir hâcete ulaşmanız için onlara binersiniz ve hem onların üzerinde hem gemilerin üzerinde taşınırsınız.

81— Size **(kudretine delâlet eden)** âyetlerini gösteriyor. Artık Allah'ın hangi âyetlerini inkâr edersiniz?

82— O kâfirler, yeryüzünde gezip de bakmadılar mı, onlardan öncekilerin akıbeti nice olmuş? Onlar, bunlardan sayıca daha çok, kuvvetçe daha metin ve yeryüzünde eserce daha üstün idiler. Öyle iken, kazandıkları şeyler kendilerini kurtaramadı.

83— Çünkü onlara, peygamberleri mûcizeler getirince, onlardaki ilimle **(alay ettiler ve)** sevindiler. Ama alay ettikleri şey **(tepelerine indi de)** kendilerini sarıverdi.

84— Azabımızı görünce, ''Allah'ın birliğine iman ettik ve O'na ortak koştuğumuz şeyleri inkâr ettik!'' dediler.

85— Fakat bizim azabımızı gördükleri vakit, iman etmeleri kendilerine bir fayda verecek değildi. Allah'ın, kulları hakkında sürüp gelen sünneti budur. İşte kâfirler burada hüsrana uğradılar.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلٌ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ ﴿٢﴾ كِتَابٌ فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَش۪يرًا وَنَذ۪يرًا فَاَعْرَضَ اَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
﴿٤﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا ف۪ٓي اَكِنَّةٍ مِمَّا تَدْعُونَٓا اِلَيْهِ وَف۪ٓي اٰذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ
بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاعْمَلْ اِنَّنَا عَامِلُونَ ﴿٥﴾ قُلْ اِنَّمَٓا اَنَا۬ بَشَرٌ
مِثْلُكُمْ يُوحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَٓا اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَق۪يمُٓوا اِلَيْهِ
وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِك۪ينَ ﴿٦﴾ اَلَّذ۪ينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ
بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٧﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾ قُلْ اَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذ۪ي خَلَقَ الْاَرْضَ ف۪ي
يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُٓ اَنْدَادًا ذٰلِكَ رَبُّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٩﴾ وَجَعَلَ ف۪يهَا
رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبَارَكَ ف۪يهَا وَقَدَّرَ ف۪يهَٓا اَقْوَاتَهَا ف۪ٓي اَرْبَعَةِ اَيَّامٍ
سَوَٓاءً لِلسَّٓائِل۪ينَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَٓاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ
لَهَا وَلِلْاَرْضِ ائْت۪يَا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا قَالَتَٓا اَتَيْنَا طَٓائِع۪ينَ ﴿١١﴾

(Sûre: 41)

FUSSİLET SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 54 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hâ. Mîm (1).
2— **(Bu Kur'ân)**, Rahmân ve Rahîm olan Allah tarafından indirilmiştir.
3— **(Öyle bir kitap ki)**, âyetleri Arabça bir Kur'ân olmak üzere anlayacak bir kavme açıklanmıştır.

4— Hem müjdeci, hem uyarıcı olmak üzere... Fakat kâfirlerin çoğu ondan yüz çevirdiler. Artık onlar hakkı dinleyip kabul etmezler.

5— Dediler ki: 'Senin bizi davet ettiğin şeyden bizim kalblerimiz örtüler içindedir. Kulaklarımızda da bir ağırlık var ve bizimle senin aranda bir perde var. O halde sen yap **(yapacağını)**! Çünkü biz de yapıyoruz!''.

6— De ki: ''Ben ancak sizin gibi bir insanım, yalnız bana sizin ilâhınızın ancak bir İlâh olduğu vahyediliyor. Öyle ise hemen O'na yönelin. O'ndan mağfiret dileyin. Vay müşriklerin hâline!..''.

7— Onlar ki, zekâtı vermezler. Hem onlar, âhireti de inkâr edenlerin tâ kendileridir.

8— Muhakkak ki, iman edip yararlı işler yapanlar için bitmez tükenmez bir ecir vardır.

9— De ki: ''*Yeri iki günde yaratanı siz mi inkâr ediyorsunuz ve ona ortaklar koşuyorsunuz? O,* bütün âlemlerin Rabbidir''.

10— Hem yere üstünden sabit dağlar yarattı, bereketler husûle getirdi. Onda arayanlar için tam dört günde eşit gıdalar takdir eyledi.

11— Sonra Allah, buhar halindeki semayı yaratmayı diledi de, ona ve yere **(sizden istediğime)**; ''İkiniz de isteyerek veya istemeyerek gelin!'' dedi. Onlar, ''Biz isteyerek geldik!'' dediler.

---

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.**

فَقَضٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ ف۪ي يَوْمَيْنِ وَاَوْحٰى ف۪ي كُلِّ سَمَاءٍ اَمْرَهَا
وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَاب۪يحَ وَحِفْظًا ذٰلِكَ تَقْد۪يرُ الْعَز۪يزِ
الْعَل۪يمِ ﴿١٢﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوا فَقُلْ اَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ اِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ اَيْد۪يهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
اَلَّا تَعْبُدُوا اِلَّا اللّٰهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً
فَاِنَّا بِمَا اُرْسِلْتُمْ بِه۪ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْاَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ اَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذ۪ي
خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِاٰيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾
فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ ر۪يحًا صَرْصَرًا ف۪ي اَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذ۪يقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَخْزٰى
وَهُمْ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَاَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰى
عَلَى الْهُدٰى فَاَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ
اَعْدَاءُ اللّٰهِ اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتّٰى اِذَا مَا جَاؤُهَا شَهِدَ
عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

12— Bu sûretle onları, yedi gök olmak üzere, iki günde **(perşembe ve cuma günlerinde)** yarattı. **(Yeryüzünü iki günde, yerin içindekileri de iki günde yarattı).** Bir de her iki gökte oraya ait emrini vahy etti. Dünya semasını da kandillerle **(yıldızlarla)** ziynetledik ve onu koruduk. İşte bu, güçlü olan her şeyi bilen **(Allah)** ın takdiridir.

13— Bunun üzerine yüz çevirirlerse, ''Ben sizi Âd ve Semûd'un başına gelen yıldırım gibi bir azapla uyardım.'' deyiver.

14— Onlara, ''Allah'dan başkasına ibadet etmeyin!'' diye önlerinden ve arkalarından peygamberler geldiği vakit, ''Eğer Rabbimiz dileseydi, melekler indirirdi. Onun için biz sizin gönderildiğiniz şeylere inanmayız!'' dediler.

15— Sonra Âd kavmi, yeryüzünde haksız yere kibirlendiler ve ''Bizden daha kuvvetli kim var?'' dediler. Onlar görmediler mi ki, kendilerini yaratan Allah onlardan daha kuvvetlidir. Yine de bizim âyetlerimizi inkâr ediyorlardı.

16— Biz de, onlara rezillik azabını dünya hayatında taddıralım diye, uğursuz günlerde üzerlerine kavurucu soğuk bir rüzgâr gönderiverdik. Âhiret azabı ise elbette daha rezil edicidir. Onlar yardım da olunmayacaklardır.

17— Semûd'a gelince, biz onlara doğru yolu gösterdik de onlar körlüğü hidâyete tercih ettiler. Onun için, kazandıkları günahlar yüzünden kendilerini, o aşağılayıcı azap yıldırımı yakalayıverdi.

18— İman edenleri ise kurtardık. Onlar Allah'dan korkuyorlardı.

19— O gün **(kıyamette)** Allah'ın düşmanları **(evet onlar)**, toplanıp ateşe götürülürler.

20— Ona vardıklarında, dünyada neler yapıyor idi iseler, kulakları, gözleri ve derileri hep aleyhlerine şâhidlik edecektir.

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٢١
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ ٢٢
وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ٢٣ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا
فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ٢٤ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ٢٥ وَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
تَغْلِبُونَ ٢٦ فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ٢٧ ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ
لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ٢٨
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ٢٩

21— (Kâfirler), derilerine "Niçin aleyhimize şâhidlik ettiniz?" derler. Onlar, "Her şeyi söyleten Allah, bizi de söyletti. Sizi ilk defa O yarattı ve yine O'na döndürüleceksiniz." diye cevap verirler.

22— Kulaklarınız, gözleriniz ve derileriniz aleyhinize şâhidlik eder diye sakınmıyordunuz. Lâkin zannetmiştiniz ki, Allah yaptıklarınızdan bir çoğunu bilmiyor.

23— İşte Rabbinize beslediğiniz bu zannınız, sizi helâke sürükledi ve ziyana uğrayanlardan oldunuz.

24— Şimdi eğer sabredebilirlerse, ateş onlara meskendir. Eğer tekrar dönmek dilerlerse, kendileri razı olunacak değildir.

25— Biz onlara, birtakım dostlar musallat etmiştik ki, onlar kendilerine hem önlerindeki **(âhiret işi)**ni, hem de arkalarındaki **(dünya işi)**ni süsleyivermişlerdi. Cin ve insanlardan onlardan önce geçmiş ümmetlerle beraber bunlara da azap va'di hak olmuştur. Çünkü onlar kendilerine zarar etmişlerdir (2).

26— Bir de o küfredenler, "Bu Kur'ân'ı dinlemeyin. Ve ona yaygara yapın! Umulur ki üstün gelirsiniz!" dediler.

27— İşte biz de onun için küfredenlere mutlaka şiddetli bir azap taddıracağız ve kendilerine yaptıkları amellerin en kötüsünün cezasını vereceğiz.

28— İşte bu, Allah'ın, düşmanlarına olan cezasıdır ki ateştir. Âyetlerimizi inkâr etmelerinin cezası olarak onlara, orada ebedîlik yurdu vardır.

29— Küfredenler, "Ey Rabbimiz! Cin ve insanlardan bizi yoldan çıkaranları göster de onları ayaklarımızın altına alalım. En aşağılıklardan olsunlar!" diyeceklerdir.

---

(2) **Kötü arkadaşların inanmayanlara süslü gösterdikleri şey, dünya işleridir.**

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ
الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ
قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ
﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ
حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ
اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ
وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ
يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾

30— Gerçekten, ''Rabbimiz Allah'dır.'' deyip sonra doğrulanlar var ya! Onların üzerine **(ölüm ânında)** melekler inecek, ''Korkmayın! Va'd olunduğunuz cennetle sevinin.

31— Biz, hem dünya hayatında, hem âhirette sizin dostlarınızız. Size, burada canınızın çektiği her şey var. Size burada ne isterseniz var.

32— Bu, çok bağışlayıcı, çok esirgeyici olan Allah tarafından konukluk **(olarak verilecek)** tir'' diyeceklerdir.

33— ''Ben gerçekten Müslümanlardanım.'' deyip, yararlı iş yapan ve Allah'a dâvet eden kimseden daha güzel sözlü kim olabilir? (3).

34— Hem iyilikle kötülük bir olamaz. Sen kötülüğü, en güzel olan hareketle önle! O vakit göreceksin ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, yakın bir dost gibi olacaktır.

35— O rütbeye ise ancak sabredenler kavuşturulur. O rütbeye ancak büyük nasip sahibi kavuşturulur.

36— Eğer seni şeytandan bir dürtme dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, her şeyi işiten, her şeyi bilendir.

37— O'nun âyetlerinden bazıları, gece ile gündüz ve güneşle aydır. Siz güneşe de, aya da secde etmeyin; onları yaratana secde edin (4). Eğer yalnız O'na ibadet edecekseniz.

38— Eğer **(Allah'a ibadetten)** kibirlenirlerse, Rabbinin katında bulunanlar **(melekler)** gece gündüz O'na tesbih ederler, hem onlar hiç usanmazlar.

---

(3) Âyette evsafı sayılan zat, Resûlullah'tır. Bazılarına göre âyet, müezzinler hakkında nâzil olmuştur. Allah'ın davetine uyan ve insanları da uymaya davet eden herkesin bu vasfın sahibi olacağı belirtilmektedir.

(4) Dikkat!.. Secde âyetidir.

وَمِنْ اٰيَاتِهٖٓ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً فَاِذَٓا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَٓاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ اِنَّ الَّذٖٓي اَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتٰى اِنَّهُ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ قَدٖيرٌ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يُلْحِدُونَ فٖٓي اٰيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا
اَفَمَنْ يُلْقٰى فِي النَّارِ خَيْرٌ اَمْ مَنْ يَأْتٖٓي اٰمِنًا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِعْمَلُوا
مَا شِئْتُمْ اِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ ﴿٤٠﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ
لَمَّا جَٓاءَهُمْ وَاِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزٖيزٌ ﴿٤١﴾ لَا يَأْتٖيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ
يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهٖ تَنْزٖيلٌ مِنْ حَكٖيمٍ حَمٖيدٍ ﴿٤٢﴾ مَا يُقَالُ لَكَ
اِلَّا مَا قَدْ قٖيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ اِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ
وَذُو عِقَابٍ اَلٖيمٍ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا اَعْجَمِيًّا لَقَالُوا
لَوْلَا فُصِّلَتْ اٰيَاتُهُ ءَاَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذٖينَ اٰمَنُوا هُدًى
وَشِفَٓاءٌ وَالَّذٖينَ لَا يُؤْمِنُونَ فٖٓي اٰذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ
عَمًى اُولٰٓئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعٖيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فٖيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ
بَيْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَفٖي شَكٍّ مِنْهُ مُرٖيبٍ ﴿٤٥﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ
وَمَنْ اَسَٓاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبٖيدِ ﴿٤٦﴾

39— O'nun âyetlerinden biri de arzı **(n nebatlarını)** boyun bükmüş görmendir. Fakat üzerine suyu indirdik mi, hemen davranır ve kabarır. Ona hayat veren, elbette ölüleri de diriltir. Çünkü O, her şeye kaadirdir.

40— Âyetlerimiz hakkında sapkınlık yapanlar, elbette bize gizli kalmazlar. O halde ateşe atılan mı daha hayırlıdır, yoksa kıyamet günü emniyet içinde gelecek olan mı? Dilediğinizi yapın! Çünkü O, sizin bütün yaptıklarınızı görendir.

41— Onlar ki, Kur'ân kendilerine geldiği vakit, onu inkâr ettiler **(Cezalarını çekeceklerdir).** Hiç şüphe yoktur ki, o pek yüce **(ve kıymetli)** bir kitaptır.

42— Ona ne önünden, ne arkasından bâtıl yaklaşamaz. O, herkesce övülen, hikmet sahibi Allah tarafından indirilmedir.

43— Sana, senden önceki peygamberlere söylenenlerden başka bir şey söylenmiyor. Şüphesiz senin Rabbin hem bağışlayıcıdır, hem de acıklı azap sahibidir.

44— Eğer biz, onu, yabancı **(bir dilden)** Kur'ân yapsaydık, mutlaka, ''Âyetleri açıklansa idi ya!'' diyeceklerdi. Arab **(peygamber)**e yabancı **(dil)** öyle mi? De ki: ''O, iman edenlere bir hidâyet ve şifadır. İman etmeyenlerin ise, kulaklarında bir ağırlık vardır. O, **(Kur'ân)** onlara karşı körlüktür. Onlar, **(sanki)** uzak bir yerden çağrılmaktadır **(yani uzaktan haykırılan gibi işitmez; anlamazlar)''.**

45— Yemin olsun ki, biz Mûsa'ya kitabı **(Tevrât'ı)** verdik de, onda ihtilâf edildi. Eğer Rabbinden **(azabın ertelenmesine dair)** bir hüküm geçmiş olmasaydı, aralarında hüküm verilmiş, bitmişti **(helâk olurlardı).** Muhakkak ki onlar, ondan **(Kur'ân'dan)** şüphe veren bir şekkin içindedirler.

46— Kim yararlı iş yaparsa kendine, kim de kötülük işlerse yine kendinedir. Yoksa Rabbin aslâ kullarına zulüm edici değildir.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
أَيْنَ شُرَكَائِي قَالُوا آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٤٨﴾
لَا يَسْأَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ
قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ
لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ
إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿٥١﴾
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ
مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ
وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ
بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ فِي
مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ﴿٥٤﴾

47— Kıyametin ilmi ancak O'na havale edilir. O'nun ilmi olmaksızın ne yemişlerden biri tomurcuklarından çıkar; ne bir dişi gebe kalır, ne de doğurur. O gün **(müşriklere)**, ''Nerede benim ortaklarım?'' diye nidâ edecek; onlar, ''Sana arz ederiz ki, bizden hiçbir şâhid yoktur'' diyeceklerdir.

48— Önceden tapıp durdukları putlar, kendilerinden kaybolup gitmişler ve onlar, kendilerine hiçbir kaçamak kalmadığını anlamışlardır.

49— İnsan, hayır istemekten usanmaz, ama kendisine bir fenalık dokundu mu hemen ümidini keser; me'yus olur.

50— Yemin olsun! Eğer ona dokunan bir zarardan sonra, tarafımızdan kendisine bir rahmet tattırırsak, mutlaka ''Bu benim hakkımdır, kıyametin kopacağını zannetmiyorum. Bilfarz Rabbime döndürülecek olsam, muhakkak O'nun nezdinde benim için daha güzeli vardır'' der. Fakat biz, o küfredenlere yaptıklarını mutlaka haber vereceğiz. Ve onlara şiddetli bir azaptan mutlaka tattıracağız.

51— İnsana nimet verdiğimiz vakit **(şükürden)** yüz çevirir ve yan çizip uzaklaşır. Ama kendisine fenalık dokunursa, hemen enine boyuna duaya dalar.

52— De ki: ''Söyleyin bakalım! Eğer o Kur'ân, Allah tarafından olup da sonra siz onu inkâr etmişseniz, o haktan uzak bir muhalefete düşenden daha sapkın kim olabilir?

53— İlerde biz onlara, hem ufuklarda, hem kendi nefislerinde âyetlerimizi öyle göstereceğiz ki, nihayet onun **(Kur'ân'ın)** hak olduğunu anlayacaklardır. Rabbinin her şeye şâhid olması yetmez mi?

54— Dikkat et! Onlar, Rablerine kavuşmaktan şüphe içindedirler. Dikkat et! O **(Allah)**, her şeyi ilmiyle, kudretiyle kuşatmıştır.

سُورَةُ الشُّورٰى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلٰثٌ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

حٰمٓ ﴿١﴾ عٓسٓقٓ ﴿٢﴾ كَذٰلِكَ يُوح۪ٓي اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِكَۙ اللّٰهُ
الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظ۪يمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلٰٓئِكَةُ
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِۜ اَلَٓا اِنَّ اللّٰهَ
هُوَ الْغَفُورُ الرَّح۪يمُ ﴿٥﴾ وَالَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِه۪ٓ اَوْلِيَٓاءَ اللّٰهُ حَف۪يظٌ
عَلَيْهِمْۘ وَمَٓا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَك۪يلٍ ﴿٦﴾ وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ قُرْاٰناً عَرَبِياًّ
لِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ ف۪يهِۜ فَر۪يقٌ
فِي الْجَنَّةِ وَفَر۪يقٌ فِي السَّع۪يرِ ﴿٧﴾ وَلَوْ شَٓاءَ اللّٰهُ لَجَعَلَهُمْ اُمَّةً وَاحِدَةً
وَلٰكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَٓاءُ ف۪ي رَحْمَتِه۪ۜ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا
نَص۪يرٍ ﴿٨﴾ اَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِه۪ٓ اَوْلِيَٓاءَۚ فَاللّٰهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِ
الْمَوْتٰىؗ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٩﴾ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ ف۪يهِ مِنْ شَيْءٍ
فَحُكْمُهُٓ اِلَى اللّٰهِۜ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبّ۪ي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُۗ وَاِلَيْهِ اُن۪يبُ ﴿١٠﴾

(Sûre: 42)

EŞ-ŞÛRA SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 53 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hâ. Mîm.
2— Ayn. Sîn. Kaaf (1).
3— O, güçlü hikmet sahibi Allah, sana ve senden öncekilere böyle vahy ediyor.

4— Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. O, her şeyden yüce ve büyüktür.

5— (O'nun azametinden), nerde ise gökler üstlerinden çatlayacaklar. Melekler hamd ile Rablerine tesbih ediyorlar ve yeryüzünde bulunanlara mağfiret diliyorlar. Dikkat edin! Hiç şüphe yok ki Allah, çok bağışlayanın, çok esirgeyenin tâ kendisidir.

6— Allah'dan başka velîler edinenlere gelince, Allah onların üzerinde gözcüdür. Sen onların üzerine vekil değilsin.

7— Ve işte böyle, sana Arabça bir Kur'ân vahy ettik ki, Mekke halkını ve etrafındakileri uyarasın ve hakkında hiçbir şüphe bulunmayan kıyamet gününün dehşetiyle korkutasın. Bir fırka cennette, bir fırka da cehennemdedir.

8— Eğer Allah dileseydi, bütün insanları tek bir ümmet yapardı. Lâkin O, dilediğini rahmetine koyuyor. Zalimlere ise, ne bir dost vardır, ne de bir yardımcı!..

9— Yoksa O'ndan başka veliler mi edindiler! İşte Allah! **(Hakikî)** velî ancak O'dur; ölüleri O diriltir, O her şeye kaadirdir.

10— (Kâfirlerle) anlaşamadığınız herhangi bir şey hakkında hüküm Allah'a aittir. ''İşte bu Allah, benim Rabbimdir. Ben ancak O'na tevekkül ettim ve yalnız O'na dönüş yaparım'' **(de).**

---

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.**

فَاطِرُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا
وَمِنَ الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًاۚ يَذْرَؤُكُمْ ف۪يهِۜ لَيْسَ كَمِثْلِه۪ شَيْءٌۚ وَهُوَ السَّم۪يعُ
الْبَص۪يرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَال۪يدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۚ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَقْدِرُۜ اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَل۪يمٌ ﴿١٢﴾ شَرَعَ لَكُمْ
مِنَ الدّ۪ينِ مَا وَصّٰى بِه۪ نُوحًا وَالَّذ۪ٓي اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا
بِه۪ٓ اِبْرٰه۪يمَ وَمُوسٰى وَع۪يسٰٓى اَنْ اَق۪يمُوا الدّ۪ينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا
ف۪يهِۜ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِك۪ينَ مَا تَدْعُوهُمْ اِلَيْهِۜ اَللّٰهُ
يَجْتَب۪ٓي اِلَيْهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَيَهْد۪ٓي اِلَيْهِ مَنْ يُن۪يبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَفَرَّقُٓوا
اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَٓاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْۜ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْۜ وَاِنَّ الَّذ۪ينَ اُو۫رِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَف۪ي شَكٍّ مِنْهُ مُر۪يبٍ ﴿١٤﴾ فَلِذٰلِكَ فَادْعُۚ
وَاسْتَقِمْ كَمَٓا اُمِرْتَۚ وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَٓاءَهُمْۚ وَقُلْ اٰمَنْتُ
بِمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنْ كِتَابٍۚ وَاُمِرْتُ لِاَعْدِلَ بَيْنَكُمْۜ اَللّٰهُ رَبُّنَا
وَرَبُّكُمْۜ لَنَٓا اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْۜ لَا حُجَّةَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْۜ اَللّٰهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَاۚ وَاِلَيْهِ الْمَص۪يرُۜ ﴿١٥﴾

11— O, göklerle yerin yaratanıdır. Size kendinizden çiftler **(eşler)** yaratmıştır. Davarlardan da **(erkekli dişili)** çiftler... Sizi bu suretle üretip duruyor. Onun misli gibisi **(bile)** yoktur. Her şeyi işiten, her şeyi gören O'dur.

12— Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. Dilediğine rızkı bol verir. Dilediğinden de kısar. Çünkü O, her şeyi en iyi bilendir.

13— Sizin için dinden, Nûh'a tavsiye ettiğini; sana vahy buyurduğumuzu; İbrâhim'e, Mûsa'ya ve İsa'ya tavsiye ettiğimizi size de şeriat yaptı. Şöyle ki: Dini doğru tutun. Onda ayrılığa düşmeyin. Müşriklere, kendilerini davet ettiğin din büyük **(ağır)** geldi. Allah bu dine, dilediklerini seçecek ve yönelenleri ona hidâyet edecektir.

14— Ayrılığa düşmeleri ise, kendilerine ilim geldikten sonra sırf aralarında **(hased ve)** ihtirastan dolayıdır. Eğer Rabbinden ''Muayyen bir ecele kadar'' diye **(azabın gecikmesine dair)** bir söz geçmiş olmasaydı, aralarında **(azap edilmeleri için)** hüküm verilmiş bitmişti. Onların arkasından kitaba mirasçı yapılanlar **(Yahûdilerle Hıristiyanlar)** da ondan muhakkak şek verici bir şüphe içindedirler.

15— Onun için sen hemen onları dine davet et ve emrolunduğun gibi, doğru git! Onların hevalarına uyma ve de ki: ''Ben Allah'ın indirdiği her kitaba iman ettim ve aranızda adaletle iş görmekle emrolundum. Allah bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz sizedir. Sizinle aramızda **(birbirimize hüccet göstermeye —veya husumete mahal— yer yoktur. Çünkü nasıl olsa)** Allah, hepimizi bir araya toplayacaktır. Dönüş ancak O'nadır'' (2).

---

(2) **Bu âyet-i kerime, Kıtâl âyeti ile nesh edilmiştir.**

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ
دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
﴿١٦﴾ اَللّٰهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا
وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ
يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾ اَللّٰهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ
يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ
الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾
أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ
بِهِ اللّٰهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ
الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ
مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

16— Allah'ın davetine icabet olunduktan sonra, **(O'nun dini hakkında)** münakaşaya kalkışacakların huccetleri, Rableri katında bâtıldır. Onların üzerlerine hem bir gazab, hem de şiddetli bir azap vardır.

17— Bu kitabı ve mizanı hakla indiren Allah'dır ve ne bilirsin, belki kıyamet yakındır.

18— Onu acele isteyenler, ona inanmayanlardır. İman edenler ise ondan korkarlar ve hak olduğunu bilirler. İyi bil ki, o kıyamet hakkında mücadele edenler, gerçek, **(haktan)** uzak bir şaşkınlık içindedirler.

19— Allah, kullarına çok lütûfkârdır. Kimi dilerse onu rızıklandırır. Kuvvetli, güçlü ancak O'dur.

20— Her kim âhiret sevabını isterse, onun sevabını artırırız. Ve her kim dûnya menfaatını isterse, ona da dünyalık veririz. Fakat âhirette ona hiçbir nasip yoktur.

21— Yoksa onların birtakım şerikleri var da, onlara, dinden Allah'ın izin vermediği şeyleri meşrû mu kıldılar? Eğer o fasıl kelimesi **(yani cezaların âhirete bırakılması)** olmasaydı, muhakkak aralarında **(helâk ile)** hüküm verilmiş bitmişti. Şüphesiz zalimler için acıklı bir azap vardır.

22— **(Kıyamette)** o zalimleri, kazandıkları **(günahları)** ndan dolayı, titrerlerken göreceksin. O ceza ise başlarına gelecektir. İman edip yararlı işler görenler ise, cennetlerin **(en güzel)** bahçelerindedirler. Onlara, Rableri katında ne isterlerse vardır. İşte büyük lütûf budur.

23— İşte bu **(lütûfdur ki),** Allah onu, iman edip yararlı işler gören kullarına müjdeler. De ki: ''Ben, bu tebliğimden dolayı, sizden akrabalıkta sevgiden başka bir ücret istemem''. Kim güzel bir amel yaparsa, biz onun bu sahadaki güzelliğini ziyadeleştiririz. Çünkü Allah çok bağışlayıcı, **(güzel işlere)** mükâfat ile mukaabele edicidir.

24— Yoksa, ''Allah'a bir yalan iftira etti'' mi diyorlar? Allah dilerse, senin kalbini de mühürler. Allah **(onların söyledikleri)** bâtılı mahveder ve **(peygamberine indirdiği)** kelimeleriyle hakkı isbat eder. Çünkü O, kalblerdekileri bilendir.

25— O, kullarından tevbeyi kabul eder. Günahlardan **(tevbe edilenleri)** af buyurur ve bütün yaptıklarınızı bilir.

26— İman edip yararlı işler görenlere dilediklerini verir. Fazlından onlara ziyade de ihsan eder. Kâfirlere gelince, onlar için şiddetli bir azap vardır.

27— Eğer Allah, kullarına rızkı bol bol verseydi, mutlaka yeryüzünde azarlardı. Lâkin O, dilediği bir miktarla indiriyor. Şüphesiz ki O, kullarının bütün hallerinden haberdardır, her şeyi görendir.

28— O, **(kullar)** ümidlerini kestikten sonra, yağmuru indiren ve rahmetini saçandır. Velî O, övülmeye lâyık da O'dur.

ذٰلِكَ الَّذٖى يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِۜ
قُلْ لَٓا اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا اِلَّا الْمَوَدَّةَ فِى الْقُرْبٰىۜ وَمَنْ يَقْتَرِفْ
حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فٖيهَا حُسْنًاۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ اَمْ يَقُولُونَ
افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًاۚ فَاِنْ يَشَاِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَۜ وَيَمْحُ اللّٰهُ
الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهٖۜ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
﴿٢٤﴾ وَهُوَ الَّذٖى يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَعْفُوا عَنِ السَّيِّـَٔاتِ
وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَۙ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجٖيبُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَيَزٖيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهٖۜ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدٖيدٌ ﴿٢٦﴾
وَلَوْ بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهٖ لَبَغَوْا فِى الْاَرْضِ وَلٰكِنْ يُنَزِّلُ
بِقَدَرٍ مَا يَشَٓاءُۜ اِنَّهُ بِعِبَادِهٖ خَبٖيرٌ بَصٖيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذٖى
يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُۜ وَهُوَ الْوَلِىُّ
الْحَمٖيدُ ﴿٢٨﴾ وَمِنْ اٰيَاتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فٖيهِمَا
مِنْ دَٓابَّةٍۜ وَهُوَ عَلٰى جَمْعِهِمْ اِذَا يَشَٓاءُ قَدٖيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَٓا اَصَابَكُمْ
مِنْ مُصٖيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ اَيْدٖيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثٖيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَٓا اَنْتُمْ
بِمُعْجِزٖينَ فِى الْاَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ وَلِىٍّ وَلَا نَصٖيرٍ ﴿٣١﴾

29— O'nun âyetlerinden biri de gökleri, yeri ve onlarda ürettiği her canlıyı yaratmasıdır. O, dilediği zaman onları toplamaya da kaadirdir.

30— Başınıza her ne belâ gelirse, hep kendi ellerinizin kazandığı **(günahlar)** yüzündendir. Böyle iken, **(Allah)** bir çoğunu da bağışlar.

31— (Ey müşrikler!) Siz, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz ve sizin için Allah'dan başka hiçbir dost, hiçbir yardımcı yoktur.

وَمِنْ اٰيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿٣٢﴾ اِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰى ظَهْرِهِ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿٣٣﴾ اَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ
الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي اٰيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَا اُوتِيتُمْ
مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَاَبْقٰى لِلَّذِينَ اٰمَنُوا
وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْاِثْمِ
وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا
لِرَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَمْرُهُمْ شُورٰى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ اِذَا اَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزٰٓؤُا
سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهُ عَلَى اللّٰهِ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَاُولٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾
اِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْاَرْضِ
بِغَيْرِ الْحَقِّ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ اِنَّ ذٰلِكَ
لَمِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى
الظَّالِمِينَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ اِلٰى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

32— O'nun âyetlerinden biri de, denizde dağlar gibi akıp giden gemilerdir.

33— Dilerse rüzgârı durduruverir de, gemiler suyun üstünde durakalırlar. Şüphesiz bunda çok sabırlı, çok şükür eden herkes için birçok ibretler vardır.

34— Yahut, dilerse kazandıkları günahlar yüzünden onları helâk eder. Ama Allah, çoğunu bağışlar.

35— Hem âyetlerimiz hakkında mücadele edenler bilsinler ki, kendileri için kaçacak bir yer yoktur.

36— Hâsılı size verilen şeyler hep dünya hayatının geçici metâıdır. Allah katındaki ise, iman edip, yalnız Rablerine tevekkül eyleyenler için daha hayırlı ve daha devamlıdır.

37— Onlar ki, büyük günahlardan ve açık rezaletlerden kaçınırlar. Öfkelendikleri vakit de, onlar kusur bağışlarlar.

38— Onlar ki, Rableri için davete icabet etmekte, namazı dosdoğru kılmaktadırlar. İşleri de hep aralarında danışmadır. Kendilerine verdiğimiz rızıktan **(hak yolunda)** sarfederler.

39— Onlar ki, kendi haklarına tecavüz olunduğu zaman yardımlaşırlar **(intikam almak için).**

40— Kötülüğün cezası da onun gibi kötülüktür. Fakat her kim bağışlar da uzlaşırsa, artık onun mükâfatı Allah'a kalmıştır. Şüphesiz O, zalimleri sevmez.

41— (Ve elbette kim zulüm olunduktan sonra öcünü alırsa,) artık böyleleri aleyhinde **(ceza vermek için)** yol yoktur.

42— Yol, ancak insanlara zulmedenler ve yeryüzünde haksızlıkla ileri gidenler üzerinedir. İşte onlar için acıklı bir azap vardır.

43— Her kim de sabreder ve suç bağışlarsa, işte bu, azmedilecek işlerdendir.

44— Kimi de Allah şaşırtırsa, artık bundan sonra onun için hiçbir velî yoktur. Zalimleri göreceksin ki, azabı görünce, ''Acaba geri dönmeye bir yol var mı?'' diyeceklerdir.

وَتَرٰيهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ
خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا اَنْفُسَهُمْ
وَاَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اَلَا اِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ ﴿٤٥﴾
وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَنْ يُضْلِلِ
اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ اِسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَاْتِيَ يَوْمٌ
لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَاٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ
مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَاِنْ اَعْرَضُوا فَمَا اَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا
اِنْ عَلَيْكَ اِلَّا الْبَلَاغُ وَاِنَّا اِذَا اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً
فَرِحَ بِهَا وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيهِمْ فَاِنَّ الْاِنْسَانَ
كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ اِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾
اَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَاِنَاثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا
اِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُكَلِّمَهُ
اللّٰهُ اِلَّا وَحْيًا اَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ اَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا
فَيُوحِيَ بِاِذْنِهِ مَا يَشَاءُ اِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

45— Onları göreceksin ki, ateşe atılırken zilletten boyunlarını bükerek göz ucuyla bakarlar. İman etmiş olanlar da, ''Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini, hem ailelerini hüsrana düşürenlermiş!..'' diyeceklerdir. Dikkat edin! Zalimler daimî bir azap içindedirler!

46— Onlara Allah'ın önünden kendilerini kurtaracak dostları da yoktur. Her kimi de Allah saptırırsa, artık onun için çıkar yol yoktur.

47— Allah'dan reddine çare olmayan bir gün **(kıyamet)** gelmezden önce, Rabbinizin davetine icabet edin. O gün size ne bir sığınacak yer vardır, ne de inkâra çare!..

48— Onlar yine yüz çevirirlerse, biz de seni onlara bekçi göndermedik ya!.. Sana düşen ancak tebliğdir. Bir de biz insana, tarafımızdan bir nimet tattırdığımız vakit ona sevinir. Fakat onlara kendi kazandıkları günahlar yüzünden bir felâket gelirse, o vakit insan bir nankör kesilir.

49— Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır; dilediğine kızlar, dilediğine de erkekler bahşeder.

50— Yahut da onları erkekli, dişili ikizler yaratır. Dilediğini de kısır bırakır. Çünkü O, herşeyi bilen, herşeye gücü yetendir.

51— Hiçbir insanla Allah **(doğrudan doğruya)** konuşacak değildir. Ancak vahy yoluyla, veya perde arkasından, yahut bir elçi göndererek, kendi izniyle dilediğini vahy buyurması suretiyle olur. Çünkü O, çok yüce, çok hikmetlidir.

وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَٓا اِلَيْكَ رُوحًا مِنْ اَمْرِنَاۜ مَا كُنْتَ تَدْر۪ي مَا الْكِتَابُ
وَلَا الْا۪يمَانُ وَلٰكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْد۪ي بِه۪ مَنْ نَشَٓاءُ مِنْ عِبَادِنَاۜ
وَاِنَّكَ لَتَهْد۪ٓي اِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍۙ ﴿٥٢﴾ صِرَاطِ اللّٰهِ الَّذ۪ي
لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ اَلَٓا اِلَى اللّٰهِ تَص۪يرُ الْاُمُورُ ﴿٥٣﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
حٰمٓۚ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُب۪ينِۙ ﴿٢﴾ اِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَۚ ﴿٣﴾ وَاِنَّهُ ف۪ٓي اُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَك۪يمٌۜ ﴿٤﴾ اَفَنَضْرِبُ
عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُسْرِف۪ينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ اَرْسَلْنَا
مِنْ نَبِيٍّ فِي الْاَوَّل۪ينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ نَبِيٍّ اِلَّا كَانُوا بِه۪
يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٧﴾ فَاَهْلَكْنَٓا اَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضٰى مَثَلُ
الْاَوَّل۪ينَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَز۪يزُ الْعَل۪يمُۙ ﴿٩﴾ اَلَّذ۪ي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ ف۪يهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَۚ ﴿١٠﴾

52— Ve işte sana böyle emrimizden bir ruh **(Kur'ân)** vahy ettik. Sen kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Lâkin biz onu bir nur yaptık. Onunla kullarımızdan dilediklerimize hidâyet veriyoruz ve muhakkak ki sen, doğru bir yolu gösteriyorsun.

53— O Allah'ın yolunu ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Dikkat!.. Bütün işler Allah'a döner.

(Sûre: 43)

EZ-ZÜHRUF SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 89 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hâ. Mîm (1).

2— Hak yolu açıklayan bu kitaba yemin olsun!

3— Biz onu anlayasınız diye, Arabça bir Kur'ân yaptık.

4— Gerçekten o, bizim katımızdaki ana kitapta **(Levh-i Mahfûz'da)** olup çok yüce, çok hikmetlidir.

5— Siz, haddi aşan bir kavim oldunuz diye sizden öğüdü kaldıracak mıyız?

6— Halbuki evvelkiler içinde de biz nice peygamberler gönderdik.

7— Onlara hiçbir peygamber gelmiyordu ki, onunla alay etmesinler.

8— Onun için biz, kuvvetçe onlardan daha şiddetlilerini helâk ettik. Evvelkilerin misali **(Kur'ân'da)** geçti.

9— Yemin olsun ki, onlara "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlaka "Onları, güçlü ve her şeyi bilen **(Allah)** yarattı". derler.

10— O Allah ki, size yeri bir beşik yaptı. Yolunuzu bulasınız diye, onda size yollar açtı.

---

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâsını yalnız Allah bilir.**

وَالَّذٖى نَزَّلَ مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً بِقَدَرٍۚ فَاَنْشَرْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَيْتًاۚ كَذٰلِكَ
تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذٖى خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ
مِنَ الْفُلْكِ وَالْاَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَۙ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُا عَلٰى ظُهُورِهٖ ثُمَّ
تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ اِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ
الَّذٖى سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنٖينَۙ ﴿١٣﴾ وَاِنَّٓا اِلٰى رَبِّنَا
لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهٖ جُزْءًاۜ اِنَّ الْاِنْسَانَ
لَكَفُورٌ مُبٖينٌۜ ﴿١٥﴾ اَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَاَصْفٰيكُمْ
بِالْبَنٖينَ ﴿١٦﴾ وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا ظَلَّ
وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظٖيمٌ ﴿١٧﴾ اَوَمَنْ يُنَشَّؤُا فِى الْحِلْيَةِ
وَهُوَ فِى الْخِصَامِ غَيْرُ مُبٖينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلٰٓئِكَةَ الَّذٖينَ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمٰنِ اِنَاثًاۜ اَشَهِدُوا خَلْقَهُمْۜ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ
وَيُسْـَٔلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَٓاءَ الرَّحْمٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْۜ مَا لَهُمْ
بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍۗ اِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَۜ ﴿٢٠﴾ اَمْ اٰتَيْنَاهُمْ كِتَابًا
مِنْ قَبْلِهٖ فَهُمْ بِهٖ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُٓوا اِنَّا
وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

11— Ve **(O Allah ki),** gökten bir ölçü ile su indirdi. Biz onunla ölü bir beldeye hayat verdik. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız.

12— (O Allah ki), bütün çiftleri yaratmış; sizin için gemilerden ve ev hayvanlarından bineceğiniz vasıtalar yapmıştır.

13— Ki, sırtlarına binin de sonra üzerlerine yerleşince Rabbinizin nimetini hatırlayarak, ''Bunları bizim emrimize veren Allah'ı tenzih ederiz. Yoksa biz bunu yanaştıramazdık.

14— Ve herhalde biz, dönüp Rabbimize varacağız!'' deyin.

15— Öyle iken, tuttular kullarından O'na bir cüz isnat ettiler. **(Melekler, Allah'ın kızlarıdır dediler).** Gerçekten insan, küfrü meydanda **(açık bir nankör)**dür.

16— Yoksa O Allah, yarattığı varlıklardan kendine kızlar edindi de, oğullarla size mi imtiyaz verdi?

17— Halbuki onlardan biri Rahmân'a isnat ettiği misal ile kendisi müjdelense, yüzü simsiyah kesilir de kederinden yutkunup kalır.

18— Ziynet içinde yetiştirilen, halbuki dâvâda iddiasını isbat edemeyeni **(kızı)** mı **(O'na nisbet ediyorlar)**?

19— Rahmân'ın kulları olan melekleri dişi yaptılar. Yaratılışlarına şâhid mi idiler? Onların bu şâhidlikleri yazılacak ve kendilerine sorulacaktır.

20— Bir de, ''Eğer Rahmân dileseydi, biz o meleklere tapmazdık.'' dediler. Onların bu hususta hiçbir bilgisi yoktur. Onlar ancak yalan söylüyorlar.

21— Yoksa biz, onlara, bundan evvel bir kitap vermişiz de ona mı tutunuyorlar?

22— Hayır! Onlar şöyle dediler: ''Biz, atalarımızı bir din üzerinde bulduk. Biz de onların izlerince giderek yol buluruz!''.

وَكَذٰلِكَ مَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ ف۪ي قَرْيَةٍ مِنْ نَذ۪يرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَٓاۙ
اِنَّا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾
قَالَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ اٰبَٓاءَكُمْۜ
قَالُٓوا اِنَّا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِه۪ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ لِاَب۪يهِ وَقَوْمِه۪ٓ اِنَّن۪ي
بَرَٓاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَۙ ﴿٢٦﴾ اِلَّا الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي فَاِنَّهُ سَيَهْد۪ينِ ﴿٢٧﴾
وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً ف۪ي عَقِبِه۪ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾
بَلْ مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَٓاءِ وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُب۪ينٌ
﴿٢٩﴾ وَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَاِنَّا بِه۪ كَافِرُونَ
﴿٣٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظ۪يمٍ
﴿٣١﴾ اَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَۜ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَع۪يشَتَهُمْ
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ
بَعْضُهُمْ بَعْضاً سُخْرِياًۜ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾
وَلَوْلَٓا اَنْ يَكُونَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ
بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفاً مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَۙ ﴿٣٣﴾

23— Yine böyle! Biz, senden önce hiçbir memlekete bir uyarıcı göndermedik ki, oranın refah sahipleri, ''Biz, atalarımızı bir din üzerinde bulduk. Biz de onların izlerine uyarız!'' demiş olmasınlar.

24— Gönderilen uyarıcı, ''Ben, atalarınızı, üzerinde bulduğunuzdan daha doğrusunu size getirdimse de mi?'' dedi. Onlar, ''Biz, hakikaten sizin gönderildiğiniz şeylere küfrediyoruz.'' dediler.

25— Bunun üzerine biz de onlardan intikam aldık. Şimdi bak! O yalanlayanların âkıbeti nice olmuş?..

26— Hatırla ki bir vakitler İbrâhim, babasına ve kavmine ''**(Haberiniz olsun)!** Ben, sizin taptıklarınızdan berîyim.

27— Ancak beni yaratan müstesna! Çünkü O, beni hidâyete erdirecektir.'' demişti.

28— (İbrâhim), bu sözü, zürriyeti, içinde bakî kalan bir kelime yaptı. Umulur ki dönerler.

29— Doğrusu ben, bunları ve atalarını, kendilerine hak **(Kur'ân)** ve açıklayıcı bir peygamber gelinceye kadar faydalandırdım.

30— Hak kendilerine geldiğinde ise, ''Bu bir sihirdir, biz ona inanmayız.'' dediler.

31— Şunu da söylediler: ''Bu Kur'ân, şu iki şehirden **(Mekke ile Tâif'den)** bir büyük adama indirilseydi ya!..''

32— Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar? Onların bu dünya hayatındaki geçimlerini biz taksim ettik. Bir kısmını da derecelerle diğerlerinin üstüne çıkardık ki, bazısı bazısını eli altına alıp çalıştırsın. Rabbinin rahmeti ise, onların toplayıp durduklarından daha hayırlıdır.

33— Eğer insanlar **(hep küfre sapan)** bir ümmet haline gelmeyecek olsalardı, biz O Rahmân'ı inkâr eden *kimselerin evlerine; gümüşten tavanlar, üzerlerine çıkacakları merdivenler,*

وَلِبُيُوتِهِمْ اَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِؤُنَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا
وَاِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٣٥﴾ وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا
فَهُوَ لَهُ قَر۪ينٌ ﴿٣٦﴾ وَاِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّب۪يلِ وَيَحْسَبُونَ
اَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَٓاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ ب۪يْن۪ي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَر۪ينُ ﴿٣٨﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ اِذْ ظَلَمْتُمْ
اَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ
اَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٤٠﴾ فَاِمَّا
نَذْهَبَنَّ بِكَ فَاِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ اَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذ۪ي
وَعَدْنَاهُمْ فَاِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذ۪ٓي
اُو۫حِيَ اِلَيْكَ اِنَّكَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَق۪يمٍ ﴿٤٣﴾ وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ
وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ
مِنْ رُسُلِنَٓا اَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ اٰلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ
اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيَاتِنَٓا اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۬ئِه۪ فَقَالَ اِنّ۪ي رَسُولُ
رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَٓاءَهُمْ بِاٰيَاتِنَٓا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

34— Odalarına da kapılar, üzerlerine yaslanacakları koltuklar,

35— Ve altın ziynetler yapardık. **(Mânâ şudur: Bunları kâfire vermekle mü'minin küfre dönmesinden korkulmasaydı, kâfirlere bunları verirdik. Çünkü dünyanın bizce kıymeti hiçtir).** Bütün bunlar, dünya hayatının geçici metâından başka bir şey değildir. Rabbin katında âhiret, takvâ sahipleri içindir.

36— Her kim Rahmân'ın zikrinden göz yumarsa biz ona bir şeytan musallat ederiz. Artık onun arkadaşı odur.

37— Ve şüphesiz ki bu **(şeytan)**lar onları yoldan çıkarırlar. Onlar da kendilerini hidâyete ermiş sanırlar.

38— Nihayet **(şeytanıyla birlikte kıyamet gününde)** bize geldiği vakit, **(şeytanına)**, ''Keşke benimle senin aramızda doğu ile batı arası kadar mesafe olsaydı!.. Sen ne kötü arkadaşmışsın!..'' der.

39— (Allah Teâlâ şöyle buyurur): ''Bugün, bu size aslâ fayda vermez. Çünkü zulmettiniz. Hepiniz azapta ortaksınız!''.

40— O halde **(Habibim!)** sağırlara sen mi işittireceksin? Yahut körlere ve açık bir şaşkınlık içinde bulunanlara sen mi yol göstereceksin?

41— Şayet **(onlara azap gelmeden)** seni alır götürürsek, hiç şüphesiz biz onlardan **(âhirette)** intikam alırız.

42— Yahut onlara va'd ettiğimizi, **(hayatında)** sana mutlaka gösteririz. Biz elbette onlara azap etmeye kaadiriz.

43— Onun için sen, hemen sana vahy edilen Kur'ân'a sarıl. Çünkü sen, doğru bir yol üzerindesin.

44— Muhakkak ki o Kur'ân, hem senin için, hem kavmin için bir şereftir. İleride **(ondan)** sorulacaksınız.

45— Senden önce gönderdiğimiz peygamberlerimize sor. Biz Rahmân'dan başka ibadet edilecek ilâhlar yapmış mıyız?

46— Yemîn olsun! Biz Mûsa'yı mûcizelerimizle Fir'avn'a ve kavmine gönderdik. Vardı da, ''Ben, âlemlerin Rabbinin peygamberiyim!'' dedi.

47— Onlara mûcizelerimizle varınca, onlar hemen bu mûcizelere gülüverdiler.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ اٰيَةٍ اِلَّا هِيَ اَكْبَرُ مِنْ اُخْتِهَا وَاَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَٓا اَيُّهَ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ
بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ اِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ
الْعَذَابَ اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادٰى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ
يَا قَوْمِ اَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الْاَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِي اَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ اَمْ اَنَا خَيْرٌ مِنْ هٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَٓا اُلْقِيَ عَلَيْهِ اَسْوِرَةٌ مِنْ
ذَهَبٍ اَوْ جَٓاءَ مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ
قَوْمَهُ فَاَطَاعُوهُ اِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّٓا
اٰسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنَاهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَاهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْاٰخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا
قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُٓوا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ
مَا ضَرَبُوهُ لَكَ اِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا
عَبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنٖٓي اِسْرَٓائِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَٓاءُ
لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلٰٓئِكَةً فِي الْاَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

48— Onlara gösterdiğimiz her mûcize, mutlaka diğerinden daha büyüktü. **(Çekirge ve tufan gibi ki, evlerini su basmış, yedi gün su, oturanların boğazına çıkmıştı).** Belki inkârlarından dönerler diye, onları azap ile tuttuk.

49— **(Bu halde)** dediler ki: ''Ey büyücü! Sana olan va'di hürmetine bizim için Rabbine dua et. Çünkü biz, artık yola erdirilmiş olacağız!''

50— Bunun üzerine onlardan azabı kaldırınca derhal caydılar.

51— Fir'avn, kavminin içinde şöyle seslendi: ''Ey kavmim! Mısır'ın saltanatı benim ve şu nehirler benim altımdan akıyor değil mi? Görmüyor musunuz?..

52— Yoksa ben, şu hakîr ve nerde ise meramını anlatamayan adamdan hayırlı değil miyim? **(Hz. Mûsa küçüklüğünde ağzına bir kor aldığı için dilinde pelteklik kalmıştı. Fir'avn işte buna işaret ediyordu).**

53— **(Eğer dediği gibi ise)** üzerine altun bilezikler atılsa ya! Yahut beraberinde melekler dizilip gelse ya!..''

54— Böylece Fir'avn kavmini küçümsedi, onlar da ona itaat ettiler. Çünkü onlar **(dinden çıkmış)**, fâsık bir kavim idiler.

55— Vaktâ ki, bizi gazablandırdılar, biz de kendilerinden intikam aldık ve hepsini birden **(suda)** boğduk.

56— Bu suretle onları, sonrakilere **(ibret veren)** bir geçmiş ve örnek yaptık.

57— Meryem'in oğlu misal verilince, senin kavmin keyiflenip gülüyorlar. **(''Siz ve Allah'ı bırakıp taptığınız putlar Cehennem odusunuz!'' âyeti inince, müşrikler, ''Biz, ilâhlarımızın İsa ile beraber olmasına razıyız. Çünkü İsa da bir kuldur.'' diyerek gülmüşlerdi).**

58— Ve ''Bizim ilâhlarımız mı daha hayırlı yoksa O mu?'' dediler. Bunu sana sırf bir mücadele olmak için misal verdiler. Doğrusu onlar çok husûmetçi bir kavimdirler.

59— Hayır! İsâ ilâh değil, ancak bir kuldur. Biz ona nimet verdik ve kendisini **(babasız yaratmakla)** İsrâil oğulları için bir ibret yaptık.

60— Eğer dileseydik sizlerden bedel melekler halkederdik de yeryüzünde halife olurlardı.

وَاِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِۜ هٰذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُۚ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَٓاءَ عِيسٰى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
وَلِاُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذ۪ي تَخْتَلِفُونَ ف۪يهِۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ
وَاَط۪يعُونِ ﴿٦٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبّ۪ي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُۜ هٰذَا
صِرَاطٌ مُسْتَق۪يمٌ ﴿٦٤﴾ فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْۚ فَوَيْلٌ
لِلَّذ۪ينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ اَل۪يمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ اِلَّا السَّاعَةَ
اَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ اَلْاَخِلَّٓاءُ يَوْمَئِذٍ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا الْمُتَّق۪ينَۜ ﴿٦٧﴾ يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ
عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَٓا اَنْتُمْ تَحْزَنُونَۚ ﴿٦٨﴾ اَلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا بِاٰيَاتِنَا
وَكَانُوا مُسْلِم۪ينَۚ ﴿٦٩﴾ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَاَكْوَابٍۚ
وَف۪يهَا مَا تَشْتَه۪يهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُۚ وَاَنْتُمْ ف۪يهَا
خَالِدُونَۚ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّت۪ٓي اُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ ف۪يهَا فَاكِهَةٌ كَث۪يرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

61— Gerçekten o **(İsa'nın gökten inişi),** kıyametin bir alâmetidir. Onun için sakın kıyamet hakkında şüphe etmeyin de bana tâbi olun! Bu, doğru bir yoldur.

62— Sakın şeytan sizi çevirmesin. Muhakkak o, size apaçık bir düşmandır.

63— İsa da mucizelerle geldiği vakit şöyle demişti: ''Ben size hikmetle ve ihtilâfa düştüğünüz şeylerin bir kısmını açıklayayım diye geldim. Binaenaleyh Allah'dan korkun ve bana itaat edin.

64— Şüphe yok ki Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. O halde O'na ibadet edin. Bu, doğru bir yoldur''.

65— Sonra hizibler kendi aralarında ihtilâf ettiler. Onun için acıklı bir günün azabından vay zulmedenlerin haline!..

66— Onlar, farkında değillerken ansızın **(başlarına)** geliversin diye, kıyametin kopmasını mı bekliyorlar?

67— Dostlar, o gün birbirlerine düşmandırlar. Yalnız takvâ sahipleri müstesnadır.

68— (Kendilerine Allah tarafından şöyle denilir): ''Ey benim kullarım! Bugün size hiçbir korku yoktur, siz mahzun da olmayacaksınız.''

69— Âyetlerimize iman edib de **(hâlis)** Müslüman olan **(kul)**lar**(ım)!**

70— Sevinç ve neşeler içinde siz ve zevceleriniz cennete girin.

71— Altından tabaklar ve kadehlerle başlarında dönülür. Orada canların istediği, gözlerin lezzet alacağı her şey vardır. Hem siz orada ebedî kalacaksınız.

72— Ve işte yaptığınız ameller sebebiyle mirasçı kılındığınız cennet budur!

73— Sizin için orada birçok meyveler vardır, onlardan yiyeceksiniz.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ
فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾
وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ
جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا
فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ
بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا
أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا
يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ وَفِي
الْأَرْضِ إِلَٰهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ
إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ
قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

74— Muhakkak ki kâfirler, cehennem azabında ebedî kalacaklardır.

75— Kendilerinden azap hafifletilmeyecektir. Onlar, orada ümidi kesmişlerdir.

76— Biz, onlara zulüm etmedik. Lâkin onlar, zalimlerin kendileriydiler.

77— Şöyle çağrışacaklardır: ''Ey Mâlik! Rabbin bizim **(ölüm)** işimizi bitiriversin **(Cehennemin bekçisi Mâlik, onlara)**, ''Siz **(azapta)** kalacaksınız!'' der.

78— **(Allah Teâlâ da buyurur ki)**: ''Yemin olsun! Biz size hakkı getirdik. Lâkin çoğunuz haktan hoşlanmayanlardınız''.

79— Yoksa onlar **(peygambere tuzak kurmak hususunda)** işi sıkı mı tuttular? İşte biz de **(onların helâkı hususunda)** sıkı tutuyoruz.

80— Yoksa biz, onların sırlarını ve fısıltılarını işitmez miyiz sanıyorlar? Hayır! **(İşitiyoruz)**. Hem de elçilerimiz yanlarındadır; yazıyorlar.

81— De ki: ''Rahmân'ın çocuğu olsa, ben ona tapanların birincisi olurdum''.

82— Göklerin ve yerin Rabbi, Arş'ın da Rabbi, onların söylediklerinden münezzehtir.

83— Şimdi bırak onları, tâ va'd olundukları günlerine kavuşuncaya kadar dalsınlar, oyalansınlar.

84— O, gökte ilâh, yerde de ilâhdır. O, hikmet sahibi ve her şeyi hakkıyle bilendir.

85— Göklerle yerin ve aralarındakilerin mülkü kendine ait olan **(Allah)** ne yücedir... Kıyametin ilmi de O'nun katındadır. Hepiniz ancak O'na döndürüleceksiniz.

86— O'nu bırakıp da yalvarıp durdukları şeyler, şefaate sahip değillerdir. Ancak bilerek Hakka şahâdet edenler müstesna! (2).

87— Yemin olsun ki, o **(müşrik)**lere kendilerini kimin yarattığını sorsan, mutlaka ''Allah!'' diyeceklerdir. Öyle ise, nasıl oluyor da dönüyorlar?

88— Onun **(peygamberin)**, ''Ey Rabbim!'' demesi hakkı için! Muhakkak ki onlar, iman etmez bir kavimdirler.

89— Şimdi sen onlardan vazgeç de, ''Selâm'' de. Onlar ileride bileceklerdir. **(Bu emir, Cihad âyetiyle nesh edilmiştir.)**

---

(2) **Âyet-i kerimede "Müstesna" diye bahsedilen kimseler, Hz. İsa, Hz. Uzeyir ile meleklerdir. Bunlar, mü'minlere şefaatte bulunacaklardır.**

سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا
مُنْذِرِينَ ﴿٣﴾ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾ أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾ رَبِّ السَّمٰوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٧﴾ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي
وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾ يَغْشَى النَّاسَ
هٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾
أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ ﴿١٤﴾ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ
عَائِدُونَ ﴿١٥﴾ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ
﴿١٦﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ
كَرِيمٌ ﴿١٧﴾ أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللّٰهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

(Sûre: 44)

ED-DUHAN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
59 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hâ. Mîm.

2— **(Haramı, helâlı)** açıklayan şu kitap hakkı için.

3— Biz onu, mübarek bir gecede **(Kadir gecesinde)** indirdik. Çünkü biz **(onunla)** uyarıcılarız.

4— Her hikmetli iş o gecede ayırt edilir.

5— Tarafımızdan bir emir olmak üzere. Çünkü biz **(peygamber)** göndericileriz.

6— Rabbinden bir rahmet olarak. Muhakkak her şeyi işiten, her şeyi bilen ancak O'dur.

7— Eğer gerçekten inanıyorsanız, göklerle yerin ve ikisi arasındaki şeylerin Rabbidir.

8— O'ndan başka hiçbir İlâh yoktur. Hem diriltir, hem öldürür. Hem sizin, hem de evvelki atalarınızın Rabbidir.

9— Fakat onlar bir şüphe içinde oynuyorlar (1).

10— ''O halde gökyüzünün açık bir duman getireceği günü gözet.''

11— O duman insanları kaplayacaktır. **(Hakikat dehşetli bir kurak olmuş, insanlar açlıktan yerle gök arasını duman gibi görmüşlerdi ve)** ''Bu acıklı bir azaptır.

12— Ey Rabbimiz! Bizden bu azabı kaldır. Çünkü biz mü'miniz!'' **(demişlerdi).**

13— Onlar için düşünmek, ibret almak nerede? Kendilerine apaçık anlatan bir peygamber geldi de,

14— Sonra ondan yüz çevirdiler ve ''Bu, öğretilmiş bir deli!'' dediler.

15— Biz o azabı **(açlığı)** biraz kaldıracağız; fakat siz yine küfre döneceksiniz **(gerçekten bir zaman açlık kalkmış, onlar da küfre dönmüşlerdir).**

16— Hatırla ki o gün, **(yani Bedir Harbi'nde, onları)** büyük şiddetle yakalayacağız. Gerçekten intikam alacağız.

17— And olsun! Biz, onlardan önce Fir'avn kavmini imtihan ettik. Onlara da çok kıymetli bir peygamber gelmişti.

18— ''Allah'ın kullarını bana verin. Çünkü ben size gönderilmiş emin bir peygamberim.

---

(1) **Peygamber** (s.a.v.) **onlar aleyhinde ''Allahım, onlara Yûsuf'un yedi senesi gibi bir kıtlık vermek suretiyle bana yardım et'' diyerek ilenmişti. Cenâb-ı Hak, duasını kabul etti.** (10)**'uncu âyet-i kerimede buna işaret olunmaktadır.**

وَاَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللّٰهِ اِنّ۪ٓي اٰت۪يكُمْ بِسُلْطَانٍ مُب۪ينٍ ﴿١٩﴾ وَاِنّ۪ي عُذْتُ
بِرَبّ۪ي وَرَبِّكُمْ اَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا ل۪ي فَاعْتَزِلُونِ
﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهُٓ اَنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَاَسْرِ بِعِبَاد۪ي
لَيْلًا اِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾
كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَر۪يمٍ ﴿٢٦﴾
وَنَعْمَةٍ كَانُوا ف۪يهَا فَاكِه۪ينَ ﴿٢٧﴾ كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا اٰخَر۪ينَ
﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَر۪ينَ ع
﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪لَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُه۪ينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ
اِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِف۪ينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلٰى عِلْمٍ عَلَى
الْعَالَم۪ينَ ﴿٣٢﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ مِنَ الْاٰيَاتِ مَا ف۪يهِ بَلٰٓؤٌا مُب۪ينٌ ﴿٣٣﴾
اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُولٰى وَمَا نَحْنُ
بِمُنْشَر۪ينَ ﴿٣٥﴾ فَاْتُوا بِاٰبَٓائِنَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ ﴿٣٦﴾ اَهُمْ
خَيْرٌ اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ اَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِم۪ينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِب۪ينَ ﴿٣٨﴾
مَا خَلَقْنَاهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

19— Allah'a karşı yücelik taslamayın. Çünkü bèn size açık bir bürhan **(mûcize)** getiriyorum.

20— Hem ben, sizin beni taşlamanızdan dolayı, benim ve sizin Rabbiniz **(olan Allah)** a iltica ettim.

21— Eğer bana iman etmezseniz, yanımdan olsun ayrılıp uzaklaşın'' **(demişti. Çekilmediler).**

22— Bunun üzerine o da Rabbine, ''Bunlar mücrim bir kavim!..'' diye dua etti.

23— **(Allah Teâlâ da),** ''Hemen kullarımı geceleyin götür. Çünkü siz takip edileceksiniz.

24— **(Karşıya geçince)** denizi açık bırak! Çünkü onlar boğulacak bir ordudur.'' buyurdu. **(Gerçekten boğuldular).**

25— Geriye ne bahçeler, ne kaynaklar...

26— Ne çiftlikler, ne güzel konaklar!..

27— İçinde zevk-u safa sürdükleri ne nimetler bırakmışlardı.

28— Evet öyle! Ve hep onları başka bir kavme miras verdik.

29— Hâsılı üzerlerine ne gök ağladı, ne de yer! Kendilerine mühlet de verilmedi.

30— Andolsun ki biz İsrâil oğullarını o zelil edici azaptan kurtardık (2).

31— Fir'avn'dan **(kurtuluş verdik)** Çünkü o müsriflerden bir zorba idi.

32— And olsun, biz İsrâil oğullarını bile bile âlemlerin üzerine seçtik.

33— Ve onlara **(denizin açılması, bıldırcın kuşu ve kudret helvası gibi)** öyle âyetler verdik ki, bunlarda açık bir nimet ile imtihan vardı.

34— Gerçekten şu seninkiler diyorlar ki:

35— ''İlk ölümümüzden başka bir şey yoktur. Biz yeniden diriltilecek değiliz.

36— Eğer doğrucu iseniz, haydi babalarımızı getirin!''.

37— Yâ bunlar mı daha hayırlı, yoksa Tubba' (3) kavmi ile onlardan evvelkiler mi? Biz onları helâk ettik, çünkü mücrim idiler.

38— Biz göklerle yeri ve aralarındakileri oyuncular olarak yaratmadık.

39— Onları ancak hak ile yarattık. Lâkin çokları bilmezler.

---

(2) **Buradaki azaptan murad, çocukların esir; kadınların câriye edilmesi idi.**

(3) **Tubba', Yemen hükümdarlarına verilen addır. Rivayet edildiğine göre bu hükümdar iyi bir insandı. Fakat kavmi yoldan çıkmıştı.**

40— Hiç şüphe yok ki ayırt etme günü **(kıyamet)**, hepsinin toplanacağı **(va'd olunmuş)** vakitleridir.

41— O gün dostun, dosta hiçbir şeyle faydası olmaz ve onlar yardım da görmezler.

42— Ancak Allah'ın rahmeti ile yarlığadığı başka! Çünkü O, güçlünün, esirgeyicinin tâ kendisidir.

43— Şüphesiz Zakkûm ağacı,

44— Mücrimin **(Ebû Cehil ile arkadaşlarının)** yemeğidir.

45— Erimişi maden tortusu gibidir. Karınlarda kaynar.

46— Sıcak suyun kaynaması gibi...

47— **(Allah Teâlâ cehennem zebânilerine yani meleklere buyurur ki):** "Şunu tutun da cehennemin ortasına sürükleyin, götürün.

48— Sonra, başının üstüne o kaynar su azabından dökün".

49— Sonra deyin ki: "Tad bakalım! Çünkü sen, **(zannınca)** çok güçlü, yegâne şerefli idin!".

50— İşte sizin şüphe edip durduğunuz şey budur.

51— Muhakkak ki takvâ sahipleri emin bir mevkidedirler.

52— Bahçelerde ve pınar başlarında...

53— İnce ve kalın ipekten, elbiseler giyerek karşılıklı olarak **(otururlar)**.

54— İşte hüküm böyle! Onları ak tenli, iri gözlü hûrilerle eş yaptık.

55— Orada emniyetli **(hizmetkârlardan)** her türlü meyveyi ister **(ve getirtir)** ler.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى
عَنْ مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾ طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ
يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ
الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّ
الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ
مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾ كَذَٰلِكَ
وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ
الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ
ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعٌ وَثَلَاثُونَ آيَةً

56— Orada, ilk ölümden başka ölüm tadmazlar. Allah onları cehennem azabından korumuştur.

57— **(Bütün bunlar)** Rabbinden bir fazl-u ihsan olarak **(verilmiştir)**. İşte büyük saâdet budur.

58— Biz Kur'ân'ı ancak senin dilinle **(indirip)** kolaylaştırdık. Olur ki akıllarını başlarına alırlar.

59— Artık **(sen onların helâkini)** gözetle! Çünkü onlar **(senin helâkini)** bekliyorlar (4).

---

(4) **Bu emir Cihad âyetiyle nesh edilmiştir.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْز۪يلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَز۪يزِ الْحَك۪يمِ ﴿٢﴾ اِنَّ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
لَاٰيَاتٍ لِلْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾ وَف۪ي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَٓابَّةٍ اٰيَاتٌ لِقَوْمٍ
يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَٓاءِ
مِنْ رِزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْر۪يفِ الرِّيَاحِ اٰيَاتٌ
لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِاَيِّ
حَد۪يثٍ بَعْدَ اللّٰهِ وَاٰيَاتِه۪ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَيْلٌ لِكُلِّ اَفَّاكٍ اَث۪يمٍ ﴿٧﴾
يَسْمَعُ اٰيَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰى عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا
فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٨﴾ وَاِذَا عَلِمَ مِنْ اٰيَاتِنَا شَيْـًٔا اتَّخَذَهَا
هُزُوًا اُو۬لٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُه۪ينٌ ﴿٩﴾ مِنْ وَرَٓائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْن۪ي
عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْـًٔا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِيَٓاءَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظ۪يمٌ ﴿١٠﴾ هٰذَا هُدًى وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِاٰيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ
مِنْ رِجْزٍ اَل۪يمٌ ﴿١١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ ف۪يهِ بِاَمْرِه۪
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِه۪ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَمَا فِي الْاَرْضِ جَم۪يعًا مِنْهُ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

(Sûre: 45)

EL-CÂSİYE SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 37 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hâ. Mîm.

2— Bu kitabın indirilişi, güçlü, hikmet sahibi Allah'dandır.

3— Muhakkak ki göklerde ve yerde mü'minler için âyetler **(ibretli deliller)** vardır.

4— Sizi yaratmasında da, üretip yaydığı hayvanlarda da, kesin inanan bir kavim için birçok âyetler **(ibret verici deliller)** vardır.

5— Gece ile gündüzün değişmesinde ve Allah'ın gökten bir rızık indirerek onunla ölümünden sonra yeri diriltmesinde ve rüzgârları estirmesinde de aklı eren bir kavim için birçok âyetler vardır.

6— İşte bunlar, Allah'ın âyetleridir. Sana onları **(Cebrâil vasıtasiyle)** hak olarak okuyoruz. Artık, Allah'dan ve âyetlerinden sonra hangi söze inanırlar?

7— Vay her yalancının, her günah torbasının haline!..

8— Yüzüne karşı Allah'ın âyetleri okunurken işitir de, sonra kibrinden sanki onları hiç işitmemiş gibi **(küfürde)** ısrar eder. İşte onu acıklı bir azapla müjdele.

9— Âyetlerimizden bir şey öğrendiği vakit onu eğlenceye alır. İşte bunlar yok mu? Onlar için aşağılayıcı bir azap vardır.

10— Peşlerinde cehennem var. Ne kazandıklarının kendilerine bir faydası olur; ne de Allah'ı bırakıp velî edindikleri şeylerin! Onlar için büyük bir azap vardır.

11— Bu **(Kur'ân),** bir hidâyettir. Rablerinin âyetlerini inkâr edenler var ya! Onlara şiddetlisinden acıklı bir azap vardır.

12— Allah O'dur ki, denizi sizin emrinize vermiştir. Tâ ki O'nun emriyle denizde gemiler yüzüp gitmesi ve O'nun lütfundan rızık aramanız için! Umulur ki şükredersiniz.

13— Bir de göklerde ve yerde ne varsa, hepsini kendi tarafından hizmetinize âmâde kılmıştır. Şüphesiz bunda, düşünecek bir kavim için ibretler vardır.

قُلْ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ اَيَّامَ اللّٰهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا
بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ اَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا بَنِي اِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَاٰتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْاَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا
اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ اِنَّ رَبَّكَ
يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾
ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلٰى شَرِيعَةٍ مِنَ الْاَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَاءَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ اِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا
وَاِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ
﴿١٩﴾ هٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ
﴿٢٠﴾ اَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّـَٔاتِ اَنْ نَجْعَلَهُمْ
كَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ
سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
بِالْحَقِّ وَلِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

14— İman edenlere söyle: Allah'ın günlerini ümit etmeyen kimseleri bağışlasınlar. Çünkü Allah her kavmi, yaptıkları ile cezalandıracaktır (1).

15— Kim yararlı bir iş yaparsa, kendine; kim de zararlı bir iş yaparsa, o da kendi aleyhinedir. Sonra Rabbinize döndürüleceksiniz.

16— Yemin olsun! Biz, İsrâil oğullarına kitabı **(Tevrât'ı)**, hükmü ve peygamberliği verdik. Kendilerine pak rızıklardan verdik. Onları, âlemlere üstün kıldık.

17— Onlara **(bu din)** işinden açık deliller de vermiştik. Onların ayrılığa düşmeleri, ancak kendilerine ilim geldikten sonra, azgınlık ve ihtirastan dolayı olmuştur. Muhakkak ki Rabbin, onların ihtilâf ettikleri şeyde, kıyamet günü aralarında hükmünü verecektir.

18— Sonra seni **(dinden)** bir yol üzere me'mur kıldık. Onun için sen o şeriata uy! O bilmeyenlerin hevâlarına uyma!

19— Çünkü onlar, Allah'dan gelecek hiçbir şeyi senden defedemezler ve çünkü zalimler birbirlerinin velîleridir. Allah ise, takvâ sahiplerinin velîsidir.

20— Bu **(Kur'ân)**, insanların kalp gözleri için ve kesinlikle inanacak bir kavim için, bir hidâyet ve rahmettir.

21— Yoksa o kötülükleri işleyip duranlar, kendilerini, iman edip yararlı işler görenler gibi yapacağız; hayat ve ölümlerini bir tutacağız mı sandılar? Ne fena hüküm veriyorlar!..

22— Halbuki Allah göklerle yeri hak üzere yaratmıştır. **(Ki, birliğine ve kudretine delâlet etsin!)**. Bir de herkes kendi kazandığının karşılığını görecektir. Onlara haksızlık edilmez.

---

(1) **Bu âyet, Kıtal âyeti ile neshedilmiştir.**

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوٰيهُ وَأَضَلَّهُ اللّٰهُ عَلٰى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلٰى سَمْعِهِ
وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلٰى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللّٰهِ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾
وَإِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُوا
بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللّٰهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ
ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
﴿٢٦﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ
الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾ وَتَرٰى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعٰى إِلٰى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ
رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلٰى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُجْرِمِينَ
﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ
مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

23— Söylesene bana! Bir kimse hevâsını ilâh edinmiş, Allah da bir bilgi üzerinde kendisini şaşırtmış, kulağını ve kalbini mühürlemiş, gözüne de perde çekmiş ise, artık onu Allah'dan başka kim yola getirebilir? Hiç düşünmüyor musunuz siz?

24— (Dirilmeye inanmayanlar), ''Hayat, ancak bizim bu dünya hayatımızdır. Yaşarız ve ölürüz. Bizi ancak zaman helâk eder.'' dediler. Halbuki onların buna dair bir ilimleri de yoktur. Sadece zan yürütürler.

25— Kendilerine açık açık âyetlerimiz okunduğu vakit, delilleri, ancak ''Doğru söylüyorsanız getirin babalarımızı!'' demekten ibaret kalır.

26— De ki: ''Sizi Allah diriltiyor, sonra sizi öldürecek, sonra da şüphe götürmeyen kıyamet gününde bir araya toplayacaktır''. Lâkin insanların çoğu **(bu ciheti)** bilmezler.

27— Göklerle yerin mülkü Allah'ındır. Kıyametin kopacağı o gün, bozguncular hüsrana uğrayacaklardır.

28— Her ümmeti diz çökmüş halde göreceksin. Her ümmet kitabına çağrılacak. **(Ve onlara),** ''Bugün o yaptığınız amellerin cezası size verilecek.

29— İşte kitabımız! Yüzünüze karşı hakkı söylüyor. Çünkü sizin yaptıklarınızı biz hep yazdırıyorduk.'' denilecektir.

30— Fakat iman edip yararlı işler yapanlar yok mu? Rableri onları rahmetine koyacaktır. İşte açık zafer budur.

31— Küfredenlere gelince, **(şöyle denilir):** ''Benim âyetlerim size okunurken kibirlendiniz ve mücrim bir kavim oldunuz değil mi?''.

32— Hem, ''Allah'ın va'di (2) haktır, kıyametin kopacağında şüphe yoktur.'' denildiği vakit, ''Biz kıyamet nedir bilmiyoruz, **(işimiz)** ancak bir zandan ibaret. Kesin olarak inanmış değiliz!'' dediniz.

---

(2) **Allah'ın va'di, ölümden sonra dirilmeye ait sözüdür.**

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤُنَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسٰيكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا وَمَأْوٰيكُمُ النَّارُ
وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذٰلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ هُزُوًا
وَغَرَّتْكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
﴿٣٥﴾ فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَرَبِّ الْاَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾
وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَٓا اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّٓا اُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ
﴿٣﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْاَرْضِ
اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمٰوَاتِ اِيتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ قَبْلِ هٰذَٓا اَوْ اَثَارَةٍ مِنْ
عِلْمٍ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُٓ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَٓائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾

33— Derken yaptıkları amellerin kötülükleri meydana çıkmış ve alay edip durdukları şeyin cezası onları kaplayıp sarıvermiştir.

34— Onlara, "Siz bu gününüze kavuşacağınızı nasıl unuttuysanız, biz de bugün sizi unutacağız. Sizin yeriniz ateştir ve size yardımcılardan hiçbir kimse yoktur.

35— Bunun sebebi şu: Çünkü siz Allah'ın âyetlerini eğlenceye aldınız ve sizi dünya hayatı aldattı." **(denilecektir).** Onun için bugün onlar ateşten çıkarılmayacaklar ve kendilerinden özür dileme de kabul edilmeyecektir (3).

36— Hâsılı hamd; göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.

37— Göklerde ve yerde büyüklük de O'na mahsustur. O, güçlü, hikmet sahibidir.

(Sûre: 46)

EL-AHKÂF SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
35 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hâ. Mîm (1).

2— Bu kitabın **(âyet âyet)** indirilmesi, güçlü ve hikmet sahibi olan Allah'dandır.

3— Biz, göklerle yeri ve aralarındakileri ancak hakla ve belli bir ecelle yarattık. Küfredenlerse, uyarıldıkları şeylerden yüz çeviricidirler.

4— De ki: "Allah'ı bırakıp yalvardığınız şeyler yerden neyi yaratmışlardır bana gösterin. Yoksa onların göklerde bir ortaklığı mı var? Doğru söylüyorsanız, bu **(Kur'ân)**dan önce indirilmiş bir kitap veya ilimden bir eser getirin bana!"

5— Allah'ı bırakıp da, kendisine kıyamet gününe kadar cevap veremeyecek olan **(putlar)**a tapan kimseden daha şaşkın kim olabilir? Onlarsa, bunların tapmalarından habersizdirler.

---

(3) **Azabı hak edenler Kur'ân-ı Kerim'i alaya alanlar ile âhiret hayatını kabul etmeyenlerdir.**

(1) **Bu harfler müteşâbihtir. Mânâlarını yalnız Allah bilir.**

وَاِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ اَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾
وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ
هٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ اَمْ يَقُولُونَ افْتَرٰيهُ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا
تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا هُوَ اَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفٰى بِهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا
مِنَ الرُّسُلِ وَمَا اَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰى
اِلَيَّ وَمَا اَنَا اِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ
وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي اِسْرَاۤئِيلَ عَلٰى مِثْلِهِ فَاٰمَنَ
وَاسْتَكْبَرْتُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا اِلَيْهِ وَاِذْ لَمْ يَهْتَدُوا
بِهِ فَسَيَقُولُونَ هٰذَا اِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسٰى
اِمَامًا وَرَحْمَةً وَهٰذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا وَبُشْرٰى لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ اِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ
اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾ اُولٰۤئِكَ
اَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

6— (Kıyamette) insanlar bir araya toplandığı vakit bunlar, onlara, **(tapanlarına)** düşman olurlar ve taptıklarını inkâr ederler.

7— Karşılarında âyetlerimiz açık açık okunurken o küfredenler, kendilerine hak geldiğinde, ''Bu açık bir sihirdir.'' dediler.

8—Yoksa,''Onu uydurdu'' mu diyorlar? De ki: ''Eğer onu ben uydurdumsa, siz Allah'dan bana **(gelecek cezayı uzaklaştırmaya)** güçlü değilsiniz ve O, sizin neye yaygara edip durduğunuzu pekâlâ bilir. Benimle sizin aranızda şâhid olarak O yeter! Çok bağışlayan, çok esirgeyen ancak O'dur''.

9— De ki: ''Ben peygamberlerden ilk **(defa gelen de)** değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmiyorum. Ben ancak bana vahy olunana uyuyorum. Ben bir uyarıcıdan başka bir ferd değilim!''.

10— De ki: ''Söyleyin bana! Eğer **(bu Kur'ân)** Allah tarafından **(gönderilmiş)** de, siz onu inkâr ettiyseniz ve İsrâil oğullarından bir şâhid **(Abdullah b. Selâm),** onun misline **(Tevrât'a)** şâhidlik edip iman getirdi de, siz kibirlendiyseniz **(artık zalimler değil de nesiniz?).**'' Şüphesiz ki Allah, zalim bir kavme hidâyet vermez.

11— Bir de küfredenler, imana gelenler hakkında, ''Eğer bu **(iman)** hayır olsaydı, bizden evvel bunlar ona koşmazlardı.'' dediler. Bununla maksatlarına ereme-yince de, ''Bu eski bir yalan!'' diyeceklerdir.

12— Kur'ân'dan önce de, bir rehber ve bir rahmet olmak üzere Mûsa'nın kitabı **(Tevrât)** vardı. Bu **(Kur'ân)** da zulmedenleri uyarmak ve mü'minleri müjdelemek için Arabca bir dille **(gönderilen) (Tevrât'ı)** tasdikleyici bir kitapdır.

13— O kimseler ki, ''Rabbimiz Allah'dır.'' deyip, sonra doğru giderler. Onlara hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmayacaklardır.

14— Onlar cennetliklerdir. Yaptıklarına mükâfat olarak orada ebedî kalacaklardır.

15— Biz insana, anne babasına iyilik etmesini tavsiye ettik. Anası onu zahmetle **(karnında)** taşımış ve zahmetle doğurmuştur. **(Ana karnında)** taşınmasiyle sütten kesilme **(müddeti)** otuz aydır. Nihayet olgunluk çağına erdiği ve kırk yaşına girdiği vakit, ''Ey Rabbim! Bana ilham buyur ki, hem bana, hem anneme, babama ihsan buyurduğun nimetine şükredeyim ve razı olacağın yararlı bir iş göreyim. Zürriyetim hakkında da benim için salâh hâli nasip eyle! Çünkü ben sana tevbe ettim. Ben gerçek Müslümanlardanım.'' dedi (2).

16— İşte bunlar o kimselerdir ki, cennetlikler içinde biz onların amellerinden en güzelini kabul edeceğiz ve günahlarını bağışlayacağız. Bu, onlara va'd oluna geldikleri doğruluk va'didir.

17— (Bir de öylesi var ki, imana gel diyen) anasına, babasına, ''Uf size! Benden evvel nice nesiller gelip geçtiği **(ve hiçbiri dirilmediği)** halde beni kabirden çıkarılmakla mı tehdit ediyorsunuz?'' dedi. Annesi, babası ise Allah'dan yardım niyaz ediyor ve ''Yazık sana, imana gel. Muhakkak ki Allah'ın va'di haktır'' **(diyorlar da),** o yine, ''Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir.'' diyordu.

18— İşte bunlar ins ve cinden, kendilerinden önce geçen ümmetler içinde üzerlerine azap hak olmuş kimselerdir. Çünkü bunlar, hep hüsrana mahkûm olmuşlardır.

19— Her biri için yaptıkları amellerden dereceler vardır. Bu da, hiç hakları yenmeyerek bütün amellerini kendilerine tamamen ödemek içindir.

وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسَانًا حَمَلَتْهُ اُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلٰثُونَ شَهْرًا حَتّٰى اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهُ وَبَلَغَ
اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي اَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلٰى وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰيهُ وَاَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
اِنِّي تُبْتُ اِلَيْكَ وَاِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ
عَنْهُمْ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّـَٔاتِهِمْ فِي اَصْحَابِ الْجَنَّةِ
وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ
اُفٍّ لَكُمَا اَتَعِدَانِنِي اَنْ اُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا
يَسْتَغِيثَانِ اللّٰهَ وَيْلَكَ اٰمِنْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هٰذَا
اِلَّا اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي
اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾
وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ اَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾
وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ اَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ
الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

20— Ve küfredenler, o gün ateşe arz olunurlar. Kendilerine, ''Siz, dünya hayatında bütün hayırlarınızı yitirdiniz, onlardan faydalandınız. Artık bugün aşağılık azabı ile cezalanacaksınız. Çünkü yeryüzünde haksız yere kibirleniyordunuz ve dinden çıkıp fâsıklık ediyordunuz.'' denilir.

---

(2) **Bu âyet, Hz. Ebû Bekir hakkında inmiştir. O, kırk yaşında Müslüman olmuş; sonra anası, babası ve oğlu Abdürrahman ile, onun oğlu Ebû Atîik iman etmişlerdir. Ebû Bekir** (r.a.) **dokuz köleyi satın alıp âzât etmiştir ki bunlar, İslâmiyeti kabul ettikleri için büyük işkencelere maruz kalıyorlardı.**

وَاذْكُرْ اَخَا عَادٍۜ اِذْ اَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْاَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ
مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِه۪ٓ اَلَّا تَعْبُدُٓوا اِلَّا اللّٰهَۜ اِنّ۪ٓي اَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظ۪يمٍ ﴿٢١﴾ قَالُٓوا اَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ اٰلِهَتِنَاۚ فَأْتِنَا بِمَا
تَعِدُنَٓا اِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِق۪ينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِۘ وَاُبَلِّغُكُمْ
مَٓا اُرْسِلْتُ بِه۪ وَلٰكِنّ۪ٓي اَرٰيكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾ فَلَمَّا رَاَوْهُ عَارِضًا
مُسْتَقْبِلَ اَوْدِيَتِهِمْۙ قَالُوا هٰذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَاۜ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ
بِه۪ۜ ر۪يحٌ ف۪يهَا عَذَابٌ اَل۪يمٌۙ ﴿٢٤﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِاَمْرِ رَبِّهَا فَاَصْبَحُوا
لَا يُرٰٓى اِلَّا مَسَاكِنُهُمْۜ كَذٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِم۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ
مَكَّنَّاهُمْ ف۪يمَٓا اِنْ مَكَّنَّاكُمْ ف۪يهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَاَبْصَارًا وَاَفْـِٔدَةًۘ فَمَٓا اَغْنٰى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَٓا اَبْصَارُهُمْ
وَلَٓا اَفْـِٔدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ اِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ
مِنَ الْقُرٰى وَصَرَّفْنَا الْاٰيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٧﴾ فَلَوْلَا
نَصَرَهُمُ الَّذ۪ينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ قُرْبَانًا اٰلِهَةًۜ بَلْ
ضَلُّوا عَنْهُمْۚ وَذٰلِكَ اِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

21— Bir de Âd'ın kardeşini, **(Hûd a.s'u)** hatırla. Hani bir vakitler Ahkaaf **(denilen yer)** da kavmini uyarmıştı — ki ondan evvel ve sonra birçok uyarıcılar **(peygamberler)** geçmiştir —, ''Allah'dan başkasına ibadet etmeyin! Çünkü ben size büyük bir günün azabının gelmesinden korkuyorum'' demişti.

22— Onlar, ''Sen bizi, ilâhlarımızdan çevirmek için mi geldin? Doğru söyleyenlerden isen, haydi o tehdit ettiğin azabı getir!'' dediler.

23— (Hûd), ''O ilim ancak Allah'ın nezdindedir. Ben size gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum. Lâkin ben sizi cahil bir kavim olarak görüyorum'' dedi.

24— Vaktâ ki o azabı, vâdilerine karşı gelmekte olan bir bulut halinde gördüler, ''Bu, ufukta bir bulut. Bize yağmur yağdıracak!'' dediler. **(Hûd a.s.),** ''Hayır! O, sizin acele istediğiniz şeydir. Bir rüzgâr ki, içinde acıklı bir azap vardır.

25— Rabbinin emriyle her şeyi târumâr eder'' dedi. **(Hakikaten o müthiş kasırga onların büyüğünü, küçüğünü ve bütün mallarını havaya savurdu, parça parça oldular. Yalnız Hûd (a.s.) ile ona iman edenler kaldı).** Ve o hale geldiler ki, meskenlerinden başka bir şey görünmez oldu. İşte biz, mücrim bir kavme böyle ceza veririz.

26— And olsun! Biz onlara öyle imkânlar vermiştik ki, size o kudreti vermemişizdir. Onlara kulak ve gözler, kalbler vermiştik. Fakat ne kulakları, ne gözleri, ne de kalbleri kendilerine bir fayda vermedi. Zira Allah'ın âyetlerini inkâr ediyorlardı. O alay ettikleri şey, kendilerini sarıp kaplayıverdi.

27— Yemin olsun! Biz, sizin etrafınızdaki memleketleri helâk etmişizdir. Olur ki dönerler diye delilleri tekrarlayıp durmuşuzdur.

28— O vakit Allah'dan başka, yaklaşmak için ilâh edindikleri putlar, onları kurtarsalardı ya!.. Bilâkis onlardan kayboldular. İşte bu, onların yalanı ve yapageldikleri iftiralarıdır.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ
قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا
يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي
إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ
يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَنْ لَا يُجِبْ
دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَئِكَ
فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ
لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً
مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

سورة محمد عليه السلام مدنية وهي ثمان وثلاثون آية

29— Bir de hatırla ki, cinlerden birtakımını, Kur'ân dinlemek üzere sana yöneltmiştik. Vaktâ ki onlar, bunun huzuruna, vardılar. **(Birbirlerine),** "Susun, dinleyin!" dediler. Sonra **(Peygamber tarafından okunmakta olan Kur'ân)** bitirilince **(iman ederek)** uyarmak için kavimlerine dönüp vardılar (3).

30— Dediler ki: "Ey kavmimiz! Biz bir kitap dinledik. Mûsa'dan sonra indirilmiş olup önceki kitapları tasdik ediyor. Hakka ve doğru bir yola hidâyet ediyor.

31— Ey kavmimiz! Allah'ın davetçisine icabet edin. Ve O'na iman getirin ki, günahlarınızdan bazısını bağışlasın ve sizi acıklı bir azaptan korusun".

32— Kim Allah'ın davetçisine uymazsa, yeryüzünde **(Allah'ı)** âciz bırakacak değildir. Ona **(Allah'dan)** başka sahip çıkacak velîler de yoktur. Böyleleri, açık bir sapkınlık içindedirler.

33— Görmediler mi ki, gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratmakla yorulmayan Allah, ölüleri diriltmeye de kaadirdir. Evet, hiç şüphe yok ki O, her şeye kaadirdir.

34— O gün küfredenler, ateşe arz olunacak **(kendilerine),** "Nasıl bu azap hak değil mi imiş?" denilecek. Onlar, "Hay hay! Rabbimize yemin ederiz ki haktır!" diyecekler. "Öyle ise, ettiğiniz küfürden dolayı tadın azabı bakalım!" buyuracak.

35— Binaenaleyh peygamberlerden azim sahibi olan zatlar gibi sen de sabret. Ve o **(kâfirler)** hakkında **(azap için)** acele etme. Onlar, va'd olundukları azabı görecekleri gün, sanki günün bir saatinden başka **(dünyada)** durmamışa döneceklerdir. **(Bu, yeterli)** bir tebliğdir. Hiç fâsık bir kavimden başkası helâk edilir mi?

---

(3) Yemen'deki Nusaybin cinleri, yedi yahut dokuz kişi idi. Buhârî ve Müslim'in rivayetlerine göre, Resûlullah (s.a.v) bir Tâif seferinde en Nahl vâdisinde sabah namazı kıldırıyordu. Cinler namazda okunan bu Kur'ân'ı dinlemişlerdi.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اَلَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِ اَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ (١) وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَاٰمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَاَصْلَحَ بَالَهُمْ (٢) ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا
اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَالَهُمْ (٣)
فَاِذَا لَق۪يتُمُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتّٰٓى اِذَٓا اَثْخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا
الْوَثَاقَ فَاِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَٓاءً حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا ذٰلِكَ
وَلَوْ يَشَٓاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ
وَالَّذ۪ينَ قُتِلُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ اَعْمَالَهُمْ (٤) سَيَهْد۪يهِمْ وَيُصْلِحُ
بَالَهُمْ (٥) وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ (٦) يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوٓا
اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ (٧) وَالَّذ۪ينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا
لَهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ (٨) ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ
اَعْمَالَهُمْ (٩) اَفَلَمْ يَس۪يرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِر۪ينَ اَمْثَالُهَا (١٠) ذٰلِكَ
بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلَى الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَاَنَّ الْكَافِر۪ينَ لَا مَوْلٰى لَهُمْ (١١) ع

(Sûre: 47)

KITAL yahut **MUHAMMED** (s.a.v.) **SÛRESİ**

Medine devrinde inmiştir. 38 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Küfredenlerin ve Allah yolundan yüz çevirenlerin amellerini, **(Allah)** boşa çıkarmıştır.

2— İman edip yararlı işler yapanların ve Muhammed'e indirilene — ki o Rableri tarafından gelen haktır — iman edenlerin günahlarını Allah örtmüş ve hallerini düzeltmiştir.

3— Bunun sebebi şudur: Çünkü küfredenler bâtıla uymuşlar; imana gelenler ise Rablerinden inen hakka uymuşlardır. Allah insanlara misallerini böyle tanıtır.

4— Onun için, küfredenlerle harpte karşılaştığınız vakit, hemen boyunlarını vurun! Nihayet onları mağlûp ve perişan bir hale getirdiğiniz vakit bağı sıkı bağlayın **(esir alın).** Sonra da ya lütfedin **(esirleri salıverin),** yahut fidye **(alırsınız).** Harp ağırlıklarını bırakıncaya kadar yapılacak iş budur. Allah dileseydi, elbet onlardan intikam alırdı. Lâkin sizi birbirinizle imtihan etmek için **(savaşı emir buyurmuştur).** Allah yolunda öldürülenlere gelince, onların amellerini aslâ boşa çıkarmaz.

5— Onları hidâyete erdirecek ve hallerini düzeltecektir.

6— Onları, kendilerine tanıttığı cennete koyacaktır.

7— Ey iman edenler! Eğer siz Allah **(ın dinin)**e yardım ederseniz O da size nusrat verir ve **(harpte)** ayaklarınızı sabit tutar.

8— Küfredenler ise, yüzüstü yıkılsınlar! Onların amellerini Allah, boşa çıkarmıştır.

9— Bunun sebebi şudur: Çünkü onlar Allah'ın indirdiği kitaptan hoşlanmamışlardır. O da onların amellerini heder etmiştir.

10— Onlar yeryüzünde bir gezip dolaşmadılar mı? Baksalar a! Kendilerinden öncekilerin akıbeti nice olmuş? Allah onların kökünü kazımıştır. Bu kâfirler için de benzerleri yaraşır.

11— Sebebi şu: Çünkü Allah, iman edenlerin yardımcısıdır. Kâfirlerin ise yardımcısı yoktur.

إِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ
مَثْوًى لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ
أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ
سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ اٰسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ
مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتّٰى إِذَا
خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ اٰنِفًا
أُولٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ
اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَاٰتٰيهُمْ تَقْوٰيهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ
إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنّٰى لَهُمْ إِذَا
جَاءَتْهُمْ ذِكْرٰيهُمْ ﴿١٨﴾ فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰيكُمْ ﴿١٩﴾

12— Muhakkak ki Allah, iman edip yararlı işler yapanları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacaktır. Küfredenler ise **(dünyada)** zevk etmeye bakarlar. Hayvanların yediği gibi yerler **(içerler)**. Ama onların yeri ateştir.

13— Seni, yurdundan çıkaran şehirden daha kuvvetli nice şehirler vardı ki, biz onları helâk ettik de kendilerine hiçbir yardımcı da yoktu.

14— Şimdi Rabbinden bir beyyine üzerinde bulunan kimse, hiç o kötü ameli kendisine süslü gösterilmiş de hevâ ve hevesleri peşine düşmüş kimseler gibi midir?

15— Takvâ sahiplerine va'd olunan cennetin temsili şudur: Orada bozulmamış sudan ırmaklar var. Tadı değişmemiş sütten ırmaklar, içenlere lezzet veren şarabdan ırmaklar, saf süzme baldan ırmaklar var. Hem orada onlara meyvelerin her çeşidinden var. Bir de, Rablerinden mağfiret!.. Hiç bunlar, o ateşte ebedî kalacak ve kaynar sudan sulanıp bağırsakları parça parça olacak kimselere benzer mi?

16— Onlardan seni dinlemeye gelen de var. Hatta senin yanından çıktıkları vakit, kendilerine ilim verilmiş olanlara **(Ashabdan İbni Mesûd ve İbni Abbas gibilere alay yoluyla)**, ''O **(Muhammed)** demin ne söyledi?'' derler. Bunlar öyle kimselerdir ki, Allah kalbleri üzerine mühür basmıştır. Onlar, hevâları peşine düşmüşlerdir.

17— Hidâyeti kabul edenlere gelince, Allah onların hidâyetini artırmakta ve takvâlarını vermektedir.

18— Artık onlar, yalnız kıyametin ansızın başlarına gelivermesine bakıyorlar! İşte onun alâmetleri geldi. Fakat o başlarına geldiği vakit, anlamaları kendilerine ne fayda verir?

19— Şimdi şunu bil ki, Allah'dan başka hiçbir İlâh yoktur. Hem kendi günahına hem de erkek - kadın bütün mü'minlere mağfiret dile! Allah dolaştığınız yeri de bilir; duracağınız yeri de...

وَيَقُولُ الَّذِينَ اٰمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَاِذَا اُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ
وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَاَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ
اِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَاَوْلٰى لَهُمْ ﴿٢٠﴾ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ
مَعْرُوفٌ فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ
﴿٢١﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوا فِي الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُوا
اَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَ
اَعْمٰٓى اَبْصَارَهُمْ ﴿٢٣﴾ اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ اَمْ عَلٰى قُلُوبٍ
اَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾ اِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمْلٰى لَهُمْ
﴿٢٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ
سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْاَمْرِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِسْرَارَهُمْ
﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَاَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا اَسْخَطَ اللّٰهَ
وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾ اَمْ حَسِبَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ اَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللّٰهُ اَضْغَانَهُمْ ﴿٢٩﴾

20— İman edenler **(cihad hakkında).** ''Bir sûre indirilse ya!'' diyorlar. Bir de muhkem bir sûre indirilip onda savaş zikredilince, kalblerinde hastalık bulunanları görüyorsun. Sana ölümden baygınlık geçiren kimsenin bakışı gibi bakıyorlar. Korktukları başlarına onların.

21— Fakat **(yapacakları)** bir tâat ve bir güzel sözdü. Sonra iş kesinleşince Allah'a sadakat gösterselerdi, elbette haklarında daha iyi olurdu.

22— Demek siz iş başına gelecek olursanız, yerde fesad çıkaracak ve akrabalık bağlarını parçalayacak mısınız?

23— Onlar öyle kimselerdir ki, Allah onları lânetlemiş; **(kulaklarını)** sağır, gözlerini kör etmiştir.

24— Bunlar Kur'ân'ı hiç düşünmezler mi, yoksa kalbleri üzerinde kilitler mi var?

25— Şüphesiz ki, kendilerine hak belli olduktan sonra arkalarına dönenlere **(irtidad edenlere),** şeytan fit vermiş ve kendilerini uzun uzun emellere düşürmüştür.

26— Bunun sebebi şu: Çünkü onlar Allah'ın indirdiğinden hoşlanmayanlara **(müşriklere),** ''Biz size **(peygambere düşmanlık ve harbe gitmemek gibi)** bazı işlerde itaat edeceğiz!'' demişlerdi. **(Bunu gizlice söylemişler, fakat Allah Teâlâ meydana çıkarmıştı).** Allah ise onların gizli konuşmalarını biliyordu.

27— Acaba melekler, onların yüzlerine ve arkalarına vura vura, canlarını alırken halleri nice olacak?

28— Bunun sebebi şu: Çünkü onlar Allah'ın hışmına sebep olacak şeylere uydular da, O'nun rızasını hoşlanmadılar. Allah da onların amellerini heder etti.

29— Yoksa o kalblerinde maraz **(münâfıklık)** bulunanlar, Allah onların kinlerini hiç meydana çıkarmaz mı sandılar?

وَلَوْ نَشَاۤءُ لَاَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمٰيهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فٖي لَحْنِ
الْقَوْلِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتّٰى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدٖينَ
مِنْكُمْ وَالصَّابِرٖينَ وَنَبْلُوَا اَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا
وَصَدُّوا عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ وَشَاۤقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ
الْهُدٰى لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ شَيْـًٔا وَسَيُحْبِطُ اَعْمَالَهُمْ ﴿٣٢﴾ يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُوا اَطٖيعُوا اللّٰهَ وَاَطٖيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾
اِنَّ الَّذٖينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
فَلَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا اِلَى السَّلْمِ وَاَنْتُمُ
الْاَعْلَوْنَ وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٥﴾ اِنَّمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ اُجُورَكُمْ
وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ اَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾ اِنْ يَسْـَٔلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ
تَبْخَلُوا وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ ﴿٣٧﴾ هَاۤ اَنْتُمْ هٰۤؤُلَاۤءِ تُدْعَوْنَ
لِتُنْفِقُوا فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَمَنْ يَبْخَلْ فَاِنَّمَا
يَبْخَلُ عَنْ نَفْسِهٖ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَاۤءُ وَاِنْ تَتَوَلَّوْا
يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا اَمْثَالَكُمْ ﴿٣٨﴾

30— Dilesek, biz onları sana gösterirdik. Sen de onları bütün sîmaları ile tanırdın. Ama herhalde sen onları, lâkırdılarının edasından tanırsın. Allah ise bütün amellerinizi bilir.

31— Yemin olsun! Sizi imtihana çekeceğiz. Tâ ki içinizden mücahidleri ve sabredenleri meydana çıkaralım ve haberlerinizi açıklayalım.

32— Muhakkak ki küfredenler ve Allah'ın yolundan çevirenler, hak kendilerine belli olduktan sonra peygambere karşı gelenler, Allah'a hiçbir zarar getirecek değillerdir. O, onların amellerini heder edecektir.

33— Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere de itaat edin! Ve amellerinizi boşuna çıkarmayın.

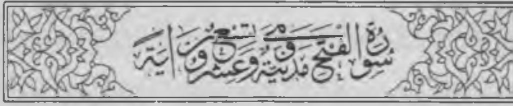
34— Şüphesiz küfredip Allah'ın yolundan çevirenleri ve sonra kâfir olarak ölenleri, Allah hiçbir zaman affetmeyecektir.

35— Binaenaleyh gevşeklik etmeyin de, sizler daha üstün **(gâlib)** iken sulha davet etmeyin. Allah, sizinledir ve sizin âmellerinizi aslâ azaltmaz.

36— Dünya hayatı ancak bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Eğer siz iman eder ve korunursanız, size ecirlerinizi verir. Sizden bütün mallarınızı da istemez.

37— Eğer sizden onların hepsini ister de sizi zorlarsa, cimrilik eder, dayatırdınız. Bütün kinlerinizi de meydana çıkarır.

38— İşte siz **(ey Müslümanlar)!** Allah yolunda harcamaya çağrılıyorsunuz. Öyle iken yine bazınız cimrilik ediyor. Ama kim cimrilik ederse, ancak kendi namına cimrilik etmiş olur. Allah zengin, siz ise fakirsiniz. Eğer Allah'a ibadetten yüz çevirirseniz, yerinize başka bir kavim getirir de, sonra onlar sizin gibi olmazlar.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحاً مُبِيناً ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ
وَمَا تَاَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطاً مُسْتَقِيماً ﴿٢﴾
وَيَنْصُرَكَ اللّٰهُ نَصْراً عَزِيزاً ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا اِيمَاناً مَعَ اِيمَانِهِمْ وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيماً حَكِيماً ﴿٤﴾ لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ
ذٰلِكَ عِنْدَ اللّٰهِ فَوْزاً عَظِيماً ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ
وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللّٰهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ
السَّوْءِ وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ
مَصِيراً ﴿٦﴾ وَلِلّٰهِ جُنُودُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزاً حَكِيماً
﴿٧﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِداً وَمُبَشِّراً وَنَذِيراً ﴿٨﴾ لِتُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ
وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَاَصِيلاً ﴿٩﴾

(Sûre: 48)

EL-FETİH SÛRESİ

Medine devrinde inmiştır. 29 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Muhakkak ki biz sana aşikâr bir zafer açtık. **(Cihad suretiyle Mekke'nin ve emsalinin fethini takdir buyurduk).**

2— Ki **(bu yüzden)** Allah, senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlayıp üzerindeki nimetini tamamlayacak ve seni dosdoğru bir yola çıkaracaktır (1).

3— Ve eşsiz bir zaferle Allah sana yardım edecektir.

4— İmanlarının kat kat artması için mü'minlerin kalblerine huzur ve sükûneti indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah her şeyi bilendir; hikmet sahibidir.

5— (Bu cihadı emretmesi), erkek ve kadın bütün mü'minleri, ebedî kalmak üzere altlarından ırmaklar akan cennetlere koymak ve günahlarını örtmek içindir. Bu, Allah katında büyük bir zaferdir.

6— Bir de Allah'a kötü zan besleyen erkek ve kadın münafıklarla, erkek ve kadın müşrikleri, o kötülük girdabı başlarına dönesileri azap etmek için ki, Allah onlara gazab etmiş, lânetlemiş ve kendilerine cehennemi hazırlamıştır. O, ne kötü dönüş yeridir!..

7— Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah güçlüdür; hikmet sahibidir.

8— Gerçekten biz seni, bir şâhid, bir müjdeci ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

9— Ki, sizler Allah'a ve Peygamberine iman edesiniz. O'na yardım ve O'na ta'zimde bulunasınız. Akşam sabah O'nu tesbih edesiniz.

---

(1) **Cahiliyet devrinden bu âyetin nüzulüne kadar geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlaması, din-i mübinin yükselmesi ve peygamberliğin sana verilmesi ve risaleti tebliğde ve sırat-ı müstakime hidâyet etmesi ve İslâmı izhar ile din düşmanları üzerinde galip ve yardımını lütfetmekle de yardımını tamamlamıştır.** Elmalı.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ
فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا
أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ
فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾
بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ أَبَدًا
وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا
بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ
الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا
نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُلْ
لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ
بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

10— Şüphesiz sana bey'at edenler **(Hudeybiye'de sana ölünceye kadar bağlı kalacaklarına söz verip el sıkışanlar)**, ancak Allah'a bey'at etmişlerdir (2). Allah'ın eli, onların ellerinin üstündedir (3). Onun için kim ahdini bozarsa ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah'a verdiği sözü yerine getirirse, Allah ona büyük ecir verecektir.

11— Bedevîlerden geri bırakılanlar sana, "Bizi, mallarımız ve ailelerimiz alıkoydu. Onun için bize mağfiret dile!" diyecekler. Onlar, kalblerinde olmayan şeyi dilleriyle söyleyeceklerdir. De ki: "Eğer Allah size bir zarar dilerse, yahut size bir fayda murad ederse, sizin için Allah'dan kim bir şeye engel olur?". Doğrusu Allah sizin yaptıklarınızdan haberdardır.

12— Doğrusu siz zan ettiniz ki, peygamber ve mü'minler bir daha hiç ailelerine dönmeyecekler. Bu, kalblerinizde süslenildi de, kötü zanda bulundunuz ve helâke düşen bir kavim oldunuz.

13— Kim Allah'a ve peygamberine iman etmezse, bilsin ki biz, kâfirler için çılgın bir ateş hazırlamışızdır.

14— Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini bağışlar, dilediğine de azap eder. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

15— Siz almak için birtakım ganimetlere gittiğiniz vakit, geri bırakılanlar "Bırakın bizi arkanızdan gelelim!" diyecekler. Allah'ın kelâmını değiştirmek isteyeceklerdir. De ki: "Siz, bizim arkamızdan aslâ gelemeyeceksiniz. Allah, bundan önce hakkınızda böyle buyurdu". Bu söze de, "Hayır! Siz bizi kıskanıyorsunuz" diyecekler. Doğrusu pek azı müstesna, onlar anlamıyorlardı.

---

(2) **Bu biatin mahiyeti İslâm tarihinde şöyle ifade edilmektedir: Hicretin altıncı yılında Hz. Peygamber umre yapmak maksadiyle 1400 Müslümanla birlikte Mekke'ye doğru yola çıktı. Bunu duyan müşrikler, Resûl-i Ekrem'i Mekke'ye sokmamak için bir birlikle karşı çıktılar. Hazret-i Peygamber vadilerden sapıp Hudeybiye'ye geldi. Anlaşmak için Hz. Osman'ı elçi olarak Mekke'ye gönderdi. Gelmesi gecikince, Peygamberimiz bir ağacın altına oturarak, ashabından, Osman öldürülmüş ise, ölünceye kadar savaşacaklarına dair söz aldı. Onlar da ona biat ettiler.**

(3) **Bu âyet-i kerime müteşâbihtir. Çünkü, Allah'ın bizim gibi eli yoktur. Bu gibi mânâsı anlaşılmayan âyetler te'vil edilmişlerdir. Bu âyetin te'vili şudur; Allah'ın kuvvet ve kudreti, onların el vererek yaptıkları bey'atin üstündedir.**

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ
تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا
وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَيْسَ
عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ
حَرَجٌ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ
إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ
عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا
فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ
وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾
وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوَلَّوُا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ
اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

16— Geri bırakılan o bedevîlere **(imtihan için)** de ki, ''Siz ileride çok kuvvetli, cengâver bir kavme çağrılacaksınız. Onlarla harp edersiniz, yahut onlar **(savaşmadan)** Müslüman olurlar. Eğer itaat ederseniz, Allah size güzel bir ecir verir. Şayet bundan önce döndüğünüz gibi yüz çevirir **(cihaddan)** dönerseniz, sizi acıklı bir azapla azaplandırır''.

17— **(Cihadı terk hususunda)** gözleri görmeyene günah yok, aksağa günah yok, hastaya günah yoktur. Kim Allah'a ve peygamberine itaat ederse, Allah onu **(ağaçları)** altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Kim de yüz çevirirse, onu acıklı bir azapla azaplandırır.

18— And olsun ki, Allah, **(Hudeybiye'de)** ağacın altında sana bey'at ettikleri vakit, mü'minlerden razı oldu. Onların kalblerindeki sadakâtı bildi de, üzerlerine huzur ve sükûnet indirdi ve kendilerine yakın bir zafer bahşetti. **(bu zafer Hayber'in fethidir).**

19— Bir de **(Hayber'den)** alacakları birçok ganimetleri mükâfat verdi. Allah güçlüdür; hikmet sahibidir.

20— Allah, size alacağınız daha pek çok ganimetler va'd buyurmuştur. Şimdilik bunu size peşin vermiş ve sizden insanların ellerini çekmiştir ki, mü'minlere bir ibret olsun ve sizi doğru bir yola çıkarsın.

21— Size, henüz elinize geçmemiş Allah'ın bildiği diğer birtakım ganimetler de verecektir **(bunlar İran ve Romalılardan alınacaktır).** Allah, onları **(kudretiyle)** kuşatmıştır. Allah her şey üzerine kaadirdir.

22— Eğer o küfredenler, **(Hudeybiye'de)** sizinle harp etseydiler, mutlaka arkalarını dönerlerdi. Sonra da ne bir velî bulabilirlerdi, ne de bir yardımcı!

23— Allah'ın ötedenberi süregelen sünneti böyledir. Sen, Allah'ın sünnetinde aslâ bir değiştirme bulamazsın.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ
مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾
هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ
مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ
لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ
عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ
وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾
لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَٰلِكَ فَتْحًا
قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

24— Mekke vâdisinde **(Hudeybiye'de)** kâfirlere karşı size zafer verdikten sonra, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çeken O Allah'dır. Allah, bütün yaptıklarınızı görendir (4).

25— Mekkeliler, o kimselerdir ki, küfredip sizi Mescid-i Haram'dan ve bekletilmekte olan hediye kurbanlarını yerine ulaşmaktan menettiler. Eğer **(kâfirlerin arasında)** tanımadığınız birtakım erkek ve kadın mü'minleri bilmeyerek çiğneyip de şanınıza o yüzden bir leke gelecek olmasaydı, **(Allah size Mekke'nin fethi için izin verirdi. Bu izni vermemesi),** Allah dilediğini rahmetine koyacağı içindir. Eğer onlar **(kâfirlerden)** ayrılabilselerdi, elbette içlerinden küfredenleri acıklı bir azaba dûçar ederdik.

26— Hatırla ki o küfredenler, kalblerine o taassubu, **(yani)** cahiliyyet taassubunu ve gayretini kaynattığı sırada Allah, peygamberinin ve mü'minlerin üzerine huzur ve sükûnetini indirmiş; onlara takvâ kelimesini **(kelime-i şehâdeti)** ilzâm buyurmuştu. **(Bu sebeple kâfirleri saran hamiyyet ve taassup onlara gelmemiş; harbe kalkışmamışlardı).** Onlar da buna lâyık ve ehil idiler. Allah, her şeyi en iyi bilendir.

27— Yemin olsun ki Allah, peygamberine o rüyayı doğru gösterdi. Yemin olsun ki inşaallah Mescid-i Haram'a mutlaka emniyetler içinde, başlarınızı kazıtarak, kırkarak, korkusuzca gireceksiniz. Fakat Allah sizin bilmediğiniz şeyleri bildi de Mekke'nin fethinden önce yakın bir fetih yaptı (5).

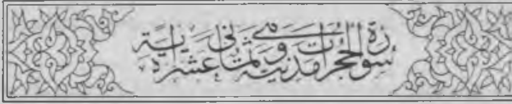
28— O, O'dur ki, peygamberini hidâyet ve hak dinle gönderdi. Tâ ki onu bütün dinlere üstün kılsın. Şâhid olarak da Allah yeter.

---

(4) Müşriklerden seksen kadarı, Müslümanları kuşatmıştı. Fakat esir edilerek peygamberimize getirildiler. O da kendilerini bağışladı. Bu af, barışa sebep olmuştur.

(5) Hayber'in fethini, Peygamber (s.a.v.) Hudeybiye seferine çıkmadan rüya'sında Mekke'ye ashabı ile birlikte girdiğini görmüştü. Ashab-ı kiram buna çok sevinmişlerdi. O sefere çıkıp, Hudeybiye'de kâfirler tarafından geri çevrilince ashap son derece kederlendiler. Bazı münâfıklar, dedikodu çıkardılar. Bu âyet o zaman inmiştir. Rüya, ertesi sene tahakkuk etti.

محمد رسول الله والذين معه أشداء على الكفار رحماء بينهم
تراهم ركعا سجدا يبتغون فضلا من الله ورضوانا سيماهم
في وجوههم من أثر السجود ذلك مثلهم في التورىة ومثلهم
في الإنجيل كزرع أخرج شطأه فآزره فاستغلظ فاستوى
على سوقه يعجب الزراع ليغيظ بهم الكفار وعد الله الذين
آمنوا وعملوا الصالحات منهم مغفرة وأجرا عظيما ٢٩

بسم الله الرحمن الرحيم
يا أيها الذين آمنوا لا تقدموا بين يدي الله ورسوله واتقوا الله
إن الله سميع عليم ١ يا أيها الذين آمنوا لا ترفعوا أصواتكم فوق
صوت النبي ولا تجهروا له بالقول كجهر بعضكم لبعض أن تحبط
أعمالكم وأنتم لا تشعرون ٢ إن الذين يغضون أصواتهم عند
رسول الله أولئك الذين امتحن الله قلوبهم للتقوى لهم مغفرة وأجر
عظيم ٣ إن الذين ينادونك من وراء الحجرات أكثرهم لا يعقلون ٤

29— Muhammed (s.a.v.) Allah'ın Resûlüdür. Onun beraberinde olanlar **(ashab)**, kâfirlere karşı çok şiddetli, kendi aralarında gâyet merhametlidirler. Onları görürsün ki rükû ederler, secdeye varırlar **(namaz kılarlar)**, Allah'dan sevab ve rıza isterler. Sîmaları secde eserinden yüzlerindedir **(Bu, bir nurdur ki, kıyamette de bununla tanınacaklardır)**. Bu onların Tevrat'taki vasıflarıdır. İncil'deki vasıfları da **(şudur: Onlar)** bir ekine benzerler ki, filizlerini çıkarmış ve kuvvetlendirmiştir. Sonra kalınlaşmış, derken gövdesi üzerinde doğrulmuş; çiftçilerin hoşuna gider. **(İşte ashab-ı kiram da böyle idiler. Bidâyette azlık idiler, sonra çoğalıp kuvvetlendiler. Bu benzetme)** kâfirleri **(ashabla)** kızdırmak içindir. Onlardan iman edip yararlı işler görenlere, Allah mağfiret ve büyük bir ecir va'd buyurmuştur.

(Sûre: 49)

EL-HUCURÂT SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
18 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey iman edenler! Allah'ın ve peygamberin huzurunda öne geçmeyin. Allah'dan korkun. Çünkü Allah her şeyi işitendir, her şeyi bilendir.

2— Ey iman edenler! Seslerinizi peygamberin sesinden yüksek kaldırmayın. Ve onunla konuşurken birbirinize bağırır gibi, çok bağırmayın. Haberiniz olmadan amelleriniz boşa gider.

3— Resûlullah'ın yanında seslerini kısanlar var ya! İşte onlar, Allah'ın takvâ için kalblerini imtihan ettiği kimselerdir. Onlara bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır.

4— Sana hücrelerin arkasından haykıranlar yok mu? Onların çoğu aklı ermeyenlerdir (1).

---

(1) **Hücrelerden murad, Peygamber Efendimizin hanımlarına mahsus odalardır. Âyet-i kerime, öğle zamanı gelen bir kavim hakkında inmiştir. Gelenlerden her biri bir odanın arkasından yüksek sesle, "Ya Muhammed!" diye bağırmışlardı. Çünkü Resûlullah** (s.a.v)**'ın hangi odada olduğunu bilmiyorlardı. Onların bu kaba davranışları üzerine bu âyet-i kerimeler inmiştir.**

وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ۝٥ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُوا
اَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلٰى مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ۝٦
وَاعْلَمُوا اَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللّٰهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْاَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ الْاِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ
اِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ اُولٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ۝٧
فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَنِعْمَةً وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝٨ وَاِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَاَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰيهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى
فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتّٰى تَفِيءَ اِلٰى اَمْرِ اللّٰهِ فَاِنْ فَاءَتْ فَاَصْلِحُوا
بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُوا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ۝٩ اِنَّمَا
الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
۝١٠ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسٰى اَنْ يَكُونُوا خَيْرًا
مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسٰى اَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا
اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ
بَعْدَ الْاِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝١١

5— Eğer onlar, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, elbette haklarında hayırlı olurdu. Bununla beraber Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

6— Ey iman edenler! Eğer size bir fâsık bir haber getirirse, onu araştırın. Yoksa bilmeyerek bir kavme sataşırsınız da, sonra yaptığınıza pişman olursunuz.

7— Bilin ki, aranızda Allah'ın Peygamberi vardır. Eğer o, birçok işlerde size uysaydı, muhakkak siz sıkıntıya girerdiniz. Lâkin Allah size imanı sevdirdi ve onu kalblerinizde güzelleştirdi. Küfrü, nifakı ve isyanı ise, size iğrenç gösterdi. İşte bu gibiler, kemâle erenlerin tâ kendileridir.

8— Bu, Allah'dan bir fazlu nimettir. Allah her şeyi bilir; hikmet sahibidir.

9— Eğer mü'minlerden iki taife çatışırlarsa, hemen aralarını bulun. Şayet biri diğerine tecavüz ederse, Allah'ın emrine dönünceye kadar, o tecavüz edenle savaşın. Dönerse, yine adâletle aralarını bulun. Ve hep adâletle iş görün. Çünkü Allah adâlet yapanları sever.

10— Mü'minler ancak kardeştirler. Şu halde iki kardeşinizin arasını düzeltin ve Allah'dan korkun ki, merhamet olunasınız.

11— Ey iman edenler! Hiçbir kavim, diğer bir kavimle alay etmesin. Olur ki alay edilenler, kendilerinden daha hayırlıdırlar. Birtakım kadınlar da diğer kadınlarla alay etmesinler. Olur ki alay edilenler, kendilerinden daha hayırlı bulunurlar. Hem birbirinizi ayıplamayın. Ve kötü lâkablarla atışmayın. İmandan sonra fâsıklıkla adlanmak ne kötü bir isimdir! Kim de tevbe etmezse, işte onlar zalimlerin tâ kendileridir.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثٖيرًا مِنَ الظَّنِّۘ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ وَلَا
تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًاۜ اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ اَنْ يَأْكُلَ
لَحْمَ اَخٖيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ رَحٖيمٌ ﴿١٢﴾
يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَاُنْثٰى وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَٓائِلَ لِتَعَارَفُواۜ اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْۜ اِنَّ اللّٰهَ
عَلٖيمٌ خَبٖيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْاَعْرَابُ اٰمَنَّاۜ قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلٰكِنْ قُولُٓوا
اَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْاٖيمَانُ فٖي قُلُوبِكُمْۜ وَاِنْ تُطٖيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
لَا يَلِتْكُمْ مِنْ اَعْمَالِكُمْ شَيْـًٔاۜ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ ﴿١٤﴾
اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهٖ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فٖي سَبٖيلِ اللّٰهِۜ اُولٰٓئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ اَتُعَلِّمُونَ اللّٰهَ بِدٖينِكُمْۜ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا فِي
السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ
عَلَيْكَ اَنْ اَسْلَمُواۜ قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ اِسْلَامَكُمْۚ بَلِ اللّٰهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ
اَنْ هَدٰيكُمْ لِلْاٖيمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقٖينَ ﴿١٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ
غَيْبَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِۜ وَاللّٰهُ بَصٖيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

12— Ey iman edenler! Zandan çok sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin kusurlarını araştırmayın. Birbirinizi gıybet de etmeyin. Hiç sizden biriniz ölü kardeşinin etini yemeyi sever mi? Tabiî bundan tiksinirsiniz. O halde Allah'dan korkun. Çünkü Allah tevbeleri kabul edicidir; esirgeyicidir.

13— Ey insanlar! Biz sizi, bir erkekle bir kadından **(Âdem ile Havvâ'dan)** yarattık. Hem de sizi oymaklara ve kabilelere ayırdık ki, birbirinizi tanıyasınız. Bilin ki, Allah katında en iyiniz, takvâca en ileride olanınız-

dır. Şüphesiz ki Allah, her şeyi bilendir; her şeyden haberdar olandır.

14— Bedevîler, ''İman ettik!'' dediler. De ki: ''Siz iman etmediniz, fakat İslâm olduk deyin. İman sizin kalblerinize hiç girmedi. Eğer Allah'a ve peygamberine itaat ederseniz, sizin amellerinizden hiçbir şey eksiltmez. Çünkü Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

15— Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah'a ve peygamberine iman ettikten sonra şüpheye düşmemişler ve mallarıyle, canlarıyle Allah yolunda mücahede etmişlerdir. İşte bunlar, **(imanlarında)** sadık olanların tâ kendileridir.

16— De ki: ''Siz Allah'a dininizi mi öğretiyorsunuz? Halbuki Allah, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Allah her şeyi en iyi bilendir''.

17— İslâm'a girdiklerini senin başına kakıyorlar. De ki: ''Müslümanlığınızı benim başıma kakmayın. Eğer doğrucu kimselerseniz, bilâkis sizi İslâm'a hidâyet buyurduğu için Allah size minnet eder''.

18— Muhakkak Allah, göklerin ve yerin gaybını bilir. Allah, bütün yaptıklarınızı görendir.

سورة ق مكية وهي خمس واربعون اية

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
قٓ وَالْقُرْاٰنِ الْمَج۪يدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُٓوا اَنْ جَٓاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ
هٰذَا شَيْءٌ عَج۪يبٌ ﴿٢﴾ ءَاِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذٰلِكَ رَجْعٌ بَع۪يدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا
مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَف۪يظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ
لَمَّا جَٓاءَهُمْ فَهُمْ ف۪ٓي اَمْرٍ مَر۪يجٍ ﴿٥﴾ اَفَلَمْ يَنْظُرُٓوا اِلَى السَّمَٓاءِ فَوْقَهُمْ
كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا
وَاَلْقَيْنَا ف۪يهَا رَوَاسِيَ وَاَنْبَتْنَا ف۪يهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَه۪يجٍ ﴿٧﴾ تَبْصِرَةً
وَذِكْرٰى لِكُلِّ عَبْدٍ مُن۪يبٍ ﴿٨﴾ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً مُبَارَكًا
فَاَنْبَتْنَا بِه۪ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَص۪يدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ
نَض۪يدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَاَحْيَيْنَا بِه۪ بَلْدَةً مَيْتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَاَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ
وَاِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾ وَاَصْحَابُ الْاَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ
فَحَقَّ وَع۪يدِ ﴿١٤﴾ اَفَعَي۪ينَا بِالْخَلْقِ الْاَوَّلِ بَلْ هُمْ ف۪ي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَد۪يدٍ ﴿١٥﴾

Sûre: 50)

KAAF SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
45 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kaaf (1). Şanlı Kur'ân hakkı için! **(Mekke kâfirleri peygambere iman etmediler).**

2— Doğrusu onlara, kendilerinden bir uyarıcı geldiğine şaştılar da kâfirler, ''Bu acâyip bir şey!

3— Biz ölüp toprak olduğumuz vakit mi **(dirilecekmişiz)**? Bu, **(akıldan)** uzak bir dönüş!..'' dediler.

4— Muhakkak ki biz, toprağın onların bedenlerinden neyi eksilttiğini biliyoruz. Yanımızda her şeyi tesbit eden bir kitap **(Levh-i Mahfûz)** da var.

5— Doğrusu onlar, hak kendilerine geldiği vakit yalanladılar. Binaenaleyh karmakarışık bir ızdırab içindedirler.

6— Üstlerindeki semaya bir baksalar ya! Biz onu nasıl bina etmişiz ve süslemişiz? Onun hiçbir gediği yok.

7— Yeri de döşemişiz ve oraya sabit dağlar yerleştirmişiz. Orada manzarası güzel her çeşit nebattan çiftler bitirmişiz!

8— Bütün bunları, hakikaten hakka dönen her kulun kalb gözünü açmak ve bir ibret dersi vermek için yaptık.

9— Gökten de mübarek bir su indirerek onunla bahçeler ve biçilecek ekinler bitirdik.

10— Bir de tomurcukları birbiri üzerine dizilmiş, uzamış gitmiş hurma ağaçları;

11— Bunlar, kullara rızık içindir. O yağmurla biz, ölü bir beldeye hayat verdik. **(Öldükten sonra dirilip kabirden)** çıkış da böyledir.

12— Onlardan önce Nûh'un kavmi Resliler ve Semûd hep yalanlamışlardı.

13— Âd, Fir'avn kavmi ve Lût'un yakınları da...

14— Eykeliler de, Tubba' kavmi de!.. Bunların hepsi peygamberleri yalanladılar da benim azabım hak oldu.

15— Ya biz birinci yaratış ile yoruluverdik mi? Doğrusu onlar, yeni bir yaratıştan şüphe içindedirler.

---

(1) **Müteşâbihtir. Mânâsını yalnız Allah bilir.**

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهٖ نَفْسُهُۚ وَنَحْنُ اَقْرَبُ
اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرٖيدِ ﴿١٦﴾ اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمٖينِ وَعَنِ الشِّمَالِ
قَعٖيدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَيْهِ رَقٖيبٌ عَتٖيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ
الْمَوْتِ بِالْحَقِّۜ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحٖيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِۜ ذٰلِكَ
يَوْمُ الْوَعٖيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهٖيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ
كُنْتَ فٖي غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدٖيدٌ
﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرٖينُهُ هٰذَا مَا لَدَيَّ عَتٖيدٌ ﴿٢٣﴾ اَلْقِيَا فٖي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ
عَنٖيدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرٖيبٍ ﴿٢٥﴾ اَلَّذٖي جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا
اٰخَرَ فَاَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدٖيدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرٖينُهُ رَبَّنَا مَا اَطْغَيْتُهُ
وَلٰكِنْ كَانَ فٖي ضَلَالٍ بَعٖيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ
اِلَيْكُمْ بِالْوَعٖيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا اَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبٖيدِ ﴿٢٩﴾
يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزٖيدٍ ﴿٣٠﴾ وَاُزْلِفَتِ
الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقٖينَ غَيْرَ بَعٖيدٍ ﴿٣١﴾ هٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ اَوَّابٍ حَفٖيظٍ ﴿٣٢﴾
مَنْ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنٖيبٍ ﴿٣٣﴾ اُدْخُلُوهَا بِسَلَامٍۜ
ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاؤُ۫نَ فٖيهَا وَلَدَيْنَا مَزٖيدٌ ﴿٣٥﴾

16— And olsun! İnsanı biz yarattık ve nefsinin ona ne vesveseler verdiğini de biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız.

17— Hatırla ki, biri **(insanın)** sağında, biri solunda oturmuş iki melek, işlediklerini tesbit ederler.

18— Ağzından bir söz atmaz ki, yanında hazır bir gözcü bulunmasın.

19— Ve ölüm sarhoşluğu hak ile gelmiştir. İşte senin kaçıp durduğun şey **(bu idi denilmiştir).**

20— Sûr'a da üfürülür. İşte tehdidin günü budur.

21— Herkes beraberinde bir sürücü **(melek),** bir de şâhid **(eller, ayaklar vesaire...)** olduğu halde gelmişlerdir.

22— (Kâfire denilir ki): ''Yemin olsun! Sen bu günden gaflette idin. Şimdi senden perdeni açtık. Artık bugün gözün keskindir''.

23— Beraberindeki **(melek),** ''Bu yanımdaki şey hazırdır!'' der.

24— (Allah Teâlâ), ''Atın cehenneme her inkârcı kâfiri!

25— Hayra engel olan işkilci zalimi!

26— Ki, Allah'la beraber başka bir ilâh tutmuştu. İkiniz birden onu şiddetli azabın içine atın!'' **(der).**

27— Arkadaşı **(şeytan),** ''Ey Rabbimiz! Onu ben azdırmadım, lâkin kendisi **(hakdan)** uzak bir şaşkınlık içinde idi'' der.

28— (Allah Teâlâ buyurur ki): ''Benim huzurumda çekişmeyin! Ben size önceden azap **(haberini)** göndermiştim.

29— Benim katımda söz değiştirilmez ve ben kullara zulmedici değilim!''

30— O gün cehenneme, ''Doldun mu?'' diyeceğiz. O, ''Daha var mı?'' diye soracak.

31— Cennet de takvâ sahiplerine uzak olmayarak yaklaştırılmış bulunacak.

32— ''İşte bu, o size va'd olunan. Her tevbekâr vazifeşinas için.

33— Gaybda, **(görmediği halde)** Rahmân'dan korkan ve Allah'a yönelmiş bir kalble gelen için!..

34— Selâmetle girin oraya! Bu ebedîlik günüdür!'' **(buyurulacak).**

35— Orada onlara her istedikleri var. Katımızda daha ziyadesi de vardır.

36— Onlardan **(Kureyş'ten)** önce biz nice kuşaklar helâk ettik ki, daha kuvvetli idiler ve kaçacak bir yer var mı diye memleketlerde delik aradılar.

37— Şüphesiz ki bunda aklı olan yahut huzurlu bir kalble nasihat dinleyen kimse için bir ibret vardır.

38— And olsun! Biz göklerle yeri ve aralarındakileri altı günde yarattık. Bize bir yorgunluk da dokunmadı.

39— O halde onların lâflarına karşı sabret de, güneş doğmadan ve batmadan önce Rabbini hamd ile tesbih et! **(Sabah, öğle ve ikindi namazlarını kıl!).**

40— Bir de gecenin bir kısmında ve secdelerin arkasında onu tesbih eyle.

41— Dinle! O gün münâdi **(İsrâfil a.s.)** yakın bir yerden çağıracaktır. **(Beyt-i Makdis'deki kayadan: Ey çürümüş kemikler! diye hitab edecek, ölüler dirilecektir).**

42— O gün halk, o hak nârayı işitirler. İşte bu, çıkış günüdür.

43— Elbette biz, hem diriltir, hem öldürürüz. Dönüş de ancak bizedir.

44— O gün yer onlara yarılıp sür'atle çıkarlar. İşte bu bize kolaydır.

45— Biz, onların ne söylediklerini pekâlâ biliyoruz. Sen de onlara karşı zor kullanan değilsin. O halde benim tehditlerimden korkanlara Kur'ân'la nasihat ediver.

(Sûre: 51)

EZ-ZÂRİYÂT SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
60 âyettir.

وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ اَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي
الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ٣٦ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ
اَوْ اَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ٣٧ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ٣٨ فَاصْبِرْ عَلٰى
مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ٣٩
وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاَدْبَارَ السُّجُودِ ٤٠ وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ
مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ ٤١ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ
٤٢ اِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَاِلَيْنَا الْمَصِيرُ ٤٣ يَوْمَ تَشَقَّقُ الْاَرْضُ
عَنْهُمْ سِرَاعًا ذٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ٤٤ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ ٤٥

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتُّونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا ١ فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا ٢ فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا ٣
فَالْمُقَسِّمَاتِ اَمْرًا ٤ اِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ٥ وَاِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ٦

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— O tozutup savuran **(rüzgâr)** lara,

2— Sonra **(yağmur)** yüklü bulutlara,

3— Sonra kolaylıkla akıp giden **(gemilere, rüzgârlara, yörüngelerinde dönüp seyreden gezen)** lere,

4— Sonra iş taksim eden meleklere yemin olsun ki,

5— Size va'd olunanlar **(dirilme vesaire)** hakikaten doğrudur.

6— Ve muhakkak ceza günü vâki olacaktır.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ
﴿٩﴾ قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ
الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ
بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ اٰخِذِينَ مَا اٰتٰيهُمْ
رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ
مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ وَفِي أَمْوَالِهِمْ
حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي الْأَرْضِ اٰيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِي
أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾
فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ أَتٰيكَ
حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرٰهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا
سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾ فَرَاغَ إِلٰى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ
سَمِينٍ ﴿٢٦﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ
خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ فَأَقْبَلَتِ
امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾
قَالُوا كَذٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

7— O düzgün hâreli yollara sahip gökyüzüne yemin ederim ki,

8— Muhakkak siz, ihtilâflı bir sözde bulunuyorsunuz.

9— Ondan **(Peygamber ve Kur'ân'dan)** döndürülen döndürülür.

10— Kahrolsun yalancılar!

11— O cehalet içinde bulunan gaafillerdir.

12— "O ceza günü ne zaman?" diye soruyorlar.

13— O, onların ateş üzerinde azap görecekleri gündür.

14— (Kendilerine), "Tadın bakalım azabınızı! Sizin acele istediğiniz işte budur!" **(denilecek).**

15— Şüphesiz ki takvâ sahipleri, cennetlerde ve pınarlarda olacaklardır.

16— Hem de Rablerinin kendilerine verdiğini **(sevabı)** almış oldukları halde... Çünkü onlar, bundan önce iyi işler yapanlardı.

17— Onlar, gecenin pek azında uyurlardı.

18— Sabahın erken saatlerinde onlar istiğfar ederlerdi.

19— Onların mallarında dilenenle mahrum için bir hak vardır.

20— Yerde de kesin inananlar için ibretler vardır.

21— Nefislerinizde de birçok âyetler vardır; görmüyor musunuz?

22— Gökyüzünde de rızkınız **(yağmur)** ve o va'd olunduğunuz **(sevab, ıkab)** var.

23— İşte o gökyüzünün ve yerin Rabbine yemîn olsun ki, bu va'd olunan, sizin konuşmanız gibi bir gerçektir.

24— Sana, İbrâhim'in şerefli misafirlerinin kıssası geldi mi?

25— Hani İbrâhim'in yanına girmişler de selâm vermişlerdi. İbrâhim, "Selâm olsun! **(İçinden de)** tanımadık bir kavim!" demişti. **(Bunlar, içlerinde Cebrâil (a.s.) de bulunan birkaç melek idi).**

26— Hemen gizlice ailesine giderek semiz bir dana **(eti)** getirdi.

27— Onu önlerine koyarak, "Buyurmaz mısınız?" dedi. **(Fakat onlar yemediler).**

28— O vakit onlardan içine bir korku düştü. "Korkma!" dediler ve onu bilgin bir oğul ile müjdelediler.

29— Derken karısı **(Sâre)** çığlık koparарak yöneldi ve yüzüne vurarak, "Ben kısır bir kocakarıyım!" dedi.

30— Onlar, "Bu böyle. Rabbin buyurdu. Şüphesiz O yegâne hikmet sahibi, yegâne bilendir." dediler.

قال فما خطبكم ايها المرسلون ﴿٣١﴾ قالوا انا ارسلنا الى قوم
مجرمين ﴿٣٢﴾ لنرسل عليهم حجارة من طين ﴿٣٣﴾ مسومة عند ربك
للمسرفين ﴿٣٤﴾ فاخرجنا من كان فيها من المؤمنين ﴿٣٥﴾ فما وجدنا
فيها غير بيت من المسلمين ﴿٣٦﴾ وتركنا فيها اية للذين يخافون
العذاب الاليم ﴿٣٧﴾ وفي موسى اذ ارسلناه الى فرعون بسلطان
مبين ﴿٣٨﴾ فتولى بركنه وقال ساحر او مجنون ﴿٣٩﴾ فاخذناه وجنوده
فنبذناهم في اليم وهو مليم ﴿٤٠﴾ وفي عاد اذ ارسلنا عليهم
الريح العقيم ﴿٤١﴾ ما تذر من شيء اتت عليه الا جعلته
كالرميم ﴿٤٢﴾ وفي ثمود اذ قيل لهم تمتعوا حتى حين ﴿٤٣﴾ فعتوا
عن امر ربهم فاخذتهم الصاعقة وهم ينظرون ﴿٤٤﴾
فما استطاعوا من قيام وما كانوا منتصرين ﴿٤٥﴾ وقوم نوح
من قبل انهم كانوا قوما فاسقين ﴿٤٦﴾ والسماء بنيناها بايد وانا
لموسعون ﴿٤٧﴾ والارض فرشناها فنعم الماهدون ﴿٤٨﴾ ومن كل
شيء خلقنا زوجين لعلكم تذكرون ﴿٤٩﴾ ففروا الى الله اني لكم منه
نذير مبين ﴿٥٠﴾ ولا تجعلوا مع الله الها اخر اني لكم منه نذير مبين ﴿٥١﴾

31— (İbrâhim), "O halde vazifeniz nedir ey elçiler?" dedi.

32— "Biz mücrim bir kavme gönderildik.

33— Ki, üzerlerine çamurdan **(pişmiş)** taşlar atacağız.

34— (Bu taşlar), Rabbinin katında, müsrifler için damgalanmıştır." dediler.

35— Neticede o beldedeki mü'minleri çıkardık.

36— Fakat orada bir evden başka Müslüman da bulmadık.

37— Ve öyle acıklı azaptan korkacaklar için orada bir ibret nişânesi bıraktık (1).

38— Mûsa'da da ibret vardır. Hani onu açık bir mûcize ile Fir'avn'a göndermiştik!

39— O **(Fir'avn'un)** ise, bütün ordusu ile imandan yüz çevirdi ve "O, bir sihirbaz yahut bir delidir." dedi.

40— Bunun üzerine nâmerdlik ederken biz de onu ordularıyle birlikte yakalayarak denize atıverdik.

41— Âd kavminde de ibret vardır. Hani onların üzerine o köklerini kurutan yeli göndermiştik!

42— Öyle bir yel ki, üzerine uğradığı bir şeyi mutlaka kül gibi savuruyordu.

43— Semûd kavminde de ibret vardır. Hani onlara, "Bir zamana kadar faydalanın." denilmişti.

44— Onlarsa Rablerinin emrine karşı kibirlenmişlerdi. Bu yüzden bakıp dururlarken onları yıldırım çarpıverdi.

45— Ne ayağa kalkabildiler, ne de yardım gördüler.

46— Daha önce de Nûh kavmini helâk ettik. Çünkü onlar fâsık bir kavim idiler.

47— Bir de gökyüzüne bakın! Biz onu kuvvetle bina ettik. Muhakkak ki biz kaadiriz.

48— Yeri de döşedik. Bak biz ne güzel döşeyicileriz!

49— Her şeyden çift çift yarattık, olur ki düşünürsünüz (2).

50— (De ki:) "O halde hemen Allah'a kaçın. Gerçekten ben size, O'nun tarafından gönderilmiş açık bir uyarıcıyım.

51— Ve Allah'la beraber başka bir ilâh uydurmayın. Gerçekten ben size, O'nun tarafından gönderilmiş bir uyarıcıyım!".

---

(1) **Bazıları bunun dikili taşlar olduğunu söylemiş, birtakımları da kokar bir su olduğunu bildirmişlerdir.**

(2) **Erkekle dişi, yerle gök, güneşle ay, ova ile dağ, denizle kara, yazla kış, hayat ile ölüm, tatlı ile ekşi, aydınlıkla karanlık gibi...**

كَذٰلِكَ مَٓا اَتَى الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
اَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ اَتَوَاصَوْا بِه۪ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ
فَمَٓا اَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾ وَذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿٥٥﴾
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَٓا اُر۪يدُ مِنْهُمْ
مِنْ رِزْقٍ وَمَٓا اُر۪يدُ اَنْ يُطْعِمُونِ ﴿٥٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ
الْمَت۪ينُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّ لِلَّذ۪ينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ اَصْحَابِهِمْ
فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ ﴿٥٩﴾ فَوَيْلٌ لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذ۪ي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

وَالطُّورِ ﴿١﴾ وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ ﴿٢﴾ ف۪ي رَقٍّ مَنْشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾
وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ
مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَٓاءُ مَوْرًا ﴿٩﴾ وَتَس۪يرُ الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّب۪ينَ ﴿١١﴾ اَلَّذ۪ينَ هُمْ ف۪ي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدَعُّونَ
اِلٰى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هٰذِهِ النَّارُ الَّت۪ي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾

52— Bunun gibi, bunlardan öncekilere de hiçbir peygamber gelmemişti ki, "Bir sihirbaz!" yahut "Bir deli!" demesinler.

53— Bu sözü birbirlerine vasiyet mi ettiler! Doğrusu onlar hep azgın bir kavim idiler.

54— Onun için onlardan yüz çevir. Artık sen kınanacak değilsin (3).

55— Sen **(Kur'ân'la)** öğüt ver. Çünkü öğüt mü'minlere fayda verir.

56— Ben, insanları ve cinleri, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.

57— Onlardan bir rızık istemiyorum, bana taâm yedirmelerini de istemiyorum.

58— Şüphesiz ki Allah, rızık veren, O metin kuvvet sahibidir.

59— Hiç şüphe yok ki zulmedenlere, arkadaşlarının payı gibi dolgun bir pay vardır. Şimdi acele etmesinler.

60— Vay küfredenlerin haline! O tehdit edildikleri günden!..

(Sûre: 56)

ET-TÛR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
49 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Tûr **(dağın)** a,

2,3— Açılmış sahifelere yazılan kitaba **(Tevrât veya Kur'ân'a),**

4— (Gökte meleklerin tavaf ettikleri) Beyt-i Ma-mur'a,

5— Yüksek tavana **(gökyüzüne),**

6— Ve kızdırılmış denize yemin ederim ki,

7— Rabbinin azabı muhakkak vâki olacaktır.

8— Onu geri çevirecek bir şey yoktur.

9— O gün gökyüzü bir çalkanış çalkanır!

10— Dağlar da bir yürüyüş yürür!

11— Vay o gün, o yalanlayanların haline!

12— Ki onlar, daldıkları bir batakta oynayıp dururlar.

13— O gün, onlar cehennem ateşine itilip kakılacaklardır.

14— (Kendilerine), "İşte yalan saymakta olduğunuz ateş budur!" **(denilecektir).**

(3) **Çünkü Hz. Peygamber devamlı olarak hakka davet etmiş ve bu yolda hiçbir ihmal göstermemiştir.**

أَفَسِحْرٌ هَٰذَا أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا
سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ
﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ
مَصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ
ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُم مِّنْ عَمَلِهِم
مِّن شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَاهُم
بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا
لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ
كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ
﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنَّ اللَّهُ
عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ نَدْعُوهُ
إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ
بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ
بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُم مِّنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

15— Bu da mı sihir? Yoksa siz mi görmüyorsunuz?

16— Girin oraya! Artık ister sabredin, ister etmeyin, hepsi bir. Siz ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz.

17— Muhakkak ki takvâ sahipleri, cennetler ve nimetler içindedirler.

18— Onlar Rablerinin verdiği şeylerle zevk ederler. Rableri de onları cehennem azabından korumuştur.

19— (Kendilerine), ''Amellerinize karşılık afiyetle yeyin, için!'' **(denilir).**

20— Sıra sıra dizilmiş koltuklara yaslanırlar. Biz onları, iri gözlü hûrilerle eş ederiz.

21— İman edenlere ve zürriyetleri de iman edip kendilerine uyanlara, **(âhirette)** zürriyetlerini kavuşturacağız. Hem onların amellerinden hiçbir şey eksiltmeyeceğiz. Herkes kazancına bağlı olacak.

22— Onlara **(cennette)** canlarının çektiğinden meyve ve et verdik.

23— Orada birbirleri ile kadeh çekişirler. Onda ne bir saçmalama vardır, ne de günaha sokma!

24— Hizmetçileri etraflarında döner. Bunlar, sanki sadeflerinde saklı incilerdir.

25— Ve birbirlerine dönüp soruştururlar.

26— Derler ki: ''Biz, bundan önce ailelerimiz içinde korkuyorduk!

27— Şimdi Allah bize ihsan buyurdu ve bizleri o ateşin azabından korudu.

28— Biz, bundan önce O'na ibadet ediyorduk. Gerçekten kerem sahibi, esirgeyici O'dur.

29— O halde sen nasihata devam et. Sen, Rabbinin nimeti sayesinde ne kâhinsin, ne de mecnûn!''.

30— Yoksa, ''O bir şairdir, biz onun felâketini gözetliyoruz'' mu diyorlar?

31— De ki: ''Bekleyin! Çünkü ben de sizinle beraber **(başınıza gelecek azabı)** bekleyenlerdenim!''.

أم تأمرهم أحلامهم بهذا أم هم قوم طاغون ﴿٣٢﴾ أم يقولون تقوله
بل لا يؤمنون ﴿٣٣﴾ فليأتوا بحديث مثله إن كانوا صادقين ﴿٣٤﴾
أم خلقوا من غير شيء أم هم الخالقون ﴿٣٥﴾ أم خلقوا السموات والأرض
بل لا يوقنون ﴿٣٦﴾ أم عندهم خزائن ربك أم هم المصيطرون ﴿٣٧﴾
أم لهم سلم يستمعون فيه فليأت مستمعهم بسلطان مبين
﴿٣٨﴾ أم له البنات ولكم البنون ﴿٣٩﴾ أم تسألهم أجرا فهم من مغرم
مثقلون ﴿٤٠﴾ أم عندهم الغيب فهم يكتبون ﴿٤١﴾ أم يريدون كيدا
فالذين كفروا هم المكيدون ﴿٤٢﴾ أم لهم إله غير الله سبحان الله
عما يشركون ﴿٤٣﴾ وإن يروا كسفا من السماء ساقطا يقولوا سحاب مركوم
﴿٤٤﴾ فذرهم حتى يلاقوا يومهم الذي فيه يصعقون ﴿٤٥﴾ يوم لا يغني
عنهم كيدهم شيئا ولا هم ينصرون ﴿٤٦﴾ وإن للذين ظلموا عذابا دون
ذلك ولكن أكثرهم لا يعلمون ﴿٤٧﴾ واصبر لحكم ربك فإنك بأعيننا
وسبح بحمد ربك حين تقوم ﴿٤٨﴾ ومن الليل فسبحه وإدبار النجوم ﴿٤٩﴾

سورة النجم مكية واثنتان وستون آية

32— Yoksa, onlara bunu **(şair, mecnûn demeyi)** akılları mı emrediyor, yoksa onlar azgın bir kavim midirler?

33— Yoksa "O Kur'ân'ı kendisi uydurup söyledi" mi diyorlar? Hayır! Kendileri inanmazlar.

34— Eğer doğru söylüyorlarsa, haydi onun gibi bir söz getirsinler.

35— Yoksa, kendileri bir şeysiz olarak mı yaratıldılar? Yoksa onlar mı yaratandırlar?

36— Yoksa, gökleri ve yeri mi yarattılar? Hayır! Onlar iyi anlamazlar.

37— Yoksa, Rabbinin hazineleri onların yanında mı? Yoksa, onlar mı her şeye hâkim olmuşlar?

38— Yoksa, onların bir merdiveni var da ondan mı dinliyorlar? Öyleyse dinleyicileri açık bir delil getirsin.

39— Yoksa, kızlar Allah'ın, oğullar sizin mi?

40— Yoksa, **(Habibim)** onlardan bir ücret istiyorsun da onlar, borçtan ağırlık altında ezilmedeler mi?

41— Yoksa, gayb **(ilmi)** onların yanında da bunu onlar mı yazıyorlar?

42— Yoksa, bir tuzak mı kurmak istiyorlar? Fakat o küfredenler tuzağa kendileri düşecektir. **(Nitekim öyle olmuş, Bedir'de belâlarını bulmuşlardır).**

43— Yoksa onların Allah'dan başka bir ilâhları mı var? Allah, onların koştukları ortaklardan münezzehtir.

44— Eğer gökten bir parça düşerken görseler, "Birbiri üzerine yığılmış bir bulut." derler.

45— O halde bırak onları. Tepelenecekleri güne kavuşsunlar.

46— O gün, tedbirlerinin hiçbiri onlara bir fayda vermeyecek ve kendilerine yardım edilmeyecektir.

47— Şüphesiz ki, o zulmedenlere bundan önce de bir azap var. Lâkin onların çoğu bilmezler. **(Gerçekten yedi sene kıtlıkla, bir de Bedir Harbi'yle azap olunmuşlardır).**

48— Rabbinin hükmüne sabret. Çünkü sen, bizim nezaretimizdesin. Kalktığın vakit Rabbine hamd ile tesbih et.

49— Gecenin bir kısmında ve yıldızların battığı sırada dahi tesbih eyle.

(Sûre: 53)

EN-NECM SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
62 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Battığı zaman yıldıza yemin olsun ki,

2— Arkadaşınız **(Muhammed s.a.v.)** şaşırmadı, azıtmadı da,

3— O hevâdan söylemiyor.

4— Söylediği şey, bildirilen bir vahiyden başka bir şey değildir.

5— Ona, kuvvetleri şiddetli olan **(Cebrâil)** öğretti.

6— Üstün akla sahip **(olan melek)** doğruldu **(gerçek meleklik şeklinde göründü).**

7— Kendisi en yüksek ufukta idi (1).

8— Sonra yaklaştı ve sarktı.

9— O derece ki **(Peygambere)** iki yay arası kadar yahut daha az kaldı **(ve Peygamberimiz ayıldı, heyecanı geçti).**

10— Ve Allah kuluna vahy edeceğini etti **(Cebrâil aleyhisselâm da Peygamberimize bildirdi).**

11— **(Gözü ile)** gördüğünü kalb yalanlamadı.

12— Şimdi siz **(ey kâfirler),** o gördüğüne karşı onunla mücadele mi ediyorsunuz?

13— Yemin olsun! Onu **(Cebrâil'i kendi şekliyle)** bir daha gördü.

14— Sidre-i Müntehâ'nın yanında.

15— Ki Cennetü'l-Me'vâ onun yanındadır (2).

16— O dem ki, Sidre'yi bürüyen bürüyordu! **(Üzerine melekler ve kuşlar konuyordu).**

17— Göz ne şaştı, ne de haddini aştı.

18— Yemin olsun **(Peygamber)** Rabbinin en büyük âyetlerinden bazılarını gördü (3).

19— Söyleyin bana Lât ile Uzzâ'yı!

20— Diğer üçüncüsü Menât'ı! **(Bunların ne kudreti var?).**

21— Erkek sizin de, dişi onun öyle mi?

22— Öyle ise, bu çok insafsız bir taksim!

23— O putlar, sizin ve babalarınızın taktığı isimlerden başka bir şey değildir. Allah onlara hiçbir saltanat indirmemiştir. Kâfirler ancak zanna ve nefislerinin arzusuna tâbi oluyorlar. Halbuki Rab-

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى (1) مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰى (2) وَمَا يَنْطِقُ
عَنِ الْهَوٰى (3) اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْيٌ يُوحٰى (4) عَلَّمَهُ شَد۪يدُ الْقُوٰى (5)
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوٰى (6) وَهُوَ بِالْاُفُقِ الْاَعْلٰى (7) ثُمَّ دَنَا فَتَدَلّٰى (8)
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنٰى (9) فَاَوْحٰٓى اِلٰى عَبْدِه۪ مَٓا اَوْحٰى (10)
مَا كَذَبَ الْفُؤٰادُ مَا رَاٰى (11) اَفَتُمَارُونَهُ عَلٰى مَا يَرٰى (12) وَلَقَدْ
رَاٰهُ نَزْلَةً اُخْرٰى (13) عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهٰى (14) عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَاْوٰى
(15) اِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰى (16) مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى (17)
لَقَدْ رَاٰى مِنْ اٰيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرٰى (18) اَفَرَاَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزّٰى (19)
وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْاُخْرٰى (20) اَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْاُنْثٰى (21)
تِلْكَ اِذًا قِسْمَةٌ ض۪يزٰى (22) اِنْ هِيَ اِلَّٓا اَسْمَٓاءٌ سَمَّيْتُمُوهَٓا اَنْتُمْ
وَاٰبَٓاؤُ۬كُمْ مَٓا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ اِنْ يَتَّبِعُونَ اِلَّا الظَّنَّ
وَمَا تَهْوَى الْاَنْفُسُ وَلَقَدْ جَٓاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدٰى (23) اَمْ لِلْاِنْسَانِ
مَا تَمَنّٰى (24) فَلِلّٰهِ الْاٰخِرَةُ وَالْاُو۫لٰى (25) وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمٰوَاتِ لَا تُغْن۪ي
شَفَاعَتُهُمْ شَيْـًٔا اِلَّا مِنْ بَعْدِ اَنْ يَأْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَشَٓاءُ وَيَرْضٰى (26)

lerinden kendilerine doğru yolu gösteren Resûl geldi.

24— Yoksa insana her arzû ettiği mi var?

25— Fakat âhiret ve dünya ancak Allah'ındır.

26— Göklerde nice melekler vardır ki, şefaatleri hiçbir işe yaramaz. Meğer ki Allah dilediğine izin vermiş ve razı olmuş ola.

(1) **Cebrâil** (a.s.) **güneşin doğduğu yerde ona hakiki şekli ile görünmüştü. Hirâ'da bulunan peygamberimiz, onun batıya kadar bütün ufku kapladığını görünce bayıldı. Sonra Hirâ'ya insan kılığında geldi.**

(2) **Sidre-i Müntehâ, Arş'ın sağında bir ağaçtır. Ondan öteye melekler bile geçemez. Onun hakikatini Allah bilir. Cennetü'l-Me'vâ'ya ise meleklerle şehitler ve sülehânın ruhları girerler.**

(3) **Bunlardan biri "Refref" idi. Bütün gökyüzünü kaplamıştı. Biri de altıyüz kanadı ile Cebrâil idi.**

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثٰى
﴿٢٧﴾ وَمَا لَهُمْ بِهٖ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْـًٔا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلّٰى عَنْ ذِكْرِنَا
وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهٖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدٰى ﴿٣٠﴾ وَلِلّٰهِ
مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَٓاؤُا بِمَا
عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنٰى ﴿٣١﴾ اَلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ
كَبَٓائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ
أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ
فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقٰى ﴿٣٢﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلّٰى
﴿٣٣﴾ وَأَعْطٰى قَلِيلًا وَأَكْدٰى ﴿٣٤﴾ أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرٰى ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ
يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسٰى ﴿٣٦﴾ وَإِبْرٰهِيمَ الَّذِي وَفّٰى ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ
وِزْرَ أُخْرٰى ﴿٣٨﴾ وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعٰى ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ
سَوْفَ يُرٰى ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزٰيهُ الْجَزَٓاءَ الْأَوْفٰى ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلٰى رَبِّكَ
الْمُنْتَهٰى ﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكٰى ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

27— Âhirete iman etmeyenler, meleklere dişi ismi takıyorlar.

28— Halbuki onların buna dair bir bilgileri yok, sırf zanna tâbi oluyorlar. Zan ise, hak namına hiçbir şey ifade etmez.

29— O halde sen, bizim zikrimizden **(Kur'ân'dan)** yüz çevirip yalnız dünya hayatını isteyen kimselerden yüz çevir (4).

30— Onların ilimden varabildikleri **(gaye)** işte budur. Şüphesiz ki Rabbin, yolundan sapanı en iyi bilendir. Hidâyete ereni en iyi bilen de o'dur.

31— Göklerde ve yerdeki her şey Allah'ındır. Akıbet kötülük edenleri, yaptıklarıyla cezalandıracak; iyilik yapanları da daha güzeliyle mükâfatlandıracaktır.

32— Onlar ki, küçük hatalar müstesna! Günahların büyüklerinden ve fuhşiyattan kaçınırlar. Muhakkak Rabbin, geniş mağfiretlidir. O, sizi gerek topraktan yarattığı sıra, gerekse annelerinizin karnında ceninler iken **(bütün hallerinizi)** en iyi bilendir. O halde, kendinizi temize çıkarmayın. O, takvâ sahiplerini en iyi bilendir.

33— Şimdi **(imandan)** yüz çevireni,

34— Ve malından pek az verip de **(geri kalanda kaya gibi)** direteni gördün mü?

35— Gaybın ilmi onun yanında da o mu görüyor?

36, 37— Yoksa Mûsa'nın sahifelerindeki ile, **(Allah'dan gelen vahyi)** tam olarak ifa eden **(vefakâr)** İbrâhim'in sahifelerindeki şu gerçekler ona haber mi verilmedi.

38— Ki: ''Hiçbir kimse başkasının vebalini yüklenmez''

39— Ve insan için kendi çalıştığından başkası yoktur.

40— Ve onun çalıştığı yarın **(kıyamette)** görülecektir.

41— Sonra ona en değerli mükâfat verilecektir.

42— Şüphesiz ki, en nihayet dönüş yeri Rabbinedir.

43— Güldüren de O'dur, ağlatan da O!

44— Öldüren de O'dur, dirilten de O!

---

(4) **Bu âyet-i kerime Cihad âyetiyle nesh edilmiştir.**

45,46— **(Rahime)** döküldüğü zaman, erkek ve dişi **(olarak)** iki çifti O yarattı.

47— Tekrar diriltmek de O'na aittir.

48— Zengin eden de O'dur, sermaye veren de O.

49— Şi'râ yıldızının Rabbi de O...

50— Evvelki Âd'ı **(Hûd kavmini)** O helâk etti.

51— Semûd'u da helâk etti, hiç bırakmadı.

52— Daha önce Nûh'un kavmini de O helâk etti. Çünkü onlar daha zalim ve daha azgındılar.

53— Mü'tefike'-yi **(Lût kavminin şehirlerini)** de üstünü altına getirdi.

54— Ve onları ne örttüyse örttü **(taş yığınları altında kaldılar).**

55— Artık Rabbinin hangi nimetine karşı şüphe edersin **(ey insan!).**

56— Bu **(Peygamber)** evvelki uyarıcılardan bir uyarıcıdır.

57— Yaklaşan **(kıyamet)** yaklaştı.

58— Onun vaktini, Allah'dan başka açıklayacak yoktur.

59— Şimdi siz, bu kelâma **(Kur'ân'a)** mı şaşıyorsunuz?

60— Ve gülüyorsunuz da ağlamıyorsunuz?

61— Halbuki siz gaafil ve oyuna düşkünsünüz.

62— Haydi Allah'a secde edin! (1). İbadet edin!

(Sûre: 54)

EL-KAMER SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
55 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı.

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى ﴿٤٥﴾ مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى ﴿٤٦﴾
وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَأَقْنَى ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُ
هُوَ رَبُّ الشِّعْرَى ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَ فَمَا
أَبْقَى ﴿٥١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَى ﴿٥٢﴾
وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى ﴿٥٣﴾ فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ
تَتَمَارَى ﴿٥٥﴾ هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَى ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ الْآزِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا
مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ
وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ﴿٦٢﴾

سُورَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَخَمْسُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ
مُسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ ﴿٣﴾
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا
تُغْنِ النُّذُرُ ﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُكُرٍ ﴿٦﴾

2— Onlar bir mûcize görürlerse yüz çevirip, "Bu, sürüp gelen bir sihirdir." derler.

3— **(Peygamberi)** yalanladılar ve hevâlarına uydular. Halbuki **(iyi - kötü)** her iş için bir yer var.

4— And olsun! Onlara **(ibret alınacak kıssalardan öyleleri geldi ki, onlarda)** inkârdan alıkoyacak haberler gelmiştir.

5— Tam bir hikmet!.. Fakat uyarmalar fayda vermiyor.

6— O halde onlardan yüz çevir! O gün çağırıcı **(İsrâfil)** tanınmayan bir şeye çağıracaktır.

---

(1) **Dikkat!.. Secde âyetidir.**

خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾
مُهْطِع۪ينَ اِلَى الدَّاعِۜ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾
فَدَعَا رَبَّهُ اَنّ۪ي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ
مُنْهَمِرٍ ﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلٰى اَمْرٍ قَدْ قُدِرَ
﴿١٢﴾ وَحَمَلْنَاهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْر۪ي بِاَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ
كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي
وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٧﴾ كَذَّبَتْ
عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ ر۪يحًا صَرْصَرًا
ف۪ي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾
فَكَيْفَ كَانَ عَذَاب۪ي وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا اَبَشَرًا مِنَّا وَاحِدًا
نَتَّبِعُهُ اِنَّا اِذًا لَف۪ي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ ءَاُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا
بَلْ هُوَ كَذَّابٌ اَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْاَشِرُ ﴿٢٦﴾
اِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

7— Gözleri korkmuş, dağılmış çekirgeler gibi kabirlerden çıkarlar.

8— Çağırana koşarlar. Kâfirler, "Bu çok zorlu bir gün!" derler.

9— Onlardan **(Kureyş'den)** önce Nûh kavmi yalanladılar. Kulumuzu **(Nûh'u)** yalanladılar da, "Deli!" dediler ve onu tebliğden men ettiler.

10— Nihayet o da, Rabbine dua ederek, "Ben mağlûbum; bana yardım et!" dedi.

11— Bunun üzerine, biz de bardaktan boşanırcasına bir yağmurla gök kapılarını açtık.

12— Yerden de kaynaklar fışkırttık. Derken **(iki su)** takdir edilmiş bir iş üzerinde karışıverdi.

13— Biz, Nûh'u tahtalardan yapılmış ve mıhlarla çakılmış gemiye yükledik.

14— Bizim nezaretimizle akar giderdi. Bunu, inkâr edilene **(Nuh'a)** bir mükâfat olarak yaptık.

15— Yemin olsun! Biz onu, bir ibret olarak bıraktık. Ama düşünen mi var?

16— Bak benim azabım ve tehdidlerim nasıl olurmuş?..

17— Yemin olsun! Bu Kur'ân'ı düşünmek için müyesser kıldık. Fakat düşünen var mı?

18— Âd kavmi de **(Hûd'u)** tekzib etti. Ama bak, nasıl oldu azabım ve tehdidlerim?..

19— Gerçekten biz, üzerlerine uğursuzluğu dâim bir günde, uğultulu bir rüzgâr gönderdik.

20— İnsanları kökünden sökülmüş hurma kütükleri gibi söküp atıyordu.

21— Bak nasıl oldu azabım ve tehdidlerim?..

22— Yemin olsun! Bu Kur'ân'ı düşünmek için müyesser kıldık. Ama düşünen mi var?

23— Semûd kavmi uyarıları tekzib ettiler.

24— "İçimizden bir insana mı uyacağız? O takdirde biz, mutlaka şaşkınlık ve delilik içinde oluruz.

25— O kitap aramızdan ona mı verildi? Hayır! O, yalancı bir şımarıktır." dediler.

26— Yarın bilecekler, yalancı şımarık kimmiş!

27— İşte biz, onlara bir imtihan olmak üzere o dişi deveyi gönderiyoruz. Şimdi onları gözet ve sabret **(ey Sâlih)!**

28— Hem onlara haber ver ki, su **(deve ile)** aralarında nevbetlidir **(bir gün onlara, bir gün deveye)**. Her su nevbetinde **(sahibi)** hazır bulunmuş olsun **(dedik)**.

29— **(Bir müddet böyle devam ettiler, sonra bıktılar ve deveyi öldürmeye karar verdiler)**. Nihayet **(Kudar namındaki)** arkadaşlarını çağırdılar. O da **(kılıca)** sarılarak **(deveyi)** kesti.

30— Fakat bak, azabım ve tehdidlerim nasıl oldu?..

31— Biz, onların üzerine bir nâra gönderdik. Neticede kuru ot ve ağıl çırpısı gibi oluverdiler.

32— And olsun! Biz bu Kur'ân'ı düşünmek için müyesser kıldık. Ama düşünen mi var?

33— Lût kavmi uyarıları tekzib ettiler.

34— Biz, onların üzerine taş yağdıran bir rüzgâr gönderdik. Yalnız Lût ailesini bir seher vakti kurtardık.

35— Tarafımızdan bir nimet olarak! İşte şükredeni biz böyle mükâfatlandırırız.

36— And olsun! **(Lût)** onları azabımızla korkutmuştu. Fakat o ihtarları, cidal ile karşıladılar.

37— Ve and olsun! Onun misafirlerine tecavüze kalkıştılar. Biz de onların gözlerini silme kör ediverdik, "Tadın bakalım azabımı ve tehdidlerimi!" dedik.

38— And olsun! Bir sabah vakti onları devamlı bir azap bastırıverdi.

39— "Tadın bakalım azabımı ve tehdidlerimi!" dedik.

40— Yemin olsun! Biz bu Kur'ân'ı düşünmek için müyesser kıldık. Ama düşünen mi var?

41— Yemin olsun! Fir'avn hanedanına da uyarıcılar geldi.

42— Onlar, bütün mûcizelerimizi yalanladılar. Biz de onları güçlü, muktedire yaraşır bir şekilde yakalayıverdik.

43— **(Ey Kureyş!)** Sizin kâfirleriniz onlardan daha mı hayırlı? Yoksa sizin için ilâhi kitaplarda bir berâet mi var?

وَنَبِّئْهُمْ اَنَّ الْمَاۤءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ
فَتَعَاطٰى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾ اِنَّٓا اَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشٖيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا
الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾ اِنَّٓا
اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا اِلَّٓا اٰلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةً
مِنْ عِنْدِنَا كَذٰلِكَ نَجْزٖى مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ اَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا
بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهٖ فَطَمَسْنَٓا اَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا
عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾
فَذُوقُوا عَذَابٖى وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ جَٓاءَ اٰلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِاٰيَاتِنَا
كُلِّهَا فَاَخَذْنَاهُمْ اَخْذَ عَزٖيزٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ اَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ اُولٰٓئِكُمْ
اَمْ لَكُمْ بَرَٓاءَةٌ فِى الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ اَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمٖيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَيُهْزَمُ
الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ اَدْهٰى
وَاَمَرُّ ﴿٤٦﴾ اِنَّ الْمُجْرِمٖينَ فٖى ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِى النَّارِ
عَلٰى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ اِنَّا كُلَّ شَیْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

44— Yoksa onlar, "Biz muzaffer bir cemaatiz" mi diyorlar?

45— **(Ebû Cehil Bedir'de, "Biz muzaffer bir orduyuz!" dediği vakit şu âyet indi):** Yakında o ordu bozulacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar.

46— Daha doğrusu onların asıl va'd edildikleri azap vakti kıyamettir. Kıyamet, daha şiddetli ve daha acıdır.

47— Muhakkak ki mücrimler sapıklık ve ateş içindedirler.

48— O gün onlar, yüzleri üstü ateşte sürünecekler. **(Kendilerine)**, "Tadın bakalım ne imiş cehennemin dokunması!" denilecektir.

49— Gerçekten biz, her şeyi bir takdir ile yaratmışızdır.

وما امرنا الا واحدة كلمح بالبصر ﴿٥٠﴾ ولقد اهلكنا
اشياعكم فهل من مدكر ﴿٥١﴾ وكل شيء فعلوه
في الزبر ﴿٥٢﴾ وكل صغير وكبير مستطر ﴿٥٣﴾ ان المتقين
في جنات ونهر ﴿٥٤﴾ في مقعد صدق عند مليك مقتدر ﴿٥٥﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

الرحمن ﴿١﴾ علم القرآن ﴿٢﴾ خلق الانسان ﴿٣﴾ علمه البيان ﴿٤﴾
الشمس والقمر بحسبان ﴿٥﴾ والنجم والشجر يسجدان ﴿٦﴾
والسماء رفعها ووضع الميزان ﴿٧﴾ الا تطغوا في الميزان
﴿٨﴾ واقيموا الوزن بالقسط ولا تخسروا الميزان ﴿٩﴾ والارض
وضعها للانام ﴿١٠﴾ فيها فاكهة والنخل ذات الاكمام ﴿١١﴾ والحب
ذو العصف والريحان ﴿١٢﴾ فباي آلاء ربكما تكذبان ﴿١٣﴾
خلق الانسان من صلصال كالفخار ﴿١٤﴾ وخلق الجان من
مارج من نار ﴿١٥﴾ فباي آلاء ربكما تكذبان ﴿١٦﴾

50— Bizim emrimiz ancak birdir, bir göz kırpması gibidir.

51— And olsun! Biz sizin benzerlerinizi helâk ettik. Ama düşünen mi var?

52— Bununla beraber onların yaptıkları her şey defterlerdedir.

53— Ve küçük büyük hepsi **(Levh-i Mahfûz'da)** yazılıdır.

54— Muhakkak takvâ sahipleri cennetlerde ve ırmaklar **(başın)** da...

55— Hak meclisinde... Muktedir bir Melik'in **(Allah Teâlâ'nın)** huzurunda olacaklardır.

(Sûre: 55)

ER-RAHMÂN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
78 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Rahmân **(olan Allah).**

2— Kur'ân'ı öğretti.

3— İnsanı yarattı.

4— Ona konuşmayı öğretti.

5— Güneş ve ay hesapla hareket ederler.

6— Nebat da, ağaç da secde ederler **(onlardan bekleneni yaparlar).**

7— Göğü yükseltti ve mizânı koydu.

8— Ki, tartıda haddi aşmayın.

9— Ve tartıyı adâletle tutun da teraziyi eksik bırakmayın.

10— Yeri de bütün mahlûkat için koydu **(ve yaydı).**

11— Orada çeşit meyveler, tomurcuklu hurma ağaçları...

12— Samanlı hububat ve hoş kokulu çiçekler var.

13— O halde **(ey insanlarla cinler!)** Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

14— İnsanı pişmiş çanak çömlek gibi kuru bir çamurdan yarattı.

15— Cânnı **(İblis'i)** da dumansız bir alevden yarattı.

16— O halde **(ey insanlarla cinler!)** Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿١٨﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ
﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ
رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾
يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ
أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ
إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا
شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ
﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ
عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

17— O, hem iki doğunun, hem de iki batının Rabbidir (1).

18— O halde **(ey insanlarla cinler!)** Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

19— **(Acı, tatlı)** iki deryayı salmış, birbirlerine kavuşurlar.

20— Fakat aralarında bir perde var; birbirine karışmazlar.

21— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

22— Onlardan inci ile mercan çıkar.

23— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

24— Denizdeki yüce dağlar gibi gemiler O'nundur.

25— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

26— Yeryüzünde olan her canlı fânidir.

27— Yalnız azamet ve ikrâm sahibi Rabbinin zatı bâkîdir.

28— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

29— Göklerde ve yerde kim varsa **(hacetini)** O'ndan ister. O, her gün bir iştedir **(öldürür, diriltir, zengin eder, fakir düşürür ilâh...).**

30— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

31— Ey insan ve cin, yakında sizin hesabınıza bakacağız.

32— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

33— Ey cinler ve insanlar cemaati! Eğer göklerin ve yerin çevresini aşıp geçmeye gücünüz yeterse hemen geçin! Geçemezsiniz, meğer ki **(Rabbiniz tarafından)** bir kuvvet ola.

34— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilir siniz?

35— Üzerinize ateşten bir yalın, **(siyah)** bir duman gönderilir de kurtulamazsınız.

36— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

37— Gök yarılıp da, kırmızı sahtiyan gibi bir gül haline geldiği vakit! **(Ne dehşetli olacaktır).**

38— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

39— O gün ne bir insana, ne de bir cinniye günahı sorulmayacak **(başka vakit sorulacaktır).**

40— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

---

(1) **Yaz ve kış mevsimlerinde güneşin gerek doğduğu gerekse battığı yerlerde farklılık** (ihtilâf-ı metaali') **olur. Bu sebeple "İki doğu" ve "İki batı" tabirine şâhid oluyoruz.**

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمٰيهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْاَقْدَامِ ﴿٤١﴾ فَبِاَيِّ
اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ
بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ اٰنٍ ﴿٤٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ وَلِمَنْ خَافَ
مَقَامَ رَبِّهٖ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا
اَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ
تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ
فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِئِينَ
عَلٰى فُرُشٍ بَطَاۤئِنُهَا مِنْ اِسْتَبْرَقٍ وَجَنَا الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾
فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ
لَمْ يَطْمِثْهُنَّ اِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَاۤنٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَاَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاۤءُ الْاِحْسَانِ اِلَّا الْاِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ فَبِاَيِّ
اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَاۤمَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٦٥﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِاَيِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

41— Mücrimler sîmalarından tanınır da alın saçlarından ve ayaklarından yakalanırlar.

42— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

43— İşte bu, mücrimlerin yalan saydıkları cehennem!..

44— Onlar bununla kaynar su arasında dolaşırlar.

45— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

46— Rabbinin huzurunda durmaktan korkan için iki cennet var.

47— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

48— (Her iki cennet de) dallı ağaçlarla dolu.

49— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

50— O iki cennette iki akar kaynak var.

51— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

52— O iki cennette her meyveden çifte çifte vardır.

53— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

54— Astarları kalın ipekten yaygılar üzerinde yan gelip zevk ederler. Her iki cennetin meyvelerinin erişilmesi de yakındır.

55— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

56— O cennetlerde, gözlerini kocalarından ayırmayan kadınlar vardır ki, kocalarından önce onlara ne bir insan dokunmuştur, ne de cinni!

57— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

58— O kadınlar, sanki yakut ve mercandırlar.

59— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

60— İyiliğin karşılığı ancak iyiliktir.

61— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

62— Bu iki cennetten başka iki cennet daha var.

63— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

64— Her ikisi koyu yeşildir onlar...

65— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

66— Her iki cennette fışkıran iki pınar var.

67— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?

68— O iki cennette çeşitli meyveler, hurmalar ve nar var.
69— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
70— İçlerinde huyları güzel, yüzleri güzel kadınlar var.
71— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
72— Çadırlarda **(gözleri)** kocalarına hasredilmiş hûrîler var.
73— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
74— Onlara, kocalarından önce ne bir insan dokunmuştur, ne de bir cinni!
75— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
76— **(Kocaları)** yeşil yastıklara ve güzel yaygılara yaslanarak **(zevk ederler).**
77— O halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalan sayabilirsiniz?
78— Azamet ve ikram sahibi olan Rabbinin ismi ne yücedir!..

(Sûre: 56)

EL-VÂKIA SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
96 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kıyamet koptuğu vakit,
2— Onun kopmasını yalanlayacak yoktur.
3— O, indirici, bindiricidir **(kimini cehenneme yuvarlar, kimini cennete gönderir).**
4— Yer, şiddetle sarsıldığı,
5— Dağlar didik didik parçalandığı vakit,
6— Artık her şey saçılmış, toz olmuştur.
7— Siz de kıyamette üç sınıf olacaksınız.
8— **(Birincisi)** sağcılar **(amel defterleri sağ taraflarından verilenler).** Hem de ne sağcılar!..

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾
فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾
حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾
لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾
مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ وَهِيَ سِتٌّ وَتِسْعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ﴿٣﴾
إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ هَبَاءً
مُنْبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾
وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿٩﴾ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ﴿١٠﴾
أُولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ
مِنَ الْآخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ﴿١٦﴾

9— **(İkincisi)** solcular **(amel defterleri sol tarafından verilenler).** Hem de ne solcular!..
10— **(Üçüncüsü)** hayır işlemekte öncüler, onlar **(orada da)** öncüdürler **(peygamberler).**
11— İşte yakınlık mertebesine ulaştırılanlar bunlardır.
12— Ki, Naîm cennetlerindedirler.
13— Geçmiş ümmetlerden bir cemaat,
14— Sonrakilerden **(ümmet-i Muhammed'den)** de biraz! **(İşte öncüler bunlardır).**
15— Mücevheratla işlenmiş tahtlar üzerinde,
16— Üzerlerinde yaslanarak karşı karşıya oturacaklardır.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ
﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَ
لَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ
﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾
إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ
﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾
وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ
وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ﴿٣٥﴾
فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثُلَّةٌ
مِنَ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ
الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ
وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ
عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ
الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

17— Etraflarında ebedî **(genç)**liğe erdirilmiş hizmetçiler dolaşır

18— Sürahilerle, ibriklerle, menba şarabından dolu kadehlerle...

19— Ondan başları ağrımaz, serhoş da olmazlar.

20— Beğendiklerinden meyveler.

21— Canlarının istediğinden kuş eti...

22— Bir de iri gözlü hûriler...

23— Saklı inciler gibi...

24— Bütün bunlar, yaptıkları amellere mükâfat içindir.

25— Onlar cennette ne bir boş lâf işitirler, ne de günaha iten **(hezeyân).**

26— Yalnız bir söz **(işitirler ki o da)** ''Selâm, selâm dır.

27— Sağcılar da ne sağcılar ya!..

28— Dalbastı kirazlar...

29— Sıvama muzlar...

30— Uzun bir gölge içindeler...

31— Çağlayan bir su başında...

32, 33— Bitip tükenmeyen ve yasaklanmayan çok meyveler arasında.

34— Ve yüksek karyolalar üzerinde **(hûrilerle)**dirler.

35— Biz, o hûrileri yepyeni yaratmışızdır.

36— Onları hep bâkire,

37— Kocalarına âşık, hep bir yaşta,

38— Sağcılar için **(ayırmışızdır).**

39— Bir cemaat evvelki ümmetlerden,

40— Bir cemaat de sonraki ümmetlerden.

41— Solcular da ne solculardır!..

42— İçlerine işleyen bir alev ve kaynar su ile,

43— Simsiyah bir dumandan gölge içindeler.

44— Serin de değil, faydalı da değil.

45— Çünkü onlar, bundan önce keyiflerine düşkün idiler.

46— Ve en büyük günah **(olan şirk)** üzerinde ısrar ediyorlardı.

47— ''Biz öldüğümüz, bir toprak ve bir yığın kemik olduğumuz vakit mi? Hakikaten biz mi dirilecek mişiz?

48— Evvelki atalarımız da mı?'' diyorlardı.

49— De ki: ''Hiç şüphesiz hem evvelkiler, hem sonrakiler!..

50— Belirli bir günün muayyen vaktinde mutlaka toplanacaklardır''.

ثُمَّ اِنَّكُمْ اَيُّهَا الضَّٓالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَاٰكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾
فَمَالِؤُنَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾
فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ
خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾
ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُٓ اَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾ عَلٰٓى اَنْ نُبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ
فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْاَةَ الْاُولٰى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٦٢﴾ اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُٓ اَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ
﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَٓاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ اِنَّا لَمُغْرَمُونَ
﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾ اَفَرَاَيْتُمُ الْمَٓاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَاَنْتُمْ
اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَٓاءُ جَعَلْنَاهُ اُجَاجًا
فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾ اَفَرَاَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَاَنْتُمْ اَنْشَاْتُمْ
شَجَرَتَهَٓا اَمْ نَحْنُ الْمُنْشِؤُنَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا
لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ
بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَاِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

51— Sonra siz, ey sapkınlar, yalancılar!

52— Elbette bir ağaçtan, zakkumdan yiyeceksiniz.

53— Ve ondan karınlarınızı dolduracaksınız.

54— Üstüne de o kaynar sudan içeceksiniz.

55— Hem de susuz develer içişi gibi içeceksiniz.

56— İşte ceza günü onlara konukluk budur!

57— Sizi, biz yarattık! Hâlâ tasdik etmeyecek misiniz?

58— Söyleyin bakayım döktüğünüz meni nedir?

59— Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz?

60— Aranızda ölümü biz takdir ettik ve bizim önümüze geçilmez.

61— Kılıklarınızı değiştirmekten ve sizi bilemeyeceğiniz bir şekilde yaratmaktan âciz değiliz.

62— Herhalde ilk yaratılışınızı bildiniz. O halde düşünsenize.

63— Söyleyin bakayım ektiğiniz tohumu,

64— Onu yerden siz mi bitiriyorsunuz, yoksa bitiren biz miyiz?

65— Dilese idik o ekini çerçöp haline getirirdik de, şaşar kalırdınız.

66— "Doğrusu biz **(attığımız tohumu)** borçlandırılmışızdır.

67— Daha doğrusu biz büsbütün mahrum kaldık!" **(derdiniz).**

68— Şimdi söyleyin bakalım! İçtiğiniz suyu,

69— Onu buluttan siz mi indirdiniz, yoksa indiren biz miyiz?

70— Dilese idik onu tuzlu yapardık. O halde şükretsenize!

71— Söyleyin bakalım yaktığınız ateşi,

72— Onun ağacını siz mi yarattınız, yoksa yaratan biz miyiz?

73— Biz o ateşi, **(cehennem ateşine)** bir muhtıra ve ovadaki yolculara bir menfaat yaptık.

74— O halde yüce Rabbinin ismi ile tesbîh et.

75— Peyderpey inen Kur'ân'a yemin ederim! (1).

76— Eğer bilirseniz bu yemin, gerçekten büyük bir yemindir.

---

(1) **Bu âyete, "Yıldızların yerine yemin ederim." şeklinde mânâ verenler de vardır.**

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ
مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ
رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حِينَئِذٍ
تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَٰكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَا
إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾
فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا
إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٩١﴾
وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ
جَحِيمٍ ﴿٩٤﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

77— Muhakkak ki o, bir Kur'ân-ı Kerim'dir.
78— Bir kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)** saklıdır.
79— Ona tertemiz olanlardan başkası el süremez (2).
80— Âlemlerin Rabbi tarafından indirilmedir.
81— Şimdi siz, bu kelâmı mı hor görüyorsunuz?
82— Ve rızkınızı, tekzibiniz mi yapacaksınız? **(Yani yağmuru Allah'ın verdiğini inkâr edip, filan yıldızın doğması verdi mi diyeceksiniz?).**
83— **(Görelim sizi)**, can boğaza dayandığı vakit,
84— Ki o vakit sizler, bakar durursunuz.
85— Halbuki biz o kişiye, sizden daha yakınız. Lâkin siz görmezsiniz.

86— Evet görelim sizi! Ceza çekmeyecekseniz,
87— O ruhu geri döndürseniz ya! İddianızda doğruysanız!
88— **(Ölen kimse),** eğer Allah'ın yakın **(kul)**larından ise,
89— Artık ona rahatlık, güzel bir rızık ve Naîm Cenneti var.
90— Ama sağcılardan ise,
91— Sana sağcılardan selâm olsun!
92— Fakat o inkârcı sapkınlardan ise,
93— Ona da kaynar sudan bir konukluk!..
94— Bir de cehenneme atılış!..
95— İşte kesin gerçek budur!
96— O halde Rabbini o büyük ismi ile tesbîh et!

(Sûre: 57)

EL-HADÎD SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
29 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allah'ı tesbîh etmektedir. O, güçlü, hikmet sahibidir.
2— Göklerin ve yerin mülkü O'nundur, diriltir ve öldürür. O, her şeye kaadirdir.
3— O, hem evveldir, hem âhirdir, hem zâhirdir, hem bâtındır. O, her şeyi hakkıyle bilicidir (1).

---

(2) **Kur'ân-ı Kerim her ne kadar abdestsiz olarak ezberinden okunabilirse de Kur'ân abdestsiz ele alınamayacağına hükmedilmiştir.**

(1) **Evvel: Kendisinden önce hiçbir varlık bulunmayan; Âhir: Kendisinden sonra hiçbir varlık olmayan; Zâhir; Varlığı birçok delil ile açıkta olan Bâtın; Zatının hakikati itibariyle, hislerin ve akılların idrakinden gizli olan, mânâsına gelmektedir.**

هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ ف۪ي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ
يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَٓاءِ وَمَا يَعْرُجُ
ف۪يهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٤﴾ لَهُ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿٥﴾ يُولِجُ الَّيْلَ فِي النَّهَارِ
وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي الَّيْلِ وَهُوَ عَل۪يمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾ اٰمِنُوا بِاللّٰهِ
وَرَسُولِه۪ وَاَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَف۪ينَ ف۪يهِ فَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ
وَاَنْفَقُوا لَهُمْ اَجْرٌ كَب۪يرٌ ﴿٧﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ
وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ اَخَذَ م۪يثَاقَكُمْ
اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذ۪ي يُنَزِّلُ عَلٰى عَبْدِه۪ٓ اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَاِنَّ اللّٰهَ بِكُمْ لَرَؤُ۫فٌ رَح۪يمٌ ﴿٩﴾
وَمَا لَكُمْ اَلَّا تُنْفِقُوا ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ وَلِلّٰهِ م۪يرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
لَا يَسْتَو۪ي مِنْكُمْ مَنْ اَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ اُو۬لٰٓئِكَ اَعْظَمُ
دَرَجَةً مِنَ الَّذ۪ينَ اَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَ اللّٰهُ
الْحُسْنٰى وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ ﴿١٠﴾ مَنْ ذَا الَّذ۪ي يُقْرِضُ اللّٰهَ
قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ اَجْرٌ كَر۪يمٌ ﴿١١﴾

4— Gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Sonra Arş üzerine istivâ buyurdu **(kudret ve saltanatı Arş'ı kapladı).** Yere gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve ona çıkanı hep bilir. Nerede olsanız O sizinle beraberdir. Allah bütün yaptıklarınızı görendir.

5— Göklerin ve yerin mülkü O'nundur ve bütün işler ancak Allah'a döndürülür.

6— Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar. Hem O, bütün göğüslerdekileri en iyi bilendir.

7— Allah'a ve Peygamberine iman edin ve sizi halife kılıp **(sarfa yetkili)** kıldığı mallardan **(Hak yolunda)** harcayın. Sizden iman edip **(Hak yolunda mal)** sarfedenler var ya! Onlar için büyük bir ecir vardır (2).

8— Size ne oluyor ki, peygamber sizi Rabbinize imana davet edip dururken Allah'a iman etmiyorsunuz. Halbuki eğer mü'min kimselerseniz, O sizden kesin söz de almıştı.

9— Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna **(Hz. Peygambere)** açık âyetler indiren O'dur. Muhakkak ki Allah, size çok şefkatli, çok esirgeyicidir.

10— Hem Allah yolunda neye harcamayasınız ki, göklerin ve yerin mirası zaten Allah'ındır **(hepsi O'na kalacaktır).** Fetihten evvel Allah yolunda harcayıp savaşanlarınız, başkaları ile bir olamaz. Onlar, derece itibariyle sonradan harcayıp savaşanlardan daha büyüktürler. Bununla beraber Allah, hepsine hüsnâyı **(cenneti)** vâ'd buyurmuştur. Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

11— Kimdir o? Allah'a karz-ı hasenle ödünç verecek **(malını Allah yolunda sarfedecek)** kimse ki, Allah o verdiğini ona katlayıversin! Hem onun için çok cömertçe bir ecir vardır.

---

(2) Bu âyet-i kerimede Tebük seferi için en büyük mâli fedakârlıklarda bulunmuş olan Hz. Osman (r.a.)**'a işaret vardır.**

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعٰى نُورُهُمْ بَيْنَ اَيْدِيهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ
بُشْرٰيكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
لِلَّذِينَ اٰمَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُونَهُمْ اَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلٰى
وَلٰكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ اَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ
الْاَمَانِىُّ حَتّٰى جَاءَ اَمْرُ اللّٰهِ وَغَرَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ
مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَاْوٰيكُمُ النَّارُ هِىَ مَوْلٰيكُمْ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾ اَلَمْ يَاْنِ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا اَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللّٰهِ
وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ اُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ
قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْاَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ اِعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ اِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ
وَاَقْرَضُوا اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ اَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

12— Hatırla o günü ki, erkek ve kadın mü'minleri, nurları, önlerinde ve sağlarında koşarken göreceksin. **(Kendilerine),** ''Bugün sizin müjdeniz, altlarından ırmaklar akan cennetlerdir. İçlerinde ebedî kalacaksınız. İşte büyük saâdet budur!'' **(denilir).**

13— O gün, erkek ve kadın münafıklar, iman edenlere, ''Bize bakın da, nurunuzdan bir parçacık alalım!'' diyecekler. Kendilerine **(alay yoluyla),** ''Arkanıza dönün de, nur arayın!'' denilecek ve hemen aralarına bir duvar çekilecek ki, kapısı vardır **(Bu A'raf duvarıdır denilmiştir).** Duvarın iç tarafında rahmet, dış **(yani münafıklar)** tarafında azap vardır.

14— Mü'minlere bağırırlar: ''Biz sizinle beraber değil mi idik?''. Mü'minler, ''Evet beraberdiniz. Lâkin siz kendinizi **(nifaka)** düşürdünüz. Mü'minlere **(felâket)** gözettiniz; şüphe ettiniz. Kuruntular sizi aldattı. Nihayet Allah'ın emri geldi **(öldünüz).** Bir de sizi o çok aldatıcı **(şeytan)** Allah'a karşı bile aldattı.

15— Artık bugün ne sizden fidye alınır, ne de küfredenlerden. Yeriniz ateştir, size yaraşan odur. O ne kötü yerdir!..'' diye cevap verirler.

16— İman edenlere, vakti gelmedi mi ki, kalbleri Allah'ın zikrine ve inen Kur'ân aşkına coşsun; ve bundan önce kendilerine kitap verilmiş, sonra üzerlerinden uzun zaman geçip de kalbleri katılaşmış ve çoğu fâsık olmuş kimseler gibi olmasınlar.

17— Bilmiş olun ki Allah, yeri ölümünden sonra diriltir. Biz size âyetleri açıkladık. Umulur ki akıl edersiniz.

18— Hiç şüphe yok ki, erkek ve kadın sadaka verenler ve Allah'a karz-ı hasen verenler **(O'nun yolunda mal sarfedenler)** için mükâfatları katlanır. Ve kendilerine cömertçe bir ecir vardır.

وَالَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَٓاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِاٰيَاتِنَٓا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اِعْلَمُٓوا اَنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا
لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْاَمْوَالِ
وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا
ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ
مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُٓوا اِلٰى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَٓاءِ
وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَٓا اَصَابَ
مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِٓي اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فِي كِتَابٍ
مِنْ قَبْلِ اَنْ نَبْرَاَهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَٓا اٰتٰيكُمْ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ
كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ اَلَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

19— Allah'a ve peygamberlerine iman edenler yok mu? Onlar, Rableri katında çok doğru olanlar, ve **(kıyametin vuku bulacağına dair)** şâhidlerdir. Onların hem sevapları, hem nurları vardır. Küfredip âyetlerimizi yalanlayanlar var ya! Onlar da cehennemliklerdir.

20— Bilmiş olun ki, bu dünya hayatı ancak bir oyun ve bir eğlence, bir süs ve aranızda bir övünme, mal ve evlâtta üreme yarışından ibarettir. Bir yağmur gibi ki, onun bitirdiği nebat çiftçilerin hoşuna gider, sonra kurur. Onu sararmış görürsün, sonra da çerçöp olur. Âhirette ise, şiddetli bir azap ve Allah'dan bir mağfiret, bir rıza vardır. Dünya hayatı ancak bir aldanış metâından başka bir şey değildir.

21— Rabbinizden bir mağfirete ve genişliği, yerle göğün genişliği gibi olan bir cennete doğru yarış edin ki, o cennet, Allah'a ve peygamberine iman edenler için hazırlanmıştır. Bu, Allah'ın fazl-u ihsânıdır ki, onu dilediklerine verir. Allah büyük ihsân sahibidir.

22— Yerde ve nefislerinizde hiçbir musibet vukua gelmez ki, bizim onu yaratmamızdan önce bir kitapta **(Levh-i Mahfûz'da)** yazılmış olmasın. Şüphesiz ki, bu Allah'a göre kolaydır.

23— **(Bunu Allah haber veriyor ki),** elden yitirdiklerinize yanmayın. Size verdikleriyle de şımarmayın. Allah çok övünen, çok kurumlanan hiçbir kimseyi sevmez.

24— O kimseler ki, hem cimrilik ederler, hem de insanlara cimriliği emrederler. Her kim de arkasını dönerse bilsin ki Allah, ganî ve hamde lâyık olanın tâ kendisidir.

لَقَدْ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَاَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَاَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ
شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ
اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا وَاِبْرٰهِيمَ وَجَعَلْنَا
فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ
مَرْيَمَ وَاٰتَيْنَاهُ الْاِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً
وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ
اِلَّا ابْتِغَٓاءَ رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَاٰتَيْنَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا مِنْهُمْ اَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَاٰمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ
كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِئَلَّا يَعْلَمَ اَهْلُ
الْكِتَابِ اَلَّا يَقْدِرُونَ عَلٰى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاَنَّ الْفَضْلَ
بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَٓاءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

25— And olsun ki, biz peygamberlerimizi mûcizelerle gönderdik. Hem onlarla birlikte kitabı ve adalet terazisini de indirdik ki, insanlar adâleti ayakta tutsunlar. Bir de demiri indirdik. Onda hem aşırı bir sertlik, hem de insanlara birçok faydalar vardır. Ve çünkü Allah, kendisine ve peygamberlerine, görmeden kimlerin yardım edeceğini belli edecektir. Şüphesiz, Allah, kuvvetlidir, güçlüdür.

26— Yemin olsun ki, biz Nûh'u ve İbrâhim'i peygamber gönderdik. Zürriyetlerine de peygamberliği ve kitabı verdik. İçlerinden bazıları hidâyete erdi, çokları ise fâsıklardır.

27— Sonra onların izlerinden peygamberlerimizi ard arda gönderdik. Bir de arkalarından Meryem oğlu İsâ'yı gönderdik ve ona İncil'i verdik. Kendisine tâbi olanların kalblerine bir şefkat ve bir merhamet ihsan ettik. Bir de Rahbâniyyet **(yani dünyadan el çekip âhiret için çalışmak)** ki, bunu onlar icat ettiler. Biz onu, üzerlerine farz kılmamıştık. Ancak Allah'ın rızasını aramak için yaptılar, sonra da gereği gibi riayet etmediler. Biz de içlerinden iman etmiş olanlara mükâfatlarını verdik. Çokları ise yoldan çıkmış fâsıklardır.

28— Ey iman edenler! Allah'dan korkun ve peygamberine iman edin ki, size rahmetinden iki kat nasîb versin. Ve size bir nur ihsan buyursun ki, onunla yürürsünüz. Hem de sizi bağışlasın. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

29— Çünkü ehl-i kitab bilsinler ki, Allah'ın fazlından hiçbir şeye güç yetiremezler ve muhakkak fazl-u ihsan Allah'ın yed **(-i kudret)** indedir. Allah çok büyük fazl-u ihsan sahibidir.

(Sûre: 58)

EL-MÜCÂDELE SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir 22 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kocası hakkında seninle mücadele eden ve Allah'a şikâyette bulunan kadının (1) sözünü Allah işitti. Zaten Allah konuşmanızı dinliyordu. Çünkü Allah, her şeyi işiten, her şeyi görendir.

2— İçinizden zıhar yaparak karılarından ayrılmaya kalkışan kimseler **(bilmelidirler ki)**, o kadınlar onların anaları değillerdir. Anaları ancak onları doğuranlardır. Onlar, gerçekten çirkin ve asılsız bir söz söylüyorlar. Ama muhakkak Allah çok affeden, çok bağışlayandır.

3— Karılarına zıhar yapıp da, sonra sözlerini geri almak için dönecek olanlar **(bilsinler ki)**, birbirlerine temas etmeden **(cinsî münasebette bulunmadan)** önce, koca üzerine bir köle azat etmek lâzım gelir. İşte **(duydunuz ya)** Size verilen nasihat budur. Allah, sizin bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

4— Fakat kim **(köle)** bulamazsa, cinsî münasebette bulunmadan, arka arkaya iki ay oruç tutsun. Ona da gücü yetmeyen **(sabah akşam)** altmış yoksulu doyursun. **(Hafifletme)**, Allah'a ve peygamberlerine iman edesiniz diyedir. Bu hükümler Allah'ın hudûdudur. **(Bunlara uymayan)** kâfirler için ise acıklı bir azap vardır.

5— Şüphesiz ki, Allah'a ve peygamberlerine muhalefet

سورة المجادلة مدنية وآياتها اثنتان وعشرون

بسم الله الرحمن الرحيم

قد سمع الله قول التي تجادلك في زوجها وتشتكي إلى الله والله
يسمع تحاوركما إن الله سميع بصير ① الذين يظاهرون منكم من
نسائهم ما هن أمهاتهم إن أمهاتهم إلا اللائي ولدنهم وإنهم
ليقولون منكرا من القول وزورا وإن الله لعفو غفور ② والذين
يظاهرون من نسائهم ثم يعودون لما قالوا فتحرير رقبة من قبل
أن يتماسا ذلكم توعظون به والله بما تعملون خبير ③ فمن لم يجد
فصيام شهرين متتابعين من قبل أن يتماسا فمن لم يستطع فإطعام
ستين مسكينا ذلك لتؤمنوا بالله ورسوله وتلك حدود الله
وللكافرين عذاب أليم ④ إن الذين يحادون الله ورسوله كبتوا
كما كبت الذين من قبلهم وقد أنزلنا آيات بينات وللكافرين
عذاب مهين ⑤ يوم يبعثهم الله جميعا فينبئهم بما عملوا
أحصاه الله ونسوه والله على كل شيء شهيد ⑥ ع

edenler tepelendiler. Nitekim, onlardan öncekiler de tepelenmişlerdi. Halbuki biz açık açık âyetler de indirmiştik. Kâfirler için aşağılayıcı bir azap vardır.

6— O gün Allah onları toptan diriltecek de, bütün yaptıklarını kendilerine haber verecektir. Allah, bunu bir bir saymış, onlarsa unutmuşlardır. Allah, her şeye şâhiddir.

---

(1) Bu kadın, Havle binti Sa'lebe idi. Kocası Evs bin Sâbit ona "Sen bana annemin sırtı gibisin" diyerek zıhar yapmıştı. Cahiliyet Arabları yanında zıhar, ebediyyen boşama hükmünde idi. O âna kadar bu hususta bir hüküm gelmediği için Peygamber (s.a.v.) kadının boşandığına hükmetmişti. Nihayet bu âyet gelerek o hükmü değiştirdi.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِۜ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوٰى
ثَلٰثَةٍ اِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ اِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَٓا اَدْنٰى مِنْ ذٰلِكَ
وَلَٓا اَكْثَرَ اِلَّا هُوَ مَعَهُمْ اَيْنَ مَا كَانُواۚ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيٰمَةِۜ
اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلٖيمٌ ﴿٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوٰى ثُمَّ
يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ
الرَّسُولِ وَاِذَا جَٓاؤُ۫كَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللّٰهُۙ وَيَقُولُونَ فٖٓي
اَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللّٰهُ بِمَا نَقُولُۜ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُۚ يَصْلَوْنَهَاۚ
فَبِئْسَ الْمَصٖيرُ ﴿٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا
بِالْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ
وَالتَّقْوٰىۜ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذٖٓي اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ اِنَّمَا النَّجْوٰى
مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَلَيْسَ بِضَٓارِّهِمْ شَيْـًٔا اِلَّا
بِاِذْنِ اللّٰهِۜ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ
اٰمَنُٓوا اِذَا قٖيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللّٰهُ
لَكُمْۚ وَاِذَا قٖيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْۙ
وَالَّذٖينَ اُو۫تُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍۜ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ ﴿١١﴾

7— Görmedin mi Allah, göklerde ne var, yerde ne varsa hepsini biliyor! Üç kişinin bir sır konuşması oluyor mu, dördüncüsü mutlak O; beş kişinin konuşması oluyor mu, altıncısı mutlak O'dur. Bunlardan daha az mı, daha çok mu oluyor, nerde bulunurlarsa bulunsunlar, mutlaka O yanlarındadır. Sonra bütün yaptıklarını, kıyamet günü kendilerine haber verecektir. Haberiniz olsun ki, Allah her şeyi en iyi bilendir.

8— Görmedin mi şunları! Gizli konuşmak kendilerine yasak edildi de, sonra dönüp yasak edildikleri şeyi yapmakta ve günahı, düşmanlığı ve Peygambere isyanı fısıldaşıyorlar. Senin yanına geldikleri vakit de, seni Allah'ın selâmlamadığı bir şeyle selâmlıyorlar. **(Selâm sana diyecekleri yerde, sâm sana diyorlar. Halbuki bunun mânâsı ölüm sana demektir).** Kendi aralarında ise, ''Bu söylediğimizden dolayı Allah bizi azaplandırsa ya!'' diyorlar. Onlara cehennem yeter. Oraya gireceklerdir. O ne kötü dönüş yeridir!

9— Ey iman edenler! Fısıldaştığınız vakit yalanı, düşmanlığı ve Peygambere isyanı fısıldaşmayın. İyiliği ve takvâyı fısıldaşın. Allah'dan korkun ki, O'nun huzurunda toplanacaksınız.

10— (Kötü) fısıltı ancak şeytandandır. Bu, iman edenler üzülsün diyedir. Ama bu, Allah'ın izni olmaksızın, onlara hiçbir zarar verecek değildir. Onun için mü'minler de yalnız Allah'a tevekkül etsinler.

11— Ey iman edenler! Size meclislerde, ''Yer açın!'' denildiği vakit, hemen yer açın ki, Allah da size genişlik versin. ''Kalkın!'' denilince de kalkıverin ki, Allah iman edenlerinizi yükseltsin. Kendilerine ilim verilenler için ise, dereceler vardır. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

يَٓا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُٓوا اِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰيكُمْ
صَدَقَةًۜ ذٰلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَاَطْهَرُۜ فَاِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحٖيمٌ
﴿١٢﴾ ءَاَشْفَقْتُمْ اَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰيكُمْ صَدَقَاتٍۜ فَاِذْ لَمْ
تَفْعَلُوا وَتَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَاَقٖيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطٖيعُوا
اللّٰهَ وَرَسُولَهُۜ وَاللّٰهُ خَبٖيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذٖينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْۜ مَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْۙ وَيَحْلِفُونَ عَلَى
الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدٖيدًاۜ اِنَّهُمْ
سَٓاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اِتَّخَذُٓوا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا
عَنْ سَبٖيلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهٖينٌ ﴿١٦﴾ لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ
وَلَٓا اَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔاۜ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۜ هُمْ فٖيهَا خَالِدُونَ
﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمٖيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ
اَنَّهُمْ عَلٰى شَيْءٍۜ اَلَٓا اِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾ اِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ
فَاَنْسٰيهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِۜ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِۜ اَلَٓا اِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ
هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾ اِنَّ الَّذٖينَ يُحَٓادُّونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُٓ اُولٰٓئِكَ
فِي الْاَذَلّٖينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ اللّٰهُ لَاَغْلِبَنَّ اَنَا وَرُسُلٖيۜ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزٖيزٌ ﴿٢١﴾

12— Ey iman edenler! Peygambere gizli ma'ruzatta bulunmak istediğiniz vakit, fısıldaşmanızdan önce bir sadaka verin. Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Fakat bulamazsanız, şüphesiz Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir. **(Sonra bu hüküm şu âyetle neshedilmiştir):**

13— Fısıldaşmanızdan önce sadakalar vermekten **(fakir düşeriz diye)** korktunuz mu? Mademki yapmadınız, Allah da sizin kusurunuzu bağışladı. O halde namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve Peygamberine itaat edin. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

14— Görmedin mi o münafıkları ki, Allah'ın gazab ettiği bir kavme yardaklık ettiler. Onlar ne sizdendirler, ne de onlardan. Hem bilip dururlarken, yalan yere yemin ederler.

15— Allah onlar için şiddetli bir azap hazırladı. Gerçekten onların yaptıkları işler pek fenadır!..

16— Yeminlerini bir kalkan yaptılar da, Allah'ın yolundan çevirdiler. Onun için onlara aşağılayıcı bir azap vardır.

17— Onları ne malları, ne de evlâtları hiçbir suretle Allah'dan kurtaramaz. Onlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır.

18— O gün **(kıyamette)** Allah, onları toptan diriltecek, size yemin ettikleri gibi ona da yemin edecekler ve bir şey yapıyoruz sanacaklar. Dikkat!.. Onlar yalancıların tâ kendileridir.

19— Üzerlerini şeytan istilâ etmiş de Allah'ı hatırlamayı kendilerine unutturmuştur. Bunlar şeytanın fırkasıdırlar. Dikkat edin! Hiç şüphe yok ki şeytanın hizbi, hüsrana uğrayanların tâ kendileridir.

20— Allah'a ve Peygamberine muhalefet edenler var ya! Onlar, en alçaklar arasındadırlar.

21— Allah **(Levh-i Mahfuz'da şöyle)** yazmıştır: "Yemin olsun! Mutlaka hem ben gaalib geleceğim, hem peygamberlerim!". Çünkü Allah çok kavîdir; güçlüdür.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَٓادُّونَ مَنْ حَٓادَّ اللّٰهَ
وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُٓوا اٰبَٓاءَهُمْ اَوْ اَبْنَٓاءَهُمْ اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشٖيرَتَهُمْ
اُولٰٓئِكَ كَتَبَ فٖي قُلُوبِهِمُ الْاٖيمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرٖي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ اُولٰٓئِكَ حِزْبُ اللّٰهِ اَلَٓا اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ ﴿١﴾
هُوَ الَّذٖٓي اَخْرَجَ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِاَوَّلِ
الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ
مِنَ اللّٰهِ فَاَتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فٖي
قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِاَيْدٖيهِمْ وَاَيْدِي الْمُؤْمِنٖينَ
فَاعْتَبِرُوا يَٓا اُولِي الْاَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ
الْجَلَٓاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

22— Allah'a ve âhiret gününe iman eden hiçbir kavim bulamazsın ki, Allah'a ve peygamberine muhalefet edenlerle sevişsin! Velev ki o muhalifler, babaları veya oğulları veya kardeşleri yahut hısımları, hemşehrileri olsun!.. İşte Allah bunların kalblerine imanı yazmış; ve kendilerini, tarafından bir ruh **(nur)** ile kuvvetlendirmiştir. Onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere koyacak; orada ebedî olarak kalacaklardır. Öyle ki, Allah onlardan razı, onlar da Allah'dan razıdırlar. İşte bunlar, Allah'ın fırkasıdırlar. Dikkat edin! Hiç şüphesiz Allah'ın hizbi, zafer bulanların tâ kendisidir.

(Sûre: 59)

EL-HAŞR SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
24 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Göklerde ve yerde olanlar, hep Allah'ı tesbîh etmektedir. O, güçlüdür, hikmet sahibidir.

2— Ehl-i kitaptan küfredenleri **(Yahûdilerden Benî Nadir kabilesini)** ilk sürgünde yurtlarından çıkaran O'dur (1). Siz, çıkacaklarını sanmıştınız. Onlar da tahkimatlarının ve kal'alarının, kendilerini Allah'dan koruyacağını sanmışlardı. Fakat Allah onları, hesap etmedikleri taraftan bastırıverdi ve kalblerine korku düşürdü. Öyle ki evlerini hem kendi elleriyle, hem mü'minlerin elleriyle harap ediyorlardı. Artık siz**(düşünün de)** ibret alın ey akıl sahipleri!..

3— Eğer Allah onlara sürgünü yazmamış olsaydı, kendilerini mutlaka dünyada azap ederdi. Âhirette ise, onlara ateş azabı vardır.

(1) **İlk sürgünde Şam'a, son sürgünde de Hz. Ömer tarafından Hayber'e gönderilmiştir.**

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَٓاقُّوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُۚ وَمَنْ يُشَٓاقِّ اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ اَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَٓائِمَةً عَلٰٓى
اُصُولِهَا فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَٓا اَفَٓاءَ اللّٰهُ
عَلٰى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَٓا اَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلٰى مَنْ يَشَٓاءُۜ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَٓا اَفَٓاءَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُولِهِ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰى فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتَامٰى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِۙ كَيْ لَا يَكُونَ
دُولَةً بَيْنَ الْاَغْنِيَٓاءِ مِنْكُمْۜ وَمَٓا اٰتٰيكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ
وَمَا نَهٰيكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُواۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَۜ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِۢ ﴿٧﴾
لِلْفُقَرَٓاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ اُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُۜ
اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَۚ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّؤُ الدَّارَ وَالْاِيمَانَ
مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ اِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ
حَاجَةً مِمَّٓا اُو۫تُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ
خَصَاصَةٌۜ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَۚ ﴿٩﴾

4— Bunun sebebi şu: Çünkü onlar, Allah'a ve Peygamberine muhalefet ettiler. Kim Allah'a muhalefette bulunursa, bilsin ki Allah, şiddetli azap sahibidir.

5— Herhangi bir hurma ağacını kestinizse veya kökleri üzerinde dikili bıraktınızsa, hep Allah'ın izniyledir ve o fâsıkları perişan edeceği için **(bu müsaade verilmiş)**tir (2).

6— Allah'ın onların mallarından peygamberine vereceği ganimete gelince, siz ona ne at koşturdunuz, ne de deve!.. Lâkin Allah peygamberlerini, dilediği kimselere musallat eder. Allah her şeye kaadirdir.

7— Allah'ın **(feth edilen)** beldeler halkından peygamberine verdiği ganimet Allah'ın, peygamberin, akrabasının, yetimlerin, yoksulların ve yolda kalmış kimselerindir (3). Tâ ki o mal, sizden yalnız zenginler arasında dolaşan bir devlet olmasın. Bir de peygamber size ne verdi ise onu alın, neyi yasak etti ise ondan vazgeçin. Allah'dan korkun. Çünkü Allah şiddetli azap sâhibidir.

8— **(İmrenin)** O fakir muhacirlere ki, yurtlarından ve mallarından çıkarılmışlardır. Allah'dan bir fazl-u ihsan ve rıza ararlar. Allah'a ve Peygamberine yardım ederler. İşte bunlar, sâdıkların tâ kendileridir.

9— Onlardan önce, yurdu **(Medine'yi)** hazırlayıp iman sahibi olanlar **(yani Ensâr)**, kendilerine hicret edip gelenleri severler. Onlara verilen ganimetten dolayı nefislerinde bir kıskançlık duymazlar, onları kendi nefislerine tercih ederler. Velev ki, kendilerinde fakr-u ihtiyaç olsa bile! Kim de nefsinin **(mala olan)** hırsından korunursa, işte onlar felâha erenlerin tâ kendileridir.

---

(2) **Âyet Müslümanların Yahûdilerin hurmalarından bir kısmını kesmeleri üzerine ortaya çıkan sıkıntılı durumlarını gidermek için nâzil olmuştur.**

(3) **Ganimet, Peygamber Efendimiz ile bu dört sınıfa verildi. Beşte birin beşte biri bu dört sınıfa taksim edilir, kalanı Peygamber** (s.a.v)**'in olurdu.**

وَالَّذِينَ جَاؤُ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْاِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا
رَبَّنَا اِنَّكَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ
لِاِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ اُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ
مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ اَحَدًا اَبَدًا وَاِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ
وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١١﴾ لَئِنْ اُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ
مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ
لَيُوَلُّنَّ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٢﴾ لَاَنْتُمْ اَشَدُّ رَهْبَةً
فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللّٰهِ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾
لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا اِلَّا فِي قُرًى مُحَصَّنَةٍ اَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ
بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتّٰى
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ اَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ
الشَّيْطَانِ اِذْ قَالَ لِلْاِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
اِنِّي بَرِيٓءٌ مِنْكَ اِنِّي اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

10— Onlardan **(muhacirlerle ensârdan)** sonra gelenler, "Ey Rabbimiz! Bizi ve imanda bizi geçmiş olan kardeşlerimizi bağışla. İman etmiş olanlar için kalblerimizde bir kin bırakma. Ey Rabbimiz! Muhakkak ki sen, çok şefkatli, çok esirgeyicisin!" derler.

11— Münafıklık yapanları görmedin mi? Ehl-i kitaptan küfreden kardeşlerine, "Yemin ederiz ki, eğer siz yurdunuzdan çıkarılırsanız, muhakkak biz de sizinle beraber çıkarız ve sizin aleyhinizde ebediyyen kimseye itaat etmeyiz. Size savaş açılırsa, mutlaka size yardım ederiz." diyorlar. Halbuki Allah şâhidlik eder ki onlar muhakkak yalancıdırlar (4).

12— Yemin olsun, onlar çıkarılırlarsa, onlarla beraber çıkmazlar. Ve yemin olsun, onlara savaş açılırsa yardım etmezler. **(Bilfarz)** yardım etseler, mutlaka arkalarını dönüp kaçarlar. Sonra da yardım olunmazlar.

13— Muhakkak onların yüreklerindeki sizin korkunuz, Allah korkusundan daha ziyadedir. Bu, onların anlayışsız bir kavim olmalarındandır (5).

14— Onlar toplu bir halde size karşı savaşmazlar. Ancak tahkîm edilmiş yerlerde veya duvarlar arkasından harp ederler. Kendi aralarında çarpışmaları ise şiddetlidir. Sen onları toplu sanırsın, halbuki kalbleri dağınıktır. Bu, onların akılları ermez bir kavim olmalarındandır.

15— **(Onların)** hali, kendilerinden az evvel geçenlerin hali gibidir ki, yaptıklarının cezasını taddılar. Onlara acıklı bir azap da vardır (6).

16— **(Münafıkların sözünü dinlemeleri hususundaki halleri de)** şeytanın hali gibidir. Hani insana, "Küfür et!" demişti. Küfür edince de, "Ben senden berîyim. Çünkü ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'dan korkarım!" demişti.

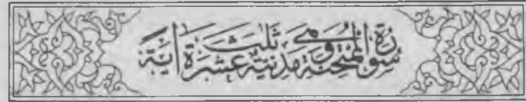
---

(4) **Bu âyet münafıkların reisi Abdullah b. Ubeyy'in Nadir oğulları ile mektuplaşmasını ve onlara yardım hususunda verdiği teminatı haber veren, bu yönüyle de Kur'ân'ın i'cazına delâlet eder.**

(5) **Bu âyet, münafıkların Allah'dan çok, mü'minlerden korktuklarını gösteriyor. Bu durum Allah'ın azabını hemen görmediklerinden ve Allah'ın azabını tehir etmesindendir.**

(6) **Yani Yahûdilerin durumu, çok kısa bir zaman önce Bedir'de mağlûp ve perişan olan müşriklere benzemiştir.**

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا
الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ
مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا الْقُرْآنَ
عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ
الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾
هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾
هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ
لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

17— Sonra ikisinin de akıbeti ebedî olarak cehennemde kalmak olmuştu. İşte zalimlerin cezası budur.

18— Ey iman edenler! Allah'dan korkun. Ve herkes yarın (7) için önden ne gönderdiğine baksın. Hem Allah'dan korkun. Çünkü Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

19— Ve o kimseler gibi olmayın ki, Allah'ı unutmuşlar, hem **(Allah)** da onlara kendilerini unutturmuştur. İşte bunlar fâsıkların tâ kendileridir.

20— Cehennemliklerle cennetlikler bir değildir. Cennetlikler murada erenlerdir.

21— Biz, bu Kur'ân'ı bir dağın üzerine indirseydik, mutlaka onu Allah korkusundan baş eğmiş, paramparça olmuş görürdün. Bu temsiller var ya, biz onları insanlara getiriyoruz. Olur ki düşünürler.

22— O, öyle Allah'dır ki, O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Gizliyi de bilendir, aşikârı da. O, Rahmân **(ve)** Rahîmdir.

23— O, öyle Allah'dır ki, O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Melik'tir **(padişahtır)**. Kuddüs'dür **(noksanlıklardan berîdir)**. Selâm'dır. **(bütün âfetlerden, belâlardan sâlimdir)**. Mü'min'dir **(emniyet verendir)**. Müheymin'dir **(her şeyi görüp gözetir)**. Azîz'dir **(güçlüdür)**. Cebbâr'dır **(kulların hallerini düzeltir)**. Mütekebbir'dir **(Azâmet ve ululuk sahibidir)**. Allah, o müşriklerin koştukları ortaklardan münezzehtir.

24— O öyle Allah'dır ki, Hâlik'dir **(her şeyi yaratandır)**. Bârî'dir **(yoktan var edendir)**. Musavvir'dir**(bütün mahlûkata şekil verir)**. Esma-i hüsna **(en güzel isimler)** O'nundur. Bütün göklerde ve yerde olanlar, hep O'nu tesbîh eder. O, güçlü, hikmet sahibi olandır (8).

---

(7) **Yarınla, Kıyamet Günü kastedilmiştir.**

(8) **Kim Haşir Sûresi'nin sonundaki şu üç âyeti okursa akşama kadar bağışlanmasını dileyecek yetmiş bin melek görevlendirilir. O kimse o gün ölürse, şehit olarak ölür, akşamleyin ölürse yine böyledir.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوّ۪ي وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَٓاءَ تُلْقُونَ
اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَٓاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَاِيَّاكُمْ اَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا ف۪ي سَب۪يل۪ي
وَابْتِغَٓاءَ مَرْضَات۪ي تُسِرُّونَ اِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَٓا اَخْفَيْتُمْ
وَمَٓا اَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَٓاءَ السَّب۪يلِ ﴿١﴾
اِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ اَعْدَٓاءً وَيَبْسُطُٓوا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ
وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّٓوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ
وَلَٓا اَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ﴿٣﴾
قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ف۪ٓي اِبْرٰه۪يمَ وَالَّذ۪ينَ مَعَهُ اِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ
اِنَّا بُرَءٰٓؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَٓاءُ اَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَحْدَهُٓ اِلَّا قَوْلَ
اِبْرٰه۪يمَ لِاَب۪يهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَٓا اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنَبْنَا وَاِلَيْكَ الْمَص۪يرُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ ﴿٥﴾

(Sûre: 60)

EL-MÜMTEHİNE SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir. 13 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey imân edenler! Düşmanlarımı ve düşmanlarınızı dostlar edinmeyin. Siz onlara sevgi gösteriyorsunuz. Halbuki onlar Hak'tan size geleni **(Kur'ân'ı)** inkâr ettiler (1). Rabbiniz Allah'a iman ediyorsunuz diye sizi ve Peygamberi **(Mekke'den)** çıkarıyorlardı. Eğer sizler, benim yolumda ve rızâm uğrunda cihad için çıktınızsa **(düşmanlarımı dost edinmeyin!)**. Siz onlara sevgi göstererek sır veriyorsunuz. Halbuki ben, sizin gizlediklerinizi de, açıkladıklarınızı da hep bilirim. Sizden kim bunu yaparsa, artık hak yolun ortasından sapmıştır.

2— Eğer onlar size üstün gelirlerse, hepinize düşman kesilirler ve size ellerini, dillerini kötülükle uzatırlar, küfretmenizi arzu ederler.

3— Ne hısımlarınız, ne de evlâtlarınız size aslâ fayda vermez. Allah, kıyamet gününde aranızı ayıracaktır. Allah, bütün yaptıklarınızı en iyi görendir.

4— Gerçekten sizin için İbrâhim'de ve beraberindekilerde güzel bir örnek vardı. Hani kavimlerine şöyle demişlerdi: ''Biz sizlerden ve Allah'dan başka taptıklarınızdan berîyiz. Siz bir olan Allah'a iman edinceye kadar sizi tanımıyoruz. Sizinle aramızda ebedî düşmanlık ve kin baş gösterdi.'' Ancak İbrâhim'in babasına, ''Senin için mutlaka mağfiret dileyeceğim. Ama senin için Allah'ın azabından hiçbir şey gidermeye gücüm yetmez'' demesi müstesnadır. **(İbrâhim ve beraberindekiler),** ''Ey Rabbimiz! Biz ancak sana tevekkül ettik ve ancak sana yöneldik. Dönüş yalnız sanadır.

5— Ey Rabbimiz! Bizi, o küfredenlere fitne yapma **(ezdirme!)** Bizi bağışla Ey Rabbimiz! Çünkü sen yegâne güçlü, hikmet sahibisin dediler.

---

(1) **Hâtib bin Beltaa, Mekke müşriklerine mektup yazmış, Peygamber** (s.a.v.)**'in onlarla harp edeceğini bildirmişti. Çünkü müşriklerin yanında aile efradı vardı. Peygamber** (s.a.v.), **Allah'ın bildirmesi ile bu mektubu gerisin geriye almış ve Hâtib'i mazur saymıştı.**

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ
وَمَنْ يَتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللّٰهُ قَدِيرٌ وَاللّٰهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾
لَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ
مِنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا اِلَيْهِمْ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾
اِنَّمَا يَنْهٰيكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَاَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ
وَظَاهَرُوا عَلٰى اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَاُولٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
﴿٩﴾ يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا اِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ
اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيمَانِهِنَّ فَاِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ
اِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَاٰتُوهُمْ مَا اَنْفَقُوا
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ اِذَا اٰتَيْتُمُوهُنَّ اُجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا
بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا مَا اَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا مَا اَنْفَقُوا ذٰلِكُمْ
حُكْمُ اللّٰهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَاِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ
مِنْ اَزْوَاجِكُمْ اِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاٰتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ اَزْوَاجُهُمْ
مِثْلَ مَا اَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي اَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

6— Andolsun ki onlarda sizin için, Allah **(ın rızasını)** ve âhiret gününü umanlar için güzel bir örnek vardır. Kim yüz çevirirse, bilsin ki, Allah, yegâne ganîdir **(hiçbir şeye muhtaç değildir),** övülmeye lâyıktır.

7— Umulur ki Allah, sizinle onlardan olan düşmanlarınız arasında bir sevgi meydana getire. Allah kaadirdir. Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

8— Allah, din hususunda sizinle savaşmamış ve sizi yurtlarınızdan çıkarmamış olan kâfirlere iyilik etmenizden, adâlet göstermenizden sizi men etmez. Çünkü Allah, adâlet gösterenleri sever.

9— Allah, sizi ancak din hususunda sizinle savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkaran ve çıkarılmanıza yardım eden kimseler ile, dost olmanızdan men eder. Kim de onlarla dost olursa, işte onlar zalimlerin tâ kendileridir.

10— Ey iman edenler! Size, mü'min kadınlar muhacir olarak gelirlerse onları imtihan edin. Allah onların imanlarını pekâlâ bilir. Bu imtihan üzerine, onların mü'min olduklarını anlarsanız, kendilerini kâfirlere geri vermeyin. Onlar, kâfirlere helâl değildir. Kâfirler de onlara helâl değildir. Bununla beraber sarfettikleri mehirleri, o kâfirlere verin. Mehirlerini verdiğiniz takdirde, o kadınları nikâh etmenizde size bir günah yoktur. Kâfir kadınları**(nızı nikâhınız altında)** tutmayın. Siz, verdiğiniz mehirleri **(onların vardıkları kâfir kocalarından)** isteyin. Kâfirler de **(sizinle evlenen mü'min kadınlarına)** sarf ettikleri mehirleri **(sizden)** istesinler. İşte size Allah'ın hükmü budur. Aranızda O hüküm veriyor. Allah her şeyi bilen, hikmet sahibi olandır.

11— Eğer zevcelerinizden biri **(dinden çıkarak)** kâfirlere kaçar da, siz de savaşta ganimet alırsanız, zevceleri **(kâfire)** gitmiş olanlara **(ganîmetten),** sarf ettikleri mehir kadar verin ve ancak kendisine iman ettiğiniz Allah'dan korkun.

يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا جَٓاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰٓى اَنْ لَا يُشْرِكْنَ
بِاللّٰهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْن۪ينَ وَلَا يَقْتُلْنَ اَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْت۪ينَ
بِبُهْتَانٍ يَفْتَر۪ينَهُ بَيْنَ اَيْد۪يهِنَّ وَاَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْص۪ينَكَ
ف۪ي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَح۪يمٌ
(١٢) يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
يَئِسُوا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَئِسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحَابِ الْقُبُورِ (١٣)

سُورَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعَ عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَز۪يزُ الْحَك۪يمُ (١)
يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ (٢) كَبُرَ مَقْتًا
عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ (٣) اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذ۪ينَ
يُقَاتِلُونَ ف۪ي سَب۪يلِه۪ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ (٤) وَاِذْ قَالَ
مُوسٰى لِقَوْمِه۪ يَا قَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَن۪ي وَقَدْ تَعْلَمُونَ اَنّ۪ي رَسُولُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ
فَلَمَّا زَاغُٓوا اَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوبَهُمْ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِق۪ينَ (٥)

12— Ey Peygamber! Mü'min kadınlar sana gelerek, Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, evlâtlarını öldürmemek, elleriyle ayakları arasında bir bühtan uydurup getirmemek (gayri meşrû bir çocuk doğurup onu kocasına nisbet etmemek), bir iyilik **(işlemek)**te sana isyan etmemek şartiyle bey'at ederlerse **(söz verirlerse)**, bey'atlarını kabul ediver. Ve onlar için Allah'dan mağfiret dile. Çünkü Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

13— Ey iman edenler! Allah'ın gazab ettiği bir kavimle **(Yahûdilerle)** dost olmayın ki, onlar âhiretten ümidlerini kesmişlerdir. Kabirlerde yatan kâfirlerin me'yûs olmaları gibi, ye'se düşmüşlerdir.

(Sûre: 61)

ES-SAF SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir. 14 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allah'ı tesbîh etmektedir. O güçlü, hikmet sahibi olandır

2— Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyi niçin söylersiniz? **(Cihad istersiniz, Uhud'da bozguna uğrarsınız).**

3— Yapmayacağınız şeyi söylemeniz, Allah indinde gadab **(a sebep olma)** yönünden büyüdü.

4— Muhakkak ki Allah, kendi yolunda kenetlenmiş bir bina gibi saf olarak çarpışanları sever.

5— Hatırla ki bir vakitler Mûsa kavmine, ''Ey kavmim! Bana niçin eziyet ediyorsunuz? Pekâlâ biliyorsunuz ki ben, size Allah'ın peygamberiyim!'' demişti. Vaktâ ki, haktan sapıp eğildiler. Allah da kalblerini saptırdı. Allah fâsık bir kavme hidâyet vermez.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ
يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ
لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾
هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ
تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ
طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا
نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ
قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ
طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

6— Hani Meryem'in oğlu İsa, "Ey İsrâil oğulları! Ben, size Allah'ın peygamberiyim. Benden önceki Tevrât'ı tasdik edici ve benden sonra gelecek Ahmed isimli bir peygamberi müjdeleyici olarak **(geldim)**" demişti. Sonra onlara mûcizelerle gelince, "Bu açık bir sihirdir" dediler.

7— İslâm'a çağırıldığı halde, Allah'a karşı yalan uyduran kimseden daha zalim kim olabilir? Allah, zalim bir kavme hidâyet vermez.

8— Allah'ın nurunu **(İslâm'ı)** ağızlarıyle söndürmek istiyorlar. Allah ise, nurunu tamamlayacaktır. İsterse kâfirler hoşlanmasınlar.

9— Dinini, her dinin üstüne çıkarmak için, peygamberini hidâyet ve hak dinle gönderen O'dur. İsterse müşrikler hoşlanmasınlar.

10— Ey iman edenler! Sizi, acıklı bir azaptan kurtaracak bir kazanç **(yolunu)** size göstereyim mi?

11— Allah'a ve Peygamberine iman edip mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda mücahede edersiniz. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.

12— Günahlarınızı bağışlar ve sizi altlarından ırmaklar akan cennetlere, Adn cennetlerindeki güzel meskenlere koyar. İşte büyük saâdet budur.

13— Başka bir kazanç daha var ki, onu seveceksiniz. Allah'dan bir zafer ve yakın bir fetih**(dir). (Mekke'nin fethini)** sen mü'minlere müjdele.

14— Ey iman edenler! Allah'ın yardımcıları olun. Nitekim Meryem'in oğlu İsa, havârilere "Allah'ın zaferine kavuşmak için, bana kim yardımcı olacak?" demişti. Havâriler, "Biz Allah'ın yardımcılarıyız!" dediler. Bunun üzerine İsrâil oğullarından bir tâife İsa'ya iman etti, bir tâife de kâfir oldu. Biz de iman edenleri, düşmanlarına karşı te'yid ettik. Bu suretle onlara üstün geldiler

سورة الجمعة مدنية وهي احدى عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يسبح لله ما في السموات وما في الارض الملك القدوس العزيز
الحكيم (١) هو الذي بعث في الاميين رسولا منهم يتلوا عليهم اياته
ويزكيهم ويعلمهم الكتاب والحكمة وان كانوا من قبل لفي ضلال
مبين (٢) واخرين منهم لما يلحقوا بهم وهو العزيز الحكيم (٣)
ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم (٤)
مثل الذين حملوا التورية ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل اسفارا
بئس مثل القوم الذين كذبوا بايات الله والله لا يهدي القوم
الظالمين (٥) قل يا ايها الذين هادوا ان زعمتم انكم اولياء لله
من دون الناس فتمنوا الموت ان كنتم صادقين (٦) ولا
يتمنونه ابدا بما قدمت ايديهم والله عليم بالظالمين (٧)
قل ان الموت الذي تفرون منه فانه ملاقيكم ثم تردون
الى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون (٨)

(Sûre: 62)

EL-CUMUA SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir. 11 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Göklerde ve yerde ne varsa **(hepsi)** mülkün sahibi **(noksanlıklardan)** münezzeh, yegâne güçlü ve hikmet sâhibi Allah'ı tesbîh eder.

2— Okuma yazma bilmeyen **(Arab)**lar içinde kendilerinden bir peygamber gönderen O'dur. **(Bu peygamber),** onlara Allah'ın âyetlerini okuyor; onları, **(şirkten)** temizliyor; onlara kitabı ve hikmeti öğretiyor. Halbuki bundan önce açık bir sapkınlık içinde idiler.

3— Ve daha onlardan başkalarına ki, henüz onlara yetişmemişlerdir **(bunlar ashabdan sonra gelen tâbiîndir).** O, güçlü, hikmet sahibidir.

4— Bu Allah'ın lûtfudur, onu dilediğine verir. Allah, büyük fazl-u ihsan sahibidir.

5— Kendilerine Tevrât yükletilen, sonra da onu taşımayan **(onunla amel etmeyen)** kimselerin hali, ciltlerle kitap taşıyan eşeğin hali gibidir. Allah'ın âyetlerini yalanlayan kavmin hali ne çirkindir!.. Allah, zalim kavme hidâyet vermez.

6— De ki: ''Ey Yahûdiler! Eğer siz kendinizi başka insanlardan ayrı olarak Allah'ın dostları sanıyor, doğru da söylüyorsanız, haydi ölümü isteyin!''.

7— Halbuki onlar, kendi yaptıkları **(günahlar)** yüzünden, ölümü hiçbir zaman istemezler. Allah zalimleri çok iyi bilir.

8— De ki: ''Haberiniz olsun! O sizin kaçıp durduğunuz ölüm, mutlaka başınıza gelecektir. Sonra gizliyi, aşikârı bilen Allah'a döndürüleceksiniz de O, size neler yapar olduğunuzu haber verecektir''.

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِذَا نُودِيَ لِلصَّلٰوةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا
اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوا الْبَيْعَۜ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾ فَاِذَا قُضِيَتِ
الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْاَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَث۪يرًا لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٠﴾ وَاِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ لَهْوًا انْفَضُّٓوا اِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَٓائِمًاۜ قُلْ
مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِۜ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرَّازِق۪ينَ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا جَٓاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ اِنَّكَ لَرَسُولُ اللّٰهِۢ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّكَ
لَرَسُولُهُۜ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّ الْمُنَافِق۪ينَ لَكَاذِبُونَۚ ﴿١﴾ اِتَّخَذُٓوا
اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَب۪يلِ اللّٰهِۜ اِنَّهُمْ سَٓاءَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَاِذَا رَاَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ اَجْسَامُهُمْۜ وَاِنْ يَقُولُوا تَسْمَعْ
لِقَوْلِهِمْۜ كَاَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌۜ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ
عَلَيْهِمْۜ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْۜ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُۘ اَنّٰى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

9— Ey iman edenler! Cuma günü, namaz için **(ezanla)** çağrıldığınız vakit, hemen Allah'ın zikrine koşun. Alışverişi bırakın. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.

10— Namaz kılındığı vakit, yeryüzüne dağılın da Allah'ın fazlından rızık arayın. Allah'ı çok zikredin ki, felâh bulasınız.

11— Böyle iken, bir ticaret veya eğlence gördüklerinde ona **(doğru)** sökün ettiler de seni ayakta bıraktılar. De ki: "Allah'ın yanındaki **(sevab)**, eğlenceden de, ticaretten de daha hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır" (1).

(Sûre: 63)

EL-MÜNAFİKÛN SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
11 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Münafıklar sana geldiği vakit, "Şehâdet ederiz ki sen, hakikaten Allah'ın peygamberisin!" dediler. Allah da biliyor ki sen, hakikaten O'nun peygamberisin. Ama Allah şâhid ki, hakikaten münafıklar yalancılardır.

2— Yeminlerini bir kalkan yaptılar da Allah'ın yolundan saptılar. Gerçekten onlar ne fena yapıyorlar!..

3— Bu, şundandır: Çünkü onlar iman ettiler, sonra kâfir oldular. Bu yüzden kalbleri mühürlendi. Artık onlar anlamazlar.

4— Onları gördüğün vakit, kalıpları hoşuna gider. Konuşurlarsa sözlerini dinlersin. Sanki onlar dayanmış keresteler gibidirler. Her gürültüyü, kendi aleyhlerinde sanırlar. Düşman, işte bunlardır. Onlardan korunuver. Allah kahretsin onları! **(Haktan)** nasıl dönüyorlar? (1).

---

(1) **Bir cuma günü, Peygamber** (s.a.v.) **hutbe okurken, zahire yüklü bir kervan gelmişti. Bunu haber veren def seslerini işitince ashab mescidden dışarı çıkmışlar, içeride sadece on iki kişi kalmıştı. Bu durum üzerine bu âyet-i kerime inmiştir.**

---

(1) **Bu âyet-i kerime ile münafıkların reisi Abdullah b. Ubeyy, Muğıs bin-i Kays ve Ced, bin Kays'a işaret edilmiştir. Gerçekten bunlar çalım satarak, Hz. Peygamber'in meclisine gelir, duvara dayanır, yaldızlı konuşmalar yaparlardı.**

وإذا قيل لهم تعالوا يستغفر لكم رسول الله لووا رؤسهم ورأيتهم
يصدون وهم مستكبرون ﴿٥﴾ سواء عليهم أستغفرت لهم
أم لم تستغفر لهم لن يغفر الله لهم إن الله لا يهدي القوم
الفاسقين ﴿٦﴾ هم الذين يقولون لا تنفقوا على من عند
رسول الله حتى ينفضوا ولله خزائن السموات والأرض
ولكن المنافقين لا يفقهون ﴿٧﴾ يقولون لئن رجعنا إلى
المدينة ليخرجن الأعز منها الأذل ولله العزة ولرسوله
وللمؤمنين ولكن المنافقين لا يعلمون ﴿٨﴾ يا أيها الذين آمنوا
لا تلهكم أموالكم ولا أولادكم عن ذكر الله ومن يفعل
ذلك فأولئك هم الخاسرون ﴿٩﴾ وأنفقوا مما رزقناكم
من قبل أن يأتي أحدكم الموت فيقول رب لولا أخرتني
إلى أجل قريب فأصدق وأكن من الصالحين ﴿١٠﴾ ولن يؤخر الله
نفسا إذا جاء أجلها والله خبير بما تعملون ﴿١١﴾

سورة التغابن مدنية وهي ثماني عشرة آية

5— Onlara, ''Gelin, Allah'ın Resûlü sizin için mağfiret dilesin!'' denildiği vakit, başlarını çevirirler ve görürsün ki, kibirlenerek yan çizerler.

6— Onlar için mağfiret dilesen de, dilemesen de hep birdir. Allah onları aslâ bağışlayacak değildir. Çünkü Allah, fâsık bir kavme hidâyet vermez.

7— Onlar öyle kimselerdir ki, ''Resûlullah'ın yanındakilere **(muhacirlere)** bir şey vermeyin ki dağılsınlar.'' diyorlar. Halbuki göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Lâkin münafıklar anlamazlar.

8— Onlar, ''Eğer Medine'ye bir dönersek yemin olsun, bizden en güçlü ve şerefli olan, en zayıfı mutlaka oradan çıkaracaktır'' diyorlar. Halbuki güç, kuvvet Allah'ın, Peygamberinin ve mü'minlerindir. Lâkin münafıklar bilmezler.

9— Ey iman edenler! Sizi, mallarınız ve çocuklarınız Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Her kim bunu yaparsa, işte onlar hüsrâna uğrayanların tâ kendileridir.

10— Sizden birinize ölüm gelip de, ''Ey Rabbim! Beni yakın bir zamana kadar geciktirsen de, sadaka versem ve sâlihlerden olsam a!...'' demezden önce, size verdiğimiz rızıklardan **(Hak yolunda)** harcayın!

11— Halbuki bir kimseyi eceli gelince, Allah aslâ geciktirmez. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى
كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ١ هُوَ الَّذ۪ي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللّٰهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَص۪يرٌ ٢ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ
فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَص۪يرُ ٣ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللّٰهُ عَل۪يمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ ٤ اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذ۪ينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ
اَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَل۪يمٌ ٥ ذٰلِكَ بِاَنَّهُ كَانَتْ تَأْت۪يهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا اَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللّٰهُ
وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَم۪يدٌ ٦ زَعَمَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا اَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلٰى وَرَبّ۪ي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَس۪يرٌ ٧ فَاٰمِنُوا
بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالنُّورِ الَّذ۪ي اَنْزَلْنَا وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرٌ ٨ يَوْمَ
يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ
صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِه۪ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُ خَالِد۪ينَ ف۪يهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظ۪يمُ ٩

(Sûre: 64)

ET-TEĞÂBÜN SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
18 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allah'ı tesbîh eder. Mülk O'nundur; hamd O'nundur; O, her şeye kaadirdir.

2— O, sizi yaratandır. Öyle iken kiminiz kâfir, kiminiz mü'mindir. Allah bütün yaptıklarınızı lâyıkıyle görendir.

3— Gökleri ve yeri hak ile yaratmış, size şekil vermiş, şekillerinize de güzellik bahşetmiştir. Nihayet dönüş de ancak O'nadır.

4— Göklerde ve yerde olan her şeyi bilir. Sizin bütün gizlediklerinizi ve aşikâre yaptıklarınızı da bilir. Allah, göğüslerin içinde gizli olanı en iyi bilendir.

5— Bundan önce küfredenlerin haberi gelmedi mi size? Onlar yaptıklarının cezasını taddılar. Daha onlara da acıklı bir azap vardır (1).

6— Bu, şundandır: Çünkü, onlara peygamberleri mûcizelerle geliyorlardı da onlar, "Bizi insanlar mı yola getirecekler?" deyip küfretmişler ve aksine gitmişlerdi. Allah da müstağni olduğunu gösterdi. Allah ganîdir, övülmeye lâyıktır.

7— Küfredenler, öldükten sonra diriltilmeyeceklerini sandılar. De ki: "Hayır! Rabbime yemin ederim ki, mutlaka diriltileceksiniz. Sonra da mutlaka yaptıklarınız size haber verilecektir. Bu da, Allah'a göre kolaydır."

8— Onun için siz, Allah'a, Peygamberine ve indirdiğimiz nûra **(Kur'ân'a)** iman edin. Allah bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

9— O günde ki, **(Allah)**, o dernek **(kıyamet)** günü için sizi bir araya getirecek. İşte bu, aldanma günüdür **(mü'minler cennetteki yerlerini alarak kâfirleri aldatırlar)**. Kim Allah'a iman eder de yararlı iş yaparsa, Allah onun günahlarını örter ve onu, altından ırmaklar akan cennetlere koyar. Artık ebedî olarak orada kalırlar. İşte büyük saâdet budur.

---

(1) **Bunlar Nûh, Hûd, Sâlih ve Lût peygamberlerin küfürde ısrar eden kavimleridir.**

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾
وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ
وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِنْ تَعْفُوا
وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ
وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ ۗ
وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِنْ تُقْرِضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

10— Küfredip âyetlerimizi yalanlayanlar yok mu? İşte onlar cehennemliklerdir. Orada ebedî kalacaklardır. O ne fena varılacak yerdir.

11— Allah'ın izni olmadıkça, hiçbir musibet başa gelmez. Kim de Allah'a iman ederse, Allah onun kalbine hidâyet verir. Allah her şeyi en iyi bilendir.

12— Allah'a itaat edin, Peygambere de itaat edin. Eğer yüz çevirirseniz **(bilin ki)** Peygamberimize düşen sadece açık bir tebliğdir.

13— Allah, kendinden başka hiçbir ilâh olmayandır. Mü'minler ancak Allah'a tevekkül etmelidirler.

14— Ey iman edenler! **(Haberiniz olsun ki),** zevcelerinizle evlâtlarınızdan bir kısmı size düşmandır. Onun için onlardan sakının. Ama affeder, kusurlarına bakmaz ve bağışlarsanız, hiç şüphe yok ki, Allah da çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

15— Mallarınız ve evlâtlarınız ancak ve ancak bir fitnedir **(bir imtihandır).** Allah ise, büyük ecir O'nun katındadır.

16— O halde gücünüzün yettiği kadar Allah'dan korkun!.. Dinleyin, itaat edin. Kendinizin iyiliği için Hak yolunda **(para)** harcayın. Kim nefsinin cimriliğinden kurtarılırsa, işte onlar felâha erenlerin tâ kendileridir.

17— Eğer Allah'a karz-ı hasenle ödünç verirseniz **(meselâ gözünüz kalmamak şartıyle sadaka verirseniz),** Allah onu size katlar. Hem de günahlarınızı bağışlar. Allah **(hayra)** çok mükâfat verendir. Halîmdir **(azabı vermekte acele etmez).**

18— Gizliyi ve âşikârı bilen; güçlü, hikmet sahibi olandır.

(Sûre: 65)

ET-TALÂK SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
12 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey Peygamber! (1). Kadınları boşayacağınız zaman, iddetleri vaktinde **(âdetten temizlendikten sonra)** boşayın. Ve o iddeti sayın. Rabbiniz Allah'dan korkun. Onları evlerinden çıkarmayın. Kendileri de çıkmasınlar, meğer ki açık bir edebsizlik yapmış olsunlar. Bu hükümler, Allah'ın tayin ettiği hududtur. Kim Allah'ın hududunu aşarsa, muhakkak nefsine zulmetmiş olur. Bilmezsin belki Allah, onun **(talâkın)** arkasından bir iş peydâ eder **(kocası pişman olup dönüverir).**

2— Kadınlar iddetlerinin sonuna yaklaştıkları vakit, onları ya güzellikle tutun **(ric'at edin)**, yahut güzellikle onlardan ayrılın. İçinizden âdalet sahibi iki erkeği de şâhid getirin. **(Siz de ey şâhidler!)** Şâhidliği Allah için **(doğru)** yapın. Bu söylenenler var ya, bununla, Allah'a ve âhiret gününe iman edenlere nasihat verilir. Kim de Allah'dan korkarsa, **(Allah)**, ona bir çıkış yolu ihsan eder.

3— Ve ona ummadığı bir yerden rızık verir. Kim Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter. Muhakkak ki Allah, emrini yerine getirir. Allah her şey için bir miktar **(ölçü)** tayin buyurmuştur.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَٓاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ
وَاَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللّٰهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ
وَلَا يَخْرُجْنَ اِلَّٓا اَنْ يَأْت۪ينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ
وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللّٰهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْر۪ي لَعَلَّ اللّٰهَ
يُحْدِثُ بَعْدَ ذٰلِكَ اَمْرًا ﴿١﴾ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَاَمْسِكُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ اَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَاَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنْكُمْ
وَاَق۪يمُوا الشَّهَادَةَ لِلّٰهِ ذٰلِكُمْ يُوعَظُ بِه۪ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ
وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ اِنَّ اللّٰهَ بَالِغُ اَمْرِه۪
قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَالّٰٓئ۪ي يَئِسْنَ مِنَ الْمَح۪يضِ
مِنْ نِسَٓائِكُمْ اِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلٰثَةُ اَشْهُرٍ وَالّٰٓئ۪ي لَمْ يَحِضْنَ
وَاُو۬لَاتُ الْاَحْمَالِ اَجَلُهُنَّ اَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ
يَجْعَلْ لَهُ مِنْ اَمْرِه۪ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذٰلِكَ اَمْرُ اللّٰهِ اَنْزَلَهُٓ اِلَيْكُمْ
وَمَنْ يَتَّقِ اللّٰهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِه۪ وَيُعْظِمْ لَهُٓ اَجْرًا ﴿٥﴾

4— Kadınlarınızdan hayzdan kesilenler hakkında şüphelendinizse, onların iddeti üç aydır. Henüz hayz görmeyenler de öyle. Gebe kadınların iddetleri ise, çocuklarını doğurmaları ile biter. Kim Allah'dan korkarsa, Allah onun işine bir kolaylık verir.

5— İşte bu, Allah'ın size indirdiği emridir. Kim Allah'dan korkarsa, Allah onun günahlarını örter ve sevabını büyütür.

---

(1) **Bu âyette her ne kadar peygambere hitab edilmişse de hüküm umumidir. Bütün ümmete hitab edilmiştir.**

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا
عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ
وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَى ﴿٦﴾ لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ
وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ
عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا
عَذَابًا نُكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ
آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ
لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ
سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

6— **(Boşadığınız)** o kadınları, gücünüzün yettiği kadar kendi oturduğunuz yerde oturtun. Bir de üzerlerine tazyik yapmak için onlara zarar vermeye kalkışmayın. Eğer gebe iseler, çocuklarını doğuruncaya kadar nafakalarını verin. Sonra sizin hesabınıza çocuklarınızı emzirirlerse, o vakit de onlara ücretlerini verin. Ve aranızda iyilikle **(ücret işini)** müşavere edin. Eğer güçlüğe uğrarsanız, o takdirde baba hesabına çocuğu başka bir kadın emzirecektir.

7— Vakti hali olan, haline göre nafaka versin. Rızkı dar olan da Allah'ın kendisine verdiğinden sarf etsin. Allah hiçbir kimseyi, verdiğinden fazlası ile mükellef tutmaz. Allah, güçlükten sonra bir kolaylık ihsan edecektir.

8— Nice memleketler **(halkı)** Rablerinin ve peygamberlerinin emrine isyan etti de, biz onları şiddetli bir hesaba çektik ve görülmedik bir azapla azaplandırdık (2).

9— Böylece yaptıklarının cezasını taddılar ve işlerinin sonu hüsran oldu.

10— Allah onlara **(âhirette)** şiddetli bir azap hazırladı. O halde ey iman eden akıl sahipleri, Allah'dan korkun. İşte Allah size bir zikr **(Kur'ân)** indirdi,

11— Bir peygamber gönderdi; Allah'ın yasaklarını açıklıyor, âyetlerini size okuyor ki, iman edip yararlı işler yapanları karanlıklardan aydınlığa çıkarsın. Kim Allah'a iman edip yararlı iş görürse, Allah onu altlarından, ırmaklar akan cennetlere, içlerinde ebedî kalmak üzere koyacaktır. Muhakkak ki Allah, ona güzel bir rızık ihsan etmiştir.

12— O Allah'dır ki, yedi **(kat)** gök yaratmış; yerden de onların mislini **(yedi kat)** yaratmıştır. Allah'ın emri **(vahy)**, bunların aralarında inip duruyor. Şunu bilesiniz diye ki, Allah her şeye kaadirdir ve Allah her şeyi ilmiyle kuşatmıştır.

---

(2) **Bu âyet-i kerimedeki azabdan murad âhirette hesap ve ceza; dünyada açlık, kıtlık ve mağlûbiyettir.**

(Sûre: 66)

ET-TAHRÎM SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
12 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey Peygamber! Niçin zevcelerinin gönül rızasını arayarak Allah'ın sana helâl kıldığını **(şahsına)** haram ediyorsun? Bununla beraber Allah çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

2— Allah, yeminlerinizin **(keffaret vermekle)** çözülmesini size farz kılmıştır. Allah sizin Mevlânızdır, her şeyi bilen hikmet sahibi O'dur.

3— Hani Peygamber, zevcelerinden birine **(Hafsa'ya)** gizli bir söz söylemişti. Vaktâ ki o, bunu **(Âişe'ye)** haber verdi. Allah da onu Peygambere açıkladı. Peygamber de **(onun Âişe'ye haber verdiklerinin)** bir kısmını bildirmiş; bir kısmından bahsetmemişti. **(Hafsa'ya)** bu şekilde anlatınca, ''Bunu sana kim haber verdi?'' dedi. O da, ''Bana, her şeyi bilen haberci **(Allah haber verdi)''** dedi.

4— (Ey Hafsa ve Âişe!) Eğer Allah'a tevbe ederseniz ne âlâ!.. Çünkü kalbleriniz **(Mâriye'nin haram olmasına)** meyletti **(Peygamberin üzüldüğü bir şeye sevindiğiniz için tevbe etmeniz gerekir).** Yok eğer Peygamberin aleyhinde birbirinizle yardımlaşırsanız, bilin ki onun yardımcısı Allah'dır. Cebrâil de, mü'minlerin sâlih olanları da öyle. Bunların arkasından bütün melekler de **(ona)** yardımcıdırlar.

5— Eğer o sizi boşarsa, umulur ki Rabbi yerinize sizden daha hayırlı zevceler verir. Öyle ki, Müslüman, hâlis

سُورَةُ التَّحْرِيمِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ (1) قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ (2) وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ
وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ
قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَٰذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ (3) إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ
فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ
وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ (4) عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ
أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ
عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا (5) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ
وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ
شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ (6) يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (7)

mü'min, itaatkâr, tevbekâr, ibadet eden, oruç tutan, dul ve bekâr kadınlar olabilirler.

6— Ey iman edenler! Kendinizi ve aile halkınızı öyle bir ateşten koruyun ki, yakacağı, insanlarla taşlardır. Üzerinde çok sert, çok şiddetli melekler vardır. Allah kendilerine ne emrettiyse, ona isyan etmezler. Emredildikleri şeyi yaparlar.

7— (Kâfirlere de şöyle denilir): ''Ey küfredenler! Bugün **(boşuna)** özür dilemeyin. Siz, ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz.''

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا تُوبُٓوا اِلَى اللّٰهِ تَوْبَةً نَصُوحًاۜ عَسٰى رَبُّكُمْ
اَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُۙ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللّٰهُ النَّبِيَّ وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مَعَهُۚ نُورُهُمْ
يَسْعٰى بَيْنَ اَيْد۪يهِمْ وَبِاَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَٓا اَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا
وَاغْفِرْ لَنَاۚ اِنَّكَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ﴿٨﴾ يَٓا اَيُّهَا النَّبِيُّ
جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِق۪ينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْۜ وَمَأْوٰيهُمْ
جَهَنَّمُۜ وَبِئْسَ الْمَص۪يرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذ۪ينَ كَفَرُوا
امْرَاَتَ نُوحٍ وَامْرَاَتَ لُوطٍۜ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ
مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللّٰهِ
شَيْـًٔا وَق۪يلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِل۪ينَ ﴿١٠﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ
مَثَلًا لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا امْرَاَتَ فِرْعَوْنَۢ اِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ ل۪ي
عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّن۪ي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِه۪ وَنَجِّن۪ي
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَۙ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرٰنَ الَّت۪ٓي
اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا ف۪يهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِه۪ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِت۪ينَ ﴿١٢﴾

8— Ey iman edenler! Allah'a samimî olarak tevbe edin! Umulur ki Rabbiniz kötülüklerinizi örter de, sizleri altlarından ırmaklar akan cennetlere koyar. O gün Allah, Peygamberini ve onunla beraber iman edenleri utandırmayacaktır. Nurları önlerinde ve sağlarında koşacak, ''Ey Rabbimiz! Bizlere nurumuzu tamamla. Bizi bağışla. Çünkü sen, her şeye kaadirsin!'' diyecekler.

9— Ey Peygamber! Kâfirlerle ve münafıklarla savaş. Onlara karşı sert davran. Onların barınakları cehennemdir. O ne fena yerdir!

10— Allah, küfredenlere Nûh'un karısı ile Lût'un karısını misal verdi. Bu iki kadın, kullarımızdan sâlih iki zatın **(nikâhları)** altında idiler. Böyle iken kocalarına hainlik ettiler. Onun için kocaları da onları Allah**(ın azabın)**dan zerrece kurtaramadılar. **(Kendilerine),** ''Ateşe girenlerle beraber siz de girin'' denildi.

11— Allah, iman edenlere de Fir'avn'ın karısını **(Âsiye'yi)** misal verdi. O kadın, ''Ey Rabbim! Senin katında benim için cennette bir ev yap. Beni Fir'avn'dan ve yaptığı **(fena)** işinden kurtar. Beni bu zalim kavimden kurtar!'' demişti.

12— Bir de İmrân'ın kızı Meryem'i de **(misal verdi)** ki, ırzını pek sağlam korumuştu. Biz de ona ruhumuzdan üfürdük. O, Rabbinin kelimelerini **(şeriatlerini)** ve kitaplarını tasdik etti. Hem o itaatkârlardandı.

(Sûre: 67)

EL-MÜLK SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 30 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Bütün mülk yed-i kudretinde **(tasarrufunda)** olan Allah, ne yücedir. O her şeye kaadirdir.

2— O Allah ki, amelce hanginiz daha güzeldir diye, sizi imtihan etmek için ölümü ve hayatı yaratmıştır. O güçlüdür, bağışlayıcıdır.

3— O **(Allah)** ki, yedi kat gökleri yaratmıştır. O Rahmân'ın yarattıklarında hiçbir düzensizlik göremezsin. Haydi çevir gözü**(nü semaya)** bir çatlak görebilir misin?

4— Sonra gözü**(nü)** iki defa daha çevir. O göz sana, zelîl ve hakîr olarak dönecektir.

5— Yemin olsun ki, en yakın semayı kandillerle **(yıldızlarla)** süsledik ve onları, şeytanlar için atılacak taşlar yaptık. **(Bu taşlar, meleklerden sır çalmaya gelen şeytanları öldürür veya sakatlar).** Ve o şeytanlara çılgın ateş azabı hazırladık.

6— Rablerini inkâr edenlere de cehennem azabı vardır. O ne fena yerdir!..

7— İçine atıldıkları vakit, onun öyle bir fena solumasını işitirler ki, o kaynıyordur.

8— Nerde ise öfkesinden çatlayacaktır. İçine bir bölük atıldıkça, her defasında cehennemin bekçileri onlara, ''Size uyarıcı gelmedi mi?'' diye sorarlar.

سُورَةُ الْمُلْكِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَلَاثُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ
وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ
سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ۖ مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِن تَفَاوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ
هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ
وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِّلشَّيَاطِينِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾
وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٦﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا
سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا
فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا
وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا
نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِّأَصْحَابِ
السَّعِيرِ ﴿١١﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

9— Onlar derler ki: ''Evet, bize uyarıcı geldi. Ama biz onu yalanladık ve Allah hiçbir şey indirmemiştir. Siz, olsa olsa, bir şaşkınlık içindesiniz, dedik''.

10— Bir de şöyle derler: ''Biz işitir veya akıl eder kimseler olsaydık, bu azgın ateşe atılanlar arasında bulunmazdık!''.

11— İşte günahlarını itiraf ettiler. Öyle ise, uzak olsun o cehennemlikler!..

12— Doğrusu gıyaben Rablerinden korkanlar yok mu? Onlar için bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır.

وَاَسِرُّوا قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوا بِهٖ اِنَّهُ عَلٖيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ اَلَا
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطٖيفُ الْخَبٖيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذٖى جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ
ذَلُولًا فَامْشُوا فٖى مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهٖ وَاِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾
ءَاَمِنْتُمْ مَنْ فِى السَّمَٓاءِ اَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْاَرْضَ فَاِذَا هِىَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ
مَنْ فِى السَّمَٓاءِ اَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذٖيرِ ﴿١٧﴾
وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذٖينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكٖيرِ ﴿١٨﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ
فَوْقَهُمْ صَٓافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا الرَّحْمٰنُ اِنَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ بَصٖيرٌ ﴿١٩﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذٖى هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ
الرَّحْمٰنِ اِنِ الْكَافِرُونَ اِلَّا فٖى غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ اَمَّنْ هٰذَا الَّذٖى يَرْزُقُكُمْ
اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فٖى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ اَفَمَنْ يَمْشٖى مُكِبًّا
عَلٰى وَجْهِهٖٓ اَهْدٰٓى اَمَّنْ يَمْشٖى سَوِيًّا عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ
هُوَ الَّذٖٓى اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ
قَلٖيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذٖى ذَرَاَكُمْ فِى الْاَرْضِ
وَاِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ
صَادِقٖينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاِنَّمَٓا اَنَا نَذٖيرٌ مُبٖينٌ ﴿٢٦﴾

13— Sözünüzü ister gizli tutun, ister açığa vurun **(fark etmez).** Çünkü O, bütün sînelerde olanı bilir (1).

14— Hiç O yaratan bilmez mi ki O, lâtiftir, her şeyden haberdardır.

15— O **(Allah'dır)** ki, sizin için yeri uysal kılmıştır. O halde haydi onun omuzlarında **(üzerinde)** yürüyün de Allah'ın rızkından yeyin. Fakat sonunda dönüş O'nadır.

16— **(Kudret ve sultası)** gökte olan **(Allah)**'ın sizi yerin dibine geçirmesinden emniyette mi oldunuz? Bir de bakarsınız ki yer çalkalanıp duruyor.

17— Yoksa **(kudret ve sultası)** gökte olan Allah'ın üzerinize taş yağdıran bir rüzgâr göndermesinden emniyette mi oldunuz? Benim uyarmam nice olurmuş, ilerde **(azabımı görünce)** anlayacaksınız.

18— Yemin olsun! Onlardan evvelkiler de **(peygamberlerini)** yalanlamışlardı. Ama bak beni inkâr nice olurmuş?..

19— Onlar, üstlerinde uçan kuşları görmediler mi? Nasıl kanat açıp kapıyorlar? Onları tutan ancak Rahmân'dır. Şüphesiz O, her şeyi görendir.

20— Yahut, kimdir o ki, size asker olup Rahmân'dan sizi kurtarır? Kâfirler, sadece bir aldanış içindedirler.

21— Yahut O, rızkını keserse, size kim rızık verir? Hayır! Onlar bir büyüklenme ve nefret içinde direnmektedirler.

22— Şimdi yüzüstü sürünen mi daha doğrudur, yoksa dosdoğru bir yolda düpedüz yürüyen mi?

23— De ki: "Sizi yaratan, size kulak gözler ve kalbler veren O'dur. Siz, pek az düşünüyorsunuz."

24— De ki: "O, yeryüzünde sizi yaratandır ve nihayet hep O'na toplanacaksınız."

25— **(Kâfirler),** "Eğer doğru söylüyorsanız, bu va'd **(ve tehdid)** ne zaman **(olacak)?**" diyorlar.

26— De ki: "İlim, ancak Allah'ın indindedir. Ben, sadece apaçık anlatan bir uyarıcıyım!".

---

(1) Bu âyet-i kerime, müşriklerin birbirine hitaben, "Yavaş konuşun, Muhammed'in Rabbi işitmesin!" demeleri üzerine inmişti.

27— Nihayet o azabı yakından gördükleri vakit, küfredenlerin yüzleri fenalaşacak ve onlara, "İşte sizin davet edip durduğunuz **(azap)** budur!" denilecektir.

28— De ki: "Söyleyin bana! Eğer Allah beni ve beraberimdekileri helâk ederse, yahut bize merhamet buyurursa, kâfirleri acıklı bir azaptan kim kurtarır?"

29— De ki: "O Rahmân'dır. Biz O'na iman ettik ve ancak O'na tevekkül eyledik. Artık siz, kimin açık bir sapkınlık içinde olduğunu yakında öğreneceksiniz."

30— De ki: "Söyleyin bana! Eğer suyunuz yerin derinliğine çekilir giderse, size kim bir akar su getirir?".

(Sûre: 68)

EL-KALEM veya **NÛN SÛRESİ**

Mekke devrinde inmiştir.

52 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Nûn (1). Kaleme **(ve erbâb-ı kalemin)** dizip yazdıklarına yemin olsun ki,

2— Sen Rabbinin **(ihsan buyurduğu peygamberlik)** nimeti ile deli değilsin.

3— Ve muhakkak sana bitmez tükenmez bir ecir vardır.

4— Gerçekten sen, büyük bir ahlâk üzerindesin.

5— Yakında göreceksin; onlar da görecekler,

6— Hanginizde imiş o delilik!

7— Hiç şüphe yok ki, Rabbin, O, yolundan sapanı bilendir. Hidâyete erenleri bilendir.

8— Şu halde sen, o yalanlayanlara uyma.

9— Onlar arzu ettiler ki, sen **(onlara)** yumuşak davranasın. Onlar da **(sana)** yumuşak davransınlar.

10— Bir de çok yemin edene, değersize,

11— Gıybetçiye, koğuculuk peşinde gezene.

12— Hayıra engel olana, mütecavize, günahkâra,

13— Zorbaya... Bunlarla beraber bir de soysuz olan yardakçıya...

14— Mal sahibi olmuş, oğulları var diye ilgi duyma (2).

15— Ona âyetlerimiz okunduğu vakit, "Eskilerin masalları" dedi.

فَلَمَّا رَاَوْهُ زُلْفَةً س۪يٓـَٔتْ وُجُوهُ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَق۪يلَ هٰذَا الَّذ۪ي
كُنْتُمْ بِه۪ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَهْلَكَنِيَ اللّٰهُ وَمَنْ مَعِيَ
اَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُج۪يرُ الْكَافِر۪ينَ مِنْ عَذَابٍ اَل۪يمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ
الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِه۪ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ﴿٢٩﴾
قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَٓاؤُ۬كُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْت۪يكُمْ بِمَٓاءٍ مَع۪ينٍ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الْقَلَمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَٓا اَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾ وَاِنَّ لَكَ
لَاَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَاِنَّكَ لَعَلٰى خُلُقٍ عَظ۪يمٍ ﴿٤﴾ فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ
﴿٥﴾ بِاَيِّكُمُ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَب۪يلِه۪ وَهُوَ اَعْلَمُ
بِالْمُهْتَد۪ينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٨﴾ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾
وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَه۪ينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّٓاءٍ بِنَم۪يمٍ ﴿١١﴾ مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ
مُعْتَدٍ اَث۪يمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذٰلِكَ زَن۪يمٍ ﴿١٣﴾ اَنْ كَانَ ذَا مَالٍ
وَبَن۪ينَ ﴿١٤﴾ اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا قَالَ اَسَاط۪يرُ الْاَوَّل۪ينَ ﴿١٥﴾

(1) **Müteşâbihtir. Mânâsını yalnız Allah bilir.**

(2) **Bu vasıfları kendinde toplayan müşrik Velid b. Muğire'dir. İbni Abbas** (r.a.) **şöyle demiştir: "Allah'ın onu zemmettiği kadar hiçbir kimseyi zemmettiğini bilmiyoruz. Rivayete göre, Velid'in anası ona gayrı meşru bir surette gebe olmuştu. Bu, işbu âyetin nûzulü zamanına kadar bilinmiyordu. Rivayete göre Velid, bu âyeti işitince anasına gitmiş, kılıcını çekerek, "Muhammed** (s.a.v.) **beni on vasıfla teşhir etti. Bunlardan dokuzunu kendimde buldum. Zenîm olduğum hakkında hiçbir bilgim yoktur. Bana hakikati söylersen ne âlâ ve illâ senin boynunu vuracağım" demiş. Anası şu cevabı vermiş: "Sus hakikati sana itiraf edeceğim. Oğlum senin baban zengindi, fakat cinsî münasebet kudretine malik değildi. Onun için o ölünce malı başkalarına gidecek diye korktum. Nefsime bir çobanı davet ettim o da geldi."** Şeyhzade, Medarik.

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾ اِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا اَصْحَابَ الْجَنَّةِ اِذْ اَقْسَمُوا
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ
وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿١٩﴾ فَاَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾
اَنِ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَانْطَلَقُوا وَهُمْ
يَتَخَافَتُونَ ﴿٢٣﴾ اَنْ لَا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا عَلَى
حَرْدٍ قَادِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَاَوْهَا قَالُوا اِنَّا لَضَالُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾
قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا
طَاغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَى رَبُّنَا اَنْ يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِنْهَا اِنَّا اِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ ﴿٣٢﴾
كَذَلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٣٤﴾ اَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾
اَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ اِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ اَمْ لَكُمْ اَيْمَانٌ
عَلَيْنَا بَالِغَةٌ اِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ اَيُّهُمْ
بِذَلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ اَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَاْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ اِنْ كَانُوا صَادِقِينَ
﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

16— Yakında onun burnuna nişan vuracağız! (3).

17— Gerçekten biz, o bahçe sahiplerini imtihan ettiğimiz gibi, bunları da imtihana çektik. Hani o bahçe sahipleri yemin etmişlerdi, sabah olunca bahçenin meyvelerini mutlaka devşireceklerdi **(bunu fakirler duymasın diye yapacaklardı. Çünkü babaları fakirlere meyve veriyordu. Onların ise bir şey vermeye niyetleri yoktu).**

18— İnşaallah da demiyorlardı.

19— Halbuki onlar uyurken, Rabbin tarafından bir dolaşan onu dolaşıverdi **(Allah tarafından bir ateş gelip bahçeyi yaktı).**

20— Bahçe, gece karanlığına dönüverdi **(yandı, kül oldu).**

21— Sabahleyin birbirlerine seslendiler.

22— ''Haydin devşirecekseniz, bahçenize erken gidin!'' dediler.

23— Hemen gittiler, aralarında mırıldanıyorlardı:

24— ''Bugün yanınıza bahçeye sakın bir yoksul girmesin.'' diyorlardı.

25— Zanlarınca, fakirleri mahrum etmeye kaadir olarak erkenden gittiler.

26— Bahçeyi **(kapkara olmuş)** görünce; ''Biz, herhalde yanlış gelmişiz!'' dediler.

27— **(Sonra kendi bahçeleri olduğunu anlayınca),** ''Hayır! Biz mahrum olmuşuz!'' dediler.

28— En insaflıları, ''Ben size demedim mi? Tesbîh etseydiniz!'' dedi.

29— ''Ey Rabbimiz! Seni tenzîh ederiz. Doğrusu biz zalimler imişiz!'' dediler.

30— Sonra, birbirlerini suçlamaya başladılar.

31— Dediler ki: ''Yazıklar olsun bizlere! Biz gerçekten azgınlarmışız!

32— Umulur ki Rabbimiz bize, onun yerine daha hayırlısını verir. Herhalde biz Rabbimize yöneliyoruz'' (4).

33— İşte azap böyledir. Bilmiş olsalar, âhiret azabı elbette daha büyüktür.

34— Muhakkak ki takvâ sahipleri için, Rableri katında Naîm cennetleri vardır.

35— Hiç biz Müslümanları, kâfirler gibi tutar mıyız?

36— Ne oluyor size? Nasıl **(böyle saçma)** hüküm veriyorsunuz?

37— Yoksa sizin bir kitabınız var da, onda mı okuyorsunuz?

38— ''Siz her neyi arzu ederseniz, o muhakkak sizin **(olacak)''** mı diyor?

39— Yoksa size karşı, üzerinizde kıyamet gününe kadar sürecek yeminler mi var da, ''Siz ne hükmederseniz, mutlaka öyle olacak.'' mı diyor?

40— Onlara sor! Buna **(yani, bize âhirette mü'minlerden daha çok mükâfat verilecek şeklinde verdikleri hükme)** içlerinden hangisi kefil olacak?

41— Yoksa onların **(bu sözde)** ortakları mı var? Eğer doğru söylüyorlarsa, hemen ortaklarını getirsinler.

42— O gün **(kıyamette)** paçalar sıvanır **(iş kızışır, imanlarını denemek için)** secdeye davet olunurlar, fakat güçleri yetmez.

---

(3) **Hakikaten Bedir Harbi'nde Velid'in burnu kesilmiş, ebedî kusurlu kalmıştı.**

(4) **Bundan sonra kendilerine daha güzel bir bahçe verildiği rivayet olunmaktadır.**

43— Gözleri öne düşmüş, kendilerini bir zillet sarmıştır. Halbuki o secdeye, onlar sağ salim iken davet olunuyorlardı.

44— O halde bu sözü **(Kur'ân'ı)** yalan sayanları bana bırak. Biz onları, bilemeyecekleri yönden derece derece azaba yaklaştıracağız.

45— Ben onlara mühlet veririm. Çünkü benim tedbirim sağlamdır.

46— Yoksa sen onlardan bir ücret istiyorsun da, borçtan mı eziliyorlar?

47— Yoksa gayb **(Levh-i Mahfûz)** yanlarında da, onlar **(oradan)** mı yazıyorlar?

48— O halde Rabbinin **(onlar hakkındaki)** hükmüne sabret de, balığın sahibi **(Yûnus a.s.)** gibi **(aceleci)** olma! Hani **(balığın karnında)** kederle dolu olduğu halde dua etmişti.

49— Eğer Rabbinden ona bir rahmet yetişmeseydi, kınanmış bir şekilde alana atılacaktı.

50— Fakat Rabbi onu seçti de, sâlihlerden **(peygamberlerden)** yaptı.

51— Hakikaten o küfredenler zikri **(Kur'ân'ı)** işittikleri vakit, az kalsın gözleriyle seni yıkacaklardı. **(Nazardan çatlatacaklardı)** ve **(hasedlerinden)**, "O, gerçekten bir delidir!" diyorlardı.

52— Halbuki o **(Kur'ân)**, bu âlemler için bir öğütten başka bir şey değildir.

(Sûre: 69)

EL-HÂKKA SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
52 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُودِ وَهُمْ
سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾ فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهٰذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَاُمْلِي لَهُمْ اِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ اَمْ تَسْـَٔلُهُمْ اَجْرًا فَهُمْ
مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ اَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ
رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ اِذْ نَادٰى وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَوْلَا اَنْ تَدَارَكَهُ
نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبٰيهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ
﴿٥٠﴾ وَاِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِاَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا
الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الْحَاقَّةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِثْنَتَانِ وَخَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ
بِالْقَارِعَةِ ﴿٤﴾ فَاَمَّا ثَمُودُ فَاُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ ﴿٥﴾ وَاَمَّا عَادٌ فَاُهْلِكُوا
بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ اَيَّامٍ حُسُومًا
فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعٰى كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ ﴿٧﴾ فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ﴿٨﴾

1— Kıyamet!

2— O kıyamet nedir?

3— Kıyameti sana hangi şey bildirdi?

4— Semûd ve Âd kavimleri kıyameti yalanladılar.

5— Ama Semûd, korkunç bir nâra ile helâk ediliverdiler.

6— Âd kavmi ise, azgın bir fırtına ile helâk edildiler.

7— Allah o fırtınayı, üzerlerine yedi gece, sekiz gün arka arkaya musallat etti. Bir de bakarsın bu müddet içinde o kavim, sanki içleri kof hurma kütükleri gibi yıkılıp kalıvermişler.

8— Bak şimdi onlardan bir bakıyye görüyor musun?

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ
رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ﴿١١﴾
لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ
وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً
﴿١٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ
﴿١٦﴾ وَالْمَلَكُ عَلَىٰ أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ ﴿١٧﴾
يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ
بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهْ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ
حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ قُطُوفُهَا
دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾
وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَهْ ﴿٢٥﴾
وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾ يَا لَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنِّي
مَالِيَهْ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهْ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ
صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾
إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾

9— Fir'avn da, ondan öncekiler de, mü'tefikeler **(Lût kavminin kasabaları)** de hep o suçu **(işleyip meydana)** getirdiler.

10— Ve Rabbinin peygamberine isyan ettiler. Bunun üzerine Allah onları şiddetli bir azapla yakalayıverdi.

11— Gerçekten biz **(tûfan zamanında),** su taştığı vakit sizi gemide taşıdık.

12— Bunu **(yani mü'minleri kurtarıp kâfirleri boğma işini)** size bir ibret olsun ve belleyen kulaklar bellesin diye yaptık.

13— Sûra bir kere üfürüldü mü,

14— Ve yerle dağlar kaldırılıp da bir çarpılış çarpıldığı ve darmadağın edildiği **(vakit),**

15— İşte o gün kıyamet kopacaktır.

16— Gök yarılmıştır. O gün o çürüktür.

17— Melekler onun etrafındadırlar. Rabbinin arşını, üstlerinde sekiz melek taşır.

18— O gün siz **(hesab için)** arz olunursunuz. Öyle ki hiçbir gizli haliniz kalmaz.

19— O vakit kitabı sağından verilen kimse **(sevinerek),** "Buyurun kitabımı okuyun!

20— Çünkü ben, hesabıma kavuşacağımı bilmiştim." der.

21— Artık o hoşnud bir hayatta,

22— Yüksek bir cennettedir.

23— Meyveleri yakındır **(oturan bile erebilir).**

24— **(Kendilerine),** "Geçmiş günlerde yaptığınız amellere karşılık olarak yeyin için! Afiyet olsun!" **(denilir).**

25— Kitabı solundan verilene gelince, o da, "Ah keşke bana kitabım verilmeseydi,

26— Hesabım nedir bilmeseydim!

27— Keşki, ölüm iş bitiren bir şey olsaydı! **(Ve bir daha dirilmeseydim).**

28— Malım bana hiçbir fayda vermedi.

29— Bütün saltanatım benden mahvoldu!" diyecektir.

30— **(Allah Teâlâ cehennem bekçilerine şöyle buyurur):** "Tutun onu! Ve hemen bağlayın!

31— Sonra cehenneme atın!

32— Sonra onu, boyu yetmiş arşın bir zincirde oraya sürükleyin!

33— Çünkü o, yüce Allah'a iman etmiyordu.

34— Yoksulu doyurmaya da teşvik etmiyordu.

35— Bugün de ona, burada **(yardım edecek)** bir yakın yok!
36— Cehennemliklerin irininden başka bir yiyecek de yok!
37— Onu ancak günahkâr **(kâfir)**ler yer.
38— Yemin ederim gördüklerinize,
39— Ve görmediklerinize!
40— Ki O, Kur'ân, şerefli bir peygamberin **(Allah'dan)** getirdiği sözdür.
41— O, bir şâir sözü değildir. Siz pek az inanıyorsunuz.
42— Bir kâhin sözü de değildir. Siz pek az düşünüyorsunuz.
43— O, âlemlerin Rabbinden indirilmedir.
44— Eğer o peygamber, bazı sözler uydurup bize isnat etmeye kalkışsaydı,
45— Biz onu mutlaka kuvvetle yakalar **(intikamımızı alırdık).**
46— Sonra da muhakkak onun kalb damarını keserdik **(öldürürdük).**
47— Sizden hiç biriniz ona siper de olamazdınız.
48— Gerçekten o Kur'ân, takvâ sahipleri için bir öğüttür.
49— Biz de pekâlâ biliyoruz ki, sizden yalan sayanlar var.
50— Muhakkak Kur'ân, kâfirler için bir pişmanlıktır. **(Kıyamette inananların sevabını, inanmayanlar görünce pişman olacaklardır).**
51— Ve muhakkak o, kesin gerçektir.
52— O halde sen de yüce Rabbini ismi ile tesbîh et.

(Sûre: 70)

EL-MEÂRİC SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
44 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Bir isteyici, vâki olacak bir azabı istedi (1).
2— Kâfirler için onu defedecek bulunmayacaktır.
3— O azap, basamaklar **(yani gökler)** sahibi Allah'dandır.
4— Ona meleklerle Rûh **(Cebrâil)** elli bin sene tutarında bir günde çıkarlar.

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَا يَأْكُلُهُٓ
اِلَّا الْخَاطِؤُنَ ﴿٣٧﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ اِنَّهُ
لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ وَلَا بِقَوْلِ
كَاهِنٍ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ
عَلَيْنَا بَعْضَ الْاَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَاَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ
الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ اَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَاِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَاِنَّا لَنَعْلَمُ اَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَاِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى
الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَاِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعٌ وَاَرْبَعُونَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سَاَلَ سَٓائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِنَ اللّٰهِ ذِي
الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ
اَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾ اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرٰيهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ
تَكُونُ السَّمَٓاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

5— O halde sen güzel güzel sabret (2).
6— Çünkü onlar, onu **(azabı)** uzak görüyorlar.
7— Biz ise, onu yakın görüyoruz.
8— O gün gökyüzü, erimiş maden gibi olacak.
9— Dağlar da, atılmış yün gibi.
10— Hiçbir hısım, bir hısımın halini sormayacak.

---

(1) **Bu isteyici, Nadr bin Hars idi. "Ey Allah'ım, eğer bu getirilen senin tarafından gelme bir hak ise, bizim üzerimize gökten bir ateş yağdır" demişti.**
(2) **Bu emir, Cihâd âyetinden önce idi.**

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾ تَدْعُو مَنْ أَدْبَرَ
وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ﴿١٨﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ
جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ
عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِلسَّائِلِ
وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ
رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ
فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ
قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾ أُولَٰئِكَ فِي
جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾
عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ
أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

11— **(Hısımlar)** birbirlerine gösterilecekler **(birbirlerini tanıyacaklar, fakat konuşmayacaklar.)** Kâfir, o günün azabından kurtulmak için oğullarını,

12— Karısını, kardeşini,

13— Kendisini barındıran kabilesini,

14— Ve yeryüzünde ne varsa hepsini fidye vermeyi, sonra bu fidyenin kendisini kurtarmasını isteyecek.

15— Hayır **(olamaz)**! Çünkü bu **(ateş)** yalınlı ''lezâ''-dır.

16— Başın derisini yüzer.

17— İmana sırt çevirip tersine gideni,

18— Bir de mal biriktirip depo edeni çağırır.

19— Gerçekten insan cimri ve harîs yaratılmıştır.

20— Kendisine bir zarar dokundu mu feryadı basar.

21— Kendisine hayır dokununca cimrileşir.

22— Yalnız namaz kılanlar müstesnadır.

23— Onlar ki, namazlarını dalma kılanlardır.

24— Onlar ki, mallarında belli bir hak vardır,

25— Hem dilenen, hem de dilenmeyen yoksul için.

26— Onlar ki, hesap gününü **(kıyameti)** tasdik ederler.

27— Onlar ki, Rablerinin azabından korkarlar.

28— Çünkü Rablerinin azabından emin olunmaz.

29— Onlar ki, avret yerlerini korurlar.

30— Yalnız zevcelerine ve cariyelerine karşı müstesna! Çünkü onlar kınanmazlar.

31— Fakat bundan ötesini arayanlar, haddi aşanların tâ kendileridir.

32— Onlar ki, emanetlerine ve verdikleri söze riayetkârdırlar.

33— Onlar ki, şâhidliklerinde dürüstlük gösterirler.

34— Onlar ki, namazlarına devam ederler.

35— İşte bunlar, cennetlerde ikram olunurlar.

36— Küfredenlere ne oluyor ki, sana doğru koşuyorlar?

37— Sağdan ve soldan bölükler halinde geliyorlar.

38— Onlardan her biri Naîm cennetine konulacağını mı ümit ediyor?

39— Aslâ! Biz onları, bildikleri şeyden **(meniden)** yarattık.

40— Doğuların, batıların Rabbine yemin olsun ki, biz gerçekten kaadiriz.
41— Onların yerine, kendilerinden daha hayırlısını getirmeye kaadiriz. Hem bizim önümüze geçilmez.
42— O halde bırak onları tehdit olundukları güne kavuşuncaya kadar dalsınlar ve oynayadursunlar.
43— O gün kabirlerinden sür'atle çıkarlar. Sanki dikili şeye **(putlara)** koşarlar.
44— Gözleri zelil bir halde, kendilerini bir horluk kaplar. İşte bu, onlara tehdit olunan gündür.

فَلَا اُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ اِنَّا لَقَادِرُونَ (٤٠) عَلٰٓى اَنْ نُبَدِّلَ
خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقٖينَ (٤١) فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتّٰى يُلَاقُوا
يَوْمَهُمُ الَّذٖى يُوعَدُونَ (٤٢) يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْاَجْدَاثِ سِرَاعًا كَاَنَّهُمْ اِلٰى نُصُبٍ
يُوفِضُونَ (٤٣) خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذٖى كَانُوا يُوعَدُونَ (٤٤)

سُورَةُ نُوحٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

اِنَّا اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖٓ اَنْ اَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ اَلٖيمٌ (١)
قَالَ يَا قَوْمِ اِنّٖى لَكُمْ نَذٖيرٌ مُبٖينٌ (٢) اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوهُ وَاَطٖيعُونِ (٣)
يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُسَمًّى اِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ اِذَا جَٓاءَ
لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٤) قَالَ رَبِّ اِنّٖى دَعَوْتُ قَوْمٖى لَيْلًا وَنَهَارًا (٥)
فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَٓائٖٓى اِلَّا فِرَارًا (٦) وَاِنّٖى كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُٓوا
اَصَابِعَهُمْ فٖٓى اٰذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَاَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا
اسْتِكْبَارًا (٧) ثُمَّ اِنّٖى دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا (٨) ثُمَّ اِنّٖٓى اَعْلَنْتُ لَهُمْ وَاَسْرَرْتُ
لَهُمْ اِسْرَارًا (٩) فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ اِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا (١٠)

(Sûre: 71)

NÛH SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
28 âyettir

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Gerçekten biz Nûh'u kavmine, ''Acıklı bir azap gelmezden önce kavmini uyar!'' diye gönderdik.
2— Dedi ki: ''Ey kavmim! Gerçekten ben size apaçık bir uyarıcıyım. **(Şöyle ki):**
3— Allah'a ibadet edin! O'ndan korkun! Ve bana itaat edin!
4— Tâ ki **(Allah)** günahlarınızı bağışlasın ve sizi, muayyen bir vakte **(ölüme)** kadar, **(azapsız)** geri bıraksın. Çünkü **(iman etmezseniz, azabınız için)** Allah'ın takdir buyurduğu ecel gelince geri bırakılmaz. Eğer bilmiş olsaydınız **(iman ederdiniz)''.**
5— Nûh dedi ki: Ey Rabbim! Ben kavmimi gece gündüz **(imana)** davet ettim.
6— Fakat benim davetim, ancak onların **(imandan)** kaçışını artırdı.
7— Ve ben, onları mağfiret buyurman için her davet ettiğimde, onlar parmaklarını kulaklarına tıkadılar ve elbiselerine büründüler, ısrar ettiler, kibirlendikçe kibirlendiler.
8— Sonra ben, onları aşikâre olarak davet ettim.
9— Sonra ben, onlara hem ilân ederek söyledim, hem de gizli gizli!..
10— Dedim ki: ''Gelin, Rabbinizden mağfiret dileyin. Çünkü O, çok bağışlayıcıdır.

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾ وَقَدْ
خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾
وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ
مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ
جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ
نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا
﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ
وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾
وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾
مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

11— Üzerinize gökten bol bol yağmur göndersin.

12— Ve size mallarla, oğullarla imdat eylesin. Size bahçeler ihsan etsin. Size ırmaklar akıtsın.

13— Size ne oluyor ki, Allah için bir vakaar ummazsınız?

14— Halbuki O, sizi, çeşitli hallerle yaratmıştır.

15— Görmediniz mi, Allah yedi göğü nasıl kat kat yaratmıştır.

16— Onların içinde ay'ı bir nur yapmış; güneşi de bir kandil yapmıştır.

17— Allah sizi yerden yetişen nebat tarzında bitirdi **(Çünkü babanız Âdem, topraktan yaratıldı).**

18— Sonra sizi oraya döndürecek ve **(yine oradan)** çıkaracaktır.

19— Allah sizin için yeri bir yaygı yapmıştır.

20— Tâ ki O'nun geniş yollarında gezersiniz.''

21— Nûh dedi ki: ''Ey Rabbim! Onlar, bana isyan ettiler de, malı ve çocuğu kendisine hüsrandan başka bir şey artırmayan kimselere **(başkanlarına)** uydular.

22— Ve **(o başkanlar)** çok büyük bir hile yaptılar.

23— **(Aşağı tabakaya),** ''Sakın ilâhlarınızı bırakmayın! Sakın **(büyük putlardan)** Vedd'i, Süvâ'ı, Yeğûs'ü, Ye'ûk'u ve Nesr'i bırakmayın.'' dediler.

24— Gerçekten bunlar **(başkanlar),** çok kimseleri yoldan çıkardılar. **(Allahım),** Sen de zalimlerin ancak şaşkınlığını artır!''.

25— Onlar, günahları yüzünden suda boğuldular. Ardından ateşe atıldılar ve kendilerine Allah'dan başka yardımcılar da bulamadılar.

26— Nûh şöyle dedi: ''Ey Rabbim! Yeryüzünde kâfirlerden hiç kimse bırakma.

27— Çünkü sen, onları bırakırsan, kullarını saptırırlar. Hem de kâfirden fâcirden başkasını doğurmazlar.

28— Ey Rabbim! Beni, anamı, babamı, evime mü'min olarak gireni, erkek ve kadın mü'minleri bağışla! Zalimlerin ise, ancak helâkini artır''.

(Sûre: 72)

EL-CİN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 28 âyettir

Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adı ile

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اُوحِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا ﴿١﴾
يَهْدِي اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا اَحَدًا ﴿٢﴾ وَاَنَّهُ تَعَالٰى
جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَاَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا
عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَاَنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ تَقُولَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ
كَذِبًا ﴿٥﴾ وَاَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْاِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ
فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَاَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًا ﴿٧﴾
وَاَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾
وَاَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْاٰنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا
﴿٩﴾ وَاَنَّا لَا نَدْرِي اَشَرٌّ اُرِيدَ بِمَنْ فِي الْاَرْضِ اَمْ اَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ
رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَاَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذٰلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾
وَاَنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْاَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَاَنَّا لَمَّا
سَمِعْنَا الْهُدٰى اٰمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

1— (Habibim), de ki: "Bana vahy olunduğuna göre, cinlerden bir tâife **(Kur'ân)** dinlemişler (1) de **(şöyle)** demişler: "Gerçekten biz şaşılacak bir Kur'ân dinledik.

2— Doğruya götürüyor, biz de iman ettik. Bundan böyle Rabbimize aslâ bir kimseyi şerik koşmayacağız.

3— Ve doğrusu Rabbimizin şanı çok yüksek; O ne bir eş edinmiş, ne de çocuk.

4— Gerçekten bizim beyinsiz **(İblis)**imiz, Allah'a karşı saçma söylüyormuş.

5— Doğrusu biz insanlarla cinler, Allah'a karşı yalan söylemezler sanmıştık.

6— Doğrusu insanlardan bazı adamlar, cinlerden bazı adamlara sığınıyorlardı da, cinlerin azgınlıklarını artırıyorlardı.

7— Ve doğrusu o insanlar, sizin zannettiğiniz gibi, Allah hiçbir kimseyi öldükten sonra diriltmeyecek sanmışlardı.

8— Doğrusu biz **(cinler)**, semayı yokladık da, onu kuvvetli bekçiler ve gök taşlarıyla doldurulmuş bulduk.

9— Halbuki biz **(Peygamberin gönderilmesinden önce)** haber dinlemek için gökyüzünün bazı yerlerine otururduk. Fakat şimdi kim dinleyecek olursa, kendisini gözetleyen bir yalın ateş buluyor.

10— Doğrusu biz bilmiyoruz; yerdeki kimselere bir fenalık mı istenmiştir, yoksa Rableri onlara bir iyilik mi dilemiştir?

11— Doğrusu bizlerden yararlı kimseler de var, olmayanlar da var. Muhtelif yollar **(a sâlik)** olmuşuz.

12— Ve doğrusu biz anladık ki, Allah'ı yerde acze düşürmemize imkân yoktur. Kaçmakla da hiçbir zaman O'nu âciz bırakamayız.

13— Doğrusu biz, o hidâyeti **(Kur'ân'ı)** dinlediğimizde ona iman ettik. Her kim Rabbine iman ederse, artık o, ne **(hakkında)** bir noksanlıktan korkar, ne de zulüm olunmaktan.

---

(1) **Bunlar, Ahkaf Sûresi'nin 29. âyetinde zikredilen Nusaybin cinleridir. Peygamber** (s.a.v.)**'in Mekke ile Taif arasında "Batn-ı Nahl" denilen yerde sabah namazı kıldırırken okuduğu Kur'ân'ı dinlemişlerdi.**

وَاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَۜ فَمَنْ اَسْلَمَ فَاُو۬لٰٓئِكَ تَحَرَّوْا
رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَاَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًاۙ ﴿١٥﴾ وَاَنْ لَوِ اسْتَقَامُوا
عَلَى الطَّر۪يقَةِ لَاَسْقَيْنَاهُمْ مَٓاءً غَدَقًاۙ ﴿١٦﴾ لِنَفْتِنَهُمْ ف۪يهِۜ وَمَنْ يُعْرِضْ
عَنْ ذِكْرِ رَبِّه۪ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًاۙ ﴿١٧﴾ وَاَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلّٰهِ فَلَا تَدْعُوا
مَعَ اللّٰهِ اَحَدًاۙ ﴿١٨﴾ وَاَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللّٰهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ
عَلَيْهِ لِبَدًاۜ ﴿١٩﴾ قُلْ اِنَّمَٓا اَدْعُوا رَبّ۪ي وَلَٓا اُشْرِكُ بِه۪ٓ اَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ اِنّ۪ي
لَٓا اَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ اِنّ۪ي لَنْ يُج۪يرَن۪ي مِنَ اللّٰهِ اَحَدٌ
وَلَنْ اَجِدَ مِنْ دُونِه۪ مُلْتَحَدًاۙ ﴿٢٢﴾ اِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللّٰهِ وَرِسَالَاتِه۪ۜ
وَمَنْ يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ فَاِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا
اَبَدًاۜ ﴿٢٣﴾ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ اَضْعَفُ
نَاصِرًا وَاَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ اِنْ اَدْر۪ٓي اَقَر۪يبٌ مَا تُوعَدُونَ اَمْ يَجْعَلُ
لَهُ رَبّ۪ٓي اَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلٰى غَيْبِه۪ٓ اَحَدًاۙ ﴿٢٦﴾
اِلَّا مَنِ ارْتَضٰى مِنْ رَسُولٍ فَاِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ
خَلْفِه۪ رَصَدًاۙ ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ اَنْ قَدْ اَبْلَغُوا رِسَالَاتِ
رَبِّهِمْ وَاَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَاَحْصٰى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

14— Doğrusu içimizden Müslüman olanlar da var, zalimler de var. Kim Müslüman olduysa, işte onlar hidâyeti aramışlardır.

15— Zalimlere gelince, onlar cehenneme odun olmuşlardır.''

16— Eğer onlar İslâm yolunda dosdoğru gitselerdi, elbette biz onlara bol bol su verirdik.

17— Ki kendilerini onun içinde imtihan edelim. Kim de Rabbine ibadetten yüz çevirirse, Allah onu şiddetli bir azaba, sokar.

18— Ve gerçekten bütün mescidler, hep Allah'ındır. O halde, Allah'la beraber başka birine ibadet etmeyin.

19— Şu da var ki: Allah'ın kulu **(Hz. Peygamber)** kalkıp O'na ibadet ettiği vakit, nerde ise cinler **(Kur'ân dinlemek için)** üzerine keçeleneceklerdi **(birbiri üzerine yığılacaklardı).**

20— De ki: ''Ben, ancak Rabbime ibadet ederim ve O'na hiçbir kimseyi ortak koşmam!''.

21— De ki: ''Ben size, kendiliğimden ne bir zarar, ne de bir hayır yapmaya mâlik değilim.''

22— De ki: ''Doğrusu beni, Allah'dan hiç kimse kurtaramaz ve O'ndan başka bir sığınak da bulamam.

23— **(Benim işim),** ancak Allah'dan ve gönderdiklerinden bir tebliğdir. Kim de Allah'a ve peygamberine isyan ederse, ona muhakkak cehennem ateşi vardır. Orada ebedî olarak kalırlar.

24— Nihayet o tehdit olundukları azabı gördükleri vakit, yardımcısı en zayıf, sayıca en az olan kimmiş bileceklerdir''.

25— De ki: ''Bilmiyorum o tehdit olunduğunuz **(azap)** yakın mı, yoksa Rabbim ona uzun bir müddet mi tâyin eder!..''

26— O, bütün gaybı bilendir., Fakat gaybına dair ilmini hiç kimseye açmaz (2).

27— Ancak peygamber olarak seçtiği müstesnadır. Çünkü onun önünden, ardından gözcüler **(melekler)** dizer.

28— Ki, peygamberlerin Rablerinden aldıkları risâletleri tamamiyle tebliğ ettiklerini meydana çıkarsın. O, peygamberlerin yanındaki ilmi kuşatmış; ve her şeyi sayısıyla sıralamıştır.

---

(2) **Allah Teâlâ dilediğini peygambere bildirirken, koruyucu melekler göndererek, onların kulak hırsızlığı yapmalarının ve gönderilen bilgileri karıştırmalarının önlendiği anlatılmaktadır.**

سُورَةُ الْمُزَّمِّلِ مَكِّيَّةٌ وَعِشْرُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾ قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٢﴾ نِصْفَهُ أَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ﴿٣﴾
أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ﴿٥﴾
إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا
﴿٧﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾ وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ
هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾
إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا ﴿١٢﴾ وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾
يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا ﴿١٤﴾
إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا
﴿١٥﴾ فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ
إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ
وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾ إِنَّ هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

(Sûre: 73)

EL-MÜZZEMMİL SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 20 âyettir

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey **(elbisesine)** bürünen **(Peygamber)!**

2— Geceleyin kalk **(namaz kıl).** Ancak birazı müstesna.

3— Yarısını yahut ondan biraz eksilt.

4— Yahut o yarının üzerine biraz ilâve et. Kur'ân'ı da yavaş yavaş, tane tane oku.

5— Çünkü biz sana, ağır bir söz **(Kur'ân)** vahy edeceğiz.

6— Muhakkak ki geceleyin uykudan kalkan, te'sir yönünden daha kuvvetli, okumak yönünden daha mazbuttur.

7— Çünkü, gündüzün sana uzun bir meşguliyet var.

8— Hem Rabbinin ismini an. Ve her şeyden kesilerek O'na çekil.

9— O, doğunun ve batının Rabbidir. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. O halde yalnız O'nu vekil edin.

10— Kâfirlerin söylediklerine sabret. Ve onları güzellikle terk et! **(Bu hüküm, Kıtal âyetiyle nesh edilmiştir).**

11— Yalanlayıcı o refah sahiplerini bana bırak ve onlara biraz mühlet ver.

12— Zira bizim yanımızda bukağılar ve bir ateş var.

13— Bir de boğaza duran bir yiyecek ve acıklı bir azap var.

14— O gün yer ve dağlar sarsılacak, dağlar göçen kum yığınına dönecekler...

15— Biz, Fir'avn'a bir peygamber gönderdiğimiz gibi, size de **(ey Mekkeliler! Kıyamette)** şâhidlik edecek bir peygamber gönderdik.

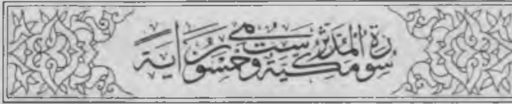
16— Fakat Fir'avn, o peygambere isyan etti. Biz de onu şiddetli bir azapla yakalayıverdik.

17— Eğer siz küfrederseniz, çocukları ihtiyarlatan bir günün **(kıyametin)** azabından kendinizi nasıl koruyacaksınız?

18— Gök, o gün şiddetinden çatlayacak, Allah'ın va'di yerine getirilecektir.

19— İşte bu âyetler bir nasihattır. Artık isteyen Rabbine **(giden)** bir yol tutar.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ
مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ وَآخَرُونَ
يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ
قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ
هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ
فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾ فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ﴿٨﴾
فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾ ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ
وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدتُّ لَهُ
تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ﴿١٧﴾

20— Şüphesiz Rabbin biliyor ki, sen, gecenin üçte ikisine yakın, yarısında ve üçte birinde **(namaza)** kalkıyorsun. Beraberindekilerden bir taife de kalkıyorlar (1). Geceyi gündüzü Allah takdir eder. O bildi ki bundan öte siz, onu başaramazsınız **(bütün gece namaz kılamazsınız)**. Onun için işinizi hafifliğe çevirdi. Artık Kur'ân'dan kolayınıza geleni okuyun. Allah bilmiştir ki, aranızdan hastalar olacak, bir kısmı Allah'ın fazlından rızık aramak için yeryüzünde yol tepecekler, diğer bir kısmı da Allah yolunda çarpışacaklardır. O halde **(Kur'ân'dan)** kolayınıza geleni okuyun. Namazı dosdoğru kılın. Zekâtı verin. Allah'a karz-ı hasen **(ödünç)** verin **(hayırlı işlere mal sarf edin)**. Kendiniz için hayır namına ne takdim ederseniz, onu Allah katında daha hayırlı ve ecri daha büyük bulursunuz. Hem de Allah'dan mağfiret dileyin. Çünkü Allah, çok bağışlayıcı, çok esirgeyicidir.

(Sûre: 74)

MÜDDESSİR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
56 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ey örtünen peygamber! (1).
2— Kalk da **(halkı)** uyar.
3— Rabbini artık büyükle.
4— Ve elbiseni temizle.
5— Ve o pislikleri **(putları)** artık defeyle.
6— Verdiğini çok görerek başa kakma (2).
7— Rabbin için sabret.
8— Sûr'a üfürüldüğü vakit,
9— İşte o gün pek zorlu bir gündür.
10— Kâfirlere hiç kolay değildir.
11— Tek başıma yarattığım o kâfiri **(Velid b. Muğire'yi)** bana bırak.
12— Hem ona uzun uzadıya mal verdim.
13— Hem göz önünde oğullar...
14— Ona nimetlerimi döşedikçe döşedim!..
15— Sonra da daha artırmamı ister.
16— Aslâ! Çünkü o, âyetlerimize karşı inatçı idi.
17— Ben onu sarpa sardıracağım.

---

(1) **Ashabtan bir kısmı, gecenin hangi saatinde olduklarını bilmeyerek, ihtiyaten bütün gece namaz kılarlardı. Bir sene böyle devam ettiler. Allah (c.c.) bu işi hafifletti.**

(1) **Hirâ'da ilk vahiy geldiği zaman Peygamber** (s.a.v.) **vahyin dehşetinden korkup da Hz. Hatice'ye geldi ve "Beni örtün, beni örtün" demişti. Onun üzerine bu âyet nâzil oldu.**

(2) **Bu âyete, "Az bir şey verip de çok şey isteme" şeklinde mânâ verenler de olmuştur.**

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ ﴿٢١﴾
ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ
﴿٢٤﴾ إِنْ هَٰذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ
مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ﴿٣٠﴾
وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا
فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ
آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا
كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ
إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ﴿٣٣﴾
وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا لَإِحْدَى الْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَاءَ
مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا
أَصْحَابَ الْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٤٠﴾ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ
فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا
نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِينُ ﴿٤٧﴾

18— Çünkü o **(Kur'ân hakkında ne diyeceğini)** bir düşündü ve ölçtü, biçti.

19— Kahrolası nasıl biçti?

20— Sonra yine kahrolası nasıl biçti?

21— Sonra **(kavminin ileri gelenlerine)** baktı.

22— Sonra kaşlarını çattı ve suratını astı.

23— Sonra ardına dönüp büyüklendi.

24— Ve "Bu, başkasından nakledilen bir sihirden başka bir şey değil.

25— Bu, ancak bir insan sözüdür." dedi.

26— Ben onu **(Velîd b. Muğîre'yi)** Sakar'a **(cehenneme)** sokacağım.

27— Sen biliyor musun Sakar nedir?

28— O ne **(et)** bırakır, ne **(sinir)** kor!

29— Derileri yakan, kavuran.

30— Üzerinde on dokuz **(bekçi melek)** var.

31— Biz o ateşin bekçilerini ancak meleklerden yaptık. Sayılarını da ancak küfredenler için bir fitne kıldık ki, kendilerine kitap verilmiş olanlar da yakinen inansınlar; iman edenlerin imanı artsın; ehl-i kitap ile mü'minler şüpheye düşmesinler. Bir de kalblerinde maraz **(münafıklık)** bulunanlarla kâfirler, "Allah bu **(sayı)** ile misal olarak neyi murad etmiş?" desinler. İşte Allah dilediğini böyle şaşırtır, dilediğini de yola getirir. Rabbinin ordularını **(melekleri)** ancak kendisi bilir. O **(cehennem)** de insanlar için ancak bir öğüttür.

32— Hayır! Ay'a yemin olsun **(ki, onlar öğüt almazlar).**

33— Dönüp geldiği zaman, geceye yemin olsun!

34— Ağardığı zaman sabaha yemin olsun ki,

35— O cehennem, büyük belâlardan biridir.

36— İnsanları uyarmak için,

37— Sizden **(hayırda)** ileri gitmek yahut **(şerde)** geri kalmak isteyenleri korkutmak için.

38— Herkes kazandığına karşılık bir rehinedir.

39— Yalnız sağcılar müstesna!

40— Onlar cennetlerdedir, soruşur dururlar.

41— Mücrimlerden,

42— "Sizi cehenneme sokan nedir?" derler.

43— **(Onlar da cevap verirler):** "Biz namaz kılanlardan değildik,

44— Yoksulu doyurmazdık,

45— **(Bâtıla)** dalanlarla beraber dalardık.

46— Hesap gününü de yalan sayardık.

47— Nihayet bize ölüm gelip çattı".

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ
حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا
مُنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ
﴿٥٥﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ
أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ
لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ
الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ ﴿١٠﴾
كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ
يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ
مَعَاذِيرَهُ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ
وَقُرْآنَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ ﴿١٩﴾

48— Fakat **(o vakit)** onlara şefaatçıların şefaatı fayda vermeyecektir.
49— Ya şimdi onlara ne oluyor ki, nasihattan yüz çeviriyorlar?
50,51— Sanki onlar, arslandan ürküp kaçan yaban eşekleridir.
52— Yok! Onlardan her biri kendisine açılmış sahifeler gelmesini istiyor **(ki ondan okuyarak iman etsin).**
53— Hayır! **(Bu istedikleri olamaz.)** Doğrusu onlar âhiretten korkmuyorlar.
54— Hayır hayır! Muhakkak o **(Kur'ân)** bir öğüttür.
55— Artık kim dilerse ondan öğüt alır.
56— Bununla beraber Allah dilemeyince öğüt alamaz. Korumaya ehil olan da O'dur, bağışlayacak olan da!

(Sûre: 75)

EL-KIYÂMET SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
40 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kıyamet gününe yemin ederim!
2— Kınayıcı nefse de yemin ederim **(ki öldükten sonra dirileceksiniz!).**
3— İnsan, aslâ kemiklerini toplayamayacağız mı sanıyor?
4— Yok **(toplarız)!** Hatta onun parmak uçlarını düzeltmeye de kaadiriz.
5— Fakat insan, önündekini **(kıyameti)** yalanlamak ister (1).
6— "Kıyamet ne zaman?" diye sorar.

7— Ne vakit göz dehşet içinde kalır,
8— Ay tutulur,
9— Güneşle ay bir araya toplanırsa **(o zaman kopar!),**
10— O gün insan, "Kaçacak yer neresi?" der.
11— Hayır hayır! Hiçbir sığınak yok!
12— O gün durak yeri ancak Rabbinindir.
13— O gün insan gelmiş geçmiş bütün yaptıklarından haberdar edilir.
14— Doğrusu insan, nefsine karşı şâhiddir.
15— Bütün mazeretlerini ortaya atsa da **(kabul edilmez).**
16— **(Cebrâil bitirmeden, Kur'ân'ı)** acele okumak için dilini oynatma (2).
17— Çünkü onu **(kalbinde)** toplamak ve **(dilinde)** okutmak bize aittir.
18— Biz onu okuduk mu, sen de okunuşunu takip et.
19— Sonra onu açıklamak da muhakkak bize aittir.

(1) **Bu âyete, "İlerde de suç işlemeye devam etmek ister" şeklinde mânâ verildiği de olmuştur.**

(2) **Resûl-i Ekrem gelen vahyi unutmamak için henüz kendisine okunup bitirilmeden acele ile tekrarlamaya çalışıyordu. Âyette buna işaret edilmektedir.**

20— Hayır hayır! Siz, peşini **(dünya hayatını)** seviyorsunuz.

21— Ve âhireti bırakıyorsunuz.

22— Nice yüzler o gün parlayacak.

23— Rablerine bakacaklar.

24— Nice yüzler de o gün somurtup kararacak.

25— Anlayacak ki, başına bel kıran bir belâ yapılacak.

26— Hayır hayır! Ne zaman ki **(can)** köprücük kemiklerine dayanır,

27— Ve "Bir hasta okuyacak kim **(var)**?" denilir.

28— O zaman anlar ki, bu ayrılıktır.

29— Bacak, bacağa dolaşır.

30— O gün sevk, ancak Rabbinedir.

31— Fakat o ne sadaka verdi; ne namaz kıldı.

32— Velâkin yalanladı ve yüz çevirdi,

33— Sonra da salına salına ehline gitti **(Bu âyetler Ebû Cehil hakkındadır).**

34— Hak etmiştin sen bu belâyı, oh olsun!

35— Evet hak etmiştin sen bu belâyı, oh olsun!

36— İnsan, başı boş bırakılacağını mı sanıyor?

37— Kendisi dökülen meniden bir nutfe değil mi idi?

38— Sonra bir kan pıhtısı oldu, derken Allah onu yarattı da biçimine koydu.

39— Ve ondan erkek dişi iki eş yarattı.

40— Bunları yaratan, ölüleri diriltmeye kaadir değil midir? **(Peygamber (s.a.v.) bu âyeti okuyunca "Hay hay, kaadirdir" demişti).**

(Sûre: 76)

EL-İNSAN yahut
ED-DEHR SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
31 âyetir.

Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adı ile

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْاٰخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾
اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ اَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ
﴿٢٥﴾ كَلَّا اِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ اَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾
وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ اِلٰى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا
صَدَّقَ وَلَا صَلّٰى ﴿٣١﴾ وَلٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ اِلٰى اَهْلِهِ يَتَمَطّٰى ﴿٣٣﴾
اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٤﴾ ثُمَّ اَوْلٰى لَكَ فَاَوْلٰى ﴿٣٥﴾ اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ
سُدًى ﴿٣٦﴾ اَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنٰى ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوّٰى ﴿٣٨﴾
فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى ﴿٣٩﴾ اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلٰى اَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتٰى ﴿٤٠﴾

سُورَةُ الدَّهْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ ح۪ينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا ﴿١﴾ اِنَّا
خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ نَبْتَل۪يهِ فَجَعَلْنَاهُ سَم۪يعًا بَص۪يرًا ﴿٢﴾
اِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّب۪يلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِر۪ينَ سَلَاسِلَا
وَاَغْلَالًا وَسَع۪يرًا ﴿٤﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

1— Gerçekten insan üzerine dehrden öyle bir zaman geldi ki, o vakit insan anılmaya değer bir şey değildi.

2— Çünkü biz insanı, **(erkek ve kadın menileriyle)** karışık bir nutfeden yarattık. Onu **(mükellef kılıp)** deneyeceğiz. Onun için onu işitir, görür yaptık.

3— Biz ona yolu gösterdik. İster şükreden **(mü'min)** olsun, ister nankör **(kâfir)!**

4— Çünkü biz, kâfirler için zincirler, bukağılar ve bir kızgın ateş hazırladık.

5— Muhakkak ki iyi insanlar, **(cennette)** kâfûr katılmış bir kadehten içerler.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْج۪يرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَط۪يرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّه۪ مِسْك۪ينًا
وَيَت۪يمًا وَاَس۪يرًا ﴿٨﴾ اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُر۪يدُ مِنْكُمْ جَزَٓاءً وَلَا شُكُورًا
﴿٩﴾ اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَر۪يرًا ﴿١٠﴾ فَوَقٰيهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ
وَلَقّٰيهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزٰيهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَر۪يرًا ﴿١٢﴾
مُتَّكِـ۪ٔينَ ف۪يهَا عَلَى الْاَرَٓائِكِ لَا يَرَوْنَ ف۪يهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَر۪يرًا ﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً
عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْل۪يلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِاٰنِيَةٍ
مِنْ فِضَّةٍ وَاَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَار۪يرَا۠ ﴿١٥﴾ قَوَار۪يرَا۠ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْد۪يرًا ﴿١٦﴾
وَيُسْقَوْنَ ف۪يهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَب۪يلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا ف۪يهَا تُسَمّٰى سَلْسَب۪يلًا
﴿١٨﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ اِذَا رَاَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا
مَنْثُورًا ﴿١٩﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ ثَمَّ رَاَيْتَ نَع۪يمًا وَمُلْكًا كَب۪يرًا ﴿٢٠﴾ عَالِيَهُمْ ثِيَابُ
سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَاِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّٓوا اَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقٰيهُمْ
رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾ اِنَّ هٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَٓاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا
﴿٢٢﴾ اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ تَنْز۪يلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ
مِنْهُمْ اٰثِمًا اَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَاَص۪يلًا ﴿٢٥﴾

6— **(O kâfûr)** bir kaynaktır ki, ondan Allah'ın kulları içerler. Onu **(istedikleri yere)** akıtırlar.

7— Adaklarını yerine getirirler ve şerri salgın olan bir günden korkarlar.

8— Yemeği, kendi ihtiyaçları varken yoksula, yetime ve esire yedirirler (1).

9— **(Ve onlara)**, ''Biz size ancak Allah rızası için yemek yediriyoruz. Sizden ne bir karşılık isteriz, ne de teşekkür!..

10— Çünkü biz Rabbimizden, bed çehreli, asık suratlı bir günün azabından korkarız.'' **(derler)**.

11— Allah da onları, o günün azabından korur, **(yüzlerine)** bir güzellik ve sevinç verir.

12— Sabırlarına karşılık da cennet ve ipek ihsan eder.

13— Orada koltuklar üzerine yaslanırlar. Orada ne güneş görürler, ne de zemheri **(soğuğu)**.

14— Üzerlerine cennet gölgeleri sarkmış; meyveleri de adamakıllı yaklaştırılmıştır **(insan oturduğu yerden derebilir)**.

15— Üzerlerine gümüşten kaplar ve sürahilerle dolaşılır ki, billûrdandırlar.

16— Gümüşten billûrlar ki miktarını **(su dağıtanlar)** takdir etmişlerdir **(ziyadesi, noksanı yoktur)**.

17— Orada kendilerine, zencefil katılmış bir kadehte içirilir.

18— Bir kaynaktan ki, adı ''Selsebîl''dir.

19— Etraflarında **(hizmet için)** ebedî olarak taze kalan çocuklar dolaşır. Onları gördüğün vakit saçılmış inci sanırsın.

20— Orada her nereye baksan, bir bolluk ve büyük bir mülk görürsün.

21— Üstlerinde ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler vardır ve gümüşten bileziklerle süslenmişlerdir. Rableri onlara tertemiz bir şarab sunmaktadır.

22— **(Kendilerine şöyle denilir):** ''İşte bu, sizin mükâfatınız idi. Ameliniz makbul oldu''.

23— Gerçekten biz, Kur'ân'ı sana âyet âyet biz indirdik.

24— O halde Rabbinin hükmüne sabret. O kâfirlerden hiçbir suçluya veya nanköre boyun eğme.

25— Sabah akşam Rabbinin adını an **(sabah, öğle ve ikindi namazlarını kıl)**.

---

(1) **Bu âyete, "Yemeği yoksula, yetime ve esire seve seve yedirirler." şeklinde mânâ verenler de vardır.**

26— Gecenin bir kısmında da O'na secde et **(akşamla yatsı namazlarını kıl)**. Bir de O'nu geceleyin uzun boylu tesbih et **(teheccüd namazı kıl)**.

27— Şüphesiz bunlar **(Mekke müşrikleri)**, dünyayı severler ve önlerindeki ağır bir günü **(kıyameti)** bırakırlar.

28— Onları biz yarattık ve mafsallarını biz bağladık. Dilediğimiz zaman da **(onları helâk eder)** yerlerine benzerlerini getiririz.

29— Muhakkak ki bu sûre, bir öğüttür. Artık dileyen Rabbine doğru bir yol tutar.

30— Mamafih Allah dilemeyince siz dileyemezsiniz. Çünkü Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir.

31— Dilediğini rahmetine koyar. Zalimlere ise acıklı bir azap hazırlamıştır.

(Sûre: 77)

EL-MÜRSELÂT SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
50 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— **(At yelesi gibi)** birbiri ardından gönderilenlere **(rüzgârlara)**,

2— Sonra estikçe esen boralara,

3— **(Yağmuru)** yaydıkça yayanlara,

4— Sonra hakla bâtılı ayırdıkça ayıranlara **(Kur'ân'ın âyetlerine)**,

5,6— Gerek özür için, gerekse uyarı için vahy bırakanlara **(meleklere)** yemin ederim ki (1),

7— Size va'd olunan **(kıyamet)** muhakkak, vukubulacaktır.

8— Yıldızlar **(ın ziyâsı)** söndürüldüğü vakit,

9— Gök yarıldığı vakit,

10— Dağlar savrulduğu vakit,

وَمِنَ الَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلاً طَوِيلاً ﴿٢٦﴾ اِنَّ هٰٓؤُلَٓاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ
وَيَذَرُونَ وَرَٓاءَهُمْ يَوْماً ثَقِيلاً ﴿٢٧﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَٓا اَسْرَهُمْ
وَاِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَٓا اَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلاً ﴿٢٨﴾ اِنَّ هٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَٓاءَ اتَّخَذَ
اِلٰى رَبِّهِ سَبِيلاً ﴿٢٩﴾ وَمَا تَشَٓاؤُنَ اِلَّٓا اَنْ يَشَٓاءَ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيماً
حَكِيماً ﴿٣٠﴾ يُدْخِلُ مَنْ يَشَٓاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَاباً اَلِيماً ﴿٣١﴾

سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفاً ﴿١﴾ فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفاً ﴿٢﴾ وَالنَّاشِرَاتِ نَشْراً ﴿٣﴾
فَالْفَارِقَاتِ فَرْقاً ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْراً ﴿٥﴾ عُذْراً اَوْ نُذْراً ﴿٦﴾ اِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ فَاِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَاِذَا السَّمَٓاءُ فُرِجَتْ ﴿٩﴾
وَاِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَاِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ﴿١١﴾ لِاَيِّ يَوْمٍ اُجِّلَتْ ﴿١٢﴾
لِيَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَٓا اَدْرٰيكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْاٰخِرِينَ ﴿١٧﴾
كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

11— Peygamberler belirli bir vakitte toplandıkları vakit,
12— Hangi güne ertelenmişler,
13— **(Haklı ile haksızın ayrılacağı)** fasıl gününe.
14— Bu fasıl gününü sana bildiren nedir?
15— Vay o gün yalanlayanların haline!..
16— Biz, evvelkileri helâk etmedik mi?
17— Sonra arkadan gelenleri onlara ekleyeceğiz.
18— Biz, mücrimlere böyle yaparız.
19— Vay o gün yalanlayanların haline!..

(1) **Bu yeminlere daha başka mânâlar verenler de vardır.**

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ ﴿٢٢﴾
فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ
الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءً وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ
شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
انْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ انْطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ
﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ
جِمَالَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾
وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾
هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ
فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ
وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

20— Biz sizi, hakîr bir sudan yaratmadık mı?

21— Sonra o suyu, sağlam bir yerde **(rahimde)** tutmadık mı?

22— Belirli bir vakte kadar...

23— İşte biz takdir ettik. Biz ne güzel takdir ediciyiz!

24— Vay o gün yalanlayanların haline!..

25— Biz yeri, bir toplantı mahalli yapmadık mı?

26— Hem diriler, hem ölüler için!

27— Orada ulu dağlar yerleştirip size tatlı bir su içirmedik mi?

28— Vay o gün yalanlayanların haline!..

29— (Kıyameti yalanlayanlara o gün şöyle denilir): Haydi yalan saydığınız **(azab)** a gidin!

30— Haydi cehennemin üç çatallı gölgesine buyurun!

31— Ne gölgelendirir, ne de alevden korur **(Bu bir duman olup, yükseldiği vakit azâmetinden üç kola ayrılacakmış).**

32— O **(ateş),** saray gibi **(büyük)** kıvılcım atacaktır.

33— Ki, sanki sarı deve sürüleridir.

34— Vay o gün yalanlayanların haline!..

35— Bugün, onların konuşamayacakları gündür.

36— Kendilerine izin de verilmez ki, özür dilesinler.

37— Vay o gün yalanlayanların haline!..

38— Bu **(haklı ile haksızın ayrılacağı)** fasıl günüdür. Sizi ve evvelki ümmetleri topladık.

39— Eğer bir hileniz varsa, bana yapın.

40— Vay o gün yalanlayanların haline!..

41— Şüphesiz takvâ sahipleri gölgelerde, kaynak başlarında...

42— Ve canlarının istediği meyvelerin içindedirler.

43— (Onlara), ''Yaptıklarınıza karşılık, yeyin için âfiyet olsun!'' **(denilir).**

44— İşte biz, güzel amel sahiplerini böyle mükâfatlandırırız.

45— Vay o gün yalanlayanların haline!..

46— (Ey inkâr edenler! Siz dünyada) biraz yeyin, zevk edin! Çünkü siz mücrimlersiniz **(âhirette yeriniz cehennemdir).**

47— Vay o gün yalanlayanların haline!..

48— Onlara, ''Rükû edin!'' denildiği vakit, rükû etmezler.

49— Vay o gün yalan diyenlerin haline!

50— Artık bundan **(Kur'ân'dan)** sonra hangi söze inanacaklar?

(Sûre: 78)

EN-NEBE' SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 40 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— (Kureyş kâfirleri) birbirlerine neyi soruşturuyorlar?

2— O büyük haberi **(Peygamberin getirdiği Kur'ân'ı)** mı?

3— Ki onlar onda ihtilâfa düşüyorlar.

4— Hayır! **(İhtilâfa lüzum yok!)** İlerde bilecekler.

5— Hayır hayır! İlerde bilecekler.

6— Biz yeri bir döşek yapmadık mı?

7— Dağları da birer kazık?..

8— Sizleri de **(erkek dişi)** çift çift yarattık.

9— Uykunuzu da bir dinlenme yaptık.

10— Geceyi bir bürgü yaptık.

11— Gündüzü ise, geçim zamanı yaptık.

12— Ve üstünüze, yedi sağlam **(gök)** binâ ettik.

13— Yakıcı parlak bir kandil, **(güneş)** yarattık.

14— Sıkıcı **(bulut)** larından şarıl şarıl su indirdik.

15— Ki onunla daneler ve otlar,

16— Sarmaş dolaş bahçeler çıkaralım diye.

17— Şüphesiz ki **(haklı ile haksızın ayırt edileceği)** fasıl günü **(kıyamet)** bir zamandır.

18— O gün Sûr'a üfürülücek. Siz de hemen bölük bölük geleceksiniz.

19— Gök açılacak da kapı kapı olacaktır.

20— Dağlar yürütülecek ve bir serap **(gibi)** olacaktır.

21— Muhakkak ki cehennem, bir gözetleme yeridir.

22— Azgın kâfirler için bir dönüş yeridir.

23— Orada nice devirler boyunca kalacaklardır.

24— Orada ne bir serinlik tadacaklar, ne de içilecek bir şey!..

25— Sadece bir kaynamış su ve irin **(içecekler).**

26— (İşlediklerine) uygun bir ceza!..

27— Çünkü onlar, hesaba çekileceklerini hiç ummuyorlardı.

28— Âyetlerimizi de alabildiklerine yalanlamışlardı.

29— Biz ise, her şeyi bir kitapta **(Levh-i Mahfuz'da)** yazıp tesbit ettik.

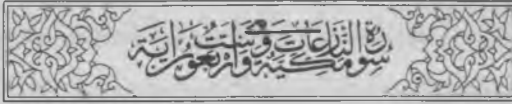
30— (Onlara), ''Artık tadın **(cezanızı)!** Artık size azap artırmaktan başka bir şey yapacak değiliz!'' **(denilecek).**

سورة النبإ مكية وهي أربعون آية

بسم الله الرحمن الرحيم

عم يتساءلون (١) عن النبإ العظيم (٢) الذي هم فيه مختلفون (٣) كلا
سيعلمون (٤) ثم كلا سيعلمون (٥) ألم نجعل الأرض مهادا (٦) والجبال
أوتادا (٧) وخلقناكم أزواجا (٨) وجعلنا نومكم سباتا (٩) وجعلنا
الليل لباسا (١٠) وجعلنا النهار معاشا (١١) وبنينا فوقكم سبعا
شدادا (١٢) وجعلنا سراجا وهاجا (١٣) وأنزلنا من المعصرات ماء
ثجاجا (١٤) لنخرج به حبا ونباتا (١٥) وجنات ألفافا (١٦) إن يوم الفصل
كان ميقاتا (١٧) يوم ينفخ في الصور فتأتون أفواجا (١٨) وفتحت السماء
فكانت أبوابا (١٩) وسيرت الجبال فكانت سرابا (٢٠) إن جهنم كانت
مرصادا (٢١) للطاغين مآبا (٢٢) لابثين فيها أحقابا (٢٣) لا يذوقون
فيها بردا ولا شرابا (٢٤) إلا حميما وغساقا (٢٥) جزاء وفاقا (٢٦) إنهم
كانوا لا يرجون حسابا (٢٧) وكذبوا بآياتنا كذابا (٢٨) وكل شيء
أحصيناه كتابا (٢٩) فذوقوا فلن نزيدكم إلا عذابا (٣٠)

إن للمتقين مفازا ﴿٣١﴾ حدائق وأعنابا ﴿٣٢﴾ وكواعب أترابا ﴿٣٣﴾ وكأسا
دهاقا ﴿٣٤﴾ لا يسمعون فيها لغوا ولا كذابا ﴿٣٥﴾ جزاء من ربك عطاء
حسابا ﴿٣٦﴾ رب السموات والأرض وما بينهما الرحمن لا يملكون منه
خطابا ﴿٣٧﴾ يوم يقوم الروح والملئكة صفا لا يتكلمون إلا من أذن
له الرحمن وقال صوابا ﴿٣٨﴾ ذلك اليوم الحق فمن شاء اتخذ
إلى ربه مآبا ﴿٣٩﴾ إنا أنذرناكم عذابا قريبا يوم ينظر
المرء ما قدمت يداه ويقول الكافر يا ليتني كنت ترابا ﴿٤٠﴾

بسم الله الرحمن الرحيم

والنازعات غرقا ﴿١﴾ والناشطات نشطا ﴿٢﴾ والسابحات سبحا ﴿٣﴾ فالسابقات
سبقا ﴿٤﴾ فالمدبرات أمرا ﴿٥﴾ يوم ترجف الراجفة ﴿٦﴾ تتبعها الرادفة
﴿٧﴾ قلوب يومئذ واجفة ﴿٨﴾ أبصارها خاشعة ﴿٩﴾ يقولون أإنا
لمردودون في الحافرة ﴿١٠﴾ أإذا كنا عظاما نخرة ﴿١١﴾ قالوا تلك إذا
كرة خاسرة ﴿١٢﴾ فإنما هي زجرة واحدة ﴿١٣﴾ فإذا هم بالساهرة ﴿١٤﴾

31— Şüphesiz ki takvâ sahiplerine **(cennette)** korkulardan halâs ve zafer vardır.

32— Bahçeler, üzümler...

33— Aynı yaşta, göğüsleri tomurmuş genç kızlar...

34— Hem dolu kadehler...

35— Orada ne boş bir lâf işitirler, ne de bir yalan söyleme.

36— Bir karşılık ki, Rabbinden bir ihsandır; yeter mi yeter...

37— Göklerle yerin ve aralarındaki her şeyin Rabbinden. O Rahmân'dan ki, O'na hiç söz söyleyemezler.

38— O gün Cebrâil ve bütün melekler saf olup dururlar. **(Halk)** konuşamazlar. Yalnız Rahmân'ın izin verdiği ve doğruyu söyleyen kimseler müstesna **(bunlar, şefaat eden mü'minlerle meleklerdir).**

39— İşte bugün haktır. Artık dileyen, Rabbine varacak bir yol tutsun.

40— **(Ey Mekke müşrikleri!)** Biz size, yakın bir azabı haber verdik. O gün kişi, **(hayır veya şer)** iki elinin önden ne gönderdiğine bakacak, kâfir, "Ah keşke toprak olaydım!" diyecektir.

(Sûre: 79)

EN-NÂZİÂT SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
46 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— O **(kâfirlerin canlarını)** şiddetle söküp çıkaran **(melek)** lere,

2— **(Mü'minlerin ruhlarını)** usulcacık çekenlere,

3— Ve yüzüp yüzüp gidenlere,

4— Sonra yarış edip geçenlere,

5— Sonra bir iş çevirenlere yemin ederim ki, **(dirileceksiniz ey Mekke müşrikleri!).**

6— O gün ilk sarsıntı **(Sûr'a ilk üfürülüş)** sarsar.

7— Onun peşinde olan da ardından gelecek (1).

8— O gün, birtakım yürekler yerinden hoplar.

9— Gözleri korkudan öne düşer.

10— **(Bunlar vaktiyle)**, "Biz mi, gerçek evvelki hale döndürülecekmişiz?

11— Ya ufalanmış kemikler olduğumuz vakit mi?" **(demişlerdi).**

12— "O halde bu hüsranlı bir dönüş!" diyorlardı.

13— **(Allah Teâlâ buyurur ki):** "Fakat o zorlu bir kumandadır.

14— O zaman onlar, **(bakarsın)** hemen **(canlanmış olarak)** yerin yüzündedirler.

---

(1) **İkisinin arasında kırk yıl geçeceği rivayet olunmaktadır.**

15— Sana Mûsa'nın haberi geldi mi?

16— Hani Rabbi ona, mukaddes Tuvâ vâdîsinde şöyle nida etmişti:

17— ''Fir'avn'a git! Çünkü o pek azdı.

18— De ki: Temizlenmeye isteğin var mı?

19— Seni Rabbine irşad edeyim mi **(O'na saygı duyup)** korkasın!''.

20— Bunun üzerine ona en büyük mûcizeyi gösterdi.

21— Fakat o, **(Mûsa'yı)** yalanladı ve isyan etti.

22— Sonra **(imandan)** yüz çevirerek **(fesad peşinde)** koştu.

23— Sonra **(sihirbazları ve ya ordusunu)** toplayarak bağırdı:

24— ''Ben, sizin en yüce Rabbinizim'' dedi.

25— Allah da onu dünya ve âhiret azabıyla yakalayıverdi.

26— Muhakkak ki Allah'dan korkanlar için, bunda bir ibret vardır.

27— **(Ey inkâr edenler!)** Sizi **(tekrar)** yaratmak mı daha çetin, yoksa gökyüzünü mü? **(Allah onu)** bina etmiştir.

28— Tavanını yükseltmiş de, onu nizama koymuştur.

29— Gecesini karanlık yaptı, gündüzünü **(aydınlığa)** çıkardı.

30— Ondan sonra yeri döşemiştir.

31— Ondan suyunu ve otlağını çıkarmıştır.

32— Dağlarını oturtmuştur,

33— Sizin ve davarlarınızın istifadesi için.

34— Fakat o en büyük felâket **(kıyamet)** geldiği vakit,

35— O gün insan, **(dünyada)** neye çalıştığını hatırlayacaktır.

36— Bir de cehennem, görenlere gösterilir.

37— Artık her kim azgınlık edip kâfir olmuş;

هَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ مُوسٰىۘ ﴿١٥﴾ اِذْ نَادٰيهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًىۚ ﴿١٦﴾
اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغٰىۘ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ اِلٰٓى اَنْ تَزَكّٰىۙ ﴿١٨﴾ وَاَهْدِيَكَ
اِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰىۚ ﴿١٩﴾ فَاَرٰيهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰىۘ ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصٰىۘ ﴿٢١﴾
ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰىۘ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادٰىۘ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰىۘ ﴿٢٤﴾
فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُولٰىۜ ﴿٢٥﴾ اِنَّ فٖي ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشٰىۜ
﴿٢٦﴾ ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَٓاءُۜ بَنٰيهَاۜ ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰيهَاۙ ﴿٢٨﴾
وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰيهَاۖ ﴿٢٩﴾ وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰيهَاۜ ﴿٣٠﴾
اَخْرَجَ مِنْهَا مَٓاءَهَا وَمَرْعٰيهَاۖ ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ اَرْسٰيهَاۙ ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ
وَلِاَنْعَامِكُمْۜ ﴿٣٣﴾ فَاِذَا جَٓاءَتِ الطَّٓامَّةُ الْكُبْرٰىۘ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ
الْاِنْسَانُ مَا سَعٰىۙ ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحٖيمُ لِمَنْ يَرٰى ﴿٣٦﴾ فَاَمَّا مَنْ طَغٰىۙ
﴿٣٧﴾ وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَاۙ ﴿٣٨﴾ فَاِنَّ الْجَحٖيمَ هِيَ الْمَأْوٰىۜ ﴿٣٩﴾ وَاَمَّا مَنْ
خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰىۙ ﴿٤٠﴾ فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوٰىۜ
﴿٤١﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰيهَاۜ ﴿٤٢﴾ فٖيمَ اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰيهَاۜ
﴿٤٣﴾ اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰيهَاۜ ﴿٤٤﴾ اِنَّمَٓا اَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَخْشٰيهَاۜ ﴿٤٥﴾
كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُٓوا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰيهَا ﴿٤٦﴾

38— Ve dünya hayatını tercih etmişse,

39— Muhakkak cehennem, onun varacağı yerdir.

40— Kim de Rabbinin makamından korkmuş ve nefsini, hevâdan men etmişse,

41— Muhakkak cennet onun varacağı yerdir.

42— Sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar.

43— Sen onu nereden bileceksin?

44— Onun ilmi Allah'a mahsustur.

45— Sen, ancak kıyametten korkanlara bir uyarıcısın.

46— Onlar kıyameti görecekleri gün, sanki **(günün)** bir akşamından veya kuşluğundan başka durmamışlardır.

سُورَةُ عَبَسَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اثْنَتَانِ وَاَرْبَعُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلّٰىۙ ﴿١﴾ اَنْ جَٓاءَهُ الْاَعْمٰىۜ ﴿٢﴾ وَمَا يُدْر۪يكَ لَعَلَّهُ يَزَّكّٰىۙ ﴿٣﴾
اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰىۜ ﴿٤﴾ اَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰىۙ ﴿٥﴾ فَاَنْتَ لَهُ تَصَدّٰىۜ ﴿٦﴾
وَمَا عَلَيْكَ اَلَّا يَزَّكّٰىۜ ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْ جَٓاءَكَ يَسْعٰىۙ ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخْشٰىۙ ﴿٩﴾
فَاَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰىۚ ﴿١٠﴾ كَلَّٓا اِنَّهَا تَذْكِرَةٌۚ ﴿١١﴾ فَمَنْ شَٓاءَ
ذَكَرَهُۢ ﴿١٢﴾ ف۪ي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍۙ ﴿١٣﴾ مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍۙ ﴿١٤﴾
بِاَيْد۪ي سَفَرَةٍۙ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍۜ ﴿١٦﴾ قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَٓا اَكْفَرَهُۜ ﴿١٧﴾
مِنْ اَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُۜ ﴿١٨﴾ مِنْ نُطْفَةٍۜ خَلَقَهُ فَقَدَّرَهُۙ ﴿١٩﴾ ثُمَّ السَّب۪يلَ
يَسَّرَهُۙ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ اَمَاتَهُ فَاَقْبَرَهُۙ ﴿٢١﴾ ثُمَّ اِذَا شَٓاءَ اَنْشَرَهُۜ ﴿٢٢﴾ كَلَّا
لَمَّا يَقْضِ مَٓا اَمَرَهُۜ ﴿٢٣﴾ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِه۪ٓۙ ﴿٢٤﴾ اَنَّا صَبَبْنَا
الْمَٓاءَ صَبًّاۙ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّاۙ ﴿٢٦﴾ فَاَنْبَتْنَا ف۪يهَا حَبًّاۙ ﴿٢٧﴾ وَعِنَبًا
وَقَضْبًاۙ ﴿٢٨﴾ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًاۙ ﴿٢٩﴾ وَحَدَٓائِقَ غُلْبًاۙ ﴿٣٠﴾ وَفَاكِهَةً
وَاَبًّاۙ ﴿٣١﴾ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْۜ ﴿٣٢﴾ فَاِذَا جَٓاءَتِ الصَّٓاخَّةُۘ ﴿٣٣﴾

(Sûre: 80)

ABESE SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 42 âyettir.

Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adı ile

1— **(Peygamber)** yüzünü ekşitti ve döndü (1).

2— Çünkü kendisine âmâ gelmişti.

3— Ne bilirsin belki o temizlenecekti.

4— Yahut öğüt bekleyecekti de, öğüt kendisine fayda verecekti.

5— Ama ihtiyaçsız görünene gelince;

6— Sen ona yöneliyor, **(kurtarmaya)** özeniyorsun.

7— Onun **(Müslüman olmayıp)** temizlenmemesinden sana ne?

8— Fakat sana koşarak gelen yok mu?

9— O Allah'dan korktuğu halde;

10— Sen ondan **(yüz çevirip, başkası ile)** oyalanıyorsun.

11— Zinhâr! **(bir daha böyle yapma!)** Çünkü bu âyetler bir öğüttür.

12— İsteyen ondan öğüt alır.

13— O Kur'ân **(Levh-i Mahfuz'da)** çok muteber sahifelerdedir.

14— Ki **(semâya)** kaldırılmış, tertemizdirler.

15— Kâtiplerin elleriyle **(yazılmıştır).**

16— Ki o kâtipler, makbul, itaatli **(melekler)**dir.

17— Kahrolası **(kâfir)** insan! Ne nankör şeymiş!

18— Onu yaratan hangi şeyden yarattı?

19— Bir nutfeden! Onu yarattı da biçimine koydu.

20— Sonra **(ana rahminden çıkması için)** ona yolunu kolaylaştırdı.

21— Sonra onu öldürüp kabre gömdürdü.

22— Sonra dilediği vakit, onu tekrar diriltecek.

23— Hayır! Doğrusu o, hiç O'nun emrini tam eda etmedi.

24— İnsan bir kere yiyeceğine baksın!

25— Biz suyu **(buluttan)** nasıl yağdırmışız?

26— Sonra yeri nasıl yarmışız da,

27— Orada dâneler bitirmişiz!

28— Üzümler, yoncalar...

29— Zeytinlikler, hurmalıklar...

30— Ağaçları birbirine girmiş bahçeler...

31— Nice meyveler ve çayırlar!..

32— **(Bütün bunlar)** sizin ve davarlarınızın menfaati için.

33— Ama kıyamet geldiği vakit **(ne olacak)!**

---

(1) **Âyet-i kerimede bahsi geçen âmâ, ashabtan Abdullah bin Ümmi Mektûm idi. Peygamberimiz, Kureyş eşrafından bazılarına İslâm dinini telkin ile meşgul bulunuyordu. O, bunu bilmediği için, "Yâ Resûlallah, Allah'ın sana öğrettiğinden bana birşeyler öğret" dedi. Efendimiz ona birşey söylemeyip, evine döndü. Bu âyet onun üzerine indirildi.**

34— O gün kişi kardeşinden,

35— Anasından, babasından,

36— Karısından ve çocuklarından kaçacak.

37— O gün, onlardan herkesin başından aşar işi vardır.

38— O gün yüzler vardır, parıldar,

39— Güler, sevinir!

40— Yüzler de vardır, o gün üzerleri tozlanmıştır.

41— Onları bir karanlık kaplar.

42— İşte kâfirler, fâcirler bunlardır.

(Sûre: 81)

ET-TEKVÎR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
29 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Güneş dürüldüğü **(ve nuru söndürüldüğü)** vakit,

2— Yıldızlar düşüp saçıldığı,

3— Dağlar yerlerinden yürütüldüğü,

4— Kıyılmaz mal terk edildiği,

5— Bütün yabanî hayvanlar bir araya toplandığı,

6— Denizler kaynayıp ateş kesildiği,

7— Ruhlar **(bedenlerle)** çiftleştirildiği (1),

8— Ve diri diriye mezara gömülen kız çocuğuna,

9— Hangi günahtan dolayı öldürüldüğü sorulduğu vakit,

10— Amel defterleri açıldığı;

11— Gökyüzü **(bu görünen şeklinden ve halinden)** soyulduğu,

12— Cehennem kızıştırıldığı vakit,

13— Cennet yaklaştırıldığı vakit,

14— Herkes **(iyi, kötü)** ne hazırladığını anlar.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخ۪يهِ ﴿٣٤﴾ وَاُمِّه۪ وَاَب۪يهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِه۪ وَبَن۪يهِ ﴿٣٦﴾
لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْن۪يهِ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
مُسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا
غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ اُو۬لٰٓئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ﴿١﴾ وَاِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَاِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَاِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾
وَاِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَاِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَاِذَا الْمَوْؤُ۫دَةُ
سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِاَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَاِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾
وَاِذَا السَّمَٓاءُ كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَاِذَا الْجَح۪يمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَاِذَا الْجَنَّةُ
اُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَٓا اَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾ فَلَٓا اُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٥﴾
اَلْجَوَارِ الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَالَّيْلِ اِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾
اِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَر۪يمٍ ﴿١٩﴾ ذ۪ي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَك۪ينٍ ﴿٢٠﴾

15— Şimdi gece **(görünüp)** gündüz sinen yıldızlara,

16— Dolaşıp dolaşıp yuvasına giren gezegenlere,

17— Karanlığı bastığı vakit geceye,

18— Ağardığı vakit, sabaha yemin ederim ki,

19— Muhakkak o Kur'ân, şerefli bir elçinin **(Cebrâil'in)** getirdiği kelâmdır.

20— Bir elçi ki, pek kuvvetlidir; Arş sahibinin katında yüksek bir itibar sahibidir.

---

(1) **Bedenleriyle birleştirildiği yahut onlardan herbiri kendi şekliyle yahut kitabiyle ve ameliyle bir araya getirildiği zaman.**

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأُفُقِ
الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ
﴿٢٥﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ
أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٣﴾
وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا
الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾
فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ
عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ
الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾
وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ
مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

21— Orada kendisine **(melekler arasında)** itaat olunur. **(Vahy için)** emîndir.

22— Yoksa sahibiniz **(Muhammed s.a.v.),** deli değildir.

23— Yemin ederim! O, Cibril'i açık ufukta gördü.

24— O, gayb üzerine cimri değildir **(ki ondan bir şey eksik bıraksın).**

25— Kur'ân da, kovulmuş bir şeytan sözü değildir.

26— O halde siz nereye gidiyorsunuz?

27— O Kur'ân, ancak bütün âlemlere bir öğüttür.

28— Tabiî, içinizden dürüst olmak isteyenler için.

29— Bilhassa âlemlerin Rabbi **(sizin dürüst olmanızı)** dilemedikçe, siz dilemezsiniz.

(Sûre: 82)

EL-İNFİTÂR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
19 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Gökyüzü yarıldığı vakit,

2— Yıldızlar dökülüp saçıldığı zaman,

3— Denizler akıtıldığı vakit,

4— Ve kabirler deşildiği vakit,

5— Her nefs neyi öne aldığını geriye ne bıraktığını bilmiştir.

6— Ey insan! O kerîm Rabbine karşı seni ne aldattı?

7— O Rabbin ki, seni yarattı ve düzenine koydu. Sana uygun bir biçim verdi.

8— Seni muhtelif suretlerden dilediği bir şekilde meydana getirdi.

9— Hayır! Doğrusu siz, ceza gününü inkâr ediyorsunuz.

10— Halbuki üzerinizde gözcü melekler var.

11— Kıymetli kâtipler var.

12— Her ne yaparsanız biliyorlar.

13— Muhakkak ki iyiler, **(cennette)** refah içindedirler.

14— Ve muhakkak ki kötüler, cehennemdedirler.

15— Ceza günü oraya gireceklerdir.

16— Hem oradan kaybolacak değillerdir.

17— Sana ne bildirdi, nedir o din günü?

18— Evet! Sana ne bildirdi, nedir o din günü?

19— O öyle bir gündür ki, kimse kimse namına bir şey yapmaya muktedir olamaz. O gün emir, yalnız Allah'ındır.

(Sûre: 83)

EL-MUTAFFİFÎN SÛRESİ

Mekke veya Medine devrinde inmiştir. 36 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Vay o eksik ölçüp tartan hilecilerin haline!

2— Ki başkalarından aldıkları vakit, tam ölçüp alırlar.

3— Fakat başkalarına ölçtükleri veya tarttıkları vakit eksik verirler.

4, 5— Acaba bunlar, öldükten sonra büyük bir gün için diriltileceklerini zannetmiyorlar mı?

6— O gün insanlar, âlemlerin Rabbi için **(kabirlerinden)** kalkacaklardır.

7— Sakın hâ **(hileye sapmayın)!** Çünkü kâfirlerin amel defterleri Siccîn'dedir.

8— Siccîn'in ne olduğunu sana ne bildirdi?

9— O, yazılmış bir kitaptır.

10— Vay o gün yalanlayanların,

11— "Kıyamet günü yalandır." diyenlerin haline!

12— Ama onu, ancak bir azgın ve günaha düşkün kimse yalanlar.

13— Ona âyetlerimiz okununca, "Evvelkilerin masalları!" demiştir.

14— Hayır hayır! Doğrusu onların kazandıkları günahlar, kalblerinin üzerine pas bağlamıştır

15— Hayır! Muhakkak ki onlar, o gün Rablerinden perde arkasında kalacaklardır **(O'nu göremeyeceklerdir).**

16— Sonra muhakkak onlar ateşe atılacaklardır.

17— Sonra **(kendilerine),** "İşte o sizin yalanlayıp durduğunuz budur!" denilecektir.

18— Hayır! Hiç şüphe yok ki

سُورَةُ الْمُطَفِّفِينَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَثَلٰثُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ۝١ اَلَّذِينَ اِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ۝٢ وَاِذَا
كَالُوهُمْ اَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ۝٣ اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ اَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ۝٤
لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ۝٥ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٦ كَلَّا اِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي
سِجِّينٍ ۝٧ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا سِجِّينٌ ۝٨ كِتَابٌ مَرْقُومٌ ۝٩ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ
۝١٠ اَلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ۝١١ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ اَثِيمٍ ۝١٢
اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيَاتُنَا قَالَ اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ۝١٣ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلٰى قُلُوبِهِمْ
مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ۝١٤ كَلَّا اِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ ۝١٥ ثُمَّ اِنَّهُمْ
لَصَالُوا الْجَحِيمِ ۝١٦ ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝١٧ كَلَّا
اِنَّ كِتَابَ الْاَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ۝١٨ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا عِلِّيُّونَ ۝١٩ كِتَابٌ
مَرْقُومٌ ۝٢٠ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ۝٢١ اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ۝٢٢ عَلَى الْاَرَائِكِ
يَنْظُرُونَ ۝٢٣ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ۝٢٤ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ
مَخْتُومٍ ۝٢٥ خِتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ ۝٢٦

iyilerin amel defterleri İlliyyûn'dadır.

19— İlliyyûn'un ne olduğunu sen nereden bileceksin?

20— O, yazılmış bir kitaptır.

21— Ki ona, mukarrabûn **(denilen melekler)** şâhid olurlar.

22— Şüphesiz ki iyiler, **(cennette)** refah içindedirler.

23— Koltuklar üzerinde **(kendilerine verilen nimetlere)** bakarlar.

24— Yüzlerinde refahın parıltısını tanırsın.

25— Onlara mühürlü, hâlis bir şarab sunulur.

26— Onun sonu misktendir. Artık buna imrensin imrenenler!..

وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْن۪يمٍۙ ﴿٢٧﴾ عَيْناً يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَۜ ﴿٢٨﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اَجْرَمُوا
كَانُوا مِنَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا يَضْحَكُونَۘ ﴿٢٩﴾ وَاِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَۘ ﴿٣٠﴾
وَاِذَا انْقَلَبُٓوا اِلٰٓى اَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِه۪ينَۘ ﴿٣١﴾ وَاِذَا رَاَوْهُمْ قَالُٓوا
اِنَّ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ لَضَٓالُّونَۙ ﴿٣٢﴾ وَمَٓا اُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظ۪ينَۜ ﴿٣٣﴾
فَالْيَوْمَ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَۙ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْاَرَٓائِكِۙ يَنْظُرُونَۜ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

اِذَا السَّمَٓاءُ انْشَقَّتْۙ ﴿١﴾ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْۙ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْاَرْضُ
مُدَّتْۙ ﴿٣﴾ وَاَلْقَتْ مَا ف۪يهَا وَتَخَلَّتْۙ ﴿٤﴾ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْۜ ﴿٥﴾
يَٓا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ كَدْحاً فَمُلَاق۪يهِۚ ﴿٦﴾ فَاَمَّا مَنْ
اُو۫تِيَ كِتَابَهُ بِيَم۪ينِه۪ۙ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَاباً يَس۪يراًۙ ﴿٨﴾ وَيَنْقَلِبُ اِلٰٓى
اَهْلِه۪ مَسْرُوراًۜ ﴿٩﴾ وَاَمَّا مَنْ اُو۫تِيَ كِتَابَهُ وَرَٓاءَ ظَهْرِه۪ۙ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا
ثُبُوراًۙ ﴿١١﴾ وَيَصْلٰى سَع۪يراًۜ ﴿١٢﴾ اِنَّهُ كَانَ ف۪ٓي اَهْلِه۪ مَسْرُوراًۜ ﴿١٣﴾

27— **(O şarabın)** katığı ''tesnîm'' dendir.

28— Bir çeşme ki, Allah'ın yakın kulları içer ondan.

29— Gerçek, o mücrim kâfirler, iman edenlere gülüyorlardı.

30— **(Mü'minler),** yanlarından geçtikleri vakit, birbirlerine göz kırpıyorlardı.

31— Evlerine döndükleri vakit, **(mü'minleri anmaktan)** zevk duyarak dönerlerdi.

32— Onları gördüklerinde, ''İşte bunlar, hiç şüphesiz şaşkınlardır.'' diyorlardı.

33— Halbuki onların üzerine gözcüler olarak gönderilmemişlerdi.

34— İşte bugün iman edenler de, kâfirlere gülecekler.

35— **(Cennette)** koltuklar üzerinde **(kâfirlerin azabına)** bakacaklar.

36— Nasıl, kâfirlere yaptıklarının cezası verildi mi? **(Evet!).**

(Sûre: 84)

EL-İNŞİKAK SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
25 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Gök yarıldığı,

2— Ve Rabbinin emrine itaat ettiği vakit, ki gök buna lâyık kılınmıştır.

3— Yer, uzatıldığı,

4— Ve içindekileri atıp boşaldığı,

5— Ve Rabbinin emrine itaat ettiği zaman, ki yer buna lâyık kılınmıştır **(insan yaptıklarını görecektir).**

6— Ey insan! Sen, Rabbine kavuşuncaya kadar çabalar da çabalarsın. Nihayet O'na kavuşursun.

7— O vakit, kitabı sağından verilen,

8— Kolaycacık bir hesap ile sorguya çekilir.

9— Ve **(cennetteki)** ailesine sevinçli dönecektir.

10— Fakat kitabı arka tarafından verilen kimse,

11— Hemen ''Helâk **(neredesin?)**'' diye çağırır.

12— Ve cehenneme girer.

13— Çünkü o, **(dünyadaki)** ehli içinde sevinçli idi.

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ ١٤ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ١٥ فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ
١٦ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ١٧ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ١٨ لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا
عَنْ طَبَقٍ ١٩ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٢٠ وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ
٢١ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ ٢٢ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ٢٣ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ٢٤ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ٢٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ١ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ٢ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ٣
قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ٤ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ٥ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ٦
وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ٧ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ
يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ٨ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ٩ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا
فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ ١٠ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ١١

14— Çünkü o, Rabbine aslâ dönmeyeceğini sanmıştı.

15— Hayır! Hiç şüphesiz Rabbi onu görüyordu.

16— İmdi şafağa yemin ederim!

17— Geceye ve onun topladıklarına,

18— Ve derlendiği zaman ay'a da yemin ederim ki,

19— Sizler, mutlaka halden hale bineceksiniz.

20— O halde, bu küffara ne oluyor ki, iman etmiyorlar?

21— Ve karşılarında Kur'ân okunduğu vakit secde etmiyorlar (*).

22— Hatta o küfredenler **(öldükten sonra dirilmeyi vesaireyi)** yalanlarlar.

23— Ama Allah, onların içlerinde ne sakladıklarını pekâlâ biliyor.

24— Onun için sen onları acıklı bir azapla müjdele.

25— Yalnız iman edip yararlı işler görenler müstesnâ. Onlar için, bitmez tükenmez bir ecir vardır.

(Sûre: 85)

EL-BÜRÛC SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
22 âyettir.

Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adı ile

1— O burclu semaya yemin olsun,

2— Va'd olunan güne **(kıyamete),**

3— Şâhidle meşhûde **(cum'a ile arefeye)** de yemin olsun.

4— Ki, hendek sahipleri lânetlenmiştir.

5— Hendekleri, çıralı ateşti.

6— O vakit onlar, ateşin etrafında oturmuşlardı.

7— Ve mü'minlere yapacaklarına şâhid oluyorlardı (1).

8— Mü'minlerden kızdıkları şey de, yalnız aziz ve hamîd olan Allah'a iman ettikleri idi.

9— O Allah ki, göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Allah her şeye şâhiddir.

10— Hiç şüphe yok ki, erkek ve kadın mü'minlere işkence yapıp, sonra tevbe etmeyenler için cehennem azabı var. Onlara yangın azabı da vardır.

11— İman edip de yararlı işler görenler var ya! Onlara, altlarından ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük saadet budur.

(*) **Dikkat! Secde âyetidir.**

(1) **Uhdûd, hendek demektir. Kâfirlerden bir kral bir hendek kazdırmış, iman edenleri onun içine atıyordu. Kim dininde sebat ederse onu yakıyor, dininden döneni serbest bırakıyordu. Rivayete göre, Cenâb-ı Hak mü'minlerin canlarını ateşle yanmadan önce almış, ateş hendekten dışarı çıkarak dışardaki kâfirleri yakmıştı.**

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ
الْوَدُودُ ﴿١٤﴾ ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ
الْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ
مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الطَّارِقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾
إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَاءٍ
دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾
يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾
وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ
يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾ وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

سُورَةُ الْأَعْلَى مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً

12— Gerçekten Rabbinin yakalayışı pek şiddetlidir.

13— Çünkü O, hem **(yoktan)** yaratır, hem de tekrar diriltir.

14— Çok bağışlayan, çok sevilen O'dur.

15— Arşın sahibidir; uludur.

16— Dilediğini yapandır.

17,18— Sana orduların, Fir'avn ve Semûd'un haberi geldi ya. **(Bunlarla, iman etmedikleri için, milletleri helâk ettiler. Ey Habibim, sana iman etmeyenler de düşünsünler!..).**

19— Fakat o küfredenler, hâlâ inkârdadırlar.

20— Halbuki Allah onları, arkalarından kuşatıcıdır.

21— Doğrusu o, şanlı bir Kur'ân'dır.

22— Ki, Levh-i Mahfûz'dadır.

(Sûre: 86)

ET-TÂRIK SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
17 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Gök **(yüzün)**e ve târıka yemin olsun!

2— Târıkın ne olduğunu, sana ne bildirdi?

3— **(Zıyâsı ile zifiri karanlığı)** delen yıldızdır.

4— Hiçbir nefis yoktur ki, üzerinde bir gözetleyici **(melek)** olmasın.

5— İnsan bir baksın, neden yaratılmıştır?

6— Bir atılgan sudan yaratılmıştır.

7— **(Erkekte)** bel kemiği ile **(kadında)** kaburgalar arasından çıkar o.

8— Şüphesiz ki **(Allah)**, onu **(öldürdükten sonra)** tekrar diriltmeye kaadirdir.

9— O gün bütün sırlar meydana çıkar.

10— Artık insan için ne bir kuvvet vardır, ne de bir yardımcı!

11— O yağmurlu semâya,

12— Ve yarılan yere and olsun ki,

13— O Kur'ân, şüphesiz **(hakla bâtılı)** ayıran kesin bir sözdür.

14— O, şaka değildir.

15— Doğrusu onlar, hep hile kuruyorlar.

16— Ben de **(onların hilelerine)** hile **(cezası ile)** karşı koyarım.

17— O halde kâfirlere mühlet ver! Onlara biraz mühlet ver!

(Sûre: 87)

EL-A'LÂ SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
19 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— **(Habîbim!)** Rabbinin yüce adını tesbîh et.
2— O Rabbin, ki, **(her şeyi)** yaratmış da düzenine koymuştur.
3— Ve O Rabbin ki, takdir buyurmuş ve doğru yolu göstermiştir.
4— O Rabbin ki, mer'ayı çıkarmış:
5— Sonra onu, kapkara sel çöpüne çevirmiştir.
6— Sana **(Kur'ân)** okutacağız da unutmayacaksın.
7— Ancak Allah'ın **(unutturmayı)** dilediği müstesna! Çünkü O, aşikârı da bilir; gizliyi de...
8— Hem seni, en kolay yola **(İslâm'a)** muvaffak kılacağız.
9— O halde fayda verirse **(veya vermese de)** sen Kur'ân ile öğüt ver.
10— **(Allah'dan)** korkan öğüt alacaktır.
11— Pek bedbaht olan da ondan kaçınacaktır.
12— Ki o, en büyük ateşe atılacaktır.
13— Sonra orada ne ölecek, ne de dirilecektir.
14— Gerçekten **(küfürden)** temizlenen,
15— Ve Rabbinin ismini anıp namaz kılan kurtulmuştur.
16— Fakat siz **(ey kâfirler!)** dünya hayatını tercih ediyorsunuz.
17— Halbuki âhiret, daha hayırlı ve devamlıdır.
18— Bu **(temizlenenin kurtulması ve âhiretin daha hayırlı olması),** evvelkilerin kitaplarında,
19— İbrâhim ile Musâ'nın sahifelerinde de vardır.

(Sûre: 88)

EL-GÂŞİYE SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
26 âyettir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْاَعْلٰىۙ ﴿١﴾ اَلَّذ۪ي خَلَقَ فَسَوّٰىۖ ﴿٢﴾ وَالَّذ۪ي قَدَّرَ فَهَدٰىۖ ﴿٣﴾
وَالَّذ۪ٓي اَخْرَجَ الْمَرْعٰىۖ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ غُثَٓاءً اَحْوٰىۜ ﴿٥﴾ سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسٰىٓۙ ﴿٦﴾
اِلَّا مَا شَٓاءَ اللّٰهُۜ اِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفٰىۜ ﴿٧﴾ وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرٰىۚ ﴿٨﴾
فَذَكِّرْ اِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرٰىۜ ﴿٩﴾ سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَخْشٰىۙ ﴿١٠﴾ وَيَتَجَنَّبُهَا الْاَشْقَىۙ
﴿١١﴾ اَلَّذ۪ي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرٰىۚ ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ ف۪يهَا وَلَا يَحْيٰىۜ ﴿١٣﴾ قَدْ اَفْلَحَ
مَنْ تَزَكّٰىۙ ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّه۪ فَصَلّٰىۜ ﴿١٥﴾ بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَاۘ ﴿١٦﴾ وَالْاٰخِرَةُ
خَيْرٌ وَاَبْقٰىۜ ﴿١٧﴾ اِنَّ هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْاُو۫لٰىۙ ﴿١٨﴾ صُحُفِ اِبْرٰه۪يمَ وَمُوسٰى ﴿١٩﴾

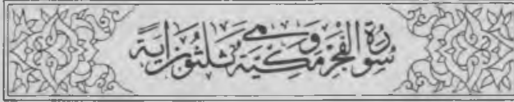
سُورَةُ الْغَاشِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَعِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
هَلْ اَتٰيكَ حَد۪يثُ الْغَاشِيَةِۜ ﴿١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌۙ ﴿٢﴾ عَامِلَةٌ
نَاصِبَةٌۙ ﴿٣﴾ تَصْلٰى نَاراً حَامِيَةًۙ ﴿٤﴾ تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍۜ ﴿٥﴾ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ
اِلَّا مِنْ ضَر۪يعٍۙ ﴿٦﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْن۪ي مِنْ جُوعٍۜ ﴿٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌۙ ﴿٨﴾
لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌۙ ﴿٩﴾ ف۪ي جَنَّةٍ عَالِيَةٍۙ ﴿١٠﴾ لَا تَسْمَعُ ف۪يهَا لَاغِيَةًۜ ﴿١١﴾

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— **(Her şeyi kaplayacak)** kıyametin haberi sana geldi mi?
2— Birtakım yüzler, o gün zillete düşmüşlerdir.
3— Çalışmış, fakat boşuna yorulmuşlardır.
4— Onlar, kızgın ateşe gireceklerdir.
5— Kızgın bir menbadan sulanacaklardır.
6— Ağıza alınmayan acı bir dikenden başka yiyecekleri yoktur.
7— O, ne besler, ne de açlıktan kurtarır.
8— Birtakım yüzler, o gün mutludur.
9— Çalıştıklarından memnundur.
10— Yüksek bir cennettedirler.
11— Orada boş lâf işitmezler.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝١٢ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ۝١٣ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۝١٤
وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۝١٥ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ۝١٦ أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ
كَيْفَ خُلِقَتْ ۝١٧ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ۝١٨ وَإِلَى الْجِبَالِ
كَيْفَ نُصِبَتْ ۝١٩ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ۝٢٠ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ
۝٢١ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيْطِرٍ ۝٢٢ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ۝٢٣ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ
الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ ۝٢٤ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۝٢٥ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝٢٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ۝١ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۝٢ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝٣ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ۝٤
هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ ۝٥ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝٦
إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝٧ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝٨ وَثَمُودَ
الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝٩ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ۝١٠ الَّذِينَ
طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۝١١ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ۝١٢ فَصَبَّ
عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ۝١٣ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝١٤

12— Orada akan bir kaynak var.
13— Orada yüksek tahtlar...
14— **(Pınarların etrafına)** konulmuş kadehler
15— Dizilmiş yastıklar...
16— Serilmiş nefis halılar var.
17— Deveye bakmazlar mı, o nasıl yaratılmış?
18— O göğe baksalar a! Nasıl yükseltilmiş!
19— O dağlara baksalar a! Nasıl dikilmiş?
20— O yere baksalar a! Nasıl döşenmiş?
21— Sen hemen ihtar et! Sen ancak bir öğütçüsün.
22— Onların üzerine musallat edilmiş **(bir kimse)** değilsin.
23— Yalnız **(imandan)** yüz çeviren ve küfreden başka.
24— Böylesini Allah, en büyük azapla azaplandıracaktır.
25— Muhakkak onların dönüşleri ancak bizedir.
26— Sonra onların hesapları da yalnız bize aittir.

(Sûre: 89)

EL-FECR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
30 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Sabaha yemin ederim.
2— Ve **(Zilhicce ayından ilk)** on geceye,
3— Çifte ve teke,
4— Geçtiği vakit geceye de yemin olsun!
5— Nasıl bunlarda akıl sahibi için bir yemin **(değeri)** var değil mi? **(Ey Mekke müşrikleri! Mutlaka azabı göreceksiniz!).**
6— Görmedin mi, Rabbin ne yaptı **(Hûd kavmi)** Âd'a?
7— O direkli İrem'e?
8— Ki, o beldeler içinde, misli yaratılmamıştı.
9— Vadilerde kayaları oyan Semûd'a,
10— Ve kazıklı Fir'avn'a **(nasıl azap etti)!**
11— Ki bunlar, memleketlerde azgınlık etmişlerdi.
12— Böylece oralarda fesadı çoğaltmışlardı.
13— Bunun üzerine Rabbin de onlara azap kırbacını indiriverdi.
14— Şüphesiz ki Rabbin, hep gözetme yerindedir.

15— Fakat insan, ne zaman Rabbi kendisini imtihan edip ikramda bulunur ve nimet verirse, "Rabbim bana ikram etti." der.
16— Ama ne zaman, onu imtihan edip de rızkını kısarsa, o vakit de, "Rabbim bana ihânet etti." der.
17— Hayır hayır! Siz, yetime ikram etmiyorsunuz.
18— Yoksulu doyurmaya birbirinizi teşvikte bulunmuyorsunuz.
19— Mirası, habire yiyorsunuz.
20— Malı da pek çok seviyorsunuz.
21— Hayır! Ne zaman ki yer, parça parça edilir.
22— Rabbinin emri gelip melekler saf saf dizilirse,
23— O gün cehennem de getirilir. O gün insanın aklı başına gelir. Fakat bu düşünmenin ona ne faydası olur?
24— "Ah keşke **(ebedî)** hayatım için, sağlığımda yararlı işler yapmış olaydım!" der.
25— Artık o gün, Allah'ın azabı gibi hiçbir kimse azap edemez.
26— O'nun vurduğu bağ gibi kimse bağ vuramaz.
27— **(Sonra Allah, mü'min kullarına şöyle buyurur:)** "Ey huzurlu nefis!
28— Sen Rabbinden, Rabbin de senden razı olarak, Rabbine dön!
29— Haydi kullarımın arasına gir!
30— Cennetime buyur!".

(Sûre: 90)

EL-BELED SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
20 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

فَاَمَّا الْاِنْسَانُ اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ رَبُّهُ فَاَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبّ۪ٓي اَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾
وَاَمَّٓا اِذَا مَا ابْتَلٰيهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبّ۪ٓي اَهَانَنِ ﴿١٦﴾
كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَت۪يمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَٓاضُّونَ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْك۪ينِ
﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ اَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّٓا اِذَا
دُكَّتِ الْاَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَٓاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾
وَج۪ٓيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى ﴿٢٣﴾
يَقُولُ يَا لَيْتَن۪ي قَدَّمْتُ لِحَيَات۪ي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُٓ اَحَدٌ ﴿٢٥﴾
وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُٓ اَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَٓا اَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِع۪ٓي
اِلٰى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُل۪ي ف۪ي عِبَاد۪ي ﴿٢٩﴾ وَادْخُل۪ي جَنَّت۪ي ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ عِشْرُونَ اٰيَةً

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

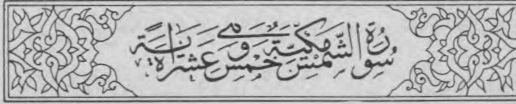
لَٓا اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَاَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ ﴿٣﴾
لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ ف۪ي كَبَدٍ ﴿٤﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ اَحَدٌ
﴿٥﴾ يَقُولُ اَهْلَكْتُ مَالًا لُبَدًا ﴿٦﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ لَمْ يَرَهُٓ اَحَدٌ ﴿٧﴾

1— Şu beldeye **(Mekke'ye)** yemîn ederim!
2— Ki sen, bu beldede helâl iken **(bulunacaksın)** (1).
3— Babaya da doğan çocuğa da **(yemin ederim).**
4— Biz insanı, hakikaten meşakkat içinde yarattık.
5— O, kendisine kimsenin hiç gücü yetmeyeceğini mi sanıyor?
6— "Ben, yığın yığın mal telef ettim." diyor.
7— Onu, kimsenin görmediğini mi sanıyor?

---

(1) **Bu va'd Mekke'nin fethedildiği gün yerine gelmiştir.**

اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾
فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾
اَوْ اِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ اَوْ مِسْكِينًا
ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا
بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
بِاٰيَاتِنَا هُمْ اَصْحَابُ الْمَشْـَٔمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَالشَّمْسِ وَضُحٰيهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰيهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا ﴿٣﴾ وَالَّيْلِ
اِذَا يَغْشٰيهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنٰيهَا ﴿٥﴾ وَالْاَرْضِ وَمَا طَحٰيهَا ﴿٦﴾ وَنَفْسٍ
وَمَا سَوّٰيهَا ﴿٧﴾ فَاَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا ﴿٨﴾ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ
خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوٰيهَا ﴿١١﴾ اِذِ انْبَعَثَ اَشْقٰيهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ
لَهُمْ رَسُولُ اللّٰهِ نَاقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰيهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا
فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوّٰيهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبٰيهَا ﴿١٥﴾

8— Biz, ona iki göz vermedik mi?
9— Bir dil ile iki dudak,
10— Bir de ona, **(hayır ve şer)** iki yol göstermedik mi?
11— Ama o, sarp yokuşa göğüs geremedi.
12— O sarp yokuşun ne olduğunu sen nereden bileceksin?
13— Bir köle âzâd etmektir.
14— Yahut bir açlık gününde yemek yedirmektir.
15— Akrabalığı olan bir yetime.
16— Yahut topraklı **(tozlu)** bir yoksula.
17— Bütün bunlardan sonra iman edip birbirlerine sabrı tavsiye edenlerden ve merhameti tavsiye edenlerden olmaktır.
18— İşte bunlar, sağcılardır.
19— Âyetlerimize küfredenler ise, solcuların tâ kendileridir.

20— Onların üzerinde kapıları kapalı bir ateş olacaktır.

(Sûre: 91)

EŞ-ŞEMS SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
15 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Güneşe ve onun aydınlığına,
2— Ve onun arkasında olduğu zaman ay'a,
3— Güneşi açtığı vakit gündüze,
4— Ve güneşi örttüğü vakit geceye,
5— Gökyüzüne ve onu bina edene,
6— Yere ve onu döşeyene.
7— Nefse ve onu düzenleyene.
8— Sonra da ona, fenalığı ve ondan sakınmayı bildirene yemin ederim ki;
9— Muhakkak o nefsi temizleyen felâha ermiştir.
10— Onu kirletip gömen ise, hüsrana uğramıştır.
11— Semûd kavmi, azgınlığı sebebiyle inkâr etti.
12— O vakit en azılısı, **(Kudâr b. Sâlif deveyi boğazlamaya)** fırlayınca;
13— Allah'ın peygamberi onlara, ''Allah'ın dişi devesine ve onun sulama; işine aslâ dokunmayın'' dedi.
14— Fakat onlar onu yalanladılar da, deveyi öldürdüler. Bunun üzerine Rableri, günahları sebebiyle azabı başlarına geçiriverdi ve hepsini **(yerle)** bir etti.
15— O, bu işin sonundan korkacak değildir (1).

---

(1) **Semûd kavmine Salih, peygamber gönderilmişti. Salih aleyhisselama Allah, mucize olarak dişi bir deve göndermişti. Allah bu deveye kimsenin kötülük etmemesini emretti. Semûd kavmi, Hz. Salih'i yalanladı ve deveyi kestiler. Allah Teâlâ da onların başına memleketlerini geçirdi.**

(Sûre: 92)

EL-LEYL SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
21 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kaplayıp örttüğü zaman geceye,
2— Açıldığı zaman gündüze,
3— Erkekle dişiyi yaratana yemin ederim ki,
4— Sizin amelleriniz çeşit çeşittir.
5— Ama kim Allah yolunda verir ve Allah'dan korkarsa,
6— O en güzeli **(Lâ ilâhe illâllah'ı)** tasdik ederse,
7— Biz onu, en kolayına müyesser kılacağız.
8— Fakat kim **(Allah'ın hakkına)** cimrilik eder de, **(sevabına)** ihtiyaç göstermez.
9— Ve en güzeli **(tevhidi)** inkâr ederse,
10— Biz ona, en zor olanı kolaylaştırırız.
11— Cehenneme yuvarlandığı vakit, onu malı kurtaramaz.
12— Şüphesiz ki bize düşen, doğru yolu göstermektir.
13— Ve şüphesiz ki âhiret de bizim, dünya da bizimdir.
14— İşte ben sizi, köpüren bir ateşle uyardım.
15— Ona ancak en azgın olanlar girer.
16— Öyle ki **(Peygamberi)** yalanlamış; **(imandan)** yüz çevirmiştir!
17— Takvâ sahibi, ondan uzaklaştırılır.
18— O takvâ sahibi ki, malını Allah yolunda verip temizlenir (1).
19— Onun yanında hiç kimsenin mükâfatlandırılacak bir nimeti yoktur.
20— O, ancak yüce Rabbinin rızasını kazanmak için verir.
21— Ve ilerde muhakkak razı olacaktır.

(Sûre: 93)

ED-DUHÂ SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
11 âyettir.

سورة الليل مكية وهي إحدى وعشرون آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٣﴾
إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٦﴾
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَن بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ
﴿٩﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ﴿١٠﴾ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ﴿١١﴾ إِنَّ عَلَيْنَا
لَلْهُدَىٰ ﴿١٢﴾ وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿١٣﴾ فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿١٤﴾ لَا
يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿١٥﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٦﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا
الْأَتْقَى ﴿١٧﴾ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُ مِن نِّعْمَةٍ
تُجْزَىٰ ﴿١٩﴾ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾

سورة الضحى مكية وهي إحدى عشرة آية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَىٰ ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kuşluğa,
2— Sâkinliği çöktüğü zaman geceye yemin ederim ki,
3— Rabbin seni terk etmedi, darılmadı da (1).

---

(1) **Bu âyet-i kerime Ebû Bekir** (r.a.) **hakkında inmiştir. Müşrik efendisi tarafından işkence yapılan Bilâl-i Habeşî** (r.a.)**i satın alıp âzâd etmişti.**

(1) **Bu âyet-i celile, vahiy on beş gün kesildiğinde müşriklerin "Rabbi Muhammed'i terk etti, ona darıldı" demeleri üzerine inmiştir.**

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولٰى ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰى ﴿٥﴾
أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَاٰوٰى ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدٰى ﴿٧﴾
وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنٰى ﴿٨﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿٩﴾
وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْاِنْشِرَاحِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنْكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾ الَّذِي
أَنْقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾
إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ﴿٨﴾

سُورَةُ التِّينِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ اٰيَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ ﴿٥﴾

4— Muhakkak âhiret, senin için dünyadan hayırlıdır.

5— Ve ileride Rabbin sana öyle ihsanda bulunacak ki, sen de razı olacaksın. **(Peygamber Efendimiz, "Öyleyse ümmetimden bir kişi cehennemde kaldıkça, ben de razı olmam!" demiştir).**

6— O seni yetim bulup **(amucan Ebû Tâlib'in yanında)** barındırmadı mı?

7— Seni **(çocuk iken)** kaybolmuş bulup da yolunu doğrultmadı mı?

8— Ve seni, bir yoksul bulup **(Hatice'nin malı ile)** zengin etmedi mi?

9— Öyle ise, yetime kahretme.

10— Dilenciyi azarlama.

11— Rabbinin nimetine gelince, onu anlat da anlat.

(Sûre: 94)

EL-İNŞİRÂH SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
8 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Biz senin **(istifaden)** için göğsünü **(peygamberlik vesaire ile)** açıp genişletmedik mi?

2— Ve senden yükünü indirmedik mi?

3— Ki, o yük senin belini bükmüştü.

4— Senin **(ismini ezan ve ikametlerde, ismimle beraber okutmak suretiyle)** şânını yükselttik.

5— Demek ki, bir zorlukla beraber bir kolaylık var.

6— Evet, o zorlukla beraber muhakkak bir kolaylık vardır.

7— O halde **(bir işten)** boşaldın mı, yine kalk yorul!

8— Ve ancak Rabbine rağbet et.

(Sûre: 95)

ET-TÎN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
8 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— İncire, zeytine,

2— Sîna dağına,

3— Bir de şu emîn beldeye **(Mekke'ye),** yemîn ederim ki,

4— Gerçekten biz insanı, en güzel bir biçimde yarattık.

5— Sonra onu **(n bazı fertlerini),** aşağıların en aşağısına çevirdik.

6— Ancak iman edip yararlı işler yapanlar müstesnâ! Onlar için bitip tükenmeyen bir ecir var.

7— O halde **(ey kâfir! Bütün bunlardan sonra),** sana hesab gününü inkâr ettiren nedir?

8— Allah, hâkimlerin hâkimi değil midir?

(Sûre: 96)

EL-ALÂK SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
19 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— **(Ey Habibim!)** Yaratan Rabbinin adı ile oku!

2— İnsanı bir kan pıhtısından yarattı.

3— Oku! Ki, senin Rabbin sonsuz kerem sahibidir.

4— O, kalemle **(yazı yazmayı)** öğretmiştir.

5— İnsana bilmediği şeyleri öğretmiştir.

6— Sakın **(okumamak etme).** Zira insan muhakkak azar (1).

7— Bu, kendisini müstağni görmesindendir.

8— Hiç şüphe yok ki, dönüş Rabbinedir.

9,10— Baksan a! O kimseye **(Ebu Cehil'e)** ki bir kulu **(Muhammed s.a.v.'i)** namaz kıldığında men ediyor! (2).

11— Hele bak! Hidâyet üzere olsa da.

12— Yahut takvâ ile emretse de mi? **(men edecek).**

13— Söyle bakayım! Bu herif **(Peygamberi)** yalanlasa da **(imandan)** yüz çevirse de mi? **(Şaşılmaz).**

14— Bilmedi mi ki, Allah her şeyi görür.

15— Hayır hayır! Yemin olsun ki, eğer bundan vazgeçmezse, mutlaka onu alnından yakalayıp **(cehenneme)** sürükleyeceğiz.

16— O yalancı, o günahkâr alnın**(ın saçın)**dan.

17— O vakit çağırsın meclisini.

18— Biz, zebânileri **(müdhiş cehennem meleklerini)** çağıracağız.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

سُورَةُ الْعَلَقِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعَ عَشْرَةَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ اقْرَأْ
وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾
كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَىٰ ﴿٦﴾ أَنْ رَآهُ اسْتَغْنَىٰ ﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾
أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ
عَلَى الْهُدَىٰ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾
أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا
بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ﴿١٧﴾
سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

سُورَةُ الْقَدْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسُ آيَاتٍ

19— Hayır! Sen ona itaat etme. Secde et ve **(Allah'a)** yaklaş (3).

---

(1) Bu âyet, Ebû Cehil hakkında inmiştir.

(2) Ebû Cehil, Resûlullah'ı namaz kılarken görürse, muhakkak boynunu çiğneyip yüzünü sürteceğine dair Lat ve Uzza'ya yemin etmiş. Sonra da Resûlullah namaz kılarken dediğini yapmak için varmış, fakat birdenbire arkasına dönmüş, elleriyle korunarak çekilmiş. "Ne oldu sana?" denildiğinde, "Onunla benim aramda ateşten bir hendek, bir korku ve dehşet aldı. Birtakım kanatlılar gördüm" demiş. Resûlullah da, "Bana yaklaşsaydı melâike onu parça parça ederdi" buyurmuş.

(3) Dikkat!.. Secde âyetidir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾
لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾ تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا
بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

سورة البينة مدنية وهي ثمان آيات

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ
﴿١﴾ رَسُولٌ مِنَ اللّٰهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللّٰهَ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ
الْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ﴿٨﴾

(Sûre: 97)

EL-KADİR SÛRESİ

Nerede indiği ihtilâflıdır. 5 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Hakikat biz onu **(Kur'ân'ı)**, kadir gecesinde indirdik.
2— Kadir gecesinin ne olduğunu, sana ne bildirdi?
3— Kadir gecesi, bin aydan hayırlıdır.
4— O gece melekler ve ruh **(Cebrâil)**, Rablerinin izniyle **(o sene takdir edilen)** herbir iş için peyderpey inerler.
5— O gece, tâ fecrin doğuşuna kadar selâm **(ve selâmet)** dir.

(Sûre: 98)

EL-BEYYİNE SÛRESİ

Bunun da nerede indiği ihtilâflıdır. 8 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ehl-i kitaptan ve müşriklerden küfredenler, kendilerine açık bir huccet **(peygamber)** gelinceye kadar **(bulundukları dinden)** ayrılacak değillerdi.

2— (Bu huccet), Allah'dan bir peygamberdir ki, tertemiz birtakım sahifeler okur.
3— O sahifelerde, dosdoğru **(ve sabit)** hükümler vardır.
4— Böyle iken, ehl-i kitap olanlar, ancak kendilerine o huccet geldikten sonra tefrikaya düştüler.
5— Halbuki onlara **(Tevrât ve İncil'de)** dini bir uğruna muvahhidler olarak ancak Allah'a ibadet etmeleri **(Muhammed (a.s.) geldiği vakit, onun dinine girmeleri)**, namazı dosdoğru kılmaları, zekâtı vermeleri emrolunmuştu. İşte doğru din budur.
6— Hiç şüphe yok ki, ehl-i kitaptan küfredenlerle müşrikler, ebedî kalmak üzere cehennem ateşinde olacaklardır. İşte bütün mahlûkatın en kötüsü bunlardır.
7— Hiç şüphe yoktur ki, iman edip yararlı işler görenler de, bütün mahlûkatın en hayırlısıdırlar.
8— Rableri katında onların mükâfatı, altlarından ırmaklar akan Adn cennetleridir. Orada ebedî olarak kalacaklardır. Allah onlardan razı, onlar da Allah'dan razı olacaklardır. İşte bu, Rabbinden korkanlara mahsustur.

(Sûre: 99)

EZ-ZİLZÂL SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
8 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Yer, şiddetli sarsıntısı ile sarsıldığı vakit,

2— Ve yer, içindeki ağırlıkları **(define ve ölüleri)** çıkardığı,

3— İnsan, "Buna ne oluyor?" dediği vakit,

4— O gün **(yer),** bütün haberlerini anlatır.

5— Çünkü Rabbin ona vahy etmiştir **(bunu emir buyurmuştur).**

6— O gün insanlar, amellerinin karşılığı kendilerine gösterilmek için dağınık bir şekilde **(hesap yerinden)** dönerler. **(Kimi cennetin yolunu, kimi de cehennemin yolunu tutar.)**

7— Zira kim zerre kadar bir hayır işlediyse onu**(n mükâfatını)** görecek;

8— Kim de, zerre kadar bir kötülük işlediyse onu**(n cezasını)** görecektir.

(Sûre: 100)

EL-ÂDİYÂT SÛRESİ

Nerede indiği ihtilâflıdır.
11 âyettir.

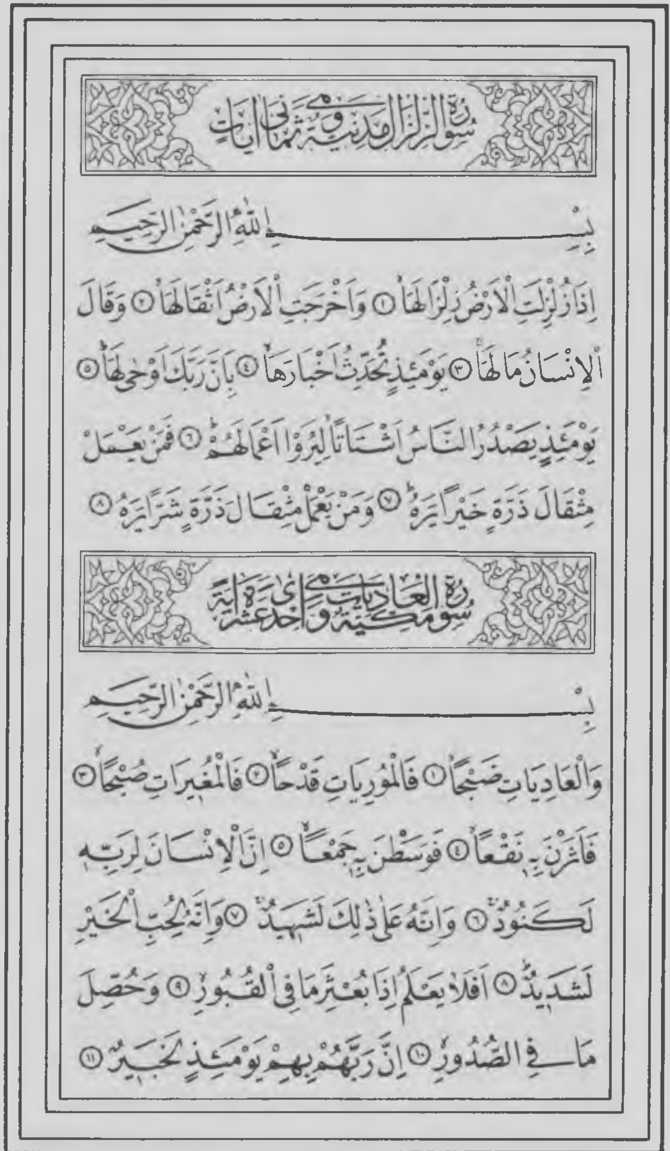
Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— O harıl harıl koşan **(at)** lara,

2— O **(tırnakları ile)** ateş çakanlara,

3— Sonra sabah vakti baskın yapanlara,

4— Derken tozu dumana katanlara,

5— Ve böylece bir topluluğun ortasına girenlere yemin ederim ki;

6— Muhakkak insan Rabbine karşı pek nankördür.

7— Buna, kendisi de şâhiddir.

8— Gerçekten o, mal sevgisinden dolayı pek şiddetlidir.

9— Fakat bilmez mi ki, kabirlerin içindekiler **(deşilip)** çıkarıldığı zaman,

10— Göğüslerdeki **(gizli sır)** lar derlenip çıkarıldığı vakit,

11— Rableri o gün, onlardan pekâlâ haberdardır.

سورة القارعة مكية وهي احدى عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم

القارعة (١) ما القارعة (٢) وما ادريك ما القارعة (٣) يوم يكون
الناس كالفراش المبثوث (٤) وتكون الجبال كالعهن المنفوش (٥)
فاما من ثقلت موازينه (٦) فهو في عيشة راضية (٧) واما من خفت
موازينه (٨) فامه هاوية (٩) وما ادريك ما هيه (١٠) نار حامية (١١)

سورة التكاثر مكية وهي ثماني آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

الهيكم التكاثر (١) حتى زرتم المقابر (٢) كلا سوف تعلمون (٣) ثم
كلا سوف تعلمون (٤) كلا لو تعلمون علم اليقين (٥) لترون الجحيم (٦)
ثم لترونها عين اليقين (٧) ثم لتسئلن يومئذ عن النعيم (٨)

سورة العصر مكية وهي ثلث آيات

(Sûre: 101)

EL-KAARİÂ SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 11 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kaariâ **(çarpacak belâ yani kıyamet)**,
2— Nedir o kaariâ?
3— Kaariânın ne olduğunu, sana ne bildirdi?
4— O gün insanlar, yayılmış pervaneler gibi,
5— Dağlar da didilmiş yün gibi olacak.
6— Ama o vakit, kimin tartıları ağır gelirse,
7— O, mutlu bir hayattadır.
8— Fakat kimin de tartıları hafif gelirse,
9— Artık onun anası Hâviye'dir.
10— Onun ne olduğunu, sana ne bildirdi?
11— O, kızışmış bir ateştir!

(Sûre: 102)

ET-TEKÂSÜR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
8 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyle

1— Çoklukla öğünmek, sizi oyaladı.
2— Tâ kabirlere varıncaya kadar ziyaret ettiniz.
3— Hayır **(öyle değil)**! İlerde bileceksiniz.
4— Sonra yine hayır! İlerde bileceksiniz.
5— Hayır hayır! Eğer siz kesin bir ilimle bilseniz **(böyle çokluğunuzla övünmezdiniz)**,
6— And olsun! Kızgın ateşi muhakkak göreceksiniz (1).
7— Sonra yine and olsun! Onu, gözünüzle muhakkak göreceksiniz.
8— Sonra mutlaka o gün, nimetlerden sorulacaksınız.

(1) **İnsanoğlu dünyada geçirdiği ömürden, sıhhat ve âfiyetten, kazanıp harcadığı mal-mülk ve servetten, geride bıraktıklarından hesap verecektir.**

(Sûre: 103)

EL-ASR SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
3 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Asra **(ikindi zamanına yahut devre)** yemin ederim ki,
2— İnsan, muhakkak ziyandadır.
3— Yalnız iman edip yararlı işler görenler; birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler müstesnadır.

(Sûre: 104)

EL-HÜMEZE SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
9 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

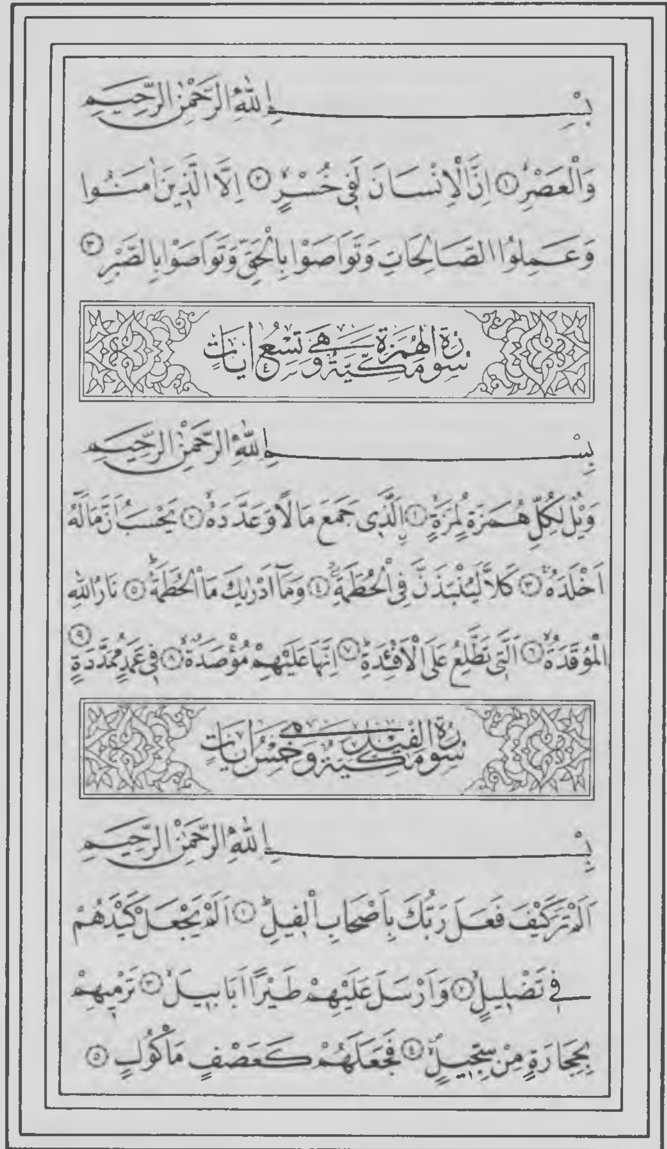
1— Vay haline her gıybetçinin **(kaşıyle, gözüyle işaret edip)** yüze karşı eğlenenin,
2— Ki, mal toplamış ve onu saymıştır.
3— Zanneder ki malı, kendisini ebedî yaşatacaktır.
4— Hayır! Yemin olsun Hutame'ye atılacaktır.
5— Hutame'nin ne olduğunu sana ne bildirdi?
6— O, Allah'ın yakılmış ateşidir.
7— Ki, tâ kalblere ulaşır.
8— Hiç şüphe yok ki o ateş, onların üzerine kapatılacaktır.
9— Uzatılmış sütun **(lar içinde olacak)** dır.

(Sûre: 105)

EL-FİL SÛRESİ

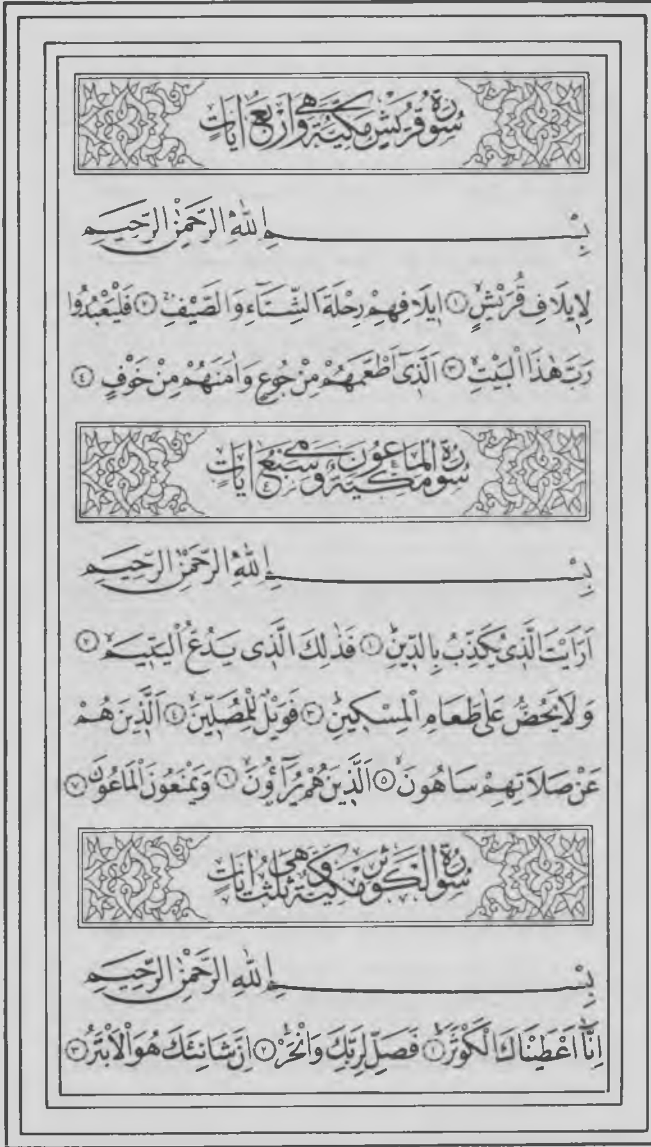
Mekke devrinde inmiştir.
5 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Görmedin mi Rabbin fil sahiplerine ne yaptı? (1).
2— Onların tedbirlerini boşa çıkarmadı mı?
3— Üzerlerine sürü sürü kuşlar gönderdi.
4— Onlara pişmiş çamurdan taşlar atıyorlardı.
5— Neticede Rabbin, onları yenmiş hasıl gibi yapıverdi.

(1) **Fil sahipleri, Yemen kralı Ebrehe ile ordusudur. Ebrehe, Kâbeyi unutturmak için San'a'da bir kilise yaptırmıştı. Kinâne kabilesinden biri, bu kilisenin içine pislemişti. Bunun üzerine Ebrehe, Kâbe'yi yıkmaya yemin ederek, ordusu ile filler üzerinde Mekke'ye yürüdü ve neticede bu sûrede açıklandığı gibi helâk oldu.**

(Sûre: 106)

KUREYŞ SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 4 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Kureyş'in alışkanlığı için,

2— Kış ve yaz yolculuklarına alışkanlıkları için **(kışın Yemen'e, yazın Şam'a giderlerdi).**

3— Bu Beyt'in **(Kâbe'nin)** Rabbine ibadet etsinler.

4— Ki, onları açlıktan doyurmuş; korkudan emin kılmıştır.

(Sûre: 107)

EL-MÂÛN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
7 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Gördün mü, o din gününü **(kıyameti)** yalanlayanı,

2— Yetimi itip kakan işte odur,

3— Yoksulu doyurmaya da teşvik etmez.

4— Vay o namaz kılanların haline ki,

5— Namazlarından gaafildirler **(namazı vaktinde kılmazlar).**

6— Onlar ki gösteriş yaparlar.

7— Zekâtı **(ve çanak, çömlek, iğne ve balta gibi emanet verilen şeyleri)** men ederler onlar.

(Sûre: 108)

EL-KEVSER SÛRESİ

Nerede indiği ihtilâflıdır.
3 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Gerçekten biz sana kevseri verdik (1).

2— O halde, hemen Rabbin için namaz **(Kurban bayramı namazını)** kıl ve kurban kes!

3— Doğrusu sana **(ebter diyerek)** düşmanlık eden, kendisi ebterdir **(nesli kesilmiştir).**

---

(1) Kevser'den murad, cennetteki "Havz-ı Kevser" veya çok hayırdır.

(Sûre: 109)

EL-KÂFİRÛN SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
6 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— De ki: "Ey kâfirler!
2— Ben, sizin tapmakta olduğunuz şeylere **(putlara)** tapmıyorum.
3— Siz de, benim ibadet etmekte olduğuma **(Allah'a)** ibadet ediciler değilsiniz.
4— Ne ben sizin taptıklarınıza taparım,
5— Ne de siz benim mabûduma taparsınız.
6— Sizin dininiz size; benim dinim banadır!" (1).

(Sûre: 110)

EN-NASR SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir.
3 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Allah'ın zaferi ve fetih **(Mekke'nin fethi)** geldiğinde,
2— Ve insanları bölük bölük Allah'ın dinine girerken gördüğünde,
3— Artık Rabbini hamd ile tesbîh et! Ve O'ndan mağfiret dile! Muhakkak O, tevbeleri çok kabul edendir.

(Sûre: 111)

LEHEB SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir.
5 âyettir.

سورة الكافرون وهي مكية ست آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (١) لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (٢) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (٣)
وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ (٤) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (٥) لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ (٦)

سورة النصر مدنية وهي ثلاث آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (١) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ
أَفْوَاجًا (٢) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (٣)

سورة اللهب مكية وهي خمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ (١) مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ (٢) سَيَصْلَى
نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (٣) وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ (٤) فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ (٥)

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— Ebû Leheb'in elleri kurusun! Hem de kurudu **(mahvoldu).**
2— Ne malı fayda verdi ona, ne kazancı!
3— O, bir alevli ateşe girecek.
4— Karısı da odun hammalı olarak.
5— Boynunda liften bir ip **(olduğu halde beraberinde olacak)!**

---

(1) **Bu hüküm, Kıtâl âyeti ile nesh edilmiştir.**

سورة الإخلاص مكية وهي أربع آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هو الله أحد ١ الله الصمد ٢ لم يلد ولم يولد ٣ ولم يكن له كفوا أحد ٤

سورة الفلق مدنية وهي خمس آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

قل أعوذ برب الفلق ١ من شر ما خلق ٢ ومن شر غاسق إذا وقب ٣
ومن شر النفاثات في العقد ٤ ومن شر حاسد إذا حسد ٥

سورة الناس مدنية وهي ست آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

قل أعوذ برب الناس ١ ملك الناس ٢ إله الناس ٣
من شر الوسواس الخناس ٤ الذي يوسوس في صدور الناس
٥ من الجنة والناس ٦

(Sûre: 112)

EL-İHLÂS SÛRESİ

Mekke devrinde inmiştir. 4 âyettir.

Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adı ile

1— De ki, "O, Allah'dır, bir tektir.
2— Allah Samed'dir **(her muhtacın maksûdu O'dur).**
3— Doğurmamış ve doğurulmamıştır.
4— Hiçbir kimse de, O'na denk olmamıştır" (1).

(Sûre: 113)

EL-FELÂK SÛRESİ

Nerede indiği ihtilâflıdır, 5 ayettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1, 5— De ki: "Yarattığı şeylerin şerrinden, karanlığı bastığı vakit gecenin şerrinden, düğümlere üfleyen **(büyücü)** kadınların şerrinden; bir de hased ettiği **(hasedinin gereğini yaptığı)** vakit, kıskancın şerrinden sabahın Rabbine sığınırım".

(Sûre: 114)

EN-NÂS SÛRESİ

Medine devrinde inmiştir. 6 âyettir.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adı ile

1— De ki: "Ben, insanların Rabbine sığınırım.
2— İnsanların hükümdarına;
3— İnsanların İlâh'ına,
4— O sinsi şeytanın şerrinden sığınırım ki,
5— İnsanların kalblerine vesvese verir.
6— Cinlerden de **(olur)**, insanlardan da" (1).

(1) **Bu son iki sûreye "Muavvizeteyn" denilmektedir. Bunlar, Lebîd nâmında bir Yahûdi, Peygamber** (s.a.v.) **e sihir yaptığı zaman indirilmiştir. İki sûre, onbir ayettir. Lebîd, bir ipliğe onbir düğüm bağlayarak büyü yapmıştı. Cenâb-ı Hak bunu ve yerini Peygamber Efendimiz'e bildirmiş ve bu sûrelerin âyetlerini okumasını emir buyurmuştu. Resûl-i Ekrem** (s.a.v.) **bir âyet okudukça, iplikten bir düğüm çözülmüş ve kendinde bir hafiflik hissetmişti. Bütün düğümler açılınca tamamen açılmıştı.**

(1) **Sahih bazı hadislerde bu sûre-i celilenin faziletçe Kur'ân'ın üçte birine muadil olduğu beyan buyrulmuştur.**

SON

Pazartesi 13 Nisan 1981
8 Cümâdiye'l-âhir 1401
İstanbul

قَدْ طُبِعَ هٰذَا الْمُصْحَفُ الشَّرِيفُ اِسْتِنْسَاخًا مِنَ النُّسْخَةِ الْمَطْبُوعَةِ
بِخَطِّ حَامِدْ آيْتَاجْ بَعْدَ اِجْرَاءِ التَّدْقِيقِ وَالتَّصْحِيحِ مِنْ جَانِبِ
هَيْئَةِ تَدْقِيقِ الْمَصَاحِفِ فِي أَنْقَرَةَ التَّابِعَةِ لِرِئَاسَةِ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ
بِالْجُمْهُورِيَّةِ التُّرْكِيَّةِ عَلَى نَفَقَةِ جِلَهْ يَايِينْ أَوِى بِمَطْبَعَةِ أَنْكِينْ أُوفْسَتْ

سَنَة : ١٤٠٨ الموافقة : ١٩٨٨

الطَّبْعُ الْأَوَّلُ رَقَمُ التَّصْدِيقِ : ٣٧١

الْخَتْمُ الرَّسْمِيُّ

Elinizdeki Kur'ân-ı Kerîm ve İzahlı Meâli (Türkçe Anlamı) ile beraber Çile Yayınevi tarafından birinci defa bastırılan merhum hattat Hamid Aytaç berkenar hattı Kur'ân-ı Kerim, T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı Mushafları İnceleme Kurulu tarafından tetkik edilerek 371 tasdik numarası ile (50.000) elli bin adet Engin Ofset tesislerinde ofset usulü bastırılmıştır.

قَدْ تَقَرَّرَتِ الرُّخْصَةُ بِطَبْعِ ٥٠,.... نُسْخَةٍ مِنْ هٰذَا الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ

هٰذَا دُعَاءُ خَتْمِ الْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۞ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۞ وَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ۞ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى
رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَاٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ اَجْمَعِينَ ۞ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۞ وَتُبْ عَلَيْنَا يَا
مَوْلٰينَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ۞ وَاهْدِنَا وَوَفِّقْنَا اِلَى الْحَقِّ وَاِلٰى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ۞ بِبَرَكَةِ
الْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ ۞ وَبِحُرْمَةِ مَنْ اَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ ۞ وَاعْفُ عَنَّا يَا كَرِيمُ ۞ وَاعْفُ
عَنَّا يَا رَحِيمُ ۞ وَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا بِفَضْلِكَ وَكَرَمِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ ۞ اَللّٰهُمَّ زَيِّنَّا
بِزِينَةِ الْقُرْاٰنِ ۞ وَاَكْرِمْنَا بِكَرَامَةِ الْقُرْاٰنِ ۞ وَشَرِّفْنَا بِشَرَافَةِ الْقُرْاٰنِ ۞ وَاَلْبِسْنَا بِخِلْعَةِ
الْقُرْاٰنِ ۞ وَاَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ بِشَفَاعَةِ الْقُرْاٰنِ ۞ وَعَافِنَا مِنْ كُلِّ بَلَاءِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْاٰخِرَةِ بِحُرْمَةِ الْقُرْاٰنِ
۞ وَارْحَمْ جَمِيعَ اُمَّةِ مُحَمَّدٍ يَا رَحِيمُ يَا رَحْمٰنُ ۞ اَللّٰهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْاٰنَ لَنَا فِى الدُّنْيَا قَرِينًا
وَفِى الْقَبْرِ مُونِسًا وَفِى الْقِيٰمَةِ شَفِيعًا وَعَلَى الصِّرَاطِ نُورًا ۞ وَاِلَى الْجَنَّةِ رَفِيقًا ۞ وَمِنَ النَّارِ سِتْرًا
وَحِجَابًا ۞ وَاِلَى الْخَيْرٰتِ كُلِّهَا دَلِيلًا وَاِمَامًا بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ يَا كَرِيمُ ۞ اَللّٰهُمَّ اهْدِنَا
بِهِدَايَةِ الْقُرْاٰنِ ۞ وَنَجِّنَا مِنَ النِّيرَانِ بِكَرَامَةِ الْقُرْاٰنِ ۞ وَارْفَعْ دَرَجَاتِنَا بِفَضِيلَةِ الْقُرْاٰنِ ۞
وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا بِتِلَاوَةِ الْقُرْاٰنِ ۞ يَا ذَا الْفَضْلِ وَالْاِحْسَانِ ۞ اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ قُلُوبَنَا ۞
وَاسْتُرْ عُيُوبَنَا ۞ وَاشْفِ مَرْضَانَا ۞ وَاقْضِ دُيُونَنَا ۞ وَبَيِّضْ وُجُوهَنَا ۞ وَارْفَعْ
دَرَجَاتِنَا ۞ وَارْحَمْ اٰبَاۤءَنَا ۞ وَاغْفِرْ اُمَّهَاتِنَا ۞ وَاَصْلِحْ دِينَنَا وَدُنْيَانَا ۞ وَشَتِّتْ شَمْلَ
اَعْدَائِنَا ۞ وَاحْفَظْ اَهْلَنَا وَاَمْوَالَنَا وَبِلَادَنَا مِنْ جَمِيعِ الْاٰفَاتِ وَالْاَمْرَاضِ وَالْبَلَايَا ۞ وَثَبِّتْ
اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِينَ ۞ بِحُرْمَةِ الْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ ۞ اَللّٰهُمَّ بَلِّغْ ثَوَابَ مَا قَرَأْنَاهُ ۞
وَنُورَ مَا تَلَوْنَاهُ اِلٰى رُوحِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ۞ وَاِلٰى اَرْوَاحِ جَمِيعِ الْاَنْبِيَاۤءِ وَالْمُرْسَلِينَ
۞ صَلَوَاتُ اللّٰهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ ۞ وَاِلٰى اَرْوَاحِ اٰلِهِمْ وَاَوْلَادِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَاَصْحٰبِهِمْ
وَاَتْبَاعِهِمْ وَجَمِيعِ ذُرِّيَّاتِهِمْ رِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلَيْهِمْ اَجْمَعِينَ ۞ وَاِلٰى اَرْوَاحِ اٰبَائِنَا ۞ وَاُمَّهَاتِنَا
وَاِخْوَانِنَا وَاَخَوَاتِنَا وَاَوْلَادِنَا ۞ وَاَقْرِبَائِنَا وَاَحِبَّائِنَا وَاَصْدِقَائِنَا وَاُسْتَاذِنَا وَاُسْتَاذِ اُسْتَاذِنَا ۞
وَمَشَايِخِنَا ۞ وَلِمَنْ كَانَ لَهُ حَقٌّ عَلَيْنَا ۞ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ۞ وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمٰتِ ۞ اَلْاَحْيَاۤءِ مِنْهُمْ وَالْاَمْوَاتِ ۞ يَا قَاضِىَ الْحَاجَاتِ ۞ وَيَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ ۞ اِسْتَجِبْ
دُعَاۤئَنَا بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۞ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ
الْعٰلَمِينَ اَلْفَاتِحَةُ ۞

Kur'ân-ı Azim'in Hatim Duası

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a, (iyi) sonuç müttekîlere mahsustur. Zalimlerden başkasına husumet yoktur. Salât-ü selâm, Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.)'in, âlinin ve ashabının üzerine olsun.

Ey Rabbimiz! (Okunan şu hatmi) bizden kabul buyur. Şüphesiz hakkıyle işiten, lâyıkıyle bilen sensin.

Ey Mevlâmız! Tevbemizi kabul et. Çünkü tevbeleri en çok kabul eden ve hakkıyle esirgeyen sensin, sen! Bize hidayet et, hakka ve doğru yola ulaşmaya muvaffak eyle. Kur'ân-ı Kerim'in bereketi ve Peygamber (-i âhirzaman) hürmetine (duamızı kabul eyle)!

Ey Kerim ve Rahim olan (Rabbimiz)! Günahlarımızı fazlın ve kereminle bağışla. Yâ Allah! Bizi Kur'ân'ın zineti ile beze, bize Kur'ân'ın kerametini ikram et, bizi Kur'ân'ın şerefiyle yücelt, bize Kur'ân'ın hil'atini giydir. Bizi Kur'ân'ın şefaati ile cennete koy, dünyanın her belâsından ve ahiret azaplarından Kur'ân hürmetine bize afiyet ihsan eyle.

Ey esirgeyen ve merhamet eden (Rabbimiz)! Muhammed ümmetinin hepsini rahmetine eriştir.

Yâ Allah! Kur'ân'ı bize dünyada arkadaş, kabirde yoldaş, kıyamet gününde şefaatçi ve sırat üzerinde nûr kıl. Cennete ulaşasıya kadar refikimiz; ateşten perde, hayırların tamamına delil ve önder kıl.

Ey Kerim olan (Hâlikımız)! Fazlınla (duamızı kabul buyur). Yâ Allah! Bizi Kur'ân'ın önderliği ile hidayete ulaştır, ateşlerden koru. Kur'ân'ın fazileti ile derecelerimizi yücelt, Kur'ân'ın okunması sebebiyle, kusurlarımızı örtüver

Ey fazl-u ihsan sahibi bulunan (Allahım)! Duamızı kabul buyur! Yâ Allah! Kalplerimizi pâk eyle, ayıplarımızı setreyle, hastalarımıza şifa ver, borçlarımıza ödeme (kolaylığı) ihsan eyle. Yüzlerimizi ak eyle, derecelerimizi yücelt, atalarımıza rahmet, analarımıza mağfiret eyle. Dinimizi ve dünyamızı ıslah ediver. Düşmanlarımızın toparlanmasına perişanlık ver. Ehlimizi, mallarımızı, şehirlerimizi âfetlerden, hastalıklardan ve belâlardan koru. Ayaklarımızı (doğru yolda) sabit kıl ve inkârcı topluluklara karşı bize yardım eyle. Kur'ân'ı Azim'in hürmetine (dileğimizi kabul eyle).

Yâ Allah! Okuduğumuz hatmin sevabını ve nûrunu, Peygamber Efendimizin ruhuna, diğer enbiyanın ruhlarına eriştiriver. Allah'ın rahmeti, selâmı ve rızası onların tamamı üzerine ve bu zatların hanedanı, çocukları, hanımların, ashabı ve onlara tâbi olanların ruhları ile onların zürriyetlerinin hepsi üzerine olsun. Bir de babalarımızın, analarımızın, erkek ve kız kardeşlerimizin, evlâdımızın, akrabamızın, sevdiklerimizin, sadık dostlarımızın, hocalarımızın ve üstadlarımızın hocalarının, meşâyihimizin, üzerimizde hakları bulunan kimselerin, erkek ve kadın mü'minlerden hayatta olan ve vefat etmiş bulunan kimselerin ruhlarına rahmet ve selâmet ihsan eyle!

Ey hâcetleri edâ, duaları kabul eden ve esirgeyenlerin en merhametlisi bulunan (Rabbimiz)! Bizim dileklerimizi de kabul buyur. Selâm, peygamberler üzerine; hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah Teâlâ üzerine olsun! ''el-fâtiha''...

KUR'ÂN-I KERİM'İN SÛRELERİNİN İSİMLERİNİ VE ÂYETLERİN ADEDİNİ GÖSTERİR FİHRİSTTİR

ALFABETİK FİHRİST

Z

Ü

V

Y

Ş

R

S

N

L

M

K

İ

H

G

F

E

Ç

D

MEVZULARIN ALFABETİK FİHRİSTİ

Sûre isimlerinden sonra gelen rakamlar âyet numaralarını, s harfinden sonra gelen rakamlar da sayfa numaralarını gösterir.

Hıristiyanlık âleminde şu anda sayıları 1500'ü aşan Protestan mezhepleri (sectes) mevcuttur. Bu parçalanmadaki en büyük âmil, onların kendi kutsal kitaplarını heva ve heveslerine uyarak tercüme ve tefsir etmeleridir.

Kur'ân-ı Kerim'in aslı tektir. Metin ve mânâ itibariyle Allah kelâmıdır; Kadîmdir. Tercüme ve meâller ise kul sözüdür, çok sayıdadır, dil olarak kul sözüdür, yaratıktır. Kur'ân'da hata yoktur; tercümede, tercüme ve açıklama hatası olabilir. Kur'ân, ümmetin vahdetini sağlar; tercümeler onun yerini alırsa vahdet bozulur, fırkalar doğar.

İşte bu sebeplerden dolayı ehl-i sünnet Müslümanları, Kur'ân tercüme ve açıklamaları mevzuunda çok hassasiyet göstermişler; tâbir câizse iktisatlı hareket etmişlerdir.

Yüce kitabımız, "Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" buyuruyor. Kur'ân-ı Kerim'den hüküm çıkartmak ilim ve ihtisas isteyen bir iştir. Sadece mü'min ve müslim olmak, Kur'ân'dan ahkâm çıkartmak ve tefsir yapmak için yeterli değildir. Mutlaka ihtisas, ehliyet, liyakat ve icazet sahibi olmak gerektir. Aksi takdirde Kur'ân'ın hakkı çiğnenmiş, O'na saygısızlık edilmiş, İslâmî ilim hiyerarşisi yıkılmış, ümmet içinde anarşiye sebebiyet verilmiş olunur.

Sözü uzatmayalım: Türkçe hiçbir tercüme, meâl ve tefsirden şer'î hüküm çıkarılamaz. Bu iş, mutlak müctehid derecesine yükselmiş büyük âlimlerimizin işidir. Bizler, "Ey iman edenler! Allah'a, Resûlüne ve içinizden emir sahibi olanlara itaat ediniz" ilâhi emri uyarınca Rabbanî âlimlere itaat etmekle mükellefiz.

1908 İkinci Meşrutiyet hareketine kadar ülkemizde Türkçe meâl olarak belli başlı dört eser vardı: Tıbyan Tefsiri, Mevakib Tefsiri, Tefsir-i Cemâlî (Mısır'da basılmıştır), Hulâsatü'l-Tefâsir. Bunlar da ihtiyaca yetiyordu. İkinci Meşrutiyetle birlikte Kur'ân'a ve İslâm'a suikastler başladı. İktidarı ele geçiren masonik, sabatayist, dinsiz, rafızî güçler tercüme ve tefsirlerle ortalığı karıştırmaya başladılar. Zeki Megamiz adlı Hıristiyan bir Arap, Kur'ân'ımızı Türkçeye tercüme ettiyse de Müslümanların tepkisinden korkularak bastırılamadı. Onun ardından Cihan Kütüphanesi sahibi Mihran Efendi, mukaddes kitabımızı Fransızca tercümesinden yalan yanlış çevirterek piyasaya sürdü. Bu işte para olduğunu gören İranlı Naci Kasım adlı kitapçı da, paldırküldür bir tercüme hazırlatarak bu kâr yarışına katıldı. İşte o günden beri ortaya düzinelerce Kur'ân'ın Türkçe tercüme ve tefsiri çıkarıldı. İçlerinden ancak birkaçı ciddî ve ilmî şekilde hazırlanmıştır.

Elinizdeki bu Kur'ân meâlinin bazı özelliklerini belirtmek isteriz:

Hazırlayan merhum Ahmed Davudoğlu hocamız, Şumnu Nüvvab Medresesi ve Ezher Üniversitesi mezunu ehliyetli, liyakatli ve icazetli bir din âlimidir. Kendisi tabakat-ı fukaha içinde fetva vermeye ehil bir bilgin olup işbu eserinin kendisi için bir hayır ve hasenat vesilesi olmasını, Kur'ân'ın şefaatine nailiyetini ümid ve temenni ederiz. Eser titizlikle hazırlanmış. Sırf maddî menfaat temini için yayınlanan eserlere nisbetle güvenerek alıp, müracaat edebileceğiniz bir meâldir. **Ancak yukarıda da belirttiğimiz gibi, Arapça bilmeyen, ilmî ve ehliyeti olmayan hiçbir Müslüman bu meâlden (veya başkalarından) din hükmü çıkartamaz. Böyle bir cür'et gösterirse haddini aşmış ve günah işlemiş olur. Okuyucu kardeşlerimize bu hususu önemle hatırlatırız.**

UBEYDULLAH KÜÇÜK

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

Takriz

Meâllere, tercümelere, tefsirlere ve bu esere dair

Kur'ân-ı Kerim'in yüce mânâ ve hükümlerinin Arapça bilmeyen Müslüman kavimlere açıklayıp anlatılması asırlardan beri iki metodla gerçekleştirilmiştir.

Birincisi: Konuları sistemli bir şekilde sıraya dizilmiş, müfredatı tertipli bir hale getirilmiş vaaz, irşad, ahlâk, ilmihal, fıkıh, ahkâm vs. kitaplarıyla. Bunlar ulu kitabımızın çeşitli konularındaki buyruk ve öğretilerini açıklayan kısmî tefsirler mahiyetindedir ve her sınıf halkın istifade edebileceği bir çeşitlilik ve zenginlik tablosu arzederler.

İkincisi: Meâller, tercümeler, tefsirlerdir.

Kur'ân-ı Kerim, atalarımızın İslâmiyetle şereflenmeye başladıkları ilk asırlardan itibaren Türkçeye çevrilegelmiştir. Bazı bilgisizlerin veya kötü niyetlilerin "Kutsal kitabımız öz dilimize çevrilsin, hocalar Yaratanla kul arasından çekilsin!" teraneleri tamamen yersizdir. Çünkü, bizim kendi dilimizle Kur'ân tercümeleri başlangıçtan beri eksik olmamıştır.

Ancak çok önemli ve ince bir nokta vardır: Acaba Müslüman, kutsal kitabını, onun tercümelerini ve tefsirlerini okuyarak öğrenebilir mi? Bu verimli bir metod mudur? Ne gibi sakıncaları vardır? Dindar olmadıkları halde tercümelere taraftar olanların gerçek niyet ve hedefleri nelerdir?

Açıklayıcı bir örnek verelim: Yirmibeş yaşında hidâyete ve imana gelen, o zamana kadar hiçbir dinî bilgi edinmemiş olan yüksek tahsilli bir kimse abdesti ve namazı öğrenmek istemektedir. Kendisine önce birkaç Türkçe Kur'ân meâli, onların yanında 15-20 ciltlik tefsirler verelim. Bunları okumak suretiyle bu yeni Müslüman acaba taharet ve namazı öğrenebilecek midir? Hayır! Hattâ aylarca, yıllarca çalışsa yine öğrenemez.

Ama bu zata küçük bir namaz hocası verilse, yarım saatte istediği bilgileri öğrenebilir.

Demek ki, bir Müslümanın imanını, dinini, şeriatını, fıkhını öğrenebilme için en doğru, en kolay, en isabetli yol metodlu ve sistemli bir ilmihal - din bilgisi kitaplarını okumasıdır.

Millî dillerdeki Kur'ân tercümeleri ancak birer yardımcı kaynak mahiyetindedir.

Dini öğrenmede Kur'ân tercüme ve tefsirlerini ön plana alıp Peygamber (s.a.v.) vârisi ulemanın hazırladığı din kitaplarını devreden çıkartmak isteyenler, ya İslâmî hiyerarşiyi yıkmak isteyen din düşmanları; yahut sünnîliği zayıflatıp yerine Rafızî fırkalardan birini ikame etmeyi planlayan erbab-ı fesattır.

Kur'ân-ı Kerim'i yanlış ve eksik bir ifade ile dilimize aktarıp, utanıp sıkılmadan **"Kur'ân"** veya **"Türkçe Kur'ân"** adını verenlere, büyük müfessir M.Hamdi Yazır'ın "Türkçe Kur'ân mı var behey şaşkın?" cümlesiyle hitabı yeterli bulmaktayız.

Tefsir lâfzı, âyetlerin mânâlarını verdikten sonra, iyice açıklayıp ızah etmek mânâsına gelmektedir. Usûl-i fıkıh ilmi açısından kelimeye baktığımızda "Kapalı tarafları bulunan bir lâfzı açıklama"ya **TEFSİR** denilmektedir.

"Nesih", dinî bir hükmün hilâfına sonradan şer'î bir delilin delâlet etmesine isim olmuştur. Tebdile uğrayan âyet-i kerimeye "Mensûh", sonradan indirilip onun hükmünü değiştiren âyet-i celileye ise **"Nâsih"** adı verilmektedir. Bu hususları etraflıca ifade etmek üzere tedvin edilmiş bulunan ilme **"Nâsih ve Mensûh ilmi"** denilmektedir.

Bu ilim dalında âyet-i celilelerin hükümleri; hangi âyetlerin muhkemâttan olup kendileri ile amel edileceği ve hangi âyetlerin ifade ettiği hükümlerin kaldırılmış bulunduğu ve onların hükümleri ile amel edilemeyeceği açıklanmış bulunmaktadır.

Nesih, emir ve yasak gibi inşâî bir mânâyı ifade eden ve edebî olduğu haber verilmemiş bulunan hususlarda ve hükümlerde cereyan eder. Cenâb-ı Hakk'ın geçmiş zamanda indirdiği ve emredici bir âyeti daha sonra gönderdiği bir âyet ile nesh etmesi, ilmindeki bir noksanlığı değil, ilâhî bir hikmeti açığa koyar. Neshi bir evvelki emirden pişmanlık duyup yeni bir emir vermek mânâsında ifadelendirmek, yüce Allah'a imandan mahrum olmanın ve hikmet-i ilâhiyi kavrayamamanın sonucudur.

Imanın hakikatleri ve inanç esasları gibi ilmî bahislerde **"Nesih"** kesinlikle kabil değildir ve olmamıştır da! "Falan işi yap", "Falan şeyi içme" gibi inşâî ifadeler, açık ve sarih olarak "Ebediyyen yapmayın" veya "Hiçbir vakit içmeyin" diye kayıtlanmadıkça nesh edilmesi kabildir.

Kur'ân-ı Kerim, kendisinden daha önce gelmiş bulunan semâvî kitapları nesh ettiği gibi, Kur'ân-ı Kerim'in bazı âyetleri, daha sonra indirilen bir kısım âyet-i kerimeler ile neshedilmiş bulunmaktadır. Bakara sûresinin 106. âyet-i kerimesi bu hususun cevaz ve hikmetini şöyle açıklamaktadır: **"Biz nesh ettiğimiz veya unutturduğumuz bir âyetin** (yerine) **ya ondan daha hayırlısını veya onun benzerini getiririz. Allah'ın her şey'e hakkıyla güçlü olduğunu bilmedin mi?"**

Davudoğlu Hoca'nın meâli ile, güvenerek okunabilecek "mealler"e bir yenisi daha eklenmiş oldu. Merhumun ifade ve üslûp özellikleri ve güzellikleri içinde hazırladığı meâlden **Müslüman halkımızın faydalanacağına inanmakta ve tavsiye etmekteyiz. Eseri okuyacak olan kimselere nâçiz tavsiyemiz şudur: Âyet meâllerini ecir kazanmak maksadı ile ve teberrüken okumalı; hiçbir zaman onlardan kendi cüretimizle hüküm çıkarmaya kalkışmamalıdır.** Zira bu iş, muktedir, müctehidlerin işi olup esasen yapılmış ve fıkıh kitaplarında ifadesini bulmuştur. Eserleri ellerde dolaştıkça ruhu şen, kabri gülşen olsun.

Mehmed Emre

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

ESERİ TETKİK, TAKDİM

MEHMED EMRE
(Eskişehir-Balıkesir-Bilecik Eski Müftüsü)

Yararlı bir eser bırakmadan vefat eden insanlar, sonunda unutulmaya maruz kalırlar. Ancak, vücuda getirdiği faydalı eserlerden istifade edildikçe rahmetle anılmaya mazhar olurlar. Bilhassa bu eser; kalplere iman veren, inançları kuvvetlendiren ve Ehl-i sünnet mezhebinin ölçülerine göre itikadları tashih eden bir kitap ise sahibini **"İkinci hayat"** diye ifade edilen mânevî ve cavidânî bir hayata ulaştırır.

İlim sahasındaki ehliyeti ve islâmî salâbeti herkesce müsellem bulunan merhum Ahmed Davudoğlu'nun kitapları, yukarıda ifadeye çalıştığımız vasıfları hâiz bulunan eserlerdendir.

Merhum, yazdığı kitapları **"Kur'ân Meâli"** ile noktalamış bulunmaktadır. **ÇİLE Yayınevi** için hazırladığı meâl, üstadın hayatta bulunduğu sırada, yayınevi tarafından şahsımıza gönderilmiş ve gözden geçirilmesi istenilmişti. Baştan sona kadar okuyarak, eser hakkındaki görüşlerimi bahsi geçen yayınevine intikal ettirmiştim.

Davudoğlu Hoca'nın **"Bakaa âlemi"**'ne göç etmesinden sonra, **ÇİLE Yayınevi** tarafından bahsi geçen meâli ilmî ölçüler çerçevesinde tekrar gözden geçirmek ve esasen güzel bulunan eseri, daha güzel hâle getirmek için, ikinci defa tedkik ricası vakî oldu. Merhuma karşı olan saygım ve sevgim sebebiyle, bu teklifi tereddütsüz kabul ettim ve her âyet meâlinin üzerinde teemmül ederek ve gerektiği zaman **"Elmalı Tefsiri"** ile Çantay merhumunun **"Meâl-i Kerim"**'inin hakemliği müvacehesinde baştan sona kadar ikinci defa gözden geçirdim.

Serçe'nin sırtına dağ yüklemek kadar ağır bulunan bir işi, aczimin ürpertileri içinde çırpınarak, yerine getirmeye çalıştım.

Muhterem okuyucu, ekseriyet itibariyle Kur'ân-ı Kerim'in dilimize aktarılmış bulunan mânâsında kullanılan **"Meâl"**, **"Evl"** mânâsına gelen mimli masdardır. Bu kelime, aynı kökten gelmiş bir ism-i mekân da olabilir. Bu takdirde, bir şeyin ulaşacağı gaye mânâsını ifade eder. Tefsir ilmi ıstılahında ise, **"Meâl"**, eksiltmek anlamına gelmektedir. Bu sebeple, bir kelâmın mânâsı, her yönden aynen değil de biraz noksanı ile hâsıl olan mânâya **"Meâl"** adı verilmektedir.

Bir sözün mânâsı diğer bir dilde dengi bulunan bir tâbir ile ifade etmeye **"Terceme"** denilmektedir. Allah kelâmı bulunan ve Arab lisanı ile indirilmiş olan Kur'ân-ı Kerim'i, herhangi bir milletin diline aynen aktarmanın imkânsızlığı ilimden nasibi bulunan kimselerin mechulü değildir. İnsaf sahibi bulunan okuyucular, bu iki kelimenin arasındaki farkı öğrenince elinde bulunan esere ne için **"Meâl"** adı verildiğinin aslî ve ilmî sebebini kavramış olacaklardır. Bilgisi kıt, kalp gözü hakkı görmeyen kimselere bu gerçeği isbata çalışmak, abesle iştigal olur.

İşte bu gibi mülâhazalarla fakir de kuru bir tercemeye taraftar değilim. Üstelik son senelerde okuyucuda bir delil arayıp sorma merakı da almış yürümüştür. Bir mesele ortaya atılır atılmaz, hemen onun âyetten veya hadîsten delilini sorarlar. O meselenin elbette bir delili vardır. Fakat onu bu delilden çıkarmak günümüzün okuyucusuna mı kalmıştır?

Delilden hüküm çıkarmak ancak mezhep imamlarının, müctehidlerin yapacağı bir iştir. Nitekim bugüne kadar böyle bilinegelmiştir. O mümtaz zevat, bütün şer'i meseleleri delillerinden çıkararak hazır pişmiş aş gibi bizim önümüze takdim etmişlerdir. Bize düşen vazife, delilden hüküm çıkarmaya kalkışmak değil, erbabı tarafından çıkarılmış hükmü arayıp bulmak ve onunla amel etmektir. Bunun yeri ise fıkıh ve kelâm kitaplarıdır.

Şimdi benim bu meâli yapmamdan fikrimin değiştiği zan olunmasın. Hayır! Kanaatım değişmiş değildir. Ancak tercemeye ihtiyaç yoktur da denilemez. Bilâkis çoktur. Onun için düşündüm taşındım, mensûh âyetleri bildirmek, ayrı ayrı mânâlara gelebilen bazı âyetleri dipnotu ile göstermek, anlaşılmaya yardımı olsun diye âyetlerin nüzul sebeplerini ve icabında kısaca izahlarını parantez içine almak sûretiyle yazılırsa, umulur ki, tercemenin faydası, zararından çok olur kanaatına vardım ve nihayet teklifi kabul ederek bu şekilde bir meâl yazdım. Okuyan ihvânımdan tekrar recam, dikkatli davranarak kendi anladıkları şekilde hüküm çıkarmaktan kaçınmalarıdır. Ben elimden gelen dikkat ve gayreti gösterdim. Bununla beraber hatasız bir iş yaptığımı iddia edemem. Elbette yine hatalarım olmuştur. Bunların affını Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri'nden niyaz eylerim.

Meâli hazırlarken bana yardımlarda bulunan Şevket Gürel ile basım ve yayınını üzerine alan İsmet Celep'e candan teşekkürler eder, muhterem okuyucularıma Cenâb-ı Hak'tan feyizler dilerim.

AHMED DAVUDOĞLU

Câmiü'l-Ezher Şeriat Fakültesi Mezunu, Yüksek İslâm Enstitüsü Eski Müdürü ve Arap Dili ve Edebiyatı Muallimi

İstanbul 1981

ÖNSÖZ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلٰى رَسُولِنَا

مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

Kur'ân-ı Kerim'in Türkçe bir meâli, senelerden beri birçok dostlarım tarafından bana teklif olunmaktadır. Ben, bugüne kadar çeşitli mülâhazalarla buna yanaşmadım. Bu mülâhazalardan bazıları şunlardır:

1— Âyetlerin veya hadîslerin kuru bir tercemesinin zararı, faydasından çok olabilir. Çünkü, gerek Kur'ân'da, gerekse sünnette nesih câridir.

Nesih: Şer'î bir hükmün Allah tarafından kaldırılması veya değiştirilmesidir. Kur'ân-ı Kerim'de öyle âyetler vardır ki, hükümleri değişmiştir. Meselâ: Kâfirûn Sûresi'nin sonunda kâfirlere hitaben, "Sizin dininiz size benim dinim bana!" denilmesi emir buyurulmuştu. Fakat bu emir İslâm'ın başlangıcında idi. Sonra, i'lây-ı kelimetullah için kâfirlerle harp emrolunmuştur. Ve bu emir, kıyamete kadar muhkem (1) olarak kalmıştır. Şimdi okuyucuya bu cihet açıklanmadan, âyet-i kerime sırf bir terceme ile bırakılırsa, haklı olarak kâfirle cihad farz olmadığı zannına kapılabilir.

Hatta bugün revaçta olduğu gibi, mutlak bir insan sevgisi ortaya çıkabilir. Halbuki hakikat böyle değildir. Hakikatte Müslümanlara insan sevgisi mutlak değil, Müslüman olması kaydıyla emredilmiştir. Yani, bir Müslüman ancak din kardeşini sever, sayar. Müslüman olmayan kimse, babası veya oğlu bile olsa onu sevemez. Binaenaleyh nesih mutlaka bildirilmelidir.

2— Kitap ve sünnette tahsis, takyîd ve istisnâ gibi şeyler câridir. Bilmeyen bir kimse bunları anlayamaz; hatâ eder. Bunları ancak usûl-i fıkıh ilmini okumuş olanlar bilir.

3— Arapça'nın cümle yapısı Türkçe'ye hiç uymaz. Bâhusus Arapça'da birçok te'kid edatları vardır. Türkçemizde bunları tam tamına ifa etmek bizler için mümkün değildir. Şu halde terceme edilirken, bu hususlarda mühim noksanlıklar yapılabilir. Nitekim, ekseriyetle meâllerde görülen terceme noksanlıkları bu te'kid cümlelerindedir.

4— Kaldı ki, Kur'ân-ı Kerim alelâde bir Arapça eser değil, Allah Teâlâ'nın kelâm-ı kadîmi ve ebedî bir mûcizesidir. Onu tercemeye kalkışmak için sadece cesaret yetmez. Terceme meselesinde herhangi bir dilden aktarılan bir eserin aslındaki kuvveti kaybettiği meydandadır. Ya Kur'ân-ı Kerim gibi bir mûcizeyi tercemeye ne demeli!..

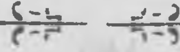
---

(1) Muhkem, konulduğu mânâya, başka hiçbir ihtimal bulunmadan açıkça delâlet eden âyet ve hadîs (M.T.)

HATTAT HAMİD AYTAÇ

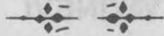
Elinizdeki bu Meâl'in Arapça Kur'ân-ı Kerim hattı merhum Hattat Hâmid Aytaç'a aittir. Hayat hikâyesi kısaca şöyledir:

Hattat Hâmid Aytaç, doğumunda verilen adı ile Musa Azmi, Âmid (bugünkü Diyarbakır) şehrinde 1891 yılında doğdu. Onbeş yaşında iken İstanbul'a geldi. Hat Sanatı üzerindeki çalışmalarının yanısıra, Hukuk ve Güzel Sanatlar alanlarında da eğitim gördü. Almanya'daki ikameti ise, ona, resim konusuna da eğilme fırsatını verdi. Hat Sanatındaki müstesna kaabiliyetini, eski hattatların eserlerini titizlikle inceleyerek ve çağının üstadları ile görüşerek geliştirdi. Birçok matbaada hattat olarak görev yapan Hâmid Aytaç, "Âmidî" Lâkabı ile tanınmıştır. İki mushafı, şâheser sayılmaktadır. Birçok câminin, bu arada Eyüp Sultan'ın kubbe ve bâzı duvar yazıları da onun eseridir. İslâm Dünyasında pek çok hattata icâzet vermiş olan Hâmid, 18 Mayıs 1982 tarihinde Hakkın rahmetine kavuşmuştur.

MEÂLİ BASKIYA HAZIRLAYANLAR:

MEHMED EMRE	: Eskişehir, Balıkesir ve Bilecik eski Müftüsü
MAHMUD BAYRAM	: İstanbul İmam-Hatip Okulu ve Kur'ân Kursları eski Arapça Hocası
ALİ İHSAN YURT	: Sönmez Takvimleri ve Sönmez Neşriyat'ın Genel Yayın Müdürlüğü'nden emekli
MEHMED TALO	: Kayseri İlâhiyat Fakültesi Arapça Hocası
CELÂLETTİN BİLGİNER	: Musahhih, Bilginer Tashih Bürosu Sahibi
ŞEVKET GÜREL	: Ahmed Davudoğlu Hoca'nın Özel Kâtibi
HÂMİD AYTAÇ	: Hattat, Arapça Kur'ân-ı Kerim'in metin yazarı

Tashih, Pikaj ve Montaj: BİLGİNER Tashih Bürosu
Dizgi: Çağdaş Dizgi
Film: Grup Grafika
Baskı: Engin Ofset, 1988-İstanbul

AHMED DAVUDOĞLU
Câmiü'l-Ezher Şeriat Fakültesi Mezunu, Yüksek İslâm Enstitüsü Eski Müdürü ve Arap Dili ve Edebiyatı Muallimi

KUR'ÂN-I KERÎM

ve

İZAHLI MEÂLİ

(TÜRKÇE ANLAMI)

Beyazsaray Kitapçılar Çarşısı
No: 14 BEYAZIT-İSTANBUL Tel: 522 99 94

چیله یاینلری
استانبول